

1918 wzd

Protokoły

z I. sesji X. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Łodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w latach 1913 i 1914.

—♦—

Posiedzenie 1—15

od 5. grudnia 1913 do 4. marca 1914.

Przytem:

Skorowidz ważniejszych uchwał i spis petycyj.

WE LWOWIE
1914.

418422

III Protokoly

Period X

sesja I

1913-14

~~100228~~ III

1-15

~~111~~

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach I. sesyi X. peryodu Sejmu galicyjskiego
(od posiedzenia I.—XV. t. j. od dnia 5. grudnia 1913 do 4. marca 1914).

(Cyfry rzymskie oznaczają liczbę porządkową posiedzenia, liczby arabskie stro-
nice protokołów).

	Str.		Str.
I. Z dnia 5. grudnia 1913 . . .	1—68	z izb handlowo-przemysłowych: pp. Rittla, Sarego, i Loewensteina	8
Sprawdzenie i uznanie ważności wyboru			
Marszałka krajowego Adama hr. Gołuchowskiego	1	z kuryi gmin wiejskich: pp. Łazarskiego, Cegielskiego, Pilcha, Nowakowskiego, Markowa, Bernadzikowskiego, Starucha, Białego, Mycielskiego, Metelli, Horbaczewskiego, Bojki, Tyszkowskiego, Zamojskiego, Długosza, Michalika, Kiweluka, Czartoryskiego, Kochanowskiego, Bosaka, Badeniego, Kurowca, Ławruka, Serczyka, Okonia, Tryłowskiego, Stapińskiego, Łaskudy, Waleryana Krzczunowicza, Zardeckiego, Kędziora, Bzowskiego, Łahodyńskiego, Wolanina, Maciuszka, Bednarskiego, Krężła, Baczyńskiego, Kormosza, Kostia Lewickiego, Siwuli, Sozańskiego, Potockiego, Pinińskiego, Sandulaka, Perfeckiego, Winniczuka, Jana Jaworskiego, Petruszewicza, Zdzisława Tarnowskiego, Dumki, Witosa, Makucha, Rożankowskiego, Górkiewicza, Bardła, Okuniewskiego, Hołubowicza, Wania, Korola, Lwa Lewickiego, Zamorskiego	8—18
oraz posłów z kuryi większych posiadłości: pp. Aleksandra Krzczunowicza, Onyszkiewicza, Biesiadeckiego, Cieńskiego, Zaremby, Cieleckiego, Krzysztofowicza, Moysy-Rosochackiego, Abrahamowicza, Skrzyńskiego, Götza-Oko cimskiego, Wodzickiego, Władysława Jaworskiego, Bobrzyńskiego, Marsa, Pilata, Kozłowskiego, Stanisł. Stadnickiego (starszego), Aleksandra Dąbskiego, Stanisława Jędrzejowicza, Stanisława Dąbskiego, Skarbka, Kasznicy, Rayskiego, Nowosieleckiego, Laskowskiego, Urbańskiego, Milewskiego, Dzeduszyckiego, Brunickiego, Barańskiego, Męcińskiego, Hupki, Konopki, Garapicha, Koziebrodzkiego, Serwatowskiego, Sali, Strońskiego, Schnella, Pawła Sapiehy, Lubomirskiego i Tadeusza Starzyńskiego	2—5	Uchwała w sprawie wyboru komisji dla reformy wyborczej z 25 członków i 25 zastępców	1—2
z kuryi miast: pp. Haempla, Maissa, Aschkenasego, Schätzla, Halbana, Jahla, Germana, Klebskiego, Lea, Bandrowskiego, Federowicza, Srokowskiego, Dolińskiego, Jabłońskiego, Wójcickiego, Korytowskiego, Zgórskiego, Bilińskiego, Miszińskiego, Tertila, Maryewskiego	5—8	Wybór komisji dla reformy wyborczej z 25 członków i 25 zast.	67—68

	Str.		Str.
II. Z dnia 14. lutego 1914	1—105	prawniczej, przemysłowej, sanitarnej, szkolnej, wodnej, zapomogowej	70—71
<i>Wybór 4 sekretarzy, 4 kwestorów i 12 rewidentów</i>	2—3		
<i>Wybór komisji dyscyplinarnej złożonej z 6 członków</i>	3—4	IV. Z dnia 18. lutego 1914	1—52
Uchwała w sprawie wyboru dwunastu komisji sejmowych, a mianowicie; Administracyjnej złożonej z 25 członków; Bankowej złożonej z 25 członków; Budżetowej złożonej z 25 członków; Górniczej złożonej z 15 członków; Gospodarstwa krajowego złożonej z 25 członków; Komunikacyjnej złożonej z 25 członków; Prawniczej złożonej z 15 członków; Przemysłowej złożonej z 25 członków; Sanitarnej złożonej z 15 członków; Szkolnej złożonej z 25 członków; Wodnej złożonej z 15 członków; Zapomogowej złożonej z 25 członków	4	Uchwała w sprawie wyborów uzupełniających do komisji sejmowych	2
Uchwalenie sejmowej reformy wyborczej	10-101	Wynik ukonstytuowania się komisji	2—3
1. Ustawa zmieniająca §§ 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 17, 31, 35, 38 i 42, uzupełniająca postanowienia §§ 18 i 26 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i wprowadzająca nową ordynację wyborczą sejmową	60—66	Uchwały zezwalające następującym 14 Reprezentacyom powiatowym na pobór wyższych dodatków powiatowych do państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego: w Bochni (rok 1911 i 1912: 58 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 82 ⁰ / ₀); w Bóbrce (rok 1910: 45 ⁰ / ₀ ; rok 1911: 48 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 49 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 69 ⁰ / ₀); w Brzesku (rok 1911: 62 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 61 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 70 ⁰ / ₀); w Brzozowie (rok 1911: 50 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 51 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 57 ⁰ / ₀); w Buczaczu (rok 1911: 43 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 49 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 52 ⁰ / ₀); w Cieszanowie (rok 1911: 56 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 48 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 81 ⁰ / ₀); w Czortkowie (rok 1911: 49 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 44 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 48 ⁰ / ₀); w Dąbrowie (rok 1911: 81 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 67 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 82 ⁰ / ₀); w Dobromilu (rok 1912: 56 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ ; rok 1913: 100 ⁰ / ₀); w Gorlicach (rok 1911, 1912, 1913: 61 ⁰ / ₀); w Gródku Jagiellońskim (rok 1911, 1912, 1913: 52 ⁰ / ₀); w Grybowie rok 1911: 63 ⁰ / ₀ ; rok 1912: 62 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 63 ⁰ / ₀); w Husiatynie (rok 1911, 1912 i 1913: 57 ⁰ / ₀); w Jarosławiu (rok 1912: 55 ⁰ / ₀ ; rok 1913: 51 ⁰ / ₀)	5-19
2. Ordynacja wyborcza sejmowa	66—88	<i>Wybory uzupełniające do komisji drogowej, kolejowej, gospodarstwa krajowego, gminnej, przemysłowej i zapomogowej</i>	52
3. Dodatek tabelaryczny do ordynacji wyborczej sejmowej	89—99		
4. Zmiana § 22 regulaminu sejmowego	100	V. Z dnia 21. lutego 1914	1—46
III. Z dnia 16. lutego 1914	1—73	VI. Z dnia 23. lutego 1914	1—80
Uchwała w sprawie wyboru komisji drogowej i kolejowej po 25 członków zamiast komisji komunikacyjnej, następnie komisji gminnej również z 25 członków i petycyjnej z 15 członków	61	<i>Wybory uzupełniające do komisji kolejowej, drogowej, bankowej, szkolnej i gospodarstwa krajowego</i>	3
<i>Wybór piętnastu komisji sejmowych, a mianowicie: administracyjnej, bankowej, budżetowej, drogowej, gminnej, gospodarstwa krajowego, górniczej, kolejowej, petycyjnej,</i>			

Str.		Str.
	Uchwały w sprawach kolejowych:	
	1. Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 i za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.	
14	2. Uchwała w sprawie subwencyonowania budowy kolei z Grabin (Dębicy) do Jasła w papierach o nominalnej wartości 500.000 K	14—15
	3. Uchwała w sprawie objęcia przez kraj akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka - Myślenice - Mszana dolna w sumie maksymalnej 2,338.800 K	15
	4. Uchwała w sprawie objęcia przez kraj akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Krosna do Brzozowa, w sumie maksymalnej 1,175.000 K	15—16
	5. Uchwała w sprawie objęcia przez kraj akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Przemyśla do Krasiczyna, w sumie maksymalnej 825.000 K	16
	6. Uchwała w sprawie objęcia przez kraj akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Podhajec do Wiśniowczyka, w sumie maksymalnej 762.500 K	16—17
	7. Uchwała w sprawie 75-letniej gwarancyi krajowej dla normalnotorowej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszową do Niska	17—18
	8. Uchwała w sprawie 75-letniej gwarancyi krajowej dla normalnotorowej kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy	18—19
	9. Uchwała w sprawie 75-letniej gwarancyi krajowej dla normalnotorowej kolei lokalnej z Kołomyj na Kosów do Kut	20—21
	10. Wezwanie do c. k. Rządu o usunięcie przeszkód w wykonaniu projektowanej przez kraj kolei lokalnej Kołomyja-Kosów-Kuty	21
	11. Uchwała w sprawie podwyższenia gwarancyi krajowej dla Towarzystwa akcyjnego Kolej lokalna Borki wielkie-Grzymałów	21—22
	12. Upoważnienie Wydziału krajowego do ewentualnego przyjęcia gwarancyi ciał autonomicznych za oprocentowanie i umorzenie części kapitału zakładowego przyszłych Towarzystw kolei lokalnych: Wieliczka - Myślenice - Mszana dolna, Brzozów-Krosno, Przemyśl-Krasiczyn, Podhajce-Wiśniowczyk, Rzeszów - Nisko, Stary Sącz-Szczawnica i Kołomyja-Kosów-Kuty, zamiast wpłaty na akcye zakładowe	22
	13. Uchwała w sprawie gwarancyi krajowej dla trzech kolei lokalnych Lów-Stojanów, Muszyna-Krynica, Drohobycz-Truskawiec	22—23
	14. Upoważnienie dla Wydziału krajowego do przeobrażenia Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Łupków-Cisna na spółkę o ograniczonej odpowiedzialności i przystąpienia do niej imieniem kraju z dotychczasowym udziałem	23
	15. Wezwanie do c. k. Rządu o uzupełnienie rządowego programu budowy kolei lokalnych w kraju	24—25
	16. Uchwalenie rezolucyi p. Burzyńskiego w sprawie połączenia kolejowego Buczacz-Potok złoty, Obertyn do Turki (pod Kołomyją) i polecenie Wydziałowi krajowemu wypracowania generalnego projektu dla tego połączenia	24
	17. Uchwalenie rezolucyi p. Burzyńskiego z wezwaniem do c. k. Rządu o objęcie programem budowy kolei lokalnych Podhajce-Buczacz	25

Str.		Str.
18.	Uchwalenie rezolucji p. Burzyńskiego z poleceniem dla Wydziału krajowego o przeprowadzenie dochodzeń komercyjnych i technicznych nad połączeniem kolejowem: Buczacz-Jazdowiec-Dźwiniacz (-Zaleszczyki)	nad rentownością i koniecznością budowy kolei Stanisławów-Łysiec-Bohorodzany-Sołotwina-Porohy 27
19.	Uchwalenie rezolucji p. Stańskiego z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie budowy kolei Krosno-Brzozów	25 Uchwała w przedmiocie wydzielienia gmin Bieniowa, Bukowiec i Sokoliki wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Boryni, a przydzielenia ich do okręgu sądowego w Turce 27—28
20.	Uchwalenie rezolucji p. Okuniewskiego z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie połączenia wschodnio-galicyjskiej kolei, która się kończy w Iwaniu Pustem z kolejami bukowińskimi (stacja Śmuszyna)	25 Uchwała w przedmiocie wydzielienia gminy Neterpińce wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Zborowie, a wcielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiat. w Założcach 28
21.	Uchwalenie rezolucji p. Okuniewskiego z wezwaniem do Wydziału krajowego o równomierne uwzględnianie przy budowie kolei wschodniej i zachodniej Galicji i o sporządzenie specjalnego projektu kolei Kołomyja-Kosów-Kuty	25 Uchwała w przedmiocie wydzielienia gminy Mszaniec wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach, a wcielenia jej do okręgu sądowego w Trembowli, oraz ustawa w przedmiocie zmiany obszarów reprezentacji powiatowych w Husiatynie i Trembowli, przez wydzielenie powyższej gminy z powiatu politycznego husiatyńskiego, a przyłączenie do powiatu politycznego trembo-welskiego 28—29
22.	Uchwalenie rezolucji p. Lisiewicza z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie całkowitego wypracowania projektów szczegółowych kolei częściowo budowanych	26 Uchwała w przedmiocie wydzielienia gminy Oparówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, a przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie 29
23.	Uchwalenie rezolucji p. Lisiewicza z poleceniem do Wydziału krajowego w sprawie opracowania projektu kolei dla eksploatacji granitu w Tatrach	26 Uchwały w sprawie zamknięcia rachunków funduszów krajowych za rok 1911 i 1912: 29—31
24.	Uchwalenie rezolucji p. Stanisława Starzyńskiego z wezwaniem do c. k. Rządu o objęcie programem budowy kolei lokalnych: kolei Żółkiew-Krystynopol	26 1. Udzielenie absolutorium Wydziałowi krajowemu z rachunków funduszów budżetem objętych i dotowanych 31
25.	Uchwalenie rezolucji p. Biesiadeckiego z wezwaniem do Wydziału krajowego w sprawie budowy kolei Kałusz-Busk	26 2. Udzielenie absolutorium c. k. Radzie szkolnej krajowej z administracji krajowym funduszem szkolnym i funduszem szkolnym emerytalnym 31
26.	Uchwalenie rezolucji p. Nowakowskiego z wezwaniem do Wydziału krajowego w sprawie przeprowadzenia studyów	3. Przyjęcie do wiadomości rachunków funduszów samoistnych, budżetem nie objętych 31

Str.	Str.
4. Przyjęcie do zatwierdzającej wiadomości, że Wydział krajowy czynił w IV. kwartale roku 1912 wydatki z funduszu krajowego na podstawie sprawozdania komisji budżetowej o budżecie r. 1912	browolnego datku konkurencyjnego na cele szkolne 8
5. Uchwalenie rezolucji p. Wołanina z wezwaniem do c. k. Rządu o surowe ściganie pokątnego szynkarstwa i sprawiedliwy wymiar opłat szynkarskich	VII. Z dnia 25. lutego 1914 1—20
Uchwała w sprawie budowy nowego szpitala powszechnego w Bochni	31 Uchwały zezwalające następującym reprezentacyom powiatowym na pobór w roku 1914 wyższych dodatków powiatowych do państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego: w Brzesku (80 ⁰ / ₀), w Brzozowie (50 ⁰ / ₀), w Dąbrowie (87 ⁰ / ₀), w Jasle (53 ⁰ / ₀), w Husiatynie (64 ⁰ / ₀), w Kamionce strumiłowej (63 ⁰ / ₀), w Tarnobrzegu (81 ⁰ / ₀), w Myślenicach (44 ⁰ / ₀), w Pilźnie (82 ⁰ / ₀), w Rawie ruskiej (56 ⁰ / ₀), w Wadowicach (63 ⁰ / ₀), w Zbarażu (50 ⁰ / ₀), w Złoczowie (84 ⁰ / ₀), w Wieliczce (56 ¹ / ₂ ⁰ / ₀), w Podhajcach (105 ⁰ / ₀), w Żydaczowie (66 ⁰ / ₀), we Lwowie (I na rzecz powiatowego funduszu administracyjnego: a) 5 ⁰ / ₀ (pięcioprocentowego) dodatku do podatku domowo-czynszowego b) 17 ⁰ / ₀ (siedmnastoprocentowego) dodatku do wszystkich innych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, II. na rzecz powiatowego funduszu drogowego: a) 37 ⁰ / ₀ (trzydziestosięcioprocentowego) dodatku do podatku domowo-czynszowego, b) 49 ⁰ / ₀ (czterdziestodziecioprocentowego) dodatku do wszystkich innych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego), w Skałacie (54 ⁰ / ₀), w Stryju (51 ⁰ / ₀), w Sokalu (57 ⁰ / ₀). 2—9
Uchwała w sprawie budowy nowego szpitala powszechnego w Stanisławowie	31
VII. Z dnia 24. lutego 1914	32
1—10	32
Uchwały w sprawie budowy szkół ludowych:	
1. Wezwanie do Wydziału krajowego w sprawie realizacji pożyczek (dziesięcio- i pięciomilionowej) na zasiłki ustawowe dla gmin wiejskich i na pożyczki dla miast — na budowę szkół.	5
2. Uchwalenie rezolucji p. Singalewicza w sprawie równomiernego użycia 10-milionowego funduszu na budowę szkół wiejskich tak polskich jak i ruskich	5
Uchwały załatwiające petycje nauczycieli tudzież nauczycielek, oraz wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie lub podwyższenie emerytury względnie pensji wdowiej, o przyznanie dodatków pięcioletnich, dodatków na wychowanie sierót, a wreszcie o jednorazowe zasiłki, a to wedle wniosków komisji szkolnej opartych na sprawozdaniu Wydziału krajowego	5—8
Uchwała w sprawie uwolnienia gminy miasta Śniatyna od do-	9—10
	Uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego, podwyższenia gwarancji kraju dla obligacyj komunalnych i kolejowych, jakoteż niektórych zmian statutu Banku krajowego. 10—14

Str.	Str.
Ustawa o wyłączeniu przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów, powiatu stryjskiego i utworzeniu z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Oleksice	43
14—15	5. Uchwalenie rezolucji p. Lisiewicza z poleceniem do Wydziału krajowego w sprawie rozszerzenia programu ukrajowienia dróg
Ustawa o wyłączeniu przysiółka Wyglanowice ze związku gminy Chochorowice, powiatu nowosądeckiego i wcieleniu do gminy Stadło	43
15	6. Uchwalenie rezolucji p. Lisiewicza z poleceniem do Wydziału krajowego w sprawie uwzględnienia potrzeb komunikacyjnych powiatu lwowskiego i miasta Lwowa
Ustawa o wyłączeniu przysiółka Wulka łamana ze związku gminy Brzyska Wola, powiat Łańcut i utworzeniu z niego samoistnej gminy administrac.	43
16	7. Uchwalenie rezolucji p. Witosy z wezwaniem do Wydziału krajowego w sprawie utworzenia funduszu na zasiłki bezzwrotne i pożyczki na budowę i rekonstrukcye dróg powiat. i gminnych I. i III. klasy
Ustawa o wyłączeniu przysiółków Łęki i Bulina ze związku gminy Trzemeśnia, powiatu Myślenice i utworzeniu z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Łęki z Buliną“	43
16—17	8. Uchwalenie rezolucji p. Górkiewicza z wezwaniem do Wydziału krajowego w sprawie programu ukrajowienia dróg
Ustawa o wyłączeniu przysiółka Bielanka ze Związku gminy Sieniawa, powiatu Nowy Targ i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Bielanka	43—44
17—18	Ustawa o wyłączeniu przysiółka Chrabużna ze związku gminy Urlów, powiat polityczny Zborów i utworzeniu z niego samoistnej gminy administrac.
Ustawa o wyłączeniu przysiółka Belny ze związku gminy Biecz, powiatu gorlickiego i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej	44—45
18	Ustawa o wyłączeniu osady Czahary zbarazkie ze związku gminy m. Zbaraża i utworzeniu z niej samoistnej gminy administracyjnej
IX. Z dnia 26. lutego 1914	45
1—75	Ustawa o wyłączeniu głównego kompleksu przysiółka Gądki ze związku gminy Trzcinica, powiatu Jasło i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej
Uchwały w sprawie ukrajowienia dróg:	45—46
1. Uznanie jedenastu dróg za krajowe	46—59
41	Uchwały w sprawie połączenia miasta Podgórze z Krakowem:
2. Polecenie Wydziałowi krajowemu objęcia nowo ukrajowanych dróg z rokiem 1914 w administracyę krajową	46—59
41—42	1. Ustawa w przedmiocie połączenia król. woln. miasta Podgórze z stoł. król. miastem Krakowem, wyłączenia tegoż miasta z okręgu Rady powiatowej Wielickiej, oraz w przedmiocie zmiany §§ 18, 42, 48, 49, 53, 62, 67, 85 i 99 statutu stołecznego król. miasta Krakowa
3. Uchwalenie rezolucji p. Kurowca z wezwaniem do Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia drogi Kałusz-Zurawno	53—59
42	
4. Uchwalenie rezolucji p. Zamorskiego z wezwaniem do c. k. Rządu o wydatniejsze poparcie krajowej akcji ukrajowienia dróg powiatowych	
42—43	

Str.		Str.
2.	Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie uwolnienia od należności skarbowych podań sądowych i uchwał hipotecznych w sprawie przeniesienia nieruchomości majątku gminy miasta Podgórze na rzecz gminy miasta Krakowa	59
3.	Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie wymiaru podatku domowo-czynszowego w gminie Podgórze	59
4.	Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie pozostawienia w mieście Podgórze siedzib urzędów państwowych dotychczas tam istniejących, a to: Starostwa, Urzędu podatkowego i Sądu powiatowego wraz z urzędem ksiąg gruntowych, oraz powiatowej Kasy dla chorych	59
5.	Wezwanie do Wydziału krajowego o ukrajowienie dróg powiatowych: Wieliczka-Dobczyce, Wieliczka-Gdów, Podgórze-Niepołomice	59
6.	Wezwanie do Wydziału krajowego w sprawie podwyższenia dla powiatu wielickiego zasiłków z § 15. ustawy drog.	59
7.	Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie bezwrotnego zasiłku z funduszu krajowego dla powiatu wielickiego po 30.000 K rocznie	59
8.	Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie udzielenia miastu Wieliczce pomocy finansowej	59
	Ustawa o zezwoleniu gminie stoł. król. miasta Krakowa na pobieranie opłat gminnych na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych i wszelkich innych przedstawień, koncertów, widowisk, zabaw oraz balów	60—62
	Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 150.000 K celem pokrycia kosztów ukończenia budowy szpitala powszechnego w Nowym Targu i pokrycia niedoborów spowodowanych budową drogi Harkłowa-Tylmanowa	62—63
	Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na przyjęcie gwarancji oprocentowania po 5·48% części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w kwocie 150.000 Koron	63
	Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu do objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kulbuszową do Niska w kwocie 230.000 K	63—64
	Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Myślenicach na przyjęcie gwarancji oprocentowania po 5·48% części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej Wieliczka - Myślenice - Mszana dolna w kwocie 200.000 K	64—65
	Uchwały w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej w Horodence na 3-klas. szkołę wydziałową połączoną z 4-klasową szkołą pospolitą	65—66
	1. Upoważnienie c. k. Rady szk. krajowej do przekształcenia 6-klas. szkoły żeńskiej w Horodence na 3-klasową szkołę wydziałową połączoną z 4 kl. szkołą pospolitą	65
	2. Uchwalenie rezolucji p. Witos a z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie przekształcenia wiejskich szkół na więcejklasowe	65—66
	3. Uchwalenie rezolucji p. Witos a z wezwaniem do c. k. Rady szkolnej krajowej o przedłożenie projektu zniesienia dwutypowości seminariów	66
	Uchwały w przedmiocie przekształcenia siedmioklasowej szkoły męskiej w Zaleszczykach na trzyklasową szkołę wydziałową połączoną z czteroklasową szkołą pospolitą	66
	Uchwała podwyższająca pensję wdowią Adeli Smolkowej, wdo-	

	Str.		Str.
wy po śp. Władysławie Smolce, dyrektorze Banku krajowego, do wysokości 3000 kor. rocznie	66	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Skałacie na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Skałacie, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie	20
Polecenie Wydziałowi krajowemu zbadania sprawy utworzenia Sądu powiatowego w Chyrowie	66—67	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Limanowej na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Limanowej, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie	21
Uchwała w przedmiocie wydzielenia gmin Chaszców i Łopuszanka lechniowa z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Turce, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach	67	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Lisku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Lisku, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie	21—22
Wybór 6 członków Wydziału krajowego i 6 zastępców . . .	67—69	Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w Banku krajowym 70.000 K	22
Wybór uzupełniający jednego członka komisji budżetowej .	69	Uchwała w przedmiocie krajowej centralnej Kasy dla Spółek rolniczych: 23—27	
X. Z dnia 27. lutego 1914 . . .	1—33	1. Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o działalności krajowej Centralnej Kasy i o jej zamknięciu rachunkowym za rok 1912.	
Uchwały w sprawie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Sanoku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Sanoku, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie: . . .	18—19	2. Uchwała zmieniająca brzmienie ustępu II. i dalszych § 1, § 24. i § 25. statutu krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie.	
1. Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Sanoku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Sanoku tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.		3. Uchwała w sprawie pomnożenia kapitału zakładowego Centralnej Kasy do wysokości 5 milionów koron.	
2. Uchwalenie rezolucji p. Stapińskiego z poleceniem Wydziałowi krajowemu wdrożenia akcji w kierunku tworzenia powiatowych kas oszczędności we wszystkich powiatach.		4: Uchwalenie rezolucji p. Krężła w sprawie oszczędności portoryów pocztowych przy korespondencji Zarządu Kasy Centralnej ze spółkami oszczędności i pożyczek.	
3. Uchwalenie rezolucji p. Kurowca z poleceniem Wydziałowi krajowemu wykonywania ścisłej kontroli nad powiatowymi kasami oszczędn.		Uchwały w sprawie krajowego funduszu na budowę koszar dla wojska:	27
4. Uchwalenie rezolucji p. Kurowca z poleceniem Wydziałowi krajowemu w sprawie przyjmowania przez powiatowe Kasy oszczędności krajowych polic asekuracyjnych.			

1. Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych fuuduszach na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 r. oraz sprawozdania za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

2. Wezwanie do c. k. Rządu, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska zasiliał ze skarbu państwowego z obowiązkiem zwrotów zasiłków przez c. k. Skarb wyłaconych.

3. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie podniesienia krajowego funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar.

Uchwalenie *veniam aetatis* Drowi Franciszkowi Grodeckiemu, Drowi Alfredowi Laskiewiczowi, Drowi Józefowi Tarcholskiemu i Drowi Janowi Gołabowi

Uchwalenie *veniam aetatis* Drowi Janowi Gawlikowi, dyrektorowi szpitala powszechnego w Nowym Targu i Drowi Maurycemu Gottfriedowi, sekundaryuszowi szpitala powszechnego w Skalacie.

Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie subwencyonowania zbudować się mającego mostu na rzece Wisłoce w gminie Kaczorowy

Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie ew. budowy mostu na Bystrzycy między Cucytowem a Grabowcem

Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie subwencyonowania budowy mostu na Popradzie w gminie Barcice

Uchwały w sprawie emigracji sezonowej:

1. Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie uchylenia w wykonywaniu administracji emigracyjnej trudności nieuzasadnionych odnośnie do emigracji zarobkowej czyli sezonowej.

2. Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie wydania okólnika przepisującego wydawanie paszportów dla zarobkującej ludności na podstawie art. IV. ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1876. Dz. p. p. N. 142, rozporządzenia ministeryalnego z 10. maja 1867. Dz. p. p. N. 80, tudzież § 44 ustawy wojskowej Cz. I. i § 8. ustawy wojskowej Cz. III.

XI. Z dnia 28. lutego 1914 1—2

XII. Z dnia 1. marca 1914 1—50

Uchwalenie wniosku nagłego p. Głabińskiego w sprawie łącznego traktowania budżetu na rok 1913 i wniosków w sprawie zmiany typu pożyczek krajowych wraz z prowidoryum budżetowem na I. półrocze 1914 r. 44—45

XIII. Z dnia 2. marca 1914 1—52

Uchwały w sprawie dalszej emisji papierów włości rentowych do wysokości 20 milionów K:

1. Ustawa zmieniająca postanowienia § 50. ustawy z dnia 17. lutego 1905. (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 40.) w jego brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 1. lipca 1910 r. (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 167) 19

2. Wezwanie do c. k. Rządu o przyznanie papierom rentowym do wysokości 20 milionów K charakteru walorów pupilarnych, kaucyjnych, depozytowych, tudzież ulg podatkowych i należyściowych 19

Ustawa kanalizacyjna dla miasta Krakowa 19—22

Uchwały w sprawie umieszczenia Muzeum etnograficznego w budynku dawnego seminarjum duchownego na Wawelu 22

Uchwała w sprawie budowy nowego szpitala powszechnego w Rzeszowie 22—23

Wybór Rady nadzorczej Banku krajowego (z 12 członków i tyłuż zastępców) 23

	Str.		Str.
Uchwała w sprawie zakupu na enklawy w celu powiększenia kompleksu gruntów krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie	23—24	opłat gminnych na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień, widowisk, balów i zabaw	32—34
Uchwały w sprawie budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie:		Ustawa zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 13. lutego 1903 dz. u. kr. Nr. 24 o poborze krajowej opłaty od piwa	34—35
1. Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy	24	Uchwały w sprawie zakładania szkół średnich z językiem wykładowym ruskim	36—39
2. Podwyższenie kredytów budowlanych i upoważnienie do zaciągnięcia odpowiedniej wyższej pożyczki na ten cel	24	XIV. Z dnia 3. marca 1914	1—72
Uchwała w sprawie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Jaśle	24—25	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę dróg gminnych	1—2
Uchwała w sprawie rozszerzenia szpitala powszechnego w Krośnie	25	Ustawa o wyłączeniu przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe, powiatu Kamionka strumiłowa, i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej	2—3
Uchwała w sprawie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach	25	Ustawa w przedmiocie utworzenia z przysiółka Siółko należącego do związku gminy Bożyków, powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Siółko ad Bożyków“	3—4
Uchwała w sprawie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu	26	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na przyjęcie imieniem powiatu zobowiązań wobec funduszu emerytalnego urzędników i służb Wydziału powiatowego i na przyjęcie gwarancji za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu wobec funduszu emerytalnego urzędników i służb powiatowej Kasy oszczędności	4—5
Ustawa zmieniająca postanowienia Art. III. i VI. ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48. ex 1883, względnie ustawy z 1. sierpnia 1911, Dz. u. kr. Nr. 109 o zniesieniu prawa propinacji i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w król. stoł. m. Lwowie	26—28	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Mielcu, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899 Nr. 132 Dz. u. kr. pożyczki 200.000 K	
Ustawa dotycząca ustanowienia w obrębie m. Lwowa dodatku miejskiego do należności państwowych, które się pobiera od przeniesienia własności majątku nieruchomego na mocy aktów prawnych między żyjącymi	28—30		
Ustawa o zaprowadzeniu opłat miejskich od wina, moszczu winnego i owocowego w król. stołecz. mieście Lwowie	30—32		
Ustawa o zezwoleniu gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór			

Str.		Str.
	na zasilenie powiatowej kasy oszczędności w Mielcu pozostałą część w kwocie 140.000 K użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu	
5—6	Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 50.000 K na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyślanach	
6	Ustawa o obowiązku właścicieli domów w król. woln. mieście Przemyślu połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu gminie król. woln. m. Przemyśla na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie i utrzymanie miejskiego wodociągu	
6—9	Uchwały w przedmiocie zaliczenia gminy Knihinin wieś (pow. Stanisławów) do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51, oraz ustawie budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31 i noweli z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 56:	
	1. Ustawa o zaliczeniu gminy Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51	9
	2. Ustawa o zaliczeniu gminy Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, do rzędu miejscowości podlegających ustawie budowniczej z dn. 4. kwietnia 1889, dz. u. kr. Nr. 31 i noweli z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 56	9—10
	Uchwały w przedmiocie zakupu części parceli gruntowej l. kat. 4318/I w Lipniku w celu rozszerzenia posiadłości szpitala w Białej	10
	Przyznanie <i>veniam studiorum i aelalis</i> Ludwikowi Żiraldo, konstruktorowi dróg krajowych	10
	Przyznanie <i>veniam studiorum</i> Karolowi Pielechowi i Franciszkowi Jakubikowi praktykantom technicznemu oddziału techniczno drogowego Wydziału krajowego	10—11
	Uchwalenie sześciomiesięcznego prowizoryum budżetowego na czas od 1. stycznia 1914 do końca czerwca 1914	11—13
	Uchwały w przedmiocie zmiany niektórych postanowień w uchwałach sejmowych, przyzwalających na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju, a to dla ułatwienia sfinansowania tych pożyczek	13—15
	Uchwalenie rezolucyi p. Aschkenasego z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie pomnożenia sił sędziowskich i kancelaryjnych w sądach galicyjskich	15
	Uchwalenie wniosku p. Kędzióra w sprawie dotacji na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych	15
	Uchwalenie ustawy finansowej na rok 1913	15
	Wnioski Wydziału krajowego w sprawie zmian etatowych, tudzież zmian odnoszących się do stosunków służbowych i emerytalnych personalu urzędniczego, nauczycieli i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jako też w zakładach krajowych, do których wykonania i wprowadzenia w życie Wysocki Sejm upoważnił Wydział krajowy w pierwszym ustępie uchwały o prowizoryum budżetowym na rok 1914, oraz w ustępie trzecim uchwały finansowej na rok 1913	15—34
	Mianowicie:	
	I. W przedmiocie: 1) etatu Oddziału ruchunkowego, 2) etatu	

Str.	Str.
<p>biura krajowej komisji dla włości rentowych, 3) etatu biura pośrednictwa pracy, 4) uzupełnienia przepisów o dyetach i kosztach podróży, 5) policzalności części dodatków aktywalnych do emerytury, 6) poborów maszynisty gmachu sejmowego, 7) dodatków drożyznianych dla aplikantów i stałych dyetaryuszy</p>	<p>24—25</p>
<p>II. W przedmiocie powiększenia etatu 1) oddziału konceptowego, 2) służby stałej Wydziału krajowego, 3) powiększenia kredytu na utrzymanie gmachu sejmowego</p>	<p>25—26</p>
<p>III. W przedmiocie 1) powiększenia etatu kasy krajowej i oddziału manipulacyjnego, 2) w przedmiocie zmiany etatu oddziału dla budownictwa i działu manipulacyjnego w oddziale techniczno-(drogowym), 3) w przedmiocie 15% czasowego dodatku drożyznianego</p>	<p>26—27</p>
<p>IV. W sprawie przyznania p. Dr. Stanisławowi Miziewiczowi, radcy Wydziału krajowego i kierownikowi krajowego Zarządu sprzedaży soli rangi piątej z prawami przysługującymi tej randze</p>	<p>27</p>
<p>V. W sprawie zmiany etatu osób i płac profesorów Akademii rolniczej w Dublinach, tudzież przepisów emerytalnych do niej się odnoszących</p>	<p>27—28</p>
<p>VI. W sprawie etatu nauczycieli w krajowej szkole rolniczej w Pilźnie</p>	<p>28—29</p>
<p>VII—X. W sprawie zmian w etacie: a) biura mleczarskiego, b) krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek, c) biura dla operacji agrarnych</p>	<p>29—30</p>
<p>XI. W sprawie zmian w etacie i poborach krajowych konduktorów i dozorców melioracyjnych</p>	<p>30</p>
<p>XII. W przedmiocie powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, w przedmiocie regulacji</p>	<p>30—32</p>
<p>plac konduktorów drogowych, w przedmiocie polepszenia bytu drożników dróg krajowych, oraz w sprawie zmian w uregulowaniu zaopatrzeń dla tychże drożników, ich wdów i sierót</p>	<p>30—32</p>
<p>XIII. W sprawie zmian etatowych w krajowym biurze kolejowym</p>	<p>32</p>
<p>XIV. W sprawie utworzenia posady drugiego krajowego inspektora szpitali</p>	<p>32</p>
<p>XV. W sprawie powiększenia etatu i regulacji płac lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych, tudzież co do regulacji płac urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie</p>	<p>32—33</p>
<p>XVI. W sprawie powiększenia etatu lekarzy pomocniczych kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie, tudzież podwyższenia dodatków aktywalnych aptekarzy szpitala powyższego i kraj. szpitala powszechnego we Lwowie</p>	<p>33—34</p>
<p>XVII. W sprawie stałego daru z łaski dla p. Bazylego Korola, pełniącego obowiązki prowizorycznego lustratora w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym</p>	<p>34</p>
<p>XVIII. W sprawie przyznania zaopatrzenia w drodze łaski dla Andrzeja Woycyka, byłego frotera i stróża gmachu sejmowego</p>	<p>34</p>
<p>XVI. W sprawie udzielenia sejmowych zaliczek na płace pp. Władysławowi Smolce, Julianowi Wołoszyńskiemu i Henrykowi Kwiatkowskiemu</p>	<p>34</p>
<p>Polecenie Wydziałowi krajowemu zbadania zarzutów w sprawie wcielenia części gminy i obszaru dworskiego w Bortiatynie do gminy miasta Sądowej Wiszni</p>	<p>39—40</p>
<p>Uchwały w sprawie zmiany niektórych postanow-</p>	<p></p>

Str.	Str.
wień o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych:	40—59
1. Ustawa zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, art. 13, 16 i 63 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz art. 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych	51—59
2. Wezwanie do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie sposobu zaliczania nauczycieli do nowo ustanowionych kategorii płac	59
3. Uchwalenie gminie miasta Lwowa stałej rocznej dotacji w wysokości 300.000 kor. począwszy od 1. lipca 1914 na częściowe pokrycie wydatków, ponoszonych przez tę gminę na płace nauczycieli szkół ludowych	59
Uchwały w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych na rok 1913 tudzież w sprawie zasiłków dla emerytów oraz ich wdów i sierót	63—65
Uchwalenie wniosku nagłego p. Głabińskiego z upoważnieniem dla Wydziału krajowego do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej do wysokości 6 milionów koron w gotówce, a to celem pokrycia niedoboru przewidzianego na rok 1914.	65
XV. Z dnia 4. marca 1914.	1—203
<i>Wybór ośmiu członków Wydziału galicyjskiej Kaszy oszczędności we Lwowie</i>	120—121
Uchwały w sprawie melioracyi	82—169
I. Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia 1913 l. 138.604 o melioracyach	122
II. Uchwała w sprawie zmian etatowych w krajowym biurze melioracyjnym	122
III. Uchwalenie 35 ustaw melioracyjnych:	122—165
1. Ustawa o regulacji potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami	123—125
2. Ustawa o regulacji rzeki Wrony z dopływami	125—127
3. Ustawa o regulacji potoku Łososiny z dopływami	127—128
4. Ustawa o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny	128—130
5. Ustawa o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca	130—131
6. Ustawa o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy	131—132
7. Ustawa o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej	132—133
8. Ustawa o regulacji potoku Gołogórki z dopływami	133—135
9. Ustawa o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewicz i Lupawa	135—136
10. Ustawa o regulacji potoku Wontok w Tarnowie	136—137
11. Ustawa o obwałowaniu Dunajca w Dolinie Zakliczyńskiej	137—139
12. Ustawa o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasienicy masiowej	139—140
13. Ustawa o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze	140—141

	Str.		Str.
14. Ustawa o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami	141—142	30. Ustawa o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego	159—160
15. Ustawa o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej	142 143	31. Ustawa o drenowaniu gruntów w gminie Lisa góra powiatu Tarnowskiego	160—161
16. Ustawa o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka	143—144	32. Ustawa o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego	161—162
17. Ustawa o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim	144—145	33. Ustawa o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zhydniów powiatu Tarnobrzieskiego	162—163
18. Ustawa o konserwacji zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru	145—146	34. Ustawa o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego	163—164
19. Ustawa o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami	146—147	35. Ustawa o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego w Kołomyi	164—165
20. Ustawa o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty	148—149	IV. Uchwała upoważniająca Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1914 do końca lutego 1916.	165
21. Ustawa o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem	149	V. Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie udzielenia krajowi zasiłków z dotacji na drobne melioracje.	165
22. Ustawa o zabudowaniu potoku Łukowicy w powiecie Limanowskim	150	VI. Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie przyspieszenia zabudowania potoku Stenawki	165
23. Ustawa o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowic	151	VII. Uchwała w sprawie zasiłków krajowych, na regulację Worny i Gołogórki	165
24. Ustawa o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy	152—153	VIII. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie rychłego przystąpienia do regulacji rzeki Lubaczówki z dopływami w powiatach Cieszanowskim i Jarosławskim.	165
25. Ustawa o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim	153—155	IX. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie opracowania projektu regulacji i obwałowania potoku Murzyłówki i przedłożenia Sejmowi wniosków w sprawie wykonania robót	165
26. Ustawa o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzieskim	155—156	X. Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie bezzwłocznego	
27. Ustawa o osuszeniu gruntów w gminie Nowe sioło powiatu Cieszanowskiego	156—157		
28. Ustawa o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu sokalskiego	157—158		
29. Ustawa o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu Przeworskiego	158—159		

Str.		Str.
165	przedłożenia do Najwyższej sankcyi uchwalonego przez Sejm 1. maja 1900 projektu ustawy o regulacyi potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami . . .	
165	XI. Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie spiesznego załatwienia spraw wodno-prawnych i zawiązywania spółek wodnych	166
165	XII. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie opracowania projektu obwałowania rzeki Sanu w powiecie niżańskim i przedłożenia Sejmowi projektu ustawy zapewniającego wykonanie tego obwałowania przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego	166
165—166	XIII. do XVI. Uchwały w sprawie kilku petycyi o wykonanie robót melioracyjnych (rowów osuszających, regulacyi potoków) i udzielenie zasiłków na te roboty z funduszków krajowych	
166	XVII. Uchwalenie rezolucyi p. Biesiadeckiego z poleceniem do Wydziału krajowego w sprawie opracowania projektu regulacyi Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podmichalówce i przedłożenia Sejmowi projektu ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacyi przy pomocy powiatowego funduszu melioracyjnego	168
166	XVIII. Uchwalenie rezolucyi p. Singalewicza z wezwaniem do Wydziału krajowego, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłużenia regulacyi rzeki Siwki, powiat Kałusz, na przestrzeni od salin do Dniestru	169
166	XIX. Uchwalenie rezolucyi p. Singalewicza z życzeniem, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i melioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu, tudzież ewentualne teje życzenia . . .	171
	XX. Uchwalenie rezolucyi p. Singalewicza z życzeniem, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych przy wykonaniu regulacyi Radosławka z dopływami w powiecie kamio-neckim	166
	XXI. Uchwalenie rezolucyi p. Serwatońskiego z wezwaniem do Wydziału krajowego, ażeby przeprowadził techniczne studia w celu uregulowania rzek „Koropiec“ i „Żłota Lipa“ w powiatach Buczac i Podhajce i odnośne propozycye na jednej z najbliższych sesyi Sejmowi przedłożył	166
	XXII. Uchwalenie rezolucyi p. Terszakowca z wezwaniem do Wydziału krajowego, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim, a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni	168
	XXIII. Uchwalenie rezolucyi p. Maryewskiego z wezwaniem do Wydziału krajowego, aby w porozumieniu z Rządem przystąpił jak najspieszniej do regulacyi i obwałowania Wilgi 168—169	
	Ustawa zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem powiatu za Towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach poręki w wysokości 300.000 K	169
	Ustawa o zezwolenie gminie miasta Żywca na pobór opłat gminnych na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów i innych widowisk publicznych	170
	Ustawa o wyłączeniu przysiółka Kropiwiszcze ze związku gminy Kornicz, powiat Kołomyja, i utworzeniu z niego samostnej gminy administracyjnej . . .	171

Str.		Str.	
<p>Ustawa o utworzeniu z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Żurowie, pow. Rohatyn, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec żurowski</p> <p>Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 200.000 koron na budowę dróg</p> <p>Ustawa o utworzeniu z przysiółka Cecory, należącego do związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany, samoistnej gminy administracyjnej</p> <p>Ustawa w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej we Lwowie na zaciągnięcie pożyczki 700.000 koron na budowę dróg</p> <p>Uchwały w sprawie utworzenia z rozparcelowanych obszarów dworskich w Bednarówce ad Majdan średni i w Mołodyłowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska oraz włączenia tej nowej gminy powiatu autonomicznego i politycznego Tłumacz, tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii: . . .</p> <p>1. Ustawa o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych posiadłości tabularnych w Bednarówce ad Majdan średni, powiat Nadwórna i w Mołodyłowie, powiat Tłumacz, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska i wcielenia jej do powiatu autonomicznego Tłumacz.</p> <p>2. Uchwalenie rezolucji do c. k. Rządu w sprawie wydzielenia nowej samoistnej gminy administracyjnej „Bednarówka polska“ z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Delatynie i powiatu politycznego w Nadwórnie, a przydzielenia jej do powiatu politycznego tłumackiego, tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii.</p>	<p>171—172</p> <p>172</p> <p>173</p> <p>173—174</p> <p>174—175</p> <p>179—181</p> <p>181—183</p> <p>184—185</p>	<p><i>Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego</i></p> <p>Ustawa o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Olszaniku, powiatu Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Batorszczyn“</p> <p>Uchwała w sprawie odstąpienia petycji nauczycielskich o policzenie lat służby do emerytury i pięcioleci Wydziałowi krajowemu do zbadania, po porozumieniu się z Radą szkolną krajową i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji</p> <p>Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie budowy mostu na Sanie pod Ulanowem .</p> <p>Ustawa zezwalająca gminie Knihinin-wieś powiatu stanisławowskiego na pobór opłat gminnych od czynszów najmu</p> <p>Uchwała w przedmiocie rozszerzenia budynków rzeźni i piekarni w zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie .</p> <p>Ustawa o obowiązku właścicieli domów w gminie miasta Jasła wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałem miejskim i o prawie tej gminy pobierania taks za powyższe połączenie . .</p> <p>Ustawa o obowiązku właścicieli domów w gminie Zamarstynów, pow. Lwowskiego, wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami gminnymi i o uprawnieniu gminy Zamarstynów pobierania taksy za to połączenie</p> <p>Ustawa w przedmiocie budowli w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie miasta Lwowa, wykonać się mających po myśli § 1. ustęp 20. ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54</p> <p>Ustawa w przedmiocie częściowej zmiany i uzupełnienia po-</p>	<p>175</p> <p>175—176</p> <p>176</p> <p>176</p> <p>176—178</p> <p>179</p> <p>179—181</p> <p>181—183</p> <p>184—185</p>

- stanowień ustawy budowni-
czej dla stoł. król. miasta Kra-
kowa z dnia 18. lipca 1883 Dz.
ust. i rozp. kraj. Nr. 63 . . . 185—187
- Ustawa o czasowem uwolnieniu
od dodatku krajowego i do-
datków gminnych do podatku
domowo-czynszowego tych bu-
dowli w król. woln. mieście
Podgórz, które będą wybudo-
wane w miejsce 204 domów,
wykazanych osobną przez Ma-
gistrat Podgórza sporządzoną
konsygnacją jako przeznaczony-
ch na zburzenie w celu regulacy
miasta i dla poprawy
stosunków zdrowotnych . . . 187
- Ustawa o czasowem uwolnieniu
od dodatku do podatku dla fun-
duszu krajowego, tudzież od
dodatków gminnych tych bu-
dowli w król. stoł. mieście Lwo-
wie, które będą nowo wybudo-
wane w miejsce 181 domów
wymienionych w wykazie, do-
łączonym do ustawy państwo-
wej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz.
p. p. Nr. 55., a sprostowanym
§ 1. al. 2. ustawy państwowej
z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p.
Nr. 185., jako przeznaczonych
na zburzenie w celu regulacy
miasta dla poprawy stosunków
zdrowotnych w niektórych czę-
ściach tegoż . . . 187—188
- Uchwały w przedmiocie przenie-
sienia gminy i obszaru dwor-
skiego Kamionka z okręgu re-
prezentacy powiatowej w Do-
linie do okręgu reprezentacy
powiatowej w Stryju: . . . 188—190
1. Rezolucya do c. k. Rządu w
sprawie wydzielenia gminy Ka-
mionki z okręgu sądu powiatow-
wego w Bolechowie powiatu,
politycznego Dolina, a przy-
dzielenia do sądu powiatowe-
go i powiatu politycznego w
Skolem.
2. Ustawa o zmianie obszarów
Reprezentacy powiatów w Do-
linie i Stryju.
- Ustawa o uzupełnieniu ksiąg
gruntowych przez wpisanie
dobra publicznego . . . 190—191
- Uchwały w sprawie akcyi
zapomogowej i ratun-
kowej z powodu klęsk
elementarnych: . . . 191—201
- I. Przyjęcie do wiadomości spra-
wozdania Wydziału krajowego
z dnia 6. listopada 1913 o klę-
skach elementarnych w r. 1913 191
- II. Wezwanie do c. k. Rządu w
sprawie udzielenia krajowi po-
mocy w kwocie 35 milionów
koron na udzielanie długoter-
minowych pożyczek bezprocent-
owych dla gospodarstw roln-
nych klęskami dotkniętych do
dyspozycyi rządu krajowego 192—193
- III. Wezwanie do c. k. Rządu
w sprawie rozdziału nasion na
zasiewy i pasz treściwych . . . 193
- IV. Wezwanie do c. k. Rządu
w sprawie przyspieszenia akcyi
co do budowli publicznych
w Galicyi . . . 193
- V. Wezwanie do c. k. Rządu
w sprawie rychłego asygnowa-
nia zasiłków i subwencyi
dla korporacyi rolniczych za-
ległych za rok 1913 i udziele-
nia im zaliczek na subwencyę
za rok 1914 . . . 194
- VI. Wezwanie do c. k. Rządu
w sprawie przyznania przez
Bank Austro-Węgierski wy-
datnego kredytu powiatowemu
i miejskim Kasom oszczędno-
ści, Towarzystwom zaliczkow-
ym i innym podobnym insty-
tucyom w kraju jużto bezpo-
średnio, jużto przez Bank kra-
jowy i Centralną Kasę dla spół-
tek rolniczych . . . 194
- VII. Wezwanie do c. k. Rządu
w sprawie prolongowania raty
udzielonej w zeszłym roku po-
życzki zapomogowej zarówno
dla wielkiej jak i małej wła-
sności ziemskiej — do paździer-
nika 1914 . . . 194
- VIII. Wezwanie do c. k. Rządu
w sprawie wstrzymania egze-
kucyjnego ściągania podatków
od ludności dotkniętej skutka-
mi klęsk i uwolnienia od na-
leżytości skarbowych wszyst-

Str.		Str.
	kich czynności prawnych i dokumentów wynikłych z transakcyi pożyczkowych, przy pomocy funduszu zapomogowego realizowanych	
	IX. Upoważnienie dla Wydziału krajowego w sprawie zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 4,216.574 koron w gotówce na pokrycie przypadającego za lata 1913 i 1914 krajowego datku 40% do regulacji rzek kanałowych i na nadzwyczajne roboty konserwacyjne przy wykonanych publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych, tudzież na zasiłki dla najbardziej dotkniętych spółek wodnych i na dalszą akcyę przy odwodnieniu gruntów dotkniętych przez wylewy i śloty	194
	X. Uchwała w sprawie corocznej dotacyi budżetu funduszu krajowego kwotę 100 tysięcy koron do dyspozycyji Wydziału krajowego na niesienie pomocy w razie klęsk elementarnych	194
	XI. Upoważnienie dla Wydziału krajowego do zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 3,000.000 koron w gotówce na zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego drogowego, ustanowionego uchwałą sejmową z 13. października 1882	194—195
	XII. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie bezzwłocznego zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki w wysokości 3,000.000 koron celem zasilenia funduszu na doraźne zapomogi dla zaradzenia nędzy i zakupna tańszych środków żywności, tudzież na pożyczki bezprocentowe i na roboty publiczne a to powiatom dla ludności wiejskiej i małomiasteczkowej do wysokości łącznej 2,000.000 koron, miastom zaś milion koron, a to w stosunku 40% dla Lwowa i Krakowa, a 60% dla reszty większych miast	195
	XIII. Uchwała w sprawie zasiłków krajowych dla spółek wodnych	195—196
	XIV. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie wprowadzenia i rozszerzenia w kraju odmian zbóż i ziemniaków odporniejszych na wpływy atmosferyczne	196
	XV. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie bezzwłocznej realizacji przyzwolonych przez Sejm pożyczek a to: 5 milionowej na pożyczki dla miast a 10 milionowej na bezzwrotne zasiłki dla wsi na budowy szkół, następnie 7 milionowej pożyczki przyzwolonej w roku 1912 na powiększenie funduszu przemysłowego, a w końcu przyzwolonych w latach 1908, 1910 i 1912 pożyczek na budowę szkolne i szpitalne, jak n. p. szpitala krajowego św. Łazarza w Krakowie, szpitali prowincjonalnych i t. d. i w sprawie jak najspieszniejszego rozpoczęcia tych budowli	196
	XVI. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie przyspieszenia pertraktacyi z c. k. Rządem i gminami co do przyspieszenia budowy państwowych szkół fachowych w Zakopanem i Kołomyi, tudzież co do budowy dalszych klinik uniwersyteckich (oftalmologicznej, laryngologicznej i psychiatrycznej) we Lwowie	196
	XVII. Polecenie do Wydziału krajowego w sprawie zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki amortyzacyjnej w wysokości 1 miliona koron dla zasilenia funduszu koszarowego	196
	XVIII—XIX. Uchwały w sprawie wniosków poselskich i petycyi w sprawie pomocy dla dotkniętych klęskami elementarnymi z odpowiedniem wezwaniem do Wydziału krajowego i c. k. Rządu	197—198
	XX. Uchwalenie rezolucyi p. Stapińskiego z wezwaniem do Wydziału krajowego w spra-	

	Str.		Str.
wie rychłego dostarczenia pasz treściwych dla bydła i nasion do zasiewów wiosennych tudzież rychłego rozpoczęcia robót publicznych	198—199	dotkniętych głodem rodzin powiatu bohorodczańskiego	200
XXI. Uchwalenie rezolucyi p. Federowicza z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie uwzględnienia przy rozdawnictwie dostaw rękodzielniczych przy wykonywaniu budowli rządowych mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki	199	XXV. Uchwalenie rezolucyi p. Moysy z wezwaniem do c. k. Rządu w sprawie subwencji na naprawę dróg gminnych i na kupno materiałów, potrzebnych do rekonstrukcyi uszkodzonych obiektów	200—201
XXII. Uchwalenie rezolucyi p. Federowicza z poleceniem do Wydziału krajowego, ażeby przy rozdawnictwie dostaw rękodzielniczych uwzględniał także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki	199	<i>Wybory do krajowych komisji podatkowych, a mianowicie:</i>	
XXIII. Uchwalenie rezolucyi p. Nowakowskiego z wezwaniem do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie bezzwłocznego przystąpienia do budowy gmachów szkolnych po wsiach i miastach	200	A) Wybór dwunastu członków i tyluż zastępców członków krajowej komisji dla podatku osobisto-dochodowego, a to: po dwu członków i tyluż zastępców z kuryi wielkiej własności, miast i izb handlowo-przemysłowych i kuryi mniejszych posiadłości, tudzież sześciu członków i tyluż zastępców członków z całego Sejmu,	
XXIV. Uchwalenie rezolucyi p. Nowakowskiego z wezwaniem do Wydziału krajowego i c. k. Rządu w sprawie udzielenia doraźnej pomocy dla		B) Wybór dziesięciu członków i tyluż zastępców członków krajowej komisji dla podatku zarobkowego a to: po dwu członków i tyluż zastępców z kuryi wielkiej własności, miast i izb handlowo-przemysłowych i kuryi mniejszych posiadłości, tudzież czterech członków i tyluż zastępców członków z całego Sejmu	201—203

OMYŁKI DRUKU.

- Protokół 12. posiedzenia, str. 46., wiersz 14 z dołu, zamiast: na rok 1913, ma być: na rok 1914;
- „ 14. „ str. 12, wiersz 3 z góry, zamiast: na rok 1913, ma być: na rok 1914;
- „ 15. „ strona 174, wiersz 20 z dołu, zamiast: samotnej gminy administracyjnej, ma być: samodzielnej gminy administracyjnej.

Spis petycyj.

Wniesione po dzień 14. lutego 1914 r.

1. L. s. 148. Władysław Smolka, koncepista Wydziału krajowego, Lwów, przez Wydział krajowy, o udzielenie zaliczki na płacę w kwocie 7.000 K.
2. L. s. 149. Julian Wołoszyński, adjunkt rachunkowy, przez Wydział krajowy, o udzielenie zaliczki na płacę w kwocie 4.500 K.
3. L. s. 150. Marya Dyrkowa, wdowa po starszym dozorecy chorych w szpitalu św. Łazarza, Kraków, przez Wydział krajowy, o udzielenie stałego zaopatrzenia.
4. L. s. 151. Anna Salowa wdowa po palaczu przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie, przez Wydział krajowy, o udzielenie stałego zaopatrzenia.
5. L. s. 152. Marya Chmielowska, wdowa po prof. Uniwersytetu lwowskiego, Petersburg, przez posła Głębińskiego, o przyznanie zasiłku na r. 1913 i 1914.
6. L. s. 153. Hermina z Pietruskich Odrzywolska, wdowa po inżynierze, Kraków, przez posła Głębińskiego, o dar z łaski.
7. L. s. 154. Wiktor Krobicki, em. dyrektor Oddziału rachunkowego, Lwów, przez posła Kędziora, o przyznanie dodatku osobistego.
8. L. s. 155. Marya z Hoszowskich Kołakowska, wdowa po dyetaryszu szpitala lwowskiego, Lwów, przez posła Głębińskiego o przyznanie dożywotniego zaopatrzenia.
9. L. s. 156. Apolonia Sternalowa, wdowa po praktykancie Wydziału krajowego, przez posła Głębińskiego, o jednorazowy dar z łaski.
10. L. s. 157. Franciszka z Lityńskich Kratochwilowa, wdowa po dyetaryszu manipul., Lwów, przez posła Głębińskiego o jednorazowy dar z łaski.
11. L. s. 158. Leokadya Stępińska, wdowa po rządcy szpitala, Lwów, przez posła Stapińskiego, o zapomogę.
12. L. s. 159. Marya Hanaczewska, wdowa po strózu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Milewskiego, o zapomogę.
13. L. s. 160. Matylda Polińska, wdowa po dyrektorze biura stenografów, Lwów, przez posła Loewensteina, o zaopatrzenie.

14. L. s. 161. Aniela Buynowska, wdowa po kontrolorze Kasy krajowej, Lwów, przez posła Głębińskiego, o przyznanie pensyi wdowiej.
15. L. s. 162. Zofia Zielińska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez posła Głębińskiego, o zapomogę.
16. L. s. 163. Stanisław Chudzikiewicz, emerytowany archiwista Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Głębińskiego, o odpisanie zaliczki sejmowej.
17. L. s. 164. Józefa Nieradkowa, wdowa, po droźniku, Stany, przez posła ks. Wolanina, o jednorazowy datek lub pensyę wdowią.
18. L. s. 165. Augusta Baranowska, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Stapińskiego, o jednorazowy dar z łaski.
19. L. s. 166. Mieczysław Prawdzic Thullie, emerytowany adjunkt konceptowy, Lwów, przez posła Schätzla, o podwyższenie emerytury.
20. L. s. 167. Albina Dowosserowa, wdowa po nauczycielu, Kołomyja, przez posła Pilata, o stałe zaopatrzenie.
21. L. s. 168. Albina Dowosserowa, wdowa po nauczycielu, Kołomyja, przez posła Kleskiego, o stałe zaopatrzenie.
22. L. s. 169. Wiktorya Goltentalowa, wdowa po zastępcy dyrektora biura kolejowego, Lwów, przez posła Loewensteina, o zapomogę.
23. L. s. 170. Stanisława Marcinkiewiczowa, wdowa po adjunkcie biura solnego, Lwów, przez posła Biesiadeckiego, o zapomogę.
24. L. s. 172. Stanisław Werycha Darowski, emerytowany konduktor dróg krajowych, Lwów, przez posła Głębińskiego, o zapomogę.
25. L. s. 173. Julia Gering, sierota po konduktorze dróg krajowych, Lwów, przez posła Głębińskiego, o jednorazowy dar z łaski.
26. L. s. 174. Katarzyna Orłowicz, Lwów, przez posła Rutowskiego, o dar z łaski na r. 1913 i 1914.
27. L. s. 175. Walerya Schmid, wdowa po rządcy szpitala powszechnego, Lwów, przez posła Rutowskiego, o dar z łaski.
28. L. s. 176. Julia Grabowska, wdowa po stróžu gmachu sejmowego, Lwów, przez posła Rutowskiego, o dar z łaski.
29. L. s. 177. Wanda Dziubińska, wdowa po praktykancie rachunkowym, Lwów, przez posła Nowosieleckiego, o dar z łaski na r. 1913.
30. L. s. 178. Wanda Dziubińska, wdowa po praktykancie rachunkowym, Lwów, przez posła Nowosieleckiego, o dar z łaski na r. 1914.
31. L. s. 179. Eleonora Rondewald, wdowa po konduktorze dróg krajowych, Lwów, przez posła Głębińskiego, o zaopatrzenie lub jednorazowy zasiłek.
32. L. s. 180. Towarzystwo muzyczne Brody, przez posła Aschkenasego, o subwencyę na r. 1913 i 1914.
33. L. s. 181. Lwowskie Towarzystwo śpiewackie Lutnia, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
34. L. s. 182. Magistrat miasta Śniatyna, przez posła Moysę, o uwolnienie od obowiązku uiszczania należności 6.000 koron na płace nauczycieli.
35. L. s. 183. Polskie Tow. gimn. Sokół, Myślenice, przez posła Bzowskiego, o subwencyę.
36. L. s. 184. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Przemyśl,

- przez pośła Głębińskiego, o subwencyę.
37. L. s. 185. Ferdynand Dąbrowski, sekretarz gminy Bełz, przez pośła Nowosieleckiego, o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia syna Michała w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.
 38. L. s. 186. Towarzystwo pedagogiczne, Tarnów, przez pośła Tertila, o udzielenie subwencyi dla wyższych kursów naukowych.
 39. L. s. 187. Zarząd główny polskiego Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez pośła Głębińskiego, o subwencyę na wydawnictwo książek przemysłowych.
 40. L. s. 188. Zarząd główny polskiego Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez pośła Głębińskiego, o subwencyę na częściowe pokrycie kosztów wydania księgi pamiątkowej II kongresu pedagogicznego.
 41. L. s. 189. Zarząd główny polskiego Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez pośła Głębińskiego, o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo Biblioteki dla młodzieży szkół ludowych.
 42. L. s. 190. Zarząd główny polskiego Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez pośła Głębińskiego, o subwencyę na wydawnictwo dla seminarjów.
 43. L. s. 191. Delegacya polskich Towarzystw nauczycielskich, Lwów, przez pośła Głębińskiego, o zniesienie systemu płac miejscowo-klasowego i zrównanie z poborami 4 najniższych rang urzędników państwowych.
 44. L. s. 192. Zarząd T. S. L. i Kółka rolniczego w Wybranówce, przez pośła Głębińskiego, o subwencyę na założenie szkółki kroju i szycia.
 45. L. s. 193. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez pośła Abrahamowicza, o subwencyę na koloniję wakacyjną.
 46. L. s. 194. Gmina Baranów przez pośła Z. Tarnowskiego o utworzenie Sądu powiatowego.
 47. L. s. 195. Gmina Baranów, przez pośła Z. Tarnowskiego, o utworzenie przystanku osobowego przy rampie kolejowej obok drogi powiatowej Baranów-Majdan kolbuszowski, na linii Dębica - Przeworsk.
 48. L. s. 196. Wydział powiatowy Cieszanów, przez pośła Metellę, w sprawie wstawienia kolei Jaworów-Cieszanów do programu mających się budować w najbliższym czasie kolei.
 49. L. s. 197. Łonicki Władysław, nauczyciel, Olszówka, przez pośła Łaskudę, o zapomogę z powodu klęski powodzi.
 50. L. s. 198. Wydział powiatowy Mielec, przez pośła Kędziora, o zapomogę dla pogorzalców gminy Borki nizinne.
 51. L. s. 199. Gmina Barcice, przez pośła Maciuszka, o zasiłek na budowę mostu.
 52. L. s. 200. Stefanta z Krynickich Primusowa, nauczycielka, Dynów, przez pośła Głębińskiego, o policzenie lat służby.
 53. L. s. 201. Henryk Lercel, emerytowany nauczyciel, Lwów, przez pośła Onyszkiewicza, o policzenie lat służby do emerytury oraz przyznanie 2 dodatków pięcioletnich.
 54. L. s. 202. Emilia Smolkowa, emerytowana nauczycielka, Tarnów, przez pośła Tertila, o policzenie lat służby.
 55. L. s. 203. Marya Ordon Szanserowa, nauczycielka w Samborze,

- przez pośła Wójcickiego, o policzenie lat służby.
56. L. s. 204. Emilia Pydynkowska, właścicielka zakładu restaurowania zabytków starożytnych, Kraków, przez pośła Federowicza, o subwencyę.
57. L. s. 205. Albina Janina Suwald Zubrzycka, emerytowana nauczycielka, Przemyśl, przez pośła Dolińskiego, o podwyższenie emerytury.
58. L. s. 206. Andrzej Selwa, czasowo emerytowany nauczyciel, Borek fałęcki, przez pośła Bandrowskiego, o reaktywowanie w zawodzie nauczycielskim i przyznanie pięciolecia.
59. L. s. 207. Maciej Wójcik, emerytowany nauczyciel, Wilamowice, przez pośła Łazarskiego, o podwyższenie emerytury.
60. L. s. 208. Franciszka Szajnowa, wdowa po emerytowanym nauczycielu, Przemyśl, przez pośła Dolińskiego, o przyznanie datku na wychowanie dla syna.
61. L. s. 209. Piotr Stecków, emerytowany nauczyciel, Lwów, przez pośła Adama, o przyznanie dodatku drożyznianego.
62. L. s. 210. Olimpia Bokowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez pośła Rożankowskiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
63. L. s. 211. Jadwiga z Tustanowskich Nadachowska, nauczycielka, Tarnów, przez pośła Głębińskiego, o policzenie lat służby.
64. L. s. 212. Bursa gimnazyum im. Adama Mickiewicza, Bochnia, przez pośła Maissa, o subwencyę na rok 1913/14.
65. L. s. 213. Bursa gimn. ks. Feliksa Dymnickiego, Rzeszów, przez pośła Głębińskiego, o subwencyę na rok 1913/14.
66. L. s. 214. Bursa żydowska, Brzeżany, przez pośła Schätzla, o subwencyę na rok 1913/14.
67. L. s. 215. Towarzystwo bursy polskiej, Tarnopol, przez pośła Schmidta, o subwencyę na rok 1913/14.
68. L. s. 216. Towarzystwo bursy nauczycielskiej, Tarnopol, przez pośła Schmidta, o subwencyę na rok 1913/14.
69. L. s. 217. Polska bursa imienia Tadeusza Kościuszki, Kamionka strumiłowa, przez pośła Adama, o subwencyę na rok 1913/14.
70. L. s. 218. Towarzystwo bursy szkoły realnej, Tarnobrzeg, przez pośła Adama, o subwencyę na rok 1913/14.
71. L. s. 219. S. Marya Elekta Majewska, Felicjanka, Lwów, przez pośła Neumanna, o subwencyę na ochronę i szwalnię przy ul. Żółkiewskiej l. 100.
72. L. s. 220. Sekcja ochrony dzieci Polskiego Związku niewiast katolickich, Kraków, przez pośła Federowicza, o subwencyę na szkółkę szycia i koronkarstwa, na 3 ochrony pozaszkolne i warsztat koszykarski.
73. L. s. 221. Towarzystwo „Żinocza hromada“, Jaworów, przez pośła Kochanowskiego, o subwencyę na budowę ochronki.
74. L. s. 222. Towarzystwo Pracy kobiet, Lwów, przez pośła Rutowskiego, o subwencyę na rok 1913/14 dla zawodowej szkoły szycia, kroju i haftu.
75. L. s. 223. Zarząd główny Macierzy szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, Cieszyn, przez pośła Głębińskiego, o subwencyę na rok 1914, na cele szkół i ochronek.
76. L. s. 224. Natalia Szczycińska, właścicielka wyższej szkoły mu-

- zycznej, Lwów, przez posła Loewensteina, o subwencyę.
77. L. s. 225. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemysł, przez posła Adama, o subwencyę na utrzymanie internatu.
 78. L. s. 226. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemysł, przez posła Adama, o subwencyę na rozszerzenie internatu.
 79. L. s. 227. Stanisława Lenkiewicz, ksieni P. P. Benedyktynek, Przemysł, przez posła Adama, o subwencyę na szkołę wydziałową żeńską imienia św. Scholastyki.
 80. L. s. 228. S. S. Bazylianki, Stanisławów, przez członka Sejmu ks. Chomyszyna, o subwencyę na budowę internatu.
 81. L. s. 229. S. S. Bazylianki, Stanisławów, przez członka Sejmu ks. Chomyszyna, o subwencyę na utrzymanie prywatnego seminarium.
 82. L. s. 230. S. S. Bazylianki, Stanisławów, przez członka Sejmu ks. Chomyszyna, o subwencyę o utrzymanie internatu.
 83. L. s. 231. S. S. Bazylianki, Stanisławów, przez członka Sejmu ks. Chomyszyna, o subwencyę na szkołę ludową.
 84. L. s. 232. S. S. Bazylianki, Stanisławów, przez członka Sejmu ks. Chomyszyna, o subwencyę na szkołę wydziałową.
 85. L. s. 233. Olga Filippi, kierowniczka zakładu wychowawczego, Lwów, przez posła Germana, o subwencyę na prowadzenie zakładu.
 86. L. s. 234. Towarzystwo szkoły średniej, Horodenka, przez posła A. Theodorowicza, o upaństwowienie prywatnego seminarium.
 87. L. s. 235. Dyrekcyja prywatnego seminarium nauczycielskiego żeńskiego, Stryj, przez posła Brunickiego, o subwencyę.
 88. L. s. 236. Organiści dyecezyi lwowskiej, przemyskiej, tarnowskiej i krakowskiej, Kraków, przez posła Adama, o powierzanie nauki śpiewu w szkołach ludowych organistom.
 89. L. s. 237. Gustaw Christ, konduktor dróg krajowych, Kraków, przez posła Skrzyńskiego, o wliczenie lat służby powiatowej do służby krajowej.
 90. L. s. 238. Stowarzyszenie Przytulisko weteranów z r. 1863/64, Kraków, przez posła Adama, o subwencyę.
 91. L. s. 239. Janina Dogmar (Goldówna), Lwów, przez posła Adama, o udzielenie zasiłku na studia śpiewu.
 92. L. s. 240. Konstantyn Korwin Lipczyński, Lwów, przez posła Adama, o udzielenie zasiłku na studia śpiewu.
 93. L. s. 241. Spółka wodna dla regulacyi potoku Dumnego, Kamionka strumiłowa, przez posła Badeńskiego, o odpisanie datków konkurencyjnych.
 94. L. s. 242. Gmina Gorzyce przez posła Z. Tarnowskiego, o zasiłek na pokrycie datku konkurencyjnego rowu odwadniającego Wrzawy-Zbydniów.
 95. L. s. 243. Franciszek Konisz, nauczyciel muzyki, Zaleszczyki, przez posła Lubomirskiego, o zasiłek na studia muzyczne.
 96. L. s. 244. Waleryan Chmieliński i tow., Sokal, przez posła Nowosieleckiego, w sprawie utworzenia katedry pszczelnictwa przy uniwersytecie i założenia trzech szkół pszczelarskich.

97. L. s. 245. Towarzystwo szkoły handlowej, Lwów, przez pośła Głabińskiego, o podwyższenie subwencji na rok 1913.
98. L. s. 246. Krakowskie Towarzystwo lekarskie, Kraków, przez pośła Kostaneckiego, o podwyższenie subwencji.
99. L. s. 247. Komitet opiekuńczy domu pracy na Kazimierzu, Kraków, przez pośła Laskowskiego, o subwencyę.
100. L. s. 248. Towarzystwo Biblioteki polskiej, Wiedeń, przez pośła Abrahamowicza, o subwencyę na utrzymanie czytelnicy i biblioteki.
101. L. s. 249. Towarzystwo sztuk pięknych, Kraków, przez pośła Federowicza, o podwyższenie stałej subwencji.
102. L. s. 250. Zgromadzenie SS. Służebniczek, Krystynopol, przez członka Sejmu ks. Szeptyckiego, o podwyższenie subwencji na rok 1913 i 1914.
103. L. s. 251. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez pośła Potockiego, o zasiłek na pokrycie niedoboru własnego pawilonu na wystawie z roku 1913 w Kijowie.
104. L. s. 252. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez pośła Potockiego, o subwencyę na czasopismo „Nasze zdroje“.
105. L. s. 253. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez pośła Potockiego, o jednorazowy zasiłek i stałą subwencyę na cele Związku.
106. L. s. 254. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez pośła Potockiego, o jednorazowy zasiłek i stałą subwencyę na utrzymanie biur zastępstw za granicą.
107. L. s. 255. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez pośła Potockiego, o subwencyę na „Przewodnik po zdrojowiskach i uzdrowiskach w Galicyi“.
108. L. s. 256. Towarzystwo budowy domu polskiego w Morawskiej Ostrawie, przez pośła Adama, o subwencyę.
109. L. s. 257. Krajowy Związek turystyczny, Kraków, przez pośła Federowicza o subwencyę na rok 1913 i 1914.
110. L. s. 258. Towarzystwo lekarzy weterynaryjnych, Lwów, przez pośła Rutowskiego, o subwencyę na wydawnictwo „Przeglądu weterynaryjnego“ na rok 1913.
111. L. s. 259. Polskie Muzeum szkolne, Lwów, przez pośła Germana, o subwencyę.
112. L. s. 260. Polski Związek katolicki uczniów rękodzielniczych, Nowy Targ, przez pośła Bednarskiego, o subwencyę.
113. L. s. 261. Koło T. S. L. imienia Bernarda Goldmana, Lwów, przez pośła Loewensteina, o subwencyę na rok 1913.
114. L. s. 262. Koło T. S. L. imienia Bernarda Goldmana, Lwów, przez pośła Loewensteina, o subwencyę na rok 1914.
115. L. s. 263. Akademicki Związek sportowy, Kraków, przez pośła Kostaneckiego, o subwencyę.
116. L. s. 264. Józef J. Bardach, kierownik szkoły głuchoniemych, Lwów, przez pośła Rittla, o subwencyę.
117. L. s. 265. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej, Lwów, przez członka sejmu St. Starzyńskiego, o subwencyę na rok 1913 i 1914.
118. L. s. 266. Zgromadzenie ks. kanoników regularnych laterańskich, Kraków, przez pośła Skrzyńskiego, o subwencyę na restauracyę kościoła Bożego Ciała.

119. L. s. 267. Wydział powiatowy. Brzesko, przez posła Götza, o subwencyę na roboty koło zachowania od zagłady baszty w Czcho-
wie.
120. L. s. 268. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej, w Krakowie, przez posła Pinińskiego, o dodatkową subwencyę na restauracyę kościółka w Rabce.
121. L. s. 269. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej w Krakowie, przez posła Pinińskiego, o subwencyę na restauracyę fresków w Czcho-
wie.
122. L. s. 270. Józefa Markowska, wdowa po słudze Wydziału krajowego, Lwów, przez posła St. Dąb-
skiego, o zapomogę.
123. L. s. 273. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Biały Kamień, przez posła Laskowskiego, o subwencyę stałą na utrzymanie internatu ma-
lorolnych gospodyń.
124. L. s. 274. Towarzystwo bursy ju-
bileuszowej imienia cesarza Fran-
ciszka Józefa I., Sanok, przez po-
sła Laskowskiego, o subwencyę.
125. L. s. 275. Kotulska Michalina, była nauczycielka, Sokolniki, przez po-
sła Z. Tarnowskiego, o odprawę.
126. L. s. 276. Klotylda Szablowa, wdowa po nauczycielu, Tarnopol, przez posła Schmidta, o podwyższenie pensyi wdowiej i przyznanie datku na wychowanie córki.
127. L. s. 277. Wanda Wróblewska, nauczycielka, Mielnica, przez po-
sła Kapuścińskiego, o policzenie lat służby.
128. L. s. 278. Ludwika Lubieńska, wdowa po nauczycielu, Miertuki, przez posła Bojkę, o przyznanie w drodze łaski pensyi.
129. L. s. 279. Stanisława Zielińska, wdowa po nauczycielu, Grębo-
szów, przez posła Bojkę, o zapo-
mogę.
130. L. s. 280. Anna Michalska, wdowa po nauczycielu, Pilzno, przez posła Bojkę, o zapomogę.
131. L. s. 281. Jan Biliński, emeryto-
wany nauczyciel, Lwów, przez posła Kapuścińskiego, o przyznanie dodatku pięcioletniego.
132. L. s. 282. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Jasło, przez posła Germana, o subwencyę.
133. L. s. 283. Wydział powiatowy, Kraków, przez posła Skrzyńskiego, o subwencyę w wysokości 50% na budowę drogi Kocmyrzów-
Cło.
134. L. s. 284. Gmina Skala, przez po-
sła Kapuścińskiego, o przyjęcie kosztów leczenia i utrzymania Maryi Załuckiej na fundusz kra-
jowy.
135. L. s. 285. Róża Schwarz, przez po-
sła Loewensteina, o zasiłek na ko-
szta leczenia w zakładzie w Ailand.
136. L. s. 286. Jadwiga Szalay, wdowa po profesorze szkoły rolniczej, Przecław, przez posła Laskowskie-
go, o podwyższenie pensyi.
137. L. s. 287. Towarzystwo prywa-
tnego gimnazjum żeńskiego (Sło-
wackiego), Lwów, przez posła Wójcickiego, o subwencyę.
138. L. s. 288. Towarzystwo opieki nad ubogą dziatwą szkolną, Śniatyn, przez posła Moysę, o subwencyę na zupełną rumfordzką.
139. L. s. 289. Komitet organizacyjny polskiego gimnazjum realnego. Czerniowce, przez posła Głabińskiego, o subwencyę na rok 1913.
140. L. s. 290. Komitet organizacyjny polskiego gimnazjum realnego, Czerniowce, przez posła Głabińskiego, o subwencyę na rok 1914.

141. L. s. 291. Koło T. S. L., Kołomyja, przez posła Kleskiego, o subwencyę na cele oświatowe na rok 1913.
142. L. s. 292. Koło T. S. L., Kołomyja, przez posła Kleskiego, o subwencyę na cele oświatowe na rok 1914.
143. L. s. 193. Czytelnia akademicka imienia Adama Mickiewicza, Kraków, przez posła Kostaneckiego, o subwencyę na cele naukowe Towarzystwa.
144. L. s. 294. Towarzystwo walki z gruźlicą, Kraków, przez posła Kostaneckiego, o subwencyę.
145. L. s. 295. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę dla dwuklasowej szkoły handlowej na rok 1913.
146. L. s. 296. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę dla dwuklasowej szkoły handlowej na rok 1914.
147. L. s. 297. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę dla trzyletniej szkoły handlowej uzupełniającej na rok 1913.
148. L. s. 298. Kuratoria dwuklasowej szkoły handlowej żeńskiej i szkoły uzupełniającej handlowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę dla trzyletniej szkoły handlowej uzupełniającej na rok 1914.
149. L. s. 299. Zarząd główny Macierzy szkolnej księstwa Cieszyńskiego w Cieszynie, przez posła Jahla, o subwencyę na cele szkół i ochronek.
150. L. s. 300. Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych, Lwów, przez posła Lisiewicza, o subwencyę.
151. L. s. 301. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na cele szkółek początkowych.
152. L. s. 302. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o zasiłek na założenie szkoły rolniczej.
153. L. s. 303. Akademia Umiejętności, Kraków, przez posła Pinińskiego, o subwencyę na wydanie atlasu geologicznego.
154. L. s. 304. Akademia Umiejętności, Kraków, przez posła Pinińskiego, o subwencyę na prowadzenie poszukiwań naukowych w bibliotece watykańskiej i innych archiwach i bibliotekach rzymskich.
155. L. s. 305. Rada szkolna miejscowa, Olszówka, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na budowę szkoły zabranej w czasie powodzi.
156. L. s. 306. Łomnicki Władysław, nauczyciel, Olszówka, przez posła Głębińskiego, o wydatną zapomogę z powodu powodzi.
157. L. s. 307. Towarzystwo dobroczynności św. Wincentego a Paulo, Rohatyn, przez posła Biesiadeckiego, o subwencyę.
158. L. s. 308. Teatr niezależny, Lwów, przez posła Pinińskiego, o subwencyę.
159. L. s. 309. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego, o subwencyę.
160. L. s. 310. Zgromadzenie Rodziny Maryi, Łomna, przez posła Wolanina, o subwencyę na zakład wychowawczy.
161. L. s. 311. Stanisław Śnieszko, właściciel gospodarstwa rybnego, Lubella, przez posła Korola, o pożyczkę hipoteczną w kwocie 40.000 koron.

162. L. s. 312. Towarzystwo przyjaciół muzyki, Tarnopol, przez posła Bednarskiego, o subwencyę.
163. L. s. 313. Towarzystwo opieki nad internatem uczniów c. k. seminarium nauczycielskiego, Tarnopol, przez posła Bednarskiego, o subwencyę na utrzymanie internatu.
164. L. s. 314. Komitet ochrony św. Stanisława Kostki, Nowy Targ, przez posła Bednarskiego, o subwencyę.
165. L. s. 315. Marya Rudzka, wdowa po asystencie rachunk., Lwów, przez posła Głabińskiego, o stałą zapomogę.
166. L. s. 316. Towarzystwo św. Stanisława Kostki (opieka nad terminatorami), Lwów, przez posła Głabińskiego, o subwencyę.
167. L. s. 317. Michał Buczyk i towarzysze, Jasionów ad Poręby, przez posła Białego, o zasiłek z powodu kłeski pożaru.
168. L. s. 318. Marya Schweitzerowa, wdowa po woźnym Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Piłata, o stały dar z łaski.
169. L. s. 319. SS. Bazylianki, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na utrzymanie internatu na r. 1913 i 1914.
170. L. s. 320. SS. Bazylianki, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na budowę internatu.
171. L. s. 321. Towarzystwo św. Apostoła Piotra dla wspierania ubogich cerkwi, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę.
172. L. s. 322. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę.
173. L. s. 323. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na utrzymanie prywatnej szkoły ludowej na r. 1914.
174. L. s. 324. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę dla dwóch burs włościańskich na r. 1914.
175. L. s. 325. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę dla dwóch burs włościańskich na r. 1913.
176. L. s. 326. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na utrzymanie prywatnej szkoły ludowej na r. 1913.
177. L. s. 327. Towarzystwo św. Cyryła, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1913.
178. L. s. 328. Towarzystwo św. Cyryła, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1914.
179. L. s. 329. Bursa św. Mikołaja, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1914.
180. L. s. 330. Bursa św. Mikołaja, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1913.
181. L. s. 331. Towarzystwo „Deszewa kuchnia“, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1913.
182. L. s. 332. Towarzystwo „Deszewa kuchnia“, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1914.
183. L. s. 333. Filia Towarzystwa ukraińskiego naukowych wykładów

- im. P. Mogiły, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1914.
184. L. s. 334. Filia Towarzystwa ukraińskiego naukowych wykładów im. P. Mogiły, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na r. 1913.
185. L. s. 335. Towarzystwo ruski Instytut dla dziewcząt, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o wydatniejszą subwencyę na rok 1912/1913.
186. L. s. 336. Towarzystwo ruski Instytut dla dziewcząt, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o wydatniejszą subwencyę na rok 1913/14.
187. L. s. 337. Filia „Žinocza hromada“, Przemyśl, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę.
188. L. s. 338. Przywatne seminaryum żeńskie imienia św. Bronisławy, Kołomyja, przez posła Kleskiego, o subwencyę.
189. L. s. 339. Urząd gminy Bursztyn, przez posła Halbana, o przeprowadzenie regulacyi Gnilej Lipy w Bursztynie i Korostowicach.
190. L. s. 340. Zgromadzenie SS. Nazaretanek, Kraków, przez posła Skrzyńskiego, o subwencyę na internat dla kandydatek nauczycielskich.
191. L. s. 341. Aniela Lutoszewska, wdowa po dyetaryuszu manipulacyjnym, Lwów, przez posła Głabińskiego, o stały dar z łaski.
192. L. s. 342. Ewa Krzyształowska, wdowa po dyetaryuszu manipulacyjnym, Lwów, przez posła Głabińskiego, o jednorazowy dar z łaski.
193. L. s. 343. Janina Lenkiewiczowa, wdowa po kalkulancie byłej Dyrekcyi funduszu propinacyjnego, Lwów, przez posła Głabińskiego, o zaopatrzenie.
194. L. s. 344. Emil Wiszomirski, emerytowany nauczyciel, Skole, przez posła Loewensteina, o policzenie lat służby.
195. L. s. 345. Malachiasz Zaunkönig, emerytowany nauczyciel religii mojżeszowej, Czerniowce, przez posła Kleskiego, o policzenie lat służby.
196. L. s. 346. Zygmunt Turteltaub, nauczyciel religii mojżeszowej, Dolina, przez posła ks. Zarembe, o policzenie lat służby.
197. L. s. 347. Stanisław Plutyński, abiturjent gimnazyalny, Kraków, przez posła Męcińskiego, o zasiłek na śpiew.
198. L. s. 348. Agnieszka Baim, wdowa po dozorczy chorych, Lwów, przez posła Loewensteina, o zapomogę.
199. L. s. 349. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Dolina przez posła ks. Zarembe, o subwencyę.
200. L. s. 350. Komitet budowy kościoła rzymsko-katolickiego w Landestreu, przez posła ks. Zarembe, o subwencyę na dokończenie kościoła.
201. L. s. 351. Komitet budowy kościoła rzymsko-katolickiego w Bereźnicy szlacheckiej, przez posła ks. Zarembe, o subwencyę na budowę kościoła.
202. L. s. 352. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej imienia Zygmunta Krasińskiego, Zbaraż, przez posła Zamorskiego, o zakupienie zamku i przemienienie go na zakład naukowy i internat.
203. L. s. 353. Gmina Wybranówka, przez posła Górkiewicza, o przekształcenie szkoły na czteroklasową.

204. L. s. 354. Mieszkańcy przysiółka „Podksiężę“ ad Sucha (powiat Żywiec), przez posła Zamorskiego, o zasiłek na restaurację drogi z Suchej do Zawoji.
205. L. s. 355. Marya Zarankówna, absolwentka konserwatorium, Bobowa, przez posła Zamorskiego, o zasiłek na studia śpiewu.
206. L. s. 356. Wawrzyniec Gubała, były kierownik warsztatu tkackiego w Rychwałdzie przez posła Zamorskiego, o przyznanie emerytury.
207. L. s. 357. Bursa polska imienia Adama Mickiewicza, Trembowla, przez posła Gromnickiego, o subwencję.
208. L. s. 358. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Wiedeń, przez posła Zamorskiego, o subwencję na rok 1913.
209. L. s. 359. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Stary Sambor, przez posła Głębińskiego, o subwencję.
210. L. s. 360. Towarzystwo polskiej bursy gimnazjalnej, Orłowa, przez posła Urbańskiego, o subwencję.
211. L. s. 361. Michał Chermiński, emerytowany woźny Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Rutowskiego, o przyznanie drugiego dodatku starszeństwa.
212. L. s. 362. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Rutowskiego, o dar z łaski.
213. L. s. 363. Anna Wojtynowa, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Rutowskiego, o dar z łaski.
214. L. s. 364. Stanisław Reicher, emerytowany konduktor dróg krajowych, Kraków, przez posła Głębińskiego, o zapomogę.
215. L. s. 365. Marya Gerard de Feštenburg, wdowa po urzędniku biura solnego, Lwów, przez posła Głębińskiego, o dar z łaski.
216. L. s. 366. Helena Stachów, była służąca szpitala lwowskiego, Miłoszowice, przez posła Głębińskiego, o stałe zaopatrzenie.
217. L. s. 367. Edmund Dąbrowski, emerytowany asystent Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Głębińskiego, o dar z łaski.
218. L. s. 368. Konstancya Bułkowska, nauczycielka w Rozpuciu, przez posła Głębińskiego, o policzenie lat służby.
219. L. s. 369. Walentyna Sękowa, wdowa po nauczycielu, Nadwórna, przez posła Głębińskiego, o zapomogę.
220. L. s. 370. Aniela Maramorosz, nauczycielka, Chorągwica, przez posła Głębińskiego, o policzenie lat służby.
221. L. s. 371. Maryan Gelinek, nauczyciel, Zabłotowce, przez posła Zamorskiego, w sprawie remuneracyi za zastępstwo.
222. L. s. 372. Maciej Rączka, prywatny nauczyciel w Huciskach, przez posła Zamorskiego, o stałą zapomogę.
223. L. s. 373. Stanisław Bukowski, emerytowany nauczyciel w Mysławie, przez posła Schmidta, o dodatek pięcioletni.
224. L. s. 374. Sydonia Winnicka, emerytowana nauczycielka, Tarnopol, przez posła Schmidta, o policzenie lat służby.
225. L. s. 375. Kazimiera Mędrysowa, wdowa po nauczycielu, Andrychów, przez posła Górkiewicza, o zaopatrzenie.
226. L. s. 376. Marya Kołodrub, wdowa po nauczycielu, Remenów, przez posła Zamorskiego, o przyznanie pensyi.

227. L. s. 377. Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla dziewcząt, Lwów, przez posła Głębińskiego, o zasiłek na rok 1913/14.
228. L. s. 378. Dyrekcyja prywatnego gimnazjum i liceum żeńskiego Anny Rachalskiej, Przemyśl, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
229. L. s. 379. Zofia Strzałkowska, właścicielka zakładów naukowych, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na rok 1913/14.
230. L. s. 380. Towarzystwo „Wyzwolenie“, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
231. L. s. 381. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na Muzeum Podolskie.
232. L. s. 382. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na codzienne bezpłatne wykłady naukowe (Uniwersytet ludowy).
233. L. s. 383. Bank przemysłowy, Lwów, przez posła Głębińskiego, o udzielenie gwarancyi krajowej dla obligacyi Banku w wysokości 20 milionów koron.
234. L. s. 384. Mieczysława Miszewska, Kraków, przez posła Urbańskiego, o zasiłek na studia malarskie.
235. L. s. 385. Gmina Olszówka, przez posła Urbańskiego, o zasiłek na budowę szkoły.
236. L. s. 386. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ i Czytelnia Polska w Kutach, przez posła Urbańskiego, o subwencyę.
237. L. s. 387. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Tarnopol, przez posła Urbańskiego, o subwencyę.
238. L. s. 388. Jan Koreyl, były dozorca chorych, Tarnów, przez posła Urbańskiego, o podwyższenie podatku.
239. L. s. 389. Antonina Janikowska, była artystka dramatyczna, Kraków, przez posła Urbańskiego, o zapomogę.
240. L. s. 390. Bogumiła Dorożyńska, wdowa po nauczycielu, Krasne, przez posła Urbańskiego, o zapomogę.
241. L. s. 391. Katarzyna Pogorzelska, wdowa po woźnym Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Urbańskiego, o zapomogę.
242. L. s. 392. Jan Krupa, emerytowany nauczyciel, Podgórze, przez posła Urbańskiego, o zapomogę.
243. L. s. 393. Michalina Reicheltowa, wdowa po nauczycielu, Filipkowie, przez posła Urbańskiego, o zapomogę.
244. L. s. 394. Zwierzchność gminna Chrzastowice, przez posła Kędziora, o przydzielenie do Starostwa w Wadowicach.
245. L. s. 395. Powiatowe Towarzystwo rybackie, Gorlice, przez posła Długosza, o subwencyę na inwestycyę zakładu dla produkcyi narzynku w Święcanach.
246. L. s. 396. Czesław i Marya Nowosielscy, Chlebowice świrskie, przez posła Urbańskiego, o zasiłek z powodu pożaru.
247. L. s. 397. Feliks Piestrak, inżynier górniczy, Wieliczka, przez posła Urbańskiego, o subwencyonowanie wydanego słownika górniczego.
248. L. s. 398. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Drohobycz, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na bursę imienia Juliusza Słowackiego.
249. L. s. 399. Ks. Walenty Korak, Przemyśl, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na zakład dla młodzieży opuszczonej i rękodzielniczej.

250. L. s. 400. Towarzystwo szkoły średniej, Zbaraż, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na zakład.
251. L. s. 401. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na cele rozdawnictwa obiadów bezpłatnych dla młodzieży szkolnej na rok 1913.
252. L. s. 402. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na cele rozdawnictwa obiadów bezpłatnych dla młodzieży szkolnej na rok 1914.
253. L. s. 403. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na rok 1913 dla bursy Kościuszki.
254. L. s. 404. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez posła Urbańskiego, o subwencyę dla bursy Kościuszki na rok 1914.
255. L. s. 405. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej imienia Zygmunta Krasieńskiego, Zbaraż, przez posła Urbańskiego, o zakupienie zamku i przemienienie go na zakład naukowy.
256. L. s. 406. Rozalia Sałamaszyńska, sierota po słudze Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Skarbka, o zapomogę.
257. L. s. 407. Michał Żelisko, emerytowany nauczyciel, Mikołajów, przez posła Głębińskiego, o podwyższenie emerytury.
258. L. s. 408. Edward Hoszard, emerytowany nauczyciel, Gródek, przez posła Skarbka, o policzenie lat służby.
259. L. s. 409. Edward Hoszard, emerytowany nauczyciel, Gródek, przez posła Skarbka, o zapomogę.
260. L. s. 410. Władysław Starowiejski, emerytowany nauczyciel, Podgórze, przez posła Skarbka, o zapomogę lub dodatek drożyzniany.
261. L. s. 411. Marya Bołbożyńska, wdowa po nauczycielu, Założce, przez posła Skarbka, o podwyższenie pensyi wdowiej.
262. L. s. 412. Maryan Stroński, uczeń Akademii sztuk pięknych, Wiedeń, przez posła Skarbka, o zasiłek na studia.
263. L. s. 413. Władysław Janikowski, emerytowany rewident rachunkowy, Lwów, przez Wydział krajowy, o policzenie lat.
264. L. s. 414. Towarzystwo bursy gimnazjalnej, Nowy Targ, przez posła Bednarskiego, o subwencyę.
265. L. s. 415. Zarząd główny Macierzy szkolnej księstwa Cieszyńskiego, Cieszyn, przez posła Skarbka, o subwencyę.
266. L. s. 416. Kuratorya dwuklasowej szkoły handlowej żeńskiej i szkoły handlowej uzupełniającej, Tarnopol, przez posła Skarbka, o subwencyę na rok 1914, dla dwuklasowej szkoły handlowej.
267. L. s. 417. Kuratorya dwuklasowej szkoły handlowej żeńskiej i szkoły handlowej uzupełniającej, Tarnopol, przez posła Skarbka, o subwencyę dla trzyletniej szkoły handlowej uzupełniającej.
268. L. s. 418. Towarzystwo Szkoły Ludowej Tarnopol, przez posła Skarbka, o subwencyę dla dwuklasowej szkoły handlowej na rok 1913.
269. L. s. 419. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Skarbka, o zasiłek na założenie szkoły rolniczej.
270. L. s. 420. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Skarbka, o subwencyę dla trzyletniej szkoły handlowej uzupełniającej na rok 1913.

271. L. s. 421. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Skarbka, o subwencyę na cele szkółek początkowych.
272. L. s. 422. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na cele codziennych bezpłatnych wykładów popularnych (Uniwersytet ludowy).
273. L. s. 423. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na Muzeum podolskie.
274. L. s. 424. Internat dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na budowę internatów.
275. L. s. 425. Komitet budowy kościółka w Seredyńcach, przez posła Skarbka, o zasiłek.
276. L. s. 426. Paweł Marciszyn, Bezejowa, przez posła Skarbka, o przyjęcie kosztów leczenia syna Piotra w zakładzie dla obłąkanych, na fundusz krajowy.
277. L. s. 427. Piotr Kosowski, majster szewski, Kołomyja, przez posła Skarbka, o subwencyę na rozszerzenie warsztatu.
278. L. s. 428. Jan Norański, Uście solne, przez posła Skarbka, w sprawie kanału osuszającego.
279. L. s. 429. Przełożęństwo zboru izraelskiego, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na szkołę imienia Perla.
280. L. s. 430. Stowarzyszenie katolickich robotników „Przyjaźń“, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę.
281. L. s. 431. Joanna Walewska, wdowa po artyście dramatycznym, Lwów, przez posła Abrahamowicza, o zapomogę.
282. L. s. 433. Pohorecki Ksawery, rolnik, Mielnica, przez posła ks. Kapuścińskiego, o przyjęcie umysłowo chorego syna Ołeksy do Zakładu na fundusz krajowy.
283. L. s. 434. Ks. Antoni Sos, przełożony ochronki św. Wojciecha, Gorlice, przez posła Laskowskiego, o subwencyę.
284. L. s. 435. Syndykat rolniczy, Kraków, przez posła Kędziora, o subwencyę na rok 1914.
285. L. s. 436. Towarzystwo „Powściągliwość i Praca“, Miejsce piastowe, przez posła Laskowskiego, o subwencyę 60.000 K.
286. L. s. 437. Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla seminarzystek, Przemyśl, przez posła ks. Wolanina, o subwencyę na kupno domu.
287. L. s. 438. Towarzystwo bratniej pomocy i domu polskiego, Skała, przez posła Schmidta, o subwencyę na budowę domu.
288. L. s. 439. Gmina żydowska, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na szkołę ludową imienia Perla.
289. L. s. 440. Wydział powiatowy Turka, przez posła ks. Wolanina, o stałą subwencyę na gimnazyum.
290. L. s. 441. Helena Strażyńska, właścielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Kraków, przez posła Schmidta, o subwencyę na środki naukowe.
291. L. s. 442. Towarzystwo akademickie „Zjednoczenie“, Lwów, przez posła Loewensteina, o subwencyę.
292. L. s. 443. Bursa Towarzystwa Szkoły Ludowej imienia Króla Kazimierza Wielkiego, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę.

293. L. s. 444. Marya Langnerowa, wdowa po urzędniku biura kolejowego, Lwów, przez pośła Urbańskiego, o stały dar z łaski ewentualnie o zapomogę.
294. L. s. 445. Anna Załucka, wdowa po stróžu Wydziału krajowego, Lwów, przez pośła Schmidta, o stałe zaopatrzenie.
295. L. s. 446. Anna Załucka, wdowa po stróžu Wydziału krajowego, Lwów, przez pośła Schmidta, o jednorazowy dar z łaski.
296. L. s. 447. Helena Kozłowska, wdowa po lekarzu okręgowym, Wiedeń, przez pośła Schmidta, o zapomogę.
297. L. s. 448. Matylda Czechowa, wdowa po rządcy szpitala, Lwów, przez pośła Schmidta, o zapomogę.
298. L. s. 449. Julia Olszewska, wdowa po dytaryuszu manipulacyjnym, Lwów, przez pośła Schmidta, o jednorazowy dar z łaski.
299. L. s. 450. Jan Uhrzyn, emerytowany woźny szpitala powszechnego, Lwów, przez pośła Schmidta, o policzenie lat służby prowizorycznej.
300. L. s. 451. Józefa Anger, emerytowana nauczycielka, Maryampol, przez pośła Schmidta, o policzenie lat służby.
301. L. s. 452. Salomea Masewicz, wdowa po nauczycielu, Wierzbowce, przez pośła A. Theodorowicza, o zapomogę i datek na wychowanie.
302. L. s. 453. Szymon Charuk, emerytowany nauczyciel, Rakowiec, przez pośła A. Theodorowicza, o policzenie lat służby.
303. L. s. 454. Nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych w Dolinie, przez pośła ks. Zarembę, o zaliczenie do II. klasy płac.
304. L. s. 455. Anna Kruczkowska, wdowa po instruktorze ciesielstwa, Kamionka, przez pośła Schmidta, o dar z łaski.
305. L. s. 456. Dobrzański Robert, emerytowany nauczyciel, Chrzanów, przez pośła Schmidta, o podwyższenie emerytury oraz o zapomogę.
306. L. s. 457. Marya Dudrewiczowa, nauczycielka, Lwów, przez pośła Schmidta, o policzenie lat.
307. L. s. 458. Wanda z Sejów Miśkiewiczowa, nauczycielka, Baranów, przez pośła Skarbka, o dodatek drożyzniany za rok 1912.
308. L. s. 459. Zwierzchność gminna z prośbą Komitetu budowy kościółka w Seredyńcach, przez pośła Schmidta, o subwencyę na budowę kościółka.
309. L. s. 460. Gmina Odporyszów, przez pośła Bojkę, o zapomogę dla dotkniętych klęską gradobicia.
310. L. s. 461. Stowarzyszenie ochrony dziewcząt sierót, Stanisławów, przez pośła Bilińskiego, o subwencyę na rok 1913.
311. L. s. 462. Stowarzyszenie ochrony dziewcząt sierót, Stanisławów, przez pośła Bilińskiego, o subwencyę na rok 1914.
312. L. s. 463. Zwierzchność gminna Chyrów, Posada chyrowska i sąsiednie, przez pośła Krasickiego, o regulacyę Strwiąża.
313. L. s. 464. Filip Kaszycki, polny, Serednie wielkie, przez pośła Krasickiego, w sprawie podwójnego wymiaru należytości prawnej.
314. L. s. 465. Stowarzyszenie panien „Prządki Maryi“, Stryj, przez pośła Barańskiego, o zapomogę na spłatę ceny kupna realności i na bieżące wydatki.

315. L. s. 466. Zarząd synagogi, Złoczów, przez posła Schätzla, o subwencyę na rok 1913.
316. L. s. 467. Towarzystwo „Przyjaźń“, Brzeżany, przez posła Schätzla, o subwencyę.
317. L. s. 468. Polska bursa ludowa Towarzystwa Szkoły Ludowej, Brzeżany, przez posła Schätzla, o subwencyę na rok 1913/14 i ditek na budowę własnego domu.
318. L. s. 469. Towarzystwo bursy imienia Jakubowicza, Brzeżany, przez posła Schätzla, o subwencyę na rok 1913 i 1914.
319. L. s. 470. Tadeusz Czajkowski, kierownik seminarium nauczycielskiego żeńskiego, Brzeżany, przez posła Schätzla, o subwencyę na wydawnictwo „Gospodarza“.
320. L. s. 471. Zarząd internatu pod „Opatrznością“ dla uczennic seminarium w Brzeżanach, przez posła Schätzla, o subwencyę na utrzymanie.
321. L. s. 472. Zarząd internatu pod „Opatrznością“ dla uczennic seminarium w Brzeżanach, przez posła Schätzla, o subwencyę na budowę budynku własnego.
322. L. s. 473. Piotr Wyjątek, nauczyciel w Rekcynie, przez posła Schätzla, o policzenie lat.
323. L. s. 474. Stowarzyszenie katolickiej młodzieży rękodzielniczej „Skala“, Lwów, przez posła Schätzla, o subwencyę.
324. L. s. 475. Mikołaj Wojciechowski, emerytowany profesor szkoły rolniczej, Czernichów, przez posła Władysława Leopolda Jaworskiego, w sprawie zaliczenia lat służby i podwyższenia emerytury.
325. L. s. 476. Polski Związek narodo-
wy, Kraków, przez posła Władysława Jaworskiego, w sprawie ustawy normującej stosunek służbowy dozorców domów.
326. L. s. 477. Bronisława Iwanicka, wdowa po nauczycielu, Kołbajowice, przez posła Skarbka, o dar z łaski.
327. L. s. 478. Gmina Biskowice, przez posła Skarbka, o podwyższenie pensji dla Wandy Borkowskiej, wdowy po nauczycielu.
328. L. s. 479. Bursa polska imienia Kraszewskiego, Stanisławów, przez posła Dzieduszyckiego, o subwencyę na rok 1913/14.
329. L. s. 480. Towarzystwo muzyczne imienia Moniuszki, Stanisławów, przez posła Dzieduszyckiego, o podwyższenie subwencyi.
330. L. s. 481. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Trembo-
wła, przez posła Gromnickiego, o subwencyę na przyrzady gimnastyczne.
331. L. s. 482. Bursa gimnazjalna imienia Korzeniowskiego, Brody, przez posła Adama, o subwencyę na rok 1913/14.
332. L. s. 483. Zakład imienia księdza Arcybiskupa Izydora Issakowicza, Stanisławów, przez posła Adama, o subwencyę na bursę.
333. L. s. 484. Towarzystwo prywatnego seminarium nauczycielskiego żeńskiego, Brody, przez posła Adama, o subwencyę na rok 1913 i 1914.
334. L. s. 485. Towarzystwo śpiewackie „Echo“, Brody, przez posła Adama, o subwencyę na r. 1914.
335. L. s. 486. Towarzystwo śpiewackie „Echo“, Brody, przez posła Adama, o subwencyę na r. 1913.
336. L. s. 487. II. Lwowskie Koło Ziemianek, Lwów, przez posła A.

- Theodorowicza, o subwencyę na kolonię wakacyjną w Kukizowie.
337. L. s. 488. Stowarzyszenie sług katolickich św. Zyty, Lwów, przez posła Biesiadeckiego, o subwencyę.
338. L. s. 489. Józefa Knorekova, wdowa po rządcy szpitala, Stanisławów, przez posła A. Theodorowicza, o podwyższenie pensyi wdowiej.
339. L. s. 490. Nikodema Krzyżanowska, emerytowana nauczycielka, Lwów, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
340. L. s. 491. Olga Bryk, sierota po nauczycielu, Przemyśl, przez posła ks. I. Jaworskiego, o podwyższenie pensyi sieroczej i daru z łaski.
341. L. s. 492. Aurelia ze Stankiewiczów Hawrotowa, wdowa po nauczycielu, Sambor, przez posła Wójcickiego, o podwyższenie pensyi wdowiej.
342. L. s. 493. Wydział powiatowy, Stary Sambor, przez posła ks. I. Jaworskiego, w sprawie zmiany ustawy drogowej.
343. L. s. 494. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
344. L. s. 495. SS. Urszulanki, Stanisławów, przez posła Badeniego, o podwyższenie subwencyi dla zakładu wychowawczego.
345. L. s. 496. Ks. Jan Czyrek, proboszcz, Kamionka strumiłowa, przez posła Badeniego, o subwencyę dla ochronki.
346. L. s. 497. Bazyli Rudy, nauczyciel, Sołuków, przez posła Zarembę, o policzenie lat służby.
347. L. s. 498. Karolina Kober, wdowa po dyetaryuszu manipulacyjnym, Lwów, przez posłów Tertila, Po-
- tockiego, Wolanina, o przyznanie emerytury.
348. L. s. 499. Grono konserwatorów Galicyi wschodniej z podaniem zarządu synagogi w Przemyśle, przez posła Halbana, o subwencyę na konserwacyę.
349. L. s. 500. Gmina izraelska w Bolechowie, przez posła Halbana, o subwencyę na szkołę ludową.
350. L. s. 501. Wyznaniowa gmina izraelska, Halicz, przez posła Dzieduszyckiego, o subwencyę na odbudowanie spalonej świątyni.
351. L. s. 502. Towarzystwo uczestników powstania z r. 1863 w Jarosławiu, przez posła Jahla, o subwencyę.
352. L. s. 503. Towarzystwo prywatnego seminarium nauczycielskiego żeńskiego, Stanisławów, przez posła Dzieduszyckiego, o subwencyę.
353. L. s. 504. SS. Serafitki, Oświęcim, przez posła Wolanina, o subwencyę dla domu macierzystego.
354. L. s. 505. SS. Serafitki, Oświęcim, przez posła Wolanina, o subwencyę na pokrycie długów.
355. L. s. 506. Ruska spółka dla chowu i sprzedaży drobiu i królików, Dłużniów, przez posła Perfeckiego, o subwencyę.
356. L. s. 507. Towarzystwo dam dobroczynności, Śniatyn, przez posła Krzysztofowicza, o subwencyę na ochronkę.
357. L. s. 508. Konwent OO. Bonifratrów, Kraków, przez posła Witosa, o podwyższenie subwencyi na szpital.
358. L. s. 509. Stowarzyszenie pań, Trembowla, przez posła Gromnickiego, o subwencyę na ochronkę.

359. L. s. 510. Towarzystwo bursy św. Mikołaja, Sokal, przez posła Perfeckiego, o subwencyę.
360. L. s. 511. Bursa imienia Tadeusza Kościuszki, Złoczów, przez posła Schätzla, o subwencyę.
361. L. s. 512. Komitet ochrony Peczonych, przez posła Lewickiego Lwa, o subwencyę.
362. L. s. 513. Towarzystwo ruskich pań, Stryj, przez posła Lewickiego Lwa, o subwencyę na ochronkę i bursę.
363. L. s. 514. Bursa polska, Czortków, przez posła Halbana, o subwencyę.
364. L. s. 515. Bursa Towarzystwa Szkoły Ludowej imienia Króla Kazimierza Wielkiego, Tarnopol, przez posła Halbana, o subwencyę.
365. L. s. 516. Zgromadzenie SS. Felicjanek, Lwów, przez posła Halbana, o subwencyę na internat św. Jana Kantego.
366. L. s. 517. Ochronka polska, Drohobycz, przez posła Halbana o subwencyę.
367. L. s. 518. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczennic prywatnego seminarium nauczycielskiego, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę.
368. L. s. 519. Ruskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Stryj, przez posła Lwa Lewickiego, o subwencyę.
369. L. s. 520. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Kleparów, przez posła Urbańskiego, o subwencyę.
370. L. s. 521. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Złoczów, przez posła Schätzla, o subwencyę.
371. L. s. 522. Marya Hauserowa, nauczycielka, Uścieczko, przez posła Dzeduszyckiego, o policzenie lat służby.
372. L. s. 523. Piotr Dmytryszyn, nauczyciel, Strutyn wyżny, przez posła Lwa Lewickiego, o policzenie lat służby.
373. L. s. 524. Iwan Korsak, gospodarz, Horodysławice, przez posła Perfeckiego, o przyjęcie na fundusz krajowy reszty kosztów leczenia syna Antoniego w Kulparkowie.
374. L. s. 525. Gmina Łuczany, przez posła Lwa Lewickiego, o uwolnienie od prestacyi nauczycielskiej.
375. L. s. 526. Gmina Cucyłów i sąsiednie, przez posła Halbana, o budowę mostu na Bystrzycy nadwórniańskiej.
376. L. s. 527. Henisch Dukatenzeiler, Sambor, przez posła Halbana, w sprawie uchwalenia projektów, mogących zasilić fundusz krajowy.
377. L. s. 528. Zwierzchność gminna Dobczyce, przez posła Halbana, w sprawie wykończenia regulacji Raby.
378. L. s. 529. Bursa gimnazjalna imienia X. Dymnickiego, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego, o subwencyę.
379. L. s. 530. Towarzystwo liceum żeńskiego imienia Wiktorji Niedziałkowskiej, Lwów, przez posła Jahla, o subwencyę na rok 1913 i 1914.
380. L. s. 533. Leopold Skulski, dyetaryusz szpitala, Lwów, przez Wydział krajowy, o stałe zaopatrzenie.
381. L. s. 534. Dyrekcyja Zakładu głuchoniemych, Lwów, przez posła Rutowskiego, o pomnożenie stypendyów dla dzieci i podwyższenie subwencyi na utrzymanie.
382. L. s. 535. Zygmunt Kochański, Gorlice, przez posła Długosza, o podwyższenie pensyi sieroczej

- dla Natalii Kochańskiej, sieroty po nauczycielu.
383. L. s. 536. Towarzystwo dobroczynności imienia św. Salomei, Żółkiew, przez członka Sejmu Stan. Starzyńskiego, o subwencję dla ochronki.
384. L. s. 537. Stowarzyszenie dwucen-towych wkładek, Przemyśl, przez posła Dolińskiego, o subwencję.
385. L. s. 538. Towarzystwo gimna-styczne „Sokół“, Podgórze, przez posła Maryewskiego, o subwencję na rok 1913 i 1914.
386. L. s. 539. Towarzystwo ochrony dla małych dzieci, Podgórze, przez posła Maryewskiego, o subwencję na rok 1913 i 1914.
387. L. s. 540. Małgorzata ze Steuerów Verständigowa, Tarnobrzeg, wdo-wa po sekundaryuszu szpitala, przez posła Bernadzikowskiego, o przyznanie stałego zaopatrzenia.
388. L. s. 541. Instytut żeński przy bractwie N. M. P., Sokal, przez posła Perfeckiego, o subwencję na internat i ochronkę.
389. L. s. 542. Konwent Braci Miłosier-dzia, Zebrzydowice, przez posła Bisa, o subwencję na szpital.
390. L. s. 543. Konwent Braci Miłosier-dzia, Zebrzydowice, przez posła Kędziora, o subwencję na odre-stauowanie klasztoru.
391. L. s. 544. Julia Władczynowa, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez posła Dolińskiego, o zapo-mogę.
392. L. s. 545. Zofia Hydzikówna, nauczycielka, Hanaczówka, przez posła Adama, o policzenie lat słu-żby do emerytury.
393. L. s. 546. Stanisława Sadyowa emerytowana nauczycielka, Wy-socko wyżne, przez posła Rożan-kowskiego, o policzenie lat słu-żby do emerytury.
394. L. s. 547. SS. Bazylianki, Jawo-rów, przez posła Kochanowskiego, o subwencję na budowę inter-natów.
395. L. s. 548. SS. Bazylianki, Jawo-rów, przez posła Kochanowskiego, o subwencję na utrzymanie inter-natu.
396. L. s. 549. SS. Bazylianki, Jawo-rów, przez posła Kochanowskiego, o podwyższenie subwencji.
397. L. s. 550. Hipolit Lewicki, eme-rytowany nauczyciel, Werbiąż wyżny, przez posła Perfeckiego, o zrównanie emerytury i o zapo-mogę.
398. L. s. 551. Adela Smolkowa, wdo-wa po dyrektorze Banku, Lwów, przez posła Maryewskiego, o pod-wyższenie pensyi.
399. L. s. 552. Pawlik Władysław, nauczyciel, Strzeszyna, przez posła Długosza, o przyznanie pięciolecia.
400. L. s. 553. Filomena Gergowiczowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez posła Głębińskiego, o przy-znanie dodatku do pensyi.
401. L. s. 554. Marya Franciszka Sto-jałowska, Felicjanka, Przemysł, przez posła Głębińskiego, o eme-ryturę.
402. L. s. 555. Stowarzyszenie ręko-dzielników, Muszyna, przez posła Halbana, w sprawie reformy wy-borczej.
403. L. s. 556. Stowarzyszenie ręko-dzielników, Rzeszów, przez posła Urbańskiego, w sprawie reformy wyborczej.
404. L. s. 557. Stowarzyszenie ręko-dzielników, Pilzno, przez posła Urbańskiego, w sprawie reformy wyborczej.

405. L. s. 558. Stowarzyszenie rękodzielników, Mielnica, przez posła Urbańskiego, w sprawie reformy wyborczej.
406. L. s. 559. Stowarzyszenie rękodzielników, Biała, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
407. L. s. 560. Stowarzyszenie rękodzielników, Podhajce, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
408. L. s. 561. Stowarzyszenie przemysłowców, Jagielnica, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
409. L. s. 562. Stowarzyszenie przemysłowo-szewskie, Sokał, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
410. L. s. 563. Stowarzyszenie rękodzielników, Rudki, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
411. L. s. 564. Stowarzyszenie rękodzielników, Frysztak, przez posła Schmidta, w sprawie reformy wyborczej.
412. L. s. 565. Stowarzyszenie masarzy i rzeźników, Chrzanów, przez posła Schmidta, w sprawie reformy wyborczej.
413. L. s. 566. Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców, Sokał, przez posła Schmidta, w sprawie reformy wyborczej.
414. L. s. 567. Rękodzielnicy powiatu Dąbrowa, przez posła Bojkę, w sprawie reformy wyborczej.
415. L. s. 568. Stowarzyszenie rękodzielników, Żmigród, przez posła Kędziora, w sprawie reformy wyborczej.
416. L. s. 569. Stowarzyszenie przemysłowców i rękodzielników, Rudnik, przez posła Głabińskiego, w sprawie reformy wyborczej.
417. L. s. 570. Gmina miasta Jordanova, przez posła Bzowskiego, w sprawie reformy wyborczej.
418. L. s. 571. Stowarzyszenie przemysłowców, Żywiec, przez posła Zamorskiego, w sprawie reformy wyborczej.
419. L. s. 572. Stowarzyszenie przemysłowców, Złoczów, przez posła Schätzla, w sprawie reformy wyborczej.
420. L. s. 573. Stowarzyszenie rękodzielników, Maków, przez posła Bzowskiego, w sprawie reformy wyborczej.
421. L. s. 574. Gmina miasta Baranowa, przez posła Zdzisława Tarnowskiego, w sprawie reformy wyborczej.
422. L. s. 575. Gmina miasta Śniatyna, przez posła Moysę, w sprawie reformy wyborczej.
423. L. s. 576. Gmina miasta Myślenice, przez posła Bzowskiego, w sprawie reformy wyborczej.
424. L. s. 577. Gmina miasta Myślenice, przez posła Głabińskiego, w sprawie reformy wyborczej.
425. L. s. 578. Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców, Mielnica, przez posła ks. Kapuścińskiego, w sprawie reformy wyborczej.
426. L. s. 579. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Buczacz, przez posła Kiweluka, o subwencję dla bursy włościańskiej.
427. L. s. 580. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Brzeżany, przez posła Kiweluka, o subwencję dla bursy włościańskiej.
428. L. s. 581. Filia Towarzystwa „Proświty“, Złoczów, przez posła Kiweluka, o subwencję na bursę.

429. L. s. 582. Żeńska Spółka przemysłowa „Trud“, Lwów, przez posta Kiweluka, o podwyższenie subwencji dla szkoły przemysłowej szycia bielizny i kroju na r. 1914.
430. L. s. 583. Żeńska Spółka przemysłowa „Trud“, Lwów, przez posta Kiweluka, o subwencję dla bursy żeńskiej na rok 1913/14.
431. L. s. 584. Żeńska Spółka przemysłowa „Trud“, Lwów, przez posta Kiweluka, o subwencję na zakupno trzech maszyn do szycia.
432. L. s. 585. Towarzystwo „Ruska Zachoronka“, Lwów, przez posta Kiweluka, o subwencję.
433. L. s. 586. Ruska Zachoronka, Sambor, przez posta Kiweluka, o subwencję.
434. L. s. 587. Towarzystwo Ruska Bursa, Brzeżany, przez posta Kiweluka, o subwencję na rok 1913/14.
435. L. s. 588. Towarzystwo ruskich rzemieślników i przemysłowców, „Zoria“, Lwów, przez posta Kiweluka, o subwencję.
436. L. s. 589. Towarzystwo Ruska Zachoronka, Tarnopol, przez posta Kiweluka, o subwencję.
437. L. s. 590. Towarzystwo Szkolna Pomoc, Kołomyja, przez posta Kiweluka, o subwencję.
438. L. s. 591. Stefania Pohorecka, Stryj, przez posta Kiweluka, o subwencję na artystyczną pracownię sztucznych kwiatów.
439. L. s. 592. Towarzystwo Kolonii wakacyjnych, Lwów, przez posta Kiweluka, o subwencję na r. 1913 i 1914.
440. L. s. 593. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego imienia B. Hrinchenki, Lwów, przez posta Kiweluka, o subwencję na 4-klasową prywatną szkołę ludową.
441. L. s. 594. Towarzystwo ruska bursa, Stryj, przez posta Kiweluka, o subwencję na budowę domu.
442. L. s. 595. Towarzystwo muzyczne „Tarnopolski Bojan“, Tarnopol, przez posta Kiweluka, o subwencję.
443. L. s. 596. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Kopyczyńce, przez posta Kiweluka, o subwencję na prywatne gimnazjum.
444. L. s. 597. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, Kopyczyńce, przez posta Kiweluka, o subwencję na bursę żeńską, bursę dla chłopców i tanią kuchnię.
445. L. s. 598. Filia Towarzystwa Proświty, Drohobycz, przez posta Kiweluka, o subwencję na bursę imienia M. Szaszkiewicza.
446. L. s. 599. Towarzystwo ruska bursa, Tarnopol, przez posta Kiweluka, o subwencję.
447. L. s. 600. Internat św. Jozafata dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Stanisławów, przez posta Kiweluka, o subwencję na internat.
448. L. s. 601. Internat św. Jozafata dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Stanisławów, przez posta Kiweluka, o subwencję na budowę internatów.
449. L. s. 602. Filia Towarzystwa Proświty, Tarnopol, przez posta Kiweluka, o subwencję na rozszerzenie działalności na polu oświatowo-ekonomicznem w powiecie tarnopolskim.
450. L. s. 603. Filia Towarzystwa Proświty, Tarnopol, przez posta Kiweluka, o subwencję na pokrycie kosztów adaptacji domu dla bursy i na utrzymanie bursy.

451. L. s. 604. Fila Towarzystwa Proświty, Tarnopol, przez posła Kiweluka, o subwencyę na kupno domu na bursę.
452. L. s. 605. Onufry Gordijczak, syn Mikołaja, Rybno, przez posła Kiweluka, o zasiłek z powodu zabrania gruntów przez rzekę Czemosz.
453. L. s. 606 Leon Frankowski, nauczyciel, Stanisławów, przez posła Kiweluka, o leczenie siostry w zakładzie kulparkowskim za pobieraną emeryturę 750 koron.
454. L. s. 607. Joanna Mogilnicka, wdowa po adwokacie i byłym pośle, Krakowiec, przez posła Kiweluka, o zapomogę.
455. L. s. 608. Stefan Ossowski, Kraków, przez posła Kędziora, w sprawie budowy zakładu wodno-elektrycznego w Jazowsku.
456. L. s. 609. Wydział szkoły polskiej gospodarstwa domowego dla dziewcząt, Orłowa, przez posła Stanisława Adama Stadnickiego, o subwencyę.
457. L. s. 610. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczy Akademii weterynaryi, Lwów, przez członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego, o subwencyę.
458. L. s. 611. Naukowe Towarzystwo imienia Szewczenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na wydawnictw^o jubileuszowe Tarasa Szewczenki.
459. L. s. 612. Naukowe Towarzystwo imienia Szewczenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na przeniesienie i urządzenie biblioteki.
460. L. s. 613. Naukowe Towarzystwo imienia Szewczenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na wydawnictwa.
461. L. s. 614. Marya Gruber, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Kiweluka, o dar z łaski na wychowanie dzieci.
462. L. s. 615. Marya Jawornikowa, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Stanisława Dąbskiego, o zapomogę.
463. L. s. 616. Agnieszka Karolina Wojtowicz, wdowa po woźnym, Lwów, przez posła Biesiadeckiego, o zapomogę.
464. L. s. 617. Towarzystwo muzyczne imienia M. Łysenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o zasiłek na budowę domu.
465. L. s. 618. Towarzystwo muzyczne imienia M. Łysenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na pokrycie niedoboru.
466. L. s. 619. Towarzystwo muzyczne imienia M. Łysenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o podwyższenie subwencji.
467. L. s. 620. Towarzystwo opieki nad dziećmi, Lwów, przez posła Riedla, o zapomogę i subwencyę.
468. L. s. 622. Walentyna Bobrowska, wdowa po inżynierze biura kolejowego, Żywiec, przez posła Zamorskiego, o zapomogę.
469. L. s. 623. Karolina z Brzezińskich Cholewińska, emerytowana nauczycielka, Kraków, przez posła Zamorskiego, o przyznanie pięciolci.
470. L. s. 624. Towarzystwo szkoły średniej w Borszczowie, przez posła Cieńskiego, o subwencyę.
471. L. s. 625. Helena Kozłowska, wdowa po lekarzu okręgowym, Wiedeń, przez posła Laskowskiego, o zapomogę.

472. L. s. 626. Zarząd przemyskich warsztatów stolarskich dla młodzieży, Przemyśl, przez pośła Adama Stanisława Stadnickiego, o subwencyę.
473. L. s. 627. Karolina Bodzyńska, wdowa po lakierniku zakładu kulparkowskiego, przez pośła Bernadzikowskiego, o dar z łaski.
474. L. s. 628. Marya Gruber, wdowa po dyetaryuszu, Lwów, przez pośła Pilata, o dar z łaski.
475. L. s. 629. Franciszka Stojałowska, Felicjanka, Przemyśl, przez pośła Głabińskiego, o przyznanie emerytury.
476. L. s. 630. Mieszkańcy przysiółka Kępy przedzelskiej, przez pośła księdza Wolanina, o zapomogę z powodu powodzi.
477. L. s. 631. Gmina Kozłów, przez pośła Zamorskiego, o kreowanie sądu powiatowego.
478. L. s. 632. Wawrzyniec Gubała, były kierownik warsztatu tkackiego, Żywiec, przez pośła Zamorskiego, o emeryturę.
479. L. s. 633. Stowarzyszenie rękodzielników, Ropczyce, przez pośła Zamorskiego, w sprawie reformy wyborczej.
480. L. s. 634. Stowarzyszenie rękodzielników, Żywiec, przez pośła Zamorskiego, w sprawie reformy wyborczej.
481. L. s. 635. Stowarzyszenie krawców, Żywiec, przez pośła Zamorskiego, w sprawie reformy wyborczej.
482. L. s. 636. Stowarzyszenie rzemieślników, Sucha, przez pośła Zamorskiego, w sprawie reformy wyborczej.
483. L. s. 639. Grzegorz Szoturma, emerytowany nauczyciel, Czortków, przez pośła Horbaczewskiego, o wymiar emerytury wedle nowej ustawy.
484. L. s. 640. Helena Woźniakowska, wdowa po artyście dramatycznym, Lwów, przez pośła Pinińskiego, o zapomogę.
485. L. s. 641. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Czortków, przez pośła Horbaczewskiego, o subwencyę na bursę.
486. L. s. 642. Filia lwowskiego Towarzystwa gimnastycznego „Sokół”, Czortków, przez pośła Horbaczewskiego, o subwencyę na zakupno przyrządów gimnastycznych.
487. L. s. 643. Polska bursa ludowa, Zaleszczyki, przez pośła Cieńskiego, o subwencyę.
488. L. s. 644. Stowarzyszenie polskie „Strzecha”, Wiedeń, przez pośła Germana, o subwencyę.
489. L. s. 645. Bank przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, Lwów, przez pośła Abrahamowicza, o udzielenie gwarancji krajowej dla obligacyi Banku do wysokości 20 milionów koron.
490. L. s. 646. Franciszka Biegowa, wdowa po emerytowanym nauczycielu, przez pośła ks. Wolanina, o zaopatrzenie.
491. L. s. 647. Janina Bodnarówna, nauczycielka, Łętownia, przez pośła ks. Wolanina, o policzenie lat służby do emerytury.
492. L. s. 648. Ambrozya z Lewickich Lisiniecka, emerytowana nauczycielka, Turylcze, przez pośła ks. Kapuścińskiego, o policzenie lat służby do emerytury.
493. L. s. 649. Helena Twarogowa, wdowa po nauczycielu, Sąsiadowice, przez pośła Wójcickiego, o zapomogę.
494. L. s. 650. Wydział centralny Towarzystwa wzajemnej pomocy rę-

- koźmielników i przemysłowców „Rodzina“, Lwów, przez posła Adama, o subwencyę.
495. L. s. 651. Grono c. k. konserwatorów Galicyi zachodniej, Kraków, przez posła Götza, o subwencyę na restauracyę kościoła w Łapczycy powiat Bochnia.
496. L. s. 652. Dr. Franciszek Grodecki i Dr. Alfred Laskiewicz, lekarze okręgowi, przez Wydział krajowy, o veniam aetatis.
497. L. s. 653. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o wstawienie do budżetu I. raty 15.000 koron jako subwencyi na budowy szkoły sadowniczo-ogrodniczej w Skniłowie.
498. L. s. 654. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o zasiłek na kształcenie sił nauczycielskich dla szkoły gospodarstwa domowego w Korszowie.
499. L. s. 655. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o subwencyę na urządzenie sześciu wzorowych ogrodów warzywnych w podmiejskich wsiach powiatu lwowskiego.
500. L. s. 656. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo „Gazety gospodarskiej“ i popularnych podręczników.
501. L. s. 657. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o subwencyę na akcyę zakładania chlewni zarodowych.
502. L. s. 658. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o podwyższenie subwencyi na popieranie hodowli drobiu, kóz i owiec.
503. L. s. 659. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie instruktora sadownictwa i ogrodnictwa i na akcyę zakładania wzorowych sadów.
504. L. s. 660. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o subwencyę na utrzymanie trzech lustratorów filij i Kółek, na zasiłki dla filij i na częściowe pokrycie kosztów kancelaryi.
505. L. s. 661. Krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskyj Hospodar“, Lwów, przez posła Załozieckiego, o podwyższenie subwencyi na popieranie sadownictwa.
506. L. s. 662. Komitet budowy rzymsko-katolickiego kościoła w Kupiczwoli, przez posła Głabińskiego, o zapomogę.
507. L. s. 663. Marya Kościńska, nauczycielka, Kraków, przez posła Głabińskiego, o policzenie lat służby.
508. L. s. 665. Krajowy Związek gosp. handl. Spółek, Lwów, przez posła Załozieckiego, o subwencyę na koszt organizacyi i lustracyi spółek gosp. handl.
509. L. s. 666. Marya Tyrowiczówna, Mielec, przez posła Kędziora, o zasiłek na studia muzyczne.
510. L. s. 667. Dr. Kazimierz Krotowski, dyrektor gimnazjum w Nowym Targu, przez posła Wójcickiego, o subwencyę na cele drużyny skautowej.
511. L. s. 668. Polska bursa włościańska imienia Sobieskiego, Złoczów, przez posła Skarbka, o subwencyę na rok 1912/13.

512. L. s. 669. Gmina Jareniówka i sąsiednie, przez posła Wójcickiego, o subwencyę na wybudowanie mostu na Wisłoce pod Jasłem w Kaczorowach.
513. L. s. 670. Michalina Nowakowa, wdowa po introligatorze, Lwów, przez posła Wójcickiego, o zapomogę.
514. L. s. 671. Apolonia Kuźmicha, wdowa po dozorczy chorych w Kulparkowie, Kleparów, przez posła Wójcickiego, o dożywotnie zaopatrzenie.
515. L. s. 672. Polska bursa dla dziewcząt imienia Mickiewicza, Kołomyja, przez posła Wójcickiego, o subwencyę.
516. L. s. 673. Gmina Hermanowa przez posła Wójcickiego, o subwencyę na budowę drogi.
517. L. s. 674. Spółka wodna dla obwałowania Wisły od Raby do Woli rogowskiej, Ujście solne, przez posła Kędziora, o zapłacenie raty konkurencyjnej na rok 1913 przez fundusz krajowy.
518. L. s. 675. Tekla Baczyńska, wdowa po konduktorze, Stary Sącz, przez posła Skarbka o dar z łaski
519. L. s. 676. Józefa Hoffmanowa, wdowa po lekarzu, Stanisławów, przez posła Skarbka, o podwyższenie pensyi wdowiej lub o zapomogę.
520. L. s. 677. Towarzystwo literackie imienia A. Mickiewicza, Lwów, przez posła Skarbka, o subwencyę na wydawnictwo dzieł Mickiewicza.
521. L. s. 678. Barbara I-o v. Ceranowicz II-o v. Zielińska, żona dozorczy więźniów, Wiśnicz, przez posła Skarbka, o zaopatrzenie dla małoletniego syna Jana Kantego.
522. L. s. 679. Zakład opuszczonych dzieci T. Żurowskiej, Prądnik czerwony, przez posła Skarbka o podwyższenie subwencyi.
523. L. s. 680. Michał Martynowicz, em. nauczyciel, Lutcza, przez posła Skarbka, o podwyższenie emerytury.
524. L. s. 681. Apolinary Godlewski, em. nauczyciel, Grabów, przez posła Skarbka, o podwyższenie emerytury.
525. L. s. 682. Towarzystwo prywatnego gim. realnego żeńskiego, Rzeszów, przez posła Skarbka, o subwencyę.
526. L. s. 683. Krajowy Związek turystyczny, Kraków, przez posła Skarbka, o dodatkową subwencyę na prowadzenie lwowskiego oddziału.
527. L. s. 694. Helena Serkies, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez posła Skarbka, o zapomogę.
528. L. s. 685. Związek Towarzystwa upiększenia kraju, Kraków, przez posła Skarbka, o przyznanie prawa stałej reprezentacyi w ciachach konserwatorskich delegatowi Związku.
529. L. s. 686. Polskie Towarzystwo Ekonomek, Brzeżany, przez posła Skarbka, o subwencyę na ochronkę.
530. L. s. 687. Towarzystwo „Pomoc szkolna“, Lwów, przez posła Skarbka, o subwencyę.
531. L. s. 688. Towarzystwo Opieka dla wspierania ubogiej dziatwy szkolnej, Tarnów, przez posła Skarbka, o zapomogę.
532. L. s. 689. Bursa polska im. Mickiewicza, Drohobycz, przez posła Skarbka, o subwencyę.
533. L. s. 690. Zarząd kursu kilimkarskiego T. S. L., Zbaraż, przez posła Skarbka, o subwencyę na prowadzenie kursu na r. 1914.

534. L. s. 691. Zarząd kursu kilimkarskiego T. S. L., Zbaraż, przez posła Skarbka, o subwencyę na prowadzenie kursu na r. 1913.
535. L. s. 692. Koło T. S. L., Zbaraż, przez posła Skarbka, o subwencyę na bursę za rok 1913.
536. L. s. 693. Koło T. S. L., Zbaraż, przez posła Skarbka, o subwencyę na rok 1914.
537. L. s. 694. Bursa im. Mickiewicza, Sokal, przez posła Skarbka, o subwencyę.
538. L. s. 695. Związek dla wspierania młodzieży Akademii rolniczej, Wiedeń, przez posła Skarbka, o subwencyę.
539. L. s. 696. Wydział powiatowy, Kolbuszowa, przez posła Skarbka, w sprawie zmiany ustawy drogowej.
540. L. s. 697. Gmina Barczków pow. Bochnia, przez posła Skarbka, o zasiłek na budowę szkoły.
541. L. s. 698. Stowarzyszenie rękodzielników, Żywiec, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
542. L. s. 699. Stowarzyszenie rękodzielników, Brzeżany, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
543. L. s. 700. Stowarzyszenie rękodzielników Brzeżany, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
544. L. s. 701. Stowarzyszenie rękodzielników, Chrzanów, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
545. L. s. 702. Stowarzyszenie II. grupy przemysłowej, Borszczów, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
546. L. s. 703. Stowarzyszenie przemysłowe szewców, Kopyczyńce, przez posła Skarbka, w sprawie reformy wyborczej.
547. L. s. 704. Stowarzyszenie rękodzielników, Muszyna, przez posła Wójcickiego, w sprawie reformy wyborczej.
548. L. s. 705. Eleonora Lewicka, wdowa po woźnym, Lwów, przez posła Rutowskiego, o zapomogę.
549. L. s. 706. Marya Ożegalska, Kraków, przez posła Garapicha, o zasiłek na studia muzyczne.
550. L. s. 707. Helena Zbierchowska, Lwów, przez posła Pinińskiego, o subwencyę na śpiew.
551. L. s. 708. Maryan Röhrich, st. inżynier biura melioracyjnego, przez posła Kędziora, o policzenie lat służby.
552. L. s. 709. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez posła Głabińskiego, o subwencyę na wydanie skorowidza przemysłu i handlu.
553. L. s. 710. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez posła Głabińskiego, o subwencyę na pokrycie kupna i przebudowy domu warstатовego.
554. L. s. 711. Gmina Stradcz, przez posła Niezabitowskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
555. L. s. 712. Przemyska bursa ludowa, Przemyśl, przez posła Adama, o subwencyę.
556. L. s. 713. Rada miasta Lwowa, przez posła Adama, o zmianę dodatku na mieszkanie dla nauczycielstwa na dodatek aktywalny wliczalny do emerytury.
557. L. s. 714. Magistrat miasta Lwowa, przez posła Adama, o zmianę artykułu ustawy z 22/6 1867. Dz. ust. kraj. Nr. 13.
558. L. s. 715. Stowarzyszenie samopomocy nauczycielek, Przemyśl, przez posła Adama, o subwencyę.

559. L. s. 716. Polska bursa żeńska im. król. Jadwigi, Zaleszczyki, przez posła ks. Zarembę, o subwencyę.
560. L. s. 717. Towarzystwo szkoły średniej im. Krasińskiego, Dolina, przez posła ks. Zarembę, o subwencyę.
561. L. s. 718. Towarzystwo im. M. Szaszkiewicza, Złoczów, przez posła Wania, o subwencyę, na pokrycie kosztów budowy pomnika w Podlesiu.
562. L. s. 719. Ruska Zachoronka, Jarosław, przez posła Jahla, o subwencyę.
563. L. s. 720. Bursa im. św. Onufrego, Jarosław, przez posła Jahla, o subwencyę.
564. L. s. 721. Józefa Michalczewska, nauczycielka, Lwów, przez posła Jahla, o policzenie lat służby.
565. L. s. 722. Stanisława Marcinkiewicz, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Głabińskiego, o zapomogę.
566. L. s. 723. Marya Piątkowska, wdowa po nauczycielu, Limanowa, przez posła Bojkę, o podwyższenie emerytury.
567. L. s. 724. Anna Lasko, Nawarya, przez posła Waleryana Krzeczunowicza, o podwyższenie pensyi synowi Aleksandrowi, emerytowanemu nauczycielowi.
568. L. s. 725. Gmina Werbiż i sąsiednie, przez posła Waleryana Krzeczunowicza, o przyspieszenie regulacyi rzeki Szczerek.
569. L. s. 804. Wydział powiatowy, Rohatyn, przez posła Aleksandra Krzeczunowicza, o subwencyę na utrzymanie instruktora rolnictwa.
570. L. s. 805. Krajowa delegacya polskich Towarzystw nauczycielskich, Lwów, przez posła Adama, o podwyższenie funduszu na zaliczki dla nauczycieli.
571. L. s. 806. Polskie Towarzystwo pedagogiczne, Lwów, przez posła Adama, o jednorazową subwencyę na cele pierwszej kolonii w kraju obok stałej subwencyi.
572. L. s. 807. Maciej Łaszczewski, nauczyciel, Synowódzko niżne, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
573. L. s. 808. Jadwiga d' Abancourt, uczenica akademii muzycznej, Wiedeń, o zasiłek na studia muzyczne.
574. L. s. 809. Wydział powiatowy, Lwów, przez posła Abrahamowicza, o podwyższenie subwencyi na budowę drogi gminnej I. klasy Krasów-Wybranówka z 60% na 70%.
575. L. s. 810. Rada wykonawcza Macierzy polskiej, Lwów, przez członka Sejmu Stanisława Starczyńskiego, o wypłatę połowy wstrzymanej subwencyi za rok 1913.
576. L. s. 811. Józefa Myjakowa, wdowa po nauczycielu, Nisko, przez posła ks. Wolanina, o zapomogę.
577. L. s. 812. Karol Feiner, emerytowany nauczyciel, Zagrobel, przez posła Schmidta, o podwyższenie emerytury.
578. L. s. 813. Marya Kożuchowska, wdowa po feldweblu, Tarnopol, przez posła Schmidta, o podwyższenie datku na utrzymanie dzieci.
579. L. s. 814. Karol Rathaus, słuchacz akademii muzycznej, Wiedeń, przez posła Schmidta, o zasiłek na studia.
580. L. s. 815. Tow. P. P. Ekonomie, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na ochronkę polską.
581. L. s. 816. SS. Bazylianki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwen-

- cyę na prowadzenie ogrodu szkolnego.
582. L. s. 817. SS. Bazylianki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na spłatę długu nowo nabytego domu na instytut i gimnazjum.
583. L. s. 818. SS. Bazylianki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na utrzymanie internatu.
584. L. s. 819. SS. Bazylianki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na prywatne gimnazjum.
585. L. s. 820. Tow. św. Jana Miłościwego, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję.
586. L. s. 821. Filia Ligi pomocy przemysłowej, Kraków, przez posła Srokowskiego, o subwencję na pokrycie niedoboru stałej wystawy przemysłowej wyrobów krajowych.
587. L. s. 822. Zakład wychowawczy w Pawlikowicach, przez posła Maryewskiego, o subwencję.
588. L. s. 823. Gmina Żukotyn, przez posłów Rożankowskiego i Lewickiego Lwa, o subwencję na naprawę szkoły.
589. L. s. 824. Ks. Michał Tokarski Rzeszów, przez posła Jabłońskiego, o subwencję dla bursy rzemieślniczej.
590. L. s. 825. Polskie Tow. gimnastyczne Sokół, Pilzno, przez posła Głąbińskiego, o subwencję.
591. L. s. 826. Ks. Michał Tokarski, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego, o subwencję dla Towarzystwa robotników katolickich „Przyjaźń“.
592. L. s. 827. Ks. Michał Tokarski, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego, o subwencję dla konserwowania zabytków kraju.
593. L. s. 828. Ks. Michał Tokarski, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego, o subwencję dla ochronki.
594. L. s. 829. Wanda Borkowska, wdowa po nauczycielu, Sambor, przez posła Wójcickiego, o podwyższenie pensji wdowiej.
595. L. s. 830. Izrael Seidenwerg, nauczyciel religii mojżeszowej, Jarosław, przez posła Jahla, o policzenie lat służby.
596. L. s. 831. Towarzystwo im. św. Jana Złotoustego, Lwów, przez członka Sejmu ks. Szeptyckiego, o subwencję na wydawnictwa.
597. L. s. 832. Kółko ukr. Tow. pedagogicznego im. T. Szewczenki, Horodenka, przez posła Okuniewskiego, o upaństwowienie prywatnego gimnazjum w Horodence.
598. L. s. 833. Krajowe Towarzystwo rybackie, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o jednorazowy zasiłek na pokrycie deficytu.
599. L. s. 834. C. k. Tow. rolnicze, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o zasiłek dla biura rachunkowego rolniczego na pokrycie deficytu.
600. L. s. 835. Komitet Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o podwyższenie subwencji na wykłady wędrownie.
601. L. s. 836. Komitet Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencję na ogólne cele Towarzystwa i na utrzymanie biura, na pokrycie deficytu za r. 1913.
602. L. s. 837. Komitet Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencję na pokrycie deficytu z funduszu na „Tygodnik rolniczy“.
603. L. s. 838. Komitet Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencję na pokrycie deficytu na cele doświadczeń rolniczych za r. 1913.

604. L. s. 839. Komitet Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencyę na pokrycie niedoboru za r. 1913 na hodowlę koni, trzody, owiec, kóz i drobiu.
605. L. s. 840. Komitet Towarzystwa rolniczego, Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencyę na pokrycie deficytu za r. 1913 na popieranie chowu bydła rogatego.
606. L. s. 841. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Łazarskiego, z prośbą I. koła T. S. L., w Brzeżanach, o udzielenie subwencyi na r. 1913, celem szerzenia oświaty wśród ludu polskiego w Galicyi wschodniej.
607. L. s. 842. Koło T. S. L., Podwołoczyska, przez posła Łazarskiego, o subwencyę na ogródki froeblovskie.
608. L. s. 843. Zarząd główny T. S. L., Kraków, z prośbą akademickiego Koła T. S. L. we Lwowie, przez posła Łazarskiego, o subwencyę na budowę domów ludowych.
609. L. s. 844. Zarząd główny T. S. L., Kraków, Koła T. S. L. we Lwowie, przez posła Łazarskiego, o udzielenie subwencyi z fundusów przeznaczonych dla Towarzystw akademickich.
610. L. s. 845. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Łazarskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Husiatynie, o subwencyę na spłatę długu za nabyty budynek na cele szkoły polskiej w Trybuchowcach.
611. L. s. 846. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła XI. T. S. L. im. A. Mickiewicza we Lwowie, o subwencyę na budowę bursy.
612. L. s. 847. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Żardeckiego, z prośbą Koła I. T. S. L. w Krakowie, o subwencyę na szkołkę początkową w Witkowicach na Morawach na r. 1914.
613. L. s. 848. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Maissa, z prośbą Koła T. S. L. w Lipniku ad Biała, o subwencyę na zapłatę długu zaciągniętego na zakupno gruntu pod budowę szkoły tamże.
614. L. s. 849. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Łazarskiego, z prośbą Koła Pań w Przemyśle, o subwencyę na bursę dziewcząt w Przemyśle.
615. L. s. 850. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Sannoku, o subwencyę na bursę.
616. L. s. 851. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Rudkach, o subwencyę na utrzymanie bursy włościańskiej.
617. L. s. 852. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą II. Koła T. S. L. im. Wyspiańskiego w Nowym Sączu, o subwencyę na cele oświatowe.
618. L. s. 853. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Adama, o subwencyę dla seminarium żeńskiego T. S. L. im. Preisendanza na rok 1913.
619. L. s. 854. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Adama, z prośbą I. Koła T. S. L. w Krakowie, o subwencyę na szkoły polskie w Jaworzu, Radwanicach, na Śląsku i Maryańskich Górach na Morawach za rok 1913.
620. L. s. 855. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Adama, o subwencyę na szkoły polskie T. S. L. w Bośni za rok 1913.
621. L. s. 856. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Adama, o sub-

wencyę na ochronki w Maryańskich Górach i Witkowicach na Morawach za rok 1913.

622. L. s. 857. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Adama, o subwencyę na szkółkę początkową w Witkowicach na Morawach za rok 1913.
623. L. s. 858. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Nowym Targu, o subwencyę na pracę na kresach Podhala.
624. L. s. 859. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Śniatynie, o subwencyę na bursę im. A. Mickiewicza.
625. L. s. 860. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L.
626. L. s. 861. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Związku okręgowego w Krakowie, o subwencyę na publiczną czytelnię i pracownię naukową na rok 1914.
627. L. s. 862. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Związku okręgowego w Krakowie, o subwencyę na publiczną wypożyczalnię książek.
628. L. s. 863. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Kleparowie, o subwencyę na ochronkę.
629. L. s. 864. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Bandrowskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Starym Samborze, o subwencyę na szkołę koszykarską.

Wniesione po dzień 16. lutego 1914 r.

630. L. s. 865. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Skarbka, z prośbą Koła I. T. S. L. w Krakowie, o subwencyę na szkoły polskie T. S. L. w Bośni na r. 1914.
631. L. s. 866. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Tertila, o subwencyę na r. 1914. dla Koła T. S. L. w Brzeżanach na prace w powiecie tamtejszym.
632. L. s. 867. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Tartila, z prośbą I. Koła T. S. L. w Nowym Sączu o subwencyę na budowę „Domu ludowego“ w Tyliczu.
633. L. s. 868. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Tertila z prośbą Koła włosc. T. T. L. w Leszczynach ad Biała o subwencyę na opiekę pozaszkolną nad młodzieżą szkolną, oraz na pracę oświatową nad robotnikami na rok 1914.
634. L. s. 869. Zarząd gł. T. S. L., Kraków, przez posła Tertila, z prośbą Koła włosc. T. S. L. w Leszczynach ad Biała o subwencyę na opiekę pozaszkolną nad młodzieżą szkolną, oraz na pracę oświatową nad robotnikami na r. 1913.
635. L. s. 870. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Lisiewicza, o subwencyę na bursę w Jaworowie na r. 1914.
636. L. s. 871. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Misińskiego, o subwencyę na utrzymanie bursy im. B. Głowackiego w Żółkwi na r. 1914.
637. L. s. 872. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Misińskiego, o subwencyę na utrzymanie bursy im. Bartosza Głowackiego w Żółkwi na r. 1913.
638. L. s. 873. Zarząd gł. TSL. Kraków, przez posła Misińskiego, o sub-

- wencję na prace Koła w Sanoku, w szczególności na bursę Kościuszki na r. 1913.
639. L. s. 874. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Misińskiego, o subwencję na prace Koła w Sanoku, w szczególności na bursę Kościuszki na r. 1914.
640. L. s. 875. Zarząd gł. TSL. Kraków, przez posła Lisiewicza, o subwencję dla Koła Jeża we Lwowie na szkółki początkowe oraz na czytelnie wiejskie.
641. L. s. 876. Zarząd gł. TSL. Kraków, przez posła Tertila, o subwencję dla Koła TSL. w Husiatynie na kurs kroju i szycia na r. 1913.
642. L. s. 877. Zarząd gł. T. S. L. Kraków, przez posła Tertila, o subwencję dla Koła TSL. w Śniatynie na kurs kroju i szycia na rok 1914.
643. L. s. 878. Zarząd gł. TSL. Kraków, przez posła Tertila, o subwencję dla Koła T. S. L. w Brzeżanach na prace Koła w powiecie brzeżańskim na r. 1914.
644. L. s. 879. Zarząd gł. TSL., Kraków, przez posła Lisiewicza, o subwencję dla Koła TSL. w Baligrodzie na cele oświatowe na rok 1914.
645. L. s. 880. Zarząd gł. TSL., Kraków, przez posła Lisiewicza, o subwencję dla Koła T. S. L. w Baligrodzie na cele oświatowe na r. 1913.
646. L. s. 881. C. k. Towarzystwo rolnicze Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencję na pokrycie deficytu za r. 1913 na popieranie działalności Tow. rolniczo-okręgowych.
647. L. s. 882. Komitet Tow. rolniczego Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o podwyższenie subwencji na prowadzenie mleczości i inne cele.
648. L. s. 883. Komitet Tow. rolniczego Kraków, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencję na pokrycie deficytu za r. 1913 na cele wystawy hodowlanej.
649. L. s. 884. Marya Ullmanówna, emerytowana nauczycielka, Rozwadów, przez posła Z. Tarnowskiego, o policzenie lat służby do emerytury.
650. L. s. 885. Elżbieta Madeyska, b. docentka języka francuskiego w Samborze. przez posła Laskowskiego, o przyznanie emerytury.
651. L. s. 886. Komitet opiekuńczy „Domu pracy“ Kraków (Kazmierz), przez posła Laskowskiego, o subwencję.
652. L. s. 887. Komitet em. nauczycieli ludowych, Kraków, przez posła Adama, o zrównanie emerytury wedle ustawy z r. 1907.
653. L. s. 888. Stowarzyszenie rękodzielników chrześcijańskich Gwiazda Tarnowska, Tarnów, przez posła Tertila, o subwencję.
654. L. s. 889. Dr. Jan Gawlik, prowiźoryczny dyrektor szpitala w Nowym Targu, przez posła Bednarskiego, o veniam aetatis.
655. L. s. 890. Towarzystwo Rusłan, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na cele Towarzystwa.
656. L. s. 891. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Lisiewicza, o udzielenie subwencji na bursy przy szkołach TSL. na rok 1913.
657. L. s. 892. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Lisiewicza, o pierwszą subwencję na r. 1913, na wydanie elementarza dla analfabetów.
658. L. s. 893. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Lisiewicza, o wstawienie do budżetu krajowego na r. 1913 kwoty 20.000 K na spłatę pożyczki ciężącej na budżetu TSL. w Leszczynach.

659. L. s. 894. Zarząd gł. TSL. w Krakowie, przez posła Długosza, o podwyższenie subwencji na polską szkołę w Morawskiej Ostrawie na r. 1913.
660. L. s. 895. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Długosza, o podwyższenie subwencji na utrzymanie polskiej szkoły w Przywozie (Morawy) na rok 1913.
661. L. s. 896. Zarząd gł. TSL. Kraków, przez posła Długosza, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły polskiej w Hermanicach (Śląsk austriacki) na rok 1913.
662. L. s. 897. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Długosza, o subwencję na ochronkę T. S. L. na r. 1913.
663. L. s. 898. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Kędziora, o subwencję na polskie gimnazjum realne w Białej na rok 1913.
664. L. s. 899. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Kędziora, o podwyższenie subwencji na polskie gimnazjum realne w Orłowej na r. 1913.
665. L. s. 900. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Kędziora, o subwencję na stypendya dla seminarzystów w Białej na r. 1913.
666. L. s. 901. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Maryewskiego, o subwencję na wydawnictwa popularne i popularnonaukowe na rok 1913.
667. L. s. 902. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Sarego, o subwencję na 4-klasową pospolitą szkołę ćwiczeń przy seminarjum nauczycielskiem w Białej na rok 1913.
668. L. s. 903. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Sarego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły wydziałowej w Czechowicach obok Dziedzic (Śląsk austr.) na r. 1913.
669. L. s. 904. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Sarego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły polskiej w Białej na r. 1913.
670. L. s. 905. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie przez posła Sarego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie seminarjum naucz. męskiego w Białej na rok 1913.
671. L. s. 906. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Kleskiego, o udzielenie subwencji na organizację i utrzymanie szkół zawodowych.
672. L. s. 907. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencję na bursę przy szkołach T. S. L. na r. 1914.
673. L. s. 908. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencję na ochronki T. S. L. na rok 1914.
674. L. s. 909. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły polskiej w Przywozie (Morawy) na rok 1914.
675. L. s. 910. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o podwyższenie subwencji na szkołę polską w Morawskiej Ostrawie na r. 1914.
676. L. s. 911. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły polskiej w Hermanicach (Śląsk austr.) na rok 1914.
677. L. s. 912. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencję na wydanie elementarza dla analfabetów na rok 1914.

678. L. s. 913. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencyę na ogólne cele oświatowe T. S. L. w szczególności na rozwój czytelnictwa wśród ludu i organizacyę odczytów wędrownych na r. 1914.
679. L. s. 914. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencyę na wydawnictwa popularne i popularno-naukowe.
680. L. s. 915. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencyę na wydawnictwo „Przewodnika oświatowego na rok 1914.
681. L. s. 916. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencyę na zakup i wypożyczalnię przeźroczy do odczytów i wykładów popularnych i popularno-naukowych na rok 1914.
682. L. s. 917. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o podwyższenie subwencji na szkołę polską w Leszczynach na rok 1914.
683. L. s. 918. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły wydziałowej w Czechowicach obok Dziezdzie (Śląsk austr.) na rok 1914.
684. L. s. 919. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły polskiej w Białej na rok 1914.
685. L. s. 920. Zarząd główny T. S. L. w Krakowie, przez posła Żardckiego, o subwencyę na 4-klasową pospolitą szkołę ćwiczeń przy seminarjum nauczycielskiem w Białej na rok 1914.
686. L. s. 921. Zarząd główny T. S. L. Kraków, z prośbą Koła T. S. L. w Tłustem, przez posła Schätzla, o subwencyę na budowę budynków szkolnych oraz na prowadzenie kursu robót dla dziewcząt.
687. L. s. 922. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Maissa, z prośbą Koła akademickiego we Lwowie, o subwencyę na cele ogólnooświatowe tamże.
688. L. s. 923. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Głębińskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Krynicy-Zdroju, o subwencyę na cele oświatowe.
689. L. s. 924. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Głębińskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Markowie, o subwencyę na cele ogólnooświatowe.
690. L. s. 925. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Głębińskiego, z prośbą Koła VI. T. S. L. im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, o subwencyę na cele pracy oświatowej w Zagłębiu chrzanowskiem.
691. L. s. 926. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Głębińskiego, z prośbą Koła VI. T. S. L., im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, o subwencyę na odczyty popularne.
692. L. s. 927. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Kleskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Mielnicy, o subwencyę na budowę domu w Nowosiółce.
693. L. s. 928. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Kleskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Mielnicy, o podwyższenie subwencji na szkołę polską w Leszczynach na rok 1913.
694. L. s. 929. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Kleskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Mielnicy, o subwencyę na zakup i wypożyczalnię przeźroczy do odczytów i wykładów popularnych na rok 1913.

695. L. s. 930. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Kleskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Mielnicy, o subwencyę na wydawnictwo „Przewodnika oświatowego“ na r. 1913.
696. L. s. 931. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Jabłońskiego, z prośbą Koła T. S. L. w Komarnie, o subwencyę na dokończenie budowy szkoły w Nowej Wsi.
697. L. s. 932. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Jabłońskiego, z prośbą Koła T. S. L. im. M. Kopnickiej w Wiedniu, o subwencyę na utrzymanie szkółek polskich i czytelń.
698. L. s. 933. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez p. Skarbka, z prośbą Koła akademickiego T. S. L. Kraków, o subwencyę na przyjmowanie wycieczek ludowych w Krakowie.
699. L. s. 934. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez p. Skarbka, z prośbą Koła T. S. L. w Dublinach, o subwencyę na budowę domów ludowych w Dublinach i Żydaticzach.
700. L. s. 935. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Skarbka, z prośbą Związku okręgowego w Dębicy, o subwencyę na organizacyę pracy oświatowej w powiatach: Dębica, Pilzno, Mielec, Ropczyce, Tarnobrzeg.
701. L. s. 936. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez p. Skarbka, z prośbą Koła T. S. L. w Podgórzu, o subwencyę na publiczną wypożyczalnię książek i czytelnię.
702. L. s. 937. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez p. Skarbka, z prośbą Dyrekcyi seminaryum żeńskiego T. S. L. im. Preisendanza, Kraków, o subwencyę na r. 1914.
703. L. s. 938. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez p. Skarbka, z prośbą Koła T. S. L. w Podwołoczyskach, o subwencyę na kurs szyćcia białej bielizny w Kaczanówce.
704. L. s. 939. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Skarbka, z prośbą Koła Pań T. S. L. we Lwowie, o subwencyę na burse im. Felicji Boberskiej.
705. L. s. 940. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Skarbka, z prośbą Koła I. T. S. L. Kraków, o subwencyę na szkoły polskie w Jaworzu, Radwanicach i Maryańskich Górach na r. 1914.
706. L. s. 941. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Skarbka, z prośbą Koła I. T. S. L. w Krakowie, o subwencyę na ochronki w Maryańskich Górach i Witkowicach na r. 1914.
707. L. s. 942. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Schätzla, z prośbą Koła T. S. L. w Tłustem, o subwencyę na budowę budynków szkolnych oraz na prowadzenie kursu robót dla dziewcząt w Tłustem.
708. L. s. 943. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Żardeckiego, o podwyższenie subwencyi na utrzymanie seminaryum nauczycielskiego męskiego w Białej na r. 1914.
709. L. s. 944. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Żardeckiego, o subwencyę na stypendya dla seminarzystów w Białej na r. 1914.
710. L. s. 945. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Żardeckiego, o podwyższenie subwencyi na polskie gimnazyum realne w Orłowej na r. 1914.
711. L. s. 946. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Żardeckiego, o subwencyę na polskie gimnazyum realne w Białej na r. 1914.
712. L. s. 947. Zarząd główny T. S. L. Kraków, przez posła Adama, o sub-

- wencyę na ogólne cele oświatowe T. S. L. w szczególności na rozwój czytelnictwa wśród ludu i organizację odczytów wędrownych na r. 1913.
713. L. s. 948. Gmina Sieprów, przez pośła Bardla, o uwolnienie od prestaty szkolnej.
714. L. s. 949. Klementyna Jankowska, nauczycielka Barcice, przez pośła ks. Michalika, o policzenie lat służby.
715. L. s. 950. Klasztor P. P. Augustynek, Kraków, przez pośła Bandrowskiego, o subwencyę na szkołę żeńską wydziałową.
716. L. s. 951. Ochronka polska, Drohobycz, przez pośła Halbana, o subwencyę.
717. L. s. 952. Ruskie Tow. lekarskie, Lwów, przez pośła Kurowca, o subwencyę na wydawnictwo organu Towarzystwa „Zdrowie“.
718. L. s. 953. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, przez pośła Kiweluka, o subwencyę na wydawnictwa, na prowadzenie oświatowej organizacyi w kraju, na bibliotekę i wypożyczalnię.
719. L. s. 954. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, przez pośła Kiweluka, o wydanie polecenia Bankowi krajowemu bonifikacyi kuponów.
720. L. s. 955. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, przez pośła Kiweluka, o stałą subwencyę na cele popierania przemysłu domowego i o jednorazową subwencyę na kupno środków naukowych i demonstracyjnych.
721. L. s. 956. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, przez pośła Kiweluka, o subwencyę na utrzymanie szkoły gospodarskiej w Miłowaniu.
722. L. s. 957. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, przez pośła Kiweluka,
- o jednorazową cenę kupna gruntu pod szkołę drzew owocowych.
723. L. s. 958. Krajowy związek rewizyjny Tow. gosp. pożycz. handl. i przem., Lwów, przez pośła K. Lewickiego, o subwencyę na kooperacyę ruską.
724. L. s. 959. Kuratorya Muzeum nacjonalnego, Lwów, przez pośła K. Lewickiego, o subwencyę na urządzenie muzeum i naukowe prace.
725. L. s. 960. Michał Buczyk i tow., Jasionów, pow. Rzeszów, przez pośła K. Lewickiego, o zasiłek dla pogrzelców.
726. L. s. 961. Roman Sirecki, dyrektor ruskiego teatru, Lwów, przez pośła K. Lewickiego, o wyasygnowanie subwencyi na rok 1913.
727. L. s. 962. Roman Sirecki, dyrektor ruskiego teatru, Lwów, przez pośła K. Lewickiego, o dodatek osobisty 2.000 K.
728. L. s. 963. Tow. kolonii leczniczej dla dziewcząt II. w Krynicy, przez pośła Długosza, o subwencyę.
729. L. s. 964. Tow. kolonii leczniczej dla dzieci, Lwów, przez pośła Długosza, o wypłacenie subwencyi dla I. kolonii leczniczej w Rymanowie za r. 1913.
730. L. s. 965. Tow. kolonii leczniczej dla dzieci, Lwów, przez pośła Długosza, o wypłacenie subwencyi dla I. kolonii leczniczej w Rymanowie na r. 1914.
731. L. s. 966. Tow. „Związek rodzielski“, Lwów, przez pośła Głabińskiego, o subwencyę.
732. L. s. 967. Piątkiewicz Marya, nauczycielka, Kołomyja, przez pośła Zarembę, o policzenie lat służby.
733. L. s. 968. Kółko rolnicze, Dolina, przez pośła Zarembę, o zapomogę.

734. L. s. 969. Hermina Olzhauserówna, nauczycielka, Dołina, przez pośła Zarembe, o policzenie lat służby.
735. L. s. 970. Wincenty Wałaszkiwicz, emerytowany nauczyciel, Lwów, przez pośła Głabińskiego, o pięciolecia.
736. L. s. 971. Marya Gerard de Festenburg, wdowa po urzędniku biura sprzedaży soli, Lwów, przez pośła Głabińskiego, o dar z łaski na rok 1913/14.
737. L. s. 972. Polskie Tow. gimnastyczne Sokół, Bóbrka, przez pośła Głabińskiego, o subwencyę.
738. L. s. 973. Józef Maziarski, emerytowany nauczyciel, Bochnia, przez pośła Maissa, o podwyższenie pensyi.
739. L. s. 974. Walerya Jabłonowska, wdowa po radcy Wydziału krajowego, przez pośła Kiweluka, o zapomogę.
740. L. s. 975. Naukowe Tow. im. Szewczenki, Lwów, przez pośła Kiweluka, o subwencyę na muzeum.
741. L. s. 976. Kółko ukr. Tow. pedagogicznego, Czortków, przez pośła Horbaczewskiego, o przyjęcie prywatnego gimnazjum ruskiego, na etat państwowy.
742. L. s. 977. Kółko ukr. Tow. pedagogicznego, Horodenka, przez pośła Okuniewskiego, o subwencyę dla prywatnego gimnazjum.
743. L. s. 978. Ks. Mikołaj Kotlarewski, probosz, Horodenka, przez pośła Okuniewskiego, o polecenie wybudowania studni na podwórzu probostwa.
744. L. s. 979. Gmina Mikulińce, przez pośła Schmidta, o przyjęcie kosztów utrzymania Naftalego Weissbroda na fundusz krajowy.
745. L. s. 980. S. S. Felicjanki, Sokal, przez p. Wł. Jaworskiego, o subwencyę na ochronkę.
746. L. s. 981. Wiktorya Przesalska, wdowa po nauczycielu, Chociń, przez pośła Kurowca, o zapomogę.
747. L. s. 982. Eugenia Sabatowiczowa, nauczycielka, Białka, przez pośła Bednarskiego, o policzenie lat służby.
748. L. s. 983. Stefańska Bronisława, wdowa po nauczycielu, Nowy Targ, przez pośła Bednarskiego, o przedłużenie dodatku na wychowanie córki.
749. L. s. 984. Komitet I. zjazdu higienistów polskich, Lwów, przez pośła Bednarskiego, o subwencyę.
750. L. s. 985. Jan Trusz, artysta malarz, Lwów, przez pośła Kiweluka, o zasiłek na wycieczkę artystyczną do Jaremca-Czarnohory.
751. L. s. 986. Tow. Narodna Licznycia, Lwów, przez pośła Kurowca o subwencyę.
752. L. s. 987. Joanna Mogilnicka, wdowa po adwokacie, Krakowiec, przez pośła L. Lewickiego o zapomogę.
753. L. s. 988. Felicja Milczanowska, emeryt. nauczycielka, Lwów, przez pośła ks. Wołanina, o policzenie lat służby do emerytury.
754. L. s. 989. Jan Jougan, emerytowany nauczyciel, Lwów, przez p. Schätzla, o zapomogę.
755. L. s. 990. Ukr. pow. bursa im. M. Szaszkiewiczza, Brody, przez członka Sejmu ks. Szeptyckiego, o subwencyę.
756. L. s. 991. Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, Lwów, przez pośła Zgórskiego, o podższenie subwencyi.
757. L. s. 992. SS. Felicjanki, Sokal, przez p. Wł. Jaworskiego, o subwencyę dla bursy.
758. L. s. 993. Wydział Spółki wodnej, Uście solne, przez pośła Goetza,

- o przyjęcie raty konkurencyjnej za rok 1913 na fundusz krajowy.
759. L. s. 994. Gmina Grabówka, przez posła Bisa, o subwencję na zakupno zboża z powodu klęsk elementarnych.
760. L. s. 995. Gmina Resziate, przez p. Kurowca, o subwencję na budowę szkoły.
761. L. s. 996. Grono nauczycielskie Łączyn, przez p. St. Stadnickiego, o zaliczenie gminy do III. klasy płac.
762. L. s. 997. SS. Felicjanki — Przemysł, przez posła St. Stadnickiego, o subwencję na spłatę długów.
763. L. s. 998. I. Galicyjskie Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“, Lwów, przez p. St. Stadnickiego, o subwencję za r. 1913 i na r. 1914.
764. L. s. 999. Polska Bursa ludowa, Sambor, przez p. Jabłońskiego, o subwencję.
765. L. s. 1000. Katarzyna Czernikowska wdowa po nauczycielu, Petranka, przez p. Kurowca, o podwyższenie pensji wdowiej.
766. L. s. 1001. Gmina Rzepiennik, przez p. Długosza, o subwencję na restaurację kościoła.
767. L. s. 1002. Kółko ukr. Tow. pedagogicznego im. Szaszkiewicza, Stanisławów, przez posła Kiweluka, o subwencję na utrzymanie szkół.
768. L. s. 1003. Kółko ukr. Tow. pedagogicznego im. Szaszkiewicza, Stanisławów, przez posła Kiweluka, o subwencję na bursę.
769. L. s. 1004. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o podwyższenie subwencji na utrzymanie prywatnego seminarium naucz. żeńskiego.
770. L. s. 1005. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję, na wydawnictwo Tow. „Uczytel“.
771. L. s. 1006. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję dla szkoły pryw. im. Szaszkiewicza w Gwoźdźcu.
772. L. s. 1007. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na utrzymanie szkoły ćwiczeń przy pryw. seminarium żeńskim.
773. L. s. 1008. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o podwyższenie subwencji na ogólne cele Tow.
774. L. s. 1009. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na wydawnictwo „Dzwinok“.
775. L. s. 1010. Tow. pedagogiczne im. Szaszkiewicza, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję dla 5 kl. żeńsk. szkoły wydziałowej im. Szewczenki.
776. L. s. 1011. Gal. Tow. lekarzy weterynaryjnych, Lwów, przez posła Rutowskiego, o subwencję na wydawnictwo „Przeglądu weterynarskiego“.
777. 1012. Bursa polska im. A. Mickiewicza, Czerniowce, przez posła Halbana, o subwencję.
778. L. s. 1013. Władysława z Szezińskich Deckerowa, nauczycielka, Bóbrka, przez posła Abrahamowicza, o policzenie lat służby.
779. L. s. 1014. Piotr Hnatyk, emeryt. naucz., Stryj, przez posła Makucho, o zapomogę.
780. L. s. 1015. Marya ze Sroków Konowalcowa, nauczycielka, Zaszków przez posła Hołubowicza, o policzenie lat służby.

781. L. s. 1158. Helena Karaczewska, wdowa po dyetaryaszu szpitala,

Lwów, przez posła Skarbka, o stały dar z łaski.

Wniesione po dzień 18. lutego 1914.

782. L. s. 1159. Matylda Fischlerówna, stała nauczycielka, Lwów, przez członka Sejmu St. Starzyńskiego o policzenie lat służby.

783. L. s. 1160. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o jednorazową subwencję w kwocie 100.000 K na częściowe pokrycie kosztów budowy gmachu na powiększenie państw. szkoły przemysłowej żeńskiej.

784. L. s. 1161. Magistrat m. Krakowa, przez posła Lea, o subwencję na częściowe zakupno zbiorów Giełdzińskiego.

785. L. s. 1162. Grono konserwatorów Galicyi zachodniej, Kraków, przez posła Lea, o subwencję na restaurację obrazów cechowych w Muzeum narodowym w Krakowie.

786. L. s. 1163. Rada m. Krakowa, przez posła Lea, w sprawie popularnego wydawnictwa dzieł ś. p. Maryi Konopnickiej.

787. L. s. 1164. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o stałą subwencję na cele parku Dr. Henryka Jordana.

788. L. s. 1165. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o subwencję na kosztą przyjmowania wycieczek szkolnych przybywających do Krakowa.

789. L. s. 1166. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o stałą subwencję roczną na cele warsztatów dla szkół średnich.

790. L. s. 1167. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o podwyższenie subwencji na cele Muzeum narodowego.

791. L. s. 1168. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o subwencję na zakupno dzieł artystycznej twórczości ludowej.

792. L. s. 1169. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o stałą subwencję na inwentaryzację zbiorów archiwum aktów dawnych m. Krakowa i wydawnictwo źródeł dziejowych.

793. L. s. 1170. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o dodatkową subwencję na pokrycie kosztów restauracji i adaptacji gmachu po szpitalu wojskowym na Wawelu dla pomieszczenia Muzeum narodowego i Archiwum aktów.

794. L. s. 1171. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o subwencję na szkołę gospodarstwa domowego w Krakowie.

795. L. s. 1172. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, w sprawie opłat od automobilów na cele drogowe.

796. L. s. 1173. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, w sprawie budowy szpitala dla chorych zakaźnych w Krakowie.

797. L. s. 1174. Tadeusz Pawlikowski, dyrektor teatru miejskiego, Kraków, przez posła Lea, o stały zasiłek nadzwyczajny w kwocie 8000 K.

798. L. s. 1175. Dyrekcyja teatru miejskiego, Kraków, przez posła Lea, o podwyższenie subwencji dla teatru krakowskiego.

799. L. s. 1176. Filia Tow. „Proświta“, Gródek, przez posła Kiweluka, o subwencję dla bursy im. M. Szaszkiewicza.

800. L. s. 1177. Gmina Wolica, przez posła Skrzyńskiego, o nadanie

- koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę.
801. L. s. 1178. Tow. Sokił-Bat'ko, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na zakupno przyrządów gimnastycznych.
802. L. s. 1179. Tow. Sokół, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na urządzenie kursów pożarniczych i na urządzenie strażnicy pożarnej.
803. L. s. 1180. Ewelina Sawczakowa, wdowa po b. członku Wydz. kraj., Lwów, przez posła Kiweluka, o stałą zapomogę.
804. L. s. 1182. Komitet wystawowy, Kołomyja, przez posła Kostia Lewickiego, o subwencyę na pokrycie niedoboru.
805. L. s. 1183. Marya z Rusiniaków Pyłpuczuk, naucz., Wołowiec, przez posła Makucha, o policzenie lat służby.
806. L. s. 1184. Gmina m. Buczaca, przez posła Burzyńskiego, o rekonstrukcyę drogi krajowej, Monasterzyska — Buczacz — Rostków.
807. L. s. 1185. Tow. Bursa żydowska, Buczaca, przez posła Burzyńskiego, o subwencyę.
808. L. s. 1186. Tow. Ruska Ochronka, Stanisławów, przez posła Winniczuka, o subwencyę.
809. L. s. 1187. Tow. popierania przemysłu kobiecego, Lwów, przez posła Bandrowskiego, o subwencyę na utrzymanie zawodowej szkoły kroju i szycia.
810. L. s. 1188. Tow. popierania przemysłu kobiecego, Lwów, przez posła Bandrowskiego, o subwencyę na organizacyę rękodzielniczej i przemysłowej pracy kobiet.
811. L. s. 1189. Tow. Opieki nad internatem im. św. Stanisława Kostki dla uczniów sem., Stanisławów, przez posła Dzieduszyckiego, o subwencyę na budowę internatu.
812. L. s. 1190. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Biały Kamień, przez posła Urbańskiego, o subwencyę na konserwacyę zabytków starożytnego zamku w Białym Kamieniu.
813. L. s. 1191. Jadwiga z Hydzików Śnitowska, nauczycielka, Głębocek, przez posła ks. Kapuścińskiego, o policzenie lat służby.
814. L. s. 1192. Zwierzchność gm., Skąta, przez posła ks. Kapuścińskiego, o załatwienie sprawy założenia rady powiatowej.
815. L. s. 1193. Grono nauczycielskie, Dąbrówka niemirecka, przez posła Maciuszka, o przyznanie wyższego dodatka na mieszkanie.
816. L. s. 1194. Seniorat bursy akademickiej, Kraków, przez posła Kostaneckiego, o subwencyę.
817. L. s. 1195. Tow. Michała Kaczkowskiego, Lwów, przez posła Markowa, o subwencyę na naukę rolnictwa.
818. L. s. 1196. Tow. Michała Kaczkowskiego, Lwów, przez posła Markowa, o subwencyę na wydawnictwo.
819. L. s. 1197. Tow. bursy polskiej, Horodenka, przez posła Theodorowicza, o subwencyę.
820. L. s. 1198. Stefania Jabłonowska, b. nauczycielka muzyki, Lwów, przez posła Biesiadeckiego, o zapomogę.
821. L. s. 1199. Bursa polska T. S. L. im. B. Głowackiego, Żółkiew, przez posła T. Starzyńskiego, o subwencyę na r. 1914.
823. L. s. 1200. Bursa polska T. S. L. im. B. Głowackiego, Żółkiew, przez posła T. Starzyńskiego, o subwencyę na r. 1913.

824. L. s. 1201. Kraj. Związek dla zbytu bydła, Lwów, przez posła Załozieckiego, o subwencyę.
825. L. s. 1202. Zarząd główny Tow. Kółek rolniczych, Lwów, przez posła T. Starzyńskiego, o przyznanie normalnych subwencyj na r. 1913 i 1914.
826. L. s. 1203. Kółko rolnicze, Leszczyny, przez posła T. Starzyńskiego, o subwencyę na utrzymanie Domu ludowego.
827. L. s. 1204. Albin Dziedzic, pisarz gminny, przez posła T. Starzyńskiego, o odpisanie kosztów leczenia żony w Zakładzie kulparkowskim.
828. L. s. 1205. Nauczyciele szkół rolniczych, przez posła T. Starzyńskiego, o regulacyę poborów i znieszenie lat służby do 35 lat.
829. L. s. 1206. Zarząd główny Tow. Kółek rolniczych, Lwów, przez posła T. Starzyńskiego, o subwencyę na kursa gospodyń wiejskich.
830. L. s. 1207. Piotr Hnatyk, em. nauczyciel, Stryj, przez posła Petruszewicza, o przyznanie 6. dodatku pięcioletniego.
831. L. s. 1208. Marya Horniatkiewiczowa, wdowa po nauczycielu, Przemyśl, przez posła ks. Metellę, o podwyższenie pensyi.
832. L. s. 1209. Czytelnia „Proświty“, Stecowa, przez posła Makucha, o subwencyę na budowę domu.
833. L. s. 1210. Bursa św. Jana Chrzciela, Drohobycz, przez posła Makucha, o subwencyę.
834. L. s. 1211. Wydział powiatowy, Żydaczów, przez posła St. Dąbkiego, w sprawie zmiany ustawy drogowej.
835. L. s. 1212. Marya Chorążowa, wdowa po nauczycielu, Myślenice, przez posła Bzowskiego, o podwyższenie pensyi.
836. L. s. 1213. Ukraiński teatr ludowy im. I. Tobilewicza, Stanisławów, przez posła Petruszewicza, o subwencyę.
837. L. s. 1214. Lubina Strzelecka, wdowa po nauczycielu, Stryj, przez posła Skarbka, o podwyższenie zaopatrzenia dla dzieci.
838. L. s. 1215. Magistrat miasta Tarnobrzega, przez posła Z. Tarnowskiego, o kreowanie sądu obwodowego.
839. L. s. 1216. Tow. „Proświta“, Lwów, przez posła Kiweluka, o podwyższenie subwencyi na cele rolnictwa i sadownictwa za r. 1913.
840. L. s. 1217. Polskie Tow. gimnastyczne Sokół III., Lwów, przez posła Adama, o subwencyę.
841. L. s. 1218. Filia „Proświty“, Czortków, przez posła Horbaczewskiego, o subwencyę na bezpłatną wypożyczalnię książek.
842. L. s. 1219. Franciszka Małecka, emerytowana nauczycielka w Sarnach, przez posła Maissa, o policzenie lat służby.
843. L. s. 1220. Karol Sokołowski, nauczyciel, Kołomyja, przez posła Kleskiego, o przyznanie odprawy sierotom ś. p. żony.
844. L. s. 1221. Emeryci nauczyciele i nauczycielki powiatu kołomyjskiego, przez posła Kleskiego, o podwyższenie płac emerytalnych.
845. L. s. 1222. Marya z Lorenców Dissłowa, nauczycielka, Lwów, przez posła Neumanna, o policzenie lat służby.
846. L. s. 1223. Michał Nikopoli, śpiewak operowy, Wiedeń, przez posła Sarego, o zasiłek na studia.
847. L. s. 1224. Jędrzej Woycyk, były froter Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Sarego, o dar z łaski.

848. L. s. 1225. Zygmunt Jonas, nauczyciel religii mojżeszowej, Stanisławów, przez posła Sarego, o policzenie lat służby.
849. L. s. 1226. Jadwiga z Podlewskich Horodyska, Lwów, przez posła Sarego, o jednorazowy datek z łaski.
850. L. s. 1227. Gmina Kańczuga, przez posła Sarego, o uwolnienie od prestacyi.
851. L. s. 1228. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, przez posła Lea, o subwencyę.
852. L. s. 1229. Gmina m. Krakowa, przez posła Lea, o podwyższenie subwencyi na naukę praktyczną gospodarstwa domowego dla uczennic wyższych klas szkół wydziałowych.
853. L. s. 1230. Olga Fischer, emerytowana nauczycielka, Trzebinia, przez posła Sarego, o przyznanie dodatku pięcioletniego.
854. L. s. 1231. Joanna Rzędzista, wdowa po nauczycielu, Wawrzyńce, przez posła Sarego, o zapomogę.
855. L. s. 1232. Towarzystwo gimnastyczne, Śniatyn, przez posła Sarego, o subwencyę.
856. L. s. 1233. Emerencya Petraszkiewicz, wdowa po nauczycielu, Bortniki, przez posła Sarego, o zaopatrzenie.
857. L. s. 1234. Marya z Nowików Picykowa, nauczycielka, Cisów, przez posła Sarego, o policzenie lat służby.
858. L. s. 1235. Stowarzyszenie polskich burs rękodzielnicznych, Stanisławów, przez posła Sarego, o subwencyę na pokrycie załęgłych rat i procentów od pożyczki na kupno realności.
859. L. s. 1236. Onufry Kołodziej, emerytowany nauczyciel, Słowita, przez posła Sarego, o podwyższenie emerytury.
860. L. s. 1237. Katarzyna Czernikowska, wdowa po nauczycielu, Petranka, przez posła Sarego, o zapomogę.
861. L. s. 1238. Sara Jammer, wdowa po dozorczy szpitalnym, Stanisławów, przez posła Sarego, o dar z łaski.
862. L. s. 1239. Teofila Turkowa, wdowa po nauczycielu, Cieszanów, przez posła Sarego, o dodatek drożyzniany.
863. L. s. 1240. Bronisław Błocki, emerytowany profesor szkoły lasowej, Lwów, przez posła Sarego, o podwyższenie emerytury.
864. L. s. 1320. Grono konserwatorów Galicyi wschodniej, przez posła Sarego, o subwencyę na konserwacyę cerkwi drewnianej w Dolinie.
865. L. s. 1321. Grono konserwatorów Galicyi wschodniej, przez posła Sarego, o subwencyę na konserwacyę ruin zamku w Krzywczu (powiat Borszczów).
866. L. s. 1322. Gmina Żółkiew, przez posła Sarego, o subwencyę na adaptacyę zabytków starożytnych.
867. L. s. 1323. Towarzystwo opieki nad ubogą dziatwą szkolną, Śniatyn, przez posła Sarego, o subwencyę.
868. L. s. 1324. Gmina Kurów, przez posła Sarego, o subwencyę na budowę szkoły.
869. L. s. 1325. Julia Kujbidowa, wdowa po nauczycielu, przez posła Sarego, o zapomogę.
870. L. s. 1326. Stanisław Majewski, drożnik drogi Brzesko-Radłów, przez posła Sarego, o zapomogę.
871. L. s. 1327. Kornelia Strnad, wdowa po asystencie rachunkowym

- Wydziału kraj., Lwów, przez posła Sarego, o zapomogę.
872. L. s. 1328. Helena Niedzielska, żona byłego dyetaryusza Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Sarego, o zapomogę.
873. L. s. 1329. Reprezentacja powiatu Tarnobrzeg, przez posła Z. Tarnowskiego, o kreowanie Sądu obwodowego.
874. L. s. 1330. Gminy powiatu brodzkiego, przez posła Cieńskiego, o subwencyę na zakupno środków żywności i zboża.
875. L. s. 1353. Towarzystwo opieki obywatelskiej nad internatem dla kandydatek seminaryum nauczycielskiego żeńskiego, Lwów, przez posła Cieńskiego, o subwencyę na internat.
876. L. s. 1354. Towarzystwo opieki obywatelskiej nad internatem dla kandydatek seminaryum nauczycielskiego żeńskiego, Lwów, przez posła Cieńskiego, o subwencyę na budowę internatu.
877. L. s. 1355. Seweryn Abgarowicz, absolwent Akademii sztuk pięknych, Paryż, przez posła Laskowskiego, o zasiłek na studia malarskie.
878. L. s. 1356. Towarzystwo walki z gruźlicą, Lwów, przez posła Niezabitowskiego, o subwencyę roczną w wysokości połowy raty amortyzacyjnej aż do spłaty mającej się zaciągnąć pożyczki.
879. L. s. 1357. SS. Miłosierdzia, Rozdół, przez posła Jabłońskiego, o subwencyę dla czteroklasowej szkoły żeńskiej.
880. L. s. 1358. Towarzystwo muzyczne, Sambor, przez posła Wójcickiego, o subwencyę.
881. L. s. 1359. Helena Stroińska, sieroła po dyrektorze szpitala krakowskiego, Kraków, przez posła Marsa, o zasiłek.
882. L. s. 1360. Marya Zajączkowska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez posła W. Krzczunowicza, o zapomogę.

Wniesione po dzień 21. lutego 1914.

883. L. s. 1361. Helena Zajączkowska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez posła W. Krzczunowicza, o podwyższenie daru z łaski.
884. L. s. 1362. Helena Chmurówna, nauczycielka, Łapajówka, przez posła Wójcickiego, o policzenie lat służby.
885. L. s. 1363. Wiktorya Marya Stecowa, nauczycielka, Rzeszów, przez posła ks. Wolanina, o policzenie lat służby.
886. L. s. 1364. Zofia Horoszkiewicz, sieroła po dyrektorze Kasy krajowej, Lwów, przez posła Głębińskiego, o stały dar z łaski.
887. L. s. 1365. Paulina Sikorska, nauczycielka, Kraków, przez posła Sarego, o policzenie lat służby.
888. L. s. 1366. Daniela Pezdańska, nauczycielka, Trzebinia miasto, przez posła Sarego, o policzenie lat służby.
889. L. s. 1367. Bazyli Kassyan, absolwent szkoły realnej, Mikulińce, przez posła L. Lewickiego, o zasiłek na leczenie się w Iwoniczu.
890. L. s. 1368. Janina Szabówna, Sambor, przez posła Wójcickiego, o zasiłek na studia śpiewu.
891. L. s. 1369. Krajowe Towarzystwo pasieczników, Tarnopol, przez posła Dumkę, o subwencyę.
892. L. s. 1370. Michał Nawrocki, nauczyciel, Siemuszowa, przez posła Baczyńskiego, o policzenie lat służby.
893. L. s. 1371. Helena Wanda Błyźniakowa, nauczycielka, Rozhurcze,

- przez posła Adama, o policzenie lat służby.
894. L. s. 1372. Marya Jasińska, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, przez posła Adama, o zapomogę.
895. L. s. 1373. Helena Wanda Błyźniakowa, nauczycielka, Rozhurcze, przez posła Adama, o przyznanie najwyższego stopnia płacy.
896. L. s. 1374. Wilhelm Diamant, nauczyciel religii mojżeszowej, Przemysł, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
897. L. s. 1375. Adolf Wróblewski, nauczyciel, Leśniowice, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
898. L. s. 1376. Antonina Szostkiewiczowa, wdowa po nauczycielu, Temeszów, przez posła Białego, o podwyższenie pensyi i datku na wychowanie.
899. L. s. 1377. Zakład św. Heleny (SS. Felicjanek), Lwów, przez posła Neumana, o subwencyę.
900. L. s. 1378. Polskie Towarzystwo rybackie, Gorlice, przez posła Długosza, o subwencyę.
901. L. s. 1379. Szynekarze powiatu rzeszowskiego, przez posła Witosa, w sprawie opłat szynkarskich.
902. L. s. 1380. Komitet wydawnictwa dziełek ludowych, Lwów, przez posła Pilata, o subwencyę.
903. L. s. 1381. Ruska bursa, Stryj, przez posła L. Lewickiego, o subwencyę na spłatę długu z powodu budowy domu i na utrzymanie wychowanków.
904. L. s. 1382. Józef Steinbach, nauczyciel, Jarosław, przez posła Jahla, o przyznanie VI. pięciolecia.
905. L. s. 1383. Paulina Reinisek, nauczycielka, Miłowanie, przez posła Zgórskiego, o policzenie lat służby.
906. L. s. 1384. Polskie Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez posła Hupkę, o subwencyę na schronisko noclegowe.
907. L. s. 1385. Bursa polska, Rawa ruska, przez posła Sapiechę Pawła, o subwencyę.
908. L. s. 1386. Towarzystwo domu zdrowia „Odrodzenie“, Zakopane, przez posła Pawła Sapiechę, o subwencyę.
909. L. s. 1387. Wydział powiatowy, Rawa ruska, przez posła Pawła Sapiechę, o subwencyę w wysokości 75% na budowę drogi gm. I. kl. Rawa Magierów.
910. L. s. 1388. Stowarzyszenie „Żinoczyj trud“, Przemysł, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o zasiłek dla uczennicy swej w Akademii kroju we Wiedniu.
911. L. s. 1389. Stowarzyszenie „Żinoczyj trud“, Przemysł, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę na bursę.
912. L. s. 1390. Stowarzyszenie „Żinoczyj trud“, Przemysł, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o subwencyę dla pracowni krawieckiej.
913. L. s. 1391. Krajowy Związek turystyczny, Kraków, przez posła Federowicza, o subwencyę na prowadzenie lwowskiego oddziału.
914. L. s. 1392. Polskie Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez posła Hupkę, o subwencyę na wydawnictwa ludowe.
915. L. s. 1393. Sabina Kasperek, właścicielka szkoły muzycznej, Lwów, przez posła Skarbka, o subwencyę.
916. L. s. 1394. Stanisław Śnieżko, właściciel gospodarstwa rybnego, Lubella, przez posła Skarbka, o subwencyę.

917. L. s. 1395. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Chyrów, przez posła Skarbka, o subwencję.
918. L. s. 1396. S. Franciszka Stojalowska, Felicjanka, Przemyśl, przez posła Skarbka, o emeryturę.
919. L. s. 1397. Strażnicy rzek Białej i Kisieliny, przez posła Witosa, o podwyższenie płacy.
920. L. s. 1398. Grzegorz Mudryj, emerytowany komendant posterunku żandarmeryi, Włodzimiera, przez posła L. Lewickiego, o odpisanie zaległej opłaty szynkarskiej.
921. L. s. 1399. Bronisława Wojciechowska, wdowa po nauczycielu, Mielec, przez posła Kędziora, o pensję i zaopatrzenie dla sierót.
922. L. s. 1400. Sabina Niewiadomska, wdowa po inżynierze, Przemyśl, przez posła Laskowskiego, o przyznanie dodatku do pensyi względnie jednorazowy zasiłek.
923. L. s. 1401. Komitet budowy kaplicy, Wiedeń, przez posła Jabłońskiego, o subwencję.
924. L. s. 1402. Edmund Uszycki, wydawca tygodnika ilustrowanego „Przez lądy i morza“, Lwów, przez posła Rutowskiego, o zakupienie wydawnictwa dla szkół przemysłowych.
925. L. s. 1403. Internat pod Opatrznością dla uczennic seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, Brzeżany, przez posła Schätzla, o subwencję na budowę.
926. L. s. 1404. Internat pod Opatrznością dla uczennic seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, Brzeżany, przez posła Schätzla, o subwencję na utrzymanie internatu.
927. L. s. 1405. Marya Rampeltowa, wdowa po rządcy szpitala, Kraków, przez posła Maissa, o zapomogę.
928. L. s. 1406. Gmina Czerniejów, przez posła Makucha, o odpisanie pożyczki bezprocentowej udzielonej na budowę szkoły.
929. L. s. 1407. Gmina Czerniejów, przez posła Makucha, o odpisanie pożyczki bezprocentowej udzielonej na budowę szkoły.
930. L. s. 1408. Wydział powiatowy, Wieliczka, przez posła Laskowskiego, w sprawie odszkodowania dla powiatu z powodu przyłączenia Podgórze do Krakowa.
931. L. s. 1409. Jakób Ulwański, nauczyciel, Lipowce, przez posła Badeniego, o policzenie lat służby.
932. L. s. 1410. Mojżesz Eszwowicz i towarzysze, pogorzelcy, Halicz, przez posła Dzieduszyckiego, o pożyczkę na odbudowę domów.
933. L. s. 1411. Mojżesz Eszwowicz i towarzysze, pogorzelcy, Halicz, przez posła Dzieduszyckiego, o zezwolenie na stawianie budynków z drzewnego materiału.
934. L. s. 1412. Marya Neuhauser, sierota po prymaryuszu szpitala, Lwów, przez posła Dzieduszyckiego, o pensję sierocą.
935. L. s. 1413. Towarzystwo opieki nad internatem imienia św. Stanisława Kostki dla uczniów seminaryalnych, Stanisławów, przez posła Dzieduszyckiego, o subwencję na utrzymanie.
936. L. s. 1414. SS. Nazaretanki, Wadowice, przez posła Górkiewicza, o subwencję na ochronki.
937. L. s. 1415. Aniela Van Roy, wdowa po konduktorze dróg krajowych, Nowy Targ, przez posła Głębińskiego, o zapomogę.
938. L. s. 1416. Kółko ukraińskie Towarzystwa pedagogicznego, Kołomyja, przez posła Makucha, o subwencję na bursę gimnazjalną.

939. L. s. 1417. Kółko ukraińskie Towarzystwa pedagogicznego, Kołomyja, przez posła Makucha, o subwencyę na utrzymanie 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej.
940. L. s. 1418. Kółko ukraińskie Towarzystwa pedagogicznego, Kołomyja, przez posła Makucha, o subwencyę na utrzymanie prywatnego seminarium żeńskiego.
941. L. s. 1419. Kółko ukraińskie Towarzystwa pedagogicznego, Kołomyja, przez posła Makucha, o subwencyę na internat dla dziewcząt.
942. L. s. 1420. Katarzyna Wójcik, Słocina, przez posła Tomakę, o emeryturę dla męża byłego dyetaryusza szpitala.
943. L. s. 1428. Aniela Faff, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez p. Głębińskiego, o podwyższenie pensyi.
944. L. s. 1429. Kasper Petrykiewicz, magazynier, Jan Karst, portyer zakładów rolniczych, Dublany, przez posła Kasznicę, o podwyższenie płacy.
945. L. s. 1430. Adolf Schiffer, słuchacz filozofii i muzyki, Wiedeń, przez posła Żardeckiego, o zasiłek na naukę muzyki.
946. L. s. 1431. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego seminarium nauczycielskiego żeńskiego, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
947. L. s. 1432. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
948. L. s. 1433. Kazimierz Gabryelski, kierownik szkoły dramatycznej, Kraków, przez posła Bandrowskiego, o subwencyę.
949. L. s. 1434. Komitet ratunkowy ochrony dzieci, Wiśniowczyk, przez posła Serwatowskiego, o subwencyę.
950. L. s. 1435. Magistrat, Tarnobrzeg, przez posła Z. Tarnowskiego, w sprawie budowy gmachu dla szkoły realnej.
951. L. s. 1436. Celestyn Galasiewicz, koncepista Magistratu, Lwów, przez posła Neumanna, o zasiłek na studia współdzielcze.
952. L. s. 1437. Kazimierz Cieślewicz, były stróż gmachu sejmowego, Lwów, przez posła Witosa, o zapomogę.
953. L. s. 1438. Związek galicyjskich lekarzy okręgowych, Lwów, przez posła Marsa, w sprawie reorganizacyi plac.
954. L. s. 1439. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Brzozów, przez posła Białego, o subwencyę.
955. L. s. 1440. Eufrozyna Szubrowa, wdowa po nauczycielu, Domaradz, przez posła Białego, o podwyższenie pensyi.
956. L. s. 1441. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Zakopane, przez posła Bednarskiego, o subwencyę.
957. L. s. 1442. Feliks Jakimiak, emerytowany inspicjent szpitala lwowskiego, Lwów, przez posła Marsa, o policzenie lat służby.
958. L. s. 1443. Izydor Opolski, inżynier Biura melioracyjnego, Mikołajów, przez posła Lisiewicza, o zaliczkę na płacę w kwocie 5.000 K.
959. L. s. 1444. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Pnikut, przez posła St. A. Stadnickiego, o subwencyę.
960. L. s. 1445. Ludwik Heller, dyrektor teatru miejskiego, Lwów, przez posła Neumanna, o podwyższenie subwencyi na operę.
961. L. s. 1446. Spółka kowali i stelmachów lwowskich, Lwów, przez posła Neumanna, o subwencyę.

962. L. s. 1447. Józef Bazylewski, emerytowany nauczyciel, Lwów, przez posła Riedla, o zagwarantowanie pensji wdowiej.
963. L. s. 1448. Krajowe Towarzystwo naftowe, Lwów, przez posła Długosza, w sprawie zmiany ustawy konkurencyjnej.
964. L. s. 1449. Towarzystwo liceum żeńskiego imienia Wiktorji Niedziałkowskiej, Lwów, przez p. p. Głębińskiego i Długosza o subwencyę.
965. L. s. 1450. Towarzystwo budowy domu polskiego w Przywozie, przez posła Głębińskiego i Długosza, o subwencyę.
966. L. s. 1451. Jakób Rotter, nauczyciel religii mojżeszowej, Kuty, przez posła Bandrowskiego, o policzenie lat służby.
967. L. s. 1452. Gmina Piaski wielkie, przez posłów Bardla i Serczyka, w sprawie zmniejszenia się dochodów gminy z powodu połączenia Podgórze z Krakowem w opłatach konsumcyjnych.
968. L. s. 1453. Gmina Żońkówka, powiat Brzeżany, przez posła Starucha, w sprawie zbadania gruntu na otwarcie nowego koryta, dla spuszczenia wody.
969. L. s. 1454. Filip Olpiński, emerytowany rewident Wydziału krajowego, Lwów, przez p. Głębińskiego, o zapomogę.
970. L. s. 1455. Kółko Towarzystwa pedagogicznego, Żótkiew, przez posła Makucha, o subwencyę na bursę włościańską.
971. L. s. 1456. Gimnazjum żeńskie imienia H. Kaplińskiej, Kraków, przez posła Witosa, o subwencyę.
972. L. s. 1457. Liceum żeńskie imienia H. Kaplińskiej, Kraków, przez posła Witosa o subwencyę.
973. L. s. 1458. Towarzystwo nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych na Śląsku i Morawach, przez p. Strońskiego, o subwencyę dla szkół.
974. L. s. 1459. Polska bursa rzemieślnicza pod wezwaniem św. Stanisława Kostki, Kołomyja, przez p. Kleskiego, o subwencyę na budowę domu.
975. L. s. 1460. Komitet pochodu królewskiego na Wawel, Kraków, przez posła Wł. Jaworskiego, o subwencyę na wykonanie pomnika pochodu.
976. L. s. 1462. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o subwencyę na szkołę handlową za rok 1912/13 i 1913/14.
977. L. s. 1463. Towarzystwo ochrony ukraińskich starożytności, Lwów, przez p. K. Lewickiego, o subwencyę.
978. L. s. 1464. Polskie Towarzystwo statystyczne, Kraków, przez posła Rutowskiego, o subwencyę.
979. L. s. 1465. Katarzyna Aptekarska, nauczycielka, Lwów, przez posła Rutowskiego, o policzenie lat służby.
980. L. s. 1466. Towarzystwo bursy św. Mikołaja, Przemyśl, przez członka Sejmu, ks. Czechowicza, o subwencyę na amortyzacyę długów.
981. L. s. 1467. Mieszkańcy gminy Rychcice ruskie, przez posła Łahodyńskiego, o oddzielenie gminy Rychcice ruskie od gminy Rychcice polskie i utworzenie samostnej gminy.
982. L. s. 1468. Topolnicka Julia, sieroła po asystencie rachunkowym Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Kiweluka, o stałe zaopatrzenie.

983. L. s. 1469. Kuratorya internatu imienia św. Stanisława Kostki, Tarnów, przez posła Męcińskiego, o subwencyę na cele internatu.
984. L. s. 1470. Kuratorya internatu imienia św. Stanisława Kostki, Tarnów, przez posła Męcińskiego, o subwencyę na budowę internatu
985. L. s. 1471. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Czortków, przez posła Horbaczewskiego, o subwencyę na utrzymanie prywatnego gimnazjum imienia A. Szaszkiewicza.
986. L. s. 1472. Gmina Kozara, przez posła K. Lewickiego, o zasiłek z powodu klęsk elementarnych.
987. L. s. 1473. Olga Władysława Litwinowa, nauczycielka, Kraków, przez posła ks. Zarembę, o policzenie lat służby.
988. L. s. 1474. Naukowe Towarzystwo imienia Szewczenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę dla Domu akademickiego.
989. L. s. 1475. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na cele rolnictwa i sadownictwa.
990. L. s. 1476. Zofia z Zakrzewskich Mykietynowa, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez posła Adama, o zapomogę.
991. L. s. 1477. Piotr Rec, nauczyciel, Padew narodowa, przez p. Kędziora, o policzenie lat służby.
992. L. s. 1478. Syndykat rolniczy, Kraków, przez posła Kędziora, o subwencyę.
993. L. s. 1479. Tekla Paskowa, wdowa po nauczycielu, Padew narodowa, przez posła Kędziora, o zapomogę.
994. L. s. 1480. Kuratorya domu akademickiego polskiego imienia A. Potockiego, Lwów, przez członka Sejmu St. Starzyńskiego, o subwencyę.
995. L. s. 1481. Wydział powiatowy, Przemyśl, przez członka Sejmu St. Starzyńskiego, w sprawie kolei lokalnej Przemyśl-Brzozów-Rymanów.
996. L. s. 1482. Franciszek Kuliczkowski, sekretarz Wydziału powiatowego, Łańcut, przez posła Żardeckiego, o przyznanie odprawy.
997. L. s. 1483. Mieszkańcy gminy Piwnicznej, przez posła Zamorskiego, o budowę mostu na Popradzie.
998. L. s. 1484. Marya Nydza, była służąca szpitala, Krzywczyce, przez posła Zamorskiego, o stały datek.
999. L. s. 1485. Karolina Kochanowska, wdowa po nauczycielu, Tremboła, przez posła Zamorskiego, o zapomogę.
1000. L. s. 1486. Marya Witwicka, wdowa po nauczycielu, Muszyna, przez posła Zamorskiego, o zapomogę.
1001. L. s. 1487. Jan Kmicikiewicz, emerytowany nauczyciel, Sambor, przez posła Zamorskiego o zapomogę.
1002. L. s. 1488. Emilia Górka, wdowa, po nauczycielu, przez p. Zamorskiego, o podwyższenie pensyi.
1003. L. s. 1489. Stanisław Petrycki, emerytowany nauczyciel, Kraków, przez posła Zamorskiego, o podwyższenie pensyi.
1004. L. s. 1490. Towarzystwo bursy przemyskiej, przez posła Zamorskiego, o subwencyę.
1005. L. s. 1491. Towarzystwo gospodarczego wykształcenia kobiet, Lwów, przez posła Czartoryskiego, o subwencyę, na budowę seminarjum gospodarczego w Snopkowie.
1006. L. s. 1492. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez posła Kiweluka

- o przyznanie połowy kosztów budowy drogi dojazdowej do szkoły gospodarskiej w Miłowaniu.
1007. L. s. 1493. Redakcja Zorzy ojczystej, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencję na wydawnictwo.
1008. L. s. 1494. Towarzystwo ludoznawcze, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencję na wydawnictwo „Lud“.
1009. L. s. 1495. Komitet wystawy architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodem w Krakowie 1912, przez posła Wł. Jaworskiego, o wypłacenie skreślonej subwencji za r. 1913.
1010. L. s. 1496. Komitet wystawy architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodem w Krakowie 1912 r., przez posła Wł. Jaworskiego, o subwencję na pokrycie niedoboru.
1011. L. s. 1497. Gmina Chyrów, przez posła Skarbka, o kreowanie sądu.
1012. L. s. 1498. Michał Wiszniewski, emerytowany nauczyciel, Niżankowice, przez posła Głębińskiego, o zapomogę.
1013. L. s. 1499. Towarzystwo ruska bursa rzemieślnicza i przemysłowa, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję.
1014. L. s. 1500. Towarzystwo akademickie „Watra“ medyków weterynaryjnych, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję.
1015. L. s. 1503. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez posła Kiweluka, o przyznanie miejsca w krajowej komisji dla spraw rolniczych delegatowi Towarzystwa.
1016. L. s. 1504. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję na utrzymanie szkoły gospodarstwa domowego w Uhercach wieniawskich.
1017. L. s. 1505. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez p. Kiweluka, o nadzwyczajną subwencję na pokrycie połowy kosztów budowy szkoły gospodarskiej w Miłowaniu.
1018. L. s. 1506. Towarzystwo opieki nad internatem imienia Piramowicza dla uczniów seminarium nauczycielskiego, Lwów, przez p. Pinińskiego, o subwencję na utrzymanie.
1019. L. s. 1507. Towarzystwo opieki nad internatem imienia Piramowicza dla uczniów seminarium nauczycielskiego, Lwów, przez p. Pinińskiego, o subwencję na budowę.
1020. L. s. 1508. Ludwik Żiraldo, konduktor dróg krajowych, Poręby-Żegoty, przez p. St. Dąbskiego, o veniam studiorum i aetatis.
1021. L. s. 1509. Henryk Michalski, nauczyciel, Wieliczka, przez posła Bandrowskiego, o przyznanie pięciolecia.
1022. L. s. 1510. Gmina miasta Wieliczki, przez posła Bandrowskiego, o subwencję na założenie i utrzymanie nauki gospodarstwa domowego, na kreowanie i utrzymanie 4 i 5-tej klasy szkoły wydziałowej i na urządzenie gabinetów na cele naukowe.
1023. L. s. 1511. Komitet bursy dla głuchoniemych imienia ks. J. Falkowskiego, Lwów, przez posła Garapicha, o subwencję.
1024. L. s. 1512. Wydział powiatowy, Złoczów, przez posła Schnella, o podwyższenie subwencji na 75% na drogę Złoczów-Dunajów.
1025. L. s. 1513. Gmina Kutkorz, przez posła Schnella, o subwencję na budowę drogi z Krasnego do Kutkorza.
1026. L. s. 1514. Jan Soleski, dyrektor szkoły wydziałowej i radny mia-

- sta, Lwów, przez posła Głębińskiego, o uwolnienie od kondyktu 10.000 K, poręczonych Drowi Falkiewiczowi.
1027. L. s. 1515. Kasper Wojnar, literat i wydawca, Kraków, przez posła Jahla, o subwencyę na wydawnictwa imienia T. Kościuszki i kalendarzy,
1028. L. s. 1516. Gminy: Buców, Pozdziej, Medyka, Nakło i Szeginie, powiat Przemyśl, przez posła Kormosza, o zasiłek na wybudowanie kanału tak zwanego Bucowskiego.
1029. L. s. 1517. Filia Towarzystwa „Proświta“, Kamionka strumiłowa, przez posła Kiweluka, o subwencyę dla bursy.
1030. L. s. 1518. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminarium nauczycielskiego męskiego, Czortków, przez p. Horbaczewskiego, o subwencyę na utrzymanie internatu.
1031. L. s. 1519. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów seminarium nauczycielskiego męskiego, Czortków, przez p. Horbaczewskiego, o subwencyę na budowę internatu.
1032. L. s. 1520. Biblioteka słuchaczy prawa, Lwów, przez posła Pinińskiego, o subwencyę na wydawanie miesięcznika „Prawnik“.
1033. L. s. 1521. Emilia Balaweider, nauczycielka, Jarosław, przez posła Cieńskiego, o policzenie lat służby.
1034. L. s. 1522. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego w Busku, przez posła Makucha, o subwencyę na bursę.
1035. L. s. 1523. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego imienia króla Daniela, Lwów, przez posła Makucha, o subwencyę na utrzymanie prywatnej szkoły ludowej.
1036. L. s. 1524. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Kopyczyńce, przez posła Makucha, o subwencyę dla 2 burs i taniej kuchni.
1037. L. s. 1525. Towarzystwo „Uczytel-ska hromada“, Lwów, przez posła Kiweluka, o podwyższenie subwencyi na wydawnictwa.
1038. L. s. 1526. Ruski instytut dla dziewcząt, Przemyśl, przez posła Kormosza, o subwencyę na budowę domu i szkoły.
1039. L. s. 1527. Mieczysław Naganowski, nauczyciel, Wołowe, przez p. Głębińskiego, o policzenie lat służby.
1040. L. s. 1528. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Skawina, przez posła Schmidta, o subwencyę.
1041. L. s. 1529. Polskie Towarzystwo budowy tanich domów mieszkalnych i domów robotniczych, Kraków, przez posła Srokowskiego, o subwencyę.
1042. L. s. 1530. Abraham Lecker, nauczyciel religii mojżeszowej, Gorlice, przez posła Germana, o policzenie lat służby.
1043. L. s. 1531. Zofia Kunischowa, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego, Lwów, przez członka Sejmu ks. Czechowicza, o zapomogę.
1044. L. s. 1532. Paulina Krehowiecka, wdowa po nauczycielu, Dolina, przez p. Makucha, w sprawie zaopatrzenia.
1045. L. s. 1533. Krajowy komitet wykonawczy nauczycielstwa ludowego w Galicyi, przez posła Bandrowskiego, w sprawie regulacji płac nauczycielskich.
1046. L. s. 1534. Ruska Zachoronka, Kołomyja, przez posła Makucha, o zasiłek na pokrycie kosztów budowy domu.

1047. L. s. 1535. Dr. Maurycy Gottfried, lekarz pomocniczy przy szpitalu w Skałacie, przez p. Bednarskiego, o veniam aetatis.
1048. L. s. 1536. Krajowe Towarzystwo gospodarcze „Silskyj Hospodar“, Lwów, z petycją gminy Konty, przez posła Załozieckiego, w sprawie budowy gościńca.
1049. L. s. 1537. Towarzystwo instytutu ruskiego Domu Narodnego, Borszczów, przez p. ks. Kapuścińskiego, o subwencyę.
1050. L. s. 1538. Muzeum narodowe polskie Rapperswil, przez posła Bandrowskiego, o subwencyę na cele utrzymania i rozszerzenia muzeum.
1051. L. s. 1539. Gmina Ustrzyki dolne, przez p. Krasickiego, o subwencyę na budowę kanałów, wodociągów i zasiłek dla dotkniętych klęską elementarną.
1052. L. s. 1540. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Nisko, przez posła ks. Wolanina, o subwencyę.
1053. L. s. 1541. Stefan Takliński, emerytowany nauczyciel, Przemyśl, przez posła Adama, o dodatek drożyzniany względnie zapomogę.
1054. L. s. 1542. Stefan Takliński, emerytowany nauczyciel, Przemyśl, przez posła Adama, o podwyższenie emerytury.
1055. L. s. 1543. Henryk Kwiatkowski, rządcą szpitala, Lwów, przez posła Bernadzikowskiego, o zaliczkę sejmową.
1056. L. s. 1544. Jan Kotyrha, emerytowany nauczyciel, Dzikowiec, przez posła Adama, o podwyższenie płacy.
1057. L. s. 1545. Nauczycielstwo szkół ludowych, Czortków, przez posła Horbaczewskiego, o przeniesienie do II. kl. płac.
1058. L. s. 1546. Marcela Majkowska, wdowa po nauczycielu, Hluboczek wielki, przez posła Rittla, o dodatek drożyzniany, względnie zapomogę.
1059. L. s. 1547, Jan Klimala, Jan Bałak, Adam Raczyński, emerytowani nauczyciele, Myślenice, przez posła Rittla, o zapomogę.
1060. L. s. 1548. Marya Adamowicz, wdowa po sekretarzu gminnym, Lwów, przez posła Ritla, o zapomogę.
1061. L. s. 1549. Jozef Durkacz, Bar, przez posła Rittla, o zapomogę dla syna ucznia gimnazjalnego.
1062. L. s. 1550. Katolicka Kasa zapomogowa „Przyjaźń“, Lwów, przez posła Rittla, o subwencyę na koszt administracyi.
1063. L. s. 1551. Stanisław Flisowski, inżynier Biura melioracyjnego, Tarnów, przez posła Rittla, o policzenie lat spędzonych w służbie prywatnej.
1064. L. s. 1552. Jan Krupa, emerytowany nauczyciel, Podgórze, przez posła Rittla, o zapomogę i podwyższenie emerytury.
1065. L. s. 1553. Sarolta hr. Seilern, Wiedeń, przez p. Rittla, w sprawie urządzenia miejsc wolnych w sanatorium dla alkoholików.
1066. L. s. 1554. Oesterreichische Zentralstelle, Wiedeń, przez p. Rittla, o subwencyę.
1067. L. s. 1555. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej szkół popolitych i wydziałowych, Lwów, przez posła Rittla, o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Wychowanie i oświata“.
1068. L. s. 1556. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej szkół popolitych i wydziałowych, Lwów, przez posła Rittla, w sprawie nie-

- mianowania kobiet nauczycielkami religii.
1069. L. s. 1557. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej szkół pospolitych i wydziałowych, Lwów, przez posła Rittla, o podwyższenie remuneracyi dla kilku nauczycieli religii mojżeszowej.
1070. L. s. 1558. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej szkół pospolitych i wydziałowych, Lwów, przez posła Rittla, o dodatek drożyzniany za lata 1912, 1913, 1914.
1071. L. s. 1559. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej szkół pospolitych i wydziałowych, Lwów, przez posła Rittla, o policzenie lat służby nauczycielom religii mojżeszowej.
1072. L. s. 1560. Jadwiga Zygadłówna, nauczycielka, Niedźwiedź, przez posła Rittla, o zapomogę z powodu stracenia ruchomości w czasie powodzi.
1073. L. s. 1561. Naftali Schipper, nauczyciel religii mojżeszowej, Lwów, przez posła Rittla, o policzenie lat służby.
1074. L. s. 1562. Ks. Jan Melnyk, gr. kat. proboszcz, Brzegi, przez posła Rittla, o zasiłek dla córki na studia śpiewu.
1075. L. s. 1563. Komitet galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego, przez posła Rittla, o subwencyę dla biura rachunkowości rolniczej.
1076. L. s. 1564. Ignacy Husakowski, emerytowany nauczyciel, przez posła Rittla, o dodatek drożyzniany.
1077. L. s. 1565. S. S. Urszulanki, Stanisławów, przez p. Pilata, o subwencyę na szkoły.
1078. L. s. 1566. Techniczne Koło pomocy, przez posła Lubomirskiego, o subwencyę na praktyki waka-
- cyjne i kapitał obrotowy kramu technickiego.
1079. L. s. 1567. Towarzystwo Ruska akademyczna Pomoc, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę.
1080. L. s. 1568. Leokadya Komarnicka, wdowa po nauczycielu, Tarnopol, przez posła Schmidta, o zapomogę.
1081. L. s. 1569. Ruska Spółka dla chowu i sprzedaży drobiu i królików w Dłużniowie, przez posła Perfeckiego, o stałą subwencyę.
1082. L. s. 1570. Ruska bursa im. św. Mikołaja, Sokal, przez posła, Perfeckiego, o subwencyę.
1083. L. s. 1571. Maksymilia Chomin, wdowa po nauczycielu, Jastrzębica, przez p. Perfeckiego, o zapomogę.
1084. L. s. 1572. Filia Tow. „Silskyj Hospodar“, Skole, przez p. L. Lewickiego, o subwencyę na cele towarzystwa.
1085. L. s. 1573. Spółka „Narodnyj Dim“, Skole, przez posła L. Lewickiego, o subwencyę na budowę.
1086. L. s. 1574. Jan Lubliner, emeryt. nauczyciel, Tarnopol, przez posła Urbańskiego, o zapomogę.
1087. L. s. 1576. Wdowy po nauczycielach, Rzeszów, przez posła Urbańskiego, o podwyższenie pensyi.
1088. L. s. 1601. Gmina Mokra strona, przez posła Żardeckiego, o uwolnienie od myta mostowego na drodze krajowej Przeworsk-Rachórz.
1089. L. s. 1602. Towarzystwo gminnystyczne „Sokół“, Leżajsk, przez posła Żardeckiego, o subwencyę.
1090. L. s. 1603. Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej Pomoc bratnia, Zakopane, przez posła Serczyka, o podwyższenie zasiłków dla chorych z 60 K na 80 K.

1091. L. s. 1604. Organiści galicyjscy, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego, o ustalenie minimum płacy.
1092. L. s. 1605. Ks. Jan Filar, emerytowany katecheta, Babice, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego, o policzenie lat służby.
1093. L. s. 1606. Tania kuchnia dla studentów polskich Związku niewiast katolickich, Lwów, przez posła Nowosieleckiego, o subwencję na tanią kuchnię.
1094. L. s. 1607. Pszczelarze powiatu sokalskiego, przez posła Abrahamowicza, o poparcie pszczelnictwa.
1095. L. s. 1608. Pszczelarze powiatu lwowskiego, przez posła Abrahamowicza, o poparcie pszczelnictwa.
1096. L. s. 1609. Pszczelarze, przez posła Abrahamowicza, o poparcie pszczelnictwa.
1097. L. s. 1610. Pszczelarze, przez posła Abrahamowicza, o poparcie pszczelnictwa.
1098. L. s. 1611. Teofil Huss, śpiewak operowy, Berlin, przez posła Kędziora, o zasiłek na studia śpiewu.
1099. L. s. 1612. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Zaleszczyki, przez posła Okuniewskiego, o zasiłek na bursę.
1100. L. s. 1613. Towarzystwo „Proświta“, Lwów, przez posła Kiweluka, o jednorazową subwencję na pokrycie kosztów wydawnictw jubileuszowych T. Szewczenki.
1101. L. s. 1614. Konstancja Fangor, emeryt. nauczycielka, Lwów, przez posła Kędziora, o policzenie lat służby.
1102. L. s. 1615. Stanisława Wittekówna, nauczycielka, Lubaczów, przez posła ks. Metellę, o policzenie lat służby.
1103. L. s. 1616. Stowarzyszenie rady opiekuńczej, Kraków, przez posła Maryewskiego, o subwencję.
1104. L. s. 1675. Stowarzyszenie polskich rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda“, Kraków, przez posła Lea, o subwencję.

Wniesione po dzień 23. lutego 1914.

1105. L. s. 1676. Zygmunt Kwiatkowski, emerytowany konduktor drogowy, Gródek Jagielloński, przez posła W. Krzczunowicza, o dar z łaski.
1106. L. s. 1677. Franciszek Sarnowicz, oficyał pocztowy, Lwów, przez posła Bandrowskiego, o zaopatrzenie sierót po śp. Ludwice z Sarnowiczów Wernerowej.
1107. L. s. 1678. Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża mężczyzn i dam w Galicyi, przez posła P. Sapięgę, o subwencję na internat dla kształcenia pielęgniarek.
1108. L. s. 1679. Towarzystwo uniwersytetu ludowego imienia Mickiewicza, Kraków, przez posła Srokowskiego, o subwencję.
1109. L. s. 1680. Związek pracy polskich kobiet, Kraków, przez posła Srokowskiego, o subwencję.
1110. L. s. 1684. Helena Paygertówna, Lwów, przez posła Barańskiego, o zasiłek na studia muzyczne.
1111. L. s. 1685. Stanisława Lityńska, wdowa po drogomistrzu, Łańcut, przez posła Stanisława Dąbskiego, o zapomogę.
1112. L. s. 1686. Jedność, Spółka szewców galicyjskich, Lwów, przez posła Neumanna, o subwencję.
1113. L. s. 1687. Towarzystwo ochronek chrześcijańskich małych dzieci,

- Lwów, przez posła Neumanna, o subwencyę.
1114. L. s. 1688. Związek Stowarzyszeń przemysłowych, Izba Stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych, Lwów, przez posła Neumanna, o subwencyę na rok 1913 i 1914.
1115. L. s. 1689. Franciszek Robotycki, majster ślusarski, Lwów, przez posła Neumanna, o pożyczkę z funduszu przemysłowego na rozszerzenie pracowni.
1116. L. s. 1690. Kajetan Chyliński, Zakład ślusarsko - mechaniczny, Lwów, przez posła Neumanna, o subwencyę względnie bezprocentową pożyczkę na rozszerzenie warsztatu.
1117. L. s. 1692. Julian Trepczyński, skład i pracownia instrumentów chirurgicznych, Lwów, przez posła Neumanna, o subwencyę.
1118. L. s. 1693. Bronisław Jawecki, nauczyciel, Trembowla, przez posła Gromnickiego, o policzenie lat służby do emerytury.
1119. L. s. 1694. Dom sierót N. M. P., Lwów, przez posła Pawła Sapięę, o subwencyę.
1120. L. s. 1695. Towarzystwo imienia św. Salomei opieki nad wdowami i sierotami, Lwów, przez posła Sapięę, o subwencyę.
1121. L. s. 1696. Wydział powiatowy, Turka, przez posła Loewensteina, o subwencyę dla gimnazjum utrakwistycznego.
1122. L. s. 1697. Przełożęństwo izraelskiej gminy wyznaniowej, Bolechów, przez posła Loewensteina, o subwencyę na szkołę.
1123. L. s. 1698. Opieka, stowarzyszenie dla wspierania ubogiej żydowskiej młodzieży szkół średnich, Lwów, przez posła Loewensteina, o subwencyę na rok 1913/14.
1124. L. s. 1699. Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców, Gwiazda, Drohobycz, przez posła Loewensteina, o subwencyę na rok 1913/14.
1125. L. s. 1700. Franciszek Woźny, gwardyan Bernardynów, Krystynopol, przez posła Lubomirskiego, o subwencyę na ochronkę.
1126. L. s. 1701. Wiktorya Brandtowa, wdowa po konduktorze, Lwów, przez posła Strońskiego, o pensyę ewentualnie o stały dar z łaski.
1127. L. s. 1702. Komitet budowy ochronki w Nowosielcach kozickich, przez posłów Nowosieleckiego i Tyszkowskiego, o subwencyę.
1128. L. s. 1703. PP. Benedyktyнки, Przemyśl, przez posła ks. Wolanina, o subwencyę na środki naukowe dla prywatnego seminarium nauczycielskiego.
1129. L. s. 1704. Zwierzchność gminna Nisko, przez posła ks. Wolanina, w sprawie odbudowania wału z przysiółka Malce ad Nisko.
1130. L. s. 1705. Kamila Olszewska, wdowa po adjunkcie Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Strońskiego, o wsparcie.
1131. L. s. 1706. Akademiczna Hromada, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę.
1132. L. s. 1707. Gmina Kozowa, przez posła Zamorskiego, o wyjednanie subwencyi na cele asanacyjne z powodu pożaru.
1133. L. s. 1708. Gmina Kozowa, przez posła Zamorskiego, o wyjednanie subwencyi na budowę szkoły.
1134. L. s. 1709. Gmina Berezowica mała, przez posła Zamorskiego, o zapomogę na spłatę długu zaciągniętego na budowę plebanii.
1135. L. s. 1710. Reprezentacya powiatowa, Kamionka, przez posła Ba-

- deniego, o kreowanie Sądu obwodowego.
1136. L. s. 1711. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Dolina, przez posła Kurowca, o subwencyę na bursę.
1137. L. s. 1712. Ruski Narodny Dom, przez posła Kurowca, o subwencyę na bursę.
1138. L. s. 1713. Józef Maślik ze Studzienki, przez posła Kurowca, o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia.
1139. L. s. 1714. Mieszkańcy gminy Surowicy, przez posła L. Lewickiego, o regulacyę Wisłoka.
1140. L. s. 1715. Przytulisko sierót pod wezwaniem św. Józefa, Kochawina, przez posła Zarembe, o subwencyę.
1141. L. s. 1716. Komitet budowy ochronki w Podmichalu, przez posła Zarembe, o zasiłek.
1142. L. s. 1717. Ks. Alojzy Oleśnicki, i tow., Czortowiec, przez posła K. Lewickiego, z protestem przeciw wyborowi posła Antoniego Theodorowicza.
1143. L. s. 1718. Polskie Towarzystwo gimnastyczne, Sokół, Kałusz, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
1144. L. s. 1719. Towarzystwo przyjaciół nauk, Przemyśl, przez posła Głębińskiego o subwencyę.
1145. L. s. 1720. Towarzystwo bursy imienia Batorego, Lwów, przez posła Riedla, o subwencyę.
1146. L. s. 1721. Franciszka Krajewska, nauczycielka, Polana, o policzenie lat służby.
1147. L. s. 1722. Towarzystwo św. Wincentego à Paulo, Żółkiew, przez posła T. Starzyńskiego, o subwencyę.
1148. L. s. 1723. Towarzystwo artystów polskich „Sztuka“, Kraków, przez posła Badeniego, o subwencyę.
1149. L. s. 1724. Lwowskie Towarzystwo lekarskie, przez posła Loewensteina, o subwencyę.
1150. L. s. 1725. Szymon Zaczek, emerytowany nauczyciel, Nowy Sącz, przez posła Marsa, o dodatek drożyzniany.
1151. L. s. 1726. Marya Teofila Pawęcka, nauczycielka, Lwów, przez posła Singalewicza, o policzenie lat służby.
1152. L. s. 1727. Eugenia Dekañska, wdowa po dyetaryuszu szpitala lwowskiego, Lwów, przez posła Aschkenasego, o podwyższenie daru z łaski.
1153. L. s. 1728. Dawid Mühlstein, nauczyciel religii mojżeszowej, Kałusz, przez posła Aschkenasego, o policzenie lat służby.
1154. L. s. 1729. Towarzystwo stołowania izraelickich chorych w szpitalu powszechnym, Lwów, przez posła Aschkenasego, o podwyższenie subwencji.
1155. L. s. 1730. Tomasz Cybiak, emerytowany nauczyciel, Kołomyja, przez posła Kleskiego, o dodatek pięcioletni.
1156. L. s. 1731. Józefa Wierzbiana, wdowa po kasyerze Zakładu kulturalnego, Lwów, przez posła Burzyńskiego, o kwartał pośmiertny i stały dar z łaski.
1157. L. s. 1732. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Buczacz, przez posła Burzyńskiego, o subwencyę.
1158. L. s. 1733. Gmina Łopuszna, przez posła Biesiadeckiego, w sprawie budowy szkoły.
1159. L. s. 1734. Szpital SS. Miłosierdzia, Rohatyn, przez p. Biesiadeckiego, o subwencyę.

1160. L. s. 1735. Gmina Rohatyn, przez posła Biesiadeckiego, o upaństwowienie gimnazjum miejskiego.
1161. L. s. 1736. Towarzystwo Proświta w Czerczy, przez posła Kiweluka, o subwencyę.
1162. L. s. 1737. Krajowy Związek dla zbytu bydła, Lwów, przez posła Załozieckiego, o subwencyę na wydawnictwa.
1163. L. s. 1738. Jan Lewicki, emeryt. pisarz szpitala lwowskiego, Zborów, przez posła Wania, o policzenie lat służby.
1164. L. s. 1739. Bronisława Marya Steczkowska, Lwów, siostra ś. p. Mieczysławy, nauczycielki, przez posła Bandrowskiego, o stały dar z łaski.
1165. L. s. 1740. SS. Urszulanki, Lwów, przez posła P. Sapiechę, o subwencyę na gimnazjum realne.
1166. L. s. 1741. Karolina Niedzielska, wdowa po rewidencie rachunkowym, Lwów, przez posła Adama, o zapomogę.
1167. L. s. 1742. Janusz Skawiński, Lwów, przez posła Adama, o zasiłek na studia śpiewu.
1168. L. s. 1743. Towarzystwo św. Miłkołaja, Tarnopol, przez posła Hołubowicza, o subwencyę.
1169. L. s. 1744. Gmina Niewoczyn, powiat Bohorodczany, przez posła Nowakowskiego, o zasiłek na kupno środków żywności.
1170. L. s. 1745. Gmina Niewoczyn, powiat Bohorodczany, przez posła Nowakowskiego, o regulacyę potoku Niewoczynka.
1171. L. s. 1746. Ks. Aleksander Pechnik, Lwów, przez posła Badeniego, o subwencyę na wydawnictwo: „Miesięcznik katechetyczny i wychowawczy“.
1172. L. s. 1747. Sozont Chodorowski, nauczyciel, Turady, przez posła L. Lewickiego, o policzenie lat służby.
1173. L. s. 1748. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół-Macierz, Lwów, przez posła Lubomirskiego o podwyższenie subwencyi.
1174. L. s. 1749. Pogorzelnicy gminy Kamionka strumiłowa, przez posła Singalewicza, o zasiłek.
1175. L. s. 1750. Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Nowy Targ, przez posła Bednarskiego, o subwencyę.
1176. L. s. 1751. Związek drużyny podhalańskiej, przez posła Bednarskiego, o subwencyę.
1177. L. s. 1752. Marya Karolina Rybotycka, emerytowana nauczycielka, Lwów, przez posła Lisiewicza, o podwyższenie emerytury.
1178. L. s. 1753. Kółko Towarzystwa pedagogicznego, Zbaraż, przez posła Hołubowicza, o subwencyę na prywatne gimnazjum.
1179. L. s. 1754. Szpital SS. Miłosierdzia, Nowosiółki, przez posła Schnella, o subwencyę.
1180. L. s. 1755. SS. Miłosierdzia, Nowosiółki, przez posła Schnella, o subwencyę na rozszerzenie budynku szkolnego.
1181. L. s. 1756. Dr. Stanisław Czarnik, kierownik oddziału wewnętrznego szpitala św. Zofii, Lwów, przez posła Loewensteina, o stabilizacyę i policzenie lat służby.
1182. L. s. 1757. Towarzystwo „Tarnopolski Bojan“, przez posła Kiweluka, o subwencyę.
1183. L. s. 1758. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego, Zaleszczyki, przez posła Cieńskiego, o subwencyę na pokrycie kosztów dobudówki.

1184. L. s. 1759. Komitet internatu dla uczniów seminarium nauczycielskiego, Zaleszczyki, przez posła Cieńskiego, o subwencję na pokrycie niedoboru i na utrzymanie.
1185. L. s. 1760. Helena Czarnecka, nauczycielka, Śliwnice, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
1186. L. s. 1761. Marya Stiasnowa, była nauczycielka, Jasło, przez posła Bojkę, o zapomogę.
1187. L. s. 1762. Towarzystwo katolickich dozorców domów, Lwów, przez posła Głębińskiego, o wydanie ustawy krajowej o dozorcach domów.
1188. L. s. 1763. Zacharyasz Kajetanowicz, Krosno, przez członka Sejmu ks. J. Teodorowicza, o policzenie lat służby.
1189. L. s. 1764. Ks. Adam Sapieha, ksiądz-biskup krakowski, przez członka Sejmu ks. J. Teodorowicza, o subwencję na restaurację klasztoru w Tyńcu.
1190. L. s. 1765. Emeryci-nauczyciele, Tarnopol, przez p. Głębińskiego, o podwyższenie emerytury.
1191. L. s. 1766. Bursa ludowa Koła Pań TSL. dla dziewcząt, Przemyśl, przez posła Bandrowskiego, o subwencję.
1192. L. s. 1767. Zastępcy gmin ewangelickich w Galicyi, przez posła Haempla, o subwencję na szkoły.
1193. L. s. 1768. Zastępcy gmin ewangelickich w Galicyi, przez posła Haempla, o subwencję na szkoły.
1194. L. s. 1771. Jadwiga z Pochmarskich Bogdańska, nauczycielka w Długiem, przez posła Laskowskiego, o policzenie lat służby.

Wniesione po dzień 24. lutego 1914.

1195. L. s. 1773. Towarzystwo ukr. bursa im. A. Szeptyckiego, Lwów, przez posła Kostia Lewickiego, o subwencję.
1196. L. s. 1774. Dr. Bolesław Poray Madeyski, lekarz okręgowy, Maryampol, przez posła Bednarskiego, o veniam aetatis.
1197. L. s. 1775. Tow. Wzajemnej pomocy diaków dyecezyi lwowskiej, przez posła Terszakowca, o subwencję.
1198. L. s. 1776. Emilia Rozumiłowska, sierota po nauczycielu, Sambor, przez posła Wójcickiego, o zapomogę.
1199. L. s. 1777. Polskie Tow. gimnastyczne, Sokół, Busk, przez posła Badeniego, o subwencję.
1200. L. s. 1778. Kołko ukr. Tow. pedagogicznego, Tarnopol, przez posła Kiweluka, o subwencję na prywatne szkoły ludowe.
1201. L. s. 1779. Dom handlowo-przemysłowy „Dostawa“, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję.
1202. L. s. 1780. Zarząd „Ogniska“ młodzieży rzemieślniczej, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencję.
1203. L. s. 1781. Tow. ruska bursa w Tarnopolu, przez posła Kiweluka, o subwencję.
1204. L. s. 1782. Funkcyonaryusze kraj. szkół zawodowych i warsztatów naukowych, Lwów, przez posła Kleskiego, o regulację płac i unormowanie stosunków służbowych.
1205. L. s. 1783. Komitet rodzicielski w Dąbrówce niemieckiej, przez posła Bandrowskiego, o przekształcenie 4-klasowej szkoły na 5-klasową i o posunięcie gminy Dąbrówki niemieckiej od 1. stycznia do II. kl. płac nauczycielskich.

1206. L. s. 1784. Profesor Dr. Hilary Schramm, prymaryusz szpitala św. Zofii, Lwów, przez posła Loewensteina, o stabilizację i policzenie lat służby.
1207. L. s. 1785. Tow. św. Józefa, Żużel, przez posła Metellę, o subwencję na dźwignięcie przemysłu domowego.
1208. L. s. 1786. Helena Grzycka, wdowa po stałym nauczycielu, Fitków (Tarnowica leśna), przez posła Srokowskiego, o podwyższenie pensyi i udzielenie jednorazowej zapomogi.
1209. L. s. 1787. Marya Lisowska, wdowa po nauczycielu, Kraków, przez posła Srokowskiego, o podwyższenie pensyi.
1210. L. s. 1788. Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej, Lwów, przez posła Czartoryskiego, o subwencję w kwocie 10.000 K.
1211. L. s. 1789. Dr. Jan Gołąb, lekarz okręgowy w Jaryczowie nowym, przez p. Bednarskiego, o udzielenie veniam aetatis.
1212. L. s. 1790. Jan Czajkowski, przez posła Skarbka, o odszkodowanie za konia, który padł przy robotach dla Wydziału krajowego.
1213. L. s. 1791. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Jezupol, przez posła Zamorskiego, o subwencję na dokończenie Domu polskiego.
1214. L. s. 1792. Maciej Chysz, stały nauczyciel kierujący w Borkach, powiat Szczucin, przez posła Bojkę, o wliczenie w drodze łaski jednego roku do lat służby.
1215. L. s. 1793. Tow. bursy im. Stefana Batorego, Wadowice, przez posła Maissa, o zapomogę na r. 1914.
1216. L. s. 1794. Rada wyznaniowa gm. izr., Kraków, przez posła Sarego, o subwencję na utrzymanie szpitala.
1217. L. s. 1795. Komitet dla restauracyi starej bożnicy w Krakowie, przez posła Sarego, o subwencję.
1218. L. s. 1796. Towarzystwo techniczne, Kraków, przez posła Sarego, o subwencję za r. 1913 i 1914.
1219. L. s. 1797. Gmina Wilamowice, przez członka Sejmu ks. Bilczewskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
1220. L. s. 1798. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Przeworsk, przez członka Sejmu J. Teodorowicza, o subwencję na szpital.
1221. L. s. 1799. Bursa orm. kat. im. arcyb. Isakowicza, Czerniowce, przez członka Sejmu J. Teodorowicza, o subwencję.
1222. L. s. 1800. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia, Przeworsk, przez członka Sejmu J. Teodorowicza, o subwencję na szkołę żeńską.
1223. L. s. 1801. Wydział powiatowy, Tarnopol, przez posła Schmidta, w sprawie wyjaśnienia pytań c. k. Namiestnictwa, dotyczących budżetów gminnych.
1224. L. s. 1802. Wydział powiatowy Jaworów, przez posła Niezabitońskiego, o subwencję stałą na szpital fundacyjny w Krakowcu.
1225. L. s. 1803. Dr. Alojzy Lehmann, prowizoryczny lekarz okręgowy, Grybów, przez posła Bednarskiego, o veniam aetatis.
1226. L. s. 1804. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Gorlice, przez posła Germana, o podwyższenie subwencyi.
1227. L. s. 1805. Ewa Łobaczewska, nauczycielka, Jasło, przez posła Germana, o policzenie lat służby.
1228. L. s. 1806. Komitet ratunkowy, Tłumacz, przez posła Maciuszka, w sprawie egzekwowania wierzytelności.

1229. L. s. 1807. Wojciech Kozdroń, nauczyciel, Niwiska, przez posła Witosa, o przyznanie pięciolecia.
1230. L. s. 1808. Stanisława z Malinowskich Hanulowa, nauczycielka, Lewandówka, przez posła Adama, o przyspieszenie wypłaty ryczałtowej na mieszkanie za r. 1913.
1231. L. s. 1809. Urzędnicy i dyetaryusze krajowych szpitali, przez posła Wójcickiego, o uregulowanie stosunków awansowych i norm emerytalnych.
1232. L. s. 1810. Gmina Medynia głogowska, przez posła Żardeckiego, o zasiłek na kupno zboża z powodu klęsk elementarnych.
1233. L. s. 1811. Gmina Medynia głogowska, przez posła Żardeckiego, o przyspieszenie budowy szkoły.
1234. L. s. 1812. Gmina Medynia głogowska, przez posła Żardeckiego, o subwencję na budowę gościńca od gminy Czarny do Trzebosi.
1235. L. s. 1813. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez posła Głabińskiego, w sprawie objęcia przez rząd kolejki Brośniów-Perehińsko-Osmołoda.
1236. L. s. 1814. Konrad Kuhl, emerytowany profesor szkoły rolniczej, Czernichów, przez posła Rutowskiego, o policzenie lat służby.
1237. L. s. 1815. Towarzystwo Ruski narodny dom, Rawa Ruska, przez posła Załozieckiego, o subwencję na pokrycie kosztów budowy bursy oraz na utrzymanie wychowanków.
1238. L. s. 1816. Gmina miasta Bóbrki przez posła Perfeckiego, o przekształcenie 6-klasowej szkoły żeńskiej w Bóbrce na 3-klasową szkołę wydziałową.
1239. L. s. 1817. Konwent OO. Dominikanów, Jarosław, przez p. Jahla, o subwencję na restaurację ołtarza, okien i wieży.
1240. L. s. 1818. P. U., którem exhibuje się petycyę mieszkańców gmin, wniesione przez posła Horbaczewskiego, o upaństwowienie prywatnego gimnazjum ukraińskiego w Czortkowie, a mianowicie: gmina Czortków, Czortków stary, Muszkatówka, Ułaszkwce, Rosochacz, Nowosiółka kostiukowa, Szymańkowce, Swajkowce, Biało-bożnica, Kalinowszczyzna, Szulhanówka, Uhryn, Biała, Dolina, Strusówka, Bazar, Szymańkowczyki, Jagielnica stara, Hłuboczek, Tłuste, Pomorce, Dżuryn, Dźwiniacz, Połowce, Zabłotówka, Zubrzec, Sosułówka, Zalesie, Dawidowce, Muchawka, Czarnokońce małe, Czarnokońce wielkie.
1241. L. s. 1819. Polskie Towarzystwo politechniczne, przez członka Sejmu Olearskiego, o roczny zasiłek na wydawnictwo czasopisma technicznego.
1242. L. s. 1820. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Rawa, przez posła P. Sapiechę, o jednorazowy znaczniejszy zasiłek na dokończenie budowy sokolni.
1243. L. s. 1821. Powiatowy polski Komitet ratunkowy, Tłumacz, przez p. Rutowskiego, w sprawie odezw do społeczeństwa, by powstrzymano egzekwowanie robotników, włościan i zarobników aż do nowych zbiorów.
1244. L. s. 1822. Towarzystwo numizmatyczne, Kraków, przez p. Rutowskiego, o udzielenie subwencji za r. 1913 i 1914.
1245. L. s. 1823. Gmina Wilamowice w powiecie bialskim, przez p. Rutowskiego, o odpisanie prestacyi szkolnej.
1246. L. s. 1824. Zacharyasz Dudyński, emerytowany nauczyciel, Tarnob

- pol, przez p. Rutowskiego, o zapomogę.
1247. L. s. 1825. Józefa Leszczakowa, wdowa, po nauczycielu, Gorlice, przez p. Rutowskiego, o zapomogę i zrównanie pensji wdowiej z pensjami unormowanymi na podstawie najnowszych stosunków.
1248. L. s. 1826. Anzyza Oleksińska, wdowa po nauczycielu, Gorlice, przez p. Rutowskiego, o zapomogę i zrównanie pensji wdowiej z pensjami unormowanymi na podstawie najnowszych stosunków.
1249. L. s. 1827. Cecylia Katzowa, nauczycielka szkoły im. Reya, Lwów, przez p. Rutowskiego, o uwolnienie od płacenia podatku małżeńskiego.
1250. L. s. 1828. Izabela Poźniakowa, Lwów, przez p. Rutowskiego, o stypendyum na dokończenie kształcenia w śpiewie.
1251. L. s. 1829. Rudolf Grosman, emerytowany nauczyciel, Jezierna, przez p. Rutowskiego, o policzenie lat służby i o zrównanie emerytury.
1252. L. s. 1830. Marya Strońska, emerytowana nauczycielka, Mikołajów, przez p. Rutowskiego, o przyznanie jednego roku służby i czwartego pięciolecia.
1253. L. s. 1831. Gmina Majdan zbydniowski, w powiecie tarnobrzeskim, przez p. Rutowskiego, o zasiłek na dokończenie drogi.
1254. L. s. 1832. Mojżesz Jonas, nauczyciel religii mojżeszowej, Trembowła, przez p. Rutowskiego, o policzenie lat służby.
1255. L. s. 1833. Gmina Lubiczko, powiat Dąbrowa, przez p. Rutowskiego, o uwolnienie od płacenia datku na rzecz funduszu szkolnego.
1256. L. s. 1834. Nahorce małe, powiat Kamionka strumiłowa, przez p. Nowakowskiego, w sprawie wyłączenia przysiółka Łodyny z gminy Nahorce.
1257. L. s. 1835. Wydział pedagogiczny Towarzystwa im. Szewczenki, Sambor, przez p. Nowakowskiego, o zapomogę dla żeńskiego instytutu utrzymywanego przez Towarzystwo pedagogiczne.
1258. L. s. 1836. Dr. Zygmunt Lewicki, dyrektor szpitala powszechnego, Krosno, przez p. Loewensteina, o pożyczkę 10.000 K.
1259. L. s. 1837. Komitet c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, Lwów, przez posła Czartoryskiego, o subwencyę.
1260. L. s. 1838. Redakcja „Reise und Sport“, Wiedeń, przez p. Pilata, o subwencywanie publikacji.
1261. L. s. 1839. Towarzystwo „Przyjaźń“, przez p. Schätzla, o subwencyę.
1262. L. s. 1840. Mieszkańcy Konopnicy, przez p. Witosa, o wydzielenie tej gminy z gminy Kaltwasser i utworzenie samoistnej gminy.
1263. L. s. 1841. Gmina Pokrowce, powiat Żydaczów, przez p. Lwa Lewickiego, o urządzenie przystanku kolejowego w gminie Pokrowce na linii Stryj-Chodorów.
1264. L. s. 1844. Zwierzchność gminna miasta Kozowa, przez p. Zamorskiego, o subwencyę na poprawienie stosunków zdrowotnych i finansowych.
1265. L. s. 1845. Zwierzchność gminna miasta Kozowa, przez p. Zamorskiego, o uchwalenie budowy dwóch szkół.
1266. L. s. 1846. Ludwika Germanis, wdowa po nauczycielu, Seredne, przez p. Badeniego, o stałe zaopatrzenie.

1267. L. s. 1847. Gmina Drogi (pow. Stanisławów), przez p. Winniczuka, w sprawie udzielenia zapomóg i rozpoczęcia robót publicznych w celu zatrudnienia ludności.
1268. L. s. 1848. Dr. Adam Bednarski, Dr. Zenon Leńko, Dr. Zygmunt Spalke, przez p. Loewensteina, w sprawie wstawienia do budżetu wydatków za wieloletnią a bezpłatną pracę jako prymaryuszy szpitala.
1269. L. s. 1849. Grono prymaryuszy szpitala powszechnego we Lwowie i szpitala św. Łazarza w Krakowie, przez p. Loewensteina, w sprawie regulacji poborów.
1270. L. s. 1850. Odźwierni i woźni szpitala powszechnego, Lwów, przez p. Loewensteina, o zrównanie płac i lat służby z woźnymi Wydziału krajowego.
1271. L. s. 1851. Krajowy Związek turystyczny, Kraków, przez p. Federowicza, o subwencyę.
1272. L. s. 1852. Wydział powiatowy Trembowla, przez p. Gromnickiego, o subwencyę w wysokości 75% na budowę drogi Krowinka-Łoszniów.
1273. L. s. 1853. Komitet konkurencyjny grecko-katolicki w Ostrowie, przez posła Cegielskiego, o zasiłek na dokończenie plebanii.
1274. L. s. 1854. Stowarzyszenie polskich rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda“, Kraków, przez posła Białego, o subwencyę.

Wniesione po dzień 25. lutego 1914.

1275. L. s. 1959. Kółko Towarzystwa pedagogicznego im. Hrinchenki, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę na prywatną szkołę ludową im. Hrinchenki.
1276. L. s. 1960. Julian Kobylański, profesor gimnazjalny, Czerniowce, przez posła Kapuścińskiego, o subwencyę na wydanie łacińsko-ukraińskiego słownika.
1277. L. s. 1961. Helena Ostachowicz, nauczycielka, Dołhopole, przez posła Strońskiego, o policzenie lat służby.
1278. L. s. 1962. Julia Szydłowska, wdowa po dyrektorze Związku przemysłowego, Lwów, przez posła Głabińskiego, o pensyę wdowią.
1279. L. s. 1963. Towarzystwo Kółko prawników, Lwów, przez posła Kochanowskiego, o subwencyę.
1280. L. s. 1964. Ks. A. Pechnik, prezes Związku katechetów, przez posła Michałika, w sprawie remuneracji katechetów za naukę religii.
1281. L. s. 1965. Gmina Bukówna, przez posła Makucha, o pomoc z powodu klęsk elementarnych.
1282. L. s. 1966. Towarzystwo Wyzwolenie, Lwów, przez posła Głabińskiego, o subwencyę.
1283. L. s. 1967. Jan Aleksander Beyger, nauczyciel, Lwów, przez posła Głabińskiego, o policzenie lat służby.
1284. L. s. 1968. Antoni Jakubas, nauczyciel, Przemyśl, przez posła Bernadzikowskiego, o przyznanie pięciolecia.
1285. L. s. 1969. Klementyna Stasiniewicz, kierowniczką szkoły chowu drobiu, Zielona, przez posła Głabińskiego, o uchwalenie pewnej ilości stypendyów dla uczennic.
1286. L. s. 1970. Franciszka Kubrakiewicz, wdowa po maszynieście Za-

- kładu kulparkowskiego, Lwów przez posła Głabińskiego, o zaopatrzenie dla dzieci, albo zapomogę.
1287. L. s. 1971. Opieka nad młodemi kobietami, Lwów, przez posła P. Sapiechę, o subwencję.
1288. L. s. 1972. Towarzystwo Szkilna Pomicz, Sambor, przez posła L. Lewickiego, o subwencję na spłatę długu zaciągniętego na bursę im. św. Włodzimierza.
1289. L. s. 1973. Gmina Kruszelnica szlachecka i rustykalna, przez posła L. Lewickiego, o rozpoczęcie regulacji Kruszelnicy.
1290. L. s. 1974. Julia Johnowa, wdowa po nauczycielu, Kadcza, przez posła Bernadzikowskiego, o pensję i zaopatrzenie dla dzieci.
1291. L. s. 1975. Rada szkolna miejscowa, Ulanów, przez posła Wolanina, w sprawie ryczałtu dla 5-klasowej szkoły.
1292. L. s. 1976. Julia Kraczyłowa, wdowa po ekspedytorze Wydziału krajowego, Skala, o dar z łaski.
1293. L. s. 1977. Zwierzchność gminy Laszki murowane, przez posła Skarbka, o zaliczenie do rzędu miasteczek i o udzielenie zapomogi z funduszów dla miast i miasteczek.
1294. L. s. 1978. Konstanty Polatyński, emerytowany nauczyciel, przez posła Stapińskiego, o zapomogę.
1295. L. s. 1979. Mieszkańcy gminy Hryniówka, przez posła Nowakowskiego, o zapomogę na środki żywności.
1296. L. s. 1980. Komitet budowlany pomnika ś. p. ks. A. Mogilnickiego, w Jabłońcu, przez posła Nowakowskiego, o subwencję na pomnik.
1297. L. s. 1981. Gmina Hermanów, przez posła Tomakę, o subwencję na budowę drogi.
1298. L. s. 1984. Wydział powiatowy, Kałusz, przez posła Kurowca o regulację potoku „Bereźniczki“.
1299. L. s. 1985. Julia Tysowska, wdowa po nauczycielu, Jabłonów, przez posła Kurowca, o podwyższenie pensji.
1300. L. s. 1986. Władysław Kubrakiewicz, nauczyciel, Twierdza, przez posła Urbańskiego, o przyznanie dodatku pięcioletniego.
1301. L. s. 1987. Wydział powiatowy, Kałusz, przez posła Urbańskiego, o regulację potoku Bereźniczki.
1302. L. s. 1988. Stowarzyszenie gospodnio-szynkarskie, Wieliczka, przez posła Urbańskiego, w sprawie zmiany opłaty szynkarskiej na podatek konsumcyjny.
1303. L. s. 1989. Bursa żeńska im. hr. Potockiej, Brody, przez posła Urbańskiego, o subwencję.
1304. L. s. 1990. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich, Lwów, przez posła Urbańskiego, o subwencję.
1305. L. s. 1991. Towarzystwo pedagogiczne, Gorlice, przez posła Baczyńskiego, o subwencję na bursę.
1306. L. s. 1992. Dmytro Chmycz, szynkarz, Studzienka, przez posła Kurowca, w sprawie opłaty szynkarskiej.
1307. L. s. 1993. Gmina Dubszara, przez posła Kurowca, o zasiłek na budowę szkoły.
1308. L. s. 1994. Kółko młynarzy, Kraków, przez p. Cieńskiego, o założenie szkoły młynarskiej.
1309. L. s. 1995. Mieczysław Sobieski, emerytowany nauczyciel, Truchanów, przez p. Germana, o odprawę w miejsce emerytury.
1310. L. s. 1996. Waleryan Janiszewski, nauczyciel, Lubaczów, przez p. Urbańskiego, o emeryturę.

1311. L. s. 1997. Polskie Towarzystwo pedagogiczne, Sanok, przez p. Laszkowskiego, o zrównanie płac nauczycielskich w Posadzie olchowskiej z płacami w Sanoku.
1312. L. s. 1998. Stowarzyszenie przemysłowe budowniczych, Lwów, przez p. Lisiewicza, w sprawie projektowanych zmian krajowej Komisji dla spraw przemysłowych.
1313. L. s. 1999. Akademicki Związek sportowy, Kraków, przez p. Kostaneckiego, o subwencję.
1314. L. s. 2000. Bursa polska, Czortków, przez p. Zamorskiego, o subwencję.
1315. L. s. 2005. Urząd gminny, Bursztyn i Korostowice, przez p. Halbana w sprawie regulacji Gnilej Lipy na terytorium Bursztyna i gminy Korostowice.
1316. L. s. 2007. Władysław Łopuszański, emerytowany nauczyciel, Drohobycz, przez p. Halbana, o podwyższenie emerytury.
1317. L. s. 2008. Wydział Rady powiatowej w Wadowicach, przez p. Górkiewicza, o przyjęcie na fundusz krajowy drogi powiatowej Tomiec - Brzeźnica - Pasieka - Czernichów.

Wniesione po dzień 26. lutego 1914.

1318. L. s. 2019. Teofila Monicowa, wdowa po nauczycielu, Kraków, przez pośła Bandrowskiego, o zapomogę i podwyższenie daru z łaski.
1319. L. s. 2020. Ludwik Ludkiewicz, emerytowany rządcą szpitala, Lwów, przez pośła Zamorskiego, o podwyższenie emerytury.
1320. L. s. 2021. Urząd gminny, Buczkowice, przez pośła Głąbińskiego, o uwolnienie od spłacenia reszty pożyczki na budowę szkoły.
1321. L. s. 2022. Kółko Towarzystwa pedagogicznego, Rohatyn, przez pośła K. Lewickiego, o subwencję na prywatną szkołę ludową i na bursy.
1322. L. s. 2023. Olimpia Rubachowa, wdowa po nauczycielu, Sambor, przez pośła K. Lewickiego, o zapomogę.
1323. L. s. 2024. Andruch Goj i towarzysze, Peczenia, przez pośła K. Lewickiego, o zapomogę z powodu pożaru.
1324. L. s. 2025. Stare Sioło, powiat Żydaczów, przez pośła K. Lewickiego, o wyłączenie ze Związku gminy Monasterzec i utworzenie samoistnej gminy administracyjnej.
1325. L. s. 2026. Towarzystwo pomocy młodzieży, Lwów, przez pośła Kiweluka, o subwencję.
1326. L. s. 2027. Towarzystwo Ruskyj Żinoczyj Krużok, Kołomyja, przez pośła Kiweluka, o subwencję na bursę żeńską.
1327. L. s. 2028. Honorata Perejmybida, wdowa po służącym Wydziału krajowego, przez pośła Kiweluka, o zapomogę.
1328. L. s. 2029. Marya Glatte, śpiewaczka operowa, przez pośła Gołuchowskiego, o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.
1329. L. s. 2030. Zofia Morozowa, nauczycielka, Wołoszczyzna, przez pośła Makucha, o policzenie lat służby.
1330. L. s. 2033. Towarzystwo polskiej młodzieży rękodzielniczej im. Kielińskiego, Lwów, przez pośła Rutowskiego, o subwencję na rok 1913 i 1914.

1331. L. s. 2034. Marya Durska, nauczycielka, Lwów, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
1332. L. s. 2035. Kamionki gmina, przez posła Petruszewicza, o przyłączenie do powiatu Skole.
1333. L. s. 2036. Katarzyna Rarogiewicz, wdowa po nauczycielu, Perehińsko, przez posła Zarembe, o zapomogę.
1334. L. s. 2037. Wydział powiatowy Przemyśl, przez posła A. Dąbskiego, o regulację Wiaru i Wyrwy z dopływami.
1335. L. s. 2038. Wydział powiatowy Przemyśl, przez posła A. Dąbskiego, w sprawie obwałowania Sanu.
1336. L. s. 2039. Gmina Czchów i sąsiednie, przez posła Götza, w sprawie budowy kolei żelaznej Słotwina-Brzesko - Czchów - Marcinkowice, względnie Nowy Sącz.
1337. L. s. 2040. Marya Czerniewicz, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez posła Wójcickiego, o podwyższenie pensji wdowiej względnie o przyznanie zapomogi.
1338. L. s. 2041. Stowarzyszenie katolickie dla służby żeńskiej i męskiej „Rodzina polska“, Lwów, przez posła Wójcickiego, o subwencyę.
1339. L. s. 2042. Towarzystwo ruskich sług i zarobników, Syła, Lwów, przez posła L. Lewickiego, o subwencyę.
1340. L. s. 2043. Związek polskich Towarzystw gimnastycznych sokolich, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na rok 1913/14.
1341. L. s. 2044. Wydział powiatowy, Przemyśl, z prośbą Andrzeja Jurczaka z Chałupek, przez posła Nowosieleckiego, o pożyczkę na odbudowanie budynków z powodu powodzi.
1342. L. s. 2045. Jędrzej Nowak, były nauczyciel, Krościenko niżne, przez posła Stapińskiego, o emeryturę.
1343. L. s. 2046. Gmina Kałusz, przez posła Adama, o upaństwowienie prywatnego gimnazjum.
1344. L. s. 2047. Jankowska Julia, wdowa po nauczycielu, Sambor, przez posła Wójcickiego, o podwyższenie zaopatrzenia.
1345. L. s. 2048. Zofia z Popielów Mściwujewska, emerytowana nauczycielka, Lwów, przez posła Głębińskiego, o policzenie lat służby.
1346. L. s. 2049. Mieszkańcy gminy Borszczowa, przez posła Horbaczewskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1347. L. s. 2050. Bazyl Pellich, nauczyciel, Warwaryńce, przez posła Horbaczewskiego, o pięciolecie.
1348. L. s. 2051. Towarzystwo oświaty ludowej, Kraków, przez posła Garapicha, o subwencyę.
1349. L. s. 2052. Naftali Schipper, nauczyciel religii mojżeszowej, Lwów, przez posła Skarbka, o policzenie lat służby.
1350. L. s. 2053. Paulina Przewłocka, wdowa po nauczycielu, Lisowce, przez posła Cieńskiego, o zapomogę i podwyższenie pensji.
1351. L. s. 2054. Naczelnicy gmin powiatu Pilzno, przez posła Krężła, w sprawie pomocy dla powiatu pilzneńskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1352. L. s. 2055. Gmina Strzyżów, przez posła Stapińskiego, o upaństwowienie gimnazjum realnego.
1353. L. s. 2056. Gmina Krasne, przez posła Wania, o utworzenie 4-klasowej szkoły ludowej.

1354. L. s. 2057. Towarzystwo Pań „Myrnyj Trud“, Kołomyja, przez posła Trylowskiego, o subwencyę na szkołę szycia i kroju.
1355. L. s. 2058. Gmina Jawornik polski, przez posła Białego, o przyłączenie do powiatu politycznego i sądowego w Przeworsku.
1356. L. s. 2059. Gr. kat. Urząd parafialny, Złoczów, przez posła Wania, o subwencyę na restauracyę cerkwi św. Mikołaja.
1357. L. s. 2060. Gmina Rybitwy, przez posła Bardla, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
1358. L. s. 2061. Mieszkańcy gminy Stryszowa, przez posła Bardla, o pomoc z powodu klęsk elementarnych.
1359. L. s. 2062. Gmina Ustrzyki dolne, przez posła Krasickiego, o subwencyę na cele zakładów i urządzeń gminnych (budowa kanałów, wodociągów).
1360. L. s. 2063. Reprezentacya powiatowa, Tarnobrzeg, przez posła Z. Tarnowskiego, o subwencyę na budowę drogi gminnej, I klasy Zbydniów-San.
1361. L. s. 2064. Wiktor Żórawski, emerytowany adjunkt Wydziału krajowego, przez posła Potockiego, o policzenie lat służby.
1362. L. s. 2065. Olga Wilczyńska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Urbańskiego, o zasiłek.
1363. L. s. 2066. Polskie Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez posła Hupkę, o subwencyę na podróże informacyjne w sprawach wychodźczych.
1364. L. s. 2067. Organiści powiatu Kolbuszowa, przez posła Hupkę, w sprawie unormowania stosunków służbowych.
1365. L. s. 2068. Polskie Towarzystwo emigracyjne, Kraków, przez posła Hupkę, o subwencyę na podróże informacyjne w sprawach wychodźczych i na utrzymanie schroniska noclegowego dla wychodźców.
1366. L. s. 2069. Spółka przemysłu drzewnego, Zakopane, przez posła Marsa, o subwencyę na wybudowanie wspólnej pracowni.
1367. L. s. 2070. Marya Maliszewska, wdowa po katechecie, Grzymałów, przez posła Makucha, o stałe zaopatrzenie.
1368. L. s. 2071. Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej, Lwów, przez posła A. Dąbskiego, o subwencyę.
1369. L. s. 2072. Komitet Towarzystwa gospodarskiego, Lwów, przez posła A. Dąbskiego o subwencyę dla spółki zbytu jaj i drobiu.
1370. L. s. 2074. Dr. Józef Tarchalski, lekarz okręgowy, Zator, przez posła Bednarskiego, o veniam aetatis.
1371. L. s. 2075. Towarzystwo Proświta, Lwów, przez posła Kiweluka, o wybudowanie gościńca do Uherzec wieniawskich.

Wniesione po dzień 27. lutego 1914.

1372. L. s. 2079. Filia Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“, Bohorodczany, przez posła Nowakowskiego, o środki żywności dla gminy Łysiec.
1373. L. s. 2080. Mieszkańcy gminy Po-
- siecz, przez posła Nowakowskiego, o zasiłek na środki żywności.
1374. L. s. 2081. Wydział powiatowy, Mielec, przez posła Kędziora, o utworzenie Sądu obwodowego.

1375. L. s. 2082. Gmina Mielec, przez pośta Kędziora, o utworzenie Sądu obwodowego.
1376. L. s. 2146. Filia Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“, Bohorodczany, przez pośta Nowakowskiego, w sprawie przyjęcia z pomocą ludności powiatu bohorodczańskiego z powodu klęsk elementarnych.
1377. L. s. 2147. Mieszkańcy gminy Posiecz, przez pośta Nowakowskiego, o regulację potoku, przepływającego przez gminę.
1378. L. s. 2148. Mieszkańcy gminy Posiecz, przez pośta Nowakowskiego, w sprawie budowy szkoły.
1379. L. s. 2149. Stefan Maliszewski, gospodarz, Torki, przez pośta Nowakowskiego i Korimosza, o przyznanie wynagrodzenia za zabrany grunt.
1380. L. s. 2153. Maksymilian Skomorowski, emerytowany nauczyciel, Beniowa, przez pośta Kiweluka, o policzenie lat służby i o podwyższenie emerytury.
1381. L. s. 2154. Towarzystwo „Odrodzenie“, Lwów, przez pośta Kiweluka, o subwencję.
1382. L. s. 2155. Gmina Wagnanka, przez pośta Horbaczewskiego, z prośbą przeciw przyłączeniu do Czortkowa.
1383. L. s. 2156. Gmina miasta Oświęcimia, przez pośta Łazarskiego, o założenie szkoły wydziałowej żeńskiej.
1384. L. s. 2157. Rada szkolna miejscowa, Żurowa, przez pośta Bosaka, o zasiłek na budowę szkoły.
1385. L. s. 2158. S. M. Kunegunda Franciszka Wöltzlówna, nauczycielka, Bełz, przez pośta T. Starzyńskiego, o policzenie lat służby.
1386. L. s. 2159. Wydział powiatowy, Dolina, przez p. Zarembe, o subwencję na cele drogowe, z powodu klęsk elementarnych.
1387. L. s. 2160. Komitei rozdawnictwa mleka i odzieży dla ubogiej dziatwy szkolnej, Brody, przez pośta Aschkenasego, o subwencję.
1388. L. s. 2162. Wydział powiatowy, Brzozów, przez pośta Białego, w sprawie budowy mostu na Sanie w Uluczu.
1389. L. s. 2163. Grzegorz Hryciuk, były laborant przy akademii rolniczej, Dublany, przez p. Witosa, o przyznanie emerytury.
1390. L. s. 2164. Gmina Stara sól, przez pośta Zamorskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
1391. L. s. 2165. Urząd parafialny, Uherce mineralne, przez pośta Krasickiego, o przystanek kolejowy w Uhercach.
1392. L. s. 2166. Gmina Lutowska przez pośta Krasickiego, o budowę kolei z Ustrzyk przez Lutowska do Cisnej.
1393. L. s. 2167. Stowarzyszenie rękodzielników, Bochnia, przez pośta Maissa, o subwencję na budowę domu rękodzielniczego.
1394. L. s. 2168. Anna Kuncewiczówna, artystka opery lwowskiej, przez pośta Badeniego, o subwencję na studia za granicą.
1395. L. s. 2169. Franciszka Roganówna, nauczycielka, Tarnów, przez pośta Srokowskiego, o subwencję na pokrycie kosztów odbycia kursu w szkole robót ręcznych w Reuslingen.
1396. L. s. 2170. Towarzystwo Szkilna Pomicz, Lwów, przez pośta K. Lewickiego, o subwencję.
1397. L. s. 2176. Filia Towarzystwa Proświty, Kołomyja, przez pośta

- K. Lewickiego, o subwencyę na publiczną bibliotekę.
1398. L. s. 2177. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Brody, przez posła Singalewicza, o subwencyę.
1399. L. s. 2178. Malwina z Zharskich Watranowa, była nauczycielka, Dunajów, przez posła Singalewicza, o zaopatrzenie.
1400. L. s. 2179. Teon Malinka, emerytowany nauczyciel, Podhajczyki, przez posła Singalewicza, o pięciolecie.
1401. L. s. 2180. Kółko Towarzystwa pedagogicznego imienia Anny Barwinok, Lwów, przez posła Makucho, o subwencyę na instytut żeński imienia św. Olgi.
1402. L. s. 2181. Hodzio Paulina, kupczająca nabiałem, Lwów, przez posła Michalika, o zapomogę z tytułu kosztów leczenia śp. Karola Szychowskiego, nauczyciela.
1403. L. s. 2182. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych, Lwów, przez posła Strońskiego, o subwencyę dla kolonii wakacyjnej uczniów szkół średnich.
1404. L. s. 2183. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych, Lwów, przez posła Strońskiego, w sprawie upaństwowienia prywatnych szkół średnich polskich.
1405. L. s. 2184. Oddział Towarzystwa gospodarczego, Kołomyja, przez posła Krzysztofowicza, o subwencyę na urządzenie wystawy rolnictwa i chowu bydła w Kołomyi.
1406. L. s. 2185. Alfonsyna Skulska, wdowa po nauczycielu, Sambor, przez posła Wójcickiego, o pensyę sierocą, Tadeuszowi i Maryi Jandom i o podwyższenie pensyi wdowiej.
1407. L. s. 2186. Towarzystwo Rilnyczyj Sojuz, Lwów, przez posła Germana, o subwencyę.
1408. L. s. 2188. Towarzystwo Pań Miłosierdzia imienia św. Wincentego a Paulo, Przemyśl, przez posła A. Dąbskiego, o subwencyę na tanią kuchnię.
1409. L. s. 2188. Towarzystwo Pań Miłosierdzia imienia św. Wincentego a Paulo, Przemyśl, przez posła A. Dąbskiego, o subwencyę na ochronkę.
1410. L. s. 2189. Galicyjskie Towarzystwo gospodarskie, Lwów, przez posła A. Dąbskiego, o zasitek za r. 1913 na podniesienie działalności oddziałów.
1411. L. s. 2190. Galicyjskie Towarzystwo gospodarskie, Lwów, przez posła A. Dąbskiego, o subwencyę na podniesienie chowu bydła i trzody chlewnej.
1412. L. s. 2191. C. k. Galicyjskie Towarzystwo gospodarskie, Lwów, przez posła A. Dąbskiego, o przyznanie subwencyi na r. 1913, na ogólne cele Towarzystwa w normalnej wysokości.
1413. L. s. 2191. C. k. galicyjskie Towarzystwo gospodarskie, Lwów, przez posła A. Dąbskiego, o dodatkową subwencyę za r. 1913, na podniesienie chowu koni.
1414. L. s. 2193. Towarzystwo heraldyczne, Lwów, przez p. A. Dąbskiego, o subwencyę na cele naukowe.
1415. L. s. 2194. Gmina Baranów, przez posła Z. Tarnowskiego, o osuszenie gruntów z funduszów przeznaczonych na wsparcia dla bezrobotnych.
1416. L. s. 2195. Merkury Pitulej, emerytowany nauczyciel, Zaleszczyki, przez posła Okuniewskiego, o przyznanie pięciolecia.

1417. L. s. 2196. Ida Stoklassa, nauczycielka, Roźniatów, przez posła Bandrowskiego, o policzenie lat służby.
1418. L. s. 2197. Anna Kropiwnicka, nauczycielka, Niżniów, przez posła Kleskiego, o policzenie lat służby.
1419. L. s. 2198. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych, Lwów, przez posła Germana, w sprawie pomnożenia posad nauczycielskich w szkołach średnich.
1420. L. s. 2199. Podolski syndykat rolniczy, Czortków, przez p. Cieńskiego, o subwencję na konserwację zamku w Wygnance.
1421. L. s. 2200. Gmina Chudzikowce, przez posła Kapuścińskiego o subwencję na poprawę dróg z powodu powodzi.
1422. L. s. 2201. Dr. Salomon Romer, były sekundaryusz szpitala, Sanok, przez posła Zgórskiego, o ponowne zbadanie stanu zdrowia i przeniesienie w stan spoczynku.
1423. L. s. 2202. Towarzystwo galicyjskich lekarzy weterynaryjnych, Lwów, przez posła Skarbka, o organizację krajowej służby weterynaryjnej.
1424. L. s. 2203. Franciszek Niżałowski, były dyetaryusz Wydziału krajowego, Lwów, przez p. St. Dąbskiego, o przyznanie zaopatrzenia względnie daru z łaski.
1425. L. s. 2204. Gmina Strzeszyn, przez posła Długosza, o zniesienie pre-stacyi.
1426. L. s. 2205. Rada Zjazdów i zrzeszeń techników polskich, Lwów, przez członka Sejmu Olearskiego, w sprawie popierania budowy wodociągów i kanalizacji miast i miasteczek.
1427. L. s. 2206. P. U., którem exhibuje się petycye gmin wniesione przez posła Horbaczewskiego o upaństwowienie prywatnego gimnazjum im. M. Szaszkiewicza w Czortkowie, mianowicie: Rudoduby, Jezierzanka, Pauszówka, Skała, Romanówka, Antoniów, Kosów, Siemakowce, Wierzbowiec, Świdowa, Skorodyńce, Byczkowce, Kołędziany, Soroki i Wygnanka.
1428. L. s. 2207. Andrzej Tur, gospodarz, Wiszenka, przez posła Terszakowca, o odpisanie zaległych rat opłaty szynkarskiej.
1429. L. s. 2208. Marya Hanaczewska, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła St. Dąbskiego, o zapomogę.

Wniesione po dzień 28. lutego 1914.

1430. L. s. 2244. Towarzystwo zarobkowo-gospodarskie, Narodny dom, Czortków, przez posła Nowakowskiego, o udzielenie kredytu z funduszków zapomogowych celem akredytowania ludności.
1431. L. s. 2245. Zwierzchność gminy Głębokie, przez posła Nowakowskiego, o zapomogę na środki żywności.
1432. L. s. 2246. Gmina Bohorodczany, stare, przez posła Nowakowskiego, o odszkodowanie z powodu wylewów i w sprawie regulacji Bystrzycy.
1433. L. s. 2247. Urząd parafialny i gmina Burakówka, przez posła Okuniewskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1434. L. s. 2248. Gmina Borki dominikańskie, przez posła W. Krzecz-

- nowicza, o uwolnienie od prestacji szkolnej.
1435. L. s. 2249. Urząd parafialny, Nawarya, przez posła W. Krzeczunowicza, o zasiłek na odrestaurowanie kościoła.
1436. L. s. 2250. Zgromadzenie SS. Opatrzności, Zakład św. Teresy, Lwów, przez posła W. Krzeczunowicza, o zapewnienie funduszu grzywnien na opiekę nad moralnie zaniedbanymi kobietami.
1437. L. s. 2251. Towarzystwo pomocy naukowej, Zakopane, przez posła Bednarskiego, o subwencję na bursę dla uczniów szkoły przemysłu drzewnego.
1438. L. s. 2252. Gmina Maryampol, przez posła Winniczuka, o budowę mostu na Dniestrze w Maryampolu.
1439. L. s. 2253. Andrzej Maczuga, właściciel, Wulka zapałowska, przez posła Metellę, o odpisanie kosztów leczenia syna w Kulparkowie.
1440. L. s. 2255. Karol Ponurkiewicz, nauczyciel, Radłowice, przez posła Adama, o zapomogę.
1441. L. s. 2256. Helena Krzyżanowska, nauczycielka, Bilcze złote, przez posła Kapuścińskiego, o policzenie lat służby.
1442. L. s. 2257. Mikołaj Iwasiuk, artysta malarz, Lwów, przez posła K. Lewickiego, o zasiłek na studia malarskie.
1443. L. s. 2258. Prokop Marków, zarobnik, Ceniawa, przez posła Zarembe, w sprawie uwolnienia od płacenia kosztów leczenia w szpitalu lwowskim.
1444. L. s. 2259. Polskie Towarzystwo filozoficzne, Lwów, przez członka Sejmu St. Starzyńskiego, o subwencję na wydawnictwa.
1445. L. s. 2260. Towarzystwo Bursy imienia ks. dr. St. Spissa, Kraków, przez posła Federowicza, o subwencję na budowę bursy.
1446. L. s. 2261. Mieszkańcy Bednarówki, przez posła Głębińskiego, o utworzenie samoistnej gminy administracyjnej.
1447. L. s. 2262. Internat dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego męskiego, Kraków, przez posła Götza, o subwencję na rozszerzenie budynku.
1448. L. s. 2263. Internat dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego męskiego, Kraków, przez posła Götza, o subwencję na pokrycie niedoboru.
1449. L. s. 2264. Zwierzchność gminy Siemianówka, przez p. W. Krzeczunowicza, o otwarcie przystanku kolejowego na linii Lwów-Stryj.
1450. L. s. 2265. August Seweryn Kaziemirowski, właściciel fabryki maszyn rolniczych, Wygnanka, przez posła Koziębrodzkiego, o udzielenie pożyczki z funduszy przemysłowych.
1451. L. s. 2266. Stanisława Weissowa, nauczycielka w Sajkowie, przez posła Wolanina, o policzenie lat służby.
1452. L. s. 2267. Zygmunt Chodacki, emerytowany nauczyciel, Ustrzyki, przez posła Biesiadeckiego, o zapomogę.
1453. L. s. 2268. Iwan Szyszkiewicz, porzelec, Kamionka strumiłowa, przez posła Singalewicza, o zapomogę.
1454. L. s. 2269. Gmina Jastrzębia, przez posła Michalika, o rozpoczęcie projektowanej drogi.
1455. L. s. 2270. Filia „Silskyj Hospodar“, Olesko, przez posła Makucha, o subwencję na szkołkę owocową.

1456. L. s. 2272. Antonina Wojczak-Senyciowa, nauczycielka, Ładańce, przez posła Biesiadeckiego, o policzenie lat służby.
1457. L. s. 2273. Piotr Kohut, nauczyciel, Polanica, przez posła Biesiadeckiego, o zapomogę.
1458. L. s. 2274. Adela Ziefińska, wdowa po nauczycielu, Husiatyn, przez posła Biesiadeckiego, o zapomogę.
1459. L. s. 2275. Stanisław Rosoń, emerytowany nauczyciel, Kraków, przez posła Biesiadeckiego, o podwyższenie emerytury względnie o zapomogę.
1460. L. s. 2276. Jakób Rotter, nauczyciel religii mojżeszowej, Kuty, przez posła Biesiadeckiego, o policzenie lat służby.
1461. L. s. 2277. Stanisław Wiśniewski, nauczyciel, Chrzanów, przez posła Biesiadeckiego, o policzenie lat służby.
1462. L. s. 2278. Stanisława Wiśniowska, pocztmistrzyni, Uściryki, przez posła Biesiadeckiego, w sprawie szkód z powodu niezabezpieczenia brzegów Czeremoszu.
1463. L. s. 2279. Marya Cybulska, wdowa po maszyniście szpitala św. Łazarza, Kraków, przez posła Biesiadeckiego, o dar z łaski.
1464. L. s. 2280. Komitet budowy kościółka w Olszaniku, przez posła Wójcickiego, o zasiłek.
1465. L. s. 2281. Michał Lityński, opiekun małoletnich właścicieli kopalń węgla w Dżurynie i Myszynie, przez p. Bandrowskiego, w sprawie uwzględnienia kopalń w dostawach dla Zarządu kolei państwowych.
1466. L. s. 2282. Gmina Żywiec, przez posła Zamorskiego, o uwolnienie od płacenia prestacyi szkolnej.
1467. L. s. 2283. Gmina Żywiec, przez posła Łazarskiego, o uwolnienie od płacenia prestacyi szkolnej.
1468. L. s. 2284. Mieszkańcy przysiółków Berda, Syniakowa, Rudkowa. Żyd-kowa ad Czortków stary, przez posła Horbaczewskiego, o wyłączenie z gminy Czortków stary i utworzenie samoistnej gminy administracyjnej.
1469. L. s. 2285. Gmina Orowce, przez posła L. Lewickiego, o zasiłek z powodu klęsk elementarnych.
1470. L. s. 2287. Filia Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“, Czortków, przez posła Nowakowskiego, o zasiłek na pokrycie administracyi i wydatków poniesionych przy akcji ratunkowej.
1471. L. s. 2288. Zdzisław Rewakowicz, były uczeń szkoły rolniczej, Lwów, przez posła Siwulę, o odprawę zamiast renty przyznanej z powodu kalectwa.
1472. L. s. 2289. Marya Szwakowa, wdowa po nauczycielu, Trościaniec, przez posła Rożankowskiego, o datki na wychowanie dzieci.
1473. L. s. 2290. Gmina Sobów, przez posła Z. Tarnowskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
1474. L. s. 2291. Zwierzchność gminna Staszkówka, przez posła Długosza, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
1475. L. s. 2292. Mieszkańcy gminy Pochówka, przez p. Nowakowskiego, o zasiłek na budowę szkoły.
1476. L. s. 2293. Towarzystwo łyżwiarskie, Lwów, przez p. Riedla, o subwencję.
1477. L. s. 2294. Towarzystwo szkoły średniej, Czortków, przez p. Stapińskiego, o subwencję na naukę slōjdu i kartoniarstwa.
1478. L. s. 2302. Gmina Łopuszna, przez posła Cegielskiego, o zasiłek na

- budowę drogi powiatowej Siedli-
ska-Łopuszna-Olchowiec-Chlebo-
wice wielkie.
1479. L. s. 2303. Wydział Towarzystwa
szkoły średniej, Borszczów, przez
posta Cięńskiego, o upaństwowie-
nie gimnazjum realnego.
1480. L. s. 2304. Zgromadzenie SS. Ur-
szulanek, Tarnów, przez posta Ter-
tilla, o subwencyę na prywatne li-
ceum żeńskie.
1481. L. s. 2305. Władysława Krzyża-
nowska, wdowa po nauczycielu
ludowym, Tarnów, przez posta
Tertilla, o przedłużenie datku sie-
rocego dla syna.
1482. L. s. 2306. Jan Telich, nauczyciel,
Perepelniki, przez posta Witosa,
o policzenie lat służby.
1483. L. s. 2307. Mikołaj Wojciechowski,
emerytowany profesor szkoły rol-
niczej, Kraków, przez posta Wi-
tosa, o podwyższenie emerytury.
1484. L. s. 2308. Walerya Leokadya Mar-
kiewicz, wdowa po nauczycielu
ludowym, Tarnów, przez posta
Tertilla, o zaopatrzenie.
1485. L. s. 2309. Kazimiera z Ludwигów
Wikarska, nauczycielka, Zabłotów,
przez posta Moysę, o policzenie
lat służby.
1486. L. s. 2310. Samolewicz Kazimiera,
właścicielka warsztatu mechani-
czno-ślusarskiego, Krosno, przez
posta P. Sapięę, o zasiłek z fun-
duszu przemysłowego.
1487. L. s. 2311. Teodor Szpakowski,
były kurator Dmytra Krochmal-
nego, przez posta K. Lewickiego,
o uwolnienie od opłaty kosztów
leczenia w Kulparkowie.
1488. L. s. 2312. Prokop Kocan, emery-
towany nauczyciel, Ćwitowa, przez
posta K. Lewickiego, o podwyższe-
nie emerytury.
1489. L. s. 2313. Mieszkańcy Petryłowa,
przez posta Makucha, o zasiłek na
kupno artykułów żywności.
1490. L. s. 2314. Gmina Przybyłów, przez
posta Makucha, o zasiłek na ku-
pno artykułów żywności.
1491. L. s. 2315. Kółko Towarzystwa
pedagogicznego, Rohatyn, przez
posta Makucha, o założenie 6-kla-
sowej szkoły ludowej z ruskim
językiem wykładowym.
1492. L. s. 2316. Bazyli Wołoszyn, nau-
ciel, Gusztyn, przez posta Kiwe-
luka, o policzenie lat służby.
1493. L. s. 2317. Józef Bernaś, nauczy-
ciel, Piotrkowice, przez p. Tertilla,
o policzenie lat służby.
1494. L. s. 2318. Nauczycielstwo w Mielcu,
przez posta Kędziora, o przenie-
sienie do II. klasy płac.
1495. L. s. 2319. Stanisława Geisseyre,
nauczycielka, Tarnopol, przez
posta Hołubowicza, o policzenie
lat służby.
1496. L. s. 2320. Towarzystwo Zacho-
ronka, Peczeniżyn, przez posta Ro-
żankowskiego, o subwencyę.
1497. L. s. 2324. Prywatne seminaryum
nauczycielskie żeńskie, Buczacz,
przez posta Burzyńskiego, o sub-
wencyę.
1498. L. s. 2325. Towarzystwo bursy A.
Mickiewicza, Buczacz, przez posta
Burzyńskiego, o subwencyę na
pokrycie niedoborów.
1499. L. s. 2326. Filia Lwowskiego To-
warzystwa gimnastycznego Sokół,
Stanisławów, przez posta Cegię-
skiego, o subwencyę.
1500. L. s. 2327. Towarzystwo imienia
M. Kociubińskiego, Bohorodczany,
przez posta Nowakowskiego, o sub-
wencyę na budowę bursy, na kurs
analfabetów i bibliotekę pow-
szechną.
1501. L. s. 2328. Koło Pań T. S. L. Lwów,

- przez posła Głębińskiego, o subwencyę na bursę imienia Felicyi Boberskiej, jako bursę przemysłową.
1502. L. s. 2329. Towarzystwo św. Wincentego a Paulo, Lwów, przez posła P. Sapięę, o subwencyę.
1503. L. s. 2330. Grono konserwatorów Galicyi wschodniej, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na restauracyę ruin zamku w Wygnance pod Czortkowem.
1504. L. s. 2331. Gabryel Czerwiński, emerytowany dozorca Zakładu kulparkowskiego, Kołtów, przez posła Rożankowskiego, o podwyższenie zaopatrzenia.
1505. L. s. 2332. Gmina Gniła, przez posła Rożankowskiego, o przyspieszenie budowy szkoły.
1506. L. s. 2333. Zwierzchność gminy Tarnawa wyżna i niżna, przez posła Rożankowskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1507. L. s. 2334. Gmina miasta Turki, przez posła Rożankowskiego, o przyspieszenie budowy szkoły ludowej.
1508. L. s. 2335. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Sądowa Wisznia, przez posła St. A. Stadnickiego, o subwencyę.
1509. L. s. 2336. Katarzyna Richterowa, wdowa po nauczycielu, Radziechów, przez posła Badeniego, o zapomogę.
1510. L. s. 2337. Towarzystwo Szkoły gimnazjalnej żeńskiej, Kraków, przez posła Badeniego, o subwencyę.
1511. L. s. 2338. Kółko Towarzystwa Silskij Hospodar, Narajów, przez posła Rożankowskiego, o naprawę drogi powiatowej z Narajowa do Dunajowa.
1512. L. s. 2339. Komitet wiecu rodzicielskiego, Borszczów, przez posła Kapuścińskiego, o budowę szkół męskiej i żeńskiej.
1513. L. s. 2340. Daniela Pezdańska, emerytowana nauczycielka, Trzebinia, przez posła Urbańskiego, o podwyższenie emerytury.
1514. L. s. 2341. Rektorat Szkoły politechnicznej, Lwów, przez członka Sejmu Olearskiego, o utworzenie wydziału leśnego przy Politechnice.
1515. L. s. 2342. Polskie Towarzystwo przyrodników imienia Kopernika, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę.
1516. L. s. 2343. Galicyjska grupa Związku c. k. pocztmistrzów i ekspedjentów pocztowych, Gromnik, przez posła Urbańskiego, w sprawie reformy wyborczej.
1517. L. s. 2344. Polskie Zjednoczenie zawodowe chrześcijańskich robotników, Kraków, przez posła Urbańskiego, o subwencyę.
1518. L. s. 2345. Benzion Müller, szynkarz, przez posła Rittla, o rozłożenie reszty opłaty szynkarskiej na raty.
1519. L. s. 2346. Towarzystwo Biblioteki polskiej, Wiedeń, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na bibliotekę.
1520. L. s. 2347. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na szkółkę języka polskiego.
1521. L. s. 2348. Towarzystwo biblioteki polskiej, Wiedeń, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na bibliotekę.
1522. L. s. 2349. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, przez posła Wójcickiego, o subwencyę.

1523. L. s. 2350. Grono nauczycieli, Rymanów, przez posła Urbańskiego, o przeniesienie do II kl. płac.
1524. L. s. 2351. Józef i Katarzyna Ornatowscy, Wygnanka, przez posła Urbańskiego, o pożyczkę z powodu klęsk elementarnych.
1525. L. s. 2359. Krajowy Związek gospodarczo-mleczarski, Stryj, przez posła K. Lewickiego, o subwencję na koszt administracji na rok 1913 i o stałe wsparcie na cele popierania przemysłu mleczarskiego.
1526. L. s. 1360. Władysław Paderewski, współpracownik apteki szpitala św. Łazarza, Kraków, przez posła Maissa, o przyjęcie na etat służby krajowej.
1527. L. s. 2361. Polskie zjednoczenie zawodowe chrześcijańskich robotników, Kraków, przez posła Zamorskiego, o subwencję.
1528. L. s. 2362. Gmina Błażowa, przez posła Białego, o kreowanie Sądu powiatowego.
1529. L. s. 2363. Gmina miasta Biecz, przez p. Długosza, o bezprocentową pożyczkę z funduszu na budowę dróg.

Wniesione po dzień 1. marca 1914.

1530. L. s. 2364. Teresa Kaczówna, nauczycielka, Zawada, przez posła Germana, o policzenie lat służby.
1531. L. s. 2365. L. s. Dr. Ignacy Meth, sekundaryusz szpitala w Jaśle, przez posła Germana, o veniam aetatis.
1532. L. s. 2366. Marya Koperniakowa, wdowa po uczestniku powstania, Gorlice, przez posła Germana, o zapomogę.
1533. L. s. 2367. Gmina Bielawka, przez posła Okuniewskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.
1534. L. s. 2368. Teofila Hrycynowa, wdowa po nauczycielu, Wołczkowce, przez posła Adama, o podwyższenie pensyi.
1535. L. s. 2269. Awner Kampelmacher, nauczyciel religii mojżeszowej, Kałusz, przez posła Adama, o dodatek drożyzniany.

Wniesione po dzień 2. marca 1914.

1536. L. s. 2443. Emil Bilaszewski, nauczyciel, Narajów, przez posła Schätzla, o policzenie lat służby.
1537. L. s. 2444. Aniela Schrottmanówna, emerytowana nauczycielka, Bochnia, przez posła Maissa, o policzenie lat służby.
1538. L. s. 2445. Aleksandra Weissowa, wdowa po dyetaryuszu szpitala, Kraków, przez posła Bednarskiego, o wsparcie dożywotnie.
1539. L. s. 2446. Nauczycielstwo miasta Turki, przez posła Löwensteina, o przeniesienie do wyższej klasy płac.
1540. L. s. 2447. Towarzystwo dom zdrowia nauczycielstwa polskiego, Zakopane, przez posła Wodzińskiego, o subwencję na budowę domu.
1541. L. s. 2448. Anna Grodzka, emerytowana nauczycielka, Przemyśl, przez posła Adama, o policzenie lat służby.
1542. L. s. 2449. Nauczycielstwo z Lubaczowa, przez posła Metellę,

o przeniesienie do wyższej klasy płac.

1543. L. s. 2450. Związek polskiego nauczycielstwa ludowego Ognisko, Stanisławów, przez posła Lisie-

wicza, o przeniesienie do wyższej klasy płac.

1544. L. s. 2451. Mięczysław Wierzbicki, em. nauczyciel, Żółkiew, przez posła Kapuścińskiego, o podwyższenie emerytury.

Wniesione po dzień 3. marca 1914.

1545. L. s. 2482. Adam Jesionek, nauczyciel, Trzciana, przez posła Kędziora, o policzenie lat służby.

1546. L. s. 2483. Michalina Kozłowska, właścicielka i nauczycielka wyższej szkoły kroju i szycia, Lwów, przez posła Adama, o subwencję.

1547. L. s. 2484. Michał Marciak, gospodarz, Dunikowice wielkie, przez posła Czartoryskiego, w sprawie zapomogi z powodu klęsk elementarnych.

1548. L. s. 2485. Wasyl Pawlak, emerytowany nauczyciel, Przemyśl, przez posła Kormosza, o podwyższenie emerytury.

1549. L. s. 2486. Gremium nauczycielskie miasta Rohatyna, przez posła Biesiadeckiego, o przeniesienie do wyższej klasy płac.

1550. L. s. 2487. Gremium nauczycielskie, Zbaraż, przez posła Zamorskiego, o przeniesienie do wyższej klasy płac.

1551. L. s. 2488. Bazyli Jurczak, artysta ruskiego teatru, Zakopane, przez posła Rożankowskiego, o zapomogę na leczenie.

1552. L. s. 2489. Nauczycielstwo miasta Turki, przez posła Wolanina, o przeniesienie do wyższej klasy płac.

1553. L. s. 2490. Gmina Piwniczna, przez posła Maciuszka, w sprawie budowy mostu na Popradzie.

1554. L. s. 2491. Gmina Leżachów przez posła Czartoryskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.

1555. L. s. 2492. Gmina Kisielów, przez posła Czartoryskiego, o zniesienie prestacyi w naturze na utrzymanie szkoły.

1556. L. s. 2493. SS. Miłosierdzia, Mszczany, przez posła Czartoryskiego, o subwencję na zakład wychowawczy i szpital dla nieuleczalnie chorych.

1557. L. s. 2494. Gmina Zarszyn i sąsiednie, przez posła Potockiego, o odpisanie zaległych datków konkurencyjnych.

1558. L. s. 2495. Izba budowniczych, Kraków, przez posła Lea, w sprawie przyznania miejsca w Radzie przemysłowej.

1559. L. s. 2496. Mieszkańcy Zakliczyna, przez posła Stapińskiego, w sprawie zamierzonej koncesyi na wyszynk trunków spirytusowych.

1560. L. s. 2497. Gmina Lipie, przez posła Krasickiego, o przyłączenie do Sądu powiatowego w Lutowskich.

1561. L. s. 2498. Teodor Cziwka, rolnik, w Zubieńsku, przez posła Krasickiego, o zapomogę z powodu pożaru od pioruna.

1562. L. s. 2499. Gmina Nahorce, przez posła Korola, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.

1563. L. s. 2500. Gmina Toporów, przez pośta Kędziora, o budowę gościńca z Toporowa do Ohladowa.
1564. L. s. 2501. Reprezentacja powiatowa, Tarnobrzeg, przez pośta Zdz. Tarnowskiego, o subwencyę dodatkową na budowę drogi I. klasy Zbydniów-San.
1565. L. s. 2502. Gmina Grodzisko dolne, przez pośta Żardeckiego, o subwencyę na budowę szkoły.
1566. L. s. 2503. Mikołaj Wojciechowski, emerytowany profesor szkoły rolniczej, Czernichów, przez pośta Z. Tarnowskiego, o policzenie lat służby i podwyższenie emerytury.
1567. L. s. 2504. Gmina Domacyny, przez pośta Z. Tarnowskiego, w sprawie budowy szkoły.
1568. L. s. 2505. Paulina Bałtarowiczowa, emerytowana nauczycielka, Szczawnica, przez pośta Z. Tarnowskiego, o podwyższenie emerytury i przyznanie dodatku drożźnianego.
1569. L. s. 2506. Ukraińska bursa rzemieślnicza i przemysłowa, Stanisławów, przez pośta K. Lewickiego, o subwencyę.
1570. L. s. 2507. Stowarzyszenie stróżów, „Braterstwo“, Tarnów, przez pośta Tertila, o subwencyę.
1571. L. s. 2508. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego, Sokal, przez p. Cieńskiego, o subwencyę na rozszerzenie internatu.
1572. L. s. 2509. Towarzystwo opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego, Sokal, przez p. Cieńskiego, o subwencyę na utrzymanie internatu.
1573. L. s. 2510. Wydział powiatowy Ropczyce, przez p. Siwulę, o wyasygnowanie subwencyi za r. 1912 na powiatowego instruktora rolniczego.
1574. L. s. 2511. Ksieni klasztoru PP. Klarysek, Stary Sącz, przez pośta Germana, o podwyższenie subwencyi na nauczycielki świeckie.
1575. L. s. 2514. Mieszkańcy z Kłicka, Jakimczyce, przez pośta Terszakowca, o zniesienie roгатki pod Komarnem.
1576. L. s. 2517. Gmina Surmaczówka, przez pośta Czartoryskiego, o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.

Wniesione po dzień 4. marca 1914.

1577. L. s. 2518. Janina Bienkowska, sierota po emerytowanym archiwście Wydziału krajowego, Lwów, przez pośta Głabińskiego, o zapomogę.
1578. L. s. 2519. Komitet budowy kościoła parafialnego, Dołha wojniłowska, przez pośta Zarembę, o subwencyę na budowę.
1579. L. s. 2520. Gmina Łuczyńce, przez pośta K. Lewickiego, w sprawie odwodnienia gruntów gminnych.
1580. L. s. 2521. Gmina Żarnowiec, przez pośta Bojkę, o obsadzenie stałej posady nauczycielskiej siłą męską.
1581. L. s. 2522. Gmina Żarnowiec, przez pośta Bojkę, o subwencyę na budowę dzogi.
1582. L. s. 2523. Gmina Żarnowiec, przez pośta Bojkę, o budowę mostu na Jasiółce.
1583. L. s. 2524. Gmina Zawadka, przez pośta Korola, z protestem prze-

- ciw uchwale Wydziału krajowego w Kałuszu, zatwierdzającej preliminarz budżetu na rok 1914 bez uchwały Rady powiatowej.
1584. L. s. 2525. Mieszkańcy miasta Sopotwiny, przez posła Korola, w sprawie założenia szkoły wydziałowej.
1585. L. s. 2526. Pogorzelcy gminy Stronna, przez posła Skarbka, o zapomogę.
1586. L. s. 2527. Mieszkańcy gminy Sopotwiny, przez posła Skarbka, w sprawie przemiany 4-klasowe szkoły na wydziałową.
1587. L. s. 2528. Ida Marya Schätzel, nauczycielka, Lwów, przez posła Skarbka, o zasiłek na podróż naukową.
1588. L. s. 2529. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rudki, przez posła Skarbka, o subwencyę.
1589. L. s. 2530. Stowarzyszenie gospodnio-szynkarskie, Jordanów, przez posła Bzowskiego, w sprawie opłat szynkarskich.
1590. L. s. 2531. Jan Korcył, były dozorca chorych, Tarnów, przez posła Tertila, o podwyższenie pensyi.
1591. L. s. 2532. Zofia Bandrowska była uczenica Konserwatorium muzycznego, Lwów, przez posła Cieńskiego, o zasiłek na studia śpiewu i muzyki.
1592. L. s. 2536. Dawid Eilen, dzierżawca myta krajowego, Brzeżany, Horodyszcze, przez posła Schätzla, o opust czynszu z powodu klęsk.
1593. L. s. 2537. Towarzystwo przyjaciół muzyki, Złoczów, przez posła Schätzla, o subwencyę na prowadzenie szkoły muzycznej i zakupno instrumentów.
1594. L. s. 2538. Towarzystwo przyjaciół muzyki, Złoczów, przez posła Schätzla, o subwencyę.
1595. L. s. 2539. Towarzystwo ukraińskich wykładów naukowych imienia P. Mogiły, Lwów, przez posła Kiweluka, o subwencyę.
1596. L. s. 2540. Gmina Dołha wojniłowska, przez posła Długosza, o zwolnienie od prestacyi szkolnej
1597. L. s. 2541. Władysława Kozłowska, nauczycielka, Krosno, przez posła Długosza, o policzenie lat służby.
1598. L. s. 2542. Krajowy związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez posła Potockiego, o powołanie reprezentanta przemysłu zdrojowego do krajowej Rady przemysłowej.
1599. L. s. 2676. Joanna Horska, akuszerka dyplomowana, Hruszów, przez posła Maciuszka, o zarządzenie reasumcyi sprawy usunięcia jej z posady akaszerki okręgowej.
1600. L. s. 2677. Karolina Sterankowa, wdowa po nauczycielu ludowym, Nowy Sącz, przez posła Tertila, o zapomogę.
1601. L. s. 2678. Gmina Krywe, powiat Radziechów, przez posła J. Jaworskiego, o budowę gościńca przez gminę.
1602. L. s. 2679. Gmina Peczenia, przez posła Singalewicza, o pożyczkę bezprocentową z powodu klęsk elementarnych.
1603. L. s. 2680. Mieszkańcy gminy Dżurków, przez posła Urbańskiego, o przydzielenie do powiatu kołomyjskiego.
1604. L. s. 2681. Grono nauczycielskie, Pilzno, przez posła Głabińskiego, o przeniesienie do II. klasy płac.
1605. L. s. 2682. Celina Chlebkowa, wdowa po nauczycielu, Harkłowa,

- przez posła Głębińskiego, o podwyższenie pensyi i dodatek drożyzniany.
1606. L. s. 2683. Rada naczelna Drużyn Bartoszewych, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na kursy sanitarne.
1607. L. s. 2684. Rada naczelna Drużyn Bartoszewych, Lwów, przez posła Głębińskiego, o subwencyę na cele oświatowe.
1608. L. s. 2685. Towarzystwo opieki nad Bursą dla młodzieży szkoły ślusarstwa maszynowego i rzemieślniczej, Tarnopol, przez posła Schmidta, o subwencyę na kupno realności.
1609. L. s. 2686. Mieszkańcy gminy św. Józef, przez posła Skarbka, o przydzielenie do powiatu Kołomyja.
1610. L. s. 2687. Izabela Mokłowska, była nauczycielka, Nadwórna, przez posła Skarbka, o podwyższenie emerytury i zapomogę.
1611. L. s. 2688. Mieszkańcy gminy Toustobaby, narodowości ukraińskiej, przez posła Baczyńskiego, o założenie szkoły z ukraińskim językiem wykładowym.
1612. L. s. 2689. Rektorat szkoły politechnicznej, Lwów, przez członka Sejmu Olearskiego, w sprawie pomieszczenia dla Stacji ceramicznej i naftowej oraz geologicznej.
1613. L. s. 2715. Bursa żeńska, Stanisławów, przez członka Sejmu J. Teodorowicza, o subwencyę.
1614. L. s. 2716. I. Galicyjskie Towarzystwo chowu drobiu, Jarosław, przez posła Czartoryskiego, o subwencyę w kwocie 10.000 kor. na budowę zakładu chowu drobiu.
1615. L. s. 2717. Modesta Szczęsnowiczowa, nauczycielka, Bursztyn, przez posła A. St. Stadnickiego, o policzenie lat.
1616. L. s. 2718. SS. Miłosierdzia, Rozdół, przez posła Halbana, o podwyższenie subwencyi dla 4-klasowej szkoły żeńskiej.

Protokół

1. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 5. grudnia 1913.

Początek o godzinie 11. minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Obecnych posłów 154.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski.

JE. c. k. Namiestnik zabiera głos i zawiadamia Izbę, że Najwyższem postanowieniem z dnia 14. maja 1913 raczył go Najjaśniejszy Pan powołać na stanowisko namiestnika, zaś Najwyższem postanowieniem z dnia 24. września 1913 raczył zamianować ponownie JE. Adama hr. Gołuchowskiego, posła z kurii większych posiadłości dawnego obwodu czortkowskiego, Marszałkiem Sejmu krajowego, a JE. księdza Konstantego Czechowicza, biskupa przemyskiego obrządku greckokatolickiego, zastępcą Marszałka krajowego w kierownictwie Sejmu.

Następnie wzywa c. k. Namiestnik Izbę do sprawdzenia wyboru JE. Adama hr. Gołuchowskiego, który Izba na podstawie referatu sprawozdawcy p. Onyszkiewicza uznaje za ważny przez akklamację.

JE. c. k. Namiestnik zaprasza Marszałka do złożenia przyrzeczenia poselskiego w miejsce przysięgi i objęcia przewodnictwa obrad.

Marszałek krajowy złożywszy przyrzeczenie, zajmuje krzesło przewodniczącego i oznajmiwszy, że Sejm galicyjski zwołany Najwyższym patentem z dnia 28. listopada b. r. na dzień 5. grudnia b. r. jest w komplecie i otwiera pierwsze posiedzenie pierwszej sesji dziesiątego peryodu Sejmu galicyjskiego.

Celem tymczasowego ukonstytuowania biura zaprasza Marszałek na prowizorycznych sekretarzy pp. Urbańskiego, Kasznicę, Rożankowskiego i Białego, wzywając ich do zajęcia miejsc.

Marszałek przemawia do Izby i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Z kolei przemawia JE. c. k. Namiestnik składając do laski marszałkowskiej rządowy projekt reformy sejmowej ordynacji wyborczej i zawiadamiając Izbę, że komisarzem rządowym w Sejmie będzie nadal c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie przedłożenia rządowego w sprawie reformy sejmowej ordynacji wyborczej postawi na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Leowi.

Przemawia p. Leo i wnosi, ażeby przedłożenie rządowe w sprawie reformy

sejmowej ordynacyi wyborczej uznać za sprawę nagłą i odesłać już na niniejszem posiedzeniu do mającej się wybrać komisji dla reformy wyborczej, a zarazem wnosi o wybranie tej komisji z 25 członków i 25 zastępców również na niniejszem posiedzeniu.

Marszałek podaje do poparcia powyższy wniosek p. Leo, który Izba popiera przez podniesienie rąk.

Wobec tego Marszałek udziela p. Leo głosu dla uzasadnienia nagłości przedłożenia rządowego.

P. Leo zrzeka się głosu, poczem Izba bez rozprawy uchwała nagłość przedłożenia rządowego, a w oddzielnem głosowaniu przekazanie przedłożenia rządowego mającej się wybrać komisji dla reformy wyborczej oraz wybór tej komisji z 25 członków i 25 zastępców.

Marszałek oznajmia, że wobec wyrażonego życzenia i wobec tego, że kancelarya sejmowa otrzymała już propozycje co do składu komisji dla reformy wyborczej, postawi wybór do tej komisji na porządku dziennym z końcem niniejszego posiedzenia.

Marszałek poświęca dłuższe wspomnienie pośmiertne śp. Stanisławowi Jędrzejowiczowi, posłowi z kurii wielkich własności dawnego obwodu rzeszowskiego.

Izba oddaje hołd pamięci śp. Zmarłego przez powstanie.

Marszałek oznajmia, że udzielił ośmiodniowego urlopu p. Bobrzyńskiemu.

Izba uchwała bez rozprawy w oddzielnych głosowaniach udzielić p. Zaleskiemu urlopu na całą sesję, a p. Sali na 14 dni.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do porządku dziennego i wzywa p. Onyszkiewicza, ażeby zdał sprawę z ważności przeprowadzonych wyborów.

Marszałek udziela głosu p. Urbańskiemu.

Przemawia p. Urbański wnosząc pod względem formalnym, ażeby Izba uwolniła sprawozdawcę p. Onyszkiewicza od czytania sprawozdań Wydziału krajowego o wyborach posłów, natomiast ażeby sprawozdawca ograniczył się jedynie do podawania okręgu wyborczego, oraz wyniku wyboru, to jest nazwiska posła i ilości głosów.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje pierwszy punkt porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu brzeżańskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Aleksandra Krzeczunowicza właściciela dóbr Bołszowce powiat Rohatyn, Mieczysława Onyszkiewicza właściciela dóbr Żółczów powiat Rohatyn, Franciszka Biesiadeckiego właściciela dóbr Firlejów, powiat Rohatyn, na posłów z kurii większych posiadłości okręgu brzeżańskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu czortkowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz nadmieniwszy, że wybór JE. Adama hr. Gółuchowskiego, Marszałka krajowego został już przez Izbę drogą akklamacyi uznany za ważny, wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Tadeusza Cieńskiego i Artura Zaremby Cieleckiego na posłów z kurii większych posiadłości okręgu wyborczego czortkowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze dwu posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu kołomyjskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Mikołaja Krzysztofowicza i Stefana br. Moysy Rosochackiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu kołomyjskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego, o wyborze jednego posła na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu lwowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór JE. P. Dawida Abrahamowicza na posła z kuryi większych posiadłości okręgu lwowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze sześciu posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu krakowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór PP. JE. Wacława Zaleskiego, Dra Stefana Skrzyńskiego, Jana br. Götza Okocimskiego, JE. Antoniego hr. Wodzickiego, Dra Władysława Leopolda Jaworskiego i JE. Dra Michała Bobrzyńskiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu wyborczego krakowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze dwu posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu nowosądeckiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Dra Antonigo Marsa profesora Uniwersytetu we Lwowie i Dra Tadeusza Pilata, Radcy Dworu i zastępcy Marszałka krajowego we Lwowie na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu nowosądeckiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

7. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu przemyskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Dra Włodzimierza Kozłowskiego, JE. Stanisława hr. Stadnickiego i Aleksandra Dąbskiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu przemyskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

8. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze dwóch posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu rzeszowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, nadmieniwszy, że p. Jędrzejowicz zmarł, wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Stanisława Jędrzejowicza, właściciela dóbr w Jasionce i Dra Stanisława Dąbskiego, właściciela dóbr Rudna wielka, na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu rzeszowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

9. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu samborskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Dra Aleksandra hr. Skarbka, Dra Stanisława Kasznicy i Albina Rayskiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu samborskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

10. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu sanockiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Stanisława Nowosielskiego, Kazimierza Laskowskiego i Mieczysława Urbańskiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu sanockiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze dwóch posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu stanisławowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Dra Józefa Milewskiego i Władysława hr. Dzieduszyckiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu stanisławowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje;

12. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze dwóch posłów na Sejm

krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu stryjskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Juliana Br. Brunckiego i Włodzimierza Barańskiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu stryjskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

13. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu tarnowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Józefa Męcińskiego. Dr. Jana Hupki i Jana br. Konopki na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu tarnowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

14. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu tarnopolskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Michała Garapicha właściciela dóbr w Cebrowie, Ludwika hr. Koziebrodzkiego, zastępcy prezesa Rady powiatowej w Skąłacie, właściciela dóbr w Hlibowie i Władysława Serwatowskiego posła do Rady Państwa, Członka Rady powiatowej w Buczaczu, właściciela dóbr Jezierzany, na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu tarnopolskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

15. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu złoczowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Okta-wa Sali, Dr. Stanisława Strońskiego i Oskara Schnella na posłów z kuryi więk-szych posiadłości okręgu złoczowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez roz-prawy.

Następuje :

16. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze trzech posłów na Sejm krajowy w ciele wyborczem wielkiej posiadłości okręgu żółkiewskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór PP. Pa-wła Ks. Sapięhy, JE. Andrzeja Ks. Lubo-mirskiego i Tadeusza Starzyńskiego na posłów z kuryi większych posiadłości okręgu żółkiewskiego uznać za ważny

Izba uchwała ten wniosek bez roz-prawy.

Następuje :

17. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Białej.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Karola Haempla, inżyniera i właściciela dóbr w Malcu, na posła z okręgu wyborczego miasta Białej uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez roz-prawy.

Następuje :

18. Sprawozdanie Wydziału krajowe-go o wyborze posła na Sejm krajowy

z kuryi gmin miejskich w okręgu wy-borczym miast Bochnia-Wadowice.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór Dra Fer-dynanda Maissa na posła z kuryi gmin miejskich w okręgu wyborczym miast Bochnia-Wadowice .uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez roz-prawy.

Następuje :

19. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin miejskich w okręgu wy-borczym miasta Rrody.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór Dra To-biasza Aschkenasego, adwokata krajowe-go we Lwowie, na posła z kuryi gmin miejskich w okręgu wyborczym miasta Brody, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez roz-prawy.

Następuje :

20. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miast Brze-żany-Złoczów.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Stanisława Schätzla, na posła z okręgu wyborczego miast Brzeżany - Złoczów uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez roz-prawy.

Następuje :

21. Sprawozdanie Wydziału krajowe-go o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Drohobycza.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór Pana Dra Alfreda Halbana, profesora Uniwersyte-

tu we Lwowie i Posła do Rady Państwa, na posła z okręgu wyborczego miasta Drohobycza, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

22. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Jarosławia.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Władysława Jahla, na posła z okręgu wyborczego miasta Jarosławia, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

23. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miast Gorlice-Jasło.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Ludomiła Germana, em. Radcy Dworu, wiceprezydenta Izby posłów Rady Państwa, na posła z okręgu wyborczego miast Gorlice-Jasło, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

24. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Kołomyji.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jana Kleskiego, na posła z okręgu wyborczego miasta Kołomyji, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

25. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze czterech posłów na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. P. Dra Juliusza Leo, Dra Ernesta Bandrowskiego, Jana Kantego Federowicza i Konstantego Srokowskiego na posłów z okręgu wyborczego miasta Krakowa, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

26. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Przemyśla.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Franciszka Dolińskiego, na posła z kuryi miast z okręgu wyborczego miasta Przemyśla uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje ;

27. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Rzeszowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Stanisława Jabłońskiego, burmistrza miasta Rzeszowa, na posła z okręgu wyborczego miasta Rzeszowa, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

28. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm

krajowy z okręgu wyborczego miasta Sambora.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Czesława Wójcickiego c. k. Rady Sądu krajowego w Samborze, na posła z okręgu wyborczego miasta Sambora, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

29. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Nowy Sącz.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór J. E. Dr. Witolda Mora Korytowskiego, c. k. Namiestnika Galicyi, na posła z okręgu wyborczego miasta Nowy Sącz, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

30. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miast Sanok — Krosno.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Alfreda Zgórskiego, emer. Dyrektora Banku krajowego i Członka Izby Panów, na posła z okręgu wyborczego miast Sanok-Krosno, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

31. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Stanisławowa.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Leona Bilińskiego, na posła z kuryi miast z okręgu wyborczego miasta Stanisławowa uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

32. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze jednego posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Stryja.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Marcelego Misińskiego, na posła z okręgu wyborczego miasta Stryja, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

33. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Tarnowa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Tadeusza Tertila, na posła z kuryi miast z okręgu wyborczego miasta Tarnowa, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

34. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze na Sejm krajowy z kuryi gmin miejskich okręgu wyborczego miast Podgórze-Wieliczka.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Franciszka Maryewskiego, burmistrza miasta Podgórze, na posła z kuryi gmin miejskich okręgu wyborczego miast Podgórze-Wieliczka, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

35. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z Izby handlowej i przemysłowej w Brodach.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Stanisława Rittla, sekretarza Izby handlowej i przemysłowej w Brodach i burmistrza miasta Brodów, na posła z Izby handlowej i przemysłowej w Brodach, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

36. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie :

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Józefa Sarego, na posła z Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

37. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Natana Löwensteina, adwokata krajowego we Lwowie, posła do Rady Państwa i właściciela dóbr ziemskich, na posła z Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

38. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bialskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :
Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Łazarskiego. na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bialskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że usuwa z porządku dziennego sprawozdania Wydziału krajowego o wyborze posłów na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatów: buczackiego, doliniańskiego, gródeckiego, liskiego, mościskiego i trembowelskiego to jest 46, 52, 55, 69, 73 i 96 punkt porządku dziennego.

Następuje :

39. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bobreckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Longina Cegielskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bobreckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

40. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bocheńskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Wincentego Pilcha, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bocheńskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

41. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bohorodczańskiego,

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi.

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Michała Nowakowskiego, adwokata krajowego w Bohorodczanach, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego bohorodczańskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

42. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brodzkiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi.

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Dymitra Markowa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu brodzkiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

43. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brzeskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Szymona Bernadzikowskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brzeskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

44. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brzeżańskiego

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Tymoteusza Starucha, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brzeżańskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

45. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brzozowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Stanisława Białego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego brzozowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

46. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego buczackiego.

Usunięte przez Marszałka z porządku dziennego.

Następuje:

47. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego chrzanowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Edwarda hr. Mycielskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego chrzanowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

48. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy

z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego cieszanowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór księdza Seweryna Metelli, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu cieszanowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

49. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu czortkowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Antoniego Horbaczewskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego czortkowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

50. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego dąbrowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jakóba Bojki, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego dąbrowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

51. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu dobromilskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Pawła Tyszkowskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu dobromilskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

52. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego doliniańskiego.

Usunięte przez marszałka z porządku dziennego.

Następuje:

53. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego drohobyckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Franciszka hr. Zamoyskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego drohobyckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

54. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego gorlickiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór J. E. P. Władysława Długosza, c. k. Ministra, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego gorlickiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

55. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy

wy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego gródeckiego.

Usunięte przez Marszałka z porządku dziennego.

Następuje:

56. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu grybowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór Ks. Jacka Michalika, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu grybowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

57. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu husiatyńskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jana Kiweluka, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu husiatyńskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

58. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego jarosławskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór Witolda Ks. Czartoryskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego jarosławskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

59. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego jaworowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Iwana Kochanowskiego, naczelnika c. k. Sądu powiatowego w Krakowcu, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu jaworowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

60. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu jasielskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Andrzeja Bosaka, rolnika z Brzyszczyk, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego jasielskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

61. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego kamioneckiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Stanisława Henryka dw. im. hr. Badeniego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego kamioneckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

62. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy

z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego kałuskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Iwana Kurowca, lekarza w Kałuszu, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu kałuskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

63. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu kosowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Pawła Ławruka, posła do Rady państwa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu kosowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

64. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu krakowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Józefa Serczyka, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego krakowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy :

Następuje :

65. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego kolbuszowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór Ks. Eugeniusza Okonia, rzymsko-kat. wikarego

z Kobylan, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu kolbuszowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

66. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Cyryła Tryłowskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

67. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu krośnieńskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jana Stapińskiego, redaktora z Krakowa i posła do Rady Państwa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu krośnieńskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

68. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego limanowskiego :

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Michała Łaskudy, rolnika i naczelnika gminy w Jurkowie na posła z kuryi gmin wiej-

skich okręgu wyborczego limanowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

69. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu liskiego,

Usunięte przez Marszałka z porządku dziennego.

Następuje:

70. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego lwowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Walerjana Krzeczunowicza, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego lwowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

71. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego łańcuckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Bolesława Żardeckiego, dyrektora Kasy zaliczkowej, Banku ziemskiego i zastępcy prezesa Rady powiatowej w Łańcucie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego łańcuckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

72. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu mieleckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Radcy Dworu Andrzeja Kędziora, dyrektora krajowego biura melioracyjnego i posła do Rady Państwa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu mieleckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

73. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego mościskiego.

Usunięte przez Marszałka z porządku dziennego.

Następuje:

74. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego myślenickiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Kazimierza Bzowskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego myślenickiego, uznać za ważny.

Izba uczwalała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

75. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego nadwórniańskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Mikołaja Łahodyńskiego, adwokata krajowego w Delatynie i posła do Rady Państwa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu nadwórniańskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

76. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego niskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór Ks. Słanysława Wolanina, rzym. - kat. wikarego w Zręcinie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego niskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

77. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego nowo-sądeckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Józefa Maciuszka, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego nowo-sądeckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

78. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego nowotarskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. D-ra Jana Bednarskiego, c. k. starszego lekarza powiatowego w Nowym Targu, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego nowotarskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

79. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu pilzneńskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Adama Krężła, z Przerytego Boru, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego pilzneńskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

80. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego podhajeckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Włodzimierza Baczyńskiego, adwokata kraj., dyrektora Sojuza krajowego we Lwowie i zastępcę posła do Rady Państwa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu podhajeckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

81. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego przemyskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Teofila Kormosza, adwokata krajowego w Przemyślu, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego przemyskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

82. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego rohatyńskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. dra Kościa Lewickiego, posła do Rady Państwa i adwokata krajowego we Lwowie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego rohatyńskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

83. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego ropczyckiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jana Siwuli, rolnika w Paszczynie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego ropczyckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

84. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego samborskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Feliksa Sozańskiego, prezesa Rady powiatowej, właściciela dóbr w Kornalowicach, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego samborskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

85. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego sanockiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jana hr. Potockiego z Rymanowa, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego sanockiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

86. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego skałackiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór JE. Leona hr. Pinińskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego skałackiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

87. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego śniatyńskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Iwana Sandulaka, właściciela realności w Karłowie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego śniatyńskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

88. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu sokalskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz
wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Romana Perfeckiego, adwokata krajowe-

go w Bóbrce, na posta z kuryi gmin wiejskich powiatu sokalskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

89. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego stanisławowskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Łazarza Winniczuka, rolnika w Uhrynowie dolnym, na posta z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego stanisławowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

90. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu starosamborskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór Ks. Iwana Jaworskiego, gr. kat. proboszcza w Strzelbicach, na posta z kuryi gmin wiejskich, okręgu wyborczego starosamborskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

91. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego stryjskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Eugeniusza Petruszewicza, na posta z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego stryjskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

92. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tarnobrzeskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór JE. Zdzisława hr. Tarnowskiego, właściciela dóbr Dzików, na posta z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tarnobrzeskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

93. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tarnopolskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Pawła Dumki, na posta z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tarnopolskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

94. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tarnowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Wincentego Witosa, na posta z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tarnowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

95. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posta na Sejm krajowy

z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tłumackiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Iwana Makucha, adwokata krajowego w Tłumaczu, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego tłumackiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

96. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryj gmin wiejskich okręgu wyborczego trembowelskiego.

Usunięte przez Marszałka z porządku dziennego.

Następuje :

97. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego turczańskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Teodora Rożankowskiego, c. k. radcy Sądu krajowego i naczelnika c. k. Sądu w Boryni, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego turczańskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

98. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego wadowickiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Franciszka Górkiewicza, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego wadowickiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

99. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego wielickiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Franciszka Bardla, adwokata krajowego w Krakowie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego wielickiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

100. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Zaleszczyckiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Teofila Okuniewskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego zaleszczyckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

101. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego zbaraskiego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Izydora Hołubowicza, adwokata krajowego w Tarnopolu i posła do Rady Państwa, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego zbaraskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

102. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego złoczowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Teodora Wania, adwokata krajowego w Złoczowie, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego złoczowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

103. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego żółkiewskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Dra Michała Korola, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego żółkiewskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

104. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Iwa Lewickiego, posła do Rady państwa, c. k. Rady Sądu krajowego w Skolem, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu żydaczowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

105. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy

z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego żywieckiego.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Jana Zamorskiego, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego żywieckiego, uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa posłów, których wybór na niniejszem posiedzeniu sprawdzono, do złożenia przyrzeczenia poselskiego.

Na wezwanie Marszałka odczytuje sekretarz p. Urbański rotę przyrzeczenia po polsku, a następnie sekretarz p. Rożankowski po rusku, poczem sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów, których wybór został sprawdzony a posłowie kolejno, jak zostają wymienieni przez sekretarza, składają przyrzeczenie poselskie przez podanie ręki Marszałkowi.

Marszałek oznajmia, że porządek dzienny na tem został wyczerpany i że Izba przystępuje obecnie do wyboru komisji dla reformy wyborczej. Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Stadnickiego (młodszego), Kurowca, Witosa, Bednarskiego i Federowicza i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki, a Marszałek wzywa tymczasem sekretarza p. Urbańskiego do odczytania pism sądowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego Sekcyja III. we Lwowie z dnia 1. grudnia 1913, L. cz. N. s. IV. 10|10/12 w sprawie pozwolenia na karno sądowe ściganie p. Tymoteusza Starucha z powodu przekroczenia z § 411. u. k. popełnionego na osobie p. Witołda Demiańczuka.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo Izby radnej c. k. Sądu krajowego karnego we Lwowie z dnia 4. grudnia 1913. L. cz. Vr. 168/12/90 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Dra Dymitra Markowa z powodu zbrodni gwałtu publicznego z § 99. u. k. i przekroczenia z § 312. u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

L. s. 119/913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Podpisani przedkładają do uchwały Wysokiego Sejmu:

W n i o s e k :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony /./ projekt ustawy, zmieniającej §§. 19. i 37. statutu krajowego.

Wnioskodawca:
Głąbiński

Riedl, Górkiewicz, Wolanin, Pilch, Tomaka, Zaremba, Michalik, Wójcicki, Skarbak, Schmidt, Zamorski, Sala, Jabłoński, Adan.

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia §§. 19. i 37. statutu krajowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim ogłoszonego ces. pat. z 26. lutego 1861 Nr. 20 Dz. u. p.

Zs zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 19. i 37. statutu krajowego dla Królestwa Galicyi i Lo-

domeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, ogłoszonego ces. pat. z 26. lutego 1861. Nr. 20. Dz. u. p., opiewać będą, jak następuje:

§. 19.

Sejm jest powołany:

1. do obradowania i stawiania wniosków;

a) w przedmiocie obwieszczanych powszechnych ustaw i urzędzeń ze względu na ich szczególne oddziaływanie na dobro kraju,

b) w sprawie wydania powszechnych ustaw i zarządzeń, jakich wymagają potrzeby i dobrobyt kraju;

2. do czynienia propozycji we wszystkich przedmiotach, co do których rząd używa jego rady;

3. do kontrolowania całej działalności państwowych władz administracyjnych (szkolnych, skarbowych) i ich organów za pomocą środków regulaminem sejmowym wskazanych, a w szczególności państwowych władz administracyjnych, działających w kraju, niemniej do pociągania namiestnika kraju do odpowiedzialności za wszelkie naruszenia ustaw. Sejm ma prawo interpelowania namiestnika we wszystkich sprawach, dotyczących rządowej jego działalności podwładnych mu organów, badania aktów administracyjnych państwowych władz w kraju, domagania się od namiestnika wyjaśnień co do wnoszonych petycji, ustanawianie komisji, którym ze strony namiestnika ma być ndzieloną potrzebna informacja, wreszcie wyrażania swej opinii o działalności namiestnika i podwładnych jego organów we formie adresów lub rezolucyj.

Odpowiedzialność namiestnika wobec Sejmu określi bliżej osobna ustawa.

§. 37.

Namiestnik Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim albo też wyznaczeni przezeń komisarze mają prawo jawienia się w Sej-

mie i zabierania głosu każdego czasu. Gdyby przy rozprawach było potrzebem lub pożądanem dla udzielenia wiadomości i wyjaśnień delegowanie członków władz rządowych, marszałek zwróci się w tym celu do przełożonych tych władz.

Sejm ma prawo żądać obecności namiestnika lub komisarza rządowego przy obradach oraz domagać się od niego wyjaśnień.

Na interpelacye posłów może namiestnik lub komisarz rządowy odpowiedzieć natychmiast, może też przyrzec odpowiedź na następne posiedzenie lub odpowiedzi odmówić z podaniem powodów.

Posłowie mają prawo żądać otwarcia rozprawy nad odpowiedzią namiestnika lub komisarza rządowego.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

L. s. 120/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy o krajowym Trybunale administracyjnym i o toku instancji administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Wnioskodawca:
Głabiński.

Schmidt, Zamorski, Sala, Jabłoński, Adam, Pilch, Wolanin, Wójcicki, Bednarski, Zarembe, Michalik, Tomaka, Górkiewicz, Riedl.

Projekt

ustawy krajowej o toku instancji administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lo-

domeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim i o krajowym Trybunale administracyjnym.

I. O toku instancji administracyjnych.

§ 1.

We wszystkich sprawach, w których ustawy krajowe Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim przekazują pewne czynności władz politycznym i pozwalają wnosić rekursa przeciw orzeczeniom niższych władz administracyjnych do władz wyższych, będzie c. k. Namiestnictwo od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy instancją ostatnią, od której decyzji nie ma rekursu do c. k. Ministerstwa.

§ 2.

Taksamo będzie c. k. Namiestnictwo ostatnią instancją w tych wszystkich sprawach, które wprawdzie obecnie jeszcze unormowane są ustawami państwowymi, jednakże na mocy § 11. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z 21. marca 1867 Dz. u. p. Nr. 141, oraz § 18. statutu krajowego Królestwa Galicyi należą do kompetencji ustawodawstwa krajowego.

II. O krajowym Trybunale administracyjnym.

Ustanowienie, siedziba i zakres działania krajowego trybunału administracyjnego.

§ 3.

Natomiast ustanawia się dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim c. k. krajowy Trybunał administracyjny z siedzibą we Lwowie. Trybunał ten ma orzekać we wszystkich wypadkach, w których ktoś czuje się naruszonym w swych prawach przez niezgodne z ustawą ostateczne rozstrzygnięcie lub zarządzenie władzy administracyjnej.

§ 4.

Władzami administracyjnymi, przeciw którym rozstrzygnięciem lub zarzą-

dzeniu można wnosić zażalenie do krajowego Trybunału administracyjnego, są zarówno c. k. władze polityczne, powiatowe, c. k. Namiestnictwo, jako też i organa administracji autonomicznej krajowej, powiatowej i gminnej.

§ 5.

Z zakresu kompetencji krajowego Trybunału administracyjnego są wyłączone :

a) Wszystkie sprawy, które na mocy § 3. ustawy państwowej z dnia 22. października 1875 Dz. u. p. Nr. 36/875 są wyłączone z zakresu kompetencji c. k. Trybunału administracyjnego ;

b) Wszystkie sprawy, w których na mocy ustaw państwowych, nie mogących być zmienionymi przez ustawy krajowe, dopuszczalnym jest od rozstrzygnięcia lub zarządzenia c. k. Namiestnictwa rekurs do właściwego c. k. Ministerstwa.

§ 6.

Krajowy Trybunał administracyjny ma z urzędu strzedz swojej kompetencji.

O podniesionym zarzucie niekompetencji rozstrzyga sam Trybunał z zastrzeżeniem zażalenia do c. k. Trybunału administracyjnego we Wiedniu. (§ 10).

Ogólne zasady sądownictwa sprawowanego przez krajowy Trybunał administracyjny.

§ 7.

Krajowy Trybunał administracyjny ma postępować tylko na żądanie stron.

Zażalenie w krajowym Trybunale administracyjnym może być wniesione dopiero po zupełnem przeprowadzeniu sprawy na drodze administracyjnej.

Jeżeli zaniedbano toku instancyi administracyjnych, zażalenie do krajowego Trybunału administracyjnego jest niedopuszczalne.

§ 8.

Krajowy Trybunał administracyjny ma orzekać zazwyczaj na podstawie ta-

kiego faktycznego stanu rzeczy, jaki przyjęła ostatnia instancja administracyjna.

Jeżeli jednak Trybunał uważa, że faktyczny stan rzeczy ustalony został niezgodnie z aktami lub że on potrzebuje uzupełnienia w istotnych punktach, albo też, że nie zważano na dochowanie istotnych form postępowania administracyjnego, natenczas ma on zwrócić akta władzy administracyjnej z wezwaniem do usunięcia tych braków i ponownego przedłożenia aktów Trybunałowi. Może także znieść w takim wypadku rozstrzygnięcie lub zarządzenie będące przedmiotem zażalenia, z powodu wadliwego postępowania i zwrócić sprawę władzy administracyjnej z wezwaniem do usunięcia braków i wydania nowego rozstrzygnięcia lub zarządzenia.

§ 9.

Jeżeli krajowy Trybunał administracyjny uzna zażalenie za uzasadnione, ma on zmienić zaczepione rozstrzygnięcie lub zarządzenie i orzec o samej sprawie z podaniem powodów.

W takim orzeczeniu, rozstrzygającym samą sprawę, mogą być również zawarte polecenia lub zakazy do stron lub do właściwej władzy administracyjnej, mające na celu wykonanie tego orzeczenia.

§ 10.

Przeciw orzeczeniom krajowego Trybunału administracyjnego po myśli § 6. niniejszej ustawy wydanym, może zarówno strona jak i władza, której rozstrzygnięcie zaczepiono, wnieść w terminie, oznaczonym w §§ 14. i 15. ustawy państwowej z dnia 22. października 1875 Dz. u. p. Nr. 36/876, zażalenie do c. k. Trybunału administracyjnego we Wiedniu.

W imieniu władzy państwowej powołana jest do wniesienia tego zażalenia c. k. Prokuratora skarbu.

§ 11.

Pod względem prawa badania ważności ustaw i rozporządzeń stoi krajowy

Trybunał administracyjny na równi ze zwykłymi sądami.

Skład krajowego Trybunału administracyjnego i przepisy o służbie przy nim.

§ 12.

Krajowy Trybunał administracyjny składa się z prezydenta, wiceprezydenta i z potrzebnej ilości radców. Służba przy Trybunale administracyjnym jest stałym płatnym urzędem, niepołączalnym z piastowaniem innego publicznego urzędu.

Prezydent i wiceprezydent oraz radcy krajowego Trybunału administracyjnego stoją pod względem poborów na równi z takimi urzędnikami wyższych sądów krajowych.

Prezydenta i połowę radców krajowego Trybunału administracyjnego mianuje cesarz na propozycję namiestnika, który ma w tej mierze zasięgnąć opinii prezydenta lub gdyby tegoż posada była opróżniona, wiceprezydenta krajowego Trybunału administracyjnego.

Wiceprezydenta i drugą połowę radców krajowego Trybunału administracyjnego wybiera Sejm krajowy na podstawie terna, ułożonego przez Wydział krajowy, który ma w tej mierze zasięgnąć opinii prezydenta lub gdyby tegoż posada była opróżniona, wiceprezydenta krajowego Trybunału administracyjnego.

Członkowie mianowani przez cesarza są urzędnikami państwowymi, członkowie wybierani przez Sejm urzędnikami krajowymi.

Przynajmniej połowa członków mianowanych i przynajmniej połowa członków wybieranych musi mieć kwalifikację na urząd sędziowski.

§ 13.

Członkowie krajowego Trybunału administracyjnego mają być w ogólności traktowani wedle przepisów istniejących dla urzędników sędziowskich.

W szczególności mają do nich zastosowanie postanowienia artykułu 6.

państw. ust. zas. o władzy sędziowskiej i wydanej dla przeprowadzenia tego artykułu ustawy z 25/V 1868 Dz. u. p. Nr. 46.

Funkcye przekazane w tej ostatniej ustawie sądowi dyscyplinarnemu, sprawuje odnośnie do członków Trybunału administracyjnego on sam.

Inne postanowienia pod względem zastosowania tej ustawy do członków krajowego Trybunału administracyjnego jakoteż bliższe przepisy co do służbowego stanowiska tychże członków, będą wydane w drodze wspólnego rozporządzenia przez namiestnika i Wydział krajowy.

§ 14.

Krajowy Trybunał administracyjny rozprawia i rozstrzyga zazwyczaj w senatach złożonych z czterech radców i przewodniczącego. Przynajmniej dwaj członkowie senatu muszą być powołani z grona radców mianowanych przez cesarza, a przynajmniej dwaj z grona radców wybieranych przez Sejm.

Zarządzenia przygotowawcze i rozstrzygnięcie incydentalne mogą być uchwalone także w senatach, złożonych z dwóch radców i przewodniczącego. Jeden członek takiego senatu musi być powołany z grona radców mianowanych, drugi z grona radców wybieranych; trzeciego członka można powołać z jednej lub drugiej kategorii.

Przynajmniej połowa radców, wezwanych do poszczególnych senatów, musi być wzięta z grona członków Trybunału, mających kwalifikację do urzędu sędziowskiego.

Postępowanie przed krajowym Trybunałem administracyjnym, termin do wniesienia zażalenia.

§ 15.

Zażalenia mają być wniesione do krajowego Trybunału administracyjnego w ciągu czterech tygodni (28 dni) od do-

reżczenia rozstrzygnięcia lub zarządzenia, wydanego w ostatniej instancji (§ 7). W zażaleniu należy wymienić dzień doręczenia.

§ 16.

Do oznaczonego w poprzednim paragrafie terminu nie wlicza się dni biegu pocztowego.

Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na niedzielę lub święto, wtedy termin upływa dopiero z najbliższym dniem powszednim.

Przedłużenie terminu nie jest z reguły (§ 22) dozwolone.

§ 17.

Przywrócenie do pierwotnego stanu przeciw minionemu terminowi oznaczonemu w § 15 jest niedopuszczalne.

Prośby o takie przywrócenie mają być odrzucane z urzędu.

Skutek prawny wniesionego zażalenia.

§ 18.

Zażalenie do krajowego Trybunału administracyjnego nie ma z mocy samego prawa skutku odraczającego, wykonalności zacepionego orzeczenia lub zarządzenia. Stronie wnoszącej zażalenie, wolno jednak upraszać władzę administracyjną o takie odroczenie, a władza ma się na nie zgodzić, jeśli natychmiastowe wykonanie nie jest nakazane względami publicznymi, a dla strony wynikłoby z tego wykonania niepowetowana szkoda.

Treść i instruowanie zażalenia.

§ 19.

Zażalenie do krajowego Trybunału administracyjnego ma wskazać dokładnie to rozstrzygnięcie lub zarządzenie, przeciw któremu jest wymierzone, tudzież poszczególne punkta, będące przedmiotem zażalenia.

Do zażalenia należy dołączyć wszystkie środki dowodowe, na których strona je opiera, w oryginale lub odpisie.

Zażalenie musi być zaopatrzone podpisem adwokata.

Strony współpowane.

§ 20.

Żalącej się stronie wolno w tem pierwszym podaniu pozwać natychmiast, obok władzy administracyjnej, także te osoby, na których niekorzyść wyszłoby zniesienie lub zmiana administracyjnego rozstrzygnięcia lub zarządzenia, zacepionego przez żalącą się stronę.

Odpisy zażalenia wraz z załącznikami.

§ 21.

Do zażalenia należy dołączyć w każdym razie jego odpis, tudzież odpisy wszystkich załączników.

Jeśli znajdują się i współpowane strony (§. 20.), ma żalący się przedłożyć oprócz tego tyle odpisów swego podania i jego załączników, aby każdej z tych stron mógł być doręczony jeden egzemplarz.

Odrzucenie a limine.

§ 22.

Zażalenia, które się przedstawiają jako nienadające się do rozprawy z powodu oczywistej niekompetencji krajowego Trybunału administracyjnego, z powodu zaniedbania ustawowego terminu lub z powodu braku formalnych ustawowych wymogów (§§ 15, 19, 21) mają być z reguły odrzucone bez dalszego postępowania; toż samo odnosi się do zażaleń, przeciw którym powstaje zarzut sprawy sądzonej, lub braku legitymacyi do wniesienia zażalenia, o ile także te braki są oczywiste.

W razie braku formalnych wymogów ustawowych (§§ 19 i 21) może jednakowoż krajowy Trybunał administra-

cyjny zwrócić zażalenie dla uchylenia braków, z wyznaczeniem krótkiego nieprzedłużalnego terminu.

O takim odrzuceniu lub zwróceniu zażalenia postanawia krajowy Trybunał administracyjny na posiedzeniu niejawnem. O uchwale odrzucającej mają być zawiadomione władze administracyjne, przeciw którym rozstrzygnięciu lub zarządzeniu zażalenie jest wymierzone.

Przeciw zwróceniu lub odrzuceniu niema żadnego środka prawnego.

§ 23.

Jeśli zażalenie opiera się tylko na wadliwości postępowania administracyjnego, c. k. Trybunał administracyjny uznaje je za nieuzasadnione, w takim razie winien bez dalszego postępowania odrzucić zażalenie w formie uchwały, zaopatrzonej powodami.

W tej uchwale należy załaczemu się lub jego zastępcy oznajmić, że służy mu prawo przejrzania aktów administracyjnych i sporządzenia z nich odpisów.

Przeciw takiej uchwale może załacy się wnieść w 30-dniowym nieprzedłużalnym czasokresie pisemny sprzeciw i żądać publicznej ustnej rozprawy. Do takiego żądania należy się przychylić.

Postępowanie przedwstępne.

§ 24.

W sprawach nieskomplikowanych a mianowicie w sprawach, w których przedmiotem sporu nie jest stan faktyczny, przedstawiony w zażaleniu, lecz wyłącznie tylko kwestya prawna, winien krajowy Trybunał administracyjny bez wdrażania pisemnego postępowania przed wstępnego rozpisać publiczną ustną rozprawę.

W innych wypadkach winien krajowy Trybunał administracyjny podać do wiadomości pozwanej władzy, tudzież innych spółpозwanych stron, za-

pomocą dołączonych przez załaczego się odpisów wraz z załącznikami i ma je wezwać do wniesienia odpowiedzi na zażalenie w czasokresie, który nie może wynosić mniej jak 14 a nie więcej jak 30 dni.

Co do obliczenia tego czasokresu obowiązują te same zasady, jak co do terminu wniesienia zażalenia (§§ 16 i 17).

Odpowiedź na zażalenie należy wnieść w dwóch egzemplarzach i dołączyć do niej także odpis ewentualnych załączników.

Jeden egzemplarz odpowiedzi wraz z odpisem załączników ma być udzielony wnoszącemu zażalenie.

§ 25.

Jeśli krajowy Trybunał administracyjny uważa to za potrzebne do należytego przygotowania ustnej rozprawy, może zarządzić wniesienie repliki i dupliki.

Odpowiedź, replika i duplika zaopatrzone być mają w podpis adwokata.

Terminy do wniesienia tych pism oznacza się w każdym wypadku według uznania krajowego Trybunału, nie mogą one jednak wynosić więcej niż 30 dni (§§ 16 17).

§ 26.

Zaniechanie wniesienia jednego z wyż wspomnianych pism (§§ 23, 25) nie stoi na przeszkodzie dalszemu prowadzeniu sprawy.

§ 27.

Dla przygotowania rozprawy może krajowy Trybunał administracyjny zarządzić przesłuchanie interesowanych stron i władz, w szczególności także przedłożenia aktów przeprowadzonego administracyjnego postępowania.

Przesłuchanie władz ma nastąpić w drodze korespondencji.

§ 28.

Nawet jeżeli zażalenie nie jest zwrócone wyraźnie przeciw innym stronom

(§ 20), winien krajowy Trybunał administracyjny baczyć na to, aby w postępowaniu, które ma przed nim być przeprowadzone, wysłuchane były wszystkie osoby, mające interes w przedmiocie rozstrzygnięcia, by im daną była sposobność ochrony ich praw.

Ustna rozprawa.

§ 29.

Po zamknięciu pisemnego postępowania przedwstępnego ma prezydent krajowego Trybunału administracyjnego, o ile nie chodzi o orzeczenie po myśli § 8, zarządzić publiczną i ustną rozprawę w sprawie spornej i zaważać do niej interesowane władze i strony.

W wezwaniu należy zaznaczyć, że interesowanym i ich zastępcom wolno przejrzyć zarekwirowane przez c. k. krajowy Trybunał administracyjny akta (§ 27) i sporządzić z nich odpisy. Poszczególne części aktów mogą być w interesie publicznym od przeglądu wyłączone.

Pozwana władza ma przy przesyłaniu aktów krajowemu Trybunałowi administracyjnemu oznajmić, czy i które części aktów muszą być w interesie publicznym od przeglądu wyłączone.

Krajowy trybunał administracyjny może według swego uznania zaniechać rozpisywania publicznej ustnej rozprawy i orzec bez niej na podstawie aktów, jeżeli żaląca się strona zrzeknie się publicznej ustnej rozprawy, a ani pozwana władza ani współpозwana lub po myśli § 30. z urzędu wezwana strona, zapytana o to wyraźnie przez Trybunał przy sposobności wezwania jej do wniesienia odpowiedzi na zażalenie lub też przy sposobności zawiadomienia jej o późniejszemu wniesionem przez żalącego się zrzeczeniu się ustnej rozprawy — nie oświadczy wyraźnie, że takiej rozprawy żąda.

Krajowy Trybunał administracyjny może także z urzędu lub na wniosek pozwanej władzy lub strony zaważać żalącego się do wyraźnego oświadczenia się, czy zrzeka się rozprawy ustnej.

Raz oświadczone zrzeczenie się jest nieodwołalne.

§ 30.

Jawność rozprawy ustnej może być wykluczona uchwałą Trybunału ze względów obyczajności lub publicznego porządku.

W takim razie ma każdy interesowany prawo żądać, aby dozwolono wstępu trzem osobom jego zaufania.

§ 31.

Zastępców władzy administracyjnej państwowej wyznacza c. k. Namiestnictwo, zastępców władzy autonomicznej ta władza autonomiczna, przeciw której rozstrzygnięciu lub zarządzeniu zwraca się zażalenie.

§ 32.

Stronie interesowanej wolno bronić się na rozprawie osobiście lub dać się zastąpić przez adwokata.

Władze wykonywują swe prawo osobistej obrony swych interesów przez urzędników ze swego grona, korporacje i gminy przez pełnomocników lub przez urzędników, mających kwalifikację do politycznej służby conceptowej.

Ani strony ani władze nie są obowiązane jawnie się na rozprawie lub wysyłać zastępców.

§ 33.

Ustna rozprawa rozpoczyna się wykładem referenta z grona Trybunału.

Przewodniczący kieruje rozprawą i sprawuje policję obrad. Ma on i z urzędu starać się o całkowite zbadanie sprawy.

Członkowie senatu mają prawo stawiania pytań.

§ 34.

O zarzutach przeciw postępowaniu, tudzież o wnioskach stawianych podczas postępowania, rozstrzyga Trybunał w drodze uchwały.

§ 35.

Niejawienie się stron interesowanych lub ich zastępców nie przeszkadza przeprowadzeniu rozprawy i rozstrzygnięciu.

§ 36.

Na przełożenie ustnej rozprawy na inny termin można zezwolić w razie, gdy nieprzewyciężona przeszkoda nie dopuszcza dalszego prowadzenia rozprawy.

Orzeczenia krajowego Trybunału administracyjnego.

§ 37.

Gdy sprawa została dostatecznie roztrząśniętą, zamyka się rozprawę i przystępuje się do wydania orzeczenia.

Narada i głosowanie nie są jawne.

§ 38.

Orzeczenia krajowego Trybunału administracyjnego zapadają bezwzględną większością głosów.

Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

§ 39.

Orzeczenie ma być ogłoszone ustnie wraz z istotnymi powodami orzeczenia na tem samym posiedzeniu krajowego trybunału administracyjnego, a jeśliby to nie było wykonalne, to z całkowitymi powodami rozstrzygnięcia na innym posiedzeniu, o którym należy natychmiast uwiadomić strony interesowane.

Ogłoszenie orzeczenia musi nastąpić nawet, gdy strony interesowane się odzwały lub nie jawiły się na wyznaczonym dla ogłoszenia posiedzeniu.

§ 40.

Orzeczenia krajowego Trybunału administracyjnego mają być wygotowane w imieniu cesarza.

Wygotowane orzeczenia muszą zawierać nazwiska wszystkich członków krajowego Trybunału administracyjnego, którzy brali udział w ich wydaniu i mu-

szą być podpisane przez przewodniczącego i sekretarza.

Wystawione orzeczenia wraz z powodami rozstrzygnięcia należy doręczyć stronom interesowanym jak najprędzej.

§ 41.

Jeżeli zażalenie zostaje zupełnie odrzucone, to można nałożyć w orzeczeniu na żalącego się obowiązek całkowitego lub częściowego zwrotu kosztów postępowania przeprowadzonego przed krajowym Trybunałem administracyjnym.

Ściąganie przyznanych kosztów następuje na drodze egzekucji politycznej lub sądowej.

Jeżeli zażalenie zostaje w całości lub w części uwzględnione, można nałożyć na władzę, która zaczęzione rozstrzygnięcie lub zarządzenie wydała, obowiązek zwrotu stronie w całości lub w części kosztów postępowania przed kraj. Trybunałem administracyjnym, a ewentualnie także kosztów postępowania administracyjnego, poniesionych przez żalącą się stronę. Jeśli zaczęzione rozstrzygnięcie lub zarządzenie wydane było przez władzę państwową, koszty te pokryje skarb państwa; jeśli było wydane przez władzę autonomiczną, pokryje — stosownie do tego, która władza autonomiczna je wydała — kraj, powiat lub gmina pod rygorem egzekucji sądowej.

§. 42.

Krajowy trybunał administracyjny uprawniony jest do nałożenia na strony, jakoteż wedle okoliczności i na ich zastępców spierających się wbrew jasnemu brzmieniu ustawy lub dopuszczających się jakiegoś oczywiście swawolnego wnoszenia zażaleń, kar pieniężnych od 10 do 2.000 kor. Kary pieniężne płyną do funduszu ubogich miejsca zwyczajnego zamieszkania żalącej się strony.

§. 43.

Z rozprawy należy sporządzić protokół. Musi on zawierać nazwiska obec-

nych członków kraj. Trybunału administracyjnego, stron interesowanych i ich zastępców, dalej zastępców władzy administracyjnej i stwierdzać wydarzenia z posiedzenia, mające istotne znaczenie.

Z niejawnej obrady i głosowania należy sporządzić osobny protokół.

Każdy protokół musi być podpisany przez przewodniczącego i sekretarza

Moc prawna orzeczeń.

§. 44.

Przeciw orzeczeniom krajowego Trybunału administracyjnego niema miejsca przywrócenia do pierwotnego stanu; mogą być tylko zacepione zażaleniem do c. k. Trybunału administracyjnego we Wiedniu i to tylko w wypadku w §§. 6. i 10. przewidzianym.

Zaniechanie postępowania.

§. 45.

Jeżeli w jakimkolwiek okresie postępowania przed krajowym trybunałem administracyjnym pozwana władza złoży dowód, że żalący się został po wniesieniu zażalenia zaspokojony, należy zaniechać postępowania w drodze uchwały trybunału po wysłuchaniu wnoszącego zażalenie. Postępowanie raz zaniechane nie może być znowu wznowionem.

Wewnętrzne urządzenie i regulamin krajowego Trybunału administracyjnego.

§. 46.

Bliższe postanowienia, dotyczące wewnętrznego urządzenia krajowego Trybunału administracyjnego tudzież personelu, który ma być przy nim ustanowiony, wydane będą w drodze wspólnego rozporządzenia Namiestnika i Wydziału krajowego.

Krajowy Trybunał administracyjny układa sam swój regulamin i przedkłada go za pośrednictwem Namiestnika cesarzewi do zatwierdzenia.

Rozpoczęcie działalności krajowego trybunału administracyjnego.

§. 47.

Krajowy Trybunał administracyjny rozpoczyna działalność w trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy w dzienniku ustaw krajowych.

Postanowienia przejściowe i wykonawcze.

§. 48.

Krajowy trybunał administracyjny jest kompetentny także w sprawach policyjno-karnych, o ile one zostały lub zostaną unormowane ustawami krajowymi, wchodzącymi w zakres kultury krajowej.

§. 49.

Rozstrzygnięcia lub zarządzenia, które stały się prawomocnymi przed wejściem niniejszej ustawy w życie, nie mogą być przedmiotem zażalenia w krajowym Trybunale administracyjnym (§. 27.).

§. 50.

Przeprowadzenie tej ustawy poleca się całemu ministerstwu, oraz namiestnikowi i marszałkowi krajowemu Królestwa Galicyi.

Ls. 121/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Podpisani przedkładają do uchwały Wysokiego Sejmu

Wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy, zmieniającej postanowienia §§. 8, 17 i 22 statutu krajowego.

Wnioskodawca:
Głąbiński.

Zamorski, Adam, Wolanin, Wójcicki, Bednarski, Skarbek, Pilch, Zaremba, Michalik, Schmidt, Sala, Jabłoński, Tomaka, Górkiewicz,

U s t a w a

z dnia . . . , zmieniająca postanowienia §§. 8, 17 i 22 statutu krajowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonego ces. patentem z dnia 26. lutego 1861, Nr. 20. Dz. u. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 8, 17 i 22 statutu krajowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonego ces. patentem z dnia 26. lutego 1861, Nr. 20. Dz. u. p. opiewać mają, jak następuje:

§. 8.

Sejm zbiera się na mocy Najwyższego zwołania przynajmniej raz do roku, a to, o ile Cesarz inaczej nie postanowi, w krajowym mieście stołecznem Lwowie. Obrady Sejmu trwać będą corocznie przynajmniej przez czas trzech miesięcy.

§. 17.

Projekty ustaw w sprawach krajowych wchodzić do Sejmu bądź jako przedłożenie rządowe, bądź jako przedłożenie Wydziału krajowego, bądź jako wnioski komisji sejmowych lub jako samoistne wnioski posłów sejmowych (§. 35).

Do każdej ustawy krajowej potrzebną jest uchwała Sejmu i sankcyja cesarska. Prawo przedkładania ustaw do sankcyji cesarskiej i ich kontrasygnowania służy marszałkowi krajowemu wraz z namiestnikiem kraju i ministrem dla Galicyi. Wnioski, zmierzające do uchwalenia ustaw, odrzuconych przez cesarza lub przez Sejm, nie mogą być przedkładane powtórnie na tej samej sesyi sejmowej.

§. 22.

Sejm obraduje i uchwała w przedmiocie środków potrzebnych dla speł-

nienia jego zadań. W tym celu uchwała dodatki do podatków państwowych, samoistne opłaty i podatki, wymagające dla mocy obowiązującej cesarskiego zatwierdzenia.

Sejm ma prawo bez zatwierdzenia cesarskiego nakładać i pobierać dodatki do bezpośrednich podatków państwowych aż do wysokości 100% tych podatków.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

L. s. 122/1913.

We Lwowie, dnia 5 grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową opracował i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt pragmatyki dla nauczycielstwa ludowego przy możliwym uwzględnieniu życzeń, przedłożonych w dołączonym projekcie pragmatyki służbowej, opracowanej przez Zarząd główny Polskiego Towarzystwa pedagogicznego.

Wnioskodawca:

Wójcicki.

Górkiewicz, Zamorski, Sala, Jabłoński, Michalik, Tomaka, Pilch, Skarbek, Schmidt, Bednarski, Adam, Wolanin, Zaremba, Riedl.

Projekt

pragmatyki służbowej Zarządu głównego Polskiego Towarzystwa pedagogicznego.

I.

Stosunek prawny nauczycieli.

§ 1.

Służba nauczycielska w szkołach publicznych jest publicznym urzędem

krajowym, przystępnym dla wszystkich obywateli państwa, którzy uzdolnienie swe do niej udowodnią w sposób ustawą przepisany.

§ 2.

Nie mogą sprawować urzędu nauczycielskiego w szkole ludowej osoby, które skutkiem sądowno-karnego wyroku są wykluczone od wybieralności do reprezentacji gminnej, lub którym udowodniono poważne postęпки niemoralne lub zdrożności tego rodzaju, że musiałyby spowodować orzeczenie, wydające ze służby mianowaną już siłę nauczycielską.

§ 3.

Siły nauczycielskie, które wydano z zawodu nauczycielskiego skutkiem sądowno-karnego wyroku, połączonego z utratą wybieralności do reprezentacji gminnej, lub skutkiem prawomocnie uznanej przez sąd karny niezdolności do sprawowania urzędu nauczycielskiego, nie mogą być zatrudnione w szkołach ludowych. Jeżeli przyczyny wydalenia ustaną, ponowne użycie tych sił w zawodzie zależy od zezwolenia Rady szkolnej krajowej.

§ 4.

Swobodne wykonywanie praw obywatelskich, określonych państwowymi ustawami zasadniczymi, poza obowiązkami służbowymi nauczyciela nie może być niczem ograniczone.

II.

Krajowy status nauczycieli.

§ 5.

Dla nauczycieli prowadzi się w Radzie szkolnej krajowej status, do którego wpisuje się wszystkie daty osobiste, mające znaczenie dla stosunku służbowego w ogólności, awansu zaś i wymiaru poborów emerytalnych w szczególności.

§ 6.

Nauczycielstwo ludowe obejmuje jeden status.

Awansowanie odbywa się w sposób następujący: Po egzaminie kwalifikacyjnym do szkół ludowych pospolitych otrzymuje nauczyciel XI. klasę rangi i pozostaje w niej lat 6, potem przechodzi do X. klasy rangi i pozostaje w niej lat 12, wreszcie dochodzi do IX. klasy rangi.

Rada szkolna krajowa może, w uznaniu szczególniejszych zasług na polu szkolnictwa, pedagogii lub oświaty ludowej, przyznać nauczycielowi ad personam VIII. klasę rangi.

Posunięcie do wyższego stopnia płacy w randze XI. następuje co 2 lata, w randze X., IX. i VIII co 3 lata.

Nauczyciele z egzaminem kwalifikacyjnym do szkół wydziałowych i nauczyciele religii z wykształceniem uniwersyteckim, nadto nauczyciele z egzaminem, uprawniającym do kierownictwa kursów rolniczych lub z innymi egzaminami, które władze szkolne uznają za równorzędne z egzaminem do szkół wydziałowych, awansują w XI., X. i IX. klasie rangi do wyższych stopni płacy co 2 lata, następnie przechodzą do VIII. klasy rangi, w której awansują co 3 lata.

§ 7.

Z ukończonym 35. rokiem służby, licząc od pierwszej nominacji na nauczyciela tymczasowego, opuszcza nauczyciel rzeczywisty lub stały status nauczycieli czynnych i przechodzi w stały stan spoczynku.

§ 8.

Z chwilą uzyskania warunków awansu nie można nauczycielowi odmówić ani też niczem ograniczyć przejścia do wyższej rangi, względnie do wyższego stopnia płacy.

Wyjątek stanowi prawomocna kara dyscyplinarna, o ile wyraźnie orzeka, na jak długo wstrzymanie awansu ma być wykonane.

§ 9.

Status nauczycielstwa całego kraju prowadzi jednolicie Rada szkolna krajowa i z początkiem każdego roku słonecznego w dzienniku urzędowym podaje go do wiadomości nauczycielstwa.

III.

Mianowanie, przenoszenie i zamiana służbowa.

§ 10.

Posadę nauczycielską w publicznych szkołach ludowych zajmować może każda osoba bez różnicy płci, mająca prawo obywatelstwa austriackiego i posiadająca świadectwo dojrzałości ze seminaryum nauczycielskiego. Dyspensa od tego świadectwa nie jest dopuszczalną.

§ 11.

Kto *a)* nie ukończył 19. roku życia, *b)* przekroczył 40. rok życia, lub *c)* na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego został ze służby nauczycielskiej wydalony, ten do uzyskania posady nauczycielskiej potrzebuje osobnego zezwolenia Rady szkolnej krajowej.

§ 12.

Nadanie posady nauczycielowi, któryby przez to wszedł w stosunek służbowego podporządkowania wobec przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej lub inspektora szkolnego, z którymni w linii wstępnej albo zstępnej, albo linii ubocznej aż do stryja lub bratanka włącznie jest spokrewniony, albo spowinowacony, lub co do których pozostaje w stosunku adoptacji, dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem Rady szkolnej krajowej, nawet, gdy idzie o posadę tymczasową. Jeżeli stosunek taki powstanie później między przełożonym a nauczycielem, będącym już w służbie, wówczas, należy zapobiedz, o ile potrzeba wymaga — aby na tem nie ucierpiał ani interes służby ani dotyczący nauczyciel.

§ 13.

W publicznych szkołach ludowych i wydziałowych rozróżnia się 3 kategorie nauczycieli: *a)* tymczasowych, *b)* rzeczywistych i *c)* stałych.

§ 14.

Nauczyciela tymczasowego mianuje Rada szkolna okręgowa, donosząc o tem równocześnie Radzie szkolnej krajowej

§ 15.

W razie uznanej i koniecznej potrzeby może Rada szkolna okręgowa przenieść nauczyciela tymczasowego z urzędu na inną posadę, a rekurs przeciw takiemu przeniesieniu nie jest dopuszczalny. Nauczycielowi tymczasowemu, przeniesionemu z urzędu, należy się zwrot kosztów przeniesienia w kwocie 50 K.

§ 16.

Nauczyciela tymczasowego, po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego do szkół ludowych pospolitych, wpisuje Rada szkolna krajowa do statusu, wyznacza mu miejsce służbowe i wystawia dekretu prawniający go do rzeczywistego wykonywania zawodu i korzystania z wszelkich praw, nauczycielowi rzeczywistemu ustawa przyznanych.

§ 17.

Nauczyciel rzeczywisty po wpisaniu go do statusu ma złożyć przysięgę służbową w ręce przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej lub inspektora szkolnego okręgowego.

§ 18.

Nauczyciel tymczasowy przy wstąpieniu do służby ma złożyć ślubowanie obowiązków przez podanie ręki. Ślubowanie należy złożyć w ręce przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej lub inspektora szkolnego okręgowego.

§ 19.

Stałych nauczycieli i kierowników szkół ludowych oraz stałych nauczycieli i dyrektorów szkół wydziałowych mianuje Rada szkolna krajowa na podstawie konkursu, ogłoszonego w przeciągu 4 tygodni po opróżnieniu posady z terminem również czterotygodniowym.

§ 20.

Prawo ubiegania się o stałą posadę nauczyciela lub kierownika szkoły ludowej mają tylko nauczyciele, posiadający patent złożonego egzaminu kwalifikacyjnego do szkół ludowych.

§ 21.

Prawo ubiegania się o posadę nauczyciela lub dyrektora szkoły wydziałowej mają tylko nauczyciele posiadający patent złożonego egzaminu kwalifikacyjnego do szkół wydziałowych.

§ 22.

Posadę stałą otrzymuje z pomiędzy kompetentów z reguły ten nauczyciel, który przy równej wymaganej kwalifikacji i aplikacji służbowej, wykaże największą ilość lat służby. Przy równych warunkach pierwszeństwo posiada kompetent swojego okręgu służbowego.

§ 23.

Mianowanie odbywa się w ciągu 6 tygodni po upływie terminu konkursu.

§ 24.

Nauczyciela rzeczywistego przenosi Rada szkolna krajowa: *a)* na jego własną prośbę, *b)* z urzędu, jeżeli tego wymaga dobro szkoły lub powaga stanu nauczycielskiego, *c)* wskutek prawomocnej kary dyscyplinarnej, opiewającej na przeniesienie. W wypadku pod *b)* ma nauczyciel prawo wnieść rekurs do Ministerstwa wyznań i oświaty do dni 14, a rekurs taki posiada moc odraczającą.

§ 25.

Nauczyciela (kierownika, dyrektora) stałego przenosi Rada szkolna krajowa:

a) na jego własną prośbę, *b)* wskutek prawomocnej kary dyscyplinarnej, opiewającej na przeniesienie i *c)* na podstawie dobrowolnej deklaracji, że przyjmuje proponowaną mu przez władzę posadę, potrzebującą nauczyciela uzdolnionego w pewnym kierunku fachowym. Wyjątek stanowi zwinięcie szkoły lub klasy, względnie zamiana szkoły na niższą kategorię. Wówczas przeniesieniu ulega najmłodszy latami służby.

§ 26.

Nauczycielowi, przeniesionemu na inną posadę nie na własną prośbę, ani też w drodze dyscyplinarnej, należy się zwrot kosztów, jakie z tego tytułu otrzymują urzędnicy państwowi odpowiedniej klasy rangi.

§ 27.

Wszelkie przeniesienia nauczycieli (kierowników, dyrektorów) winny następować z reguły w ciągu głównych feryi szkolnych. W razie wyjątkowych wypadków przeniesienia w ciągu roku szkolnego należy nauczyciela zawiadomić o tem najmniej na dni 30 przed terminem objęcia nowej posady, a uwzględniając jego stosunki gospodarcze i rodzinne, udzielić mu odpowiedniego urlopu do przesiedlenia się, najmniej jednak dni 8.

§ 28.

Na zamianę miejsc służbowych, o którą proszą nauczyciele stali tej samej klasy rangi, zezwala Rada szkolna krajowa.

§ 29.

Rada szkolna krajowa prowadzi wykaz wszystkich wolnych posad i ogłasza je w dzienniku urzędowym.

IV.

Pobory, zaopatrzenia i inne korzyści nauczycieli.

§ 30.

Pobory nauczyciela tymczasowego z egzaminem dojrzałości wynoszą 1.200 K

i 50% dodatku aktywalnego nauczycieli rzeczywistych w XI. klasie rangi.

§. 31.

Nauczyciel rzeczywisty lub stały ma prawo do poborów tych samych, jakie pobierają urzędnicy państwowi w odnośnej klasie rangi.

Pobory służbowe należą się nauczycielowi od dnia zamianowania, pod warunkiem zgłoszenia się do służby w zakresie w dekreście terminie, a w razie awansu od dnia pierwszego tego miesiąca, który następuje po dniu awansu.

§. 32.

Wypłata poborów ustawowych następuje w ratach miesięcznych z góry.

§. 33.

Pobory aktywne należy wstrzymać z ostatnim dniem tego miesiąca, w ciągu którego nauczyciel rzeczywiście ustąpił ze służby.

§. 34.

Czas służby, uprawniający do awansu liczy się od dnia 1-go miesiąca następującego po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego do szkół ludowych pospolitych, względnie wydziałowych.

Nie wlicza się do czasu, przepisanego do posunięcia do wyższego stopnia płacy lub wyższej klasy rangi czasu urlopów bezpłatnych — o ile nauczyciel w czasie tym nie spełniał obowiązków w szkole prywatnej z prawem publiczności, a dalej — czasu kwieszkowania, suspensy, zakończonej prawomocnym wyrokiem, wykazującym winę nauczyciela — wreszcie czasu, jako kary takim wyrokiem oznaczonego.

§. 35.

Na każdy awans do wyższej klasy rangi lub posunięcie do wyższego stopnia płacy wydaje Rada szkolna krajowa z urzędu dekret, w którym na

wymienić pobory nauczyciela wedle klasy rangi i dzień awansu.

§. 36.

Za kierownictwo pobiera kierownik szkoły ludowej i dyrektor szkoły wydziałowej po 100 K za każdą klasę.

§ 37.

Zastępcy kierownika lub dyrektora szkoły należy się remuneracja za czas zastępstwa w wysokości dodatku za kierownictwo, za ten czas przypadającego, jeżeli zastępstwo w ciągu roku szkolnego trwa bez przerwy przynajmniej jeden miesiąc.

§ 38.

Każdemu kierownikowi i dyrektorowi szkoły stałemu, czy tymczasowemu, należy się wolne mieszkanie w budynku szkolnym składające się najmniej z 3 pokoi, kuchni, spiżarki, piwnicy it.p. Kierownikom lub dyrektorom szkół mających ogród szkolny lub pole, należą się odpowiednie budynki gospodarcze.

§ 39.

W razie braku mieszkania w szkole należy się kierownikowi lub dyrektorowi szkoły ryczałt na mieszkanie w wysokości 25% jego płacy.

§ 40.

Nauczyciel pobiera $1\frac{1}{2}\%$ płacy miesięcznej wraz z dodatkami wliczalnymi do emerytury za każdą godzinę nauki udzielanej ponad obowiązkowych 24 godzin tygodniowo. Nauczyciel, czujący brak sił fizycznych do pracy nadobowiązkowej, może uchylić się od pełnienia czynności powyżej 6 godzin nadobowiązkowych, bez ujemnych następstw w awansie.

§ 41.

Na drobne potrzeby szkolne i urzędowe otrzymują kierownicy, względnie dyrektorowie szkół ludowych i wy-

działowych rocznie na klasę pierwszą 50 koron, na każdą dalszą 25 koron.

Ryczałt ma być płacony w kwartalnych ratach z góry.

§ 42.

Za wydanie duplikatu zawiadomienia lub świadectwa szkolnego, należy się kierownikowi względnie dyrektorowi szkoły 2 korony.

§ 43.

Nauczycielowi rzeczywistemu, który z powodu słabości albo innych nieszczęśliwych wypadków niewinnie popadł w nędzę, należy na jego prośbę udzielić bezprocentowej zaliczki na płacę do wysokości sześciomiesięcznych poborów z funduszków krajowych, spłacalnej w przeciągu lat trzech — o ile pobory te innymi wierzytelnościami do maksymalnie ustawą dopuszczalnej kwoty nie są już obciążone. Dalej idące względy przy udzielaniu zaliczek zastrzeżone są ocenie władzy, której w tym wypadku pozostawia się też ustalenie sposobu spłaty, jakoteż ewentualnie wskazanych środków zabezpieczenia.

§ 44.

Prawo nauczycieli rzeczywistych do poborów emerytalnych (odprawy), jakoteż prawa pozostałych po nauczycielu przynależnych do kwartału pośmiertnego i poboru zaopatrzenia (odprawy), należy oceniać według obowiązujących przepisów ustawy z d. 19. lutego 1907. Nr. 34. dz. u. p. — ze zmianami z niniejszej ustawy wynikającymi.

§ 45.

Jeżeli nauczyciel rzeczywisty z powodu przytępienia umysłu, obłądki, albo innej nieuleczalnej choroby lub nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ wskutek wykonywania zawodu, stał się do dalszej służby nauczycielskiej niezdolnym, policza mu się przy wymiarze poborów emerytalnych najmniej dalszych lat 10. Ponadto można w warunkach

zasługujących na szczególne uwzględnienie przyznać emeryturę w jeszcze wyższym wymiarze, aż do pełnej kwoty policzalnych przy wymierzaniu emerytury poborów. Przyznawanie poborów emerytalnych przysługuje Radzie szkolnej krajowej.

Jeżeli umrze nauczyciel, który uzyskał prawo do emerytury, należy się żonie i sierotom zaopatrzenie, obliczone według poborów i stanu awansowego w dniu śmierci męża (ojca).

§ 46.

Jeżeli nauczyciel wskutek zarządzenia władzy czuje się pokrzywdzonym w swoich prawach służbowych, natenczas może wnieść zażalenie w drodze służbowej.

V.

Obowiązki nauczycieli.

§ 47.

Nauczyciel, zajęty w publicznych szkołach ludowych, ma się odznaczać nieposzlakowanym życiem, spełniać obowiązki swego urzędu wiernie i sumiennie, przyświecać przykładem swemu otoczeniu. W wypełnianiu swego zadania znaleźć ma u swych władz poparcie, ma prawo domagać się współdziałania domu rodzicielskiego i jako osoba urzędowa, korzystać z ustawowej ochrony władz w całej pełni.

§ 48.

Jeżeli nauczyciel w urzędowaniu dozna przeszkody wskutek niewłaściwego zachowania się stron, należy wobec winnych zastosować te same przepisy, jakie istnieją celem ochrony urzędowania urzędników państwowych.

§ 49.

Nauczyciel powinien unikać wszelkiego zachowania się sprzecznego z obowiązkami służbowymi i uwłaczającego powadze stanu nauczycielskiego lub też jego działalności wychowawczej i nau-

czyielskiej, oraz wystrzegać się wszelkiego nadużycia swego urzędowego stanowiska.

§ 50.

Nauczyciel powinien stosować się chętnie i ściśle do ustaw i rozporządzeń, jakoteż poleceń władz szkolnych i przełożonych; rad, wskazówek i nापomnień kierownika względnie dyrektora szkoły sumiennie przestrzegać, tudzież stosować je skutecznie przy nauce i spełnianiu innych swych obowiązków służbowych.

§ 51.

Nauczyciele są obowiązani zachowywać się uprzejmie wobec członków władz szkolnych i członków grona nauczycielskiego, tudzież przez zgodne współdziałanie ułatwić sobie wzajemne spełnienie zadania i podnosić powagę szkoły u publiczności. Starsi członkowie grona winni na żądanie swem doświadczeniem wspierać uprzejmie młodszych w spełnianiu ich zawodu. O starszeństwie w gronie stanowi klasa rangi, w równej klasie rangi — lata służby, przy równych latach służby — wiek.

§ 52.

Nauczyciele są obowiązani w interesie nauki i frekwencji szkolnej, przede wszystkim zaś w interesie wychowania, utrzymywać z wszelką usilnością konieczną styczność z domem rodzicielskim. Dla omawiania dotyczących kwestyi należy urządzać zebrania rodzicielskie. W obcowaniu z rodzicami młodzieży szkolnej i w urzędowych stosunkach ze stronami wogóle winni nauczyciele postępować uprzejmie, udzielać im z wszelką gotowością potrzebnych rad i wskazówek oraz starać się o pozyskanie zaufania ludności.

Z drugiej strony nauczyciele mają prawo żądać ze strony rodziców lub ich zastępców czynnego popierania szkoły w wypełnianiu jej zadania, stosowania

się do odnośnych przepisów i wskazówek władz szkolnych, rad nauczycielskich, dotyczących się nauki lub wychowania dzieci, tudzież jawienia się w budynku szkolnym na wezwanie kierownika względnie dyrektora szkoły w interesie nauki lub wychowania dzieci, względnie pupilów.

§ 53.

Nauczyciel jest obowiązany do udzielania nauki w 24 godzinach tygodniowo, nie może on jednak, jeżeli dobro szkoły tego wymaga, uchylić się od nadobowiązkowego udzielania nauki aż do 6 godzin tygodniowo, za co należy mu się wynagrodzenie według § 40-tego ustawy.

§ 54.

Celem osiągnięcia pomyślnego stanu nauki winni nauczyciele przygotowywać się starannie do lekcji, poprawiać sumiennie ćwiczenia piśmienne, stosować się do planu naukowego, nie odstępować od podziału godzin i poszczególnych godzin nauki nie używać inaczej, jak tylko na spełnienie każdorazowego zadania nauki.

§ 55.

Każdy nauczyciel jest odpowiedzialny za osiągnięcie przepisanego celu nauki, o ile nie zajdą żadne utrudniające okoliczności. Nauczyciele winni zapisywać codziennie do dziennika lekcyjnego przerobiony materiał naukowy i ćwiczenia piśmienne, z należytą pilnością i starannością utrzymywać akta urzędowe, oraz wygotowywać świadectwa i zawiadomienia szkolne.

§ 56

Nauczyciele mają ściśle przestrzegać przepisanego czasu nauki i mają — celem czuwania nad zbierającą się na naukę młodzieżą — jawić się w izbie szkolnej na kwadrans przed nauką, o ile nie zaprowadzono wspólnego nadzoru kilku klas.

§ 57.

Nauczyciele mają wykonywać ściśle uchwały konferencji i wszyscy winni brać udział w uroczystościach szkolnych.

§ 58.

Nauczycielom nie wolno używać dzieci szkolnych do załatwiania spraw i czynności, które są niezgodne z karnością szkolną, nie pozostają w żadnym związku z celem nauki, lub zagrażają zdrowiu dzieci; w szczególności nie wolno używać dzieci szkolnych do robót w domu nauczyciela, do czyszczenia budynku szkolnego lub dowywiadywania się o podejrzanych zastąpieniach współuczniów. Tylko w razie koniecznym i to jedynie wtedy, jeżeli przeciw temu nie przemawiają względy zdrowotne i pedagogiczne, wolno poruczyć dzieciom szkolnym udzielanie potrzebnych wiadomości rodzicom współuczniów.

§ 59.

Nauczycielom nie wolno po nauce szkolnej urządzać w klasie nauki dodatkowej za osobną opłatą, nie wolno przyjmować podarunków od dzieci szkolnych lub ich rodziców, ani zbierać pieniędzy między młodzieżą szkolną — celem ofiarowania podarunku kierownikowi, dyrektorowi lub innemu nauczycielowi szkoły przy jakiegokolwiek sposobności.

§ 60.

Nauczyciele, powołani do czynnej służby wojskowej mają donieść o tem bezzwłocznie władzy przełożonej, podając odnośne daty powołania. Podczas czynnej służby do 8 tygodni, tudzież ćwiczeń peryodycznych, zatrzymuje nauczyciel prawo do poborów. Czas spędzony w takim stosunku służbowym zalicza się również przy posunięciu do wyższej klasy rangi, względnie wyższego stopnia płacy. Uprawnienia te mają być zastosowane również w razie wyjątkowego powołania rezerwistów lub rezerwistów zapasowych do czynnej służby podczas

pokoju także na czas dłuższy niż 8 tygodni.

Natomiast nauczycielom, powołanym do odbycia czynnej służby wojskowej, ustawowo rok lub dłużej trwającej, należy pobory zastanowić; czas spędzony w tym stanie wlicza się do ogólnej liczby lat służby nauczycielskiej, nie wlicza się natomiast przy posunięciach do wyższej klasy rangi, względnie wyższego stopnia płacy, jednakże nauczyciel zatrzymuje charakter swój wedle już osiągniętej klasy rangi. Tak samo zatrzymuje nauczyciel swój stopień wedle klasy rangi na czas czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji (uzupełnienia na stan wojenny) lub powołania do pospolitego ruszenia.

O ile nauczyciel podczas takiej czynnej służby wojskowej ma prawo do poborów służbowych, postanawiają istniejące, osobne zarządzenia; czas takiej czynnej służby wlicza się przy posuwaniu do wyższej klasy rangi.

§ 61.

Jeżeli nauczyciel chce wstąpić do czynnej służby wojskowej dobrowolnie, bez ustawowego obowiązku, albo przejściowo w niej pozostać, potrzebuje do tego pozwolenia Rady szkolnej krajowej, którego odmówić można tylko w razie służbowej konieczności.

§ 62.

Nauczyciel jest obowiązany zawiadomić władzę służbową o swem stałym miejscu zamieszkania, a o każdej zmianie tegoż wczas donosić. Powinien on również dobierać sobie miejsce zamieszkania w ten sposób, ażeby mógł bez trudności wypełniać swoje obowiązki służbowe.

§ 63.

O zamierzonym zawarciu związku małżeńskiego ma nauczyciel donieść władzy służbowej, podając daty personalne osoby, którą zamierza zaślubić. Donie-

sienie to ma nastąpić na 2 tygodnie przed zawarciem ślubu, o ile dostateczne powody nie usprawiedliwiają doniesienia w późniejszym terminie.

Nauczyciele tymczasowi mogą zawierać związki małżeńskie tylko za zezwoleniem władzy.

§ 64.

Nauczyciel nie może obok swego urzędu zajmować się takim zarobkowaniem ubocznem, któreby było sprzeczne z powagą i godnością jego urzędu.

Czynności sprzeczne z powagą i godnością stanu nauczycielskiego określa Rada szkolna krajowa.

VI.

Przełożenstwo nauczycieli.

§ 65.

Najwyższe kierownictwo, nadzór wychowania i władzę wykonawczą w kraju w sprawach szkół i zakładów wychowawczych, podlegających Radom szkolnym okręgowym, spełnia Rada szkolna krajowa.

§ 66.

Rada szkolna okręgowa zarządza w swym okręgu szkołami ludowymi publicznymi, oraz zakładami naukowymi i wychowawczymi, które są z niemi połączone, z wyjątkiem szkół ćwiczeń przy seminariach nauczycielskich; sprawuje nadzór nad szkołami ludowymi prywatnymi, oraz nad zakładami wychowawczymi i prywatnymi dla młodzieży, która nie uczęszcza do szkół ludowych pospolitych.

Nadzór pedagogiczny z ramienia Rady szkolnej okręgowej wykonuje nad szkołami ludowymi inspektor szkolny okręgowy.

§ 67.

Bezpośrednim przełożonym każdej więcej klasowej szkoły ludowej jest nauczyciel, zamianowany jej kierownikiem względnie dyrektorem, albo zastępca tymczasowy według starszeństwa.

§ 68.

Ministerstwo wyznań i oświaty stanowi wyższą instancję nauczycieli w drodze rekursu we wszystkich sprawach służbowych, wynikających ze stosunku do władz przełożonych. Od orzeczenia Ministerstwa można wnieść odwołanie do Trybunału administracyjnego.

§ 69.

Rada szkolna krajowa w szczególności:

a) sporządza i prowadzi status nauczycielski;

b) wydaje nauczycielom dekrety, uprawniające do rzeczywistego i stałego sprawowania zawodu nauczycielskiego; posuwa nauczycieli do wyższej klasy rangi, oraz do wyższego stopnia płacy;

c) mianuje dyrektorów szkół wydziałowych i kierowników szkół ludowych;

d) udziela urlopów, skutecznie przeniesienia w drodze służbowej, przenosi nauczycieli w stan spoczynku, wymierza zaopatrzenia dla wdów i sierót po nauczycielach;

e) zgłasza sprawy dyscyplinarne nauczycieli do senatu krajowego i przeprowadza zapadłe wyrokiem zarządzenia;

f) sprawuje nadzór nad czynnościami inspektorów szkolnych okręgowych i zarządza wizytację szkół przez inspektorów szkolnych krajowych;

g) zatwierdza plany naukowe, instrukcje i podręczniki szkolne, opracowane i przedłożone przez komisję fachowych nauczycieli, utworzoną w połowie z członków, powołanych przez Radę szkolną krajową, w połowie z delegatów, wybranych przez nauczycielską konferencję krajową.

h) ułatwia nauczycielom dalsze kształcenie się w zawodzie przez urządzenie kursów, wycieczek po kraju i zagranicę, wysyłanie nauczycieli celem dalszego kształcenia się lub poznania szkolnictwa

innych krajów lub państw, oraz przez zaopatrywanie okręgowych bibliotek szkolnych w odpowiednie fundusze na zakupno dzieł naukowych.

§ 70.

Rada szkolna okręgowa w swoim okręgu :

a) sprawuje nadzór nad szkołami i zakładami wychowawczymi w kierunku pedagogicznym i administracyjnym, oraz prowadzi w całym okręgu wykaz młodzieży w wieku szkolnym będącej i do szkoły obowiązanej;

b) mianuje i przenosi nauczycieli tymczasowych ;

c) udziela urlopu nauczycielom do 6 miesięcy ;

d) porucza zastępstwo kierownictwa szkoły jednej z sił nauczycielskich według starszeństwa w służbie i rozpisuje najdalej w przeciągu 4 tygodni po opróżnieniu posady konkurs na stałe obsadzenie ;

e) przedkłada Radzie szkolnej krajowej podania nauczycieli o nadanie im stałych posad ;

f) przeprowadza z czynnikami miejscowymi wszelkie pertraktacje, umożliwiające wszystkim bez wyjątku młodzieży, w wieku szkolnym będącej, naukę normalną, oraz ułatwiające nauczycielom spełnianie obowiązku nauczania ;

g) wydaje opinię o stanie szkoły i nauki pisemnie w księdze hospitacyjnej szkoły, oraz osobnym pismem aplikację służbową dotyczącą nauczyciela po każdej wizytacji do osobistej jego wiadomości.

§ 71.

W każdej gminie administracyjnej opiekuje się szkołą (-ami) Rada szkolna miejscowa, której skład i zakres działania określa osobna ustawa.

Zadaniem jej jest : wspieranie szkoły w jej działalności, staranie się o frekwen-

cyę dziatwy, o zaopatrzenie jej w książki i przybory naukowe, o dostarczenie szkole odpowiednich ubikacji, należytego opału, sprzętów, przyborów naukowych itp., nie przysługuje jej jednak prawo nadzoru w kierunku dydaktyczno-pedagogicznym.

§ 72.

Dyrektor, względnie kierownik szkoły zarządza całym zakładem i jest w pierwszej linii odpowiedzialny za ściśle wykonywanie ustaw i rozporządzeń władz szkolnych, tudzież za prawidłowy stan szkoły.

§ 73.

Dyrektor lub kierownik szkoły zastępuje szkołę na zewnątrz i pośredniczy w stosunku urzędowym z władzami szkolnemi.

Podania wystosowane przez nauczycieli do władz szkolnych przedkłada niezwłocznie do miejsca przeznaczenia.

§ 74.

Dyrektor lub kierownik szkoły wdraża siły nauczycielskie do rzetelnego wypełniania obowiązków i wspiera je wedle sił w wykonywaniu ich zawodu; przyświeca dobrym przykładem, pomaga radą i czynem przy udzielaniu nauki, tudzież we wszystkich sprawach, dotyczących karności szkolnej i stosunku ze stronami, oraz w sposób poważny i godny wpływa na zachowanie się podwładnych nauczycieli.

§ 75.

Wszelkie sprawy szkoły, sprawy wychowania i nauczania, o ile wybiegają poza zakres ścisłej administracji szkolnej, poruczonej dyrektorowi (kierownikowi), omawia i ustanawia konferencya grona nauczycielskiego. Dyrektor (kierownik) szkoły nie może niedopuszczyć do uchwał konferencyi, jeżeli te nie są sprzeczne z obowiązującymi rozporządzeniami władz szkolnych ; uchwały te

jednak mają moc obowiązującą z chwilą zatwierdzenia ich przez Radę szkolną okręgową za zwrotem protokołu. Uchwały grona nauczycielskiego uwidocznią dyrektor (kierownik) szkoły w osobnej księdze uchwał w porządku chronologicznym.

§ 76.

Dyrektor (kierownik) szkoły winien czuwać nad tem, aby uchwalone na konferencyi nauczycielskiej jednolite zasady nauczania, karności szkolnej i urzędzenia szkoły stosowano i przeprowadzano równomiernie; z tego też powodu ma być z reguły obecnym w budynku szkolnym podczas trwania nauki, zwracać jak największą uwagę na skuteczność wychowania i nauczania, hospitować często naukę wszystkich sił nauczycielskich w szkole zatrudnionych i dążyć do usunięcia ewentualnych wykroczeń i nadużyć.

§ 77.

Kierownik względnie dyrektor szkoły winien ściśle czuwać nad tem, aby prowadzony tok nauki nie doznał przeszkody tudzież, aby do sal szkolnych podczas nauki wchodziły tylko osoby do tego upoważnione, t. j. kierownik względnie dyrektor szkoły, przewodniczący Rady szkolnej krajowej i okręgowej, inspektorowie szkolni i osoby przez Radę szkolną krajową lub okręgową w pewnych specjalnych wypadkach do tego upoważnione.

§ 78.

Żadnemu zwierzchnikowi nie wolno czynić uwag nauczycielom w obecności dzieci szkolnych lub w sposób, mogący naruszać ich powagę. Wszelkie uwagi, pouczenia i polecenia przełożonych powinny być wypowiedziane w przyzwoitej formie, rzeczowo i życzliwie. Błądzącemu nauczycielowi należy przedstawić ujemne skutki jego postępowania i wskazać drogę właściwą.

§ 79.

Bezpośredni nadzór nad stanem i postępowaniem nauki religii służy właściwemu

kościółowi lub stowarzyszeniu religijnemu.

§ 80.

Na początku roku szkolnego kierownik szkoły przeznacza dla każdej klasy gospodarza, przydziela nauczycielom poszczególne przedmioty nauki w klasach, oraz układa podział godzin. Przy układaniu podziału godzin winien uwzględnić według możliwości uzasadnione życzenia sił nauczycielskich i w ogólności uważać na to, aby siły te, stosownie do swego uzdolnienia i w zakresie obowiązkowego wymiaru godzin, były zajęte jak najrównomierniej.

Jeżeli szkoła nie ma własnego nauczyciela religii, należy godziny nauki religii wyznaczać w porozumieniu z urzędem parafialnym, względnie z przełożeniem izraelickiej gminy wyznaniowej; gdyby nie można w tym względzie osiągnąć zgody, należy odnieść się do Rady szkolnej okręgowej. Urząd parafialny, względnie przełożenie gminy wyznaniowej, ma w należytych czasie przed rozpoczęciem roku szkolnego podać kierownikowi szkoły do wiadomości swoje życzenia co do wyznaczenia godzin na naukę religii, tudzież nazwiska osób, którym poruczono jej udzielanie.

Ustalony podział godzin należy w szkołach ludowych dwu i więcej klasowych, po przeprowadzeniu nad nim obrad na konferencyi nauczycielskiej, przedłożyć do zatwierdzenia Radzie szkolnej okręgowej wraz z zarządzeniami, co do rozdziału klas i przedmiotów naukowych.

§ 81.

W każdej szkole ludowej należy utrzymywać następujące akta urzędowe: kronikę szkolną, inwentarz szkolny, protokół czynności, indeks normalistów, księgę wizytacyjną, katalogi biblioteczne, spis książek dla ubogich dzieci, spis książek zaleconych do bibliotek młodzieży szkolnej, katalogi klasowe, względnie katalog główny, wykazy uczęszczania, dzienniki

lekcyjne, nadto szczegółowe plany naukowe, a w szkołach dwu i więcej klasowych protokół konferencyjny i księgę uchwał groma nauczycielskiego.

Akta urzędowe prowadzi kierownik szkoły; inne siły nauczycielskie mają w razie potrzeby pomagać mu w tej czynności.

Dziennik lekcyjny i katalog klasowy prowadzi gospodarz klasy; inne siły nauczycielskie, zajęte w klasie, czynią w nich zapiski, dotyczące się ich przedmiotów naukowych i godzin nauki.

Jeżeli w jednej klasie są połączone dwa stopnie nauki, należy prowadzić dziennik lekcyjny osobno dla każdego stopnia.

Kierownik szkoły czuwa nad należytem prowadzeniem tych aktów urzędowych.

Szczegółowe postanowienia co do urządzenia, prowadzenia i przechowania aktów urzędowych wydaje Rada szkolna krajowa.

Kierownik szkoły winien poznać dokładnie wpływające rozporządzenia władz szkolnych i wszystkie inne normalia, oraz zaznajomić z nimi podwładne siły nauczycielskie; winien notować wszystkie przepisy i rozporządzenia po porządku w indeksie normaliów i przechowywać według roczników. Nauczycielowi wolno w każdej chwili korzystać z indeksu normaliów i zbioru normaliów.

Nieznajomość ogłoszonych przepisów nie stanowi w danym razie żadnej podstawy do uprzedliwienia.

§ 82.

Kierownik (dyrektor) szkoły sprawuje nadzór nad budynkiem szkolnym i porządkiem domowym.

Ryczałt, potrzebny na utrzymanie budynku szkolnego, urządzenie sal szkolnych i kancelaryi, na opał, oświetlenie i obsługę, pobiera kierownik (dyrektor) szkoły wprost z Urzędu podatkowego w ratach kwartalnych z góry.

Pod jego wyłącznym i bezpośrednim zarządem jest ogród i sprzęty szkolne, opał, oświetlenie i obsługa; winien on przestrzegać, aby w budynku oraz na boisku, przeznaczonem na zabawy i gimnastykę, panowała czystość i porządek, aby izby szkolne, urządzenie i sprzęty szkolne, zbiory i biblioteki znajdowały się w stanie odpowiadającym celowi nauki i higienie, tudzież, aby budynek szkolny wraz ze wszystkimi przynależnościami nie był ani przez siły nauczycielskie ani przez kogokolwiek innego używany w sposób sprzeczny z jego przeznaczeniem. Zezwolenie na używanie ubikacyi szkolnych do innych celów, aniżeli szkolnych, przysługuje w każdym poszczególnym wypadku władzy szkolnej krajowej.

Jeżeli mają być wydane jakie zarządzenia ze względu na stan budowlany lub sanitarny budynku szkolnego lub w sprawie sprzętów i urządzeń szkolnych, winien kierownik szkoły zwrócić się natychmiast o pomoc do władz szkolnych.

Kierownik szkoły ma utrzymywać w należytem stanie ogród szkolny i doświadczalne pole gospodarcze; nie wolno mu tych nieruchomości używać na cele odmienne lub też wydzierżawiać.

Przy oddawaniu budynku szkolnego wraz z przynależnościami zastępcy należy sporządzić protokół w dwóch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden zostaje w aktach szkolnych, a drugi przedkłada się Radzie szkolnej okręgowej.

§ 83.

Bezpośredni nadzór nad środkami naukowymi i nad bibliotekami, oraz prowadzenie katalogów bibliotecznych może konferencya nauczycielska przekazać jednej lub więcej siłom nauczycielskim pod zwierzchniczym nadzorem kierownika szkoły.

Bezpośredni nadzór nad poszczególnymi izbami szkolnemi i nad znajdującymi

cemi się w nich urządzeniami i sprzętami sprawuje gospodarz klasy.

§ 84.

Obowiązki kierownika szkoły wiecjklasowej spełnia w szkole 1-klasowej nauczyciel kierujący odnośną szkołą.

VII.

Tabela kwalifikacyjna, senaty.

§ 85.

Dla oznaczenia aplikacyi nauczycieli Rada szkolna krajowa prowadzi tabelę kwalifikacyjną wszystkich w kraju nauczycieli.

Równocześnie Rady szkolne okręgowe prowadzą tabelę kwalifikacyjną nauczycieli swego okręgu: tymczasowych rzeczywistych i stałych. Rady szkolne okręgowe wpisują do tabeli kwalifikacyjnej aplikacyę nauczycieli po wizytacyi szkoły, przy sposobności wydania na piśmie orzeczenia z wyników hospitacyi.

Z końcem roku przesyłają Rady szkolne okręgowe aplikacyę końcową nauczycieli Radzie szkolnej krajowej — celem zapisania jej do krajowej tabeli kwalifikacyjnej.

§ 86.

Przy ustalaniu kwalifikacyi należy brać wzgląd na:

1. zawodowe wykształcenie, oraz znajomość przepisów potrzebnych do wykonywania zawodu;

2. zdolności;

3. pilność i sumiennność w wykonywaniu służby;

4. wynik pracy nauczycielskiej;

5. zachowanie się w szkole i poza szkołą;

6. u dyrektorów i kierowników szkół oraz nauczycieli, ubiegających się o kierownictwo szkoły: zdolność do kierownictwa szkołą wydziałową, względnie ludową.

Jeżeli w pojedynczym wypadku pewne okoliczności mogą mieć ścisłą łączność i doniosłość dla kwalifikacyi, należy je wyraźnie zaznaczyć.

§ 87.

Ostatnia aplikacya w tabeli kwalifikacyjnej rozstrzyga w sprawach urzędowych nauczycieli z tem jednak, że gdy jest wyjątkowo gorszą, należy uwzględnić poprzednie dobre.

§ 88.

Dla ujednostajnienia postępowania przy oznaczeniu aplikacyi nauczycieli mają być do opisanja aplikacyi używane następujące noty: 1. znakomita, 2. bardzo dobra, 3. dobra 4. odpowiednia, 5. mniej odpowiednia.

Aplikacya odpowiednia należy się nauczycielowi, który według sił swoich stara się obowiązkom uczynić zadość i cel wskazany w szkole przynajmniej w niezbędnej mierze osiąga.

Aplikacya dobra należy się nauczycielowi, który czyni zadość swoim obowiązkom i wykaże dobre wyniki swej pracy.

Aplikacyę bardzo dobrą przyznawać należy nauczycielowi, który obowiązkom swoim pod każdym względem w zupełności czyni zadość, a tem samem zasługuje przy równych latach służby na pierwszeństwo wobec kompetentów z aplikacyą niższą.

Aplikacyę znakomitą należy przyznawać nauczycielowi, który gorliwą i skuteczną pracą ponad swój ścisły obowiązek, tudzież ciągłym kształceniem się wyprzedza w tym względzie swoich kolegów i na którego ma być zwrócona uwaga w tym kierunku, by przy równych latach służby miał pierwszeństwo wobec kompetentów z aplikacyą bardzo dobrą, dobrą lub tylko odpowiednią.

Wszelkie określające dodatki do not aplikacyi jak: wcale, ledwie i t. p. są wykluczone i nie mogą wpływać na podniesienie lub obniżenie zasadniczej noty.

§ 89.

Aplikacja znakomita lub bardzo dobra nie daje pierwszeństwa wobec kompetenta z kwalifikacją dobrą, jeżeli aplikację taką posiada dyrektor lub kierownik szkoły, kompetujący o posadę dyrektora lub kierownika tej samej szkoły, przy sposobności jej organizacyi na szkołę wyższej kategorii.

§ 90.

Mniej odpowiednia aplikacja nauczyciela tylko wtedy wpływać może ujemnie na stosunek prawno-służbowy, szczególnie na uszczuplenie w awansie, o ile z tytułu mniej odpowiedniej aplikacji Rada szkolna krajowa wytoczyła nauczycielowi śledztwo dyscyplinarne, celem wykazania, czy aplikację tę spowodowały okoliczności zewnętrzne, towarzyszące pracy nauczyciela, czy jego własna wina.

§ 91.

Każdy nauczyciel otrzyma z Rady szkolnej okręgowej z końcem roku szkolnego urzędowy odpis swojej aplikacji. Nauczyciel, czujący się aplikacją pokrzywdzony, ma prawo odwołać się w tej sprawie do senatu powiatowego w ciągu dwóch tygodni po doręczeniu mu odpisu urzędowego. Orzeczenie senatu zapisuje Rada szkolna okręgowa w tabeli kwalifikacyjnej nauczyciela bez zmiany i zastrzeżeń. To samo orzeczenie i w ten sam sposób zapisuje Rada szkolna krajowa w tabeli krajowej, o ile interesowany nie odniesie się w tej sprawie do senatu krajowego, jako instancyi wyższej.

§ 92.

Senat powiatowy składa się:

a) z dwóch delegatów Rady szkolnej okręgowej, którymi nie mogą być jednak ani przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, ani też inspektor szkolny okręgowy;

b) z czterech delegatów stanu nauczycielskiego, wybranych na konferencyi

szkolnej okręgowej z pomiędzy osób stanu nauczycielskiego, zamieszkałych w danym okręgu, bez względu na to czy w czynnej pozostaje służbie lub też w stanie spoczynku. Wybór dokonywa się bezwzględną większością głosów wszystkich obecnych nauczycieli, uprawnionych do głosowania. Konferencya ta wybiera równocześnie 4 zastępców delegatów do senatu, których do urzędowania powołuje przewodniczący senatu w porządku ilości otrzymanych głosów, a to w wypadku choroby, względnie innej przeszkody delegata właściwego lub w wypadkach, przewidzianych § § 146, 152 i 153.

Urzędowanie poszczególnych członków senatu i ich zastępców trwa trzy lata.

§ 93.

W skład senatu pod żadnym warunkiem nie może być wybrany inspektor szkolny okręgowy lub krajowy, ani też delegat nauczycielski do Rady szkolnej okręgowej; obydwom przysługuje jednak prawo brania udziału w obradach senatu z głosem doradczym, nie mogą być jednak obecni przy głosowaniu.

§ 94.

Członkowie senatu wybierają z pomiędzy siebie większością głosów przewodniczącego i sekretarza.

§ 95.

Uchwały senatu zapadają przez głosowanie większością głosów, przewodniczący głosuje ostatni. W razie równości głosów prawomocną jest uchwała, za którą głosuje przewodniczący. W sprawach dyscyplinarnych wyrok ogłasza przewodniczący. Od wyroku przysługuje odwołanie do senatu krajowego w przeciągu dni 30 od dnia doręczenia.

§ 96.

Senat krajowy składa się z jednego delegata z każdego rejonu szkolnego

krajowego, oraz trzech delegatów Rady szkolnej krajowej. Delegatów nauczycielskich i ich zastępców wybiera konferencja krajowa na przeciąg jej czasokresu jak w § 92. litera b). Zastępcę delegata powołuje do urzędowania przewodniczący senatu jak w § 92. Przewodniczy senatowi krajowemu, wybrany większością głosów członek senatu.

§ 97.

W skład senatu krajowego mogą wchodzić interesowani delegaci nauczycielscy do Rad szkolnych okręgowych, którym przysługuje głos doradczy tylko w sprawach nauczycieli ich okręgu. W sprawach nauczycieli innego okręgu nie mogą być obecni na posiedzeniu i nie mają prawa zabierania głosu.

§ 98.

Uchwały w senacie krajowym zapadają przez głosowanie; przewodniczący głosuje ostatni. W razie równości głosów prawomocną jest uchwała, za którą głosuje przewodniczący. Wyroki i orzeczenia senatu ogłasza przewodniczący. Od orzeczenia kwalifikacyjnego niema odwołania.

§ 99.

Nauczyciel, którego sprawa kwalifikacyjna jest przedmiotem obrad w senacie, nie ma prawa być przy tem obecnym, chyba wezwany. Przysługuje mu jednak prawo obecności w sprawach dyscyplinarnych; wtenczas może dobrać sobie do obrony zastępcę prawnego lub wyręczyć się nauczycielem, obdarzonym jego zaufaniem.

§ 100.

Wszyscy nauczyciele i urzędnicy, powołani do współdziałania w postępowaniu kwalifikacyjnym lub dyscyplinarnym mają w wykonaniu swych funkcji pod osobistą, dyscyplinarną odpowiedzialnością, zachować najściślejszą sumiennosc i przedmiotowosc, nie ulegać żadnym wpływom i kierować się jedynie względami sprawiedliwości.

§ 101.

Tajemnica toku spraw w senacie powiatowym i krajowym obowiązuje zarówno wszystkich biorących udział w obradach senatu.

VIII.

Urlopy, przynoszenie w stan spoczynku, stosunek pozasłużbowy, rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 102.

Każdemu nauczycielowi należy na jego prośbę, w razie istotnej potrzeby, udzielić urlopu.

§ 103.

Urlopu do 3 dni włącznie udziela kierownik szkoły, do 6 miesięcy Rada szkolna okręgowa, ponad 6 miesięcy Rada szkolna krajowa.

§ 104.

Czas choroby, czas trwania egzaminów zawodowych i czas służby wojskowej, wynikającej z ustawowego obowiązku, nie zalicza się do urlopów.

§ 105.

Jeżeli nauczyciel z powodu choroby lub innych ważnych powodów nie może wypełniać swoich obowiązków służbowych, winien natychmiast zawiadomić o tem kierownika szkoły i podać zarazem przyczynę, a o ile to możliwe, także przypuszczalny czas trwania przeszkody.

Nauczyciel chory nie potrzebuje starać się o urlop: w razie choroby dłużej trwającej orzeka lekarz urzędowy, kiedy nauczyciel może objąć obowiązki służbowe.

Kierownik szkoły winien w razie przeszkody własnej zawiadomić o niej swego zastępcę, t. j. nauczyciela najstarszego rangą i służbą; jeżeli przeszkoda trwałaby dłużej niż 3 dni, winien za-

wiadomić o tem Radę szkolną okręgową, względnie prosić o urlop.

Nauczyciel kierujący szkołą jednoklasową winien w razie przeszkody własnej zawiadomić o niej bezzwłocznie przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej, a gdyby przeszkoda trwała dłużej niż 3 dni, winien zawiadomić o tem Radę szkolną okręgową, względnie prosić o urlop.

§ 106.

Każda prośba o urlop, odpowiednio wcześniej wniesiona, musi być załatwiona jak najspieszniej, w każdym razie jednak przed terminem rozpoczęcia urlopu, w prośbie podanym. Gdy proszący o urlop nie otrzyma odpowiedzi we właściwym czasie, może w wypadkach ważnych rozpocząć urlop w terminie, w podaniu wymienionym, po poprzednim zawiadomieniu o tem swej bezpośredniej władzy zwierzchniczej.

§ 107.

Nauczyciel, który nie wykonuje swoich obowiązków służbowych z powodu urlopu, choroby, składania egzaminów zawodowych, ustawowo obowiązującej służby wojskowej lub innej, od niego niezależnej przyczyny, nie może być w swoich prawach i korzyściach służbowych w niczem ograniczony.

§ 108.

Nauczyciel, pozostający na urlopie bezpłatnym, celem sprawowania czynności zarobkowych, nie może być posunięty w tym czasie do wyższej klasy rangi, ani do wyższego stopnia płacy. Czas spędzony na takim urlopie po powrocie do czynnej służby nie wlicza się do lat awansu. Przepis ten nie dotyczy nauczycieli, zajętych w szkołach prywatnych z prawem publiczności.

§ 109.

Jeżeli w przekroczeniu udzielonego urlopu udowodniono winę nauczyciela,

należy traktować je na równi z samowolnem wydaleniem się ze służby.

§ 110.

Nauczyciel, który otrzymał urlop z powodu niezdolności do służby, jeżeli po pełnym rocznym urlopie przypuszczać można, że powód tegoż urlopu prawdopodobnie po jakimś czasie ustąpi albo usunięty być może, ma prawo przejść w czasowy stan spoczynku (być skwieskowanym).

Przez niezdolność do służby rozumie się niezdolność nauczyciela do spełniania obowiązków na zajmowanym przez niego stanowisku. Nauczyciel, który stara się o przeniesienie w czasowy stan spoczynku, winien przed wniesieniem podania poddać się zbadaniu urzędowo-lekarskiemu, i przy tem podać lekarzowi cel badania i potrzebne daty, odnosczące się do swego stanowiska służbowego.

Lekarz odsyła orzeczenie co do powodu, stopnia i prawdopodobnego trwania niezdolności do służby wprost władzy służbowej nauczyciela.

§ 111.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku można zarządzić z urzędu, jeżeli nauczyciel :

a) stracił zdolność rozporządzania sobą albo

b) z powodu słabości dłużej niż rok jest nieobecny w służbie i urzędownie stwierdzonem zostanie, że niezdolność do służby w przeciągu 6 następnych miesięcy usuniętą być nie może, a nie zachodzą powody przeniesienia go w stały stan spoczynku.

§ 112.

Nauczyciel, przeniesiony w czasowy stan spoczynku może każdego czasu zgłosić się do służby, a w takim razie winien najpóźniej z początkiem następnego roku szkolnego być wprowadzonym w urzędowanie.

Jeżeli nauczyciel, będący w czasowym stanie spoczynku, do lat 5 do służby się nie zgłosi, zarządzi Rada szkolna krajowa urzędowe zbadanie stanu jego zdrowia.

§ 113.

Nauczyciel, przeniesiony w czasowy stan spoczynku jest obowiązany — po odzyskaniu zdolności do służby, stosownie do zarządzenia władzy lub na własne żądanie — objąć pierwotnie zajmowaną posadę, albo posadę w nowym miejscu pobytu z tymi samymi poborami, jakie miał przed skwieskowaniem. Przeciw powołaniu do czynnej służby może nauczyciel wnieść w przeciągu dni 14 odwołanie do Ministerstwa wyznań i oświaty.

§ 114.

Czas, spędzony w tymczasowym spoczynku, nie będzie policzony przy posunięciu do wyższej klasy rangi. W wypadku ponownego wprowadzenia do służby czas, spędzony przed przeniesieniem w czasowy stan spoczynku w czynnej służbie w tym samym stopniu płacy dotyczącej klasy rangi, będzie tylko o tyle policzony do posunięcia się na wyższy stopień płacy, o ile czas ten do takiego posunięcia był policzalny.

Jeżeli nauczyciel przeniesiony w stan spoczynku za odprawą, zostanie reaktwowany w czasie, wedle którego odprawa była obliczoną, natenczas nadpłata ma być ściągnięta z jego płacy najpóźniej w przeciągu lat dwu, o ile to nie obciąży minimum płacy wolnego od egzekucyi.

§ 115.

Jeżeli nauczyciel ubiega się o mandat posła do ciała ustawodawczego, albo w tych wypadkach, gdzie ustawa przewiduje zastępców posłów, o godność taką stara się, lub dopuszcza, aby go jako kandydata do takiego mandatu albo na taką godność postawiono, wtedy — aż do ukończenia wyborów — ma być po-

stawiony w stan pozasłużbowy. Jeżeli nauczyciel zostanie wybrany posłem i przyjęcia mandatu nie odmówi, należy zarządzić na czas trwania mandatu względnie jeżeli wybór ten padł na niego jako zastępcę, od czasu wstąpienia albo powołania do odnośnego ciała reprezentacyjnego postawienie go w stan pozasłużbowy.

§ 116.

Postawienie nauczyciela w stan pozasłużbowy zastrzeżone jest Radzie szkolnej krajowej.

Nauczycielowi postawionemu w stan pozasłużbowy, przysługuje prawo poboru całej w ostatnim czasie pobieranej płacy.

§ 117.

Nauczyciel, postawiony w stan pozasłużbowy, z chwilą ustania stosunku, który spowodował postawienie go w stan pozasłużbowy, wstępuje napowrót do czynnej służby. Powołanie go wprost na inną, aniżeli pierwotnie zajmowaną posadę, nie jest dopuszczalne.

§ 118.

Czas spędzony w stosunku pozasłużbowym wlicza się przy wymiarze poborów emerytalnych. Nauczyciel postawiony w stan pozasłużbowy nie traci żadnych praw.

§ 119.

Jeżeli nauczyciel rzeczywisty stanie się do służby niezdolny, a odzyskanie zdolności na przyszłość jest u niego wykluczone, co urzędownie powinno być stwierdzone, należy go przenieść w stały stan spoczynku, przyznając mu normalne pobory, jako emeryturę (odprawę):

§ 120.

Bez względu na wykazaną trwałą niezdolność do służby przysłuża prawo do przejścia w stały stan spoczynku:

1. nauczycielowi rzeczywistemu, który ukończył 60. rok życia;

2. postawionemu w stan pozasłużbowy;

3. tym nauczycielom rzeczywistym, przeniesionym w czasowy stan spoczynku, którzy w przeciągu 5 lat po wykazaniu zupełnej zdolności do służby posady ponownie nie objęli;

4. nauczycielom rzeczywistym, którzy ukończyli 35 lat służby, licząc od dnia objęcia pierwszej tymczasowej posady nauczycielskiej; otrzymują oni pełne pobory służbowe, jakie mieli w ostatnim roku służby.

§ 121.

Z urzędu może nastąpić przeniesienie w stały stan spoczynku w razie trwałej niezdolności nauczyciela do odpowiedniego przepisom pełnienia obowiązków, przekroczenia przez nauczyciela 60. roku życia, a o ile chodzi o nauczyciela, zostającego w stanie czasowego spoczynku, jeżeli tenże uzyskał ustawowe prawo do pełnych poborów emerytalnych.

§ 122.

Jeżeli przy badaniu prośby o przeniesienie w czasowy lub stały stan spoczynku okażą się jakie wątpliwości, należy podać je pisemnie do wiadomości nauczyciela, który jest uprawniony oświadczyć się co do tego w przeciągu dni 30. Prośbę tego rodzaju należy tylko wówczas odrzucić, jeżeli proszący w przeciągu oznaczonego mu czasu nie złożył żadnego oświadczenia albo, jeżeli prośba ta okaże się na podstawie wyniku badań nieuzasadnioną. Przeciw odrzuceniu prośby o przeniesienie w stan spoczynku o ile ono postanowione zostało przez Radę szkolną krajową, może nauczyciel wnieść w przeciągu dni 30-tu zażalenie do Ministerstwa wyznań i oświaty.

§ 123.

Jeżeli przeniesienie nauczyciela w stan spoczynku ma być zarządzane z urzędu, należy natychmiast zawiadomić

o tem nauczyciela pisemnie z podaniem powodów zamierzonego zarządzenia i z dodatkiem, że wolno mu w przeciągu dni 30 wnieść swoje uwagi, co do których następnie potrzebne dochodzenia mają być wdrożone. Przeciw postanowieniu Rady szkolnej krajowej, zarządzającej z urzędu przeniesienie nauczyciela w stan spoczynku, może nauczyciel w przeciągu dni 30 wnieść u swej władzy służbowej zażalenie do Ministerstwa wyznań i oświaty. W czasie trwania postępowania odwoławczego ma być nauczyciel uważany jako będący na urlopie. Jeżeli nauczyciel w przeciągu oznaczonego terminu nie wnieśli żadnych uwag, natenczas należy postąpić tak, jak gdyby on sam prosił o przeniesienie w stan spoczynku.

§ 124.

Nauczyciel ma prawo zgłosić wystąpienie ze stosunku służbowego, o ile temu nie stoją na przeszkodzie przyjęte przez niego zobowiązania. Oświadczenie to ma być złożone pisemnie Radzie szkolnej krajowej. Przyjęcie oświadczenia o wystąpieniu jest wykluczone, jeżeli przeciw nauczycielowi toczy się dochodzenie dyscyplinarne lub, gdy na nim ciąży zobowiązania pieniężne ze stosunku służbowego.

§ 125.

Oświadczenie o wystąpieniu ze służby należy uważać za przyjęte, jeżeli w przeciągu czterech tygodni nie nastąpiła odmowa przyjęcia. Przeciw odmówieniu przez Radę szkolną krajową przyjęcia oświadczenia o wystąpieniu, może nauczyciel w przeciągu dni 14 wnieść zażalenie do Ministerstwa wyznań i oświaty.

§ 126.

Przez ustąpienie ze stanowiska służbowego traci nauczyciel wszelkie prawa i pretensje, natomiast należy mu się odprawa w wysokości 3-letniej płacy

emerytalnej. W razie śmierci tego nauczyciela jego przynależni otrzymają na żądanie takie zaopatrzenie, jakieby im się należało, gdyby śmierć nastąpiła z chwilą ustąpienia tego nauczyciela ze stanowiska służbowego.

IX.

Kary dyscyplinarne i wydalenie ze służby.

§ 127.

Nauczyciele, którzy wykraczają przeciw obowiązkom, ustawą na nich nałożonym, będą karani, bez naruszenia ich możliwej ustawowo-karnej odpowiedzialności, karami porządkowymi i dyscyplinarnymi, a to wedle tego, czy ich przewinienie służbowe ze względu na rodzaj, skutki, powtórzenie lub też inne obciążające okoliczności przedstawia się jako mniejsze lub większe wykroczenie służbowe.

§ 128.

Postanowienia co do praw przedłożonego udzielania podwładnym słownych lub pisemnych wytknięć, ganienia, niewłaściwości w urzędowaniu i t.p. nie są naruszone niniejszą ustawą.

§ 129.

Karom porządkowym podpadają następujące przewinienia służbowe:

1. brak aktów szkolnych i niedbałe ich prowadzenie;

2. wykroczenia, popełnione z powodu niedokładnej znajomości ustaw i rozporządzeń władz szkolnych;

3. zaniedbywanie nadzoru w utrzymywaniu porządku i czystości w ubikacjach szkolnych;

4. nieskuteczna praca w szkole, po raz pierwszy stwierdzona, o ile w tem udowodniono winę nauczyciela;

5. samowolne skracanie czasu nauki szkolnej;

6. samowolne przedłużenie urlopu lub samowolna przerwa w wykonywaniu obowiązków służbowych;

7. wszelkie nieuprawiedliwione przekroczenia służbowe w sprawach mniej ważnych;

8. nieposłuszeństwo przełożonemu w sprawach służbowych.

§ 130.

Karom dyscyplinarnym podlegają następujące przewinienia:

1. wszystkie wykroczenia, podpadające pod ustawę karną, o ile ograniczają lub odbierają winnemu prawo wybieralności do reprezentacji gminnej, oraz wszystkie przekroczenia służbowe, które mogą pociągnąć za sobą ujemny wyrok sądowy;

2. niemoralne życie wywołujące publiczne zgorszenie;

3. praca nieskuteczna, o ile była już karana karami porządkowymi;

4. wymuszanie podarunków wartościowych;

5. wszelkie nadużycia służbowe, o ile podpadają pod ustawę karną;

6. udowodniona i powtarzająca się opieszałość, obojętność i lekceważenie obowiązków służbowych;

7. powtarzające się samowolne przerwy w wykonywaniu obowiązków służbowych, karane już poprzednio karą porządkową;

8. zuchwałe nieposłuszeństwo poleceń przełożonego, tamujące normalny tok działalności szkoły, oraz słowna i czynna zniewaga kolegów i przełożonych w czasie urzędowania;

9. działanie na szkodę majątku szkolnego, o ile było przedmiotem dochodzenia karno-sądowego.

§ 131.

Życie prywatne nauczyciela, przynależność tegoż do pewnej partii poli-

tycznej lub stowarzyszenia i praca w nich, o ile kierunek jej nie daje publicznego zgorzenia lub też nie stoi w ujemnym stosunku do zawodowych obowiązków nauczyciela, nie podlega żadnym karom.

§ 132.

Kary porządkowe są :

- a) ostrzeżenie ;
- b) nagana pierwszego stopnia.

§ 133.

Kary te tylko na piśmie wraz z podaniem powodów mają moc obowiązującą.

§ 134.

Nałożenie kary porządkowej na nauczyciela przysługuje senatowi. Przed nałożeniem kary porządkowej należy obwinionemu nauczycielowi dać możność i sposobność do pisemnego lub ustnego usprawiedliwienia się.

§ 135.

Kary dyscyplinarne są :

- a) nagana drugiego stopnia ;
- b) przeniesienie na posadę równorzędną ;
- c) wykluczenie na oznaczony czas od wyższego stopnia płacy w tej samej klasie rangi z wliczeniem tego czasu do dalszych terminów awansowych ;
- d) wykluczenie na oznaczony czas od awansu do wyższej klasy rangi bez wliczenia tego czasu do dalszych terminów awansowych ;
- e) wykluczenie na oznaczony czas od awansu do wyższej klasy rangi z wliczeniem tego czasu do dalszych terminów awansowych ;
- f) przeniesienie w stan spoczynku ;
- g) wydalenie ze służby.

§ 136.

Nagana drugiego stopnia i przeniesienie na posadę równorzędną nie wpły-

wają ujemnie na awans do wyższej klasy rangi lub do wyższego stopnia płacy.

§ 137.

Wykluczenie od awansu do wyższej klasy rangi nie może trwać dłużej jak 3 lata.

§ 138.

Kara na przeniesienie w stan spoczynku może być orzeczona bądź na pewien czas oznaczony, bądź na zawsze.

Po upływie czasu oznaczonego w orzeczeniu ma być nauczyciel tak traktowany, jak gdyby był w czasie prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego przeniesiony w czasowy stan spoczynku na podstawie §§ 113 i 114.

§ 139.

W wypadku orzeczenia kary na wydalenie może być nauczycielowi przyznany orzeczeniem na czas dożywotni albo w wypadku wykazanej potrzeby na czas ograniczony trwały dodatek sustentacyjny, jednak najwyżej do połowy takiej kwoty, jakaby mu w razie przeniesienia go w stały stan spoczynku przypadła jako normalna płaca emerytalna. Jeżeli nauczyciel sam na takie względy nie zasługuje, natenczas należy jego przynależnym przyznać dodatek sustentacyjny w najwyższym wymiarze normalnych poborów zaopatrzenia, jakieby im się należało w razie śmierci tego nauczyciela w służbie czynnej. Postanowienia ustawy karnej o utracie poborów emerytalnych i zaopatrzenia wskutek sąsędzenia karno-sądowego mają także zastosowanie do takich dodatków sustentacyjnych.

§ 140.

Przy wymiarze kary należy brać pod rozwagę w każdym wypadku, jak ciężkiem jest przewinienie służbowe i powstałe z tego szkody, jak również : stopień przewinienia i całe dotychczasowe zachowanie się nauczyciela.

§ 141.

Kary dyscyplinarne mogą być nałożone tylko orzeczeniem krajowego senatu na podstawie postępowania przeprowadzonego odpowiednio do przepisów.

§ 142.

Przeciw nauczycielowi, który należy do ciała ustawodawczego reprezentacyjnego, nie może być w czasie trwania sesji bez zgody Izby postępowanie dyscyplinarne ani wdrożone, ani dalej prowadzone.

§ 143.

Postępowanie dyscyplinarne przeprowadzają w zakresie kar porządkowych senaty powiatowe, w zakresie kar dyscyplinarnych senat krajowy.

§ 144.

Śledztwo dyscyplinarne na wniosek Rady szkolnej okręgowej przeprowadza senat powiatowy i wydaje wyrok, o ile przewinienie nie przekracza kary porządkowej.

Gdy śledztwo, prowadzone przez senat powiatowy z poruczenia Rady szkolnej okręgowej lub senatu krajowego, wykaże przewinienie nauczyciela, podlegające karze dyscyplinarnej, wówczas odstepuje się sprawę senatowi krajowemu bez wniosku, celem wymierzenia kary. Senat krajowy, po uwzględnieniu okoliczności łagodzących, może zwrócić senatowi powiatowemu sprawę z wnioskiem na karę porządkową.

§ 145.

Świadkowie, składający zeznania w sprawach dyscyplinarnych nauczycieli, mogą być przesłuchani przez sądy pod przysięgą.

§ 146.

Na czas śledztwa dyscyplinarnego delegata nauczycielskiego do senatu powiatowego lub krajowego wchodzi w jego

miejsce do czasu ukończenia śledztwa ten zastępca delegata, który przy wyborach otrzymał największą ilość głosów. Członek senatu, ukarany dyscyplinarnie, nie może być wybrany powtórnie do senatu. Również nie może być wybraną do senatu osoba stanu nauczycielskiego, pozostająca w śledztwie dyscyplinarnem lub dyscyplinarnie karana.

§ 147.

O ile delegat Rady szkolnej okręgowej lub krajowej do senatu podpadnie śledztwu dyscyplinarnemu lub ulegnie karze dyscyplinarnej, w miejsce jego wyznaczy Rada szkolna okręgowa lub krajowa na członka senatu jednego delegata.

§ 148.

Delegat nauczycielski do Rady szkolnej okręgowej, podlegający śledztwu dyscyplinarnemu, nie może brać udziału w obradach senatu.

§ 149.

O materyalne potrzeby senatów i sprawowanych przez nie czynności kancelaryjnych stara się Rada szkolna okręgowa, względnie krajowa.

Koszta postępowania dyscyplinarnego ponosi fundusz szkolny krajowy.

§ 150.

Kara na wydalenie może być tylko wówczas orzeczona, jeżeli za nią oświadczy się $\frac{5}{6}$ członków senatu, uprawnionych do głosowania.

§ 151.

Do strzeżenia interesów służby, naruszonych wykroczeniem dyscyplinarnem, ustanawia się prokuratora, którym jest jeden z delegatów Rady szkolnej okręgowej względnie krajowej.

Prokurator jest obowiązany współdziałać przy przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego dla strzeżenia czci i godności stanu nauczycielskiego, oraz

ściślego wypełniania obowiązków zawodowych i w tym kierunku przez stawianie wniosków, lub inne wkroczenie w myśl ustawy karnej brać czynny udział w postępowaniu dyscyplinarnem.

Prokurator dyscyplinarny dla strzeżenia interesów powierzonych jego zastępstwu, musi być wysłuchany przed wzięciem każdej uchwały senatu.

§ 152.

Nauczyciele, wybrani do senatu, jak i inni członkowie, do senatu powołani, ustępują z tej czynności, gdy przeniosą się na posadę do innego okręgu, względnie innego rejonu szkolnego krajowego.

§ 153.

Nauczycielowi obwinionemu przysługuje prawo wykluczenia najwyżej 3 członków senatu, jeżeli może naprowadzić takie okoliczności, któreby ich bezstronność w wątpliwość podawały. W celu umożliwienia wykonania tego prawa mają być obwinionemu wraz z wezwaniem do ustnej rozprawy podane do wiadomości nazwiska członków senatu.

Żądanie wyłączenia musi być wniesione w przeciągu 3 dni po doręczeniu zawiadomienia na ręce przewodniczącego senatu. O wyłączeniu rozstrzyga także senat bez dopuszczenia dalszego środka prawnego.

§ 154.

Nauczyciel obwiniony ma prawo przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę prawnego albo jednego z pośród nauczycieli czynnych lub emerytowanych, o ile ten na to się zgodzi. Obrońca jest uprawniony do naprowadzenia wszystkiego, co uważa za potrzebne do obrony obwinionego i zastosowania wszystkich środków obrony w myśl przepisów ustawy. Jest on obowiązany do zamilczenia wszystkich wiadomości, udzielonych mu w charakterze obrońcy. Senaty mogą zarządzić osobiste stawienie się obwinionego do roz-

prawy lub zostawić to jego woli, co w każdym wypadku w zawiadomieniu o terminie rozprawy wraz z podaniem członków senatu musi być wyraźnie naznaczone.

§ 155.

W razie wykazanego na konferencji grona przewinienia nauczyciela, zarząd szkoły zawiadamia o tem Radę szkolną okręgową, przedkładając protokół konferencyjny, a Rada na plenarnem posiedzeniu orzeka, czy przewinienie to winno podlegać postępowaniu dyscyplinarnemu. Przewinienia, spostrzeżone u nauczyciela przez inspektora szkolnego, po omówieniu ich z gronem na konferencji hospitacyjnej i dotyczącym nauczycielem, przedkłada inspektor szkolny wraz z protokołem konferencyjnym, obejmującym też obronę obwinionego, o ile się jej nie zrzekł, wprost od siebie na posiedzeniu Rady szkolnej okręgowej.

W razie uznania przewinienia za podpadające postępowaniu dyscyplinarnemu, porucza Rada szkolna okręgowa przeprowadzenie śledztwa wedle uznania senatowi powiatowemu lub krajowemu, które postąpią we własnym zakresie działania.

§ 156.

Doniesienia anonimowe nie mogą być przedmiotem urzędowego badania.

§ 157.

Uchwała na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego ma być doręczona obwinionemu nauczycielowi przez przełożonego tej władzy, przy której senat jest ustanowiony. Przeciw wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 158.

Przewodniczący senatu lub delegowany przezeń członek senatu jako komisarz śledczy, wzywa nauczyciela obwi-

nionego i bada wszystkie okoliczności i środki dowodowe, potrzebne do zupełnego wyjaśnienia sprawy, przy odpowiednim uwzględnieniu wniosków, stawianych przez obwinionego lub prokuratora dyscyplinarnego. Prokurator dyscyplinarny i obrońca mają być zawiadomieni o wyniku śledztwa co do wszystkich istotnie ważnych momentów. Jeżeli prokurator postawi w czasie śledztwa wniosek na rozszerzenie postępowania dyscyplinarnego na nowe punkta obwiniające, winien komisarz śledczy, jeżeli ma wątpliwości co do uwzględnienia tego wniosku, zażądać uchwały senatu. Do takiej uchwały mają analogiczne zastosowanie przepisy §§ 95. i 98.

§ 159.

Komisarz śledczy może, stosując odpowiednie przepisy postępowania karnego, przesłuchać świadków albo znawców bez zaprzysiężenia. Jeżeli świadkowie lub rzeczoznawcy wezwaniu komisarza śledczego nie są powołni, jeżeli bez ustawowej przyczyny nie chcą złożyć zeznań lub jeżeli mieszkają poza obrębem tego politycznego powiatu, w którego okręgu komisarz śledczy się znajduje, ten ostatni spowoduje ich przesłuchanie przez właściwą władzę polityczną lub policyjną. Władze polityczne i policyjne mają przytem postąpić wedle istniejących dla tych władz przepisów pod względem przesłuchania stron.

Przy przesłuchaniu świadków i rzeczoznawców postępować należy wedle przepisów postępowania karnego.

§ 160.

Nauczycielowi obwinionemu należy przedstawić wszystkie, przemawiające przeciw niemu okoliczności i środki dowodowe do ustnej albo pisemnej obrony. Zaprzeczenie współudziału postępowania nie wstrzymuje.

Po zakończeniu śledztwa przedkłada komisarz śledczy akta senatowi.

§ 161.

Senat postanawia na tajnym posiedzeniu, czy sprawa ma być przekazana do ustnej rozprawy lub postępowanie zastanowione. Jeżeli senat postanowi zastanowienie postępowania, natenczas ma odstąpić akta Radzie szkolnej okręgowej, względnie krajowej, W uchwale przekazującej sprawę do ustnej rozprawy, muszą być dokładnie podane punkta obwiniające. Uchwała ta musi także obejmować wnioski, potrzebne do przygotowania rozprawy.

§ 162.

Nauczyciel obwiniony ma być o zastanowienie postępowania przez przełożonego władzy, przy której komisya jest ustanowiona, z podaniem powodów zastanowienia pisemnie zawiadomiony. Zawiadomienie obwinionego o przekazaniu sprawy do ustnej rozprawy nastąpi równocześnie z zawezwaniem tegoż do rozprawy.

Przeciw przekazaniu sprawy do ustnej rozprawy nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 163.

Dzień do ustnej rozprawy wyznacza przewodniczący senatu. Tenże wzywa obwinionego nauczyciela, tegoż obrońcę, którego obwiniony wczas musi podać, i członków senatu. O ile śledztwo nie miało miejsca, może obwiniony i prokurator w przeciągu dni 8 po doręczeniu uchwały, zarządzającej rozprawę ustną, stawiać wnioski dowodowe, co do których rozstrzyga senat bez dopuszczenia środka prawnego.

§ 164.

Rozprawa odbywa się tajnie, jednakowoż obwiniony może żądać dozwoleń przystępu trzem swoim zaufanym osobom zawodu nauczycielskiego. Podawanie treści rozprawy do wiadomości publicznej jest wzbronione, a dozwolone

jedynie za uchwałą senatu i zgodą obwinionego.

§ 165.

Rozprawa rozpoczyna się przedstawieniem stanu sprawy przez sprawozdawcę, wyznaczonego przez przewodniczącego senatu z pośród członków. Następnie zostanie przesłuchany obwiniony, po czym będzie wysłuchany prokurator dyscyplinarny ze swoim przedstawieniem i wnioskiem, a w końcu obwiniony, jako też jego obrońca z obroną. Ostatnie słowo przysługuje obwinionemu.

§ 166.

Jeżeli senat — na wniosek lub z urzędu — uzna za potrzebne przesłuchanie świadków przez komisarza śledczego, albo przez pewną władzę, albo dostarczenie innych środków dowodowych, niezbędnych do wyjaśnienia sprawy, natenczas ma poczynić potrzebne zarządzenia, a w razie potrzeby wyznaczyć dalszy ciąg rozprawy na inny dzień.

§ 167.

Senat ma w swem orzeczeniu uwzględnić tylko to, co było treścią rozprawy ustnej. Przy rozstrzygnięciu nie jest on krępowany żadnymi regułami dowodowymi, lecz ma orzekać na podstawie przekonania, nabranego przez wolne i sumienne zbadanie wszystkich przedstawionych środków dowodowych.

§ 168.

Nauczyciel obwiniony musi być orzeczeniem senatu albo od zarzuconego mu naruszenia obowiązków uwolniony, albo tegoż uznany winnym. W razie uznania winy, orzeczenie ma zawierać także postanowienia o dyscyplinarnej albo porządkowej karze, na jaką nauczyciel zostaje zasądzony.

§ 169.

Każde orzeczenie ma być doręczone władzy, przy której senat jest ustano-

wiony, do wykonania, o ile nie wniesiono zażalenia nieważności.

§ 170.

Orzeczenie dyscyplinarne senatu ma być przez władzę, przy której senat jest ustanowiony, pisemnie wygotowane i doręczone prokuratorowi dyscyplinarnemu, jakoteż nauczycielowi obwinionemu lub pozostałym po nim, uprawnionym do wniesienia odwołania, z podaniem powodów rozstrzygnięcia i pouczeniem o środkach prawnych.

§ 171.

Z ustnej rozprawy spisuje się protokół, który ma zawierać nazwiska obecnych i przedstawienie przebiegu rozprawy co do wszystkich, istotnie ważnych momentów, oraz co do narad i głosowania. Protokół ten ma być podpisany przez przewodniczącego i protokolanta.

§ 172.

Jeżeli nauczyciel umrze przed wydaniem wyroku pierwszej instancji, ma być postępowanie zastanowione.

§ 173.

Przeciw orzeczeniu senatu może być wniesione do instancji wyższej to jest do Ministerstwa wyznań i oświaty i do Trybunału administracyjnego odwołanie co do ustępów o winie i karze.

§ 174.

Do odwołania są uprawnieni:

a) nauczyciel obwiniony;

b) na wypadek, gdy tenże przed prawomocnością orzeczenia umarł, jego pozostali, dotknięci orzeczeniem w swem prawie do poborów zaopatrzenia;

c) prokurator dyscyplinarny.

§ 175.

Odwołanie należy wnieść w przeciągu dni 30 po otrzymaniu orzeczenia

senatu. Jeżeli nauczyciel obwiniony umrze w biegu czasu do odwołania, wówczas czasokres ten do odwołania dla uprawionych, po nim pozostałych, rozpoczyna się od dnia jego śmierci. Odwołanie ma skutek odraczający.

§ 176.

Jeżeli instancja odwoławcza uzna, że odwołanie wniesiono za późno, albo, że wniesione zostało przez osobę, której nie przysłuży prawo odwołania, należy odwołanie bez żadnego dalszego postępowania odrzucić. Jeżeli uważa instancja odwoławcza uzupełnienie śledztwa za wskazane, należy je spowodować przez senat orzekający. Jeżeli istotne braki w postępowaniu wymagają powtórzenia tegoż w pierwszej instancji: w senacie powiatowym, ma instancja odwoławcza przy zniesieniu zaczepionego orzeczenia i zarządzeniu nowego postępowania przekazać sprawę senatowi powiatowemu napowrót do traktowania.

Co do orzeczeń instancji odwoławczej mają zastosowanie przepisy §§ 168, 169 i 170.

§ 177.

Po prawomocnem orzeczeniu dyscyplinarnem należy doręczyć jego wygotowanie wraz z powodami rozstrzygnięcia Radzie szkolnej okręgowej, względnie krajowej, która w danym razie ma spowodować wykonanie kary.

§ 178.

Jeżeli postępowanie zastanowiono, albo obwiniony został uwolniony, lub też skazano go jedynie na karę porządkową, może być postępowanie na niekorzyść obwinionego tylko wówczas wznowione, jeżeli w przeciągu lat trzech wyszły na jaw nowe szczegóły albo środki dowodowe, które są w stanie uzasadnić same albo w związku z pierwotnie podniesionymi dowodami przekroczenie nauczyciela obwinionego, albo zasądzenie nau-

czyciela skazanego tylko na karę porządkową — na karę dyscyplinarną.

§ 179.

Nauczyciel, prawomocnie na karę dyscyplinarną skazany albo jego pozostali, dotknięci orzeczeniem w swych poborach zaopatrzenia, mogą żądać wznowienia postępowania także po wykonaniu kary, jeżeli naprowadzą nowe szczegóły lub środki dowodowe, które są w stanie same albo w związku z pierwotnie podniesionymi dowodami uzasadnić uwolnienie, albo spowodować wymiar kary łagodniejszej. Taką prośbę należy wniesić do władzy, przy której ustanowiony jest senat, powołany do orzekania.

§ 180.

O wznowieniu postępowania rozstrzyga na tajnem posiedzeniu senat, który o sprawie w pierwszej instancji orzekał. Przeciw postanowieniu wznowienia postępowania w myśl § 178. i przeciw odmówieniu prośbie o wznowienie w myśl § 179. — nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

§ 181.

Przez postanowienie wznowienia postępowania zostaje pierwotne orzeczenie co do winy o tyle zniesione, o ile ono dotyczy tego czynu, co do którego wznowienie zostało postanowione; jeżeli zaś orzeczeniem tem została kara wymierzona, ma ono być także co do ustępu o karze zniesione. Przez wznowienie przechodzi sprawa z reguły w stan śledztwa.

§ 182.

Jeżeli nauczyciel, na którego korzyść zezwolono na wznowienie postępowania, zostanie ponownie uznany winnym, przy wymiarze kary należy mieć wzgląd na karę już odcierpianą. Senat, który uznał wznowienie postępowania na korzyść obwinionego nauczyciela za dopuszczalne, może za zgodą prokuratora orzec natychmiast zwolnienie od kary albo wymierzyć karę łagodniejszą.

§ 183.

Senat może zasuspendować w służbie będącego nauczyciela, przeciw któremu wdrożono dochodzenie karne lub dyscyplinarne, jeżeli to z bardzo ważnych względów służbowych, w szczególności dla strzeżenia godności i bezpieczeństwa urzędu okaże się bardzo wskazanem.

§ 184.

Jeżeli przeciw nauczycielowi zarządzone karno-sądowy areszt śledczy, ma przełożony jego władzy służbowej zawiadomić o tem w drodze służbowej właściwy senat.

Każdy przełożony jest uprawniony zarządzić tymczasowe wstrzymanie nauczyciela od urzędowania, jeżeli tenże popełnił czyn zbrodniczy, albo tego rodzaju ciężkie wykroczenie służbowe, które przez pozostawienie go w służbie choćby najkrótszy czas nadal mogłoby narazić powagę i dobro szkoły na niebezpieczeństwo.

O każdej tymczasowej suspenzyi należy zawiadomić bezzwłocznie w drodze służbowej — przy przedstawieniu stanu rzeczy — senat, celem zbadania sprawy.

§ 185.

Uchwałą senatu może być nauczyciel na czas trwania suspenzyi ograniczony w swych poborach do $\frac{2}{3}$ części.

§ 186.

Zasuspendowanie w służbie kończy się najpóźniej z prawomocnem zakończeniem postępowania dyscyplinarnego. Jeżeli przed owym czasem odpadną okoliczności, które spowodowały zasuspendowanie nauczyciela, ma senat powziąć uchwałę co do zniesienia suspenzyi.

§ 187.

Senat rozstrzyga o zawieszeniu lub zniesieniu suspenzyi bez poprzedniej roz-

prawy ustnej. Przeciw tymczasowej suspenzyi nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

Przeciw uchwale senatu, mocą której suspenzyę postanowiono, prośbie o zniesienie suspenzyi odmówiono, tymczasowe zawieszenie jej zatwierdzono, albo, gdy nauczyciel został w swych poborach ograniczony, może tenże wnieść w przeciągu dni 14 zażalenie do właściwej instancyi wyższej. Zażalenie nie pociąga za sobą skutków odłączalnych. Jeżeli senat, przeciw wnioskowi prokuratora, zasuspendowania w służbie nie postanowi albo postanowioną suspenzyę zniesie, wolno temuż w przeciągu 14 dni wnieść zażalenie.

§ 188.

Z końcem suspenzyi wstępuje nauczyciel znowu w prawo do poborów ustawowych. Jeżeli wdrożone przeciw nauczycielowi postępowanie dyscyplinarne skończy się jego uwolnieniem albo nałożeniem kary porządkowej, należy zwrócić mu dodatkowo zatrzymaną część poborów. W razie ostrzejszej kary dyscyplinarnej wypłata zatrzymanych poborów nie ma miejsca. Dodatkowa wypłata zatrzymanych poborów nie ma miejsca także w razie wydalenia ze służby w bezpośredniem następstwie wyroku kar nosądowego.

§ 189.

Sądy karne są obowiązane zawiadomić o wdrożeniu postępowania karnego i wniesieniu aktu oskarżenia przeciw nauczycielowi, jak i o zawieszeniu nad nim aresztu Radę szkolną okręgową, która zawiadomi o tem w drodze służbowej właściwy senat, celem mo-lem możliwego powzięcia uchwały. Również mają sądy karne zawiadomić Radę szkolną okręgową o ukończeniu postępowania karnego przy przesłaniu odnośnych aktów. Aż do ukończenia postępowania

karnego nie może być postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn wdronione, ani dalej prowadzone.

§ 190.

Jeżeli przeciw nauczycielowi zapadł wyrok karno-sądowy, którego bezpośrednio następstwem w myśl istniejących ustaw jest utrata urzędu, należy wydalenie nauczyciela postanowić w drodze administracyjnej, bez dalszego postępowania.

§ 191.

Jeżeli zasądzenie karno-sądowe nie sprowadza w bezpośrednim swem następstwie utraty urzędu albo, gdy nauczyciel został uwolniony, ma naczelnik władzy służbowej przesać akta karno-sądowego postępowania w drodze służbowej właściwemu senatowi, celem dalszego postanowienia.

§ 192.

Każde postępowanie dyscyplinarne powinno być ukończone najdalej w przeciągu 6 miesięcy.

§ 193.

Jeżeli suspensya nauczyciela została postanowioną, albo w wiszącym postępowaniu dyscyplinarnem uchwała na wydalenie powziętą, należy wstrzymać się z awansowaniem nauczyciela do wyższej klasy rangi aż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Jeżeli nauczyciel zostanie uwolniony albo skazany tylko na karę porządkową lub na karę nagany drugiego stopnia względnie na karę przeniesienia na posadę równorzędną, wówczas, jeżeli w tym czasie nabył prawa do czasowego awansu, należy to wykonać dodatkowo z prawem, działającym wstecz aż do dnia następnego po dniu, w którym ubiegł termin do awansu.

§ 194.

Kary porządkowe nie będą wpisywane do tabeli kwalifikacyjnej. Każda kara dyscyplinarna, orzeczona przeciw nauczycielowi, ma być po nastąpieniu prawomocności orzeczenia zapisana w tabeli kwalifikacyjnej. Jak długo trwa ten zapisek, ma być przy tem przechowany odpis odnośnego orzeczenia.

§ 195.

Po upływie lat 3, licząc od prawomocności orzeczenia, w żadnym jednak razie przed zupełnem odcierpieniem nałożonej kary dyscyplinarnej, ma być zapisek wymienionych kar z tabeli kwalifikacyjnej wykreślony, jeżeli nauczyciel od tego czasu prowadził się nienagannie.

§ 196.

W czasie trwania śledztwa może komisarz śledczy, o ile to uważa za zgodne z celem postępowania, zezwolić obwinionemu nauczycielowi na nieograniczony albo częściowy wgląd do aktów sprawy. Po doręczeniu uchwały wydalaającej nauczyciel obwiniony i jego obrońca ma prawo wglądać w akta sprawy z wyjątkiem protokołu i brać z nich odpisy. Podawanie bez zgody senatu i obwinionego do publicznej wiadomości treści aktów jest zabronione.

§ 197.

Wszystkie doręczenia są ważne i powodują bieg czasokresów, jeżeli zostały skutecznie osobiście obwinionemu, jego obrońcy, albo złożone innemu, wskazanemu przez niego pełnomocnikowi. Publiczne wezwanie do stawienia się jakoteż urzędowe ogłoszenie orzeczenia jest niedopuszczalne.

§ 198.

Oznaczone terminy są nieodraczalne, Pisemne podania mogą być wnoszone także w drodze telegraficznej. Spóźnione wniesienie zostanie odrzucone bez dalszego postępowania.

§ 199.

W razie zaniedbania terminu do zgłoszenia środka dowodowego może instancja odwoławcza przywrócić nauczycielowi termin do stanu pierwotnego, jeżeli zdoła wykazać, że niedotrzymanie terminu nastąpiło nie z jego winy, lecz uniemożliwiły to okoliczności nieuniknione.

Prośba o przywrócenie terminu do pierwotnego stanu musi być wniesiona w terminie 14 dniowym po ustaniu przeszkody przy równoczesnem podaniu środka dowodowego do przewodniczącego senatu, który rozstrzyga o sprawie w pierwszej instancji. Przewodniczący doręcza podanie takie prokuratorowi dyscyplinarnemu do oświadczenia się. Prośbę o przywrócenie terminu do pierwotnego stanu rozstrzyga ta instancja odwoławcza, która w razie zezwolenia na przywrócenie może orzekać natychmiast w głównej sprawie.

§ 200.

Należytości świadków i rzeczoznawców będą obliczane wedle przepisów postępowania karnego.

X.

Postanowienia ogólne.

§ 201.

Przepisy tej ustawy, dotyczące nauczycieli, odnoszą się zarówno bez zmian do nauczycielek.

Ls. 123/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić niniejszy projekt ustawy zmieniającej art. IV., V., VI. i VII. ustawy o Radzie szkolnej krajowej z dnia 15. lutego 1905. Nr. 39. Dz. u. kr.

Wnioskodawca:
Adam.

Zamorski, Sala, Jabłoński, Tomaka, Górkiewicz, Pilch, Wolanin, Głabiński, Wójcicki, Schmidt, Bednarski, Zaremba, Michalik, Riedl.

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia art. IV., V., VI. i VII. ustawy o Radzie szkolnej krajowej z dnia 15. lutego 1905 Nr. 39 Dz. u. kr.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia art. IV., V., VI. i VII. ustawy o Radzie szkolnej krajowej z dnia 15. lutego 1905 Nr. 39 Dz. u. kr. opiewać mają, jak następuje:

Art. IV.

Rada szkolna krajowa składa się:

1. Z przewodniczącego, którym jest Namiestnik kraju albo Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej, albo gdy ten funkcji swojej pełnić nie może, zastępca wyznaczony przez Namiestnika;

2. z referentów spraw szkolnych administracyjnych i ekonomicznych;

3. z inspektorów szkolnych krajowych;

4. z czterech delegatów Sejmu krajowego, którzy posiadać muszą bierne prawo wyborcze do Sejmu krajowego;

5. z trzech duchownych religii katolickiej, a mianowicie jednego obrządku łacińskiego, drugiego obrządku greckiego, trzeciego obrządku ormiańskiego, z jednego duchownego wyznania ewangelickiego i jednego reprezentanta wyznania izraelskiego;

6. z jedynastu zawodowych znawców szkolnictwa, z których trzech ma być powołanych z grona nauczycieli szkół wyższych, jeden z grona nauczycieli szkół

gimnazjalnych, jeden z grona nauczycieli szkół realnych, jeden ze szkół ludowych, jeden z seminarjów nauczycielskich, jeden ze szkół handlowych, jeden ze szkół przemysłowych, nadto dwóch znawców higieny szkolnej;

7. z czterech delegatów miast, z których dwóch wybiera Rada miasta Lwowa, dwóch Rada miasta Krakowa. Ci delegaci posiadać mają bierne prawo wyborcze do Rady gminnej.

Przed objęciem czynności mają członkowie Rady szkolnej krajowej złożyć w ręce jej przewodniczącego ślubowanie w miejsce przysięgi na wierność i posłuszeństwo cesarzowi, na zachowanie ustaw zasadniczych i wszystkich innych ustaw, na sumienne spełnianie obowiązków i na zachowanie tajemnicy urzędowej obrad.

Art. V.

Członków Rady szkolnej krajowej, wymienionych w art. IV. pod l. 5 mianuje cesarz na wniosek ministra wyznań i oświecenia, oparty na propozycji namiestnika. Co do wniosku w przedmiocie nominacji duchownych wyznania katolickiego i ewangelickiego, namiestnik porozumie się z Ordynaryatami metropolitalnymi względnie z krajową władzą zwierzchniczą wyznania ewangelickiego.

Członków Rady szkolnej krajowej wymienionych w art. IV. pod l. 6., wybierają po jednym senaty uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego, grono profesorów lwowskiej szkoły politechnicznej, delegaci gron profesorów szkół gimnazjalnych, szkół realnych, seminarjów nauczycielskich, szkół handlowych, szkół przemysłowych.

Znawcę zawodowego ze szkół ludowych wybiera krajowa konferencja nauczycieli szkół ludowych.

Znawców higieny szkolnej wybierają po jednym wydziały lekarskie uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego (niekoniecznie z grona swych członków).

Członkowie Rady, wymienieni w art. IV. pod l. 4, 5, 6, 7, urzędują przez lat

trzy, poczem mogą być ponownie wybrani względnie mianowani.

Członkom Rady, wymienionym w art. IV. pod l. 4—7, przyzna Sejm odpowiednie wynagrodzenie z funduszków krajowych.

Art. VI.

Rada szkolna krajowa na posiedzeniach pełnych i na posiedzeniach sekcji załatwia kolegialne sprawy, w których ma powziąć decyzję albo zdanie swoje i wnioski przedłożyć Ministerstwu wyznań i oświecenia.

Sekcyj, które w zakresie swego działania samoistnie załatwiają sprawy, jest cztery: pierwsza dla spraw szkół ludowych i seminarjów nauczycielskich, druga dla spraw szkół średnich, trzecia dla spraw szkół handlowych, czwarta dla spraw szkół przemysłowych.

Rozdział czynności pomiędzy posiedzenia pełne i sekcyjne określa regulamin wewnętrzny Rady szkolnej krajowej, zachowując przy tem zasadę, że sprawy natury ogólnej zastrzeżone być mają pełnej Radzie, ale i te przygotowane być winny przez obrady i wnioski właściwych sekcji.

Wszelkie nominacje nauczycieli tudzież wnioski w sprawie nominacji muszą być uchwalone na pełnych posiedzeniach Rady.

Referaty mogą być powierzone także członkom Rady, nie należącym do kategorii członków, wymienionych w art. IV. pod l. 2. i 3.

Art. VII.

Na posiedzeniach pełnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady, wymienieni w art. IV. pod l. 4—7, zaś z członków, wymienionych pod l. 2. i 3, tylko ośmiu, a to prócz członka, który o przedmiocie obrad referuje i krajowego inspektora szkolnego, do którego zakresu agend przedmiot obrad bezpośrednio należy, z reszty obecnych starsi rangą, względnie starsi służbą w tej samej randze.

Na posiedzeniach sekcyjnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady, wymienieni w art. IV. pod l. 4—7, wchodzący w skład danej sekcji, z członków zaś wymienionych pod l. 2. i 3. tylko czterech, a to prócz członka, który o przedmiocie obrad referuje i krajowego inspektora szkolnego, do którego zakresu agend przedmiot obrad bezpośrednio należy, z reszty obecnych starsi rangą względnie starsi służbą w tej samej randze.

Tak na posiedzeniach pełnych jak sekcyjnych liczba głosujących członków Rady szkolnej krajowej z pośród wymienionych w art. IV. pod l. 1—3 nie może być wyższą niż liczba członków z pośród wymienionych w art. IV. pod l. 4—7.

W skład każdej sekcji wchodzi reprezentanci spraw szkolnych, administracyjnych i ekonomicznych i krajowi inspektorowie szkolni, załatwiający sprawy, które do danej sekcji należą, z innych zaś członków ci, których Rada szkolna krajowa wyborem na pełnym posiedzeniu dokonanym, do danej sekcji przeznaczyła. Delegaci Sejmu krajowego wejść mają po jednym, znawcy szkolnictwa przynajmniej po dwóch do każdej sekcji.

Każdy członek Rady może głosować tylko w jednej sekcji. Wyjątek pod tym względem zachodzi tylko co do referentów administracyjnych i ekonomicznych, oraz inspektorów szkolnych krajowych o ile oni załatwiają sprawy dwóch sekcji. Jeżeli jednak przedmiotem obrad sekcji jest sprawa dotycząca nauki religii, ćwiczeń religijnych lub nauczycieli religii, to reprezentant wyznania i obywatelstwa, do którego dana sprawa się odnosi, chociażby nie był członkiem sekcji, ma prawo uczestniczenia w jej posiedzeniach i obradach nad sprawą z głosem stanowczym.

Rada szkolna krajowa może powołać do poszczególnych spraw znawców zawodowych, którzy obecni będą na po-

siedzeniach z głosem doradczym; na posiedzenia sekcji trzeciej i czwartej będzie ich zaś w liczbie trzech, również z głosem doradczym, powoływać stale.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia i Ministrowi spraw wewnętrznych.

L. 124/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski w sprawie założenia w mieście Lwowie krajowego zakładu dla nieuleczalnych oraz krajowego domu podzrzątków.

Wnioskodawca :
Głabiński.

Maciuszek, Adam, Pilch, Riedl, Górkiwicz, Tomiaka, Neumann, Schmidt, Wójcicki, Jabłoński, Sala, Zaremba, Michalik, Skarbek.

L. 125/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wobec tego, że w czasie tegorocznego przesilenia kredytowego dotacya Kasy centralnej Kas pożyczkowych systemu Raiffeisena okazała się za szczupłą, tudzież ze względu na to, że subwencje na fundusz zakładowy tych kas zostały zmniejszone, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przedstawił wnioski w sprawie odpowiedniego zwiększenia

dotacyi dla spółkowych Kas oszczędności systemu Raiffeisena. I.s. 128/1913.

Wnioskodawca:
Pilch.

Górkiewicz, Wolanin, Bednarski, Maciuszek, Zaremba, Tomaka, Wójcicki, Schmidt, Głębiński, Skarbek, Michalik, Zamorski, Sala, Jabłoński, Adam.

Ls. 126 1913.

We Lwowie dnia 5 grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uchwała przyspieszyć zebranie pięciomilionowego funduszu rękodzielniczego i w tym celu poleca Wydziałowi krajowemu i komisji budżetowej podwyższyć roczną dotację na rzecz tego funduszu do kwoty 400.000 koron.

Wnioskodawca:
Głębiński.

Zamorski, Sala, Jabłoński, Tomaka, Adam, Górkiewicz, Pilch, Wolanin, Neumann, Riedl, Wójcicki, Schmidt, Bednarski, Zaremba, Michalik.

L.S. 127/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uchwała przyjąć na rachunek funduszu krajowego część pożyczki hipotecznej zaciągniętej na budowę domu rękodzielniczego we Lwowie i poleca Wydziałowi krajowemu i komisji budżetowej wstawiać corocznie do budżetu kwotę potrzebną na umorzenie pożyczki do sumy 100.000 koron.

Wnioskodawca:
Głębiński.

Zamorski, Sala, Jabłoński, Tomaka, Wolanin, Adam, Schmidt, Pilch, Bednarski, Górkiewicz, Wójcicki, Zaremba, Skarbek, Michalik.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy, zmieniającej postanowienia § 18 statutu krajowego.

Wnioskodawca:
Głębiński.

Wolanin, Bednarski, Riedl, Sala, Wójcicki, Schmidt, Jabłoński, Zaremba, Michalik, Skarbek, Tomaka, Zamorski, Górkiewicz, Adam.

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia § 18. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonego ces. pat. z 26. lutego 1861, Nr. 20 Dz. u. p.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia § 18. statutu krajowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonego ces. patentem z 26. lutego 1861, Na. 20. Dz. u. p., opiewać mają, jak następuje:

§ 18.

Jako sprawy krajowe uznaje się wszystkie przedmioty ustawodawstwa, które nie zostały ustawą zasadniczą państwa z 21. grudnia 1867, Nr. 141, Dz. u. p. wyraźnie zastrzeżone ustawodawstwu państwowemu, niemniej wszystkie przedmioty ustawodawstwa przekazane w myśl teje ustawy zasadniczej państwa ustawodawstwu krajowemu.

Art. II.

Ustawa niniejsza nie narusza w ni-

czem postanowień ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1909. Dz. u. kr. Nr. 42.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ls. 129/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby niedostateczną w naszym kraju ilość zakładów pocztowych i telegraficznych tudzież składnic pocztowych wydatnie pomnożył.

Wnioskodawca:
Ks. Wolanin

Wójcicki, Michalik, Głabiński, Pilch, Sala, Tomaka, Górkiewicz, Bednarski, Zaremba, Adam, Schmidt, Zamorski, Riedl, Jabłoński.

Ls. 130/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa Radę szkolną krajową, aby przedstawiła wnioski zmiany ustawy krajowej o seminariach nauczycielskich z dnia 12. czerwca 1907 Dz. u. kr. Nr. 101. na zasadzie zniesienia dwutypowości tych zakładów.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Głabiński, Adam, Schmidt, Sala, Jabłoński, Bednarski, Górkiewicz, Pilch, Wójcicki, Michalik, Tomaka, Riedl, Zaremba, Maciuszek.

L. 131/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski w sprawie przymusowego ubezpieczenia od ognia i utworzenia krajowego zakładu asekuracyjnego.

Wnioskodawca.
Zamorski.

Głabiński, Adam, Schmidt, Sala, Jabłoński, Bednarski, Górkiewicz, Pilch, Wójcicki, Michalik, Tomaka, Riedl, Zaremba, Maciuszek.

Ls. 132/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Zważywszy, że sprawa ubezpieczenia społecznego na starość i niezdolność do pracy w naszym kraju, mającym niedostateczną organizację opieki publicznej nad ubogimi i liczne rzesze robotnicze i rękodzielnicze ma szczególnie doniosłe znaczenie;

zważywszy, że z powodu trudności jednolitego przeprowadzenia tego ubezpieczenia w całym państwie będzie w ustawie państwowej na rzecz Galicyi uczyniony wyjątek i urządzenie tegoż przy pomocy funduszków państwowych będzie Sejmowi przekazane :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na wypadek uchwalenia ubezpieczenia społecznego przez Radę państwa zajął się niezwłocznie opracowaniem materiałów i wniosków co do urządzenia tego ubezpieczenia w naszym kraju, przy uwzględnieniu naszych odrębnych stosunków i życzeń poszczególnych warstw interesowanych.

Wnioskodawca:
Głabiński.

Zamorski, Riedl, Wójcicki, Schmidt, Bednarski, Zaremba, Michalik, Sala, Pilch, Jabłoński, Tomaka, Górkiewicz, Adam, Maciuszek.

Ls. 133/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył budowę mostu na Wiśtoku w gminie Trzebowiska pow. rzeszowskiego.

Wnioskodawca :
Tomaka.

Głąbiński, Wójcicki, Schmidt, Pilch, Wolanin, Zaremba, Jabłoński, Górkiewicz, Maciuszek, Michalik, Skarbek, Zamorski, Sala, Adam, Bednarski.

Ls. 134/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić, ażeby utworzono w gminie Tiapcze pow. dońskiego przystanek kolejowy między Bolechowem a Doliną.

Wnioskodawca :
Zaremba.

Riedl, Pilch, Michalik, Maciuszek, Wójcicki, Schmidt, Zamorski, Sala, Jabłoński, Skarbek, Tomaka, Wolanin, Górkiewicz, Adam.

Ls. 135/1913.

We Lwowie dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k

pośła Górkiewicza i towarzyszy w sprawie zabudowania potoków górskich Choczenka, Dąbrówka-Zawadka, Frydrychówka i Skawinka w powiecie Wadowickim.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że pomienione wyżej potoki górskie rok rocznie wyrządzają tamtejszej ludności ogromne szkody, niżej podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej przystąpił do zabudowania i uregulowania wymienionych potoków górskich.

Wnioskodawca :
Górkiewicz.

Zamorski, Riedl, Bednarski, Schmidt, Sala, Jabłoński, Skarbek, Wójcicki, Zaremba, Pilch, Michalik, Tomaka, Maciuszek, Głąbiński.

Ls. 136/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby postanowioną już budowę mostu na rzece Rabbie w miejscowości Uście solne—Niedary w pow. bocheńskim bezzwłocznie rozpoczął.

Wnioskodawca
Pilch.

Wójcicki, Skarbek, Wolanin, Górkiewicz, Zaremba, Riedl, Tomaka, Maciuszek, Michalik, Zamorski, Bednarski, Schmidt, Sala, Jabłoński.

Ls. 137/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k.

Pośła Górkiewicza i towarzyszy w sprawie ukrajowienia dróg powiatowych I. kl. w powiecie wadowickim pod nazwą Wadowice-Osiek i Wadowice-Brzeźnica.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat wadowicki jest jednym może z najobszerniejszych a najuboższych powiatów w kraju,

że ciężar utrzymania tak wielkiej ilości dróg ciąży zupełnie na najuboższej ludności powiatu, która w ostatnich latach tak bardzo zniszczoną została kłeskami elementarnymi,

że powiat zbudował już przeszło 100 klm. dróg, których utrzymanie wymaga wielkich funduszy,

że wszystkie fundusze drogowe przechodzą prawie wyłącznie na konserwację tych dróg, wskutek czego na budowanie nowych dróg niema żadnych funduszy i powiatowi grozi wprost w tej sprawie wielka ruina,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby bezzwłocznie przystąpił do przejęcia dróg Wadowice-Osiek, Wadowice-Brzeźnica na fundusz krajowy, przez co ułatwiłoby się powiatowi budowanie nowych dróg koniecznych dla ludności.

Wnioskodawca:
Górkiewicz.

Schmidt, Sala, Jabłoński, Adam, Bednarski, Wójcicki, Skarbek, Wolanin, Tomaka, Pilch, Maciuszek, Michalik, Zaremba, Zamorski.

Ls. 138 1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby uchwaloną na budowę szkół ludowych sumę pożyczkową w kwocie 10 milionów koron jak najszybciej zrealizował, a na razie przynajmniej zaliczkowo postarał się o budowę szkół w tych gminach, które już złożyły datki na nie przypadające.

Wnioskodawca:
Maciuszek.

Zamorski, Sala, Jabłoński, Tomaka, Pilch, Zaremba, Schmidt, Skarbek, Bednarski, Wolanin, Górkiewicz, Głabiński, Wójcicki, Michalik, Riedl.

Ls. 139/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek

pośla ks. Wolanina i towarzyszy w sprawie budowy mostu na Sanie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że dla miasta Ulanowa i okolicy most na Sanie pod Ulanowem jest koniecznie potrzebny, bo przewóz promem tamuje całą komunikację, a setki fur, zatarasowawszy całą drogę, czekają na swoją kolej przewozu,

zważywszy, że kwestya budowy mostu, jest dla Ulanowa „być albo nie być”,

zważywszy, że gmina Ulanów deklaruje już na ten cel 25.000 K,

nżej podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do budowy mostu na Sanie pod Ulanowem.

Wnioskodawca:
Ks. Wolanin.

Jabłoński, Riedl, Tomaka, Michalik, Adam, Zaremba, Schmidt, Zamorski, Sala, Maciuszek, Wójcicki, Głabiński, Bednarski, Pilch, Górkiewicz.

Ls. 140/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek

pośla ks. Wolanina i towarzyszy w sprawie obwałowania Sanu.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że obwałowanie Sanu od Wisły począwszy aż do granic powiatu Nisko rzeczywiście jest wielkiem dobrodziejstwem dla mieszkańców powiatu tarnobrzeskiego, bo wylewy są zupełnie wstrzymane,

zważywszy dalej, że tegoroczne wy-
lewy Sanu ogromnie zniszczyły pole po-
wiatu Nisko, bo niema zupełnie zabez-
pieczenia, niżej podpisani stawiają wnio-
sek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak naj-
rychlej przystąpił do budowy wałów
ochronnych rzeki Sanu przez cały powiat
Niski, aby w ten sposób zabezpieczyć
pola przed ustawicznymi zalewami.

Wnioskodawca :
Ks. Wolanin.

Tomaka, Zaremba, Adam, Schmidt, Za-
morski, Sala, Jabłoński, Riedl, Wójcicki,
Michalik, Głabiński, Bednarski, Pilch, Gór-
kiewicz, Maciuszek.

Ls. 141/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby w wio-
sennym rozkładzie jazdy kolei państw-
owych i lokalnych w wyższej niż dotąd
mierze uwzględnił zdrojowiska i uzdro-
wiska krajowe, przez urządzenie bezpo-
średnich połączeń z miastami stołecz-
nymi i wprowadzenie taryf sezonowych.

Wnioskodawca :
Głabiński.

Tomaka, Pilch, Riedl, Zamorski, Bednar-
ski, Wolanin, Schmidt, Wójcicki, Adam,
Jabłoński, Sala, Zaremba, Michalik, Ma-
ciuszek.

Ls. 142/913.

We Lwowie dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek

pośła Józefa Maciuszka i towarzyszy
w sprawie zabudowania potoków gór-
skich w powiecie Nowo - Sandeckim,
a zwłaszcza rzeki Ososiny.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w powiecie Nowo-
Sandeckim potoki górskie Dunajec jak rów-

nie rzeka Ososina rok rocznie wyrządzają
tutejszej ludności ogromne szkody, niżej
podpisani stawiają wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak naj-
spieszniej przystąpił do zabudowania
i uregulowania potoków górskich i rzek
w powiecie Nowo-Sandeckim.

Wnioskodawca :
Maciuszek.

Górkiewicz, Riedl, Schmidt, Sala, Jabłoński,
Michalik, Zaremba, Zamorski, Wójcicki,
Tomaka, Pilch, Wolanin, Bednarski,
Adam.

LS. 143 1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu
ponowne podjęcie starań u c. k. Rządu
o oddanie dawnych królewskich, mia-
nowicie lasów i domen państwowych
oraz salin w Galicyi w zarząd kraju.

Wnioskodawca :
Głabiński.

Maciuszek, Zamorski, Riedl, Bednarski,
Wolanin, Tomaka, Schmidt, Wójcicki,
Skarbak, Jabłoński, Adam, Sala, Zarem-
ba, Michalik.

L. 144/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się wybrać się mającej Ko-
misji szkolnej, by jaknajrychlej przedło-
żyła Sejmowi wnioski :

a) co do przyznania nauczycielstwu ludowemu dodatku drożynianego za r. b.

b) co do regulacji płac nauczycielskich.

Wnioskodawca:

Leo.

Federowicz, Kleski, Schätzel, Maiss, Loe-
wenstein, Aschkenase, Lisiewicz, Rutow-
ski, Doliński, Maryewski, German, Jahl,
Srokowski, Bandrowski, Rittel, Sare.

Ls. 145./1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek.

Wysoki Sejmie!

Coraz to silniej występująca wśród szerokich kół kobiet dążność do zdobycia stanowiska zarobkowego objawiła się w naszym społeczeństwie w masowym uczęszczaniu do szkół średnich, seminariów nauczycielskich i w zajmowaniu posad biurowych. Szkoły średnie, a następnie studia uniwersyteckie dają jednak tylko nielicznym jednostkom możliwość egzystencji trwałej, wytwarzając całe szeregi kobiet, słusznie rozgoryczonych, bo posiadających wyższe egzaminów i szukających jakiegokolwiek zajęcia. Seminaria nauczycielskie żeńskie doprowadziły już do hyperprodukcji sił nauczycielskich żeńskich, tak, że dziś nieznaczna tylko część ich słuchaczek może liczyć na otrzymanie posady. Największa więc część kobiet pracuje w urzędach, towarzystwach finansowych i biurach prywatnych, gdzie przeważnie za marnem wynagrodzeniem spędza długie godziny i chcąc w swej biedzie dostać przecież jakieś zajęcie, deprecjonuje wogóle cenę pracy.

Zdrowym i korzystnym dla kraju trzeba więc nazwać ruch, który od lat kilku w kraju naszym powstał, ruch dążący do skierowania kobiet szukających zarobku do przemysłu i do gospodarstwa domowego miejskiego i wiejskiego.

Powstał już szereg szkół tego typu w kraju z inicjatywy Rad miejskich i osób prywatnych, w kilku miejscowościach powstaną one w roku przyszłym. Nie można się jednak dziwić, że główną trudnością w zakładaniu tak szkół gospodarstwa, jak i szkół przemysłowych żeńskich jest brak nauczycielek fachowo wykształconych, bez których o jakiegokolwiek dodatniej działalności tych zakładów nie może być mowy. Jest w pierwszym rzędzie obowiązkiem Wysokiego Sejmu poprzeć cały ten dla naszego społeczeństwa tak dodatni kierunek wykształcenia kobiet przez umożliwienie dostarczenia tym zakładom dobrych sił nauczycielskich i dlatego mam zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Uchwala się wstawić do budżetu krajowego na rok 1914 sumę 5.000 Koron na kształcenie sił nauczycielskich dla szkół przemysłowych żeńskich i szkół gospodarstwa domowego — do rozporządzenia e. k. Rady szkolnej krajowej.

Wysoki Sejm raczy wniosek ten odeśłać do komisji budżetowej.

Wnioskodawca:

Bandrowski.

Leo, Federowicz, Srokowski, Doliński, Wójcicki, Adam, Maryewski, Maiss, Rutowski, German, Sare, Schmidt, Tertil Witos.

L. 146/1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wniosek

posła ks. Wolanina i towarzyszy w sprawie ukrajowienia dróg Nisko-Przyszów Kameralny i Rudnik-Tarnogóra.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat Nisko budową dróg powiatowych materialnie jest wyczerpany, niżej podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jak najrychlej ukrajowił drogi powiatowe Nisko-Przyszów Kameralny i Rudnik-Tarnogóra położone w powiecie Nisko.

Wnioskodawca:
Ks. Wolanin.

Zaremba, Schmidt, Zamorski, Sala, Jabłoński, Riedl, Tomaka, Wójcicki, Michalik, Głabiński, Bednarski, Pilch, Górkiewicz, Maciuszek, Adam.

Ls. 111|1913.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

W n i o s e k n a g ł y.

Na dniu 28. października b. r. wybuchł groźny pożar w miasteczku Jordanowie, którego pastwą, padło 20 zabudowań mieszkalnych i gospodarczych wraz z zebranymi plonami i całym dobytkiem.

Przyczyną tak znacznego rozszerzenia się pożaru był brak wody, na który miejscowość ta stale cierpi.

Ponieważ pogorzelnicy, bez wyjątku wszyscy ubodzy, nie będąc ubezpieczeni, stracili całe swe mienie a nadto znajdują się bez dachu i potrzebują rychłej pomocy: podpisani wnoszą;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm uchwała pogorzelncom Jordanowa na doraźną pomoc 50.000 Koron.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w swoim zakresie działania udzielił odpowiedniej pomocy przy odbudowaniu spalonej części miasta oraz przyspieszył wszczętą już akcyę celem zaopatrzenia tej miejscowości w dostateczną ilość wody, co jest koniecznem nietylko ze względów ogniowych ale i sanitarnych.

Wnioskodawca:
Bednarki.

Schmidt, Wójcicki, Skarbek, ks. Wolanin, ks. Zaremba, Górkiewicz, Pilch, Tomaka, ks. Michalik, Jabłoński, Zamorski, Sala, Maciuszek, Adam.

Ls. 112/913.

W n i o s e k n a g ł y.

Ze względu na uznaną ogólnie przez wszystkie czynniki krajowe i państwowe konieczność sprawiedliwszej dotacyi dla nauczycielstwa ludowego, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca komisji szkolnej, aby w porozumieniu z komisją budżetową przedłożyła w ciągu bieżącej sesyi wniosek celem uchwały regulacyi płac nauczycielstwa ludowego, w wysokości kwaterowego, niemniej emerytów i zaopatrzenia wdów i sierót, a to od 1. stycznia r. 1914.

II. Sejm uchwała na rok 1913 kwotę trzech milionów koron tytułem dodatku drożyznianego dla nauczycielstwa ludowego w kraju i mieście Lwowie i poleca komisji szkolnej, aby co do rozdziału tej kwoty niezwłocznie przedłożyła swe wnioski.

Wnioskodawca:
Głabiński.

Adam, ks. Wolanin, Górkiewicz, Wójcicki, Schmidt, Bednarski, Jabłoński, Sala, Zamorski, ks. Michalik, Tomaka, ks. Zaremba, Skarbek, Pilch.

Ls. 113/913.

W n i o s e k n a g ł y.

Ze względu na wielkie rozmiary tegorocznych klęsk elementarnych i konieczność zapewnienia zarobku dla ludności,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby niezwłocznie przystąpił tak we Lwowie i w Krakowie, jak w całym kraju do wykonania i przyspieszenia budowy gmachów szkolnych i innych gmachów państwowych, niemniej robót drogowych, kolejowych, kanalizacyjnych, regulacyjnych, melioracyjnych i innych;

Wzywa się c. k. Rząd, aby na cele robót powyższych wyznaczył z fundusów państwowych nadzwyczajną, wydatną sumę.

Wnioskodawca:
Wójcicki.

Schmidt, Bednarski, ks. Zaremba, ks. Michalik, Pilch, Jabłoński, Sala, Tomaka, ks. Wolanin, Górkiewicz, Maciuszek, Skarbek, Głabiński, Riedl, Neumann, Zamorski, Adam.

Ls. 114/913.

Wniosek nagły.

Z uwagi, że dotychczasowa ustawa, normująca krajowe opłaty szynkarские, z dnia 20. grudnia 1905 roku nie odpowiada ani słuszności ani nie daje preliminowanych dochodów krajowi, natomiast rujnuje całe szeregi osób, prowadzących przemysł gospodnio-szynkarський, ilość zaś wdrożonych egzekucyi w kraju nie dozwala dalszej choćby najmniejszej zwłoki:

Wysoki Sejm uchwalić raczy nagłą potrzebę zmiany ustawy o poborze krajowych opłat szynkarских z 20. grudnia 1905 r. w duchu pobierania opłat przy zakupnie towaru lub innym sprawiedliwości odpowiadającym kierunku — nie zaś wedle dotąd wymierzonego kontyngentu, krzywdzącego niesłusznie bardzo licznych koncesyonowanych szynkarzy, zwłaszcza rolników, którzy temu przemysłowi się oddają — a nie dającego krajowi spodziewanych dochodów mimo bardzo licznych środków egzekucyjnych już zastosowanych i w obec ogromnych zaległości w opłatach zastosować się mających.

Wnioskodawca:
Schmidt.

ks. Wolanin, Górkiewicz, Pilch, Tomaka, Bednarski, Jabłoński, Zamorski, Riedl, Wójcicki, Maciuszek, ks. Michalik, ks. Zaremba, Głabiński, Sala, Skarbek, Adam.

Ls. 115/913.

Wniosek nagły

posła Skarbka i tow. w przedmiocie wyboru komisji budżetowej i bankowej.

Wysoki Sejmie!

Ze względu na konieczność jak najszybszego załatwienia budżetu krajowego i udzielenia Wydziałowi krajowemu upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki krajowej i uregulowania płac nauczycieli ludowych stawiają niżej podpisani wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wybiera się komisję budżetową, szkolną i bankową i poleca się tym komisjom, by w jak najkrótszym czasie przedłożyły odpowiednie wnioski.

Wnioskodawca:
Skarbek.

Głabiński, Tomaka, Górkiewicz, Pilch, Maciuszek, ks. Zaremba, Zamorski, Schmidt, ks. Wolanin, Wójcicki, Sala, Jabłoński, ks. Michalik, Bednarski, Adam.

Ls. 116/913.

Wniosek nagły

posła Skarbka i tow. w przedmiocie wyboru komisji zapomogowej.

Wysoki Sejmie!

Tegoroczne słyty i wylewy rzek wyrządziły szkody, idące w setki milionów. Ponieważ akcyja zapomogowa c. k. Rządu jest niewystarczającą, przeto konieczną jest rzeczą, by Wysoki Sejm zajął się obmyśleniem środków, mogących choć w części złagodzić straszne skutki tegorocznej klęski. Wobec tego stawiają niżej podpisani wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wybiera się komisję zapomogową, złożoną z 25 członków, celem obmyślenia środków dla przyścia z pomocą ludności, dotkniętej klęską powodzi i nieurodzaju.

Poleca się komisji zapomogowej, by do dnia 14 przedłożyła Wysokiemu Sejmowi swoje wnioski.

Wnioskodawca:
Głąbiński.

Sala, Bednarski, Tomaka, ks. Wolanin, Jabłoński, Pilch, Adam, Maciuszek, ks. Zaremba, Skarbek, Górkiewicz, Wójcicki, Schmidt, Zamorski.

Ls. 117/913.

Wniosek nagły.

pośła Witosą, Stapińskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycielstwa ludowego.

Wysoki Sejmie!

Nauczycielstwo ludowe w całym kraju czeka z najwyższą niecierpliwością na wiadomość, czy Sejm krajowy zaraz załatwi sprawę regulacji jego niemożliwie niskich na obecne stosunki drożyzniane poborów. Z tego względu, aby usunąć zaraz wątpliwość i upewnić nauczycielstwo ludowe, że ustawa o regulacji poborów wejdzie pod obrady i uchwały Sejmu jako pierwszy punkt porządku dziennego po uchwaleniu reformy wyborczej,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przygotował projekt ustawy o uregulowaniu płac nauczycieli ludowych, a to na zasadzie czterech rang urzędników państwowych.

Zanim to nastąpi, poleca Sejm Wydziałowi krajowemu wypłacenie dodatku drożyznianego.

Wnioskodawcy:
Witos, Stapiński.

Serezyk, Bosak, Kędzior, Żardecki, Bojko, Siwula, Krężel, Riedl, Bardl, Łaskuda, Bernadzikowski, Łazarski, Maryewski.

Ls. 118/913.

Wniosek nagły

pośła Witosą i tow. w sprawie akcji ratunkowej z powodu tegorocznych klęsk elementarnych.

Wysoki Sejmie!

Po zeszłorocznej klęsce ulewnych deszczów nawiedziła kraj nasz w r. 1913 nadzwyczajna katastrofa, niepamiętna od r. 1813. Ulewne deszcze, które trwały od końca kwietnia do połowy września i zniszczyły plony we wszystkich powiatach kraju, tudzież kilkakrotne wylewy rzek spowodowały ruinę rolników, która z ogólną depresją ekonomiczną dotknęła także mieszkańców miast. Wykazane przez Wydziały powiatowe (z wyjątkiem Zaleszczyk) szkody w plonach wynoszą olbrzymią sumę przeszło 293 milionów koron, szkody zaś w drogach gminnych 11,652.498 Koron. Pomoc dla ludności rolniczej okazuje się nieodzowną w następujących kierunkach:

1) pomoc doraźna na zakupno żywności dla ludności dotkniętej wylewami rzek i na naprawę zburzonych domów,
2) dostarczenie nasion pod zasiewy i paszy dla bydła;

3) pomoc na naprawę dróg, rekonstrukcję uszkodzonych budowli wodnych i odwodnienie gruntów celem umożliwienia wiosennej uprawy;

4) dostarczenie niskoprocentowego kredytu dla rolników, celem utrzymania ich przy posiadanych gospodarstwach.

Wprawdzie Rząd przyszedł już krajowi z pewną pomocą w powyższym kierunku, ale pomoc ta jest niedostateczną i nie odpowiada rozmiarom katastrofy. Potrzeba mianowicie wydatniejszych zapomóg na wyżywienie ludności i przezimowanie inwentarza, na zakupno nasion pod zasiewy jare, na naprawę dróg, robót regulacyjnych i melioracyjnych, a przede wszystkim taniego kre-

dytu dla ratowania gospodarstw. Zachodzi też nieodzowna potrzeba ustalenia licznych usuwisk, które się potworzyły w kraju, zdeformowały i zabagniły grunta, oraz uszkodziły budynki.

Komisya parlamentarna Koła polskiego zażądała od Rządu takiej pomocy dla kraju, jakiej udzieliło państwo kilkunastu powiatom południowo-tyrolskim po powodzi w r. 1882, i przy tem żądaniu powinien także Wysoki Sejm obstawać.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm wzywa Rząd, ażeby wobec ogromu katastrofy, jaka kraj dotknęła w r. 1913. z powodu ulewnych deszczów i powodzi, przyszedł jak najrychlej krajowi z pomocą w kierunku wskazanym przez komisję parlamentarną Koła polskiego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył Sejmowi wniosek w sprawie akcji zapomogowej dla rolników dotkniętych tegorocznymi klęskami elementarnymi.

Lwów, dnia 5. grudnia 1913.

Wnioskodawca:
Witos.

Kędzior, Olearski, Łazarski, Haempel, Tertil, Maryewski Siwula, Bardl, Bernardzikowski, Riedl, Stapiński, Krężel, Serczyk, Bojko, Rosak, Łaskuda. Schätzel.

Ls. 147/913.

Interpelacya

do Pana Komisarza rządowego z powodu bezpodstawnego spensyonowania nauczycielki ludowej.

W lecie b. r. została nauczycielka ludowa Bronisława Androtowiczowa, wdowa z trojgiem dzieci, pełniąca przez lat 34 wzorowo swe obowiązki, mająca liczne dekrety pochwalne, bez podania powodów i bez poprzedniego postępowania

dyscyplinarnego, bez uwiadomienia, na ostatniej swej posadzie w Tarnowicy leśnej ad Nadwórna nagle spensyonowaną i mimo wniesionego rekursu od pracy w szkole utuniętą. Rekurs, wniesiony do Rady szkolnej krajowej w dniu 8 sierpnia br. do l. 16.005, nie został dotychczas ministerstwu oświaty i wyznań wcale przedłożonym.

Ze względu na okoliczności powyższe, wymagające usprawiedliwienia, tudzież ze względu na osobistości bezstronne i wiarygodne, które zapewniają, iż w danym wypadku popełniono nadużycie z osobistej lub narodowej animozyny pochodzące zapytują podpisani :

Czy fakty powyższe są Panu Komisarzowi rządowemu znane?

Co zamierza Pan Komisarz rządowy zarządzić, aby krzywda wyrządzona biednej i zasłużonej nauczycielce została wynagrodzoną?

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913:

Interpelant:
Głąbiński.

Ks. Zaremba, Ks. Michalik, Maciuszek, Adam, Zamorski, Pilch, Bednarski, Tomaka, Górkiewicz, Ks. Wolanin, Schmidt, Skarbek, Wójcicki, Jabłoński, Sala, Riedl.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, zaś z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku skrutynium głosowania przy wyborze komisji dla reformy wyborczej.

P. Stadnicki (młodszy) imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku skrutynium. Głosowało 123 posłów. Absolutna większość 62 głosów. Otrzymali po 123 głosów na członków pp. Badeni, Bojko, Cegielski, Czartoryski, Garapich, Głąbiński, Hupka, Kasznica, Kędzior, Krzczunowicz, Korol, Leo, Lewi-

cki Kost, Loewenstein, Makuch, Neumann, Niezabitowski, Petruszewicz, Piniński, Rutowski, Skrzyński, Stadnicki (sen.), Starzyński Stanisław, Witos, Zamorski; na zastępców, również po 123 głosów, otrzymali pp.: Mars jako zastępca Badeniego, Biały jako zastępca Bojki, Singalewicz jako zastępca Cegielskiego, Stroński jako zastępca Czartoryskiego, Schnell jako zastępca Garapicha, Wójcicki jako zastępca Głabińskiego, Halban jako zastępca Hupki, Burzyński jako zastępca Kasznicy, Krężel jako zastępca Kędziora, Krzysztofowicz jako zastępca Krzczunowicza, Rożankowski jako zastępca Korola, Kleski jako zastępca Lea, Baczyński jako zastępca Lewickiego Kostia, Sare jako zastępca Loewensteina, Łahodyński jako zastępca Makucha, ks. Michalik jako zastępca Neumanna, Biesiadecki jako zastępca Niezabitowskiego, Horbaczewski jako zastępca Petruszewicza, Laskowski jako zastępca Pinińskiego, Maryewski jako zastępca Rutowskie-

go, St. Dąbski jako zastępca Skrzyńskiego, Cieński jako zastępca Stadnickiego (sen.), Milewski jako zastępca Starzyńskiego Stanisława, Żardecki jako zastępca Witosy, Zaremba jako zastępca Zamorskiego.

Marszałek stwierdza ten wynik wyborów, oznajmiając, że powyżsi posłowie wybrani zostali członkami względnie zastępcami członków komisji reformy wyborczej i wzywa ich do zebrania się po południu o godzinie 5-tej celem ukonstytuowania się komisji.

Marszałek oznajmia, że udzielił ośmiodniowego urlopu p. Sozańskiemu.

Marszałek zamyka posiedzenie oznajmiając, że o terminie zwołania, jakoteż o porządku dziennym następnego posiedzenia zawiadomi posłów pisemnie.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu.

Marszałek krajowy ·

Adam Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Kasznica w. r.

Protokół

2. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 14. lutego 1914.

Początek o godz. 11 minut 40 przed południem.

Przewodniczący : Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze : Mieczysław Urbański, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski i Stanisław Biały.

Obecnych posłów 150.

Ze strony Rządu : c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół pierwszego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek poświęca dłuższe wspomnienie pośmiertne ś. p. Wacławowi Zaleskiemu, c. k. Ministrowi skarbu, którego to przemówienia wysłuchała Izba stojąc, oddając w ten sposób hołd Jego zasługom.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że pp. Rayski, Kozłowski i Zaremba – Cielecki złożyli mandaty poselskie.

Marszałek oznajmia, że udzielił ośmiodniowych urlopów p. p. ks. Janowi Jaworskiemu i Sozańskiemu, a jednodniowego urlopu p. Bilińskiemu.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania pism sądowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu obwodowego w Rzeszowie, Oddział VII z dnia 27. grudnia 1913 Lcz. Vr. $\frac{909}{48}$ /13 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Tomaki o występek z § 12 ustawy z dnia 26. stycznia 1907 Nr. 18 Dz. pp.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego w Rzeszowie Oddział VI z dnia 6. stycznia 1914 Lcz. Ns. VI. $\frac{428}{2}$ /13 w sprawie zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Tomaki z powodu przekroczenia z § 411 u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego w Kałuszu Oddział IV. z dnia 23. stycznia 1914 Lcz. Ns. IV $\frac{2}{3}$ /14 w sprawie zezwolenia na

karno-sądowe ściganie p. Kurowca z powodu przekroczenia obrazy czci z § 496 u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo Izby Radnej c. k. Sądu krajowego karnego we Lwowie z dnia 1. grudnia 1913 Lcz. Ns. 870/13 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Baczyńskiego z powodu występku obrazy czci popełnionej drukiem z §§ 488, 491 i 493 u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo Izby Radnej c. k. Sądu krajowego karnego we Lwowie z dnia 20. stycznia 1914 Lcz. Ns. IX. $\frac{332}{2}$ /14 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Cegielskiego z powodu występku obrazy czci popełnionej drukiem z §§ 488, 491 i 493 u. k.

Izba zgodnie z wnioskiem sekretarza p. Urbańskiego przekazuje bez rozprawy to pismo mającej się wybrać komisji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. lutego 1914, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji administracyjnej Ls. 476.

Komisji prawniczej Ls. 194, 464.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 241, 242, 244, 311, 339, 463, 528, 674, 725.

Komisji komunikacyjnej Ls. 195, 196, 199, 237, 283, 354, 493, 526, 669, 673, 696.

Komisji przemysłowej Ls. 427.

Komisji bankowej Ls. 383, 645.

Komisji sanitarnej Ls. 652

Komisji wodnej Ls. 428.

Komisji reformy wyborczej Ls. 555 do 578, 633—636, 698 704.

Komisji zapomogowej Ls. 460, 630.

Komisji budżetowej Ls. 148—166, 169—181, 183—190, 192, 193, 197, 198, 204, 212—233, 235, 238—240, 243, 245—274, 282, 284, 304, 307—310, 312—338, 340—343, 347—352, 355—367, 372, 377—382, 384, 386—389, 391, 395—406, 412—426, 429—450, 455, 459, 461, 462, 465—472, 474, 475, 479—489, 494—496, 498—521, 524, 527, 529—534, 536—543, 547—549, 551, 579—622, 624—628, 632, 640—644, 650, 651, 653—662, 665—668, 670—672, 675—679, 682, 683, 686—695, 697, 705—710, 712, 715—720, 722, 804—806, 808—811, 814—828, 831, 833—864.

Komisji szkolnej Ls. 167, 168, 182, 191, 200—203, 205—211, 234, 236, 275—281, 305, 306, 344—346, 353, 368—371, 373—376, 385, 390, 392—394, 407—411, 451—454, 456—458, 473, 477, 478, 490—492, 497, 522, 523, 525, 535, 544—546, 550, 552—554, 623, 629, 631, 639, 646—649, 663, 680, 681, 684, 685, 711, 713, 721, 723, 724, 807, 812, 829, 830, 832.

Po odczytaniu petycji Ls. 804/569 Wydziału powiatowego w Rohatynie o subwencję na utrzymanie instruktora rolnictwa, przemawia poseł Aleksander Krzczunowicz, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Wybór 4 sekretarzy, 4 kwestorów i 12 rewidentów.

Marszałek zaprasza na skrutatorów pp. Stadnickiego (młodszy), Kurowca, Bednarskiego i Krasickiego, oraz wzywa posłów do oddawania kartek do wszystkich tych wyborów łącznie.

Posłowie oddają kartki, a po ukończeniu głosowania i skrutynium wzywa Marszałek komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku skrutynium.

P. Będarnski imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 125 posłów, absolutna większość 63 głosów. Wszystkie głosy otrzymali: na sekretarzy pp. Urbański, Kasznica, Biały i Rożankowski; na kwestorów pp. Krasicki, Kurowiec, Maciuszek i Serezyk; na rewidentów pp. Cegielski, Kręzel, Krzysztołowicz, Maiss, Metella, Moysa, Mycielski, Nowosielecki, Schätzel, Singalewicz, Stadnicki (junior), Wójcicki.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyborów na sekretarzy, kwestorów i rewidentów.

Następuje drugi punkt porządku dziennego:

Wybór szesciu członków komisji dyscyplinarnej.

Marszałek oznajmia, że najpierw zarządza wybór jednego członka komisji dyscyplinarnej z kuryi większych posiadłości i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadeckiego, Nowosieleckiego i Strońskiego, przyczem wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi, a posłów do oddawania kartek kolejno w miarę jak będą wywołani.

Sekretarz p. Urbański czyta spis posłów z kuryi większych posiadłości, a posłowie oddają kartki.

Izba przystępuje następnie do wyboru jednego członka komisji dyscyplinarnej z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Srokowskiego, Wójcickiego i Tertila i wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański czyta spis posłów z tej kuryi, a posłowie oddają kartki.

Izba przystępuje do wyboru jednego członka komisji dyscyplinarnej z kuryi mniejszych posiadłości.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. ks. Okonia, Waleryana Krzeczunowicza i Singalewicza, a następnie wzywa p. sekretarza do odczytania spisu posłów wybranych z tej kuryi a posłów do oddawania kartek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi mniejszych posiadłości, a posłowie oddają kartki.

Izba przystępuje następnie do wyboru trzech członków komisji dyscyplinarnej z całego Sejmu.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Stadnickiego (młod.), Kurowca, Będarnskiego i Bardla, a następnie wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Po ukończeniu głosowania wzywa Marszałek komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania z kuryi i pełnego Sejmu.

P. Biesiadecki imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru jednego członka komisji dyscyplinarnej z kuryi większych posiadłości. Głosowało 35 posłów; absolutna większość 18 głosów. Wszystkie głosy padły na p. Urbańskiego.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyboru i oznajmia, że członkiem komisji dyscyplinarnej z kuryi większych posiadłości wybrany został p. Urbański.

P. Srokowski imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru jednego członka komisji dyscyplinarnej z kuryi miast i izb handlowych. Głosowało 23 posłów, absolutna większość 12 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Maiss.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyboru i oznajmia, że p. Maiss został wybrany członkiem komisji dyscy-

plinarnej z kuryi miast i izb handlowych.

P. Waleryan Krzeczunowicz imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru jednego członka komisji dyscyplinarnej z kuryi mniejszych posiadłości. Głosowało 56 posłów; absolutna większość 29 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Bojko.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyboru i oznajmia, że p. Bojko został wybrany członkiem komisji dyscyplinarnej z kuryi gmin wiejskich.

P. Stadnicki (młodszy) imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyboru trzech członków komisji dyscyplinarnej z całego Sejmu. Głosowało 121 posłów, absolutna większość 61 głosów. Wszystkie głosy otrzymali pp. Konopka, Korol, Stadnicki (starszy).

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyboru i oznajmia, że pp. Konopka, Korol i Stadnicki (starszy) wybrani zostali członkami komisji dyscyplinarnej z pełnego Sejmu.

Następnie Izba przystępuje do trzeciego punktu porządku dziennego, którym jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. lipca 1912 do końca czerwca 1913, oraz wniosek Wydziału krajowego na wybór komisji sejmowych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz stawia przede wszystkim imieniem Wydziału krajowego wniosek na uchwalenie wyboru następujących dwunastu komisji sejmowych :

Administracyjnej złożonej z 25 członków,

Bankowej złożonej z 25 członków,

Budżetowej złożonej z 25 członków,

Górnicyj złożonej z 15 członków,

Gospodarstwa krajowego złożonej z 25 członków,

Komunikacyjnej złożonej z 25 członków,

Prawniczej złożonej z 15 członków,

Przemysłowej złożonej z 25 członków,

Sanitarnej złożonej z 15 członków,

Szkolnej złożonej z 25 członków,

Wodnej złożonej z 15 członków,

Zapomogowej złożonej z 25 członków.

Izba bez rozprawy uchwała wybór powyższych komisji.

Marszałek oznajmia, że wybory do powyższych komisji postawi na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Następnie wnosi sprawozdawca p. Onyszkiewicz o przekazanie sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności urzędowych, a mianowicie : biura prezydyalnego : komisji budżetowej ; departamentu I. : komisji administracyjnej, szkolnej i budżetowej ; departamentu II. : komisji budżetowej i przemysłowej ; departamentu III. : komisji gospodarstwa krajowego ; departamentu IV. : komisji komunikacyjnej ; departamentu V. : komisji sanitarnej ; departamentu VI. : komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przemiocie odnowienia król. zamku na Wawelu w Krakowie za czas od 1. sierpnia 1912 do końca sierpnia 1913 r.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

5. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia postanowień regulaminu sejmowego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następują punkty 6 do 10 porządku dziennego a mianowicie :

6. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie : 1) etatu Oddziału rachunkowego, 2) etatu biura krajowej komisji dla włości rentowych, 3) etatu biura pośrednictwa pracy, 4) uzupełnienia przepisów o dyetach i kosztach podróży, 5) policzalności części dodatków aktywalnych do emerytury, 6) poborów maszynisty gmachu sejmowego, 7) dodatków drożyznianych dla aplikantów i stałych dyetaryuszy.

7. Pierwsze czytanie dodatkowego sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu : 1) oddziału conceptowego, 2) służby stałej Wydziału krajowego, 3) powiększenia kredytów na utrzymanie gmachu sejmowego.

8. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego : 1) w przedmiocie powiększenia etatu kasy krajowej i oddziału manipulacyjnego, 2) w przedmiocie zmiany etatu oddziału dla budownictwa i działu manipulacyjnego w oddziale techniczno-drogowym, 3) w przedmiocie 15% czasowego dodatku drożyznianego.

9. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie stałego daru z łaski dla p. Bazylego Korola, pełniącego obowiązki prowizorycznego lustratora w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym.

10. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przyzna-

nia zaopatrzenia w drodze łaski dla Andrzeja Woycyka, byłego frotera i stróża gmachu sejmowego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisji budżetowej.

Izba uchwała wnioszek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

11. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wnioszek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

12. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wnioszek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następują punkty 13 do 65 porządku dziennego, a mianowicie :

13. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

14. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 39. ustawy gminnej z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24 i § 38 ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51.

15. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustanowienia w obrębie m. Lwowa dodatku gminnego do należytości państwowych, pobieranych od przeniesienia własności nieruchomości na mocy aktów prawnych między żyjącymi.

16. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany postanowień art. III i VI ustawy z 18 grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48 ex 1883, względnie ustawy z 1. sierpnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 109 o zniesieniu prawa propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w król. stoł. m. Lwowie.

17. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia miejskich opłat od wina, moszczu winnego i owocowego w król. stoł. mieście Lwowie.

18. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowl i w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie miasta Lwowa wykonać się mających po myśli § 1. ustęp 20 ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54.

19. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o obowiązku właścicieli domów w gminie Zamarstynów pow. lwowskiego wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami gminnymi i o upoważnieniu gminy Zamarstynów do pobierania taksy za te połączenia.

20. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 18 ust. bud. dla miasta Krakowa z 18 lipca 1883 Dz. u. kr. Nr. 63.

21. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z miejskimi kanałami ulicznymi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

22. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie stoł. król. m. Krakowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich in-

nych przedstawień i widowisk oraz bałków.

23. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie dodatkowego czasowego uwolnienia kilkunastu domów w m. Białej, zbudowanych względnie przebudowanych w latach 1896—1905, od dodatków gminnych do państwowego podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku od dochodu z budynków, uwolnionych czasowo od podatku domowego.

24. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie połączenia miasta Podgórze z Krakowem.

25. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy miasta Jasła.

26. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla miasta Przemysła.

27. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Olszaniku pow. Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Batorszezyzna.

28. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanych obszarów dworskich w Bednarówce ad Majdan średni i w Mołodyłowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska.

29. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Belna ad Biecz samoistnej gminy administracyjnej.

30. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z Bielanki ad Sieniawa samoistnej gminy administracyjnej.

31. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcie-

lenia części gminy i obszaru dworskiego w Bortiatynie do gminy miasta Sądowej Wiszni.

32. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Brzezina ze związku gminy Bryńce zagórne powiatu Bóbrka i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

33. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Cecory ze związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

34. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Chrabużna ad Urolów samoistnej gminy administracyjnej.

35. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia osady Czahary zbarazkie ze związku gminy m. Zbaraża i utworzenia z niej samoistnej gminy administracyjnej.

36. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gmin Czortków stary i Wygnanka do m. Czortkowa.

37. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia części gmin Dybków i Wylewa do gminy m. Sieniawy, powiatu Jarosławskiego.

38. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gładki ad Trzcinica samoistnej gminy administracyjnej.

39. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kropiwiszczce ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej.

40. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z posiadłości powstałych z roz-

parcelowanych dóbr tabularnych w Laszkoch górnych pow. Bóbrka, nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Laszki polskie“.

41. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Ludwikówka ad Ładyczyn, powiatu Tarnopol, samoistnej gminy administracyjnej.

42. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółków Łęki i Bulina ze związku gminy Trzemeśnia, pow. Myślenice i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Łęki z Buliną.

43. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe pow. Kamionka strum., i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

44. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Żurowie nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukawiec Żurowski.

45. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Męciszów ze związku gminy Pustków pow. Ropczyce i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

46. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów, powiat Stryj i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Oleksice.

47. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowej gminy administracyjnej Siółko ad Bożyków.

48. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wy-

łączenia przysiółka Wyglanowice w pow. nowosądeckim ze związku gminy administracyjnej Chochorowice i wcielenia do gminy Stadło.

49. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka Wulka Łamana, pow. Łańcut, samoistnej gminy administracyjnej.

50. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na zaciągnięcie pożyczki komunalnej 70.000 K., a mianowicie: a) na pokrycie części kosztów budowy nowego szpitala powszechnego w kwocie 30.000 K., b) na pokrycie 15% udziału na rzecz budowy mostu żelaznego na rzece Rابية.

51. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Brzeżanach na zaciągnięcie pożyczki 250.000 K.

52. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 200.000 koron na budowę dróg.

53. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Horodence na przyjęcie imieniem powiatu obowiązku uiszczania do istniejącego przy Radzie powiatowej funduszu emerytalnego dla swoich urzędników i sług, oraz funkcyonaryuszów powiatowej Kasy oszczędności w Horodence tytułem stałego zasiłku corocznie 8% płac etatowych, oraz wkładek wliczalnych do emerytury.

54. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei żelaznej z Rzeszowa na Kolbuszową do Niska w kwocie 230.000 koron.

55. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Limanowej na przyjęcie imieniem powiatu poręki za wkładki i ich oprocentowanie w założyć się mającej powiatowej Kasie oszczędności.

56. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Lisku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za wkładki i ich oprocentowanie w założyć się mającej powiatowej Kasie oszczędności.

57. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16 października 1899 dz. ust. kraj. Nr. 132 pożyczki 200.000 K. na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu, pozostałą część w kwocie 140.000 K. użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu.

58. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 150.000 koron celem pokrycia kosztów ukończenia budowy szpitala powszechnego w Nowym Targu i pokrycia niedorodów, spowodowanych budową drogi Harkłowa-Tylmanowa.

59. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyślanach.

60. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Sanoku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za wkładki w założyć się mającej powiatowej Kasie oszczędności.

61. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Skalacie na przyjęcie imieniem powiatu poręki za wkładki w założyć się mającej powiatowej Kasie oszczędności.

62. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Turce na zaciągnięcie pożyczki 200.000 K.

63. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem powiatu poręki do wysokości kwoty 300.000 K. za Towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach.

64. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K. na budowę i wykończenie dróg.

65. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy zezwalającej gminie Knihinin-wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszu najmu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

66. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycielskich, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie pensji wdowiej lub dodatków na wychowanie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

67. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji szkolnej w porozumieniu z budżetową.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

68. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zniesienia prestaty szkolnej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy, bez rozprawy.

Następują:

69. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej w Horodence na wydziałową.

70. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na wydziałową.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisji szkolnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następują:

71. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie umieszczenia Muzeum etnograficznego w budynku dawnego seminarium duchownego św. Michała na Wawelu.

72. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania Hospicyum naukowego polskiego w Rzymie.

73. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie sprzedaży polskiemu Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“ w Baworowie parceli lk. 34 w Baworowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

74. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zrzczenia się praw kraju do Morszyna koło Stryja.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

75. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie organizacyi krajowej Rady konserwatorskiej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej w porozumieniu ze szkolną.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następują:

76. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z zarządu fundacyą ś. p. Wiktora hr. Baworowskiego za r. 1911.

77. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z zarządu fundacyą ś. p. Wiktora hr. Baworowskiego za rok 1912.

78. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka za czas od r. 1909 do końca 1912.

79. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu ra-

chunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1911.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tych przedłożeń komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie Komisji reformy wyborczej w sprawie zmiany niektórych postanowień statutu krajowego i nowej sejmowej ordynacyi wyborczej, oraz zmiany § 22. regulaminu sejmowego.

Sprawozdawca p. Niezabitowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) projekt zmiany niektórych postanowień statutu krajowego,

2) nową ordynację wyborczą,

3) projekt zmiany § 22 regulaminu sejmowego.

Nadto komisya dla reformy wyborczej przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia w porozumieniu z Rządem w projekcie ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego tudzież wprowadzającej nową ordynację wyborczą, poprawek stylistycznych, któreby okazały się potrzebne, o ile one nie zmieniają pod względem merytorycznym tekstu uchwalonego projektu ustawy.

Następnie przedstawia sprawozdawca szereg sprostowań pomyłek, jakie zaszyły przy druku projektu zmiany postanowień statutu krajowego, ordynacyi wyborczej i regulaminu sejmowego a mianowicie:

§ 3. litera d punkt I. statutu ma opiewać:

1. z czterdziestu pięciu postów z klasy wielkiej posiadłości tabularnej

ziemskiej, wybranych przez uprawnionych do wyboru, opłacających podatki realne w wysokości i w sposobie określonym w § 1. ord. wyborczej.

§ 15. punkt 7. ordynacji ma opiewać: 7. Osoby, oddane pod nadzór policyjny lub do zakładu robót przymusowych, aż do upływu lat trzech po ukończeniu nadzoru policyjnego, względnie po uwolnieniu z zakładu robót przymusowych.

§ 22. początkowy ustęp 11. ordynacji ma opiewać: Zresztą począwszy od chwili wyłożenia listy wyborczej (§ 20. ustęp piąty) sprostowania listy wyborczej należy przedsiębrać tylko o tyle...

Dodatek tabelaryczny.

Nr. okręgu wyborczego 2. Tarnów, Dąbrowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce, Jasło, z powiatu kolbuszowskiego powiat sądowy: Kolbuszowa, miejsce wyboru Tarnów.

Nr. okręgu wyborczego 72. Podgórze, Wieliczka miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Prokocim.

Nr. okręgu wyborczego 73. Dobczyce, Niepołomice.

Nr. okręgu wyborczego 82. Tarnów, Wojnicz, miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Zbylitowska góra.

Nr. okręgu wyborczego: 121. Turka, Podbuż, miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Wołcze.

Nr. okręgu wyborczego 147. Rawa ruska, Niemirów, Uhnów, Żółkiew, Mosty wielkie, Sokal, Beż, miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Beż.

Nr. okręgu wyborczego 148. Bolechów, Dobromil, Ustrzyki dolne, Lutówka, Stary Sambor, Turka, Borynia, Podbuż, Skole, miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Turka.

Nr. okręgu wyborczego 152. Halicz, Stanisławów, Tłumacz, Tyśmienica, Kotołyja, Peczeniżyn, Jabłonów, Kosów,

Kuty, Żabie, miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Tłumacz.

Nr. okręgu wyborczego 153. Śniatyn, Zabłotów, Gwoździec, Horodenka, Oberdyn, Potok złoty, Zaleszczyki, miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej Horodenka.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. Niezabitowski:

1) projekt zmiany niektórych postanowień statutu krajowego,

2) nową ordynację wyborczą,

3) projekt zmiany § 22 regulaminu sejmowego, które po sprostowaniu opiewają, jak następuje:

U s t a w a

z dnia zmieniająca §§ 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 17, 31, 35, 38 i 42, uzupełniająca postanowienia §§ 18 i 26 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim i wprowadzająca nową ordynację wyborczą.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§ 4, 10, 11, 12, 17, 31, 38 i 42 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim ogłoszonego cesarskim patentem z dnia 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20, oraz § 3 tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 18. marca 1900 Dz. u. kr. Nr. 41, § 6. tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z 30. sierpnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 109, § 13 tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 12. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 9 i § 35 tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 10. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 248 przestają obowiązywać, a mają brzmieć, jak następuje:

§ 3.

Sejm krajowy składa się z następujących członków :

a) arcybiskupów obrządku rzymsko-katolickiego, grecko-katolickiego i ormiańsko-katolickiego we Lwowie, księcia biskupa obrządku rzymsko-katolickiego w Krakowie, biskupów obrządku rzymsko-katolickiego i grecko-katolickiego w Przemysłu i biskupów obrządku rzymsko-katolickiego w Tarnowie i grecko-katolickiego w Stanisławowie. W razie opróżnienia stolicy arcybiskupiej, lub biskupiej jest administrator diecezji członkiem Sejmu krajowego ;

b) z prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie;

c) z rektorów istniejących każdoczennie w kraju Uniwersytetów, tudzież Szkoły politechnicznej lwowskiej ;

d) z dwustu piętnastu wybranych posłów, a to :

1. z czterdziestu pięciu posłów z klasy wielkiej posiadłości tabularnej ziemskiej, wybranych przez uprawnionych do wyboru, opłacających podatki realne w wysokości i w sposobie określonym w § 1. ord. wyborczej ;

2. z czterdziestu sześciu posłów z klasy cenzusowej miast i miejscowości w dodatku tabelarycznym do ordynacji wyborczej wymienionych, wybranych przez uprawnionych do wyboru na zasadzie kwalifikacji osobistej i podatkowej (§ 2 ord. wyb.);

3. z dwunastu posłów z klasy powszechnej tychże miast i miejscowości, wybranych na zasadzie powszechnego i równego prawa głosowania (§ 5 ord. wyb.);

4. z pięciu posłów z klasy Izb handlowych i przemysłowych ;

5. z dwóch posłów z klasy Stowarzyszeń przemysłowych miasta Lwowa i miasta Krakowa, zorganizowanych na podstawie ustawy z dnia 5. lutego 1907 Dz. u. p. Nr. 26;

6. ze stu pięciu posłów z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, wybranych na zasadzie powszech-

nego prawa głosowania z jednokrotną pluralnością głosów, która służyć będzie osobom uprawnionym do wyboru na zasadzie kwalifikacji osobistej i podatkowej (§ 7 ord. wyb.).

Okręgi wyborcze, oznaczone w tabelarycznym dodatku do ordynacji wyborczej sejmowej, zawierają z ogółu mandatów poselskich, przeznaczonych dla wyborców narodowości polskiej i ruskiej, w szczególności dla wyborców narodowości ruskiej: w klasie wielkiej własności ziemskiej 1 mandat, w klasie cenzusowej miast 6 mandatów, w klasie powszechnej miast 3 mandaty, w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek 48 mandatów.

§. 4.

Cesarz mianuje z grona Sejmu krajowego dla kierownictwa Sejmem Marszałka krajowego i jego dwóch zastępców, po jednym z pomiędzy członków Sejmu narodowości polskiej i ruskiej.

§ 6.

Peryod sejmowy, to jest okres przez który funkcyonują Marszałek krajowy, jego zastępcy i wybrani członkowie Sejmu krajowego trwa lat sześć, które się liczą od pierwszego dnia zebrania się nowo wybranego Sejmu.

Dokonany wybór posła do Sejmu nie może być przez wyborców odwołany.

Po upływie peryodu sejmowego, tudzież w razie wcześniejszego rozwiązania Sejmu następują, powszechne nowe wykory.

W czasie trwania peryodu sejmowego należy przedsięwziąć, o ile ordynacja wyborcza (§ 44) inaczej nie postanawia, wybory uzupełniające, jeśli któryś z posłów utraci prawo wybieralności, umrze, złoży mandat lub też z jakiegokolwiek ustawowego powodu przestanie być członkiem Sejmu.

Byli posłowie mogą być wybrani ponownie.

Urzednicy i funkcyonaryusze publiczni wybrani posłami do Sejmu kra-

owego nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu.

§ 10.

Marszałek krajowy zagaja Sejm zwołany przez Cesarza, przewodniczy na jego zgromadzeniach i kieruje rozprawami; ogłasza po ukończeniu czynności zamknięcie lub przedtem, na podstawie specjalnego Najw. zarządzenia odroczenie albo zamknięcie Sejmu.

Cesarz może rozwiązać Sejm każdego czasu, także podczas trwania zwykłego peryodu sejmowego, zarządzając równocześnie nowe wybory.

§ 11.

Wydział krajowy jest organem zawiadowczym i wykonawczym Reprezentacji krajowej i składa się pod przewodnictwem Marszałka krajowego z ośmiu członków z grona Sejmu krajowego wybranych.

Marszałek mianuje swoimi zastępcami w Wydziale krajowym dwóch jego członków, jednego narodowości polskiej, drugiego narodowości ruskiej.

§ 12.

Jednego członka Wydziału krajowego wybierają posłowie z klasy wielkiej posiadłości ziemskiej; jednego członka wybierają posłowie z klasy cenzusowej i z klasy powszechnej miast, oraz z klasy Izb handlowych i przemysłowych i klasy Stowarzyszeń przemysłowych; jednego członka wybierają posłowie z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek zaliczający się do narodowości polskiej; jednego posłowie z tejże klasy zaliczający się do narodowości ruskiej; trzech członków Wydziału wybierają wszyscy posłowie zaliczający się do narodowości polskiej, łącznie z wirylistami narodowości polskiej, jednego wszyscy posłowie należący do narodowości ruskiej, łącznie z wirylistami narodowości ruskiej.

Wybór trzech członków Wydziału, przedsiębrany przez wszystkich posłów zaliczających się do narodowości polskiej, wraz z takimiż wirylistami, odbędzie się jednym aktem wyborczym, w którym każdy z głosujących odda głos na jedną osobę, a wybranymi będą ci trzej kandydaci, którzy otrzymają względnie największą ilość głosów. Gdyby jednak w tym akcie wyborczym wszystkie ważne głosy padły na jednego, lub na dwóch kandydatów, w takim razie celem wyboru brakujących członków Wydziału zarządzi się ponowne głosowanie, przy którym za wybranych uważani będą ci, na których padła względnie największa ilość głosów.

Wszystkie inne wybory członków Wydziału przychodzą do skutku bezwzględną większością głosujących; jeżeli przy pierwszym akcie wyborczym nikt nie uzyska takiej większości głosów, należy przedsięwziąć ściślejszy wybór między temi dwiema osobami, które otrzymały największą ilość głosów.

Wrazie równości głosów rozstrzyga los.

§ 13.

W sposób wskazany poprzednim paragrafem wybiera się i zastępców członków Wydziału krajowego.

Jeżeli w czasie, w którym Sejm nie jest zebrany, członek Wydziału krajowego umrze, zrezygnuje, lub też dozna przeszkody w prowadzeniu spraw Wydziału, trwającej dłuższy czas, powoła Marszałek na jego miejsce zastępcę należącego do tej samej narodowości.

W miejsce członka względnie zastępcy członka Wydziału, którego stale brakuje, dokona Sejm, skoro się zbierze, nowego wyboru.

§ 17.

Projekty ustaw w sprawach krajowych wchodzą do Sejmu jako przedłożenia rządowe, jako przedłożenia Wydziału krajowego, jako wnioski komisji sejmowych, lub jako samoistne wnioski członków Sejmu.

Do każdej ustawy krajowej potrzeba uchwały sejmowej i sankcyi cesarskiej.

Wnioski, dążące do wydania ustaw, którym Cesarz odmówi sankcyi, albo które Sejm odrzuci, nie mogą wejść powtórnie na tej samej sesyi.

§ 31.

Wydział krajowy bada akta wyborcze wybranych posłów sejmowych, zdaje sprawę Sejmowi i czyni odpowiednie wnioski. O ważności aktów wyborczych rozstrzyga Sejm.

§ 35.

Sprawy wchodzą pod obrady Sejmu:

a) albo jako przedłożenia rządowe, wnoszone przez Rząd na ręce Marszałka krajowego,

b) albo jako przedłożenia Wydziału krajowego,

c) albo jako wnioski członków Sejmu,

d) albo wreszcie jako przedłożenia komisji wybranych przez Sejm z własnego grona.

Wnioski samoistne członków Sejmu nie odnoszące się do jakiegoś przedłożenia Rządu, Wydziału krajowego lub komisji sejmowej mają być składane pisemnie do łaski marszałkowskiej. Sposób ich traktowania w Sejmie określa regulamin sejmowy.

Uchwała sejmowa, ustanawiająca dla wypracowania pewnego obszerniejszego projektu ustawy komisję, której działalność ma trwać dłużej niż przez jedną sesję sejmową, może być powzięta tylko większością dwóch trzecich części głosów przy zwykłym komplecie.

Komisya taka obraduje jedynie, gdy Sejm krajowy jest zebrany; zamknięcie więc lub odroczenie Sejmu zawiesza jej czynności, aż do ponownego zebrania się Sejmu w tym samym okresie sejmowym.

Z chwilą ponownego zebrania się Sejmu podejmuje komisya napowrót swoje czynności i jeżeli Sejm inaczej nie postanowi, prowadzi dalej swą pracę aż do jej ukończenia. W razie opróżnienia miejsc w komisyi należy je obsadzić ponownie przez wybór uzupełniający.

Do utworzenia stałej komisji, któraaby miała obradować nad pewnym przedmiotem także i podczas odroczenia lub zamknięcia sesyi sejmowej w okresie tego samego peryodu sejmowego potrzeba osobnej ustawy krajowej, uchwalonej większością dwóch trzecich części głosów przy komplecie dwóch trzecich części wszystkich członków Sejmu.

Z upływem sześcioletniego peryodu sejmowego albo też z chwilą rozwiązania Sejmu ustaje czynność wszelkich komisji.

Marszałek krajowy wykluczy z pod obrad wnioski dotyczące się przedmiotów nie należących do zakresu działania Sejmu.

§ 35 a).

Wszystkie komisye sejmowe wybierane będą w ten sposób, że członków komisji przypadających na Polaków wybierają posłowie polscy razem z wirylistami narodowości polskiej, członków zaś komisji przypadających na Rusinów wybierają posłowie ruscy razem z wirylistami narodowości ruskiej, a to według stosunku liczby członków Sejmu narodowości ruskiej do ogółu członków Sejmu.

Bliższe postanowienia oznaczy regulamin sejmowy.

Według tych samych zasad dokonują się wybory do instytucji krajowych do których Sejmowi służy prawo wybierania swoich reprezentantów. Przepis ten nie narusza praw, zastrzeżonych w tym względzie Wydziałowi krajowemu i przepisów organizacyjnych każdej z tych instytucji.

§ 38.

Do powzięcia ważnej uchwały w Sejmie potrzebna jest obecność więcej niż połowy wszystkich członków Sejmu (§ 3. stat. kraj.) i zgoda bezwzględnej większości członków obecnych. W razie równości głosów wniosek wzięty pod obrady upada.

Do powzięcia ważnej uchwały w sprawie postanowień statutu krajowego, określających skład Sejmu (§ 3 statutu) oraz postanowień odnoszących się do zasad połączenia obszarów dworskich z gminami miejscowymi (§ 18 b statutu) potrzebna jest obecność conajmniej stu ośmdziesięciu sześciu członków Sejmu i zgoda conajmniej dwóch trzecich części członków obecnych.

Do powzięcia ważnej uchwały w sprawie zmiany wszystkich innych postanowień statutu krajowego oraz dołączonej do niego ordynacji wyborczej i dodatku tabelarycznego do tejże ordynacji potrzebna jest obecność przynajmniej trzech czwartych części wszystkich członków Sejmu i zgoda conajmniej dwóch trzecich części członków obecnych.

§ 42.

Wydział krajowy roztrząsa i zatwierdza przekazane sobie czynności w obradach kolejalnych.

Do ważności uchwały potrzebna jest obecność przynajmniej czterech członków Wydziału krajowego i przewodniczącego.

Uchwały Wydziału krajowego zapadają bezwzględną większością głosów.

Marszałek krajowy głosuje tylko w razie równości głosów.

Marszałek wstrzyma wykonanie uchwały Wydziału krajowego, jeżeli uzna ją za przeciwną dobru powszechnemu lub istniejącym ustawom. W takim razie przedłoży sprawę natychmiast do Najwyższego rozstrzygnięcia na ręce Namiestnika.

Art. II.

Postanowienia § 18 statutu krajowego uzupełnione § 18 a) przez ustawę krajową z dnia 23. kwietnia 1909 Dz. u. kr. Nr. 42 uzupełniają się następującymi postanowieniami:

§ 18 b)

Gdyby obszary dworskie, istniejące na zasadzie ustaw krajowych z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20 i z dnia 21. marca 1888 Dz. u. kr. Nr. 41 miały zostać w drodze ustawodawstwa krajowego połączone z gminami miejscowymi, natenczas może to nastąpić tylko na następujących zasadach:

1. Złączone z gminami miejscowymi obszary dworskie nie mają prawa do korzystania z dobra gminnego. Z majątku gminnego mają one prawo korzystania tylko o tyle, o ile majątek ten w całości, lub częściowo służy dla celów administracji gminy, nie zaś o ile on służy jako źródło dochodu. Wobec tego nie mogą być obszary dworskie pociągane do pokrywania wydatków wynikających, lub połączonych z zarządem, utrzymaniem, ulepszeniem, lub rozszerzeniem dobra gminnego, a do wydatków wynikających lub połączonych z zarządem, utrzymaniem, lub rozszerzeniem majątku gminnego nie mogą być pociągane, o ile on jest źródłem dochodu dla gminy. Również nie mogą być obszary dworskie, złączone ze związkiem gminnym, pociągane do oprocentowania, lub spłaty długów gminnych, zaciągniętych przed złączeniem, a odpowiadać będą tylko za takie długi, jakie będą zaciągnięte po złączeniu z gminą na cele przewidziane w bezpośrednio następującym ustępie.

2. Złączone z gminami miejscowymi obszary dworskie przyczyniać się mają jedynie do wszystkich bieżących wydatków administracyjnych gminnych wynikających z wykonania ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866, Dz. u. kr.

Nr. 19, tudzież wydatków nakładanych na gminę na mocy innych ustaw — o ile obszar dworski nie jest ustawowo obowiązany do bezpośredniego świadczenia na ten sam cel — a to na podstawie równego i powszechnego nakładania równej stopy dodatków do wszystkich tych bezpośrednich państwowych podatków, opłacanych w gminie, do których dodatki gminne mogą być nakładane.

Do świadczeń dobrowolnych, leżących poza obowiązkiem gminy, przez Radę gminną uchwalonych, obszar dworski nie może być zmuszony.

3. Każdoczesnemu właścicielowi złączonego z gminą obszaru dworskiego ma być poruczone na jego żądanie wykonywanie całej polityki miejscowej na terytorium obszaru dworskiego. W takim razie obszar dworski opłacać będzie z przypadającej nań sumy dodatków gminnych jedynie 80 proc. — t. j. o 20 procent mniej, aniżeli by opłacał, gdyby mu to wykonanie polityki nie było poruczone.

4. Reprezentantowi obszaru dworskiego służy głos wirylny w reprezentacji gminnej, jeżeli obszar dworski opłaca przynajmniej 100 K. podatków realnych.

5. Nałożenie dodatków gminnych ponad 20 procent, na pokrycie wydatków, do których w myśl punktu 2. obszar dworski ma się przyczyniać, podlega zatwierdzeniu Reprezentacji powiatowej.

6. Jeżeli właściciel obszaru dworskiego nie jest obywatelem austriackim, winien do wykonywania polityki miejscowej i do udziału w reprezentacji gminnej wyznaczyć zastępcę posiadającego wymogi żądane § 10 ustawy o obszarach dworskich z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20.

7) Połączenie obszarów dworskich z miastami lub z miasteczkami może nastąpić tylko na podstawie obopólnego porozumienia.

8. Wcielenie obszaru dworskiego do gminy może nastąpić tylko po myśli przepisów ustawy z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20 w brzmieniu noweli z dnia 21. marca 1888 Dz. u. kr. Nr. 41.

§ 18 c).

W razie zmiany ustawy o reprezentacji powiatowej zachowane będą następujące zasady:

1. Organizacya ich opierać się ma na zasadzie reprezentacji interesów.

2. Stosunek liczby członków z jednej grupy interesów do ogólnej liczby członków Rady powiatowej musi być unormowany w ten sposób, aby w Radach powiatowych liczących więcej niż dwie grupy interesów, liczba członków jednej grupy wynosiła najwyżej o jednego mniej niż połowa wszystkich członków Rady powiatowej, zaś w Radach powiatowych liczących tylko dwie grupy, liczba członków była między obie grupy równo rozdzielona.

3. Prawo czynne wyborcze z grupy gmin wiejskich ograniczone będzie do tych, którzy bądź z tytułu opłacanych podatków bezpośrednich, podlegających dodatkom gminnym, bądź to z tytułu osobistej kwalifikacyi na mocy obecnie obowiązującej ustawy gminnej posiadają czynne prawo wyboru do Rady gminnej. Uprawnieni do wyboru w tej grupie interesów wybierać będą odpowiednią liczbę wyborców, którzy mają dokonać wyboru przypadającej na tę grupę liczby członków Rady powiatowej. Przez powyższe postanowienie nie przesądza się zabezpieczenia mniejszości narodowych.

Art. III.

Postanowienie § 26 statutu krajowego uzupełnia się następującym postanowieniem:

§ 26 a).

W drodze ustawodawstwa krajowego utworzoną będzie dla stałej kontroli finansowej samorządu, krajowa Izba obrachunkowa.

Art. IV.

Ogłoszona patentem cesarskim z dnia 26. lutego 1861, Dz. u. p. Nr. 20 ordynacya wyborcza sejmowa wraz ze zmianami jej, które nastąpiły na mocy późniejszych ustaw krajowych przestaje obowiązywać, a na jej miejsce wchodzi w życie dołączona do niniejszej ustawy ordynacya wyborcza sejmowa wraz z dodatkiem tabelarycznym.

Art. V.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ordynacya wyborcza sejmowa.

1. O prawie wyborczem i wybieralności, o okręgach wyborczych i miejscach wyboru oraz o rozpisaniu wyborów.

§ 1.

Do wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej uprawniona jest każda osoba, która w dniu rozpisania wyboru posiada obywatelstwo austriackie, nie jest po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacyi od prawa wyboru wyjęta lub wykluczona i posiada takie dobra tabularne, z których roczna należność podatkowa w dziale państwowego podatku gruntowego i domowego wynosi przynajmniej 200 kor., z czego przynajmniej trzy czwarte części przypaść muszą na podatek gruntowy.

Posiadanie dwóch lub więcej dóbr tabularnych, z których roczna należność w dziale podatku gruntowego i domowego razem wzięta wynosi przynajmniej 200 kor., uprawnia także do wyboru.

Uprawnieni do wyboru, mający dobra tabularne we więcej niż w jednym okręgu wyborczym, wykonują swe prawo wyborcze w tym okręgu wyborczym,

w którym leży ich majątek najwyżej opodatkowany.

§ 2.

Do wyboru w klasie cenzusowej miast uprawniona jest każda osoba, która w dniu rozpisania wyboru posiada obywatelstwo austriackie, nie jest po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacyi od prawa wyboru wyjęta lub wykluczona i należy do pierwszych dwóch trzecich części wszystkich członków gminy, opłacających w niej przynajmniej od roku podatek państwowy bezpośredni ze swej realności, od przedsiębiorstwa zarobkowego, albo od dochodu, spisanych porządkiem wysokości opłacanych przez nich w gminie rocznych podatków bezpośrednich, poczynając od opłacającego najwyższy podatek. Ci jednak z pośród opłacających w gminie podatki bezpośrednie, którzy są wyborcami w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej, nie będą umieszczeni na tych spisach. Jeżeli kilku uprawnionych opłaca równe kwoty podatkowe, starszy wiekiem ma poprzedzać młodszego.

Osoby, uprawnione do wyboru w tej klasie z tytułu opłacania podatków, wykonują swe prawo wyborcze w tej gminie, w której opłacają ten podatek, a jeżeli opłacają go w kilku gminach w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyboru stale mieszkają, a w braku takiego mieszkania w tej gminie, w której swe prawo wyborcze chcą wykonać.

Do wyboru w tej klasie miast uprawnione są bez względu na opłatę podatków także następujące osoby, jeżeli w dniu rozpisania wyborów posiadają obywatelstwo austriackie, nie są po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacyi od prawa wyboru wyjęte lub wykluczone i ukończyły 24-ty rok życia:

a) pasterze dusz i inni duchowni świeccy wyznań chrześcijańskich i przełożeni klasztorów;

b) rabini starozakonni;

c) urzędnicy Dworu, państwa, kraju, powiatu, gmin, zakładów i funduszków publicznych ;

d) oficerowie (audytorzy, lekarze wojskowi, oficerowie rachunkowi) w stanie spoczynku i w stanie pozasłużbowym ;

e) urzędnicy wojskowi tak w czynnej służbie jak i w stanie spoczynku lub pozasłużbowym ;

f) adwokaci, notaryusze, doktorowie, którzy otrzymali stopień akademicki na jednym z uniwersytetów lub w innej szkole wyższej austriackiej, magistrowie chirurgii i farmacyi, dyplomowani weterynarze, którzy otrzymali dyplom w jednym z zakładów austriackich, technicy, którzy na jednej z wyższych szkół technicznych austriackich studia ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzamina państwowe z dobrym skutkiem złożyli, kandydaci notaryalni, którzy posiadają wszystkie warunki do uzyskania posady notaryalnej ustawą przepisane ;

g) przełożeni, profesorowie i nauczyciele znajdujących się w gminie szkół i innych publicznych zakładów naukowych, tudzież prywatnych, o ile posiadają kwalifikacje naukowe dla zakładu publicznego tej samej kategorii.

Osoby uprawnione do głosowania z tytułu osobistej kwalifikacji od a) do g) posiadają prawo wyboru tylko w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyborów stale mieszkają.

Osoby, które w dniu rozpisania wyborów posiadają obywatelstwo honorowe jednego z miast klasy cenzusowej, a z innego tytułu nie mają prawa wyborczego w żadnej klasie wyborczej, mają je w tem mieście, którego są honorowymi obywatelami. Jeżeli są obywatelami honorowymi kilku miast, w takim razie wykonują prawo wyboru w tem mieście, w którym chcą.

§ 3.

Prawo wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej i w klasie cenzusowej miast służy także tym, którzy nie mają własnowolności, dalej współposiadaczom nieruchomości lub przedsiębiorstwa, niewiastom, oraz osobom prawniczym (powiatom, gminom, korporacyom, stowarzyszeniom, instytucyom, fundacyom, funduszom, spółkom i t. p.). Państwo i kraj nie mają prawa wyborczego.

Prawo to wykonywać jednak będą :

a) za osoby niewłasnowolne ich prawni zastępcy ;

b) za osobę prawniczą ta osoba, która w myśl przepisów ustawy lub norm istniejących dla niej jest powołaną do reprezentowania jej na zewnątrz ;

c) za współposiadaczy nieruchomości lub przedsiębiorstw umocowany przez nich pełnomocnik.

§ 4.

Niewiasty, uprawnione do głosowania w którejkolwiek klasie, mogą głosować osobiście lub przez pełnomocników.

W klasie wielkiej posiadłości ziemskiej, każdy wyborca może głosować także przez pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być tylko mężczyzna, który ukończył 24 rok życia i posiada prawo wyboru w tej klasie wyborczej, w której ma to prawo jego mocodawca, bez względu na okręg wyborczy.

Nikt nie może głosować więcej niż raz za pełnomocnictwem.

§ 5.

Do wyboru w klasie powszechnej miast oraz w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek uprawniony jest każdy mężczyzna, który w dniu rozpisania wyboru posiada obywatelstwo austriackie, nie jest po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacji od prawa

wyboru wyjęty lub wykluczony, skończył 24 rok życia, a w gminie (na obszarze dworskim), w której prawo wyboru ma być wykonane, w dniu rozpisania wyboru przynajmniej od roku jest zamieszkały.

Jeżeli pewne części gminy (miejsowości, okręgi miejskie, dzielnice miasta) przydzielone są do różnych okręgów wyborczych, w tym razie uprawniony do wyboru wykonywa swoje prawo wyborcze w tej części gminy, w której w czasie rozpisania wyboru mieszka.

Osoby, mieszkające na obszarze dworskim niewcielonym do związku gminnego, wykonują pod tymi samymi warunkami prawo wyborcze w tej gminie, z którą obszar dworski tworzy jedną miejscowość. Gdyby ta ostatnia okoliczność nie zachodziła, w takim razie Namiestnictwo oznacza gminę miejscową, w której mieszkańcy obszaru dworskiego wykonywać mają prawo wyboru.

Jeżeli uprawniony do wyboru w dniu rozpisania wyboru przynajmniej od roku ma więcej niż jedno mieszkanie, wykonuje prawo wyboru tam, gdzie w czasie rozpisania wyboru piastuje urząd publiczny, względnie tam, gdzie ma siedzibę swych czynności zawodowych, a gdyby brakło i tego kryterium, tam, gdzie ma swą główną siedzibę w kraju.

Jeżeliby i pod tym względem zachodziła wątpliwość, uprawniony wybiera sam gminę zamieszkania, w której chce wykonywać swoje prawo wyborcze.

§ 6.

Za miejsce zamieszkania wyborcy uważa się to miejsce, w którym z widocznym lub z okoliczności wynikającym zamiarem stałego pobytu osiadł, czy to dobrowolnie, czy też z obowiązku nałożonego przepisem ustawy.

Dopóki ktoś w pewnej miejscowości ma miejsce zamieszkania, dopóty jego czasowa nieobecność w tejże nie prze-

rywa czasu zamieszkania wymaganego do uprawnienia wyborczego.

§ 7.

W klasie wielkiej posiadłości ziemskiej, w okręgach Nr. 18, 29, 30, 33 klasy cenzusowej miast, i w klasie Izb handlowych i przemysłowych wyborca głosuje na tylu posłów, ilu na jego okręg wyborczy przypada; we wszystkich innych klasach wyborczych i w niewymienionych powyżej okręgach wyborczych klasy cenzusowej miast, każdy wyborca głosuje na jednego posła ewentualnie także na jego zastępcę (§ 44), chociażby na okręg wyborczy przypadało dwóch posłów.

Każdy wyborca ma z reguły tylko jeden głos.

W klasie jednak gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek posiadają głos podwójny (liczący się za dwa głosy), ci wyborcy, którzy należą do pierwszych dwóch trzecich części wszystkich wyborców opłacających w gminie i na obszarze dworskim przynajmniej od roku podatek bezpośredni od swej realności, od przedsiębiorstwa zarobkowego albo od dochodu, spisanych porządkiem wysokości opłacanych przez nich w gminie i na obszarze dworskim stanowiącym z gminą jedną miejscowość, rocznych podatków bezpośrednich, poczynając od opłacającego najwyższy podatek. Ci jednak z pośród opłacających w gminie i na obszarze dworskim podatki bezpośrednie, którzy są wyborcami w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej lub w klasie cenzusowej lub powszechnej miast, nie będą umieszczeni na tych spisach.

Nadto posiadają głos podwójny ci wyborcy, którzy należą do osób wyszczególnionych w ustępie trzecim § 2. niniejszej ordynacji, chociażby ze względu na opłacany podatek głosu podwójnego nie miały.

Jeżeli kilku opodatkowanych opłaca równe kwoty podatkowe, starszy wiekiem ma poprzedzać młodszego.

§ 8.

Z posiadających czynne prawo wyboru osób, głosują w okręgach Nr. 17, następnie 41 do 46 włącznie, jedynie te osoby prawnicze, które mają charakter narodowy ruski naturą swoją lub statutem określony, tudzież te, których wpisania na listę wyborczą odnośnego okręgu zażądają czynniki powołane do zastępowania osoby prawniczej na zewnątrz ważną uchwałą, oraz osoby fizyczne narodowości ruskiej, wyłączone z innych okręgów tej samej klasy wyborczej.

W okręgach Nr. 56, 57, i 58 klasy powszechnej miast oraz w okręgu Nr. 154 klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek mają prawo wyborcze tylko te osoby, które są narodowości ruskiej, wyłączone z innych okręgów tej samej klasy.

W okręgach Nr. 147 do 153 włącznie, klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek mają prawo wyborcze te osoby, które są narodowości polskiej, wyłączone z innych okręgów tej samej klasy.

Dodatek tabelaryczny do niniejszej ordynacji wyborczej wskazuje nadto powiaty sądowe, względnie gminy, w których wyborcy polscy, względnie ruscy, mają być wyłączeni z jednego okręgu wyborczego a przyłączeni do innego, jedno lub dwumandatowego okręgu wyborczego.

Wyborcy w gminach wymienionych w rozdziale VII dodatku tabelarycznego nie należący ani do polskiej ani do ruskiej narodowości, mogą w sposób dla reklamacji przewidziany (§§ 21, 22) domagać się wyłączenia z okręgu wyborczego jednej i przeniesienia do okręgu wyborczego drugiej narodowości i wpisania do odnośnej listy wyborczej.

§ 9.

Osoby uprawnione do wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej

nie mają prawa wyboru w innych klasach.

Osoby, uprawnione do wyboru w klasie cenzusowej miast mają to prawo także w klasie powszechnej miast, o ile posiadają warunki wymienione w § 5, lecz nie mają go w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek.

Każdy wyborca może wykonywać swe prawo wyboru tylko w jednym okręgu tej samej klasy.

§ 10.

Celem wyboru posła tworzą uprawnieni do wyboru w każdym okręgu wyborczym każdej klasy wyborczej jedno ciało wyborcze.

Okręgi wyborcze ustalone są w dodatku tabelarycznym, dołączonym do niniejszej ordynacji.

Ten podział okręgów nie narusza praw miast przysługujących im dotąd w myśl ustawy o reprezentacji powiatowej. Miasta zatem, które dotąd dla siebie osobno wybierały posła na Sejm krajowy, a do których wedle dołączonego wykazu tabelarycznego przydzielono wsie i miasteczka, będą i nadal wybierały samostannie członków rady powiatowej po myśli § 5. ordynacji wyborczej dla rad powiatowych.

§ 11.

O ile w dołączonym do tej ordynacji dodatku tabelarycznym jest mowa o powiatach politycznych lub sądowych, należy rozumieć te powiaty w tych rozmiarach, jakie one mają w czasie wejścia niniejszej ustawy w życie.

Postanowienia powyższego ustępu mają analogiczne zastosowanie także i do gmin (części gmin).

§ 12.

Miejscami wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej są miasta, wymie-

nione przy każdym okręgu w dodatku tabelarycznym do niniejszej ordynacyi.

Miejscem wyboru w klasie cenzusowej i w klasie powszechnej miast oraz w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek jest każda gmina miejscowa i każda w dodatku tabelarycznym do niniejszej ordynacyi osobno wymieniona część gminy (miejscowość, okręg miejski, dzielnica miasta).

Gmina miejscowa, która według ostatniego spisu ludności liczy wraz z obszarem dworskim mniej niż 500 mieszkańców, nie wliczając osób będących w czynnej służbie wojskowej, może być zarządzeniem Namiestnictwa połączona z jedną z najbliższych położonych i komunikacyjnie najdogodniej łączących się gmin tego samego okręgu wyborczego dla utworzenia zbiorowych miejsc wyboru.

O ile jednak wyborcy z tej samej gminy i obszaru dworskiego ze względu na swoją narodowość należą do różnych okręgów wyborczych tej samej klasy wyborczej, a w gminie tej i na obszarze dworskim, według ostatniego spisu ludności nie ma 250 mieszkańców, którzy jako język swój potoczny podali język polski względnie ruski, to wyborcy ci mogą być zarządzeniem Namiestnictwa przyłączeni do jednej z najbliższych położonych gmin tego samego okręgu wyborczego dla utworzenia zbiorowych miejsc wyboru.

Wydane w tym względzie zarządzenia należy ogłosić w starostwie przez przybicie na urzędowej tablicy, tudzież w sposób w miejscu praktykowany w odnośnych gminach równocześnie z rozpisaniem wyboru.

§ 13.

Posłem może być wybrany każdy mężczyzna, który przynajmniej od lat trzech posiada obywatelstwo austriackie, ukończył 30-ty rok życia, po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacyi od prawa wyboru nie jest wyjęty lub wykluczony i w jednej z klas wyborczych

w kraju uprawniony jest do wyboru posła na Sejm.

Zastępcy posłów, którzy w okręgach Nr. 31, 32, 34, i 100 do 113 włącznie mają być wybierani, muszą posiadać teżsame warunki wybieralności.

§ 14.

W stałej czynnej służbie pozostający oficerowie, duchowni wojskowi, gażyści bez rangi, tudzież osoby, należące do stanu szeregowców siły zbrojnej a względnie do żandarmeryi — łącznie z czasowo urlopowanymi — są wyjęci od wybieralności, a wyjąwszy klasę wielkiej posiadłości ziemskiej, także od prawa wyboru.

W klasie wielkiej posiadłości ziemskiej mogą osoby, wymienione w pierwszym ustępie, głosować tylko przez pełnomocników.

Urzędnicy wojskowi, pozostający w stałej służbie czynnej, są wyjęci od wybieralności, posiadają jednak czynne prawo wyborcze.

Zresztą nie mogą osoby, odbywające w dniu wyboru przejściowo czynną służbę wojskową, wykonywać swego prawa głosowania w żadnej klasie wyborczej.

§ 15.

Od prawa wyboru i wybieralności są wykluczeni:

1. Wszystkie osoby, zostające pod władzą ojcowską, opieką lub kuratelą, z wyjątkiem dopuszczonym w § 3 niniejszej ordynacyi co do prawa wyboru.

2. Ci, którzy pobierają z funduszków publicznych lub gminnych zaopatrzenie jako ubodzy lub także zaopatrzenia pobierali w roku, wybór bezpośrednio poprzedzającym, albo wogóle korzystają z dobroczynności publicznej.

Nie należy jednak ze względu na prawo wyborcze uważać za zaopatrzenie ubogich albo za akty dobroczynności publicznej: wsparcie z Kasy chorych, rent pobieranych z powodu wypadku, pode-

szłego wieku lub przez inwalidów, zasiłków pobieranych przez członków rodziny osób powołanych do czynnej służby wojskowej, bezpłatnego pielęgnowania w szpitalach publicznych, uwolnienia od opłaty szkolnej, obdarzenia środkami naukowymi, zasiłków na kształcenie w jakiegokolwiek formie, jakoteż zapomóg z powodu klęsk.

3. Osoby, do których majątku otwarto konkurs, aż do ukończenia tegoż, a jeżeli upadłym dłużnikiem jest kupiec, aż do uzyskania powtórnie zdolności do praw oznaczonych w § 246. ordynacji konkursowej z dnia 25. grudnia 1868, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1869.

4. Osoby, które zostały zasądzone na karę za zbrodnię lub za przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia, uczestnictwa w tychże, oszustwa, stręczenia do nieładu (§§ 460, 461, 463, 464, 512 u. k.), za czyny karygodne, oznaczone w § 1. ustawy z dnia 28. maja 1881, Dz. u. p. Nr. 47. i w § 1. ustawy z dnia 25. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 78, lub też za przekroczenie §§ 1, 2, 3, 4 i 5, ustęp przedostatni ustawy z dnia 24. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 89.

Skutek ten zasądzenia ustaje co do zbrodni wymienionych w § 6 l. 1 aż do 10 ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 131, z końcem kary, co do innych zbrodni po upływie lat dziesięciu, jeżeli winny był zasądzony najmniej na pięcioletnią karę, zresztą zaś po upływie lat pięciu, zaś co do reszty wyżej wyliczonych czynów karygodnych, po upływie lat trzech od ukończenia kary.

5. Osoby, które skazane zostały na karę z powodu występku po myśli §§ 66, 67, 68 i 69 ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, na okres trzech lat od ukończenia kary.

6. Osoby, które sądownie skazane zostały na karę z powodu występku przeciw prawnokarnym postanowieniom dla ochrony wolności wyboru, jeżeli czyn

popelnony został przy wyborach do Izby posłów Rady państwa, lub do Sejmów, a to stosownie do postanowień ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 18.

7. Osoby, oddane pod nadzór policyjny lub do zakładu robót przymusowych, aż do upływu lat trzech po ukończeniu nadzoru policyjnego, względnie po uwolnieniu z zakładu robót przymusowych.

8. Osoby, którym sąd odjął władzę ojcowską nad ich dziećmi, jak długo dzieci pozostają pod obcą opieką, w każdym razie na okres trzech lat po sądowym zarządzeniu.

9. Osoby, które skazane były więcej jak dwa razy na karę aresztu za pijaństwo lub opilstwo na podstawie powszechnej ustawy karnej lub ustawy z dnia 19. lipca 1877 Dz. u. p. Nr. 67 lub innych wydać się mających postanowień ustawowych, na okres trzech lat od ukończenia kary.

§ 16.

Namiestnik wyznacza dzień wyboru posłów w miejscach wyborczych, niniejszą ordynacją wskazanych. Dla wyborów z klasy cenzusowej miast, z klasy powszechnej miast, tudzież z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, wyznacza Namiestnik równocześnie także dzień ewentualnych wyborów ściślejszych.

Dnie wyborów przy wyborach powszechnych mają być wyznaczone w ten sposób, aby najpierw wybrała posłów klasa gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, następnie klasa powszechna miast, po niej klasa cenzusowa miast, następnie Izby handlowe i przemysłowe oraz stowarzyszenia przemysłowe, a na ostatku klasa wielkiej posiadłości ziemskiej.

Dla każdej klasy wyborczej ma być wyznaczony ten sam dzień na wybory i ten sam dzień na ewentualne wybory

ściślejsze; tylko w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek Namiestnik może wyznaczyć dla wyborów oraz dla ewentualnych wyborów ściślejszych więcej dni wyborczych.

Dnie wyborów mają być tak wyznaczone, by wszystkie potrzebne czynności przygotowawcze mogły być przedtem ukończone.

§ 17.

Rozpisanie powszechnych wyborów należy ogłosić w krajowym dzienniku urzędowym i plakatami we wszystkich gminach (obszarach dworskich) i miejscach wyborczych w kraju.

Rozpisanie poszczególnych wyborów uzupełniających ogłosić należy w krajowym dzienniku urzędowym, a wyborów uzupełniających z klasy cenzusowej miast, z klasy powszechnej miast, tudzież z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, nadto także plakatami w gminach (obszarach dworskich) i w miejscach wyborczych tego okręgu wyborczego, w którym wybór ma się odbyć.

Dzień ogłoszenia w dzienniku urzędowym uważa się za dzień rozpisania wyborów.

W myśl § 20 ustawy z dnia 26. stycznia 1907 Dz. p. p. Nr. 18 wyda Namiestnictwo obwieszczenie o przepisach karnych dla ochrony wolności wyborów i zgromadzeń.

Zwierzchności gminne i Przełożęstwa obszarów dworskich są obowiązane powyższe obwieszczenia ogłosić przez ich wywieszenie.

II. O przeprowadzeniu wyborów w okręgach klasy cenzusowej i klasy powszechnej miast oraz klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek.

§ 18.

Uprawnienie do wyboru ustala się przez wpisanie do listy wyborczej.

§ 19.

Uprawnionych do wyboru z każdej gminy i z każdej klasy wyborczej wraz z uprawnionymi do wyboru wchodzącego ewentualnie po myśli § 5, ustęp 3 w rachubę obszaru dworskiego, wpisze naczelnik gminy (burmistrz) do osobnych list (list wyborczych) w porządku abecedowym, z podaniem imion, nazwisk, zawodu i mieszkania.

W listach wyborczych dla wyboru z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek uwidoczni naczelnik gminy nadto w odnośnej rubryce, czy wpisaniu wyborcy służy jeden głos, czy też głos podwójny (§ 7, ustęp 3 i 4).

Jeżeli uprawnieni do wyboru z jednej gminy wybierają w różnych okręgach wyborczych, to należy dla każdej części gminy, przydzielonej do pewnego okręgu wyborczego, sporządzić osobną listę wyborczą w porządku abecedowym. Tak samo, jeżeli czynność wyborcza w obrębie jednej gminy odbywać się ma w kilku lokalach wyborczych, do których wyborcy podług terytorjalnej przynależności są przydzieleni (§ 25, ustęp 4), należy listę wyborczą sporządzić dla każdego z odnośnych terytorjalnych obszarów gminy z osobną w porządku abecedowym.

Jeżeli uprawnieni do wyboru w gminie należą do okręgów wyborczych różnych ze względu na ich narodowość, natenczas należy sporządzić w gminie oddzielne listy wyborcze dla wyborców należących do każdego z tych okręgów.

Gdy uprawnieni do wyboru z kilku gmin, wybierają w jednym zbiorowym miejscu wyborczym (§ 12 ustęp 3 i 4), natenczas za podstawę czynności wyborczej mają służyć listy wyborcze poszczególnych gmin miejscowych, uporządkowane kolejno po sobie jako listy częściowe, bez sporządzania z nich listy ogólnej.

Przy układaniu list wyborczych wpiszą do nich naczelnicy gmin z urzędu

wszystkie te osoby, których uprawnienie jest im znane lub też zapomocą pewnych danych może być stwierdzone.

Przy układaniu list wyborczych dla wyborców wyłączonych ze względu na ich narodowość, należy brać za podstawę ostatni ogólny spis ludności i rubrykę języka potocznego.

Listy wyborcze sporządzać należy przynajmniej w dwóch egzemplarzach.

§ 20.

Po sporządzeniu listy wyborczej przedłoży naczelnik gminy oba egzemplarze położonemu starostwu, w stolecznem mieście Lwowie zaś Namiestnictwu. Dla miasta Krakowa wyznacza Namiestnictwo kierownika władzy politycznej, któremu poruczono sprawdzenie list wyborczych jakoteż rozstrzyganie reklamacji; temu przedłoży Prezydent miasta listę wyborczą.

Wraz z listą wyborczą dla wyborców z klasy cenzusowej miast, jak i dla wyborców z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek przedłoży naczelnik gminy właściwej Władzy politycznej także ten spis osób i opłacanych przez nie podatków bezpośrednich, na podstawie którego obliczono, którym z tych osób służy prawo wyboru w klasie cenzusowej miast w myśl § 2, ustęp 1 tej ordynacji, względnie prawo podwójnego głosu w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek w myśl § 7, ustęp 3.

Władza polityczna sprostuje z urzędu dostrzeżone usterki w liście wyborczej i jeden egzemplarz sprostowanej listy zwróci naczelnikowi gminy.

Przeciw sprostowaniu listy wyborczej, dokonanemu z urzędu, można wystąpić tylko w drodze reklamacji.

Naczelnik gminy wyłoży listę przez dni czternaście w lokalu urzędowym gminy, codziennie w czasie przez władzę polityczną oznaczonym i publicznie obwieścić się mającym, dla wol-

nego przeglądu i poda to wyłożenie listy wyborczej do publicznej wiadomości z równoczesnem wyznaczeniem czteronastodniowego terminu reklamacyjnego, liczącego się od dnia obwieszczenia, przytaczając zarazem postanowienia § 21 niniejszej ordynacji, odnoszące się do sposobu wnoszenia reklamacji i rekursów. Jeżeli uprawnieni do wyboru z jednej gminy wybierają w różnych okręgach wyborczych (§ 19, ustęp 3, zdanie pierwsze), listy wyborcze wyłożyć należy w obrębie odnośnych okręgów wyborczych. — Wraz z listą wyborczą dla wyboru z klasy cenzusowej miast, jak i dla wyboru z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek wyłoży naczelnik gminy dla wolnego przeglądu także spis, o którym mowa w ustępie drugim niniejszego paragrafu.

Prawo przeglądu listy wyborczej uprawnia także do robienia przy sposobności tego przeglądu notatek z tej listy.

W gminach liczących do 5000 włącznie mieszkańców, lista wyborcza musi być wyłożona do przeglądu każdego dnia przez pięć godzin. W gminach ponad 5000 mieszkańców lista wyborcza ma być wyłożona przez ośm godzin; nadto należy odbić listę wyborczą w czas w dostatecznej liczbie i z chwilą nastania terminu reklamacyjnego wydać na żądanie każdemu odbitkę za zwrotem przypadających za jeden egzemplarz kosztów sporządzenia.

Kto żąda wydania takiej odbitki listy wyborczej, ma to oznajmić ustnie lub pisemnie naczelnikowi gminy w ciągu dni ośmiu po rozpisaniu wyboru; oświadczenie tego rodzaju zobowiązuje żądającego do odbioru zamówionej listy i zapłaty kosztów jej sporządzenia, przypadających za sporządzone egzemplarze.

Zgłoszeń po tym czasie wpływających nie należy uwzględniać.

W ciągu dalszych dni ośmiu należy złożyć u naczelnika gminy 50 procent przybliżonych kosztów sporządzenia, w

przeciwnym razie zgłoszenie jest bezskuteczne.

Przy odbiorze uiszczeń należy resztę kosztów, które w razie nieodebrania listy przez zgłaszającego, mogą być także ściągnięte w drodze politycznej egzekucji.

Pod tymi samymi warunkami wydawać należy każdemu na żądanie także ewentualne dodatki do listy wyborczej.

§ 21.

Reklamacje przeciw liście wyborczej mogą być wnoszone:

1. z powodu wpisania nieuprawnionych do wyboru;
2. z powodu niewpisania uprawnionych do wyboru;
3. z powodu przyznania wyborcom z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek głosu liczącego się za dwa, zamiast głosu liczącego się za jeden;
4. z powodu nieprzyznania wyborcom z tejże klasy głosu liczącego się za dwa, lecz tylko głosu liczącego się za jeden;
5. w gminach, w których wyborcy należą do okręgów wyborczych różnych ze względu na ich narodowość, o przeniesienie z listy jednego okręgu do listy okręgu drugiego.

Reklamacje z powodów podanych pod 1, 2, 3, i 4, może wnosić każdy wyborca, który w listach wyborczych danego okręgu jest zapisany; reklamacje z powodów podanych pod 5 może wnosić każdy wyborca umieszczony na jednej z list wyborczych obu okręgów, o które idzie.

Interesowany może reklamować swoje prawo wyborcze, chociaż na listach wyborczych danego okręgu zamieszczony nie został; do żądania przeniesienia wyborcy z listy jednego okręgu na listę drugiego według p. 5., uprawniony jest wyłącznie sam wyborca, o ile reklamacja opiera się na twierdzeniu, że wpis języka potocznego podany przy ostatnim

spisie jest niezgodny z faktycznym stanem rzeczy, względnie o ile się opiera na postanowieniu zawartem w ostatnim ustępie § 8. ordynacji wyborczej.

Reklamacje wnosić należy w każdym poszczególnym wypadku z osobna. Kto żąda wykreślenia osoby w liście zapisanej, przytoczyć powinien fakty, które uzasadniają, że osoba ta w danym okręgu wyborczym niema prawa wyboru.

Kto żąda wpisania osoby w liście niezapisanej, przedstawić powinien dowody, które uzasadniają, że osoba ta w danym okręgu wyborczym ma prawo głosowania.

Jeżeli reklamujący domaga się przeniesienia go z listy jednego okręgu na listę drugiego według p. 5., to powinien przytoczyć i wykazać fakty, które twierdzenie o jego narodowości uzasadniają, na przepisany do tego celu formularzu.

Tego rodzaju reklamacje osób trzecich należy odrzucić, jeżeli wpis reklamowanego do listy wyborczej, zgadza się, co do języka potocznego z wynikiem ostatniego spisu ludności.

Reklamacje należy wnosić u naczelnika gminy ustnie lub pisemnie.

§ 22.

Na podstawie reklamacji, wniesionych w wyznaczonym terminie, sporządzi naczelnik gminy wykaz osób reklamowanych, do którego należy wciągnąć osobno:

1. osoby, co do których zażądano ich wykreślenia z listy wyborczej (§ 21 punkt 1);
2. osoby, co do których zażądano przyznania im prawa głosu, liczącego się tylko za jeden, a nie za dwa (§ 21 punkt 3);
3. osoby, co do których zażądano dodatkowego wpisania ich do listy wyborczej (§ 21 punkt 2);
4. osoby, dla których zażądano przyznania im prawa głosu, liczącego się za dwa, a nie za jeden (§ 21 punkt 4);

5. osoby, co do których żądano przeniesienia ich z listy jednego okręgu narodowego na listę drugiego (§ 21 punkt 5).

Wykaz osób reklamowanych wyłoży naczelnik gminy najpóźniej trzeciego dnia po upływie terminu reklamacyjnego w miejscach, wskazanych w § 20 ustęp 5 do wolnego przeglądu przez trzy dni i ogłosi to publicznie. W ciągu tych trzech dni wolno osobom interesowanym (§ 21 ustęp drugi i trzeci) wnieść obrony względnie sprzeciwy przeciw reklamacyom.

Osobom, co do których wniesiono reklamacje z powodów wymienionych wyżej pod 1 i 2, winien naczelnik gminy na ich żądanie w ciągu powyższych trzech dni dać możność poinformowania się o motywach tych reklamacji.

Obrony i sprzeciwy wnieść należy u naczelnika gminy ustnie lub pisemnie.

Wniesione reklamacje przedłoży naczelnik gminy do rozstrzygnięcia oznaczonej w § 20 ustęp 1 Władzy politycznej, dołączając do poszczególnych reklamacji wniesione obrony i sprzeciwy.

Przeciw rozstrzygnięciu reklamacji przez starostwo może ten, kto wniósł reklamację, jak i ten, którego osoby wydane rozstrzygnięcie dotyczy, wnieść w ciągu dni trzech odwołanie do Namiestnictwa przez starostwo.

Rozstrzygnięcie Namiestnictwa jest w każdym wypadku ostateczne.

Reklamacje i odwołania, które wniesiono po upływie terminu, należy odrzucić jako spóźnione.

W razie uwzględnienia reklamacji przeprowadzi oznaczona w § 20, ustęp 1, władza polityczna sprostowanie listy wyborczej w sposób rozstrzygnięciu odpowiadający.

Jeżeli władza rozstrzygnie, że osoba, co do której wniesiono reklamację, ze względu na swą narodowość nie należy do tego okręgu wyborczego, na którego

liście została umieszczona, to polecając wykreślenie jej z tej listy, zarządzi równocześnie zapisanie jej na listę wyborczą okręgu wyborczego, do którego z tytułu swej narodowości należy.

Zresztą począwszy od chwili wyłożenia listy wyborczej (§ 20 ustęp piąty) sprostowania listy wyborczej należy przedsięwziąć tylko o tyle, o ile jest obowiązkiem władzy politycznej aż do czasu na trzy dni przed terminem wyboru, wykreślić z listy wyborczej te w niej zapisane osoby, co do których utrata obywatelstwa austriackiego, lub okoliczność, uzasadniająca po myśli §§ 14 i 15 tej ordynacji wyjęcie lub wykluczenie od uprawnienia do wyboru dopiero później nastąpiła lub na jaw wyszła.

Sprostowania listy wyborczej, przez władzę polityczną dokonane, podać należy do wiadomości naczelnika gminy w celu sprostowania także egzemplarza tej listy znajdującego się w urzędzie gminnym.

Najpóźniej ośm dni przed wyborem przedłoży naczelnik gminy znajdującą się u niego listę wyborczą ponownie władzy politycznej, która zbada, czy sprostowania listy wyborczej zarządzone w czasie postępowania reklamacyjnego zostały przeprowadzone, a zatem, czy obydwa egzemplarze listy wyborczej zgadzają się ze sobą. W razie przeciwnym sprostuje władza obydwa egzemplarze zgodnie ze sobą.

Jeden egzemplarz listy wyborczej należy doręczyć komisarzowi wyborczemu.

Jeżeli zajdzie potrzeba sprostowania listy wyborczej na podstawie orzeczenia reklamacyjnego już po jej oddaniu komisarzowi wyborczemu, to władza zawiadomi o tem natychmiast naczelnika gminy miejsca wyboru i komisarza wyborczego. Naczelnik gminy sprostuje listę w obecności komisarza wyborczego, dołączając do niej polecenie władzy, zarządzające sprostowanie.

§ 23.

Skoro lista wyborcza po rozstrzygnięciu reklamacji sprostowaną zostanie, wyda władza polityczna w § 20, ustępie 1 oznaczona, dla miejsca wyboru właściwa, wyborcom karty legitymacyjne do wyboru posłów. Jeżeli gminy, należące do różnych powiatów politycznych, złączone zostaną w zbiorowe miejsca wyborcze (§ 12 ustęp 3 i 4), to celem wystawienia kart legitymacyjnych, należy po ukończeniu postępowania reklamacyjnego, listy wyborcze tych gmin przesłać władzy politycznej dla miejsca wyboru właściwej.

Karty legitymacyjne mają zawierać liczbę bieżącą dotyczącą listy wyborczej, miejsce, dzień i godzinę rozpoczęcia czynności wyborczej, jakoteż godzinę kiedy oddawanie głosów ma być ukończone, imię, nazwisko i mieszkanie uprawnionego do wyboru, ilość posłów, na których ma prawo głosować, wreszcie w tych przypadkach, w których głos liczy się podwójnie (§ 7, ust. 3 i 4) i w których oprócz posła wybiera się także jego zastępcę, zaznaczenie tych okoliczności.

Na odwrotnej stronie karty legitymacyjnej należy umieścić ważniejsze postanowienia ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 18.

W miastach mających własny statut można poruczyć wystawienie kart legitymacyjnych Prezydentowi miasta.

Karty legitymacyjne należy wyborcom w mieszkaniu doręczyć; doręczenie można poruczyć naczelnikowi gminy.

Władza, która wydaje karty legitymacyjne, zarządzi przez ogłoszenie w sposób w miejscu praktykowany wezwanie wyborców, aby w wypadkach, w których z jakiegokolwiek powodu karty legitymacyjne najpóźniej na 24 godzin przed dniem wyboru nie zostały im doręczone, podjęli je osobiście w miejscu w obwieszczeniu oznaczonym.

W miejsce zagubionej karty legitymacyjnej, wyda powołana do pierwszego

wystawienia władza uprawnionemu na jego żądanie duplikat karty legitymacyjnej, nawet w sam dzień wyboru.

§ 24.

Celem dokonania wyboru posłów należy wydać wyborcom razem z kartami legitymacyjnymi karty do głosowania, które muszą być opatrzone pieczęcią urzędową, oznaczonej w § 20, ust. 1 względnie § 23, ustęp 1, władzy politycznej lub wystawiającej karty legitymacyjne władzy gminnej (§ 23, ust. 4), i które nadto zawierać mają uwagę, że każda inna nie z urzędu wydana karta do głosowania, uważana będzie za nieważną.

Na karcie do głosowania wymienić należy, na ilu posłów wyborca ma prawo głosować, tudzież czy wyborca ma głosować tylko na posła, czy także na jego zastępcę. Jeżeli wyborcy służy głos podwójny (§ 7, ustęp 3 i 4) to okoliczność ta powinna być oznaczona wewnątrz karty do głosowania oraz zewnątrz w sposób taki, aby po złożeniu karty było to widoczne.

Karty do głosowania, potrzebne dla przedsięwzięcia wyboru ściślejszego, wydaje Komisarz wyborczy, o ile ich poprzednio władza do pierwszego wystawienia powołana, nie doręczyła wyborcom w inny sposób.

W miejsce zgubionych lub nie nadających się do użytku kart do głosowania, wyda na żądanie uprawnionych do wyboru władza wyżej wspomniana względnie w dniu wyboru i wyboru ściślejszego komisarz wyborczy, inne karty do głosowania.

Czas trwania oddawania głosów należy oznaczyć w ten sposób, by wykonanie prawa wyboru było o ile możliwości dla wyborców zabezpieczone.

§ 25.

Kierownictwo czynności wyborczej, odbywać się mającej w obecności komisarza wyborczego, należy poruczyć utwo-

rzony z wyborców komisji wyborczej, składającej się z siedmiu, a w gminach liczących mniej niż 1000 mieszkańców, z pięciu członków.

Z reguły ustanowić należy w każdym miejscu wyboru każdego okręgu wyborczego jedną komisję wyborczą.

Gdyby w którym miejscu wyboru, powołani do oddania głosu uprawnieni do wyboru, należeli do różnych narodowych okręgów wyborczych (§ 19, ustęp 4), natenczas należy utworzyć w miejscowości wyboru dla uprawnionych do wyboru każdego okręgu wyborczego osobną komisję wyborczą. W wypadku takim należy czynność wyborczą przeprowadzić dla każdego okręgu wyborczego oddzielnie co do miejsca lub co do czasu.

Gdzie ze względu na terytoryalną rozległość lub liczbę ludności byłoby wskazane, może władza polityczna, nad gminą bezpośrednio przełożona, w poszczególnych gminach miejscowych lub miejscowościach, zarządzić ustanowienie kilku komisji wyborczych w obrębie całego obszaru gminnego lub miejscowości. W gminach mających w danej klasie wyborczej więcej niż 1000 wyborców należy dla każdego 1000 wyborców ustanowić osobną komisję. Przydzielenie wyborców do poszczególnych komisji wyborczych odbywać się ma przytem podług porządku abecadłowego albo też podług terytoryalnej przynależności; zarządzenia takie ogłosić należy w gminie we właściwym czasie, w sposób tam praktykowany. Przydzielenie według przynależności terytoryalnej (§ 19, ustęp 3) ma nastąpić przed sporządzeniem list wyborczych, przydzielenie zaś w porządku abecadłowym w każdym razie przed wystawieniem kart legitymacyjnych.

Dla każdej komisji wyborczej postara się gmina miejsca wyboru o odpowiedni lokal wraz z niezbędnymi sprzętami i przyborami do pisania dla komisji wyborczej.

§ 26.

Komisarza wyborczego dla miasta Lwowa wyznaczy Namiestnictwo, a dla wyborów, które odbyć się mają poza obrębem stołecznego miasta kraju, to starostwo, w którego powiecie miejsce wyboru jest położone lub któremu Namiestnictwo wyznaczenie komisarza wyborczego poleci.

Urząd komisarza wyborczego jest, niezależnie od przepisów obowiązujących urzędników publicznych, urzędem honorowym, do którego przyjęcia obowiązany jest każdy, kto w miejscu wyborczym jest do wyboru uprawniony.

Każdej komisji wyborczej przyda komisarz wyborczy protokolanta, który prowadzić będzie protokół z przebiegu czynności wyborczej i wpisywać do niego wszystkie ważne wydarzenia, które zaszły podczas czynności wyborczej, w szczególności rozstrzygnięcia powzięte przez komisję wyborczą.

§ 27.

Reprezentacja gminna miejsca wyboru i komisarz wyborczy wyznaczą po trzech, względnie po dwóch członków komisji wyborczej i po dwóch zastępców członków komisji z pomiędzy uprawnionych do wyboru w miejscu wyboru i odnośnym okręgu wyborczym.

W gminach pod względem narodowym mieszanych a należących do jednego z okręgów dwumandatowych klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, obowiązany jest komisarz wyborczy dbać o to, by w miarę możliwości obie narodowości w komisji wyborczej były zastąpione.

Wyznaczonych w sposób wyżej podany sześciu, względnie czterech członków (zastępców), wybiera bezwzględną większością głosów siódmego, względnie piątego członka komisji wyborczej, który posiadać musi w miejscu wyboru i danym kole wyborczym, prawo wyboru.

Gdyby i przy drugim głosowaniu nie osiągnięto takiej większości głosów, wyznaczy tego członka komisarz wyborczy.

§ 28.

Członkowie komisji wyborczej wybierają z pomiędzy siebie względną większością głosów przewodniczącego.

W razie równości głosów rozstrzyga los, przez komisarza wyborczego wyciągnięty.

§ 29.

Do powzięcia uchwały i ukonstytuowania się komisji wyborczej potrzebna jest obecność przynajmniej czterech członków.

Uchwały komisji wyborczej zapadają bez względu na liczbę głosujących, względną większością głosów.

Przewodniczący komisji wyborczej głosuje tylko w razie równości głosów i w takim razie głosem swoim rozstrzyga.

§ 30.

O dopuszczeniu do oddania głosu lub o ważności oddanych głosów rozstrzyga komisja wyborcza tylko w następujących przypadkach:

a) jeżeli przy oddawaniu głosów powstaje uzasadniona wątpliwość co do tożsamości osoby zgłaszającej się z kartą legitymacyjną, z osobą uprawnioną do wyboru, dla której karta legitymacyjna jest wystawiona;

b) jeżeli jest wątpliwość co do ważności lub nieważności poszczególnych oddanych głosów, albo

c) jeżeli podczas czynności wyborczej podniesiono zarzut przeciw uprawnieniu do wyboru osoby, do listy wyborczej wpisanej.

Zarzuty po myśli ustępów a) i c) podnieść mogą nietylko komisarz wyborczy i członkowie komisji wyborczej, lecz także i wyborcy, ci ostatni ustnie

lub pisemnie, i to tylko tak długo, dopóki osoba, której uprawnienie do wyboru zakwestyonowano, nie oddała jeszcze głosu, a w przypadku pod c) wspomnianym o tym tylko, o ile ktoś twierdzi, że osoba ta od czasu ustalenia listy wyborczej utraciła obywatelstwo austriackie albo z powodów, przewidzianych w §§ 14 i 15 tej ordynacji, straciła prawo wyborcze.

Rozstrzygnięcie komisji wyborczej nastąpić musi w każdym poszczególnym przypadku przed dalszym ciągiem aktu wyborczego.

Od tego rozstrzygnięcia nie ma odwołania.

§ 31.

Komisarz wyborczy utrzymuje spokój i porządek podczas czynności wyborczej i czuwa nad przestrzeganiem postanowień ordynacji wyborczej. — Nie powinien także dopuścić, aby komisja wyborcza przekraczała swój zakres działania.

W szczególności zaś sprzeciwi się komisarz rozstrzygnięciu komisji wyborczej powziętemu wbrew ustawie i zażąda wpisania każdego takiego swego przeciwnika do protokołu wyborczego.

§ 32.

Wydane wyborcom karty legitymacyjne uważać należy jako wezwanie do jawienia się bez wszelkiego dalszego zaproszenia w dniu na kartach podanym i w oznaczonej tam godzinie, celem wzięcia udziału w wyborze.

Tylko wyborcy posiadający kartę legitymacyjną mają celem oddania głosu wstęp do lokalu wyborczego; po oddaniu głosu mają lokal wyborczy natychmiast opuścić. O ile się to do prawidłowego przeprowadzenia wyboru okaże potrzebne, należy wyborców wpuszczać w liczbie ograniczonej, nie mniej jednak jak po trzech, do lokalu wyborczego. Zarządzenie takie może wydać władza

polityczna powiatowa lub komisarz wyborczy.

Na życzenie stronnictw wyborczych należy do aktu wyborczego z pomiędzy uprawnionych do wyboru dobrać dwóch do pięciu — w większych miastach do dziesięciu — mężów zaufania, którzy mają prawo być obecni przy akcie wyborczym w komisjach szczegółowych, aż do ogłoszenia wyniku obliczenia głosów, a muszą być uprawnieni do wyboru w danym okręgu i miejscu wyborczym.

Tych mężów zaufania podadzą najpóźniej do pięciu dni przed wyborem ubiegające się przy wyborze stronnictwa imiennie do wiadomości politycznej władzy powiatowej miejsca wyboru (Prezydenta miasta), która wyznaczy ostatecznie odpowiednią ilość z pomiędzy przedstawionych, uwzględniając o ile można wszystkie ubiegające się stronnictwa.

Co do dopuszczenia mężów zaufania do czynności głównej Komisji wyborczej, mają być zastosowane postanowienia ustępu trzeciego i czwartego.

Mężowie zaufania są jedynie świadkami czynności wyborczej i oprócz służącego wyborcom po myśli § 30 lit. a) i c), prawa wnoszenia zarzutów, nie mają żadnego dalszego wpływu na tok czynności wyborczej, wolno im jednak podczas aktu wyborczego czynić sobie zapiski.

W czasie czynności wyborczej nie wolno w lokalu wyborczym, jak i w budynku, w którym się ten lokal znajduje, tudzież w pobliżu budynku w obwodzie, przez polityczną władzę powiatową oznaczonym, wygłaszać przemów do wyborców, jakoteż w jakikolwiek inny sposób agitować. Lokal wyborczy należy tak urządzić, by wyborcy mogli swobodnie wchodzić i wychodzić.

Obwód, w którym są zakazane przemowy do wyborców, jakoteż wszelkie inne agitacje wyborcze, oznacza polityczna władza powiatowa i ogłasza to w miej-

scu wyboru z dodatkiem, że przekroczenie tego zakazu podlega karze w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

Przed rozpoczęciem czynności wyborczej zarządzi komisarz wyborczy, aby jeden egzemplarz powyższego ogłoszenia przybito w miejscu widocznym na budynku, w którym lokal wyborczy się znajduje.

§ 33.

Czynność wyborcza rozpoczyna się w dniu wyboru, o godzinie oznaczonej i w przeznaczonym do tego miejscu, ukonstytuowaniem komisji wyborczej, która odbierze listę wyborczą, jakoteż przygotowane wykazy głosowania i listy obliczenia głosów.

Gdyby z braku ustawowych warunków komisja wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp pierwszy), natenczas czynności komisji wyborczej obejmie komisarz wyborczy i wykonywa je aż do ich ukończenia.

§ 34.

Głosowanie odbywa się za pomocą kart do głosowania.

Przy wyborze używać można tylko kart do głosowania, wydanych przez władzę i opatrzonych jej pieczęcią, pod nieważnością głosu.

Nazwy kandydatów na kartach głosowania mogą być napisane, drukowane lub pieczęcią wyciskane, a nie naklejane.

§ 35.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania przekona się komisja wyborcza wobec mężów zaufania, o ile są obecni, czy urna przeznaczona na karty głosowania jest próżna.

Głosowanie zaczyna się od tego, że członkowie komisji wyborczej oddają

swoje głosy. Następnie oddają głosy wyborcy.

Każdy wyborca, oddając głos, ma okazać swą kartę legitymacyjną, którą należy mu zwrócić po przejrzaniu.

Osoby oddające głos należy wpisywać po imieniu i nazwisku do wykazu głosowania, którego jeden egzemplarz prowadzi protokolant, a drugi jeden z członków komisji wyborczej. Jednocześnie należy zaznaczyć w liście wyborczej, że wyborca głos oddał.

§ 36.

Przy głosowaniu odbiera przewodniczący komisji wyborczej od każdego wyborcy złożoną kartę do głosowania, wkłada każdą z osobna do urny wyborczej, nie otwierając jej i czuwa nad tem, aby zamiast jednej nie oddano więcej kart do głosowania, a zamiast karty z głosem liczącym się za jeden, nie oddano karty z głosem, liczącym się za dwa.

§ 37.

Głosowanie raz rozpoczęte z reguły nie może być przerwane.

Oddawanie głosów należy o wyznaczonej godzinie ukończyć. Nie wolno jednak od oddania głosów wykluczyć tych wyborców, którzy jeszcze przed upływem oznaczonej na zamknięcie głosowania godziny jawili się do wyboru w lokalu wyborczym, w poczekalni przez komisję wyborczą dla wyborców przewidzianej, albo też bezpośrednio przed lokalem wyborczym. Rzeczą jest przede wszystkim komisarza wyborczego czuwać nad tem, aby osoby te od wykonania prawa wyborczego nie były wykluczone.

Jeżeli zajdą okoliczności, które przeszkadzają rozpoczęciu, dalszemu prowadzeniu lub ukończeniu czynności wyborczej, natenczas może komisja wyborcza za zgodą komisarza wyborczego odroczyć lub przedłużyć czynność wyborczą do dnia następnego.

Każde odroczenie lub przedłużenie należy ogłosić zawczasu, w sposób w miejscu praktykowany.

Jeżeli oddawanie głosów już się zaczęło, ma komisja wyborcza i komisarz wyborczy opieczętować akta wyborcze i urnę wyborczą z kartkami do głosowania w niej zawartemi i przechować je aż do dalszego ciągu czynności wyborczej.

§ 38.

Po ukończeniu głosowania, które przewodniczący komisji wyborczej ogłosi, należy zamknąć lokal wyborczy, w którym pozostać mają tylko komisarz wyborczy i członkowie komisji wyborczej wraz z protokolantem i mężami zaufania (§ 32, ustęp 3).

Zanim się obliczanie głosów rozpocznie, pomiesza przewodniczący komisji wyborczej karty do głosowania w urnie wyborczej, a potem wyjmie je i policzy. Następnie jeden z członków komisji wyborczej rozwija każdą kartę do głosowania z osobna i obejrzawszy ją, podaje do obejrzenia innym członkom komisji.

Przy wyborze z klasy gmin¹, większych i reszty miast i miasteczek, należy oddzielnie policzyć karty z głosem liczącym się za dwa a oddzielnie karty z głosem liczącym się za jeden (§ 36) i głosy pojedyncze, jakoteż podwójne osobno zapisać w liście obliczenia głosów.

Dwaj członkowie komisji wyborczej mają prowadzić każdy z osobna dla osób, które otrzymały głosy pojedyncze lub podwójne, listę obliczenia głosów, do której wpisuje się każdego, kto otrzyma na posła głos pojedynczy lub podwójny, po imieniu i nazwisku, a obok tego nazwiska umieszcza się liczbę 1, przy drugim na niego oddanym głosie pojedynczym lub podwójnym liczbę 2, przy trzecim liczbę 3, i t. d. W celu stwierdzenia wyniku głosowania należy liczbę zapisanych podwójnych głosów przez dwa pomnożyć. Obie te listy obliczenia głosów muszą

się ze sobą zgadzać i mają być podpisane przez wszystkich członków komisji i komisarza wyborczego. Suma pojedynczych i podwójnych głosów oddanych na każdego kandydata musi być także literami w protokole wpisana.

Postanowienia ustępu poprzedniego obowiązują także pod względem wyboru zastępców (§ 44), przyczem jednak liczyć się ma głosy tak, że głosy oddane na jedną osobę zlicza się tylko o tyle, o ile osoba ta otrzymała głosy na zastępcę tego samego posła. W liście obliczenia głosów dla zastępców należy przeto obok imienia i nazwiska wybranego, podać imię i nazwisko tego, którego zastępcą się go obiera (zastępca dla N. N.).

§ 39.

Głosy oddane na osobę, która po myśli §§ 14 i 15 tej ordynacji jest wyłączona lub wykluczona od wybieralności, głosy oddane warunkowo lub głosy, do których dodano polecenia dla mającego być wybranym, nakoniec głosy, z których nie można poznać dokładnie oznaczonej nimi osoby, są nieważne i nie będą doliczone do oddanych głosów.

Do ilości oddanych głosów nie należy wliczać próżnych kartek do głosowania oraz kartek, które zawierają tylko nieważne głosy.

W okręgach wyborczych, w których wybierać się ma także zastępców, nie należy liczyć kartek głosowania opiewających nie na posła, lecz jedynie na zastępcę.

Jeżeli karta do głosowania zawiera więcej imion i nazwisk niż wyborca ma posłów (zastępców) wybierać, należy uwzględnić tylko imiona i nazwiska najpierw na kartce do głosowania umieszczone.

§ 40.

Po ukończeniu czynności należy zamknąć spisany z niej protokół, a członkowie komisji wyborczej, komisarz wy-

borczy i protokolant mają go podpisać, równie jak i wykaz głosowania, a następnie razem z listą wyborczą, wykazem głosowania i podpisanymi listami obliczenia głosów, z kartami do głosowania, tak ważnymi jak i za nieważne uznane, wspólnie opieczetować i opatrzwszy napisem, treść oznaczającym, oddać komisarzowi wyborczemu.

Wynik obliczenia głosów ogłosi przewodniczący komisji wyborczej po ponownem otwarciu lokalu wyborczego.

Jeżeli wybór posła tym aktem wyborczym został już dokonany, ma komisarz wyborczy odesłać akt wyborczy Namiestnictwu; gdyby zaś oddawanie głosów z powodu jednego i tego samego wyboru odbywało się na więcej niż jednym zgromadzeniu wyborczem, komisarzowi wyborczemu, ustanowionemu dla głównej komisji wyborczej.

Jeżeli nie wszyscy członkowie komisji wyborczej podpiszą akta wyborcze, należy przyczynę tego podać w protokole wyborczym.

§ 41.

W tych przypadkach, w których głosowanie przy jednym i tym samym wyborze posła, odbywa się na więcej niż jednym zgromadzeniu wyborczem, zestawienia ogólnego wyniku ze wszystkich miejsc głosowania dokona główna komisya wyborcza, która w tym celu ma odebrać od komisarza wyborczego, ustanowionego dla głównej komisji wyborczej, akta wyborcze, przysłane mu przez poszczególnych komisarzy wyborczych.

Komisarza dla głównej komisji wyborczej wyznacza władza oznaczona w § 26 ustęp 1, i ona też wyznacza dzień i godzinę zebrania się tej komisji.

Jeżeli okręg wyborczy klasy cenzusowej miast lub klasy powszechnej miast składa się z kilku miast względnie miejscowości, zbiera się główna Komisya wyborcza w miejscu wymienionem w dodatku tabelarycznym na pierwszym miejscu okręgu wyborczego; w okręgach

wyborczych klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek zbiera się główna Komisya wyborcza w siedzibie sądu powiatowego względnie w siedzibie tego sądu powiatowego, który jest na pierwszym miejscu wymieniony, z wyjątkiem tych okręgów, w których w dodatku tabelarycznym wyznaczone jest inne miejsce dla głównej komisji wyborczej.

Główna komisya wyborcza zbiera się w obecności komisarza wyborczego i składa się z siedmiu członków (czterech zastępców), z których po trzech członków (i po dwóch zastępców) wyznacza z pomiędzy uprawnionych do wyboru w tem miejscu i w tym okręgu wyborczym reprezentacya gminna siedziby głównej komisji wyborczej i komisarz wyborczy; siódmego członka wybiera się, lub mianuje po myśli postanowień § 27. Przewodniczącego głównej komisji wyborczej wybierają z pomiędzy siebie członkowie komisji względną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, który wyciągnie komisarz wyborczy (§ 28).

Członkowie komisji wyborczej, której poruczonem było kierownictwo wyboru w miejscu głównej komisji wyborczej, mogą być wyznaczeni także na członków głównej komisji wyborczej.

Gdyby w braku ustawowych warunków główna komisya wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp 1), natenczas jej czynności obejmie komisarz wyborczy (§ 33, ustęp 2).

Podczas obliczania wyników wyboru mają wstęp do lokalu tej komisji tylko komisarz wyborczy, członkowie głównej komisji wyborczej, protokolant i mężowie zaufania.

Główna komisya wyborcza ma zestawić wyniki czynności wyborczych, przez poszczególne komisye wyborcze ustalone, nie wdając się w kontrolę czynności urzędowych tych komisji.

Po obliczeniu ogólnego wyniku wyboru zamyka się protokół z tego spisany; członkowie komisji wyborczej, komisarz wyborczy i protokolant podpiszą go i wraz z aktami wyborczymi, przez poszczególnych komisarzy wyborczych nadesłanymi, opieczętują, a następnie opatrzywszy napisem, oznaczającym treść, oddadzą komisarzowi wyborczemu, który prześle wszystkie akta Namiestnictwu.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej ogłasza wynik wyboru po otwarciu lokalu komisyjnego.

§ 42.

Jeżeli w okręgu wyborczym wybiera się tylko jednego posła, za obranego uważa się tego, kto uzyskał więcej, niż połowę wszystkich oddanych ważnych głosów.

Jeżeli nie osiągnięto takiej bezwzględnej większości głosów, przystępuje się do wyboru ściślejszego.

Przy wyborze ściślejszym ograniczyć się mają wyborcy tylko do tych dwóch osób, które przy poprzedzającym akcie wyborczym najwięcej głosów uzyskały.

Jeżeli w okręgu wyborczym wybiera się kilku posłów, a każdy wyborca głosować ma na tylu posłów, ilu na okręg przypada (§ 7, ustęp 1), to za wybranych uważa się tych, na których opiewa więcej niż połowa wszystkich ważnie oddanych kart głosowania; gdyby zaś wymaganą liczbę głosów osiągnęło więcej kandydatów, niż posłów na dany okręg przypada, to za wybranych uważa się tych z pośród tych kandydatów, którzy stosunkowo najwięcej głosów osiągnęli. W razie równości głosów rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej. Jeżeli natomiast mniejsza liczba kandydatów osiągnęła wymaganą liczbę głosów, niż posłów na okręg przypada, to celem wyboru brakującej liczby posłów, zarządza się wybór ściślejszy.

Przy tym wyborze ściślejszym ograniczyć się mają wyborcy do tych tylko osób, które po wybranym przy głównym wyborze posła, względnie posłach, najwięcej głosów otrzymały. Liczba osób, pod ściślejszy wybór poddać się mających, będzie dwa razy tak wielka, jak liczba posłów wybrać się jeszcze mających.

W razie równości głosów rozstrzyga wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej los, kto ma wejść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, który przy ściślejszym wyborze padnie na kandydata do tego wyboru w myśl powyższych postanowień nie powołanego, jest nieważny.

Za wybranych uważa się tych, którzy otrzymali największą ilość głosów.

Jeżeli przy wyborze ściślejszym wszystkie oddane głosy ważne są równo rozdzielone pomiędzy osoby, do wyboru wchodzące, natenczas los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej rozstrzyga, kto z nich ma być uznany za wybranego.

§ 43.

W okręgach wyborczych, na które przypada dwóch posłów, a każdy wyborca głosować ma tylko na jednego posła, wybór przychodzi do skutku, gdy dwaj kandydaci którzy otrzymali względnie największą ilość głosów, mają łącznie ponad 70% a każdy z nich więcej niż 30% wszystkich oddanych ważnych głosów. W takim razie ci dwaj kandydaci są wybrani.

Gdyby dwaj kandydaci nie uzyskali tej ilości głosów, należy przystąpić do wyboru ściślejszego.

Gdyby jednak przy pierwszym wyborze wszystkie ważne głosy rozdzieliły się między dwóch kandydatów, natenczas tych dwóch kandydatów należy uważać za wybranych, chociażby stosunek głosów nie odpowiadał wymogom ustępu pierwszego.

Wybór ściślejszy odbywa się pomiędzy temi trzema osobami, które przy pierwszym akcie wyborczym uzyskały najwięcej głosów, przyczem za wybrane uważać należy te dwie osoby, na które padnie najwięcej głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej, kto ma wejść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, który przy ściślejszym wyborze padnie na osobę do tego wyboru nie należącą, jest nieważny.

Jeżeli przy wyborze ściślejszym wszystkie oddane głosy ważne są równo rozdzielone pomiędzy wszystkie trzy osoby, do wyboru wchodzące, natenczas los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej rozstrzyga, które z nich mają być uznane za wybranych.

Gdyby przy pierwszym względnie przy ściślejszym wyborze wszystkie głosy padły na jednego kandydata, tego uważać należy za wybranego, a Namiestnik zarządzi bezzwłocznie wybór uzupełniający na drugiego posła na podstawie tej samej listy wyborczej, przy którym wyborze należy zastosować przepis § 42.

§ 44.

W tych wszystkich okręgach wyborczych, na które przypada dwóch posłów a każdy wyborca ma głosować tylko na jednego posła (§ 43), wybiera się zarazem zastępców.

Wyboru dokonywa się za pomocą tej samej karty do głosowania, którą wyborca oddaje głos na posła a to w ten sposób, że każdy wyborca wypisze na swojej karcie do głosowania oprócz imienia i nazwiska tej osoby, którą na posła wybiera, w drugiej rubryce karty do głosowania także jeszcze imię i nazwisko drugiej osoby, którą wybiera na zastępcę. Wybór zastępcy przychodzi do skutku w tym akcie wyborczym, w którym dokonano wyboru posła.

Przy wyborze zastępcy liczy się tylko głosy, znajdujące się na ważnych kar-

tach do głosowania, oddanych na obranego posła. Za wybranego zastępcę uważać należy tego, kto w ten sposób względnie najwięcej głosów uzyskał. Gdy przy rozstrzygającym akcie wyborczym dwie lub więcej osób otrzymało jednakową ilość głosów, rozstrzyga pomiędzy niemi los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji, którą z tych osób uważać należy za wybraną zastępcą.

Zastępca wchodzi do Sejmu w tym razie, gdy mandat tego posła, którego zastępcą został wybrany, opróżni się. Gdyby jednak oba mandaty poselskie okręgu wyborczego równocześnie opróżniły się, należy dla obu zarządzić nowe wybory.

Jeżeli zastępca utraci prawo wybieralności, umrze lub też zrzeknie się swojej funkcji jako zastępca, natenczas w razie opróżnienia odnośnego mandatu poselskiego nie należy go obsadzać aż do czasu zarządzenia powszechnych nowych wyborów, względnie aż do opróżnienia drugiego mandatu. Tak samo postąpić należy, jeżeli zastępca, który wszedł do Sejmu, z jakiegokolwiek powodu przestanie być członkiem Sejmu.

§ 45.

Uprawnieni do wyboru, którzy przy głównym akcie wyborczym nie głosowali, nie są z tego powodu wykluczeni od wykonania prawa głosowania przy wyborze ściślejszym.

Jeżeli zajdzie potrzeba ściślejszego wyboru, to komisarz wyborczy, względnie jeżeli wybór odbywał się w kilku miejscach wyborczych lub zgromadzeniach wyborczych, komisarz wyborczy głównej komisji wyborczej zarządzi wybór ściślejszy.

§ 46.

Namiestnik po przejrzaniu aktów wyborczych nadesłanych mu po myśli §§ 40 i 41, wystawi i każe doręczyć każdemu wybranemu posłowi, a w przypadku, przewidzianym w § 44 w razie

opróżnienia mandatu poselskiego, odnośnemu zastępcy, o ile posiada warunki obieralności przepisane § 13 niniejszej ordynacyi, certyfikat wyborczy, który uprawnia wybranego do wejścia w skład Sejmu.

Jeżeli z powodu braku któregoś z potrzebnych ustawowych warunków wybieralności, zostanie odmówione wystawienie certyfikatu wyborczego, nowy wybór można będzie dopiero wtedy zarządzić, gdy Sejm dany wybór unieważni.

Akta wyborcze należy przesłać Wydziałowi krajowemu.

Dopóki Sejm nie unieważni wyboru posła, mającego certyfikat wyborczy, albo zastępcy, który wszedł do Sejmu (§ 44), dopóty zasiada on w Sejmie i ma prawo wykonywania mandatu.

Jeżeli wybór posła lub zastępcy, któremu odmówiono wystawienia certyfikatu wyborczego, uznany zostanie za ważny, ma go Marszałek krajowy wezwać do wejścia w skład Sejmu.

§ 47.

Jeżeli ta sama osoba będzie wybrana posłem w dwóch lub więcej okręgach wyborczych, to najpóźniej do dnia pięciu po ukonstytuowaniu się nowo wybranego Sejmu, a w razie wyboru uzupełniającego, po otwarciu najbliższej sesji sejmowej, ma się oświadczyć, który wybór przyjmuje. Jeżeli w tym terminie się nie oświadczy, rozstrzyga losowanie, dokonane przez Marszałka krajowego na publicznem posiedzeniu Sejmu, z którego okręgu wyborczego ma mandat zatrzymać. Dla mandatu wyborczego, który się opróżnił, należy rozpisać nowy wybór.

Jeżeli jednak w danym okręgu wyborczym wybrany został po myśli postanowień § 44 zastępca posła, znajdują zastosowanie postanowienia przedostatniego i ostatniego ustępu tego paragrafu.

§ 48.

Jeżeli w ciągu dziewięćdziesięciu dni po wyborze pośta będzie zarządzony wybór uzupełniający w miejsce tego pośta, to wybór ten należy przeprowadzić na podstawie list wyborczych, użytych przy poprzednim wyborze, o ile wyboru pośta nie unieważniono właśnie z powodu niedokładności tych list.

III. O przeprowadzeniu wyborów z Izby handlowych i przemysłowych.]

§ 49.

Równocześnie z rozpisaniem wyborów wezwie Namiestnik pisemnie Izby handlowe i przemysłowe w Krakowie, Lwowie i Brodach, ażeby w oznaczonym dniu wyborczym dokonały wyboru pośta względnie pośtów.

§ 50.

Wybór odbywa się w sposób przepisany dla wyboru Prezydenta Izby handlowej i przemysłowej w obecności komisarza wyborczego, którego wyznacza Namiestnik.

Przy wyborze z Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie i we Lwowie, każdy głosujący głosować będzie na dwóch pośtów i znajdą zastosowanie postanowienia § 42. niniejszej ordynacji wyborczej.

§ 51.

Protokół z przeprowadzonego wyboru przedłoży komisarz wyborczy Namiestnikowi, celem wystawienia certyfikatu wyborczego i przesłania aktów Wydziałowi krajowemu (§ 46).

IV. O przeprowadzeniu wyborów z klasy stowarzyszeń przemysłowych m. Lwowa i m. Krakowa.

§ 52.

Klasa stowarzyszeń przemysłowych obejmuje istniejące we Lwowie i w Krakowie stowarzyszenia przemysłów ręko-

dzielniczych uznanych za takie w myśl § 1 ustawy przemysłowej, oraz przemysłów koncesyjonowanych⁷ wymienionych w § 15 p. 1, jednak tylko wymienionych tam przemysłów wytwórczych, mianowicie: drukarnie, litografie, miedziorytnie, stalorytnie, drzeworytnie z wykluczeniem handlu wytworami tych gałęzi przemysłu, dalej obejmuje stowarzyszenia przemysłów wymienionych w tym §-fie ustawy przemysłowej pod p. 6, 7, 10, 17, 18 i 20, wreszcie przemysłu wymienionego w rozp. min. z dnia 25 marca 1883, Dz. u. p. Nr. 41.

§ 53.

Wybór pośta w tej klasie odbywa się za pośrednictwem delegatów (wybranych wyborców). Do wyboru delegatów są uprawnieni wszyscy członkowie wymienionych stowarzyszeń, którzy w dniu rozpisania wyborów sejmowych posiadają obywatelstwo austriackie, ukończyli 24 rok życia, nie są po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacji wyjęci lub wykluczeni od prawa wyboru do Sejmu lub po myśli postanowień § 118 ustawy przemysłowej i postanowień odnośnych statutów stowarzyszenia od udziału w głosowaniu i od wybieralności w stowarzyszeniu.

W stowarzyszeniach, których okręg rozciąga się poza terytorium miasta Lwowa lub Krakowa mają prawo wyboru delegatów tylko członkowie mający siedzibę przemysłu w siedzibie stowarzyszenia.

Każde stowarzyszenie wybiera jednego delegata na 10 członków stowarzyszenia, liczba delegatów jednego stowarzyszenia nie może jednak być mniejszą od dwóch, ani większą od pięciu. Delegatem może być tylko wyborca z odnośnego stowarzyszenia, posiadający w myśl § 13. bierne prawo wyboru.

§ 54.

Równocześnie z rozpisaniem wyborów Namiestnik wezwie pisemnie pre-

zydentów miast Lwowa i Krakowa do przedsięwzięcia wyboru delegatów stowarzyszeń przemysłowych, uprawnionych w myśl niniejszej ustawy do wyboru posła. Prezydent miasta wezwie przełożenia uprawnionych do wyboru posła stowarzyszeń przemysłowych, aby sporządziły i przedłożyły Magistratowi spis członków stowarzyszenia posiadających prawo wyboru delegatów, zarządzi wyłożenie tego spisu w Magistracie przez 8 dni w oznaczyć się mających godzinach do przejrzania i wnoszenia reklamacji.

Gdyby przełożenie stowarzyszenia spisu uprawnionych do wyboru członków w oznaczonym czasie nie przedłożyło, zarządzi Magistrat sporządzenie spisu wyborców z urzędu.

Wyłożenie spisu wyborców i termin wnoszenia reklamacji ogłosi Prezydent miasta przez przybicie na tablicy ogłoszeń w Magistracie i zawiadomi o tem przełożenie stowarzyszenia. — Do wnoszenia reklamacji na wpisanie uprawnionych, względnie wykreślenie wpisanych, uprawnieni są tylko członkowie danego stowarzyszenia. Reklamacje załatwia Prezydent miasta a rozstrzygnięcie jego jest ostateczne.

§ 55.

Po prawomocności listy wyborców oznaczy Magistrat liczbę przypadających na stowarzyszenie delegatów, wyznaczy dzień, godzinę i miejsce ich wyboru i termin ten, oraz liczbę delegatów ogłosi w sposób wyżej wskazany. Wybór delegatów odbywa się w obecności komisarza wyborczego, którego wyznaczy Prezydent z grona urzędników Magistratu a kierownictwo aktu wyborczego, sprawuje komisya złożona z pięciu członków uprawnionych do wyboru, z których trzech wybierają wyborcy a dwóch powołuje komisarz wyborczy. Każdy wyborca głosuje na tylu delegatów, ilu na dane stowarzyszenie przypada.

Po dokonaniu wyboru delegatów Prezydent miasta skostatuje legalność

aktu wyborczego, a jeżeli nie okaże się potrzeba nowego wyboru, który w danym razie należy zarządzić natychmiast z podaniem powodów, bez prawa odwołania się od takiego zarządzenia do władz wyższych, zarządzi wpisanie wybranych w listę wyborczą i przedłoży ją w dwóch egzemplarzach Namiestnictwu wraz z aktami wyborczymi. Lista ta ma być sporządzona w porządku abecadłowym z podaniem imion, nazwisk i siedzibą przemysłu wyborców, tudzież nazwy stowarzyszenia, które ich wybrało. Namiestnictwo może w razie skostatowania nielegalności zarządzić ponowny wybór delegatów i odpowiednio do jego wyniku listę sprostować. Po sprostowaniu listy względnie po stwierdzeniu jej legalności zwróci Namiestnictwo obydwie egzemplarze Prezydentowi, który wystawi i doręczy poszczególnym wyborcom karty legitymacyjne i karty głosowania.

§ 56.

Kierownictwo aktu wyborczego mającego się odbyć w obecności komisarza wyborczego, którego wyznaczy Namiestnictwo, porucza się komisji złożonej z pięciu członków uprawnionych do wyboru, z których trzech wybierają wyborcy a dwóch powołuje komisarz wyborczy. Jeżeli zajdzie potrzeba wyboru ściślejszego, to wybór ten będzie przeprowadzony bezpośrednio po ogłoszeniu wyniku pierwszego aktu wyborczego.

§ 57.

Pozatem znajdują analogiczne zastosowanie przy wyborze delegatów i przy wyborze posła z tej klasy postanowienia §§ 23, 24, 26, 28 do 40 włącznie, 42, 45 do 48 włącznie, tej ordynacji.

V. O przeprowadzeniu wyborów w okręgach klasy wielkiej posiadłości ziemskiej.

§ 58.

Postanowienia rozdziału II. tej ordynacji będą stosowane także przy wy-

borach w okręgach klasy wielkiej posiadłości ziemskiej jednak z następującymi zmianami.

§ 59.

Listę wyborczą dla każdego okręgu wyborczego klasy wielkiej posiadłości ziemskiej sporządza Namiestnictwo i obwieszcza przez zamieszczenie w krajowym dzienniku urzędowym z wyznaczeniem czternastodniowego terminu reklamacyjnego, liczącego się od dnia obwieszczenia.

W ten sam sposób Namiestnictwo po upływie terminu reklamacyjnego obwieści wykaz osób reklamowanych (§ 22 p. 1, 3, i 5), wyznaczając ośmiodniowy termin liczący się od dnia obwieszczenia, w którym wolno osobom interesowanym wnosić obrony względnie sprzeciw. Osobom, których wykreślenia z listy wyborczej zażądano, wolno, zgłaszając w oznaczonym wyżej terminie wniesienie obrony i podając dokładnie swój adres i właściwy Urząd pocztowy, prosić Namiestnictwo o podanie motywów reklamacji. Namiestnictwo, czyniąc zażość tej prośbie, wyznaczy dla uzupełnienia wywodami zgłoszonej obrony nieprzekraczalny pięciodniowy termin, który będzie się liczyć od dnia nadejścia pisma Namiestnictwa do wskazanego Urzędu pocztowego.

§ 60.

Władzą powołaną do przyjmowania reklamacji, obron i sprzeciwów, tudzież ich rozstrzygnięcia jest Namiestnictwo.

§ 61.

Po sprostowaniu listy wyborczej stosownie do rozstrzygnięcia wniesionych w przepisany czas reklamacji, prześle Namiestnictwo sprostowany egzemplarz listy Starostom w miejscach wyborczych, którzy wystawią i doręczą wyborcom karty legitymacyjne i karty głosowania (§§ 23 i 24).

Uprawnionym do wyboru w klasie wyborczej wielkiej posiadłości ziemskiej

mieszkającym w kraju, należy karty legitymacyjne przesłać; uprawnionych do wyboru, mieszkających poza granicami kraju, należy wezwać ogłoszeniem w krajowym dzienniku urzędowym, do podjęcia kart legitymacyjnych w starostwie miejsca wyboru.

§ 62.

Komisarzy wyborczych dla każdej komisji wyborczej wyznacza Namiestnik.

Komisya wyborcza dla każdego okręgu wyborczego wielkiej posiadłości ziemskiej składa się z pięciu członków z pomiędzy uprawnionych do wyboru, z których trzech wybierają wyborcy a dwóch powołuje Komisarz wyborczy.

§ 63.

Jeżeli zajdzie potrzeba wyboru ściślejszego, to wybór ten będzie przeprowadzony bezpośrednio po ogłoszeniu wyniku pierwszego aktu wyborczego.

Dodatek tabelaryczny do ordynacyi wyborczej sejmowej.

I. Klasa wielkiej posiadłości ziemskiej.

a) Okręgi wyborcze z wyłączeniem wyborców ruskich, składające się z powiatów politycznych:

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
1. Kraków, Chrzanów, Podgórze, Wieliczka, Bochnia, Brzesko, Wadowice, Biała, Oświęcim, Żywiec, Myślenice, miejsce wyboru Kraków	6
2. Tarnów, Dąbrowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce, Jasło, z powiatu kolbuszowskiego powiat sądowy:	

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	
		14.	Czortków, Husiatyn, Borszezów, Zaleszczyki, z powiatu buczackiego powiaty sądowe: Buczacz i Monasterzyska, miejsce wyboru Czortków	3
3.				
		15.	Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna, Tłumacz, z powiatu buczackiego, powiat sądowy: Potok złoty, miejsce wyboru Stanisławów	2
4.				
		16.	Kołomyja, Peczeniżyn, Horodenka, Kosów, Śniatyn, miejsce wyboru Kołomyja	2
5.				
		17.	b) Okręg wyborczy utworzony dla wyborców ruskich, wyłączonych z powyższych powiatów:	
6.			miejsce wyboru Lwów	1
			II. Klasa cenzusowa miast.	
7.			a) Okręgi wyborcze składające się z gmin:	
		18.	Kraków z wyłączeniem dzielnic Ludwinów i Płaszów	6
8.				
		19.	Podgórze i dzielnice miasta Krakowa Ludwinów i Płaszów	1
9.				
		20.	Oświęcim, Wieliczka, Żywiec	1
10.				
		21.	Biała, Lipnik	1
11.				
		22.	Tarnów — część wschodnia	1
12.				
		23.	Tarnów — część zachodnia	1
13.			Linia demarkacyjna dzieląca w m. Tarnowie okręg wyborczy wschodni Nr. 22. od zachodniego Nr. 23. biegnie od północnej	

Nr. okręgu
wyborczego.Liczba posłów
mających się wybrać.Nr. okręgu
wyborczego.Liczba posłów
mających się wybrać.

granicy miasta pomiędzy parcelami gruntowymi 195, 191, 196, 197, 198, 199 a parcelami gruntowymi 188, 190, 189, 183 gm. kat. Tarnów, następnie osią drogi polnej parc. gr. 362/2 gm. kat. Tarnów, aż do przecięcia się z osią ulicy Księcia Józefa, dalej osią ulicy Księcia Józefa aż do przecięcia się z osią ulicy Brodzińskiego, osią ulicy Brodzińskiego aż do przecięcia się z osią ulicy Wałowej, osią ulicy Wałowej aż do przecięcia się z osią ul. Basztowej, osią ulicy Basztowej aż do przecięcia się z osią ulicy Kapitulnej, osią ulicy Kapitulnej aż do przecięcia się z osią ulicy Piekarskiej, osią ulicy Piekarskiej do Rynku, przekątnią Rynku z wydzieleniem Ratusza do okręgu zachodniego aż do osi ul. Wielkie Schody, osią ul. Wielkie Schody aż do przecięcia się z osią ulicy Bernardyńskiej, przecina w poprzek ul. Bernardyńską, biegnie po zewnętrznej linii chodnika wschodniej strony placu św. Ducha (Burek), aż do osi ul. P. Maryi, osią ul. P. Maryi aż do jej skrzyżowania w ul. Zabłocką, osią ul. Zabłockiej aż do przecięcia się z osią ulicy św. Marcina, wreszcie osią ulicy św. Marcina parc. Nr. 301/2 aż do południowej granicy miasta.

Dom przechodni kons. Nr. 142 przy wylocie ulicy Kapitulnej należeć będzie aż do ewentualnej regulacji ulicy do okręgu zachodniego.

24. Nowy Sącz 1

25. Bochnia, Wadowice 1
26. Rzeszów 1
27. Jasło, Gorlice, Grybów 1
28. Sanok z wyłączeniem wyborców ruskich, Krosno 1

b) Okręgi wyborcze z wyłączeniem wyborców ruskich składające się z gmin :

29. Lwów 8
30. Przemyśl 2
31. Stanisławów, Knihinin Kolonia 2
32. Drohobycz, Medenice, Rychcice (powiatu sądowego drohobyckiego) 2
33. Kołomyja, Ceniawa (powiatu sądowego kołomyjskiego) 2
34. Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wagnanka (powiatu sądowego czortkowskiego) 2
35. Jarosław 1
36. Sambor 1
37. Stryj 1
38. Złoczów, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki, (powiatu sądowego brzeżańskiego) 1
39. Brody, Łopatyn 1
40. Gródek Jagielloński, Jaworów, Sokal, Żółkiew, Kulików, Zborów 1

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
c) Okręgi wyborcze utworzone dla wyborców ruskich wyłączonych z gmin:		górzki, XX. Dąbie, XXI. Płaszów, tudzież miasto Podgórze 1	
41. Lwów, Kulików	1	49. Tarnów, Bochnia, Wieliczka, Wadowice, Biała, Lipnik, Oświęcim, Żywiec	1
42. Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wygnanka, Zborów	1	50. Rzeszów, Gorlice, Krosno, Nowy Sącz, Jasło, Grybów, Jarosław (z wyłączeniem wyborców ruskich), Sanok z wyłączeniem wyborców ruskich	1
43. Złoczów, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki, Brody, Łopatyn, Sokal, Żółkiew	1	b) okręgi wyborcze z wyłączeniem wyborców ruskich składające się z gmin:	
44. Przemyśl, Jarosław, Sanok, Jaworów, Gródek Jagielloński	1	51. Lwów, okręgi komisaryatów*): I. Halickie, IV. Łyczakowskie, VI. Nowy Świat	1
45. Stryj, Sambor, Drohobycz, Medenice, Rychcice	1	52. Lwów, okręgi komisaryatów*): II. Krakowskie, III. Żółkiewskie, V. Śródmieście	1
46. Stanisławów, Knihinin Kolonia, Kołomyja, Ceniawa	1	53. Przemyśl, Sambor, Drohobycz, Stryj, Jaworów, Rychcice, Medenice	1
III. Klasa powszechna miast.		54. Stanisławów, Knihinin Kolonia, Kołomyja, Ceniawa, Czortków, Wygnanka	
a) okręgi wyborcze składające się z gmin:		55. Tarnopol, Zagrobela, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki, Złoczów, Brody, Zborów, Łopatyn, Sokal, Żółkiew, Kulików, Gródek Jagielloński	
47. Kraków dzielnice: I. Śródmieście, II. Wawel, III. Nowy Świat, IV. Piasek, V. Kleparz, VII. Stradom, XI. Dębniki, XII. Półwieś, XIII. Zwierzyniec, XIV. Czarna Wieś, XV. Nowa Wieś, XVI. Łobzów	1		
48. Kraków dzielnice: VI. Wesoła, VIII. Kazimierz, IX. Ludwinów, X. Zakrzówek, XVII. Krowodrza, XVIII. Warszawskie, XIX. Grze-			

*) Oznaczone w obwieszczeniu Magistratu m Lwowa z 14 stycznia 1914 l. 1740/13.

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
c) Okręgi wyborcze utworzone dla wyborców ruskich wyłączonych z gmin:		VI. Klasa gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek.	
56. Tarnopol, Zagrobel, Czortków, Wygnanka, Zborów, Brzeżany, Baranówka, Kuropatniki, Hucisko, Złoczów, Brody, Łopatyn, Sokal, Żółkiew	1	a) Okręgi wyborcze, składające się z powiatów sądowych (bez gmin, zaliczonych do klasy cenzusowej i powszechnej miast).	
57. Lwów, Przemyśl, Jarosław, Sanok, Gródek jagielloński, Jaworów, Kulików	1	64. Chrzanów, Jaworzno, Krzeszowice	1
58. Stryj, Sambor, Drohobycz, Medenice, Rychcice, Stanisławów, Knihinin Kolonia, Kołomyja, Ceniawa	1	65. Andrychów, Zator, Oświęcim	1
IV. Klasa izb handlowych i przemysłowych.		66. Kęty, Biała	1
59. Izba handlowa i przemysłowa krakowska	2	67. Milówka, Żywiec	1
60. Izba handlowa i przemysłowa lwowska	2	68. Kraków, Liszki miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej Liszki.	1
61. Izba handlowa i przemysłowa brodzka	1	69. Sucha, Wadowice	1
V. Klasa stowarzyszeń przemysłowych.		70. Maków, Myślenice	1
62. Stowarzyszenia przemysłowe miasta Krakowa	1	71. Kalwarya, Skawina	1
63. Stowarzyszenia przemysłowe miasta Lwowa	1	72. Podgórze, Wieliczka miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej Prokocim.	1
		73. Dobczyce, Niepołomice	1
		74. Wiśnicz Bochnia	1
		75. Mszana dolna, Jordanów	1
		76. Limanowa	1

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
77. Nowy Targ, Czarny Dunajec, Krościenko z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Biała woda, Czarna woda, Jaworki, Szlachtowa	1	88. Żmigród z wyłączeniem wyborców ruskich, Jasło	1
78. Brzesko, Radłów	1	89. Tarnobrzeg, Rozwadów	1
79. Zakliczyn, Nowy Sącz, z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Kotów, Łabowa, Łabowiec, Maciejowa, Nowa wieś, Roztoka mała, Składziste, Uhryn	1	90. Nisko, Rudnik, Ulanów	1
80. Stary Sącz, Muszyna z wyłączeniem wyborców ruskich	1	91. Kolbuszowa, Sokołów	1
81. Dąbrowa, Żabno	1	92. Ropczyce, Dębica	1
82. Tarnów, Wojnicz Miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej: Zbylitowska Góra.	1	93. Głogów, Rzeszów	1
83. Ciężkowice, Tuchów, Grybów z wyłączeniem wyborców ruskich	1	94. Tyczyn z wyłączeniem wyborców z gmin: Biała i Hadle szklarskie oraz Dynów z wyłączeniem wyborców ruskich	1
84. Mielec, Radomyśl	1	95. Dukla z wyłączeniem wyborców ruskich, Krosno z wyłączeniem wyborców ruskich	1
85. Pilzno, Brzostek	1	96. Brzozów z wyłączeniem wyborców ruskich	1
86. Strzyżów z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Blizianka, Bonarówka, Gwoździanka, Fryształ z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Oparówka i Wola Pietrusza	1	97. Łańcut	1
87. Biecz, Gorlice z wyłączeniem wyborców ruskich	1	98. Leżajsk z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Dembno, Kuryłówka, Leżajsk, Ożanna, Rzuchów, Siedlanka, Staremiasto	1
		99. Przeworsk z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Gorzyce, Krzeczowice, Mirocin, Rozbuż, Siennów, Tarnawka	1
		100. Jarosław, Cieszanów, Lubaczów, Sieniawa, Radymno i wyborcy ruscy wyłączeni z gmin: powiatu sądowego leżajskiego: Dembno, Kuryłówka, Leżajsk, Ożanna, Rzuchów, Siedlanka, Staremiasto;	

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
		106.	Kamionka strumiłowa, Busk, Gliniany i wyborcy polscy wy- łączeni z powiatów sądowych: Łopatyn i Radziechów 2
		107.	Złoczów, Przemyślany i wybor- cy polscy wyłączeni z powiatu sądowego Bóbrka 2 Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Przemyślany.
101.	2	108.	Brody, Zbaraż, Podkamień, Za- łożce, Olesko i wyborcy polscy wyłączeni z powiatu sądowego Zborów 2 Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Zbaraż.
102.	2	109.	Tarnopol, Mikulińce, Kozowa Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Mikulińce. 2
103.	2	110.	Skałat, Podwołoczyska, Grzyma- łów, Nowe Sioło 2
		111.	Trembowła, Budzanów, Czort- ków 2
		112.	Buczacz, Monasterzyska, Wiś- niowczyk 2
104.	2	113.	Borszczów, Husiatyn, Kopyczyń- ce i wyborcy polscy wyłąc- czeni z powiatów sądowych: Mielnica i Tłuste 2
		b) Okręgi wyborcze, składające się z powiatów sądowych (bez gmin, zali- czonych do klasy cenzusowej i powszech- nej miast) z wyłączeniem wyborców polskich:	
105.	2	114.	Rawa ruska, Niemirów 1 Miejsce zebrania się głównej

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.
powiatu sądowego strzyżowskiego: Blizianka, Bonarówka, Gwoździanka,		Powiat sądowy: Rawa ruska: gmina względnie miejscowość: Einsingen.
powiatu sądowego nowosądeckiego: Kotów, Łabowa, Łabowiec, Maciejowa, Nowa wieś, Roztoka mała, Składziste, Uhryn,		" " Żółkiew, gminy względnie miejscowości: Mokrotyn kolonia, Wiesenberg.
powiatu sądowego krościńskiego: Biała woda, Czarna woda, Jaworki, Szlachtowa 1 Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Brzozów.	148.	" " Bolechów, gminy względnie miejscowości: Pöchersdorf, Nowy Babylon ad Bolechów, Huziejów nowy.
VII. Dodatek do § 8. ustęp ostatni.		
103. Powiat sądowy Łąka, gmina względnie miejscowość: Kranzberg.	148.	" " Dobromil, gminy względnie miejscowości: Makowa Kolonia, Falkenberg, Rosenburg, Engelsbrun ad Dobromil, Obersdorf, Prinzenthal - Steinfels.
104. " " Jaworów, gminy względnie miejscowości: Münchenthal ad Mużyłowice kolonia, Schumlau.		
" " Janów, gminy względnie miejscowości: Schönthal, Ottenhausen, Rottenhan.		" " Ustrzyki dolne, gminy względnie miejscowości: Siegenthal ad Berehy dolne, Bandrów Kolonia.
106. " " Radziechów, gminy względnie miejscowości: Romanówka, Józefów, Stanin, Hanunin, Mierów.		
147. " " Uhnów, gminy względnie miejscowości: Michałówka, Bruckenthal.		" " Skole, gminy wzgl. miejscowości: Demnia wyżna ad Skole, Felizienthal, Annaberg, Tucholka, Karlsdorf, Smorze dolne.

Nr. okręgu wyborczego.				Nr. okręgu wyborczego.
	149. Powiat sądowy Drohobycz, gminy względnie miejscowości: Neudorf, Gassendorf.			wość Bredtheim ad Majdan średni.
	" " Medenice, gminy względnie miejscowości: Josefsberg, Königsau.		Powiat sądowy Ottynia, gminy względnie miejscowości: Neudorf, Konstantynówka, Mikulsdorf ad Ottynia.	
	" " Stryj, gminy wzgl. miejscowości: Brygidyn, Gelsendorf, Grabowiec stryjski.	151.	" "	Podhajce, gmina względnie miejscowość: Beckersdorf.
	" " Żurawno, gminy względnie miejscowości: Wola obłaźnicka ad Obłaźnica, Lubsza, Nowe sioło, Izydorówka, Machliniec.	152.	" "	Tyśmienica, gmina względnie miejscowość Sitauerówka ad Ladzkie szlacheckie.
150.	" " Dolina, gminy względnie miejscowości: Diamantheim ad Turza wielka, Debelówka, Dąbrowa, Broczków, Obliska ad Dolina, Hofnungsau, Rachin, Mizuń nowy, Engelsberg, Teresówka, Ludwiówka.	153.	" "	Śniatyn, gmina względnie miejscowość: Augustdorf ad Śniatyn.
	" " Kałusz, gminy względnie miejscowości: Ugartsthal, Landestreu, Kałusz nowy.		Projekt zmiany § 22. regulaminu sejmowego.	
	" " Delatyn, gminy względnie miejscowości: ...		Celem przygotowania przedmiotów obrad Sejmu, ustanawia Sejm Komisye:	
			a) stałe dla pewnych rodzajów spraw na czas sesyi sejmowej;	
			b) specjalne dla poszczególnych spraw.	
			Komisye mają się składać z 30, 25, 21, 19, 15 lub 9 posłów. Sejm ustanawia uchwałą powziętą zwykłą większością obecnych posłów, jakie mają być wybrane komisye i oznacza ilość członków (30, 25, 21, 19, 15, 9) każdej Komisyi.	

Stosunek ruskich członków komisji do ogółu członków Komisji sejmowych ma odpowiadać stosunkowi 27²⁰/₁₀₀, przy czem ułamków niżej 0⁵/₁₀₀ nie uwzględnia się, podczas gdy ułamki równające się cyfrze 0⁵ i wyższe, liczy się jako całość.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu zapisani są następujący posłowie: Czartoryski, Lewicki, Garapich, German, Głabiński, Tarnowski Stanisław, Witos, Łahodyński i Okoń jako mowcy za projektem, a pp. Markow, Stapiński i Krzczunowicz Aleksander przeciw projektowi.

Marszałek udziela głosu p. Markowowi, jako pierwszemu mowcy przeciw.

Przemawia p. Markow.

W czasie przemówienia p. Markowa wybucha wrzawa na ławach posłów ukraińskich i trwa przez dłuższą chwilę.

Marszałek stwierdza, że p. Markow przemawiał językiem rosyjskim i zapowiada, że mu odbierze głos, jeżeli się będzie w dalszem przemówieniu posługiwał tym językiem.

P. Markow przemawia dalej w języku rosyjskim.

Wrzawa na ławach posłów ukraińskich wybucha ponownie.

Marszałek odbiera głos p. Markowowi, wobec niezastosowania się do życzenia i udziela głosu p. Czartoryskiemu jako mowcy za projektem.

Przemawia p. Czartoryski i składa deklarację w sprawie reformy wyborczej imieniem klubu Środka.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu jako mowcy przeciw projektowi.

Przemawia p. Stapiński kończąc swe przemówienie następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zwraca przedłożony projekt ustawy z powrotem do komisji dla reformy wyborczej z tem poleceniem, aby do 10 dni przedłożyła nowy projekt na

zasadzie powszechnego, równego, bezpośredniego i tajnego prawa wyborczego, bez kuryi i bez wirylistów.

Następnie przedstawia p. Stapiński trzy poprawki do projektu, a mianowicie:

1. Do Art. II. projektu zmieniającego niektóre postanowienia statutu krajowego:

Nad zmianami proponowanemi przez komisję do postanowień § 18 a statutu krajowego ustawy z 23/4 1909 Dz. u. k. Nr. 42 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

2. Do § 38 statutu krajowego:

Wnoszę na skreślenie w § 38 statutu kraj. ustępu drugiego w zupełności.

3. Do § 41 ordynacyi wyborczej:

Wnoszę na skreślenie ustępu szóstego.

Marszałek poddaje powyższy wniosek tudzież trzy poprawki p. Stapińskiego każdą oddzielnie do poparcia i stwierdza, że wszystkie upadły, gdyż nie uzyskały w Izbie należytego poparcia.

Następnie Marszałek oznajmia, że odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny piątej popołudniu.

Przerwa posiedzenia, godz. 2 minut 5 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 14. lutego 1914.

Początek o godzinie 5. minut 30 popołudniu.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną ilość posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisji reformy wyborczej w sprawie zmiany niektórych postanowień statutu krajowego i nowej sejmowej ordynacyi wyborczej, oraz zmiany § 22 regulaminu sejmowego.

Marszałek udziela głosu p. Kostowi Lewickiemu jako mowcy za projektem.

Przemawia p. K. Lewicki.

Marszałek udziela głosu p. Aleksandrowi Krzeczunowiczowi jako mowcy przeciw projektowi.

Przemawia p. Aleksander Krzeczunowicz, kończąc swe przemówienie następującym wnioskiem :

Sejm odsyła projekt do komisji dla reformy wyborczej z poleceniem opracowania zmian w kierunku :

1. usunięcia katastru narodowego, tak przy wyborach do Sejmu, jak i przy wyborach ze Sejmu;

2. takiego rozkładu 105 mandatów gmin wiejskich, by około $\frac{4}{5}$ przypadło dawnym, a około $\frac{1}{5}$ nowym wyborcom;

3. przeznaczenie drugiej kuryi miejskiej wyłącznie dla nowych wyborców i złożenia sprawozdania Sejmowi do dni pięciu.

W końcu zgłasza p. Aleksander Krzeczunowicz szereg poprawek do projektu, a mianowicie :

1. Do § 12 statutu krajowego proponuje w miejsce ustępu pierwszego i drugiego następujące brzmienie :

„Jednego członka Wydziału krajowego wybierają posłowie z klasy wielkiej i średniej posiadłości ziemskiej; jednego posłowie z klasy cenzusowej i klasy powszechnej miast, oraz z kuryi lzb handlowych i przemysłowych; dwu członków wybierają posłowie z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek; czterech członków Wydziału krajowego wybierają wszyscy członkowie Sejmu.

Wybór dwóch członków Wydziału krajowego, przedsiębrany przez posłów z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, tudzież wybór czterech członków Wydziału krajowego przedsiębrany przez wszystkich członków Sejmu odbędzie się każdy z osobna jednym aktem wyborczym, w którym każdy z gło-

sujących odda jeden głos na jedną osobę, a wybrani będą ci dwaj względnie czelej kandydaci, którzy otrzymają względnie największą ilość głosów“.

2. Do § 13 ustęp 2 proponuje dodać słowa :

„W miejsce członka Wydziału krajowego, wybranego przez posłów z poszczególnych klas wyborczych, może być powołany tylko zastępca, wybrany przez posłów z tych samych klas wyborczych“.

3. Do § 35 a, ustęp 1 statutu krajowego proponuje następującą poprawkę :

„Komisje sejmowe składać się mają z 15, 22 lub 29 członków. Wybory do każdej komisji sejmowej odbędą się jednym aktem wyborczym, w którym każdy z głosujących oddaje jeden głos na jedną osobę, a wybranymi będą ci kandydaci, którzy względnie największą ilość głosów otrzymają. W razie równości głosów rozstrzyga los“.

4. Dodatek tabelaryczny do ordynacji wyborczej sejmowej.

I. Klasa wielkiej posiadłości ziemskiej.

Okręgi wyborcze składające się z powiatów politycznych: 1 do 16 jak w projekcie komisji, ilość posłów 44.

II. Klasa średniej posiadłości ziemskiej.

Nr. okręgu wyborczego.

17. Okręg wyborczy składający się z powiatów politycznych: Przemysł, Jarosław, Mościska, Jaworów, Dobromil, Lisko, Sambor, Stary Sambor, Turka, Drohobycz, Rudki, Lwów, Gródek, Stryj, Skole, Żydaczów, Dolina, Kałusz, Brzeżany, Podhajce, Bóbrka, Przemyślany, Rohatyn,

Liczba posłów mających się wybrać.

Nr. okręgu
wyborczego.

Liczba postów
mających się wybrać.

Nr. okręgu
wyborczego

Liczba postów
mających się wybrać.

Żółkiew, Rawa ruska, Cieszanów, Sokal, Złoczów, Kamionka strumiłowa, Radziechów, Brody, Zborów, Tarnopol, Zbaraż, Skałat, Trembowla, Czortków, Husiatyn, Borszczów, Zaleszczyki, Stanisławów, Bohorodzany, Nadwórna, Tłumacz, Buczacz, Kołomyja, Peczeniżyn, Horodenka, Kosów, Śniatyn. Miejsce wyboru Lwów

III. Klasa cenzusowa miast :

Okręgi wyborcze składające się z gmin (18 do 30 jak projekt komisji) z opuszczeniem przy okręgu 28. słów: „z wyłączeniem wyborców ruskich“. 26

- 31. Stanisławów, Knihinin kolonia, Knihinin wieś, Pacyków, Pasieczna, Podłuże, Wołczyniec, Zagwózdź (z wyłączeniem gmin) 3
- 32. Drohobycz, Medenice, Stryj 4
- 33. Kołomyja, Ceniawa, Korolówka, Kornicz, Matyjowice, Piadyki, Kujdańce (z włączeniem gmin) 3
- 34. Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wagnanka, Brody, Łopatyn, Zborów, Jaworów, Sokal 4
- 35. Jarosław 1
- 36. Sambor 1
- 37. Złoczów, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki 1
- 38. Gródek, Żółkiew, Kulików, Jaworów 2

IV. Klasa (powszechna uzupełniająca) miast:

Okręgi wyborcze składające się z gmin :

- 39. Kraków dzielnice (jak wniosek komisji 51) 1
- 40. Kraków (jak wniosek 52) 1
- 41. Tarnów „ „ 53) 1
- 42. Rzeszów „ „ 54) 1
- 43. Lwów okręgi komisaryatów : I. Halickie, IV. Łyczakowskie, VI. Nowy Świat 1
- 44. Lwów, okręgi komisaryatów : II. Krakowskie, III. Żółkiewskie, V. Śródmieście 1
- 45. Przemyśl, Sambor, Drohobycz, Medenice 1
- 46. Stryj, Jaworów, Stanisławów, Knihinin kolonia, Knihinin wieś, Pacyków, Pasieczna, Podłuże, Wołczyniec, Zagwózdź, Kołomyja, Ceniawa, Korolówka, Kornicz, Matyjowice, Piadyki, Kujdańce 3

V. Klasa Izb handlowych i przemysłowych :

47 do 49 jak wniosek komisji 5

VI. Klasa stowarzyszeń przemysłowych :

- 50. do 51. jak wnioski komisji 62. i 63. 2

Nr. okręgu. wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
VII. Klasa gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek :			
Okręgi wyborcze składające się z powiatów sądowych bez gmin zaliczonych do klas ceuzusowej i powszechnej miast i bez gmin zaliczonych do osobnych okręgów wyborczych wiejskich względnie składające się z gmin osobno wyliczonych.			
52. do 64. jak Nr. 64. do 76. wniosku komisji	13	82. Tyczyn, Dynów	1
65. Nowy Targ, Czarny Dunajec, Krościenko	1	83. Krosno, Dukla z wyłączeniem gmin	1
66. Brzesko-Radłów	1	84. Brzozów	1
67. Zakliczyn, Nowy Sącz z wyłączeniem gmin	1	85. Łańcut	1
68. Stary Sącz, Muszyna z wyłączeniem gmin	1	86. Leżajsk z wyłączeniem gmin	1
69. Dąbrowa, Żabno	1	87. Przeworsk z wyłączeniem gmin	1
70. Wojnicz, Tarnów	1	88. Limanowa, Jarosław, Lubaczów, Sieniawa, Radymno z wyłączeniem gmin	2
71. Ciężkowice, Tuchów, Grybów z wyłączeniem gmin	1	89. Mościska, Przemyśl, Dubiecko, Próchnik, Bircza	2
72. Mielec, Radomyśl	1	90. Lisko, Sanok, Baligród, Rymaków, Bukowsko z wyłączeniem gmin	2
73. Pilzno, Brzostek	1	91. Rudki, Sambor, Komarno, Stara Sól z włączeniem gmin	2
74. Strzyżów-Frysztak	1	92. Gródek Jagielloński, Sądowa Wisznia z włączeniem gmin	2
75. Biecz, Gorlice z wyłączeniem gmin	1	93. Winniki, Szczercz, Kulików, Lwów	2
76. Jasło, Żmigród z wyłączeniem gmin	1	94. Kamionka Strumiłowa, Busk, Glińiany z włączeniem gmin	2
77. do 81 jak 89 do 93 wnioski komisji	5	95. Przemyślany, Złoczów z włączeniem gmin	2
		96. Zbaraż, Brody, Podkamień, Założce, Olesko, Zborów	2
		97. Mikulińce, Tarnopol, Kozowa	2
		98. Skałat, Podwołoczyska, Grzymaków, Nowe Siolo	2

Nr. okręgu wyborczego	Liczba posłów mających się wybrać
99. Trembowla, Budzanów, Czortków	2
100. Buczacz, Manasterzyska, Wiśniowczyk	2
101. Borszczów, Husiatyn, Kopyczyńce z włączeniem gmin	2
102. do 116 jak 114 do 128 wniosku komisji z dodatkiem przy każdym okręgu słów „z wyłączeniem gmin i wyliczeniem gmin wyłączonych“	15
117. Brzeżany z wyłączeniem gmin	1
118. do 134 jak 130 do 146 projektu komisji z dodatkiem przy każdym okręgu słów „z wyłączeniem gmin i wyliczeniem gmin wyłączonych“	17
135. do 142 okręgi utworzone z gmin wyłączonych z okręgów wyżej wyliczonych, zamiast proponowanych przez komisję okręgów Nr. 147 do 154.	

Wysoki Sejm raczy przekazać wniosek ten komisji dla reformy wyborczej z poleceniem wyliczenia gmin wyłączonych i skonstruowania z nich okręgów wyborczych Nr. 135. do 142. i przedstawienia Sejmowi sprawozdania do dni pięciu.

Marszałek udziela głosu p. Garapichowi jako mowcy za projektem.

Przemawia p. Garapich.

Marszałek udziela głosu p. Germanowi jako mowcy za projektem.

Przemawia p. German.

Marszałek udziela głosu p. Głabińskiemu jako mowcy za projektem.

Przemawia p. Głabiński.

Marszałek udziela głosu członkowi Sejmu Stanisławowi Tarnowskiemu jako mowcy za projektem.

Przemawia członek Sejmu, Stanisław Tarnowski.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi jako mowcy za projektem.

Przemawia p. Witos i stawia szereg następujących poprawek:

1. Brzmienie § 12 statutu krajowego: „Dwóch członków Wydziału krajowego wybierają posłowie z klasy wielkiej posiadłości ziemskiej wraz z wirylistami narodowości polskiej.

Dwóch członków wybierają posłowie z klasy cenzusowej i z klasy powszechnej miast, oraz z klasy Izb handlowych i klasy stowarzyszeń przemysłowych.

Dwóch członków wybierają posłowie z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek zaliczający się do narodowości polskiej.“

2. § 18 b statutu krajowego skreślić w całości.

3. § 18 c statutu krajowego skreślić w całości.

4. skreślić drugi ustęp § 38 statutu krajowego dotyczący kompletu sejmowego potrzebnego do powzięcia uchwały w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami.

5. W § 7 ordynacji wyborczej sejmowej skreślić w całości ustęp 3-ci, który opiewa:

„W klasie jednak gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek posiadają głos podwójny (liczący się za dwa głosy), ci wyborcy, którzy należą do pierwszych dwóch trzecich części wszystkich wyborców opłacających w gminie i na obszarze dworskim przynajmniej od roku podatek bezpośredni od swej realności, od przedsiębiorstwa zarobkowego albo od dochodu, spisanych porządkiem wysokości opłacanych przez nich w gminie

i na obszarze dworskim stanowiących z gminą jedną miejscowość, rocznych podatków bezpośrednich, poczynając od opłacającego najwyższy podatek. Ci jednak z pośród opłacających w gminie i na obszarze dworskim podatki bezpośrednio, którzy są wyborcami w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej lub w klasie cenzusowej lub powszechnej miast, nie będą umieszczeni na tych spisach.

6. W § 24. ordynacyi wyborczej sejmowej skreślić w całości ustęp trzeci, który opiewa:

„Karty do głosowania, potrzebne dla przedsięwzięcia wyboru ściślejszego, wydaje Komisarz wyborczy, o ile ich poprzednio władza do pierwszego wystawienia powołana, nie doręczyła wyborcom w inny sposób.“

7. Początkowy ustęp § 27 ordynacyi wyborczej sejmowej ma opiewać:

„Reprezentacya gminna miejsca wyboru wyznaczy czterech względnie trzech, zaś komisarz wyborczy dwóch członków komisji wyborczej“

8. Skreślić w całości drugi ustęp § 33 ordynacyi wyborczej sejmowej, który opiewa:

„Gdyby z braku ustawowych warunków komisya wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków, (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp pierwszy), natenczas czynności komisji wyborczej obejmie komisarz wyborczy i wykonywa je aż do ich ukończenia.“

9. § 41. ustęp 4 ordynacyi wyborczej sejmowej ma opiewać:

„Główna komisya wyborcza zbiera się w obecności Komisarza wyborczego i składa się z siedmiu członków (czterech zastępców), z których czterech wyznaczy reprezentacya gminna siedziby głównej komisji wyborczej, a dwóch Komisarz wyborczy.“

10. Skreślić w całości ustęp 6-ty § 41 ordynacyi wyborczej sejmowej, który opiewa:

„Gdyby w braku ustawowych warunków główna komisya wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp 1), natenczas jej czynności obejmie komisarz wyborczy (§ 33, ustęp 2).“

Marszałek udziela głosu p. Łahodyńskiemu jako mowcy za projektem.

Przymawia p. Łahodyński.

Marszałek udziela głosu p. ks. Okoniowi jako mowcy za projektem.

Przemawia p. ks. Okoń.

Marszałek udziela głosu p. Loewensteinowi, jako mowcy za projektem.

Przemawia p. Loewenstein.

Marszałek udziela głosu p. Pinińskiemu jako mowcy za projektem.

Przemawia p. Piniński.

Wobec tego, że lista zgłoszonych mowców na tem została wyczerpana i nikt więcej głosu nie żąda, Marszałek zamyka rozprawę ogólną i udziela głosu sprawozdawcy p. Niezabitowskiemu.

Po zamknięciu rozpraw ogólnych przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski.

Przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej poddaje marszałek do poparcia zgłoszone w czasie rozprawy ogólnej wnioski i poprawki p.p. Krzczunowicza i Witosa, które kolejno sekretarz odczytuje.

Sekretarz p. Urbański odczytuje wniosek p. Aleksandra Krzczunowicza, który opiewa:

Sejm odsyła projekt do Komisji dla reformy wyborczej z poleceniem opracowania zmian w kierunku:

1. usunięcia katastru narodowego, tak przy wyborach do Sejmu, jak i przy wyborach ze Sejmu;

2) takiego rozkładu 105 mandatów gmin wiejskich, by około $\frac{4}{5}$ przypadła dawnym, a około $\frac{1}{5}$ nowym wyborcom.

3) przeznaczenia drugiej kuryi miejskiej wyłącznie dla nowych wyborców i złożenia sprawozdania Sejmowi do dni pięciu.

Izba nie popiera tego wniosku p. Aleksandra Krzeczunowicza, który zatem upada.

Sekretarz p. Urbański czyta pierwszą poprawkę p. Aleksandra Krzeczunowicza, która opiewa:

1. Do § 12 statutu krajowego proponuję w miejsce ustępu pierwszego i drugiego następujące brzmienie:

„Jednego członka Wydziału krajowego wybierają posłowie z klasy wielkiej i średniej posiadłości ziemskiej; jednego posłowie z klasy cenzusowej i klasy powszechnej miast, oraz z kuryi i klasy handlowych i przemysłowych; dwu członków wybierają posłowie z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek; czterech członków Wydziału krajowego wybierają wszyscy członkowie Sejmu.

Wybór dwóch członków Wydziału krajowego, przedsiębrany przez posłów z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, tudzież wybór czterech członków Wydziału krajowego przedsiębrany przez wszystkich członków Sejmu odbędzie się każdy z osobna jednym aktem wyborczym, w którym każdy z głosujących odda jeden głos na jedną osobę, a wybrani będą ci dwaj względnie czterej kandydaci, którzy otrzymają względnie największą ilość głosów“.

Izba nie popiera tej poprawki p. Aleksandra Krzeczunowicza, która wobec tego upadła.

Sekretarz p. Urbański czyta drugą poprawkę p. Aleksandra Krzeczunowicza, która opiewa:

2. Do § 13 ustępu 2 proponuję dodać słowa:

„W miejsce członka Wydziału krajowego wybranego przez posłów z poszczególnych klas wyborczych może być powołany tylko zastępca wybrany przez posłów z tych samych klas wyborczych“.

Izba nie popiera tej poprawki p. Aleksandra Krzeczunowicza, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta trzecią poprawkę p. Aleksandra Krzeczunowicza, która opiewa:

3. Do § 35 a. ustępu 1 statutu krajowego proponuję następującą poprawkę:

„Komisye sejmowe składać się mają z 15, 22 lub 29 członków. Wybory do każdej komisji sejmowej odbędą się jednym aktem wyborczym, w którym każdy z głosujących oddaje jeden głos na jedną osobę, a wybranymi będą ci kandydaci, którzy względnie największą ilość głosów otrzymają. W razie równości głosów rozstrzyga los.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Aleksandra Krzeczunowicza, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta czwartą poprawkę p. Aleksandra Krzeczunowicza, która opiewa:

Dodatek tabelaryczny do ordynacyi wyborczej sejmowej:

I. Klasa wielkiej posiadłości ziemskiej.

Okręgi wyborcze składające się z powiatów politycznych:

Nr. okręgu wyborczego 1 do 16 jak w projekcie komisji ilość posłów 44.

II. Klasa średniej posiadłości ziemskiej:

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
17. Okręg wyborczy składający się z powiatów politycznych: Prze-	

Nr. okręgu wyborczego,	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego	Liczba posłów mających się wybrać.
myśl, Jarosław, Mościska, Jaworów, Dobromil, Lisko, Sambor, Stary Sambor, Turka, Drohobycz, Rudki, Lwów, Gródek, Stryj, Skole, Żydaczów, Dolina, Kałusz, Brzeżany, Podhajce, Bóbrka, Przemyślany, Rohatyn, Żółkiew, Rawa Ruska, Cieszanów, Sokal, Złoczów, Kamionka strumiłowa, Radziechów, Brody, Zborów, Tarnopol, Zbaraż, Skałat, Trembowla, Czortków, Husiatyn, Borszczów, Zaleszczyki, Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna, Tłumacz, Buczacz, Kołomyja, Peczaniżyn, Horodenka, Kosów, Sniatyn. Miejsce wyboru Lwów.	4	37. Złoczów, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki	1
		38. Gródek, Żółkiew, Kulików, Jaworów	2
IV. Klasa (powszechna uzupełniająca) miast:			
Okręgi wyborcze składające się z gmin:			
		39. Kraków dzielnice (jak wniosek komisji 51)	1
		40. Kraków ^z (jak wniosek 52)	1
		41. Tarnów „ „ 53)	1
		42. Rzeszów „ „ 54)	1
		43. Lwów okręgi komisaryatów: I. Halickie, IV. Łyczakowskie, VI. Nowy Świat	1
		44. Lwów, okręgi komisaryatów: II. Krakowskie, III. Żółkiewskie, V. Śródmieście	1
		45. Przemyśl, Sambor, Drohobycz, Medenice	1
		46. Stryj, Jaworów, Stanisławów, Knihinin kolonia, Knihinin wieś, Pacyków, Pasieczna, Podłuże, Wołczyniec, Zagwózdź, Kołomyja, Ceniawa, Korolówka, Kornicz, Matyjowice, Piadyki, Kujdańce	3
V. Klasa Izb handlowych i przemysłowych:			
		47. do 49. jak wniosek komisji	5
VI. Klasa stowarzyszeń przemysłowych:			
		50. do 51. jak 62. i 63. wniosków komisji	2
III. Klasa cenzusowa miast:			
Okręgi wyborcze składające się z gmin (18 do 30 jak projekt komisji) z opuszczeniem przy okręgu 28, słów: „z wyłączeniem wyborców ruskich“	26		
31. Stanisławów, Knihinin kolonia, Knihinin wieś, Pacyków, Pasieczna, Podłuże, Wołczyniec, Zagwózdź (z włączeniem gmin)	3		
32. Drohobycz, Medenice, Stryj	4		
33. Kołomyja, Ceniawa, Korolówka, Kornicz, Matyjowice, Piadyki, Kujdańce (z włączeniem gmin)	3		
34. Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wygnanka, Brody, Łopatyn, Zborów, Jaworów, Sokal	4		
35. Jarosław	1		
36. Sambor	1		

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
VII. Klasa gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek :			
Okręgi wyborcze składające się z powiatów sądowych bez gmin zaliczonych do klas cenzusowej i powszechnej miast i bez gmin zaliczonych do osobnych okręgów wyborczych wiejskich, względnie składające się z gmin osobno wyliczonych.			
52. do 64. jak Nr. 74. do 76. wniosku komisji	13	82. Tyczyn, Dynów	1
65. Nowy Targ, Czarny Dunajec, Krościenko	1	83. Krosno, Dukla z wyłączeniem gmin	1
66. Brzesko-Radłów	1	84. Brzozów	1
67. Zakliczyn, Nowy Sącz z wyłączeniem gmin	1	85. Łańcut	1
68. Stary Sącz, Muszyna z wyłączeniem gmin	1	86. Leżajsk z wyłączeniem gmin	1
69. Dąbrowa, Żabno	1	87. Przeworsk z wyłączeniem gmin	1
70. Wojnicz, Tarnów	1	88. Limanowa, Jarosław, Lubaczów, Sieniawa, Radymno z wyłączeniem gmin	2
71. Ciężkowice, Tuchów, Grybów z wyłączeniem gmin	1	89. Mościska, Przemyśl, Dubiecko, Pruchnik, Bireza	2
72. Mielec, Radomyśl	1	90. Lisko, Sanok, Baligród, Rymaków, Bukowsko z wyłączeniem gmin	2
73. Pilzno, Brzostek	1	91. Rudki, Sambor, Komarno, Stara Sól z włączeniem gmin	2
74. Strzyżów-Frysztak	1	92. Gródek Jagielloński, Sądowa Wisznia z włączeniem gmin	2
75. Biecz, Gorlice z wyłączeniem gmin	1	93. Winniki, Szczerzec, Kulików, Lwów	2
76. Jasło, Żmigród z wyłączeniem gmin	1	94. Kamionka strumiłowa, Busk, Glińiany z włączeniem gmin	2
77. do 81. jak 89. do 93 wniosku komisji	5	95. Przemyślany, Złoczów z włączeniem gmin	2
		96. Zbaraż, Brody, Podkamień, Założce, Olesko, Zborów	2
		97. Mikulińce, Tarnopol, Kozowa	2
		98. Skałat, Podwołoczyska, Grzymałów, Nowe Siolo	2
		99. Trembowla, Budzanów, Czortków	2

Nr. okręgu
wyborczego.Liczba posłów
mających się wybrać.

100. Buczacz, Manasterzyska, Wiśniowczyk 10
101. Borszczów, Husiatyn, Kopyczyńce z włączeniem gmi 2
102. do 116. jak 114. do 128. wniosku komisji z dodatkiem przy każdym okręgu słów „z wyłączeniem gmin i wyliczeniem gmin wyłączonych 15
117. Brzeżany z włączeniem gmin 1
118. do 134. jak 130 do 146. projektu komisji z dodatkiem przy każdym okręgu słów „z wyłączeniem gmin i wyliczeniem gmin wyłączonych 17
135. do 142. okręgi utworzone z gmin wyłączonych z okręgów wyżej wyliczonych, zamiast proponowanych przez komisję okręgów Nr. 147. do 154.

Wysoki Sejm raczy przekazać wniosek ten komisji dla reformy wyborczej z poleceniem wyliczenia gmin wyłączonych i skonstruowania z nich okręgów wyborczych Nr. 135 do 142 i przedstawienia Sejmowi sprawozdania do dni pięciu.

Izba nie popiera tej poprawki p. Aleksandra Krzczunowicza, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta pierwszą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

1. Brzmienie § 12 statutu krajowego:

„Dwóch członków Wydziału krajowego wybierają posłowie z klasy wielkiej posiadłości ziemskiej, wraz z wiryliłami narodowości polskiej.

Dwóch członków wybierają posłowie z klasy cenzusowej i klasy powszechnej miast, oraz z klasy Izb handlowych i klasy stowarzyszeń przemysłowych.

Dwóch członków wybierają posłowie z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek zaliczający się do narodowości polskiej“.

Marszałek udziela głosu p. Głębińskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Głębiński i oświadcza się w sprawie poprawek p. Witosa.

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta drugą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„2. § 18 b statutu krajowego skreślić w całości.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta trzecią poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„3. § 18 c statutu krajowego skreślić w całości.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje czwartą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„4. Skreślić drugi ustęp § 38 statutu krajowego dotyczący kompletu sejmowego potrzebnego do powzięcia uchwały w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta piątą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„5. W § 7 ordynacji wyborczej sejmowej skreślić w całości ustęp 3-ci, który opiewa:

W klasie jednak gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek posiadają głos podwójny (liczący się za dwa głosy)“

ci wyborcy, którzy należą do pierwszych dwóch trzecich części wszystkich wyborców opłacających w gminie i na obszarze dworskim przynajmniej od roku podatek bezpośredni od swej realności, od przedsiębiorstwa zarobkowego albo od dochodu, spisanych porządkiem wysokości opłacanych przez nich w gminie i na obszarze dworskim stanowiącym z gminą jedną miejscowość, rocznych podatków bezpośrednich, poczynając od opłacającego najwyższy podatek. Ci jednak z pośród opłacających w gminie i na obszarze dworskim podatki bezpośrednie, którzy są wyborcami w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej lub w klasie cenzusowej lub powszechnej miast, nie będą umieszczeni na tych spisach.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta szóstą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„6. W § 24 ordynacyi wyborczej sejmowej skreślić w całości ustęp trzeci, który opiewa:

Karty do głosowania, potrzebne dla przedsięwzięcia wyboru ściślejszego, wydaje Komisarz wyborczy, o ile ich poprzednio władza do pierwszego wystąpienia powołana, nie doręczyła wyborcom w inny sposób.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta siódmą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„7. Początkowy ustęp § 27 ordynacyi wyborczej sejmowej ma opiewać;

„Reprezentacya gminna miejsca wyboru wyznaczy czterech względnie trzech zaś komisarz wyborczy dwóch członków komisji wyborczej“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta ósmą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„8. Skreślić w całości drugi ustęp § 33 ordynacyi wyborczej sejmowej, który opiewa:

„Gdyby z braku ustawowych warunków komisya wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp pierwszy), natenczas czynności komisji wyborczej obejmie komisarz wyborczy i wykonywa je aż do ich ukończenia.“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta dziesiątą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„9. § 41 ustęp 4 ordynacyi wyborczej sejmowej ma opiewać:

„Główna komisya wyborcza zbiera się w obecności komisarza wyborczego i składa się z siedmiu członków (czterech zastępców), z których czterech wyznacza reprezentacya gminna siedziby głównej komisji wyborczej a dwóch komisarz wyborczy.

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański czyta dziesiątą poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„10. Skreślić w całości ustęp 6-ty § 41 ordynacyi wyborczej sejmowej, która opiewa:

„Gdyby w braku ustawowych warunków główna komisya wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu § 29, ustęp 1), natenczas jej czynności obejmie komisarz wyborczy (§ 33, ustęp 2).“

Izba nie popiera tej poprawki p. Witosa, która wobec tego upada.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad projektem reformy wyborczej.

P. Leo prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela głosu p. Leowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Leo w sprawie formalnej i wnosi na głosowanie en bloc nad całym projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego, a to wobec tego, że żaden z wniosków i żadna z poprawek nie uzyskały poparcia w Izbie.

Marszałek konstatuje, że jest wymagany przez § 38 ustęp drugi statutu krajowego do powzięcia uchwał, zmieniających postanowienia statutu krajowego komplet trzech czwartych części wszystkich członków Sejmu, gdyż jest w sali obecnych 149 członków Sejmu.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek formalny p. Lea o głosowanie en bloc nad całym projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego.

Izba uchwała głosować en bloc nad całym projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego,

Marszałek udziela głosu p. Aleksandrowi Krzczunowiczowi w sprawie formalnej.

Posel Aleksander Krzczunowicz oświadcza, że wobec upadnięcia swych wniosków i poprawek opuszcza salę obrad.

P. Aleksander Krzczunowicz opuszcza salę.

Marszałek wzywa sprawozdawcę p. Niezabitowskiego do odczytania projektu ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego.

Sprawozdawca poseł Niezabitowski czyta :

U s t a w a

z dnia zmieniająca §§ 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 17, 31, 35, 38 i 42, uzupełniająca postanowienia §§ 18 i 26 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i wprowadzająca nową ordynacyę wyborczą.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Postanowienia §§ 4, 10, 11, 12, 17, 31, 38 i 42 statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ogłoszonego cesarskim patentem z dnia 26. lutego 1861 Dz. u. p. Nr. 20, oraz § 3 tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 18. marca 1900 Dz. u. kr. Nr. 41, § 6. tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z 30. sierpnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 109, § 13 tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 12. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 9 i § 35 tego statutu w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 10. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 248 przestają obowiązywać, a mają brzmieć, jak następuje :

§ 3.

Sejm krajowy składa się z następujących członków :

a) arcybiskupów obrządku rzymsko-katolickiego, grecko-katolickiego i ormiańsko-katolickiego we Lwowie, księcia biskupa obrządku rzymsko-katolickiego w Krakowie, biskupów obrządku rzymsko-katolickiego i grecko-katolickiego w Przemysłu i biskupów obrządku rzymsko-katolickiego w Tarnowie i grecko-katolickiego w Stanisławowie. W razie opróżnienia stolicy arcybiskupiej, lub biskupiej jest administrator dyecezyi członkiem Sejmu krajowego ;

b) z prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie;

c) z rektorów istniejących kaźdocześnie w kraju Uniwersytetów, tudzież Szkoły politechnicznej lwowskiej;

d) z dwustu piętnastu wybranych posłów, a to :

1. z czterdziestu pięciu posłów z klasy wielkiej posiadłości tabularnej ziemskiej, wybranych przez uprawnionych do wyboru, opłacających podatki realne w wysokości i w sposobie określonym w § 1. ord. wyborczej;

2. z czterdziestu sześciu posłów z klasy cenzusowej miast i miejscowości w dodatku tabelarycznym do ordynacji wyborczej wymienionych, wybranych przez uprawnionych do wyboru na zasadzie kwalifikacji osobistej i podatkowej (§ 2 ord. wyb.);

3. z dwunastu posłów z klasy powszechnej tychże miast i miejscowości, wybranych na zasadzie powszechnego i równego prawa głosowania (§ 5 ord. wyb.);

4. z pięciu posłów z klasy Izb handlowych i przemysłowych;

5. z dwóch posłów z klasy Stowarzyszeń przemysłowych miasta Lwowa i miasta Krakowa, zorganizowanych na podstawie ustawy z dnia 5. lutego 1907 Dz. u. p. Nr. 26;

6. ze stu pięciu posłów z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, wybranych na zasadzie powszechnego prawa głosowania z jednokrotną pluralnością głosów, która służyć będzie osobom uprawnionym do wyboru na zasadzie kwalifikacji osobistej i podatkowej (§ 7 ord. wyb.).

Okręgi wyborcze, oznaczone w tabelarycznym dodatku do ordynacji wyborczej sejmowej, zawierają z ogółu mandatów poselskich, przeznaczonych dla wy-

borców narodowości polskiej i ruskiej, w szczególności dla wyborców narodowości ruskiej: w klasie wielkiej własności ziemskiej 1 mandat, w klasie cenzusowej miast 6 mandatów, w klasie powszechnej miast 3 mandaty, w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek 48 mandatów.

§ 4.

Cesarz mianuje z grona Sejmu krajowego dla kierownictwa Sejmem Marszałka krajowego i jego dwóch zastępców, po jednym z pomiędzy członków Sejmu narodowości polskiej i ruskiej.

§ 6.

Peryod sejmowy, to jest okres przez który funkcjonują Marszałek krajowy, jego zastępcy i wybrani członkowie Sejmu krajowego trwa lat sześć, które się liczą od pierwszego dnia zebrania się nowo wybranego Sejmu.

Dokonany wybór posła do Sejmu nie może być przez wyborców odwołany.

Po upływie peryodu sejmowego, tudzież w razie wcześniejszego rozwiązania Sejmu następują powszechne nowe wykory.

W czasie trwania peryodu sejmowego należy przedsięwziąć, o ile ordynacja wyborcza (§ 44) inaczej nie postanawia, wybory uzupełniające, jeśli któryś z posłów utraci prawo wybieralności, umrze, złoży mandat lub też z jakiegokolwiek ustawowego powodu przestanie być członkiem Sejmu.

Byli posłowie mogą być wybrani ponownie.

Urzędnicy i funkcjonariusze publiczni wybrani posłami do Sejmu kra-

jowego nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu.

§ 10.

Marszałek krajowy zagaja Sejm zwołany przez Cesarza, przewodniczy na jego zgromadzeniach i kieruje rozprawami; ogłasza po ukończeniu czynności zamknięcie lub przedtem, na podstawie specjalnego Najw. zarządzenia odroczenie albo zamknięcie Sejmu.

Cesarz może rozwiązać Sejm każdego czasu, także podczas trwania zwykłego peryodu sejmowego, zarządzając równocześnie nowe wybory.

§ 11.

Wydział krajowy jest organem zawiadawczym i wykonawczym Reprezentacji krajowej i składa się pod przewodnictwem Marszałka krajowego z ośmiu członków z grona Sejmu krajowego wybranych.

Marszałek mianuje swoimi zastępcami w Wydziale krajowym dwóch jego członków, jednego narodowości polskiej, drugiego narodowości ruskiej.

§ 12.

Jednego członka Wydziału krajowego wybierają posłowie z klasy wielkiej posiadłości ziemskiej; jednego członka wybierają posłowie z klasy cenzusowej i z klasy powszechnej miast, oraz z klasy Izb handlowych i przemysłowych i klasy Stowarzyszeń przemysłowych; jednego członka wybierają posłowie z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek zaliczający się do narodowości polskiej; jednego posłowie z tejże klasy zaliczający się do narodowości ruskiej; trzech członków Wydziału wybierają wszyscy posłowie zaliczający się do narodowości polskiej, łącznie z wirylistami narodowości polskiej, jednego wszyscy posłowie należący do narodowości ruskiej, łącznie z wirylistami narodowości ruskiej.

Wybór trzech członków Wydziału, przedsiębrany przez wszystkich posłów zaliczających się do narodowości polskiej, wraz z takimiż wirylistami, odbędzie się jednym aktem wyborczym, w którym każdy z głosujących odda głos na jedną osobę, a wybranymi będą ci trzej kandydaci, którzy otrzymają względnie największą ilość głosów. Gdyby jednak w tym akcie wyborczym wszystkie ważne głosy padły na jednego, lub na dwóch kandydatów, w takim razie celem wyboru brakujących członków Wydziału zarządzi się ponowne głosowanie, przy którym za wybranych uważani będą ci, na których padła względnie największa ilość głosów.

Wszystkie inne wybory członków Wydziału przychodzą do skutku bezwzględną większością głosujących; jeżeli przy pierwszym akcie wyborczym nikt nie uzyska takiej większości głosów, należy przedsięwziąć ściślejszy wybór między temi dwiema osobami, które otrzymały największą ilość głosów.

Wrazie równości głosów rozstrzyga los.

§ 13.

W sposób wskazany poprzednim paragrafem wybiera się i zastępców członków Wydziału krajowego.

Jeżeli w czasie, w którym Sejm nie jest zebrany, członek Wydziału krajowego umrze, zrezygnuje, lub też dozna przeszkody w prowadzeniu spraw Wydziału, trwającej dłuższy czas, powoła Marszałek na jego miejsce zastępcę należącego do tej samej narodowości.

W miejsce członka względnie zastępcy członka Wydziału, którego stale brakuje, dokona Sejm, skoro się zbierze, nowego wyboru.

§ 17.

Projekty ustaw w sprawach krajowych wchodzą do Sejmu jako przedłożenia rządowe, jako przedłożenia Wydziału krajowego, jako wnioski komisji sejmowych, lub jako samoistne wnioski członków Sejmu.

Do każdej ustawy krajowej potrzeba uchwały sejmowej i sankcyi cesarskiej.

Wnioski, dążące do wydania ustaw, którym Cesarz odmówi sankcyi, albo które Sejm odrzuci, nie mogą wejść powtórnie na tej samej sesyi.

§ 31.

Wydział krajowy bada akta wyborcze wybranych posłów sejmowych, zdaje sprawę Sejmowi i czyni odpowiednie wnioski. O ważności aktów wyborczych rozstrzyga Sejm.

§ 35.

Sprawy wchodzą pod obrady Sejmu:

a) albo jako przedłożenia rządowe, wnoszone przez Rząd na ręce Marszałka krajowego,

b) albo jako przedłożenia Wydziału krajowego,

c) albo jako wnioski członków Sejmu,

d) albo wreszcie jako przedłożenia komisji wybranych przez Sejm z własnego grona.

Wnioski samoistne członków Sejmu nie odnoszące się do jakiegoś przedłożenia Rządu, Wydziału krajowego lub komisji sejmowej mają być składane pisemnie do łaski marszałkowskiej. Sposób ich traktowania w Sejmie określa regulamin sejmowy.

Uchwała sejmowa, ustanawiająca dla wypracowania pewnego obszerniejszego projektu ustawy komisję, której działalność ma trwać dłużej niż przez jedną sesję sejmową, może być powzięta tylko większością dwóch trzecich części głosów przy zwykłym komplecie.

Komisya taka obraduje jedynie, gdy Sejm krajowy jest zebrany; zamknięcie więc lub odroczenie Sejmu zawiesza jej czynności, aż do ponownego zebrania się Sejmu w tym samym okresie sejmowym.

Z chwilą ponownego zebrania się Sejmu podejmuje komisya napowrót swoje czynności i jeżeli Sejm inaczej nie postanowi, prowadzi dalej swą pracę aż do jej ukończenia. W razie opróżnienia miejsc w komisji należy je obsadzić ponownie przez wybór uzupełniający.

Do utworzenia stałej komisji, któraby miała obradować nad pewnym przedmiotem także i podczas odroczenia lub zamknięcia sesji sejmowej w okresie tego samego peryodu sejmowego potrzeba osobnej ustawy krajowej, uchwalonej większością dwóch trzecich części głosów przy komplecie dwóch trzecich części wszystkich członków Sejmu.

Z upływem sześcioletniego peryodu sejmowego albo też z chwilą rozwiązania Sejmu ustaje czynność wszelkich komisji.

Marszałek krajowy wykluczy z pod obrad wnioski dotyczące się przedmiotów nie należących do zakresu działania Sejmu.

§ 35 a).

Wszystkie komisye sejmowe wybierane będą w ten sposób, że członków komisji przypadających na Polaków wybierają posłowie polscy razem z wirylistami narodowości polskiej, członków zaś komisji przypadających na Rusinów wybierają posłowie ruscy razem z wirylistami narodowości ruskiej, a to według stosunku liczby członków Sejmu narodowości ruskiej do ogółu członków Sejmu.

Bliższe postanowienia oznaczy regulamin sejmowy.

Według tych samych zasad dokonują się wybory do instytucji krajowych, do których Sejmowi służy prawo wybierania swoich reprezentantów. Przepis ten nie narusza praw, zastrzeżonych w tym względzie Wydziałowi krajowemu i przepisów organizacyjnych każdej z tych instytucji.

§ 38.

Do powzięcia ważnej uchwały w Sejmie potrzebna jest obecność więcej niż połowy wszystkich członków Sejmu (§ 3. stat. kraj.) i zgoda bezwzględnej większości członków obecnych. W razie równości głosów wniosek wzięty pod obrady upada.

Do powzięcia ważnej uchwały w sprawie postanowień statutu krajowego, określających skład Sejmu (§ 3 statutu) oraz postanowień odnoszących się do zasad połączenia obszarów dworskich z gminami miejscowymi (§ 18 b statutu) potrzebna jest obecność conajmniej stu ośmdziesięciu sześciu członków Sejmu i zgoda conajmniej dwóch trzecich części członków obecnych.

Do powzięcia ważnej uchwały w sprawie zmiany wszystkich innych postanowień statutu krajowego oraz dołączonej do niego ordynacji wyborczej i dodatku tabelarycznego do tejże ordynacji potrzebna jest obecność przynajmniej trzech czwartych części wszystkich członków Sejmu i zgoda conajmniej dwóch trzecich części członków obecnych.

§ 42.

Wydział krajowy roztrząsa i załatwia przekazane sobie czynności w obradach kolejalnych.

Do ważności uchwały potrzebną jest obecność przynajmniej czterech członków Wydziału krajowego i przewodniczącego.

Uchwały Wydziału krajowego zapadają bezwzględną większością głosów.

Marszałek krajowy głosuje tylko w razie równości głosów.

Marszałek wstrzyma wykonanie uchwały Wydziału krajowego, jeżeli uzna ją za przeciwną dobru powszechnemu lub istniejącym ustawom. W takim razie przedłoży sprawę natychmiast do Najwyższego rozstrzygnięcia na ręce Namiestnika.

Art. II.

Postanowienia § 18 statutu krajowego uzupełnione § 18 a) przez ustawę krajową z dnia 23. kwietnia 1909 Dz. u. kr. Nr. 42 uzupełnia się następującymi postanowieniami:

§ 18 b)

Gdyby obszary dworskie, istniejące na zasadzie ustaw krajowych z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20 i z dnia 21. marca 1888 Dz. u. kr. Nr. 41 miały zostać w drodze ustawodawstwa krajowego połączone z gminami miejscowymi, natenczas może to nastąpić tylko na następujących zasadach:

1. Złączone z gminami miejscowymi obszary dworskie nie mają prawa do korzystania z dobra gminnego. Z majątku gminnego mają one prawo korzystania tylko o tyle, o ile majątek ten w całości, lub częściowo służy dla celów administracji gminy, nie zaś o ile on służy jako źródło dochodu. Wobec tego nie mogą być obszary dworskie pociągane do pokrywania wydatków wynikających, lub połączonych z zarządem, utrzymaniem, ulepszeniem, lub rozszerzeniem dobra gminnego, a do wydatków wynikających lub połączonych z zarządem, utrzymaniem, lub rozszerzeniem majątku gminnego nie mogą być pociągane, o ile on jest źródłem dochodu dla gminy. Również nie mogą być obszary dworskie, złączone ze związkiem gminnym, pociągane do oprocentowania, lub spłaty długów gminnych, zaciągniętych przed złączeniem, a odpowiadać będą tylko za takie długi, jakie będą zaciągnięte po złączeniu z gminą na cele przewidziane w bezpośrednio następującym ustępie.

2. Złączone z gminami miejscowymi obszary dworskie przyczyniać się mają jedynie do wszystkich bieżących wydatków administracyjnych gminnych wynikających z wykonania ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866, Dz. u. kr.

Nr. 19, tudzież wydatków nakładanych na gminę na mocy innych ustaw — o ile obszar dworski nie jest ustawowo obowiązany do bezpośredniego świadczenia na ten sam cel — a to na podstawie równego i powszechnego nakładania równej stopy dodatków do wszystkich tych bezpośrednich państwowych podatków, opłacanych w gminie, do których dodatki gminne mogą być nakładane.

Do świadczeń dobrowolnych, leżących poza obowiązkiem gminy, przez Radę gminną uchwalonych, obszar dworski nie może być zmuszony.

3. Każdoczesnemu właścicielowi złączonego z gminą obszaru dworskiego ma być poruczone na jego żądanie wykonywanie całej polityki miejscowej na terytorium obszaru dworskiego. W takim razie obszar dworski opłacać będzie z przypadającej nań sumy dodatków gminnych jedynie 80 proc. — t. j. o 20 procent mniej, aniżeliby opłacał, gdyby mu to wykonanie polityki nie było poruczone.

4. Reprezentantowi obszaru dworskiego służy głos wrylny w reprezentacji gminnej, jeżeli obszar dworski opłaca przynajmniej 100 K. podatków realnych.

5. Nałożenie dodatków gminnych ponad 20 procent, na pokrycie wydatków, do których w myśl punktu 2. obszar dworski ma się przyczyniać, podlega zatwierdzeniu Reprezentacji powiatowej.

6. Jeżeli właściciel obszaru dworskiego nie jest obywatelem austriackim, winien do wykonywania polityki miejscowej i do udziału w reprezentacji gminnej wyznaczyć zastępcę posiadającego wymogi żądane § 10 ustawy o obszarach dworskich z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20.

7) Połączenie obszarów dworskich z miastami lub z miasteczkami może na-

stać tylko na podstawie obopólnego porozumienia.

8. Wcielenie obszaru dworskiego do gminy może nastąpić tylko po myśli przepisów ustawy z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20 w brzmieniu noweli z dnia 21. marca 1888 Dz. u. kr. Nr. 41.

§ 18 c).

W razie zmiany ustawy o reprezentacji powiatowej zachowane będą następujące zasady:

1. Organizacya ich opierać się ma na zasadzie reprezentacyi interesów.

2. Stosunek liczby członków z jednej grupy interesów do ogólnej liczby członków Rady powiatowej musi być unormowany w ten sposób, aby w Radach powiatowych liczących więcej niż dwie grupy interesów, liczba członków jednej grupy wynosiła najwyżej o jednego mniej niż połowa wszystkich członków Rady powiatowej, zaś w Radach powiatowych liczących tylko dwie grupy, liczba członków była między obie grupy równo rozdzielona.

3. Prawo czynne wyborcze z grupy gmin wiejskich ograniczone będzie do tych, którzy bądź z tytułu opłacanych podatków bezpośrednich, podlegających dodatkom gminnym, bądź to z tytułu osobistej kwalifikacyi na mocy obecnie obowiązującej ustawy gminnej posiadają czynne prawo wyboru do Rady gminnej. Uprawnieni do wyboru w tej grupie interesów wybierać będą odpowiednią liczbę wyborców, którzy mają dokonać wyboru przypadającej na tę grupę liczby członków Rady powiatowej. Przez powyższe postanowienie nie przesądza się zabezpieczenia mniejszości narodowych.

Art. III.

Postanowienie § 26 statutu krajowego uzupełnia się następującem postanowieniem:

§ 26 a).

W drodze ustawodawstwa krajowego utworzoną będzie dla stałej kontroli finansowej samorządu, krajowa Izba obrachunkowa.

Art. IV.

Ogłoszona patentem cesarskim z dnia 26. lutego 1861, Dz. u. p. Nr. 20 ordynacya wyborcza sejmowa wraz ze zmianami jej, które nastąpiły na mocy późniejszych ustaw krajowych przestaje obowiązywać, a na jej miejsce wchodzi w życie dołączona do niniejszej ustawy ordynacya wyborcza sejmowa wraz z dodatkiem tabelarycznym.

Art. V.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek poddaje pod głosowanie cały powyższy projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego, który Izba uchwała en bloc kwalifikowaną większością głosów przez podniesienie rąk.

Marszałek konstatuje, że ustawa zmieniająca niektóre postanowienia statutu krajowego, została przyjęta kwalifikowaną większością głosów, gdyż obecnych jest w Izbie trzy czwarte członków całego Sejmu, a głosowało za nią więcej jak dwie trzecie obecnych na sali członków Sejmu.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad projektem ordynacyi wyborczej sejmowej.

P. Leo prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela p. Leowi głosu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Leo w sprawie formalnej i wnosi na głosowanie en bloc nad projektem ordynacyi wyborczej sejmowej.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek formalny p. Lea o głosowanie en bloc nad całym projektem ordynacyi wyborczej sejmowej.

Izba uchwała głosować en bloc nad całym projektem ordynacyi wyborczej sejmowej.

Marszałek wzywa sprawozdawcę p. Niezabitowskiego do odczytania projektu ordynacyi wyborczej sejmowej.

Sprawozdawca p. Niezabitowski czyta:

Ordynacya wyborcza sejmowa.

1. O prawie wyborczem i wybieralności, o okręgach wyborczych i miejscach wyboru oraz o rozpisaniu wyborów.

§ 1.

Do wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej uprawniona jest każda osoba, która w dniu rozpisania wyboru posiada obywatelstwo austriackie, nie jest po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacyi od prawa wyboru wyjęta lub wykluczona i posiada takie dobra tabularne, z których roczna należytość podatkowa w dziale państwowego podatku gruntowego i domowego wynosi przynajmniej 200 kor., z czego przynajmniej trzy czwarte części przypaść muszą na podatek gruntowy.

Posiadanie dwóch lub więcej dóbr tabularnych, z których roczna należytość w dziale podatku gruntowego i domowego razem wzięta wynosi przynajmniej 200 kor., uprawnia także do wyboru.

Uprawnieni do wyboru, mający dobra tabularne we więcej niż w jednym okręgu wyborczym, wykonują swe prawo wyborcze w tym okręgu wyborczym, w którym leży ich majątek najwyżej opodatkowany.

§ 2.

Do wyboru w klasie cenzusowej miast uprawniona jest każda osoba, która w dniu rozpisania wyboru posiada obywatelstwo austriackie, nie jest po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacji od prawa wyboru wyjęta lub wykluczona i należy do pierwszych dwóch trzecich części wszystkich członków gminy, opłacających w niej przynajmniej od roku podatek państwowy bezpośredni ze swej realności, od przedsiębiorstwa zarobkowego, albo od dochodu, spisanych porządkiem wysokości opłacanych przez nich w gminie rocznych podatków bezpośrednich, poczynając od opłacającego najwyższy podatek. Ci jednak z pośród opłacających w gminie podatki bezpośrednio, którzy są wyborcami w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej, nie będą umieszczeni na tych spisach. Jeżeli kilku uprawnionych opłaca równe kwoty podatkowe, starszy wiekiem ma poprzedzać młodszego.

Osoby, uprawnione do wyboru w tej klasie z tytułu opłacania podatków, wykonują swe prawo wyborcze w tej gminie, w której opłacają ten podatek, a jeżeli opłacają go w kilku gminach w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyboru stale mieszkają, a w braku takiego mieszkania w tej gminie, w której swe prawo wyborcze chcą wykonać.

Do wyboru w tej klasie miast uprawnione są bez względu na opłatę podatków także następujące osoby, jeżeli w dniu rozpisania wyborów posiadają obywatelstwo austriackie, nie są po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacji od prawa wyboru wyjęte lub wykluczone i ukończyły 24-ty rok życia:

- a) pasterze dusz i inni duchowni świeccy wyznań chrześcijańskich i przełożeni klasztorów;
 - b) rabini starozakonni;
 - c) urzędnicy Dworu, państwa, kraju, powiatu, gmin, zakładów i funduszy publicznych;
 - d) oficerowie (audytorzy, lekarze wojskowi, oficerowie rachunkowi) w stanie spoczynku i w stanie pozasłużbowym;
 - e) urzędnicy wojskowi tak w czynnej służbie jak i w stanie spoczynku lub pozasłużbowym;
 - f) adwokaci, notaryusze, doktorowie, którzy otrzymali stopień akademicki na jednym z uniwersytetów lub w innej szkole wyższej austriackiej, magistrowie chirurgii i farmacyi, dyplomowani weterynarze, którzy otrzymali dyplom w jednym z zakładów austriackich, technicy, którzy na jednej z wyższych szkół technicznych austriackich studia ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzamina państwowe z dobrym skutkiem złożyli, kandydaci notaryalni, którzy posiadają wszystkie warunki do uzyskania posady notaryalnej ustawą przepisane;
 - g) przełożeni, profesorowie i nauczyciele znajdujących się w gminie szkół i innych publicznych zakładów naukowych, tudzież prywatnych, o ile posiadają kwalifikacje naukowe dla zakładu publicznego tej samej kategorii.
- Osoby uprawnione do głosowania z tytułu osobistej kwalifikacji od a) do g) posiadają prawo wyboru tylko w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyborów stale mieszkają.
- Osoby, które w dniu rozpisania wyborów posiadają obywatelstwo honorowe jednego z miast klasy cenzusowej,

a z innego tytułu nie mają prawa wyborczego w żadnej klasie wyborczej, mają je w tem mieście, którego są honorowymi obywatelami. Jeżeli są obywatelami honorowymi kilku miast, w takim razie wykonują prawo wyboru w tem mieście, w którym chcą.

§ 3.

Prawo wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej i w klasie cenzusowej miast służy także tym, którzy nie mają własnowolności, dalej współposiadaczom nieruchomości lub przedsiębiorstwa, niewiastom, oraz osobom prawniczym (powiatom, gminom, korporacyom, stowarzyszeniom, instytucyom, fundacyom, funduszom, spółkom i t. p.). Państwo i kraj nie mają prawa wyborczego.

Prawo to wykonywać jednak będą:

a) za osoby niewłasnowolne ich prawni zastępcy;

b) za osobę prawniczą ta osoba, która w myśl przepisów ustawy lub norm istniejących dla niej jest powołaną do reprezentowania jej na zewnątrz;

c) za współposiadaczy nieruchomości lub przedsiębiorstw umocowany przez nich pełnomocnik.

§ 4.

Niewiasty, uprawnione do głosowania w którejkolwiek klasie, mogą głosować osobiście lub przez pełnomocników.

W klasie wielkiej posiadłości ziemskiej, każdy wyborca może głosować także przez pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być tylko mężczyzna, który ukończył 24 rok życia i posiada prawo wyboru w tej klasie wyborczej, w której ma to prawo jego

mocodawca, bez względu na okręg wyborczy.

Nikt nie może głosować więcej niż raz za pełnomocnictwem.

§ 5.

Do wyboru w klasie powszechnej miast oraz w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek uprawniony jest każdy mężczyzna, który w dniu rozpisania wyboru posiada obywatelstwo austriackie, nie jest po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacyi od prawa wyboru wyjęty lub wykluczony, skończył 24 rok życia, a w gminie (na obszarze dworskim), w której prawo wyboru ma być wykonane, w dniu rozpisania wyboru przynajmniej od roku jest zamieszkały.

Jeżeli pewne części gminy (miejscowości, okręgi miejskie, dzielnice miasta) przydzielone są do różnych okręgów wyborczych, w tym razie uprawniony do wyboru wykonywa swoje prawo wyborcze w tej części gminy, w której w czasie rozpisania wyboru mieszka.

Osoby, mieszkające na obszarze dworskim niewcielonym do związku gminnego, wykonują pod tymi samymi warunkami prawo wyborcze w tej gminie, z którą obszar dworski tworzy jedną miejscowość. Gdyby ta ostatnia okoliczność nie zachodziła, w takim razie Namiestnictwo oznacza gminę miejscową, w której mieszkańcy obszaru dworskiego wykonywać mają prawo wyboru.

Jeżeli uprawniony do wyboru w dniu rozpisania wyboru przynajmniej od roku ma więcej niż jedno mieszkanie, wykonuje prawo wyboru tam, gdzie w czasie rozpisania wyboru piastuje urząd publiczny, względnie tam, gdzie ma siedzibę swych czynności zawodowych, a gdyby brakło i tego kryterium, tam, gdzie ma swą główną siedzibę w kraju.

Jeżeliby i pod tym względem zachodziła wątpliwość, uprawniony wybiera sam gminę zamieszkania, w której chce wykonywać swoje prawo wyborcze.

§ 6.

Za miejsce zamieszkania wyborcy uważa się to miejsce, w którym z widocznym lub z okoliczności wynikającym zamiarem stałego pobytu osiadł, czy to dobrowolnie, czy też z obowiązku nałożonego przepisem ustawy.

Dopóki ktoś w pewnej miejscowości ma miejsce zamieszkania, dopóty jego czasowa nieobecność w tejsze nie przerywa czasu zamieszkania wymaganego do uprawnienia wyborczego.

§ 7.

W klasie wielkiej posiadłości ziemskiej, w okręgach Nr. 18, 29, 30, 33 klasy cenzusowej miast, i w klasie Izb handlowych i przemysłowych wyborca głosuje na tyłu posłów, ilu na jego okręg wyborczy przypada; we wszystkich innych klasach wyborczych i w niewymienionych powyżej okręgach wyborczych klasy cenzusowej miast, każdy wyborca głosuje na jednego posła ewentualnie także na jego zastępcę (§ 44), chociażby na okręg wyborczy przypadało dwóch posłów.

Każdy wyborca ma z reguły tylko jeden głos.

W klasie jednak gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek posiadają głos podwójny (liczący się za dwa głosy), ci wyborcy, którzy należą do pierwszych dwóch trzecich części wszystkich wyborców opłacających w gminie i na obszarze dworskim przynajmniej od roku podatek bezpośredni od swej realności, od przedsiębiorstwa zarobkowego albo od dochodu, spisanych porządkiem wyso-

kości opłacanych przez nich w gminie i na obszarze dworskim stanowiącym z gminą jedną miejscowość, rocznych podatków bezpośrednich, poczynając od opłacającego najwyższy podatek. Ci jednak z pośród opłacających w gminie i na obszarze dworskim podatki bezpośrednie, którzy są wyborcami w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej lub w klasie cenzusowej lub powszechnej miast, nie będą umieszczeni na tych spisach.

Nadto posiadają głos podwójny ci wyborcy, którzy należą do osób wyszczególnionych w ustępie trzecim § 2. niniejszej ordynacyi, chociażby ze względu na opłacany podatek głosu podwójnego nie miały.

Jeżeli kilku opodatkowanych opłaca równe kwoty podatkowe, starszy wiekiem ma poprzedzać młodszego.

§ 8.

Z posiadających czynne prawo wyborcu osób, głosują w okręgach Nr. 17, następnie 41 do 46 włącznie, jedynie te osoby prawnicze, które mają charakter narodowy ruski naturą swoją lub statutem określony, tudzież te, których wpisania na listę wyborczą odnośnego okręgu zażądają czynniki powołane do zastępowania osoby prawniczej na zewnątrz ważną uchwałą, oraz osoby fizyczne narodowości ruskiej, wyłączone z innych okręgów tej samej klasy wyborczej.

W okręgach Nr. 56, 57, i 58 klasy powszechnej miast oraz w okręgu Nr. 154 klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek mają prawo wyborcze tylko te osoby, które są narodowości ruskiej, wyłączone z innych okręgów tej samej klasy.

W okręgach Nr. 147 do 153 włącznie, klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek mają prawo wyborcze te osoby, które są narodowości polskiej,

wyłączone z innych okręgów tej samej klasy.

Dodatek tabelaryczny do niniejszej ordynacji wyborczej wskazuje nadto powiaty sądowe, względnie gminy, w których wyborcy polscy, względnie ruscy, mają być wyłączeni z jednego okręgu wyborczego a przyłączeni do innego, jedno lub dwumandatowego okręgu wyborczego.

Wyborcy w gminach wymienionych w rozdziale VII dodatku tabelarycznego nie należący ani do polskiej ani do ruskiej narodowości, mogą w sposób dla reklamacji przewidziany (§§ 21, 22) domagać się wyłączenia z okręgu wyborczego jednej i przeniesienia do okręgu wyborczego drugiej narodowości i wpisania do odnośnej listy wyborczej.

§ 9.

Osoby uprawnione do wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej nie mają prawa wyboru w innych klasach.

Osoby, uprawnione do wyboru w klasie cenzusowej miast mają to prawo także w klasie powszechnej miast, o ile posiadają warunki wymienione w § 5, lecz nie mają go w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek.

Każdy wyborca może wykonywać swe prawo wyboru tylko w jednym okręgu tej samej klasy.

§ 10.

Celem wyboru posła tworzą uprawnieni do wyboru w każdym okręgu wyborczym każdej klasy wyborczej jedno ciało wyborcze.

Okręgi wyborcze ustalone są w dodatku tabelarycznym, dołączonym do niniejszej ordynacji.

Ten podział okręgów nie narusza praw miast przysługujących im dotąd w myśl ustawy o reprezentacji powiatowej. Miasta zatem, które dotąd dla siebie osobno wybierały posła na Sejm krajowy, a do których wedle dołączonego wykazu tabelarycznego przydzielono wsie i miasteczka, będą i nadal wybierały samostatnie członków rady powiatowej po myśli § 5. ordynacji wyborczej dla rad powiatowych.

§ 11.

O ile w dołączonym do tej ordynacji dodatku tabelarycznym jest mowa o powiatach politycznych lub sądowych, należy rozumieć te powiaty w tych rozmiarach, jakie one mają w czasie wejścia niniejszej ustawy w życie.

Postanowienia powyższego ustępu mają analogiczne zastosowanie także i do gmin (części gmin).

§ 12.

Miejscami wyboru w klasie wielkiej posiadłości ziemskiej są miasta, wymienione przy każdym okręgu w dodatku tabelarycznym do niniejszej ordynacji.

Miejscem wyboru w klasie cenzusowej i w klasie powszechnej miast oraz w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek jest każda gmina miejscowa i każda w dodatku tabelarycznym do niniejszej ordynacji osobno wymieniona część gminy (miejscowość, okręg miejski, dzielnica miasta).

Gmina miejscowa, która według ostatniego spisu ludności liczy wraz z obszarem dworskim mniej niż 500 mieszkańców, nie wliczając osób będących w czynnej służbie wojskowej, może być zarządzeniem Namiestnictwa połączona z jedną z najbliższych położonych i komunikacyjnie najdogodniej łączących się

gmin tego samego okręgu wyborczego dla utworzenia zbiorowych miejsc wyboru.

O ile jednak wyborcy z tej samej gminy i obszaru dworskiego ze względu na swoją narodowość należą do różnych okręgów wyborczych tej samej klasy wyborczej, a w gminie tej i na obszarze dworskim, według ostatniego spisu ludności nie ma 250 mieszkańców, którzy jako język swój potoczny podali język polski względnie ruski, to wyborcy ci mogą być zarządzeniem Namiestnictwa przyłączeni do jednej z najbliższej położonych gmin tego samego okręgu wyborczego dla utworzenia zbiorowych miejsc wyboru.

Wydane w tym względzie zarządzenia należy ogłosić w starostwie przez przybicie na urzędowej tablicy, tudzież w sposób w miejscu praktykowany w odnośnych gminach równocześnie z rozpisanem wyboru.

§ 13.

Posłem może być wybrany każdy mężczyzna, który przynajmniej od lat trzech posiada obywatelstwo austriackie, ukończył 30-ty rok życia, po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacji od prawa wyboru nie jest wyjęty lub wykluczony i w jednej z klas wyborczych w kraju uprawniony jest do wyboru posła na Sejm.

Zastępcy posłów, którzy w okręgach Nr. 31, 32, 34, i 100 do 113 łącznie mają być wybierani, muszą posiadać teżsame warunki wybieralności.

§ 14.

W stałej czynnej służbie pozostający oficerowie, duchowni wojskowi, gażyści bez rangi, tudzież osoby, należące do stanu szeregowców siły zbrojnej a względnie do żandarmeryi — łącznie z czaso-

wo urlopowanymi — są wyjęci od wybieralności, a wyjąwszy klasę wielkiej posiadłości ziemskiej, także od prawa wyboru.

W klasie wielkiej posiadłości ziemskiej mogą osoby, wymienione w pierwszym ustępie, głosować tylko przez pełnomocników.

Urzednicy wojskowi, pozostający w stałej służbie czynnej, są wyjęci od wybieralności, posiadają jednak czynne prawo wyborcze.

Zresztą nie mogą osoby, odbywające w dniu wyboru przejściowo czynną służbę wojskową, wykonywać swego prawa głosowania w żadnej klasie wyborczej.

§ 15.

Od prawa wyboru i wybieralności są wykluczeni:

1. Wszystkie osoby, zostające pod władzą ojcowską, opieką lub kuratelą, z wyjątkiem dopuszczonym w § 3 niniejszej ordynacji co do prawa wyboru.

2. Ci, którzy pobierają z funduszków publicznych lub gminnych zaopatrzenie jako ubodzy lub także zaopatrzenia pobierali w roku, wybór bezpośrednio poprzedzającym, albo wogóle korzystają z dobroczynności publicznej.

Nie należy jednak ze względu na prawo wyborcze uważać za zaopatrzenie ubogich albo za akty dobroczynności publicznej: wsparcie z Kasy chorych, rent pobieranych z powodu wypadku, podszłego wieku lub przez inwalidów, zasiłków pobieranych przez członków rodziny osób powołanych do czynnej służby wojskowej, bezpłatnego pielęgnowania w szpitalach publicznych, uwolnienia od opłaty szkolnej, obdarzenia środkami naukowymi, zasiłków na kształcenie w jakiegokolwiek formie, jakoteż zapomóg z powodu klęsk.

3. Osoby, do których majątku otwarto konkurs, aż do ukończenia tegoż, a jeżeli upadłym dłużnikiem jest kupiec, aż do uzyskania powtórnie zdolności do praw oznaczonych w § 246. ordynacji konkursowej z dnia 25. grudnia 1868, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1869.

4. Osoby, które zostały zasądzone na karę za zbrodnię lub za przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia, uczestnictwa w tychże, oszustwa, stręczenia do nierządu (§§ 460, 461, 463, 464, 512 u. k.), za czyny karygodne, oznaczone w § 1. ustawy z dnia 28. maja 1881, Dz. u. p. Nr. 47. i w § 1. ustawy z dnia 25. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 78, lub też za przekroczenie §§ 1, 2, 3, 4 i 5, ustęp przedostatni ustawy z dnia 24. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 89.

Skutek ten zasądzenia ustaje co do zbrodni wymienionych w § 6 l. 1 aż do 10 ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 131, z końcem kary, co do innych zbrodni po upływie lat dziesięciu, jeżeli winny był zasądzony najmniej na pięcioletnią karę, zresztą zaś po upływie lat pięciu, zaś co do reszty wyżej wliczonych czynów karygodnych, po upływie lat trzech od ukończenia kary.

5. Osoby, które skazane zostały na karę z powodu występku po myśli §§ 66, 67, 68 i 69 ustawy o służbie wojskowej z dnia 5. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 128, na okres trzech lat od ukończenia kary.

6. Osoby, które sądownie skazane zostały na karę z powodu występku przeciw prawno-karnym postanowieniom dla ochrony wolności wyboru, jeżeli czyn popełniony został przy wyborach do Izby posłów Rady państwa, lub do Sejmów, a to stosownie do postanowień ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 18.

7. Osoby, oddane pod nadzór policyjny lub do zakładu robót przymuso-

wych, aż do upływu lat trzech po ukończeniu nadzoru policyjnego, względnie po uwolnieniu z zakładu robót przymusowych.

8. Osoby, którym sąd odjął władzę ojcowską nad ich dziećmi, jak długo dzieci pozostają pod obcą opieką, w każdym razie na okres trzech lat po sądownym zarządzeniu.

9. Osoby, które skazane były więcej jak dwa razy na karę aresztu za pijanstwo lub opilstwo na podstawie powszechnej ustawy karnej lub ustawy z dnia 19. lipca 1877 Dz. u. p. Nr. 67 lub innych wydać się mających postanowień ustawowych, na okres trzech lat od ukończenia kary.

§ 16.

Namiestnik wyznacza dzień wyboru posłów w miejscach wyborczych, niniejszą ordynacją wskazanych. Dla wyborów z klasy cenzusowej miast, z klasy powszechnej miast, tudzież z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, wyznacza Namiestnik równocześnie także dzień ewentualnych wyborów ściślejszych.

Dnie wyborów przy wyborach powszechnych mają być wyznaczone w ten sposób, aby najpierw wybrała posłów klasa gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, następnie klasa powszechna miast, po niej klasa cenzusowa miast, następnie Izby handlowe i przemysłowe oraz stowarzyszenia przemysłowe, a na ostatku klasa wielkiej posiadłości ziemskiej.

Dla każdej klasy wyborczej ma być wyznaczony ten sam dzień na wybory i ten sam dzień na ewentualne wybory ściślejsze; tylko w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek Namiestnik może wyznaczyć dla wyborów oraz dla ewentualnych wyborów ściślejszych więcej dni wyborczych.

Dnie wyborów mają być tak wyznaczone, by wszystkie potrzebne czynności przygotowawcze mogły być przedtem ukończone.

§ 17.

Rozpisanie powszechnych wyborów należy ogłosić w krajowym dzienniku urzędowym i plakatami we wszystkich gminach (obszarach dworskich) i miejscach wyborczych w kraju.

Rozpisanie poszczególnych wyborów uzupełniających ogłosić należy w krajowym dzienniku urzędowym, a wyborów uzupełniających z klasy cenzusowej miast, z klasy powszechnej miast, tudzież z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, nadto także plakatami w gminach (obszarach dworskich) i w miejscach wyborczych tego okręgu wyborczego, w którym wybór ma się odbyć.

Dzień ogłoszenia w dzienniku urzędowym uważa się za dzień rozpisania wyborów.

W myśl § 20 ustawy z dnia 26. stycznia 1907. Dz. p. p. Nr. 18 wyda Namiestnictwo obwieszczenie o przepisach karnych dla ochrony wolności wyborów i zgromadzeń.

Zwierzchności gminne i Przełożęnstwa obszarów dworskich są obowiązane powyższe obwieszczenia ogłosić przez ich wywieszenie.

II. O przeprowadzeniu wyborów w okręgach klasy cenzusowej i klasy powszechnej miast oraz klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek.

§ 18.

Uprawnienie do wyboru ustala się przez wpisanie do listy wyborczej.

§ 19.

Uprawnionych do wyboru z każdej gminy i z każdej klasy wyborczej wraz z uprawnionymi do wyboru wchodzącego ewentualnie po myśli § 5. ustęp 3 w rachubę obszaru dworskiego, wpisze naczelnik gminy (burmistrz) do osobnych list (list wyborczych) w porządku abecedowym, z podaniem imion, nazwisk, zawodu i mieszkania.

W listach wyborczych dla wyboru z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek uwidoczní naczelnik gminy nadto w odnośnej rubryce, czy wpisaniem wyborcy służy jeden głos, czy też głos podwójny (§ 7, ustęp 3 i 4).

Jeżeli uprawnieni do wyboru z jednej gminy wybierają w różnych okręgach wyborczych, to należy dla każdej części gminy, przydzielonej do pewnego okręgu wyborczego, sporządzić osobną listę wyborczą w porządku abecedowym. Tak samo, jeżeli czynność wyborcza w obrębie jednej gminy odbywać się ma w kilku lokalach wyborczych, do których wyborcy podług terytorjalnej przynależności są przydzieleni (§ 25, ustęp 4), należy listę wyborczą sporządzić dla każdego z odnośnych terytorjalnych obszarów gminy z osobną w porządku abecedowym.

Jeżeli uprawnieni do wyboru w gminie należą do okręgów wyborczych różnych ze względu na ich narodowość, natenczas należy sporządzić w gminie oddzielne listy wyborcze dla wyborców należących do każdego z tych okręgów.

Gdy uprawnieni do wyboru z kilku gmin, wybierają w jednym zbiorowym miejscu wyborczym (§ 12 ustęp 3 i 4), natenczas za podstawę czynności wyborczej mają służyć listy wyborcze poszczególnych gmin miejscowych, uporządkowane kolejno po sobie jako listy częściowe, bez sporządzania z nich listy ogólnej.

Przy układaniu list wyborczych wpiszą do nich naczelnicy gmin z urzędu

wszystkie te osoby, których uprawnienie jest im znane lub też zapomocą pewnych danych może być stwierdzone.

Przy układaniu list wyborczych dla wyborców wyłączonych ze względu na ich narodowość, należy brać za podstawę ostatni ogólny spis ludności i rubrykę języka potocznego.

Listy wyborcze sporządzać należy przynajmniej w dwóch egzemplarzach.

§ 20.

Po sporządzeniu listy wyborczej przedłoży naczelnik gminy oba egzemplarze położonemu starostwu, w stołecznym mieście Lwowie zaś Namiestnictwu. Dla miasta Krakowa wyznacza Namiestnictwo kierownika władzy politycznej, któremu poruczono sprawdzenie list wyborczych jakoteż rozstrzyganie reklamacji; temu przedłoży Prezydent miasta listę wyborczą.

Wraz z listą wyborczą dla wyborców z klasy cenzusowej miast, jak i dla wyborców z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek przedłoży naczelnik gminy właściwej Władzy politycznej także ten spis osób i opłaconych przez nie podatków bezpośrednich, na podstawie którego obliczono, którym z tych osób służy prawo wyboru w klasie cenzusowej miast w myśl § 2, ustęp 1 tej ordynacji, względnie prawo podwójnego głosu w klasie gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek w myśl § 7, ustęp 3.

Władza polityczna sprostuje z urzędu dostrzeżone usterki w liście wyborczej i jeden egzemplarz sprostowanej listy zwróci naczelnikowi gminy.

Przeciw sprostowaniu listy wyborczej, dokonaniem z urzędu, można wystąpić tylko w drodze reklamacji.

Naczelnik gminy wyłoży listę przez dni czternaście w lokalu urzędowym gminy, codziennie w czasie przez władzę polityczną oznaczonym i publicznie obwieścić się mającym, dla wol-

nego przeglądu i poda to wyłożenie listy wyborczej do publicznej wiadomości z równoczesnym wyznaczeniem czteronastodniowego terminu reklamacyjnego, liczącego się od dnia obwieszczenia, przy taczając zarazem postanowienia § 21 niniejszej ordynacji, odnoszące się do sposobu wnoszenia reklamacji i rekursów. Jeżeli uprawnieni do wyboru z jednej gminy wybierają w różnych okręgach wyborczych (§ 19, ustęp 3, zdanie pierwsze), listy wyborcze wyłożyć należy w obrębie odnośnych okręgów wyborczych. — Wraz z listą wyborczą dla wyborcu z klasy cenzusowej miast, jak i dla wyborcu z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek wyłoży naczelnik gminy dla wolnego przeglądu także spis, o którym mowa w ustępie drugim niniejszego paragrafu.

Prawo przeglądu listy wyborczej uprawnia także do robienia przy sposobności tego przeglądu notatek z tej listy.

W gminach liczących do 5000 włącznie mieszkańców, lista wyborcza musi być wyłożona do przeglądu każdego dnia przez pięć godzin. W gminach ponad 5000 mieszkańców lista wyborcza ma być wyłożona przez ośm godzin; nadto należy odbić listę wyborczą w czas w dostatecznej liczbie i z chwilą nastania terminu reklamacyjnego wydać na żądanie każdemu odbitkę za zwrotem przypadających za jeden egzemplarz kosztów sporządzenia.

Kto żąda wydania takiej odbitki listy wyborczej, ma to oznajmić ustnie lub pisemnie naczelnikowi gminy w ciągu dni ośmiu po rozpisaniu wyboru; oświadczenie tego rodzaju zobowiązuje żądającego do odbioru zamówionej listy i zapłaty kosztów jej sporządzenia, przypadających za sporządzone egzemplarze.

Zgłoszeń po tym czasie wpływających nie należy uwzględniać.

W ciągu dalszych dni ośmiu należy złożyć u naczelnika gminy 50 procent przybliżonych kosztów sporządzenia, w

przeciwnym razie zgłoszenie jest bezskuteczne.

Przy odbiorze uiszczyć należy resztę kosztów, które w razie nieodebrania listy przez zgłaszającego, mogą być także ściągnięte w drodze politycznej egzekucji.

Pod tymi samymi warunkami wydawać należy każdemu na żądanie także ewentualne dodatki do listy wyborczej.

§ 21.

Reklamacje przeciw liście wyborczej mogą być wnoszone:

1. z powodu wpisania nieuprawnionych do wyboru;
2. z powodu niewpisania uprawnionych do wyboru;
3. z powodu przyznania wyborcom z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek głosu liczącego się za dwa, zamiast głosu liczącego się za jeden;
4. z powodu nieprzyznania wyborcom z tejże klasy głosu liczącego się za dwa, lecz tylko głosu liczącego się za jeden;
5. w gminach, w których wyborcy należą do okręgów wyborczych różnych ze względu na ich narodowość, o przeniesienie z listy jednego okręgu do listy okręgu drugiego.

Reklamacje z powodów podanych pod 1, 2, 3, i 4, może wnosić każdy wyborca, który w listach wyborczych danego okręgu jest zapisany; reklamacje z powodów podanych pod 5 może wnosić każdy wyborca umieszczony na jednej z list wyborczych obu okręgów, o które idzie.

Interesowany może reklamować swoje prawo wyborcze, chociaż na listach wyborczych danego okręgu zamieszczony nie został; do żądania przeniesienia wyborcy z listy jednego okręgu na listę drugiego według p. 5., uprawniony jest wyłącznie sam wyborca, o ile reklamacja opiera się na twierdzeniu, że wpis języka potocznego podany przy ostatnim

spisie jest niezgodny z faktycznym stanem rzeczy, względnie o ile się opiera na postanowieniu zawartem w ostatnim ustępie § 8. ordynacji wyborczej.

Reklamacje wnosić należy w każdym poszczególnym wypadku z osobna. Kto żąda wykreślenia osoby w liście zapisanej, przytoczyć powinien fakty, które uzasadniają, że osoba ta w danym okręgu wyborczym niema prawa wyboru.

Kto żąda wpisania osoby w liście niezapisanej, przedstawić powinien dowody, które uzasadniają, że osoba ta w danym okręgu wyborczym ma prawo głosowania.

Jeżeli reklamujący domaga się przeniesienia go z listy jednego okręgu na listę drugiego według p. 5., to powinien przytoczyć i wykazać fakty, które twierdzenie o jego narodowości uzasadniają, na przepisany do tego celu formularz.

Tego rodzaju reklamacje osób trzecich należy odrzucić, jeżeli wpis reklamowanego do listy wyborczej, zgadza się, co do języka potocznego z wynikiem ostatniego spisu ludności.

Reklamacje należy wnosić u naczelnika gminy ustnie lub pisemnie.

§ 22.

Na podstawie reklamacji, wniesionych w wyznaczonym terminie, sporządzi naczelnik gminy wykaz osób reklamowanych, do którego należy wciągnąć osobno:

1. osoby, co do których zażądano ich wykreślenia z listy wyborczej (§ 21 punkt 1);
2. osoby, co do których zażądano przyznania im prawa głosu, liczącego się tylko za jeden, a nie za dwa (§ 21 punkt 3);
3. osoby, co do których zażądano dodatkowego wpisania ich do listy wyborczej (§ 21 punkt 2);
4. osoby, dla których zażądano przyznania im prawa głosu, liczącego się za dwa, a nie za jeden (§ 21 punkt 4);

5. osoby, co do których żądano przeniesienia ich z listy jednego okręgu narodowego na listę drugiego (§ 21 punkt 5).

Wykaz osób reklamowanych wyłoży naczelnik gminy najpóźniej trzeciego dnia po upływie terminu reklamacyjnego w miejscach, wskazanych w § 20 ustęp 5 do wolnego przeglądu przez trzy dni i ogłosi to publicznie. W ciągu tych trzech dni wolno osobom interesowanym (§ 21 ustęp drugi i trzeci) wnosić obrony względnie sprzeciwy przeciw reklamacyom.

Osobom, co do których wniesiono reklamacje z powodów wymienionych wyżej pod 1 i 2, winien naczelnik gminy na ich żądanie w ciągu powyższych trzech dni dać możność poinformowania się o motywach tych reklamacji.

Obrony i sprzeciwy wnosić należy u naczelnika gminy ustnie lub pisemnie.

Wniesione reklamacje przedłoży naczelnik gminy do rozstrzygnięcia oznaczonej w § 20 ustęp 1 Władzy politycznej, dołączając do poszczególnych reklamacji wniesione obrony i sprzeciwy.

Przeciw rozstrzygnięciu reklamacji przez starostwo może ten, kto wniósł reklamację, jak i ten, którego osoby wydane rozstrzygnięcie dotyczy, wnieść w ciągu dni trzech odwołanie do Namiestnictwa przez starostwo.

Rozstrzygnięcie Namiestnictwa jest w każdym wypadku ostateczne.

Reklamacje i odwołania, które wniesiono po upływie terminu, należy odrzucić jako spóźnione.

W razie uwzględnienia reklamacji przeprowadzi oznaczona w § 20, ustęp 1, władza polityczna sprostowanie listy wyborczej w sposób rozstrzygnięciu odpowiadający.

Jeżeli władza rozstrzygnie, że osoba, co do której wniesiono reklamację, ze względu na swą narodowość nie należy do tego okręgu wyborczego, na którego

liście została umieszczona, to polecając wykreślenie jej z tej listy, zarządzi równocześnie zapisanie jej na listę wyborczą okręgu wyborczego, do którego z tytułu swej narodowości należy.

Zresztą począwszy od chwili wyłożenia listy wyborczej (§ 20 ustęp piąty) sprostowania listy wyborczej należy przedsięwziąć tylko o tyle, o ile jest obowiązkiem władzy politycznej aż do czasu na trzy dni przed terminem wyboru, wykreślić z listy wyborczej te w niej zapisane osoby, co do których utrata obywatelstwa austriackiego, lub okoliczność, uzasadniająca po myśli §§ 14 i 15 tej ordynacji wyjęcie lub wykluczenie od uprawnienia do wyboru dopiero później nastąpiła lub na jaw wyszła.

Sprostowania listy wyborczej, przez władzę polityczną dokonane, podać należy do wiadomości naczelnika gminy w celu sprostowania także egzemplarza tej listy znajdującego się w urzędzie gminnym.

Najpóźniej ośm dni przed wyborem przedłoży naczelnik gminy znajdującą się u niego listę wyborczą ponownie władzy politycznej, która zbada, czy sprostowania listy wyborczej zarządzone w czasie postępowania reklamacyjnego zostały przeprowadzone, a zatem, czy obydwa egzemplarze listy wyborczej zgadzają się ze sobą. W razie przeciwnym sprostuje władza obydwa egzemplarze zgodnie ze sobą.

Jeden egzemplarz listy wyborczej należy doręczyć komisarzowi wyborczemu.

Jeżeli zajdzie potrzeba sprostowania listy wyborczej na podstawie orzeczenia reklamacyjnego już po jej oddaniu komisarzowi wyborczemu, to władza zaawiadomi o tem natychmiast naczelnika gminy miejsca wyboru i komisarza wyborczego. Naczelnik gminy sprostuje listę w obecności komisarza wyborczego, dołączając do niej polecenie władzy, zarządzające sprostowanie.

§ 23.

Skoro lista wyborcza po rozstrzygnięciu reklamacji sprostowaną zostanie, wyda władza polityczna w § 20, ustępie 1 oznaczona, dla miejsca wyboru właściwa, wyborcom karty legitymacyjne do wyboru posłów. Jeżeli gminy, należące do różnych powiatów politycznych, złączone zostaną w zbiorowe miejsca wyborcze (§ 12 ustęp 3 i 4), to celem wystawienia kart legitymacyjnych, należy po ukończeniu postępowania reklamacyjnego, listy wyborcze tych gmin przesłać władzy politycznej dla miejsca wyboru właściwej.

Karty legitymacyjne mają zawierać liczbę bieżącą dotyczącej listy wyborczej, miejsce, dzień i godzinę rozpoczęcia czynności wyborczej, jakoteż godzinę kiedy oddawanie głosów ma być ukończone, imię, nazwisko i mieszkanie uprawnionego do wyboru, ilość posłów, na których ma prawo głosować, wreszcie w tych przypadkach, w których głos liczy się podwójnie (§ 7, ust. 3 i 4) i w których oprócz posła wybiera się także jego zastępcę, zaznaczenie tych okoliczności.

Na odwrotnej stronie karty legitymacyjnej należy umieścić ważniejsze postanowienia ustawy z dnia 26. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 18.

W miastach mających własny statut można poruczyć wystawienie kart legitymacyjnych Prezydentowi miasta.

Karty legitymacyjne należy wyborcom w mieszkaniu doręczyć; doręczenie można poruczyć naczelnikowi gminy.

Władza, która wydaje karty legitymacyjne, zarządzi przez ogłoszenie w sposób w miejscu praktykowany wezwanie wyborców, aby w wypadkach, w których z jakiegokolwiek powodu karty legitymacyjne najpóźniej na 24 godzin przed dniem wyboru nie zostały im doręczone, podjęli je osobiście w miejscu w obwieszczeniu oznaczonym.

W miejsce zagubionej karty legitymacyjnej, wyda powołana do pierwszego

wystawienia władza uprawnionemu na jego żądanie duplikat karty legitymacyjnej, nawet w sam dzień wyboru.

§ 24.

Celem dokonania wyboru posłów należy wydać wyborcom razem z kartami legitymacyjnymi karty do głosowania, które muszą być opatrzone pieczęcią urzędową, oznaczonej w § 20, ust. 1 względnie § 23, ustęp 1, władzy politycznej lub wystawiającej karty legitymacyjne władzy gminnej (§ 23, ust. 4), i które nadto zawierać mają uwagę, że każda inna nie z urzędu wydana karta do głosowania, uważana będzie za nieważną.

Na karcie do głosowania wymienić należy, na ilu posłów wyborca ma prawo głosować, tudzież czy wyborca ma głosować tylko na posła, czy także na jego zastępcę. Jeżeli wyborcy służy głos podwójny (§ 7, ustęp 3 i 4) to okoliczność ta powinna być oznaczona wewnątrz karty do głosowania oraz zewnątrz w sposób taki, aby po złożeniu karty było to widoczne.

Karty do głosowania, potrzebne dla przedsięwzięcia wyboru ściślejszego, wydaje Komisarz wyborczy, o ile ich poprzednio władza do pierwszego wystawienia powołana, nie doręczyła wyborcom w inny sposób.

W miejsce zgubionych lub nie nadających się do użytku kart do głosowania, wyda na żądanie uprawnionych do wyboru władza wyżej wspomniana względnie w dniu wyboru i wyboru ściślejszego komisarz wyborczy, inne karty do głosowania.

Czas trwania oddawania głosów należy oznaczyć w ten sposób, by wykonanie prawa wyboru było o ile możliwości dla wyborców zabezpieczone.

§ 25.

Kierownictwo czynności wyborczej, odbywać się mającej w obecności komisarza wyborczego, należy poruczyć utwo-

rzony z wyborców komisji wyborczej, składającej się z siedmiu, a w gminach liczących mniej niż 1000 mieszkańców, z pięciu członków.

Z reguły ustanowić należy w każdym miejscu wyboru każdego okręgu wyborczego jedną komisję wyborczą.

Gdyby w którym miejscu wyboru, powołani do oddania głosu uprawnieni do wyboru, należeli do różnych narodowych okręgów wyborczych (§ 19, ustęp 4), natenczas należy utworzyć w miejscowości wyboru dla uprawnionych do wyboru każdego okręgu wyborczego osobną komisję wyborczą. W wypadku takim należy czynność wyborczą przeprowadzać dla każdego okręgu wyborczego oddzielnie co do miejsca lub co do czasu.

Gdzie ze względu na terytoryalną rozległość lub liczbę ludności byłoby wskazane, może władza polityczna, nad gminą bezpośrednio przełożona, w poszczególnych gminach miejscowych lub miejscowościach, zarządzić ustanowienie kilku komisji wyborczych w obrębie całego obszaru gminnego lub miejscowości. W gminach mających w danej klasie wyborczej więcej niż 1000 wyborców należy dla każdego 1000 wyborców ustanowić osobną komisję. Przydzielenie wyborców do poszczególnych komisji wyborczych odbywać się ma przytem podług porządku abecedowego albo też podług terytoryalnej przynależności; zarządzenia takie ogłosić należy w gminie we właściwym czasie, w sposób tam praktykowany. Przydzielenie według przynależności terytoryalnej (§ 19, ustęp 3) ma nastąpić przed sporządzeniem list wyborczych, przydzielenie zaś w porządku abecedowym w każdym razie przed wystawieniem kart legitymacyjnych.

Dla każdej komisji wyborczej postara się gmina miejsca wyboru o odpowiedni lokal wraz z niezbędnymi sprzętami i przyborami do pisania dla komisji wyborczej.

§ 26.

Komisarza wyborczego dla miasta Lwowa wyznaczy Namiestnictwo, a dla wyborów, które odbyć się mają poza obrębem stołecznego miasta kraju, to starostwo, w którego powiecie miejsce wyboru jest położone lub któremu Namiestnictwo wyznaczenie komisarza wyborczego poleci.

Urząd komisarza wyborczego jest, niezależnie od przepisów obowiązujących urzędników publicznych, urzędem honorowym, do którego przyjęcia obowiązany jest każdy, kto w miejscu wyborczym jest do wyboru uprawniony.

Każdej komisji wyborczej przyda komisarz wyborczy protokolanta, który prowadzić będzie protokół z przebiegu czynności wyborczej i wpisywać do niego wszystkie ważne wydarzenia, które zaszły podczas czynności wyborczej, w szczególności rozstrzygnięcia powzięte przez komisję wyborczą.

§ 27.

Reprezentacja gminna miejsca wyboru i komisarz wyborczy wyznaczają po trzech, względnie po dwóch członków komisji wyborczej i po dwóch zastępców członków komisji z pomiędzy uprawnionych do wyboru w miejscu wyboru i odnośnym okręgu wyborczym.

W gminach pod względem narodowym mieszanych a należących do jednego z okręgów dwumandatowych klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, obowiązany jest komisarz wyborczy dbać o to, by w miarę możliwości obie narodowości w komisji wyborczej były zastąpione.

Wyznaczonych w sposób wyżej podany sześciu, względnie czterech członków (zastępców), wybiera bezwzględną większością głosów siódmego, względnie piątego członka komisji wyborczej, który posiadać musi w miejscu wyboru i danym kole wyborczym, prawo wyboru.

Gdyby i przy drugim głosowaniu nie osiągnięto takiej większości głosów, wyznaczy tego członka komisarz wyborczy.

§ 28.

Członkowie komisji wyborczej wybierają z pomiędzy siebie względną większością głosów przewodniczącego.

W razie równości głosów rozstrzyga los, przez komisarza wyborczego wyciągnięty.

§ 29.

Do powzięcia uchwały i ukonstytuowania się komisji wyborczej potrzebna jest obecność przynajmniej czterech członków.

Uchwały komisji wyborczej zapadają bez względu na liczbę głosujących, względną większością głosów.

Przewodniczący komisji wyborczej głosuje tylko w razie równości głosów i w takim razie głosem swoim rozstrzyga.

§ 30.

O dopuszczeniu do oddania głosu lub o ważności oddanych głosów rozstrzyga komisja wyborcza tylko w następujących przypadkach:

a) jeżeli przy oddawaniu głosów powstaje uzasadniona wątpliwość co do tożsamości osoby zgłaszającej się z kartą legitymacyjną, z osobą uprawnioną do wyboru, dla której karta legitymacyjna jest wystawiona;

b) jeżeli jest wątpliwość co do ważności lub nieważności poszczególnych oddanych głosów, albo

c) jeżeli podczas czynności wyborczej podniesiono zarzut przeciw uprawnieniu do wyboru osoby, do listy wyborczej wpisanej.

Zarzuty po myśli ustępów a) i c) podnieść mogą nietylko komisarz wyborczy i członkowie komisji wyborczej, lecz także i wyborcy, ci ostatni usunie

lub pisemnie, i to tylko tak długo, dopóki osoba, której uprawnienie do wyboru zakwestyonowano, nie oddała jeszcze głosu, a w przypadku pod c) wspomnianym o tyle tylko, o ile ktoś twierdzi, że osoba ta od czasu ustalenia listy wyborczej utraciła obywatelstwo austriackie albo z powodów, przewidzianych w §§ 14 i 15 tej ordynacji, straciła prawo wyborcze.

Rozstrzygnięcie komisji wyborczej nastąpić musi w każdym poszczególnym przypadku przed dalszym ciągiem aktu wyborczego.

Od tego rozstrzygnięcia nie ma odwołania.

§ 31.

Komisarz wyborczy utrzymuje spokój i porządek podczas czynności wyborczej i czuwa nad przestrzeganiem postanowień ordynacji wyborczej. — Nie powinien także dopuścić, aby komisja wyborcza przekraczała swój zakres działania.

W szczególności zaś sprzeciwi się komisarz rozstrzygnięciu komisji wyborczej powziętemu wbrew ustawie i zażądania wpisania każdego takiego swego przeciwnika do protokołu wyborczego.

§ 32.

Wydane wyborcom karty legitymacyjne uważać należy jako wezwanie do jawienia się bez wszelkiego dalszego zaproszenia w dniu na kartach podanym i w oznaczonej tam godzinie, celem wzięcia udziału w wyborze.

Tylko wyborcy posiadający kartę legitymacyjną mają celem oddania głosu wstęp do lokalu wyborczego; po oddaniu głosu mają lokal wyborczy natychmiast opuścić. O ile się to do prawidłowego przeprowadzenia wyboru okaże potrzebne, należy wyborców wpuszczać w liczbie ograniczonej, nie mniej jednak jak po trzech, do lokalu wyborczego. Zarządzenie takie może wydać władza

polityczna powiatowa lub komisarz wyborczy.

Na życzenie stronnictw wyborczych należy do aktu wyborczego z pomiędzy uprawnionych do wyboru dobrać dwóch do pięciu — w większych miastach do dziesięciu — mężów zaufania, którzy mają prawo być obecni przy akcie wyborczym w komisjach szczegółowych, aż do ogłoszenia wyniku obliczenia głosów, a muszą być uprawnieni do wyboru w danym okręgu i miejscu wyborczym.

Tych mężów zaufania podadzą najpóźniej do pięciu dni przed wyborem ubiegające się przy wyborze stronnictwa imiennie do wiadomości politycznej władzy powiatowej miejsca wyboru (Prezydenta miasta), która wyznaczy ostatecznie odpowiednią ilość z pomiędzy przedstawionych, uwzględniając o ile można wszystkie ubiegające się stronnictwa.

Co do dopuszczenia mężów zaufania do czynności głównej Komisji wyborczej, mają być zastosowane postanowienia ustępu trzeciego i czwartego.

Mężowie zaufania są jedynie świadkami czynności wyborczej i oprócz służącego wyborcom po myśli § 30 lit. a) i c), prawa wnoszenia zarzutów, nie mają żadnego dalszego wpływu na tok czynności wyborczej, wolno im jednak podczas aktu wyborczego czynić sobie zapiski.

W czasie czynności wyborczej nie wolno w lokalu wyborczym, jak i w budynku, w którym się ten lokal znajduje, tudzież w pobliżu budynku w obwodzie, przez polityczną władzę powiatową oznaczonym, wygłaszać przemów do wyborców, jakoteż w jakikolwiek inny sposób agitować. Lokal wyborczy należy tak urządzić, by wyborcy mogli swobodnie wchodzić i wychodzić.

Obwód, w którym są zakazane przemowy do wyborców, jakoteż wszelkie inne agitacje wyborcze, oznacza polityczna władza powiatowa i ogłasza to w miej-

scu wyboru z dodatkiem, że przekroczenie tego zakazu podlega karze w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198.

Przed rozpoczęciem czynności wyborczej zarządzi komisarz wyborczy, aby jeden egzemplarz powyższego ogłoszenia przybito w miejscu widocznym na budynku, w którym lokal wyborczy się znajduje.

§ 33.

Czynność wyborcza rozpoczyna się w dniu wyboru, o godzinie oznaczonej i w przeznaczonym do tego miejscu, ukonstytuowaniem komisji wyborczej, która odbierze listę wyborczą, jakoteż przygotowane wykazy głosowania i listy obliczenia głosów.

Gdyby z braku ustawowych warunków komisja wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp pierwszy), natenczas czynności komisji wyborczej obejmie komisarz wyborczy i wykonywa je aż do ich ukończenia.

§ 34.

Głosowanie odbywa się za pomocą kart do głosowania.

Przy wyborze używać można tylko kart do głosowania, wydanych przez władzę i opatrzonych jej pieczęcią, pod nieważnością głosu.

Nazwy kandydatów na kartach głosowania mogą być napisane, drukowane lub pieczęcią wyciskane, a nie naklejane.

§ 35.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania przekona się komisja wyborcza wobec mężów zaufania, o ile są obecni, czy urna przeznaczona na karty głosowania jest próżna.

Głosowanie zaczyna się od tego, że członkowie komisji wyborczej oddają

swoje głosy. Następnie oddają głosy wyborcy.

Każdy wyborca, oddając głos, ma okazać swą kartę legitymacyjną, którą należy mu zwrócić po przejrzaniu.

Osoby oddające głos należy wpisywać po imieniu i nazwisku do wykazu głosowania, którego jeden egzemplarz prowadzi protokolant, a drugi jeden z członków komisji wyborczej. Jednocześnie należy zaznaczyć w liście wyborczej, że wyborca głos oddał.

§ 36.

Przy głosowaniu odbiera przewodniczący komisji wyborczej od każdego wyborcy złożoną kartę do głosowania, wkłada każdą z osobna do urny wyborczej, nie otwierając jej i czuwa nad tem, aby zamiast jednej nie oddano więcej kart do głosowania, a zamiast karty z głosem liczącym się za jeden, nie oddano karty z głosem, liczącym się za dwa.

§ 37.

Głosowanie raz rozpoczęte z reguły nie może być przerwane.

Oddawanie głosów należy o wyznaczonej godzinie ukończyć. Nie wolno jednak od oddania głosów wykluczyć tych wyborców, którzy jeszcze przed upływem oznaczonej na zamknięcie głosowania godziny jawili się do wyboru w lokalu wyborczym, w poczekalni przez komisję wyborczą dla wyborców przeznaczoną, albo też bezpośrednio przed lokalem wyborczym. Rzeczą jest przede wszystkim komisarza wyborczego czuwać nad tem, aby osoby te od wykonania prawa wyborczego nie były wykluczone.

Jeżeli zajdą okoliczności, które przeszkadzają rozpoczęciu, dalszemu prowadzeniu lub ukończeniu czynności wyborczej, natenczas może komisya wyborcza za zgodą komisarza wyborczego odroczyć lub przedłużyć czynność wyborczą do dnia następnego.

Każde odroczenie lub przedłużenie należy ogłosić zawczasu, w sposób w miejscu praktykowany.

Jeżeli oddawanie głosów już się zaczęło, ma komisya wyborcza i komisarz wyborczy opieczetować akta wyborcze i urnę wyborczą z kartkami do głosowania w niej zawartemi i przechować je aż do dalszego ciągu czynności wyborczej.

§ 38.

Po ukończeniu głosowania, które przewodniczący komisji wyborczej ogłosi, należy zamknąć lokal wyborczy, w którym pozostać mają tylko komisarz wyborczy i członkowie komisji wyborczej wraz z protokolantem i mężami zaufania (§ 32, ustęp 3).

Zanim się obliczanie głosów rozpocznie, pomiesza przewodniczący komisji wyborczej karty do głosowania w urnie wyborczej, a potem wyjmie je i policzy. Następnie jeden z członków komisji wyborczej rozwija każdą kartę do głosowania z osobna i obejrzawszy ją, podaje do obejrzenia innym członkom komisji.

Przy wyborze z klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek, należy oddzielnie policzyć karty z głosem liczącym się za dwa a oddzielnie karty z głosem liczącym się za jeden (§ 36) i głosy pojedyncze, jakoteż podwójne osobno zapisać w liście obliczenia głosów.

Dwaj członkowie komisji wyborczej mają prowadzić każdy z osobna dla osób, które otrzymały głosy pojedyncze lub podwójne, listę obliczenia głosów, do której wpisuje się każdego, kto otrzyma na posta głos pojedynczy lub podwójny, po imieniu i nazwisku, a obok tego nazwiska umieszcza się liczbę 1, przy drugim na niego oddanym głosie pojedynczym lub podwójnym liczbę 2, przy trzecim liczbę 3, i t. d. W celu stwierdzenia wyniku głosowania należy liczbę zapisanych podwójnych głosów przez dwa pomnożyć. Obie te listy obliczenia głosów muszą

się ze sobą zgadzać i mają być podpisane przez wszystkich członków komisji i komisarza wyborczego. Suma pojedynczych i podwójnych głosów oddanych na każdego kandydata musi być także literami w protokole wpisana.

Postanowienia ustępu poprzedniego obowiązują także pod względem wyboru zastępców (§ 44), przyczem jednak liczyć się ma głosy tak, że głosy oddane na jedną osobę zlicza się tylko o tyle, o ile osoba ta otrzymała głosy na zastępcę tego samego posła. W liście obliczenia głosów dla zastępców należy przeto obok imienia i nazwiska wybranego, podać imię i nazwisko tego, którego zastępcą się go obiera (zastępca dla N. N.).

§ 39.

Głosy oddane na osobę, która po myśli §§ 14 i 15 tej ordynacji jest wyłączone lub wykluczona od wybieralności, głosy oddane warunkowo lub głosy, do których dodano polecenia dla mającego być wybranym, nakoniec głosy, z których nie można poznać dokładnie oznaczonej nimi osoby, są nieważne i nie będą doliczone do oddanych głosów.

Do ilości oddanych głosów nie należy wliczać próżnych kartek do głosowania oraz kartek, które zawierają tylko nieważne głosy.

W okręgach wyborczych, w których wybierać się ma także zastępców, nie należy liczyć kartek głosowania opiewających nie na posła, lecz jedynie na zastępcę.

Jeżeli karta do głosowania zawiera więcej imion i nazwisk niż wyborca ma posłów (zastępców) wybierać, należy uwzględnić tylko imiona i nazwiska najpierw na kartce do głosowania umieszczone.

§ 40.

Po ukończeniu czynności należy zamknąć spisany z niej protokół, a członkowie komisji wyborczej, komisarz wy-

borczy i protokolant mają go podpisać, równie jak i wykaz głosowania, a następnie razem z listą wyborczą, wykazem głosowania i podpisanymi listami obliczenia głosów, z kartami do głosowania, tak ważnymi jak i za nieważne uznane, wspólnie opieczętować i opatrzony napisem, treść oznaczającym, oddać komisarzowi wyborczemu.

Wynik obliczenia głosów ogłosi przewodniczący komisji wyborczej po ponownem otwarciu lokalu wyborczego.

Jeżeli wybór posła tym aktem wyborczym został już dokonany, ma komisarz wyborczy odesłać akt wyborczy Namiestnictwu; gdyby zaś oddawanie głosów z powodu jednego i tego samego wyboru odbywało się na więcej niż jednym zgromadzeniu wyborczem, komisarzowi wyborczemu, ustanowionemu dla głównej komisji wyborczej.

Jeżeli nie wszyscy członkowie komisji wyborczej podpiszą akta wyborcze, należy przyczynę tego podać w protokole wyborczym.

§ 41.

W tych przypadkach, w których głosowanie przy jednym i tym samym wyborze posła, odbywa się na więcej niż jednym zgromadzeniu wyborczem, zestawienia ogólnego wyniku ze wszystkich miejsc głosowania dokona główna komisja wyborcza, która w tym celu ma odebrać od komisarza wyborczego, ustanowionego dla głównej komisji wyborczej, akta wyborcze, przysłane mu przez poszczególnych komisarzy wyborczych.

Komisarza dla głównej komisji wyborczej wyznacza władza oznaczona w § 26 ustęp 1, i ona też wyznacza dzień i godzinę zebrania się tej komisji.

Jeżeli okręg wyborczy klasy cenzusowej miast lub klasy powszechnej miast składa się z kilku miast względnie miejscowości, zbiera się główna Komisja wyborcza w miejscu wymienionem w dodatku tabelarycznym na pierwszym miejscu okręgu wyborczego; w okręgach

wyborczych klasy gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek zbiera się główna Komisya wyborcza w siedzibie sądu powiatowego względnie w siedzibie tego sądu powiatowego, który jest na pierwszym miejscu wymieniony, z wyjątkiem tych okręgów, w których w dodatku tabelarycznym wyznaczone jest inne miejsce dla głównej komisji wyborczej.

Główna komisya wyborcza zbiera się w obecności komisarza wyborczego i składa się z siedmiu członków (czterech zastępców), z których po trzech członków (i po dwóch zastępców) wyznacza z pomiędzy uprawnionych do wyboru w tem miejscu i w tym okręgu wyborczym reprezentacya gminna siedziby głównej komisji wyborczej i komisarz wyborczy; siódmego członka wybiera się, lub mianuje po myśli postanowień § 27. Przewodniczącego głównej komisji wyborczej wybierają z pomiędzy siebie członkowie komisji względną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, który wyciągnie komisarz wyborczy (§ 28).

Członkowie komisji wyborczej, której poruczonem było kierownictwo wyboru w miejscu głównej komisji wyborczej, mogą być wyznaczeni także na członków głównej komisji wyborczej.

Gdyby w braku ustawowych warunków główna komisya wyborcza nie mogła się ukonstytuować, lub gdyby po ukonstytuowaniu się komisji wskutek ubytku członków (zastępców) zabrakło kompletu (§ 29, ustęp 1), natenczas jej czynności obejmie komisarz wyborczy (§ 33, ustęp 2).

Podczas obliczania wyników wyboru mają wstęp do lokalu tej komisji tylko komisarz wyborczy, członkowie głównej komisji wyborczej, protokolant i mężowie zaufania.

Główna komisya wyborcza ma zstawić wyniki czynności wyborczych, przez poszczególne komisye wyborcze ustalone, nie wdając się w kontrolę czynności urzędowych tych komisji.

Po obliczeniu ogólnego wyniku wyboru zamyka się protokół z tego spisany; członkowie komisji wyborczej, komisarz wyborczy i protokolant podpiszą go i wraz z aktami wyborczymi, przez poszczególnych komisarzy wyborczych nadesłanymi, opieczętują, a następnie opatrzywszy napisem, oznaczającym treść, oddadzą komisarzowi wyborczemu, który prześle wszystkie akta Namiestnictwu.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej ogłasza wynik wyboru po otwarciu lokalu komisyjnego.

§ 42.

Jeżeli w okręgu wyborczym wybiera się tylko jednego posła, za obranego uważa się tego, kto uzyskał więcej, niż połowę wszystkich oddanych ważnych głosów.

Jeżeli nie osiągnięto takiej bezwzględnej większości głosów, przystępuje się do wyboru ściślejszego.

Przy wyborze ściślejszym ograniczyć się mają wyborcy tylko do tych dwóch osób, które przy poprzedzającym akcie wyborczym najwięcej głosów uzyskały.

Jeżeli w okręgu wyborczym wybiera się kilku posłów, a każdy wyborca głosować ma na tylu posłów, ilu na okręg przypada (§ 7, ustęp 1), to za wybranych uważa się tych, na których opiewa więcej niż połowa wszystkich ważnie oddanych kart głosowania; gdyby zaś wymaganą liczbę głosów osiągnęło więcej kandydatów, niż posłów na dany okręg przypada, to za wybranych uważa się tych z pośród tych kandydatów, którzy stosunkowo najwięcej głosów osiągnęli. W razie równości głosów rostrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej. Jeżeli natomiast mniejsza liczba kandydatów osiągnęła wymaganą liczbę głosów, niż posłów na okręg przypada, to celem wyboru brakującej liczby posłów, zarządza się wybór ściślejszy.

Przy tym wyborze ściślejszym ograniczyć się mają wyborcy do tych tylko osób, które po wybranym przy głównym wyborze posła, względnie posłach, najwięcej głosów otrzymały. Liczba osób, pod ściślejszy wybór poddać się mających, będzie dwa razy tak wielka, jak liczba posłów wybrać się jeszcze mających.

W razie równości głosów rozstrzyga wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej los, kto ma wejść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, który przy ściślejszym wyborze padnie na kandydata do tego wyboru w myśl powyższych postanowień nie powołanego, jest nieważny.

Za wybranych uważa się tych, którzy otrzymali największą ilość głosów.

Jeżeli przy wyborze ściślejszym wszystkie oddane głosy ważne są równo rozdzielone pomiędzy osoby, do wyboru wchodzące, natenczas los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej rozstrzyga, kto z nich ma być uznany za wybranego.

§ 43.

W okręgach wyborczych, na które przypada dwóch posłów, a każdy wyborca głosować ma tylko na jednego posła, wybór przychodzi do skutku, gdy dwaj kandydaci którzy otrzymali względnie największą ilość głosów, mają łącznie ponad 70% a każdy z nich więcej niż 30% wszystkich oddanych ważnych głosów. W takim razie ci dwaj kandydaci są wybrani.

Gdyby dwaj kandydaci nie uzyskali tej ilości głosów, należy przystąpić do wyboru ściślejszego.

Gdyby jednak przy pierwszym wyborze wszystkie ważne głosy rozdzieliły się między dwóch kandydatów, natenczas tych dwóch kandydatów należy uważać za wybranych, chociażby stosunek głosów nie odpowiadał wymogom ustępu pierwszego.

Wybór ściślejszy odbywa się pomiędzy temi trzema osobami, które przy pierwszym akcie wyborczym uzyskały najwięcej głosów, przyczem za wybrane uważać należy te dwie osoby, na które padnie najwięcej głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej, kto ma wejść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, który przy ściślejszym wyborze padnie na osobę do tego wyboru nie należącą, jest nieważny.

Jeżeli przy wyborze ściślejszym wszystkie oddane głosy ważne są równo rozdzielone pomiędzy wszystkie trzy osoby, do wyboru wchodzące, natenczas los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej rozstrzyga, które z nich mają być uznane za wybranych.

Gdyby przy pierwszym względnie przy ściślejszym wyborze wszystkie głosy padły na jednego kandydata, tego uważać należy za wybranego, a Namiestnik zarządzi bezzwłocznie wybór uzupełniający na drugiego posła na podstawie tej samej listy wyborczej, przy którym wyborze należy zastosować przepis § 42.

§ 44.

W tych wszystkich okręgach wyborczych, na które przypada dwóch posłów a każdy wyborca ma głosować tylko na jednego posła (§ 43), wybiera się zarazem zastępców.

Wyboru dokonywa się za pomocą tej samej karty do głosowania, którą wyborca oddaje głos na posła a to w ten sposób, że każdy wyborca wypisze na swojej karcie do głosowania oprócz imienia i nazwiska tej osoby, którą na posła wybiera, w drugiej rubryce karty do głosowania także jeszcze imię i nazwisko drugiej osoby, którą wybiera na zastępcę. Wybór zastępcy przychodzi do skutku w tym akcie wyborczym, w którym dokonano wyboru posła.

Przy wyborze zastępcy liczy się tylko głosy, znajdujące się na ważnych kar-

tach do głosowania, oddanych na obranego posła. Za wybranego zastępcę uważać należy tego, kto w ten sposób względnie najwięcej głosów uzyskał. Gdy przy rozstrzygającym akcie wyborczym dwie lub więcej osób otrzymało jednakową ilość głosów, rozstrzyga pomiędzy niemi los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji, którą z tych osób uważać należy za wybraną zastępcą.

Zastępca wchodzi do Sejmu w tym razie, gdy mandat tego posła, którego zastępcą został wybrany, opróżni się. Gdyby jednak oba mandaty poselskie okręgu wyborczego równocześnie opróżniły się, należy dla obu zarządzić nowe wybory.

Jeżeli zastępca utraci prawo wybieralności, umrze lub też zrzeknie się swojej funkcji jako zastępca, natenczas w razie opróżnienia odnośnego mandatu poselskiego nie należy go obsadzać aż do czasu zarządzenia powszechnych nowych wyborów, względnie aż do opróżnienia drugiego mandatu. Tak samo postąpić należy, jeżeli zastępca, który wszedł do Sejmu, z jakiegokolwiek powodu przestanie być członkiem Sejmu.

§ 45.

Uprawnieni do wyboru, którzy przy głównym akcie wyborczym nie głosowali, nie są z tego powodu wykluczeni od wykonania prawa głosowania przy wyborze ściślejszym.

Jeżeli zajdzie potrzeba ściślejszego wyboru, to komisarz wyborczy, względnie jeżeli wybór odbywał się w kilku miejscach wyborczych lub zgromadzeniach wyborczych, komisarz wyborczy głównej komisji wyborczej zarządzi wybór ściślejszy.

§ 46.

Namiestnik po przejrzeniu aktów wyborczych nadesłanych mu po myśli §§ 40 i 41, wystawi i każe doręczyć każdemu wybranemu posłowi, a w przypadku, przewidzianym w § 44 w razie

opróżnienia mandatu poselskiego, odnośnemu zastępcy, o ile posiada warunki obieralności przepisane § 13 niniejszej ordynacyi, certyfikat wyborczy, który uprawnia wybranego do wejścia w skład Sejmu.

Jeżeli z powodu braku któregoś z potrzebnych ustawowych warunków wybieralności, zostanie odmówione wystawienie certyfikatu wyborczego, nowy wybór można będzie dopiero wtedy zarządzić, gdy Sejm dany wybór unieważni.

Akta wyborcze należy przesłać Wydziałowi krajowemu.

Dopóki Sejm nie unieważni wyboru posła, mającego certyfikat wyborczy, albo zastępcy, który wszedł do Sejmu (§ 44), dopóty zasiada on w Sejmie i ma prawo wykonywania mandatu.

Jeżeli wybór posła lub zastępcy, któremu odmówiono wystawienia certyfikatu wyborczego, uznany zostanie za ważny, ma go Marszałek krajowy wezwać do wejścia w skład Sejmu.

§ 47.

Jeżeli ta sama osoba będzie wybraną posłem w dwóch lub więcej okręgach wyborczych, to najpóźniej do dnia pięciu po ukonstytuowaniu się nowo wybranego Sejmu, a w razie wyboru uzupełniającego, po otwarciu najbliższej sesji sejmowej, ma się oświadczyć, który wybór przyjmuje. Jeżeli w tym terminie się nie oświadczy, rozstrzyga losowanie, dokonane przez Marszałka krajowego na publicznem posiedzeniu Sejmu, z którego okręgu wyborczego ma mandat zatrzymać. Dla mandatu wyborczego, który się opróżnił, należy rozpisać nowy wybór.

Jeżeli jednak w danym okręgu wyborczym wybrany został po myśli postanowień § 44 zastępca posła, znajdują zastosowanie postanowienia przedostatniego i ostatniego ustępu tego paragrafu.

§ 48.

Jeżeli w ciągu dziewięćdziesięciu dni po wyborze posła będzie zarządzony wybór uzupełniający w miejsce tego posła, to wybór ten należy przeprowadzić na podstawie list wyborczych, użytych przy poprzednim wyborze, o ile wyboru posła nie unieważniono właśnie z powodu niedokładności tych list.

III. O przeprowadzeniu wyborów z Izby handlowych i przemysłowych.]

§ 49.

Równocześnie z rozpisaniem wyborów wezwie Namiestnik pisemnie Izby handlowe i przemysłowe w Krakowie, Lwowie i Brodach, ażeby w oznaczonym dniu wyborczym dokonały wyboru posła względnie posłów.

§ 50.

Wybór odbywa się w sposób przepisany dla wyboru Prezydenta Izby handlowej i przemysłowej w obecności komisarza wyborczego, którego wyznacza Namiestnik.

Przy wyborze z Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie i we Lwowie, każdy głosujący głosować będzie na dwóch posłów i znajdą zastosowanie postanowienia § 42. niniejszej ordynacji wyborczej.

§ 51.

Protokół z przeprowadzonego wyboru przedłoży komisarz wyborczy Namiestnikowi, celem wystawienia certyfikatu wyborczego i przesłania aktów Wydziałowi krajowemu (§ 46).

IV. O przeprowadzeniu wyborów z klasy stowarzyszeń przemysłowych m. Lwowa i m. Krakowa.

§ 52.

Klasa stowarzyszeń przemysłowych obejmuje istniejące we Lwowie i w Krakowie stowarzyszenia przemysłów ręko-

dzielniczych uznanych za takie w myśl § 1 ustawy przemysłowej, oraz przemysłów koncesjonowanych wymienionych w § 15 p. 1, jednak tylko wymienionych tam przemysłów wytwórczych, mianowicie: drukarnie, litografie, miedziorytnie, stalorytnie, drzeworytnie z wykluczeniem handlu wytworami tych gałęzi przemysłu, dalej obejmuje stowarzyszenia przemysłów wymienionych w tym §-fie ustawy przemysłowej pod p. 6, 7, 10, 17, 18 i 20, wreszcie przemysłu wymienionego w rozp. min. z dnia 25 marca 1883, Dz. u. p. Nr. 41.

§ 53.

Wybór posła w tej klasie odbywa się za pośrednictwem delegatów (wybranych wyborców). Do wyboru delegatów są uprawnieni wszyscy członkowie wymienionych stowarzyszeń, którzy w dniu rozpisania wyborów sejmowych posiadają obywatelstwo austriackie, ukończyli 24 rok życia, nie są po myśli postanowień §§ 14 i 15 tej ordynacji wyjęci lub wykluczeni od prawa wyboru do Sejmu lub po myśli postanowień § 118 ustawy przemysłowej i postanowień odnośnych statutów stowarzyszenia od udziału w głosowaniu i od wybieralności w stowarzyszeniu.

W stowarzyszeniach, których okręg rozciąga się poza terytorium miasta Lwowa lub Krakowa mają prawo wyboru delegatów tylko członkowie mający siedzibę przemysłu w siedzibie stowarzyszenia.

Każde stowarzyszenie wybiera jednego delegata na 10 członków stowarzyszenia, liczba delegatów jednego stowarzyszenia nie może jednak być mniejszą od dwóch, ani większą od pięciu. Delegatem może być tylko wyborca z odnośnego stowarzyszenia, posiadający w myśl § 13. bierne prawo wyboru.

§ 54.

Równocześnie z rozpisaniem wyborów Namiestnik wezwie pisemnie pre-

zydentów miast I.wowa i Krakowa do przedsięwzięcia wyboru delegatów stowarzyszeń przemysłowych, uprawnionych w myśl niniejszej ustawy do wyboru posła. Prezydent miasta wezwie przełożenia uprawnionych do wyboru posła stowarzyszeń przemysłowych, aby sporządziły i przedłożyły Magistratowi spis członków stowarzyszenia posiadających prawo wyboru delegatów, zarządzi wyłożenie tego spisu w Magistracie przez 8 dni w oznaczyć się mających godzinach do przejrzania i wnoszenia reklamacyi.

Gdyby przełożenie stowarzyszenia spisu uprawnionych do wyboru członków w oznaczonym czasie nie przedłożyło, zarządzi Magistrat sporządzenie spisu wyborców z urzędu.

Wyłożenie spisu wyborców i termin wnoszenia reklamacyi ogłosi Prezydent miasta przez przybicie na tablicy ogłoszeń w Magistracie i zawiadomi o tem przełożenie stowarzyszenia. — Do wnoszenia reklamacyi na wpisanie uprawnionych, względnie wykreślenie wpisanych, uprawnieni są tylko członkowie danego stowarzyszenia. Reklamacye załatwia Prezydent miasta a rozstrzygnięcie jego jest ostateczne.

§ 55.

Po prawomocności listy wyborców oznaczy Magistrat liczbę przypadających na stowarzyszenie delegatów, wyznaczy dzień, godzinę i miejsce ich wyboru i termin ten, oraz liczbę delegatów ogłosi w sposób wyżej wskazany. Wybór delegatów odbywa się w obecności komisarza wyborczego, którego wyznaczy Prezydent z grona urzędników Magistratu a kierownictwo aktu wyborczego, sprawuje komisya złożona z pięciu członków uprawnionych do wyboru, z których trzech wybierają wyborcy a dwóch powołuje komisarz wyborczy. Każdy wyborca głosuje na tylu delegatów, ilu na dane stowarzyszenie przypada.

Po dokonaniu wyboru delegatów Prezydent miasta skonstatuje legalność

aktu wyborczego, a jeżeli nie okaże się potrzeba nowego wyboru, który w danym razie należy zarządzić natychmiast z podaniem powodów, bez prawa odwołania się od takiego zarządzenia do władz wyższych, zarządzi wpisanie wybranych w listę wyborczą i przedłoży ją w dwóch egzemplarzach Namiestnictwu wraz z aktami wyborczymi. Lista ta ma być sporządzona w porządku abecadłowym z podaniem imion, nazwisk i siedziby przemysłu wyborców, tudzież nazwy stowarzyszenia, które ich wybrało. Namiestnictwo może w razie skonstatowania nielegalności zarządzić ponowny wybór delegatów i odpowiednio do jego wyniku listę sprostować. Po sprostowaniu listy względnie po stwierdzeniu jej legalności zwróci Namiestnictwo obydwie egzemplarze Prezydentowi, który wystawi i doręczy poszczególnym wyborcom karty legitymacyjne i karty głosowania.

§ 56.

Kierownictwo aktu wyborczego mającego się odbyć w obecności komisarza wyborczego, którego wyznaczy Namiestnictwo, porucza się komisji złożonej z pięciu członków uprawnionych do wyboru, z których trzech wybierają wyborcy a dwóch powołuje komisarz wyborczy. Jeżeli zajdzie potrzeba wyboru ściślejszego, to wybór ten będzie przeprowadzony bezpośrednio po ogłoszeniu wyniku pierwszego aktu wyborczego.

§ 57.

Pozatem znajdują analogiczne zastosowanie przy wyborze delegatów i przy wyborze posła z tej klasy postanowienia §§ 23, 24, 26, 28 do 40 włącznie, 42, 45 do 48 włącznie, tej ordynacyi.

V. O przeprowadzeniu wyborów w okręgach klasy wielkiej posiadłości ziemskiej.

§ 58.

Postanowienia rozdziału II. tej ordynacyi będą stosowane także przy wy-

borach w okręgach klasy wielkiej posiadłości ziemskiej jednak z następującymi zmianami.

§ 59.

Listę wyborczą dla każdego okręgu wyborczego klasy wielkiej posiadłości ziemskiej sporządza Namiestnictwo i obwieszcza przez zamieszczenie w krajowym dzienniku urzędowym z wyznaczeniem czternastodniowego terminu reklamacyjnego, liczącego się od dnia obwieszczenia.

W ten sam sposób Namiestnictwo po upływie terminu reklamacyjnego obwieści wykaz osób reklamowanych (§ 22 p. 1, 3, i 5), wyznaczając ośmiodniowy termin liczący się od dnia obwieszczenia, w którym wolno osobom interesowanym wnosić obrony względnie sprzeciwy. Osobom, których wykreślenia z listy wyborczej zażądano, wolno, zgłaszając w oznaczonym wyżej terminie wniesienie obrony i podając dokładnie swój adres i właściwy Urząd pocztowy, prosić Namiestnictwo o podanie motywów reklamacji. Namiestnictwo, czyniąc zażądanie tej prośbie, wyznaczy dla uzupełnienia wywodami zgłoszonej obrony nieprzekraczalny pięciodniowy termin, który będzie się liczyć od dnia nadejścia pisma Namiestnictwa do wskazanego Urzędu pocztowego.

§ 60.

Władzą powołaną do przyjmowania reklamacji, obron i sprzeciwów, tudzież ich rozstrzygnięcia jest Namiestnictwo.

§ 61.

Po sprostowaniu listy wyborczej stosownie do rozstrzygnięcia wniesionych w przepisany czas reklamacji, prześle Namiestnictwo sprostowany egzemplarz listy Starostom w miejscach wyborczych, którzy wystawią i doręczą wyborcom karty legitymacyjne i karty głosowania (§§ 23 i 24).

Uprawnionym do wyboru w klasie wyborczej wielkiej posiadłości ziemskiej

mieszkającym w kraju, należy karty legitymacyjne przesłać; uprawnionych do wyboru, mieszkających poza granicami kraju, należy wezwać ogłoszeniem w krajowym dzienniku urzędowym, do podjęcia kart legitymacyjnych w starostwie miejsca wyboru.

§ 62.

Komisarzy wyborczych dla każdej komisji wyborczej wyznacza Namiestnik.

Komisyja wyborcza dla każdego okręgu wyborczego wielkiej posiadłości ziemskiej składa się z pięciu członków z pomiędzy uprawnionych do wyboru, z których trzech wybierają wyborcy a dwóch powołuje Komisarz wyborczy.

§ 63.

Jeżeli zajdzie potrzeba wyboru ściślejszego, to wybór ten będzie przeprowadzony bezpośrednio po ogłoszeniu wyniku pierwszego aktu wyborczego.

Marszałek poddaje pod głosowanie cały projekt ordynacji wyborczej sejmowej, który Izba uchwała en bloc kwalifikowaną większością głosów przez podniesienie rąk.

Marszałek konstatuje, że ordynacja wyborcza sejmowa została przyjęta kwalifikowaną większością głosów, gdyż obecnych było w Izbie trzy czwarte wszystkich członków Sejmu, a głosowało za nią więcej jak dwie trzecie obecnych na sali członków Sejmu.

P. Stapiński prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu w sprawie formalnej.

P. Stapiński prosi o zarządzenie przy głosowaniu kontr próby.

Marszałek oznajmia, że się zastosuje do tego życzenia.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad dodatkiem tabelarycznym do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni ordynacji.

P. Leo prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela p. Leowi głosu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Leo w sprawie formalnej i wnosi na głosowanie en bloc nad całym dodatkiem tabelarycznym do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni ordynacji.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek formalny p. Leo o głosowanie en bloc nad całym dodatkiem tabelarycznym do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni ordynacji.

Izba uchwała głosować en bloc nad całym dodatkiem tabelarycznym do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni ordynacji.

Marszałek udziela głosu p. Kędzirowi.

Przemawia p. Kędzior i zgłasza poprawkę do dodatku tabelarycznego, mianowicie :

„Okręg wyborczy Nr. 82, Tarnów, Wojnicz, miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Kł i k o w a“ (zamiast: Zbylitowska góra).

Marszałek udziela głosu p. Cegielskiemu.

Przemawia p. Cegielski i zgłasza poprawkę do dodatku tabelarycznego, mianowicie :

„Okręg wyborczy Nr. 154: Muszyna, Grybów, Gorlice, Żmigród, Brzozów, Dynów, Krosno, Dukla, Rymanów, tudzież wyborcy ruscy wyłączeni z gmin :

powiatu sądowego frysztackiego: Oparówka, Wola Pietrusza,

powiatu sądowego strzyżowskiego: Blizianka, Bonarówka, Gwoździanka,

powiatu sądowego nowosądeckiego: Kotów, Łabowa, Łabowiec, Maciejowa, Nowa wieś, Roztoka mała, Składziste, Uhryn,

powiatu sądowego krościeńskiego: Biała woda, Czarna woda, Jaworki, Szlach-towa.

Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: R y m a n ó w“ (zamiast: Brzozów):

Marszałek poddaje powyższe poprawki p. p. Kędziora i Cegielskiego do poparcia, które Izba popiera, głosując nad każdą z osobna.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Niezabitowskiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski i oświadcza, że przyjmuje imieniem komisji dla reformy wyborczej powyższą poprawkę p. Kędziora i poprawkę p. Cegielskiego.

Marszałek wzywa sprawozdawcę p. Niezabitowskiego do odczytania dodatku tabelarycznego do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni tej ordynacji z uwzględnieniem postawionych przez p. p. Kędziora i Cegielskiego, a przez komisję reformy wyborczej przyjętych, poprawek.

Sprawozdawca p. Niezabitowski czyta :

Dodatek tabelaryczny do ordynacji wyborczej sejmowej.

I. Klasa wielkiej posiadłości ziemskiej.

a) Okręgi wyborcze z wyłączeniem wyborców ruskich, składające się z powiatów politycznych :

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
1. Kraków, Chrzanów, Podgórze, Wieliczka, Bochnia, Brzesko, Wadowice, Biała, Oświęcim, Żywiec, Myślenice, miejsce wyboru Kraków	6
2. Tarnów, Dąbrowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce, Jasło, z powiatu kolbuszowskiego powiat sądowy :	

Nr. okręgu wyborczego.		Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.		Liczba posłów mających się wybrać.
	Kolbuszowa, miejsce wyboru Tarnów	3	14.	Czortków, Husiatyn, Borszczów, Zaleszczyki, z powiatu buczackiego powiaty sądowe: Buczacz i Monasterzyska, miejsce wyboru Czortków	3
3.	Nowy Sącz, Grybów, Gorlice, Limanowa, Nowy Targ, miejsce wyboru Nowy Sącz	2	15.	Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna, Tłumacz, z powiatu buczackiego, powiat sądowy: Potok złoty, miejsce wyboru Stanisławów	2
4.	Rzeszów, Strzyżów, Tarnobrzeg, Nisko, Łańcut, Przeworsk, z powiatu kolbuszowskiego powiat sądowy: Sokołów, miejsce wyboru Rzeszów	2	16.	Kołomyja, Peczeniżyn, Horodenka, Kosów, Śniatyn, miejsce wyboru Kołomyja	2
5.	Przemyśl, Jarosław, Mościska, Jaworów, miejsce wyboru Przemyśl	3	17.	b) Okręg wyborczy utworzony dla wyborców ruskich, wyłączonych z powyższych powiatów:	
6.	Sanok, Krosno, Brzozów, Dobromil, Lisko, miejsce wyboru Sanok	3		miejsce wyboru Lwów	1
7.	Sambor, Stary Sambor, Turka, Drohobycz, Rudki, miejsce wyboru Sambor	3		II. Klasa cenzusowa miast.	
8.	Lwów, Gródek Jag., miejsce wyboru Lwów	1		a) Okręgi wyborcze składające się z gmin:	
9.	Stryj, Skole, Żydaczów, Dolina, Kałusz, miejsce wyboru Stryj	2	18.	Kraków z wyłączeniem dzielnic Ludwinów i Płaszów	6
10.	Brzeżany, Podhajce, Bóbrka, Przemyślany, Rohatyn, miejsce wyboru Brzeżany	3	19.	Podgórze i dzielnice miasta Krakowa Ludwinów i Płaszów	1
11.	Żółkiew, Rawa ruska, Cieszanów, Sokal, miejsce wyboru Żółkiew	3	20.	Oświęcim, Wieliczka, Żywiec	1
12.	Złoczów, Kamionka strumiłowa, Radziechów, Brody, Zborów, miejsce wyboru Złoczów	3	21.	Biała, Lipnik	1
13.	Tarnopol, Zbaraż, Skala, Trembowla, miejsce wyboru Tarnopol	3	22.	Tarnów — część wschodnia	1
			23.	Tarnów — część zachodnia	1
				Linia demarkacyjna dzieląca w m. Tarnowie okręg wyborczy wschodni Nr. 22. od zachodniego Nr. 23. biegnie od północnej	

Nr. okręgu
wyborczego.

Liczba postów
mających się wybrać.

Nr. okręgu
wyborczego.

Liczba postów
mających się wybrać.

granicy miasta pomiędzy parcelami gruntowymi 195, 191, 196, 197, 198, 199 a parcelami gruntowymi 188, 190, 189, 183 gm. kat. Tarnów, następnie osią drogi polnej parc. gr. 362/2 gm. kat. Tarnów, aż do przecięcia się z osią ulicy Księcia Józefa, dalej osią ulicy Księcia Józefa aż do przecięcia się z osią ulicy Brodzińskiego, osią ulicy Brodzińskiego aż do przecięcia się z osią ulicy Wałowej, osią ulicy Wałowej aż do przecięcia się z osią ul. Basztowej, osią ulicy Basztowej aż do przecięcia się z osią ulicy Kapitulnej, osią ulicy Kapitulnej aż do przecięcia się z osią ulicy Piekarskiej, osią ulicy Piekarskiej do Rynku, przekątnią Rynku z wydzieleniem Ratusza do okręgu zachodniego aż do osi ul. Wielkie Schody, osią ul. Wielkie Schody aż do przecięcia się z osią ulicy Bernardyńskiej, przecina w poprzek ul. Bernardyńską, biegnie po zewnętrznej linii chodnika wschodniej strony placu św. Ducha (Burek), aż do osi ul. P. Maryi, osią ul. P. Maryi aż do jej skrzyżowania w ul. Zabłocką, osią ul. Zabłockiej aż do przecięcia się z osią ulicy św. Marcina, wreszcie osią ulicy św. Marcina parc. Nr. 301/2 aż do południowej granicy miasta.

Dom przechodni kons. Nr. 142 przy wylocie ulicy Kapitulnej należeć będzie aż do ewentualnej regulacji ulicy do okręgu zachodniego.

25.	Bochnia, Wadowice	1
26.	Rzeszów	1
27.	Jasło, Gorlice, Grybów	1
28.	Sanok z wyłączeniem wyborców ruskich, Krosno	1

b) Okręgi wyborcze z wyłączeniem wyborców ruskich składające się z gmin :

29.	Lwów	8
30.	Przemyśl	2
31.	Stanisławów, Knihinin Kolonia	2
32.	Drohobycz, Medenice, Rychcice (powiatu sądowego drohobyckiego)	2
33.	Kołomyja, Ceniawa (powiatu sądowego kołomyjskiego)	2
34.	Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wygnanka (powiatu sądowego czortkowskiego)	2
35.	Jarosław	1
36.	Sambor	1
37.	Stryj	1
38.	Złoczów, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki, (powiatu sądowego brzeżańskiego)	1
39.	Brody, Łopatyn	1
40.	Gródek Jagielloński, Jaworów, Sokal, Żółkiew, Kulików, Zborów	1

24. Nowy Sącz 1

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
c) Okręgi wyborcze utworzone dla wyborców ruskich wyłączonych z gmin :		górzki, XX. Dąbie, XXI. Płaszów, tudzież miasto Podgórze . . .	1
41. Lwów, Kulików	1	49. Tarnów, Bochnia, Wieliczka, Wadowice, Biała, Lipnik, Oświęcim, Żywiec	1
42. Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wygnanka, Zborów	1	50. Rzeszów, Gorlice, Krosno, Nowy Sącz, Jasło, Grybów, Jarosław (z wyłączeniem wyborców ruskich), Sanok z wyłączeniem wyborców ruskich	1
43. Złoczów, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki, Brody, Łopatyn, Sokal, Żółkiew . . .	1	b) okręgi wyborcze z wyłączeniem wyborców ruskich składające się z gmin :	
44. Przemyśl, Jarosław, Sanok, Jaworów, Gródek Jagielloński . .	1	51. Lwów, okręgi komisaryatów*): I. Halickie, IV. Łyczakowskie, VI. Nowy Świat	1
45. Stryj, Sambor, Drohobycz, Medenice, Rychcice	1	52. Lwów, okręgi komisaryatów*): II. Krakowskie, III. Żółkiewskie, V. Śródmieście	1
46. Stanisławów, Knihinin Kolonia, Kołomyja, Ceniawa	1	53. Przemyśl, Sambor, Drohobycz, Stryj, Jaworów, Rychcice, Medenice	1
III. Klasa powszechna miast.			
a) okręgi wyborcze składające się z gmin :			
47. Kraków dzielnice: I. Śródmieście, II. Wawel, III. Nowy Świat, IV. Piasek, V. Kleparz, VII. Stradom, XI. Dębniaki, XII. Półwieś, XIII. Zwierzyniec, XIV. Czarna Wieś, XV. Nowa Wieś, XVI. Łobzów	1	54. Stanisławów, Knihinin Kolonia, Kołomyja, Ceniawa, Czortków, Wygnanka	1
48. Kraków dzielnice: VI. Wesoła, VIII. Kazimierz, IX. Ludwinów, X. Zakrzówek, XVII. Krowodrza, XVIII. Warszawskie, XIX. Grze-		55. Tarnopol, Zagrobela, Brzeżany, Baranówka, Hucisko, Kuropatniki, Złoczów, Brody, Zborów, Łopatyn, Sokal, Żółkiew, Kulików, Gródek Jagielloński	1

*) Oznaczone w obwieszczeniu Magistratu m. Lwowa z 14 stycznia 1914 l. 1749/13.

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
c) Okręgi wyborcze utworzone dla wyborców ruskich wyłączonych z gmin:		VI. Klasa gmin wiejskich i reszty miast i miasteczek.	
56. Tarnopol, Zagrobela, Czortków, Wygnanka, Zborów, Brzeżany, Baranówka, Kuropatniki, Hucisko, Złoczów, Brody, Łopatyn, Sokal, Żółkiew	1	a) Okręgi wyborcze, składające się z powiatów sądowych (bez gmin, zaliczonych do klasy cenzusowej i powszechnej miast).	
57. Lwów, Przemyśl, Jarosław, Sanok, Gródek jagielloński, Jaworów, Kulików	1	64. Chrzanów, Jaworzno, Krzeszowice	1
58. Stryj, Sambor, Drohobycz, Medenice, Rychcice, Stanisławów, Knihinin Kolonia, Kołomyja, Ceniawa	1	65. Andrychów, Zator, Oświęcim	1
IV. Klasa izb handlowych i przemysłowych.		66. Kęty, Biała	1
59. Izba handlowa i przemysłowa krakowska	2	67. Miłowka, Żywiec	1
60. Izba handlowa i przemysłowa lwowska	2	68. Kraków, Liszki miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej Liszki.	1
61. Izba handlowa i przemysłowa brodzka	1	69. Sucha, Wadowice	1
V. Klasa stowarzyszeń przemysłowych.		70. Maków, Myślenice	1
62. Stowarzyszenia przemysłowe miasta Krakowa	1	71. Kalwarya, Skawina	1
63. Stowarzyszenia przemysłowe miasta Lwowa	1	72. Podgórze, Wieliczka miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej Prokocim.	1
		73. Dobczyce, Niepołomice	1
		74. Wiśnicz Bochnia	1
		75. Mszana dolna, Jordanów	1
		76. Limanowa	1

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
77. Nowy Targ, Czarny Dunajec, Krościenko z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Biała woda, Czarna woda, Jaworki, Szlachtowa	1	88. Żmigród z wyłączeniem wyborców ruskich, Jasło	1
78. Brzesko, Radłów	1	89. Tarnobrzeg, Rozwadów	1
79. Zakliczyn, Nowy Sącz, z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Kotów, Łabowa, Łabowiec, Maciejowa, Nowa wieś, Roztoka mała, Składziste, Uhryn	1	90. Nisko, Rudnik, Ulanów	1
80. Stary Sącz, Muszyna z wyłączeniem wyborców ruskich	1	91. Kolbuszowa, Sokołów	1
81. Dąbrowa, Żabno	1	92. Ropczyce, Dębica	1
82. Tarnów, Wojnicz Miejsce zebrania się głównej Komisji wyborczej: Klikowa.	1	93. Głogów, Rzeszów	1
83. Ciężkowice, Tuchów, Grybów z wyłączeniem wyborców ruskich	1	94. Tyczyn z wyłączeniem wyborców z gmin: Biała i Hadle szklarskie oraz Dynów z wyłączeniem wyborców ruskich	1
84. Mielec, Radomyśl	1	95. Dukla z wyłączeniem wyborców ruskich, Krosno z wyłączeniem wyborców ruskich	1
85. Pilzno, Brzostek	1	96. Brzozów z wyłączeniem wyborców ruskich	1
86. Strzyżów z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Blizianka, Bonarówka, Gwoździanka, Frysztak z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Oparówka i Wola Pietrusza	1	97. Łańcut	1
87. Biecz, Gorlice z wyłączeniem wyborców ruskich	1	98. Leżajsk z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Dembno, Kuryłówka, Leżajsk, Ożanna, Rzuchów, Siedlanka, Staremiasto	1
		99. Przeworsk z wyłączeniem wyborców ruskich z gmin: Gorzyce, Krzeczowice, Mirocin, Rozbuż, Siennów, Tarnawka	1
		100. Jarosław, Cieszanów, Lubaczów, Sieniawa, Radymno i wyborcy ruscy wyłączeni z gmin: powiatu sądowego leżajskiego: Dembno, Kuryłówka, Leżajsk, Ożanna, Rzuchów, Siedlanka, Staremiasto;	

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.
		powiatu sądowego przeworskiego:	
		Gorzyce, Krzeczowice, Mirocin, Rozbuż, Siennów, Tarnawka;	
		powiatu sądowego tyczyńskiego:	
		Biała i Hadle szklarskie	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Cieszanów.	
101.	2	Przemyśl, Mościska, Dubiecko, Pruchnik, Bircza	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Mościska.	
102.	2	Sanok, Lisko, Baligród, Rymaków z wyłączeniem wyborców ruskich, Bukowsko	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Lisko.	
103.	2	Sambor, Rudki, Komarno, Stara-sól i wyborcy polscy wyłączeni z powiatów sądowych: Łąka i Niżankowice	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Rudki.	
104.	2	Gródek Jagielloński, Sądowa-Wisznia i wyborcy polscy wyłączeni z powiatów sądowych: Janów, Jaworów i Krakowiec	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Czerlany.	
105.	2	Łwów, Winniki, Szczercz, Kulików	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Winniki.	
		106. Kamionka strumiłowa, Busk, Gliniany i wyborcy polscy wyłączeni z powiatów sądowych: Łopatyn i Radziechów	2
		107. Złoczów, Przemyślany i wyborcy polscy wyłączeni z powiatu sądowego Bóbrka	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Przemyślany.	
		108. Brody, Zbaraż, Podkamień, Założce, Olesko i wyborcy polscy wyłączeni z powiatu sądowego Zborów	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Zbaraż.	
		109. Tarnopol, Mikulińce, Kozowa	2
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Mikulińce.	
		110. Skalat, Podwołoczyska, Grzymalów, Nowe Sióło	2
		111. Trembowla, Budzanów, Czortków	2
		112. Buczacz, Monasterzyska, Wiśniowczyk	2
		113. Borszczów, Husiatyn, Kopyczyńce i wyborcy polscy wyłączeni z powiatów sądowych: Mielnica i Tłuste	2
		b) Okręgi wyborcze, składające się z powiatów sądowych (bez gmin, zaliczonych do klasy cenzusowej i powszechnej miast) z wyłączeniem wyborców polskich:	
		114. Rawa ruska, Niemirów	1
		Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej:	

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać	Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.		
		komisyi wyborczej: Lubicza katedralna.			
115.	1	Żółkiew, Janów. Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Sopotzyn.	126.	1	Bóbrka, Mikołajów Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Chlebowice wielkie.
116.	1	Uhnów, Mosty wielkie	127.	1	Żydaczów, Chodorów Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Borynicze.
117.	1	Sokal, Bełz Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Poturzyca.	128.	1	Dolina, Bolechów Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Hoszów.
118.	1	Radziechów, Łopatyn Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Chołojów.	129.	1	Brzeżany, Zborów Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Leśniki.
119.	1	Jaworów, Krakowiec Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Jażów stary.	130.	1	Rohatyn Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Wierzbo- łowce.
120.	1	Stary Sambor, Ustrzyki dolne, Lutowiska	131.	1	Kałuż, Rożniatów
121.	1	Turka, Podbuż Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Wołcze.	132.	1	Bursztyn, Wojniłów, Żurawno Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Wojniłów.
122.	1	Dobromil, Niżankowice Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Starzawa.	133.	1	Podhajce Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Halicz koło Podhajec.
123.	1	Skole, Borynia	134.	1	Halicz, Bołszowce Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Załukiew.
124.	1	Drohobycz, Łąka Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Jasionica solna.	135.	1	Stanisławów Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Knihinin wieś.
125.	1	Stryj, Medenice Miejsce zebrania się głównej komisyi wyborczej: Lisiatycze.	136.	1	Bohorodczany, Sołotwina Miejsce zebrania się głównej

Nr. okręgu wyborczego.	Liczba posłów mających się wybrać.	Nr. okręgu wyborczego.
powiatu sądowego strzyżowskiego: Blizianka, Bonarówka, Gwoździanka,		Powiat sądowy: Rawa ruska: gmina względnie miejscowość: Einsingen.
powiatu sądowego nowosądeckiego: Kotów, Łabowa, Łabowiec, Maciejowa, Nowa wieś, Roztoka mała, Składziste, Uhryn,		Żółkiew, gminy względnie miejscowości: Mokrotyn kolonia, Wiesenberg.
powiatu sądowego krościńskiego: Biała woda, Czarna woda, Jaworki, Szlachtowa Miejsce zebrania się głównej komisji wyborczej: Rymanów.	1	148. " " Bolechów, gminy względnie miejscowości: Pöchersdorf, Nowy Babylon ad Bolechów, Huziejów nowy.
VII. Dodatek do § 8. ustęp ostatni.		
103. Powiat sądowy Łąka, gmina względnie miejscowość: Kranzberg.		148. " " Dobromil, gminy względnie miejscowości: Makowa Kolonia, Falkenberg, Rosenburg, Engelsbrun ad Dobromil, Obersdorf, Prinzenthal - Steinfels.
104. " " Jaworów, gminy względnie miejscowości: Münchenthal ad Mużyłowice kolonia, Schumlau.		
" " Janów, gminy względnie miejscowości: Schönthal, Ottenhausen, Rottenhan.		" " Ustrzyki dolne, gminy względnie miejscowości: Siegenthal ad Berehy dolne, Bandrów Kolonia.
106. " " Radziechów, gminy względnie miejscowości: Romanówka, Józefów, Stanin, Hanunin, Mierów.		
147. " " Uhnów, gminy względnie miejscowości: Michałówka, Bruckenthal.		" " Skole, gminy wzgl. miejscowości: Demnia wyżna ad Skole, Felizienthal, Annaberg, Tucholka, Karlsdorf, Smorz dolne.

Nr. okręgu
wyborczego.

Nr. okręgu
wyborczego.

149.	Powiat sądowy	Drohobycz, gminy względnie miejscowości: Neudorf, Gassendorf.			wóś Bredtheim ad Majdan średni.
"	"	Medenice, gminy względnie miejscowości: Josefsberg, Königsau.			Powiat sądowy Ottynia, gminy względnie miejscowości: Neudorf, Konstantynówka, Mikulsdorf ad Ottynia.
"	"	Stryj, gminy wzgl. miejscowości: Brygidyn, Gelsendorf, Grabowiec stryjski.	151.	"	Podhajce, gmina względnie miejscowość: Beckersdorf.
"	"	Żurawno, gminy względnie miejscowości: Wola obłaźnicka ad Obłaźnica, Lubsza, Nowe sioło, Izydorówka, Machliniec.	152.	"	Tyśmienica, gmina względnie miejscowość Sitaerówka ad Ladzkie szlacheckie.
150.	"	Dolina, gminy względnie miejscowości: Diamantheim ad Turza wielka, Debelówka, Dąbrowa, Broczków, Obliska ad Dolina, Hofnungsau, Rachin, Mizuń nowy, Engelsberg, Teresówka, Ludwiówka.	153.	"	Śniatyn, gmina względnie miejscowość: Augustdorf ad Śniatyn.
"	"	Kałuż, gminy względnie miejscowości: Ugartsthal, Landestreu, Kałuż nowy.			Marszałek poddaje pod głosowanie cały dodatek tabelaryczny do ordynacyi wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni ordynacyi, w p o w y ż s z e m b r z m i e n i u, który Izba uchwała en bloc kwalifikowaną większością głosów przez podniesienie rąk.
"	"	Delatyn, gminy względnie miejsc-			Marszałek udziela głosu p. Waniowi.
"	"				Przemawia p. Wanio i wnosi poprawkę do dodatku tabelarycznego do ordynacyi wyborczej sejmowej, a mianowicie, ażeby miejscem zebrania się głównej komisji wyborczej w okręgu 107 była: Skwarzawa, a w okręgu 106: Gli-niany.

Marszałek oznajmia, że wobec uchwalenia dodatku tabelarycznego stały się te poprawki bezprzedmiotowe, nie może więc ich poddać pod głosowanie.

Następnie zarządza Marszałek kontrolę głosowania i konstatuje, że dodatek tabelaryczny do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ust. ostatni ordynacji został przyjęty kwalifikowaną większością głosów, gdyż obecnych było w Izbie trzy czwarte wszystkich członków Sejmu, a głosowało za nim więcej jak dwie trzecie obecnych na sali członków Sejmu.

P. Leo prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela p. Leowi głosu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Leo i wnosi, aby przystąpić bezzwłocznie do trzeciego czytania bez czytania ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego, ordynacji wyborczej sejmowej i dodatku tabelarycznego do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni tej ordynacji.

Izba uchwała przystąpić do trzeciego czytania bez czytania ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego, ordynacji wyborczej sejmowej i dodatku tabelarycznego do ordynacji wyborczej sejmowej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni tej ordynacji i uchwała je w trzecim czytaniu bez czytania kwalifikowaną większością głosów przez powstanie.

Marszałek konstatuje, że ustawa zmieniająca niektóre postanowienia statutu krajowego, ordynacja wyborcza sejmowa tudzież dodatek tabelaryczny do niej wraz z dodatkiem do § 8 ustęp ostatni tej ordynacji zostały przyjęte w trzecim czytaniu bez czytania kwalifikowaną większością głosów, gdyż obecnych było w Izbie trzy czwarte wszystkich członków Sejmu, a głosowało za nimi więcej jak dwie trzecie obecnych na sali członków Sejmu.

Marszałek wzywa sprawozdawcę p. Niezabitowskiego do odczytania projektu zmiany § 22 regulaminu sejmowego.

Sprawozdawca poseł Niezabitowski czyta:

Celem przygotowania przedmiotów obrad Sejmu, ustanawia Sejm komisye:

a) stałe dla pewnych rodzajów spraw na czas sesyi sejmowej;

b) specjalne dla poszczególnych spraw.

Komisye mają się składać z 30, 25, 21, 19, 15 lub 9 posłów. Sejm ustanawia uchwałą powziętą zwykłą większością obecnych posłów, jakie mają być wybrane komisye i oznacza ilość członków (30, 25, 21, 19, 15, 9) każdej komisyi.

Stosunek ruskich członków komisyi do ogółu członków komisyi sejmowych ma odpowiadać stosunkowi 27·2%, przy czem ułamków niżej 0·5% nie uwzględnia się, podczas gdy ułamki równające się cyfrze 0·5 i wyższe liczy się jako całość.

Marszałek poddaje pod głosowanie powyższy projekt zmiany § 22 regulaminu sejmowego, który Izba uchwała przez podniesienie rąk kwalifikowaną większością dwu trzecich głosów obecnych w Izbie członków Sejmu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższą zmianę regulaminu sejmowego w trzecim czytaniu bez czytania kwalifikowaną większością dwu trzecich głosów obecnych w Izbie członków Sejmu.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Niezabitowskiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Niezabitowski i oświadcza imieniem komisyi reformy wyborczej, że cofa końcową rezolucyę, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do poczynienia w porozumieniu z Rządem w projekcie ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego, tudzież wprowadzającej nową ordynacyę wyborczą, poprawek stylistycznych,

któreby okazały się potrzebne, o ile one nie zmieniają pod względem merytorycznym tekstu uchwalonego projektu ustawy.

Marszałek oznajmia, że na tem został wyczerpany porządek dzienny i że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Bednarskiego i tow. w sprawie udzielenia pomocy pogorzelncom gminy Jordanów.

Wniosek ten opiewa :

I. s. 111/913.

Wniosek nagły.

Na dniu 28. października b. r. wybuchł groźny pożar w miasteczku Jordanowie, którego pastwą padło 20 zabudowań mieszkalnych i gospodarczych wraz z zebranymi plonami i całym dobytkiem. Przyczyną tak znacznego rozszerzenia się pożaru był brak wody, na który miejscowość ta stale cierpi.

Ponieważ pogorzelnicy, bez wyjątku wszyscy ubodzy, nie będąc ubezpieczeni, stracili całe swe mienie, a nadto znajdują się bez dachu i potrzebują rychłej pomocy, podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm uchwała pogorzelncom Jordanowa na doraźną pomoc 50.000 kor.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w swoim zakresie działania udzielił odpowiedniej pomocy przy odbudowaniu spalonej części miasta oraz przyspieszył wszczętą już akcyę celem zaopatrzenia tej miejscowości w dostateczną ilość wody, co jest koniecznem nie tylko ze względów ogniowych ale i sanitarnych.

We Lwowie, dnia 5. grudnia 1913.

Wnioskodawca :
Bednarski.

Przemawia p. Bednarski uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje :

Wniosek nagły posła Głabińskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycielstwa ludowego oraz dodatku drożyznianego na rok 1913 w kwocie 3 milionów koron dla nauczycielstwa ludowego w kraju i we Lwowie.

Wniosek ten opiewa :

Ls. 112/913.

Wniosek nagły.

Ze względu na uznaną ogólnie przez wszystkie czynniki krajowe i państwowe konieczność sprawiedliwszej dotacji dla nauczycielstwa ludowego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm poleca komisji szkolnej, aby w porozumieniu z komisją budżetową przedłożyła w ciągu bieżącej sesji wnioski celem trwałej regulacji płac nauczycielstwa ludowego, wysokości kwaterowego, niemniej emerytów i zaopatrzenia wdów i sierót, a to od 1. stycznia 1914 r.

2. Sejm uchwała na rok 1913 kwotę trzech milionów koron tytułem dodatku drożyznianego dla nauczycielstwa ludowego w kraju i mieście Lwowie i poleca komisji szkolnej, aby co do rozdziału tej kwoty niezwłocznie przedłożyła swe wnioski.

Wnioskodawca :
Głabiński.

Schmidt, Wójcicki, Skarbek, ks. Wolanin, ks. Zaremba, Górkiewicz, Pilch, Tomaka, ks. Michalik, Jabłoński, Zamorski, Sala, Maciuszek, Adam.

Adam, ks. Wolanin, Górkiewicz, Wójcicki, Schmidt, Bednarski, Jabłoński, Sala, Zamorski, ks. Michalik, Tomaka, ks. Zaremba, Skarbek, Pilch.

Przemawia p. Głębiński uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Następuje :

Wniosek nagły p. Wójcickiego i tow. w sprawie przyspieszenia budowy gmachów szkolnych i innych gmachów państwowych, celem zapewnienia zarobku ludności dotkniętej klęskami elementarnymi.

Wniosek ten opiewa :

Ls. 113/913.

Wniosek nagły.

Ze względu na wielkie rozmiary tegorocznych klęsk elementarnych i konieczność zapewnienia zarobku dla ludności

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby niezwłocznie przystąpił tak we Lwowie i Krakowie, jak w całym kraju do wykonania i przyspieszenia budowy gmachów szkolnych i innych gmachów państwowych, niemniej robót drogowych, kolejowych, kanalizacyjnych, regulacyjnych, melioracyjnych i innych.

Wzywa się c. k. Rząd, aby na cele robót powyższych wyznaczył z funduszków państwowych nadzwyczajną, wydatną sumę.

Wnioskodawca :
Wójcicki.

Schmidt, Bednarski, ks. Zaremba, ks. Michalik, Pilch, Jabłoński, Sala, Tomaka, ks. Wolanin, Górkiewicz, Maciuszek, Skarbak, Głębiński, Riedl, Neumann, Zamorski, Adam.

Przemawia p. Wójcicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku do komisji zapomogowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej.

Następuje :

Wniosek nagły p. Schmidta i tow. w prawie zmiany ustawy o poborze krajowych opłat szynkarskich.

Wniosek ten opiewa :

Ls. 114/913.

Wniosek nagły.

Z uwagi, że dotychczasowa usfawa normująca krajowe opłaty szynkarskie z dnia 20. grudnia 1905 roku nie odpowiada ani słuszności ani nie daje preliminowanych dochodów krajowi, natomiast rujnuje całe szeregi osób prowadzących przemysł gospodnio szynkarski, ilość zaś wdrożonych egzekucyj w kraju nie dozwala dalszej choćby najmniejszej zwłoki,

Wysoki Sejm uchwalić raczy nagłą potrzebę zmiany ustawy o poborze krajowych opłat szynkarskich z 20. grudnia 1905 r. w duchu pobierania opłat przy zakupnie towaru lub innym sprawiedliwości odpowiadającym kierunku, nie zaś wedle dotąd wymierzanego kontyngentu krzywdzącego niesłusznie bardzo licznych koncesyonowanych szynkarzy, zwłaszcza rolników, którzy temu przemysłowi się oddają, a nie dającego krajowi spodziewanych dochodów mimo bardzo licznych środków egzekucyjnych już zastosowanych i wobec ogromnych zaległości w opłatach zastosować się mających.

Wnioskodawca :
Schmidt.

Ks. Wolanin, Górkiewicz, Pilch, Tomaka, Bednarski, Jabłoński, Zamorski, Riedl, Wójcicki, Maciuszek, ks. Michalik, ks. Zaremba, Głębiński, Sala, Skarbak, Adam,

Przemawia p. Skarbek w zastępstwie nieobecnego w Izbie wnioskodawcy, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji administracyjnej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Skarbka i tow. w przedmiocie wyboru komisji budżetowej i bankowej.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 115/913.

Wniosek nagły

posła Skarbka i tow. w przedmiocie wyboru komisji budżetowej i bankowej.

Wysoki Sejmie!

Ze względu na konieczność jak najszybszego załatwienia budżetu krajowego i udzielenia Wydziałowi krajowemu upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki krajowej i uregulowania płac nauczycieli ludowych, stawiają niżej podpisani wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wybiera się komisję budżetową, szkolną i bankową i poleca się tym komisjom, by w jak najkrótszym czasie przedłożyły odpowiednie wnioski.

Wnioskodawca:

Skarbek

Głabiński, Tomaka, Górkiewicz, Pilch, Maciuszek, ks. Zaremba, Zamorski, ks. Wolanin, Schmidt, Wójcicki, Sala, Jabłoński, ks. Michalik, Bednarski, Adam.

Przemawia p. Skarbek i cofa swój wniosek jako bezprzedmiotowy wobec uchwalenia wyboru tych komisji na początku niniejszego posiedzenia.

Następuje:

Wniosek nagły p. Głabińskiego i tow. w przedmiocie wyboru komisji zapomogowej.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 116/913.

Wniosek nagły

posła Głabińskiego i tow. w przedmiocie wyboru komisji zapomogowej.

Wysoki Sejmie!

Tegoroczne śloty i wylewy rzek wyrządziły szkody idące w setki milionów. Ponieważ akcja zapomogowa c. k. Rządu jest niewystarczającą, przeto konieczną jest rzeczą, by Wysoki Sejm zajął się obmyśleniem środków mogących choć w części złagodzić straszne skutki tegorocznej klęski.

Wobec tego stawiają niżej podpisani wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wybiera się komisję zapomogową, złożoną z 25 członków celem obmyślenia środków dla przyścia z pomocą ludności dotkniętej klęską powodzi i nieurodzaju.

Poleca się komisji zapomogowej, by do dnia 14 przedłożyła Wysokiemu Sejmowi swoje wnioski.

Wnioskodawca:

Głabiński.

Sala, Bednarski, Tomaka, ks. Wolanin, Jabłoński, Pilch, Adam, Maciuszek, ks. Zaremba, Skarbek, Górkiewicz, Wójcicki, Schmidt, Zamorski.

Przemawia p. Głabiński i cofa swój wniosek jako bezprzedmiotowy, wobec uchwalenia na początku niniejszego posiedzenia wyboru tej komisji.

Następuje:

Wniosek nagły p. Witosa, Stapińskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycielstwa ludowego.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 117/913.

Wniosek nagły

posła Witosa, Stapińskiego i tow. w sprawie regulacji płac nauczycielstwa ludowego.

Wysoki Sejmie !

Nauczycielstwo ludowe w całym kraju czeka z największą niecierpliwością na wiadomość, czy Sejm krajowy zaraz załatwi sprawę regulacji jego niemożliwie niskich na obecne stosunki drożyzniane poborów. Z tego względu, aby usunąć zaraz wątpliwość i upewnić nauczycielstwo ludowe, że ustawa o regulacji poborów wejdzie pod obrady i uchwały Sejmu jako pierwszy punkt porządku dziennego po uchwaleniu reformy wyborczej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przygotował projekt ustawy o uregulowaniu płac nauczycieli ludowych, a to na zasadzie czterech rang urzędników państwowych.

Zanim to nastąpi, poleca Sejm Wydziałowi krajowemu wypłacenie dodatku drożyznianego.

Wnioskodawcy :

Witos, Stapiński.

Serczyk, Bosak, Kędzior, Żardecki, Bojko, Siwula, Krężel, Riedl, Bardl, Łaskuda, Bernadzikowski, Łazarski, Maryewski.

Przemawia p. Stapiński, jako jeden z wnioskodawców, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku.

Marszałek udziela głosu p. Głąbińskiemu.

Przemawia poseł Głąbiński i wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Przemawia p. Stapiński i zgadza się na odesłanie powyższego wniosku do komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba uchwała odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Następuje :

Wniosek nagły p. Witosa i tow. w sprawie akcji ratunkowej z powodu tegorocznych klęsk elementarnych.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 118/913.

Wniosek nagły

posła Witosa i tow. w sprawie akcji ratunkowej z powodu tegorocznych klęsk elementarnych.

Wysoki Sejmie !

Po zeszłorocznej klęsce ulewnych deszczów nawiedziła kraj nasz w r. 1903 nadzwyczajna katastrofa, niepamiętna od r. 1813.

Ulewne deszcze, które trwały od końca kwietnia do połowy września i zniszczyły plony we wszystkich powiatach kraju, tudzież kilkakrotne wylewy rzek spowodowały ruinę rolników, która z ogólną depresją ekonomiczną dotknęła także mieszkańców miast. Wykazane przez Wydziały powiatowe (z wyjątkiem Zaleszczyk) szkody w plonach wynoszą olbrzymią sumę przeszło 293 milionów koron, szkody zaś w drogach gminnych 11,652.498 koron.

Pomoc dla ludności rolniczej okazuje się nieodzowną w następujących kierunkach :

1) pomoc doraźna na zakupno żywności dla ludności dotkniętej wylewami rzek i na naprawę zburzonych domów ;

2) dostarczenie nasion pod zasiewy i paszy dla bydła ;

3) pomoc na naprawę dróg, rekonstrukcję uszkodzonych budowli wodnych

i odwodnienie gruntów celem umożliwienia wiosennej nprawy ;

4) dostarczenie niskoprocentowego kredytu dla rolników celem utrzymania ich przy posiadanych gospodarstwach.

Wprawdzie Rząd przyszedł już krajowi z pewną pomocą w powyższym kierunku, ale pomoc ta jest niedostateczną i nie odpowiada rozmiarom katastrofy. Potrzeba mianowicie wydatniejszych zapomóg na wyżywienie ludności i przeziimowanie inwentarza, na zakupno nasion pod zasiewy jare, na naprawę dróg, robót regulacyjnych i melioracyjnych, a przede wszystkim taniego kredytu dla ratowania gospodarstw. Zachodzi też nieodzowna potrzeba usfaleń liczących usuwisk, które się potworzyły w kraju, zdeformowały i zabagniły grunta, oraz uszkodziły budynki.

Komisja parlamentarna Koła polskiego zażądała od Rządu takiej pomocy dla kraju, jakiej udzieliło państwo kilkunastu powiatom południowo-tyrolskim po powodzi w r. 1882, i przy tem żądaniu powinien także Wysoki Sejm obstawać.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm wzywa Rząd, ażeby wobec ogromu katastrofy, jaka kraj dotknęła w r. 1913 z powodu ulewnych deszczów i powodzi, przyszedł jak najrychlej kra-

jowi z pomocą w kierunku wskazanym przez komisję parlamentarną Koła polskiego.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył Sejmowi wniosek w sprawie akcji zapomogowej dla rolników dotkniętych tegorocznymi klęskami elementarnymi.

Lwów, dnia 5. grudnia 1913.

Wnioskodawca :
Witos.

Kędzior, Olearski, Łazarski, Haempel, Tertil, Maryewski, Siwula, Bardl, Bernardzikowski, Riedl, Stapiński, Krężel, Serczyk, Bojko, Bosak, Łaskuda, Schätzel.

Przemawia p. Witos, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku do komisji zapomogowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na poniedziałek dnia 16. lutego 1914, godzina 11 przed południem, a sekretarz p. Urbański odczytuje na jego polecenie porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 8. min. 45 wieczorem.

Marszałek krajowy :
Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze :
Mieczysław Urbański w. r.
Stanisław Kusznica w. r.

Protokół

3. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. lutego 1914.

Początek o godzinie 11. minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski i Stanisław Biały.

Obecnych posłów 134.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 16. lutego 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji administr. Ls. 978,

Komisji bankowej Ls. 954,

Komisji sanitarnej Ls. 889,

Komisji wodnej Ls. 993,

Komisji zapomogowej Ls. 994,

Komisji budżetowej Ls. 865—883, 886, 888, 890—947, 950—953, 955—965, 968, 971, 972, 974, 975, 977, 979—981, 984—987, 989—992, 995, 997, 998, 999, 1001—1012, 1014, 1058,

Komisji szkolnej Ls. 884, 885, 887, 948, 967, 969, 970, 973, 976, 982, 983, 988, 996, 1000, 1013, 1015.

Po odczytaniu petycji L. s. 995 gminy Reszniate o subwencję na budowę szkoły, przemawia p. Kurowiec, popierając tę petycję i prosi o odesłanie jej do komisji budżetowej w porozumieniu z komisją szkolną.

Marszałek oznajmia, że stanie się zadość temu życzeniu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański, a następnie p. Rożankowski odczytuje zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

L. s. 1025/1914

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Kędziora i tow. w sprawie dotowania funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, powiatów i gmin na cele melioracyjne,

Wysoki Sejmie!

W myśl uchwały Wys. Sejmu z 18. września 1903 miał być powiększony fundusz pożyczkowy dla spółek wodnych, powiatów i gmin o sumę jednego milio-

na koron przez wstawianie do budżetów krajowych rocznych rat po 100.000 K.

Dotychczas jednak wstawił Wydział krajowy do budżetów krajowych tylko 5 rat po 100.000 K., razem 500.000 K., — a od szeregu lat nie preliminuje żadnej kwoty na ten cel z powodu niepomyślnego stanu finansów kraju.

Tymczasem jednak fundusz pożyczkowy został w r. 1913 w zupełności wyczerpany, tak iż spółki wodne, zwłaszcza drenarskie, nie będą mogły w roku 1914 przystąpić do wykonania robót, na które zasiłki państwowe i krajowe zostały już przyznane, gdyż wskutek dwuletnich klęsk elementarnych w r. 1912 i 1913 nie są w stanie złożyć datków konkurencyjnych w gotówce.

Ponieważ po zeszłorocznej niebywalej klęsce powodzi i ulewnych deszczów zachodzi niezbędna potrzeba dostarczenia ludności zarobku, jaki właśnie znaleźć może ludność przy robotach melioracyjnych, z drugiej strony zaś przeważnie ludność rolnicza dostarczy krajowi nowego dochodu w podwyższonym podatku od wódki po myśli ustawy z 23 stycznia 1914 Dz. p. p. Nr. 14, który wedle obliczenia referenta komisji finansowej Izby posłów wyniesie rocznie w Galicyi około 9 milionów koron, — słuszne jest, ażeby kraj dopomógł tej ludności w uiszczeniu datków konkurencyjnych do kosztów robót, które dostarczą zarobku, a obok tego podniosą produktywność ziemi i uczynią glebę więcej odporną na wpływ ulewnych deszczów.

Z uwagi, że roczna dotacja kraju na drenowanie gruntów włościańskich wynosi 200.000 K i w takiej samej wysokości spółki i gminy uiszczają datki konkurencyjne, proponują podpisanie wstawienie do preliminarza krajowego na rok 1914, rub. IX poz. 17. VI i VII. raty na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych w sumie 200.000 K,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wstawia do rub. IX. poz. 17. wydatków funduszu krajowego na r. 1914. VI. i VII. ratę dotacyi krajowej na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych sumę 200.000 K.

Wnioskodawca:

Kędzior.

Bojko, Witos, Bernadzikowski, Bednarski, Wolanin, Żardecki, Michalik, Biały, Długosz, Łazarski, Krężel, Siwula, Serczyk, Łaskuda, Bardl, Tertil.

L. s. 1.026 1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Stanisława Białego i tow. w sprawie wydania nowej ustawy krajowej o urządach rozjemczych gminnych.

Wysoki Sejmie!

Jednym z największych nieszczęść w naszym kraju jest rozszerzające się coraz bardziej pieniactwo. Że pieniactwo u nas się rozszerza, stwierdza zwiększający się rok rocznie przyrost spraw sądowych, a przede wszystkim spraw drobnostkowych, obrazówek i spraw o naruszenie w posiadaniu. Tych ostatnich spraw jest u nas przeszło dwa razy więcej, aniżeli we wszystkich innych krajach monarchii razem wziętych.

Szkody, jakie wyrządza mania procesowania są podwójne: strata czasu i pieniędzy na koszt procesu, a ponadto procesy są okazyją do udawania się do szynków, bo wszystkie termina i audyencye sądowe mają swój epilog w szynku: tamsam procesy przyczyniają się do rozszerzenia pijaństwa.

Środkiem zapobiegawczym przeciw pieniactwu mogą być urzędy rozjemcze gminne. Urzędy te pozaprowadzane w bardzo wielu gminach, funkcjonują bardzo dobrze i przyczyniły się już do zmniej-

szczenia sporu z tych gmin. Atoli ich zakres działania unormowany ustawą z 6/III. 1875 l. 27 dz. u. kr. jest za szczupły, ponieważ nie obejmuje tak zwanych obrzędów i sporów prowizoryalnych.

Wobec tego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wypracował i bezzwłocznie przedłożył projekt ustawy krajowej ogminnych urzędach rozjemczych z rozszerzeniem ich kompetencji na zasadzie ustawy ramowej z 27/II. 1907 l. 59 dz. p. p na spory prowizoryalne, spory o granicę i o obrazę czci.

Wnioskodawca:
Biały.

Bojko, Krężel, Żardecki, Kędzior, Bernardzikowski, Długosz, Siwula, Serczyk, Łaskuda, Bardl, Witos. Kleski, Bosak, Bandrowski, Skarbek, Michalik.

Ls. 1027/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Wniosek

posła Dra Franciszka Bardla i tow. w sprawie zmiany ustawy o opłatach szynkarskich.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby na następną sesję sejmową przygotował zmianę tego ustępu ustawy o opłatach szynkarskich, iżby opłatę tę nie wymierzano poszczególnym szynkarzom krajowe biuro szynkarskie, lecz aby opłata taka pobierana była przy zakupie poszczególnych trunków u grosistów. Obecny sposób nakładania opłat szynkarskich wedle domysłów i przepuszczeń doprowadził już wielu szynkarzy do zupełnej ruiny, lub do złożenia koncesyi, nakładając na nich za jeden rok wymiar od nieprawdopodobnie wysokich rzekomo wyszynkowanych trunków, których do-

tyczący szynkarz może w 10 latach nie wyszynkuje.

Wnioskodawca:
Bardl.

Maciuszek, Okoń, Krężel, Serczyk, Tertil, Długosz, Witos, Skarbek, Siwula, Bojko, Biały, Kędzior, Żardecki, Sandulak, Markow.

Ls. 1.028/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Wniosek

posła Dra Fr. Bardla w sprawie utworzenia przez Wysoki c. k. Rząd odpowiedniej drogi z Sierczy do Wieliczki.

Wysoki Sejmie!

Droga gminna z Sierczy prowadząca do Wieliczki bywa stałe w czasach większych jarmarków w Wieliczce miejsceni przejazdu niezliczonych fur i przegonu tysięcy zwierząt domowych, czyto na jarmark, czy z jarmarku.

Wskutek tego droga ta mimo starań gminy jest stale zabagniona i szczupłymi środkami gminy nie da się w porządku utrzymać.

Ponieważ zaś jarmarki są instytucją rządową, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby drogę gminną z Sierczy do Wieliczki prowadzącą, albo własnym kosztem utrzymywał, albo dostarczył gminie funduszków na utrzymanie nateżyte tej drogi.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Łaskuda, Krężel, Tertil, Serczyk, Witos, Bernardzikowski, Bojko, Biały, Siwula, Skarbek, Żardecki, Długosz, Markow, Kędzior, Maciuszek, Sandulak.

Ls. 1029 1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Dra Franciszka Bardla w sprawie utworzenia stacyi kolejowej na przestrzeni od Lednicy niemieckiej do Biskupic przy budować się mającej przez Wydział krajowy kolei Wieliczka-Mszana Dolna.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w czasie budowy kolei lokalnej Wieliczka-Mszana dolna uwzględnił liczne gminy, rozsiane w pobliżu projektowanej linii od miasta Wieliczki aż do Biskupic, które z powodu trudności terenowych mają być na przestrzeni przeszło 9-kilometrowej pozostawione bez stacyi, przez urządzenie stacyi kolejowej, tak osobowej, jak i towarowej, a to na projektowanym torze w miejscu najbardziej stosownem, poczynwszy od granicy gminy Lednica niemiecka do granicy gminy Biskupice, przy utrzymaniu dotychczas projektowanych stacyi.

Obecny projekt kolei lokalnej Wieliczka-Mszana dolna, a więc kolej, która w pierwszym rzędzie ma służyć potrzebom ludności i okolicom, przez które przechodzi, pomija, wyszedłszy z Wieliczki, wszystkie wsie bliżej miasta położone, a temsamem dobrze rozwinięte i przejechawszy obszar przeszło 9-kilometrowy, ustanawia dopiero za tunelem i za wysokimi górami pierwszą stację, która dla mieszkańców od Wieliczki do tunelu jest zgoła niepożyteczną.

Ten stan rzeczy winien być zmieniony, aby kolej niosła mieszkańcom pożytek a sobie korzyść materyalną.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Tertil, Bojko, Krężel, Siwula, Maciuszek, Serczyk, Witos, Długosz, Biały, Żardecki, Skarbek, Sandulak, Kędzior, Markow.

Ls. 1030/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Dra Franciszka Bardla i tow. w sprawie dostarczenia przez c. k. Rząd funduszów na wprowadzenie ustawy o Sądach rozjemczych.

Wysoki Sejmie!

Potrzeba wprowadzenia po gminach Sądów rozjemczych, któreby zapobiegały chodzeniu tysięcy ludzi po sądach i wyczekiwaniu tam sprawiedliwości, która na miejscu łatwo wymierzona być może, jest już rzeczą powszechnie znaną. Wprowadzeniu odnośnej ustawy w życie stoi jednak na przeszkodzie ta okoliczność, że Wysoki c. k. Rząd, który przez ulżenie pracy Sądom wielką odnosi korzyść, wkłada ciężar utrzymania Sądów rozjemczych na gminy, rozszerzając w ten sposób ich zakres poruczonego działania i zwalając na nie nowe ciężary. Tak być nie powinno i ciężar utrzymania Sądu rozjemczego przynajmniej na wsi, powinien spaść na skarb państwa.

Z tego powodu

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby tym gminom wiejskim i miejskim, które chcą u siebie założyć i utrzymać Sądy rozjemcze, dostarczył na całkowite ich utrzymanie potrzebnych funduszów.

Wnioskodawca:
Bardl.

Łaskuda, Biały, Krężel, Witos, Bojko, Bernadzikowski, Siwula, Żardecki, Kędzior, Sandulak, Długosz, Skarbek, Okoń, Maciuszek, Markow.

Ls. 1031/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Dra Franciszka Bardla i tow. w sprawie przejścia dróg powiatowych

w powiatach politycznych Wieliczka-Podgórze na etat dróg krajowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby po przyłączeniu miasta Podgórze do Krakowa, wszystkie drogi powiatowe, utrzymywane kosztem Rady powiatowej w Wieliczce, przejął na etat dróg krajowych, z tej przyczyny, że po odłączeniu od powiatu autonomicznego wielickiego miasta Podgórze, powiat ten nie będzie w stanie spełnić swych obowiązków, dla braku funduszków.

Przyłączenie miasta Podgórze do Krakowa nie jest sprawą tylko tych miast, względnie powiatu krakowskiego i powiatu autonomicznego wielickiego, lecz jest sprawą całego kraju; przez złączenie bowiem Podgórze z Krakowem zyskuje kraj wydatne zwiększenie się drugiej swej stolicy, nadto zaś miasto Kraków, niegdyś serce Polski, staje w rzędzie miast wielkich.

Z tych przyczyn nieznacznym wydatkiem, jaki kraj przez objęcie dróg powiatowych w powiecie autonomicznym wielickim ponieść ma, jako mający charakter wybitnie społeczny i narodowy, winien być w budżet krajowy wstawiony, zwłaszcza, że istnieje już przepis, wedle którego drogi powiatowe mają być z czasem przez kraj obejmowane.

Wnioskodawca :
Bardl.

Okoń, Maciuszek, Markow, Skarbek, Krężel, Długosz, Bojko, Serczyk, Kędzior, Tertil, Biały, Żardecki, Witoś, Sandulak, Siwula.

Ls. 1032/1914.

We Lwowie. dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

Posła Adama Krężela i tow. w sprawie zaprowadzenia powszechnego ubezpieczenia od ognia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy do przedłożenia projektu ustawy o powszechnem ubezpieczeniu od ognia na najbliższej sesji sejmowej.

Wnioskodawca :
Krężel.

Serczyk, Bojko, Długosz, Bernadzikowski, Witos, Łaskuda, Bosak, Kędzior, Tertil, Skarbek, Siwula, Maciuszek, Biały, Markow, Bardl.

Ls. 1033/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Adama Krężela i tow. w sprawie pożyczek na ogniotrwałe krycie dachów.

Wysoki Sejmie !

Ostatnie sprawozdanie Wydziału krajowego wykazuje, że w czasie od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913 r. przyznał Wydział krajowy z funduszu pożyczkowego, przeznaczonego na ułatwienie krycia budynków materiałem ogniotrwałym kwotę 220.000 kor. Tę kwotę przyznano powiatom wyłącznie na pożyczki dla ubogiej ludności wiejskiej i małomiejskiej.

W dniu 30. czerwca 1912 z pożyczek poprzednio przyznaczonych, pozostało promes niezrealizowanych na kwotę 93.162 K 11 h., w czasie od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913 wyasygnowano tytułem pożyczek 196.931 K 60 h., a pozostało promes niezrealizowanych z dniem 30. czerwca 1913 na kwotę 116.230 kor. 51 hal., co powoduje zastój w ogniotrwałem kryciu dachów.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Podwyższa się krajowy fundusz pożyczkowy na ogniotrwałe krycie dachów do kwoty 200.000 K.

Wnioskodawca :
Krężel.

Tertil, Maciuszek, Bardl, Bosak, Biały, Długosz, Witos, Bernadzikowski, Serczyk, Skarbek, Siwula, Kędzior, Markow, Żardecki.

Ls. 1034/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Wniosek

posła Bojki i tow. w sprawie przyjęcia do zapłaty z funduszów krajowych opłat na ubezpieczenie od wypadków robotników pracujących we włościańskich przedsiębiorstwach rolnych po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1887 l. 1. dz. u. p. z r. 1888, ustawy rozszerzającej z dnia 20 lipca 1894 l. 168 dz. u. p., i ustawy z dnia 8. lutego 1909 l. 29 dz. u. p.

Wysoki Sejmie!

Ustawa państwowa z dnia 28. grudnia 1887 l. 1 wprowadza przymusowe ubezpieczenie od wypadku robotników pracujących w przedsiębiorstwach przemysłowych rolnych i leśnych, w których używa się motorów, poruszanych siłą zwierzęcą lub żywiołową. Do takich przedsiębiorstw, podlegających ubezpieczeniu robotników, zaliczone są też gospodarstwa używające młynów, młoearni, lub sieczkarni pędzonych kieratem.

Przepisy tej ustawy są wiadome i dały się ludności wiejskiej dotychczas aż nadto we znaki, która narażona jest nie tyle na wydatek pieniężny, ale która tytułem kary, za niedopełnienie przepisów teje, tysiące koron płacić musiała i musi.

Uwzględniając te trudności przy corocznem przedkładaniu obliczeń opłat, ustawa z dnia 8. lutego 1909 l. 29 dz. u. p. uzupełniająca powołaną na wstępie ustawę, dopuszcza wedle § 2 ugodzenie się z zakładem ubezpieczenia na płacenie rocznych kwot ryczałtowych.

Zważywszy, że opłaty te są minimalne, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy, by się porozumiał z Zakładem ubezpie-

czenia robotników od wypadków dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie względem ustalenia rocznej ryczałtowej kwoty tych opłat, które mają płacić gospodarze wiejscy od młocarni, sieczkarni i młynków, pędzonych końmi, a kwotę wypadłą pokryć z funduszów krajowych, jak to uczyniły już inne kraje koronne.

Wnioskodawca:

Bojko.

Sandulak, Winniczuk, Łaskuda, Biały, Kędzior, Tertil, Krężel, Witos, Bernadzikowski, Żardecki, Długosz, Siwula, Skarbek, Serczyk.

L. s. 1035/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Wniosek

posła Jana Siwuli i tow. w sprawie zaniechania egzekucyi podatkowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by wobec niebywałej klęski ekonomicznej, która nawiedziła nasz kraj w r. 1912 i 1913, zaniechał egzekucyi przy ściąganiu zaległych podatków.

Wnioskodawca:

Siwula.

Biały, Bojko, Krężel, Łaskuda, Bernadzikowski, Żardecki, Bardl, Skarbek, Serczyk, Kędzior, Długosz, Witos Okoń, Markow.

L. s. 1036/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Wniosek

ks. posła Wolanina i tow. w sprawie uchwalenia stałego ryczałtu na środki naukowe dla nauki religii.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że dotychczas przedmiot nauki religii tak w szkołach ludowych, a przedewszystkiem w szkołach

wydziałowych, nie miał stałego ryczału na środki naukowe a jeżeli otrzymywał, to tylko z łaski i to bardzo rzadko, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby co roku wstawiała stały ryczałt na środki naukowe dla przedmiotu nauki religii.

Wnioskodawca :
ks. Wolanin.

Skarbek, Pilch, Schmidt, Jabłoński, Riedl, Wójcicki, Tomaka, Adam, Michalik, Bednarski, Głabiński, Zamorski, Górkiewicz, Maciuszek.

Ls. 1037/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

posta Götz i towarzyszy w sprawie zmiany ustawy krajowej z dnia 6. marca 1875. L. 27. dz. u. kr. o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wygotowanie i przedłożenie projektu ustawy krajowej o gminnych urzędach rozjemczych, mającego za przedmiot zmianę i uzupełnienie przepisów ustawy krajowej z dnia 6. marca 1875. L. 27. dz. u. kr. a to w tym kierunku, aby do zakresu działania tych urzędów rozjemczych należało nietylko godzenie stron w sprawach cywilnych wyszczególnionych w art. I. §. 1. ustawy z dnia 27. lutego 1907. L. 59. dz. u. p., ale także i przeprowadzanie prób ugodowych o obrazę czci (art. II. cyt. ustawy państw.). W tym projekcie ustawy winny być rozstrzygnięte także kwestye w art. II. i III. ustawy z dnia 27. lutego 1907. L. 59. dz. u. p., pozostawione do załatwienia ustawodawstwu krajowemu.

Wnioskodawca :
Götz.

Mycielski, Badeni, Zamoyski, Zdz. Tarnowski, Kostanecki, Jędrzejowicz, Męciński, Maiss, Skrzyński, Wł. Jaworski, Bzowski, Halban, Konopka, Hupka

Ls. 1038/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Wniosek

księdza posta Eugeniusza Okonia i tow. w sprawie budowy mostu na rzece Łęgu.

Wysoki Sejmie !

Zważywszy, że ludność wsi Woli rusińskiej w powiecie Kolbuszewskim przedzielona rzeką Łęgiem od kościoła parafialnego w Spiach, do którego w czasie powodzi absolutnie dostać się nie może i oddawna czeka na wybudowanie mostu dla jej użytku, przeto podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić jak najszybszą budowę mostu na rzece Łęgu.

Wnioskodawca :
Ks. Eugeniusz Okoń.

Haempel, Olearski, Bosak, Krężel, Łaskuda, Bojko, Kędzior, Markow, Witos, Stapiński, Bardl, Długosz, Siwula, Żardecki, Serczyk.

Ls. 1022/1914.

Wniosek nagły.

Sejm uchwała :

1. Przyznaje się nauczycielstwu krajowemu dodatek drożyzniany za 1913 r.
2. Poleca się Komisji szkolnej i budżetowej, aby w ciągu obecnej sesji sejmowej przedłożyły do uchwały projekt regulacji płac nauczycielskich, któryby obowiązywał od 1. stycznia 1914 r.

Wnioskodawca :
Bandrowski.

Misiński, Kleski, Tertil, Zgórski, Federowicz, Lisiewicz, Leo, Rutowski, Srokowski, Maryewski, German, Sare, Rittel, Schätzel, Maiss.

Ls. 1023/1914.

Wniosek nagły.

Podpisani wnoszą:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby bezwzględnie wykonał uchwałę sejmową z dnia 9. lutego 1912 r. dotyczącą utworzenia funduszu 5,000.000 K. dla bezprocentowych pożyczek na budowę szkolne w miastach, i ze względu na panujące bezrobocie przystąpił bezwzględnie do rozdawnictwa pożyczek i zasiłków na budowę gmachów szkolnych.

Wnioskodawca:
Kleski.

Rittel, Misiński, Tertil, Schätzel, Leo, Federowicz, Maiss, Loewenstein, Lisiewicz, Zgórski, Bandrowski, Rutowski, Srokowski, Maryewski, German, Sare.

Ls. 1024/1914.

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zważywszy, że nędza w kraju wskutek klęsk elementarnych t. j. wylewów i słyty coraz większe rozmiary przybiera, zważywszy, że dotychczasowa akcja zapomogowa c. k. Rządu nie zupełnie odpowiada potrzebom i taka, jak dotychczasowa, nie przyniosłaby ulgi największej potrzebującym;

zważywszy, że najuboższa ludność największej zagrożona nie może korzystać z dotychczasowej formy pomocy, t. j. zakupna artykułów żywności i zboża na nasienie z przyznanym opustem, gdyż ta część ludności nie posiada wcale ani gotówki, ani kredytu;

zważywszy, że c. k. Rząd, ani Komitet ratunkowy nie uwzględniły dotąd rezolucyi, uchwalonej na naradzie prezesów rad powiatowych w jesieni 1913 r. wskazującej konieczność przyjścia z pomocą najuboższej ludności przez dostarczenie bezpłatne w powiatach i gminach, gdzie to okaże się koniecznem, a to podawania żywności, rozdawanie artykułów pożywienia, dostarczania opału, odzieży;

zważywszy, że akcja zapomogowa nie słabnąć, ale rozszerzać się i energiczniej prowadzoną być winna;

wzywa się c. k. Rząd do przedłożenia sprawozdania Sejmowi na najbliższem posiedzeniu Sejmu z akcji ratunkowej i przedstawienia, jakie środki na ten cel Rząd krajowy ma obecnie jeszcze do rozporządzenia, a jakie ewentualnie poczynił kroki u centralnego Rządu, celem uzyskania dalszych funduszków, odpowiadających rozmiarom klęski.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przez odpowiednie zarządzenia wprowadził zmiany w dotychczasowych organizacjach ratunkowych, celem energiczniejszej, szybkiej i skutecznej akcji.

Wnioskodawca:
Tadeusz Cieński.

Czartoryski, Julian Brunicki, L. Koziębrodzki, St. Stroński, Nowosielecki, St. Kasznica, Garapich, Moysa, Laskowski, Schnell, Onyszkiewicz, Piniński, Urbański, Stan. Stadnicki, Jan Gromnicki, Miecz. Burzyński, Tad. Starzyński, Włodz. Barański, Lubomirski, Paweł Sapieha, St. A. Stadnicki, Jan Potocki, Serwatowski, Krzysztofowicz.

Ls. 1039/1914.

Wniosek nagły

posła Dr. Jana Kurowca i tow. do Wysokiego Sejmu krajowego we Lwowie w sprawie zapomogi dla 15 pogrzelców z Kamienia Kałuskiego powiatu.

Wskutek podpalenia spaliły się dnia 8. lutego w zupełności wszystkie budynki i zabudowania gospodarskie, narzędzia gospodarskie, zboże, pasza i żywy inwentarz 15-tu gospodarzy.

Pogorzeli: 1) Michał Jaśków syn Nauma, 2) Charów Paweł, 3) Wangela Julian, 4) Jaśków Oleksa, 5) Jan Jaśków s. Dymitra., 6) Jaśków Tymko, 7) Jaśków Dymitr, 8) Jaśków Piotr, 9) Melnik Michał, 10) Nespiak Dymitr, 11) Charów Marko, 12) Jaśków Teodor, 13) Jaśków Michał st., 14) Jaśków Małanka, 15) Charów Michał.

Ogień wybuchł w nocy, ratunek był bardzo słaby, ludzie zadłużeni z powodu klęski elementarnej 1912 i 1913 roku, a tu zagładnęło do nich nowe nieszczęście.

Jak wyżej wspomnieliśmy, spaliło się wszystko, nie tylko budynki mieszkalne, ale też i gospodarskie zabudowania, narzędzia rolnicze, pasza, zboże inwentarz,

a ponieważ do tego ludzie ci byli silnie zadłużeni, zostali skrajnymi żebrakami.

Strata minimalna wynosi około 40.000 K. Do wniosku tego dołączono 15 aegatów strat stwierdzonych i skontrolowanych przez Urząd gminny w Kamieniu.

Ponieważ wyżej wymienieni gospodarze stracili swój cały majątek, a do tego są silnie zadłużeni i bez pomocy kraju nie mogą się poratować, przeto prosimy:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić wspomnianych 15-tu gospodarzy z Kamienia poratować z funduszu krajowego kwotą co najmniej 10.000 K.

Wnioskodawca:

Dr. Jan Kurowiec.

Kost' Lewicki, Staruch, Makuch, Kochanowski, Petruszewicz, Metella, Łahodyński, Kiweluk, Rożankowski, Winniczuk, Okuniewski, Sandulak, Nowakowski, Terszakowiec, Hołubowicz, Horbaczewski, Singalewicz, Cegielski, Tryłowski.

Gm. Kamień.

Al. do L. s. 1039/914.

Pow. Kałusz.

L. 1.

Pogorzelec: Jaśków Michał, syn Nauma.

L. p.	Stan majątk. i famil	Spalone przedmioty	Wartość		Ubezpiecz.	na Tow. asek.	Uwaga
			K				
1	7 morgów pola	1. chata z komorą i 2 stajniami	1000				
2	2 dzieci	2. komora na boku	200				
3	600 K długu	3. stodoła	600				
		4. obora	300				
		5. zboże	200				
		6. 3 fury paszy	100				
		7. 10 kur	25				
		8. narzędzia roln.	300				
		9. dom. naczynia	100				
		10. odzież	200				
				razem 2800 koron			
				budynki ubezpiecz.			
				1400 K			
						w Tow. ubezpiecz. „Dniester“	
							Za wiarygodność poświadczają Zwierzchność gm. Jan Morys wójt.

Za komitet ratunkowy:

Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gmina Kamień.

Powiat Kałusz.

L. 2.

Pogorzelec Charów Paweł.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	Wartość	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga.
			K.				
1	6 morgów pola	1. Chata z 2 izbami	400	razem 1280 K. nic nie było ubezpieczone			Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. Jan Morys wójt.
2	2 dzieci	2. stodoła i stajnia	400				
3	300 K długu	3. obora ze słomą	70				
		4. 4 fury paszy	200				
		5. 2 q owsa	32				
		6. wóz, sanie	100				
		7. dom. naczynie	50				
		8. materiały na bud.	30				

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Pow. Kałusz.

L. 3.

Pogorzelec : Wangela Julian.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	Wartość	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga.
			K.				
1.	6 morgów pola	1. chata z dwóch izb i komory	800	razem 1830 koron nic nie było ubezpieczone			Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. Jan Morys, wójt.
2.	5 dzieci	2. stodoła ze stajnią	400				
3.	600 K długu	3. obora ze słomą	30				
		4. 6 fur paszy	200				
		5. 10 q owsa	200				
		6. budowlane materiały	120				
		7. 2 pługi, młynek	80				

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Powiat Kałusz.

L. 4.

Pogorzelec : Jaśków Oleksa.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezpie-	na	Tow. asek.	Uwaga.
			tość				
			K				
1.	12 morgów pola	1. chata z 2 izbami (nowe)	1200				
2.	2 dzieci	2. komora, stodoła i stajnia	1200				
3.	900 K długi	3. pasza	300				
		4. dom. naczynie	100				
		5. 15 q zboża	240				
		6. roln. narzędzia	40				
		7. odzież	700				
		8. 8 kur	16				
		9. ogrodzenie	60				
		10. owocowe drzewa	200				
				razem 3450 koron			
				budynki ubezpieczone			
					1200 koron		
						w Tow. ubez. "Dniester"	
							Za wiarygodność poświadczą Zwierzchność gm. Jan Morys, wójt.

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Pow. Kałusz.

L. 5.

Pogorzelec : Jaśków Jan, syn Dymitra star.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezpie-	na	Tow. asek.	Uwaga.
			tość				
			K				
1	7 morg. pola	1. chata z komorą	800				
		2. stajnie	400				
2	400 K długi	3. stodoła	600				
		4. obora	20				
3	3 dzieci	5. wóz, sanie	100				
		6. domowe nacz.	100				
		7. 20 q zboża	400				
		8. 3 q kartofli	12				
		9. odzież	50				
		10. pasza	400				
				razem 2882 koron			
				nic nie było ubezpieczone			
							Za wiarygodność poświadczą Zwierzchność gm. Jan Morys wójt.

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Pow. Kałusz.

L. 6.

Pogorzelec : Jaśków Teodor.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga
			tość K				
1	40 morgów pola	1. chata z komorą	1000	razem 5400 koron	budynki ubezpieczone	1240 koron	w Tow. ubezp. „Dnister“
2	8 dzieci	2. 2 stodoły, 2 stajnie i komora	2000				
3	5000 długu (na kupno pola)	3. stajnia	500				
		4. 3 obory z paszą	600				
		5. słoma	400				
		6. siano	200				
		7. rolnicze narzędz.	100				
		8. dom. naczynie	100				
		9. para koni	200				
		10. odzież, płótno	200				
		11. 10 świń	100				

Za wiarygodność poświadcza
Zwierzchność gm.
Jan Morys,
wójt.

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Pow. Kałusz.

L. 7.

Pogorzelec : Jaśków Dymitr.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga
			tość K.				
1	35 morgów pola	1. chata z 4 izbami	2000	razem 7250 K.	budynki ubezpieczone	3.400 K.	w Tow. ubezp. „Dnister“
2	7000 K. długu (na kupno pola)	2. 2 stajnie	1600				
		3. 2 stodoły	1000				
		4. szopa	200				
		5. obora	30				
3	3 dzieci	6. pasza	600				
		7. rolnicze narzędz.	1000				
		8. naczynia	300				
		9. budowlane materiały	200				
		10. odzicz i płótno	200				
		11. 9 świń	120				

Za wiarygodność poświadcza
Zwierzchność gm.
Jan Morys,
wójt.

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gmina Kamień.

Powiat Kałusz.

L. 8.

Pogorzelec: Jaśków Piotr.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga.
			tość K.				
1	7 morgów pola	1. chata z komorą	400	razem 1556 K	nic nie było ubezpieczone		Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. <i>Jan Morys,</i> wójt.
2	bezdzietni	2. stodoła ze stajnią	600				
3	500 K długu	3. 2 obory	40				
		4. pasza	200				
		5. zboże 10 q	200				
		6. dom. naczynie	100				
		7. 8 kur	16				

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Powiat: Kałusz.

L. 9.

Pogorzelec: Mielnik Michał.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga.
			tość K.				
1	5 morgów pola	1. chata ze stajnią	600	razem 3460 koron	nic nie było ubezpieczone		Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. <i>Jan Morys,</i> wójt.
2	2000 K długu (spłata wiana, budowa budynku. itd.)	2. stodoła ze stajnią	1000				
		3. obora	30				
		4. pasza	240				
		5. 30 q owsa i in. zboże	600				
3	2 dzieci	6. 15 q kartofli	120				
		7. odzież i płótno	200				
4	chorowici rodzice	8. 10 kur	30				
		9. owoc. drzewa	400				
		10. budow. materyał.	40				
		11. dom. naczynie	200				

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Powiat : Kałusz.

L. 10.

Pogorzelec : Nespiak Dymitr.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow.	asek.	Uwaga.
			tość					
			K					
1	2 morg. pola	1. stodoła	500	razem 760 koron	nic nie było ubezpieczone			Za wiarygodność poświadczają Zwierzchność gm. <i>Jan Morys,</i> wójt.
2	400 K długi	2. pasza	100					
		3. komora	100					
		4. narzędzia rolnicze	60					

Za komitet ratunkowy :
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Pow. Kałusz.

L. 11.

Pogorzelec : Charów Marko.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow.	asek.	Uwaga.
			tość					
			K					
1.	4 morgi pola	1. chata z komorą	600	razem 1640 koron	nic nie było ubezpieczone			Za wiarygodność poświadczają Zwierzchność gm. <i>Jan Morys,</i> wójt.
2.	1000 K długi	2. stodoła	400					
3.	3 dzieci	3. stajnia	300					
		4. gospodarskie narzędzia	100					
		5. 15 q owsa	240					

Za komitet ratunkowy :
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień

Pow. Kałusz.

L. 12.

Pogorzelec: Jaśków Teodor.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga.
			tość				
			K				
1.	10 morgów	1. chata z 2 izbami i 2 komorami	1200	razem 2710 koron nic nie było ubezpieczone			Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. <i>Jan Morys,</i> wójt.
2.	600 K długu	2. stodoła i 2 stajnie	1000				
3.	1 dziecko	3. 2 obory z słomą i paszą	150				
		4. 16 q zboża	260				
		5. domowe naczynie	100				

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gm. Kamień.

Powiat Kałusz.

L. 13.

Pogorzelec: Jaśków Michał starszy.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	War-	Ubezp.	na	Tow. asek.	Uwaga.
			tość				
			K				
1	2 morgi pola	1. chata, komora i stodoła	700	razem 1.400 K. budynki ubezpieczone 1.100 K. w Tow. ubezpie. „Krakowskiem”			Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. <i>Jan Morys,</i> wójt.
2	1000 K. długu	2. stajnia	300				
3	4 dzieci	3. słoma	20				
		4. siano	40				
		5. budowl. materiały	60				
		6. narzędzia rolnicze i domowe	200				
		7. 6 q zboża	100				

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gmina Kamień.

Powiat Kałusz.

L. 14.

Pogorzelec Jaśków Małanka.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	Wartość		Ubezpiecz. na Tow. asek.	Uwaga.
			K.			
1	3 morg. pola	1. chata	400	razem 1386 K.	nic nie było ubezpieczone	Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. Jan Morys wójt.
2	900+140 K = 1040 K (długi)	2. komora	100			
		3. stodoła i stajnia	300			
3	2 dzieci	4. odzież i domow. naczynie	100			
		5. 12 kur	36			
		6. słoma	200			
		7. pasza	150			
		8. zboże	60			
		9. kartofle	40			

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Gmina : Kamień.

Powiat : Kałusz.

L. 15.

Pogorzelec : Charów Michał.

L. p.	Stan majątk. i famil.	Spalone przedmioty	Wartość		Ubezpiecz. na Tow. asek.	Uwaga.
			K.			
1	3 morgi pola	1. chata	500	razem 1074 K.	nic nie było ubezpieczone.	Za wiarygodność poświadcza Zwierzchność gm. Jan Morys wójt.
2	600 K długu	2. stodoła	400			
3		3. komora	150			
		4. 8 kur	24			

Za komitet ratunkowy:
Antoni Museszowicz, kierownik szkoły.

Ls. 1040/1914.

Wniosek nagły

posła Tymoteja Starucha i tow. w sprawie elementarnych klęsk, spowodowane nieustannymi deszczami i wylewami rzek i potoków w 1913 r. we wschodniej części kraju, a przeważnie w powiecie brzeżańskim

Jak już wogóle wiadomo, nawiedziła nasz kraj, a przeważnie wschodnią część Galicyi, straszna katastrofa, która dotknęła w straszny sposób powiat brzeżański, albowiem z powodu czteromiesięcznej ulewy i deszczów, wszystkie zasiewy zgniły, kartofle przepadły, pierwsza i druga koniczyna zgniła, rzeki i potoki powylewały i to po kilka razy tak, iż wszystkie ogrody nisko położone i sianokosy zostały zniszczone zupełnie, a w podolskiej części powiatu, w okręgu sądowym kozowskim jeszcze do tego myśzy zniszczyły wszystko, co tylko słońca nie dokończyła, tak, że ludność znajduje się w skrajnej nędzy, ponieważ głód zagładnął do nieszczęsnych chłopskich chat, a głód teraz szerzy się w powiecie w straszny sposób, a najgorzej, że na wiosnę lud nie ma czem zasiewać pól. Dotychczasowa akcyja ratunkowa ze strony Rządu nie przyniosła żadnej ulgi ani pomocy dla ludności, dlatego podpisani stawiają wniosek:

1. Wysoki Sejm raczy uchwalić 40 milionów koron na ratunek cierpiącej ludności, a z tego co najmniej jeden milion przyznaczyć na powiat brzeżański.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd centralny do wyasygnowania odpowiednich sum pieniężnych z państwowych kas na ratunek dotkniętej przez katastrofę ludności w Galicyi w wysokości 80 milionów koron, w pierwszej mierze na zakupno zboża na nasienie teraz na wiosnę.

Wnioskodawca

Tymotej Staruch.

Kost' Lewicki, Makuch, Petruszewicz, Rozankowski, Sandulak, Dumka, Singale-

wicz, Cegielski, Metella, Kormosz, Winniczuk, Łauruk, Kochanowski, Lew Lewicki, Terszakowiec, Horbaczewski, Wanio.

Ls. 1041/1914.

Wniosek nagły

posła Tymoteja Starucha i tow. w sprawie wstrzymywania robotniczej emigracji przez c. k. Starostwa.

C. k. Władze administracyjne wstrzymują wszystkimi możliwymi sposobami robotniczą emigrację do Prus i do Ameryki, a biedna ludność znajduje się w rozpacz w tak strasznie elementarnem nieszczęściem dotkniętym roku, albowiem grozi jej głodowa śmierć, a tu Władze nie puszczają na zarobek.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił Władzom, ażeby nie robiły żadnej trudności robotniczej emigracji.

Wnioskodawca

Tymotej Staruch.

Kost' Lewicki, Makuch, Petruszewicz, Rozankowski, Horbaczewski, Sandulak, Dumka, Singalewicz, Cegielski, Metella, Kormosz, Winniczuk, Ławruk, Kochanowski, Lew Lewicki, Terszakowiec, Wanio.

Ls. 1042/1914.

Wniosek nagły

posła Dr. Longina Cegielskiego i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelncom Ninowic powiat Jarosław.

Dnia 23. października 1913 wybuchł ogień w gminie Ninowicach pow. Jarosław i zniszczył w zupełności 12 włościańskich zagród, wyliczonych w załączonym piśmie tych włościan, na którem to umieszczono także potwierdzenia urzędów gmin i parafii. Szkoda wynosi wyżej 30.000 K, a pogorzelnicy znajdują się w skrajnej nędzy, nie mając niczem ani siebie ani bydła wyżywić.

Wskutek tego wnosimy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić wspomnianym pogorzelncom z Ninowic powiat Jarosław szybką zapomogę.

Wnioskodawca
Dr. L. Cegielski.

Terszakowiec, Staruch, Dumka, Singalewicz, Kormosz, Nowakowski, Kapuściński, Kochanowski, Kiweluk, Hołubowicz, Kurowiec, Metella, Petruszewicz, Winniczuk.

Alegat do L.s. 1042/1914.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Ponieważ nas niżej podpisanych nawiedził dnia 23. października straszny pożar i pozbawił całego majątku i dobytku, na który przez całe swe życie pracowaliśmy do tego czasu, przeto będąc o głodzie i chłodzie, prosimy o pomoc w tak ciężkiej niedoli, popierając swoją prośbę w następujących punktach :

Pożar zniszczył nam jednym słowem wszystko ; dwanaście rodzin z 70 dusz złożonych pozostało na zimę bez dachu, pożywienia i odzieży, wszystkie zwiezionne plony i narzędzia gospodarskie w zupełności spaliły się, albowiem podczas strasznie okropnego pożaru nie mogliśmy wogóle nic ważniejszego i kosztowniejszego wyratować.

Obecnie nie mamy żadnych środków do wyżywienia siebie, żon i drobnych naszych dzieci, ani się w co przyodziać, nie mamy również naszego bydła czem wyżywić, wogóle znajdujemy się w jak najgorszej nędzy i ubóstwie, bo z całego naszego mienia, które przedstawiało 30.000 K wartości, w jednej godzinie pozostały tylko zgliszcza i popioły.

Ponieważ na jakie takie utrzymanie zmuszeni jesteśmy zaciągnąć pożyczkę, a nawet za bezcen kawałki gruntu zastawiać, ażebyśmy tylko głodową śmiercią nie umarli, tem więcej popadamy w rozpacz, że ze zbliżającą się wiosną nie będziemy mieli czem gruntów swoich obrócić, ani czem zasiać, przeto wy-

ciągamy swą nędzną rękę z prośbą do naszego narodowego przedstawiciela Jaśnie Wielmożnego Pana, ażeby nas nie-szczęśnych pogorzelnców i nędzarzy raczył przedstawić i opisać naszą niedolę na najbliższej sesji sejmowej i wyjednać u Wysokiego c. k. Rządu skromną zapomogę, ażebyśmy całkowicie nie poszli na żebraków.

Za wyjednaną pomoc z góry dziękujemy, Bóg zapłać!

Ninowice, dnia 20. stycznia 1914.

Pogorzelnicy :

Andrzej Truchan, Jan Zajło, Seńko Zajło, Seńko Gut, Majer Wasner, Jan Ożybko, Jerzy Drewko, Dymitr Wełyczko, Paweł Chromy, Stefan Galara, Andrzej Wołos, Teodor Wołos

Skoczylas Grzegorz Teodorowicz
wójt proboszcz.

L.s. 1043/1914.

Wniosek nagły.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się komisji szkolnej, ażeby jak najprędzej przedstawiła Sejmowi wnioski :

- a) co do przyznania pokrzywdzonemu nauczycielstwu dodatku drożyznianego za r. 1913 ;
- b) co do regulacji płac nauczycielskich.

Wnioskodawca
Dr. Jan Makuch.

Kost' Lewicki, Terszakowiec, Baczyński, Kurowiec, Ławruk, Cegielski, Kochanowski, Łahodyński, Horbaczewski, Trylowski, Staruch, Dumka, Lew Lewicki, Kormosz, Winniczuk.

L.s. 1044/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

posła Hryńka Terszakowca i tow. w spra-

wie założenia gimnazjum z wykładowym językiem ruskim w Komarnie.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia gimnazjum z wykładowym językiem ruskim w Komarnie.

Wnioskodawca:
Hryńko Terszakowiec.

Nowakowski, Kurowiec, Okuniewski, Horbaczewski, Hołubowicz, Metella, Kost' Lewicki, Kochanowski, Sandulak, Makuch, Winniczuk, Singalewicz, Petruszewicz, Cegielski, Łahodyński.

Ls. 1045/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

postów Tymoteusza Starucha i Dra W. Baczyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Brzeżanach.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Brzeżanach.

Wnioskodawcy:
Staruch,
Baczyński.

Terszakowiec, Korol, Cegielski, Kost' Lewicki, Horbaczewski, Okuniewski, Wanio, Metella, Kapuściński, Dumka, Singalewicz, Kochanowski, Petruszewicz, Winniczuk, Sandulak, Hołubowicz.

Ls. 1046/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlejsz przystąpił do założenia gimna-

zjum w Żółkwi z wykładowym językiem ruskim.

Wnioskodawca:
Korol.

Baczyński, Załoziecki, Hołubowicz, Makuch, Kormosz, Wanio, Terszakowiec, Okuniewski, Horbaczewski, Petruszewicz, Nowakowski, Kiweluk, Metella, Sandulak, Staruch, Kochanowski, Dumka, Singalewicz.

Ls. 1047/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

posła Dr. Kostia Lewickiego i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum prywatnego z wykładowym językiem ruskim w Rohatynie.

Wysoki Sejmie!

Odczuwana jak najżywiej przez ludność ruską powiatu Rohatyńskiego oraz sąsiednich powiatów konieczna potrzeba szkoły średniej w Rohatynie — powstała jeszcze przed 7 laty do życia prywatne gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Rohatynie, założone i dotychczas utrzymywane przez tamtejszą filię ruskiego Towarzystwa pedagogicznego.

Wspomniane gimnazjum prywatne odpowiada wszelkim wymogom stawianym dla gimnazjów państwowych, korzystna po myśli upoważnienia c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z prawa publiczności, mieści się w osobnym wzorowo urządzonym budynku i rozwija się z roku na rok tak korzystnie, iż liczba uczniów w ubiegłym roku szkolnym dosięgła cyfry 668 uczniów.

Gdy więc to gimnazjum prywatne tak dobitnie stwierdziło swą żywotność i konieczność dla zaspokojenia potrzeb ruskiej ludności powiatu Rohatyńskiego i sąsiednich, przeto okazuje się usprawiedliwionem dążenie, aby jego przy-

szość trwale zabezpieczoną została, a to przez przejęcie tego gimnazjum prywatnego na etat państwowy.

W tym celu podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby prywatne gimnazjum z wykładowym językiem ruskim (ukraińskim) w Rohatynie przejął bezwzględnie na etat państwowy.

Wnioskodawca :

Dr. Kost' Lewicki.

Nowakowski, Okuniewski, Singalewicz, Cegielski, Hołubowicz, Kochanowski, Łahodyński, Kurowiec, Petruszewicz, Makuch, Sandulak, Winniczuk, Horbaczewski, Terszakowiec, Metella, Kiweluk, Kormosz, Rożankowski.

Ls. 1.048/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

Dra Teofila Okuniewskiego i tow. w sprawie przeniesienia prywatnego gimnazjum ukraińskiego w Horodence na etat państwowy.

Powołując się na równocześnie wniesioną petycję z tysiącami podpisów z całego powiatu Horodeńskiego, na stan faktyczny, iż gimnazjum to posiada już 5 klas, 201 uczniów, swój własny budynek, uzyskało za wzorowe prowadzenie prawo publiczności — wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby prywatne gimnazjum ukraińskie imienia Tarasa Szewczenki w Horodence upaństwowił.

Wnioskodawca :

Okuniewski.

Nowakowski, Horbaczewski, Hołubowicz, Kochanowski, Terszakowiec, Kurowiec, Makuch, Sandulak, Winniczuk, Petruszewicz, Singalewicz, Metella, Cegielski, Kost'

Lewicki, Łahodyński, Kapuściński, Kiweluk, Rożankowski.

Ls. 1.049/1914.

W n i o s e k

posła Dra Horbaczewskiego i towarzyszy w sprawie upaństwowienia gimnazjum prywatnego ukraińskiego im. M. Szaszkiewicza w Czortkowie.

Z początkiem roku szkolnego założono za staraniem ludzi, którym leżała na sercu sprawa kulturalnego rozwoju ukraińsko-ruskiego narodu, który zamieszkuje czortkowski powiat i sąsiednie powiaty, w Czortkowie gimnazjum z językiem wykładowym ruskim według programu państwowych klasycznych gimnazyów, któremu reskryptem c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 29. maja 1913 przyznano prawo publiczności, a które obecnie w 3 klasach liczy do 100 uczniów.

Mimo ciężkich stosunków ekonomicznych, spowodowanych klęskami elementarnymi przypadającymi na pierwsze lata istnienia tego zakładu, frekwencja jego utrzymuje się na przełomowej wysokości, a byłaby bezsprzecznie o wiele wyższą, gdyby uczniowie mogli korzystać bezpłatnie z nauki.

Ze względu na to, że miasto Czortków, które jest siedzibą wspomnianego naukowego zakładu, położone jest w samym centrum południowego Podola, które obejmuje powiaty sądowe Czortków, Borszczów, Mielnica, Tłuste, Zaleszczyki, Budzanów, Husiatyn i Kopyczyńce, są złączone administracyjnie w jeden okręg sądu okręgowego czortkowskiego z ogólną ludnością 377.734 osób, z czego przypada na Rusinów 235.737 osób, a zważywszy, że na całej tej przestrzeni nie ma ani jednej szkoły średniej publicznej z językiem wykładowym ruskim, wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby prywatne gimnazjum ukraińsko-ruskie z pra-

wem publiczności im. M. Szaszkiewicza w Czortkowie z początkiem roku szkolnego 1914/1915 przejął na etat państwowy.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wnioskodawca:
Horbaczewski.

K. Lewicki, Makuch, Okuniewski, Terszakowiec, Nowakowski, Hołubowicz, Kurowiec, Kochanowski, Winniczuk, Sandulak, Petruszewicz, Singalewicz, Metella, Cegielski, Łahodyński, Kormosz, Rożankowski.

Ls. 1.050 1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Iwana Kiweluka i tow. w sprawie upaństwowienia gimnazjum ruskiego w Kopyczyńcach.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przejął na etat państwowy gimnazjum prywatne z ruskim językiem wykładowym w Kopyczyńcach.

Wnioskodawca:
Iwan Kiweluk.

Kurowiec, Kochanowski, Hołubowicz, Horbaczewski, Singalewicz, Petruszewicz, Okuniewski, Makuch, Kormosz, Kost' Lewicki, Lew Lewicki, Sandulak, Winniczuk, Terszakowiec, Rożankowski, Baczyński.

Ls. 1.051/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Rożankowskiego i tow. w sprawie założenia 4-klasowych szkół ludowych w Boryni, Wysocku wyżnem, Komarni-

kach, Turce nad Stryjem i Łomnej powiatu Turczańskiego.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Turka, liczący w 72 gminach 84.632 dusz czysto ukraińskiej ludności (85%), jest pod względem szkolnictwa ludowego zupełnie zaniedbany. Nikt nie uwierzy, że w całym powiecie, oprócz 6-klasowej szkoły w Turce, nie ma ani jednej szkoły ludowej wyższego typu, chociaż n.p. Borynia jest siedzibą Sądu powiatowego, a Łomna ma się stać niebawem siedzibą Sądu. Zbędną jest rzeczą udowadniać, z jakimi trudami walczą tamtejsza ludność, aby swym dzieciom dać możność wyższego wykształcenia. Znane nazwiska szlachty ukraińskiej Wysoczańskich, Komarnickich, Ilnickich, Matkowskich i t. d. i t. d. pochodzą z powiatu turczańskiego i zdobyciem wysokich stanowisk w nauce i urzędach dają świadectwo, jak ludność rwie się do oświaty. Wysocko wyżne i Komarniki, duże wsie 3- 6.000 dusz, na całą okolicę głośnie z targów, mają charakter miasteczek.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową do bezzwłocznego założenia czteroklasowych szkół ludowych z językiem wykładowym ukraińskim w Boryni, Wysocku wyżnem, Turce, przedmieściu Zwierzyniec, Komarnikach i Łomnej, powiatu turczańskiego.

Wnioskodawca:
Rożankowski.

Singalewicz, Metella, Kost' Lewicki, Kormosz, Nowakowski, Kurowiec, Horbaczewski, Baczyński, Petruszewicz, Hołubowicz, Korol, Staruch, Kapuściński, Lew Lewicki, Wanio, Makuch, Tryłowski, Ławruk.

Ls. 1.052/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

pośla Rożankowskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Turce nad Stryjem.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Turka należy do najbardziej pod względem szkolnictwa zaniedbanych. Z inicjatywy Wydziału powiatowego założono w Turce w 1910 roku prywatne utrakwistyczne gimnazjum, składające się dziś z czterech klas, a w nich 126 uczniów: 58 Ukraińców, 49 Polaków, 19 Żydów. Gimnazjum utrzymuje się z prywatnych datków, niewielkiej państwowej zapomogi, tudzież z opłat uczni, które w ostatnim roku wynosiły 7.000 K.

Ludność powiatu jest wyłącznie rolnicza, a wobec nieurodzajnej górskiej gleby bardzo uboga. W 72 gminach żyje 84.632 dusz, w 85% ukraińskiej narodowości. Dlatego i nie dziw, że utrzymanie tego gimnazjum dla powiatu jest wielkim ciężarem, nadal wprost niemożliwym, a nadmiar frekwencya w obecnym stanie nie odpowiada czysto ukraińskiemu charakterowi ludności, gdyż z jednej strony wysoka opłata szkolna, z drugiej system utrakwistyczny odstrasza od korzystania z tego gimnazjum.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia gimnazjum państwowego z ukraińskim językiem wykładowym w Turce nad Stryjem.

Wnioskodawca:
Rożankowski.

Kost' Lewicki, Singalewicz, Terszakowiec, Kormosz, Winniczuk, Sandulak, Metella, Korol, Lew Lewicki, Baczyński, Hołubowicz, Petruszewicz, Horbaczewski, Staruch, Kapuściński, Wańio, Makuch, Trylowski, Ławruk.

Ls. 1.053/1914.

We Lwowie, dnia 11. lutego 1914.

W n i o s e k

pośla Dra W. Baczyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Brodach.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia gimnazjum państwowego z ukraińskim językiem wykładowym w Brodach.

Wnioskodawca:
Dr. W. Baczyński.

Terszakowiec, Makuch, Hołubowicz, Załoziecki, Singalewicz, Horbaczewski, Ławruk, Winniczuk, Kiweluk, Korol, Okuniewski, Trylowski, Rożankowski, Metella, Kochanowski, Kormosz, Nowakowski.

L. 1.054/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

pośla Dra Włodzimierza Baczyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Samborze.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia gimnazjum państwowego z ukraińskim językiem wykładowym w Samborze.

Wnioskodawca:
Dr. W. Baczyński.

Kiweluk, Hołubowicz, Makuch, Załoziecki, Singalewicz, Horbaczewski, Ławruk, Winniczuk, Kurowiec, Terszakowiec, Korol, Okuniewski, Trylowski, Metella, Kochanowski, Kormosz, Rożankowski, Nowakowski.

L. 1055/1914.

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Dr. Michała Nowakowskiego i tow. w sprawie wykonania budowy drogi krajowej Bohorodczany-Żuraki-Manastyrzczany-Sołotwina

Zważywszy, że powiat Bohorodczański nie ma dotąd ani jednego kilometra dróg krajowych,

zważywszy, że stan dróg i komunikacji w powiecie bohorodczańskim ze względu na wielką ilość rzek, oraz górskich potoków, tudzież ze względu na trudny teren górski jest bardzo zaniedbany,

zważywszy, że miasto Sołotwina i gminy Manastyrzczany, Starunia, Żuraki nie mają żadnego, a co najmniej niezwykle ciężkie, utrudnione, a nieraz zupełnie uniemożliwione połączenie z powiatowem miastem Bohorodczanami, — podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby jak najrychlej poczynił starania celem wykonania budowy drogi krajowej Bohorodczany-Żuraki-Manastyrzczany - Sołotwina.

Wnioskodawca :

Dr. Michał Nowakowski.

Kormosz, Winniczuk, Sandulak, Lew Lewicki, Wanio, Singalewicz, Rożankowski, Kapuściński, Metella, Kochanowski, Terszakowiec, Baczyński, Okuniewski, Hołubowicz, Horbaczewski, Petruszewicz, Kurowiec, Korol, Załoziecki.

L. 1056/914.

We Lwowie dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posta dr. Michała Nowakowskiego i tow. w sprawie założenia niższej górniczo-

przemysłowej szkoły w Sołotwinie z ruskim (ukraińskim) językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie !

Zważywszy, że w bohorodczańskim, a w szczególności w sołotwińskim powiecie sądowym coraz więcej zwiększa się ruch przemysłowy, a zwłaszcza przemysł drzewny, oraz wosku ziemnego i ropy ;

zważywszy, że według opinii fachowców i poglądu uczonych-geologów obfitość wosku ziemnego i ropy w sołotwińskim powiecie sądowym jest nadzwyczaj wielka ;

zważywszy, że według statystyki z roku 1910 mieszkańcy powiatu politycznego Bohorodczany stanowią co do potocznej mowy 85% ludności ruskiej, a w powiecie sądowym Sołotwina 87% ludności ruskiej ;

podpisani wnoszą :

Wysoki sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, żeby w najbliższym czasie, a najdalej do końca 1915 r. założył w mieście Sołotwina krajową niższą szkołę górniczo-przemysłową z językiem wykładowym ruskim (ukraińskim).

Wnioskodawca :

Dr. Michał Nowakowski.

Cegielski, Singalewicz, Kochanowski, Winniczuk, Hołubowicz, Kurowiec, Makuch, Sandulak, Terszakowiec, Kormosz, Kapuściński, Metella, Baczyński, K. Lewicki, Okuniewski, Petruszewicz, L. Lewicki, Rożankowski, Korol, Załoziecki.

L. 1057/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Włodzimierza Singalewicza i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego realnego gimnazjum im. Markiana Sza-

szkiewicza z językiem wykładowym ruskim (ukraińskim) w Busku.

Wysoki Sejmie!

Skutkiem dającej się odczuwać przez ruską ludność Buska i przyległych powiatów koniecznej potrzeby średniej szkoły w Busku, zostało w tym mieście jeszcze w roku 1910 założone prywatne realne gimnazjum im. Markiana Szaszkiewicza z językiem wykładowym ruskim, które zostaje pod kierownictwem filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Busku już czwarty rok i rozwija się bardzo ładnie. Nie ulega żadnej wątpliwości, że dostateczna frekwencja, która była widoczną w pierwszych latach, utrzyma się i w przyszłości, a nawet stale będzie wzrastać.

Wspomniane realne gimnazjum odpowiada w każdym kierunku wymogom żądanym od państwowych średnich szkół, a nauka przedmiotów udziela się tam według planu normalnego, wydane go przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty dnia 8/VIII. 1906. L. 34.180 i zastosowanego do galicyjskich realnych gimnazyów rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej z 21 4 1910 L. 17.525 na podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 7/IX 1909 L. 32.791.

Obecnie liczy to gimnazjum realne już cztery pełne klasy, więc stanowi całość t. j. całe niższe gimnazjum, po ukończeniu którego uczniowie mogą poświęcić się nie tylko wyższemu gimnazjalnemu wykształceniu, ale także przejść do praktycznych zawodów, szkół przemysłowych, handlowych, rolniczych i t. p.

Z tego realnego gimnazjum w Busku korzysta nie tylko ludność Buska, ale także ludność Kamionki, Radziechowa, Brodów, Złoczowa, Łopatyna, Oleśka, Glinian i Przemyślan.

Tak więc kiedy wspomniana średnia szkoła już stwierdziła swe przeznaczenie i jak najlepiej zaspakaja rzeczywi-

stą potrzebę ludności wyliczonych wyżej powiatów, przeto konieczną jest rzeczą, ażeby przyszłość jej została silnie zabezpieczoną, a to może stać się tylko przez przejęcie jej na etat państwowy.

Żądanie to jest tem więcej uzasadnione, bo dotychczas jest to jedyne gimnazjum realne z językiem wykładowym ruskim.

Z naprowadzonych przyczyn wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby dotychczasowe gimnazjum prywatne realne im. Markiana Szaszkiewicza z językiem wykładowym ruskim (ukraińskim) w Busku przejął natychmiast na etat państwowy.

Wnioskodawca:

Włodzimierz Singalewicz.

K. Lewicki, Horbaczewski, Metella, Petruszewicz, Hołubowicz, Wanio, Okuniewski, Makuch, Kochanowski, Kormosz, Kapuściński, Kurowiec, Sandulak, Winniczuk, Cegielski, Nowakowski, Rożankowski.

L. 1.058/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Iwana Kochanowskiego i towarzyszy w sprawie przejęcia prywatnego gimnazjum z językiem wykładowym ruskim w Jaworowie na etat państwowy.

Wysoki Sejmie!

Od roku 1907 istnieje w Jaworowie prywatne gimnazjum z językiem wykładowym ruskim (ukraińskim), utrzymywane przez mieszkańców ruskich tego powiatu, które z końcem roku szkolnego 1912/13 miało według swego urzędowego sprawozdania 6 klas gimnazjalnych o 8 oddziałach z frekwencją 320 uczniów, a z początkiem roku szkolnego 1913/14 ma już 7 klasę gimnazjalną, a liczba wpisanych uczniów wynosi 388.

Sam fakt, że gimnazjum to stopniowo z roku na rok rozwija się, że wzrasta jego frekwencja, tak, że na przyszły rok szkolny stanowić ono już będzie pełne gimnazjum o 8-klasach, wykazuje konieczną jego potrzebę w tem centrum powiatu, a że ono odpowiada wszystkim wymogom i przepisom ustawy pod względem swego wzorowego prowadzenia i prawidłowego rozwoju, świadczy reskrypt Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i oświaty z 30. maja 1913 L. 19.436, którym nadano klasom od I. do IV tego gimnazjum prawo publiczności.

Ponieważ powiat, dla którego to gimnazjum jest przeznaczone, jest jednym z biedniejszych powiatów z ludnością drobnomieszczańską i włościańską, która nie jest w stanie pokrywać rokrocznie wzrastających kosztów jego utrzymania, przeto konieczną jest rzeczą zabezpieczyć byt i dalszy rozwój tego gimnazjum, co możliwe jest tylko przez przejęcie jego na koszt państwa.

Z tych przyczyn wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby prywatne gimnazjum z językiem wykładowym ruskim (ukraińskim) w Jaworowie, które posiada już prawo publiczności, przejął natychmiast na etat państwowy.

Wnioskodawca :

Iwan Kochanowski.

Kurowiec, Sandulak, Okuniewski, Nowakowski, Terszakowiec, Hołubowicz, Horbaczewski, Winniczuk, Makuch, Singalewicz, Petruszewicz, Metella, Cegielski, Łahodyński, Kormosz.

L. 1.059/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra Izydora Hołubowicza i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego gimnazjum ukraińskiego w Zbarażu,

utrzymywanego dotychczas przez ukraińskie Towarzystwo pedagogiczne.

Wysoki Sejmie!

Ukraińskie Towarzystwo pedagogiczne i delegaci wszystkich gmin zbarskiego powiatu założyli w roku 1910 w Zbarażu gimnazjum prywatne ukraińskie. Gimnazjum to liczy w tym roku więcej jak 100 uczniów, którzy pobierają prawidłowo naukę szkolną w trzech klasach, — a niema najmniejszej wątpliwości, że liczba uczniów będzie z każdym rokiem powiększać się, ponieważ to gimnazjum jest założone w miasteczku, które liczy więcej jak 12.000 ludności, w powiecie bogatym i sąsiadującym z powiatami, w których niema żadnych średnich szkół.

Wspomniane gimnazjum odpowiada wszystkim wymogom publicznych szkół i dlatego c. k. Ministerstwo oświaty udzieliło tej szkole prawa publiczności w bieżącym roku, a oprócz tego mieści się ono w budynku odpowiednio adaptowanym i datkami miejscowej ludności zbudowanym.

Gdy więc wspomniane gimnazjum odpowiadające wszystkim wymogom publicznych szkół, zostało powołane do życia rzeczywistą potrzebą i służy interesom ludności kilku powiatów, przeto jest rzeczą konieczną, żeby przejąć je na publiczny koszt i zabezpieczyć mu trwałą byt.

Wobec tego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, żeby utrzymywane dotychczas przez Towarzystwo ukraińskie pedagogiczne gimnazjum ukraińskie w Zbarażu przejął natychmiast na koszt państwa.

Wnioskodawca :

Dr. Izydor Hołubowicz.

Petruszewicz, Makuch, Kurowiec, Terszakowiec, Winniczuk, Nowakowski, Metella, Sandulak, K. Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Okuniewski, Cegielski.

Kochanowski, Baczyński, Kiweluk, Rożankowski.

L. 1.060/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posła ks. Metelli i towarzyszy w sprawie założenia gimnazjum z językiem wykładowym ruskim w Lubaczowie.

Wysoki Sejmie!

Miasto Lubaczów od dawna już stara się o gimnazjum. Od wielu lat na wszelkich zgromadzeniach, w mieście i w powiecie, na posiedzeniach Rady gminnej, na posiedzeniach Wydziału i Rady powiatowej podnosili i podnoszą tę sprawę, domagając się w uchwalonych rezolucjach założenia gimnazjum w mieście Lubaczowie. A ze względu na swoje położenie, na ilość mieszkańców, na główne centrum handlowe w powiecie zasługuje miasto Lubaczów ażeby w najkrótszym przeciągu czasu założono tam gimnazjum.

Położone w samym środku powiatu politycznego Cieszanowskiego miasto Lubaczów wynosi do 7.000 mieszkańców, jest siedzibą c. k. sądu, c. k. notaryatu, c. k. urzędu podatkowego, stacji kolejowej Jarosław-Sokal, posiada szkołę przygotowującą do gimnazjum, a mianowicie sześćo-klasową szkołę męską i sześćo-klasową szkołę żeńską, a oprócz tego są jeszcze dwie osobne szkoły ludowe. Jako główne miasto handlowe w powiecie jest Lubaczów siedzibą jeszcze licznych innych instytucyj prywatnych, gdzie mieści się wielka ilość sąsiedniej ludności z przyczyny, ponieważ tworzy w powiecie ognisko handlu i przemysłu drzewnego.

Że zachodzi konieczna potrzeba założenia gimnazjum w mieście Lubaczowie, poprostu żywoina sprawa dla ludności łamtejszego powiatu, najlepiej świad-

czy o tem wielka ilość uczniów, bo ponad 300, którzy tak z samego miasta Lubaczowa, jak i z całego powiatu Cieszanowskiego chodzą do gimnazjum w Przemyślu, Jaworowie, Jarosławiu, Samborze i we Lwowie, a na których utrzymanie rodzice, przeważnie ubodzy mieszczenie, wieśniacy i urzędnicy, musząłożyć znaczne koszta po cudzych zakładach.

Z założeniem gimnazjum w Lubaczowie liczba uczniów wzrosłaby bardzo znacznie. A pomieszczenie i to całkiem odpowiednie tak dla profesorów, jak i dla uczniów znajdzie się.

A że Lubaczów — to miasto z ludnością przeważnie ruską, osobliwie cały lubaczowski okręg, do którego należy 34 wsi — same wioski z ludnością ruską, przeto gimnazjum założone w mieście Lubaczowie, ma być z ruskim językiem wykładowym.

Ze względów na powyższe wywody podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd do założenia w najkrótszym czasie gimnazjum w Lubaczowie z językiem wykładowym ruskim.

Wnioskodawca:
ks. Metella.

Cegielski, Singalewicz, Terszakowiec, Horbaczewski, Okuniewski, Petruszewicz, Kurowiec, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Nowakowski, Łahodyński, Kiweluk, Rożankowski.

L. 1.061/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie najrychlejszego założenia w Bełzie c. k. gimnazjum z językiem wykładowym ruskim.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm raczy uchwalić: ✓

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie założył w Bełzie c. k. gimnazjum z językiem wykładowym ruskim.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Kiweluk, Ławruk, Terszakowiec, Nowakowski, Załoziecki, Singalewicz, Horbaczewski, Lew Lewicki, Wanio, Trylowski, Metella, Cegielski, Kapuściński, Kochanowski, Staruch, Korol.

Ls. 1.062/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie założenia w Sokalu c. k. gimnazjum z językiem wykładowym ruskim.

Wysoki Sejmie!

Wnosimy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia c. k. gimnazjum z językiem wykładowym ruskim w Sokalu.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Terszakowiec, Winniczuk, Staruch, Cegielski, Kochanowski, Ławruk, Sandulak, Singalewicz, Metella, Nowakowski, Horbaczewski, Wanio, Korol, Kiweluk.

Ls. 1.063/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. w sprawie utworzenia 4-klasowych szkół ludowych we wsiach Horocholina i Rosulna pow. Bohorodczany.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie, a najdalej z po-

czątkiem roku szkolnego 1914/15 utworzyła czteroklasowe szkoły ludowe we wsiach Horocholina i Rosulna pow. Bohorodczany, względnie przekształciła obecne szkoły w wymienionych wsiach na szkoły czteroklasowe z językiem wykładowym ruskim.

Wnioskodawca:

Dr. Michał Nowakowski.

Hołubowicz, Baczyński, Łahodyński, Trylowski, Korol, Wanio, Lew Lewicki, Singalewicz, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Terszakowiec, Perfecki, Okuniewski, Metella, Ławruk.

Ls. 1.064/1914.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Wniosek

posła Lwa Lewickiego i tow. w sprawie założenia szkoły realnej z językiem wykładowym ruskim we Lwowie.

Naród ukraiński, liczący według ostatniego spisu ludności zwyż 3 i pół miliona dusz, mimo wszystkich swych zdobyczy, osiągniętych głównie własnymi siłami, na polu kulturalnym, oświatowym i społecznym, nie ma dotąd w Galicyi ani jednej własnej realnej szkoły średniej.

Na siedzibę tej szkoły nadawałoby się szczególnie miasto Lwów, jako centrum naszego kulturalnego życia, w którym Ukraińcy liczą faktycznie zwyż 35 tysięcy mieszkańców.

Wobec tego podpisani stawiają wniosek i proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie przystąpił do założenia realnej szkoły średniej z językiem wykładowym ukraińskim we Lwowie.

Wnioskodawca:

Lew Lewicki.

Horbaczewski, Singalewicz, Wanio, Kormosz, Perfecki, Terszakowiec, Załoziecki,

Hołubowicz, Kost' Lewicki, Korol, Makuch, Kochanowski, Bosak, Winniczuk, Staruch, Kurowiec, Dumka, Cegielski.

Ls. 1.065/1914.

Interpelacya

posła Dra Jana Kurowca i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie rabunkowej i niewłaściwej gospodarki urzędu gminnego w Kałuszu.

Gospodarka gminna w Kałuszu jest zła, od 10 lat niema rocznych rachunkowych zamknięć, nie było żadnych szkonek kasy, a lustrację ze strony Wydziału powiatowego przeprowadzono dopiero w roku 1913 na polecenie Wydziału krajowego. Lustrację przeprowadzono tylko częściowo, bo gdy lustrator Zaborski doszedł do roku 1908, wtedy za interwencją niektórych członków Zwierzchności gminnej w Kałuszu w Wydziale powiatowym lustrację przerwano, a lustratora Zaborskiego odwołano, bo w swojej robocie natrafił on na różne malwersacje z czasu gospodarki nowej rady gminnej.

Gospodarka Zwierzchności gminnej byłaby trwała i dalej, bo na wszystkie zażalenia stron, że w kasie gminnej nieporządek, a na żądanie szkonek zwierzchności gminna milczała, aż dopiero doniesienie mieszczan kałuskich do Prokuratorji państwa z powodu zaprzepaszczania konkurencyjnych cerkiewnych pieniędzy i różnych funduszów gminnych spowodowało, że c. k. sąd wniósł się w tę sprawę, przeprowadził dochodzenia a skontatowawszy kradzież publicznych pieniędzy z różnych funduszów, przyaresztował kasyera gminnego Jasińskiego i wdroył karne dochodzenie z powodu występku oszustwa przeciw burmistrzowi Dr. Wisenbergowi.

Dalsze dochodzenia wykazały, iż wszystkie fundusze gminne zostały rozdrapane, kasa pożyczkowa przestała

istnieć, wszystkie bowiem fundusze wzięto na administrację gminną, subwencye zapomogowe na naprawę dróg i subwencye otrzymane na utrzymanie prywatnego gimnazjum w Kałuszu. W ten sposób przepadł fundusz Kordasiewicza około 26.000 kor., przepadła fundacya Nyczaja, przepadło około 7.000 kor. konkurencyjnych na budowę cerkwi, przepadło około 1000 kor. konkurencyjnych na budowę kościoła, przepadł fundusz cmentarny. Chociaż wszystkim było wiadomem, a tak samo burmistrzowi miasta Kałusza, że w kasie gminnej są defraudacye i że defraudacyj tych dopuścił się kasyer gminny Jasiński, to pomimo to on pozostawił go nadal w urzędowaniu, aż póki Prokuratorja państwa nie zarządziła przyaresztowania kasyera.

Mimo to, że miasto Kałusz ma mało dochodów, a do tego rozkradziono miejskie fundusze, do tego stopnia, że niema pieniędzy na pokrycie administracji miejskiej, Zwierzchność gminna miasta Kałusza odnajęła akcyzę od mięsa Salamonowi Szpindlowi za 8000 koron, chociaż była druga oferta Szpatza na 12.000 kor. Akcyzę od napojów alkoholowych wynajęto na 5 lat po 18.000 kor., chociaż spółka Meller & Comp. wniosła ofertę na 27.000 kor.

Budowę rzeźni oddano bez licytacji i dokładnej umowy przedsiębiorcy Fedorskiemu, która to budowa trwa już dwa lata, nie została dotychczas wykonaną a gmina będzie musiała zapłacić grubo ponad cenę kosztorysową. Mimo to, że w kasie złamanego centa niema, Zwierzchność gminna rozchody zamiast zredukować, prowadzi dalej marnotrawną gospodarke, urządza luksusowe urządzenia biur, sprawia pluszowe drogie portyery, luksusowe meble dla prowizorycznego kasyera p. Proszowskiego, usuniętego z drodzy dyscyplinarnej lustratora Wydziału powiatowego w Dolinie, a przyjętego, jako kasyera w Kałuszu za dziennymi dyetami po 6 kor.

Uwięzionemu prowizorycznemu kasyerowi Jasińskiemu z powodu kradzieży

gminnych pieniędzy, Rada gminna uchwaliła wypłacać dalszą płacę, chociaż on nie jest urzędnikiem stałym. Członkowie Rady gminnej są równocześnie członkami Wydziału powiatowego w Kałuszu a to: Dr. Wurst, Dr. Kalmus, Dr. Wisenberg, radny Poluszyński i Ludwik Fuss, dlatego niema nadziei na kontrolę i stanowcze wystąpienie ze strony Wydziału powiatowego. Miasto Kałusz jest w przededniu całkowitego bankructwa. Wprawdzie odbyły się teraz dodatkowe wybory do Rady gminnej, do której przeszli nowi członkowie chętni do pracy, na ogólną jednak liczbę 36 radnych, garść 10—12 radnych nie może zmienić gospodarki gminnej.

Miasto Kałusz zaciąga 800.000 kor. pożyczki, którą to pożyczkę zatwierdził Wydział powiatowy i jest uzasadniona obawa, że obecna Rada gminna a względnie Zwierzchność gminna roztraci tę pożyczkę, jak to uczyniła ze wszystkimi możliwymi funduszami. Teraz nastąpił taki stan, że niema złamanego centa na pokrycie administracji t. j. opłatę policyjną i urzędników. Dodatki gminne są zaskwestrowane za zaległe podatki i inne długi do wysokości około 80.000 kor.

Ponieważ, jak wyżej wymieniono, gospodarka gminna jest fatalna, a niema najmniejszej nadziei na zmianę, bo pieniądze rozrzuca się na wszystkie strony a dochody są małe, doszło więc do tego, że budżet gminny wraz ze szkolnym dodatkami wynosi 182%.

Właściwie budżet jest tak sztucznie ułożony, że nawet 182% nie mogą pokryć wydatków, bo na przykład wzięto w dochód spodziewany z pastwiska z podnajmu pod wiercenia naftowe, a wiadomym jest, że pastwisko (tołoka) jest dobrem gminnym i wszystkie dochody z pastwiska obrócić można tylko na administrację pastwiska.

Wobec smutnego stanu gospodarki (gminnej) miejskiej, a dalej ze względu na rabunkową gospodarkę z braku doskonałej kontroli tak ze strony Rady gmin-

nej jak i ze strony Wydziału powiatowego. zapytujemy Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika, co zarządzi, ażeby w zarządzie miasta Kałusza nastąpiły prawidłowe stosunki i czy po zbadaniu istotnego stanu rzeczy rozwiąże Radę gminną, a ażeby uporządkować stosunki, wprowadzi rządowego komisarza do zarządu miasta Kałusza.

Interpelant:
Kurowiec.

Hołubowicz, Dr. Tryłowski, T. Staruch, Dr. Petruszewicz, Winniczuk, Dr. Łahodyński, I. Makuch, Okuniewski, I. Kochanowski, I. Sandulak, G. Terszakowicz, Kiweluk, ks. S. Metella, Horbaczewski, Dr. Nowakowski, Singalewicz, Dr. Cegielski, Rożankowski.

Ls. 1066/914.

I n t e r p e l a c y a

posła dra Kurowca i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie przeprowadzenia wyborów do Rady gminnej w Kałuszu i agitatorskiej działalności przy tychże wyborach ze strony p. Padlewskiego, c. k. komisarza powiatowego jako komisarza wyborczego.

Wybory uzupełniające do Rady gminnej w Kałuszu odbyły się dnia 28. stycznia z III. koła, 3. lutego z II. koła a 5. lutego z I. koła.

Jako komisarz wyborczy ze strony Rządu celem nadzoru legalnego przeprowadzenia wyborów był p. komisarz Padlewski, delegowany przez c. k. Starostwo z tem, że ma czuwać, by wybory zostały legalnie i czysto przeprowadzone t. j. by w sali wyborczej, kurytarzach i ubocznych ubikacjach nie było lokalów agitacyjnych i żadnych alkoholowych trunków w celach agitacyjnych na korzyść wyborczych partyi.

Pan komisarz Padlewski mimo instrukcyi urzędowej zezwolił partyi magistrackiej na urządzenie lokalu agitacyj-

nego w biurze inspektora policyjnego i sypialni policyi miejskiej

W sali tej urzędowali przez cały czas głosowania III. i II. koła asesorowie i radni gminni, jak asesor Michał Mandryk, radny Maks Rajn przy asyście policyi, kreślili kartki, ściągali wyborców i wpływali na głosujących na korzyść magistrackiej listy radnych.

Pomimo zażeń wyborców, jak ks. kanonika Józefa Szeligiewicza rz. kat. proboszcza z Kałusza i pośła dra Kurowca, pan komisarz Padlewski oświadczył publicznie, że on zezwolił wyż wspomniane lokale policyjne zamienić na lokale agitacyjne wyborcze.

Że p. komisarz Padlewski nie był obiektywnym komisarzem wyborczym, świadczą następujące fakta: P. komisarz Padlewski jeszcze w pierwszych dniach grudnia t. j. dwa miesiące przed wyborami jako stanowczy zwolennik magistrackiej klikki wyłudzał pełnomocnictwa do głosowania i tak w pierwszych dniach grudnia wyłudził pełnomocnictwo od p. Onufrego Kurdydyka, inspektora szkolnego w Zborowie, dając temu do poznania, że jako pełnomocnik głosować będzie w interesie wyborców przeciw dotychczasowej gospodarce w magistracie.

Jako dowód tego złożył poseł dr. Kurowiec oryginalny list p. inspektora Kurdydyka na ręce c. k. Starosty p. Dra Trembałowicza.

Sam fakt, że p. komisarz Padlewski zbierał pełnomocnictwa na 2 miesiące przed wyborami, świadczy najlepiej, że p. komisarz był członkiem kotetu magistrackiego i już naprzód na korzyść tego działał.

P. komisarz Padlewski po wniesieniu reklamacji wyborczych do Starostwa wszystkim i wszędzie głosił publicznie, że Starostwo (sam był referentem) wszystkie reklamacje odrzuci i załatwi po myśli magistratu. Jako świadek tych pogadanek w Kałuszu poświadczy Taras Korytowski, kandydat adwokacki.

Przy samych wyborach tak III. II. i I. koła p. komisarz Padlewski postępował więcej jak agitator wyborczy, aniżeli obiektywny komisarz wyborczy. Na wszystkie zażalenia wyborców podawane do protokołu stawał stanowczo po stronie magistratu, przez co unieważniono wiele głosów w I. II. i III. kole. Stawał stanowczo po stronie magistratu, by dozwolono głosować mimo protestu różnym wyborcom (co w protokołach zaznaczono), którzy są nie tylko w śledztwie o występki, ale mają akta oskarżenia, jak Rimalt, Jona Kurz i inni.

Całe wybory gminne przy asystencji komisarza Padlewskiego wywoływały u każdego bezstronnego człowieka obrzydzenie tem większe, że protegowana magistracka klika doprowadziła miasto do ruiny

Podpisani zapytują Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika, czy zarządzi dochodzenia co do postępowania p. komisarza Padlewskiego przy wyborach do Kałuskiej Rady gminnej.

Interpetant:
Dr. Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, Tymko Staruch, Iwan Makuch, I. Kochanowski, Terszakowicz, Singalewicz, Dr. Łahodyński, Kiweluk, Rożankowski, Winniczuk, Horbaczewski, Okuniewski, Jan Sandaluk, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, ks. L. Metella, Dr. Cegielski, Dr. Tryłowski.

L. s. 1067/914.

Interpelacya

pośła Dra Jana Kurowca i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Marszałka krajowego w sprawie złej gospodarki w Wydziale powiatowym w Kałuszu i nieodpowiedniego używania subwencji zapomogowej przyznaczonej na budowę i naprawę dróg w powiecie kałuskim.

Gospodarka w kałuskim Wydziale powiatowym jest od dawna złą, albowiem marszałek powiatowy mieszkający daleko, około 40 km od Kałusza, nie może wiedzieć, co się we Wydziale

dzieje i daje się naciągać personalowi kancelaryjnemu.

Do niedawna rządził we Wydziale powiatowym samowładnie były sekretarz Zborowski, a teraz od roku powiatowy inżynier prowizoryczny Krzyształowicz. Gospodarka byłego sekretarza Zborowskiego, a obecnie inżyniera powiatowego Krzyształowicza doprowadziła powiat do kompletnej ruiny do tego stopnia, że niema pieniędzy na opłacanie administracji tj. urzędników i służby.

Na dowód tego podajemy, iż subwencya państwowa udzielona w r. 1912 na naprawę dróg, została w całości użytą na administrację.

Wydział powiatowy nie trzyma się budżetu prelimitowanego, tylko dowolnie wydaje pieniądze na drogi, których Rada powiatowa nie uchwałała, przeciwnie wydaje na drogi protegowane przez niektórych delegatów podwójnie lub potrójnie, wbrew uchwale Rady powiatowej.

Itak w r. 1913 prelimitowano na drogę I. kl. Kałusz-Dobrowlany-Petranka 8300 kor., a zarachowano, że wydano 12.876 koron. Na drogę tę w istocie nie wydano i 8000 K, bo w przeciągu całego 1913 roku aż do jesieni nie robiono nic, a dokonano niektóre roboty na tej drodze za pieniądze subwencyjne przeznaczone przez Rząd na zapomogi.

Prelimitowano na drogę Nowy Kałusz—Bołochów 4.500 K, a zarachowano, iż wydano 7754 K, w istocie nie wydano nic, a dokonano naprawy drogi od Kałusza Nowego do Mostyszcz oraz nawieziono trochę szutru w Zawadce i Werchni. Dokonano tego w miesiącu grudniu 1913 i styczniu 1914 za pieniądze subwencyjne wypłacone przez Starostwa z pieniędzy zapomogowych w kwocie 1000 K na drogę z Kałusza Nowego do Mostyszcz i 5.300 K z funduszu wojskowego przeznaczonego na drogę Kałusz-Zawadka.

Na drogę Hołyń—Zawadka prelimitowano 2000 K, a zarachowano, iż wydano 3782 K; na tej drodze w tym roku nie robiono nic, chyba w jesieni za pie-

niądze zapomogowe wypłacane przez Starostwa.

Na drogę gminną II kl. Wistowa—Grabówka prelimitowano 1500 K a zarachowano, iż wydano 7091 K; na drodze tej do końca lipca nie robiono nic, aż dopiero w sierpniu, wrześniu i październiku wożono szuter i robiono naprawkę za pieniądze zapomogowe, z których wypłaciło Starostwo 5000—6000 K.

Na drogę Studzienka—Medynia prelimitowano 2000 K., a zarachowano, iż wydano 325 K.

Na drogę Kopanki—Tomaszowce prelimitowano 1000 K, a zarachowano, iż wydano 297 K. W funduszu drogowym wydano więcej aniżeli prelimitowano, o 21.324 K 63 h.

W roku 1913 do miesiąca sierpnia prawie nie robiono koło dróg, zwożono w kilku gminach szuter i na tem koniec.

Od miesiąca nie robiono nic, a poczęła się praca w sierpniu, wrześniu i dalszych miesiącach jesiennych dzięki energicznej interwencji starosty Dra Trębałowicza i to za zapomogowe pieniądze, z których Starostwo dotychczas wypłaciło około 50.000 K. Jednak i te pieniądze nie zostały użyte na drogi uchwalone przez Starostwo w porozumieniu z Wydziałem powiatowym, wybudowano drogi prywatne dla wygody delegatów powiatowych, a ażeby wyłudzić od Starostwa pieniądze, przedkładano z Wydziału powiatowego fałszywe kwity tj. sfabrykowane sztucznie przez inżyniera Kryształowicza i drogomistrzów.

Na dowód nadmieniam, co następuje: Inżynier powiatowy przedłożył fałszywą listę płacy za robocizną na drodze Słobódka Przewoziec—Medynia na kwotę 500 K. Dochodzenie wykazało, że w tym czasie robót wcale nie wykonywano, a co najważniejsze inżynier Kryształowicz podpisał listę, że on sam stwierdził wykonane roboty. Na liście tej sfalszowano podpis naczelnika gminy Przewoziec Bazylego Holijczuka,

a dalej wykazano w listach płatniczych Mikołaja Górnickiego, który zmarł przed 10 laty; również wykazano Jana Hrabarskiego, który od lat 6 jest w Ameryce; wogóle cała lista została sfalszowana.

Dochodzenia wykazały, że inżynier Kryszałowicz, chociaż nie był przy odbiorze szutru w Tomaszowcach na kwotę 850 K, mimoto podpisał protokół odebrania dnia 9. lipca 1913 r.

Na robotę około dróg w Podhorcach wyasygnował inżynier Kryszałowicza 349 K 46 h tylko na samo podanie naczelnika gminy Michała Budzana bez stwierdzenia rachunków. Jak dochodzenie wykazało, w Podborcach wykonano roboty przydrożne darmo t. zw. „szarwarkiem“. Inżynier stwierdził wypłatę jako świadek, pomimo, że przy wypłacie nie był, a nawet w tym czasie żadnej wypłaty nie było.

Tak samo działało się przy wykonanych robotach innych dróg. I tak za roboty wykonane z Tomaszowcach, chociaż Starostwo na przedłożone listy wykonanych robót wypłaciło pieniądze, dotychczas tj. do 6. lutego 1914 Wydział powiatowy, a względnie inż. Kryszałowicz nie wypłacił ani halerza robotnikom w Tomaszowcach za roboty wykonane jeszcze w listopadzie.

Wogóle inżynier Kryszałowicz nie trzyma się uchwał Wydziału powiatowego i Starostwa, działa na własną rękę, oddaje wszystkie roboty za pieniądze subwencyjne przedsiębiorcom żydom, zamiast postępować wedle instrukcji Starostwa, iż subwencye zapomogowe na poprawienie dróg przeznaczone są wyłącznie na zarobki dla ubogich dotkniętych wylewami włościan i że subwencye państwowe tegoroczne przeznaczone są wyłącznie w tym celu, by ubogiej ludności dać możność zarobku na życie z wykluczeniem wszelkich przedsiębiorców.

Na drodze z Kałusza do Zawadki, na naprawę której zarząd wojskowy dał 12.000 koron, przedłożył inżynier Kryszałowicz

Starostwu listę płatniczą na 5.300 K za wykonane roboty, których dotychczas nie wykonano w całości i wbrew intencji rządu oddał w całości przedsiębiorcy Reiterowi z pominięciem włościan z Werchni i Zawadki, którzy skutkiem nieszczęsnego roku znoszą straszną nędzę.

Fakt ten miał miejsce po lustracji ze strony Wydziału krajowego p. radcy Braglewicza i mimo wytknięć lustratora krajowego.

Sfalszowano dalej wszystkie listy płatnicze. Podpisywano ich przez personal biura tecznicznego powiatowego, podpisując w Wydziale powiatowym wójtów, świadków wypłaty, a nawet delegatów powiatowych.

Na wykazach robót w gminie Landestreu podpisano naczelnika gminy Georga Baumunga znakiem krzyża jako nieumiejącego pisać, podczas gdy p. Georg Baumung umie czytać i pisać.

Na naprawę różnych dróg, a to drogi Hołyń-Kadowbna, a względnie drogi Kałusz-SiwkaKałuska-Kropiwnik-Kadowbna-Hołyń udzielono ze Starostwa zapomogowych subwencyę 5000 K. Na żądanie włościan wniesione do Starostwa z powodu bardzo lichego stanu tej drogi, odniosło się Starostwo do Wydziału powiatowego, który w odezwie zreferowanej przez inżyniera Kryszałowicza do L. 2214 odpowiedział, że drogę naprawiono, tylko części jej nie dokończono, co jednakowoż do dwóch tygodni naprawi się. Na doniesienie żandarmeryi w dwa tygodnie potem, iż droga znajduje się w opłakanym stanie, na interwencyę Starostwa Wydział powiatowy do L. 2373 zawiadomił Starostwo, iż droga powyższa jest całkowicie naprawiona i znajduje się w jak najlepszym stanie. Jako kuriozum tej sprawy naprowadzamy, że Starostwo w odezwie z dnia 13./8. 1913 L. 28741 do Wydziału powiatowego stwierdza (tj. w 6 tygodni), iż droga owa zupełnie nie nadaje się do komunikacyi.

Co się stało z pieniędzmi wyrzucenymi na naprawę tej drogi 5000 kor., gdzie się one znajdują? Gdzie wiarygodność list płatniczych i odezwo do Starostwa kałuskiego?

Lustracja Wydziału krajowego z dnia 31./12. 1913 LW. 227741 dokonana przez radcę Wydziału krajowego p. Brąglewicz, stwierdziła wszystkie te nadużycia ze strony powiatowego inżyniera Kryształowicza.

Pieniądze uchwalone przez pełną Radę powiatową dnia 19. grudnia 1913 na roboty drogowe w r. 1913 zostały przez p. Marszałka Preka rozdzielone pomiędzy delegatów powiatowych. Ponad preliminarz budżetowy wydano, jak wyżej wspomniano, 21.342 K 63 h.

Z robót w roku 1913 nie wykonano połowy z prelimitowanego budżetu. Delegaci Wydziału powiatowego do końca stycznia 1914 r. z wydanych im pieniędzy nie złożyli rachunków.

Wyżej podane fakta najdobitniej świadczą o gospodarce Wydziału powiatowego.

Powiatowy budżet na rok 1914 nieuchwalony. Od 18. grudnia 1912 dotychczas t. j. do 8. lutego 1914 nie było ani jednego posiedzenia pełnej Rady powiatowej. W jaki sposób Wydział kałuski spełnia swoją kontrolę nad Radami gminnymi, świadczy to, że przez 10 lat nie wykonywał żadnej kontroli Urzędu gminnego w Kałuszu, a kiedy z polecenia Wydziału krajowego zaczął przeprowadzać lustrację Urzędu gminnego kałuskiego w r. 1913 i doszedł do urzędowania 1908 roku i kiedy lustrator powiatowy natrafił na malwersacje i kradzieże różnych funduszków gminnych, wtedy Wydział powiatowy bez podania przyczyn, odwołał lustratora powiatowego.

Kiedy zaś starostwo kałuskie po przyaresztowaniu burmistrza Dra Wiesenberg, kasyera Jasińskiego pod zarzutem występku oszustwa i sprzeniewie-

żenia odniosło się do Wydziału powiatowego w Kałuszu, by przeprowadził śledztwo dyscyplinarne przeciw burmistrzowi Dr. Wiesenbergowi, tenże składający się w większej części z członków Rady gminnej w Kałuszu, a osobistych przyjaciół Dra Wiesenberga, uchwalił, że nie potrzeba żadnej dyscyplinarki, burmistrz bowiem nie winien, iż nie było żadnej kontroli kasy i nie winien, że przepadły wszystkie fundusze urzędu gminnego i że skradziono z kasy i funduszków gminnych około 60.000 K.

Mimo wezwań Starostwa, komitetu cerkiewnego i kościelnego, że zachodzi podejrzenie defraudacyi i wezwań Starostwa, by przeprowadzić kontrolę kasy, Zwierzchność gminna nie przeprowadziła żadnego szkondrum kasy od stycznia do maja, więc jakoby zezwoliła kasyerowi skraść wszystkie fundusze gminne, przez co one i konkurencyjne cerkiewne i kościelne utraciły kilkadziesiąt tysięcy koron, bo kasyer Jasiński, będąc pewnym protekcyi ze strony Zwierzchności gminnej i członków Wydziału powiatowego, obciążył swoją realność na korzyść rodziny do tego stopnia, iż miasto Kałusz przez niedbalstwo burmistrza i całej Zwierzchności gminnej poniosły wielkie straty.

Mimo powyższych faktów, mimo dowodu, że Dr. Wiesenberg jako burmistrz miasta Kałusza, mimo wezwania ze strony Starostwa i komitetów poszczególnych funduszków, nie przeprowadził w swoim czasie szkondra, i wogóle nie kontrolował kasy, ani działalności kancelaryi magistrackiej — mimo to Wydział powiatowy nie uważał za odpowiednie nawet wdrożyć dochodzenia, o ile burmistrz Dr. Wiesenberg zawinił.

Naprowadzone fakta przemawiają najlepiej o gospodarce Wydziału powiatowego w Kałuszu.

Podpisani zapytują jego Ekscelencyę Pana Marszałka krajowego jako przełożonego Wydziału krajowego, co zarządzi,

1. aby w sprawie kałuskiego Wydziału powiatowego nastąpiły prawidłowe stosunki?

2. Czy zarządzi dochodzenie celem sprawdzenia naprowadzonych faktów?

3. Czy zarządzi rozwiązanie nieudolnej Rady powiatowej kałuskiej?

4. Czy po sprawdzeniu naprowadzonych faktów odda winnych Prokuratorowi państwa do ukarania?

Interpelant:

Dr. Jan Kurowiec.

Dr. Kost, Lewicki, T. Staruch, I. Kochanowski, I. Sandulak, Terszakowicz, Hołubowicz, W. Singalewicz, ks. Metella, Dr. Cegielski, Tryłowski, Winniczuk, Okuniewski, Horbaczewski, Dr. Łahodyński, Makuch, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, Rożankowski.

L. s. 1068 914.

I n t e r p e l a c y a

posła dra Jana Kurowca i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia drogi Kałusz-Żurawno.

Wydział krajowy postanowieniem z dnia 10. listopada 1913 r. LW. 175.775 zawiadomił Wydział powiatowy w Kałuszu, że droga Kałusz-Żurawno nie będzie w roku 1914 ukrajowiona i z tej przyczyny zaniechał badania stanu tej drogi, które zarządził postanowieniem z dnia 9. sierpnia 1912 LW. 120.822.

Dziwna rzecz, że Wydział krajowy tak nieprzychylnie odnosi się do potrzeb powiatu kałuskiego. Na wniosek Wydziału krajowego Sejm krajowy uchwalił w 1910 i 1911 roku ukrajowić drogę powiatową I. kl. z Kałusza do Żurawna. Kałusz miasto i powiat potrzebują koniecznie stałej komunikacji z Żurawnem, co zresztą jest potrzebą obu powiatów t. j. kałuskiego i żydaczowskiego.

Z tej przyczyny kałuski Wydział powiatowy, tak z własnej inicjatywy, jak i na żądanie Wydziału krajowego

dłożył wszystkich starań, łożył wiele pieniędzy, by drogę powiatową w celu ukrajowienia z Kałusza do granicy Żurawieńskiego powiatu doprowadzić do dobrego stanu tak, ażeby Wydział krajowy mógł ją odebrać na koszt krajowy. Budowa drogi Kałusz—Kopanie—Niegowce—Dołha wojniłowska aż do granicy powiatu żurawieńskiego kosztowała kałuski Wydział powiatowy około 80.000 koron i gdy to wszystko Wydział kałuski zrobił, nagle dostaje odpowiedź, że sprawa odroczone ad calendae graecas.

Ponieważ ekonomiczny stan powiatu kałuskiego a dalej lichy położenie finansowe Wydziału powiatowego w Kałuszu niezwykle cierpi na tem, bo Wydział powiatowy w Kałuszu, włożywszy tyle pieniędzy na powyższą drogę, zaniedbał inne konieczne drogi i nie jest w stanie dzisiaj łożyć dalszych kosztów na utrzymanie drogi około 22 km. długiej,

ponieważ w kałuskim powiecie ani jedna droga nie została ukrajowiona, a stan dróg w całym powiecie z powodu mnogich rzek górskich, a z tego powodu corocznych wylewów, jest lichy, a powiat kałuski jest ubogi i nie jest w stanie utrzymać dróg w dobrym stanie,

zapytują podpisani Wysoki Wydział krajowy:

a) z jakiego powodu ukrajowienie drogi Kałusz-Żurawno zostało wstrzymane?

b) co zarządzi, ażeby powiat kałuski nie był na przyszłość po macoszemu traktowany?

c) Czy Wydział krajowy, rozważywszy wszystkie okoliczności, przychyli się do koniecznych potrzeb kałuskiego powiatu, uchyli swoje postanowienie i przejmie ostatecznie drogę Kałusz-Żurawno tj. z Kałusza do żurawieńskiej granicy na swój etat?

Interpelant:

Dr. Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, O. Makuch, J. Kochanowski, J. Sandulak,

Terszakowiec, Singalewicz, ks. S. Metella, dr. Łahodyński, Rożankowski, dr. Tryłowski, Winniczuk, Okuniewski, Herbaczewski, dr. Nowakowski, Hołubowicz, dr. Petruszewicz, dr. Cegielski.

L. s. 1069/914.

I n t e r p e l a c y a

posła dra Kurowca i towarzyszy do Jego Ekscelencji Pana Marszałka kraj. w sprawie budowy zapory (szluzy) na rzece Łomnica celem uchronienia ludności powiatu kałuskiego od powtarzających się rokrocznie strasznych wylewów.

Elementarne nieszczęścia wskutek wylewów w roku 1912 i 1913 nawiedziły w straszny sposób powiat kałuski. Nadzwyczaj rwąca rzeka Łomnica przepływająca przez cały powiat kałuski, wskutek wylewy zabiera corocznie setki morgów najurodzajniejszej ziemi i pastwisk, przemieniając je w szutrowiska, również zabiera co roku chaty i budynki gospodarskie, przez co szerzy zubożenie wśród włościanstwa na setki tysięcy a nawet miliony.

Oprócz regulacji rzeki Łomnicy i jej dopływów koniecznym jest pobudowanie szluzy tj. pobudowanie zapory i przez to stworzyć zbiorniki górskie dla nadmiaru wielkich wód, by w ten sposób zapobiedz skutkom wylewów.

W ten sposób działają inne kraje z nadzwyczajnie dobrymi skutkami.

Dolina rzeki Łomnicy ma w głębokich górach w okolicy osady Podluty w tak zwanym „Kiselaku“ dogodne miejsce wedle orzeczenia fachowych inżynierów (w roku 1912 robiono studia z ramienia krajowego biura melioracyjnego) na wybudowanie wielkiej szluzy, która w tem miejscu już z samej swej natury na taką zaporę nadzwyczajnie się nadaje.

Zapytujemy Jego Ekscelencyę Pana Marszałka kraj., co w tej sprawie zrobiono i czy dołoży wszelkich możliwych

starań, by przyspieszyć budowę zapory (szluzy) na rzece Łomnica w Kiselaku ażeby w ten sposób uchronić ludność powiatu kałuskiego od corocznych wylewów.

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, J. Makuch, Dr. Tryłowski, J. Kochanowski, G. Terszakowiec, Singalewicz, dr. Petruszewicz, dr. Łahodyński, Kiweluk, Rożankowski, Winniczuk, Okuniewski, Herbaczewski, J. Sandulak, dr. Nowakowski, Hołubowicz, ks. S. Metella, Dr. Cegielski.

Ls. 1070/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Kurowca i towarzyszy do c. k. Rządu, w sprawie budowy zapory (szluzy) na rzece Łomnica, celem uchronienia ludności powiatu kałuskiego od powtarzających się rokrocznie strasznych wylewów.

Elementarne nieszczęścia wskutek wylewów w roku 1912 i 1913 nawiedziły w straszny sposób powiat kałuski. Nadzwyczaj rwąca rzeka Łomnica, przepływająca przez cały powiat kałuski, wskutek wylewów zabiera corocznie setki morgów najurodzajniejszej ziemi i pastwisk, przemieniając je w szutrowiska, również zabiera co roku chaty i budynki gospodarskie, przez co szerzy zubożenie wśród włościanstwa na setki tysięcy a nawet miliony.

Oprócz regulacji rzeki Łomnicy i jej dopływów, koniecznym jest pobudowanie szluzy, tj. pobudowanie zapory i przez to stworzyć zbiorniki górskie, dla nadmiaru wielkich wód, by w ten sposób zapobiedz skutkom wylewów.

W ten sposób działają inne kraje z nadzwyczajnie dobrymi skutkami.

Dolina rzeki Łomnicy, ma w głębokich górach w okolicy osady Podluty w tak zwanym „Kiselaku“, dogodne miejsce, wedle orzeczenia fachowych inżynie-

rów (w roku 1912 robiono studia z ramienia krajowego biura melioracyjnego) na wybudowanie wielkiej szluzy, która właśnie w tem miejscu już z samej swej natury na taką zaporę nadzwyczajnie się nadaje.

Zapytujemy Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika, co w tej sprawie zrobiono i czy dołoży wszelkich możliwych starań, by przyspieszyć budowę zapory (szluzy) na rzece Łomnica w Kiselaku ażeby w ten sposób uchronić ludność powiatu kałuskiego od corocznych wylewów.

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, I. Makuch, Dr. Tryłowski, I. Kochanowski, G. Terszakowicz, Singalewicz, Dr. Petruszewicz, Dr. Łahodyński, Kiweluk, Rożankowski, Winniczuk, Okuniewski, Horbaczewski, I. Sandulak, Dr. Nowakowski, Hołubowicz, ks. S. Metella, Dr. Cegielski.

L. 1.071/1914.

Interpelacya

posła Dra Jana Kurowca i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie nadużyć c. k. leśniczego Józefa Kiesilewskiego z Turzy wielkiej powiatu dolińskiego przeciw włościanom z Bołochowa powiatu kałuskiego przy wydawaniu serwitutu drzewa.

Niema jeszcze roku, jak na miejsce sumiennego i pracowitego leśniczego p. Roberta Sokalskiego, przeniosła c. k. Dyrekcyja lasów i dóbr skarbowych P. Józefa Kiesilewskiego. Jest to pan, którego żadne służbowe obowiązki, a jeszcze mniej konstytucyjne prawa obchodzą. Prowadzi się całkiem tak, jak by był tutaj nie c. k. leśniczym, lecz mandataryuszem albo jakimś hajdukiem za czasów pańszczyźnianych. Nazywa ludzi murgami, drabami, złodziejami i różnemi brzydkimi słowami, na jakie tylko zdobyć się może

taki wysoko kulturalny człowiek jak wymieniony pan leśniczy; wszelkie roboty domowe i polne, jak koszenie i suszenie siana i zboża, zwożenie tegoż do jego domu muszą wykonywać mieszkańcy gminy za „tołoku“, na której poczęstuje pani wódką lub rumem a wyżej wspomniany pan, jak to miało miejsce z Michałem Kohutem, synem Fedia ze Zawadki, który przywiózł mu siano, przy końcu poczęstował go tak, że odechciało się mu poczęstunku pani.

Wyżej nazwany pan leśniczy nie tylko sprawuje urząd leśniczego, którego właściwie wyręcza w tym obowiązku żona jego, lecz także jest pośrednikiem dzierżawcy prawa polowania w gminie Bołochów pana hr. Stadnickiego, i na tem polu już najsilniej dał się ludziom we znaki. Tego roku wyrządały dzikie świny straszne szkody w ziemiopłodach, ludzie więc, którzy zgłaszali szkody, musieli chodzić po kilka razy i wyczekiwać po pół, a często całemi dniami na pana a ażeby im nie przykrzyło się, pan albo pani kazali im rębać drzewo, a później ci ludzie szli z niczem do domu, wskutek czego wielu jak Fedio Prystajko, Oleksa Nowiczuk i inni wyrzekli się tego odszkodowania, a inni musieli jeszcze raz iść 5 klm drogi, i tracić, jak tego lata często się zdarzało, właśnie ten jeden pogodny dzień w tygodniu. W końcu jak wyszedł na pole leśniczy, to oszacował szkodę o połowę niżej, jak w istocie było. Na to przysłał pan hrabia odszkodowanie za owies na ręce pana leśniczego, który i tu postanowił wyzyskać poszkodowanych i tak każdy poszkodowany, bez względu na wielkość szkody otrzymał 4 kor. od kopy owsa, a i z tego jeszcze obciążał pan leśniczy po 4 kor. za taksowanie i po 40 hal. za wydatki kancelaryjne od każdego poszkodowanego. I tak ściągnął od Wasyla Wołkowicza syna Pawła, Bazylego Chmelaka, Oleksy Tawrańskiego, Bazylego Bojki, Dymitra Tychana i innych.

Nie pozwolili zaś na takie ściągnięcie Michał Tychan syn Ilka, Oleksa Ty-

chan i Michał Chmęłyk, przez co ściągnęli na siebie gniew pana leśniczego, najwięcej zaś Michał Tychan, którego leśniczy uważa za największego swęga wroga, a nawet w dniu 11. listopada przy poborze serwitutu chciał go zastrzelić.

Rzecz miała się tak. Dnia 11. listopada wyjechali bołochowcy gospodarze na wydatek serwitutu (zbieranie drzewa). Do lasu wpuściła fury pani leśniczyna, polecając najpierw przywieść dla siebie 5 fur, co się też stało; wypuścić z lasu zaś przyszedł leśniczy z żoną i powiedział, że wypuści fury tylko z Bołochowa wielkiego, a małego nie, bo nic z nich niema, niech sobie jadą pod leśniczego Obsta.

Na to powiedział Michał Tychan z Bołochowa małego, prosząc, żeby ten raz leśniczy wypuścił fury z Bołochowa małego i że na drugi raz oni nie pojedą. Na te słowa zrzucił leśniczy z pleców strzelbę, mówiąc: ja ciebie zastrzelę i złożył się w oddaleniu jakich 3 kroków w obecności tłumu ludzi; zobaczywszy zaś, że strzelba nie naładowana, natychmiast naładował i tylko dzięki obecności jego żony, która natychmiast chwyciła za strzelbę, nie dopuściła do nieszczęścia i uchroniła przed niechybną śmiercią młodego 35 letniego człowieka, ojca 3 dzieci. Nie łatwa to była sprawa dla żony leśniczego, gdyż leśniczy długo jeszcze szarpał się i usiłował się wydrzeć z rąk, mówiąc: „Maniu puść mnie, ja jestem w urzędowaniu, gdy jednego chłopca zastrzelę, to co będzie?“ Świadcowie na to: Ilko Kohut, Mikołaj Tychan, Wiktor Tychan, Mikołaj Melnyk.

C. k. leśniczy Kiesilewski dokonuje dalej swęgo dzieła. Dnia 5. stycznia 1914 r. wyjechali gospodarze z Bołochowa na pobór do lasu serwitutowego opał. Był między nimi i wspomniany Michał Tychan syn Ilka. Pan leśniczy puścił wszystkie fury do lasu po opał, a nie puścił tylko Michała Tychana. Leśniczy sam wziął konia za wędzidła a stróż lasowy Jan Gutkowski odwrócił furę i tak wypędzili Michała Tychana z lasu, pod pozost-

rem zarzutu, że na asygnacie wydanej przez c. k. Zarząd z Turzy wielkiej, a wypełnionej z urzędzie gminnym w Bołochowie nie była napisana wyraźnie data tj. rok 1914. I tak biedny i znużdzony tego-rocznym nieszczęściem włościanin zmarował dzień wraz z parą koni, ujechał tam i z powrotem 10 klm drogi i musiał przygnębiony wracać z niczem do domu, nie mając na same Boże Narodzenie nie tylko co zgotować, lecz nawet i czem zapalić, żeby choć dziatki ogrzać, by ze zimna nie pomarły. Wyżej wspomniana asygnata była dokładnie wypełniona, a data roku 1914 była wyraźnie napisana, co może poświadczyć a nawet stwierdzić przysięgą służący Michała Tychana, który umie czytać i pisać, skończył bowiem z postępem dobrym ludową szkołę, a także Wasył Pawliw z Bołochowa, który był obecny w pomienionym dniu z Michałem Tychanem w lesie.

Po przedstawieniu tych faktów, ośmielamy się zapytać c. k. Rząd, czy w interesie państwa wskazanem jest podobne szykanowanie biednych ludzi, pozbawionych w głodowym roku opał?

Zapytujemy Jego Ekscellencyę Pana Namiestnika, czy wdroży surowe śledztwo w sprawie pokrzywdzonych włościan, potem zaś, czy winowajca c. k. leśniczy po przeprowadzeniu dochodzenia będzie ukarany?

Interpelant:
Dr. Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, I. Makuch, I. Kochanowski, Terszakowiec, Singalewicz, Dr. Petruszewicz, Dr. Łahodyński, Kiweluk, Dr. Tryłowski, Winniczuk, Okuniewski, Horbaczewski, I. Sandulak, Dr. Nowakowski, Hołubowicz, ks. S. Metella, Dr. Cegielski, Rożankowski.

L. s. 1072/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Jana Kurowca i tow. do Jego Ekscellencyi Pana Namiestnika w sprawie

złej gospodarki w Wydziale powiatowym w Kałuszu i nieodpowiedniego używania subwencji zapomogowej przeznaczonej na budowę i naprawę dróg w powiecie kałuskim.

Gospodarka w kałuskim Wydziale powiatowym jest od dawna złą, albowiem marszałek powiatowy mieszkający daleko, około 40 klm. od Kałusza nie może wiedzieć, co się w Wydziale dzieje i daje się naciągać personalowi kancelaryjnemu.

Do niedawna rządził w Wydziale powiatowym samowładnie były sekretarz Zborowski, a teraz od roku powiatowy inżynier prowizoryczny, Krzyształowicz. Gospodarka byłego sekretarza Zborowskiego, obecnie inżyniera powiatowego Krzyształowicza doprowadziła powiat do kompletnej ruiny do tego stopnia, że niema pieniędzy na opłacanie administracji t. j. urzędników i służby.

Na dowód tego podajemy, iż subwencya państwa, udzielona w r. 1912 przez Rząd na naprawę dróg, została w całości użyta na administrację.

Wydział powiatowy nie trzyma się budżetu preliminowanego, tylko dowolnie wydaje pieniądze na drogi, których Rada powiatowa nie uchwaliła, przeciwnie wydaje na drogi przeciw uchwale Rady powiatowej na protegowane przez niektórych delegatów, podwójnie lub potrójnie.

I tak w r. 1913 preliminowano na drogę I. kl. Kałusz-Dobrowlany-Petranka 8300 K, a zarachowano, że wydano 12.876 K. Na drogę tę w istocie nie wydano i 8000 K, bo w przeciągu całego 1913 roku, aż do jesieni nie robiono nic, a wykonano niektóre roboty na tej drodze za pieniądze subwencyjne, przeznaczone przez Rząd na zapomogę.

Preliminowano na drogę Nowy Kałusz-Bołochów 4.500 K, a zarachowano, iż wydano 7.754 K, w istocie nie wydano nic, a wykonano naprawy drogi od Kałusza Nowego do Mostyszcz oraz

nawieziono trochę szutru w Zawadce i Werchni. Dokonano tego w miesiącu grudniu 1913 i styczniu 1914 za pieniądze subwencyjne, wypłacone przez Starostwa z pieniędzy zapomogowych w kwocie 1000 K na drogę z Kałusza Nowego do Mostyszcz i 5.300 K z funduszu wojaskowego, przeznaczonego na drogę Kałusz-Zawadka.

Na drogę Hołyń-Zawadka preliminowano 2000 K a zarachowano, iż wydano 3.782 K i na tej drodze w tym roku nie robiono nic, a może w jesieni za pieniądze zapomogowe, wypłacone przez Starostwa.

Na drogę gminną II. kl. Wistowa-Hrabówka preliminowano 1.500 K a zarachowano, iż wydano 7.091 K; na drodze tej do końca lipca nie robiono nic, aż dopiero w sierpniu, wrześniu i październiku wożono szuter i robiono naprawkę za pieniądze zapomogowe, z których wypłaciło Starostwo 5000—6000 K.

Na drogę Studzianka-Medynia preliminowano 2000 a zarachowano, iż wydano 325 K.

Na drogę Kopanki-Tomaszowce preliminowano 1000 K, a zarachowano, iż wydano 297 K. W funduszu drogowym wydano więcej, aniżeli preliminowano o 21.324 K 63 h.

W r. 1913 do miesiąca sierpnia prawie nic nie zrobiono około dróg, zwieziono w kilku gminach szuter i na tem koniec.

Od miesiąca nie zrobiono nic, a rozpoczęto pracę w sierpniu, wrześniu i dalszych miesiącach jesiennych, dzięki energicznej interwencji Starosty Dra Trębałowicza i to za zapomogowe pieniądze, z których Starostwo dotychczas wypłaciło około 5.000 K. Jednak i te pieniądze nie zostały użyte na drogi, uchwalone przez Starostwo w porozumieniu z Wydziałem powiatowym — wybudowano drogi prywatne dla wygody delegatów powiatowych, a ażeby wyłudzić ze Starostwa pieniądze, przedkła-

dano z Wydziału powiatowego fałszywe kwity t. j. sfabrykowane sztucznie przez inżyniera Krzyształowicza i drogomistrzów.

Na dowód naprowadzę, co następuje: Inżynier pow. przedłożył fałszywą listę płacy za roboczną na drodze Słobódka-Przewoziec-Medynia na kwotę 500 K. Dochodzenie wykazało, że w tym czasie robót wcale nie wykonywano, a co najważniejsza, inżynier Krzyształowicz podpisał listę, że on stwierdził dokonane roboty. Na liście tej sfalszowano podpis naczelnika gminy Przewoźca Bazylego Holijczuka, a dalej wykazano w listach płatniczych Mikołaja Kuźnickiego, który zmarł przed 10 laty, również wykazano Jana Hrabarskiego, który od 6 lat jest w Ameryce, — wogóle cała lista została sfalszowana.

Dochodzenia wykazały, że inżynier Krzyształowicz, pomimo że nie był przy odbiorze szutru w Tomaszowcach na kwotę 850 K., pomimo tego podpisał protokół odebrania dnia 9. lipca 1913 r.

Na robotę około dróg w Podhorcach wyasygnował inż. Krzyształowicz 349 K. 46 h. tylko na same podanie naczelnika gminy Michała Budzana bez stwierdzenia rachunków. Jak dochodzenie wykazało, to w Podhorcach wykonano roboty przydrożnych darmo t. zw. szarwarkiem. Inżynier stwierdził wypłatę jako świadek, chociaż przy wypłacie nie był, a nawet w tym czasie żadnej wypłaty nie było.

Tak samo działo się przy wykonanych robotach wszystkich dróg, i tak za roboty wykonane w Tomaszowcach, chociaż Starostwo na przedłożone listy wykonanych robót wypłaciło pieniądze, dotychczas t. j. do 6 lutego 1914. Wydział powiatowy, a względnie inż. Krzyształowicz nie wypłacił ani halerza robotnikom w Tomaszowcach za roboty wykonane jeszcze w listopadzie.

Wogóle inż. Krzyształowicz nie trzyma się uchwał Wydziału powiatowego i starostwa, działa na własną rękę, oddaje wszystkie roboty za pieniądze sub-

wencyjne przedsiębiorcom-żydom, zamiast postępywać wedle instrukcyi Starostwa, iż subwencye zapomogowe na poprawienie dróg przeznaczone są wyłącznie na zarobki dla ubogich, dotkniętych wylewami włości i że subwencye państwowe tegoroczne przeznaczone są wyłącznie w tym celu, by ubogiej ludności dać możność zarobku na życie z wykluczeniem wszelkich przedsiębiorców.

Na drodze z Kałusza do Zawadki, na naprawę której skarb wojskowy dał 12.000 K., inż. Krzyształowicz przedłożył Starostwu listę płatniczą na 5.300 K, za wykonane roboty, których dotychczas nie wykonano w całości i wbrew intencji rządu oddał roboty w całości przedsiębiorcy Reiterowi z pominięciem włości z Werchni i Zawadki, którzy skutkiem nieszczęśliwego roku znoszą straszną nędzę.

Fakt ten miał miejsce po lustracyi p. radcy Wydziału krajowego Brąglewicz i mimo wytknięć lustratora krajowego.

Sfalszowano dalej wszystkie listy płatnicze. Popodpisywano ich przez personal biura technicznego powiatowego, podpisując w Wydziale powiatowym wojtów, świadków wypłaty, a nawet delegatów powiatowych.

Na wykazach robót w gminie Landestreu podpisano naczelnika gminy Georga Baumunga znakiem krzyża, jako nieumiejącego pisać, podczas gdy p. Georg Baumung umie czytać i pisać.

Na naprawę różnych dróg, a to drogi Hołyń-Kadowbna, a względnie drogi Kałusz-Siwka kałuska-Kropiwnik, Kadowbna-Hołyń udzielono ze Starostwa z pieniędzy zapomogowych subwencyę 5.000 K. Na żądanie włości, wniesione do Starostwa z powodu bardzo lichego stanu tej drogi, odniosło się Starostwo do Wydziału powiatowego, które w odezwie, zreferowanej przez inż. Krzyształowicza do L. 2214, odpowiedziało, że drogę naprawiono, tylko części jej nie dokończono, co jednakowoż do dwóch ty-

godni skuteczni się. Na doniesienie żandarmerji w dwa tygodnie potem, iż droga znajduje się w opłakanym stanie, na interwencyę Starostwa Wydział powiatowy do L. 2373. zawiadomił Starostwo, iż droga powyższa jest całkowicie naprawiona i znajduje się w jak najlepszym stanie. Jako kuriosum tej sprawy naprowadzamy, że Starostwo w odezwie z dnia 13 sierpnia 1913. L. 28741. do Wydziału powiatowego stwierdza (t. j. w 6 tygodni), iż droga owa zupełnie nie nadaje się do komunikacyi.

Co stało się z pieniędzmi wyrzucenymi na naprawę tej drogi 5.000 K, gdzie się one znajdują? Gdzie wiarygodność list platniczych i odezw Wydziału powiatowego do Starostwa kałuskiego?

Lustracya Wydziału krajowego z dnia 3. grudnia 1913. LW. 227741. dokonana przez radcę Wydziału krajowego p. Brąglewicza, stwierdziła wszystkie te nadużycia ze strony powiatowego inżyniera Krzyształowicza.

Pieniądze, uchwalone przez pełną Radą powiatową dnia 18 grudnia 1913 na roboty drogowe w 1910 r. zostały przez p. Marszałka Preka rozdzielone pomiędzy delegatów powiatowych. Ponad preliminarz budżetowy, wydano jak wyżej wspomniano, 21.342 K 63 h.

Z robót w r. 1913 nie wykonano połowy z preliminowanego budżetu. Delegaci Wydziału powiatowego do końca stycznia 1914 r. z wydanych im pieniędzy nie złożyli rachunku.

Wyżej podane fakta najdobitniej świadczą o gospodarce Wydziału powiatowego.

Powiatowy budżet na rok 1914 nie uchwalony. Od 18. grudnia 1912 dotychczas, t. j. do 8. lutego 1913, nie było ani jednego posiedzenia pełnej Rady powiatowej. W jaki sposób Wydział kałuski spełnia swoją kontrolę nad Radami gminnymi, świadczy to, że przez 10 lat nie wykonywał żadnej kontroli Urzędu gminnego w Kałuszu; a kiedy z polecenia

Wydziału krajowego zaczął przeprowadzać lustracyę Urzędu gminnego kałuskiego w r. 1913 i doszedł do urzędowania 1908 roku i kiedy lustrator powiatowy natrafił na malwersacye i kradzieże różnych funduszów gminnych, wtedy Wydział powiatowy bez podania przyczyn odwołał lustratora powiatowego.

Kiedy zaś Starostwo kałuskie po przyaresztowaniu burmistrza Dra Wiesenberg, kasyera Jasińskiego pod zarzutem zbrodni oszustwa i sprzeniewierzenia, odniosło się do Wydziału powiatowego w Kałuszu, by przeprowadził śledztwo dyscyplinarne przeciw burmistrzowi Dr. Wiesenbergowi, on składający się w większej części z członków Rady gminnej w Kałuszu, a osobistych przyjaciół Dra Wiesenberg, uchwalił, że nie potrzeba żadnej dyscyplinarnej, burmistrz bowiem nie winien, iż nie było żadnej kontroli kasy i nie winien, że przepadły wszystkie fundusze urzędu gminnego i że skradziono z kasy i funduszów gminnych około 60.000 K.

Mimo wezwań Starostwa, komitetu cerkiewnego i kościelnego, że zachodzi podejrzenie defraudacyi i wezwań Starostwa, by przeprowadzić kontrolę kasy, Zwierzchność gminna nie przeprowadziła żadnego skontrum kasy od stycznia do maja, przeto pozwoliła kasyerowi skraść wszystkie fundusze gminne, przez co te fundusze, oraz fundusze konkurencyjne cerkiewne i kościelne straciły kilkadziesiąt tysięcy koron, bo kasyer Jasiński, będąc pewnym protekeyi ze strony Zwierzchności gminnej i członków Wydziału powiatowego, obciążył swoją realność na korzyść rodziny do tego stopnia, iż miasto Kałusz przez niedbalstwo burmistrza i całej Zwierzchności gminnej poniosło wielkie straty.

Mimo dokonanych faktów, mimo dowodu, że Dr. Wiesenberg jako burmistrz miasta Kałusza, mimo wezwania ze strony Starostwa, komitetów poszczególnych funduszów, nie prze-

proceedził w swoim czasie skontrum a wogóle nie kontrolował kasy, ani działalności kancelaryi magistrackiej, mimo to Wydział powiatowy nie uważał za odpowiednie nawet wdroyć dochodzenia, o ile burmistrz Dr. Wiesenberg zawinił.

Naprowadzone fakta przemawiają najlepiej o gospodarce Wydziału powiatowego w Kałuszu.

Podpisani zapytują Jego Ekscelencję Pana Namiestnika jako przełożonego krajowego c. k. Rządu, co zarządzi :

1. Aby w sprawie kałuskiego Wydziału powiatowego nastąpiły prawidłowe stosunki ?

2. Czy zarządzi dochodzenie celem sprawdzenia wymienionych faktów ?

3. Czy zarządzi rozwiązanie nieudolnej Rady powiatowej kałuskiej ?

4. Czy po sprawdzeniu wymienionych faktów odda winnych Prokuratury państwa do ukarania ?

Interpelant :

Dr. Jan Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, I. Kochanowski, I. Sandulak, G. Terszakowiec, Hołubowicz, W. Singalewicz, ks. Metella, Dr. Cegielski, Tryłowski, Winniczuk, Okuniewski, Horbaczewski, Dr. Łahodyński, Makuch, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, Rożankowski.

Ls. 1.073/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Jana Kurowca i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie głodu i strasznej nędzy w całym powiecie kałuskim z powodu lichego lata i szkód wyrządzonych przez rzeki Dniestr i Łomnicę, Siwkę, Łukwę, Bereźniczkę i inne dopływy tychże rzek.

Powiat kałuski, jako górski i podgórski, wskutek dwurocznej słyoty i wskutek licznych rzek nieuregulowanych po-

niósł bardzo wielkie straty w r. 1912 i 1913.

Szkody w ziemiopłodach samych w r. 1913 wynoszą ponad 7 milionów. Skutkiem nieurodzaju t. j. braku środków żywności, dalej skutkiem zamulenia i zanieczyszczenia studzien, już od kilku miesięcy w całym powiecie między ludźmi panują głód i zaraźliwe choroby, jak tyfus brzuszny, tyfus plamisty, (dezynterya) czerwonka, malarya, reumatyzm stawowy i inne. A skutkiem lichej zamulonej paszy choruje ogólnie bydło, przez co brak mleka, a w ostatnich czasach szerzy się zaraźliwa choroba motylca, od której bydło masowo ginie. Choroba ta pojawiła się w gminach przeważnie położonych nad rzekami jak Dniestr, Łomnica i Siwka.

Powiatowy Komitet ratunkowy pod przewodnictwem c. k. Starosty Dra Trembałowicza zbadawszy stosunki miejscowe, odniósł się do c. k. Prezydium Namiestnictwa, by c. k. Rząd jak najrychlejsz przyszedł ludności jakoteż i bydłu z doraźną pomocą, gdyż grozi masowe wyginiecie bydła.

Ludność wiejska wskutek braku zarobków nie mając środków do życia, teraz już ucieka poza granice kraju i państwa. To nieszczęsne położenie ludności wykorzystują liczni agenci rusofilscy, obiecując pieniądze i wspierając żywnością, starają się pozyskać sympatyę w nędzy żyjącej ludności.

Mimo tej rozpaczliwej sytuacji, mimo straszego głodu, mimo energicznych starań i sprawozdań c. k. Starostwa w Kałuszu, c. k. Rząd jakby na ironię przyznał nadzwyczaj ograniczoną ilość grysów i 36 wagonów kukurudzy za zniżką 6 K. na 100 kg.

Ludność powiatu kałuskiego w ogólności zubożała tak, iż nie tylko chałupnicy, lecz i średnio zamożni skutkiem zubożenia gospodarze nie są w stanie zakupić dla siebie tej zapomogowej kukurudzy za opustem 6 kor. na 100 kg.

Wogóle na obecny stan powiatu kałuskiego, celem wyżywienia ludności do wiosny, należałoby przyznać dla ubogich co najmniej 30 wagonów kukurudzy, w tem 10 wagonów fasoli, bobu, grochu i soczewicy za darmo, albo za opłatą 2 do 4 kor. za 100 kg.

Dla średnio zamożnych, obecnie zubożałych gospodarzy na wyżywienie do wiosny, trzeba co najmniej 150 wagonów kukurudzy i innych środków żywności za znaczną zniżką. Powiat kałuski, mimo bogactwa w źródła solne, ma w tym roku głodowym przyznać zwykłą ilość surowicy, którą to ilość straż skarbowa stara się wszelkimi możliwymi sposobami obniżyć, nakładając przytem kary fiskalne, jak to miało miejsce w Mostyszczach, gdzie ukarano kilkanaście gospodarzy za to, że oni cielęta, nie mające pół roku, podawali za cielęta i pobierali surowicę przeznaczoną dla cieląt, a nie dla kóz.

Zapytujemy Jego Ekscelencję Pana Namiestnika, co zarządzi:

1. ażeby ludność powiatu kałuskiego była uchronioną od śmierci głodowej, i z powodu nędzy uchronioną była od wyzysku w masowej emigracji?

2. ażeby uchronić bydło od wyginięcia skutkiem lichej paszy i chorób zaraźliwych jak motylca, a także od wyprzedania goż za bezcen, z powodu braku paszy?

3. by ludność średnio bogata otrzymała więcej kredytu, chociażby 6—7 procentowego ze spłatami 4—5 lat, celem wyżywienia się do przednowku i zasiewów wiosennych.

Interpelant:
Kurowiec.

Dr. Kost' Lewicki, T. Staruch, I. Kochanowski, I. Sandulak, Terszakowicz, Hołubowicz, Singalewicz, Dr. Trylowski, Dr. Cegielski, Winniczuk, Okuniewski, Horbaczewski, I. Makuch, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, Dr. Łahodyński, Rożankowski, ks. S. Mettella, Kiweluk.

Ls. 1074/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Terszakowca i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie wydawania książeczek służbowych dla robotników sezonowych w powiecie rudeckim.

Przed budynkiem c. k. Starostwa w Rudkach zbiera się codziennie paręset ludzi starszych i młodszych, którzy przyszedli z dalekiej okolicy za książeczką służbową. C. k. Starostwo w Rudkach w sprawie tej wprowadziło następujący proceder: Robotnik potrzebujący służbowej książeczki płaci wójtowi za wystawienie tejże 1 K. — jak Starosta powiedział za to, że ten stara się o książkę. Później płaci robotnik 1 K. pisarzowi, który napisał podanie do Starostwa o wpisanie w książkę wiza paszportowego. Do tego podania musi każdy robotnik (kobiety i mężczyźni) załączyć formalną metrykę, która kosztuje 3 K. Starostwo oddaje takie podanie żandarmeryi do zaopiniowania, gdzie książka leży 2—3 tygodnie. Dopiero wtedy wydaje Starostwo książkę, tylko nie każdemu w ten sam sposób. Ci, którzy jadą do Czech, Węgier, Francji, Danii i t. d., otrzymują książkę prędkiej, kto zaś chce jechać do Prus, musi dłużej nachodzić się za nią do Starostwa (5 i 6 i więcej razy), zanim otrzyma książkę do Prus, aniżeli ci, którzy jadą do wyżej wspomnianych krajów. Za małoletniemi chodzą ojcowie ich (z dziećmi). Również c. k. Sąd powiatowy w Rudkach jako władza opiekuńcza postępuje podobnie. Sekretarz sądu p. Sadłowski powiedział posłowi do Rady Państwa ks. Onyszkiewiczowi, że nie pozwoli żadnej sierocie — chociażby jej tylko jeden tydzień brakował do pełnoletności, na wyjazd do Prus. Do Czech, Węgier i t. d. pozwoli. Czyni to — jak powiada — dlatego, że w Prusach dziewczki lampartują, gdzieindziej nie. Na to ma on odpowiednie rozporządzenie władzy nadopiekuńczej.

W powiecie głód, ludność nie może nigdzie znaleźć zarobku, włączają się po wsiach, miastach a nasze władze oczekują czegoś gorszego.

Podpisani zapytują :

1. Czy Wysoki c. k. Rząd wie o tem obchodzeniu się wyżej cytowanego Starostwa i Sądu w Rudkach?

2. Czy Wysoki c. k. Rząd istotnie wydał rozporządzenie władzom podwładnym, sądowym i administracyjnym, ażeby nie puszczały ludzi do Prus na zarobek?

3. Jeżeli nie, bo sprzeciwiałoby się to ustawom zasadniczym, co myśli uczynić c. k. Rząd, by wyżej wymienionym nieprawidłowościom Starostwa i Sądu w Rudkach koniec położyć?

Interpelant:
Terszakowicz.

Singalewicz, Kapuściński, Dr. Cegielski, Dr. W. Baczyński, Horbaczewski, Dr. Wanio, Dr. Petrusiewicz, Hołubowicz, Załoziecki, ks. S. Metella, Okuniewski, Rożankowski, Kochanowski, Stapiński, Bosak, Ławruk.

Ls. 1075/914.

Interpelacya

posta T. Starucha i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie narzucania ukraińskim gminom polskich szkół ludowych przeciw woli tych gmin, w sprawie przesładowań ukraińskich nauczycieli ludowych.

Od kilku lat c. k. krajowa Rada szkolna i c. k. Rady szkolne okręgowe prowadzą systematyczną akcyę polonizacyjną celem całkowitego spolszczenia przy pomocy polskiej szkoły ludowej ukraińskiej ludności, narzucając wbrew ustawom i przeciw wyraźnej woli ukraińskim gminom polskie ludowe szkoły publiczne względnie przyjmując na etat krajowy

bez zgody danej gminy polską szkołą ludową, założoną przez polskie Towarzystwo szkoły ludowej (T. S. L.) często dla kilkorga dzieci łacińskiego obrządku i moźeszowego wyznania i zmuszając te dzieci do uczęszczania do polskiej szkoły.

W celu obrony ukraińskiego szkolnictwa ludowego i ukraińskiego ludowego nauczycielstwa założono we Lwowie krajową Komisję dla powyższych spraw, która niedawno odbyła swoje posiedzenie pod przewodnictwem przewodniczącego Dra Stefana Barana, na którem omówiono szczegółowo dążenia polskich władz szkolnych na spółkę z rusinożerzem towarzystwem T. S. L. celem całkowitej polonizacyi wschodnio-galicyjskiego szkolnictwa ludowego przez narzucanie z góry ukraińskim gminom przeciw ich wyraźnej woli polskich szkół ludowych i przez obsadzanie t. zw. (w istocie w duchu polskich, a w mowie utrakwistycznych) szkół ludowych szowinistycznym nauczycielstwem polskiem. Przy tej sposobności skonstatowano na podstawie licznych faktów, iż akcyę obronna gmin naszych i naszych mieszkańców gmin przeciw niebywałej polskiej nawale na szkolnictwo ludowe i na ludowe nauczycielstwo ukraińskie stoi pod patronatem i kierownictwem krajowej magistratury, bo c. k. Rada szkolna krajowa na wszystkie rekursy, wnoszone przeciw samowolnemu narzucaniu naszym gminom polskich szkół, nigdy nie odpowiada mimo deputacyi i urgensów do c. k. Ministerstwa oświaty, a to dlatego, by nie dać możności wniesienia rekursu do Ministerstwa lub trybunału administracyjnego w razie odmownej odpowiedzi na piśmie.

Skonstatowano zgodnie z istotnym stanem rzeczy, że systematycznie usuwa się nauczycieli ukraińskich i uauuczycielki ukraińskie ze służby w szkolnictwie, by na ich miejsce wychowanie naszych pokoleń oddać wyłącznie szowinistycznemu nauczycielstwu polskiemu.

Szkolne władze okręgowe na podstawie poleceń z góry odrzucają podania naszych kandydatów i kandydatek o nadanie prowizorycznej posady z powodu sakramentalnego „braku miejsca“, chociaż Polacy i Polki otrzymują te posady bez przeszkody, jak to działo się masowo z początkiem tego roku szkolnego.

Stwierdzamy w końcu, że nasi trochę więcej czynni nauczyciele, którzy biorą dozwolony ustawą udział w naszym życiu społecznym, doznają szykan z góry i że nie mogą oni doczekać się jakiegobądź lepszej posady, bo wszystkie lepsze miejsca, nawet w czysto ukraińskich gminach, otrzymują wyłącznie Polacy.

Tem wszystkim kieruje wiceprezydent Rady szkolnej krajowej Dr. Dembowski i radca Okęcki, dlatego też obaj ci dostojnicy szkolni, jako oficjalni reprezentanci polskiego pochodzenia na znieszenie narodu ukraińskiego przez szkoły polskie i przez polskie nauczycielstwo ludowe, są wśród ukraińskiego społeczeństwa bardzo znienawidzeni i całe społeczeństwo ukraińskie żąda jednogłośnie odwołania obu wspomnianych panów ze służby szkolnej.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy Wysoki c. k. Rząd wie o faktach gwałtownego narzucania gminom ukraińskim szkół polskich i polskich nauczycieli (ek) i o prześladowaniu nauczycielstwa ukraińskiego i nieprzyjmowaniu kandydatów (ek) ukraińskich do nauczycielskiej służby?

2. Co Wysoki c. k. Rząd zamysła uczynić przeciw nadużyciom w zakresie szkolnym, głównie przeciw narzucaniu gminom ukraińskim polskich szkół przeciw ich woli?

3. Czy Wysoki c. k. Rząd postara się o usunięcie p. wiceprezydenta Dra Dembowskiego i radcy p. Okęckiego ze służby w szkolnictwie za wrogie ich stanowisko wobec ukraińskiej szkoły ludo-

wej i ukraińskiego nauczycielstwa ludowego?

Interpelant:
T. Staruch.

Ks. A. Kapuściński, Rożankowski, Dr. Kormosz, Petruszewicz, Dr. Wanio, Hołubowicz, Singalewicz, Cegielski, Sandulak, Winniczuk, Kochanowski, Dumka, Załoziecki, Horbaczewski, Dr. Tryłowski, Ławruk, Lewicki Lew.

I. 1076/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Rożankowskiego i towarzyszy w sprawie nadużyć przy rozdziale zapomogi w Łomnie, powiatu turczańskiego.

Wysoki c. k. Rządzie!

Dnia 16. lipca 1913 nawiedziła wieś Łomną powiatu turczańskiego ogromna ulewa, połączona z oberwaniem chmiury, która spowodowała bardzo wielkie szkody na gruntach niżej położonych przez to, że spływająca woda częścią wyrwawszy się, uniosła ziemię z zasiewami, częścią zasiewy zamuliła.

Przy rozdziale tego wsparcia kierownik Starostwa w Turce p. Dauksza postąpił w tak niewłaściwy i nieprawidłowy sposób, iż mieszkańcy gminy Łomna czują się z następujących powodów pokrzywdzeni.

Przedewszystkiem w celu rozdziału zapomogi zjechał p. kierownik Starostwa do polskiego klasztoru służebnic, zapraszając do udziału polskiego i miejscowego księdza moskalofila, oczywiście w tym celu, by przy wyborze obdzielić się mających wsparciem, wybierać miłych klasztorowi i obu duchownym, a nie tych, którzy istotnie pomocy potrzebowali.

Już ten sam nietakt spowodował, iż akcja zapomogowa, chociażby sprawiedliwa, musiała wywołać niedowierzanie. Mianowicie trzeba wiedzieć — a

starosta z pewnością o tem wie, iż Łomna, najbardziej świadoma wieś ukraińska w powiecie turczańskim, ma świadomych przewodców radykalnego temperamentu, dlatego też pozostaje w stałej walce z wyżej wspomnianymi czynnikami miejscowymi, których starosta jakby w celu prowokacji, pomijając neutralny urząd gminny, wybrał na swych doradców.

Łomna właściwie miasteczko, w którym stale odbywają się roki sądowe i nie za długo ma stanąć sąd powiatowy, miejscowość na wskrós ukraińska (w całym powiecie 83% Ukraińców) tak, iż sam fakt wprowadzenia tam wspomnianych trzech, dla ludności zupełnie obcych czynników, wskazuje dobitnie na pewne polityczne tendencje, popierania których Starosta w interesie spokoju publicznego winien się wystrzeżać.

Skutki tego postępku są:

Przyznano pomoc ludziom-zausznikom księdza-moskalofila, którzy zupełnie szkody nie ponieśli, a mianowicie: Mikołajowi Popowiczowi, Józefowi Sasowi, Janowi Hobrijowi, Markowi Kutyńkiewiczowi, Jerzemu Jaworskiemu i innym.

Przyznano pomoc Polakom nawet tym, którzy w Łomnie nie mieszkają i pola żadnego tam nie posiadają, wobec czego i szkody od wylewów ponieść nie mogli, mianowicie: Eustachemu Wisłockiemu, H. Wiluszowi, N. Piotrykowi i N. Szekowi i wielu innym zarobnikom przy gościńcu powiatowym.

Prócz tego mieszkańcy gminy Łomna niezadowoleni są ze sposobu użycia zapomogi na zakupno na pół zgniłej kartofli a do tego jeszcze za cenę o 1 K wyższą, aniżeli sprzedawał wówczas Silskij Gospodar. Rozdano mianowicie 200 worków i to nie pełnych (często po 70 kg zamiast 100 kg) Resztę kartofli pozostałej w wagonie zamknięto i nie wie-dzieć, jak ją zużyto.

Te ostatnie uwagi stwierdzą Onufry Przeniecki, Ochrym (Efrem) Kira, Marysia Punejko, Fedio Dżus, Zachar Żabyk, Emilian Kira, Anton Żuk i wielu innych gospodarzy z Łomny.

Wobec naprowadzonych faktów podpisani zapytują c. k. Wysoki Rząd:

Czy raczy wymienione nadużycia szczegółowo zbadać?

i co stanowczego zarządzi, ażeby na przyszłość one nie powtórzyły się, i ażeby przynajmniej rozdział zapomogi doraźnej nie był środkiem korupcji politycznej.

Lwów, 16. lutego 1914.

Interpelant
Rożankowski.

Terszakowiec, Cegielski, Singalewicz, Załoziecki, Kurowiec, Dr. Baczyński, Dr. Wanio, Dr. Nowakowski, Dr. Łahodyński, Kormosz, Dr. Tryłowski, ks. A. Ka-puściński.

Ls. 1077/914.

Interpelacya

posła Rożankowskiego i towarzyszy w sprawie bezprawnego wstrzymywania przemiany języka wykładowego w szkole ludowej na przedmieściu Turka Zwierzyniec, powiatu turczańskiego.

Wysoki c. k. Rządzie!

Miasto Turka n/Str. jak i cały powiat polityczny turczański, wykazujący 85% ludności ukraińskiej, ma charakter ukraiński z domieszką żydowską, a bardzo niewielka liczba urzędników Polaków charakteru tego zmienić nie może, już jednak przedmieście Turka, a specjalnie Zwierzyniec jest czysto ukraińską osadą.

Istniejąca tam 2-klasowa szkoła ludowa wykazuje na 130 dzieci tylko 7 żydowskich, a ani jednego rzymsko-

katolickiego. Mimo tego, zaledwie mało kto uwierzy, że dla tych siedmiorga dzieci żydowskich, językiem wykładowym w tej szkole jest język polski, i że językiem tym zmusza się do uczenia początkowej podstawy wiedzy dziatwę, która w czysto ruskiem otoczeniu nawet przypadkowo poza szkołą języka tego usłyszeć nie może.

Już dwa lata jak rodzice i rada gminna domagają się naprawienia tej anomalii i przemiany wykładowego języka z polskiego na ukraiński, jednak niestety bez skutku, ponieważ Rada szkolna nie tylko sprawy tej nie załatwia, lecz odpowiedzi nie daje żadnej.

Wobec tego podpisani zapytują Wysocki c. k. Rząd:

Czy raczy przedstawioną sprawę szczegółowo zbadać i polecić c. k. Radzie szkolnej krajowej, aby powyższe żądanie bezzwłocznie zadowolniająco załatwiła.

Lwów, 16. lutego 1913.

Interpelant.
Rożankowski.

ks. A. Kapuściński, Załoziecki, Terszakowiec, Nowakowski, Dr. Łahodyński, Kurowiec, Kormosz, Cegielski, Singalewicz, Baczyński, Dr. Tryłowski, Dr. Wanio.

Ls. 1078/914.

Interpelacya

posła Bosaka i towarzyszy w sprawie umieszczenia klasy szkolnej w budynku nieodpowiednim pod każdym względem we wsi Skomialnej białej powiat Myślenice.

Rada szkolna miejscowa gminy Skomialnej białej otworzyła szkołę paralełkę bez uchwały Rady gminnej w ruderze, starem karczisku, oddalonem od wsi 5 km, obok dwóch innych szynków. Dla wsi jest szkoła bardzo potrzebną, gospodarze jednak chcą, by szkoła była w środku wsi i w odpowiednim budynku, by ich dzieci tam się nie marnowały. W tym

celu wnieśli nawet podanie do Rady szkolnej okręgowej. Niestety, Rada szkolna miejscowa wybrała na szkołę budynek najnieodpowiedniejszy, oddalony 5 km od wsi, grożący zawaleniem, w którym dzieci i nauczyciel tracą zdrowie, a bliskość dwóch szynków i na moralność dzieci dodatnio wpłynąć nie będzie mogła. Jest to zresztą notoryczne, że ksiądz jako przewodniczący Rady szkolnej miejscowej, namniejszej nie zwraca uwagi na potrzeby szkoły.

Wobec tego zapytujemy c. k. Radę szkolną krajową i c. k. Rząd:

Czy znany im powyższy fakt urągający wszelkim wymogom i czy skłonni są wydać właściwe zarządzenia.

Interpelant
Bosak.

Łaskuda, Stapiński, Krężel, Dr. Markow, Ławruk, Siwula, Serczyk, Żardecki, Dumka, Wynniczuk, Sandulak, Bardl, Okuniewski, Hołubowicz, Kochanowski, Cegielski.

Ls. 1079/914.

Interpelacya

posła Bosaka i towarzyszy w sprawie klęsk elementarnych w Brześcianach powiat Sambor.

Klęski elementarne w tym roku srodze się dały odczuć parcelantom w Brześcianach, dopiero co tam osiadłym i jeszcze niezagospodarowanym.

Obciążeni długami bankowymi nie tylko rat opłacać nie są w stanie, ale wprost rozpacz i nędza zagląda do ich chat, gdyż rodzin swych nie mają z czego wyżywić, a na zasiewy wiosenne ani ziarenka jednego nie posiadają.

Na dobitkę tego płacić muszą nieuiszczone dotychczas taksy przenośne.

Kompletna ruina czeka tych włościan i ich rodziny, jeśli wydatna jaka pomoc wezas nie przyjdzie w postaci subwencji z funduszu zapomogowego, a ponadto przyniosłoby im znaczną ulgę

przedłużeniu terminu płatności taks przenośnych.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy skłonny jest:

1. wyniszczonym klęskami elementarnymi włościanom w gminie Brześciany przyjść w pomoc z wydatną subwencją?

2. i przez przedłużenie terminu płatności taks przenośnych ulżyć im w obecnem tak rozpaczliwem położeniu?

Interpelat
Bosak.

Ławruk, Dr. Markow, Ks. Eugeniusz Okoń, Łaskuda, Stapiński, Kochanowski, Okuniewski, Dumka, Serczyk, Żardecki, Winniczuk, Krężel, Hołubowicz, Siwula, Cegielski.

Ls. 1080/914.

Interpelacya.

posła Bosaka i towarzyszy, w sprawie nadużyć w Komitecie parafialnym przy budowie kościoła w Leżajsku i przy wyborach do tegoż komitetu.

W roku 1913 dnia 12. marca odbyły się w parafii leżajskiej wybory do Komitetu kościelnego. Dotychczasowy przewodniczący, p. Bronisław Nowiński, notaryusz i burmistrz leżajski, po spaleniu miasta w r. 1906, prowadził roboty przy rekonstrukcyi budynków plebańskich i kościoła samowolnie i wydał z górą 96.000 koron. Z niewytłumaczalnych jednak powodów p. notaryusz Bronisław Nowiński wzbrania się złożyć odpowiednie rachunki, a tylko ogłosił plakatami po wszystkich gminach polecenie Starostwa, że rachunki z przeprowadzonych robót wyłożone są do publicznego przeglądu w urzędzie parafialnym. Gdy jednak p. Władysław Zawilski po Janie w Leżajsku udał się do urzędu parafialnego i zażądał przedłożenia czy pokazania rachunków, okazało się, że ich tam nie ma. Wtedy p. Władysław Zawilski z wójtem z Wierzanic

Murdzią i Matuszkiem ze Starego Miasta poszli do Starosty z zażaleniem, co nie odniosło żadnego rezultatu. Na tem tle odbyły się wybory do Komitetu parafialnego 12. marca 1913 r.

Pan Bronisław Nowiński uzyskał od Starosty Bala upoważnienie przeprowadzenia wyborów. To też powołał on na przewodniczącego komisji wyborczej swego asesora, najlepszego majstra wyborczego, dodał mu jeszcze dwóch zupełnie sobie oddanych ludzi, a sam pełnił rolę komisarza i jako referent spraw gminnych w powiecie silił się zużyć stąd płynący swój wpływ na wójtów i pisarzy gminnych, by po jego myśli głosowali. Wybory trwały do godz. 3 pop. a skoro podczas skrutynium usiadł pan Władysław Zawilski, by kontrolować, czy komisya, a raczej jej przewodniczący, sumiennie swój obowiązek spełniają, za przewodniczącego plecyma p. Nowiński chciał go przy pomocy policyi usunąć. To wywołało jednak wśród wyborców tak miasta jak i okolicznych wsi tak wielkie oburzenie i wzburzenie, że pan Nowiński musiał dać pokój.

Wynik wyborów: na 293 głosów otrzymał p. Władysław Zawilski 156, p. Bronisław Nowiński 117 i ludowiec p. Józef Niemczyk 116, nie policzono mu zaś dużo głosów dzięki temu, iż nie było na nich dopisku ludowiec. Wynik ten ogłosił przewodniczący.

Nie podobał się jednak wynik tego rodzaju p. notaryuszowi Nowińskiemu i spółce. Toteż wniesiony został według wszelkiego prawdopodobieństwa za ich inicjatywą protest, oparty na tem, że gmina Przychojec dała listę wyborczą z r. 1911, domagający się unieważnienia całych wyborów, jakkolwiek pokrzywdzeni nie skorzystali z ośmiu dni trwającego czasu do wnoszenia reklamacyi. Na to p. Władysław Zawilski wniósł rekurs: że ważnych głosów oddanych było 293, a ponieważ tylko dwaj ostatni nie otrzymali wymaganej ilości głosów, przeto

prosi o zarządzenie dla dwóch dalszych członków Komitetu dodatkowego wyboru.

C. k. Starostwo trzymało rekurs przez 11 miesięcy i wydało nareszcie orzeczenie bez dochodzeń na miejscu na przeprowadzenie całych wyborów.

Obecnie p. Nowiński i Spka wybiorą czas, kiedy ludzie będą zajęci jedni w polu, inni wyjadą na murarkę do innych miast, i wybiorą komitet o takim składzie, który uniemożliwi dojście do wyjaśnienia sprawy, w jaki sposób zostały zużyte 96.000 koron przy odbudowie plebańskich budynków i kościoła i który uchyli wszelką kontrolę nad rachunkami w tym komitecie.

Jest to krzyczące i o pomstę do Boga wołające nadużycie, popierane i tuszowane przez Świetne c. k. Starostwo w Łańcucie. Dzieje się to z tych przyczyn, że p. notaryusz i burmistrz miasta Leżajska Bronisław Nowiński jest zażartym wrogiem ludowców i należy do tego stronnictwa, które jest dla pana starosty leżajskiego Bala miłe. Wypadki zrosztą podobne są dość częste i sprawa komitetów parafialnych jest jedną z bolączek ludu i kraju.

Zapytujemy zatem Wysoki c. k. Rząd krajowy, czy ten powyżej opisany wypadek i jego przebieg jest mu wiadomy i czy jest skłonny wydać w tym kierunku odpowiednie zarządzenia?

Interpelant:
Bosak.

Stapiński, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Okuniewski, Dr. Hołubowicz, Kochanowski, Cegielski, Dumka, Ławruk, Dr. Marków, Sandaluk, Winniczuk, Siwula.

L. 1081/1914

I n t e r p e l a c y a

posła Bosaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie odmówienia zapomogi dla

rezerwisty Stefana Lizaka za czas szcziomiesięcznego odbywania służby wojskowej.

Stefan Lizak w Wyszatyczach, szeregowiec 19. pułku piechoty po trzyletniej służbie został uwolniony dnia 11/IX 1912, lecz z powodu zawieruchy wojennej na Bałkanie został wkrótce ponownie powołany do czynnej służby, którą pełnił od dnia 23. listopada 1912. do 24. maja 1913. t. j. przez sześć miesięcy. Powołanie do tak długo trwających ćwiczeń wojskowych było ciosem dla jego ubogiej rodziny, zwłaszcza że ojciec jego Józef Lizak, właściciel 2½ morga gruntu dotknięty reumatyzmem, przez 16 lat nie upuszcza łoża boleści i żadnej zgoła pracy nie może wykonywać.

Chcąc przeto ratować swą rodzinę od nędzy, wniósł Stefan Lizak i ojciec jego podanie do Komisji zapomogowej o udzielenie rodzinie jego zapomogi, która ustawowo rezerwistom odbywającym ćwiczenia wojskowe się należy. Podanie to jednak zostało odmownie załatwione rzekomo z tego powodu, że ojciec Józef Lizak posiada 4 morgi gruntu, gdy tymczasem — jak to już wyżej wspomiano — tenże jest właścicielem tylko 2 ½ morga.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy gotów jest wpłynąć na odnośne czynniki, by krzywda wyrządzona Stefanowi Lizakowi przez niesprawiedliwe odmówienie mu zapomogi, została naprawioną i należna mu zapomoga wypłaconą.

Interpelant:
Bosak.

Stapiński, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Zardecki, Okuniewski, Dr. Hołubowicz, Kochanowski, Cegielski, Dumka, Ławruk, Sandaluk, Winniczuk, Siwula, Dr. Marków.

L. 1082/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Bosaka i towarzyszy w sprawie nienależytego funkcyonowania c. k. Sądu we Lwowie i c. k. Urzędu pocztowego w Rzepienniku stryżowskim.

Ekspedientka pocztowa w Rzepienniku stryżowskim obchodzi się ze stromami niemożliwie szorstko, rozmaitymi przepisami męczy okoliczną ludność, wszelkie zaś usługi — chociażby służbowe — oddaje tylko wtedy, gdy jej ktoś przyniesie jaja, masło i t. p.

Paweł Kiełłyka chciał pewnego razu przesłać synowi swemu, służącemu w Bośni, świąteczne drobiazgi jak wiktuały i t. p., lecz mimo odpowiedniego opakowania pani ekspedientka nie chciała tej paczki przyjąć. Z paczką tą musiał on pójść do drugiego urzędu w Ciężkowicach (około 1½ mili oddalonego), gdzie paczkę tę bez żadnego sprzeciwu przyjęto.

Innym razem chciał ten sam nadawca wysłać paczkę do Ameryki, opakował wszystko w porządku, zakupił i napisał adres przesyłkowy i deklarację, pani ekspedientka nie chciała tego przyjąć i wskutek tego znowu zmuszony był udać się do Ciężkowic, gdzie mu tę paczkę bez zarzutu przyjęto.

Pewnej znowu kobiecie przysłała córka z Ameryki 20 K. Kobieta ta receptę podpisała i gdy przyszła na pocztę po pieniądze, nie chciano ich jej wydać, wyzywając jeszcze od „raków“ tych, co receptę mieli podpisać. Kiedy na drugi dzień przyszła kobieta owa z tym samym receptem, ale przyniosła ze sobą kilka jaj, wtedy pieniądze wypłacono zaraz.

Podobnych wypadków było bardzo wiele.

Na wniesioną skargę do Dyrekcji poczt przyjechał ze Lwowa komisarz po-

cztowy, zbadał podniesione zarzuty i w końcu polecił p. ekspedientce, by zaskarżyła Pawła Kiełłykę o obrazę i naruszenie czci.

Rozprawy odbywały się we Lwowie. 16 świadkami przesłuchanymi w sądzie udowodniono prawdziwość podniesionych przeciw ekspedientce zarzutów. Tymczasem sąd żadnego wyroku nie wydał i sprawa z niewiadomych przyczyn utknęła i z dnia na dzień pogarsza się dla poszkodowanych. Pominąwszy bowiem to, że na żądanie sędziego świadków ściągano do Lwowa, co było połączone z wielkimi stratami (wydatkami), tego rodzaju traktowanie sprawy, jakie dziś ma miejsce, sprawę całą na niekorzyść oskarżonego tendencyjnie przewleka, świadkowie bowiem powoli jeden za drugim umierają, drugi do Ameryki wyjeżdża i istnieje wielkie niebezpieczeństwo, iż w ten sposób oskarżony pozbawiony będzie środków obrony.

Zapytujemy tedy Wysoki c. k. Rząd, czy wiadomym mu jest przebieg powyżej przytoczonej sprawy i sama sprawa i czy jest skłonny odnośnie w tej sprawie poczynić zarządzenia, któreby położyły kres wyzyskowi obywateli, należących do urzędu pocztowego w Rzepienniku stryżowskim, przez wymienioną powyż ekspedientkę i któreby kres położyły niesłychanemu postępowaniu c. k. Sądu lwowskiego w sprawie ekspedientka — Paweł Kiełłyka.

Interpelant :

Bosak.

Stapiński, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Okuniewski, Dr Hołubowicz, Kochanowski, Cegielski, Dumka, Ławruk, Sandulak, Winniczuk, Siwula, Markow.

Ls. 1083/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Witosa i towarzyszy do Pana

c. k. komisarza rządowego w sprawie szykan emigracyjnych.

Kłęska powodzi i nieurodzaju w r. 1913, jakiej najstarsi ludzie nie pamiętają, tem straszniejsza, że nastąpiła po roku również nieurodzajnym (1912), ponadto zupełny zastój ekonomiczny spowodowany obawą wojny z Rosyą spowodowały, że masy ludności galicyjskiej były zmuszone wyjechać za granicę kraju celem poszukiwania zarobku, a tem samem poszukiwania środków do życia dla siebie i dla swych rodzin.

Należało się spodziewać, że w tych nadzwyczaj ciężkich warunkach rząd państwowy, skoro nie wypełni swego obowiązku względem ludności przez dostarczenie jej sposobności do pracy i zarobku, przynajmniej nie będzie jej robił trudności w poszukiwaniu za zarobkiem.

Stało się jednak inaczej. Rząd nie tylko nie przyszedł ludności z należyłą pomocą, lecz przeciwnie wystąpił jak najenergiczniej przeciw wszystkim, którzy chcieli szukać zarobku poza krajem, przesładuje bezprawnie zarówno ich, jakoteż i tych, którzy nieraz nawet przypadkowo chcieli być pomocnymi w znalezieniu pracy. Wszystkie dworce kolejowe obsadzono policją, przytrzymywano i bezprawnie aresztowano każdego, o którym się zdawało, że chce wyjechać z kraju, aresztowano i wytaczano śledztwa jak jakim zbrodniarzom tym, którzy ulegając prośbie nie umiejących należycie pisać włościan, napisali do odnośnych biur o bilet kolejowy lub okrętowy. I to wszystko wbrew ustawie w patencie z 24./3. 1832, który normuje sprawy wychodźstwa, określa, że wychodźcą jest tylko ten, kto opuszcza granicę monarchii z zamiarem osiedlenia się na stałe w obcym państwie. Wiadomem zaś jest, że nasi włościanie prawie zawsze po jedno — lub dwurocznym pobycie za granicą do kraju napowrót wracają.

Skutki takiego postępowania ze strony rządu i zaniedbania ze strony państwa są już obecnie widoczne.

Oto przed niedawnym czasem odbiera sobie życie młody robotnik, bo jak pisze, nie może znaleźć roboty i niema z czego żyć, a wstydzi się żebrać, zaś kraść nie pójdzie. Oto obecne rozruchy we Lwowie ludzi nie mogących znaleźć pracy, ich napady na sklepy z wiktuałami. Takie same rozruchy grożą w całym kraju. Bo i cóż ma zrobić ludność? Chleba niema, pracy jej nigdzie nie dano, a nie pozwolono wyjechać w celu wyszukania zarobku.

Wobec tego zapytują podpisani Pana komisarza rządowego, czy znane mu są te sprawy i co zamyśla Rząd uczynić, by na przyszłość zapobiedz dalszemu szykanowaniu i utrudnianiu ludności w poszukiwaniu zarobku poza granicami kraju i Monarchii tudzież co zamierza Rząd uczynić, by dać ludności dostateczny zarobek w kraju i to jeszcze przed robotami wiosennymi.

Interpelant
Witos.

Bojko, Siwula, Żardecki, Serczyk, Kędzior, Bosak, Łaskuda, Krężel, Dr. Bardl, Tertil, Skarbek, Biały, Maciuszek, Michalik.

Ls. 1084/914.

Interpelacya

do c. k. Namiestnika jako prezydenta Rady szkolnej krajowej.

Nauczyciel okręgu lwowskiego Bolesław Wicimirski jako delegat stanu nauczycielskiego do Rady szkolnej okręgowej został za swoje czynności podjęte w charakterze delegata, pociągnięty w drodze dyscyplinarnej do odpowiedzialności a w następstwie tego przeniesiony do Jasła.

Podpisani widzą w tem pogwałcenie ustawy szkolnej i praw delegatów

do Rad szkolnych okręgowych i zapytują c. k. Namiestnika :

1. Czy mu ten fakt jest wiadomy?

2. Co zamierza zarządzić, by takie jaskrawe naruszenia ustawy w przyszłości się nie zdarzały?

We Lwowie, 14. lutego 1914.

Interpelant
Srokowski.

Rutowski, Bandrowski, Schätzel, Rittel, Tertil, Maiss, Federowicz, Kleski, Misiński, Dąbmski, Maryewski, Sare, German, Lisiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posta Jana Stapińskiego i towarzyszy w sprawie szykan braci Czerwińskich Jędrzeja i Michała przez proboczcza ks. Piotra Marca w Klikuszowej pow. Nowy Targ.

Wyżej wymienieni bracia Jędrzej i Michał Czerwiński są gospodarzami w Klikuszowej, właścicielami majątku wartości 30.000 K. przy obdłużeniu wynoszącym około 1.200 K.

Powódź r. 1913 zniszczyła im wszystkie plony, nie dostali przytem żadnej zapomogi, jakkolwiek o nią odnośne czynniki prosili. Toteż dla zakupu ziemiaków i zboża do jedzenia i do siewu, paszy i nawozów sztucznych zgłosili się do miejscowej kasy Raiffeisena w październiku 1913 r. o pożyczkę w kwocie 1000 K, podając jako ręczycieli dwóch zamożnych gospodarzy.

Z końcem stycznia b. r. miejscowy proboszcz ks. Piotr Marzec przewodniczący kasy tej pożyczki im odmówił, oświadczając natomiast, że wymienieni mogą mu sprzedać łąkę i w ten sposób bez pożyczki zaspokoić swoje potrzeby. łąka ta graniczy z plebańskim gruntem i potrzeba proboszczowi dla szwagra.

Widząc w nieszczęściu swoich kolegów gospodarzy, jeden ręczyciel p. Jan

Głowacz, chcąc ich wesprzeć pożyczką ze swojej strony, wypowiedział w kasie 1000 K swoich oszczędności, złożonych w teje samej kasie Raiffeisena.

Ksiądz proboszcz Piotr Marzec odmawia p. Janowi Głowaczowi wydania żądanych 1000 K., motywując to tem, iż w razie pożyczania przez niego 1000 K braciom Czerwińskim, ci mu nie sprzedają łąki.

Wskutek tego została przez poszkodowanych wniesiona skarga na ks. Piotra Marca tak do Patronatu kas Raiffeisena jak do Konsystorza, zwłaszcza że wogóle gospodarka ks. Marca w kasie pod wieloma względami jest szkodliwą. Kasę zorganizował przed trzema laty nauczyciel Władysław Konieczny. Ten pracował w Kasie przez pierwszy rok darmo, za pracę w drugim roku dano mu 80 K remuneracyi; gdy się zaś Kasa rozwinęła, na trzeci rok wyznaczono 300 K. pensyi dla funkcyonaryusza Kasy, wtedy wziął proboszcz na to miejsce swego benjaminka a nauczyciela wyrzucił. Proboszcz urzęduje w Kasie tylko w niedziele i rządzi się w niej jak w swojej, nie cierpi zaś ludowców.

Obie skargi zatoneły, jedna w Patronacie kas Raiffeisena, druga w konsystorzu i pozostały bez odpowiedzi. W ten to sposób szafuje się zapomogami i pomaga ludności zniszczonej klęską i przygniecionej głodem.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd krajowy i Wysoki Wydział krajowy, czy im wiadomy powyżej przytoczony fakt i czy są skłonni odpowiednie w tym kierunku odnośnym władzom wydać zarządzenia?

Interpelant
Jan Stapiński.

Okuniewski, Dr. M. Nowakowski, Bosak, Kormosz, Rożankowski, Kochanowski, Hołubowicz, Lewicki, Wynniczuk, Dumka, Ławruk, Terszakowiec, Cegielski, Wanio, Tryłowski, Horbaczewski.

Ls. 1086/914

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i towarzyszy w sprawie nadużywania przez księży religii do celów politycznych i swojego stanowiska jako duszpasterzy do prześladowania parafian ludowców.

Od czasu wydania listu pasterskiego przez rzym-kał. biskupów wieś stała się widownią walki, jaką księża wszczęli z chłopami, wyznającymi przekonania ludowe i czytającymi Przyjaciela Ludu. Na porządku dziennym są: odmawianie posług regilijnych, wyzywanie z ambon, niedawanie rozgrzeszenia, groźby elementarnych klęsk i. t. p., a natomiast też same miejsca święte, gdzie się urządza pogromy i wyklinanie ludowców, są trybunami, skąd się agituje za wrogimi ludowi kierunkami i stronnictwami polityczno-społecznymi i za takiemiż pismami. Jestto działanie niezgodne z prawem świeckiem i kościelnem jakoteż moralnością i działa na lud w sposób podburzający. Lud bowiem szykanowany przez kler, gdy ponadto i na innych polach doznaje szykan, a głód i nędza dochodzą do niebywałych granic, burzyć się musi i burzy, to zaś wszystko razem gotowe wywołać burzę w kraju, za którą odpowiedzialność spaść musi na jej rodzicieli.

Wypadków formalnego znęcania się księży nad ludowcami jest mnoga ilość; przytaczamy na razie dla udokumentowania ogólnego obrazu z nich kilka.

W gminie Zawoji pow. sąd. Maków, pow. polit. Myślenice ma sklep Klemens Pierges obrządku rzym-kał, Polak, z przekonania politycznych ludowiec. Jest on właścicielem jedynego katolickiego sklepu w Zawoi, prócz niego sklepy ma paru żydów. Wspomniany p. Pierges cieszył się i cieszy ogólnem zaufaniem gminy, jest członkiem i przysiężnym rady gminnej, jest w Zarządzie Kasy Raiffeisena, sędzią rozjemczym i t. d. i t. d.

Otoż miejscowy ksiądz proboszcz przy rozmaitych okazyach zakazuje chodzić ludziom do sklepu Piergesa. To zakazywanie ma miejsce przy pogrzebach, zapowiedziach, chrzcie, i. t. p. Wyraża się w tych słowach: „Nie chodźcie do Piergesa, bo to socyalista, idźcie lepiej do żyda, bo on księży szanuje. Pierges czyta gazety, które są przeciw księżom i wierze“. i. t. p. Chodzą nawet wieści, że w tych dniach ma go ks. proboszcz z kościoła wyrzucić i wykląć. Ponadto zakazał ks. proboszcz wikarym chodzić do Piergesa po kolendzie, dzięki tym zaś stosunkom szykan doznaje córka p. Piergesa w szkole i ona, która poprzednio zawsze miała bardzo dobry stopień z religii, teraz ma dostateczną notę, Jednem słowem na każdym kroku, gdzie tylko może, ks. proboszcz nęka p. Piergesa.

Dzięki temu począwszy od września 1913 r. obrót handlowy p. Piergesa zmniejszył się o 490 - 500 koron miesięcznie, zaś w styczniu 1914 r. obrót spadł o 750 K, styczeń bowiem zawsze był najlepszym miesiącem. Dzieje się to dlatego, iż w styczniu jest dużo wesel, a dzięki agitacji ks. proboszcza w tym roku ani jedna osoba ze ślubu do jego sklepu nie wstąpiła, gdyż ks. proboszcz na zapowiedziach zakazał chodzić do Piergesa, nakazał jego sklep omijać.

Doszło do tego, że nawet sługę, którą Pierges zgodził na cały rok 1914, zbuntował ksiądz, zakazał jej bowiem służyć u Piergesa, „gdyż to socyalista“ i t. d. i zagroził, że jeśli nie odejdzie od służby, to będzie ją w kościele publikował. Biedaczka odeszła, zaś p. Pierges został bez służącej, chociaż prowadzi gospodarstwo duże i ma dzieci w szkołach, zatem od tych wielkiej pomocy mieć nie może.

Podobnie w Krościenku nad Dunajcem ks. dr. Kralicz, w Szczawnicy wyżnej ks. dr. Kuc 11. stycznia b. r. z ambon agitowali przeciw p. Janowi Stapińskiemu, Przyjacielowi Ludu i Polskiemu Stronnictwu Ludowemu, że to bezbożniki, szerzyeiele zgnilizny i zaka-

zali czytania Przyjaciela pod grozą niedawania rozgrzeszenia, nie chodzenia [po kołędzie i tp. Natomiast ks. dr. Kuc każe w zakrystyi sprzedawać klerykalne piśma i faktycznie te rozdaje kościelny.

Zwracamy się zatem do Wysokiego c. k. Rządu krajowego z zapytaniem, czy wie o tych karygodnych nadużyciach i czy gotów jest tak odnośnie do ogólnej sytuacji, jak do wymienionych powyż poszczególnych wypadków odpowiednie wydać zarządzenia?

Interpelant :
Jan Stapiński.

Dumka, Bosak, Cegielski, Okuniewski, Łauruk, Nowakowski, Dr. Wanio, Kormosz, Dr. Tryłowski, Różankowski, Kochanowski, Lew Lewicki, Hołubowicz, Winniczuk, Tarszakowiec.

Ls. 1087/914.

Interpelacya.

posła Stapińskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie rozwiązania Spółki wodnej w Ćwikowie pow. Dąbrowa.

Na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. maja 1885 i rozporządzenia krajowego Nr. 34. wedle projektu z r. 1884. uzupełnionego przez „krajowe biuro melioracyjne“ w r. 1887 a zatwierdzonego przez c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 12. października 1887. została zawiązana „Spółka wodna dla regulacyi Nowego Brnia“ od granicy powiatu tarnowskiego aż do ujścia Wisły. Spółka ta, do której należy z powiatu dąbrowskiego gmin 31, a obszarów z gminami 29, z mieleckiego powiatu gmin 10, i tyleż obszarów. Według § 3. statutu Spółka po ukończeniu swego zadania ma być rozwiązana, co nie tylko do tego czasu nie nastąpiło mimo, że roboty objęte programem spółki zostały ukończone, a przynależne

wkłady pieniężne zostały uiszczone. lecz do tego jeszcze zostały nałożone wysokie opłaty konserwacyjne.

Jedną z gmin powiatu dąbrowskiego należąca do wyżej wspomnianej spółki jest gmina Ćwików, która tytułem wkładki spółkowej uiszcza należną kwotę 4.400 K. a oprócz tego musi jeszcze spłacać na rzecz kosztów konserwacyjnych 2.263 K.

Teren regulacyjny na obszarze gminy Ćwików ciągnie się na 5 km, na której to przestrzeni nie została zbudowana ani jedna odpowiadająca w całości celowi rampa, jak również projekt regulacyjny nie uwzględnił na całej przestrzeni 5 km ani jednego mostu tak, że mieszkańcy Ćwikowa celem dostania się do miasta lub kościoła muszą obchodzić przez most w „Wielkich drogach“ który to most jest oddalony od gminy Ćwików o dwa km. Celem lepszego jeszcze zilustrowania niedogodności i niemożliwości wprost komunikacyi nie tylko w zwykłych warunkach, a już tem bardziej w czasie każdej chociażby najmniejszej powodzi, dodajemy, że uregulowana rzeka na całym obszarze gminy Ćwików dzieli Ćwików prawie na dwie równe części, co w pewnych wyjątkowych warunkach, jak w czasie pożarów może z powodu niemożliwości komunikacyi pociągnąć skutki wprost katastrofalne.

Prócz tego wybudowana śluza na terenie gminy Ćwików dzięki niedostatecznemu uregulowaniu dopływów i odpływów tejże, okazuje się zupełnie nieodpowiednią, tak że w najbliższym czasie grozi jej w czasie większej powodzi zupełne zniszczenie; dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział, czy :

1) zechce usunąć te niemożliwe wprost stosunki komunikacyjne w gminie Ćwików a to przez wybudowanie mostu i kładek;

2) czy Wysoki Wydział postara się w najkrótszym czasie i na odpowiedniej drodze rozwiązać wyżej wspomnianą

spółkę, a koszty konserwacyjne przenieść na koszt państwowego skarbu.

Interpelant:

Jan Stapiński

Bosak, Okuniewski, Terszakowiec, Kormosz, Dumka, Horbaczewski, Nowakowski, Hołubowicz, Lewicki, Winniczuk, Ławruk, Cegielski, Wanio, Tryłowski.

Ls. 1088/914.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie ustawowego uregulowania bytu organistów.

W ostatnich latach wzrastającej drożyzny, prawie wszystkie klasy urzędników, duchowieństwa, funkcyjnuryuszów i służby po kilka razy zyskały polepszenie płac.

Jedynie tylko funkcyjnaryusze kościelni t. j. organisci, mimo ustawicznych prośb, od dłuższego szeregu lat nie tylko polepszenia wynagrodzenia nie otrzymali ale jeszcze zatrważająco utrzymanie ich uległo pogorszeniu, tak, że niepodobna dłużej przy tym zawodzie wytrzymać.

Utrzymanie organisty w Galicyi, prócz mieszkania i skromnych dochodów z „Jura stolae“, zawisło prawie wyłącznie od wypraszenia u parafian zwyczajnych, dobrowolnych datków, jak snopków, jaj i t. p.

Rozumie się samo przez się, że taki sposób wynagrodzenia nie tylko poniża organistę, równając go ze żebrakiem, ale nadto jest niewystarczający, a z każdym rokiem bardziej zanikający.

Wprawdzie o wynagrodzeniu organistów rozporządza dekret nadworny z 14. listopada 1782. L. 19569, i rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 30. stycznia 1872. L. 809., tudzież rozporządzenie cesarskie z 20. kwietnia 1854. Dz. u. p. 96, lecz nie się organistom z tego nie dostaje, a nawet Wysoki c. k. Rząd odmówił organistom w Galicyi dodatku z funduszu religijnego,

jaki do r. 1866 udzielał, nie wprowadziwszy natomiast żadnego innego zabezpieczenia.

Z organistami na Bukowinie inaczej c. k. Rząd postąpił, albowiem tam nie odmówiono im zapomogi, jaką pobierają z funduszu religijnego, około 20 koron miesięcznie, prócz tego pobierają płacę z funduszu kościelnych, więc nie są narażeni na żebranię.

Postulatem tego zawodu jest, ażeby organisci prócz mieszkania i dochodów z „Jura stolae“ otrzymali stałą roczną płacę, przynajmniej:

400 koron w parafiach	do 2.000 dusz
450 " "	" 3.000 "
500 " "	" 4.000 "
550 " "	ponad 4.000 "
600 " "	miast obwodowych

w miesięcznych ratach, z tem zastrzeżeniem, że do pobierania płacy przysługuje prawo tylko organiscie, zatwierdzoneму na parafię przez dotyczący Konsystorz.

W styczniu z. r. masowa deputacya organistów i diaków z całego kraju przedstawiła J. E. Panu Marszałkowi i przywódcom wszystkich stronnictw sejmowych opłakane swoje położenie i usłyszała od wszystkich zapewnienie poparcia ich słusznych żądań. Dotychczas jednak pozostało to tylko pustą obietnicą, w obec czego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, w jakim stadyum znajduje się ta sprawa i co J. E. Pan Marszałek zamierza przedsięwziąć, aby tę, od długich lat wlokącą się kwestyę bytu paru tysięcy rodzin, narreszcie ustawowo uregulować.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Ławruk, Terszakowiec, Bosak, Dumka, Okuniewski, Dr. Nowakowski, Dr. Hołubowicz, Onyszkiewicz, Dr. Wanio, Dr. Kormosz, Cegielski, Kochanowski, Lewicki, Winniczuk, Tryłowski.

L. s. 1089/1914.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu p. p. Zgórskiego, Aschkenasego i towarzyszy.

Z powodu niepewnej sytuacji zagranicznej, w jakiej znalazła się monarchia austriacko-węgierska w drugiej połowie 1912 r., powstało w Galicyi przesilenie ekonomiczne, którego skutki są tem więcej groźne i niebezpieczne, że okres przesilenia trwa już 1½ roku, że rozpoczęło się ono w czasie i tak już niekorzystnej konjunktury gospodarczej, trwającej wówczas już blisko rok, w końcu, że z przesileniem finansowem łączyła się czasowa klęska nieurodzaju, która sama dla siebie zdolną była wyrazić krajowi nieobliczalne szkody materialne.

Od dwóch lat wstrzymały nasze banki emisję listów zastawnych, a kredyty kupieckie i wekslowe zostały przez wszystkie niemal instytucje finansowe pracujące w Galicyi zredukowane do połowy, jeśli nie do jednej trzeciej części.

To co Galicya w tych dwóch latach obok utraty normalnego zwyczajnego przychodu z ziemi i z przedsiębiorstw przemysłowych wypłaciła na raty annuitetowe ciążących na ziemi pożyczek hipotecznych i na zwrot zredukowanych przez Banki kredytów ruchomych, wystarczyłoby na kompletne zrujnowanie nawet kraju, kwitującego pod względem gospodarczym, cóż dopiero kraju tak biednego jak Galicya, w którym przedsiębiorczość przemysłowa rozpoczęła dopiero stawiać pierwsze kroki.

To też zubożenie ludności kraju zwłaszcza ludności miejskiej jest dziś zupełne.

Co gorsza, nie widać śladu nadziei, iżby się te stosunki mogły wkrótce poprawić.

Przeciwnie, groza klęski jest czem raz większa.

O rozwoju przemysłu krajowego nie ma w tych warunkach mowy i zachodzi obawa, że przy dalszym trwaniu kryzysu słabe centra przemysłowe, które rozpoczęły trudny żywot w chwilach nieco pogodniejszych, nie zdołają się utrzymać i upadną.

Przemysł budowlany dla braku kredytu w najzupełniejszym jest zastoj.

Tysiące bezrobotnych zjada ostatnie oszczędności i wysprzedaje resztę ruchomości na zaspokojenie głodu i klęska ekonomiczna wyradza się w klęską społeczną w najgorszym tego słowa znaczeniu.

Na wycieńczonym ciele organizmu gospodarczego pojawiają się już choroby, które coraz dotkliwiej i coraz śmielej zaczynają grasować.

Jest to lichwa, której ofiarą jest w tym wypadku już nie wieśniak lub przedmieszczanin, tylko kupiec i przemysłowiec, właściciel realności i właściciel dóbr. — Ofiarą lichwy są już sfery stosunkowo zamożniejsze, których majątek daje pełne bezpieczeństwo potrzebnego kredytu, które jednak nie mogą otrzymać kredytu od wielkich solidnych instytucji bankowych zmuszeni są uciekać się do kredytów pod warunkami lichwiarskimi.

Zniżka stopy procentowej banku austriacko-węgierskiego nie ma w naszych stosunkach żadnego znaczenia, ani żadnej wartości, bo jest ona dla nas tylko nominalną, gdyż bank austriacko-węgierski stale dla Galicyi niema pieniędzy i nie zasila naszych instytucji finansowych w taki sposób, iżby kredyt stał się dostępnym i obrót jakiś mógł się rozpocząć.

Nic dziwnego, że w tych warunkach nikt budować nie może i że mamy tysiące bezrobotnych we Lwowie i w innych miastach. a to tembardziej, że także państwo, kraj i gmina ograniczyły czynność budowlaną do minimum.

Uznając grozę tych stosunków, zapytują podpisani c. k. Rząd :

1. Co zamierza c. k. Rząd uczynić, ażeby uchronić Galicyę od grożącej klęski zupełnego upadku gospodarczego, bezrobocia i zubożenia?

2. Czy zamierza c. k. Rząd przystąpić bezwzględnie do budowy projektowanych w kraju budowli, a w szczególności gmachu uniwersyteckiego we Lwowie, budynków szkolnych, sądowych, c. k. Akademii górniczej, budynku na pomieszczenie c. k. kraj. Dyrekcji Skarbu we Lwowie, c. k. pow. Dyrekcji Skarbu w Krakowie i t. d.

3. Czy gotów jest c. k. Rząd udzielić gminie miasta Lwowa częścią w drodze zaliczki na udział państwa w kosztach regulacji górnego biegu Pełtwi częścią w drodze pożyczki bezprocentowej, funduszu 3 milionowego na przeprowadzenie kanalizacji miasta Lwowa w tym roku? jak również innym miastom w kraju na podobne cele.

We Lwowie, dnia 14. lutego 1914.

Interpelant
Zgórski.

Leo, Maiss, Rittel, Jahl, Federowicz, Miśniński, Loewenstein, Aschkenase, German, Bandrowski, Rutowski, Sare, Tertil, Kleński, Maryewski.

Ls. 1090/914.

Interpelacya

posła Bosaka i towarzyszy po Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie egzekwowania Wiktoryi Paściakowej z Pobitna powiat Rzeszów.

Dnia 10. stycznia 1914 wniosła prośbę do Wydziału krajowego Wiktorya Paściakowa z Pobitna powiat Rzeszów, o udzielenie jej wiadomości, z jaką kwotą zalega ona z tytułu posiadania wyszynku w Futomic.

Na prośbę tę nie otrzymała interesowana dotychczas odpowiedzi, ale natomiast otrzymała egzekucyę sądową na kwotę 500 K i kwotę tę złożyła do depozytu sądowego. A jest przekonana, że zachodzi w tym wypadku jakaś pomyłka, gdyż odsyłała kwartalnie przypadające należytości do Lwowa.

Zapytujemy wobec tego Wysoki Wydział krajowy, czy zechce natychmiast sprawę zbadać i w razie stwierdzenia pomyłki czy nadużycia, nie tylko egzekucyę wstrzymać, ale i wyrządzoną szkodę wynagrodzić?

Lwów, dnia 14. lutego 1914.

Interpelant
Bosak.

Stapiński Łaskuda, Krężel, Witos, Serczyk, Siwula, Staruch, Ławruk, Kochanowski, Horbaczewski, Dr. Hołubowicz, Winniczuk. Dr. Markow, Dumka, Sandulak.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umiesci na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia odczytanych wniosków nagłych.

Następuje :

Wniosek nagły p. Bandrowskiego i towarzyszy w sprawie dodatku drożyznianego dla nauczycielstwa krajowego za r. 1913, oraz projektu regulacyi płac nauczycielskich.

Wniosek ten opiewa :

Ls. 1022 914.

Wniosek nagły.

Sejm uchwała :

1. Przyznaje się nauczycielstwu krajowemu dodatek drożyzniany za r. 1913.

2. Poleca się Komisji szkolnej i budżetowej, aby w ciągu obecnej sesji sejmowej przedłożyły do uchwały projekt regulacji płac nauczycielskich, któryby obowiązywał od dnia 1. stycznia 1914 r.

Wnioskodawca:
Bandrowski.

Misiński, Kleski, Tertil, Zgórski, Federowicz, Lisiewicz, Leo, Rutowski, Srokowski, Maryewski, German, Sare, Rittel, Schätzel, Maiss.

Przemawia p. Bandrowski, prosząc o uznanie nagłośności tego wniosku, wnosi pod względem formalnym o przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłośność tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Następuje:

Wniosek nagły p. Kleskiego i tow. w sprawie funduszu 5,000.000 Kor. dla bezprocentowych pożyczek na budowę szkolne w miastach.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1023/914.

W n i o s e k n a g ł y .

Podpisani wnoszą:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby bezzwłocznie wykonał uchwałę sejmową z dnia 9. lutego 1912 r. dotyczącą utworzenia funduszu 5,000.000 K. dla bezprocentowych pożyczek na budowę szkolne w miastach, i ze względu na panujące bezrobocie przystąpił bezzwłocznie do rozdawnictwa pożyczek i zasiłków na budowę gmachów szkolnych.

Wnioskodawca
Kleski.

Rittel, Misiński, Tertil, Schätzel, Leo, Federowicz, Maiss, Loewenstein, Lisie-

wicz, Zgórski, Bandrowski, Rutowski, Srokowski, Maryewski, German, Sare.

Przemawia p. Kleski uzasadniając nagłośność tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi, ażeby Izba z pominięciem formalnego toku uchwaliła meritum wniosku natychmiast, wrazie zaś przeciwnym, o odesłanie go do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłośność tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad meritum wniosku.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Stapiński, wyrażając życzenie, ażeby Sejm względnie Komisya załatwiając wniosek niniejszy, w tym samym duchu załatwiła sprawę dziesięcioletniego funduszu na budowę szkół wiejskich.

Przemawia p. Lisiewicz.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad meritum wniosku.

Przemawia zapisany do głosu p. Neumann.

Przemawia zapisany do głosu p. Witos i zgłasza wniosek dodatkowy do głównego wniosku p. Kleskiego, mianowicie, ażeby po słowach:

„Sejm wzywa Wydział krajowy, aby bezzwłocznie wykonał uchwałę sejmową z dnia 9. lutego 1912 r. dotyczącą utworzenia funduszu 5,000.000 K. dla bezprocentowych pożyczek na budowę szkolne w miastach“.

dodać słowa:

„... tudzież funduszu zasiłkowego 10,000.000 K. na budowę szkół ludowych w gminach wiejskich...“

Marszałek podaje do poparcia powyższy wniosek dodatkowy p. Witosa.

Izba popiera powyższy wniosek dodatkowy p. Witosa.

Przemawia zapisany do głosu p. Aschkenase.

Przemawia zapisany do głosu p. Singalewicz i zgłasza wniosek dodatkowy do głównego wniosku p. Kleskiego, następującej treści.

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie aktywował dziesięcioletni fundusz na budowę wiejskich szkół, celem natychmiastowego rozpoczęcia budowy tych szkół, a to w równomiernym uwzględnieniu potrzeb budowy szkół w ruskich i polskich gminach — szkół z wykładowym językiem tak ruskim jak i polskim“.

Marszałek podaje do poparcia powyższy wniosek dodatkowy p. Singalewicza.

Izba popiera powyższy wniosek dodatkowy p. Singalewicza.

Wnioskodawca p. Kleski prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek udziela głosu wnioskodawcy p. Kleskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Kleski i oświadcza, że cofa swój pierwszy wniosek formalny, ażeby Izba z pominięciem formalnego toku uchwaliła meritum wniosku natychmiast, a natomiast wnosi o odesłanie swego wniosku nagłego do komisji budżetowej z poleceniem, ażeby zdała sprawę w jak najkrótszym czasie.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu p. Pinińskiemu.

Wobec oświadczenia p. Kleskiego p. Piniński zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi w sprawie formalnej.

P. Witos wnosi o odesłanie swego wniosku dodatkowego również do komisji budżetowej.

Marszałek udziela głosu p. Singalewiczowi w sprawie formalnej.

P. Singalewicz wnosi o odesłanie swego wniosku dodatkowego również do komisji budżetowej.

Izba uchwała odesłanie wniosku p. Kleskiego tudzież obu dodatkowych wniosków pp. Witosy i Singalewicza do komisji budżetowej z poleceniem, ażeby zdała sprawę w jak najkrótszym czasie.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia dalszych wniosków nagłych.

Następuje:

Wniosek nagły p. Cieńskiego i tow. w sprawie akcji ratunkowej z powodu klęsk elementarnych.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1024/914.

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zważywszy, że nędza w kraju wskutek klęsk elementarnych t. j. wylewów i słyty coraz większe przybiera, zważywszy, że dotychczasowa akcja zapomogowa c. k. Rządu nie zupełnie odpowiada potrzebom i taka jak dotychczasowa, nie przyniosłaby ulgi najwięcej potrzebującym;

zważywszy, że najuboższa ludność najwięcej zagrożona nie może korzystać z dotychczasowej formy pomocy t. j. zakupu artykułów żywności i zboża na nasienie z przyznanym opustem, gdyż ta część ludności, nie posiada wcale ani gotówki ani kredytu;

zważywszy, że c. k. Rząd ani komitet ratunkowy nie uwzględniły dotąd rezolucji uchwalonej na naradzie prezesów rad powiatowych w jesieni 1913 r. wskazującej konieczność przyścia z pomocą najuboższej ludności przez dostarczenie bezpłatne w powiatach i gminach, gdzie to okaże się koniecznym, a to podawania żywności, rozdawania artykułów pożywienia, dostarczania opału, odzieży;

zważywszy, że akcja zapomogowa nie słabnąć, ale rozszerzać się i energiczniej prowadzoną być winna;

wzywa się c. k. Rząd do przedłożenia sprawozdania Wysokiemu Sejmowi na najbliższem posiedzeniu Sejmu z akcji ratunkowej, przedstawienia, jakie środki na ten cel Rząd krajowy ma obecnie jeszcze do rozporządzenia, a jakie ewentualnie poczynił kroki u centralnego Rządu celem uzyskania dalszych funduszków odpowiadających rozmiarom klęski.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przez odpowiednie zarządzenia wprowadził zmiany w dotychczasowych organizacjach ratunkowych, celem energiczniejszej, szybszej i skutecznej akcji.

Wnioskodawca
Tadeusz Cieński.

Czartoryski, Julian Brunicki, L. Koziembrodzki, St. Stroński, Nowosielecki, St. Kasznica, Garapich, Moysa, Laskowski, Schnell, Onyszkiewicz, Piniński, Urbański, Stan. Stadnicki, Jan Cromnicki, Mieczysław Burzyński, Tadeusz Starzyński, Włodz. Barański, Lubomirski, Paweł Sapięha, St. A. Stadnicki, Jan Potocki, Serwatowski, Krzysztofowicz.

Przemawia p. Cieński jako wnioskodawca, uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy nad nagłością powyższego wniosku.

Przemawia zapisany do głosu p. Bardl.

Izba uchwała nagłość wniosku p. Cieńskiego.

Marszałek otwiera rozprawę nad meritem nagłego wniosku p. Cieńskiego.

Przemawia wnioskodawca p. Cieński i wnosi o odesłanie swego wniosku nagłego do komisji zapomogowej z poleceniem, ażeby do pięciu dni zdała sprawę Sejmowi.

Przemawia p. Okoń.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek p. Biesiadeckiego zamknięcie rozprawy nad wnioskiem p. Cieńskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Górkiewicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Witos.

Izba uchwała przekazanie wniosku nagłego p. Cieńskiego do komisji zapomogowej z poleceniem, ażeby do pięciu dni zdała sprawę Sejmowi.

Następuje wniosek nagły p. Kurowca i towarzyszy w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Kamień, powiatu kałuskiego.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1039/914.

Wniosek nagły

posła Dr. Jana Kurowca i towarzyszy do Wysokiego Sejmu krajowego we Lwowie w sprawie zapomogi dla 15 pogorzalców z Kamienia kałuskiego powiatu.

Wskutek podpalenia zgorzały dnia 8. lutego w zupełności, tj. wszystkie budynki i zabudowania gospodarskie, narzędzia gospodarskie, zboże, pasza i żywy inwentarz 15 gospodarzy.

Pogorzeli: 1. Michał Jasków s. Nau-
ma, 2. Charów Paweł, 3. Wangela Ju-
lian, 4. Jaśków Aleksander, 5. Jan Jaś-
ków s. Dymitra st., 6. Jasków Tymko,
7. Jaśków Dymitr, 8. Jaśków Piotr, 9. Mel-
nik Michał, 10. Nespiak Dymitr, 11. Cha-
rów Marko, 12. Jaśków Teodor, 13. Jaś-

ków Michał st., 14. Jaśków Małanka, 15. Charów Michał.

Ogień wybuchł w nocy, ratunek był bardzo słaby, ludzie zadłużeni z powodu klęski elementarnej 1912 1913 roku, a tu zagładnęło do nich nowe nieszczęście.

Jak wyżej wspomiano, spaliło się wszystko nie tylko budynki mieszkalne, ale też i gospodarskie zabudowania, narzędzia rolnicze, pasza, zboże i żywy inwentarz, a ponieważ do tego ci ludzie byli silnie zadłużeni, zostali skrajnymi zebraćkami.

Strata minimalna wynosi około 40.000 K. Do wniosku tego dołączono 15 alegatów strat stwierdzonych i skontrolowanych przez urząd gminny w Kamieniu.

Ponieważ wyżej wymienieni gospodarze stracili swój cały majątek, a do tego są silnie zadłużeni i bez pomocy kraju nie mogą się poratować, przeto prosimy „Wysoki Sejm raczy wspomnianych 15 gospodarzy z Kamienia poratować z funduszu krajowego kwotą co najmniej 10.000 K.

Wnioskodawca.
Dr. Jan Kurowec.

Kost Lewicki, Staruch, Makuch, Kochanowski, Petruszewicz, Metella, Łahodyński, Kiweluk, Rożankowski, Winniczuk, Okuniewski, Sandulak, Nowakowski, Terszakowiec, Hołubowicz, Horbaczewski, Singalewicz, Cegielski Tryłowski.

Przemawia p. Kurowiec, uzasadniając nagłość powyższego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku.

Następnie wnosi p. Kurowiec o odesłanie swego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Następuje wniosek nagły p. Starucha i tow. w sprawie klęsk elementarnych, które nawiedziły w roku 1913 cały kraj, a szczególnie powiat brzeżański.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1040/1914.

Wniosek nagły

posła Tymoteja Starucha i tow. w sprawie elementarnych klęsk, które zostały spowodowane nieustannymi deszczami i wylewami rzek i potoków w 1913 r. we wschodniej części kraju, a przeważnie w pow. Brzeżańskim.

Jak już wogóle wiadomo, nawiedziła nasz kraj, a przeważnie wschodnią część Galicyi, wielka katastrofa, która dotknęła w straszny sposób brzeżański powiat, albowiem z powodu czteromiesięcznej ulewy i deszczów, wszystkie zasiewy zgniły, kartofle przepadły, pierwsza i druga koniczyna zgniła, rzeki i potoki powylewały i to po kilka razy tak, iż wszystkie ogrody nisko położone i sianokosy zostały zniszczone zupełnie, a w podolskiej części powiatu w okręgu sądownym kozowskim jeszcze do tego myśzy zniszczyły wszystko, co tylko słońce nie dokończyła, tak, że ludność znajduje się w skrajnej nędzy, ponieważ głód zagładnął do nieszczęsnych chłopskich chat, a głód teraz szerzy się w powiecie w straszny sposób, a najgorzej, że na wiosnę lud nie ma czem zasiewać pól. Dotychczasowa akcyja ratunkowa ze strony Rządu nie przyniosła żadnej ulgi ani pomocy dla ludności, dlatego podpisani wstawiają wniosek:

1) Wysoki Sejm raczy uchwalić 40 milionów koron na ratunek cierpiącej ludności, a z tego przynajmniej jeden milion przeznaczyć na powiat brzeżański.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd centralny do wyasygnowania odpowiednich

sum pieniężnych z państwowych kas na ratunek dotkniętej przez katastrofę ludności w Galicyi w wysokości 80 milionów koron, w pierwszym rzędzie na zakupno zboża na nasienie teraz, na wiosnę.

Wnioskodawca :
Tymotej Staruch.

Kost Lewicki, Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Sandulak, Dumka, Singalewicz, Cegielski, Metella, Kormosz, Winniczuk, Ławruk, Kochanowski, Lew Lewicki, Terszakowicz, Horbaczewski, Wanio.

Przemawia p. Staruch, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji zapomogowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Terszakowicz.

Przemawia p. Sandulak.

Przemawia p. Winniczuk.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwała nagłość tego wniosku, a w oddzielnem głosowaniu uchwała przekazanie tego wniosku do komisji zapomogowej.

Marszałek oznajmia, że odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny piątej popołudniu.

Przerwa posiedzenia, godzina 2. minut 50 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 16. lutego 1914.

Początek o godzinie 5. minut 35 po południu.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną ilość posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem są :

Wybory komisji sejmowych :

administracyjnej	z 25 członków
bankowej	" 25 "
budżetowej	" 25 "
górnicyj	" 15 "
gospodarstwa krajowego	" 25 "
komunikacyjnej	" 25 "
prawniczej	" 15 "
przemysłowej	" 25 "
sanitarnej	" 15 "
szkolnej	" 25 "
wodnej	" 15 "
zapomogowej	" 25 "

Przemawia p. Leo i stawia wniosek, ażeby zamiast komisji komunikacyjnej wybrać komisję drogową i kolejową, obie po 25 członków, a nadto dodatkowo wybrać komisję gminną również z 25 członków, a komisję petycyjną z 15 członków.

Marszałek poddaje wniosek p. Lea do poparcia.

Izba popiera wniosek p. Lea, a w osobnem głosowaniu uchwała zamiast komisji komunikacyjnej wybrać komisję drogową i kolejową, obie po 25 członków, a nadto dodatkowo wybrać komisję gminną również z 25 członków, a komisję petycyjną z 15 członków.

Marszałek oznajmia, że wobec powyższej uchwały usuwa z porządku dziennego wybór komisji komunikacyjnej, natomiast jeżeli nikt się temu nie sprzeciwi, ma zamiar postawić na porządku dziennym niniejszego posiedzenia wybór komisji drogowej, kolejowej i gminnej, każdej z 25 członków, oraz komisji petycyjnej z 15 członków.

Wobec tego, że nikt się temu nie sprzeciwi, Marszałek oznajmia, że i te wybory odbędą się na niniejszem posiedzeniu.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej.: pp.: Skrzyńskiego, Krasickiego, Burzyńskiego, Lewickiego Lwa, Srokowskiego i Schmidta i wzywa posłów do

oddawiania kartek do wszystkich komisji łącznie.

Posłowie oddają kartki, a po ukończeniu głosowania wzywa Marszałek komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium.

Tymczasem przystępuje Izba do drugiego punktu porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy wodnej.

Sekretarz Urbański wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba uchwała wniosek sekretarza p. Urbańskiego bez rozprawy.

Następuje:

3. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o uzupełnieniu ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego.

Sekretarz p. Urbański wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek sekretarza p. Urbańskiego bez rozprawy.

Następuje:

4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie pobierania dochodów i czynienia wydatków z funduszu krajowego w IV. kwartale roku 1912.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

5. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1913 i dodatkowego sprawozdania w tym przedmiocie.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

6. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1914 i dodatkowego sprawozdania w tym przedmiocie.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

7. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1911.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

8. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1912.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

9. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o potrzebie zmiany niektórych postanowień w uchwałach sejmowych, przyzwalających na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju a to dla ułatwienia sfinansowania tych pożyczek.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

10. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu galicyjskiego funduszu propinacyjnego na rok 1913.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

11. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu galicyjskiego funduszu propinacyjnego na rok 1914.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

12. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przedłużenia prawa korzystania z uwolnienia od dodatku krajowego do podatku domowo-czynszowego, tudzież od dodatku gminnego do tego podatku i do 5% podatku pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego tych budynków we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji i asanacji miasta.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

13. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od dodatku krajowego i dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego domów zbudowanych w Podgórzu, w miejsce przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

14. Pierwsze czytanie sprawozdania z czynności Wydziału krajowego i komisji krajowej dla spraw przemysłowych tudzież krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu w zakresie popierania przemysłu krajowego i rękodzieł za czas od 1. sierpnia 1912 do 31. lipca 1913.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji przemysłowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

15. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji górniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

16. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Jahl wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji górniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

17. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej wyższej szkole lasowej we Lwowie za rok 1912/13.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

18. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok 1912/13.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

19. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych stacyach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

20. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych szkołach rolniczych i nauce wędrownej gospodarstwa wiejskiego za rok 1912/13.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

21. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany statutu krajowej komisji dla spraw rolniczych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

22. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1912.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

23. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

24. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o włościach rentowych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

25. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

26. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancji kraju dla emisji obligacji kolejowych i zmiany statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

27. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie dalszego uposażenia i rozwinięcia działalności Banku krajowego oraz zmian w statucie w tym celu potrzebnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

28. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

29. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach krajowego Patronatu spółek oszczędności i pożyczek oraz innych spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

30. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej centralnej Kasie dla spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

31. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o klęskach elementarnych w roku 1913 i o zarządzeniach zaradczych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji zapomogowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

32. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego do LW. 96.615/913 tudzież do LW. 131.840/913 o operacjach agrarnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

33. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany i uzupełnienia ustawy komasacyjnej i ustawy działowo regulacyjnej.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

34. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracjach.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

35. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzek kanałowych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

36. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

37. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o uzupełnieniu regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

38. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o systematycznej regulacji Prutu od Kołomyi do granicy bukowińskiej.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

39. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 Dz. u. i rozp. kraj. z r. 1890 Nr. 37.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

40. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o podwyższeniu poborów krajowych dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

41. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

42. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie otwarcia 8-go kursu praktycznego dozorców drenarskich.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

43. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, w przedmiocie regulacji płac konduktorów drogowych, w przedmiocie polepszenia bytu drożników dróg krajowych oraz w sprawie zmian w uregulowaniu zaopatrzeń dla tychże drożników, ich wdów i sierót.

Sprawozdawca p. Dąbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

44. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania veniam studiorum praktykantom technicznym oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego Karolowi Pielechowi i Franciszkowi Jakubikowi.

Sprawozdawca p. Dąbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji petycyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

45. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zmiany etatu urzędników krajowego biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Dąbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

46. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ukrajowienia dróg.

Sprawozdawca p. Dąbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji drogowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

47. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zaprowadzeniu opłat mytniczych od samochodów.

Sprawozdawca p. Dąbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji drogowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

48. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy

za II. półrocze 1912 r. i I. półrocze 1913 r.

Sprawozdawca p. Dąbski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

49. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie utworzenia posady drugiego krajowego inspektora szpitali.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

50. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu i regulacji płac lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych, tudzież co do regulacji płac urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

51. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie powiększenia etatu lekarzy pomocniczych kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie, tudzież podwyższenia dodatków aktywnych aptekarzy szpitala powyższego i kraj. szpitala powszechnego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

52. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

53. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia budynków rzeźni i piekarni w kraj. zakładzie dla umysłowo-chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

54. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o postępie budowy kraj. zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

55. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zakupna części parceli gruntowej l. k. 4318/1 w Lipniku w celu rozszerzenia posiadłości szpitala powszechnego w Białej.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

56. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy nowego szpitala powszechnego w Bochni.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

57. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu przez dobudowę pawilonu dla zakaznie chorych i domu administracyjnego przy równoczesnem przeobrażeniu budynku głównego.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

58. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Jaśle.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

59. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

60. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy nowego szpitala powszechnego w Rzeszowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

61. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy nowego szpitala powszechnego w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

62. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie oddawania nadal do szpitala św. Ludwika w Krakowie na leczenie chorych dzieci nadsyłanych do szpitala św. Łazarza.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy, bez rozprawy.

Następuje :

63. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kupna realności przy ul. Mickiewicza 5. na pomieszczenie biur Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

64. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Bieniowa, Bukowiec i Sokoliki z okręgu c. k. Sądu powiatowego

w Boryni a przydzielenia do okręgu sądowego w Turce.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

65. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Chaszczów, Łopuszanka lechniowa i Grąziowa z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Turce, a co do Grąziowej w Starym Samborze, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

66. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Mszaniec wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach, a wcielenia jej do okręgu sądowego w Trembowli, oraz o wydzielenie ich z powiatu politycznego husiatyńskiego, a przyłączenie do powiatu politycznego trembowelskiego.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

67. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Neterpińce wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Zborowie, a wcielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żałożcach.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

68. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielania gminy Oparówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Frysztaku a przydzielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

69. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Myślenicach na przyjęcie imieniem powiatu gwarancyi czystego rocznego dochodu 5·48% od części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka Myślenice-Mszana dolna w kwocie 200.000 K. przez przeciąg 75 lat.

Sprawozdawca p. Kiweluk w zastępstwie nieobecnego p. Onyszkiewicza wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

70. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na przyjęcie imieniem powiatu gwarancyi czystego rocznego dochodu 5·48% od części kapitału akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w kwocie 150.000 kor. przez przeciąg 75 lat.

Sprawozdawca p. Kiweluk w zastępstwie nieobecnego p. Onyszkiewicza wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy wyniku skrutynium wyborów do komisji sejmowych.

P. Lew Lewicki zdaje imieniem komisji skrutacyjnej sprawę z wyniku skrutynium wyborów do komisji sejmowych.

Głosowało 101 posłów; absolutna większość 52 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

Do komisji administracyjnej: Bardl, Bojko, Burzyński, Cegielski, Górkiewicz, Jaworski Władysław, Jędrzejowicz, Krzeczunowicz Waleryan, Krzysztofowicz, Laskowski, Lewicki Lew., Łahodyński, Maiss, Neumann, Nowosielecki, Rittel, Różankowski, Sare, Serczyk, Stadnicki (jun.), Starzyński Stanisław, Starzyński Tadeusz, Staruch, Wodzicki, Wójcicki.

Do komisji bankowej: Abrahamowicz, Adam, Dąbski Aleksander, Długosz, Götz, Horbaczewski, Hupka, Krężel, Kormosz, Korol, Koziebrodzki, Laskowski, Leo, Lewicki Kość', Lubomirski, Łahodyński, Maryewski, Moysa, Riedl, Sapieha Paweł, Serwatowski, Schmidt, Zamoycki, Zgórski, Żardecki.

Do komisji budżetowej: Badeni, Biały, Dąbski Aleksander, Głabiński, Horbaczewski, Hupka, Jabłoński, Jaworski Władysław, Kasznica, Kędzior, Krzeczunowicz Aleksander, Korol, Krzysztofowicz, Leo, Loewenstein, Lewicki Kość', Makuch, Niezabitowski, Petruszewicz, Piniński, Rutowski, Sapieha Paweł, Skarbek, Starzyński Stanisław, Żardecki.

Do komisji drogowej: Biały, Burzyński, Bzowski, Dumka, Federowicz, Głabiński, Gromnicki, Kasznica, Krężel, Krzeczunowicz Waleryan, Lisiewicz, Łaskuda, Męciński, Mettella, Moysa. Pilch, Potocki, Rożankowski, Schätzel, Schmidt, Skrzyński, Starzyński Tadeusz, Urbański, Winniczuk, Załoziecki.

Do komisji gminnej: Bardl, Bojko, Burzyński, Cegielski, Górkiewicz, Jaworski Władysław, Jędrzejowicz, Krzeczunowicz Waleryan, Krzysztofowicz, Laskowski, Lewicki Lew., Łahodyński, Maiss, Neumann, Nowosielecki, Rittel,

Rożankowski, Sare, Serczyk, Stadnicki (jun.), Starzyński Stanisław, Starzyński Tadeusz, Staruch, Wodzicki, Wójcicki.

Do komisji gospodarstwa krajowego: Bojko, Bzowski, Brunicki, Czartoryski, Dąbski Aleksander, Dzieduszycki, Kędzior, Kleski, Krasicki, Konopka, Metella, Perfecki, Schätzel, Schnell, Serwatowski, Siwula, Tarnowski Zdzisław, Theodorowicz Antoni, Terszakowicz, Tomaka, Wanio, Witos, Wolanin, Załoziecki, Zamorski.

Do komisji górniczej: Aschkenase, Bandrowski, Barański, Długosz, Garpich, Kurowiec, Mycielski, Nowakowski, Olearski, Potocki, Serczyk, Tyszkowski, Wolanin, Załoziecki, Zamoyski.

Do komisji kolejowej: Biały, Burzyński, Bzowski, Dumka, Federowicz, Głabiński, Gromnicki, Kasznica, Krężel, Krzczunowicz Waleryan, Leo, Lisiewicz, Łaskuda, Męciński, Metella, Moysa, Pilch, Potocki, Rożankowski, Schmidt, Skrzyński, Starzyński Tadeusz, Urbański, Winniczuk, Załoziecki.

Do komisji petycyjnej: Bardl, Burzyński, Bzowski, Haempel, Krasicki, Krzczunowicz Wal., Lewicki Lew, Łaskuda, Ławruk, Misiński, Nowosielecki, Tomaka, Winniczuk, Wolanin, Zgórski.

Do komisji prawniczej: Aschkenase, Biały, Biesiadecki, Gromnicki, Hołubowicz, Jędrzejowicz, Jaworski Wł., Kasznica, Kochanowski, Laskowski, Maiss, Misiński, Nowakowski, Schmidt, Wójcicki.

Do komisji przemysłowej: Abrahamowicz, Adam, Baczyński, Biesiadecki, Długosz, Federowicz, Götz, Halban, Lewicki Lew, Lubomirski, Łahodyński, Maryewski, Mycielski, Neumann, Potocki, Riedl, Rittel, Rutowski, Schnell, Serwatowski, Singalewicz, Stroński, Wanio, Zamoyski, Żardecki.

Do komisji sanitarnej: Bednarski, Jabłoński, Kochanowski, Kostanecki, Krasicki, Kurowiec, Łaskuda, Mars, Potocki,

Sandulak, Sare, Stadnicki (jun.), Siwula, Theodorowicz Antoni, Tertil.

Do komisji szkolnej: Adam, Baczyński, Badeni, Bandrowski, Biesiadecki, Bojko, Czartoryski, Cegielski, Cieński, Długosz, German, Halban, Kasznica, Krzczunowicz Aleksander, Koziębrodzki, Laskowski, Makuch, Michalik, Okuniewski, Singalewicz, Srokowski, Stroński, Tarnowski Stanisław, Witos, Zamorski.

Do komisji wodnej: Barański, Bojko, Dzieduszycki, Halban, Haempel, Hołubowicz, Kędzior, Krasicki, Krzczunowicz Aleksander, Maciuszek, Olearski, Sare, Schätzel, Singalewicz, Trylowski.

Do komisji zapomogowej: Burzyński, Bzowski, Cieński, Górkiewicz, Kapuściński, Kędzior, Kleski, Konopka, Lisiewicz, Moysa, Nowakowski, Nowosielecki, Schnell, Serczyk, Skrzyński, Stadnicki (senior), Staruch, Starzyński Tadeusz, Theodorowicz Antoni, Tertil, Trylowski, Witos, Wójcicki, Załoziecki, Zaremba.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyborów i oznajmia, że powyżsi posłowie wybrani zostali jednogłośnie do poszczególnych komisji oraz wzywa wszystkie komisje, aby się zebrały natychmiast po posiedzeniu celem ukonstytuowania się, a wynik ukonstytuowania się podały do wiadomości kancelarii sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje na polecenie Marszałka kraj. spis sal, w których mają się zebrać poszczególne komisje celem ukonstytuowania się.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

71. Pierwsze czytanie wniosku p. Le'a i tow. w sprawie przedłożenia wniosków co do przyznania nauczycielstwu ludowemu dodatku drożyznianego za rok bieżący i w sprawie regulacji płac nauczycielskich.

Przemawia p. Leo, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formal-

nym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

72. Pierwsze czytanie wniosku p. Głębińskiego i tow. w sprawie zwiększenia dotacji na rzecz funduszu rękodzielniczego.

Przemawia p. Głębiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

73. Pierwsze czytanie wniosku p. Głębińskiego i tow. w sprawie przyjęcia na rachunek funduszu krajowego części pożyczki hipotecznej, zaciągniętej na budowę domu rękodzielniczego we Lwowie.

Przemawia p. Głębiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

74. Pierwsze czytanie wniosku p. Głębińskiego i tow. w sprawie połączenia kolejowego zdrojowisk kraj. z miastami stołecznymi i wprowadzenia taryf sezonowych.

Przemawia p. Głębiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

75. Pierwsze czytanie wniosku p. Głębińskiego w sprawie oddania lasów i domen państwowych oraz salin w Galicyi w zarząd kraju.

Przemawia p. Głębiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

76. Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wolanina i tow. w sprawie obwałowania Sanu.

Przemawia p. Wolanin, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji wodnej w porozumieniu z komisją gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

77. Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wolanina i tow. w sprawie budowy mostu na Sanie.

Przemawia p. Wolanin, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

78. Pierwsze czytanie wniosku p. Pilcha i tow. w sprawie zwiększenia dotacji dla spółkowych kas oszczędności systemu Raiffeisena.

Przemawia p. Pilch, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formal-

nym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że na tem został porządek dzienny wyczerpany i wzywa p. sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następnę na środę dnia 18. lutego 1914 godzina 11. przed południem.

Koniec posiedzenia godzina 6. minut 25 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Kasznica w. r.

Protokół

4. posiedzenia I. sesyi X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 18. lutego 1914.

Początek o godzinie 11. minut 25 przed południem.

Przewodniczący : Marszałek krajowy J. E. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze : Mieczysław Urbański, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski, Stanisław Biały.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu : c. k. Namiestnik J. E. Witold Korytowski i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół drugiego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzeciego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił członkowi Sejmu Stanisławowi Tarnowskiemu ośmiodniowego urlopu.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie urlopu p. Milewskiemu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 18. lutego 1914, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie :

Komisji budżetowej L. s. 1160—1171, 1173—1176, 1178—1180, 1182, 1185—1190, 1194—1206, 1209, 1210, 1213, 1223,

1224, 1226, 1228, 1229, 1232, 1235, 1238, 1240, 1320—1328, 1330, 1353—1360.

Komisji szkolnej L. s. 1159, 1183, 1191, 1193, 1207, 1208, 1212, 1214, 1219—1222, 1225, 1227, 1230, 1231, 1233, 1234, 1236, 1237, 1239.

Komisji prawniczej L. s. 1192, 1215—1218, 1329.

Komisji drogowej L. 1172, 1177, 1184, 1211.

Po odczytaniu petycji L. s. 1160 gminy miasta Krakowa o jednorazową subwencyę w kwocie 100.000 K na częściowe pokrycie kosztów budowy gmachu na pomieszczenie państwowej szkoły przemysłowej żeńskiej, Marszałek udziela głosu p. Leowi do poparcia tej petycji. (P. Leo nieobecny na sali).

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1186 towarzystwa Ruska Ochronka w Stanisławowie przemawia p. Winniczuk, popierając tę petycyę i prosi o odesłanie petycji do komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1.187 Towarzystwa popierania przemysłu kobiecego we Lwowie o subwencyę na utrzymanie zawodowej szkoły kroju i

szycia oraz petycyi L. s. 1.188 Towarzystwa popierania przemysłu kobiecego we Lwowie o subwencję na organizację rękodzielniczej i przemysłowej pracy kobiet, przemawia p. Bandrowski, popierając łącznie obie te petycje.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono oddzielnym komisjom, jak wyżej.

Marszałek oznajmia, że szereg posłów złożył mandaty do komisji sejmowych i wzywa sekretarza do odczytania nazwisk tych posłów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje wykaz posłów, którzy złożyli mandaty do komisji sejmowych, a mianowicie do komisji drogowej p. Federowicz, do komisji gminnej p. Rittel, do komisji gospodarstwa krajowego p. Kleski, do komisji kolejowej p. Metella, do komisji przemysłowej p. Łahodyński, do komisji zapomogowej p. Tryłowski.

Marszałek oznajmia, że wybory uzupełniające do powyższych komisji postawi na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Leowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Leo w sprawie formalnej i wnosi na przeprowadzenie wyborów pod koniec niniejszego posiedzenia.

Izba popiera wniosek p. Leo, a w osobnym głosowaniu uchwała przeprowadzenie wyborów pod koniec niniejszego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że przeprowadzi wybory powyższe na końcu niniejszego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Bojce w sprawie mylnie przydzielonych spraw do komisji.

Przemawia p. Bojko i wnosi na przeniesienie wniosku p. ks. Wolanina w spra-

wie obwałowania Sanu i dwóch petycyi Ls. 428 i 993 z komisji wodnej do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. Bojki bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania wyniku ukonstytuowania się komisji sejmowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje:

w komisji administracyjnej p. Łahodyński przewodniczącym, pp. Krzysztołowicz, Neumann i Tadeusz Starzyński zastępcami przewodniczącego, pp. Lew Lewicki i Nowosielecki sekretarzami;

w komisji bankowej p. Adam przewodniczącym, pp. Zgórski i Götz zastępcami przewodniczącego, pp. Kormosz i Żardecki sekretarzami;

w komisji budżetowej p. Piniński przewodniczącym, pp. Kost' Lewicki, Rutowski i Żardecki zastępcami przewodniczącego, pp. Badeni i Kasznica sekretarzami;

w komisji drogowej p. Rożankowski przewodniczącym, pp. Schätzel i Urbański zastępcami przewodniczącego, Schmidt i Gromnicki sekretarzami;

w komisji gminnej p. Jędrzejowicz przewodniczącym, pp. Bojko i Sare zastępcami przewodniczącego, pp. Cegielski i Stadnicki (jun.) sekretarzami;

w komisji gospodarstwa krajowego p. Konopka przewodniczącym, pp. Czartoryski i Schnell zastępcami przewodniczącego, pp. Krasiecki i Wanio sekretarzami;

w komisji górniczej p. Długosz przewodniczącym, p. Zamoyski zastępcą przewodniczącego;

w komisji kolejowej p. Leo przewodniczącym, pp. Biały i Potocki zastępcami przewodniczącego;

w komisji petycyjnej p. Lew Lewicki przewodniczącym, pp. Krzczun-

wicz Waleryan i Misiński zastępcami przewodniczącego, pp. Burzyński i Winiczuk sekretarzami;

w komisji prawniczej p. Laskowski przewodniczącym, p. Maiss zastępcą przewodniczącego, pp. Biały, Kochanowski i Nowakowski sekretarzami;

w komisji przemysłowej p. Lubomirski przewodniczącym, pp. Federowicz i Maryewski zastępcami przewodniczącego, pp. Mycielski, Rittel i Wanio sekretarzami;

w komisji sanitarnej p. Jabłoński przewodniczącym, p. Mars zastępcą przewodniczącego, p. Bednarski sekretarzem;

w komisji szkolnej p. Bandrowski przewodniczącym, pp. Laskowski, Michalik i Okuniewski zastępcami przewodniczącego, pp. Singalewicz i Stroński sekretarzami;

w komisji wodnej p. Bojko przewodniczącym, p. Sare zastępcą przewodniczącego, p. Hołubowicz sekretarzem;

w komisji zapomogowej p. Stadnicki (senior) przewodniczącym, pp. Kopka, Nowakowski i Witos zastępcami przewodniczącego, pp. Burzyński i Kapuściński sekretarzami.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwsze trzy punkty są:

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego i tow. w sprawie zmiany §§. 19. i 37. statutu krajowego;

2. Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego i tow. w sprawie uchwalenia projektu o krajowym Trybunale administracyjnym;

3. Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego i tow. w sprawie zmiany postanowień §§. 8., 17. i 22. statutu krajowego,

z którymi łącznie będzie traktowany punkt piąty:

5. Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego i tow. w sprawie zmiany

postanowień §. 18. statutu krajowego, jako w związku z nimi pozostający.

Marszałek udziela głosu p. Głąbińskiemu celem łącznego uzasadnienia powyższych czterech wniosków.

Przemawia p. Głąbiński, uzasadniając powyższe cztery wnioski a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tych wniosków do komisji administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu pod względem formalnym.

Przemawia p. Okuniewski i stawia wniosek formalny przejścia do porządku dziennego nad powyższymi wnioskami p. Głąbińskiego.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek formalny p. Głąbińskiego o odesłanie jego czterech powyższych wniosków do komisji administracyjnej.

Izba uchwała powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Okuniewski i twierdzi, że należało najpierw poddać pod głosowanie jego wniosek przejścia do porządku dziennego jako dalej idący i zapowiada z powodu niezastosowania się do tego wniesienie protestu przeciw protokołowi.

Marszałek udziela głosu p. Urbańskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Urbański, uzasadniając, że wedle §. 20. regulaminu sejmowego, przy pierwszym czytaniu wniosku poselskiego uchwała Sejm, czy wniosek ten ma być odesłany do komisji. Jeżeli Sejm nie oświadczy się za takim odesłaniem, uważa się wniosek za odrzucony.

Ponieważ większość oświadczyła się za odesłaniem tego wniosku do komisji, przeto wniosek o przejście do porządku dziennego tem samem odpada.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Okuniewski i zgłasza protest na podstawie §. 76. regulaminu sejmowego.

Następuje :

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Wójcickiego i tow. w sprawie projektu pragmatyki dla nauczycielstwa ludowego.

Przemawia p. Wójcicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

6. Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wolanina i tow. w sprawie pomnożenia zakładów pocztowych i telegraficznych, tudzież składnic pocztowych.

Przemawia p. Wolanin, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

7. Pierwsze czytanie wniosku p. Zamorskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy o kraj. seminariach nauczycielskich z dnia 12. czerwca 1907 Dz. u. kr. Nr. 101

Przemawia p. Zamorski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

8. Pierwsze czytanie wniosku p. Zamorskiego i tow. w sprawie przymu-

sowego ubezpieczenia od ognia i utworzenia kraj. zakładu asekuracyjnego.

Przemawia p. Zamorski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek udziela głosu p. Maciuszkowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Maciuszek.

Marszałek wzywa p. Maciuszka, ażeby się ograniczył do sprawy formalnej.

Marszałek udziela głosu p. ks. Okoniowi, w sprawie formalnej.

Przemawia p. ks. Okoń.

Marszałek wzywa p. ks. Okonia, aby się ograniczył do sprawy formalnej.

Izba uchwała wniosek formalny wnioskodawcy o odesłanie jego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje :

9. Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaki i tow. w sprawie budowy mostu na Wisłoku w gminie Trzebowiska pow. rzeszowskiego.

Przemawia p. Tomaka, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

10. Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Zaremby i tow. w sprawie utworzenia przystanku kolejowego w gminie Tiapcze p. Dolina.

Przemawia p. Zaremba, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

11. Pierwsze czytanie wniosku p. Górkiewicza i tow. w sprawie zabudowania potoków górskich Choczenka, Dąbrówka, Zawadka, Frydrychówka i Skawinka w powiecie wadowickim.

Przemawia p. Skarbek w zastępstwie nieobecnego w Izbie p. Górkiewicza i wnosi pod względem formalnym na odesłanie tego wniosku do komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następują :

12. Pierwsze czytanie wniosku p. Maciuszka i tow. w sprawie zrealizowania pożyczki w kwocie 10 milionów koron na budowę szkół ludowych ;

13. Pierwsze czytanie wniosku p. Maciuszka i tow. w sprawie zabudowania potoków górskich w pow. nowosandeckim, a zwłaszcza rzeki Ososiny.

P. Maciuzek nie zgłasza się.

Następuje :

14. Pierwsze czytanie wniosku p. Bandrowskiego i tow. w sprawie wstawienia sumy 5.000 kor. na rok 1914 na kształcenie sił nauczycielskich dla szkół przemysłowych żeńskich i szkół gospodarstwa domowego.

Przemawia p. Bandrowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Ponieważ p. Maciuzek zgłasza się, przeto Marszałek udziela mu głosu dla uzasadnienia swoich wniosków.

Następuje :

12. Pierwsze czytanie wniosku p. Maciuszka i tow. w sprawie zrealizowania pożyczki w kwocie 10 milionów koron na budowę szkół ludowych.

Przemawia p. Maciuzek uzasadniając swój wniosek, a pod względem for-

malnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

13. Pierwsze czytanie wniosku p. Maciuszka i tow. w sprawie zabudowania potoków górskich w pow. nowosandeckim, a zwłaszcza rzeki Ososiny.

Przemawia p. Maciuzek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

15. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz, oznajmiając, że Wydział krajowy przedkłada szereg wniosków w sprawie zezwolenia reprezentacyom powiatowym na podwyższenie dodatków do podatków bezpośrednich, bez poprzedniego wydrukowania i rozdania odpowiednich sprawozdań, a to opierając się na § 15 regulaminu sejmowego i na dotychczasowej długoletniej, aprobowanej przez Sejm praktyce.

Następnie odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Bochni zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 58% (pięćdziesiąt ośm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy

z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Po otwarciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. Makuchowi.

Przemawia p. Makuch.

Gdy nikt więcej głosu nie zabiera, Marszałek zamyka rozprawę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Makuch, w sprawie formalnej i żąda stwierdzenia ilości głosujących za wnioskiem Wydziału krajowego i przeciw.

Marszałek udziela głosu p. Pilchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Pilch.

Marszałek wzywa p. Pilcha, aby się ograniczył do sprawy formalnej.

Przed przystąpieniem do głosowania Marszałek poleca p. sekretarzowi obliczenie ilości posłów obecnych w Izbie i stwierdza, że Izba jest w komplecie.

Izba głosując na wezwanie Marszałka przez powstanie, uchwała wniosek Wydziału krajowego, który sprawozdawca p. Onyszkiewicz ponownie odczytuje.

Marszałek stwierdza, że za wnioskiem głosowało 96 posłów, a przeciw wnioskowi 19.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

16. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-

czytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Bochni zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 58% (pięćdziesiąt ośm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

17. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Bochni zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 82% (ośmdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

18. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bóbrce na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Bóbrce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 dodatki powiatowe w wysokości 45% (czterdzieści pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

19. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bóbrce na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Bóbrce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 48% (czterdzieści ośm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

20. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bóbrce na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Bóbrce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 49% (czterdzieści dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przy-

muje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

21. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bóbrce na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich,

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Bóbrce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 69% (sześćdziesiąt dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

22. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 62% (sześćdziesiąt dwa) od państwowych po-

datków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

23. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 61% (sześćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

24. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Repre-

zentacyi powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 70% (siedmdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek, bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

25. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Marszałek usuwa to sprawozdanie z porządku dziennego.

Następuje :

26. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12 ustawy z dnia 10 grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

27. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1812 dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek, bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przy-

muje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

28. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Brzozowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1913. dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

29. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Buczaczu zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1911

dodatki powiatowe w wysokości 43% (czterdzieści trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

30. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Reprezentacji powiatowej w Buczaczu zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 49% (czterdzieści dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

31. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Buczacu na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Buczacu zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

32. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku

1911 dodatki powiatowe w wysokości 56% (pięćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek, bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

33. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 48% (czterdzieści ośm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

34. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Repre-

zentacyi powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 81% (ośmdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

35. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1911. dodatki powiatowe w wysokości 49% (czterdzieści dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku

osobisto-dochodowego, a to obok 18 % dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

36. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1912. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 44 % (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18 % dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

37. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1913, wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-
czytuje sprawozdanie Wydziału krajowe-
go zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Czort-
kowie zezwala się w myśl postanowień
§ 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874.
dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1913
dodatki powiatowe w wysokości 48 %
(czterdzieści ośm) od państwowych po-
datków bezpośrednich w powiecie przy-
pisanych z wyłączeniem podatku osobi-
sto-dochodowego, a to obok 18 % do-
datku na cele drogowe, przepisanego
§-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907.
dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek
bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek
sprawozdawcy przystąpić do trzeciego
czytania tej uchwały bez czytania, przyj-
muje Izba powyższą uchwałę w trzecim
czytaniu bez czytania.

Następuje:

38. Sprawozdanie Wydziału krajowe-
go w przedmiocie zezwolenia Repre-
zentacyi powiatowej w Dąbrowie na po-
bór w r. 1911 wyższych dodatków po-
wiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-
czytuje sprawozdanie Wydziału krajowe-
go, zakończone następującym wnio-
skiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentancyi powiatowej w Dą-
browie zezwala się w myśl postanowień
§ 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874
dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1911
dodatki powiatowe w wysokości 81%
(ośmdziesiąt jeden) od państwowych
podatków bezpośrednich w powiecie
przypisanych z wyłączeniem podatku
osobisto-dochodowego, a to obok 18 %
dodatku na cele drogowe, przepisanego
§-em 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907
dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek
bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek
sprawozdawcy przystąpić do trzeciego
czytania tej uchwały bez czytania, przyj-
muje Izba powyższą uchwałę w trzecim
czytaniu bez czytania.

Następuje:

39. Sprawozdanie Wydziału krajowe-
go w przedmiocie zezwolenia Repre-
zentacyi powiatowej w Dąbrowie na po-
bór w r. 1912 wyższych dodatków po-
wiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-
czytuje sprawozdanie Wydziału krajowe-
go, zakończone następującym wnio-
skiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dą-
browie zezwala się w myśl postanowień
§ 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874
dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1912
dodatki powiatowe w wysokości 67%
(sześćdziesiąt siedem) od państwowych
podatków bezpośrednich w powiecie
przypisanych z wyłączeniem podatku
osobisto-dochodowego, a to obok 18%
dodatku na cele drogowe, przepisanego
§-em 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907
dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek
bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek
sprawozdawcy przystąpić do trzeciego
czytania tej uchwały bez czytania, przyj-
muje Izba powyższą uchwałę w trzecim
czytaniu bez czytania.

Następuje:

40. Sprawozdanie Wydziału krajowe-
go w przedmiocie zezwolenia Repre-
zentacyi powiatowej w Dąbrowie na
pobór w r. 1913 wyższych dodatków
powiatowych do podatków bezpośred-
nych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-
czytuje sprawozdanie Wydziału krajowe-
go, zakończone następującym wnio-
skiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowej zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. N. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 82⁰/₀ (osmdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18⁰/₀ dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. N. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

41. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. N. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 56¹/₂⁰/₀ (pięćdziesiąt sześć i pół) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18⁰/₀ dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. N. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyj-

muje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

42. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. N. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 100⁰/₀ (sto) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18⁰/₀ dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. N. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następują :

43. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

44. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

45. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Marszałek usuwa powyższe sprawozdania z porządku dziennego.

Następuje :

46. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gorlicach na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Gorlicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. k. Nr. 51. pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 61% (sześćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawczy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

47. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gorlicach na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Gorlicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. k. Nr. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 61%

(sześćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

48. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gorlicach na pobór w r. 1913. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Gorlicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. k. Nr. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 61% (sześćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 555.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

49. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gródku Jagiellońskim na pobór w r. 1911 wyższych

dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gródku Jagiellońskim zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

50. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gródku Jagiellońskim na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gródku Jagiellońskim zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

51. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gródku Jagiellońskim na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gródku Jagiellońskim zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

52. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowe-

go zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Grybowie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 r. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 63% (sześćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy] przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

53. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Grybowie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 62% (sześćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10 grudnia 1907. dz. k. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

54. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Grybowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 63% (sześćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek, bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następują:

55. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Horodence na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

56. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Horodence na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Marszałek usuwa powyższe sprawozdania z porządku dziennego.

Następuje :

57. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Husiatynie na pobór w r. 1911 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kraj. Nr. 51 pobierać w roku 1911 dodatki powiatowe w wysokości 57% (pięćdziesiąt siedem) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek, bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

58. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Husiatynie na pobór w r. 1912 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl postanowień § 23 ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kraj. Nr. 51 pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 57% (pięćdziesiąt siedem) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

sanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12 ustawy z dnia 10 grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

59. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Husiatynie na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kraj. N. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 57% (pięćdziesiąt siedem) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. N. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, Izba przyjmuje powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

60. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Jarosławiu na pobór w r. 1912 wyższych dodatków

powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Jarosławiu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. N. 51. pobierać w roku 1912 dodatki powiatowe w wysokości 55% (pięćdziesiąt pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% podatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kraj. N. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

61. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Jarosławiu na pobór w r. 1913 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Jarosławiu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. N. 51. pobierać w roku 1913 dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% podatku na cele drogowe, przepisanego

§-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. N. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do przeprowadzenia uzupełniających wyborów do komisji sejmowych w miejsce posłów, którzy złożyli swe mandaty, zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadeckiego, Stapińskiego, Bardla i Lwa Lewickiego i wzywa posłów do oddawania kartek, do wszystkich komisji łącznie, a komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium.

Zanim komisya skrutacyjna podała do wiadomości wynik wyborów, Marszałek udziela głosu c. k. komisarzowi rządowemu.

Przemawia komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa p. Stanisław Grodzicki, odpowiadając na zarzuty przeciw władzom politycznym z powodu ograniczeń emigracyjnych.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski, wnioski nagłe i interpelacje, które opiewają :

Ls. 1331/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek nagły

posta Götza i towarzyszy o zmianę ustawy z 13 lutego 1903. dz. u. kr. o poborze krajowej opłaty od piwa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załą-
czony projekt ustawy.

Wnioskodawca:
p. Götz.

Mars, Z. Tarnowski, Halban, Leo, Abra-
hamowicz, Konopka, Zamoyski, Maiss,
Bzowski, Mycielski, Hupka, Wł. Jawor-
ski, Skrzyński, Lubomirski, Jędrzejowicz,
Koziebrodzki.

Ustawa z dnia

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkim Księstwem Krakow-
skiem, zmieniająca niektóre postanowie-
nia ustawy z dnia 13. lutego 1903. dz. u.
kr. Nr. 24. o poborze krajowej opłaty
od piwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa
Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim
Księstwem Krakowskim rozporządzam,
co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 5. i 6. ustawy
z dnia 13. lutego 1903. dz. u. kr. Nr. 24.
zostają w dotychczasowym brzmieniu
uchylone i mają opiewać, jak nastę-
puje:

§. 5.

Każda gmina jest obowiązana w za-
stępstwie kraju do przyjmowania zgło-
szeń piwa przywożonego w obręb gmi-
ny, oraz do wymierzania i pobierania
krajowej opłaty od piwa, nieopłaconego
jeszcze w kraju, a podlegającego tej
opłacie w myśl §. 2. L. 2. i 3. tej
ustawy.

Nadto zaś jest każda gmina obowią-
zana udzielić bezzwłocznie potrzebnej
pomocy organom, powołanym do wy-
konywania postanowień niniejszej ustawy
na ich żądanie w czasie ich czynności
urzędowych.

Gminy są krajowi odpowiedzialne
za opłaty nieuiszczone — w razie udo-
wodnionego zaniedbania należącego nad-

zoru z ich strony. O odpowiedzialno-
ści tej orzeka bez odwołania Wydział
krajowy.

§. 6.

Publiczne przedsiębiorstwa przewo-
zowe są obowiązane do wydawania
przesyłek piwa, nadsyłanych do odbior-
ców zamieszkałych w obrębie Królestwa
Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim
Księstwem Krakowskim, tylko za oka-
zaniem dowodu uiszczenia krajowej opła-
ty od piwa, a to po stwierdzeniu zgo-
dności ilości piwa, wymienionego w dro-
dze uiszczenia krajowej opłaty od piwa
z ilością piwa nadesłanego do odbiorcy
jak wogóle identyczności przesyłki z do-
wodem uiszczenia opłaty.

Nadto są publiczne przedsiębiorstwa
przewozowe obowiązane co miesiąc
przedkładać Wydziałowi krajowemu
szczegółowy wykaz przesyłek piwa, na
powyższej podstawie wydanych.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie
z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam
Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych
i Mojemu Ministrowi Skarbu w porozu-
mieniu z interesowanymi ministrami.

Alegat I. do Ls. 1331/914.

Rozporządzenie.

c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia
. L., wydane w porozumieniu
z Wydziałem krajowym Królestwa Gali-
cyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem
Krakowskim i c. k. krajową Dyрекcyą
Skarbu we Lwowie, którem zmienia się
niektóre postanowienia rozporządzenia
c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia
14. marca 1903 L. 2882/pr. dz. u. kr.
Nr. 25. z 20. marca 1903 do ustawy
z dnia 13. lutego 1903 dz. u. kr. Nr. 24
o poborze krajowej opłaty od piwa.

Art. 1.

Postanowienia § 5, 7 i 10 rozporządzenia c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia 14. marca 1903 L. 2882/pr. dz. u. kr. Nr. 25 z 20. marca 1903 uchyla się w dotychczasowym brzmieniu i mają one opiewać, jak następuje :

§ 5.

Osoby sprzedające lub szynkujące piwo wyrobione w kraju lub sprowadzone z innych krajów austriackich, krajów korony Węgierskiej, wreszcie Bośni i Hercegowiny oraz prywatni, sprowadzający piwo z innych krajów austriackich, krajów korony węgierskiej, wreszcie Bośni i Hercegowiny mają, o ile im nie przyznano uiszczenia opłaty krajowej sposobem ryczałtowym, natychmiast po otrzymaniu wiadomości o nadejściu przesyłki piwa, do nich skierowanej, zawiadomić o tem ustnie lub pisemnie na druku według wzoru form. 4. Zwierzchność gminną tej gminy, w obręb której piwo przywieziono.

Do tego zgłoszenia mogą być użyte druki, których na żądanie dostarczy Biuro krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Na podstawie tego zawiadomienia zarządzi Zwierzchność gminna bezzwłocznie przypisanie i pobór opłaty, którą obowiązany do uiszczenia opłaty bezzwłocznie uścić w kasie gminy, wymierzającej opłatę, względnie stwierdzi, że opłata została uiszczoną przez browar, z którego przesyłka pochodzi, na podstawie szczególnego układu z Biurem krajowej opłaty od piwa, a to zapomocą certyfikatu, przez dany browar wystawionego a przez zgłaszającego przesyłkę piwa okazanego.

Każda Zwierzchność gminna ma prowadzić rejestra zgłoszeń, w których ma wpisywać w porządku chronologicznym zgłoszenia piwa, wprowadzonego w obręb gminy.

Rejestr zgłoszeń ma być tak ułożony, że wpisy w rejestr mają być uskutecznione w tej samej treści podwójnie.

Jedna część rejestru, zawierająca wpis, pozostaje w gminie, drugą, stanowiącą również potwierdzenie odbioru na uiszczoną kwotę, względnie dowód przedstawienia certyfikatu z browaru, otrzymuje zgłaszający przywóz piwa.

Rejestra zgłoszeń mają Zwierzchności gminne przedkładać do Biura krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa w ciągu 3 dni po upływie każdego miesiąca.

W tym samym czasie mają także Zwierzchności gminne uścić w kasie krajowej pobrane w ubiegłym miesiącu opłaty od piwa za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

Odpowiednią ilość czeków pocztowej kasy oszczędności otrzymają Zwierzchności gminne bezpłatnie.

§ 7.

Naczelnicy wszystkich stacji kolejowych i żeglugi parowej mają nadesłane do tej stacji przesyłki piwa wydawać odbiorcom jedynie za okazaniem dowodu uiszczenia krajowej opłaty od piwa. Dowód uiszczenia stanowi poświadczenie Zwierzchności gminnej na uiszczoną opłatę, względnie certyfikat, wystawiony przez browar w myśl § 5. al. 3. tego rozporządzenia.

Są oni także obowiązani do stwierdzenia zgodności ilości piwa, wymienionego w dowodzie uiszczenia krajowej opłaty od piwa z ilością piwa nadesłanego do odbiorcy.

W razie dostrzeżonej niezgodności lub stwierdzenia, że piwo, objęte okazanym dowodem uiszczenia opłaty, nie jest identyczne z przesyłką, mają naczelnicy stacji kolejowych i żeglugi parowej wstrzymać wydanie przesyłki, donosząc o tem bezzwłocznie z podaniem powodów do krajowego Biura opłaty konsumcyjnej od piwa.

Nadto obowiązani są naczelnicy stacji kolejowych i żeglugi parowej pierwszego każdego miesiąca przesyłać kra-

jowemu Biuru opłaty konsumcyjnej od piwa wykazy przesyłek, wydanych na powyższej podstawie, z uwidocznieniem adresu nadawcy, odbiorcy, rodzaju naczynia, wagi brutto przesyłki i dnia jej wydania.

§ 10.

Krajowe biuro opłaty konsumcyjnej od piwa zawiadamia wszystkie Zwierzchności gminne i stacje kolejowe oraz żeglugi parowej, które browary są uprawnione do wystawiania certyfikatów na uiszczoną opłatę.

Krajowe biuro opłaty konsumcyjnej od piwa we Lwowie sprawdza na podstawie rejestrów odbytu browarów, rejestrów zgłoszeń gmin i wykazów naczelników stacji kolejowych, czy od wszystkich przesyłek piwa uiszczono prawidłowo krajową opłatę od piwa.

W razie stwierdzenia, że od jakiejś przesyłki piwa bądź nie uiszczono wogóle opłaty konsumcyjnej bądź też uiszczono ją w kwocie niższej od należącej się, ustala biuro krajowej opłaty konsumcyjnej ilość piwa, od którego nie uiszczono jeszcze opłaty i przypisuje przypadającą należność do uiszczenia.

Nakazy płatnicze otrzymują strony, obowiązane do uiszczenia opłaty, pocztą jako przesyłkę poleconą.

Przypisane kwoty opłaty należy w ciągu 8 dni po doręczeniu nakazu płat-

niczego uiścić w kasie krajowej za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności. Odpowiednio wypełniony czek pocztowej kasy oszczędności otrzyma strona bezpłatnie wraz z nakazem płatniczym, uzupełniając go jedynie na poświadczeniu złożenia (Erlagschein) datę dnia, w którym istotnie uiści na pocztę należność.

Wszakże w myśl zamieszczonych na odwrotnej stronie czeku postanowień, winien nadawca (t. j. obowiązana do opłaty strona) wypełnić go datą poświadczenia złożenia, t. j. datą rzeczywiście dokonanej wpłaty.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty, posiadające własne konto czekowe w c. k. pocztowej kasie oszczędności, mogą tę opłatę uiszczać czekiem za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

W takim wypadku należy czek zaopatrzyć uwagą „do wpłacenia należności na załączonym poświadczeniu złożenia“ i wraz z poświadczeniem złożenia przesłać do pocztowej kasy oszczędności.

Na podstawie tych rejestrów i wykazów bada również krajowe biuro opłaty konsumcyjnej od piwa, czy pobrane tytułem opłaty przez Zwierzchności gminne kwoty pieniężne zostały prawidłowo i w odpowiedniej wysokości rzeczywiście wpłacone do biura krajowego, a w razie dostrzeżonych nieprawidłowości, wydaje stosowne zarządzenia dla ich usunięcia.

Alegat II. do Ls.: 1331/914.

Formularz rejestru zgłoszeń.

Kraj: Galicya.

Powiat:

Gmina:

dla gminy.

dla zgłaszającego się.

Rejestr zgłoszeń piwa
w miesiącu roku 19

to samo co dla gminy.

L. p.	Dzień zgłoszenia	Imię, nazwisko i miejsce zgłaszającego	Ilość beczek	Ilość flaszek	Ilość piwa	Wymiar opłaty od piwa	Opłatę uiszczono w kwocie lub przedstawiony certyfikat browaru w z daty L.	Z jakiego browaru piwo pochodzi	Przez kogo nadane	Uwaga

L. s. 1332/1914.

We Lwowie dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

p. Witosa i tow. w sprawie poprawy bytu organistów i unormowania ich stosunków służbowych.

Wysoki Sejmie!

Wiadomo powszechnie, że położenie organistów tak pod względem materialnym jako też i prawnospołecznym jest niesłychanie nędzne i poniżające.

Pobieranie datków, stanowiących ich utrzymanie, w postaci petyty, kolekdy, spisowego i t. p. jest dla organistów upokarzające, a dla parafian niezwykle przykre i uciążliwe, ponadto daniny te nie są obowiązkowe i nie muszą być

przez parafian uiszczane, o ile oni tego czynić nie zechcą.

Pobieranie pewnych świadczeń z innego tytułu jest tak minimalne, że nie może prawie być brane w rachubę.

Stosunek służbowy do swoich przełożonych nie uregulowany żadnymi przepisami, zależny od łaski lub niełaski tychże, jest częstokroć powodem przykrych nieporozumień a nawet samowoli dotkliwie się organiście we znaki dającej.

Utrzymanie takiego w wysokim stopniu anormalnego stanu rzeczy, ubliżającego poczuciu obywatelskiemu tego stanu i to w czasie, gdy prawie wszystkie dykasterye urzędników i służb tak państwowych jak i autonomicznych nie tylko przedsięwzięły ale i uzyskały poprawę swego bytu i unormowanie sto-

sunku służbowego, jest wręcz niemożliwe i ze wszelkich miar nie dopuszczalne.

Czując dotkliwie to swoje położenie, rozpoczęli organiści od ćwierć wieku starania o poprawę bytu i zmianę nieznosnych dla nich stosunków, bez żadnego jednak skutku. Wnoszone w tym względzie wnioski poselskie a nawet wydana ustawa nie usunęły złego.

Zważywszy, że wyż wymieniony stan jest nie do wytrzymania, że pozbawienie określonych praw i obowiązków wielkiej ilości obywateli jest dla tychże upokarzające, a dla społeczeństwa i kraju szkodliwe, podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Normuje się stosunki prawne organistów wobec swoich przełożonych.

2. Ustala się dla nich odpowiednią płacę i zabezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy i na starość.

3. Środków potrzebnych dostarczy fundusz religijny, fundacje na ten cel przeznaczone, majątki kościelne i inne odpowiednie źródła.

Wnioskodawca :

W i t o s.

Krężel, Bojko, Serczyk, Bardl, Żardecki, Petruszewicz, Makuch, Łahodyński, Dumka, Sandulak, Ławruk, Rożankowski, Cegielski, Kochanowski.

L. s. 1333/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Witosa i tow. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Jodłowce ad Wałki.

Wysoki Sejmie !

Na głównej linii kolejowej, prowadzącej ze Lwowa do Krakowa pomiędzy stacyami Czarną i Tarnowem istnieje od lat wielu stacya Wałki, która jednak nigdy otwartą nie była. Licznie wnoszone

prośby i podania gmin okolicznych interesowanych do władz kolejowych o otwarcie tej stacyi pozostały bez skutku i obecnie jest stan taki, że mając kolej w najbliższym sąsiedztwie, nie mogą wcale z niej korzystać.

Wobec tego, że z otwarcia tej stacyi korzystałyby w wysokim stopniu tak gminy jak też i skarb kolejowy, gdyż między innymi znajdują się tam także wielkie dobrze zagospodarowane gospodarstwa leśne,

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby spowodował władze kolejowe do jak najspieszniejszego otwarcia przystanku kolejowego we „Wałkach“ dla ruchu osobowego i towarowego.

Wnioskodawca :

W i t o s.

Krężel, Łaskuda, Siwula, Bardl, Serczyk, Żardecki, Kędzior, Bojko, Okoń, Łahodyński, Dumka, Sandulak, Cegielski, Petruszewicz, Makuch.

Ls. 1334/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

posła Witosa i tow. w sprawie poprawy bytu i stabilizacji w służbie strażników rzek Białej, Kisieliny, wałów Dunajca, Wisły i innych podobnych obiektów.

Wysoki Sejmie !

Od lat szeregu czynili i czynią starania strażnicy rzek i wałów, pozostających na etacie krajowym, o poprawę płacy i stabilizację w służbie, jak dotąd jednak bezskutecznie.

Sprawiedliwość przyznać każe, że położenie tej znacznej już, a z każdym rokiem się zwiększającej rzeszy pracowników jest wprost rozpaczliwe i że poprawa dziś istniejących stosunków powinna jak najprędzej nastąpić.

Służba tych ludzi jest niezwykle trudna i odpowiedzialna, a zapłata, jaką obecnie pobierają, przeważnie jedną koronę dziennie wynosząca, w jaskrawym stosunku stoi do pracy przez nich spełnianej.

Uboczne zarobkowanie, ze względu że służba musi być wykonywana nie tylko w dzień ale częstokroć w nocy, jest niemożliwe, a utrzymanie bodaj naj-nędzniejsze siebie i rodziny z płacy pobieranej zupełnie wykluczone.

Ponieważ służba ta odbywa się wśród najcięższych warunków, wiele strażników traci zdrowie, a nawet i życie, a rodziny tychże pozostają bez jakiegokolwiek zaopatrzenia, rzucone na pastwę losu.

Krzywdą ta ujawnia się tem jaskrawiej, że pobory strażników, zostających w służbie Rządu, są daleko wyższe, chociaż ci takie same czynności sprawują.

Zważywszy, że pobierana dotąd płaca jest w wysokim stopniu nie wystarczająca na najskromniejsze utrzymanie, że brak stabilizacji i zaopatrzenia na starość stawia wyż wymienionych strażników w wielkiej niepewności o przyszłość tak dla siebie jak i rodzin, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wypracował odpowiedni projekt ustawy idący w kierunku poprawy płacy i stabilizacji strażników rzek, wałów i innych obiektów zostających na etacie krajowym i przedłożył go na najbliższej sesji sejmowej.

Wnioskodawca:
Witos.

Krężel, Bojko, Bardl, Kochanowski, Sereczyk, Łaskuda, Petruszewicz, Cegielski, Rożankowski, Okoń, Makuch, Łahodyński, Dumka, Sandulak.

Ls. 1335/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

p. Franciszka Bardla w sprawie należytego utrzymywania gościńca rządowego między Bochnią a Sierosławicami.

Wysoki Sejmie!

Rządowy gościniec prowadzący z Bochni do komory celnej Sierosławice, był przed laty konserwowany wzorowo tak, że mógł służyć za wzór, jak drogi publiczne powinny być utrzymywane.

Obecnie gościniec ten choć jest nadal rządowym, przedstawia się już od lat kilkunastu jako droga najlichszego gatunku zalewana błotem tak, że zaprzęgi z trudnością po niej idą, a piesi brną w błocie aż do zgubienia butów.

Nadto wzdłuż tego gościńca szła linia telegraficzna z Bochni do Sierosławic, która osobom przeprowadzającym się z Królestwa polskiego do Galicyi i na odwrot wielkie oddawała przysługi.

Obecnie tę linię telegraficzną zniesiono. Wynika z tego, że w wieku postępu na całym świecie, Galicya stanowi dziwny wyjątek, tu bowiem wszystko się cofa, gościńce się niszczy, a linie telegraficznie kasuje.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by niezwłocznie przystąpił do rekonstrukcji rządowego gościńca między Bochnią a Sierosławicami i doprowadzenia do stanu europejskiego, jak również by przywrócił telegraficzne połączenie między temi miejscowościami i znajdującym się w środku między nimi nader ruchliwym urządzeniem pocztowym w Mikłuszowicach.

Wnioskodawca:
Bardl.

Bojko, Łaskuda, Sereczyk, Siwula, Krężel, Bernadzikowski, Kędzior, Lisiewicz, Srokowski, Witos, Biały Długosz, Zgórski, Żardecki.

Ls. 1336/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

posła Serczyka i tow. w sprawie zniesienia myt drogowych.

Wysoki Sejmie !

Od lat kilku ludność rolnicza czyni starania o zniesienie myt, uważając to za wielki i niepotrzebny ciężar.

Starania te odniosły już na drogach rządowych pożądany skutek, a nawet i w wielu powiatach tutejszego kraju zostały myta zniesione, uważając to za rzecz przestarzałą i całkiem słuszną.

Jedynie zostały tylko myta na drogach krajowych mimo tego, że ludność od dłuższego czasu tego się domaga, albowiem myta bardzo mały dochód krajowi przynoszą.

Wobec tego wnosimy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Znosi się myta na drogach krajowych z dniem 1. stycznia 1915 r.

Wnioskodawca:
Serczyk.

Siwula, Łaskuda, Bojko, Bardl, Biały, Kędzior, Witos, Krężel, Żardecki, Okoń, Górkiewicz, Bernadzikowski, Maciuszek, Długosz.

Ls. 1337/1914.

We Lwowie, dnia 18 lutego 1914.

Wniosek

posła dra Petruszewicza i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej z 18. września 1901 Nr. 103 Dz. u. kr. o regulacji rzek przeprowadzić się mającej po myśli § 5 ustawy państwowej z 11. czerwca 1901 Nr. 66. Dz. u. p. w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy krajowej z 18. września 1901 Nr. 103 Dz. u. kr.

Art. I.

§ 8 ustawy krajowej z 18. września 1901 Nr. 103 Dz. u. kr. w swem dotychczasowym brzmieniu traci moc prawną, natomiast ma obowiązywać w następującem brzmieniu.

§ 8.

Orzeczenia o wszystkich zasadniczych technicznych i ekonomicznych sprawach dotyczące regulacji, będące przedmiotem niniejszej ustawy, o ile tych regulacji nie wykonuje się wyłącznym kosztem państwa (§ 3), porucza się osobnej komisji pod przewodnictwem Namiestnika, albo zastępcy, w skład której wejść mają :

a) po jednym członku mianowanym przez Ministerstwo spraw wewnętrznych i Ministerstwo handlu w porozumieniu z innemi Ministerstwami interesowanemi ;

b) jeden administracyjny i jeden techniczny delegat Namiestnictwa ;

c) jeden administracyjny i jeden techniczny delagat Wydziału krajowego ;

d) po jednym delegacie galic. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie i Towarzystwa rolniczego w Krakowie ;

e) jeden delegat krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

Dla każdego członka Komisji ma być ustanowiony zastępca, który winien go w razie przeszkody zastąpić.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poru-
cza się Ministrom spraw wewnętrznych,
skarbu i handlu i rolnictwa

Wnioskodawca:
Petruszewicz.

Winniczuk, Dumka, Sandulak, Ławruk,
Łahodyński, Nowakowski, Hołubowicz,
Horbaczewski, Kiweluk, Kurowiec, Kość
Lewicki, Kormosz. Terszakowiec, Oku-
niewski, Makuch, Kapuściński, Singale-
wicz, Kochanowski, Wanio.

Ls. 1338/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

p. Hryńka Terszakowca i tow. w spr-
awie zmiany ustawy o licencyonowaniu
buhajów i utrzymywaniu buhajów gmin-
nych z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51, zmie-
nionej ustawą z dnia 16. lutego 1902 r.
Nr. 26. Dz. u kr.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawa

s dnia . . . zmieniająca niektóre po-
stanowienia ustawy o licencyonowaniu
buhajów i utrzymywaniu buhajów gmin-
nych z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51, zmie-
nionej ustawą z dnia 16. lutego 1902
Nr. 26. Dz. u kr.

Art. I.

§§. 2., 3, 4., 7. i 21. nstawy o licen-
cyonowaniu buhajów i utrzymywaniu
buhajów gminnych z dnia 20. lipca 1892
Nr. 51, zmienionej ustawą z dnia 16. lu-
tego 1902 Nr. 26. Dz. u. kr., przestają
obowiązywać, a na ich miejsce mają
obowiązywać następujące postanowienia:

§. 2.

Tylko buhaj licencyonowany, lub
buhaj zaopatrzony w certyfikat, wydany
przez Komitet centralny Towarzystwa go-
spodarskiego, galicyjskiego Towarzystwa
rolniczego w Krakowie, lub przez główną
Radę krajowego Towarzystwa gospodar-
kiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie,
może być użyty do rozplodu cudzego
bydła.

§. 3.

Za licencyonowanego należy uważać
takiego buhaja, którego okręgowa Komi-
sya licencyonująca uzna za zdolnego do
rozplodu. Komitetowi centralnemu gali-
cyjskiego Towarzystwa gospodarskiego,
Towarzystwa rolniczego w Krakowie
i krajowego Towarzystwa rolniczego
„Silskij Hospodar“ we Lwowie przysłu-
guje prawo wydawania na nabywane
przez nich buhaje certyfikatów, upra-
wniających posiadaczy buhaja do sta-
nowienia cudzego bydła, a ważnych tylko
do czasu najbliższego licencyonowania.

Owe Komitety, względnie Towarzy-
stwa wyżej wspomniane, będą obowią-
zane także opiektnować buhaje i o wy-
daniu certyfikatu zawiadomić Komisję
licencyonującą danego okręgu.

§. 4.

Wydział krajowy ustanawia w każ-
dym powiecie sądowym co najmniej
jedną komisję licencyonującą okręgową.
W razie ustanowienia w jednym powie-
cie więcej jak jednej Komisji, oznaczy
Wydział krajowy dla każdej Komisji
okręg, na który ma się rozciągać jego
działalność.

Komisya licencyonująca składa się
z pięciu członków. Dwóch członków mia-
nuje Wydział krajowy, jednego na przed-
stawienie centralnego Komitetu galicyj-
skiego Towarzystwa gospodarskiego lub
Towarzystwa rolniczego w Krakowie, a
drugiego na przedstawienie głównej Ra-
dy krajowego Towarzystwa gospodar-
skiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.
Jednego z tych dwóch członków mia-

nuje równocześnie Wydział krajowy przewodniczącym Komisji. Trzeciego członka mianuje kompetentny Wydział Rady powiatowej. Czwartego członka mianuje wydział galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, względnie Towarzystwo okręgowe rolnicze.

Gdyby takie organizacje w powiecie nie istniały, mianuje czwartego członka Komitet centralny właściwego Towarzystwa gospodarskiego (rolniczego). Piątego członka mianuje Rada filialna istniejącej w danym powiecie filii krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“, a gdyby w danym powiecie było więcej filii, to ta z nich, której siedziba znajduje się w miejscu siedziby Rady powiatowej.

Gdyby w danym powiecie nie było żadnej filii tego Towarzystwa, to piątego członka mianuje główna Rada krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

Wszyscy członkowie Komisji mają swych zastępców w ten sam sposób jak członkowie powołanych do Komisji.

Kiedy w skład Komisji licencyonującej nie wchodzi z wyboru weterynarz, w takim wypadku będzie powoływać Komisya do swych narad według możliwości weterynarza z głosem doradczym.

Mandat członków Komisji trwa trzy lata. Urząd członków Komisji jest bezpłatny, mają oni prawo do zwrotu kosztów podróży i dyet.

Dyety i koszty podróży przewodniczącego Komisji oraz weterynarza ponosi fundusz krajowy, innych członków Komisji fundusz powiatowy.

§ 5.

Miejsce i czas oglądania buhajów ogłaszać będzie Komisya najmniej sześć tygodni naprzód przez naczelników gmin i przedstawicieli obszarów dworskich.

Licencyonowanie główne odbywać się będzie dwa razy do roku. Wrazie

potrzeby odbywać się może licencyonowanie dodatkowe. Gdyby kto pragnął w innym czasie lub miejscu przedstawić buhaja do licencyonowania, poniesie wszystkie koszty komisji.

§ 7.

Jeżeli Komisya uzna buhaja za odpowiedniego do rozplodu, wyda właścicielowi a względnie posiadaczowi jego licencyę ważną na jeden rok i opiewającą buhaja.

Komisya będzie prowadzić rejestr licencyonowanych buhajów, ogłaszać miejscowości, w których znachodzą się licencyonowane buhaje z podaniem nazwisk ich właścicieli.

Rejestry i wykazy składać będzie komisya w Wydziale powiatowym, w c. k. Starostwie powiatowym i w właściwym oddziale Towarzystwa gospodarskiego (rolniczego) względnie w filii krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“.

§ 17.

Karę za przekroczenie tej ustawy oznacza władza polityczna jednoosobnego powiatu. Od wymiaru takiego przysługuje stronom prawo wniesienia rekursu do politycznej władzy krajowej w przeciągu 14 dni od doręczenia wymiaru.

Przeciw wymiarowi politycznej Władzy krajowej niema dalszego odwołania.

Dochód z kar wpływa do funduszu interesowanej gminy na zakupno i pokrycie kosztów utrzymania buhaja.

§ 21.

Od dnia wprowadzenia ustawy tej w życie przez lat 6 służy Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem prawo przyznania dla dotyczących gmin, okręgów lub powiatów wyjątkowych ulg w wymogach spełnianych podczas licencyonowania buhajów pod względem ich zdolności rozplodowej a nawet zawieszania postanowień §§ 2 i 3 z dzisiejszej ustawy co do licencyonowania i §§ 8 i 9 co do przymusu

utrzymania buhajów. Wyjątkowe postanowienia mogą się odnosić tylko do takich gmin, okolic lub powiatów, w których będzie udowodniony miejscowymi warunkami hodowli usprawiedliwiony brak dostatecznej liczby buhajów odpowiadających warunkom licencyonowania i będzie stwierdzone wielkie ubóstwo gmin i nadmierna trudność w nabyciu odpowiednich buhajów z innych okolic.

Postanowienia takie może wydać Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem tylko na wniosek komisji licencyonującej po zasięgnięciu opinii Wysziału Rady powiatowej, Komitetu centralnego galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego (rolniczego), względnie głównej Rady krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

Wydział krajowy zawiadomi o tem równocześnie c. k. Namiestnictwo, właściwy Wydział Towarzystwa gospodarskiego (rolniczego) lub Radę właściwej filii krajowego Towarzystwa gospodarskiego, „Silskij Hospodar“, jak również Wydział Rady powiatowej celem użycia możliwych środków podniesienia hodowli bydła w tych miejscowościach, okolicach lub powiatach.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Wnioskodawca:
Terszakowicz.

K. Lewicki, Kapuściński, Kurowiec, Petruszewicz, Nowakowski, Metella, Hołubowicz, Ławruk, Staruch, Singalewicz, Kochanowski, Kiweluk, Łahodyński, Horbaczewski, Sandulak.

Ls. 1339/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

Posła ks. Kapuścińskiego Aleksandra w sprawie zmiany niektórych postano-

wień krajowej ustawy z 15. czerwca 1904 L. 94 Dz. u. kr. o zalesieniach ochronnych.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a.

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z 15. czerwca 1904 Nr. 94. Dz. u. kr. o zalesieniach ochronnych.

Art. 1.

§§ 4 i 5 ustawy krajowej z 15. czerwca 1904 Nr. 94 Dz. u. kr. o zalesieniach ochronnych w swem dotychczasowym brzmieniu przestają obowiązywać, a w ich miejsce mają obowiązywać w następującem brzmieniu:

§ 4.

Skład komisji krajowej:

W skład komisji wchodzi:

1. Zastępca Namiestnictwa jako przewodniczący.
2. Delegaci Wydziału krajowego.
3. Delegat Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie.
4. Delegat Towarzystwa rolniczego w Krakowie.
5. Delegat krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

6. Krajowy inspektor lasowy, jako referent lasowo-techniczny.

7. Referent administracyjny c. k. Namiestnictwa dla spraw lasowych.

§ 5.

Skład komisji powiatowych:

Komisya powiatowa składa się:

1. Z zastępcy politycznej władzy powiatowej, jako przewodniczącego.
2. Z delegata Rady powiatowej.
3. Z delegata właściwego Oddziału galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego

go we Lwowie, względnie Towarzystwa rolniczego w Krakowie.

4. Z delegata właściwej filii krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

5. Z rządowego technika lasowego przeznaczonego do bezpośredniej uprawy ochronnych zalesień w danym okręgu.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrom rolnictwa, skarbu, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Wnioskodawca:

Ks. Al. Kapuściński.

Wanio, Singalewicz, Kormosz, Łahodyński, Nowakowski, K. Lewicki, Ks. Metella, Horbaczewski, Terszakowiec, Hołubowicz, Kochanowski, Sandulak, Staruch, Kurowiec.

L. s. 1340/1914.

W n i o s e k

posła R. Załozieckiego w sprawie zmiany ustawy uchwalonej przez Wysoki Sejm z dnia 14. lutego 1912, o powołaniu do życia galicyjskiego krajowego zakładu reasekuracyjnego dla spółek ubezpieczenia bydła, oraz zmiany statutu, zatwierdzonego przez c. k. Namieśtnictwo uchwałą z dnia 10. lipca 1912. L. XIII. a 1413/6 na podstawie upoważnienia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych udzielonego reskryptem z dnia 9. maja 1912 r. L. 14391.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia statutu galicyjskiego krajowego zakładu reasekuracyjnego.

§§ 1, 5, 12c, 14/4, 17, 19, 20, 24/4, 26 statutu Zakładu reasekuracyjnego, zmienionego ustawą z dnia przestają obowiązywać a zamiast nich mają obowiązywać następujące postanowienia.

§ 1.

Nazwa, siedziba i okręg działalności.

Utworzony przez krajowy Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem krajowy Zakład reasekuracyjny ubezpieczenia bydła nosi nazwę: „Galicyjski krajowy Zakład reasekuracyjny ubezpieczenia bydła“ i ma siedzibę we Lwowie. Zakład składa się z dwóch odrębnych sekcji: 1. sekcya polska z urzędowym językiem polskim rozciąga swoją działalność i opiekę nad spółkami polskimi; 2. sekcya ukraińska z urzędowym językiem ukraińskim rozciąga swoją działalność i opiekę nad spółkami ukraińskimi.

Działalność zakładu rozciąga się na Galicyę.

§ 5.

Przystąpienie do zakładu dozwolone jest w każdym czasie. Zakład może odmówić przyjęcia z podaniem przyczyn. Udział nabywa się przez zawarcie umowy reasekuracyjnej, a traci się w razie wystąpienia lub usunięcia.

§ 12 c.

Przyjmować do wiadomości lub uchylać uchwały Wydziału każdego interesowanego stowarzyszenia co do weterynarza względnie fachowca, a w wypadkach stwierdzonych przez rewizora zakładu nadużyć ze strony wspomnianych osób żądać od stowarzyszenia ich usunięcia pod grozą usunięcia stowarzyszenia z zakładu.

§ 14/4.

Funduszu tego można raz użyć na pokrycie niedoborów zakładu do 2/3 jego wysokości.

§ 17.

Dokumenta, mocą których zakład zaciąga zobowiązania lub zrzeka się swych praw, muszą być podpisane przez Wydział krajowy.

Inne pisma wygotowane w imieniu zakładu podpisuje w imieniu sekcji polskiej względnie ukraińskiej kierownik dotyczącej sekcji.

§ 19.

Do bezpośredniego zarządu sprawami zakładu, o ile one nie są powyższymi postanowieniami wyraźnie zastrzeżone Wydziałowi krajowemu, ustanawia się dla obu sekcji, polskiej i ukraińskiej osobne zarządy zakładu.

Każdy zarząd składa się z kierownika mianowanego przez Wydział krajowy i potrzebnych urzędników.

Do urzędników tych odnoszą się postanowienia ustawy o stosunkach służbowych krajowych funkcyjaryuszy i statutu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego.

§ 20.

Zakład zastępują wobec władz i trzecich osób obaj kierownicy zakładu i przewodniczący komisji doradczej.

§ 24. 4).

Obaj kierownicy sekcji zakładu.

§ 26.

Ogłoszenia zakładu będą umieszczone w Gazecie lwowskiej i gazecie „Narodna Czasopys“. Wydział krajowy może jednak zarządzić podanie ich do wiadomości za pośrednictwem innych dzienników, jak również przez przybicie ich na tablicach zakładu, w urzędach gminnych lub lokalach stowarzyszeń.

II.

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia statutu stowarzyszeń wzajemnego ubezpieczenia bydła: §§ 2, 17, 19, 13, 29, 41, 42 c, 44, 46, 48.

Stowarzyszenie opiera się na zasadzie wzajemności i ma za cel na pod-

stawie tej zasady i w myśl postanowień statutu wynagradzać swym członkom szkody poniesione w ubezpieczonym bydłe i wskutek padnięcia, rzezi z konieczności, ognia, rozszarpania przez dzikie zwierzęta, oraz szkody spowodowane tem, że mięso sztuk ubezpieczonych, zabitych prawidłowo w rzeźniach, zostało na podstawie przepisów o oględzinach mięsa w całości lub częściowo zniszczone.

Celem wypełnienia w myśl statutu swego zadania musi stowarzyszenie przystąpić jako członek do galicyjskiego krajowego zakładu reasekuracyjnego ubezpieczenia bydła (§ 28).

§ 4.

Uczestnictwo.

Każdy właściciel bydła rogatego, zamieszkały w obrębie stowarzyszenia, który zgłosił wszystkie nadające się do ubezpieczenia sztuki bydła, może być członkiem stowarzyszenia. Nie mogą być jednak przyjęci do stowarzyszenia ci właściciele bydła, którzy:

a) bydło swe w innym towarzystwie przeciw tymsamym wypadkom ubezpieczyli;

b) w sposób przemysłowy prowadzą handel bydła;

c) bydła swego nie otaczają odpowiednią opieką, niedostatecznie je żywią lub nadmiernie wyzyskują;

d) dopuścili się dowodnie usiłowanego oszustwa stowarzyszenia.

§ 17.

Do szczególniejszych obowiązków Wydziału należy;

a) zarząd majątkiem i tegoż lokacya po myśli § 23;

b) rozstrzyganie odwołań członków od orzeczeń komisji szacunkowej co do przyjęcia bydła do ubezpieczenia;

c) rozstrzyganie odwołań przeciw wykluczeniu członka ze stowarzyszenia;

d) wybór z pośród wydziałowych i zastępców wydziałowych dwóch ocenicieli i ich zastępców;

e) uchwalanie okszkodowań;

f) układanie zamknięć rachunkowych i rocznych sprawozdań dla walnego zgromadzenia i galic. krajowego zakładu reasekuracyjnego ubezpieczenia bydła;

g) przedkładanie protokołów komisji sprawdzającej szkody, tudzież zamknięć rachunkowych i sprawozdań rocznych krajowemu zakładowi reasekuracyjnemu ubezpieczenia bydła;

h) mianowanie sekretarza stowarzyszenia i oznaczanie wysokości jego pborów;

i) szkntrowanie przez wybranego delegata ksiąg i kasy stowarzyszenia;

j) zawarcie rocznej umowy z najbliższym mieszkającym weterynarzem względnie innym znawcą, co do wynagrodzenia za interwencyę weterynarską;

k) przyjmować i usuwać na wniosek przewodniczącego członków stowarzyszenia.

Uchwały pod j) wymagają do swej ważności zatwierdzenia krajowego Zakładu reasekuracyjnego ubezpieczenia bydła.

§ 19.

Do obowiązków przewodniczącego należy:

a) zastępowanie stowarzyszenia wobec władz i stron prywatnych;

b) prowadzenie ewidencji członków;

c) podpisywanie pism sporządzonych w imieniu stowarzyszenia po myśli § 24;

d) pobieranie wpisowego, wkładek rocznych i administracyjnych;

e) wszelkie wypłaty z kasy stowarzyszenia, jakoteż podejmowanie kwot

z instytucyj, w których pieniądze stowarzyszenia będą lokowane;

f) prowadzenie wszelkich ksiąg i rachunków;

g) sporządzanie sprawozdań rachunkowych, jakoteż zamknięć rachunkowych stowarzyszenia i przedkładanie ich Wydziałowi.

Sprawy wymienione w ustępach d) do g) mogą być przekazane na podstawie uchwały Wydziału stowarzyszenia zamianowanemu sekretarzowi, który wszakże może dokonywać wypłat i podnosić pieniądze ulokowane przez stowarzyszenie tylko za asygnatą przewodniczącego i w ogóle w każdym innym względzie podlegać przewodniczącemu.

Wrazie przeszkody przewodniczącego wstępuje w jego prawa i obowiązki jego zastępca.

Od orzeczeń przewodniczącego służy członkom prawo odwołania w ciągu 14 dni od ich ogłoszenia do Wydziału stowarzyszenia.

§ 23.

Majątek stowarzyszenia może być lokowany tylko: a) w krajowych papierach wartościowych z pupilarnem bezpieczeństwem, b) w c. k. pocztowej Kasie oszczędności i w krajowych kasach oszczędności, urządzonych według regulatywu dla tych kas z dnia 2. września 1844 i w lokalnych kasach systemu Raiffeisena i systemu „Narodnyj Dim“.

§ 29.

Przedmiotem ubezpieczenia może być tylko bydło rogate, znajdujące się stale w obrębie stowarzyszenia. Nie mogą być ubezpieczone:

a) sztuki bydła rogatego poniżej 6 miesięcy;

b) bydło powyżej 12 lat wieku, o ile już przedtem nie było w stowarzyszeniu ubezpieczone;

c) sztuki chore lub podejrzane o chorobę,

d) bydło rogacie pochodzące z zagród, w których wydarzyły się wypadki chorób zaraźliwych, jak długo zaraza nie zostanie urzędownie uznana za wygasłą,

e) bydło rogacie źle odżywiane i wogóle wynędzniałe, dopóki trwa taki stan jego,

f) bydło rogacie pożyczone na jakiś czas lub zafantowane,

g) bydło rogacie będące własnością handlarzy bydła, rzeźników, masarzy, oprawców lub osób trudniących się zdejmowaniem skór ze zwierząt padłych,

h) bydło nabyte za zrzeczeniem się praw ewikyci z powodu wad ustawą przewidzianych.

Przewodniczący stowarzyszenia może odrzucać zgłoszenia o ubezpieczenie z podaniem przyczyn, starającemu się o ubezpieczenie przysługuje jednak w razie oddalenia odwołanie w ciągu 14-tu dni do Wydziału. Od orzeczenia Wydziału nie ma dalszego odwołania.

§. 31.

Z dochodzeń swych winna komisya przyjmująca spisać protokół, który podpisują wszyscy uczestnicy i zaopatrzyć w piętna ubezpieczone bydło,

Za udział w komisji przyjmującej otrzymuje przewodniczący stowarzyszenia i każdy z dwóch ocenicieli wybranych przez Wydział przy ogólnej rewizji (§ 35) należność szacunkową po 5 h za każdą oszacowaną sztukę.

Jeżeli przyjęcie nastąpiło w innym czasie, otrzymują oceniciela po 20 h. za każdą oszacowaną sztukę.

W pierwszym wypadku należyć tę pokrywa się z kasy stowarzyszenia, natomiast w drugim wypadku opłaca je osoba zgłaszająca swe zwierzęta do ubezpieczenia, wszakże za pośrednictwem kasy stowarzyszenia.

Wrazie przeszkody ze strony którego z ocenicieli lub gdy chodzi o oszacowanie jego własnego bydła, bierze udział w komisji jego zastępca.

§. 36.

Za ubezpieczenie mają członkowie uiszczać następujące wkładki:

a) tytułem wpisowego od każdej ubezpieczonej sztuki jednorazowo 0.50 % wartości ubezpieczenia,

b) roczną premię 1% wartości ubezpieczenia,

c) roczną wkładkę od bydła wyprawzonego za zezwoleniem stowarzyszenia poza okręg jego działalności na paszę letnią, przezimowanie lub wypas, a to w wysokości 0.25 % wartości ubezpieczenia;

d) ewentualne dopłaty dodatkowe na pokrycie niedoboru krajowego Zakładu reasekuracyjnego ubezpieczenia bydła w myśl §. 15. statutu tego zakładu, o ile stowarzyszenie nie mogłoby zapłacić przypisanych mu dopłat z bieżących przychodów i funduszu rezerwowego (§ 22). Wymienione pod a) wpisowe musi być uiszczone w całości przy płaceniu pierwszej premii.

Inne wkładki wymienione pod c) należy uiszczać za rok bieżący albo naraz albo w dwóch równych półrocznych ratach z góry, a mianowicie po raz pierwszy przy wręczeniu policy, następnie zaś w ciągu pierwszego miesiąca każdego roku, względnie półrocza (w styczniu i lipcu).

Dopłaty dodatkowe (ustęp d) uiszczać trzeba w ciągu 14 dni po ich ogłoszeniu.

Jeżeli członek wstąpił do stowarzyszenia w ciągu roku, zapłacić ma za pierwszy rok, względnie półrocze, stosunkową część całorocznej premii, przyczem miesiąc, w którym członek przystąpił do stowarzyszenia, liczy się za cały.

Jeżeli członek nie zapłaci zapadłej premii w terminie, ubezpieczenie ustaje, a rozpoczyna się napowrót dopiero po wyrównaniu zaległości.

Zapadłe wkładki członków może stowarzyszenie ściągać w drodze sądowej. Zapadłe premie roczne należy zakaszczyć w przeciagu dwóch miesięcy od statutowego terminu ich zapadłości.

Z chwilą wniesienia skargi ustaje statutowa odpowiedzialność stowarzyszenia za dotyczące ubezpieczenie.

Ubezpieczający jest obowiązany :

1. Donieść natychmiast a najdalej do 24 godzin przewodniczącemu stowarzyszenia :

a) o zachorowaniu lub uszkodzeniu zwierząt ubezpieczonych,

b) o każdej zmianie w stanie posiadania zwierząt ubezpieczonych powstałej przez śmierć lub zabicie z konieczności, względnie wskutek sprzedaży, zamiany, darowizny i t. p.,

c) o każdym dłużej jak 7 dni trwającym pobycie ubezpieczonych zwierząt poza obszarem działalności stowarzyszenia,

d) o przyjęciu z powrotem wskutek wad ewikcyjnych sprzedanej sztuki (§ 39).

2. Donieść przewodniczącemu stowarzyszenia w ciągu 3 dni o każdej zmianie zaszłej w stanie zwierząt nadających się do ubezpieczenia, a to przez przybytek lub osiągnięcie wieku wkładającego na członka obowiązek ubezpieczenia odnośnych sztuk.

3. Wrazie zachorowania lub uszkodzenia sztuki ubezpieczonej winien ubezpieczający stosować się do zarządzeń przewodniczącego stowarzyszenia względnie wezwać się mającego weterynarza, a w braku tegoż innego fachowego organu, powołanego przez stowarzyszenie, a z osobna zezwolić na zabicie zwierzę-

cia, jeżeli zachodzi tego konieczna potrzeba, a to pod zagrożeniem utraty prawa do odszkodowania, gdyby odnośna sztuka następnie zginęła.

Koszta leczenia i pielęgnowania chorych zwierząt ponosi ubezpieczający, a koszta sprowadzenia weterynarza pokrywa spółka względnie zakład. Wrazie, jeżeli weterynarz, względnie inny fachowy organ, zarządził rzeź z konieczności, pokrywają się koszta stąd wynikające z funduszu stowarzyszenia.

Wrazie zarządzonej rzezi ubezpieczający obowiązany jest użyczać wszelkiej pomocy i starać się o należyte przechowanie mięsa.

Powyższe obowiązkowe doniesienia nie zwalniają ubezpieczającego od obowiązku składania doniesień naczelnikowi gminy stosownie do przepisów ustawowych o zarazach u zwierząt.

§ 42 c.

Jeżeli ubezpieczone zwierzę zginęło z przyczyny wojny, rozruchów, zawalenia się stajni, powodzi, w czasie transportu koleją, statkami lub w ogniu podczas pożaru, o ile było od ognia ubezpieczone.

§ 44.

W celu powzięcia uchwały o przyznaniu odszkodowania winien przewodniczący stowarzyszenia zwołać bezzwłocznie posiedzenie Wydziału. Ewentualny dochód z części zwierzęcia, nadających się do spożytkowania, przypada na rzecz stowarzyszenia.

Jako odszkodowanie otrzymuje ubezpieczony :

1. W razie padnięcia zwierzęcia 80% wartości.

2. W razie ognia otrzymuje różnicę, której zakład reasekuracyjny od ognia nie dopłacił.

3. W razie zabicia (rzezi) zwierzęcia :

a) jeżeli mięso nadaje się do użycia i sprzedano je za kwotę, wynoszącą przynajmniej 30% wartości szacunkowej, odszkodowanie wynosi 85% wartości szacunkowej,

b) jeżeli mięso sprzedano poniżej 30% wartości szacunkowej, jeżeli mięso zniszczono przy oględzinach, albo gdy się okazało dotknięte gruźlicą, wreszcie jeżeli członek przy izezi postępował wbrew § 41. ustęp przedostatni, odszkodowanie wynosi 80% wartości szacunkowej.

4. Jeżeli mięso sztuk ubezpieczonych zabitych w rzeźniach zostało z urzędu w całości lub części zniszczone, odszkodowanie wynosi 80% wartości sprzedanej zniszczonego mięsa, przyczem części mięsa, ważących mniej jak 5 kg., nie uwzględnia się.

5. W wypadkach, gdy wypłacone przez Skarb państwa na mocy ustawy z 6. sierpnia 1909 (Dz. p. p. Nr. 177) odszkodowanie lub zasiłek są mniejsze, niż odszkodowanie w § 41 ust. 1 i 2. (a i b), stowarzyszenie wyrównuje zachodzącą różnicę.

6. Jeżeli dochód z pozostałych części zwierzęcia nadających się do spożytkowania, przewyższa wymierzone odszkodowanie, przypada nadwyżka ubezpieczonemu.

§ 46.

Dochód uzyskany ze sprzedaży mięsa i części nadających się do spożytkowania wypłaca Wydział stowarzyszenia poszkodowanemu bezzwłocznie, resztę zaś odszkodowania na podstawie rachunku, zatwierdzonego przez krajowy Zakład reasekuracyjny ubezpieczenia bydła, wypłaca stowarzyszenie najdalej w ciągu 3 tygodni, licząc od dnia oszacowania szkody. Zalegające w danym razie wkładki (§ 36 a i b) pobiera się przy wypłacie odszkodowania.

§ 48.

Językiem urzędowym stowarzyszenia jest ten z języków krajowych, który

uzna za taki walne zgromadzenie absolutną większością obecnych członków.

§.

We wszystkich sporach, które powstaną między członkiem a stowarzyszeniem z wyłączeniem kwestyi, odnoszących się do przyjęcia lub usunięcia jego ze spółki, rozstrzyga sąd polubowny.

Do sądu polubownego wybiera Wydział spółki i członek, wnoszący zażalenie po jednym członku sądu, a ci obaj wybiorą sobie przewodniczącego sądu. Kiedy znowu nie mogą się pogodzić co do przewodniczącego, to rozstrzyga los.

Urząd członków sądu polubownego jest honorowy.

Wnioskodawca
R. Załoziecki.

Dr. K. Lewicki, Dr. Wanio, J. Sandulak, Dumka, Winniczuk, Terszakowiec, Łahodyński, Nowakowski, Singalewicz, Hołubowicz, Horbaczewski, Kiweluk, Kurowiec, Kormosz, Baczyński.

Ls. 1.341/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posła R. Załozieckiego i tow. w sprawie zmiany statutu organizacyjnego Galicyjskiej krajowej Rady kolejowej, uchwalonego przez Sejm krajowy dnia 13. maja 1893 roku.

Wysoki Sejmie!

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§ 1. statutu organizacyjnego galicyjskiej krajowej Rady kolejowej, uchwalonego przez Sejm krajowy dnia 13. maja r. 1893, traci w swem dotychczasowym brzmieniu moc obowiązującą, a ma na przyszłość obowiązywać w brzmieniu następującem:

§ 1.

Skład Galicyjskiej krajowej Rady kolejowej.

Krajowa Rada kolejowa składa się z 15 członków pod przewodnictwem marszałka krajowego albo zastępcy wyznaczonego przez tegoż z pomiędzy członków Wydziału krajowego.

Do krajowej Rady kolejowej powołuje Wydział krajowy na czas trzyletni:

a) 7 członków bezpośrednio według swego uznania;

b) 8 członków za pośrednictwem następujących korporacji: jednego członka na propozycję Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie, jednego członka na propozycję Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, jednego członka na propozycję Izby handlowej i przemysłowej w Brodach, jednego członka na propozycję c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, jednego członka na propozycję c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie, jednego członka na propozycję krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie, jednego członka na propozycję galicyjskiego Towarzystwa leśnego we Lwowie i jednego członka na propozycję Towarzystwa naftowego w Gorlicach.

Po upływie trzechlecia mogą być ci sami członkowie ponownie powołani.

Wnioskodawca:

R. Załoziecki.

Wanio, Petruszewicz, Ławruk, Dumka, Lahodyński, Nowakowski, Kormosz, Kost' Lewicki, Singalewicz, Kochanowski, Terzakowicz, Sandulak, Horbaczewski, Hołubowicz, Kiweluk, Kurowiec, Baczyński.

Ls. 1342/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posła dra Kormosza Teofila i tow. w sprawie uzupełnienia obowiązujących posta-

nowień o zakresie działania ustanowionego przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie a zatwierdzonego reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z 11. maja 1881 L. 5340 Komitetu doradczego dla spraw chowu koni.

Wysoki Sejmie!

Ustanowiony przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie Komitet doradczy dla chowu koni składa się po myśli § 1. powołanych powyżej postanowień między innymi członkami także z pięciu członków, których mianuje c. k. Minister rolnictwa na przedstawienie Wydziału krajowego, galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, Towarzystwa rolniczego w Krakowie, Towarzystwa chowu koni i wyścigów we Lwowie.

W czasie wydanych postanowień nie było w Galicyi organizacji gospodarczej wschodnio-galicyjskiego włościaństwa rolniczego i dlatego nie mogło ono mieć w tym Komitecie doradczym swej reprezentacji.

Ponieważ reprezentacja ta już dziś istnieje, a jest nią krajowe Towarzystwo gospodarskie „Silskij Hospodar“ we Lwowie, obejmująca swoją działalnością wszystkie dziedziny gospodarcze wschodnio-galicyjskiego włościańskiego, a swoją organizacją całą Galicyę wschodnią, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wydał w najkrótszym czasie postanowienia o zakresie działania ustanowionego przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie, a zatwierdzonego reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z 11. maja 1881 L. 5340 Komitetu doradczego dla spraw chowu koni w tym kierunku, iżby liczba członków tego Komitetu zwiększona została o jednego członka a prawo przedstawiania tego członka c. k. Ministerstwu rolnictwa zostało przyznane krajowemu Towarzy-

stwu gospodarskiemu „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

Wnioskodawca :
Kormosz.

Makuch, Horbaczewski, Okuniewski, Kurówiec, Kiweluk, Wanio, Hołubowicz, Singalewicz, Kochanowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Kapuśeński, Staruch, Nowakowski, Łahodyński.

L. 1343/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posta ks. S. Metelli i tow. w sprawie zmiany statutu krajowej komisji dla spraw rolniczych, uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 29. listopada 1890.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

§ 3. statutu krajowej komisji dla spraw rolniczych, uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 29. listopada 1890, traci w dotychczasowem swem brzmieniu moc obowiązującą, a ma obowiązywać w następującem brzmieniu :

§. 3.

W skład krajowej Komisji dla spraw rolniczych wchodzi :

1. Marszałek krajowy — jako przewodniczący.

2. Dwóch członków Wydziału krajowego — przez Wydział krajowy do tego desygnowanych.

3. Trzech delegatów c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie.

4. Trzech delegatów c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie.

5. Trzech delegatów krajowego Towarzystwa gospodarskiego „Silskij Hospodar“ we Lwowie.

6. Delegat Towarzystwa Kółek rolniczych.

7. Delegat galicyjskiego Towarzystwa leśnego.

8. Czterech członków powołanych przez Wydział krajowy.

9. Czterech członków przybranych przez Komisję w powyższym jej składzie.

Mandaty wszystkich członków Komisji trwają przez czas kadencji sejmowej. Przy rozpoczęciu nowej kadencji sejmowej następują nowe wybory, jednak członkowie, którzy ustąpili, mogą być ponownie wybrani.

W razie ustąpienia lub śmierci któregośkolwiek z członków w czasie kadencji następuje wybór ponowny.

Wnioskodawca :
ks. Metella.

Wanio, Ławruk, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Nowakowski, Hołubowicz, Łahodyński, Singalewicz, Kochanowski, Terszakowiec, Staruch, Baczyński, Horbaczewski.

L. s. 1344/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Hryńka Terszakowca i tow. w sprawie obwałowania Dniestru, poczynszy od ujścia Strwiąża w powiecie Rudki do ujścia Bystrzycy w powiecie Stanisławów.

Wysoki Sejmie !

Zważywszy, że nieustanne wylewy Dniestru z powodu jego nieobwałowania wyrządzają gminom nad tą rzeką położonym rokrocznie milionowe szkody, podpisani stawiają wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby bezzwłocznie przystąpił do wypracowania projektu obwałowania Dniestru poczynszy od ujścia Strwiąża w powiecie

Rudki do ujścia Bystrzycy w powiecie Stanisławów.

Wnioskodawca :
Hryńko Terszakowicz.

Makuch, Staruch, Singalewicz, Ławruk, Sandulak, Hołubowicz, Horbaczewski, Kiweluk, Rożankowski, Załoziecki, Kapuściński, Metella, Wanio, Nowakowski.

L. 1345/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Serczyka i tow. w sprawie zabezpieczenia uprawnych gruntów od szkód, jakie właściciele sąsiadujący, przez cieniujące konary i rozrastające się korzenie przez posadzone drzewa na gruntach wojskowych tak zwanych maskach w powiecie krakowskim, ponoszą.

Dla zabezpieczenia twierdzy miasta Krakowa na wywłaszczonych gruntach przez Skarb Państwa, c. k. Dyrekcyja Inżynieryi w Krakowie posadziła drzewa tak zwane maski na długości kilkudziesięciu kilometrów w pasie około 6 metrów szerokim, częścią przy samej granicy gruntów prywatnych właścicieli, przeważnie biednych włościan, częścią około dróg publicznych i polnych a miejscami posadzone drzewa nawet przeryniają parcele uprawne.

Przy wywłaszczeniu powyższych gruntów Komisya ekspropriacyjna oświadczyła, że posadzone drzewa tylko do 3 metr. wysokości będą w górę puszczone, tymczasem drzewa te tak się rozrosły i rozgałęziły na grunta przyległe, że czynią w plonach ogromne szkody z każdym rokiem wzrastające i utrudniają komunikację na drogach, mających bezpośrednią styczność z tymi gruntami.

Ażebym tychże właścicieli od podobnych strat zabezpieczyć, podpisani zapytują c. k. Komisarza rządowego, czy skłonny jest poczynić starania, aby wszelkie przeszkody i trudności, powodujące

utrata w plonach wspomnianych właścicieli, c. k. Dyrekcyja Inżynieryi w Krakowie jak najspieszniej usunęła i w przyszłości na te przykre następstwa baczniejszą uwagę zwracała.

Interpelant
Serczyk.

Siwula, Witos, Łaskuda, Krężel, Biały, Górkiewicz, Żardecki, Kędzior, Bernardzikowski, Bardl, Okoń, Długosz, Maciuszek, Bojko.

Ls. 1346/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Krężla i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie konfiskaty broni myśliwskiej Antoniemu Górcie w Słotowej pow. Pilzno.

Antoniego Górkę, włościanina w Słotowej, podejrzewano bez uzasadnienia o kłusownictwo, a w roku 1910 wkroczyła c. k. Żandarmerya do jego domu i zabrała mu dwie strzelby dubeltówki, zaś c. k. Starostwo w Pilźnie pociągnęło go do odpowiedzialności i bez uzasadnienia skazało na grzywnę i utratę broni.

Skazany tem orzeczeniem, czując się w najwyższym stopniu pokrzywdzony, wniósł rekurs do c. k. Namiestnictwa, które orzeczenie c. k. Starostwa uchylilo i poleciło zabraną broń oddać.

W międzyczasie c. k. Starostwo w Pilźnie broń zabraną Górcie miało sprzedać na licytacji, a wielokrotne żądania jej zwrotu lub wypłacenia stosownego odszkodowania nie odnoszą żadnego skutku.

Ponieważ postąpieniem tem wspomniany włościanin został pokrzywdzony, podpisani zapytują c. k. komisarza rządowego, czy zechce niezwłocznie zarządzić co należy, by Antoniemu Górcie za zabraną nieprawnie broń wypłacono

czemrychlej odpowiednie odszkodowanie.

Interpelant:

Krzężel.

Łaskuda, Siwula, Bojko, Witos, Żardecki, Kędzior, Bardl, Serczyk, Bernadzikowski, Hołubowicz, Okoń, Biały, Petruszewicz, Makuch.

Ls. 1347/914.

Interpelacya

p. Tymoteja Starucha i tow. do c. k. Rządu w przedmiocie nadużyć c. k. weterynarza Strowskiego w Skolem.

Jak postępuje sobie w Skolem c. k. weterynarz powiatowy Strowski, urzędnik powiatowy, dowodzą następujące fakta.

1. W roku 1912 zakupił c. k. Rząd dla powiatu Skole owies dla biednych mieszkańców, którzy doznali szkód wskutek długotrwałej słoty. C. k. weterynarz Strowski zawezwał telegraficznie Berla Adlersheima z Tuchli i postawił jemu taką propozycję: „Jeśli mi dasz od każdego wagonu owsa 100 kor, to oddam ci dostawę kilkanastu wagonów“. Berl Adlersheim nie mógł się na to zgodzić ale obiecał, iż z ewentualnego zysku otrzyma od niego pewną część. Kiedy Adlersheim dostawił zamówioną ilość wagonów zboża, zestawił z nim p. Strowski rachunek, który podpisał Berl Adlersheim, poczem p. Strowski wypłacił mu pewną kwotę (około 14.000 K) a dla siebie stracił wbrew jego woli 400 K. Mimo to Adlersheim potwierdził odebranie wszystkich pieniędzy; Strowski nadto nie wypłacił mu 76 K, których dotychczas nie oddał, chociaż c. k. Rządowi wszystko zarachował. Świadcowie: Berl Adlersheim z Tuchli, Chaim Eisenstein z Tuchli i Hersch Grünblum ze Skolego.

2. Dnia 6./11. 1912 pożyczył pan Strowski u Berla Adlersheima 100 kor., kiedy zaś ten spytał go o termin zwrotu, odpowiedział p. Strowski: „Tych 100 K

ja tobie nie zwrócę, pójdą one na rachunek kubanów od nowej dostawy zboża na rok 1913.“ Tymczasem Rząd tym razem przysłał zboże w naturze tak, że p. Strowski do dzisiejszego dnia nie oddał Adlersheimowi tych 100 K. Świadek: Berl Adlersheim z Tuchli.

3. Kiedy z powodu pryszczycy Chitar został zamknięty, c. k. weterynarz Strowski zezwolił na wywóz zakupionego przez Adlersheima bydła dopiero wówczas, gdy mu ten ostatni zapłacił 20 K. Strowski dał polecenie do Wasyla N., (u którego Adlersheim kupił woły), aby wydał je ze stajni, poczem Adlersheim poszedł z wołami do Tuchli, gdzie sam Strowski załadował je do Żydaczowa, a za to zapłacił mu Adlersheim pewną kwotę. Świadek: Gedale Zeiler ze Sławska i Berl Adlersheim z Tuchli.

4. Majer Meier ma rzeźnię w Tuchli. W jesieni zeszłego roku zamknął mu Strowski rzeźnię jako nieodpowiadającą przepisom sanitarnym. Otworzył natomiast ją, gdy dał mu Meier 30 K, za które Strowski miał mu dostarczyć cementu ze Skolego, celem wycementowania podłogi w jatce. Lecz do dzisiaj jatka jest otwarta, chociaż podłoga nie jest cementowana. Meier dotychczas nie otrzymał napowrót swych 30 K. Świadcowie: Berl Adlersheim, najstarsza jego córka i Majer Meier z Tuchli.

5. Samuel Markus zastępca burmistrza w Smorzu, zebrał między żydami około 300 K na brylantowy pierścień dla p. Strowskiego, ażeby nie doznawać z jego strony sekatur. Świadcowie: Samuel Markus ze Smorza i Berl Adlersheim z Tuchli.

6. Przed rokiem dał Adlersheim p. Strowskiemu 40 K w Kozowie w szynku Wergingera za to, by on nie zmuszał kupców z Doliny do ładowania zakupionego w Smorzu bydła w Skolem, by zezwolił pędzić bydło piechotą przez Kamionkę do Doliny, co w tym czasie było wzbronione. Na wypadek potrzeby świadek Berl Adlersheim z Tuchli poda imiona tych kupców z Doliny.

7. Krowa Berla Adlersheima nie mogła się ocielić. Oglądacz w Tuchli zezwolił na dobicie krowy, poczem Adlersheim sprzedał ją na mięso N. Gottesmannowi Moszkowi Bass za 80 K. Strowski będąc właśnie w Tuchli, polecił żandarmeryi mięso to zakopać, otrzymawszy jednak (na własne żądanie) 20 K, wydał drugie polecenie żandarmeryi, by mięsa nie zakopywała i zezwolił na sprzedaż. Świadkowie: Berl Adlersheim N. Gottesmann z Tuchli, Moszko Bass i Jan Macewka z Tuchli.

8. W roku 1912 przesłał Icko Meier przez brata Adlersheima dla Strowskiego 20 K jako kuban za to, że pozwolił mu pędzić 10 sztuk bydła przez Tarnawkę, co wówczas było wzbronione. Świadkowie: Hersch Grünblum i Eli Schne-weiss w Skolem.

9. Od Jankla Meiera z Libuchowy wyłudził Strowski pod grozą sekatur furę siana, za którą dotychczas nie zapłacił.

10. Paweł Rożko z Rożanki niżnej kupił sobie na granicy węgierskiej wie-prza dla własnego użytku. Pan Strowski dowiedziawszy się o tem, tak chłopą przestraszył, iż ten dał mu 40 K. Gdy zaś Szloma Rotter z Rożanki zarzucił, iż niepotrzebnie dał 40 K, powiedział, iż byłby dał i 100 K, ponieważ zagroził mu wielką karą. Świadkowie: Szloma Rotter, Paweł Roszko z Rożanki niżnej i Berl Adlersheim z Tuchli.

Z uwagi na to, że Strowski ma przeciw siebie jeszcze i inne zarzuty, a sprawę jego już dawniej poruszano, — ośmielamy się zapytać :

1. Co Wysoki c. k. Rząd zechce przedsięwziąć, ażeby p. Strowskiego pociągnąć do surowej odpowiedzialności i spowodować jego bezzwłoczne ukaranie oraz przeniesienie ?

2. Czy Wysoki c. k. Rząd wie o powyższych faktach i nadużyciach c. k.

funkcyonaryusza państwowego, weterynarza Strowskiego ?

We Lwowie, dnia 16. lutego 1914.

Interpelant:
T. Staruch.

Dr. Kost' Lewicki, ks. Metella, Założeci, Kochanowski, Kurowiec, Ławruk, Dr. Wanio, Terszakowiec, ks. A. Kapuściński, Kiweluk, Łahodyński, Dumka, Winniczuk, Dr. W. Baczyński.

Ls. 1348/914.

Interpelacya

posła Dra Jana Kurowca i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Marszałka krajowego w sprawie rabunkowej i występnej gospodarki urzędu gminnego w Kałuszu.

Gospodarka gminna w Kałuszu jest zła, od 10 lat niema żadnych rachunkowych zamknięć, nie było żadnego skontrum kasy, a lustrację ze strony Wydziału powiatowego przeprowadzono dopiero w 1913 na polecenie Wydziału kraj. Lustrację przeprowadzono tylko częściowo, ponieważ, gdy lustrator Zaborski doszedł do roku 1908, wówczas za interwencją niektórych członków Zwierzchności gminnej w Kałuszu, w Wydziale powiatowym lustrację przerwano, a lustratora Zaborskiego odwołano, ponieważ w czynności swej natrafił na różne malwersacye z czasu gospodarki nowej Rady gminnej.

Gospodarka Zwierzchności gminnej byłaby trwała i dalej, gdyż na wszystkie zażalenia stron, że w kasie gminnej nieporządek, i na żądanie przeprowadzenia skontrum Zwierzchność gminna milczała, dopiero doniesienie mieszczan kałuskich do Prokuratoryi państwa z powodu zaprzepaszczenia konkurencyjnych pieniędzy cerkiewnych i różnych funduszków gminnych — spowodowało, iż c. k. sąd wniósł się w tę sprawę, przeprowadził dochodzenie, a skonstatował kradzież publicznych pieniędzy z różnych

funduszków, przyaresztował kasyera gminnego Jasińskiego i wdrożył dochodzenie karne z powodu występku oszustwa przeciw burmistrzowi Dr. Wiesenbergowi.

Dochodzenia dalsze wykazały, iż wszystkie fundusze gminne zostały roztrwonione, kasa pożyczkowa przestała istnieć, albowiem wszystkie fundusze wzięto na administrację gminną, subwencje zapomogowe na naprawę dróg, subwencję otrzymaną na utrzymanie prywatnego gimnazjum w Kałuszu obrócono na administrację. W ten sposób przepadł fundusz Kordasiewicza około 26.000 K, zagięła fundacja Nyczaja, przepadło około 7000 K. konkurencyjnych na budowę kościoła, przepadł fundusz cmentarny. Chociaż wszystkim było wiadome, tak samo burmistrzowi miasta Kałusza, że w Kasie gminnej są defraudacye i że defraudacyi tych dopuścił się kasyer gminny Jasiński, mimo to pozostawił go nadal w urzędowaniu, dopóki Prokuratorya państwa nie zarządziła przyaresztowania tegoż.

Mimo to, że miasto Kałusz ma małe dochody, rozgrabiono dochody miejskie do tego stopnia, iż niema pieniędzy na pokrycie administracji miejskiej; mimo to Zwierzchność gminna miasta Kałusza wynajęła akcyzę od mięsa Salomonowi Spindlowi za 8000 K, chociaż była druga oferta Spatza na 12000 kor. Akcyzę od napojów alkoholicznych wynajęto na 5 lat po 18.000 K, chociaż spółka Meller et. Comp. wniosła ofertę na 27.000 K.

Budowę rzeźni oddano bez licytacji i dokładnej umowy przedsiębiorcy Fedorskiemu, która to budowa trwa już 2 lata i dotychczas nie została jeszcze wykonaną, a gmina będzie musiała daleko więcej ponad kosztorysową cenę zapłacić.

Mimo to, że w kasie gminnej złamanego centa niema, Zwierzchność gminna zamiast rozchody zredukować, prowadzi dalej zgubną gospodarke, zapro-

wadza luksusowe urządzenia biur, sprawa pluszowe drogie portyery, luksusowe meble dla prowizorycznego kasyera pana Proszowskiego, usuniętego w drodze dyscyplinarnej lustratora Wydziału powiatowego w Dolinie, przyjętego jako kasyera w Kałuszu za wynagrodzeniem dziennem po 6 K.

Uwięzionemu za kradzież pieniędzy gminnych kasyerowi prowizorycznemu Jasińskiemu uchwaliła Rada gminna wypłacać dalszą płacę, mimo, że nie był on urzędnikiem stałym. Członkowie Rady gminnej są równocześnie członkami Wydziału powiatowego w Kałuszu, a to Dr. Wurst, Dr. Kalmus, Dr. Wiesenberg, radca Potuszyński i Ludwik Fuss. Niema przeto najmniejszej nadziei na stanowcze wystąpienie Wydziału powiatowego.

Miasto Kałusz znajduje się w przedniu całkowitego bankructwa. Wprawdzie teraz odbyły się dodatkowe wybory do Rady gminnej, do której weszli nowi członkowie, chcący pracować, jednakowoż na ogólną ilość 36 radnych — garść 10 — 12 radnych nie może zmienić gospodarki gminnej.

Miasto Kałusz zaciąga 800.000 K. pożyczki, którą zatwierdził Wydział powiatowy, jest więc uzasadniona obawa, że obecna Rada gminna, względnie Zwierzchność gminna roztrwoni tę pożyczkę, jak to uczyniła ze wszystkimi możliwymi funduszami gminnymi. Obecnie jest stan taki, że niema złamanego centa na pokrycie administracji t. j. opłatę policji i urzędników. Dodatki gminne są zaskwestrowane za zaległe podatki i inne długi, sięgające 80.000 K. Ponieważ, jak wspomniano, gospodarka gminna jest fatalna, a niema żadnej nadziei na zmianę, pieniądze bowiem rozrzuca się, a dochody są małe, doszło więc do tego, że budżet gminny wraz z dodatkiem szkolnym wynosi 182%. Właściwie budżet ten jest tak sztucznie sklecony, że nawet 182% nie mogą pokryć wydatków, bo np. wzięto w dochód 10.000 K. (spodziewany dochód

z pastwiska, chociaż wiadomem jest, że pastwisko jest dobrem gminnym, a dochody z niego obracane być mają na jego administracyę) z podnajmu pod wiercenia naftowe.

Wobec tego smutnego stanu gospodarki gminnej, ze względu na rabunkową gospodarkę, oraz brak ścisłej kontroli tak ze strony Rady gminnej, jak również Wydziału powiatowego, zapytujemy Jego Ekscelencyę Pana Marszałka krajowego, co zarządzi, by w sprawie miasta Kałusza nastąpiły prawidłowe stosunki i czy po zbadaniu istotnego stanu rzeczy, postara się o rozwiązanie Rady gminnej w Kałuszu, a celem unormowania stosunków o sprowadzenie do zarządu miasta Kałusza komisarza rządowego.

Interpelant:

Dr. Kurowiec.

Dr. K. Lewicki, J. Makuch, Winniczuk, Okuniewski, J. Kochanowski, Terszakowicz, Hołubowicz, Singalewicz, Dr. Łahodyński, Horbaczewski, T. Staruch, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, ks. Metella, Dr. Cegielski.

Ls. 1349/1914.

In t r p e l a c y a

pośla dra Jana Kurowca i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie budowy mostu na Łomnicy w Dobrowlanach, celem zabezpieczenia stałej komunikacji dla gmin na południe od Łomnicy położnych z centrum powiatu t.j. z miastem Kałuszem.

Gminy wiejskie na południe od Kałusza są przedzielone rwiącą rzeką górską Łomnicą. Do tych gmin należą następujące gminy: Dobrowlany, Nowica, Berłogi, Kamień, Landestreu, Petranka, Podmichale, Bereźnica, Uhrynów średni, Uhrynów stary, Zawoja, Jaworówka, Grabówka, Łdziane, Krasna, Słobodarówniańska, Topielsko, Słoboda niebytowska, Niebytów, Śliwki, Jasień, Majdan, Przy-

słup, Równia i Topielsko. Tych 25 gmin wyżej wyliczonych, o ludności nad 30000 mieszkańców, nie ma z centrum powiatu tj. z miastem Kałuszem stałej komunikacji, bo dotychczas niema mostu na Łomnicy, a tylko prowizoryczna komunikacja promem, która to komunikacja prawie przez pół roku jest przerwana, a mieszkańcy z poza Łomnicy miesiącami całymi nie mogą dostać się do miasta Kałusza, a to do Sądu, Starostwa, Urzędu podatkowego, po zakupno środków spożywczych, do kupców, adwokatów, lekarzy, apteki it.p. Interes ekonomiczny wspominanych gmin, jakoteż miasta Kałusza cierpi na tem bardzo wiele.

W tej tak ważnej, piękającej sprawie powiatowej wnoszono od szeregu lat do Wydziału krajowego i c. k. Rządu wiele petycyj, poselskich interpelacji, wnoszono memoryały ze stony Wydziału powiatowego w Kałuszu, były liczne deputacje u c. k. Namiestnika, Marszałka krajowego, wszystko jednak, mimo obietnic spełzło na niczem, bo budowa mostu dotychczas stoi na martwym punkcie.

Zapytujemy Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika, czy w interesie dobra ludności i zabezpieczenia trwałej komunikacji spowoduje odpowiednie czynniki tak krajowe jak i rządowe, ażeby ostatecznie potrzebny most na Łomnicy w Dobrowlanach został zbudowany.

Interpelant:

Dr. Jan Kurowiec.

Hołubowicz, T. Staruch, J. Makuch, Dr. Kost' Lewicki, Winniczuk, Okuniewski, Horbaczewski, J. Kochanowski, J. Sandulak, Dr. Nowakowski, Singalewicz, Dr. Petruszewicz, ks. Metella, Dr. Cegielski, Dr. Łahodyński, Kiweluk.

Ls. 1350/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla dr. Kostia Lewickiego i towarzyszy do Jego Ekscelencyi c. k. Namiestnika w sprawie przeszkód, jakie stawiają władze galicyjskie ruskiej ludności, która

poszukuje zarobków w granicach Austrii lub w Niemczech.

Prawie wszystkie Starostwa wschodnio-galicyjskie wydały pisemnie i na sesjach wójtów zakaz urzędowi gminnym, ażeby nie wydawali robotniczych książeczek robotnikom w swoich gminach. Przez to z braku książeczek robotniczych nie mogą robotnicy poszukiwać pracy, ani w kraju, w Galicyi, ani w innych krajach austriackiego państwa, bo na podstawie § 79 ustawy przemysłowej nie śmie żaden pracodawca przyjąć robotnika do pracy, gdy on nie ma książki robotniczej.

Na podstawie ministeryalnego rozporządzenia z dnia 14. marca 1860 Dz. u.p. Nr. 66 mogą książeczki robotnicze służyć od 1. maja 1860 r. jako dokumenty do podróży za granicę, jednak muszą być w tym celu zakluzulowane przez władze kompetentne t. j. przez c. k. Starostwo.

Zrozumiałem jest, że gdy robotnik nie otrzyma z urzędu gminnego książki robotniczej, nie ma tem samem możliwości wystarania się w Starostwie o potrzebną klauzulę na takiej książeczce robotniczej, a tem samem jest on pozbawiony jedynego dokumentu legitymacyjnego do podróży za granicę np. do Prus.

C. k. Starostwa wschodnio-galicyjskie stosują do ruskich robotników bez różnicy wieku i płci we wschodniej Galicyi, którzy chcą jechać do Prus, w pełni paszportowy przymus.

Przy wystawianiu paszportów, lub kluzulowaniu książek robotniczych musi robotnik wykazać się:

1. do 24 roku życia bez różnicy płci zezwoleniem opiekuńczego sądu. Nawet ostre postanowienia nowego projektu ustawy emigracyjnej w § 1 ust. 2 mówią, że małoletnie osoby ponad 18 rok życia nie potrzebują takiego pozwolenia, jeżeli one udają się na zarobki sezonowe do europejskich krajów.

2. Identycznością osoby; muszą więc mieć metrykę, a do tego naczelnik gmi-

ny musi sam w Starostwie stwierdzić tę identyczność.

3. Kontraktem, że ma zapewnioną pracę. Kiedy zważy się, że pracodawcy zazwyczaj wystawiają kontrakty zbiorowe tj. jeden kontrakt dla kilkunastu lub kilkudziesięciu robotników, to niemożliwym jest każdemu robotnikowi z osobna wykazać się osobnym kontraktem, a tem samem nie dostanie on paszportu względnie klauzuli na książce robotniczej. Kiedy znowu jeden z robotników pokaże kontrakt na więcej osób, wtedy Starostwo nie tylko, że nie wyda nikomu paszportu, ale jeszcze karze robotnika grzywną nawet do 400 koron względnie aresztem do 40 dni za urojone werbowanie robotników bez koncesyi.

Zresztą przeważna część ruskich robotników, bo ponad 60% udaje się na zarobki do Prus na dawne miejsca do dawnych pracodawców na znane z poprzedniego roku już umówione warunki pracy lub jadą jak wolni robotnicy bez żadnych kontraktów do fabryk, kopalń ziemskich i t. d. jako dzienni robotnicy bez żadnego kontraktu wiążącego ich na dłuższy czas lecz za 14-dniowem wypowiedzeniem. Ci więc robotnicy, którzy jadą do dawnych pracodawców lub wybierają się do wspomnianych robót jako dzienni robotnicy, nie mają żadnych kontraktów i przeto nie mogą wykazać się nimi w Starostwie i dlatego nie mogą dostać potrzebnego im dokumentu do podróży.

Odmowę wydawania paszportów z tej przyczyny, że robotnik nie wykazuje się kontraktem względnie pisemnym dowodem, że ma zapewnioną pracę na czas swego pobytu za granicą, motywują wschodnio-galicyjskie Starostwa rozporządzeniem c. k. Ministerstwa wewnętrznych spraw z 10. stycznia 1899 r. Nr. 37202 intymowanem przez Prezydium c. k. Namiestnictwa z 18. stycznia 1898 Nr. 576/pr.

Taka interpretacya wyżej wymienionego rozporządzenia zawiesza całkiem

zasadniczą ustawę o swobodnem przenośzeniu się z miejsca na miejsce, które wchodzi w motywy swobodnego przenoszenia się jednostki z miejsca na miejsce i nie zna całkowicie podobnego ograniczenia osobistej wolności, podczas gdy ta interpretacja wprowadza na miejsce tej wolności przymus kontraktowania robotników.

Austryackie ustawy nie nakazują nigdzie, że robotnik musi przyjmować pracę tylko za kontraktem. Gdyby zastosowano tę interpretację do robotników, którzy udają się na zarobki do Stanów Zjednoczonych Ameryki, to ani jeden austryacki robotnik nie mógłby jechać do tego kraju, bo jeśli by on nie wykazał się w Starostwie, że ma zapewnioną robotę, to odmówiono by jemu wydania dokumentów do podróży; gdyby znowu wykazał się kontraktem względnie zapewnieniem pracy, to na podstawie amerykańskich ustaw emigracyjnych nie wpuszczono by go do Ameryki jako zakontraktowanego robotnika.

Odmawianie wydania paszportu z tej przyczyny, że robotnik nie wykazuje się kontraktem pracy, stoi w rażącej sprzeczności z rzeczywistością praktycznym życiem, bo po pierwsze nigdy dotąd nie wstawiano tego jako esencjonalnego warunku do wydawania paszportu, a po drugie, jak wyżej wspomniano, ruscy robotnicy w przeważnej części poszukują zarobków w Niemczech jako wolni robotnicy bez żadnych kontraktów. Zresztą w całej Austrii nie stosuje się względem robotników innych narodów tak srogiego ograniczenia, chyba tylko względem ruskich robotników.

W końcu nawet wyżej wspomiane ministerjalne rozporządzenie nie stawia do wydania paszportu takiego zasadniczego warunku, że robotnik musi wykazać się kontraktem pracy, a wymagają tego tylko władze administracyjne wschodnio-galicyjskie od ruskich robotników i w ten sposób pozbawiają ich możności zarobkowania wbrew intencji wspomnianego rozporządzenia.

4. Niektóre Starostwa czynią wydawanie paszportów względnie klauzulowanie książek robotniczych zależnem od stanu majątkowego petenta, jego długów i t. p., albo odmawiają wydawania ich bez podania powodów.

5. Postępowanie przy wystawianiu paszportów lub klauzulowaniu książek robotniczych trwa w Starostwach co najmniej 14 dni a nieraz i kilka miesięcy a robotnik niepewny, czy otrzyma pożądaną dokument, chodzi kilka albo i kilkanaście razy do Starostwa, chociażby z najbardziej oddalonego zakątka powiatu, a już musi zjawić się osobiście w Starostwie co najmniej dwa razy — raz przy wnoszeniu prośby, a drugi raz celem odebrania dokumentu względnie otrzymania odmownej odpowiedzi.

6. Robotników, którzy nie mają paszportów lub klauzulowanych książek robotniczych, żandarmerya i policya zawraca bezwzględnie do domu, odbiera im ich dokumenta i naraża na znaczne straty pieniężne, karty bowiem kolejowe już zużyte, a ponadto fundusze publiczne wskutek szupasowania ponoszą ogromne koszty.

7. Nawet, gdy robotnicy posiadają wymagane dokumenty t. j. paszporty, względnie klauzulowane książki robotnicze, władze policyjne zatrzymują ich w podróży albo zawracają nawet do domu, motywując postępowanie to tem, iż sprawdzić muszą identyczność osoby oraz czy dokumenty nie są sfałszowane.

8. Jedyne ograniczenie swobody emigracji ustawy austryackie znają tylko ze względu na obowiązek służby wojskowej. Ograniczenia te normuje ustawa wojskowa z dnia 5. lipca 1912 Dz. u. p. N. 128. Jednak do robotników ruskich władze galicyjskie stosują ostrzejszą miarę nawet i wobec tych jednostek, do których ograniczenia wojskowe się nie odnoszą. Tak więc nie otrzymują zezwolenia na wyjazd na zarobki sezonowo-

we do Niemiec jednostki, które spełniły powinność stawienia się do poboru, lub wykazały się poświadczeniem zwolnienia od wojskowej powinności, abszydem, landszturmpassem, kwitem na zapłacenie taksy wojskowej względnie poświadczeniem zwolnienia od teje, a nawet k o b i e t y. Nawet w motywach do projektu nowej ustawy emigracyjnej mówi się, że co do tych osób nie obowiązuje bezwzględny przymus paszportowy, a jako dokument podróży może wystarczyć któryś z wyżej wymienionych dokumentów.

Zresztą gdy robotnicy, którzy odbyli służbę prezencyjną, otrzymali od swych władz wojskowych zezwolenie na wyjazd na zarobki, mimo to Starostwa odmawiają im dokumentów do podróży.

Jako przykład wyżej naprowadzonych okoliczności, podają podpisani następujące fakta :

Brzeżany: Wójtowie nie chcą wydawać książeczek robotniczych. Starostwo wydało polecenie, że wszyscy robotnicy starać się mają o paszporty. Nie mogli dostać książeczek robotniczych, np. Daniel Mazurkiewicz i tow. z w. Raju i Bazyli Olejnik i tow. z w. Rybnik.

Bóbrka. Starostwo nie wydaje paszportów, a wójtowie książeczek robotniczych np. Milkowi Kinaszowi i tow. w Mikołajowie koło Gajów.

Horodenka. Starostwo zabroniło wójtom wydawać książeczki robotnicze i każdy robotnik starać się ma o paszport. I tak wójt w Oknie koło Horodenki odmówił wydania książeczek robotniczych Dymitrowi Kohredzie i tow.

Gródek Jagielloński. Dnia 2. lutego b.r. policja w Przemyślu zawróciła partę robotników złożonych z 25 osób, między tymi 13 kobiet, które jechały na zarobki do Niemiec i miały książeczki robotnicze. Wszystkie udały się da Starostwa w Gródku z prośbą o paszporty, paszportów jednak im nie wydano,

gdyż nie mogły się wykazać kontraktem. Robotnicy ci pochodzili z Malczyc i Powitnej, między którymi był Michał Tupeś z Malczyc.

Starostwo nie chce wogóle nikomu wydawać paszportu, jeśli niema kontraktu, a robotników, którzy przedłożą kontrakt zbiorowy, karze grzywną względnie aresztem, jak to zdarzyło się Hryńkowi Maceluchowi z Lubienia małego.

Husiatyn. Starostwo wzbronilo wydawać książeczki robotnicze, tak motywują postępowanie swoje wójtowie, odmawiając wydania tychże książeczek. Nie otrzymali np. Grzegorz Kusznir i tow. z Krogulca, Jerzy Tyk i tow. z Jabłonowa.

Drohobycz Pawła Marczyzna i 9 tow. robotników z Gajów niżnych, którzy jechali z książeczkami robotniczymi, policja w Przemyślu zawróciła do domu, a Starostwo nie chce im wydać paszportów, chociaż wszyscy są wolni od wojska.

Prokopowi Lesznianczynowi i Janowi Wasyłykowi z Hruszowej Starostwo odmawia paszportów, chociaż oni przynieśli świadectwa moralności, metryki i kwit na zapłatę taksy wojskowej i już 5 razy chodzili do Starostwa. Szymonowi Łocuniakowi i tow. z Ropeczyc Starostwo nie chce wystawić paszportów, gdyż nie mają kontraktów.

Dolina. Starostwo zabroniło wszystkim wójtom wydawać robotnicze książeczki robotnikom a nawet kobietom, oraz nie wydaje paszportów bez żadnego powodu, albo dlatego, że robotnicy nie wykazują się kontraktami. Mianowicie nie otrzymali ich Michał Siczka i tow. z Witwicy, Stefan Robczak i tow. ze Swaryczowa, Andrzej Ławrów i tow. z Rakowa, Mikołaj Trojen i tow. z Grabowa.

Robotnicy płacą pisarzom po kilka koron za napisanie próśb do Starostwa o paszporty, po kilka razy włączają się osobiście do Starostwa bez skutku. Np. Anton Steblak i tow. z Weczepowa nie

mogą w żaden sposób otrzymać paszportów.

Z b o r ó w. Starostwo zabroniło wójtom wydawać książeczki robotnicze lub inne dokumenty; każdy robotnik wystarać się ma o paszport, których w Starostwie nie chcą wydawać, względnie czynią nadzwyczajne trudności. Nie dostali książek tych Bazyli Berezij i tow. z Manajowa.

Z ł o c z ó w. Wójtowie nie wydają książeczek robotniczych. Wójt z Olszaniczy każe robotnikom za prośby o paszporty płacić sobie i tak wziął od Aleksandra Huka syna Semki 1 K. Starostwo nie chce wydać paszportu bez kontraktu np. Ilkowi Hukowi z Olszaniczy.

Ż y d a c z ó w. Starostwo poleciło, że nawet dziewczęta posiadać muszą paszporty. Wójt w Sulatyczach nie chce wydać Grzegorzowi Olszanieckiemu i tow. książek robotniczych.

K a m i o n k a s t r u m. Wójtowie nie wydają książek robotniczych n. p. nie otrzymali Michał Sekuła i tow. w Dobrotworze, Bazyli Derefinka w Dziedziłowie, Józef Baba i tow. z Grabowej.

K o ł o m y j a. Starostwo zabroniło wydawać książki robotnicze. Nie otrzymali książek Jan Perwusiak i tow. w Siemakowcach.

L w ó w. Robotnicy nie mogą dostać książek robotniczych n. p. Piotr Zadwirny w Podhajczykach i tow. Muszą oni długo czekać i dobrze nachodzić się i do urzędu gminnego, do księdza i do Starostwa, wszędzie po kilka razy, zanim otrzymają ową potrzebną książkę robotniczą.

P r z e m y ś l : We wsi Kuńkowcach wójt każe sobie płacić za książki robotnicze po 2 K. Jak podaje Michał Smuk z Kuńkowiec, wójt nie chciał wydawać książek robotniczych, bo jak mówił — w Starostwie niema książek. Ludzie poszli do Starostwa, gdzie kazano im przyjść jeszcze raz z naczelnikiem. Wójt jednak nie chciał iść z ludźmi

a kazał sobie złożyć pieniądze za książeczki, lecz książeczek nie przywiózł. Ludzie poszli znowu do Starostwa, gdzie im kazano przyjść z naczelnikiem, tak, że teraz nie wiedzą, co począć.

P r z e m y ś l a n y. W gminie Podhajczyki nie mogą ludzie żadnym sposobem wydobyć książeczek robotniczych ani w urzędzie gminnym ani w Starostwie. Tak np. Jan i Wasyl Harasymiak już po raz drugi wzięli wyciąg metrykalny a książek otrzymać nie mogą.

P o d h a j c e. Jak podaje Andrzej Niżnik ze wsi Sławetyna, ludzie opłacić się nie mogą, gdy chcą otrzymać jaki dokument do podróży. Pisarzowi za prośbę do Starostwa o paszport trzeba zapłacić 1 K. a wójtowi za pieczętkę jeszcze 50 hal. A za książkę trzeba nieraz i 4 K. zapłacić.

P r z e w o r s k. Marcin Szewczyk i tow. z Przeworska poszli 22. stycznia za paszportami, a tam powiedziano im, aby złożyli po 2 K, to otrzymają paszporty. Ludzie nie złożyli tych pieniędzy, wskutek czego i paszportów nie otrzymali.

R o h a t y n. Starostwo zabroniło urzędowi gminnym wydawać książki, wójtowie więc książek takich nie wydają. Postępuje tak np. wójt ze wsi Woli Stasinej Semko Stechnia, jak to podaje Ilko Onufryszyn z tej samej wsi. Proć Gawiak z Czahrowa narzeka w liście z 27. stycznia także, iż żadnego dokumentu nie można otrzymać, również i Łukasz Dreza z Sołoniec-Załuże.

R a w a R u s k a : Stefan Duda z Werchratej nie dostał książki robotniczej ani paszportu mimo, iż odbył ćwiczenia wojskowe i otrzymał zezwolenie swego pułku, które przysłano do Starostwa.

R u d k i. We wsi Michałowice wójt i pisarz biorą za podanie do Starostwa i paszporty po 1 K 60 h, jak to podaje Józef Rurka z Michałowic a niektórzy czekać muszą na książki robotnicze i po

2 miesiące, jak na to narzeka także i Michał Czaban z Czernichowa.

Sambor. Starostwo zabroniło urzędowi gminnym wydawać książki robotnicze i świadectwa gminne, na co narzeka Onufry Korbisz z Radłowic, Jan Kohut z Pianowic, Michał Wizor i Stefan z Ozymyny.

Skala. Żandarmerya i policya zwraca ludzi, gdy nie mają paszportu, jak to się zdarzyło Jakóbowi Hucułowi z Pajówki i jego 9 towarzyszym z tej wsi, a kiedy udali się oni do Starostwa, tam im potrzebnych dokumentów nie wydano, co prócz wyżej wymienionego stwierdza Jan Lubczyński z Sorocka.

Sokal. Starostwo nie chce wydawać paszportów, a mimo to ludzie naprzód muszą wszystko opłacić, później zaś daremnie czekać, jak to podaje Jan Obryzko, Piotr Bratkowski i Piotr Hubowicz Chorobrowa, Fedko Berezowski z Tudorkowic i Teodozjusz Bak i Jan Łuczka z Tudorkowic.

Stanisławów. Starostwo nie pozwala nikomu, ani mężczyznom ani kobietom, wyjechać, jak to podaje Michał Iwanicki z Pukasowiec, Michał Wojewódka i Mikołaj Fuczko z Tyśmiczan i Mikołaj Kuryłów z Dorohowa.

Trembowla. Urząd gminny w Trembowli nie chce wydać książek robotniczych robotnikowi Janowi Kuziemskiemu i tow., którzy z tego powodu nawet w kraju nie mogą poszukiwać pracy. Starostwo w Tremboli nie wydaje paszportów robotnikom z Hieszczowy w wieku od 17 do 50 lat, mimo że władze wojskowe nie mają nic przeciwko wyjazdowi ich na zarobki sezonowe. Zdarzyło się to Michałowi Łęskowi, s. Piotra i tow.

Tarnopol. Starostwo żąda od Andrzeja Czortyka z Kurowiec, by on wystarał się od sądu opiekuńczego o zezwolenie dla synów swoich na wyjazd do Prus, gdyż inaczej nie chce wystawić paszportów. Pawłowi Romaniszynowi i tow. z Dyczkowa nie wydało Starostwo paszportów, chociaż minęło już 30 dni

dni, jak wnieśli oni o to podanie. Tak samo nie chce Starostwo wydać paszportów rodzinie Nazora Artymowicza z Dyczkowa, który już kilka razy był na zarobkach w Prusiech. Adamowi Kubiszowi z Hladek i jego 6 tow. i 9 kobietom nie chce Starostwo wydać paszportów. Na 120 podań robotników z Zabójki Starostwo wydało zaledwie 4 paszporty, których odmawia nawet kobietom. O tem donosi Dymitr Pałoba z Zabójek. Robotnikom z Dyczkowa odebrała policya dokumenty do podróży i puściła tylko kobiety, przyczem urzędnik policyjny powiedział „Niech jądą na złamanie karku.“ Świadkowie: Bazyli Hawryłyszyn, Grzegorz Słybydiuk i Paweł Prydymus z Dyczkowa oraz robotnik Piotr Czernichowski i tow. z Pleskowic. Mimoto chodzili oni jeszcze 4 razy do Starostwa i tracąc drogi czas, nie otrzymali paszportów. Robotnicy Katarzynie Latyk i tow. z Czernichowa, które podały się o paszporty, powiedziano, że wyda im się paszporty dopiero w maju. Robotnik Ilko Kulesza ze Sytecznikowiec donosi, że niema nawet możliwości wniesienia podania do Starostwa o paszport, bo wójt odmawia mu potwierdzenia na podaniu. Robotnik Ilko Połaluk, lat 25, ze Smykowiec po odbyciu 3-letniej służby wojskowej, chcąc wyjechać na sezonowe zarobki do Prus, udał się do kancelaryi pułkowej swego pułku w Tarnopolu, z pośbą o zezwolenie na wyjazd. Od pułkownika otrzymał pisemne zezwolenie na wyjazd na 1 rok. Mimoto Starostwo nie wydało mu paszportu. Zażalenia, że starostwa nie chcą sezonowym robotnikom wydawać paszportów, wnoszą robotnicy prawie z wszystkich reszty powiatów wschodniej Galicyi.

Wobec tego zapytują podpisani posłowie Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika.

1. Czy wiadome są mu nadużycia i szykany c. k. Starostw, wschodnio-galicyjskich?

2. Czy i jakie zarządzenia wyda, by podwładne mu władze nie czy-

niły bezprawnych przeszkód ludności ruskiej w swobodnem poszukiwaniu chleba i pracy w tych ciężkich stosunkach społeczno-ekonomicznych, wśród jakich ludność ta żyje?

Lwów, 18. lutego 1914.

Interpelant
Dr. Kost' Lewicki.

Dr. Petruszewicz, Makuch, Kiweluk, Horbaczewski, Nowakowski, Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, ks. Metella, ks. Kapuściński, Załoziecki, Dr. Wanio, Lew Lewicki, Okuniewski, Dr. Łahodyński, Baczyński, Dr. Cegielski, Rożankowski, Kochanowski, Terszakowicz.

Ls. 1351/914.

Interpelacya

posła Tymoteusza Starucha i towarzyszy w sprawie niewprowadzenia w urzędowanie nowo wybranej Rady powiatowej w Brzeżanach, do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika, Korytowskiego.

Rada powiatowa w Brzeżanach urzęduje prawie sześć lat nieprawnie. Prawie połowa radnych wymarła i wyjechała z powiatu, a wybraną 16 listopada 1911 roku radę powiatową nieprawnie rozwiązano. Nowowyzbrana po raz drugi Rada powiatowa 15 grudnia 1913 r., zebrała się całkiem legalnie na posiedzenie 15 stycznia 1914 r., w celu ukonstytuowania się, powzięła nielegalną uchwałę, iż z powodu dodanej 4 kuryi wyżej opodatkowanej, kuryi przemysłowej, uznaje całą wybraną Radę za nieprawą. Orzeczenie, czy jedna lub druga kurya jest prawna, albo nieprawna, należy do władzy administracyjnej, a nie do Rady powiatowej, a ponieważ wybór Rady powiatowej został przez władze zatwierdzony, to Rada powiatowa nie miała prawa powziąć takiego orzeczenia i dlatego już wówczas na posiedzeniu Rady powiatowej dnia 15 stycznia 1914 r. członek tejże Rady p. Tymotej Staruch imieniem 9 radnych kuryi wiejskiej

wniósł w tym kierunku protest przeciw temu orzeczeniu większości Rady powiatowej. Orzeczenie to powzięto w tym celu, ażeby jeszcze przez czas pewien zatrzymać nieprawnie dawny Wydział powiatowy, który mieszkańcom powiatu przynosi ogromne szkody, albowiem stara Rada powiatowa prowadziła i prowadzi rabunkową gospodarkę w powiecie.

Wobec tego podpisani zapytują Jego Ekscelencyę, czy gotów jest zarządzić jak najrychlejsze zniesienie nieprawnej uchwały Rady powiatowej z dnia 15 stycznia 1914 r. w Brzeżanach, oraz czy zarządzi ukonstytuowanie tejże Rady powiatowej. W tym celu żądają podpisani natychmiastowej odpowiedzi.

Interpelant:
Tymoteusz Staruch.

Ławruk Metella, Singalewicz, Wanio, Kochanowski, Cegielski, L. Lewicki, Makuch, Winniczuk, Petruszewicz, Załoziecki, Hołubowicz, Tryłowski, Sandulak, Dumka.

Ls. 1352/914.

Interpelacya

posłów Dr. Kostia Lewickiego, Dr. Makucha, Dr. Petruszewicza i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nieprawego wstrzymywania zarobkowej emigracyi przez c. k. władze polityczne.

Galicya, kraj głodu chronicznego, kraj do tego bardzo przeludniony, bez żadnego prawie przemysłu a zwłaszcza we wschodniej, ukraińskiej części — jest z natury rzeczy krajem żywej emigracyi, szczególnie kontynentalnej do Niemiec. Dwa ostatnie lata nieurodzaju, niebywałych elementarnych nieszczęść, wojenne niepokoje i kryzysy finansowe spowodowały to, że setki tysięcy ludności galicyjskiej jako swój jedyny ratunek przed śmiercią głodową, widzą czasową emigracyę poza granice kraju, ażeby groszem zapracowanym za

granicą wyżywić siebie i członków swej rodziny, którzy pozostali w kraju.

Że istotnie głód grozi setkom tysięcy naszej ludności, mamy o tem pozytywne wiadomości z licznych wschodniogalicyskich powiatów. Cała wielka strefa naddniestrzańska, szczególnie powiaty: Rudki, Stryj, Żydaczów, Dolina, Kałusz, dolne części powiatów samborskiego, drohobyckiego, części powiatów stanisławowskiego, bohorodzkańskiego, tłumackiego, cała góraska strefa, po części także Podole i północna piaskowa ta moczarowa strefa od Brodów do Cieszanowa i Mościsk jest już dzisiaj ogniskiem głodu. Ludność wspomnianych okolic rzeczywiście głoduje, nie ma czem zapalić w chałupie; również bydło głoduje i skutkiem wygłodzenia masowo ginie, wiejskim gospodarstwom grozi depekoracya. Jednem słowem całej naszej wiejskiej i małomiasteczkowej ludności grozi ekonomiczna ruina, o rozmiarach której dzisiaj nie zdajemy sobie sprawy. Jedyne ratunek przed całkowitą katastrofalną ruiną widzi nasza ludność tylko w czasowej emigracyi na zarobki za granicą. Ratunkowa pomoc państwa przez zakupno zboża pod zasiewy, paszy dla bydła i żywności dla ludzi i sprzedaż jej po niżonych cenach jest istotnie kroplą wody w morzu w porównaniu katastrofą o kolosalnych rozmiarach. Do tego zainicyowaną akcyę ratunkową powinno samo państwo wziąć w swe ręce dla uniknięcia tego, co z reguły teraz się dzieje, mianowicie że dla ukraińskich powiatów nasze organizacye (Silskij Hospodar) otrzymują często w najlepszym razie jedną trzecią, a dwie trzecie bierze wschodnio galicyjskie polskie Towarzystwo gospodarskie i polskie Kółka rolnicze dla małej garstki łacinników tak, że prawie wszyscy łacinnicy korzystają z zapomogi, a masy naszej ludności otrzymują bardzo mało, albo najczęściej nic. Naprzykład w powiecie Mościska łacinnicy mają dostać teraz dziesięć i pół wagonów kukurydzy (dziewięć wagonów Kółka rolnicze,

a półtora wagonu polskie Towarzystwo gospodarskie), kiedy tymczasem Silskij Hospodar dostanie wszystkiego półtora wagonu dla większości ludności powiatu.

Z tego korzysta Rosya i pod formą ratunku głodujących szerzy propagandę. Zresztą ratunkowa akcyja, prowadzona nawet na wielkie rozmiary, do czego trzeba już i dzisiaj setki milionów koron, a nie drobnych kilka milionów, mądrze i bez znanego szlendryanu i bez narodowościowej polskiej polityki, nie wyratuje naszej ludności z głodu. Jedyne ratunku jest obecnie emigracya na zarobek poza granice i z tej przyczyny w interesie głodujących mas i w interesie państwa powinny odpaść ograniczenia emigracyi.

Tymczasem co się dzieje? Galicyjska administracya zamiast ułatwić naszej ludności emigracyę za zarobkiem i współdziałać w wynalezieniu źródeł zarobku, wszelkimi sposobami wstrzymuje emigracyę. Jeśli tak dalej trwać będzie, wystąpi niebezpieczeństwo masowych głodowych rozruchów, jakich drobny początek widział tymi dniami Lwów. Przeciż wiejskiej głodnej ludności nie można doprowadzać do rozpacz. Na tę smutną możliwość zwracamy dzisiaj uwagę kompetentnych czynników państwowych, ażeby jeszcze wczas jej zapobiegli, znosząc wszelkie ograniczenia emigracyi, jakie z całą surowością zastosowują teraz prowincjonalni starostowie we wschodniej Galicyi. W zachodniej Galicyi takich ograniczeń niema. Zwracając na to uwagę, spełniamy swój obywatelski obowiązek nie tylko w interesie naszego społeczeństwa ale równocześnie także w interesie samego państwa austriackiego.

Jak wiadomo Austria, państwo licznej kontynentalnej (do Niemiec) i zamorskiej (do Stanów Zjednoczonych i Kanady) emigracyi, nie ma dotychczas tak ważnej ustawy socyalnej, jaką jest ustawa emigracyjna. Prawda, że z początkiem 21-ej sesyi w jesieni 1912 r.

wniósł Rząd w Izbie posłów projekt ustawy emigracyjnej, która na razie jeszcze spoczywa w komisji i nie wie- dzieć nawet, kiedy przyjdzie pod obrady Izby poselskiej. Tymczasem administra- cya galicyjska wykonywuje w praktyce niektóre przepisy tego projektu, a w szczególności co do ograniczeń emi- gracyi, mianowicie §§ 2 i 3 co do emi- gracyi małoletnich osób i §. 4 co do przymusu paszportowego.

W motywach do projektu mówi się, iż zadaniem ustawodawstwa emigra- cyjnego jest z jednej strony prądem emi- gracyjnym należyte kierować, by osią- gnąć polepszenie stosunków zarobko- wych za pomocą opieki własnej władzy państwowej, z drugiej strony ograni- czyć emigracyjny ruch, o ile on nie słu- ży zabezpieczeniu utrzymania życia i na- prawy stosunków życiowych. I właśnie teraz zachodzą w całości wymienio- ne przed chwilą motywa projektu — lecz galicyjscy urzędnicy administra- cyjni, którym z reguły brakuje socjalno- ekonomicznego wykształcenia, a którzy przytem nie mogą się wznieść ponad ubo- czne względy narodowo - polityczne — rozumieją zadanie władzy państwowej wobec prądu emigracyjnego wręcz prze- ciwnie i wstrzymują emigrację mimo straszego niebezpieczeństwa głodu i to nawet co do osób, do których nie od- noszą się przepisy nowej ustawy wojskowej z 5. lipca 1912 Dz. u. p. Nr. 128. W §. 62 tej ustawy taksatywnie wy- liczono osoby, do których odnoszą się ograniczenia emigracyi, a to: a) do przy- należnych do wspólnej siły zbrojnej przed zadośćuczynieniem powinnościom woj- skowym, b) do osób obrony krajowej przed ukończeniem powinności wojskowych i c) do obowiązanych do poboru wojskowe- go, a w końcu także do tych, którzy wpraw- dzie nie osiągnęli jeszcze wojskowego wie- ku, lecz skończyli 17 rok życia. Powinność wojskową rozumieć należy jako czynną służbę wojskową pod chorągwią, co naj- więcej można ją rozszerzyć do 32 roku życia, dopóki istnieje jeszcze obowiązek

odbywania ćwiczeń wojskowych i do- póki można być powołanym do służby wojskowej. Obowiązki obowiązanych do poboru i niepowołanych do służby pre- zencyjnej rekrutów normuje dokładnie §. 44 i §. 121 p. 7, wspomnianej ustawy (na wydanie paszportu trzeba zezwolenia władzy wojskowej).

Tymczasem dzisiaj zaprowadzono u nas takie ograniczenia emigracyi, iż postanowienie art. 4. ustawy zasad. o prawach obywateli z 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 142, w którym zagwarantowa- najest swoboda przesiedlania z miejsca na miejsce i za granicę państwa z jednym ograniczeniem co do spełnienia służby wojskowej — utraciło swoje praktyczne zastosowanie. Dzisiaj administracya ga- licyjska powołując się na postanowienie § 3. rozp. min. spr. wewn. z 10. maja maja 1867. Dz. u. p. Nr. 80. wprowa- dziła dla wszystkich (we wschodniej Galicyi) emigrantów sezonowych przy- mus paszportowy, a poniekąd np. z Trem- bowli przymus legalizacyi książek robo- tniczych; powołując się dalej na rozp. min. spraw. wewn. z 7. maja 1908. i z 31 sierpnia 1908, żąda dla osób niżej 18 lat życia zezwolenia sądu nadopiekuń- czego. Kiedy to ostatnie ograniczenie co do osób stojących pod opieką mogłoby mieć niejaki uzasadnienie w § 216 ust. cyw., chociaż i tu konieczność życiowa w tej porze (śmierć głodowa) przemawia przeciw ograniczeniu emigracyi, to co do osób stojących pod władzą ojcowską nie może mieć zastosowania § 178 ust. cyw., i sąd w danym wypadku nie ma prawa ograniczać władzy ojcowskiej, — zezwolenie bowiem ojca na emigrację wystarcza zupełnie. Podpisani są prze- ciwni emigracyi niżej 18 lat, jednakowoż w tym roku straszne niebezpieczeństwo głodu wymaga, by mogły emigrować osoby już wyżej 14 lat.

Tak więc mamy przymus paszpor- towy w Galicyi wschodniej, paszportu jednakowoż nasz robotnik sezonowy do- stać nie może. By otrzymać paszport trzeba załączyć do podania metrykę

chrztu, ewentualnie książeczkę wojskową, dalej indywidualny kontrakt robotniczy w końcu osobiste stwierdzenie tożsamości osoby przez naczelnika gminy, a co do małoletnich niżej 18 lat zezwolenie sądu opiekuńczego. W każdym wschodnio-galicyjskiem Starostwie zalegają dzisiaj setki tysięcy podań o wydanie paszportów, których starostwa nie wydają (np. w Dolinie) mówiąc, iż nie mają urzędników i pisarzy do załatwiania podań. Niektóre znowu (np. w Trembowli) wymagają tylko, ażeby legalizować książki robotnicze, lecz naczelnicy gmin otrzymali surowe polecenie; nie wydawania nikomu książek robotniczych, których i tak nie dostarcza się wójtom. Jeśliby, komu udało się wydostać książkę robotniczą, musi się osobiście zgłosić celem zalegalizowania tejże, czego jednak nie uczynią, zasłaniając się brakiem czasu i sił. Bez dokumentów znowu nie puszcza się nikogo za granicę i zwraca się napowrót.

W Galicyi wschodniej sytuacja zaczyna być faktycznie groźna.

Nawet ludzie zakontraktowani przez biura powiatowe (np. w Cieszanowie gdzie jest takich 2.000) nadaremnie czekają na paszporty i książki robotnicze i nie wolno im wyjechać na robotę nawet do Czech. W zeszłym tygodniu wrócił komisarz ze stacyi w Tarnopolu kilkaset emigrantów z powiatu trembowelskiego, którzy jechali do Niemiec z legalizowanymi w starostwie książkami robotniczymi, odpowiadając na interwencyę posła dr. Hołubowicza, iż wszyscy muszą mieć paszporty; a tych znowu Starostwo wydać nie chce.

Szykanują także, żądając indywidualnego kontraktu robotniczego, chociaż dzisiaj już regułą jest, iż nasi ludzie, którzy już byli w Niemczech i znają rynki pracy, nie potrzebują zupełnie żadnych kontraktów, w szczególności zaś w górnictwie, gdzie każdego czasu znaleźć można pracę i karzą srogo tych, którzy werbują do Niemiec.

Robi się to w chwili, gdy rosyjski rząd w guberniach polskich, litewskich, chełmskiej, wołyńskiej, kijowskiej i podolskiej wydał rozporządzenia, pouczające miejscową ludność o emigracyi sezonowej do Niemiec i bardzo im ją ułatwia. O tem wiedzą emigranci nasi, a jakiego doznają wrażenia z porównania postępowania rządu rosyjskiego z administracyą galicyjsko - polską nie trzeba mówić. W czasie kiedy setki tysięcy głodnych naszych nędzarzy wstrzymuje się od źródeł zarobku, kiedy tylko emigracya, a nie t. zw. akcyja ratunkowa, uratować może ich od śmierci głodowej, wszelkie ograniczenie emigracyi w tym głodnym roku wyjdzie wyłącznie na szkodę austriackiej idei państwowej, a nawet w interesie austriackich kół wojskowych leży niezwłoczne zniesienie ograniczeń emigracyjnych.

Prawie całkowite ograniczenie emigracyi (sezonowej) naszych ludzi w chwili — gdy grozi głód masowy, jest dla nas sprawą pierwszorzędnego znaczenia, ponieważ chodzi o życie setek tysięcy ludności ukraińskiej.

Sprawę trzeba załatwić bezzwłocznie, gdyż w marcu kończy się sezon emigracyjny.

Wobec tego podpisani zapytują :

1. Czy Wysokiemu c. k. Rządowi jest wiadomem, że c. k. władze polityczne I. instancyi wstrzymują gwałtownie we wschodniej Galicyi emigracyę zarobkową poza granice kraju, zaprowadzają przymus paszportowy, w dodatku prawie nikomu nie wydają paszportów, zasłaniając się brakiem sił do wygotowania tychże?

2. Czy Wysokiemu c. k. Rządowi wiadomem jest, że z powodu niezadowolnienia dziesiątek tysięcy podań o wydanie paszportów dla robotników sezonowych, zachodzą poważne obawy wybuchu rozruchów głodowych, gdyż głodująca ludność, dla której jedyną deską ratunku od śmierci głodowej jest niezwłoczna emigracya poza granice kraju,

doprowadzono do rozpaczy odmową wydania paszportów, względnie robotniczych książek, może chwycić się aktów gwałtu?

3. Na jakiej prawnej podstawie opiera Wysoki c. k. Rząd wstrzymanie emigracji zarobkowej z Galicyi wschodniej, względnie niewydawanie paszportów i książek robotniczych sezonowym emigrantom?

4. Czy Wysoki c. k. Rząd jest gotów w interesie setek tysięcy głodującej wiejskiej i małomiasteczkowej ludności Galicyi wschodniej i w interesie ekonomicznym całego kraju znieść natychmiast wszelkie ograniczenia emigracji z wyjątkiem naprowadzonych w ustawie wojskowej przyczyn co do osób wojskowych?

5. Czy Wysoki c. k. Rząd gotów jest postarać się wyjątkowo o ułatwienie emigracji nawet rezerwistom w służbie nieczynnej, którzy dla ratowania siebie i rodzin swoich od ruiny gospodarczej albo śmierci głodowej są zmuszeni wyjechać w tym roku na sezonową emigrację kontynentalną i znieść odrębne zarządzenia co do emigracji osób od 14 do 18 roku życia?

6. Czy Wysoki c. k. Rząd gotów jest w interesie uspokojenia głodującej ludności polecić naczelnikom gminy wydawanie książek robotniczych dla sezonowych emigrantów i publicznie obwieścić odpowiedni okólnik?

Interpelanci:

Dr. K. Lewicki, Makuch, Dr. Petruszewicz.

G. Terszakowicz, Dr. Cegielski, Horbaczewski, Rożankowski, Ławruk,

Dr. Hołubowicz, Dr. Łahodyński, Kiweluk, Sandulak, Winniczuk, Dumka, ks. Metella, Dr. W. Baczyński.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi c. k. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskiem zaś nagłym postąpi regulaminowo.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę ze skrutynium p. Wójcicki:

Głosowało 125 posłów; absolutna większość 63 głosów. Wszystkie głosy otrzymali: do komisji drogowej: p. Klewski, do komisji kolejowej: p. Okuniewski, do komisji gospodarstwa krajowego: p. Aschkenase; do komisji gminnej: p. Schätzel; do komisji przemysłowej: p. Hołubowicz; do komisji zapomogowej: p. Ładodyński.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyborów.

Marszałek oznajmia, że przystępuje obecnie do zamknięcia posiedzenia, naczynia następane na dzień 21. lutego 1914, godzina 11. rano i zawiadamia, że porządek dzienny zostanie rozesłany w drodze pisemnej.

Marszałek udziela głosu p. Staruchowi.

Przemawia p. Staruch.

Marszałek odpowiada p. Staruchowi i zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 1. min. 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w r

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Kasznica w. r.

Protokół

5. posiedzenia I. sesyi X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 21. lutego 1914.

Początek o godzinie 11 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski, Stanisław Biały.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czwartego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania.

Marszałek zawiadamia, że udzielił p. Antoniemu Theodorowiczowi ośmiodniowego urlopu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji, wniesionych po dzień 21. lutego 1914, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji szkolnej Ls. 1362, 1363, 1365, 1366, 1370, 1371, 1373—1376, 1396, 1399, 1406, 1407, 1409, 1428, 1435, 1440, 1447, 1451, 1465, 1473, 1476, 1477, 1479, 1485—1489, 1498, 1509, 1510, 1521, 1527, 1530, 1532, 1533, 1541, 1542, 1544—1547, 1552, 1556—1561, 1564, 1568, 1571, 1574, 1575, 1605, 1614, 1615.

Komisji gminnej Ls. 1408, 1452.

Komisji petycyjnej Ls. 1508.

Komisji administr. Ls. 1411, 1467, 1604.

Komisji prawniczej Ls. 1497.

Komisji gosp. kraj. Ls. 1503,

Komisji drogowej Ls. 1483, 1492, 1512, 1513, 1536, 1601.

Komisji kolejowej Ls. 1481.

Komisji przemysłowej Ls. 1448, 1514, 1566.

Komisji sanitarnej Ls. 1438, 1535.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1453.

Komisji wodnej Ls. 1516.

Komisji zapomogowej Ls. 1472, 1539.

Komisji budżetowej Ls. 1361, 1364, 1367—1369, 1372, 1377—1381, 1384—1395, 1397, 1398, 1400—1405, 1410, 1412—1420,

1429—1434, 1436, 1437, 1439, 1441—1446, 1449, 1450, 1454—1460, 1462—1464, 1466, 1468—1471, 1474, 1475, 1478, 1480, 1482, 1484, 1490, 1491, 1493—1496, 1499, 1500, 1504—1507, 1511, 1515, 1517—1520, 1522—1526, 1528, 1529, 1531, 1534, 1537, 1538, 1540, 1543, 1548—1551, 1553—1555, 1562, 1563, 1565, 1567, 1569, 1570, 1572, 1573, 1602, 1603, 1606—1613, 1616, 1675.

Po odczytaniu petycji L. s. 1453. gminy Żołnówka powiatu brzeżańskiego, w sprawie zbadania gruntów na otwarcie nowego koryta dla spuszczenia wody, przemawia p. Staruch, popierając tę petycję i wnosi na odesłanie jej Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Marszałek oznajmia, że życzeniu temu stanie się zadość.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

L. s. 1617/914.

W n i o s e k n a g ł y

posłów Brunickiego, Barańskiego, i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzalców wsi Dołhołuka w pow. stryjskim.

Wysoki Sejmie!

Dnia 17. lutego 1914 w południe, wśród strasznej burzy, począł się pożar, zdaje się z komina w budynku mieszkalnym obszaru dworskiego w Dołhołuce, i przeniósł się dalej z nadzwyczajną szybkością na budynki włościan tejże wsi.

Wichrem pędzone płomienie ogarnęły w krótkiej chwili prawie trzecią część wsi, niszcząc doszczętnie wszelkie

budynki, zapasy paszy, zboża, żywności odzienia i t. d. i t. d. w 41 numerach, a 126 budynkach, do włościan należących; spłonęły dalej zabudowania gospodarskie na plebanii gr. katol. z wszystkimi zapasami, dom i budynek gospodarski obszaru dworskiego.

W płomieniach zginęła jedna kobieta, brakuje też jedno dziecko, którego wcale nie znaleziono do późnego wieczora.

Szkoda włościan wynosi około 215.000 K., z czego było ubezpieczonych zaledwie około 33.500 K., prócz tego szkoda na plebanii gr. kat. wynosi zwyż 22.000 K., na razie nie wiadomo, jak wysoko ubezpieczona.

Pogorzelnicy zupełnie stracili przytomność, ogarnia ich najstraszniejsza rozpacz, stoją bez dachów i bez chleba.

Wprawdzie na pierwszą pomoc — na wyżywienie tych ludzi w pierwszym dniu dano z funduszków powiatu małą kwotę, gdyż powiat w tym ciężkim roku mało ma do dyspozycji pieniędzy, lecz to jest pomoc znikoma, ledwo na pierwsze godziny wystarczająca.

Wnosimy więc:

Wysoki Sejm raczy uchwalić wydatną pomoc dla pogorzalców wsi Dołhołuka pow. stryjskiego, a na pierwszą chwilę polecić Wydziałowi krajowemu wysłanie do rąk Wydziału powiatowego stosownej do ilości dusz kwoty, celem dostarczenia żywności, odzienia najpotrzebniejszego i w danym razie paszy dla bydła na pierwszych parę dni.

Wnosimy odesłanie tego wniosku do Komisji zapomogowej.

Wnioskodawcy:

Jul. Brunicki i Włodzimierz Barański.

Kasznica, Ks. Zaremba, Potocki, Wal. Krzczunowicz, Burzyński, Tadeusz Starzyński, Koziobrodzki, St. Starzyński, Zamorski, St. Adam Stadnicki, Cieński,

Czartoryski, Serwatowski, Petruszewicz,
Lew Lewicki.

Ls. 1618/1914.

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że coraz więcej powtarzają się wyjątki obchodzenia ustawy z 28. maja 1881 dz. u. p. N. 17 o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych, praktykowanych przez łączenie się lichwiarzy w spółki tajne lub jawne i przez niektóre stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze (kredytowe) w taki sposób, iż sama operacja kredytowa nie ma znamion §. 1. cytowanej ustawy, ale wraz z opłatami ubocznymi, jakie biorący kredyt różnym osobom opłacać musi (n. p. procenta poręczycielom, faktorne za wyrobienie pożyczki, za znalezienie odpowiednich poręczycieli) powoduje skutki w cytowanym § 1. określone;

Sejm wzywa Rząd,

aby jak najrychlej postarał się o uzupełnienie ustawy z 28. maja 1881 Dz. u. p. Nr. 17 w kierunku:

Za występki uznaje się i takie udzielanie kredytów, które samo dla siebie znamion występku nie ma, przy którym jednak udzielający kredytu mógł wiedzieć, iż suma ubocznych wydatków, na które używający kredytu jest narażony, doliczona do kosztów kredytu, spowodowałaby łącznie z kosztami kredytu samego, winę występku.

Za występki uznaje się także wszelką niebezinteresowną pomoc w udzielaniu kredytu, jeżeli pomagający mógł wiedzieć, iż suma kosztów kredytu wraz z ubocznymi opłatami osobom trzecim przy tem świadczonemi, spowodowałaby skutki w rzeczonyj ustawie przewidziane.

Wnioskodawca:

Krzeczunowicz Aleksander.

Niezabito wski, Kasznica, Krzeczunowicz
W., Laskowski, ks. Michalik, Kędzior,

Urbański, Zamorski, Jabłoński, Sapięha, Halban, Józef Teodorowicz, Jaworski, Okuniewski, Dąbski, Baczyński, Koziębrodzki, German, Krzysztofowicz, Korol, Bandrowski, Srokowski, Badeni, Makuch, Singalewicz, Biesiadecki.

L. 1.619/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Górkiewicza i towarzyszy w sprawie przyspieszenia budowy mostu na Wiśle w powiecie wadowickim między Czernichowem a Brzeźnicą.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że zbudowanie mostu na Wiśle między Czernichowem a Brzeźnicą rozwiązałoby pomyślnie jeden z najważniejszych i najdawniejszych postulatów nie tylko powiatu wadowickiego, ale całej najdalej na zachód wysuniętej części Galicyi, złączonej różnymi interesami z powiatem wadowickim i grawitującej ze względów ekonomicznych, kulturalnych i narodowych ku Krakowowi od wieków,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby sprawę budowy mostu na Wiśle między Czernichowem a Brzeźnicą w jak najkrótszym czasie przeprowadził.

Wnioskodawca:

Górkiewicz.

Wolanin, Mac iuszek, Tomaka, Wójcicki
Zaremba, Siwula, Okoń, Zamorski,
Adam, Skarbek, Pilch, Michalik, Schmidt,
Bardl.

Ls. 1620/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k

p. Aschkenasego i towarzyszy w przed-

miocie zmiany ustawy krajowej o opłatach szynkarskich.

Wysoki Sejmie!

Ustawa krajowa o opłatach szynkarskich, wprowadzonych po zniesieniu prawa propinacji w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem okazała się w praktyce zupełnie wadliwą.

Przyjęty w tej ustawie system szacunku obrotu względnie sprzedaży napojów spirytusowych dał wyniki na ogół niesprawiedliwe, gdyż przeprowadzone w postępowaniu odwoławczem dochodzenia wykazały w nader licznych wypadkach, że szacunek bywał często kilkakrotnie wyższym od rzeczywistego obrotu.

Nie ulega wątpliwości, że w licznych wypadkach musiał być też o wiele niższym i niekorzystnym dla skarbu krajowego, lecz te wypadki nie mogły tak łatwo wyjść na jaw, gdyż dla braku zażaleń odnośnych osób interesowanych, nie było okazji ani podstawy do sprostowania zbyt niskich wymiarów.

Na skutek ogólnych skarg i narzekania zarówno pojedynczych szynkarzy, jakoteż korporacji przemysłowych gospodnio-szynkarskich, Wydział krajowy zwołał był ankietę dla rozpatrzenia tej sprawy, a wynik tej ankiedy, jakkolwiek skąpy, wydał materyał, któryby się ustawodawczo dał zużytkować, przekonał jednak, że w kołach interesowanych panuje ogólne niezadowolenie, nie tyle z wysokości jednostkowej opłaty, ile raczej z nienależytej repartycji opłat na poszczególne przedsiębiorstwa i z wadliwego oznaczenia rozmiaru obrotu pojedynczych opodatkowanych.

Ponieważ leży także w interesie skarbu krajowego, ażeby opłaty były nałożone sprawiedliwie i aby cały rzeczywisty obrót i rzeczywista sprzedaż napojów spirytusowych zostały pociągnięte pod opłatę, i gdy w tym względzie jedynie wymiar tej opłaty analogiczny do innych opłat konsumcyjnych na zasadzie rzeczywistego, a nie szacunko-

wego obrotu dać może pewność sprawiedliwego i pełnego opodatkowania całej sprzedaży, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby jeszcze w ciągu bieżącej sesji przedłożył projekt ustawy, zmieniającej ustawę krajową o opłatach szynkarskich wprowadzonych z powodu zniesienia prawa propinacji w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem — w tym kierunku, by podstawę do obliczenia opłat stanowiła nie szacunkowa ale rzeczywista ilość sprzedanych trunków spirytusowych, tem samem by co do sposobu poboru tych opłat wprowadzono system analogiczny do systemu poboru podatków konsumcyjnych od napojów spirytusowych.

Wnioskodawca:

Aschkenase.

Misiński, Schätzel, Kleski, Loewenstein, Maryewski, Sare, Bandrowski, Rittel, Lisiewicz, Federowicz, Rutowski, Zgórski, Maiss, Srokowski.

Ls. 1.621/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

Wniosek

pośła Maciuszka i towarzyszy.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że myta na drogach krajowych tamują ruch komunikacyjny, a od czasu zniesienia myt na drogach państwowych stają się uciążliwe dla całej ludności, która wielokrotnie jest narażona na szkany ze strony przedsiębiorców mytniczych,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Znosi się myta na drogach krajowych.

Wnioskodawca.

Maciuszek.

Serczyk, Zaremba, Wójcicki, Michalik, Tomaka, Schmidt, Łaskuda, Okoń, Gór-

kiewicz, Pilch, Wolanin, Bednarski, Siwula, Krężel.

Ls. 1.622 1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Okonia i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Majdanie kolbuszowskim.

Wysoki Sejmie!

Miasteczko Majdan kolbuszowski, odległe od sądu powiatowego przeszło dwie mile — dla przyszłego rozwoju swego i dla znacznej odległości od Kolbuszowej, w której jest siedziba sądu powiatowego — pragnie gorąco mieć sąd powiatowy u siebie.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do szybkiego utworzenia Sądu powiatowego w Majdanie kolbuszowskim.

Wnioskodawca:
Okoń.

Maciuszek, Tomaka, Siwula, Pilch, Serczyk, Wójcicki, Górkiwicz, Bardl, Żardecki, Bojko, Kędzior, Witos, Olearski, Długosz.

Ls. 1.623/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Okonia i tow. w sprawie budowy drogi w powiecie kolbuszowskim z Przyłęka do Komarowa.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że ludność kilku wsi domaga się budowy drogi z Przyłęka do Komarowa oddawna, a doczekać się jej nie może, choć jest to żądanie wymagające

jak najszybszego załatwienia, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy o przyspieszenie budowy drogi z Przyłęka do Komarowa w powiecie kolbuszowskim.

Wnioskodawca:
Eugeniusz Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Siwula, Górkiwicz, Wójcicki, Pilch, Olearski, Bardl, Kędzior, Długosz, Bojko, Witos, Serczyk, Krężel, Łaskuda, Żardecki.

Ls. 1.624/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k

p. Okonia i tow. w sprawie budowy drogi z Raniszowa przez Wołę raniszowską do Spiów.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że połączenie komunikacyjne pomiędzy wsiami Spie-Wilcza Wola, Wola raniszowska i Raniszów jest w najwyższym stopniu krzywdzące dla ludności wiejskiej całej tamtejszej okolicy, gdyż przejeżdżająca ludność wprost w piasku albo w błocie tonie,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy do przyspieszenia budowy drogi z Raniszowa przez Wołę raniszowską do Spiów w powiecie kolbuszowskim.

Wnioskodawca:
Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Siwula, Górkiwicz, Wójcicki, Serczyk, Olearski, Długosz, Żardecki, Kędzior, Witos, Bardl, Pilch, Bojko, Krężel.

Ls. 1625/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k

posła ks. Okonia i tow. w sprawie ukrajowienia drogi powiatowej w powiecie kolbuszowskim z Kolbuszowy do Sokółowa.

Wysoki Sejmie!

Bardzo ubogi powiat kolbuszowski nie ma nietylko ani kawałka kolei ale nawet najkonieczniejszych dróg w powiecie.

Chcąc ułatwić temu ubogiemu powiatowi budowanie nowych najniezbędniejszych dróg, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby bezzwłocznie przystąpił do przejęcia drogi powiatowej Kolbuszowa - Sokółów na fundusz krajowy.

Wnioskodawca:
Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Olearski, Siwula, Górkiewicz, Wójcicki, Pilch, Kędzior, Bojko, Witos, Bardl, Długosz, Serczyk, Żardecki.

Ls. 1626/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Okonia i tow. w sprawie jak najszybszego udzielenia wydatniejszej zapomogi powiatowi kolbuszowskiemu.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat kolbuszowski jest powiatem najbiedniejszym w Galicyi, gdyż posiada tylko wydmy piaszczyste, a jakkolwiek zniszczyły go ogromnie klęski elementarne, pomoc udzielona dotąd powiatowi jest prawie żadną,

zważywszy dalej, że jeżeli pomoc tej ludności natychmiast udzieloną nie zostanie, widmo głodu jej zagraża, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej przyznał powiatowi kolbuszowskiemu subwencyę zapomogową w kwocie 50 tysięcy koron.

Wnioskodawca:
Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Górkiewicz, Wójcicki, Pilch, Olearski, Serczyk, Krężel, Bardl, Bojko, Kędzior, Długosz, Żardecki, Siwula.

Ls. 1627/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Lwa Lewickiego i towarzyszy w przedmiocie bezzwłocznego dostarczenia środków żywności dla gmin pow. Żydaczów, położonych nad Dniestrem i innych.

W czasie klęsk elementarnych ubiegłego roku, ucierpiały liczne gminy położone nad Dniestrem, gdy wody Dniestru i jego dopływów wezbrane wystąpiły z brzegów i miesiącami całymi stały po polach, ogrodach i sianożęciach, niszcząc jarzynę, zboże i paszę.

Do gmin tych należą: Uście, Rozwadów, Nadiatycze, Kijowiec, Krupsko, Brzezina, Rozdół, Demenka poddnistrzańska, Demenka leśna, Wołcniów, Iwanowce, Żydaczów, Rogóźno, Hnizdyczów, Żurawków, Bereźnica królewska, Młyniska, Smuchów, Lubsza, Goleiszów, Żurawno, Włodzimirce, Mielnicz.

Wszystkie te gminy strasznie ucierpiały.

Powiat Żydaczów zaliczono do pierwszej klasy, jako najbardziej dotknięty,

pomoc jednak, jaką udzielono tym gminom jest prawie żadna.

W gminie Demenka leśna wybuchł tyfus głodowy, bydło sprzedane za bezcen, sztuka nawet za 20 K., część doznęta, reszta zaś ginie na motylicę, tak, że we wsi, liczącej 84 rodzin, jest dzisiaj zaledwie 30 sztuk bydła.

Zarobków we wsi niema żadnych, również i subwencji żadnych nie przyznano.

Tak wiarygodnie donosi Zwierzchność gminna i Urząd parafialny.

Inne gminy ucierpiały wskutek tego, że grunta ich nie zmeliorowane i nieodwodnione — skutkiem czego woda opadowa zatrzymując się na gruntach, spowodowała zniszczenie ziemiopłodów.

Do powyższych gmin należą: Pokrowce, Tejsarów, Pczany, Turady, Jusyptycze, Machliniec, Krechów, Terszawka, Dąbrówka, Lutynka, Monastyrzec i inne.

Jak donosi Urząd parafialny w Monastyrzu, we wsi wybuchł tyfus głodowy i jest tam obecnie 60 wypadków tej epidemii.

Do tego bydło ginie na motylicę.

Jak dowiadujemy się z drugiej strony, c. k. Starostwo w Żydaczowie przysłało na to wszystko 200 K. na 2800 dusz!

Zarobków niema żadnych, o naprawie dróg nikt nawet nie myśli, choć drogi tutaj jak najgorsze.

Bezwzględna pomoc konieczna.

Ośmielamy się upraszać:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie zarządził dostawę środków żywności dla ciężko dotkniętych gmin pow. Żydaczów, w szczególności w gminach, w których grasuje tyfus głodowy jak w Demence leśnej i Monastyrzu.

Wnioskodawca:

Lew Lewicki.

Dr. Kość Lewicki, Sandulak, Dr. Wanio, Terszakowiec, Dr. Korol, Dr. Nowakow-

ski, Winniczuk, Dr. Łahodyński, Ławruk, Dr. Petruszewicz, Metella, Kapuściński, Dr. Perfecki, Kochanowski.

Ls. 1628/14.

W n i o s e k n a g ł y

posła Lwa Lewickiego i tow. o zarządzenie bezzwłocznej regulacji rzeki Wisłok w pow. Sanok.

Rzeka Wisłok od lat wyrządza mieszkańcom gmin Surowica, Wiernejówka, Poławy, Tarnawka, Rudawka, Syniów, Besko pow. Sanok — ogromne szkody, urywając brzegi, zabierając ogrody i chaty (jak u Łeśka Jareckiego w Surowicy).

W r. 1912 i 1913. byli mieszkańcy tych gmin w niebezpieczeństwie życia, nie mówiąc o tem, że mieszkańcy niektórych gmin byli miesiącami pozbawieni wszelkiej komunikacji między sobą i ze światem.

Wobec tego ośmielamy się upraszać:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by bezzwłocznie przedsięwziął odpowiednie kroki w celu zabudowania względnie regulacji potoku Wisłok w pow. Sanockim, który wypływa z Wielkiego Wisłoka.

Wnioskodawca:

Lew Lewicki

Kość Lewicki, Wanio, Horbaczewski, Metella, Korol, Singalewicz, Perfecki, Terszakowiec, Nowakowski, Winniczuk, Łahodyński, Kapuściński, Petruszewicz, Kochanowski, Baczyński.

Ls. 1629 14.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie udzielenia nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych pogo-

rzelcom Antoniemu Szczurmiakowi w Komarowie i Teodorowi Szpakowi w Żniatynie (pow. Sokal).

Wysoki Sejmie!

Dnia 8. sierpnia 1913 spalił się w Żniatynie formalnie do cna gospodarz Teodor Szpak a kilka dni przedtem w Komarowie Antoni Szurmiak.

Przy tych pożarach spaliły się im wszystkie budynki i cały dobytek z wszelkim żywym i martwym inwentarzem tak, że zostali całkowicie bez dachu i chleba.

Ten nadzwyczajny rok nieszczęść elementarnych, ten czarny rok dla naszego włościństwa podniósł jeszcze grozę nieszczęścia, którego ofiarą padli obaj gospodarze, bo nawet ta tak zwyczajna w podobnych wypadkach pomoc ogółu mieszkańców dla nieszczęśliwych całkowicie jest wykluczona; nie mogą więc liczyć na żadną pomoc a widmo głodu wygląda z ocz ich i ich licznej rodziny, nędza zaś w jakiej pozostają przechodzi wszelkie możliwe granice.

Właśnie z uwagi na ten straszny katastrofalny rok zdaje się zupełnie usprawiedliwionem, by kraj i tym pogorzelncom przyszedł ze swą pomocą i dlatego podpisani załączając pod /./ poświadczenie Zwierzchności gminnej w Żniatynie z dnia 11. lutego 1914. — wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić nadzwyczajną zapomogę dla pogorzelnców Teodora Szpaka w Żniatynie (pow. Sokal) i dla Antoniego Szurmiaka w Komarowie (pow. Sokal), a to dla pierwszego z nich w wysokości 5000 K., dla drugiego zaś w wysokości 3000 K.

Wnioskodawca:
Dr. Roman Perfecki.

Lew Lewicki, Nowakowski, Kochanowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Kapuściński, Rożankowski, Kost' Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Winniczuk, Sandulak, Dumka.

Ls. 1630/14.

Wniosek nagły

posta Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie przyznania gminie Sawczyn powiatu Sokalskiego nadzwyczajnej bezwrotnej zapomogi z powodu gradobicia i niezwykłych szkód elementarnych, spowodowanych tegoroczną ulewą i powodzią.

Wysoki Sejmie!

Gmina Sawczyn, powiatu Sokalskiego, znalazła się w tym roku w niezwyczajnie przykrem położeniu z jednej strony z powodu niebywałego dotychczas gradobicia, które dotknęło gminę dnia 28. lipca 1913 r. — z drugiej zaś strony z powodu tegorocznych słoń i powodzi, które spowodowały kilkakrotne zamulenie ornych gruntów, sianożęci i pastwisk.

Te wszystkie ziemiopłody, które nie zdołał zniszczyć bezustanny deszcz, do reszty zniweczył wielki grad dnia 26 lipca 1913 r. — a że i dalej deszcze nie ustawały, stało się, że mieszkańcy Sawczyna stracili nawet te produkty rolne, które dojrzewają dopiero w jesieni tak, że obecnie panuje wśród nich ostatnia nędza i głód.

Wobec tych niezwykłych nieszczęść elementarnych, które nawiedziły gminę, okazuje się koniecznem przyjść gminie z natychmiastową i znaczną pomocą, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić udzielenie gminie Sawczyn pow. Sokal nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Dr. Roman Perfecki.

Makuch, Kost' Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Kapuściński, Dumka, Mettella, Lew Lewicki, Kochanowski, Rożankowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Sandulak.

Ls. 1631/914.

Wniosek nagły

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie przyznania gminie Uhrynów i Niesmycze pow. Sokal nadzwyczajnej zapomogi z powodu szkód, wynikłych z tegorocznych słoń i powodzi i zarządzonej kwarantanny dla bydła z przyczyny zarazy pyskowej i racicznej.

Wysoki Sejmie!

Gminy Uhrynów i Niesmycze znalazły się w tym roku w nadzwyczaj ciężkim położeniu, co usprawiedliwia wyjątkową publiczną pomoc, z którą im przyjść należy.

Tegoroczne nadzwyczajne słoń i powodzie, dotknęły bardzo ciężko obie te gminy, narażone swem niskim położeniem na częste zalewy gruntów i zamulenia przy każdej znaczniejszej ulewie tak, że mieszkańcy obu tych gmin utracili prawie wszystkie zbiory i ziemniaki tak w zbożu, paszy, jak i w okopowych roślinach, już przez samą tylko klęskę elementarną znalazły się nad brzegiem przepaści i ruiny.

Nieszczęście to zwiększyła nadto zaraza pyskowa i racicowa, która wybuchła w Uhrynowie. Z powodu tej zarazy zamknięto targi i zabroniono wyprzedzać bydło z domu tak w Uhrynowie, jak również w sąsiedniej gminie Niesmycze w nadgranicznej 1-kilometrowej przestrzeni, która to przestrzeń przechodzi przez najważniejszą część tej wsi, a to z powodu bliskiego położenia domów i zabudowań ośrodka wsi od granicy uhrynowskiej.

Ta kwarantanna istnieje już od 5-ciu miesięcy i tak już wyczerpała wszystkie możliwe zapasy, jakie udało się mieszkańcom uratować przy tegorocznych ulewach, że gmina Uhrynów i wspomniana wyżej część gminy Niesmycze znalazły się w przymusowym

położeniu wysprzedania za bezcen swego bydła, wskutek czego zagrożone są oczywiście ruiną i nędzą.

Wobec tych nadzwyczajnych — nie tylko elementarną katastrofą spowodowanych nieszczęść — lecz także z powodu szkód, wyrządzonych zarządzeniami sanitarnymi — podpisani wnioskują:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Udzielenie gminom Uhrynów i Niesmycze powiatu Sokal nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych;
2. Wezwanie c. k. Rządu, ażeby przyszedł tym gminom ze znaczniejszą pomocą z państwowych funduszków, przeznaczonych na przeciwdziałanie zarazie bydłowej.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Makuch, Kost' Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Kapuściński, Dumka, Metella, Lew Lewicki, Kochanowski, Rożankowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Sandulak.

Ls. 1682/1914.

Wniosek nagły

posła Hryńka Terszakowca i towarzyszy w sprawie bezzwłocznej bezpłatnej dostawy środków żywności dla głodujących gmin, a to: Mostów, Terszakowa, Kołodrub, Monastyrca, Powerhowa, Susułowa, Podolca, Czajkowic, Pohorzec, Dołobowa, Błóźwi dolnej, Ostrowa, Zagórza, Porzecza zadwórnego i Birczy w powiecie Rudki.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że naprowadzone gminy są zagrożone głodem z powodu całkowitego zniszczenia płodów ziemnych, spowodowanego nieustającymi wylewaniami Dniestru i jego dopływów Wereszycy, Strwiąża i Tyśmienicy i to w tak znacznym stopniu, że zdołano zebrać ma-

ximum 10% wszystkich ziemiopłodów, — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie zarządził bezpłatną dostawę dla wspomnianych gmin po 100 q m. kukurudzy na jedną gminę, w celu zapobieżenia wybuchowi tyfusu głodowego.

Uprasza się o odesłanie wniosku do komisji zapomogowej.

Wnioskodawca:

Hryńko Terszakowicz.

Singalewicz, Ławruk, Sandulak, Hołubowicz, Horbaczewski, Makuch, Staruch, Metella, Kiweluk, Rożankowski, Założeniecki, Kapuściński, Wanio, Nowakowski.

Ls. 1683/914.

Wniosek nagły

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. w sprawie koniecznej potrzeby bezzwłocznego udzielenia pogorzalcem w Kamionce strumiłowej zapomogi z funduszków państwowych i krajowych.

Dnia 18. lutego b. r. nawiedził lwowskie przedmieście gminy Kamionka strumiłowa wielki pożar, który zniszczył całkowicie zabudowania i cały dobytek następujących pogorzalców:

1. Włodzimierza Łyska na ogólną szkodę	6.000 K.
2. Iwana Łyska na ogólną szkodę	5.000 „
3. Pawła Teśluka na ogólną szkodę	3.600 „
4. Wdowy Anny Pańków na ogólną szkodę	5.000 „
5. Horpyny i Pawła Robaka na ogólną szkodę	5.000 „
6. Michała Kuźmycza na ogólną szkodę	5.000 „
7. Kościa Sereży na ogólną szkodę	3.000 „

8. Mikołaja i Michała Rze- połowskiego na ogólną szkodę	5.000 K
9. Wasyla Kruka na ogólną szkodę	1.000 „
10. Stefana Kuca na ogólną szkodę	4.000 „
11. Iwana Szyszkiewicza na ogólną szkodę	5.500 „
łączna szkoda wynosi więc .	48.000 K.

Wspomnianym gospodarzom zgorzały wszystkie zapasy zboża, paszy, żywności i narzędzia gospodarskie. Niektórzy z nich ponieśli straty w żywym inwentarzu.

Prócz wyszczególnionych pogorzalców ucierpiał także przy tej katastrofie, Wasyl Hryniuk, całkiem biedny mieszczanin, który cały swój dorobek w zbożu miał złożony w stodole Michała Kuźmycza, która również się spaliła. Szkoda Wasyla Hryniuka wynosi 690 K.

Zważywszy, że nieszczęśni pogorzalcy już wskutek znanego nieurodzaju lat poprzednich byli w krytycznym położeniu finansowem, to obecna szkoda, wyrządzona im przez wspomniany pożar, równa się całkowitej ruinie, bo pozbawieni są oni mieszkania, zapasów żywności dla siebie i zapasów paszy dla bydła. Spalone budynki były wprawdzie ubezpieczone, jednak na kwoty bardzo niskie. Ogólnie znana nędza wśród mieszkańców wyklucza możliwość jakiegokolwiek miejscowej pomocy dla wymienionych poszkodowanych, przeto koniecznem jest przyjscie tym nieszczęśliwcom z pomocą z funduszków państwowych i krajowych.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie wyasygnował odpowiednią zapomogę z funduszków państwowych dla wyliczonych 12 pogorzalców w Kamionce strumiłowej;

2. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby bezzwłocznie wyznaczył i przesłał dla tych pogorzalców z funduszków krajowych jak najznaczniejszą zapomogę.

Ze względów formalnych należy przekazać ten wniosek nagły komisji zapomogowej do załatwienia.

Wnioskodawca:

Włodzimierz Singalewicz.

Kost' Lewicki, Horbaczewski, Kiweluk, Wanio, Kochanowski, Staruch, Petruszewicz, Kurowiec, Metella, Hołubowicz, Cegielski, Terszakowicz, Perfecki, Makuch, Kapuściński, Rożankowski, Kormosz, Baczyński.

Ls. 1632/1914.

W n i o s e k

posła Grzegorza Terszakowca i tow. w sprawie założenia 6-kl. szkoły „miejskiego typu“ z ruskim językiem wykładowym w Komarnie.

Wysoki Sejmie!

Gmina Komarno pow. Rudki ma 6-kl. szkołę żeńską i męską (miejskiego wyższego typu) z polskim językiem wykładowym, do której uczęszcza ponad 800 dzieci narodowości ruskiej, polskiej i żydowskiej, z czego na narodowość ruską przypada 396 dzieci, które tego roku uczęszczają do szkoły, a około 80 dzieci jest uwolnionych od nauki, tak, że razem ruskich dzieci obowiązanych do nauki jest 476; resztę stanowią dzieci polskiej i żydowskiej narodowości.

Gmina Komarno ma 5.875 mieszkańców, z czego na Rusinów przypada 2.183, na Polaków 1.174, a na Żydów 2.508 dusz.

Z wyżej przytoczonych dat wynika, że Rusini m. Komarna są w swoich prawach pokrzywdzeni, a to tem więcej, że w obecnej szkole na 19 sił nauczycielskich jest tylko 1 Rusin stały, a jeden Rusin i jedna Rusinka prowizorycznie, tak, że nawet niema komu przygotować ruskich dzieci do ruskich szkół średnich, bo wszyscy obecni nauczyciele polskiej narodowości, to przeważnie ludzie z Galicyi zachodniej, którzy nie znają ruskiego języka.

Dlatego więc podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie poczyniła przygotowania, mające na celu założenie 6-kl. szkoły miejskiego typu tak męskiej jak i żeńskiej z ruskim językiem wykładowym w Komarnie.

Wnioskodawca:

Grzegorz Terszakowicz.

Makuch, K. Lewicki, Horbaczewski, Sandulak, Singalewicz, Wanio, Kiweluk, Kurowiec, Perfecki, Metella, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Ławruk.

Ls. 1.633/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

W n i o s e k

posła dra Michała Nowakowskiego i tow. w sprawie założenia szkoły kuśnierskiej w Bohorodczanach.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że przemysł białoskórniczy w Bohorodczanach dawał niegdyś sposób do życia prawie całej ludności w Bohorodczanach,

zważywszy, że w całej okolicy Bohorodczan w mieście Sołotwinie i miasteczku Liścu również przemysł kuśnierski ongi był niezwykle rozpowszechniony a teraz upada — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jak najrychlej, a najpóźniej od początku roku szkolnego 1914/15 przystąpił do założenia szkoły kuśnierskiej w mieście Bohorodczanach.

Wnioskodawca:

Nowakowski.

Wanio, Sandulak, Kapuściński, Metella, Staruch, Makuch, Terszakowicz,

Baczyński, Dumka, Kormosz, Rożankowski, Kochanowski, Lew Lewicki, Kiweluk.

Ls. 1.634/1914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek

Dr. Teodora Wania i tow. w sprawie przyznania stałej subwencji dla Towarzystwa im. Markiana Szaszkiewicza w Złoczowie.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo im. Markiana Szaszkiewicza w Złoczowie ma za cel statutem określony pielęgnowanie kultu Markiana Szaszkiewicza, który w Galicyi pierwszy powołał do życia ukraińską mowę, a tem samem położył podwaliny do naszego narodowego odrodzenia. W tym celu Towarzystwo postawiło w miejscu urodzenia Szaszkiewicza w Podlesiu okazały krzyż i wznosi mogiłę na Białej górze w Podlesiu — oraz utrzymuje w Podlesiu pamiętki odnoszące się do życia i działalności naszego poety. W ten sposób stało się Podlesie miejscem pielgrzymek narodowych.

Utrzymanie pamiętek i mogiły wymaga znacznych wkładów rocznie — sama budowa krzyża kosztowała 20.000 K, a Towarzystwo im. Szaszkiewicza nie mając własnych funduszy, zmuszone jest zwrócić się do ofiarności publicznej.

Z uwagi na wysokie i szlachetne zadanie proszą podpisani o uwzględnienie niniejszego wniosku oraz odesłanie go do komisji budżetowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Do budżetu krajowego na rok 1914 wstawia się dla Towarzystwa im. Markiana Szaszkiewicza w Złoczowie stałą subwencyę w kwocie 1.400 K rocznie na utrzymanie pomnika Markiana Szaszkiewicza w Podlesiu“.

Wnioskodawca:
Wanio.

Cegielski, Kiweluk, Kapuściński, Ławruk, Nowakowski, Winniczuk, Metella, Dumka, Makuch, Załoziecki, Horbaczewski, Staruch, Kochanowski, Petruszewicz, Czechowicz.

Ls. 1635/1914.

Wniosek

posta Winniczuka i tow. w sprawie regulacji rzeki Bystrzycy nadwórniańskiej pod miejscowością Opryszowce w powiecie Stanisławowskim.

Wysoki Sejmie!

Obok samej wsi Opryszowce płynie półkolem Bystrzycy nadwórniańska, a przez wieś odpływa od niej młynówka.

Rzeka ta zniszczyła już wiele gruntów włościańskich, a zmieniając swe koryto, zbliża się coraz bardziej do wsi i zachodzi obawa, że przy najbliższym wylewie wody zaleje wieś i cerkiew.

Plany regulacji mają być gotowe, lecz Bóg wie, kiedy zacnie się wykonywanie tejże, a tymczasem ludzie we wsi niepewni, czy kiedy w nocy nie będą zmuszeni wskutek powodzi z chałup uciekać, chcąc życie ratować.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do wykonania regulacji Bystrzycy nadwórniańskiej pod wsią Opryszowce powiatu stanisławowskiego.

Wnioskodawca:
Winniczuk.

Wanio, Baczyński, Metella, Kiweluki Ławruk, Sandulak, Dumka, Łahodyński, Hołubowicz, Kost' Lewicki, Rożankowski, Kapuściński, Kochanowski, Makuch, Horbaczewski, Nowakowski, Staruch.

Ls. 1.636/1914.

Wniosek

posta Dra Łahodyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ruskim

(ukraińskim) językiem wykładowym w Nadwórnej.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Nadwórna liczący 90.405 dusz, nie posiada ani jednej średniej szkoły, wobec czego mieszkańcy tego powiatu walczą z niezwykle trudnościami, aby swym dzieciom dać możliwość wyższego wykształcenia. Chcąc ten brak choć w części usunąć, założono przed kilku laty w Nadwórnej, staraniem miejscowej filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, prywatne kursa gimnazjalne z ruskim językiem wykładowym, na których przygotowuje się uczniów do niższych klas gimnazjalnych. Te kursa, utrzymywane wyłącznie z dobrowolnych datków ludności i opłat uczniowskich, których liczba słuchaczy dochodzi do 100, świadczą najwymowniej o potrzebie gimnazjum w Nadwórnej.

Zważywszy, że ludność powiatu jest przeważnie narodowości ruskiej (74%), podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do bezzwłocznego założenia państwowego gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Nadwórnej.

Wnioskodawca:
Łahodyński.

Nowakowski, Wanio, Singalewicz, Kapuściński, Kurowiec, Dumka, Ławruk, Sandulak, Hołubowicz, Kochanowski, Makuch, Perfecki, Horbaczewski, Kiweluk, Tryłowski.

Ls. 1637/1914.

W n i o s e k

posła Dra Łahodyńskiego i tow. w sprawie założenia 4-klasowych szkół ludowych w Nadwórnej i Delatynie z ukraińskim (ruskim) językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Nadwórna, liczący 66.391 mieszkańców ruskiej narodowości (74%) nie posiada ani jednej szkoły ludowej wyższego typu z ruskim językiem wykładowym, chociaż ludność miast Nadwórnej i Delatyna należy w większej połowie do narodowości ruskiej.

Rada gminna i powiatowa w Nadwórnej uchwały już przed kilku laty domagać się założenia przynajmniej ruskich klas równorzędnych przy tamtejszej szkole ludowej z językiem wykładowym polskim, lecz mimo pisemnych próśb i deputacyj ludności, c. k. Rada szkolna krajowa ignoruje nawet te skromne żądania miejscowych czynników kompetentnych.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową do bezzwłocznego założenia cztero-klasowych szkół ludowych z ruskim językiem wykładowym w Nadwórnej i Delatynie, powiatu nadwórniańskiego,

Wnioskodawca:
Łahodyński.

Kiweluk, Baczyński, Kapuściński, Kurowiec, Makuch, Perfecki, Kochanowski, Singalewicz, Horbaczewski, Dumka, Sandulak, Ławruk, Tryłowski, Hołubowicz, Nowakowski.

Ls. 1638/1914.

We Lwowie, dnia 18 lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. w sprawie budowy kolei żelaznej Stanisławów-Łysiec-Bohorodczany-Sołotwina-Porohy.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat polityczny Bohorodczany niema dotychczas ani jednego kilometra kolei żelaznej;

zważywszy, że komunikacja w powiecie bohorodczańskim jest w fatalnym stanie;

zważywszy, że pow. Bohorodczany posiada wielkie bogactwa naturalne w drzewie, nafcie, wosku ziemnym, kamieniu;

zważywszy, że przemysł w powiecie tym z powodu prymitywnych środków komunikacji nie może się rozwijać;

zważywszy, że również skutkiem braku kolei upadł rozpoczynający się przemysł białoskórniczy i garbarski, a także pięknie rozwijające się rzemiosła tkackie i szewskie obecnie w powiecie prawie zupełnie upadły — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uznaje konieczną potrzebę budowy kolei żelaznej Stanisławów-Bohorodczany - Sołotwina - Porohy, kosztem kraju przy pomocy skarbu państwa i poleca Wydziałowi krajowemu poczynić natychmiast przedwstępne kroki, pomiary i kosztorysy w celu uskutecznienia tej budowy.

Wnioskodawca:

Dr. Michał Nowakowski.

Baczyński, Rożankowski, Kapuściński, Kochanowski, Terszakowiec, Staruch, Kiweluk, L. Lewicki, Wanio, Dumka, Sandulak, Metella, Kormosz, Makuch.

L. s. 1639/1914.

W n i o s e k

posła Lwa Lewickiego i tow. w przedmiocie rozszerzenia ruchu towarowego na kolejce wąskotorowej Osmołoda-Broszniów (pow. Dolina) na ruch osobowy.

Wysoki Sejmie!

Całe terytorium od stacyi kolei żelaznej Krechowice Rożniatów aż do Beskidu, na przestrzeni około 70 klm. sze-

rokości, a jeszcze znaczniejszej długości, niema żadnej kolei i ludność załatwia wszystkie swoje interesy w dalszych miastach, czy miasteczkach, odbywając trzydniowe podróże pieszo, względnie wozem po złych przeważnie drogach.

Kilkadziesiąt tysięcy ludzi cierpi na tem niemało tembardziej, że w okolicy wzrósł przemysł drzewny i naftowy.

Chociaż czynniki miarodajne oświadczyły się za tem, aby istniejącą wąskotorową kolejkę Broszniów-Osmołoda rozszerzyć także na ruch osobowy, sprawa oczekuje ostatecznego załatwienia w c. k. Ministerstwie kolei, jakkolwiek wszystko za tem przemawia.

Z uwagi na to prosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby sprawę rozszerzenia ruchu na kolejce wąskotorowej Broszniów-Osmołoda także na ruch osobowy jak najrychlej załatwił.

Wnioskodawca:

L. Lewicki.

Kost' Lewicki, Sandulak, Kormosz, Terszakowiec, Metella, Kapuściński, Korol, Perfecki, Baczyński, Nowakowski, Winniczuk, Łahodyński, Ławruk, Petruszewicz, Singalewicz, Kochanowski.

L. s. 1640/1914.

We Lwowie dnia 20 lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dr. Romana Perfeckiego i tow. w sprawie gospodarki leśnej w kraju.

Wysoki Sejmie!

Wobec tego, że rabunkowa gospodarka, jaką prowadzi wielka część właścicieli lasów, przyjęła już tak zagrażające formy, że grozi wprost zupełnym wyniszczeniem lasów w naszym kraju, stanowiących własność prywatną;

wobec tego, że spekulacyjny handel wszelkim materiałem z naszych lasów, a zwłaszcza drzewem budowlanem, od-

bywa się przy pomocy mnóstwa tartaków spekulantów prawie wyłącznie z zagranicy kraju i państwa;

wobec tego, że to niszczenie lasów i wywóz drzewa po za granice kraju spowodowały tak dotkliwy brak drzewa budulcowego, a nawet opałowego, że już dziś olbrzymie obszary naszego kraju za żadną cenę nie mogą dostać drzewa na budowę, a z powodu zupełnego braku drzewa opałowego muszą palić słomą i że nawet w tych częściach kraju, gdzie jeszcze pozostały resztki lasów, ceny na drzewo tak wzrosły, że nasza ludność nie jest w stanie je zakupić;

wobec tego, że prócz rabunkowego wyrębywania lasów dla braku kontroli przez całe lata zręby nie są zalesiane, a nawet wskutek lekkomyślnie udzielanych zezwoleń na korczunek ogromne obszary zmieniły swą kulturę z leśnej na rolną;

wobec tego, że tego rodzaju gospodarka lasowa w naszym kraju, pozabawiająca nasz kraj lasów, stała się główną przyczyną tych wielkich klęsk elementarnych, które corocznie kraj nasz nawiedzają, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jaknajsurowiej przestrzegał przepisów ustawy o wyrębie lasów i utrudniał zakładanie tartaków w naszym kraju, jak również, by dla uniemożliwienia, względnie utrudnienia wywozu drzewa z Galicyi zaprowadził jak najrychlej wysokie cła ochronne na drzewo.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Kost' Lewicki, Horbaczewski, Kapuściński, Singalewicz, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Terszakowiec, Sandulak, Nowakowski, Lew Lewicki, Kochanowski, Rożankowski.

L. s. 1641/1914.

We Lwowie, dnia 20. lutego 1914.

W n i o s e k

pośła Dra Romana Perfeckiego i tow.

w sprawie urządzenia na krajowym gościńcu koło Krystynopola pow. Sokal obok mostu nad Bugiem koło wsi Bendiuha trzech przepustów dla wody przecinających ten gościniec i umożliwiających odpływ wody.

Wysoki Sejmie!

Krajowy gościniec koło Krystynopola pow. Sokal przecinający koło wsi Bendiuha rzekę Bug, zbudowany jest na nasypie kilkokilometrowym, który wiedzie samym środkiem rozległych kilku kilometrowych sianożęć okolicznych wsi Bendiuha, Parchacz i Puzdymir.

Mimo, że w tem miejscu wpadają do Bugu jeszcze dwie rzeki znaczniejsze Rata i Sołokija i przez to masa wody w Bugu nagle staje się znaczniejszą, jak w górnym jego biegu, istnieje tam tylko jeden most, co powoduje, że przy najniższem podniesieniu się wody w Bugu, woda, nie mogąca się zmieścić w wąskim przekopie pod mostem, rozlewa się po sianożęciach po obu stronach długiego nasypu gościńca, a nie mając nigdzie przepustów na drugą stronę gościńca, tworzy wiecznie niewysychające bagna i niszczy zupełnie te sianożęcia.

Rokroczne szkody, jakie powstają z tej przyczyny dla właścicieli tych sianożęć, które w minionym katastrofalnym roku wskutek swych rozmiarów pozabawiły zupełnie wyżej wymienione gminy paszy dla bydła doprowadziły właścicielstwo tych okolic do całkowitej ruiny, jak również względ na całość nasypu tego gościńca, który cały ulega zamuleniu przez tę rozlewającą się po sianożęci wodę, wreszcie względy sanitarne usunięcia tych wszystkich bagien, które potworzyły się na sianożęciach i szerzą po okolicy wszelkie chorobotwórcze zarazki, nakazują ostatecznie postarać się o należyty odpływ tej wody z sianożęć, a najlepszym i najtańszym na to środkiem jest jaknajrychlejsze urządzenie koło wspomnianego mostu na Bugu

przynajmniej trzech przepustów, przekopów, które przecinając gościniec, umożliwiłyby odpływ wody.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Urządza się z funduszów krajowych na gościńcu krajowym koło Krystynopola przy moście na Bugu obok wsi Bendiuha (pow. Sokal) przynajmniej trzy przepusty (przekopy), przecinające ten gościniec i umożliwiające odpływ wody.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Makuch, K. Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Sandulak, Dumka, Terszakowicz, Kurowiec, Kapuściński, Nowakowski, Winniczuk, Petruszewicz, L. Lewicki.

L., s. 1642/1914.

W n i o s e k

posła Dra Petruszewicza i towarzyszy w przedmiocie zmiany § 3 regulaminu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem przyjętego dnia 17. października 1907 r.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przepisy § 3 regulaminu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem, uchwalone na posiedzeniu Sejmu dnia 10. października 1907 r. w tekście dotychczasowym uchyla się i na przyszłość ma § ten brzmieć:

§ 3.

Posiedzenia Sejmu krajowego są jawne. Wyjątkowo może być posiedzenie tajne, jeżeli tego zażąda albo przewodniczący, albo przynajmniej pięciu członków Izby, a po usunięciu publiczności Sejm za tem się oświadczy bez dyskusyi (§. 34. st. kr. z d. 26. lutego 1861.)

Jezykiem urzędowym Sejmu są języki krajowe: polski i ruski (ukraiński) Oba języki są równouprawnione w Sejmie i jego komisjach. Na wniosek w jednym z języków krajowych następuje odpowiedź w języku wniosku, na inne wnioski odpowiedź w jednym z języków krajowych.

Przy stawianiu i uzasadnianiu wniosków, wnoszeniu interpelacji i przy rozprawach wolno używać tylko języka polskiego albo ruskiego (ukraińskiego).

Sprawozdania Wydziału krajowego i Komisji będą rozdawane członkom Sejmu krajowego w języku polskim i ruskim.

Za podstawę obrad i uchwał służą sprawozdania i teksty w obu krajowych językach.

Przy trzecim czytaniu będzie podany tekst polski i ruski pod uchwałę Izby.

Po uchwaleniu powyższej zmiany staje się ona obowiązującą.

Wnioskodawca:

Dr. Petruszewicz.

Kość' Lewicki, Makuch, Kochanowski, Kapuściński, Kurowiec, Nowakowski, Singalewicz, Kiweluk, Rożankowski, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Ławruk, Hołubowicz, Metella, Załoziecki, Okuniewski, Kormosz, Korol, Wanio, Horbaczewski, Cegielski, Łahodyński, Lew Lewicki, Staruch.

Ls. 1643/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła dra W. Baczyńskiego i tow. do Jego Ekscelencji Pana c. k. Namiestnika w sprawie popierania moskalofilskiego ruchu przez kierownika szkoły p. Jaworskiego w Żółtańcach pow. Żółkiew.

W wielkiej gminie Żółtańce pow. Żółkiew, liczącej około 5000 mieszkańców, kierownikiem 4-klasowej szkoły jest p. Jaworski, który zamiast zwalczać szko-

dliwy dla państwa moskalofilski ruch w gminie Żółtańce, szeroko znanej z tego, że jest ogniskiem rusofilskiego ruchu na cały okręg kulikowski, — sam łączy się z przewodcami rusofilskimi i odstępuje im salę szkolną na wszystkie moskalofilskie przedstawienia.

Postępowanie p. Jaworskiego jest tem bardziej szkodliwe i zasługuje na tem większą nagane, że jest ono wymierzone przeciw miejscowym ukraińskim towarzystwom, jak czytelnia Proświty, Kółko silskiego gospodarza, przeciw miejscowej ukraińskiej Spółce kredytowej i wogóle przeciw robocie miejscowego ukraińskiego duchowieństwa t. j. ks. dziekana Cypryana Jasienickiego i wikarego ks. Michała Prokurata, którzy szczerze zajmują się losem swych parafian i dokładają wszelkich starań, by wśród nich wykorzenie zupełnie moskalofilstwo.

I tak, gdy dnia 19. stycznia 1914 r. miejscowa czytelnia Proświty urządziła w swym lokalu przedstawienie amatorskie, p. Jaworski w porozumieniu z przewodcami moskalofilskiego ruchu w Żółtańcach, w gronie których są ludzie stojący w osobistym bliskim kontrakcie z moskalofilskim sztabem we Lwowie i którzy odbyli pielgrzymkę do Poczajowa, — odstąpił im bezpłatnie na ten sam dzień t. j. 19. stycznia 1914. i na tę samą godzinę salę szkolną, która bezpośrednio przytyka do lokalu czytelnia Proświty.

P. Jaworski, odstępując bezpłatnie salę szkolną na moskalofilskie przedstawienie, uczynił to z rozmysłu, ażeby ukraińskiej czytelnia Proświty zrobić konkurencyę i wzmocnić moskalofilski ruch we wsi, — wykonał zaś to wyłącznie na własną rękę, nie prosząc nawet o zezwolenie odstąpienia sali szkolnej przewodniczącego miejscowej Rady szkolnej t. j. miejscowego proboszcza ks. Jakóba Ankiewiczza.

Na zarzuty członków miejscowej rady szkolnej, że samowolnie i bez-

prawnie odstępuje salę szkolną na moskalofilskie przedstawienia, odpowiedział p. Jaworski, że zarząd szkoły jest obowiązany na mocy kontraktu najmu odstępować salę wspomnianą szkolną moskalofilskiemu tow. im. Kaczковского w Żółtańcach na amatorskie przedstawienia i zebrania. — Tymczasem jest to zwyczajny wykręt, bo lokal, gdzie mieści się wspomniana sala szkolna, jest własnością gminy, a nie prywatną własnością czytelnia im. Kaczковского, w kontrakcie zaś niema i nie było wzmianki, by zarząd szkoły musiał odstępywać wspomnianą salę szkolną na moskalofilskie przedstawienia.

To wszystko czyni p. Jaworski dla utrzymania i wzmocnienia moskalofilskiego ruchu we wsi, bo gdy n. p. dnia 19. grudnia 1913 roku miejscowi ukraińscy, księża i ukraińskie nauczycielstwo chcieli urządzić dla dziatwy szkolnej przedstawienie „Podarek św. Mikołaja“ i przy tej sposobności rozdać podarki między dziatwę szkolną, — p. Jaworski nie zezwolił na użycie sali szkolnej na przedstawienie dziecięcej sztuczki „Podarek św. Mikołaja“, przeznaczonej wyłącznie dla dziatwy szkolnej.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy Waszej Ekscelencyi, jako przewodniczącemu c. k. Rady szkolnej krajowej wiadomo, że p. Jawoski, kierownik 4-klasowej szkoły ludowej w Żółtańcach pow. Żółkiew, popiera moskalofilski ruch w gminie, a przewodcom moskalofilskim odstępuje salę szkolną na przedstawienia i zebrania;

2) Czy Wasza Ekscelencya zamyśla pociągnąć do dyscyplinarnej odpowiedzialności wspomnianego p. Jaworskiego za jego bezprawne postępowanie i co na przyszłość zamyśla zarządzić, by podobne fakty nie powtarzały się.

Interpelant.

Dr. Włodzimierz Baczyński.

Kość Lewicki, Kiweluk, Cegielski, Horbaczewski, Kochanowski, Rożankowski,

Winniczuk, Kormosz, Terszakowiec, Makuch, Hołubowicz, Łahodyński, Wanio, Metella.

L. s. 1644/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra W. Baczyńskiego i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana c. k. Namiestnika w sprawie zamianowania moskalofilskich nauczycieli do filii c. k. Akademickiego gimnazjum we Lwowie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała niedawno do filii c. k. akademickiego gimnazjum we Lwowie dwóch moskalofilskich nauczycieli, a to pp. Dra Zawadowskiego i Smetańskiego, mimo że wspomniane gimnazjum posiada narodowy ukraiński charakter, gdzie profesorami i nauczycielami powinni być przede wszystkim ludzie o narodowych ukraińskich przekonaniach i pomimo, że c. k. Radzie szkolnej było wiadomem, że obaj wspomniani panowie zaliczają się do partyi rusofilskiej i w rusofilskich towarzystwach biorą czynny udział.

Fakt zamianowania dwóch rusofilskich nauczycieli do ukraińskiego gimnazjum wywołał wśród ukraińskiego społeczeństwa w kraju zrozumiałe niezadowolenie, bo przecież ukraińskie państwowe gimnazya nie są na to, ażeby w nich uczyli wrogowie ukraińskiej narodowości, którzy zaprzeczają jej prawa do uświadomienia narodowego. Sama sprawa zamianowania wspomnianych panów do filii c. k. akademickiego gimnazjum we Lwowie została przeprowadzona wbrew postanowieniom regulaminu, bo o tej sprawie nie decydowało plenum c. k. Rady szkolnej krajowej względnie plenum jej sekcji dla szkół średnich i członkowie Rady szkolnej krajowej względnie jej sekcji dla szkół średnich nie wiedzieli o fakcie zamianowania wspomnianych panów nauczycielami filii c. k. akademickiego gimnazjum we Lwowie, bo nomina-

cyę przeprowadził na własną rękę p. wiceprezydent Dr. Dembowski, na którego też spadnie wyłącznie odpowiedzialność za powyższy fakt. Postępek p. wiceprezydenta Dra Dembowskiego w danym wypadku jest dla Ukraińców tembardziej rażący, bo w filii c. k. akademickiego gimnazjum we Lwowie uczy się znaczna ilość moskalofilskich wychowanków z moskalofilskich burs: Narodnego Domu, Stauropigii i św. Włodzimierza, więc przydzielenie do nauczycielskiej służby dwóch moskalofilów, z jednej strony wzmacnia szkodliwy moskalofilski ruch w gimnazjum, przeciw któremu systematycznie pracuje kierownik gimnazjum i całe grono nauczycielskie, z drugiej strony wywołuje niezadowolenie wśród szkolnej młodzieży, wśród nauczycieli i profesorów i wśród ogółu społeczeństwa ukraińskiego.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy wiadomy jest Waszej Ekscelencyi fakt zamianowania przez prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej względnie przez p. wiceprezydenta Dra Dembowskiego dwóch moskalofilskich nauczycieli pp. Zawadowskiego i Smetańskiego do filii c. k. akademickiego gimnazjum we Lwowie?

2. Czy Wasza Ekscelencya jest gotów zarządzić, ażeby na przyszłość mianowanie zastępców nauczycieli załatwiał plenum c. k. Rady szkolnej krajowej względnie jej sekcji dla szkół średnich a nie samo prezydium, ażeby odwołało z państwowych gimnazyów ukraińskich moskalofilskich nauczycieli i ażeby na przyszłość moskalofilskich nauczycielskich kandydatów nie przydzielano do służby w ukraińskich średnich państwowych gimnazyach?

Interpelant:

Baczyński.

Dr. Kost' Lewicki, Kochanowski, Kiweluk, Cegielski, Staruch, Kormosz, Metella, Makuch, Horbaczewski, Hołubowicz, Łahodyński, Wanio, Terszakowec, Rożankowski, Winniczuk.

Ls. 1645/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Makucha i tow. do c. k. Rządu, w sprawie postępowania c. k. Rady szkolnej krajowej co do przeniesienia nauczyciela Stetingera w Dubowcach, powiatu stanisławowskiego.

Nauczyciel Stetinger w Dubowcach zachowuje się w gminie wcale nie po nauczycielsku. Prowadzi z byłym naczelnikiem gminy Halukiem różne procesa karne, w których jako świadkowie występuje do 100 dzieci szkolnych. Przeciw niemu wpłynęło 42 doniesień karnych.

W celu uwolnienia gminy od tego rodzaju nauczyciela przedstawiła c. k. Rada szkolna okręgowa w Stanisławowie c. k. Radzie szkolnej krajowej we Lwowie wniosek na przeniesienie nauczyciela Stetingera z Dubowic na inną posadę.

Pomimo zachodzącej konieczności przeniesienia nauczyciela Stetingera z Dubowic, Rada szkolna krajowa nie przeniosła go dotychczas, a tenże dalej ku ogólnemu zgorszeniu włóczy setki dzieci jako świadków po sądach i zaniedbuje szkołę.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy J. E. Pan Namiestnik zechce wglądać w przedstawioną wyżej sprawę i czy nakaże zrobić raz porządek z nauczycielem Stetingerem w Dubowcach?

Interpelant:
Dr. Makuch.

Dumka, Sandulak, Łahodyński, Trylowski, Ławruk, Hołubowicz, Singalewicz, Baczyński, Perfecki, Horbaczewski, Keweluk, Kurowiec, Kapuściński, Kochanowski.

Ls. 1646/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Makucha i tow. do J. E. Pana Namiestnika w sprawie postępowania

nia c. k. Rady szkolnej krajowej co do przeniesienia nauczyciela Cicińskiego w Pawełczu, powiatu stanisławowskiego.

Nauczyciel Ciciński w Pawełczu, powiatu stanisławowskiego, prowadzi od dłuższego czasu wojnę z miejscowym proboszczem ks. Stefańczukiem. Ponadto jest on pokątnym pisarzem i pisarzem gminnym i pod firmą analfabety naczelnika gminy wyprawia różne dziwa w gminie, w szczególności z listą wyborczą przy wyborach do Rady gminnej w Pawełczu.

Wreszcie nauczyciel Ciciński został ukarany wyrokiem c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie za występki z § 303 u. k. (obraza religii).

Mając to wszystko na uwadze, przedstawiła c. k. Rada szkolna okręgowa w Stanisławowie c. k. Radzie szkolnej krajowej we Lwowie wniosek na przeniesienie nauczyciela Cicińskiego z Pawełcza na inną posadę.

C. k. Rada szkolna krajowa nie załatwiła dotychczas wniosku na przeniesienie, a nauczyciel Ciciński, powróciwszy ze Lwowa, gdzie robił starania o pozostawienie go na miejscu — chwali się publicznie, że Starosta i Inspektor nic mu nie robią, bo ma za sobą Prezydenta Dembowskiego i Namiestnika i ma u nich protekcję, dlatego zostanie we wsi, dopóki mu się zechce.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rada szkolna krajowa pociągnie do odpowiedzialności nauczyciela Cicińskiego za to, że ukarany został za obrazę religii z § 303 u. k.?

Czy J. E. Pan Namiestnik w obronie urzędowej powagi c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie zechce polecić c. k. Radzie szkolnej krajowej natychmiastowe załatwienie wniosku o przeniesienie nauczyciela Cicińskiego z Pawełcza na inną posadę?

Czy J. E. Pan Namiestnik pociągnie do odpowiedzialności nauczyciela Ciciń-

skiego za jego publiczne przechwałki i poniżenie władzy?

Interpelant:
Makuch.

Perfecki, Horbaczewski, Kiweluk, Kurowiec, Kochanowski, Dumka, Sandulak, Tryłowski, Łahodyński, Hołubowicz, Ławruk, Singalewicz, Wanio, Kapuściński, Nowakowski.

Ls. 1647/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nauczania języka ruskiego w szkole ludowej w gminie Biała, pow. Rzeszów.

Koło Rzeszowa 5 km. na południe, leżą ruskie gminy Biała i Zalesie, stanowiące jedną parafię.

Gmina Biała liczy około 2.000 mieszkańców, posiada szkołę 2-klasową o czterech siłach nauczycielskich. — Nauka odbywa się w języku polskim, wedle planu dla szkół 4-klasowych. Ruskich dzieci jest 156, a polskich 130 (z nauką dopełniającą). Rusini już od wielu lat starają się, by w szkole dzieci ich uczyły się ruskiego języka i chcą, by nauczyły się one przynajmniej czytać, aby mogły modlić się po rusku i śpiewać w cerkwi.

Gdy przed 10 laty obecny kierownik szkoły starał się o stałą posadę, a nie miał kwalifikacji do nauczania języka ruskiego, inspektor zwrócił mu podanie oświadczając, że na tę posadę trzeba mieć na świadectwie kwalifikacyjnym cenzurę z języka ruskiego, bo Rada szkolna krajowa nie da posady. Nauczyciel uzupełnił język ruski, posadę otrzymał, ale inspektor Zagrodzki zakazał uczyć po rusku.

Na miejsce Zagrodzkiego przyszedł Falkiewicz i zatrzymał status quo.

Gmina Biała wniosła podanie do Rady szkolnej okręgowej jeszcze w gru-

dniu 1911 r., potem urgowała i wysyłała deputację.

Wszystkie te starania nie odniosły żadnego skutku.

Podpisani zapytują:

Czy znane są c. k. Rządowi zabiegi gminy Białej pow. Rzeszów w sprawie nauczania języka ruskiego w tamtejszej szkole ludowej i czy zamyśla zadowolnić jej słuszne żądania?

Interpelant:
Makuch.

Dumka, Sandulak, Ławruk, Łahodyński, Tryłowski, Hołubowicz, Perfecki, Horbaczewski, Kiweluk, Kurowiec, Nowakowski, Kochanowski, Wanio, Singalewicz, Kapuściński.

L. s.1648/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Iwana Kurowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdziału akcji zapomogowej, a to rozdziału dostawy środków spożywczych przez rolnicze towarzystwo w Kałuszu dla głodującej ludności w Kałuskim powiecie.

Na posiedzeniu powiatowego ratunkowego Komitetu w c. k. Starostwie w dniu 17. lutego tego roku zawiadomił WPan Starosta Dr. Trembałowicz członków komitetu, że z przyznaných 36 wagonów środków spożywczych po znizowanych cenach przyznano c. k. galicyjskiemu gospodarskiemu Towarzystwu 13 wagonów, Kółku rolniczemu 17 wagonów, a „Silskiemu Gospodarowi“ tylko 6 wagonów.

Kałuski polityczny powiat jest wyłącznie ruski, bo liczy około 85% ludności ruskiej, zgrupowanej w 30 kółkach Towarzystwa „Silski Gospodar“. W kałuskim powiecie są dwie (2) filie tego Towarzystwa, a to w Kałuszu i miasteczku Wojniłowie. Obie filie z kółkami liczą ponad 10.000 członków.

Dla tych czysto wiejskich gospodarskich organizacji przysłano tylko sześć (6) wagonów środków żywności, — natomiast dla c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, które w kałuskim powiecie ma zaledwie 200—300 członków i to po większej części członków obszarów dworskich i gospodarzy Mazurów-kolonistów, przyznano 13 wagonów. Zarządowi kółek rolniczych przyznano aż 17 wagonów, chociaż Towarzystwo to ma zaledwie kilkuset członków, a dalej Kółka rolnicze żądają, żeby potrzebujący środków spożywczych wpisywali się jako członkowie i płacili wkładki członków po dwie (2) korony, jak to miało miejsce we wsi Bereźnica.

Towarzystwo gospodarskie żąda również, żeby włościanie byli członkami c. k. Towarzystwa gospodarskiego, zniżając z dobrego serca wkładkę członka z 10 K na 5 K, co delegat tegoż towarzystwa p. Władysław Rozwadowski na posiedzeniu powiatowego komitetu ratunkowego stwierdził.

Czy ten rozdział akcji zapomogowej jest sprawiedliwy, czy rozdział ten odpowiada potrzebom ludności kałuskiego powiatu?

Z końcem stycznia 1914 r. filie „Silskiego Hospodara“ w Kałuszu i Wojniłowie dostały od głównego zarządu „Silskiego Hospodara“ we Lwowie pouczenie, że mogą zbierać zamówienia w poszczególnych gminach dla głodujących gospodarzy, przyczem dostały druki do wypełnienia, które miały być potwierdzone przez naczelników odpowiednich gmin i Zarządy filii „Silskiego Hospodara“.

Filie „Silskiego Hospodara“ w Kałuszu i Wojniłowie wysłały natychmiast zamówienia wraz z zadatkami do Syndykatu „Silskiego Hospodara“ we Lwowie na jakich conajmniej 30 wagonów, a zamówień na 70 wagonów nie przyjęto, bo potrzebujący i głodni z przyczyny ubóstwa nie mogli byli złożyć takich zadatków, tylko częściowo. W najlepszej myśli przyjęto zamówienia i wy-

słano wypełnione druki do Syndykatu „Silskiego Hospodara“ we Lwowie. Głodni włościanie spodziewali się, że dziś — jutro nadejdą transporty środków spożywczych, gdy tymczasem dowiedzieli się delegaci ruscy powiatowego Komitetu ratunkowego w Kałuszu, że ich zamówienia nie będą wykonane i że całą akcyę zapomogową w czysto ruskim powiecie oddano polskim towarzystwom w tym celu, żeby podnieść autorytet polskich towarzystw, zasilić kasy tych Towarzystw wkładkami członków kilkuna-stu tysięcy głodnych włościan ruskich, a dalej żeby za państwowe austriackie pieniądze pomódz moskalofilstwu, wspomaganemu z jednej strony z państwowych funduszków rosyjskich a z drugiej strony z państwowego austriackiego skarbu.

W kałuskim powiecie, znanym z moskalofilstwa, gdzie przy przyjeździe arcyksięcia Karola Franciszka Józefa w roku 1912 moskalofilskie gminy pod przewodnictwem swoich księży dla zaznaczenia moskalofilstwa stawiały bramy tryumfalne, strażę honorowe z rosyjskimi odznakami, ażeby wspomódz stronników Moskwy, a wrogów austriackiego państwa i dynastji, c. k. galicyjskie towarzystwo gospodarskie może nieświadomie przyszło im w pomoc i wspomogło ich austriackim państwowym funduszem, przyjmując zgłoszenia z moskalofilskich gmin z wyłączeniem ruskiej ludności nieprzychylniej Rosji.

Akcya prowadzi się w ten sposób: zamówienia w poszczególnych gminach zbierali agenci moskalofilscy pod płaszczykiem, że akcyę zapomogową prowadzi „Obszczestwo Kaczkowskocho“ we Lwowie. Zebrane zamówienia wysłane do Lwowa zostały doręczzone c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu, a to wyjednało we Lwowie w Prezydium Namiestnictwa kontyngent 13 wagonów środków spożywczych.

Moskalofilska organizacya w powiecie kałuskim dostawia środki spożywcze dla ludzi i była po niższej ce-

nie, bo po 2—3 K niżej od rządowej zniżki. a to w ten sposób, że różnicę 2—3 K albo i więcej na 100 kg. płaci z zapomogowych pieniędzy z funduszków państwowych rosyjskich. I tak w ten sposób dostają moskalofile w kałuskim powiecie przy pomocy państwowych austriackich funduszków takie zniżki, że na przykład 100 kg. grysu loco gmina dostają za 5 kor. To samo dzieje się przy dostawie innych środków spożywczych.

Zapytujemy c. k. Rząd:

1. Z jakiej przyczyny są protegowane polskie gospodarskie Towarzystwa na niekorzyść ruskich w czysto ruskich powiatach?

2. Z jakiej przyczyny Towarzystwo Silskij Hospodar i jego Syndykat w opinii ruskiej ludności są dyskredytowane?

3. Z jakiej przyczyny moskalofilskie gminy są protegowane przez c. k. Rząd przy pomocy polskich gospodarskich Towarzystw, jak c. k. Towarzystwo gospodarskie, na niekorzyść rusko-ukraińskich gospodarzy w poszczególnych gminach kałuskiego powiatu?

4. Czy w terażniejszej chwili jest pożądaną taka gospodarka ze strony rządu poniżająca rusko-ukraińskie włościanstwo, a wspomagająca moskalofilstwo i ludność wrogą austriackiemu państwu, kosztem skarbu państwowego?

5. Co zarządzi, żeby głodująca biedna ruska ludność kałuskiego powiatu nie była wyzyskiwana przez polskie i moskiewskie organizacje i Towarzystwa.

Interpelant:
Kurowiec.

Kost' Lewicki, Kiweluk, Singalewicz, Makuch, Horbaczewski, Perfecki, Sandulak, Baczyński, Okuniewski, Nowakowski, Metella, Lew Lewicki, Petruszewicz, Terszakowiec, Kapuściński, Kochanowski, Dumka.

Ls. 1649/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Lwa Lewickiego i tow. do c. k. Rządu z powodu szerzenia się tuberkulozy w powiecie stryjskim i żydaczowskim.

Gminy Lisiatyce, Pukienice, Piatniczany, Uhersko, Wownia, Dobrzany, Dobrowlany i Kawczy Kał, powiatu Stryj, oraz Tejsarów, Derszów i inne sąsiednie wsie powiatu Żydaczów, należą do najniebezpieczniejszych gmin w naszym kraju.

Gminy te położone są nad bagnami. Małe potoki i rowy zabagniają ich pola i sianokosy, a przy większych spadach potoki te zalewają wyżej wspomniane wsie.

Potoki Kina i Wownia pięć razy zalały tego roku gminy Lisiatyce, Wownię i inne.

Wsie te rok cały stoją pod wodą.

Mieszkańcy po pas brodzą, chcąc dostać się z chaty do chaty.

Powyższe potoki są w zastraszający sposób zarażone bakcyliami tuberkulicznymi, a miliony komarów roznoszą tę zarazę.

W wyżej wspomnianych gminach jest napewne 80% zagrożonych tuberkulozą.

Tu nie można znaleźć nawet starszych ludzi, a ludzie umierają najczęściej na wybuch krwi.

Państwo z tych okolic niema zdrowego i dobrego żołnierza.

W powyższych gminach nawięcej sierót, bo rodzice ich umierają w samej sile wieku.

Wobec tego podpisani zapytują:

1. Czy Wysoki c. k. Rząd wie o tych niemożliwych warunkach sanitarnych w powiatach Stryj i Żydaczów, a w szczególności w gminach wyżej wspomnianych?

2. Czy Wysoki c. k. Rząd zechce poczynić kroki celem bezzwłocznego zarządzenia regulacji potoków Kiny i Wowni tudzież odwodnienia gruntów i osuszenia bagien i wogóle spowodować poprawę warunków sanitarnych w tych okolicach, by mieszkańcy przedwcześnie marnie nie ginęli.

Interpelant
Lew Lewicki.

Kost' Lewicki, Wanio, Terszakowiec, Metella, Kapuściński, Singalewicz, Korol, Sandaluk, Nowakowski, Winniczuk, Łahodyński, Ławruk, Petruszewicz, Kochanowski, Perfecki.

Ls. 1650/914.

Interpelacya

posła Lwa Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w przedmiocie nieuregulowania środkowej części rzeki Stryja w obrębie miasta Żydaczowa.

C. k. galicyjskie Biuro regulacji rzek, regulując rzekę Stryj, pominęło całkiem środkową jej część w okolicy miasta Żydaczowa przy robotach regulacyjnych.

Skutkiem tego zwiększył się bieg i spad wody, woda bowiem spadając ze znaczną szybkością, rozbija się o brzegi gruntów nadbrzeżnych, zrywa je i niszczy, a gdy w okolicy Żydaczowa rzeka tworzy skręty i kolana, woda spiętrza się i powoduje nieustanne wylewy.

W 1913 r. rzeka Stryj wystąpiła osiem razy i spowodowała nieobliczalne szkody na gruntach mieszkańców, pozrywała brzegi i zbliżyła się do miasta.

Wobec tego ośmielamy się zapytać:

Czy Wysoki c. k. Rząd wie o tej tak niedolnie przeprowadzonej regulacji i czy zamyśla poczynić bezzwłoczne zarządzenia w celu uzupełnienia regulacji rzeki Stryja i uchronienia okolicy m. Ży-

daczowa jak i samego m. Żydaczowa przed grozą zalewu.

Interpelant:
Lew Lewicki.

Terszakowiec, Nowakowski, Horbaczewski, Winniczuk, Łahodyński, Ławruk, Petruszewicz, Perfecki, Sandulak, Wanio, Metella, Kapuściński, Kochanowski, Singalewicz.

L. s. 1651/914.

We Lwowie, dnia 20. lutego 1914.

Interpelacya

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. do jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie masowego nakładania przez c. k. Starostwo w Sokalu na ludność Sokalskiego powiatu kar pieniężnych.

Wysoki Sejmie!

Niezliczona ilość kar spadła na ukraińską ludność Sokalskiego powiatu zaraz po sejmowych wyborach tak symptomatyczna, że zmusza nakoniec sprawę wywlec na światło dzienne.

Kary, nakładane przez c. k. Starostwo w Sokalu w swojej różnorodności, sposobie ich nakładania, w wysokości i niebywalej dotąd ilości, stosowane przytem w tak ciężkim i pełnym samych elementarnych nieszczęść roku, stały się wprost nieszczęściem dla ludności Sokalskiego powiatu i wydają się z powodu swojej mnogości, jawnych szykanowań i przesładowań tej ludności, bezlitośnem znęcaniem się ponad wszelkie zasady ludzkości i względy.

Głównie forma tych kar pieniężnych, a głównie sposób ich nakładania jest zaozność, brak przesłuchania świadków i wyłączne poleganie na samych doniesieniach, bez sprawdzenia ich.

Kary, jakie nakłada c. k. Starostwo w Sokalu, odnoszą się bądźto do kul-

czyków na świnie, bądźto do mniemanych przestępstw przepisów weterynaryjnych, do niezgłoszeń bydła do rejestru, względnie niewypisania ich z tychże, do przepisów policyi drogowej itp.

Jak masowe są te wszystkie kary, najdosadniej okazuje ten fakt, że Starostwo w Sokalu przydzieliło do tych spraw aż dwóch urzędników, którzy niczem innem nie zajmują się, jak nakładaniem tych kar.

Bezspornie, że ustawowe przepisy muszą być zachowane i wszelkie przestępstwa tychże powinny być ukarane, bo inaczej nie byłoby porządku, ani poszanowania ustaw

Jednak co innego jest należyte i sprawiedliwe wykonywanie ustaw i sprawiedliwe zarazem karanie wszystkich przestępstw, jeżeli zarazem ściśle bywają przestrzegane przepisy co do postępowania administracyjnego, a co innego tego rodzaju stosowanie tych przepisów, gdzie doniesienie żandarma, albo oglądacza, lub innego donosiciela jest alfą i omegą do zasądzenia, gdzie nie wysłuchuje się obrony podsądnego, nie sprawdza się sprawy, nie przesłuchuje się świadków i po największej części karze się ich zaoznie, a jeszcze do tego nakłada się drażące kary, nie uwzględniając żadnych okoliczności łagodzących, ani tak ciężkich, jak tego roku dla naszego włościaństwa stosunków gospodarczych, tego całkowitego przybicia nędzą, i nie stara się nawet zrozumieć, że w tych tak ciężkich czasach, w tym roku głodu i chłodu należy się powodować także ludzkością i względami i odpowiednio do tego stosować minimalne kary, a gdzie tylko można, ograniczać się tylko do samych nagan i upomnień, albo zagrożenia karami, jeżeliby to przestępstwo powtórzyło się.

Nie chcemy przypuszczać, że to masowe nakładanie kar dzieje się ze złości, albo z zemsty i może tylko wszelakie braki i pomyłki w postępowaniu

wypływają z zanadto wielkiej ilości spraw, jak i to, że w załatwianiu ich ledwie dwóch urzędników może dać sobie radę, jednak ze względu na ten szereg faktów, jakie zawsze i stale nas dochożą, a które udowadniają, że system karania w Sokalskim powiecie przybrał charakter zatrważający i przynosi wielką szkodę całej ludności tego powiatu, jak także w wysokości swego wymiaru przekracza stale granice ludzkości i względów. (Z reguły najniższa kara wynosi aż 2 korony). — W końcu ze względu na tegoroczną katastrofę elementarną, która tak silnie dała się odczuć ludności Sokalskiego powiatu, musimy żądać jak najprędszego wstrzymania takiego postępowania, jak również całkowitego odpisania nałożonych już kar.

Zapytujemy dlatego Jego Ekscelencję :

- 1) Czy wiadome mu są te fakty?
- 2) Czy skłonny jest wstrzymać to masowe nakładanie przez c. k. Starostwo kar pieniężnych na ludność Sokalskiego powiatu i polecić c. k. Starostwu w Sokalu, żeby ze względu na wyjątkowe stosunki tegoroczne, a w szczególności na tegoroczne a zeszłoroczne nieszczęścia, z wszelkimi względami zastosowywało przepisy karne, a z reguły wszelkie stosowanie pieniężnej, czy innej materialnej kary poprzedzało upomnienie, albo zagrożenie kary?
- 3) Czy J. Eksc. skłonny jest ze względu na powyższe stosunki odpisać wszystkie nałożone dotąd kary?

Interpelant:
Perfecki.

Makuch, Dr. Kost' Lewicki, Sandulak, Dumka, Petruszewicz, Łahodyński, Terszakowiec, Kurowiec, Kapuściński, Dr. Nowakowski, Lew Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Trylowski.

L. s. 1652 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego używania polskiego języka wykładowego w Głuchowie powiat Sokal.

Wysoki Sejmie!

Od niepamiętnych czasów w ludowej szkole w Głuchowie językiem wykładowym był język ruski ale następnie podstępem i bez zgody gminy przemieniono samowolnie język ruski wykładowy na polski.

Jednak w r. 1903. na posiedzeniu Rady gminnej z dnia 7. lutego r. 1903. uchwalono jednogłośnie przywrócić z powrotem język ruski jako wykładowy w Głuchowie.

Chociaż już przeszło 11 lat mija od dnia tej uchwały rady gminnej w Głuchowie i mimo tego, że w roku 1912 rada gminna znów zażądała wykonania tej zmiany i poleconem podaniem wysłanem do c. k. krajowej Rady szkolnej urgowała o jaknajenergiczniejsze ostateczne wykonanie tych swoich uchwał i wprowadzenie ich w życie, mimo tego dotąd jest język polski językiem wykładowym w ludowej szkole w Głuchowie a c. k. krajowa Rada szkolna nie zarządza nic, ażeby wreszcie wprowadzony został w ludowej szkole w Głuchowie ruski język jako wykładowy.

Dlatego podpisani zapytują:

Dlaczego c. k. krajowa Rada szkolna nie wprowadziła dotąd w życie wspomnianych wyżej uchwał rady gminnej w Głuchowie co do zmiany w ludowej szkole w Głuchowie polskiego języka wykładowego na ruski i co zamierza zrobić Wysoki c. k. Rząd, żeby szkolne władze usunęły natychmiast z ludowej szkoły

w Głuchowie polski język wykładowy a zaprowadziły język ruski.

Interpelant:
Dr. Roman Perfecki.

Kapuściński, Petruszewicz, Lew Lewicki, Łahodyński, Tryłowski, Sandulak, Kost' Lewicki, Dumka, Winniczuk, Kurowiec, Dr. Nowakowski, Terszakowiec, Horbaczewski, Singalewicz.

Ls. 1653/914.

Lwów, dnia 20. lutego 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie założenia przy c. k. gimnazjum w Sokalu paralelnych klas z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Założone w Sokalu gimnazjum z polskim językiem wykładowym wykazuje od samego początku swego założenia przewagę uczniów ukraińskiej narodowości nad uczniami Polakami i Żydami, co samo przez się jest całkiem zrozumiałem, bo gimnazjum założone jest w czysto ukraińskim powiecie, w którym liczba Polaków wraz z Żydami wynosi wszystkiego 28.1%, a Rusinów-Ukraińców aż 71.9% ludności.

Mimo rażącego wprost oczyszczenia tego gimnazjum z uczniów ukraińskiej narodowości, przewaga Rusinów nad Polakami i Żydami stale, nawet w wyższych klasach utrzymuje się, a w niższym gimnazjum wykazuje stale wielką przewagę w tym względzie, przyczem w pierwszej klasie przychodzi skonstatować prawie wyłączną frekwencję uczniów ukraińskiej narodowości.

Ten stale powtarzający się i zrozumiały fakt zmusił w r. 1911 rodziców uczniów pierwszej klasy tego gimnazjum ukraińskiej narodowości

domagania się założenia przy tem gimnazjum paralelnej klasy z ruskim językiem wykładowym.

Mimo tego, że dotyczące podanie zostało w swoim w czasie wniesione i mimo tego, że podpisy rodziców Ukraińców były sądowo zalegalizowane, Rada szkolna krajowa, chociaż ze strony wnoszących podanie zostały zachowane wszelkie ustawowe wymagania, a z osobna ponad 30 rodziców podpisało dotyczące podanie, nietylko, że nie założyła przy gimnazjum w Sokalu paralelnych klas z ukraińskim językiem wykładowym, ale nawet nie wydała żadnego dotąd postanowienia na to podanie.

Ponieważ, jak wspomniano, frekwencya w tem gimnazjum wykazuje, tak jak poprzednio, także w r. 1913 i 1914 nadwyżkę uczniów Ukraińców nad Polakami i Żydami, a w szczególności w niższych czterech klasach, a temsamem zachodzą wszystkie potrzebne wymogi do założenia przy gimnazjum w Sokalu paralelnych klas z ruskim językiem wykładowym conajmniej w niższym gimnazjum, przeto dziwnem i prawie prowokującym wydaje się postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej wobec ukraińskiej ludności powiatu Sokalskiego i dlatego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1) Dlaczego c. k. Rada szkolna krajowa nie spełniła dotąd wspomnianego wyżej żądania rodziców uczniów ukraińskiej narodowości c. k. gimnazjum w Sokalu co do założenia przy tem gimnazjum paralelnych klas z ruskim językiem wykładowym?

2) Co Wysoki c. k. Rząd jest skłonny zarządzić, żeby c. k. krajowa Rada szkolna natychmiast spełniła powyższe żądanie rodziców Rusinów i wszystkiej ukraińskiej ludności sokalskiego powiatu i natychmiast założyła przy c. k. gimnazjum w Sokalu paralelne klasy z ruskim językiem wykładowym co najmniej w najniższych czterech klasach.

Interpelant:
Perfecki.

Makuch, Dr. Kost' Lewicki, Dr. Nowakowski, Kochanowski, Sandulak, Dumka, Lew Lewicki, Petruszewicz, Terszakowicz, Kapuściński, Horbaczewski, Singalewicz, Rożankowski, Metella.

I.s. 1654 914.

Lwów, 20. lutego 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie niewydawania przez c. k. Starostwo w Sokalu przepustek przez granicę do Rosyi dla pogranicznej ludności powiatu sokalskiego.

Wysoki Sejmie!

Pograniczna ludność sokalskiego powiatu, związana ekonomicznymi interesami wszelkiego rodzaju z nadgranicznymi guberniami rosyjskiego Państwa do czasów ostatniego międzynarodowego naprężenia, uzyskiwała zawsze bez żadnych przeszkód przepustki przez granicę w celach zarobkowych.

Chwile międzynarodowego naprężenia spowodowały całkowite wstrzymanie ze strony c. k. Starostwa w Sokalu wydawania takich przepustek, co atoli było w tych czasach usprawiedliwionem.

Jednak te dni wojennej trwogi już dawno minęły i nastaly napowrót spokojne czasy, a mimo to c. k. Starostwo w Sokalu nadal utrzymuje w mocy te wszystkie zaostżenia przy wydawaniu przepustek przez granicę naszego państwa do Rosyi i nie daje mieszkańcom sokalskiego powiatu przepustek przez granicę, stawiając tego rodzaju ograniczenia, że ludność tego powiatu wcale nie może korzystać z tych praw.

Jeśli weźmie się pod uwagę, że poprzednie swobodne udawanie się naszej pogranicznej ludności sokalskiego powiatu do Rosyi na jarmarki i w celach za-

robkowych stanowiło nadzwyczajnie ważne źródło dochodów i że już aż zanadto ucierpiała ta ludność wskutek braku przepustek przez granicę naszego Państwa do Rosyi w czasie niedawnej wojennej trwogi, a jeśli dalej weźmiemy pod uwagę, że te wyjątkowe czasy, które wymagały wyjątkowych zarządzeń, już dawno minęły, a tem samem odpadły wszelkie przeszkody co do swobodnego udzielania tych przepustek, a jeśli w końcu weźmiemy pod uwagę i to, że z przyczyny niebywałej elementarnej katastrofy, która nawiedziła cały nasz kraj, a w szczególności cały sokalski powiat a specjalnie tę naszą nadgraniczną ludność, gdzie wylew Bugu kilka razy w przeciągu 1913 r. całkowicie zniszczył cały jej zarobek, przeto wskazanem jest pozwolić ludności naszej, aby mogła swobodnie przechodzić do Rosyi w celach zarobkowych. Wszystkie stosowane przez c. k. Starostwo w Sokalu ograniczenia przy wydawaniu przepustek przez granicę są srogim szykanowaniem biednej tej ludności, bezlitośnem pozbawianiem jej jedyne go teraz źródła zarobkowania i powiększając w zastraszający sposób tę nędzę, jaka zapano wała w tych częściach naszego państwa i naszego kraju, mogą spowodować w tej nadgranicznej okolicy tylko wzmoczenie odśrodkowych prądów przeciw państwu.

Wobec tego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

Czy byłby łaskaw zarządzić zniesienie terazniejszych ograniczeń przy wydawaniu przepustek przez granicę dla pogranicznej ludności sokalskiego powiatu ze strony c. k. Starostwa w Sokalu i polecić temu Starostwu swobodne wydawanie takich przepustek przez granicę państwa na jarmarki i targi odbywające się w nadgranicznych miejscowościach rosyjskiego państwa i w celach zarobkowych?

Interpelant:
Dr. Roman Perfecki.

Makuch, Dr. Kost' Lewicki, Dr. Nowakowski, Kochanowski, Dumka, Lew Lewicki, Petruszewicz, Kapuściński, Sandulak, Horbaczewski, Singalewicz, Rożankowski, Terszakowiec, Metella.

Ls. 1655/914.

Interpelacya

posta Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie nielegalnego niepowołania do życia i niefunkcyonowania Rady szkolnej miejscowej w gminie Łubów powiatu Sokal.

Wysoki Sejmie!

Z niewiadomych powodów nie powołano jeszcze dotychczas w gminie Łubów powiatu Sokalskiego do życia Rady szkolnej miejscowej, która też w tej gminie zupełnie nie funkcyonuje.

Podpisani zapytują wobec tego c. k. Rząd:

- 1) Czy wiadomy mu jest ten fakt? — i
- 2) Czy Wysoki c. k. Rząd jest skłonny zarządzić bezzwłoczne powołanie do życia Rady szkolnej miejscowej w gminie Łubów, powiatu Sokalskiego.

Interpelant:

Dr. Roman Perfecki

Kost' Lewicki, Rożankowski, Makuch, Horbaczewski, Dumka, Kurowiec, Singalewicz, Sandulak, Nowakowski, Lew Lewicki, Kochanowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Kapuściński.

Ls. 1656/914.

Interpelacya

posta Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie urzędowania Rady gminnej w Steniatynie, powiatu Sokalskiego, poza okres oznaczony ustawą i nierozpisania dotąd wyborów gminnych.

Wysoki Sejmie!

Wybrana jeszcze w 1903 r. Rada gminna w Steniatynie (pow. Sokal), mi-

mo upływu sześćdziesięciu lat od czasu jej ukonstytuowania, dotychczas pełni swoje funkcje, a c. k. Starostwo w Sokalu z nieznanymi bliżej powodów, mimo domagań się dotąd jeszcze nie rozpisało nowych wyborów gminnych, wobec czego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy znane mu są powyższe fakty — i

2) Czy Wysoki Rząd jest skłonny zarządzić, by c. k. Starostwo w Sokalu jak najspieszniej rozpisało wybory do Rady gminnej w Steniatynie (powiatu Sokal)?

Interpelant:

Dr. Roman Perfeeki.

Kost' Lewicki, Dumka, Nowakowski, Rożankowski, Makuch, Horbaczewski, Kurowiec, Winniczuk, Singalewicz, Sandulak, Lew Lewicki, Kochanowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Kapuściński.

Ls. 1657/914.

Interpelacja

posła Dra Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia polskiej szkoły eksponowanej w Sokołowie pow. Buczac.

Rada szkolna okręgowa w Buczaczu w porozumieniu z T. S. L. założyła w r. szk. 1911/1912 w Sokołowie polską szkołę eksponowaną przy miejscowej 1-klasowej szkole z ruskim językiem wykładowym i to — jak zresztą wszędzie — przeciw woli gminy. Lokal szkolny dla szkoły eksponowanej wynajmuje T. S. L. u jednego z miejscowych żydów, a nauczycielka tej szkoły eksponowanej pobiera płacę z funduszy krajowych.

W roku szkolnym 1911/12 uczęszczało do tej szkoły 24 dzieci, zwabionych także różnymi podarkami: — a gdy w czerwcu 1912 r. miał przyjechać inspektor szkolny okręgowy, ściągnięto do tej szkoły na ten dzień 45

dzieci różnego wieku w celu wykazania przed inspektorem, jak liczną jest frekwencja w polskiej szkole eksponowanej. Były tam wtedy dzieci 5-letnie, nieuczęszczające dotąd do szkoły, były dzieci w wieku szkolnym, które przyszły do szkoły tylko na ten dzień, były dzieci, mające po 18 i 19 lat! Inspektor pochwalił nauczycielkę za bardzo dobre postępy w nauce (?) działy szkolnej i za liczną frekwencję — i odjechał do Buczacza.

W r. szk. 1912/13 uczęszczało do polskiej szkółki eksponowanej 23 dzieci. W r. szk. 1913/14 frekwencja bardzo upadła, bo do tej polskiej szkółki nikt nie chce dzieci posyłać; wpisało się do niej 4 dzieci łaćńskiego obrządku, 4 dzieci wyznania mojżeszowego i 1 dziecko gr. kat. obrządku, razem 9 (dziewięć) dzieci. Reszta łaćników (14) wpisała się do miejscowej ruskiej szkoły. Nauczycielka z polskiej szkółki eksponowanej próżnuje, bo bardzo często trafia się, że ani jedno dziecko nie przyjdzie do szkoły. Zato do ruskiej 1-klasowej szkoły uczęszcza 85 dzieci, które uczy jedna nauczycielska siła, choć ustawowo powinna być nadetatowa siła, lecz przeniesiono ją po kilku dniach do Złotego Potoka.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy Wysokiemu c. k. Rządowi, względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej wiadomym jest fakt powyższy i jak usprawiedliwi opłacanie nauczycielki z funduszy krajowych w polskiej szkole eksponowanej dla dziewięciorga dzieci i czy gotowa jest znieść polską szkołę eksponowaną w Sokołowie, jako założoną wbrew woli gminy i jej całkowicie niepotrzebną?

Interpelant:
Baczyński.

Staruch, Ławruk, Łahodyński, Tryłowski, Korol, Makuch, Horbaczewski, Sandulak, Kochanowski, Kurowiec, Winniczuk, Kormosz, Dumka, Kapuściński, Kost' Lewicki.

Ls. 1658/914.

I n t e r p e l a c y a

posła dr. Antoniego Horbaczewskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego założenia klasy eksponowanej w Zwiniaczu (pow. Czortków).

C. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z 8. lipca 1913 r. l. 6793, otworzyła w gminie Zwiniacz pow. Czortków polską klasę eksponowaną przy miejscowej ruskiej 2-klasowej szkole ludowej i to bez wiedzy rady gminnej.

Miejscowa ludność, a także znikoma garstka przeszłych na łaciński obrządek farnali — mówi wyłącznie po rusku i całkowicie nie potrzebuje polskiej szkoły. — Polska eksponówka jest tem bardziej niepotrzebna, że w gminie istnieje 2-klasowa ruska szkoła ludowa z planem szkół 4-klasowych, — w której język polski jest obowiązkowym przedmiotem nauki, i to nawet obecnie, gdy wobec kreowania polskiej eksponówki nie chodzi do ruskiej szkoły ani jedno dziecko łacińskiego obrządku.

Mimo, że od trzech lat jest w ruskiej szkole dostateczna frekwencja dla systemizowania 4-klasówki, mimo, że uczą tam cztery siły nauczycielskie, że gmina obowiązuje się pokryć koszta połączone z systemizowaniem 4-klasówki — władze szkolne odkładają z roku na rok zorganizowanie 4-klasowej szkoły ludowej w Zwiniaczu jedynie dlatego, że chodzi tu o 4-klasową ruską szkołę ludową.

Założenie polskiej eksponówki ma oczywiście na celu z jednej strony spolonizowanie garstki miejscowych łacińników, który nie znają polskiego języka, z drugiej zaś strony niedopuszczenie do przemiany 2-klasowej ruskiej szkoły ludowej na 4-klasówkę.

Wobec tego podpisani zapytują:

1. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna fakt nielegalnego narzucania polskich ekspozycyj

nówek ruskim gminom i na jakiej prawnej podstawie opiera się ich postępowanie w tej sprawie;

2. Dlaczego c. k. Rada szkolna krajowa sprzeciwia się przemianie 2-klasowej szkoły ludowej z ruskim językiem wykładowym w Zwiniaczu na 4-klasówkę, jakkolwiek wie doskonale, że w danym wypadku istnieją wszelkie ustawą przewidziane warunki do takiej przemiany.

Interpelujący:
Horbaczewski.

Kost' Lewicki, Wanio, Petruszewicz, Nowakowski, Kormosz, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Kochanowski, Staruch, Rożankowski, Łahodyński, Okuniewski, Singalewicz, Cegielski.

L. s. 1659/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Iwana Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnej i przymusowej nauki polskiego języka w publicznych ludowych szkołach z językiem wykładowym ukraińskim, do których nie uczęszcza młodzież polskiej narodowości.

Krajowa ustawa o języku wykładowym w ludowych i średnich szkołach z dnia 22. czerwca 1867. Dz. u. i rozp. kr. N. 13. w art. III. w ust. 1. postanawia, że w każdej szkole ludowej, w której część szkolnej młodzieży używa polskiej a część ukraińskiej mowy, ten język, który nie jest wykładowym językiem, będzie obowiązkowym przedmiotem nauki w granicach odpowiednich dla szkoły.

Z postanowienia tego artykułu wychodzi jasno, że w polskich publicznych ludowych szkołach nauka ukraińskiego języka nie jest obowiązkowym przedmiotem nauki, kiedy do nich nie uczęszcza młodzież ukraińskiej narodowości i tak jest faktycznie wszędzie w polskich gminach zachodniej a nawet wschodniej Galicji.

Natomiast w publicznych ukraińskich ludowych szkołach, do których nie uczęszcza młodzież polskiej narodowości, nauka polskiego języka nie może być obowiązkowym przedmiotem nauki.

Tymczasem c. k. krajowa Rada szkolna wbrew powyższemu postanowieniu wspomnianego artykułu i wbrew postanowieniu art. XIX. ogól. ust. państw. o prawach obywateli z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. N. 112 zaprowadziła obowiązkową naukę polskiego języka we wszystkich publicznych ludowych szkołach w Galicyi i to nawet takich, gdzie niema ani jednego dziecka polskiej narodowości.

Nauka polskiego języka i to obowiązkowa w publicznych ukraińskich szkołach ludowych rozpoczyna się już z 2-im rokiem szkolnej nauki i na nią zwraca się główną uwagę w tym celu, żeby wszystkie dzieci, nawet w czysto ukraińskiej wsi, gdzie nikt nie używa i nie zna polskiej mowy, mówiły poprawnie po polsku. Na obowiązkową naukę polskiego języka w szkołach ukraińskich traci się bardzo wiele czasu, ze szkodą dla nauki ukraińskiego języka i innych obowiązkowych przedmiotów nauki, tak, że wskutek tego ukraińska, publiczna, ludowa szkoła w ukraińskiej gminie, nie spełnia swojego pedagogicznego i kulturalnego zadania i jest tylko środkiem dla polonizacyi ukraińskich mieszkańców.

Nadto szkolna administracya, która w całości znajduje się w polskich rękach i ma na celu wyłącznie polskie narodowe interesy, nasyła do ukraińskich ludowych szkół polskich nauczycieli i nauczycielki, którzy często nie rozumieją i nie znają ukraińskiej mowy i prawie zawsze odnoszą się wrogo do ukraińskiej narodowości, i via facti zaprowadzają bezprawnie i samowolnie wykładowy język polski; w ten sposób wiele t. zw. ukraińskich szkół ludowych w Galicyi istnieje tylko na papierze.

Przeciw takiej systematycznej polonizacyjnej akcyi c. k. Rady szkolnej krajowej, zmierzającej krok za krokiem do całkowitego spolszczenia ukraińskiej narodowości w kraju przez ludowe szkoły, protestowała i protestuje cała ukraińska ludność w kraju, protestowała i protestuje ukraińska parlamentarna i sejmowa reprezentacya, żądając, żeby szkolna administracya w pierwszym rządzie krajowa Rada szkolna zaprzestała swoją polonizacyjną akcyę, zmierzającą do całkowitego spolszczenia ukraińskiej ludności i żeby równomiernie i sprawiedliwie traktowała obie narodowości kraju.

Podpisani zapytują:

1. Na jakiej prawnej zasadzie opiera się obowiązkowa nauka polskiego języka w ukraińskich publicznych szkołach ludowych, do których nie uczęszcza wcale młodzież polskiej narodowości?

2. Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna gotowi są wydać rozporządzenie, żeby zgodnie z postanowieniem art. III. kr. ust. szk. z dnia 22. czerwca 1867. Dz. u. i rozp. kraj. N. 13 i zgodnie z postanowieniem art. XIX. zasadn. ust. państw. z 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 142. usunąć z publicznych ukraińskich ludowych szkół, do których nie uczęszcza młodzież polskiej narodowości, obowiązkową naukę języka polskiego i żeby publiczne ukraińskie ludowe szkoły nie obsadzać polskiem nauczycielstwem, które najczęściej nie zna ukraińskiej mowy a w dodatku zwykle odnosi się wrogo i pogardliwie do ukraińskiej ludności?

3. Czy c. k. Rząd względnie c. k. krajowa Rada szkolna w drodze rozporządzenia unormują dokładnie, jaka liczba dzieci szkolnych narodowej mniejszości wystarcza do zaprowadzenia obowiązkowej nauki drugiego języka krajowego, który nie jest językiem wykładowym.

Interpelant:
Makuch.

Baczyński, Dumka, Kapuściński, Kost' Lewicki, Staruch, Ławruk, Łahodyński,

Tryłowski, Horbaczewski, Sandulak, Kochanowski, Kormosz, Kurowiec. Korol, Winniczuk.

Ls. 1660/1914.

Interpelacya

posta Jana Siwuli i tow. do c. k. Rządu w sprawie Józefa Jońca, włościanina z Żarówki pow. Mieleckiego.

W wielu stronach Galicyi nieświadoma ludność włościańska jest w sposób niezwykle podstępny rujnowaną przez rozmaitych spekulantów, oszustów i lichwiarzy żydowskich, a wreszcie doprowadzona do kija żebraczego i ostatniej nędzy.

Władze sądowe winny z całą surowością szkodników tych ścigać i przykładnie karać; tymczasem w wielu wypadkach dzieje się przeciwnie. Władze te zamiast stanąć na stanowisku bezwzględnej sprawiedliwości, swoim postępowaniem i pobłażliwością, czy nie dość dokładnem badaniem sprawy zdają się tolerować te krzywdy, jakie ci zbrodniarze zadają ludności.

Że tak jest, dowodzi tego fakt następujący:

We wsi Żarówce pow. Mieleckiego, Joniec Józef włościanin, był właściciel gospodarstwa gruntowego, składającego się z 29 morgów ziemi wraz z bundynkami i inwentarzem żywym i martwym.

Ponieważ wraz z żoną był człowiekiem trzeźwym i pracowitym, a przytem oszczędnym, złożył sobie kapitał dochodzący do 10.000 koron. Łatwowierność i nieświadomość rzeczy była jego zgubą, którą umieli wyzyskać oszuści i spekulanci żydowcy, namówili go więc do lokacyi tego kapitału w interesach przemysłowych. Joniec dał się nakłonić i pożyczył N. Gewürtzowi, piekarzowi z Radomyśla Wielkiego na budowę piekarni kwotę 9.000 kor., Ozyaszowi Frenklowi z Radomyśla Wielkiego 2.400 K.

Gdy się włościanowi temu gotówka wyczerpała, nakłoniono go do podpisywania weksli na różne sumy, i tak podpisał weksel Ozyaszowi Fränklowi na 4.000 K, Dienstag Feidzie na 2.000 K, N. Dienstagowi na 1800 K, wszystkim z Radomyśla, i N. Guterowi z Dąbrowy na 1.800 K.

Wymienieni dłużnicy po pewnym czasie, bądź to przez wyzbycie się swych realności, czy w inny sposób podstępnie działając, ogłosili się niewypłacalnymi. Weksle wystawione przez Józefa Jońca, zostały przez osoby i towarzystwa finansowe zaskarżone do c. k. Sądów. Ażeby się pozbyć uciążliwych krótko terminowych długów wekslowych, za poradą Ozyasza Fränkla i Chany Gewürtz, J. Joniec weksle miał zastąpić skryptami dłużnymi, które rzeczywiście zostały sporządzone w c. k. Notaryacie w Radomyślu Wielkim.

Ozyasz Fränkel przez c. k. Notaryat postarał się o zaindebentementowanie na podstawie wspomnianych skryptów dłużnych swych pretensyi do 2.400 K na realności J. Jońca w Żarówce, (L. w. h. 67 i 66. gminy katastr. Żarówka).

Ponieważ niejaki Leiba Zahnwirth imieniem niektórych właścicieli dawnych weksli (których prawdopodobnie pretensye nabył) wystąpił ze skargą do Sądu powiatowego w Radomyślu Wielkim, a po niedokładnem przeprowadzeniu dochodzeń wspomniany Sąd orzekł, że J. Joniec winien zapłacić wszystkie pretensye Leibie Zahnwirthowi i innym.

Wspomiany c. k. Sąd pow. w Radomyślu wielkim zarządził przymusową sprzedaż realności Jońca Józefa w Żarówce, na licytacji w dniu 27. marca 1913, którą nabył Szymon Siegfried (znów żyd) za 13.820 K poniżej połowy wartości; według orzeczenia rzeczoznawców realność ta przedstawia wartość 28.000 K, za tę kwotę każdy potrzebujący gospodarstwa chętnie zapłaci.

Po tej przymusowej sprzedaży gospodarstwa wspomnianego włościanina,

wyżej wymienieni żydzi, prawie wszyscy oskarżeni zostali o zbrodnię oszustwa. Sąd obwodowy w Tarnowie skazał Ozyasza Fränkla i Chanę Gewürtz po 3 lata kryminału, Leib Zahnwirth już przedtem zrzekł się wszelkich pretensyi do kwoty 1.192 30 K, innym udało się na razie ująć rąk sprawiedliwości.

Szymon Siegfried nabywca realności J. Jońca podejmuje obecnie kroki celem wejścia w jej posiadanie, a wyrzucenie jej prawego właściciela, którego przy pomocy c. k. Sądu powiatowego usiłuje doprowadzić do ostatniej nędzy.

Wszystkie tu wymienione fakta sprawdzić można w c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie, c. k. Sądzie pow. w Radomyślu wielkim w dotyczących aktach i inne przy ponownem przeprowadzeniu dochodzenia, które jest tu koniecznie wskazane ze względu na niesłychaną krzywdę wyrządzoną J. Jońcowi przez sprzedaż gospodarstwa, poniżej wartości połowy ceny, a także ze względu, że wielu oszustów biorących udział w tej sprawie, uszło bezkarnie sprawiedliwości.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce zarządzić co należy, ażeby uchronić Józefa Jońca z Żarówki od przymusowego sprzedaniu mu poniżej wartości rzeczywistej ceny — zarządzić dalej ścisłe przeprowadzenie dochodzeń, a winnych pociągnąć do surowej odpowiedzialności.

Interpelant:
Jan Siwula.

Ks. Eug. Okoń, Dr. Petruszewicz, Dumka, Sandulak, Łaskuda, Staruch, Winniczuk, Bojko, Terszakowiec, Witos, Dr. Nowakowski, Kochanowski, Kapuściński, Kiweluk.

Ls. 1661,914.

I n t e r p e l a c y a

posła Serczyka i tow. w sprawie nadużyć i szykan przez policję krakowską przyjeżdżających włościan do Krakowa

za nieopatrznie lekkich wozów w tabliczki.

Ustawa 1907 roku nakazuje wyraźnie, aby wozy tylko ciężarowe, dopokąd pozostają na drodze, winny być zaopatrzone w tabliczki.

Tymczasem policja krakowska tak poszła daleko, że nawet przyjeżdżających włościan lekkimi wozami do Krakowa, lub z drobnem targiem, pociąga do odpowiedzialności, zatrzymując ich po ulicach, a nawet prowadzi do odnośnych władz w celu spisania nacyonali. Nie koniec na tem. Ludzie ci muszą jeszcze wystawać w starostwie, przez co tracą czas, a nawet i kary płacić muszą. Nadto żołnierze policyjni podczas służby obchodzą się z włościanami niegrzecznie, a nawet można rzec, brutalnie.

Ażeby podobne następstwa i szykany raz przecież ustały i więcej się nie powtórzyły, zapytujemy c. k. komisarza rządowego, czy skłonny jest wpłynąć na policję krakowską, by zaniechała podobnych nadużyć i szykan.

Interpelant
Serczyk.

Witos, Łaskuda, dr. Bandrowski, Siwula, Bojko, Pilch, Tomaka, ks. Egeniusz Okoń, Józef Maciuszek, Kręzel, Wójcicki, Długosz, Żardecki, Górkiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu zaś z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu p. Cegielskiemu w sprawie formalnej.

Przymawia p. Cegielski w sprawie ogłoszenia przez krajowe biuro melioracyjne konkursu na dwuletni kurs drenarski do LW. 22085/914 jedynie w polskim języku i wymaganie od kandydatów języka polskiego.

Marszałek oznajmia, że sprawę rozpatrzy i udzieli odpowiedzi na jednym z następnych posiedzeń.

Marszałek udziela głosu p. Łahodyńskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Łahodyński i wnosi, ażeby następujących jedenaście przedłożeń Wydziału krajowego, przydzielonych przez Sejm do załatwienia komisji administracyjnej, przenieść do komisji gminnej :

Ls. 727. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu I. ;

Ls. 738. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 39. ustawy gminnej z 13. marca 1889. ;

Ls. 742. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowli w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie miasta Lwowa. ;

Ls. 743. Sprawozdanie Wydziału krajowego o obowiązku właścicieli domów w gminie Zamarstynów pow. lwowskiego wybudowania kanałów domowych i o upoważnieniu gminy Zamarstynów do pobierania taksy za połączenia. ;

Ls. 744. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany § 18. ustawy budowlanej dla miasta Krakowa. ;

Ls. 745. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie obowiązku właścicieli domów w m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z miejskimi kanałami oraz o optatach gminnych za to połączenie. ;

Ls. 747. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie dodatkowego czasowego uwolnienia kilkudziesięciu domów w m. Białej od dodatków gminnych do państwowego podatku domowo czynszowego. ;

Ls. 748. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie połączenia miasta Podgórze z Krakowem. ;

Ls. 749. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła. ;

Ls. 750. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla m. Przemyśla. ;

Ls. 789. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy zezwalającej gminie Knihinin-wieś (pow. Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszu najmu.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek zawiadamia Izbę, że następujący posłowie złożyli mandaty do komisji sejmowych :

Pp. Kasznica, Cieński, i Singalewicz do komisji szkolnej,

P. Głąbiński do komisji drogowej,

Pp. Krzeczunowicz Wal. i Schmidt do komisji kolejowej.

P. Łahodyński do komisji bankowej.

P. Dzieduszycki do gospodarstwa kraj.

Marszałek oznajmia, że wybory uzupełniające w miejsce ustępujących członków komisji umieści na porządku następnego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następują :

Wniosek nagły p. Cegielskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Ninowie powiatu jarosławskiego.

Wniosek nagły p. Makucha i tow. w sprawie przyznania nauczycielstwu ludowemu dodatku drożyznianego za r. 1913 i regulacji płac.

Marszałek oznajmia, że z powodu chwilowej nieobecności wnioskodawców w Izbie weźmie te sprawy na porządek dzienny później.

Następuje wniosek nagły p. Starucha i tow. w sprawie wstrzymywania przez c. k. Starostwa emigracji robotników.

Wniosek ten opiewa :

Ls. 1041/914.

Wniosek nagły

posła Tymoteja Starucha i tow. w sprawie wstrzymywania robotniczej emigracji przez c. k. Starostwa.

C. k. Władze administracyjne wstrzymują wszystkimi możliwymi sposobami robotniczą emigrację do Prus i do Ameryki, a biedna ludność znajduje się w rozpacz w tak strasznie elementarnem nieszczęściem dotkniętym roku, albowiem grozi jej głodowa śmierć, a tu Władze nie puszczają na zarobek.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił Władzom, ażeby nie robiły żadnej trudności dla robotniczej emigracji.

Wnioskodawca:

Tymotej Staruch.

Kość Lewicki, Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Horbaczewski, Sandulak, Dumka, Singalewicz, Cegielski, Metella, Kormosz, Winniczuk, Ławruk, Kochanowski, Lew Lewicki, Terszakowiec, Wanio.

Przemawia p. Staruch, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej z poleceniem, ażeby do 48 godzin zdała sprawę Sejmowi.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością powyższego wniosku.

Przemawia p. Stapiński, popierając nagłość.

Przemawia p. Okuniewski, popierając nagłość i stawia następującą rezolucję:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał do c. k. pp. Starostów w Galicyi nowy okólnik, normujący wydawanie paszportów dla zarobkującej ludności ściśle na podstawie art. IV. ust. zasad. z 21/12 1867 Dz. p. p. Nr. 142. i rozporządzenia ministerjalnego z 10. maja 1867. Dz. p. p. Nr. 80. tudzież ustawy wojskowej § 44. p. w. Cz. I,

§ 8 p. w. Cz. III, normujących tylko okres czasu, na jaki paszport ma być wydany“.

Pod względem formalnym wnosi p. Okuniewski o odesłanie tej rezolucji do komisji administracyjnej.

Izba na wniosek p. Urbańskiego uchwała bez rozprawy zamknięcie rozprawy nad nagłością.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie „przeciw“ nagłości pp. Makucha i Terszakowca, a „za“ nagłością pp. ks. Okonia, Witosy i Cieńskiego do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Makuch jako generalny mowca „przeciw“ nagłości tego wniosku, oświadczając jednak, że nagłość popiera.

Przemawia p. Witos jako generalny mowca „za“ nagłością tego wniosku.

Izba uchwała nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad meritum wniosku.

Przemawia p. Staruch i wnosi pod względem formalnym o odesłanie swego wniosku do komisji administracyjnej z poleceniem, ażeby do 48 godzin zdała sprawę.

Przemawia p. Terszakowiec.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy na wniosek p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie „za“ wnioskiem pp. Stapińskiego, Okonia, Lisiewicza, Witosy i Starucha do wyboru mowcy generalnego; wybór mowcy generalnego „przeciw“ wnioskowi odpada, wobec tego że do głosu przeciw wnioskowi zgłosił się jedynie p. Cieński.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Stapiński w sprawie formalnej i stwierdza, że niema podstawy do wyboru mowcy generalnego, gdyż nie postawiono takiego wniosku.

Przemawia p. Cieński jako mowca przeciw wnioskowi.

Marszałek udziela głosu p. Urbańskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Urbański w sprawie formalnej i stwierdza, że na podstawie § 62 regulaminu sejmowego wezwanie do wyboru mowców generalnych jest atrybucją marszałka i że wnioskodawca niema głosu po zamknięciu rozprawy, o ile się do głosu nie zapisał.

Przemawia p. Stapiński jako mowca generalny „za” wnioskiem.

Izba uchwala wniosek formalny p. Starucha o odesłanie jego wniosku do komisji administracyjnej z poleceniem, ażeby do 48 godzin zdała sprawę.

Marszałek poddaje do poparcia rezolucję p. Okuniewskiego, którą odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera rezolucję p. Okuniewskiego, a w osobnem głosowaniu przekazuje ją komisji administracyjnej.

Następuje wniosek nagły p. Cegielskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców z Ninowic powiatu jarosławskiego.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1042/914.

Wniosek nagły

posła Dra Longina Cegielskiego i tow. o udzielenie zapomogi pogorzalcem z Ninowic powiatu Jarosław.

Dnia 23 października 1913 r. wybuchł pożar w gminie Ninowicach, pow. Jarosław i zniszczył w zupełności 12 włościańskich zagród, wyliczonych w załączonym piśmie tych włościan, na którym umieszczono także potwierdzenia urzędów gminnych i parafialnych. Szkoła wynosi ponad 30.000 K, a pogorzalcy znajdują się w skrajnej nędzy, nie mając niczem ani siebie, ani bydła wyżywić.

Wskutek tego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić wspo-

mnianym pogorzalcem z Ninowic, pow. Jarosław, szybką zapomogę.

Wnioskodawca:

Dr. L. Cegielski.

Terszakowiec, Staruch, Dumka, Singalewicz, Kormosz, Nowakowski, Kapuściński, Kochanowski, Kiweluk, Hołubowicz, Kurowiec, Metella, Petruszewicz, Winniczuk.

Alegat do Ls. 1042/914.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Ponieważ nas, niżej podpisanych, nawiedził dnia 23 października straszny pożar i pozbawił całego majątku i dobytku, na którym przez całe swe życie pracowaliśmy do tego czasu, przeto będąc w głodzie i chłodzie, prosimy o pomoc w tak ciężkiej niedoli, popierając swoją prośbę, jak następuje:

Pożar zniszczył nam, jednym słowem, wszystko: dwanaście rodzin z 70 dusz złożonych pozostało na zimę bez dachu, pożywienia i odzieży; wszystkie zwieziane plony i narzędzia gospodarskie w zupełności spaliły się, albowiem podczas strasznego pożaru nie mogliśmy wogóle nic ważniejszego i kosztowniejszego wyratować.

Obecnie nie mamy żadnych środków do wyżywienia siebie, żon i drobnych naszych dzieci, ani się w co przyodziać, nie mamy również naszego bydła czem wyżywić, wogóle znajdujemy się w jak najgorszej nędzy i ubóstwie, bo z całego naszego mienia, które przedstawiało 30.000 K. wartości, w jednej godzinie pozostały tylko zgłiszcza i popioły.

Ponieważ na jakie takie utrzymanie zmuszeni jesteśmy zaciągnąć pożyczkę, a nawet za bezcen kawałki gruntu za stawiać, ażebyśmy tylko głodową śmiercią nie pomarli, tem więcej popadamy w rozpacz, że ze zbliżającą się wiosną nie będziemy mieli czem gruntów swo-

naszych obrobić, ani czem zasiać, przeto wyciągamy swą nędzną rękę z prośbą do naszego narodowego przedstawiciela Jaśnie Wielmożnego Pana, ażeby raczył opisać naszą niedolę i przedstawił nas jako nieszczęsnych pogorzalców i nędzarzy na najbliższej sesji parlamentarnej, i tam wyjednał u Wysokiego c. k. Rządu skromną zapomogę, ażebyśmy całkowiec niezeszli na żebraków.

Za wyjednaną pomoc z góry dziękujemy, Bóg zapłać!

Ninowice, dnia 20 stycznia 1914.

Pogorzalcy:

Andrzej Truchan, Jan Zajło, Seńko Zajło, Seńko Gut, Majer Wasner, Jan Ożybko, Jerzy Drewko, Dymitr Wityczko, Paweł Chromy, Stefan Galara, Andrzej Wołos, Teodor Wołos.

Skoczylas Grzegorz, Teodorowicz, wójt. proboszcz.

Przemawia p. Cegielski uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje wniosek nagły p. Makucha i tow. w sprawie przyznania dodatku drożyznianego nauczycielstwu za rok 1913 i regulacji płac nauczycielskich.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1043/914.

Wniosek nagły.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się komisji szkolnej, ażeby jaknajprędzej przedstawiła Sejmowi wnioski:

a) co do przyznania pokrzywdzonemu nauczycielstwu dodatku drożyznianego za r. 1913.

b) co do regulacji płac nauczycielskich.

Wnioskodawca:
Dr. Jwan Makuch.

Kost' Lewicki, Terszakowiec, Baczyński, Kurowiec, Ławruk, Cegielski, Kochanowski, Łahodyński, Horbaczewski, Trylowski, Staruch, Dumka, Lew Lewicki, Kochanowski, Kormosz, Winniczuk.

Przemawia p. Makuch, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Götza i tow. o zmianę ustawy z dnia 13. lutego 1903. Dz. u. kr. Nr. 24. o poborze krajowej opłaty od piwa.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1331/914.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1914.

Wniosek nagły

posła Götza i towarzyszy o zmianę ustawy z 13. lutego 1903. dz. Nr. 24 u. kr. poborze krajowej opłaty od piwa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Götz.

Mars, Z. Tarnowski, Halban, Leo, Abrahamowicz, Konopka, Zamoyski, Maiss, Bzowski, Mycielski, Hupka, Wł. Jaworski, Skrzyński, Lubomirski, Jędrzejowicz, Koziembrodzki.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 13. lutego 1903. dz. u. kr. Nr. 24. o poborze krajowej opłaty od piwa.

Za zgodą Sejmu Mejego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Postanowienia §§ 5 i 6 ustawy z dnia 13. lutego 1903. dz. u. kr. Nr. 24. zostają w dotychczasowem brzmieniu uchylone i mają opiewać, jak następuje :

§ 5.

Każda gmina jest obowiązana w zastępstwie kraju do przyjmowania zgłoszeń piwa przywożonego w obręb gminy oraz do wymierzania i pobierania krajowej opłaty od piwa, nieopłaconego jeszcze w kraju, a podlegającego tej opłacie w myśl § 2. l. 2 i 3. tej ustawy.

Nadto zaś jest każda gmina obowiązana udzielić bezzwłocznie potrzebnej pomocy organom, powołanym do wykonywania postanowień niniejszej ustawy na ich żądanie w czasie ich czynności urzędowych.

Gminy są krajowi odpowiedzialne za opłaty nieuiszczone w razie udowodnionego zaniedbania należytego nadzoru z ich strony. O odpowiedzialności tej orzeka bez odwołania Wydział krajowy.

§ 6.

Publiczne przedsiębiorstwa przewozowe są obowiązane do wydawania przesyłek piwa, nadsyłanych do odbiorców, zamieszkałych w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, tylko za okazaniem dowodu uiszczenia krajowej opłaty od piwa, a to po stwierdzeniu zgodności ilości piwa wymienionego w dowodzie uiszczenia krajowej opłaty od piwa z ilością piwa nadesłanego do odbiorcy,

jak wogóle identyczności przesyłki z dowodem uiszczenia opłaty.

Nadto są publiczne przedsiębiorstwa przewozowe obowiązane co miesiąc przedkładać Wydziałowi krajowemu szczegółowy wykaz przesyłek piwa, na powyższej podstawie wydanych.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi Skarbu w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Alegat I. do Ls. 1331/914.

Rozporządzenie.

c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia L., wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim i c. k. krajową Dyрекcyą Skarbu we Lwowie, którem zmienia się niektóre postanowienia rozporządzenia c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia 14. marca 1903 L. 2882/pr. dz. u. kr. Nr. 25. z 20. marca 1903 do ustawy z dnia 13. lutego 1903 dz. u. kr. Nr. 24 o poborze krajowej opłaty od piwa.

Art. I.

Postanowienia §§ 5, 7 i 10 rozporządzenia c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z dnia 14. marca 1903 L. 2882/pr. dz. u. kr. Nr. 25 z 20. marca 1903 uchyla się w dotychczasowem brzmieniu i mają one opiewać, jak następuje :

§ 5.

Osoby sprzedające lub szynkujące piwo wyrobione w kraju lub sprowadzone z innych krajów austriackich, krajów korony węgierskiej, wreszcie Bośni i Hercegowiny oraz prywatni, sprowadzający piwo z innych krajów austriackich, krajów korony węgierskiej, wreszcie Bośni i Hercegowiny mają, o ile im nie przyznano uiszczenia opłaty krajowej sposobem ryczałtowym, natychmiast po

otrzymaniu wiadomości o nadejściu przesyłki piwa, do nich skierowanej, zawiadomić o tem ustnie lub pisemnie na druku według wzoru form. 4. Zwierzchność gminną tej gminy, w obręb której piwo przywieziono.

Do tego zgłoszenia mogą być użyte druki, których na żądanie dostarczy Biuro krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Na podstawie tego zawiadomienia zarządzi Zwierzchność gminna bezzwłocznie przypisanie i pobór opłaty, którą obowiązany do uiszczenia opłaty bezzwłocznie uiszczyć w kasie gminy, wymierzającej opłatę, względnie stwierdzi, że opłata została uiszczoną przez browar, z którego przesyłka pochodzi, na podstawie szczególnego układu z Biurem krajowej opłaty od piwa, a to za pomocą certyfikatu, przez dany browar wystawionego a przez zgłaszającego przesyłkę piwa okazanego.

Każda Zwierzchność gminna ma prowadzić rejestra zgłoszeń, w których ma wpisywać w porządku chronologicznym zgłoszenia piwa, wprowadzonego w obręb gminy.

Rejestr zgłoszeń ma być tak ułożony, że wpisy w rejestr mają być uskutecznione w tej samej treści podwójnie.

Jedna część rejestru, zawierająca wpis, pozostaje w gminie, drugą, stanowiącą również potwierdzenie odbioru na uiszczoną kwotę, względnie dowód przedstawienia certyfikatu z browaru, otrzymuje zgłaszający przywóz piwa.

Rejestra zgłoszeń mają Zwierzchności gminne przedkładać do Biura krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa w ciągu 3 dni po upływie każdego miesiąca.

W tym samym czasie mają także Zwierzchności gminne uiszczyć w kasie krajowej pobrane w ubiegłym miesiącu opłaty od piwa za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

Odpowiednią ilość czeków pocztowej kasy oszczędności otrzymają Zwierzchności gminne bezpłatnie.

§ 7.

Naczelnicy wszystkich stacyi kolejowych i żeglugi parowej mają nadesłane do tej stacyi przesyłki piwa wydawać odbiorcom jedynie za okazaniem dowodu uiszczenia krajowej opłaty od piwa. Dowód uiszczenia stanowi poświadczenie Zwierzchności gminnej na uiszczoną opłatę, względnie certyfikat, wystawiony przez browar w myśl § 5. al. 3. tego rozporządzenia.

Są oni także obowiązani do stwierdzenia zgodności ilości piwa, wymienionego w dowodzie uiszczenia krajowej opłaty od piwa z ilością piwa nadesłanego do odbiorcy.

W razie dostrzeżonej niezgodności lub stwierdzenia, że piwo, objęte okazanym dowodem uiszczenia opłaty, nie jest identyczne z przesyłką, mają naczelnicy stacyi kolejowych i żeglugi parowej wstrzymać wydanie przesyłki, donosząc o tem bezzwłocznie z podaniem powodów do krajowego Biura opłaty konsumcyjnej od piwa.

Nadto obowiązani są naczelnicy stacyi kolejowych i żeglugi parowej pierwszego każdego miesiąca przysyłać krajowemu Biuru opłaty konsumcyjnej od piwa wykazy przesyłek, wydanych na powyższej podstawie, z uwidocznieniem adresu nadawcy, odbiorcy, rodzaju naczynia, wagi brutto przesyłki i dnia jej wydania.

§ 10.

Krajowe biuro opłaty konsumcyjnej od piwa zawiadamia wszystkie Zwierzchności gminne i stacje kolejowe oraz żeglugi parowej, które browary są uprawnione do wystawiania certyfikatów na uiszczoną opłatę.

Krajowe biuro opłaty konsumcyjnej od piwa we Lwowie sprawdza na pod-

stawie rejestrów odbytu browarów, rejestrów zgłoszeń gmin i wykazów naczelników stacji kolejowych, czy od wszystkich przesyłek piwa uiszczono prawidłowo krajową opłatę od piwa.

W razie stwierdzenia, że od jakiejś przesyłki piwa bądź nie uiszczono wogóle opłaty konsumcyjnej bądź też uiszczono ją w kwocie niższej od należącej się, ustala biuro krajowej opłaty konsumcyjnej ilość piwa, od którego nie uiszczono jeszcze opłaty i przypisuje przypadającą należność do uiszczenia.

Nakazy płatnicze otrzymują strony, obowiązane do uiszczenia opłaty, pocztą jako przesyłkę poleconą.

Przypisane kwoty opłaty należy w ciągu 8 dni po doręczeniu nakazu płatniczego uiścić w kasie krajowej za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności. Odpowiednio wypełniony czek pocztowej kasy oszczędności otrzyma strona bezpłatnie wraz z nakazem płatniczym, uzupełniając go jedynie na poświadczeniu złożenia (Erlagschein) datą dnia, w którym istotnie uiści na pocztę należność.

Wszakże w myśl zamieszczonych na odwrotnej stronie czeku postanowień, winien nadawca (t. j. obowiązana do opłaty strona) wypełnić go datą poświadczenia złożenia, t. j. datą rzeczywiście dokonanej wpłaty.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty, posiadające własne konto czekowe w c. k. pocztowej kasie oszczędności, mogą tę opłatę uiszczać czekiem za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

W takim wypadku należy czek zaopatrzyć uwagą „do wpłacenia należności na załączonym poświadczeniu złożenia“ i wraz z poświadczeniem złożenia przesłać do pocztowej kasy oszczędności.

Na podstawie tych rejestrów i wykazów bada również krajowe biuro opłaty konsumcyjnej od piwa, czy pobrane tytułem opłaty przez Zwierzchności gminne kwoty pieniężne zostały prawidłowo i w odpowiedniej wysokości rzeczywiście wpłacone do biura krajowego, a w razie dostrzeżonych nieprawidłowości, wydaje stosowne zarządzenia dla ich usunięcia.

Alegat II. do Ls.: 1331/914.

Formularz rejestru zgłoszeń.

Kraj: Galicya.

Powiat:

Gmina:

dla gminy.

dla zgłaszającego się.

Rejestr zgłoszeń piwa
w miesiącu roku 19

to samo co dla gminy.

L. p.	Dzień zgłosze- nia	Imię, nazwi- sko i miej- sce zgłasza- jącego	Ilość beczek	Ilość flaszek	Ilość piwa	Wy- miar opłaty od piwa	Opłatę uisz- czono w kwoc- ie lub przed- stawio- ny cer- tyfikat browa- ru w z daty L.	Z jakie- go bro- waru piwo pocho- dzi	Przez kogo nade- ślane	Uwa- ga

Przemawia p. Götz, uzasadniając nagłość tego wniosku.

Izba bez roprawy uchwała nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad meritum tego wniosku.

Przemawia p. Götz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji przemysłowej.

Przemawia p. Stapiński.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwała przekazanie wniosku p. Götza do komisji przemysłowej.

Następuje:

Wniosek nagły pp. Brunickiego, Barańskiego i tow. w sprawie zapomogi

dla pogrzelców gminy Dołhołuka w powiecie stryjskim.

Wniosek ten opiewa:

L. W. 1617/914.

Wniosek nagły

posłów Brunickiego, Barańskiego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogrzelcom wsi Dołhołuka w pow. stryjskim.

Wysoki Sejmie!

Dnia 17. lutego 1914. w południe, wśród strasznej burzy, począł się pożar zdaje się z komina — w budynku mieszkalnym obszaru dworskiego w Dołhołuce i przeniósł się dalej z nadzwyczajną szybkością na budynek włościan tejże wsi. Wichrem pędzone płomienie ogar-

nęły w krótkiej chwili prawie trzecią część wsi, niszcząc doszczętnie wszelkie budynki, zapasy paszy, zboża, żywności, odzienia i t. d. i t. d. w 41 numerach, a 126 budynkach, do włościan należących; spłonęły dalej zabudowania gospodarskie na plebanii gr. kat. z wszystkimi zapasami, dom i budynek gospodarski obszaru dworskiego.

W płomieniach zginęła jedna kobieta, brakuje też jedno dziecko, którego wcale nie znaleziono do późnego wieczora.

Szkoda włościan wynosi około 215.000 Koron, z czego było ubezpieczonych zaledwie około 33.500 Koron, prócz tego szkoda na plebanii gr. kat. wynosi ponad 22.000 Koron, na razie nie wiadomo, jak wysoko ubezpieczona.

Pogorzelnicy zupełnie stracili przytomność, ogarnia ich najstraszniejsza rozpacz, stoją bez dachów i bez chleba.

Wprawdzie na pierwszą pomoc — na wyżywienie tych ludzi w pierwszym dniu dano z funduszów powiatu małą kwotę, gdyż powiat w tym ciężkim roku mało ma do dyspozycji pieniędzy, lecz to jest pomoc znikoma, zaledwie na pierwsze godziny wystarczająca.

Wnosimy więc:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

wydatną pomoc dla pogorzalców wsi Dołhołuka pow. stryjskiego, a na pierwszą chwilę polecić Wydziałowi krajowemu wysłanie do rąk Wydziału powiatowego stosownej do ilości dusz kwoty celem dostarczenia żywności, odzienia najpotrzebniejszego i w dawnym razie paszy dla bydła na pierwszych parę dni.

Wnosimy na odesłanie tego wniosku do komisji zapomogowej:

Wnioskodawcy:

Jul. Brunicki i Włodz. Barański.

Kasznicza, Ks. Zaremba, Potocki, Wal. Krzczunowicz, Burzyński, Tadeusz Starzyński, Koziebrodzki, St. Starzyński, Za-

morski, St. Adam Stadnicki, Cieński, Czartoryski, Serwatowski, Petruszewicz, Lew Lewicki.

Przemawia p. Brunicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Aleksandra Krzczunowicza i tow. w sprawie uzupełnienia ustawy z dnia 28. maja 1881 dz. u. p. Nr. 17. o środkach zaradczych przeciw nierzytelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1618/914.

Wniosek nagły.

Zważywszy, że coraz więcej powtarzają się wyjątki obchodzenia ustawy z 28. maja 1881 dz. u. p. Nr. 17 o środkach zaradczych przeciw nierzytelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych praktykowanych przez łączenie się lichwiarzy w spółki tajne lub jawne i przez niektóre stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze (kredytowe) w taki sposób, iż sama operacya kredytowa nie ma znamion § 1 cytowanej ustawy, ale wraz z opłatami ubocznymi, jakie biorący kredyt różnym osobom opłacać musi (np. procenta poręczycielom, faktorne za wyrobienie pożyczki, za znalezienie odpowiednich poręczycieli) powoduje skutki w cytowanym § 1 określone;

Sejm wzywa Rząd,

aby jak najrychlej postarał się o uzupełnienie ustawy z 28 maja 1881 Dz. u. p. Nr. 17 w kierunku:

Za występpek uznaje się i takie udzielanie kredytów, które samo dla siebie znamion występku niema, przy którym jednak udzielający kredytu mógł wiedzieć, iż suma ubocznych wydatków, na

które używający kredytu jest narażony, doliczona do kosztów kredytu, spowodowałaby łącznie z kosztami kredytu samego winę występku.

Za występki uznaje się także wszelką niebezinteresowną pomoc w udzielaniu kredytu, jeżeli pomagający mógł wiedzieć, iż suma kosztów kredytu wraz z ubocznymi opłatami osobom trzecim przy tem świadczeniemi powodowałaby skutki w rzeczonyj ustawie przewidziane.

Wnioskodawca:
Aleksander Krzczunowicz.

Niezabitowski, Kasznica, Krzczunowicz W., Laskowski, ks. Michalik, Kędzior, Urbański, Zamorski, Jabłoński, Sapieha, Halban, Józef Teodorowicz, Jaworski, Okuniewski, Dąbski, Baczyński, Koziebrodzki, German, Krzysztofowicz, Korol, Bandrowski, Srokowski, Badeni, Makuch, Singalewicz, Biesiadecki.

Przemawia p. Aleksander Krzczunowicz, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala uagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisji prawniczej.

Marszałek oznajmia, że odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny piątej popołudniu.

Przerwa posiedzenia o godzinie 2 minut 5 popołudniu.

Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 21. lutego 1914.

Początek o godzinie 5. minut 10 popołudniu.

Marszałek konstatuje, że Izba jest w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1911/12.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji szkolnej.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Przed przystąpieniem do dalszego porządku dziennego Marszałek udziela głosu p. Makuchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Makuch, zapytując, dlaczego sprawozdanie Rady szkolnej o stanie wychowania publicznego, stanowiące alegat sprawozdania Wydziału krajowego, jest rozdawane posłom tylko w języku polskim.

Marszałek zastrzega sobie odpowiedź na to zapytanie po zasięgnięciu informacji u Rządu, który sprawozdania te Wydziałowi krajowemu przedkłada.

Następuje:

2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 29 lipca 1905. Nr. 97. Dz. u. kr. o zezwoleniu gminie król. stoł. m. Lwowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień i widowisk.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

3. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Żywca na pobór opłat gminnych na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych i innych widowisk publicznych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy Knihinin wieś (pow. Stanisławów) do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3 lipca 1896. dz. u kr. Nr. 51, oraz ustawie budowniczej z dnia 4 kwietnia 1889. dz. u. kr. Nr. 31. i noweli z dnia 15 maja 1907. dz. u kr. Nr. 56.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

5. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Buczaczu na przyjęcie zobowiązań, wynikających ze statutu emerytalnego dla urzędników i służb Wydziału powiatowego i na przyjęcie gwarancyi powiatu za zobowiązania statutu emerytalnego dla urzędników i służb powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

6. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności krajowego biura poboru opłaty szynkarskiej i opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz w zastępstwie nieobecnego p. Jahla, wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

7. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz w zastępstwie nieobecnego p. Pilata, wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

8. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, w zastępstwie nieobecnego p. Pilata, wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

9. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Krośnie przez wybudowanie nowego domu gospodarczego, pawilonu zakaźnego i trupiarni.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz w zastępstwie nieobecnego p. Bernadzickowskiego wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje :

10. Pierwsze czytanie wniosku p. Kostia Lewickiego i tow. w sprawie upaństwowienia pryw. gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Rohatynie.

Przemawia p. K. Lewicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

11. Pierwsze czytanie wniosku p. Terszakowca i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Komarnie.

Przemawia p. Terszakowiec uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

12. Pierwsze czytanie wniosku p. Starucha, Baczyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Brzeżanach.

Przemawia p. Staruch uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

13. Pierwsze czytanie wniosku p. Korola i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Żółkwi.

Przemawia p. Korol, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

14. Pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego i tow. w sprawie objęcia gimnazjum ruskiego prywatnego w Horodence na etat państwowy.

Przemawia p. Okuniewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

15. Pierwsze czytanie wniosku p. Horbaczewskiego i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego ukraińskiego gimnazjum im. M. Szaszkiewicza w Czortkowie.

Przemawia p. Horbaczewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

16. Pierwsze czytanie wniosku p. Kiweluka i tow. w sprawie upaństwowienia ruskiego gimnazjum w Kopyczyńcach.

Przemawia p. Kiweluk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

17. Pierwsze czytanie wniosku p. Rożankowskiego i tow. w sprawie założenia 4-klasowych szkół ludowych w Boryni, Wysocku wyżnem, Komarnikach, Turce nad Stryjem i w Łomnie, turczańskiego powiatu.

Przemawia p. Rożankowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

18. Pierwsze czytanie wniosku p. Rożankowskiego i tow. w sprawie zało-

żenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Turce nad Stryjem.

Przemawia p. Rożankowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

19. Pierwsze czytanie wniosku p. Baczyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Brodach.

Przemawia p. Baczyński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

20. Pierwsze czytanie wniosku p. Baczyńskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Samborze.

Przemawia p. Baczyński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

21. Pierwsze czytanie wniosku p. Nowakowskiego i tow. o przeprowadzenie budowy kraj. drogi Bohorodczany-Żuraki-Monasterczany-Sołotwina.

Przemawia p. Nowakowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

22. Pierwsze czytanie wniosku p. Nowakowskiego i tow. o założenie niż-

szej górniczo-przemysłowej szkoły w Sołotwinie z ukraińskim wykładowym językiem.

Przemawia p. Nowakowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji górniczej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

23. Pierwsze czytanie wniosku p. Singalewicza i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego realnego gimnazjum im. M. Szaszkiewicza z ruskim wykładowym językiem w Busku.

Przemawia p. Singalewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek, bez rozprawy.

Następuje :

24. Pierwsze czytanie wniosku p. Kochanowskiego i tow. w sprawie przejęcia prywatnego gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Jaworowie na etat państwowy.

Przemawia p. Kochanowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej, z poleceniem, ażeby jeszcze w bieżącej sesji przedłożyła sprawozdanie w tej sprawie.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

25. Pierwsze czytanie wniosku p. Hołubowicza i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego ukraińskiego gimnazjum w Zbarażu utrzymywanego dotychczas przez ukraińskie Towarzystwo pedagogiczne.

Przemawia p. Hołubowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

26. Pierwsze czytanie wniosku p. Metelli i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ruskim wykładowym językiem w Lubaczowie.

Przemawia p. ks. Metella, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na poniedziałek 23. lutego 1914 na godzinę 10. przed południem, a sekretarz p. Urbański odczytuje na jego polecenie porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 7. minut 25. wieczorem.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Kasznica w. r.

Protokół

6. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 23. lutego 1914.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski i Stanisław Biały.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witołd Korytowski i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół piątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopów p. Męcińskiemu na 3 dni, a p. Barańskiemu na 8 dni.

Marszałek odpowiada p. Makuchowi na zapytanie postawione na poprzednim posiedzeniu w sprawie języka sprawozdań c. k. Rady szkolnej.

Marszałek udziela głosu p. Pilatowi w sprawie odpowiedzi imieniem Wydzia-

łu krajowego na zapytanie p. Cegielskiego w sprawie ogłoszenia kursu drenarskiego.

Przemawia p. Pilat imieniem Wydziału krajowego, udzielając wyjaśnienia w sprawie powyższej.

W sprawie odpowiedzi członka Wydziału krajowego p. Pilata prosi o głos p. Cegielski.

Marszałek oznajmia, że głosu udzielić nie może, gdyż regulamin sejmowy tego nie dopuszcza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23. lutego 1914, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 1676, 1678—1680, 1684—1688, 1694 - 1703, 1705, 1706, 1708, 1709, 1711—1713, 1715, 1716, 1718—1720, 1722—1724, 1727, 1729, 1731, 1732, 1734, 1736 - 1738, 1740—1743, 1746, 1748, 1750, 1751, 1753—1759, 1764, 1766.

Komisji szkolnej Ls. 1677, 1693, 1721, 1725, 1726, 1728, 1730, 1733, 1735, 1739, 1747, 1752, 1760, 1761, 1763, 1765, 1767, 1768, 1771.

Komisji administracyjnej Ls. 1707, 1717, 1762.

Komisji prawniczej Ls. 1710.

Komisji gospodarstwa kraj. I.s. 1704, 1714, 1745.

Komisji przemysłowej I.s. 1689, 1690, 1692.

Komisji zapomogowej I.s. 1744, 1749.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zakupu enklawy w celu powiększenia kompleksu gruntów kraj. zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej w porozumieniu z komisji budżetową.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następują:

2. Wybory uzupełniające do Komisji:

szkolnej 3 członków (w miejsce pp. Czartoryskiego, Kasznicy i Singalewicza),

drogowej 1 członka (w miejsce p. Głabińskiego),

kolejowej 2 członków (w miejsce pp. Krzeczunowicza, Waleryana i Schmidta),

bankowej 1 członka (w miejsce p. Łahodyńskiego),

gospodarstwa krajowego 1 członka (w miejsce p. Dzieduszyckiego).

Marszałek oznajmia, że w porządku dziennym zaszła pomyłka, gdyż ogłoszono wybór uzupełniający do komisji szkolnej w miejsce p. Cieńskiego zamiast Czartoryskiego, co też obecnie prostuje.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadeckiego, Strońskiego, Bardla, Lwa Lewickiego i Burzyńskiego i wzywa posłów do oddawania kartek do wszystkich komisji łącznie, a komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium głosowania.

Tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

3. Pierwsze czytanie wniosku p. Götza i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

P. Götz nieobecny w Izbie.

Następuje:

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Kędziora i tow. w sprawie dotowania funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, powiatów i gmin na cele melioracyjne.

Przemawia p. Kędzior, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Przemawia p. Terszakowiec i wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji melioracyjnej.

Przemawia p. Okoń i wnosi o odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwała wniosek p. Kędziora o przekazanie jego wniosku komisji budżetowej.

Następuje:

5. Pierwsze czytanie wniosku p. Głabińskiego i tow. w sprawie założenia w mieście Lwowie krajowego zakładu dla nieuleczalnych oraz krajowego domu podrzutków.

Przemawia p. Głabiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

6. Pierwsze czytanie wniosku p. Głabińskiego i tow. w sprawie ubezpieczenia społecznego na starość i niezdolność do pracy.

Przemawia p. Głębiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

7. Pierwsze czytanie wniosku p. Górkiewicza i tow. w sprawie ukrajowienia dróg powiatowych I. kl. w powiecie wadowickim pod nazwą Wadowice-Osiek i Wadowice-Brzeźnica.

Przemawia w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. Górkiewicza p. Głębiński, uzasadniając powyższy wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

8. Pierwsze czytanie wniosku p. Petruszewicza i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej z 18. września 1901 Nr. 103 Dz. u. kr. o regulacji rzek przeprowadzić się mającej po myśli § 5 ustawy państwowej z 11. czerwca 1901 Nr. 66 Dz. u. p. w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Przemawia p. Petruszewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku skrutynium głosowania.

P. Biesiadecki imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku wyborów. Głosowało 92 posłów; absolutna większość 47 głosów. Wszystkie głosy otrzymali: do komisji kolejowej: pp.: Biesiadecki, Tomaka; do komisji drogowej: p. Maciuszek; do komisji

bankowej: p. Baczyński; do komisji szkolnej: pp.: Bilezewski, Szeptycki i Józef Theodorowicz; do komisji gospodarstwa krajowego: p. Kasznica.

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyborów i oznajmia, że powyżsi posłowie wybrani zostali członkami odnosnych komisji.

Następuje:

9. Sprawozdanie Komisji kolejowej o czynnościach i wnioskach Departamentu IV. Wydziału kraj. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 i od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

Sprawozdawca p. Głębiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 i za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913

II.

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby tytułem subwencji kraju na budowę kolei z Grabin (Dębicy) do Jasła oddał na własność państwa będące w posiadaniu kraju akcyje zakładowe jednej z istniejących kolei lokalnych w nominalnej wartości 500.000 K t. j. pięćset tysięcy koron. Czas i warunki wypłaty ustanowi Wydział krajowy bacząc, by przy budowie tej kolei uwzględnione zostały w pełni interesy kraju z tą budową w związku zostające.

III.

I. Sejm uchyla swą uchwałę z dnia 8. lutego 1910 powziętą w sprawie finansowego poparcia przez kraj projektowanej kolei lokalnej z Wieliczki na Myślenice do Mszany dolnej.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Mysłenice-Mszana dolna w sumie nie wyższej niż K 2,338.800 — słowami dwa miliony trzysta trzydzieści ośm tysięcy ośmset kor. przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszków uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

1) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a od gwarantujących ciąż autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

2) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego;

3) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Mysłenice-Mszana dolna i

4) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możliwości w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możliwości z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzona będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Wieliczka-Mysłenice-Mszana dolna, umowy spółkowej, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

IV.

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Krosna do Brzozowa w sumie nie wyższej niż 1,175.000 K słowami milion sto siedmdziesiąt pięć tysięcy koron, ewentualnie w razie ustalenia porozumień z c. k. Rządem sumy ogólnej kapitału wyższej niż w sprawozdaniu podano, w sumie nie wyższej od 25% udziału wraz z interesentami przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, względnie z funduszków uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

a) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a od gwarantujących ciąż autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

b) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego;

c) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Krosno-Brzozów;

d) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możliwości w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możliwości z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Krosno-

Brzozów, umowy, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

V.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Przemyśla do Krasiczyna w sumie nie wyższej niż 825.000 K, słowami ośmset dwadzieścia pięć tysięcy koron, przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, względnie z funduszków uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

a) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a od gwarantujących ciąż autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne, oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

b) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

c) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Przemyśl-Krasiczyn;

d) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możliwości w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możliwości z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z kon-

cesyonaryuszem kolei lokalnej Przemyśl-Krasiczyn, umowy, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

VI.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Podhajec do Wiśniowczyka w sumie nie wyższej niż 762.500 K słowami siedmset sześćdziesiąt dwa tysięcy pięćset koron, przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, względnie z funduszków uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

a) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a od gwarantujących ciąż autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

b) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

c) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Podhajce-Wiśniowczyk;

d) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możliwości w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możliwości z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Podhaje-Wiśniowczyk, umowy, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

3. Z powyższych upoważnień Wydział krajowy może zrobić użytek i na ten wypadek, jeżeliby linia kolejowa z Podhaje do Wiśniowczyka miała być budowana przez Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Lwów-Podhaje“.

VII.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszową do Niska na przeciąg czasu 75 lat, licząc od dnia uzyskania koncesyi, gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 5,400.000 słowami pięć milionów czterysta tysięcy koron, którą się ma zaciągnąć celem pokrycia części kosztów budowy tej kolei.

2. Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie osiągną gwarantowanej wysokości, brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

Wpłacone przez fundusz kolejowy zaliczki gwarancyjne stanowią bezprocentowy dług przedsiębiorstwa kolejowego.

3. Upoważnienie pod 1) Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się zależnem od spełnienia następujących warunków:

a) Wydział krajowy uzyska koncesyę na budowę i eksploatacyę normalnotorowej kolei z Rzeszowa na Kolbuszową do Niska.

b) Kapitał zakładowy normalnotorowej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszową do Niska ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 9,300.000 kor.

c) Na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy 3,100.000 koron w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 800.000 koron w terminach, które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcye zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

d) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego, przyczem Wydział krajowy ma baczyć, aby kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 8. sierpnia 1910. Dz. u. p. Nr. 149, takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

e) Wydział krajowy zawrze z przyszłym Towarzystwem akcyjnym kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska umowę gwarancyjną, w której zastrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdzianie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i wogóle zarząd kolei, względnie Towarzystwa kolejowego, jak również ułożenie taryf przewozowych.

f) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być pokryte wydatki w następującym porządku:

1) Koszta ruchu i administracyi Towarzystwa.

2) Raty roczne pożyczki pierwszeństwa.

3) Zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancyi dochodów.

4) Umorzenie akcyi zakładowych.

5) Dywidenda od nieumorzonych akcyi zakładowych.

g) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków, pod którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska. Jeżeliby porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a c. k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

h) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

VIII.

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy na przeciąg czasu 75 lat, licząc od dnia uzyskania koncesyi, gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania po najwyższej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 4,500.000 K., słowami cztery miliony pięćset tysięcy koron, którą się ma zaciągnąć celem pokrycia części kosztów budowy tej kolei.

2) Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie osiągną gwarantowanej wysokości, brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

3) Upoważnienie pod 1) Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się za-

leżnem od spełnienia następujących warunków:

a) Wydział krajowy uzyska koncesyę na budowę i eksploatacyę normalnotorowej kolei ze Starego Sącza do Szczawnicy.

b) Kapitał zakładowy normalnotorowej kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 9,500.000 koron.

c) Na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy 4,500.000 koron w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 500.000 koron w terminach, które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcyje zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

d) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego, przyczem Wydział krajowy ma baczyć, aby kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 8. sierpnia 1910 Dz. u. p. Nr. 149 takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

e) Wydział krajowy zawrze z przyszłym Towarzystwem akcyjnym kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy umowę gwarancyjną, w której zatrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdanie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i wogóle zarząd kolei, względnie Towarzystwa kolejowego, jak również ułożenie taryf przewozowych.

f) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony

będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być pokryte wydatki w następującym porządku:

1) Koszta ruchu i administracyi Towarzystwa.

2) Raty roczne pożyczki pierwszeństwa.

3) Zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancyi dochodów.

4) Umorzenie akcji zakładowych.

5) Dywidenda od nieumorzonych akcji zakładowych.

g) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków, pod którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy. Jeżeliby porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a c.k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie Zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

h) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

IX.

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei lokalnej z Kołomyi na Kossów do Kut na przeciąg czasu 75 lat, licząc od dnia uzyskania koncesyi, gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 5,450.000 K., słowami pięć milionów czterysta pięćdziesiąt tysięcy koron, którą się ma zaciągnąć, celem pokrycia części kosztów budowy tej kolei.

2) Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie osiągną gwarantowanej wysokości, brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

Wpłacone przez fundusz kolejowy zaliczki gwarancyjne stanowią bezprocentowy dług przedsiębiorstwa kolejowego.

3) Upoważnienie pod 1) Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się zależnym od spełnienia następujących warunków:

a) Wydział krajowy uzyska koncesyę na budowę i eksploatacyę normalnotorowej kolei z Kołomyi na Kosów do Kut.

b) Kapitał zakładowy normalnotorowej kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 10,900.000 koron.

c) Na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy 4,950.000 koron w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 500.000 koron w terminach, które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcyje zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

d) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego, przyczem Wydział krajowy ma baczyć, aby kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 8. sierpnia 1910 Dz. u. p. Nr. 149 takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

e) Wydział krajowy zawrze z przyszłym Towarzystwem akcyjnym kolei lo-

kalnej z Kołomyi na Kosów do Kut umowę gwarancyjną, w której zastrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdanie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i w ogóle zarząd kolei, względnie Towarzystwa kolejowego jak również ułożenie taryf przewozowych.

f) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być pokryte wydatki w następującym porządku:

1. koszta ruchu i administracji Towarzystwa,
2. raty roczne pożyczki pierwszeństwa,
3. zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancji dochodów,
4. umorzenie akcyi zakładowych,
5. dywidenda od nieumorzonych akcyi zakładowych.

g) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków, pod którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut. Jeżeliby porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a c. k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

h) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

X.

Gdy po myśli dokumentu koncesyjnego z 15. grudnia 1885 Dz. u. p. Nr. 11 z r. 1886 Towarzystwo kołomyjskich kolei lokalnych nie może być zmuszone do

wykonania nadanego mu tym dokumentem koncesyjnym prawa budowy i eksploatacyi odgałęzienia kolejowego do Jabłonowa i gdy z tego powodu połączenie kolejowe tej miejscowości, a w następstwie powiatu kosowskiego z Kołomyją mimo pilnej ekonomicznej potrzeby aż do r. 1975 nie mogłoby być urzeczywistnione, gdy nadto Towarzystwo kołomyjskich kolei lokalnych rości sobie prawo do odszkodowania za ewentualne odstąpienie od tego prawa, mimo braku rzeczowej podstawy, — Sejm wzywa c. k. Rząd wobec powyższego postanowienia dokumentu koncesyjnego wydanego z pominięciem postanowienia § 5. ustawy o koncesjonowaniu kolei żelaznych z 14. września 1854 Dz. u. p. Nr. 238, aby spowodował usunięcie wszelkich przeszkód wywołanych powyższem postanowieniem dokumentu koncesyjnego w zrealizowaniu przez Wydział krajowy projektowanej kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut.

XI.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju Towarzystwu akcyjnemu „Kolej lokalna Borki wielkie-Grzymałów“ podwyższenia przyznanej na podstawie uchwały Sejmu z 8. lutego 1895, r. zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z 5. stycznia 1896, gwarancji dochodów tej kolei na przeciąg czasu do końca roku 1968 do tej wysokości, jaka jest potrzebna do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego do końca r. 1968 pożyczki w sumie imiennej nie wyższej niż 170.000 K. słowami sto siedmdziesiąt tysięcy koron, a to po opłaceniu z dochodów kolei rat pożyczki pierwszeństwa zaciągniętej w pierwotnej kwocie 1,200.000 K. i pożyczki gotówkowej zaciągniętej w pierwotnej kwocie 100.000 K. na podstawie uchwały Sejmu z dnia 30. września 1907 r.

2) Sejm czyni zależnem przyznanie tego podwyższenia gwarancji dochodów od następujących warunków:

a) Fundusz uzyskany z tej pożyczki użyty będzie na budowę toru dowozowego ze stacji kolejowej Grzymałów do miasta Grzymałowa i na założenie tamże ładowni — pod bezpośrednią ingerencją Wydziału krajowego.

b) na częściowe pokrycie kosztów budowy toru dowozowego użyte będą czyste zyski kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów za lata 1912 i następne w kwocie ustalić się mającej przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Rządem; następnie na częściowe pokrycie tych kosztów wpłaca interesenci miejscowi kwotę 10.000 K słowami dziesięć tysięcy koron w gotówce i odstąpią potrzebny grunt pod budowę wartości około 10.000 koron słowami dziesięć tysięcy koron.

c) Wydział krajowy przystąpi do budowy toru dowozowego i do zrealizowania pożyczki dopiero w chwili, gdy udział interesentów miejscowych będzie w całości w gotówce wpłacony, a grunty oddane w fizyczne posiadanie.

d) Po ostatecznym zamknięciu rachunku budowy toru dowozowego ustali Wydział krajowy wysokość pożyczki do kwoty rzeczywistych kosztów budowy, zredukowanych o wpłacony udział interesentów i o kwotę, którą pokryto z czystych zysków kolei.

e) Towarzystwo kolejowe zezna skrypt dłużny według wzoru udzielonego przez Wydział krajowy w formie aktu notaryalnego z prawem egzekucji z § 3 ustawy z 25. lipca 1871 Dz. u. p. Nr. 75.

f) Wydział krajowy ustanowi w porozumieniu z c. k. Rządem warunki wpłaty udziałów interesentów miejscowych uiszczonych w gotówce lub też w gruntach.

XII.

O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty na akcje zakładowe przyszłych Towarzystw kolei lokalnych

Wieliczka - Myślenice - Mszana dolna,
Brzozów-Krosno.

Przemyśl-Krasiczyn,

Podhajce-Wisniowczyk,

Rzeszów-Nisko,

Stary Sącz-Szczawnica i

Kołomyja-Kosów-Kuty, przyjąć gwarancję interesowanych ciał autonomicznych, oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału zakładowego, Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia w ich miejsce odpowiedniej liczby akcji zakładowych, wpłacenia na nie w pełnej imiennej wartości i pokrycia tego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszy uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu kolejowego od wszelkich strat z tego powodu zawrze poprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantującymi ciałami autonomicznymi.

XIII.

1. Zmieniając częściowo postanowienia uchwały z 8. marca 1907, Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla kolei lokalnej Lwów-Stożanów, będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 23. marca 1908. Dz. u. p. Nr. 58. na przeciąg czasu do końca roku 1983 gwarancji czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania najwyżej po pięć od sta rocznie (5%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Lwów-Stożanów“ w sumie imiennej nie wyższej, niż 6,480.000 K, celem spłacenia pierwotnie w tej sumie zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa. Warunki tej podwyższonej gwarancji kraju i zaciągnięcia 5% pożyczki pierwszeństwa jakoteż spłaty pierwotnej 4% pożyczki pierwszeństwa ustanowi Wydział krajowy.

2. Zmieniając częściowo postanowienia uchwały z 8. marca 1907, Sejm upo-

ważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla kolei lokalnej Muszyna-Krynica, będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 20. września 1909. Dz. u. p. Nr. 147, na przeciąg czasu do końca 1983 roku gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania najwyżej po pięć od sta rocznie (5%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Muszyna-Krynica“ w sumie imiennej nie wyższej, niż 750.000 K celem spłacenia pierwotnie w tej sumie zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa. Warunki tej podwyższonej gwarancyi kraju i zaciągnięcia 5% pożyczki pierwszeństwa jakoteż spłaty pierwotnej 4% pożyczki pierwszeństwa ustanowi Wydział krajowy.

Zmieniając częściowo postanowienia uchwały z 8 marca 1907, Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla kolei lokalnej Drohobycz-Truskawiec, będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 25 sierpnia 1910. Dz. u. p. Nr. 160, na przeciąg czasu do końca 1983 r. gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania najwyżej po pięć od sta rocznie (5%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie koncesjonaryusz względnie Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Drohobycz-Truskawiec“ w sumie imiennej nie wyższej niż 850,000 koron, celem spłacenia pierwotnie w tej sumie zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa. Warunki tej podwyższonej gwarancyi kraju i zaciągnięcia 5%-wej pożyczki pierwszeństwa, jakoteż spłaty pierwotnej 4% pożyczki pierwszeństwa ustanowi Wydział krajowy.

4. Z upoważnień udzielonych w powyższych uchwałach pod 1-3 w sprawie podwyższenia gwarancyi dochodów kolei lokalnych Lwów-Stojanów, Muszyna-Krynica i Drohobycz-Truskawiec, uczyni Wydział krajowy użytek według

swego uznania i w chwili, jaką uzna za stosowną.

XIV.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do podjęcia starań o przemianę towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Łupków-Cisna na Spółkę o ograniczonej odpowiedzialności członków po myśli ustawy z 6 marca 1906. Nr. 58. Dz. p. p. i do przystąpienia imieniem kraju do tej Spółki z przypadającą na akcyje funduszu krajowego częścią majątku towarzystwa akcyjnego z tem zastrzeżeniem, że temu udziałowi funduszu krajowego, jakoteż Wydziałowi krajowemu będą w umowie spółkowej przyznane wszystkie prawa, jakie obecnie służą akcyjom pierwszeństwa po myśli statutu Towarzystwa akcyjnego „kolej miejscowa Łupków-Cisna“.

XV.

Sejm wyraża żal z tego powodu, że w projekcie rządowym kolei lokalnych kraj nasz nie został dostatecznie uwzględnionym i że niektóre koleje ważne dla całego kraju nie będące z swej natury lokalnymi, lecz ogólno-krajowymi, bądź zupełnie nie zostały programem objęte, bądź też tylko w częściowych przestrzeniach, n. p. kolej z Przemyśla do Krosna, ze Starego Sącza do Nowego Targu, z Podhajec do Trembowli (Dereniówka). Sejm wzywa c. k. Rząd, aby projekt budowy kolei w powyższym kierunku uzupełnił, a w szczególności aby dłuższe arterye komunikacyjne budował jako koleje państwowe, aby termin budowy projektowanych kolei do sześciu lat skrócił i aby w najbliższym czasie zapewnił budowę całej linii kolejowej z Przemyśla do Krosna, z Podhajec do Dereniówki lub Trembowli, ze Starego Sącza do Nowego Targu, niemniej odnogi kolei z Rymanowa do Rymanowa Zdroju i kolei potrzebnej dla eksploatacji granitu w Tatrach. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przygotowane już linie kolei

lokalnych w Galicyi, zalecone uchwałami sejmowymi jako potrzebne i użyteczne, jak koleje lokalne z Żółkwi do Krystynopola, z Lubaczowa do Cieszanowa, Podhajce-Buczacz, w jak najkrótszym czasie objął programem budowy i potrzebne kredyty na wygotowanie planów szczegółowych wszystkich powyższych linii kolejowych wstawił do obecnie wniesionego programu budowy kolei lokalnych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji kolejowej.

Przemawia p. Załoziecki i stawia następujące dwie rezolucye:

I. Sejm raczy do wniesionego projektu ustawy budowy lokalnych kolei wstawić żądanie budowy:

1. linii Podhajce-Buczacz z możliwem przedłużeniem do Kołomyi;

2. przedłużenie linii Kołomyja-Kosów-Kuty do Żabiego.

II. Sejm raczy uchwalić, ażeby w następnym programie budowy kolei uwzględnić przedewszystkiem linie we wschodniej Galicyi, upośledzonej pod tym względem.

Marszałek poddaje do poparcia obie rezolucye, które kolejno odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera powyższe rezolucye, każdą z osobna.

Przemawia p. Burzyński i stawia trzy rezolucye:

A) Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje połączenie kolejowe Buczacz-Potok złoty-Obertyn do Turki (pod Kołomyją) za użyteczne i potrzebne w interesie kraju.

II. Sejm wzywa Wydział krajowy do wypracowania generalnego projektu dla tego kolejowego połączenia.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaliczenia na koszt wypracowania powyższego generalnego projektu

z funduszu krajowego kolejowego potrzebnych środków z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonych kwot z ustanowić się mającego funduszu budowy tej kolei.

B) Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby budowę kolei Podhajce-Buczacz objął bieżącym programem budowy kolei lokalnych.

C) Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził dochodzenia komercyalne i techniczne i zbadał potrzebę i użyteczność połączenia kolejowego Buczacz-Jazłowiec-Dzwiniacz,- (Zaleszczyki).

Marszałek podaje do poparcia powyższe rezolucye, które kolejno odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera powyższe rezolucye, każdą z osobna.

Przemawia p. Okuniewski i stawia następujące dwie rezolucye:

Wzywa się Rząd, aby postarał się o złączenie wschodnio-galicyjskiej kolei, która kończy się w Iwaniu Pustem, z bukowińskimi kolejami, a to ze stacją w Samuszynie, która obecnie ma się budować.

Wzywa się Wydział krajowy, żeby budując obecnie koleje żelazne według projektu rządowego, uwzględniał równomiernie zachodnią i wschodnią Galicyę, w pierwszym rzędzie kolej lokalną Kołomyja-Kosów-Kuty i ażeby w najbliższym czasie sporządził specjalny projekt kolei Kołomyja-Kosów-Kuty i przystąpił do budowy tejże kolei.

Marszałek poddaje do poparcia powyższe dwie rezolucye, które Izba łącznie popiera.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujące dwie rezolucye:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi wzywa c. k. Rząd, aby nie dopuścił do zabezpieczenia budowy kolei bośniackich tak długo, aż przedtem budowa kolei lokalnych, w szczególności w Galicyi będzie zabezpieczona zupełnie, także pod względem budżetowym.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zabezpieczył w drodze właściwej budowę kolei Krosno-Brzozów już w roku 1914.

Marszałek poddaje do poparcia powyższe rezolucyje, które sekretarz p. Urbański kolejno odczytuje.

Izba popiera powyższe dwie rezolucyje, każdą z osobna.

Przemawia p. Okoń i stawia rezolucyje :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, by termin budowy kolei lokalnych skrócono z lat sześciu do czterech a linię Rzeszów-Nisko postawiono na pierwszym miejscu przed wszystkimi.

Marszałek poddaje do poparcia powyższą rezolucyje, którą Izba popiera.

Przemawia p. Lisiewicz.

(W czasie przemówienia p. Lisiewicza obejmuje przewodnictwo obrad wicemarszałek JE. ks. biskup Czechowicz.)

P. Lisiewicz kończąc swe przemówienie, stawia następujące trzy rezolucyje:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zdał szczegółowo i krytycznie oświetlone sprawozdanie z dotychczasowych wyników i akcji na polu kolejnictwa krajowego od początku całej akcji i przedstawił program tej akcji na dłuższy okres czasu z góry (np. 15 lat).

2) Sejm wzywa Rząd, aby projekty szczegółowe kolei częściowo tylko obecnie budowanych, w całości kosztem państwa wypracować polecił.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby projekt kolei dla eksploatacyi granitu w Tatrach bezzwłocznie przygotował.

Przemawia członek Sejmu Stanisław Starzyński i stawia następującą rezolucyje :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby budowę kolei lokalnej Żółkiew-Krystynopol objął najbliższym programem budowy kolei lokalnych.

Wicemarszałek poddaje do poparcia powyższą rezolucyje, którą Izba popiera.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąbski.

(W czasie przemówienia p. Dąbskiego obejmuje ponownie przewodnictwo obrad Marszałek krajowy J. E. Adam hr. Gołuchowski).

Marszałek poddaje do poparcia powyższe trzy rezolucyje p. Lisiewicza, które kolejno odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera każdą z tych rezolucyi z osobna.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „przeciw“ pp. Tryłowski i Witosa, oraz „za“ pp. Nowakowski i Biesiadeckiego do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Tryłowski, jako lossem oznaczony mowca „contra“ i stawia w ciągu swego przemówienia następujące rezolucyje :

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby surowo przestrzegał zasadę równouprawnienia językowego na wszystkich wschodnio-galicyjskich kolejach, przyczem specjalnie zwraca się uwagę c. k. Rządu na nieprawidłowości panujące w tym kierunku na szlaku: Lwów-Podwołoczyska i na głównym dworcu we Lwowie.

2) Wzywa się Wydział krajowy, ażeby użył wszelkiego przysługującego mu wpływu, ażeby budowa kolei żelaznej Kołomyja-Kuty została jak najprędzej przeprowadzoną i ażeby zostało wybudowane dalsze połączenie z Kut do Uścieryk oraz z Uścieryk przez Żabie do Worochty.

3) Wzywa się c. k. Rząd i Wydział krajowy, aby na wypadek, jeżeli c. k. ministerstwo rolnictwa udzieli „Galicyjskiej Spółce dla przemysłu leśnego“ (de facto księciu Kazimierzowi Lubomirskiemu) koncesyę na prowadzenie wolnego spławu na obu Czeremoszach — z całą energią pilnował dotrzymania warunków koncesyi, gdyż w przeciwnym wypadku nie tylko kolej żelazna na Czeremoszu między Wyżnicą a Kutami byłaby zagrożoną, lecz i budowa dalszej linii Kuty-Uścierki-Żabie-Worochta okazałaby się wogóle niemożliwą, jak już z winy księcia Kazimierza Lubomirskiego jego spław zniszczył drogę powiatową Kuty-Uścierki.

Przemawia p. Nowakowski, generalny mowca „za“ wnioskami komisji i stawia następujące dwie rezolucye:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby poczynił studia rentowności i konieczności budowy kolei Stanisławów-Łysiec-Bohorodczany-Sołotwina-Porohy.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby w najbliższym czasie wziął pod uwagę budowę linii kolejowej Kałusz-Busk.

Marszałek poddaje do poparcia rezolucyę p. Biesiadeckiego, którą odczytuje sekretarz p. Urbański.

Rezolucya ta opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, żeby w najbliższym czasie wziął pod uwagę budowę linii kolejowej Kałusz-Busk.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Biesiadeckiego.

Następnie poddaje marszałek do poparcia powyższe trzy rezolucye p. Trylowskiego i dwie rezolucye p. Nowakowskiego, które kolejno odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera powyższe rezolucye, każdą z osobna.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głabińskiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Głabiński

zastępując siebie głosem dla oświadczenia się przy rozprawie szczegółowej na każdą z powyżej postawionych rezolucyi.

Marszałek odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny szóstej wieczorem.

Przerwa posiedzenia o godzinie 2. po południu.

Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 23. lutego 1914.

Początek o godzinie 6-tej minut 15 wieczorem.

Marszałek konstatuje, że Izba jest w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji krajowej o czynnościach Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 i od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje pierwszy wniosek komisji, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 i za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje drugi wniosek komisji, który opiewa:

II.

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby tytułem subencji kraju na budowę kolei z Grabin (Dębicy) do Jasła oddał na własność państwa będące w posiadaniu kraju akcye zakładowe jednej z istniejących kolei lokalnych w nominalnej wartości

500.000 K. t. j. pięćset tysięcy koron. Czas i warunki wypłaty ustanowi Wydział krajowy bacząc, by przy budowie tej kolei uwzględnione zostały w pełni interesy kraju z tą budową w związku zostające.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje trzeci wniosek komisji, który opiewa:

III.

I. Sejm uchyla swą uchwałę z dnia 8. lutego 1910 powziętą w sprawie finansowego poparcia przez kraj projektowanej kolei lokalnej z Wieliczki na Myślenice do Mszany dolnej.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w sumie nie wyższej niż K 2,338.800 — słowami dwa miliony trzysta trzydzieści ośm tysięcy ośmset kor. przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszy uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

1) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszcza gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a od gwarantujących ciąż autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

2) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego;

3) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna i

4) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdaone o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzona będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna, umowy spółkowej, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje czwarty wniosek komisji, który opiewa:

IV.

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Krosna do Brzozowa w sumie nie wyższej niż 1,175.000 K słowami milion sto siedmdziesiąt pięć tysięcy koron, ewentualnie wrazie ustalenia porozumień z c. k. Rządem sumy ogólnej kapitału wyższej, niż w sprawozdaniu podano, w sumie nie wyższej od 25% udziału wraz z interesentami przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, względnie z funduszy uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

a) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszcza gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a od gwarantujących ciąż autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

b) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego;

c) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Krosno-Brzozów;

d) że budowa tej kolei, jakoteż do stawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Krosno-Brzozów, umowy, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje piąty wniosek, który opiewa:

V.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Przemyśla do Krasicy w sumie nie wyższej niż 825.000 K, słowami ośmset dwadzieścia pięć tysięcy koron, przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, względnie z funduszków uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

a) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszcza gotówką wpłatę na akcje zakładowe, a

od gwarantujących ciał autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne, oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

b) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego;

c) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Przemyśl-Krasieczyn;

d) że budowa tej kolei, jakoteż do stawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Przemyśl-Krasieczyn umowy, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje szósty wniosek komisji, który opiewa:

VI.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei z Podhajec do Wiśniowczyka w sumie nie wyższej niż 762.500 K słowami siedmset sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset koron, przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, względnie z funduszków uzyskanych przez zacią-

gnięcie na ten cel pożyczki, a to pod warunkami:

a) że wpłata na akcye pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcye zakładowe, a od gwarantujących ciał autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

b) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

c) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Podhajce-Wiśniowczyk;

d) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Podhajce-Wiśniowczyk umowy, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i terminy wpłaty tego udziału.

3. Z powyższych upoważnień Wydział krajowy może zrobić użytek i na ten wypadek, jeżeliby linia kolejowa z Podhajec do Wiśniowczyka miała być budowana przez Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Lwów-Podhajec“.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje siódmy wniosek komisji, który opiewa.

VII.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska na przeciąg czasu 75 lat, licząc od dnia uzyskania koncesyi, gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 5,400.000 słowami pięć milionów czterysta tysięcy koron, którą się ma zaciągnąć celem pokrycia części kosztów budowy tej kolei.

2. Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie osiągną gwarantowanej wysokości, brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

Wpłacone przez fundusz kolejowy zaliczki gwarancyjne stanowią bezprocentowy dług przedsiębiorstwa kolejowego.

3. Upoważnienie pod 1) Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się zależnem od spełnienia następujących warunków:

a) Wydział krajowy uzyska koncesyę na budowę i eksploatacyę normalnotorowej kolei z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska.

b) Kapitał zakładowy normalnotorowej kolej lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 9,300.000 kor.

c) Na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy 3,100.000 koron w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 800.000

koron w terminach, które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcje zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

d) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego, przyczem Wydział krajowy ma baczyć, aby kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 8. sierpnia 1910. Dz. u. p. Nr. 149, takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

e) Wydział krajowy zawrze z przyszłym Towarzystwem akcyjnym kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska umowę gwarancyjną, w której zastrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdanie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i wogóle zarząd kolei, względnie Towarzystwa kolejowego, jak również ułożenie taryf przewozowych.

f) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być pokryte wydatki w następującym porządku:

1) Koszta ruchu i administracyi Towarzystwa.

2) Raty roczne pożyczki pierwszeństwa.

3) Zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancyi dochodów.

4) Umorzenie akcji zakładowych.

5) Dywidenda od nieumorzonych akcji zakładowych.

g) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków, pod

którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska. Jeżeliby porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a c. k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

h) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Głębiński odczytuje ósmy wniosek komisji, który opiewa:

VIII.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy na przeciąg czasu 75 lat, licząc od dnia uzyskania koncesyi, gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 4,500.000 K słowami cztery miliony pięćset tysięcy koron, którą się ma zaciągnąć celem pokrycia części kosztów budowy tej kolei.

2. Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie osiągną gwarantowanej wysokości,

brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

3. Upoważnienie pod 1) Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się zależnym od spełnienia następujących warunków:

a) Wydział krajowy uzyska koncesję na budowę i eksploatację normalnotorowej kolei ze Starego Sącza do Szczawnicy.

b) Kapitał zakładowy normalnotorowej kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 9,500.000 koron.

c) na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy 4,500.000 koron w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 500.000 koron w terminach, które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcje zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

d) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego, przyczem Wydział krajowy ma baczyć, aby kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 8. sierpnia 1910. Dz. u. p. Nr. 149 takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

e) Wydział krajowy zawrze z przyszłym Towarzystwem akcyjnym kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy umowę gwarancyjną, w której zatrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdanie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i wogóle zarząd kolei, względnie To-

warzystwa kolejowego, jak również ułożenie taryf przewozowych.

f) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być pokryte wydatki w następującym porządku:

1) Koszta ruchu i administracji Towarzystwa.

2) Raty roczne pożyczki pierwszeństwa.

3) Zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancyi dochodów.

4) Umorzenie akcji zakładowych.

5) Dywidenda od nieumorzonych akcji zakładowych.

g) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków, pod którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy. Jeżeliby porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a c. k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie Zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

h) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej ze Starego Sącza do Szczawnicy ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje dziewiąty wniosek komisji, który opiewa:

IX.

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei lokalnej z Kołomyi na Kossów do Kut na przeciąg czasu 75 lat, licząc od dnia uzyskania koncesyi, gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 5,450.000 K., słowami pięć milionów czterysta pięćdziesiąt tysięcy koron, którą się ma zaciągnąć, celem pokrycia części kosztów budowy tej kolei.

2) Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie osiągną gwarantowanej wysokości, brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

Wpłacone przez fundusz kolejowy zaliczki gwarancyjne stanowią bezprocentowy dług przedsiębiorstwa kolejowego.

3) Upoważnienie pod 1) Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się zależnym od spełnienia następujących warunków:

a) Wydział krajowy uzyska koncesyę na budowę i eksploatacyę normalnotorowej kolei z Kołomyi na Kosów do Kut.

b) Kapitał zakładowy normalnotorowej kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 10,900.000 koron.

c) Na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy 4,950.000 koron w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 500.000 koron w terminach, które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcye zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

d) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego, przyczem Wydział krajowy ma baczyć, aby kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 8. sierpnia 1910 Dz. u. p. Nr. 149 takie ulgi, ułatwienia i korzyści, jakie według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

e) Wydział krajowy zawrze z przyszłym Towarzystwem akcyjnym kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut umowę gwarancyjną, w której zastrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdanie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i w ogóle zarząd kolei, względnie Towarzystwa kolejowego jak również ułożenie taryf przewozowych.

f) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być pokryte wydatki w następującym porządku:

1. koszta ruchu i administracyi Towarzystwa,
2. raty roczne pożyczki pierwszeństwa,
3. zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancyi dochodów,
4. umorzenie akcji zakładowych,
5. dywidenda od nieumorzonych akcji zakładowych.

g) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków, pod którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut. Jeżeliby porozumienie w tym względzie

między Wydziałem krajowym a c. k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

h) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje dziesiąty wniosek komisji, który opiewa:

X.

Gdy po myśli dokumentu koncesyjnego z 15. grudnia 1885 Dz. u. p. Nr. 11 z r. 1886 Towarzystwo kołomyjskich kolei lokalnych nie może być zmuszone do wykonania nadanego mu tym dokumentem koncesyjnym prawa budowy i eksploatacji odgałęzienia kolejowego do Jabłonowa i gdy z tego powodu połączenie kolejowe tej miejscowości, a w następstwie powiatu kosowskiego z Kołomyją mimo pilnej ekonomicznej potrzeby aż do r. 1975 nie mogłoby być urzeczywistnione, gdy nadto Towarzystwo kołomyjskich kolei lokalnych rości sobie prawo do odszkodowania za ewentualne odstąpienie od tego prawa, mimo braku rzeczowej podstawy, — Sejm wzywa c. k. Rząd wobec powyższego postanowienia dokumentu koncesyjnego wydanego z pominięciem postanowienia § 5. ustawy o koncesjonowaniu kolei żelaznych z 14. września 1854 Dz. u. p. Nr. 238, aby spowodował usunięcie wszelkich przeszkód wywołanych powyższem postanowieniem dokumentu koncesyjnego w zrealizowaniu przez Wydział krajowy

projektowanej kolei lokalnej z Kołomyi na Kosów do Kut.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytał jedenasty wniosek komisji, który opiewa:

XI.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju Towarzystwu akcyjnemu „Kolej lokalna Borki wielkie-Grzymałów“ podwyższenia przyznanej na podstawie uchwały Sejmu z 8. lutego 1895, r. zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z 5. stycznia 1896, gwarancyi dochodów tej kolei na przeciąg czasu do końca roku 1968 do tej wysokości, jaka jest potrzebna do oprocentowania po najwyżej 5%, opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego do końca r. 1968 pożyczki w sumie imiennej nie wyższej niż 170.000 K. słowami sto siedemdziesiąt tysięcy koron, a to po opłaceniu z dochodów kolei rat pożyczki pierwszeństwa zaciągniętej w pierwotnej kwocie 1,200.000 K. i pożyczki gotówkowej zaciągniętej w pierwotnej kwocie 100.000 K. na podstawie uchwały Sejmu z dnia 30. września 1907 r.

2) Sejm czyni zależnem przyznanie tego podwyższenia gwarancyi dochodów od następujących warunków:

a) Fundusz uzyskany z tej pożyczki użyty będzie na budowę toru dowozowego ze stacyi kolejowej Grzymałów do miasta Grzymałowa i na założenie tamże ładowni — pod bezpośrednią ingerencyą Wydziału krajowego.

b) na częściowe pokrycie kosztów budowy toru dowozowego użyte będą czyste zyski kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów za lata 1912 i następne w kwocie ustalić się mającej przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Rządem; następnie na częściowe pokrycie tych kosztów wpłaca interesenci miejscowi kwotę 10.000 K słowami dziesięć tysięcy koron w gotówce i odstąpią po-

trzebny grunt pod budowę wartości około 10.000 koron słowami dziesięć tysięcy koron.

c) Wydział krajowy przystąpi do budowy toru dowozowego i do zrealizowania pożyczki dopiero w chwili, gdy udział interesentów miejscowych będzie w całości w gotówce wpłacony, a grunty oddane w fizyczne posiadanie.

d) Po ostatecznym zamknięciu rachunku budowy toru dowozowego ustali Wydział krajowy wysokość pożyczki do kwoty rzeczywistych kosztów budowy, zredukowanych o wpłacony udział interesentów i o kwotę, którą pokryto z rzeczywistych zysków kolei.

e) Towarzystwo kolejowe zezna skrypt dłużny według wzoru udzielonego przez Wydział krajowy w formie aktu notaryalnego z prawem egzekucyi z § 3 ustawy z 25. lipca 1871 Dz. u. p. Nr. 75.

f) Wydział krajowy ustanowi w porozumieniu z c. k. Rządem warunki wpłaty udziałów interesentów miejscowych uiszczonych w gotówce lub też w gruntach.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje dwunasty wniosek komisji, który opiewa :

XII.

O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty na akcje zakładowe przyszłych Towarzystw kolei lokalnych

Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna,
Brzozów-Krosno.

Przemysł-Krasiczyn,

Podhajce-Wiśniowczyk,

Rzeszów-Nisko,

Stary Sącz-Szczawnica i

Kołomyja-Kosów-Kuty, przyjąć gwarancję interesowanych ciał autonomicznych, oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału zakładowego, Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia w ich miejsce odpowiedniej liczby akcji zakładowych, wpłacenia na nie w pełnej imiennej wartości i pokrycia tego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszków uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu kolejowego od wszelkich strat z tego powodu zawrze poprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantującymi ciałami autonomicznymi.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje trzynasty wniosek komisji, który opiewa :

XIII.

1. Zmieniając częściowo postanowienia uchwały z 8. marca 1907, Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla kolei lokalnej Lwów-Stojanów, będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 23. marca 1908. Dz. u. p. Nr. 58. na przeciąg czasu do końca roku 1983 gwarancji czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania najwyżej po pięć od sta rocznie (5%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Lwów-Stojanów“ w sumie imiennej nie wyższej, niż 6,480.000 K, celem spłacenia pierwotnie w tej sumie zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa. Warunki tej podwyższonej gwarancji kraju i zaciągnięcia 5% pożyczki pierwszeństwa jakoteż spłaty pierwotnej 4% pożyczki pierwszeństwa ustanowi Wydział krajowy.

2. Zmieniając częściowo postanowienia uchwały z 8. marca 1907, Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla kolei lokalnej Mu-

szyna-Krynica, będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 20. września 1909. Dz. u. p. Nr. 147, na przeciąg czasu do końca 1983 roku gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania najwyżej po pięć od sta rocznie (5%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Muszyna-Krynica“ w sumie imiennej nie wyższej, niż 750.000 K celem spłacenia pierwotnie w tej sumie zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa. Warunki tej podwyższonej gwarancyi kraju i zaciągnięcia 5% pożyczki pierwszeństwa jako też spłaty pierwotnej 4% pożyczki pierwszeństwa ustanowi Wydział krajowy.

Zmieniając częściowo postanowienia uchwały z 8 marca 1907, Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla kolei lokalnej Drohobycz-Truskawiec, będącej przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 25 sierpnia 1910. Dz. u. p. Nr. 160, na przeciąg czasu do końca 1983 r. gwarancyi czystego dochodu potrzebnego do oprocentowania najwyżej po pięć od sta rocznie (5%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie koncesyonaryusz względnie Towarzystwo akcyjne „Kolej lokalna Drohobycz-Truskawiec“ w sumie imiennej nie wyższej niż 850.000 koron, celem spłacenia pierwotnie w tej sumie zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa. Warunki tej podwyższonej gwarancyi kraju i zaciągnięcia 5%-wej pożyczki pierwszeństwa, jako też spłaty pierwotnej 4% pożyczki pierwszeństwa ustanowi Wydział krajowy.

4. Z upoważnień udzielonych w powyższych uchwałach pod 1-3 w sprawie podwyższenia gwarancyi dochodów kolei lokalnych Lwów-Stojanów, Muszyna-Krynica i Drohobycz-Truskawiec, uczyni Wydział krajowy użytek według swego uznania i w chwili, jaką uzna za stosowną.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje czternasty wniosek komisji, który opiewa:

XIV.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do podjęcia starań o przemianę towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Łupków-Cisna na Spółkę o ograniczonej odpowiedzialności członków po myśli ustawy z 6 marca 1906. Nr. 58. Dz. p. p. i do przystąpienia imieniem kraju do tej Spółki z przypadającą na akcyje funduszu krajowego częścią majątku towarzystwa akcyjnego z tem zastrzeżeniem, że temu udziałowi funduszu krajowego, jakoteż Wydziałowi krajowemu będą w umowie spółkowej przyznane wszystkie prawa, jakie obecnie służą akcyom pierwszeństwa po myśli statutu Towarzystwa akcyjnego „kolej miejscowa Łupków-Cisna“.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głabiński odczytuje piętnasty wniosek komisji, który opiewa:

XV.

Sejm wyraża żal z tego powodu, że w projekcie rządowym kolei lokalnych kraj nasz nie został dostatecznie uwzględnionym i że niektóre koleje ważne dla całego kraju nie będące z swej natury lokalnymi, lecz ogólnokrajowymi, bądź zupełnie nie zostały programem objęte, bądź też tylko w częściowych przestrzeniach, n. p. kolej z Przemyśla do Krosna, ze Starego Sącza do Nowego Targu, z Podhajec do Trembowli (Dereniówka). Sejm wzywa c. k. Rząd, aby projekt budowy kolei w powyższym kierunku uzupełnił, a w szczególności aby

dłuższe arterye komunikacyjne budował jako koleje państwowe, aby termin budowy projektowanych kolei do sześciu lat skrócił i aby w najbliższym czasie zapewnił budowę całej linii kolejowej z Przemyśla do Krosna, z Podhajec do Dereniówki lub Trembowli, ze Starego Sącza do Nowego Targu, niemniej odnogi kolei z Rymanowa do Rymanowa Zdroju i kolei potrzebnej dla eksploatacyi granitu w Tatrach. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przygotowane już linie kolei lokalnych w Galicyi, zalecone uchwałami sejmowemi jako potrzebne i użyteczne, jak koleje lokalne z Żółkwi do Krystynopola, z Lubaczowa do Cieszanowa, Podhajce-Buczacz, w jak najkrótszym czasie objął programem budowy i potrzebne kredyty na wygotowanie planów szczegółowych wszystkich powyższych linii kolejowych wstawił do obecnie wniesionego programu budowy kolei lokalnych.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do kolejnego odczytania postawionych w czasie rozprawy ogólnej rezolucyj.

Sekretarz odczytuje dwie rezolucye p. Załozieckiego, które opiewają:

I. Sejm raczy do wniesionego projektu ustawy budowy kolei lokalnych wstawić żądanie budowy:

- 1) linii Podhajce-Buczacz z możliwem przedłużeniem do Kołomyi,
- 2) przedłużenie linii Kołomyja-Kosów-Kuty do Żabiego.

II. Sejm raczy uchwalić, ażeby w następnym programie budowy kolei uwzględnić przedewszystkiem linie we Wschodniej Galicyi, upośledzonej pod tym względem.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głabińskiemu do oświadczenia się na powyższe rezolucye.

Przemawia p. Głabiński i wnosi na przekazanie powyższych rezolucyi komisji kolejowej.

Izba uchwała powyższy wniosek sprawozdawcy bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucyę p. Burzyńskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje połączenie kolejowe Buczacz-Potok złoty, Obertyn do Turki (pod Kołomyją) za użyteczne i potrzebne w interesie kraju.

II. Sejm wzywa Wydział krajowy do wypracowania generalnego projektu dla tego kolejowego połączenia.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaliczenia na koszta wypracowania powyższego generalnego projektu z funduszu krajowego kolejowego potrzebnych środków z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonych kwot z ustanowić się mającego funduszu budowy tej kolei.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głabińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucyę.

Przemawia sprawozdawca p. Głabiński i oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Burzyńskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Burzyńskiego bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucyę p. Burzyńskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby budowę kolei Podhajce-Buczacz objął bieżącym programem budowy kolei lokalnych.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głabińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucyę.

Przemawia sprawozdawca p. Głabiński i oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Burzyńskiego, z dodaniem jednak słów: „o ile możności“.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Burzyńskiego z dodaniem słów „o ile możności“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Burzyńskiego, która opiewa:

C. Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził dochodzenia komercyjne i techniczne i zbadał potrzebę i użyteczność połączenia kolejowego Buczacz-Jazłowiec-Dzwiniacz-(Zaleszczyki).

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi.

Izba uchwałą powyższą rezolucję p. Burzyńskiego bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Stapińskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi wzywa c. k. Rząd, aby nie dopuścił do zabezpieczenia budowy kolei bośniackich tak długo, aż przedtem budowa kolei lokalnych, w szczególności w Galicyi będzie zabezpieczona zupełnie, także pod względem budżetowym.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przelazaniem tej rezolucyi komisji kolejowej.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński.

Izba po zamknięciu rozprawy uchwała przekazanie powyższej rezolucyi p. Stapińskiego komisji kolejowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Stapińskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zabezpieczył w drodze właściwej budowę kolei Krosno-Brzozów już w roku 1914.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi.

Izba uchwałą powyższą rezolucję p. Stapińskiego, bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje pierwszą rezolucję p. Okuniewskiego, która opiewa:

Wzywa się Rząd, aby postarał się o złączenie wschodnio-galicyjskiej kolei, która kończy się w Iwanju Pustem, z bukowskiemi kolejami, a to ze stacją w Samuszynie, która obecnie ma się budować.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi.

Izba uchwałą powyższą rezolucję p. Okuniewskiego bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Okuniewskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, żeby budując obecnie koleje żelazne według projektu rządowego, uwzględniał równomiernie zachodnią i wschodnią Galicyę, w pierwszym rzędzie kolej lokalną Kołomyja-Kosów-Kuty, i żeby w najbliższym czasie sporządził specjalny projekt kolei Kołomyja-Kosów-Kuty i przystąpił do budowy tejże kolei.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem po-

wyższej rezolucyi, z opuszczeniem jednak słów: „w pierwszym rzędzie kolej lokalną Kołomyja-Kosów-Kuty“.

P. Okuniewski oświadcza, że cofa te słowa: „w pierwszym rzędzie kolej lokalną Kołomyja-Kosów-Kuty“.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Okuniewskiego w brzmieniu proponowanem przez sprawozdawcę p. Głębińskiego, to jest z opuszczeniem słów: „w pierwszym rzędzie kolej lokalną Kołomyja-Kosów-Kuty“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Okonia, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, by termin budowy kolei lokalnych skrócono z lat sześciu do czterech a linię Rzeszów-Nisko postawiono na pierwszym miejscu przed wszystkimi.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucyę.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przekazaniem powyższej rezolucyi komisji kolejowej, na co się wnioskodawca p. Okoń zgadza.

Izba uchwała przekazanie powyższej rezolucyi p. Okonia komisji kolejowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzy rezolucyę p. Lisiewicza, które opiewają:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zdał szczegółowo i krytycznie oświetlone sprawozdanie z dotychczasowych wyników i akcji na polu kolejnictwa krajowego od początku całej akcji i przedstawił program tej akcji na dłuższy okres czasu z góry (n. p. 15 lat)

2. Sejm wzywa Rząd, aby projekty szczegółowe kolei częściowo tylko obecnie budowanych, w całości kosztem państwa wypracować polecił.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby projekt kolei dla eksploata-

cyi granitu w Tatrach bezzwłocznie przygotował.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższe rezolucyę.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przekazaniem pierwszej rezolucyi komisji kolejowej, a za przyjęciem drugiej i trzeciej rezolucyi p. Lisiewicza.

Przemawia p. Lisiewicz i zgadza się z wnioskiem sprawozdawcy p. Głębińskiego.

Izba uchwała wniosek sprawozdawcy p. Głębińskiego, przekazując pierwszą rezolucyę p. Lisiewicza komisji kolejowej, a przyjmując drugą i trzecią.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę członka Sejmu p. Stanisława Starzyńskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby budowę kolei lokalnej Żółkiew-Krystynopol objął najbliższym programem budowy kolei lokalnych.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucyę.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Stanisława Starzyńskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Biesiadeckiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, żeby w najbliższym czasie wzięt pod uwagę budowę linii kolejowej Kałusz-Busk.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucyę.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzy rezolucje p. Trylowskiego, które opiewają:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby surowo przestrzegał zasadę równouprawnienia językowego na wszystkich wschodnio-galicyskich kolejach, przyczem specjalnie zwraca się uwagę c. k. Rządu na nieprawidłowości panujące w tym kierunku na szlaku Lwów-Podwoleczyska i na głównym dworcu we Lwowie.

II. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby użył wszelkiego przystługającego mu wpływu, ażeby budowa kolei żelaznej Kołomyja-Kuty została jak najprędzej przeprowadzoną i aby zostało wybudowane dalsze potączenie z Kut do Uścieryk oraz z Uścieryk przez Żabie do Worochty.

III. Wzywa się c. k. Rząd i Wydział krajowy, aby na wypadek, jeżeli c. k. Ministerstwo rolnictwa udzieli „Galicyjskiej Spółce dla przemysłu leśnego“ (de faeto) księciu Kazimierzowi Lubomirskiemu) koncesję na prowadzenie wolnego spławu na obu Czeremoszach, z całą energią pilnował dotrzymywania warunków koncesyi, gdyż w przeciwnym wypadku nie tylko kolej żelazna na Czeremoszu między Wyżnicą a Kutami byłaby zagrożoną lecz i budowa dalszej linii Kuty Uścieryki—Żabie—Worochta okazałaby się wogóle niemożliwą, jak już z winy księcia Kazimierza Lubomirskiego jego spław zniszczył drogę powiatową Kuty-Uścieryki.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższe rezolucje.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za odesłaniem pierwszej i drugiej rezolucyi do komisji kolejowej, a trzeciej rezolucyi do komisji wodnej.

Izba uchwała odesłanie pierwszej i drugiej rezolucyi p. Trylowskiego do

komisji kolejowej, a w osobnem głosowaniu uchwała odesłanie trzeciej rezolucyi do komisji wodnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dwie rezolucje p. Nowakowskiego, które opiewają:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby poczynił studia rentowności i konieczności budowy kolei Stanisławów—Łysiec—Bohorodczany—Sołotwina—Porohy.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby w najbliższym czasie wziął pod uwagę budowę linii kolejowej Kałusz—Busk.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższe rezolucje.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński i oświadcza się za przyjęciem pierwszej rezolucyi, zaś druga stała się bezprzedmiotową wobec uchwalenia równobrzmiącej rezolucyi p. Biesiadeckiego.

Marszałek udziela głosu p. Lisiewiczowi w sprawie sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Lisiewicz.

Izba uchwała pierwszą rezolucję p. Nowakowskiego.

Następuje:

10. Sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie wydzielenia gmin Bieniowa, Bukowiec i Sokoliki z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Boryni, a przydzielenia do okręgu sądowego w Turce.

Sprawozdawca p. Aschkenase, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi zdanie, że w interesie wymiaru sprawiedliwości i w inte-

resie mieszkańców gmin Bieniowej, Bukowca i Sokolik leży wyłączenie ich wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Boryni, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Turce.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

11. Sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie wydzielenia gminy Neterpińce wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Zborowie, a wcielenia jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Założcach.

Sprawozdawca p. Aschkenase, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi zdanie, że w interesie wymiaru sprawiedliwości i w interesie mieszkańców gminy Neterpińce leży wyłączenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Zborowie, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Założcach.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

12. Sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie wydzielenia gminy Mszaniec wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach, a wcielenia jej do okręgu sądowego w Trembowli, oraz o wydzielenie ich z powiatu politycznego husiatyńskiego, a przyłączenie do powiatu politycznego trembowelskiego.

Sprawozdawca p. Aschkenase, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

II. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi zdanie, iż w interesie wymiaru sprawiedliwości i w interesie mieszkańców gminy Mszaniec leży wydzielenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach i powiatu politycznego husiatyńskiego, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego i do powiatu politycznego trembowelskiego.

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie i Trembowli w brzmieniu proponowanem przez Wydział krajowy.

U s t a w a

z dnia , . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie i Trembowli.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Art. I.

Gmina i obszar dworski Mszaniec mają być przeniesione z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Trembowli.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w życie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Aschkenase czyta rezolucję komisji, która opiewa:

II. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi zdanie, iż w interesie wymiaru sprawiedliwości i w interesie mieszkańców gminy Mszaniec leży wydzielenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach i powiatu politycznego husiatyńskiego, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego i do powiatu politycznego trembowelskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Aschkenase odczytuje projekt ustawy:

I Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę o zmianie obszarów Reprezentacji powiatowej w Husiatynie i Trembowli w brzmieniu proponowanem przez Wydział krajowy.

U s t a w a

z dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacji powiatowej w Husiatynie i Trembowli.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gmina i obszar dworski Mszaniec mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Husiatynie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Trembowli.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w życie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

13. Sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie wydzielenia gminy Oparówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku a przydzielenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie.

Sprawozdawca p. Aschkenase, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi zdanie, że w interesie wymiaru sprawiedliwości i w interesie mieszkańców gminy Oparówka leży wyłączenie jej wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

14. Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1911 i 1912.

Sprawozdawca p. Głabiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszków budżetem objętych i dotowanych za rok 1911 i 1912.

2. Uchwała powyższa obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za lata 1911 i 1912.

3. Rachunki funduszków samoistnych budżetem nieobjętych, za lata 1911 i 1912, wykazanych w dziale C., przyjmuje Sejm do wiadomości.

4. Sejm przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości, że Wydział krajowy czynił w IV. kwartale roku 1912 wydatki z funduszu krajowego na podstawie sprawozdania Komisji budżetowej o budżecie r. 1912 i uznaje tem samem czynności te za usprawiedliwione.

Marszałek otwiera dyskusję ogólną i oznajmia, że zapisani są do głosu pp. Staruch, Stapiński i Makuch „przeciw“ wnioskowi komisji, a p. Wolanin „za“ wnioskami komisji.

Marszałek udziela głosu p. Staruchowi jako mowcy przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia p. Staruch.

Marszałek udziela głosu p. Wolaninowi jako mowcy za wnioskami komisji.

Przemawia p. Wolanin i stawia następującą rezolucję:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najsurowiej ścigał pokątne szynkarstwo, jakie się w całym kraju rozwieliło i energicznie czuwał nad sprawiedliwym wymierzaniem opłat szynkarskich.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Wolanina.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu jako mowcy przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek sekretarza p. Urbńskiego o zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie „przeciw“: pp. Makucha, Witosa, Siwulę, Krężła i Sandulaka, oraz „za“: pp. Perfeckiego i Okonia do wyboru mowców generalnych.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Makuch, stawiając wniosek, aby dopuścić do mówienia wszystkich zapisanych do głosu posłów, w przeciwnym razie zażąda skonstatawania kompletu.

Marszałek udziela głosu sekretarzowi p. Urbańskiemu w sprawie formalnej.

Przemawia sekretarz p. Urbański i oświadcza, że komplet wymagany jest wedle § 37 regulaminu jedynie przy głosowaniu, a w czasie rozprawy komplet nie jest konieczny; przy ostatnim zaś głosowaniu Marszałek stwierdził, że Izba była w komplecie.

Marszałek poddaje wniosek formalny p. Makucha o dopuszczenie do przemawiania wszystkich zapisanych do głosu posłów do poparcia.

Izba nie popiera wniosku p. Makucha, który wobec tego upada.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi jako mowcy generalnemu przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia p. Makuch.

(W czasie przemówienia p. Makucha obejmuje przewodnictwo obrat wice-marszałek JE. ks. biskup Czechowicz).

Wicemarszałek udziela głosu p. Okoniowi, jako mowcy za wnioskami komisji.

Przemawia p. Okoń.

(W czasie przemówienia p. Okonia obejmuje przewodnictwo obrad ponownie

Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski).

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Głębiński odczytuje pierwszy wniosek komisji, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszków budżetem objętych i dotowanych za rok 1911 i 1912.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głębiński odczytuje drugi wniosek komisji, który opiewa:

2. Uchwała powyższa obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za lata 1911 i 1912.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym wnioskiem i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu.

Sprawozdawca p. Głębiński zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Głębiński odczytuje trzeci wniosek komisji, który opiewa:

3. Rachunki funduszków samoistnych budżetem nieobjętych, za lata 1911 i 1912, wykazanych w dziale C., przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Głębiński odczytuje czwarty wniosek komisji, który opiewa:

4. Sejm przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości, że Wydział krajowy czynił w IV. kwartale roku 1912 wydatki z funduszu krajowego na podstawie sprawozdania komisji budżetowej o budżecie r. 1912 i uznaje tem samem czynności te za usprawiedliwione.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania rezolucji p. Wolanina.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Wolanina, która opiewa:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najsurowiej ścigał pokątne szynkarstwo, jakie się w całym kraju rozwieliło i energicznie czuwał nad sprawiedliwym wymierzaniem opłat szynkarskich.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Głębińskiemu do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Sprawozdawca p. Głębiński oświadcza się za rezolucją p. Wolanina.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Wolanina.

Izba przystępuje do dalszego porządku dziennego.

Następują:

15. Sprawozdanie Komisji budżetowej o wnioskach nagłych posłów Kleckiego, Witosa i Singalewicza w sprawie budowy szkół.

16. Sprawozdanie Komisji budżetowej w przedmiocie petycji nauczycielskich, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie pensji wdowiej lub dodatków na wychowanie.

Marszałek usuwa powyższe sprawy z porządku dziennego.

Następuje:

17. Sprawozdanie Komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 14. sierpnia 1913 LW. 143.977/13 w przedmiocie budowy nowego szpitala powszechnego w Bochni.

Sprawozdawca p. Bednarski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm uznaje potrzebę budowy nowego szpitala powszechnego w Bochni na innem aniżeli obecnie miejscu.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże konieczną do pokrycia połowy kosztów budowy wraz z urządzeniem wewnętrznem i zakupem gruntu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski komisji ad 1 i 2, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

18. Sprawozdanie Komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie budowy nowego szpitala powszechnego w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Krasicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm zmieniając swoją uchwałę z dnia 26. października 1908, uznaje potrzebę zbudowania nowego szpitala powszechnego w Stanisławowie na 200 łóżek wraz z budynkami ubocznymi na innem jak obecnie miejscu.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się konieczną do pokrycia połowy kosztów budowy, urządzenia wewnętrznego i zakupu gruntu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski komisji ad 1 i 2, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Marszałek oznajmia, że na tem porządek dzienny został wyczerpany i że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posta Lwa Lewickiego i towarzyszy w przedmiocie bezzwłocznego dostarczenia środków żywności dla gmin pow. Żydaczów, położonych nad Dniestrem i innych.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1627/914.

W n i o s e k n a g ł y

posta Lwa Lewickiego i tow. w przedmiocie bezzwłocznego dostarczenia środków żywności dla gmin pow. Żydaczów, położonych nad Dniestrem i innych.

W czasie klęsk elementarnych ubiegłego roku ucierpiały liczne gminy położone nad Dniestrem, gdy wody Dniestru i jego dopływów wezbrane wystąpiły z brzegów i miesiącami całymi stały po polach, ogrodach i sianozęciach, niszcząc jarzynę, zboże i paszę.

Do gmin tych należą: Uście, Rozwadów, Nadiatycze, Kijowiec, Krupsko,

Brzezina, Rozdół, Demenka podnie-
strzańska, Demenka leśna, Wołcnów,
Iwanowce, Żydaczów, Rogóżno, Hnizdy-
czów, Żurawków, Bereźnica królewska,
Młyniska, Smuchów, Lubsza, Goleszów,
Żurawno, Włodzimierce, Mielnicz.

Wszystkie te gminy strasznie ucier-
piały.

Powiat Żydaczów zaliczono do
pierwszej klasy, jako najbardziej dotknię-
ty, pomoc jednak, jaką udzielono tym
gminom, jest prawie żadna.

W gminie Demenka leśna wybuchł
tyfus głodowy, bydło sprzedano za bez-
cen, sztukę nawet za 20 K, część dorżnię-
to, reszta zaś ginie na motylicę, tak, że
we wsi, liczącej 84 rodzin, jest dzisiaj
zaledwie 30 sztuk bydła.

Zarobków we wsi niema żadnych,
również i subwencji żadnych nie przy-
znano.

Tak wiarygodnie donosi Zwierzeh-
ność gminna i Urząd parafialny.

Inne gminy ucierpiały wskutek te-
go, że gruntów ich nie zmeliorowano i nie
odwodniono, skutkiem czego woda opa-
dowa, zatrzymując się na gruntach,
spowodowała zniszczenie ziemiopłodów.

Do powyższych gmin należą: Po-
krowce, Tejsarów, Pczany, Turady, Ju-
syptycze, Machliniec, Krechów, Terszaw-
ka, Dąbrówka, Lutynka, Monastyrzec
i inne.

Jak donosi Urząd parafialny w Mo-
nastyrceu, we wsi wybuchł tyfus głó-
dowy i jest tam obecnie 60 wypad-
ków tej epidemii.

Do tego bydło ginie na motylicę.

Jak dowiadujemy się z drugiej stro-
ny — c. k. Starostwo w Żydaczowie
przysłało na to wszystko 200 K na 2800
dusz!

Zarobków niema żadnych, o napra-
wie dróg nikt nawet nie myśli, po-
mimo że drogi tutaj są jak najgorsze.

Bezwzględna pomoc konieczna.

Ośmielamy się upraszać:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bez-
zwłocznie zarządził dostawę środków ży-
wności dla ciężko dotkniętych gmin pow.
Żydaczów, w szczególności dla gmin,
w których grasuje tyfus głodowy, jak
w Demence leśnej i Monastyrceu.

Wnioskodawca:

Lew Lewicki.

Dr. Kost' Lewicki, Sandulak, Dr. Wanio,
Terszakowiec, Dr. Korol, Dr. Nowakow-
ski, Winniczuk, Dr. Łahodyński, Ławruk,
Dr. Petruszewicz, Metella, Kapuściński,
Dr. Perfecki, Kochanowski.

Przemawia p. Lew Lewicki uzasad-
niając nagłość tego wniosku, a pod
względem formalnym wnosi o przekaza-
nie tego wniosku komisji zapomo-
gowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość
tego wniosku, a oddzielnie uchwała prze-
kazanie tego wniosku nagłego komisji
zapomogowej.

Następuje wniosek nagły posta Lwa
Lewickiego i tow. o zarządzenie bezzwło-
cznej regulacji rzeki Wisłok, w powiecie
Sanok.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1628/914.

W n i o s e k n a g ł y
posta Lwa Lewickiego i tow. o zarządze-
nie bezzwłocznej regulacji rzeki Wisłok
w powiecie Sanok.

Rzeka Wisłok od lat wyrządza mie-
szkańcom gmin Surowica, Wiernejówka,
Poławy, Tarnawka, Rudawka, Syniów,
Besko pow. Sanok, ogromne szkody,
obrywając brzegi, zabierając ogrody i cha-
ty (jak u Łeska Jareckiego w Surowicy).

W r. 1912 i 1913 byli mieszkańcy
tych gmin w niebezpieczeństwie życia,
nie mówiąc o tem, że mieszkańcy nie-
których gmin byli miesiącami pozbawie-
ni wszelkiej komunikacji między sobą
i ze światem.

Wobec tego ośmielamy się upraszać:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by bezzwłocznie przedsięwziął odpowiednie kroki w celu zabudowania względnie regulacji potoka Wisłok w powiecie sanockim, który wypływa z Wielkiego Wisłoka.

Wnioskodawca:

Lew Lewicki.

Kost' Lewicki, Wanio, Horbaczewski, Metella, Korol, Singalewicz, Perfecki, Terszakowiec, Nowakowski, Winniczuk, Łahodyński, Kapuściński, Petruszewicz, Kochanowski, Baczyński.

Przemawia p. Lew Lewicki uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje wniosek nagły posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie udzielenia nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych pogorzelncom Antoniemu Szurmiakowi w Komarowie i Teodorowi Szpakowi w Żniatynie (pow. Sokal).

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1629/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie udzielenia nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych pogorzelncom Antoniemu Szurmiakowi w Komarowie i Teodorowi Szpakowi w Żniatynie (pow. Sokal).

Wysoki Sejmie!

Dnia 8. sierpnia 1913 spalił się Żniatynie formalnie, do cna gospodarz Teodor Szpak, a kilka dni przedtem w Komarowie Antoni Szurmiak.

Przy tych pożarach spaliły się im wszystkie budynki i cały dobytek z wszelkim żywym i martwym inwentarzem tak, że zostali całkowicie bez dachu i chleba.

Ten nadzwyczajny rok nieszczęść elementarnych, ten czarny rok dla naszego włościanstwa, podniósł jeszcze grozę nieszczęścia, którego ofiarą padli obaj gospodarze, — bo nawet zwyczajna w podobnych wypadkach pomoc ogółu mieszkańców dla nieszczęśliwych całkowicie jest wykluczona; nie mogą więc liczyć na żadną pomoc a widmo głodu zagląda im i ich licznej rodzinie do ocz, nędza zaś, w jakiej się znajdują, przechodzi wszelkie możliwe granice.

Właśnie z uwagi na ten straszny katastrofalny rok zdaje się zupełnie usprawiedliwionem, by kraj i pogorzelncom przyszedł ze swą pomocą i dlatego podpisani — załączając pod /./ poświęcenie Zwierzchności gminnej w Żniatynie z dnia 11. lutego 1914. — wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić nadzwyczajną zapomogę dla pogorzelnców Teodorą Szpaka w Żniatynie (pow. Sokal) i dla Antoniego Szurmiaka w Komarowie (pow. Sokal), a to dla pierwszego z nich w wysokości 5000 K., dla drugiego zaś w wysokości 3000 K.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Lew Lewicki, Nowakowski, Kochanowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Kapuściński, Rożankowski, Kość' Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Winniczuk, Sandulak, Dunka.

Przemawia p. Perfecki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje wniosek nagły posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie przyznania gminie Sawczyn, powiatu sokalskiego, nadzwyczajnej bezzwrotnej zapomogi z powodu gradobicia i niezwyklej szkód elementarnych, spowodowanych tegoroczną ulewą i powodzią

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1630/1914.

Wniosek nagły

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie przyznania gminie Sawczyn, powiatu Sokalskiego, nadzwyczajnej bezzwrotnej zapomogi z powodu gradobicia i niezwyklej szkód elementarnych, spowodowanych tegoroczną ulewą i powodzią.

Wysoki Sejmie!

Gmina Sawczyn, powiatu Sokalskiego, znalazła się w tym roku w niezwykle przykrem położeniu z jednej strony z powodu niebywałego dotychczas gradobicia, które dotknęło gminę dnia 28 lipca 1913. — z drugiej zaś strony z powodu tegorocznych śróć i powodzi, które spowodowały kilkakrotne zamulenie ornych gruntów, sianozęci i pastwisk.

Te wszystkie ziemiopłody, które nie zdołał zniszczyć bezustanny deszcz, do reszty zniweczył wielki grad dnia 26 lipca 1913, a że i dalej deszcze nie ustały, stało się, że mieszkańcy Sawczyna stracili nawet te produkty rolne, które dojrzewają dopiero w jesieni tak, że obecnie panuje wśród nich ostatnia nędra i głód.

Wobec tych niezwyklej nieszczęść elementarnych, które nawiedziły gminę, okazuje się koniecznem przyjść gminie z natychmiastową i znaczną pomocą, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić udzielenie gminie Sawczyn, pow. Sokal, nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:

Dr. Roman Perfecki.

Makuch, Kost' Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Kapuściński, Dumka, Metella, Lew Lewicki, Kochanowski, Różankowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Sandulak.

Przemawia p. Perfecki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji zapomogowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej.

Następuje wniosek nagły posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie przyznania gminie Uhrynów i Niesmycze, pow. Sokal, nadzwyczajnej zapomogi z powodu szkód, wynikłych z tegorocznych śróć i powodzi i zarządzonej kwarantanny dla bydła z powodu zarazy pyskowej i racicowej.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1631/914.

Wniosek nagły

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. w sprawie przyznania gminie Uhrynów i Niesmycze pow. Sokal nadzwyczajnej zapomogi z powodu szkód wynikłych z tegorocznych śróć i powodzi i zarządzonej kwarantanny dla bydła z powodu zarazy pyskowej i racicowej.

Wysoki Sejmie!

Gminy Uhrynów i Niesmycze znalazły się w tym roku w nadzwyczaj ciężkiem położeniu, co usprawiedliwia wyjątkową publiczną pomoc, z którą im przyjść należy.

Tegoroczne nadzwyczajne słoty i powodzie dotknęły bardzo ciężko obie te gminy, narażone swem niskiem położeniem na częste zalewy gruntów i zamulenia przy każdej znaczniejszej ulewie, tak, że mieszkańcy obu tych gmin utraciwszy prawie wszystkie zbiory i ziemiopłody tak w zbożu, paszy, jak i w okopowych roślinach już przez samą tylko klęskę elementarną, znalazły się nad brzegiem przepaści i ruiny.

Nieszczęście to zwiększyła nadto zaraza pyskowa i racicowa, która wybuchła w Uhrynowie. — Z powodu tej zarazy zamknięto targi i zabroniono wyprzedzać bydło z domu tak w Uhrynowie, jak również w sąsiedniej gminie Niesmycze w nadgranicznej 1-no kilometrowej przestrzeni, która to przestrzeń przechodzi przez najważniejszą część tej wsi, a to z powodu bliskiego położenia domów i zabudowań środka wsi od granicy uhrynowskiej.

Ta kwarantanna istnieje już od 5-ciu miesięcy i tak już wyczerpała wszystkie możliwe zapasy paszy, jakie udało się mieszkańcom uratować przy tegorocznych ulewach, że gmina Uhrynów i wspomniana wyżej część gminy Niesmycze znalazły się w przymusowym położeniu wysprzedania za bezcen swego bydła, wskutek czego zagrożone są oczywistą ruiną i nędzą.

Wobec tych nadzwyczajnych — nie tylko elementarną katastrofą spowodowanych nieszczęść — lecz także z powodu szkód, wyrządzonych zarządzeniami sanitarnymi — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Udzielenie gminom Uhrynów i Niesmycze powiatu Sokal nadzwyczajnej zapomogi z funduszków krajowych;

2) Wezwanie do c. k. Rządu, ażeby przyszedł tym gminom ze znaczniejszą pomocą z państwowych funduszków, przeznaczonych na przeciwdziałanie zarazie bydłowej.

Wnioskodawca:
Dr. Roman Perfecki.

Makuch, Kost' Lewicki, Horbaczewski, Singalewicz, Kapuściński, Dumka, Metella, Lew Lewicki, Kochanowski, Rożankowski, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Sandulak.

Przemawia p. Perfecki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji zapomogowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej.

Następuje wniosek nagły posła Hryńka Terszakowca i tow. w sprawie bezzwłocznej, bezpłatnej dostawy środków żywności dla głodujących gmin a to: Mostów, Terszakowa, Kołodrub, Monastyrca, Powerchowa, Susułowa, Podolca, Czajkowiec, Pohorzec, Dołobowa, Błóżwi dolnej, Ostrowa, Zagórza, Porzecza zadwórnego i Birczy, w powiecie Rudki.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1682/914

Wniosek nagły

posła Hryńka Terszakowca i tow. w sprawie bezzwłocznej bezpłatnej dostawy środków żywności dla głodujących gmin a to: Mostów, Terszakowa, Kołodrub, Monastyrca, Powerchowa, Susułowa, Podolca, Czajkowiec, Pohorzec, Dołobowa, Błóżwi dolnej, Ostrowa, Zagórza, Porzecza zadwórnego i Birczy, w powiecie Rudki.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że wymienione gminy są zagrożone głodem, z powodu całkowitego zniszczenia płodów ziemnych, spowodowanego nieustającymi wylewaniami Dniestru i jego dopływów Wereszycy, Strwiąża i Tyśmienicy i to w tak znacznym stopniu, że zdolano zebrać

maximum 10% wszystkich ziemiopłodów, — podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie zarządził bezpłatną dostawę dla wspomnianych gmin po 100 q m. kukurudzy na jedną gminę w celu zapobieżenia wybuchowi tyfusu głodowego.

Uprasza się o odesłanie wniosku do komisji zapomogowej.

Wnioskodawca :

Hryńko Terszakowiec.

Singalewicz, Ławruk, Sandulak, Hołubowicz, Horbaczewski, Makuch, Staruch, Metella, Kiweluk, Rożankowski, Założeniecki, Kapuściński, Wanio, Nowakowski.

Przemawia p. Terszakowiec, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji zapomogowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad meritum wniosku i udziela głosu p. Skarbkowi.

Przemawia p. Skarbek i stawia następujący wniosek :

Wzywa się c. k. Rząd, aby na gminy powiatu rudeckiego, które ucierpiały wskutek klęski powodzi i słyty, udzielił wydatnej zapomogi.

Pod względem formalnym wnosi p. Skarbek o odesłanie swej rezolucyi do komisji zapomogowej.

Marszałek poddaje wniosek p. Skarbka do poparcia.

Izba popiera wniosek p. Skarbka.

W osobnem głosowaniu uchwała Izba odesłanie wniosków p. p. Terszakowa i Skarbka do komisji zapomogowej, głosując nad każdym wnioskiem z osobna.

Następuje wniosek nagły pośła Włodzimierza Singalewicza i tow. w sprawie koniecznej potrzeby bezzwłocznego udzielenia pogorzecom w Kamionce strumiłowej zapomogi z funduszków państwowych i krajowych.

Wniosek ten opiewa :

Ls. 1683/1914.

Wniosek nagły

pośła Włodzimierza Singalewicza i tow. w sprawie koniecznej potrzeby bezzwłocznego udzielenia pogorzecom w Kamionce strumiłowej zapomogi z funduszków państwowych i krajowych.

Dnia 18. lutego br. nawiedził Iwowskie przedmieście gminy Kamionka strumiłowa wielki pożar, który zniszczył całkowicie zabudowania i cały dobytek następujących pogorzalców :

1. Włodzimierza Łyska na ogólną szkodę	6.000 K.
2. Iwana Łyska na ogólną szkodę	5.000 „
3. Pawła Teśluka na ogólną szkodę	3.600 „
4. Wdowy Anny Pańków na ogólną szkodę	5.000 „
5. Horpyny i Pawła Robaka na ogólną szkodę	5.000 „
6. Michała Kuźmycza na ogólną szkodę	5.000 „
7. Kościa Serecy na ogólną szkodę	3.000 „
8. Mikołaja i Michała Rzepełowskiego na ogólną szkodę	5.000 „
9. Wasyla Kruka na ogólną szkodę	1.000 „
10. Stefana Kuca na ogólną szkodę	4.000 „
11. Iwana Szyszkiewiczza na ogólną szkodę	5.500 „
łączna szkoda wynosi więc .	<u>48.000 K.</u>

Wspomnianym gospodarzom zgorzały wszystkie zapasy zboża, paszy, żywności i narzędzia gospodarskie. Niektórzy z nich ponieśli straty w żywym inwentarzu.

Prócz wyszczególnionych pogorzalców ucierpiał także przy tej katastrofie, Wasyl Hryniuk, całkiem biedny mieszczanin, który cały swój dorobek w zbożu miał złożony w stodole Michała Kuźmycza, która się również spaliła. Szkoda Wasyla Hryniuka wynosi 690 K.

Zważywszy, że nieszczęśni pogorzalcy już wskutek znanego nieurodzaju lat poprzednich byli w krytycznym położeniu finansowem, obecna więc szkoda, wyrządzona im przez wspomniany pożar, równa się całkowitej ruinie, bo pozbawieni są oni mieszkania, zapasów żywności dla siebie i zapasów paszy dla bydła. Spalone budynki były wprawdzie ubezpieczone, jednak na kwoty bardzo niskie. Ogólnie znana nędza wśród mieszkańców wyklucza możliwość jakiegokolwiek miejscowej pomocy dla wymienionych uszkodzowanych, przeto koniecznem jest przyjscie tym nieszczęśliwcom z pomocą z funduszków państwowych i krajowych.

Wobec tego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie wyasygnował odpowiednią zapomogę z funduszków państwowych dla wyliczonych 12 pogorzalców w Kamionce strumiłowej.

2. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby bezzwłocznie wyznaczył i przesłał dla tych pogorzalców z funduszków krajowych jak najznacniejszą zapomogę.

Ze względów formalnych należy przekazać ten wniosek nagły komisji zapomogowej do załatwienia.

Wnioskodawca.

Włodzimierz Singalewicz.

Kość Lewicki, Horbaczewski, Kiweluk, Wanio, Kochanowski, Staruch, Petrusze-

wicz, Kurowiec, Metella, Hołubowicz, Cegielski, Terszakowicz, Perfecki, Makuch, Kapuściński, Rożankowski, Kormosz, Baczynski.

Przemawia p. Singalewicz, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania zgłoszonych wniosków i interpelacji.

Sekretarze pp. Urbański a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają :

L. s. 1855/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Badeniego i tow. w sprawie pomocy dla pogorzalców w Kamionce strumiłowej.

Wysoki Sejmie!

W dniu 18. b. m. zniszczył pożar 12 zabudowań gospodarskich na przedmieściu lwowskim miasta Kamionka strumiłowa ; wraz z budynkami zgorzały doszczętnie zapasy zboża i paszy, ruchomości i narzędzia rolnicze. Szkoda poniesiona przez pogorzalców została obliczoną doraźnie na 30.000 K., z tego pokryje asekuracja około 10.000 K. Zachodzi gwałtowna potrzeba udzielenia dotkniętym po tylu klęskach elementarnych jeszcze klęską pożogi jak najspieszniejszej wydatnej pomocy, przedewszystkiem dla umożliwienia im zakupna paszy dla bydła.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy udzielić pogorzalcem miasta Kamionka strumiłowa

wydatnej, doraźnej zapomogi z kredytu na rok 1914.

Wnioskodawca:
Badeni.

Krasicki, Serwatowski, W. Krzeczunowicz, Maiss, J. Brunicki, St. Adam Standnicki, Kasznica, Lubomirski, Cegielski, Niezabitowski, Petruszewicz, Laskowski, Wł. Jaworski, Mycielski, A. Krzeczunowicz.

L. s. 1856/914.

Wniosek nagły

posta Siwuli i tow. o udzielenie przez Rząd pomocy dla ludności rolniczej dotkniętej klęską powodzi i długotrwałymi deszczami w powiecie Ropczyckim.

Jak wiadomo, w roku ubiegłym nawiedziła całą Galicyę a także powiat Ropczycki długotrwała klęska deszczowa i wylew rzek Wisłoki i Wielopólki, wyrządzając dotkliwe straty w zbożu, ziemniopłodach i paszy. Wskutek ustawicznego deszczu i braku pogody, pogniły siana i koniczyny, pierwszy i drugi pokos, żyta, pszenice, jęczmiona i owsy uległy zniszczeniu, albowiem słoma nadgniła do połowy, ziarno w pół części skiełkowało, wskutek czego obniżyła się jego wartość pożywnościowa, a również i plenność o $\frac{1}{4}$ została zmniejszona, kartofle na niżej położonych gruntach wygniły na miejscu, w innych miejscach wygniły do połowy, ten sam los spotkał i inne ziemniopłody.

Wskutek sześciokrotnego wylewu rzeki Wisłoki zostały zalane grunta i zupełnie zniszczone plony właścicieli nadbrzeżnych, tak, iż tych plonów zupełnie nie zbierali, ponieważ pewną część prąd wody uniosł ze sobą, zaś resztę plonów woda zamuliła.

Nadmienić wypada, że rolnikom z Dębicy rzeka Wisłoka plony zabrała lub zamuliła na 72 morgach gruntu, toż samo w gminie Brzeźnicy na 100 mor-

gach, taż sama rzeka wyrządziła wielkie szkody w gminach Pustków, Kędzierz, Straszęcin z przysiółkiem Zawierzbie, Żyraków, Bobrowa i inne. Również przez wylewy rzeki Wielopólki ponieśli szkodę w plonach i sianokosach rolnicy z gmin: Okonina, Checheł, Łopuchowy, Niedźwiady, Rzegocina i Wielopola.

Ludności z gmin: Dębica, Brzeźnica, Straszęcin i przysiółka Zawierzbie, mającej grunta nad rzeką Wisłoką, zagraża głód i nędza w najwyższym stopniu, ponieważ cały jej dorobek i żywność zamuliły lub uniosły fale tejże rzeki.

Z powodu nadgnicia siana i słomy zachodzi bardzo poważna obawa, że wskutek karmienia inwentarza nadgnią paszą, łatwo wytworzyć się mogą zarazy bydłce, a skutki tychże przynieść mogą nieobliczalne straty, jeśli c. k. Rząd nie pospieszy z natychmiastową, wydatną pomocą.

Pomoc ta powinna być daną przez udzielenie pieniężnych pożyczek bezprocentowych i długoterminowych, lub dostarczenie jarych zbóż, a również jęczmienia, owsa i kartofli bezpłatnie, do zasiewów i sadzenia, zaś dla bydła otrąb, mąkuchów, soli i innych pasz treściwych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby udzielił wydatnej pomocy rolnikom w powiecie Ropczyckim, którzy wskutek wylewów rzek i długotrwałych deszczów straty ponieśli i ażeby to uczynił w sposób w niniejszym wniosku podany.

Wnioskodawca:
Siwula.

Okoń, Łaskuda, Bernadzikowski, Tomaka, Bojko, Bardl, Stapiński, Potocki, Bosak, Serczyk, Długosz, Żardecki, Witos, Krężel.

Ls. 1857/1914.

We Lwowie, dnia 17. lutego 1914.

Wniosek

posta Srokowskiego i tow. w sprawie ustanowienia przy szkołach wydziało-

wych żeńskich posad nauczycielek gospodarstwa domowego.

Wysoki Sejmie!

W planach szkół wydziałowych żeńskich uczono dotychczas gospodarstwa domowego tylko teoretycznie, wskutek czego i korzyści tej nauki były minimalne i zamiłowanie uczenie dla tego, tak dla nich w późniejszym życiu ważnego zakresu pracy, nie objawiało się zupełnie.

Za przykładem krajów zachodnich założyła gmina miasta Krakowa w szkołach wydziałowych żeńskich krakowskich dwie kuchnie szkolne, do których uczęszczają uczennice czwartej i piątej klasy wydziałowej na praktyczną naukę gotowania. Obecnie po pięcioletnich próbach można śmiało twierdzić, że nauka ta zasługuje na wszelkie poparcie i jak największe rozpowszechnienie, gdyż rezultaty jej są dodatnie w całym tego słowa znaczeniu.

Ponieważ Rada szkolna krajowa dała inicjatywę do założenia kilku kuchni szkolnych w innych miastach, a nadto kilka gmin miejskich budując nowe gmachy szkolne, przewiduje już w nich kuchnie szkolne, przeto widząc dobrze, jak zbawiennym będzie wpływ tej nauki na umysłowość młodzieży żeńskiej, mamy zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przy szkołach wydziałowych żeńskich, przy których gmina miejscowa urządzi kuchnię szkolną, ustanawia się posady nauczycielskie gospodarstwa domowego, opłacane z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Srokowski.

Leo, Aschkenase, Adam, Neumann, Misiński, Rutowski, Lisiewicz, Bandrowski, Maiss, Riedl, Rittel, Kleski, Witos, Krzczunowicz, Wł. Jaworski, Zgórski.

Ls. 1.858/1914.

Wniosek

p. Jana Siwuli i tow.

Zważywszy, że brak drzewa opałowego i materiałowego staje się wielką i powszechną klęską dla całego kraju, zwłaszcza dla ludności włościańskiej w całej Galicyi;

zważywszy, że prawdą jest, iż nawet gminy położone w okolicach obfitujących w lasy nie mogą dostać drzewa odpowiedniego na budowę za żadne pieniądze a drzewo na opał płać na wagę złota;

zważywszy, że przyczyną tej dotkliwej klęski dla ludności bywają hurto- wne sprzedaże lasów i wywóz od najgrubszego do najcieńszego rodzaju drzewa za granice;

zważywszy, że to ogoławanie z lasów ma także bardzo ujemny wpływ na stosunki atmosferyczne, a zatem i na klęski rolnicze, tak często się powtarzające w ostatnich czasach, to nie ulega wątpliwości, że zaradzić temu można tylko w drodze ustaw i rozporządzeń stosownych,

dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby wszelkimi możliwymi sposobami tamował i utrudniał wywóz drzewa za granice Galicyi.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby ludności dotkniętej brakiem drzewa przyszedł z pomocą przez stosowne urządzenie składów i sprzedaży drzewa z lasów państwowych po umiarkowanej cenie na wszystkich stacyach kolejowych.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby ściśle i bezwzględnie przestrzegał ustawy mającej na celu zapobieżenie dewastacyi lasów.

Wnioskodawca:
Siwula.

Okoń, Łaskuda, Bernadzikowski, Tomaka, Bojko, Bosak, Serczyk, Witos, Bardl, Pilch, Długosz, Żardecki, Stapiński, Krężel.

L. s. 1859/1914.

We Lwowie, dnia 21. lutego 1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Powiat chrzanowski za pośrednictwem Towarzystwa prywatnego gimnazjum realnego utworzył w roku 1911 prywatne gimnazjum realne w Chrzanowie, w przekonaniu, że zakład ten w najkrótszym czasie na etat państwa przyjęty będzie.

Przez wzgląd na gęsto zamieszkałą ludność powiatu chrzanowskiego, wysoko rozwinięty przemysł fabryczny i handel, siłę podatkową i przyrost ludności, znaczne oddalenie od najbliższej szkoły średniej i wysoką frekwencję w obecnym gimnazjum;

zważywszy, że państwowa szkoła znajdzie od razu pomieszczenie we własnym na ten cel wybudowanym gmachu i zasobne środki naukowe,

zważywszy wreszcie, że Towarzystwo prywatnego gimnazjum realnego pomimo ofiarności publicznej nie podoła nadal ciężarom i zmuszone być może do zwinięcia zakładu z ogromną szkodą dla powiatu,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej upaństwowił prywatne gimnazjum realne w Chrzanowie,

Wnioskodawca:
Mycielski.

Krasicki, Koziębrodzki, Brunicki, Götz, Konopka, St. Dąbbski, Wł. Jaworski,

Badeni, Maiss, Haempel, Niezabitowski, Lubomirski, Barański, Serczyk, T. Staryński.

L. s. 1860/1914.

W n i o s e k

pośla Pilcha i towarzyszy.

Wysoki Sejmie!

Wskutek rozpisania przez Wydział krajowy urządzenia kursu pisarzy dla gmin wiejskich zgłosiło się przeszło 200 kandydatów, a z tych przyjęto zaledwie jedną czwartą część, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, by tego roku w jesieni urządził drugi kurs pisarzy dla gmin wiejskich.

Wnioskodawca:
Pilch.

Tomaka, Wójcicki, Górkiewicz, Jabłoński, Zaremba, Neumann, Riedl, Schmidt, Adam, Wolanin, Serczyk, Bednarski, Michalik, Głabiński.

L. s. 1861/1914.

W n i o s e k

pośla Pilcha i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wyłączenie gmin Dołuszyce i Kurów z okręgu c. k. Sądu i c. k. Urzędu podatkowego w Wiśniczcu, a wcielenie ich do okręgu w Bochni.

Wnioskodawca:
Pilch.

Okoń, Serczyk, Tomaka, Wójcicki, Jabłoński, Adam, Bednarski, Michalik, Neumann, Riedl, Maciuszek, Schmidt, Potocki, Zamorski, Wolanin, Zaremba.

L. s. 1862/1914.

W n i o s e k

posła Wincentego Tomaki i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uregulowanie i obwałowanie rzeki Wisłok w powiecie rzeszowskim należy przyspieszyć.

Wnioskodawca:
Tomaka.

Neumann, Riedl, Schmidt, Górkiewicz, Serczyk, Siwula, Wójcicki, Maciuszek, Jabłoński, Pilch, Zamorski, Adam, Wolanin, Bednarski, Michalik.

L. s. 1863/1914.

W n i o s e k

posła Józefa Maciuszka i towarzyszy.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że budowa mostu na rzece Popradzie w miasteczku Piwnicznej jest rzeczą piekącą z powodu niebezpieczeństwa życia ludzkiego przy przeprowadzaniu się przez Poprad, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, by jak najrychlej przystąpił do budowy mostu w gminie Piwnicznej, powiatu Nowy Sącz.

Wnioskodawca:
Maciuszek.

Serczyk, Tomaka, Wójcicki, Jabłoński, Adam, Bednarski, Michalik, Neumann, Riedl, Schmidt, Potocki, Pilch, Zamorski, Wolanin, Zaremba.

L. s. 1864/1914.

W n i o s e k

posła Edwarda hr. Mycielskiego i towarzyszy w sprawie uzdrowienia stosunków na stacyi kolejowej w Trzebini.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił bezzwłocznie do przebudowania

stacyi kolejowej w Trzebini, na zasadzie połączenia obu tamtejszych dworców kolejowych w jedną całość, czyniącą zadość wymogom bezpieczeństwa ruchu, a odpowiadającą potrzebom przemysłu, handlu i podróżującej publiczności.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu przez zastępców swych w Radzie zawiadowczej, aby wywarł wpływ na Towarzystwo kolei lokalnej Trzebienia-Skawce w tym kierunku, żeby to Towarzystwo z pełnem zastrzeżeniem jego uprawnionych interesów starało się ułatwić i przyspieszyć połączenie obu dworców kolejowych w Trzebini.

Uzasadnienie.

Trzebina jest pod względem rozmiarów ruchu kolejowego, najważniejszą stacją węzłową w Galicyi. Stąd rozchodzą się główne linie kolejowe do Wiednia, Krakowa, do Królestwa, do Prus i linie lokalne do Suchej i Sierszy. W samej Trzebini jest kilka wielkich zakładów fabrycznych, nadających i odbierających kilkadziesiąt tysięcy wagonów rocznie.

Założenie tej stacyi jest jednak tak niefortunne, a jej wyposażenie tak niedostateczne, że stała się ona widownią ustawicznych wypadków i katastrof kolejowych. Miejscowy przemysł i handel narażony jest na rozliczne szkody i straty, a podróżująca publiczność znosić musi niewypowiedziane niewygody.

Przyczynia się do tego w znacznej mierze, nigdzie zresztą niepraktykowana i obecnymi stosunkami nieuzasadniona anomalia, że kolej państwowa i lokalna mają osobne dworce, które stoją wprawdzie tuż obok siebie, ale nie mają ze sobą żadnego połączenia.

C. k. Ministerstwo kolejowe wentyluje już od dawna tę sprawę, wypracowuje się, rzekomo uzupełnia i zmienia różne projekty techniczne, ale tymczasem lata mijają, ruch kolejowy rośnie, potrzeba sanacyi coraz to żywsza, a stacya

trzebińska stoi dalej, jak stała, w całej swej odstraszejaczej prymitywności.

Także i w obecnym budżecie państwowym nie przewidziano żadnych środków finansowych na niezbędną poprawę przytoczonych stosunków.

Wprawdzie kolej lokalna ze względów publicznych uznaje potrzebę złączenia obu stacyi i akcyi tej się nie sprzeciwia, jednakowoż ze stanowiska finansowego zmuszoną jest przestrzegać interesów akcyonaryuszy i dlatego wskazaniem jest, aby Wydział krajowy wpłynął przez c. k. Rząd na stanowisko Kolei północnej, stawiającej zbyt wysokie żądania do kolei lokalnej i dołożył wszelkich starań przez swych zastępców w Radzie zawiadowczej, by definitywne porozumienie obu kolei jaknajrychlej nastąpiło.

Wnioskodawca:
Mycielski.

Konopka, Krasicki, Barański, T. Starzyński, Serczyk, St. Dąbski, Lubomirski, Götz, Koziębrodzki, Niezabitowski, Wł. Jaworski, Badeni, Haempel, Maiss, Brunicki.

L. s. 1865/1914.

W n i o s e k

posta Łaskudy i tow. w sprawie uregulowania opłaty szynkarskiej.

Wysoki Sejmie!

W myśl ustawy krajowej z dnia 20. grudnia 1905 Dz. u. k. N. 11/6 przysługuje Wydziałowi krajowemu ściąganie opłat szynkarskich.

Wykonanie tego prawa weszło w życie w roku 1911, a sposób ściągania opłaty szynkarskiej jest w najwyższym stopniu niepraktycznym i krzywdzącym, dającym pole do różnych szykan i nadużyć i staje się powodem ruiny materialnej wielu rodzin.

Ażeby nareszcie temu kres położyć, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział urajowy do opracowania projektu ustawy o krajowej opłacie szynkarskiej w ten sposób, ażeby ta opłata wprost ściągana była w rafinerii od każdego hektolitra przy wywozie w takiej wysokości, ażeby w całej konsumcyi uzyskano oznaczone cyfry w myśl ustawy krajowej o poborze opłat szynkarskich objęte i przedłożenia go na najbliższej sesyi sejmowej.

Wnioskodawca:
Michał Łaskuda.

Tomaka, Krężel. Długosz, Bernadzikowski, Okoń, Serczyk, Górkiewicz, Pilch, Bosak, Siwula, Stapiński, Kędzior, Maciuszek, Witos, Bojko, Bardl, Biały, Markow, Żardecki,

Ls. 1866/1914.

W n i o s e k

posta Łaskudy i tow. w sprawie otwarcia przejazdu przez tor kolejowy w gminie Porąbka w powiecie limanowskim.

Wysoki Sejmie!

Poza torem kolejowym prowadzącym przez gminę Porąbka, a przecinającym grunta kilku gospodarzy, znajduje się 100 morgów gruntu, do którego gospodarze ci nie mogą się dostać, gdyż tor kolejowy niema przejazdu. Mimo, że ineresowani wnieśli prośby i podania, władze kolejowe nic w tej mierze nie zrobiły, ażeby interesowanym pojsć na rękę.

Wobec tego, że gospodarze ponoszą nieobliczalne straty materyalne, że mają wiele strat i kłopotu, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by spowodował władze kolejowe, ażeby szluszne żądanie gospodarzy gminy Porąbka

uwzględniły i na przejazd wyż wymieniony zezwoliły.

Wnioskodawca:
Michał Łaskuda.

Okoń, Długosz, Stapiński, Tomaka, Bosak, Krężel, Biały, Pilch, Witos, Serczyk, Markow, Bernadzikowski, Siwula, Bojko.

Ls. 1.867/1914.

W n i o s e k

posta Łaskudy i tow. w sprawie budowy drogi od miasta powiatowego Limanowa przez gminy Mordarka, Pisarzowa, Męcina.

Wysoki Sejmie!

Budowa drogi od miasta pow. Limanowa przez gminy Mordarka, Pisarzowa i Męcina jest koniecznością z następujących powodów:

Obywatele tychże gmin mają całą komunikację prawie zamkniętą tak w dostarczaniu produktów rolnych jakoteż w dowozie nawozów sztucznych, które w obecnych czasach do uprawy gruntów są używane i konieczne. Na jarmarki do miasta Limanowa i władz powiatowych tamże będących przez wspomniane gminy istnieje przejazd w takim stanie, że przez większą część roku jest zupełnie nie do użycia.

Ze względu, że komunikacja odpowiednia jest tam potrzebna, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował budowę wyż wspomnianej drogi w jak najkrótszym czasie i w tym celu porozumiał się z powołanymi czynnikiemami.

Wnioskodawca:
Łaskuda.

Okoń, Długosz, Stapiński, Tomaka, Bosak, Biały, Pilch, Markow, Krężel, Serczyk, Siwula, Witos, Bardl, Bojko.

L. s. 1868/1914.

We Lwowie, dnia 20. lutego 1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził dokonanie studyów technicznych do robót, które miałyby na celu ochronę od szkód powodziowych właścicieli gruntów w gminach, położonych u dolnego biegu rzek Szczerek i Zubrza wpadających do Dniestru, i ażeby o wyniku tych badań w najbliższej sesji przedłożył Sejmowi sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami.

Wnioskodawca:
W. Krzeczunowicz.

Urbański, Niezabitowski, Laskowski, Maiss, Schnell, Barański, A. Krzeczunowicz, St. Starzyński, Krzysztofowicz, Neumann, Badeni, Nowosielecki, St. A. Standnicki, T. Starzyński.

L. s. 1.869/914.

W n i o s e k

posta Długosza i towarzyszy w sprawie zakładania „Powiatowych Zakładów rolniczych“.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm uchwalił w budżecie na rok 1912 na zakładanie powiatowych zakładów rolniczych zwyczajny kredyt w wysokości K 150.000. Na rok 1913 wstawił wprawdzie Wysoki Wydział krajowy na ten cel dalszych K 150.000, które potem dla braku funduszków skreślono, a które jednak obecnie restytuowane być winny.

Na tenże cel została uchwalona w budżecie państwowym na r. 1912 kwota K 100.000, zaś na pierwsze półrocze r. 1914 kwota K 50.000, jako zasiłek rządowy. Zasadniczo c. k. Rząd przyczyniać się będzie do wysokości jednej trzeciej

części kosztów zakładania tych instytucji.

Kilka powiatów autonomicznych oświadczyło już gotowość przyczynienia się również w jednej trzeciej części do kosztów założenia zakładów rolniczych. Dotychczas założono powiatowy zakład rolniczy w Pilźnie i rozpoczęto budowę takiego zakładu w Gródku Jagiellońskim. Powiat gorlicki zobowiązał się oddać do dyspozycji Wysokiego Wydziału krajowego grunt pod budowę zakładu oraz resztującą kwotę do wysokości jednej trzeciej części kosztów, powiat nowotarski zaś zobowiązał się do pokrycia jednej trzeciej części kosztów założenia powiatowego zakładu rolniczego.

Zważywszy, że szerzenie wiedzy rolniczej jest dla podniesienia rolnictwa krajowego rzeczą niezbędną, gdyż przez podniesienie produkcji rolniczej rychlej bogactwo i siłę ekonomiczną kraju podnieść możemy,

zważywszy, że c. k. Rząd zasadniczo zgodził się na pokrywanie jednej trzeciej części kosztów założenia tych zakładów i kwoty potrzebne na ten cel do budżetu wstawia,

zważywszy, że powiaty i ofiarność publiczna w dobrze zrozumianym interesie własnym, w interesie ludności i kraju dobrowolne świadczenia jednej trzeciej części kosztów składa, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Skreśloną kwotę K 150.000 z budżetu na budowę powiatowych zakładów rolniczych restytuuje się.

b) Sejm wzywa Wydział krajowy, aby od roku 1915 począwszy wstawiał corocznie do budżetu po 300.000 koron na budowę powiatowych zakładów rolniczych.

c) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby taką samą kwotę wstawiał corocznie do budżetu państwowego jako jedną trzecią

część kosztów zakładania pomienionych instytucji.

d) Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w powiatach, które oświadczyły gotowość złożenia $\frac{1}{3}$ części kosztów założenia powiatowych zakładów rolniczych, przystępował w miarę funduszków natychmiast do zakładania tych instytucji, w pierwszym rzędzie zaś w powiatach gorlickim i nowotarskim, które to powiaty gotowość złożenia $\frac{1}{3}$ części kosztów założenia tych zakładów już zadeklarowały.

Wnioskodawca:

Długosz.

Laskowski, Halban, Okoń, Biesiadecki, Nowosielecki, Krasicki, Serczyk, Lubomirski, Potocki, Bernadzikowski, Tomaka, Witos, Siwula, Łaskuda, Burzyński.

L. s. 1870/914.

W n i o s e k

posła Władysława Długosza i tow. w sprawie regulacji rzeki Ropy w obrębie miasta Biecza i najbliższej okolicy.

Wysoki Sejmie!

Z powodu ogromnych spustoszeń, jakie czynią wylewy rzeki Ropy w powiecie gorlickim, regulację tej rzeki już rozpoczęto. Koniecznym jest jednak, aby rozpoczęta już lokalna regulacja rzeki Ropy w obrębie miasta Biecza obecnie tak daleko doprowadzona została, aby przystąpić można niezwłocznie do budowy mostu, łączącego gminy na południe od miasta położone z tymże miastem powiatowem, w którym znajduje się sąd, szkoły i stacya kolejowa, a od którego gminy te w razie wyższego stanu wody są zupełnie odcięte.

Zważywszy, że tylko nieprzeprowadzona dotychczas lokalna regulacja rzeki Ropy wstrzymuje Wydział krajowy i Radę powiatową od natychmiastowego rozpoczęcia budowy mostu, o który nie-

tylko miasto lecz i cała okoliczna ludność od lat się ubiega, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozpoczętą lokalną regulację rzeki Ropy w obrębie miasta Bieczu tak daleko przeprowadził, aby budowa mostu pod Bieczem mogła się jak najrychlej rozpocząć.

Wnioskodawca:
Długosz.

Okoń, Serczyk, Barański, Tomaka, Laskowski, Halban, Nowosielecki, Krasicki, Lubomirski, Witos, Siwula, Potocki, Łaskuda, Bernadzikowski, Biesiadecki.

L. s. 1871/1914.

W n i o s e k

p. Długosza i tow. w sprawie rekonstrukcji drogi Biecz-Golanka, objętej programem dróg konkurencyjnych.

Wysoki Sejmie!

W roku 1912 uchwalił Wysoki Sejm program budowy dróg konkurencyjnych, a c. k. Rząd oświadczył gotowość przyczynienia się w wysokości jednej trzeciej części do kosztów przebudowy i utrzymania tychże dróg.

Pierwszy okres budowy obejmuje przebudowę drogi Biecz-Golanka, a zważywszy, że droga ta znajduje się w opłakanym stanie, bo fundusze Rady powiatowej nie wystarczają na utrzymanie i na poprawę tejże drogi,

b) zważywszy że dotknięta klęskami elementarnymi ludność gmin potrzebuje zarobku,

c) zważywszy, że c. k. Rząd przyczyni się w jednej trzeciej części do przebudowy tej drogi,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby do rekonstrukcji drogi Biecz-Golanka niezwłocznie przystąpił.

Wnioskodawca:
Długosz.

Okoń, Serczyk, Biesiadecki, Nowosielecki, Laskowski, Bernadzikowski, Halban, Lubomirski, Potocki, Tomaka, Witos, Siwula, Łaskuda, Barański, Burzyński, Krasicki.

L. s. 1.872/1914.

W n i o s e k

posła Długosza i tow. w sprawie przyspieszenia przebudowy dróg konkurencyjnych.

Wysoki Sejmie!

W roku 1912 ustalił Wysoki Sejm program budowy i rekonstrukcji dróg konkurencyjnych w Galicyi. C. k. Rząd oświadczył gotowość przyczynienia się w wysokości jednej trzeciej części do kosztów tej przebudowy.

Zważywszy, że powiaty autonomiczne z powodu odpisu podatków są w opłakanych stosunkach finansowych i nie są w stanie dróg należycie utrzymać,

zważywszy, że ludność kraju dotknięta klęskami elementarnymi potrzebuje zarobku,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

w budżecie na rok 1914 kwotę K 1,000.000 na przebudowę dróg konkurencyjnych.

Wzywa się c. k. Rząd, aby stosownie do zobowiązania na budowę tych dróg odpowiednie kwoty wypłacił.

Wnioskodawca:
Długosz.

Okoń, Biesiadecki, Nowosielecki, Laskowski, Halban, Serczyk, Bernadzikowski, Lubomirski, Tomaka, Witos, Siwula, Łaskuda, Barański, Burzyński, Potocki, Krasicki.

L. s. 1873/1914.

W n i o s e k

p. Serczyka i tow. w sprawie zreorganizowania szkół ludowych wiejskich w tych

gminach na sposób szkół 4-ro klasowych, w których frekwencya przekroczyła liczbę 150 dzieci.

Wysoki Sejmie!

Stosunki szkolnictwa pod względem nauki, gdzie znajdują się szkoły jedno-klasowe 2- lub 3-klasowe, są wprost marne. Szkołki takie nie dają młodzieży tej niezbędnej wiedzy, jaka w ich przysłem życiu jako obywatelom jest konieczną.

Zapobiedz można temu złemu choć w części, ażeby szkół jaknajwięcej zorganizowanych było na sposób szkół 4-klasowych.

Rzeczą konieczną i nieodzowną jest, ażeby począwszy od frekwencji 150 dzieci szkoły w tych gminach były na sposób szkół 4-ro klasowych zorganizowane, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Radę szkolną krajową, ażeby reorganizację szkół 4-ro klasowych w tych gminach, w których frekwencya wynosi najmniej 150 dzieci, w przeciągu 5 lat począwszy od 1. stycznia 1915. r. przeprowadziła.

Wnioskodawca:
Serczyk.

Bojko, Okoń, Witos, Wolanin, Biały, Maciuszek, Pilch, Krężel, Bosak, Kędzior, Siwula, Aschkenase, Bernadzikowski, Stapiński.

L. s. 1874/1914.

W n i o s e k

pośła Dra Franciszka Bardla i tow. w sprawie budowy kilkukilometrowej drogi krajowej łączącej gminy Ochojno dolne i górne, oraz Rzeszotary z drogą powiatową Podgórze-Świątniki górne.

Wysoki Sejmie!

W najbliższem sąsiedztwie Krakowa są gminy, które są jakby odcięte od świata, dla braku należytej komunikacji. Są to ruchliwe gminy Ochojno górne

i dolne, oraz także Rzeszotary, których mieszkańcy muszą, chcąc dostać się czy to do Krakowa, czy Wieliczki, kołować przez oddalone gminy, brnąć po niedających się przebyć drogach gminnych.

Połączenie drogi krajowej idącej z Podgórza do Świątnik górnych z drogą powiatową Wieliczka-Dobczyce za pomocą nowej drogi przez wymienione wyżej gminy przechodzącej, jest palącą koniecznością.

Ponieważ jednak powiat autonomiczny wielicki, któremu wkrótce odbierze się najważniejsze miasto pod względem świadczeń podatkowych tj. Podgórze, nie może tej drogi kosztem powiatu budować,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby niezwłocznie przystąpił do budowy drogi krajowej łączącej gościniec krajowy z Podgórza do Świątnik z gościńcem ukrajowić się mającym idącym z Wieliczki do Dobczyc a to w ten sposób, aby przyszła droga krajowa przechodziła przez gminy wyż wymienione.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Bosak, Pilch, Maciuszek, Lisiewicz, Sare, Serczyk, Siwula, Witos, Krężel Łaskuda, Zamorski, Żardecki, Wolanin

L. s. 1875/1914.

W n i o s e k

p. Bardla i tow. w sprawie ustanowienia siedziby lekarza okręgowego w Mikluszowicach, powiat Bochnia.

Wysoki Sejmie!

Północna strona powiatu Bocheńskiego stanowi wielką płaszczyznę żyznej ziemi nadwiślańskiej przeciętą rzeką Rabą.

Po prawej stronie Raby jest lekarz okręgowy w gminie Ujście solne, natomiast lewa strona Raby, obejmująca wielki obszar ziemi, na której rozsiadły

się liczne i gęsto rozsiane gminy, mają niemałą liczbę mieszkańców.

Ci mieszkańcy powiatu Bocheńskiego, począwszy od Wisły muszą w razie potrzeby pomocy lekarskiej udawać się po lekarza aż do Bochni t. j. prawie 20 klm.

Brakowi lekarza można zaradzić przez ustanowienie w środku opisanej wyżej równiny t. j. w Mikluszowicach, gdzie jest już parafia, poczta itd., nowej siedziby lekarza okręgowego.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby po porozumieniu się z Wydziałem powiatowym w Bochni przystąpił niezwłocznie do kreowania stanowiska lekarza okręgowego w Mikluszowicach.

Wnioskodawca:

Bardl.

Sare, Bojko, Wolanin, Łaskuda, Serczyk, Bosak, Krężel, Okoń, Lisiewicz, Żardecki, Siwula, Witos, Pilch, Maciuszek.

L. s. 1876/1914.

W n i o s e k

posta Krężla i tow. w sprawie przyspieszenia budowy kolei Dębica-Jasło.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 12 marca 1907 r. uznaną została budowa kolei Dębica-Jasło. Po przeprowadzonych rokowaniach z c. k. Rządem przez Wydział krajowy, budowa jej została ostatecznie postanowioną.

C. k. Rząd obliczył kapitał tej budowy na 12,800.000 K.

Z uwagi, że ostatnie klęski gospodarcze pogrążyły w ostatnią nędzę ludność kraju, która chroniąc się przed głodem, masowo emigruje za zarobkiem za granicę;

z uwagi, że ludności tej dopomódz jest obowiązkiem państwa i kraju, przez dostarczenie zarobku przy budowach kolei, dróg i t. p., podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wywa się c. k. Rząd, ażeby niezwłocznie przystąpił do budowy kolei Dębica-Jasło.

Wnioskodawca:

Krężel.

Maciuszek, Bardl, Okoń, St. Skrzyński, Witos, Bosak, Pilch, Bernadzikowski, Siwula, Bojko, Łaskuda, Biały, Serczyk, Bzowski, Burzyński.

L. s. 1877/1914.

W n i o s e k.

Ponieważ przysiółek Konopnica, należący do gminy Kaltwasser pow. Lwów, jest od gminy Kaltwasser o 4 klm. oddalony i liczy 59 numerów, i ponieważ gmina Kaltwasser godzi się na wydzielenie Konopnicy ze związku z gminą Kaltwasser, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydziela się przysiółek Konopnicę ze związku z gminą Kaltwasser w pow. lwowskim i tworzy się z Konopnicy samotną gminę administracyjną.

Wnioskodawca:

Witos.

Maciuszek, Okoń, Skrzyński, Łaskuda, Pilch, Bojko, Siwula, Srokowski, Krężel, Olearski, Biały, Burzyński, Bardl, Bzowski, Serczyk.

L. s. 1878/1914.

We Lwowie, dnia 23. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Neumanna i tow. o wyższe dotowanie funduszu zasiłkowego na cele popie-

rania drobnego przemysłu w zakresie akcji Patronatu rękodzieł.

Wysoki Sejmie!

Do preliminarza funduszu krajowego na rok 1914 rubr. XII. poz. 217 wstawioną została przez Wydział krajowy kwota 20.000 K na fundusz zasiłkowy dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu.

Zważywszy, że:

1) z funduszu zasiłkowego mają być udzielane bezzwrotne subwencje dla Kas rękodzielniczych (na pokrycie kosztów założenia, na fundusz gwarancyjny i zmniejszenie kosztów administracji), dla rękodzielniczych spółek wytwórczych (na pokrycie kosztów założenia i zmniejszenie kosztów administracji) dalej subwencje dla poszczególnych rękodzielników na wyjazd za granicę celem dalszego zawodowego kształcenia się, na sprawnianie narzędzi i pomniejszych maszyn absolwentom szkół krajowych, otwierającym własne pracownie, na subwencje i niezabezpieczone pożyczki drobnym rękodzielnikom, na powiększenie kapitału obrotowego względnie zakupno surowca etc., na subwencje na wyjazd za granicę dla instruktorów krajowych kursów zawodowych i wogóle na wszelkie inne cele nieprzewidziane specjalnymi rubrykami preliminarza:

2) że na opędzenie tych wydatków nie wystarcza zupełnie dotychczasowa dotacja funduszu, przeznaczonego na zasiłki przemysłowe, która przed powstaniem Patronatu rękodzieł wynosiła rocznie 60.000 K, obecnie zaś w rubr. XII. preliminarza, dział II. przewidzianą jest na zasiłki przemysłowe w zakresie działania Dep. II. (poz. 210) kwota 20.000 K, zaś na także zasiłki w zakresie rozległej bardzo akcji Patronatu (poz. 217) również kwota 20.000 K., czyli razem 40.000 K, a więc o 20.000 K mniej, niż dawniej, pomimo tego, że obecnie w akcji Patronatu przybyły zupełnie nowe i ważne wydatki na zasiłki, jak na sub-

wencje dla rękodzielniczych spółek wytwórczych i dla Kas rękodzielniczych, które dopiero przy pomocy zasiłków z funduszy krajowych mogą udzielać taniego i łatwego kredytu;

3) że w obecnym stanie rozwoju przemysłu rękodzielniczego i domowego obok szerokiej akcji kredytowej jest konieczną akcją subwencyjną na większą skalę prowadzona;

przeto podpisani mają zaszczyt przedłożyć wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Celem umożliwienia Wydziałowi krajowemu względnie krajowemu Patronatowi rękodzieł prowadzenia planowej akcji subwencyjnej w zakresie drobnego przemysłu, tworzy się stały fundusz zasiłkowy na popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu (prelim. rubr. XII. dział III.).

2) Zwyczajna dotacja roczna tego funduszu ma wynosić kwotę 50.000 K, a to niezależnie od dotacji na zasiłki przemysłowe, przewidziane w rubr. XII. dział II. preliminarza.

Wnioskodawca:
Neumann.

Głabiński, Pileh, Michalik, Riedl, Federowicz, Tomaka, Jabłoński, Lubomirski, Burzyński, Zamorski, Skarbak, Zaremba, Bednarski, Rittel, Adam, Starzyński Wolanin, Badeni, Srokowski, Wójciki, Cieński, Zgórski.

L. s. 1879/1914.

W n i o s e k

p. Okonia i tow. w sprawie budowy drogi w powiecie krośnieńskim ze Sulistromy do Draganowy.

Wysoki Sejmie!

Wieś Draganowa powiatu krośnieńskiego oddalona jest od wsi Sulistromy, przez którą przechodzi droga powiatowa

z Krosna do Żmigrodu, o trzy kilometry; przez ten trzykilometrowy kawałek tonący zawsze w bagnach okrutnych odcięta jest od całego świata, a mieszkańcy nie mogą się dostać ani do kościoła ani do miasta powiatowego Krosna. Wybudowanie jak najszybsze tego kawałeczka drogi dla wsi Draganowy jest nagłą i bezwzględna koniecznością:

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywają się Wydział krajowy do jak najszybszego wybudowania małego kawałeczka drogi ze Sulistromy do Draganowy.

Wnioskodawca:

Okoń.

Bardl, Witos, Maciuszek, Bojko, Olearski, Siwula, Tomaka, Bosak, Pilch, Wolanin, Serczyk, Krężel, Bernadzikowski, Lisiewicz.

L. s. 1.880/1914.

Wniosek

ks. pośta Okonia i tow. w sprawie utworzenia przystanku kolejowego w Świlczy pod Rzeszowem.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że ludność gminy Świlczy, przez którą środkiem przechodzi linia kolejowa Lwów-Kraków, ogromnie domaga się przystanku kolejowego u siebie, gdyż od najbliższych swych stacyi tak Rzeszowa jak i Trzciany oddalona jest bardzo daleko, a musi się prawie codziennie komunikować z Rzeszowem odległym o 9 kilometrów,

przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywają się c. k. Rząd do natychmiastowego utworzenia przystanku kolejowego w Świlczy przynajmniej dla ruchu osobowego.

Wnioskodawca:

Okoń.

Bardl, Maciuszek, Witos, Bojko, Lisiewicz, Siwula, Olearski, Tomaka, Bosak, Krężel, Serczyk, Pilch, Bernadzikowski, Wolanin.

L. s. 1.881/1914.

Wniosek

pośta ks. Okonia i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Radomyślu nad Sanem.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że miasteczko Radomyśl nad Sanem należące do Sądu powiatowego w Rozwadowie odcięte jest od Rozwadowa rzeką Sanem, na którym nie ma mostu, w razie zaś większych wód ludność absolutnie dostać się nie może do Rozwadowa odległego o pół-trzeciej mili, a okolica cała za Sanem ogromnie cierpi na tem, więc cieszyłaby się bardzo ludność wsi leżących za Sanem naokoło Radomyśla z utworzenia Sądu powiatowego w Radomyślu, gdyż w ten sposób uniknęłaby wypadków utonięcia w Sanie podczas większych wód,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywają się c. k. Rząd, ażeby niezwłocznie utworzył Sąd powiatowy w Radomyślu nad Sanem i przyłączył do niego wszystkie wsie, leżące nad Sanem.

Wnioskodawca:

Okoń.

Bardl, Witos, Maciuszek, Bojko, Lisiewicz, Pilch, Serczyk, Siwula, Olearski, Tomaka, Bosak, Krężel, Bernadzikowski, Wolanin.

L. s. 1898/1914.

Wniosek nagły

Aleksandra Kapuścińskiego i tow. o zapomogę pieniężną dziesięć tysięcy K (10.000 K) z funduszków krajowych dla Instytutu ruskiego Narodnego Domu w Borszczowie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że dla zaspokojenia koniecznych kulturalnych potrzeb ukraińskiej ludności, borszczowskiego powiatu, która liczy na 108.569 dusz 74.318 Ukraińców, Towarzystwo Ruski Narodny Dom, celem którego po myśli nowego statutu zmienionego w r. 1912 jest szerzyć chrz. kat. oświatę, pielęgnować dobrobyt i moralność pomiędzy ludem i które stoi pod opieką Jego Najprzewielebniejszego stanisławowskiego biskupa Dr. Grzegorza Chomyszyna, wybudowało własny dom jednopiętrowy, w którym mieszczą się ruskie instytucje wraz z jedną wielką salą w Borszczowie.

Dom ten wartości 200.000 K, wybudowano małymi funduszami, korzystając z kredytu budowlanego.

W ten sposób stanął wielki budynek wielkiego znaczenia dla całej ukraińskiej ludności borszczowskiego powiatu, jednak obciążony długami 100.000 K.

Dochody z czynszów i ze sali nie wystarczają na pokrycie rat amortyzacyjnych i dlatego rok rocznie braki dopełniały się ofiarami ukraińskiej ludności.

Gdy jednak w dwóch ostatnich latach z powodu elementarnych klęsk i stagnacji finansowej ludność podupadła, zubożała, a ofiary bardzo skąpe, prawie nie wpływają, zachodzi więc konieczna potrzeba ratować tę jedyną i wielkiego znaczenia instytucję dla ukraińskiej ludności borszczowskiego powiatu od jej zagłady, która to instytucja stoi nad przepaścią finansową.

Dlatego stawiamy ten nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

dla tego Towarzystwa jednorazową zapomogę 10.000 K z krajowych funduszków.

Wnioskodawca:
A. Kapuściński.

Kost' Lewicki, Chomyszyn, Czechowicz, Horbaczewski, Sandulak, Singalewicz, Kochanowski, Lew Lewicki, Dumka, Nowakowski, Hołubowicz, Kurowiec, Perfecki, Korol.

Ls. 1899/914.

Wniosek nagły.

posła Aleks Kapuścińskiego i tow. w sprawie założenia przemysłowej szkoły z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat borszczowski należy do największych i najludniejszych powiatów, dalej, iż ten powiat aż z dwóch stron a to od zachodu od gminy Zbrzyż ad Skała n. Zbruczem aż do Okopów i na południe od Okopów, aż Uścia biskupiego n. Dniestrem graniczy z rosyjskim państwem, — to pomimo tego wszystkiego należy ten powiat do najwięcej upośledzonych pod każdym względem, a już najbardziej na polu szkolnym, bo oprócz szkół ludowych, między którymi na 75 gmin i 108.999 mieszkańców są zaledwie 3 szkoły pięcioklasowe i 6 czteroklasowych (w tej liczbie tylko dwie z ukraińskim językiem wykładowym w powiecie o 80% ludności ukraińskiej narodowości), niema żadnej czy to średniej, czy zawodowej szkoły utrzymywanej z publicznych funduszków.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby niezwłocznie przystąpił do założenia szkoły przemysłowej z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wnioskodawca:
A. Kapuściński.

Kost' Lewicki, Horbaczewski, Kurowiec, Sandulak, Singalewicz, Lew Lewicki, Dumka, Perfecki, Hołubowicz, Metella, Korol, Kochanowski, Makuch, Nowakowski.

L. s. 1900/914.

N a g ł y w n i o s e k

Dr. T. Wania i tow. w sprawie założenia ludowej szkoły wydziałowej z ruskim (ukraińskim) wykładowym językiem w Złoczowie.

Wysoki Sejmie!

W mieście Złoczowie jest 1200 dzieci ukraińskiej narodowości, które są pozbawione swojej własnej szkoły.

Istnieją dwie szkoły, męska i szkoła żeńska, z polskim językiem wykładowym.

Rada gminna uchwaliła założenie czwartej szkoły.

Ukraińska ludność jest zmuszona utrzymywać prywatną szkołę im. M. Szaszkiewicza, którą Wysoki Sejm subwencyjonuje.

Znając z praktyki, że krajowa Rada szkolna stoi zawsze na przeszkodzie zakładaniu szkół ludowych czteroklasowych i wyższego typu z ruskim wykładowym językiem i uważając sprawę za nagłą wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby z początkiem roku szkolnego 1914/915 przystąpiła, względnie postarała się o założenie szkoły wydziałowej w Złoczowie z ruskim (ukraińskim) językiem wykładowym i aby budowę gmachu szkolnego rozpoczęto już z wiosną 1914.

Wnioskodawca:

Wanio.

Kost' Lewicki, Kochanowski, Perfecki, Kiweluk, Łahodyński, Horbaczewski, Korol, Terszakowiec, Dumka, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Nowakowski, Kapuściński, Metella, Cegielski, Baczyński.

L. s. 1901/1914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat borszczowski liczy 74.318 dusz ukraińskich na 108.560 dusz, a dla zaspokojenia oświatowych i kulturalnych potrzeb ukraińskiej ludności borszczowskiego powiatu nie ma ani jednej szkoły wyższej,

wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby uczynił bezzwłocznie odpowiednie zarządzenia w celu założenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wnioskodawca:

A. Kapuściński.

Cegielski, Sandulak, Załoziecki, Metella, Terszakowiec, Łahodyński, Singalewicz, Okuniewski, Winniczuk, Nowakowski, Hołubowicz, Horbaczewski, Wanio, Makuch.

L. s. 1902/914.

N a g ł y w n i o s e k

pośła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie przemiany czteroklasowych szkół w Uściu biskupiem, Iwankowie, Bilezu złotem i Mielnicy, niższego typu na wyższy typ z ukraińskim wykładowym językiem.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat borszczowski liczy zwyż 75% ludności ukraińskiej, iż ten powiat nie ma ani jednej czteroklasowej szkoły wyższego typu, któraby dała możliwość wstępu do średnich szkół, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o bezzwłoczną przemianę czteroklasowych szkół wyżej podanych niższego typu na wyższy typ z ukraińskim wykładowym językiem.

Wnioskodawca:

A. Kapuściński.

Sandulak, Cegielski, Łahodyński, Makuch, Metella, Załoziecki, Terszakowiec, Wanio, Winniczuk, Nowakowski, Singalewicz, Hołubowicz, Horbaczewski, Okuniewski.

L. s. 1903/914.

W n i o s e k

Dra Teodora Wania i tow. w sprawie przemiany szkoły ludowej w Sokołówce a 4-klasową szkołę z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Od 10 lat uchwała Rada gminna w Sokołówce i domaga się przemiany swej szkoły ludowej na 4-klasową z ruskim językiem wykładowym.

Mimo, że liczba dzieci uzasadnia takie żądanie w zupełności, c. k. Rada szkolna krajowa nie wykonała tej uchwały i nie przemieniła szkoły na 4-klasową z ruskim językiem wykładowym.

Dlatego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby natychmiast, a najpóźniej z początkiem roku szkolnego 1914/15 przemieniła szkołę ludową w Sokołówce na 4-klasową szkołę z ruskim (ukraińskim) językiem wykładowym.

Wnioskodawca:

Wanio.

L. Lewicki, Staruch, Horbaczewski, Kapuściński, Załoziecki, Baczyński, Kochanowski, Kiweluk, Cegielski, Tryłowski, Hołubowicz, Singalewicz, Nowakowski, Perfecki.

L. s. 1904/914.

W n i o s e k

posła Dra Longina Cegielskiego i tow. w sprawie założenia c. k. Sądu powiatowego w Strzeliskach nowych, powiat Bóbrka.

Wysoki Sejmie!

Od wielu lat domagają się mieszkańcy wschodniej części pow. Bóbrka i zachodniej części powiatu Przemyślany założenia c. k. Sądu powiatowego w Strzeliskach nowych. Wysoki Sejm na wniosek b. posta sejmowego Dra Oleśnickiego uchwalił już raz nawet wezwaniem do c. k. Rządu zgodnie z tem żądaniem ludności interesowanych gmin. Dotąd jednak tego wezwania nie spełniono.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby założył w miasteczku Strzeliska nowe, powiat Bóbrka, c. k. Sąd powiatowy, do którego kompetencji terytoryalnej włączyć należy wszystkie grawitujące tam gminy i obszary dworskie powiatów Bóbrka i Przemyślany.

Wnioskodawca:

Dr. Longin Cegielski.

K. Lewicki, Kochanowski, Rożankowski, Petruszewicz, Horbaczewski, Nowakowski, Makuch, Korol, Metella, Baczyński, Staruch, Singalewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk, Sandulak.

L. s. 1905/1914.

W n i o s e k

posła Dra Longina Cegielskiego i tow. w sprawie wybudowania lokalnej kolei krajowej między Chodorowem a Przemyślanami via Strzeliska nowe w pow. Bóbrka.

Wysoki Sejmie!

Założenie cukrowni w Chodorowie, która tego roku zaczyna swą działalność, a której rejon buraczany sięga aż poza Strzeliska nowe w pow. przemysłańskim, uczyniło potrzebą aktualną sprawę wybudowania kolei lokalnej, która łączyłaby Chodorów ze Strzeliskami no-

wemi, a dalej z Przemyślanami. Kolej taka wykazywałaby z pewnością żywy ruch osobowy między Strzeliskami nowymi i okolicznymi wsiami a Chodorowem z jednej strony, a między wsiami na wschód od Strzelisk a Przemyślanami z drugiej strony.

Co do spodziewanego ruchu towarowego, to prócz zwyczajnych produktów rolnych, należy wziąć pod uwagę produkcję buraka cukrowego dla cukrowni w Chodorowie, Kamieniówce, w okolicach Strzelisk i na wschód od nich i lasy, które właśnie leżą na linii tej projektowanej kolei.

Na tej podstawie podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby wypracował i przedłożył Sejmowi projekt ustawy o budowie krajowej kolei żelaznej Chodorów—Przemyślany via Strzeliska nowe.

Wnioskodawca:

Dr. Longin Cegielski.

Kost' Lewicki, Rożankowski, Petruszewicz, Kochanowski, Horbaczewski, Nowakowski, Makuch, Korol, Staruch, Singalewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk, Sandulak, Metella.

L. s. 1.906/914.

Wniosek

p. Cegielskiego i tow. w sprawie budowy mostu pontonowego na Dniestrze w granicach gminy Poddniestrzany, powiat pol. Bóbrka.

Wysoki Sejmie!

W następstwie przeprowadzonej regulacji Dniestru w obrębie gminy Poddniestrzany, powiat polit. Bóbrka, utracili mieszkańcy tej gminy wygodny bród, którym pędzili dziennie cztery razy tam i cztery razy z powrotem swe bydło (około 400 sztuk) na drugi brzeg Dniestru na swe pastwiska i którym przewozili

plody rolne na furach ze swoich pól leżących głównie na prawym brzegu Dniestru.

Regulacya spowodowała pogłębienie dna rzeki i wzmocnienie prądu wodnego, skutkiem czego przegon była i przewóz zboża wozami w bród stał się niemożliwy,

Przyznając to, kierownictwo regulacji, względnie c. k. Namiestnictwo, zarządziło dla gminy Poddniestrzany zbudowanie mostu dla gospodarczej komunikacji, a ponieważ koszt budowy byłby bardzo znaczny, zbudowano tymczasowo most galarowy, który przetrwał już więcej niż dziesięć lat.

Skutkiem tego, że galary były stare i prędko pogniły, rozebrano ten most zeszłego roku, a mieszkańcom Poddniestrzan obiecano zbudować most pontonowy. Skutkiem powodzi i wysokiego stanu wody nie zrobiono tego, a prom, jaki tymczasowo gminie do użytku dano, okazał się dla potrzeb gminy zupełnie niewystarczający, bo mógł zabrać tylko jeden wóz, albo kilka sztuk bydła za jednym razem. Do tego wielka woda tego roku nie pozwoliła go używać, bo stał on wśród wody daleko od brzegu, póki go woda nie zabrała z uwięzi i nie poniosła w dal, tak, że obecnie gmina niema żadnej komunikacji z swojemi polami za Dniestrem.

Ponieważ nadchodzi wiosna, czas orki, siana i wygonu bydła na pastwiska, co przy braku paszy w tym roku jest bardzo ważną rzeczą, dlatego sprawa budowy mostu dla Poddniestrzan stała się kwestyą ich ekonomicznej egzystencji.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, względnie zarząd regulacji Dniestru, ażeby w czasie najbliższym, w każdym razie przed wiosną, zbudował most pontonowy na Dniestrze dla użytku gminy Poddniestrzany.

Wnioskodawca:
Cegielski.

K. Lewicki, Korol, Rożankowski, Makuch, Staruch, Kochanowski, Sandulak, Metella, Petruszewicz, Horbaczewski, Nowakowski, Winniczuk, Singalewicz, Hołubowicz, Dumka.

L. s. 1907/1914.

W n i o s e k

posła Dra Makucha i tow. w sprawie uzupełnienia § 3. ustawy z dnia 12. czerwca 1907. Nr. 101. Dz. u. k. o kształceniu nauczycieli i t. d.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§ 3. ustawy z dnia 12. czerwca 1907. Nr. 101. Dz. u. k. uzupełnia się następującym postanowieniem:

„Postanowienia powyższe nie odnoszą się do zakładów prywatnych“.

Wnioskodawca:

Makuch.

Szeptycki, Czechowicz, Dumka, Metella, Lew Lewicki, Cegielski, Łahodyński, Tryłowski, Sandulak, Kiweluk, Kost' Lewicki, Okuniewski, Kapuściński, Terszakowicz, Kochanowski, Perfecki, Winniczuk, Petruszewicz, Hołubowicz, Ławruk.

Ls. 1908/1914.

W n i o s e k

Dra Izydora Hołubowicza i tow. w sprawie utworzenia przystanku kolejowego na linii Zbaraż—Tarnopol w Stryjówce.

Wysoki Sejmie!

Przystanek w Stryjówce na linii Tarnopol-Zbaraż, służyłby ludności gmin Zarudzia, Wałachówki, Hrycowiec, Kretowiec, Stryjówki i Ochrymowiec w zbarskim powiecie, dla których to gmin stacja w Maksymówce jest za daleko położona i niedogodna.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd o utworzenie przystanku kolejowego w Stry-

jówce na linii Tarnopol—Zbaraż dla ruchu osobowego.

Wnioskodawca:

Hołubowicz.

Makuch, Załoziecki, Staruch, Ławruk, Winniczuk, Kochanowski, Rożankowski, Kapuściński, Terszakowicz, Kiweluk, L. Lewicki, Nowakowski, Sandulak, Cegielski, Dumka, Korol, Okuniewski.

L. s. 1.909/914.

W n i o s e k

posła Dra Kurowca i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Dolinie.

Wysoki Sejmie!

Powiat Dolina jest jednym z największych powiatów politycznych w Galicyi. Miasto Dolina jest oddalone od Lwowa i Stanisławowa ponad 100 klm.

Ludność miasta i powiatu Doliny jest czysto ruska, bo liczy około 90% ruskiej narodowości.

Ludność ruska powiatu Doliniańskiego nie może korzystać ze szkół średnich z ruskim językiem wykładowym, bo najbliższe rządowe ruskie szkoły średnie t. j. gimnazjum i szkoły realne są w Stanisławowie albo we Lwowie.

Z powodu znacznego oddalenia nie są w stanie mieszkańcy powiatu doliniańskiego posyłać swych dzieci do szkół średnich.

Miasto Dolina jest centrem Podgórzca, do miasta tego przytykają powiaty Kałusz, Żydaczów i Stryj.

Powiaty te odczuwają od dawna potrzebę szkoły średniej i w tym celu założono przed trzema laty prywatne gimnazjum ruskie w Dolinie.

Gimnazjum to rozwija się prawidłowo, a w trzecim roku istnienia t.

z początkiem roku szkolnego wykazuje w trzech klasach 92 uczniów.

Kierownikiem tego gimnazjum jest p. Izydor Eluk prof. gimnazjum w Brzeżanach za urlopem c. k. Rady szkolnej krajowej, prócz niego jest 4 ukwalifikowanych nauczycieli gimnazjalnych.

Ponieważ ruskie gimnazjum prywatne stwierdziło swoją żywotność i konieczność dla zaspokojenia potrzeb ruskiej ludności powiatów doliniańskiego i sąsiednich, to okazuje się uzasadnionem żądanie przyjęcia tego gimnazjum prywatnego na etat rządowy.

W tym celu wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby prywatne gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Dolinie przejął bezzwłocznie na etat rządowy.

Wnioskodawca:
Kurowiec.

K. Lewicki, Kapuściński, Kochanowski, Staruch, Singalewicz, L. Lewicki, Perfecki, Kiweluk, Dumka, Sandulak, Ławruk, Łahodyński, Nowakowski, Makuch, Terszakowiec.

Ls. 1.910/1914.

W n i o s e k

posta L. Lewickiego i tow. sprawie utworzenia linii kolejowej Drohobycz-Mikołajów-Rozdół-Żydaczów-Żórawno-Wojniów-Kałuż.

Wysoki Sejmie!

Jedno spożenie na mapę wystarcza, aby się przekonać o potrzebie powyższej kolei, gdyż znaczny obszar kraju pozbawiony jest w tej stronie odpowiedniej komunikacji.

Za utworzeniem tej linii przemawiają nie tylko względy osobistej wygody komunikacyjnej mieszkańców, ale, co

ważniejsza, względy natury ekonomicznej.

Dlatego stawiamy wniosek i ośmielamy się prosić:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy sposobności uzupełnienia sieci kolei lokalnych w Galicyi, przedsięwziął kroki do utworzenia linii kolejowej Drohobycz-Mikołajów-Rozdół-Żydaczów-Żórawno-Wojniów-Kałuż.

Wnioskodawca:
L. Lewicki.

K. Lewicki, Perfecki, Singalewicz, Ławruk, Kapuściński, Petruszewicz, Baczynski, Kochanowski, Terszakowiec, Makuch, Dumka, Winniczuk, Hołubowicz, Okuniewski, Horbaczewski.

Ls. 1911/1914.

W n i o s e k

posta L. Lewickiego i tow. w sprawie utworzenia przystanku kolejowego w Pokrowcach na linii Stryj-Chodorów, między stacyami Hnizdyczów-Kochawina a Chodowice.

Wysoki Sejmie!

Sprawa ta przeszła już wszystkie instancje, a do jej zrealizowania nie zachodzą żadne przeszkody.

Powołując się na wniesioną równocześnie petycję gmin interesowanych, stawiamy wniosek i prosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby po porozumieniu się c. k. Dyrekcją kolejową w Stanisławowie zajął się jak najrychlej utworzeniem przystanku kolejowego w Stryjówce.

Wnioskodawca:
L. Lewicki.

Korol, Kochanowski, Makuch, Terszakowiec, Hołubowicz, Tryłowski, Ławruk, Wanio, Dumka, Winniczuk, Singalewicz, Perfecki, Staruch, Kapuściński.

Ls. 1912/1914.

Wniosek

posta L. Lewickiego i tow. w sprawie utworzenia przystanku kolejowego w Lisiatyczach, na linii Lwów-Stryj, między stacyami Uhersko - Dobrzany i Bilcze-Wolica.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że utworzenie tego przystanku jest pod każdym względem wskazane i gdy ta sprawa została już Radzie państwa przedłożona, stawiamy wniosek i prosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby po porozumieniu się z c. k. Dyrekcyą kolei we Lwowie, przystąpił jak najrychlej do utworzenia przystanku kolejowego w Lisiatyczach.

Wnioskodawca:

L. Lewicki.

Korol, Okuniewski, Kochanowski, Makuch, Łahodyński, Ławruk, Dumka, Wanio, Winniczuk, Terszakowiec, Tryłowski, Hołubowicz, Singalewicz, Perfecki, Staruch Kapuściński.

L. s. 1882/1914.

Interpelacja

posta Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie fundacyi na rzecz rodziny Szubów.

W c. k. Namiestnictwie we Lwowie, w aktach dotyczących rzym.-kat. probostwa w Straszęcinie pow. Ropczyce, a w szczególności w spisie mszy fundacyjnych zapisano, że dokumenty fundacyjne, dotyczące fundacyi ustanowionych przez Błażeja Szubę vel Szubskiego vel Szubczyńskiego, prepozyta z Andrychowa, w roku 1699, znajdują się w oryginałach w archiwum konsystoryalnym w Tarnowie.

Z dokumentów tych wynika, że między fundacyami mszalnemi była także fundacya w kwocie 15.000 złotych polskich, z której 6% odsetki wynoszące 900 złp. rocznie, przeznaczone były do wypłacenia krewnym fundatora.

Ponadto była inna fundacya złożona z sumy 10.000 złp. na rzecz szpitala ubogich w Straszęcinie.

Powyższe kapitały fundacyjne zostały zamienione na obligacye państwowe.

Wobec tego, że rodzinie fundatora Szubom, zamieszkałym w Wiewiórcze, pow. Pilzno i w Górcze motycznej pow. Ropczyce, należne odsetki nie zostały w ostatnich latach wypłacone, a także nieznanem jest użycie funduszków szpitala w Straszęcinie, podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy jest skłonny wyjaśnić, na jaką sumę opiewają dotyczące obligacye państwowe?

Czy zechce zarządzić, co należy, ażeby rodzinie Szubów, czy z tego rodu pochodzącym krewnym fundatora, należne odsetki 6% niezwłocznie wypłacone zostały?

Czy zechce wyjaśnić, w jaki sposób użyty jest fundusz na rzecz szpitala ubogich w Straszęcinie?

Interpelant:

Krężel.

Okoń, Makuch, Perfecki, Dumka, Bojko, Witos, Siwula, Bosak, Serczyk, Bardl, Biały, Łaskuda, Markow, Sandulak.

Ls. 1883/1914.

Interpelacja

posta Jana Siwuli i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesystematycznego budowania mostu na rzece Wistoce, przysiółku Zawierzbie w powiecie ropczyckim.

W roku ubiegłym rozpoczęła budowę mostu na rzece Wistoce pod Dębicą firma Zacharyewicz i Spka, która to firma z nieznanych powodów roboty wykonuje bardzo powoli, na czem cierpi okoliczna ludność powiatów ropczyckiego, pilzneńskiego i mieleckiego, za-

mieszkała po lewym brzegu rzeki Wiśłoki, która po każdym większym wezbraniu wody, zostaje odcięta od miasta Dębicy, gdzie odbywają się targi i mieści się siedziba władz.

Przyspieszenie budowy wyżej wymienionego mostu ma doniosłe znaczenie pod każdym względem, albowiem ludność wszystkie zakupy, jakoteż sprzedaż bydła, trzody i produktów rolnych załatwia w mieście Dębicy.

Przyspieszenie budowy mostu jest wskazane i konieczne, z tych względów, że ludność mająca grunta nad rzeką Wiśłoką przez wylew sześciokrotny zupełnie została zniszczoną; rozpoczęcie robót na szeroką skalę jest rzeczą konieczną, aby jej dać możność zarobkowania i w ten sposób uratować ją od ostatniej nędzy.

Podpisani przeto zapytują c. k. Rząd :

Czy zechce zbadać przyczyny powolnej budowy mostu na rzece Wiśłoce?

I czy zechce wpłynąć ażeby roboty rozpoczęto na większą skalę, aby ludność dotknięta klęską powodzi znalazła możność zarobkowania.

Interpelant:
Jan Siwula.

Okoń, Bosak, Witos, Łaskuda, Tomaka, Bardl, Pilch, Krężel, Serczyk, Długosz, Stapiński, Żardecki, Petruszewicz, Bojko.

Ls. 1884/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Łaskudy i tow. do Wydziału krajowego w sprawie soli krajowej w Bochni i Wieliczce.

Od czasu wprowadzenia w życie sprzedaży soli paczkowej przez kraj, podnoszą się uzasadnione skargi ludności tak na sposób postępowania biura krajowego jak też i na jakość soli.

Wprawdzie sól ta jest obecnie cośkolwiek tańszą niż to było dawniej, lecz

jest ona najgorszej jakości, często ze ziemią zmieszana.

Jest to niesłychaną krzywdą dla ludności ubogiej, dla której sól często stanowi jedyną omastę, na którą może sobie ona pozwolić. W wielu wypadkach paczki są naruszone, lichy opakowane i nie zawierają wagi przepisanej.

Wobec wyżej podanych faktów, zapytują podpisani :

Co Wysoki Wydział krajowy zamysła uczynić, żeby nadużycia te nareszcie ustały?

Interpelant:
Łaskuda.

Bosak, Okoń, Pilch, Serczyk, Długosz, Stapiński, Krężel, Maciuszek, Siwula, Bojko, Witos, Tomaka, Markow, Żardecki, Bardl.

Ls. 1885/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Serczyka i tow. w sprawie sprzedaży soli kuchennej (gorszej na wieś, jak do miasta) przez Zarząd krajowy soli w Lwowie.

Od 1908 r. Wydział krajowy we Lwowie ujął we własny zakres akcyę sprzedaży soli kuchennej zaprowadzając agendy czyli składy w całym kraju. Takie same składy soli kuchennej zostały także założone w Krakowie, gdzie wyprzedaje się sól nie tylko do miasta ale także i na wieś do okolicznych gmin sklepikarzom i bezpośrednim konsumentom.

Niestety żalą się kupujący ze wsi sklepikarze i konsumenci, że otrzymują na wieś sól brudną i gorszą, natomiast do Krakowa daje składnik sól o wiele lepszą, chociaż cenę jednakową pobiera. Zaś soli tej, którą sprzedaje do miasta, pod żadnym warunkiem na wieś nie sprzedaje.

Ażeby podobnej krzywdzie, jaka się dzieje ludności wiejskiej, z miejsca zapobiedz, zapytujemy Wydział krajowy, czy

skłonny jest wobec ludności włościańskiej rażąco postępowanie usunąć i sól leż różnicy czy na wieś, czy do miasta w lepszym gatunku sprzedawać.

Interpelant:
Serczyk.

Okoń, Bardi, Krężel, Biały, Bojko, Siwula, Tomaka, Witos, Markow, Bosak, Pilch, Długosz, Stapiński, Łaskuda, Żardecki.

Ls. 1886/1914.

Interpelacya

ks. pośła Wolanina i tow.
do c. k. Komisarza rządowego.

Jest rzeczą ogólnie znaną, że w kraju istnieje ogromna ilość wyszynków pokątnych, które nawet opłatę skarbową t. zw. boletę opłacają. Jest to niesumienna konkurencya dla szynkarzy, którzy mają koncesye i znacznie większe ciężary muszą opłacać.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Komisarza rządowego:

- 1) Czy mu o tem wiadomo?
- 2) Czy zamierza wydać stosowne zarządzenia, aby pokątne szynkarstwo usunąć?

Interpelant:
ks. Wolanin.

Maciuszek, Głabiński, Bednarski, Siwula, Krężel, Bosak, Serczyk, Riedl, Zaremba, Schmidt, Pilch, Witos, Bardl, Wójcicki.

L. s. 1887/914.

Interpelacya

pośła Bosaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów gminnych w Kębłowie powiat Mielec.

W dniu 6. września 1912 odbyły się wybory do Rady gminnej w Kębłowie. A jakkolwiek wybory odbyły się zupeł-

nie legalnie, to c. k. Starostwo w Mielcu nie dopuszcza do ukonstytuowania się Rady i wyboru Zwierzchności gminnej. Skoro się zaś zważy, że tak wójt Jan Łukaszek, jakoteż zastępca wójta w urzędach swych przez c. k. Starostwo zawieszeni, od Zwierzchności gminnej usunięci zostali, a funkcyje naczelnika gminy sprawuje z ramienia c. k. Starostwa w Mielcu pisarz gminny Stanisław Stępniawa, który ze starą Radą w gminie już 8-my rok gospodaruje, przychodzi się do przekonania, że w wspomnianej gminie panujący stan nienormalny i niezgodny z obowiązującymi ustawami jest niewątpliwie ograniczeniem autonomii.

Przezo podpisani zapytują J. E. p. Namiestnika, czy znany mu jest ów stan „ex lex“ w gminie Kębłowie i czy zechce polecić c. k. Starostwu w Mielcu, aby jaknajrychlej dopuściło do ukonstytuowania się i wyboru Zwierzchności gminnej w Kębłowie?

Lwów, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant:
Bosak.

Staruch, Lew Lewicki, Stapiński, Winniczuk, Cegielski, Ławruk, Metella, Terszakowiec, Korol, Baczyński, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski.

Ls. 1888/1914.

Interpelacya

pośła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie anormalnych stosunków gminnych w Tarnobrzegu.

Od dwóch lat pozostaje ludność miasta Tarnobrzega jakby wyjęta z pod prawa pod względem gospodarki gminnej. Klika kahalno-kołtuńska, która dorwała się rządów w gminie, nie chce ich za żadną cenę z rąk wypuścić i używa wszelkich środków, aby się tylko przy sterze utrzymać.

Grubo już po upływie sześćdziesięciu lat, bo dopiero w dziewiątym roku swego urzędowania, przeprowadziła ta klika wybór połowy Rady, a nie całej, jak ustawa nakazuje i ten jeszcze wybór zakwestyonowała sama, wnosząc przeciwko niemu bezpodstawny protest, aby tylko czas swego urzędowania przedłużyć.

Gdy wreszcie i Prokuratura Państwa musiała wkroczyć z powodu pofałszowania pełnomocnictw, Radę gminną rozwiązano. Ale zamiast od razu wrzód wyciąć radykalnie, pozwolono mu dalej rościć, mianując komisarzem rządowym byłego burmistrza, który był głównym winowajcą poprzednich sprawek.

Radę przyboczną złożono tak, że znowu mieli większość w tym „hajracie“ ludzie z kliki kahalno-kołtuńskiej, którzy zaczęli dalej pozwalać sobie na podobne jak przedtem praktyki i skutkiem tego kilka jednostek niezależnych z przeciwnego obozu, widząc, że nie ma co robić w tem towarzystwie, zrezygnowało z zarządu miasta.

Pozostała klika wzięła się bezcerebralnie do spreparowania listy wyborczej tak, żeby klice to wyszło na pożytek. Obcinali lub strasznie podwyższali cyfrę podatkową poszczególnych obywateli, jak klice to było potrzebne do przenoszenia ich z koła do koła. Protegowani uzyskali nawet nieistniejącą w ordynacji gminnej pluralność, bo podzieliwszy ich sumę podatkową na dwie części, dano im głos w kole drugim i trzecim. Największym zaś skandalem było skreślenie z listy 51 wyborców, którym nie dano nawet możliwości wniesienia z tego powodu reklamacji, bo nastąpiło to poza ich plecami i w ostatni dzień reklamacyjny.

Olbrzymia większość ludności m. Tarnobrzega, złożona z inteligencji, niezależnego mieszczaństwa i najbiedniejszych żydów, protestuje energicznie przeciwko tym nadużyciom, zwołuje masowe wiece, układa momoryały, wysyła deputacje, wszystko nadaremnie.

Komisarz rządowy p. Kolasiński cieszył się poparciem b. starosty p. Przybysławskiego, który sprawki jego tolerował; ponadto zasłużył się on przy wyborach hr. Lasockiemu, który zabiega usilnie, aby się nic złego nie stało jego przyjacielowi.

Tymczasem zaś miasto z winy takiej gospodarki stoi nad brzegiem przepaści. Dodatki gminne wynoszą 153% ! Ludność rozgoryczona do ostateczności.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest:

1) zarządzić unieważnienie list wyborczych, w których różnych niedozwolonych manipulacji się dopuszczono;

2) usunąć bezzwłocznie komisarza rządowego p. Kolasińskiego, oraz resztę „hajratu“, a zamianować nowy tymczasowy zarząd miasta z nowym komisarzem rządowym.

Lwów, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Ławruk, Lew Lewicki, Staruch, Terszakowec, Cegielski, Baczyński, Korol, Metella.

Ls. 1889/1914.

Interpelacja

posła Stapińskiego i tow. do Rządu w sprawie daru z łaski byłemu rewizorowi byłda Wojciechowi Łacie z powiatu Dąbrowa.

W listopadzie roku 1912 zniesiony został urząd rewizorów byłda, którym pozostawiono jedynie możliwość ubiegania się o dary z łaski, nie dając żadnego zresztą zaopatrzenia na starość za długoletnią nieraz służbę.

A jednak nawet i ten dar z łaski wymierza c. k. Rząd, jak mu się podoba, czyniąc z niego przedmiot protekcji, a nie uwzględniając ani opłakanych stosunków penenta, ani lat jego służby, co przedewszystkiem powinno być brane pod uwagę i decydować.

Znamy fakt, że jeden z byłych re-
wizorów, choć miał tylko 7 lat służby,
otrzymał dożywocie 400 Koron rocznie
dlatego tylko, że szlachetka! Inni zaś
nie mogą się doczekać tego daru z łaski,
bo pochodzą tylko z chłopskiego stanu.

Do rzędu tych ostatnich należy
Wojciech Łata z Kłyża pow. Sędziszów,
starzec 64-letni, który przez 23 lat pełnił
starożytną służbę rewizora by-
dła i podczas tej służby kalectwa się na-
bawił, a teraz już drugi rok czeka, aby
c. k. Namiestnictwo życzliwie zaopinio-
wało jego podanie do tronu o dar
z łaski.

Jeśli „pośpiech“ ten naszych władz
będzie szedł dalej w temsamym tempie,
to ów dar z łaski gotów przydać się te-
mu zgrzybiałemu starcowi chyba już
tylko na trumnę.

Jest rzeczą wprost skandaliczną, aby
16 miesięcy trwało badanie sprawy przez
c. k. Rząd, który chyba w rejestrach
swoich powinien mieć wszystkie zapiski
o stanie majątkowym swojego 23-letnie-
go sługi: I to, co można sprawdzić
w ciągu 16 minut, nim akta z registra-
tury przeniosą do referenta, trwa u nas
16 miesięcy! A może potrwać jeszcze 16
kwartałów.

Wobec tego podpisani zapytują
c. k. Rząd, czy gotów jest natychmiast
załatwić od siebie podanie Wojciecha
Łaty o dar z łaski i co za mierzka uczynić,
aby temu szlendryanowi biurokraty-
cznemu raz wreszcie łeb urwać!?

Lwów, 23. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Petruszewicz, Metella, Ławruk,
Winniczuk, Cegielski, Staruch, Lew Le-
wicki, Hołubowicz, Kochanowski, Ma-
kuch, Terszakowicz, Korol, Baczyński.

L. s. 1890/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. w sprawie re-
klamacyi wojskowej Władysława Ten-
dery z powiatu Brzesko.

Przy poborze przed dwoma laty
wzięty został do wojska z II. klasy po-
borowej Władysław Tendera z Rudki,
powiat Brzesko.

Ojciec jego Jan, jest starcem słabo-
witym i niezdolnym do prowadzenia
12-morgowego gospodarstwa, wniósł
więc natychmiast prośbę o uwolnienie
syna z wojska, powołując się na wyma-
gane w takich wypadkach przez ustawę
wojskową warunki. Mianowicie drugi
z rzędu jego syn Józef przebywa w Ame-
ryce, trzeci Stanisław jest uczniem w VIII.
klasie gimnazjalnej w Tarnowie, a reszta
dzieci: dziewczęta i małoletnie.

Reklamacya ta dotychczas uwzględ-
nioną nie została, a Władysław Ten-
dery już drugi rok służy przy 2 pułku
artyleryi fortecznej (2 komp.) w Kra-
kowie.

Wobec tego podpisani zapytują, czy
c. k. Rząd skłonny jest ponaglić odpo-
wiednie organa, by załatwienie tej reklama-
cacyi przyspieszyły i jak najprędzej wró-
ciły tej rodzinie najstarszego syna, bez
którego ponosi ona w gospodarstwie du-
że straty?

Lwów, 23. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Ławruk, Staruch,
Metella, Terszakowicz, Bosak, Petrusze-
wicz, Hołubowicz, Kochanowski, Lew
Lewicki, Korol, Baczyński, Cegielski.

L. s. 1891/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego do c. k. Rządu w spra-
wie wstrzymania budowy szkoły 2-kl.
w Medyni głogowskiej (pow. Łańcut).

W roku 1913 miała się rozpocząć
budowa szkoły 2-kl. w Medyni głogow-

skiej. Przedsiębiorstwo tej budowy objął Zarząd gminny i w tym celu poczynił przygotowania: jak zakupno i gaszenie wapna, zwózkę i obróbkę materiału drzewnego na ogólną cenę 500 K. Tymczasem Rada szkolna okręgowa w Łańcucie zakazała kontynuowania tej budowy, narażając gminę na zawód i straty.

Ponieważ gmina zakupiła 1 morgowy plac pod budowę szkoły, który został zainstalowany na fundusz szkolny, złożyła wymaganą przez ustawę 120% i zażądane później dodatkowo przez Radę szkolną okręgową w Łańcucie 1400 K. tudzież zostały zatwierdzone plany i kosztorysy, przeto zarządzenie to łańcuckiej Rady szkolnej okręgowej wstrzymujące budowę szkoły, nie ma żadnego uzasadnienia.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest wydać polecenie natychmiastowego rozpoczęcia wspomnianej budowy.

Lwów, dnia 24. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Ławruk, Cegielski, Lew Lewicki, Terszakowiec, Korol, Metella, Bosak, Baczyński, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Staruch, Winniczuk.

L. s. 1892/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niepotrzebnej koncesyi szynkarskiej na trzeci wyszynk w Warze (powiat Brzozów).

W gminie Warze powiatu brzozowskiego liczącej 1150 mieszkańców, istnieją 2 szynki. Obecnie stara się o koncesję na trzeci wyszynk Abraham Propper, zamożny kupiec lasów, dzierżawca tartaków i dóbr.

Wprawdzie I. instancja opierając się na uchwale Rady gminnej w Warze, prośbie Abrahama Proppera wyszynk napojów spirytusowych odmówiła, jednakowoż ten wniosek rekurs do instancji II. i głosi wszystkim, że rekurs jego

dzięki protekcyi pp. Skrzyńskich z Nozdrzca uwzględnionym będzie. Ponieważ wskutek rozszerzania takich wieści opinia publiczna jest zaniepokojona, i istnieje obawa, że niekóre organy rządowe mogą ulegać wpływowi możnej rodziny Skrzyńskich, podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd jest gotów po zbadaniu aktów tej sprawy przez szybkie załatwienie rekursu uspokoić opinię publiczną?

Lwów, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Terszakowiec, Lew Lewicki, Baczyński, Korol, Metella, Staruch, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Ławruk, Cegielski.

Ls. 1893/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego do c. k. Rządu w sprawie wstrzymania egzekucyi z tytułu rzekomo zalegających opłat szynkarskich u Józefa Jamrycha w Skrzypcnem, powiatu Nowotarskiego.

Józefowi i Jamrychowi wymierzono tytułem opłaty szynkarskiej 356 K. rocznie, a to za sprzedaż wódek 216 K, wina 120 K, piwa 20 K. Ponieważ opłata za sprzedaż wódek i wina była za wysoka, przeto pismem z dnia 14 grudnia 1912 r. zawiadomił Józef Jamrych c. k. Starostwo w Nowym Targu, że od 1 stycznia 1913 r. zaprzestaje w swym szynku sprzedaży wódek i rzeczywiście tej sprzedaży nie wykonywał; następnie zaś pismem z dnia 6 września 1913 r. zwrócił się do kraj. Biura opłat szynkarskich w Wydziale krajowym z prośbą o zniesienie opłaty za sprzedaż wina ze 120 K. na 60 K. rocznie, do której to prośby kraj. Biuro opłat szynkarskich się przychyliło.

Tymczasem dnia 29 stycznia 1914 egzekutor zajął Józefowi Jamrychowi 2 krowy, a to na pokrycie rzekomo zalegającej opłaty za sprzedaż wódek w kwocie 216 K. za rok 1913, której ter

sprzedaży w tym roku Józef Jamrych wcale nie wykonywał, — 60 K. za sprzedaż wina w 1913 r., którą to opłatę już wspomniany szynkarz uiścił, tudzież 20 K. za sprzedaż piwa, z którą Józef Jamrych rzeczywiście zalega. Z tego przedstawienia okazuje się, że odnośne władze zignorowały zupełnie tak zawiadomienie Józefa Jamrycha o zaprzestaniu sprzedaży wódek, jakoteż зниżenie opłaty za sprzedaż wina ze 120 K. na 60 K. rocznie i zupełnie niesłusznie ściągają z Józefa Jamrycha nienależące się opłaty.

Przeto podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest zarządzić wstrzymanie egzekucyi u Józefa Jamrycha, tudzież postarać się, aby podobne wypadki na przyszłość się nie powtarzały.

Lwów, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Ławruk, Baczyński, Cegielski, Lew Lewicki, Korol, Metella, Terszakowiec, Staruch.

L. s. 1894/1914.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. w sprawie szynkarzy proboszcza w Strzyżowie powiat Wadowice, z zemsty za wybory sejmowe.

Przy prawyborach sejmowych w r. 1913 gmina Marcówka powiat Wadowice wybrała wyborcą Ludwika Latkowskiego, polecając mu, by przy wyborach głównych głosował na Antoniego Styłę, co tenże rzeczywiście wypełnił. Ściągnął jednak za to na siebie zemstę miejscowego proboszcza ks. Jana Figwera w Strzyżowie, który rozwijał osobiście agitacyę za Górkiewiczem i Latkowskiego też próbował na swoją stronę zjednać nadaremnie.

Przy pierwszej nadarzącej się sposobności okazał ks. proboszcz Latkowskiemu swój gniew.

Dnia 26. września b. r. przyszedł Latkowski dać na zapowiedzi swej córki a ks. Figwer przyjął go takim, „ewangelicznym“ przywitaniem: „Ty faryzeuszu, tuś przyszedł? Ty ludowiec, przyjaciel Styły — ty nie słuchasz księży ani biskupów, tylko papieża Stapińskiego — poczekaj, ja ci dam!“

Ale ostatecznie pieniądze na zapowiedzi od narzeczonego wziął i z ambony wygłosił. Świadcami tego zajścia byli gospodarze z Marcówki: Józef Kwartnik i Marek Miś.

Było ono tylko przygrywką do tego, co nastąpiło: oto ks. Figwer całkiem otwarcie odmówił Latkowskiemu narzeczoną, gdy tenże, jako wdowiec, zgłosił z nią na plebanię po zapowiedzi.

Latkowski po śmierci pierwszej żony pozostał z trojgiem małoletnich dzieci, które jeszcze potrzebują opieki matczynej — a gospodarstwo 10-morgowe podupadło z braku gospodyni zapobiegliwej. Postanowił więc ożenić się powtórnie, aby mieć pomoc w gospodarstwie i dać matkę dzieciom.

Gdy dnia 3. października z. r. przyszedł z narzeczoną dawać na zapowiedzi, ks. Figwer odrazu wsiadł na niego: „Zdaleka odemnie!“ — potem dalsze wypominać narzeczonej Lutkowskiej: „To ty chcesz iść za niego, a wiesz ty, że on ludowtec, wróg kościoła i księży, on czyta „Przyjaciela ludu“ — toś ty waryatka!“ — a nakoniec zwrócił się do ojca narzeczonej z wyrzutem, że pozwala na ten związek i wyraźnie powiedział, dlaczego ma taką złość do Latkowskiego: „Pisałem do niego (do Latkowskiego) list, żeby głosował na Górkiewicza — a on głosował na Styłę!“

Tego dnia odprawił ich ks. proboszcz z niczem i kazał przyjść za tydzień, a gdy się wtedy zgłosili wraz ze świadkami na plebanię, nie przyjęto ich tam, a tylko przez gospodynię swoją wezwał ks. Figwer ojca narzeczonej do siebie i tak go tam przerobił i sterory-

zował, że ten przestraszony musiał cofnąć swoje przyzwolenie na ten związek małżeński.

Tak to sługa boży — katolicki kapłan okazał swoją miłość bliźniego, wdając się w nieswoje rzeczy i niszcząc człowieka, byle tylko dogodzić swojej partyjnej zemście.

A trzeba podkreślić, że Ludwik Latkowski jest poważnym gospodarzem, członkiem Rady gminnej i Rady szkolnej miejscowej, zaprzysiężonym taksatorem gminnym, słowem, człowiekiem cieszącym się powszechnem zaufaniem, czego dowód jest także w wyborze jego przy prawyborach, którego dokonali świadomi ludowcy, wierząc, że Latkowski woli ich się nie sprzeniewierzy.

I za to, że tę wolę prawyborców wykonał, musi teraz cierpieć i ponosić tak dotkliwą stratę w życiu swoim rodzinnem i w gospodarce.

Wobec tej ciężkiej krzywdy — na prawdę o pomstę do nieba wołającej — podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy skłonny jest z urzędu wkroczyć w tę sprawę?

i co zamierza uczynić, aby na przyszłość podobym praktykom i nadużyciom władzy duszpasterskiej zapobiedz?

We Lwowie, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

L. Lewicki, Korol, Terszakowiec, Baczyński, Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Ławruk, Cegielski, Staruch.

L. s. 1895/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie reklamacji wojskowej Tadeusza Skrzypaka, zamieszkałego w Zabrnii górnem ad Grębów (powiat Tarnobrzeg).

Tadeusz Skrzypak, zamieszkały w Zabrnii górnem ad Grębów wniósł do c. k.

Starostwa w Tarnobrzegu w sierpniu 1913 prośbę o uwolnienie od służby wojskowej najstarszego jego syna Józefa, służącego obecnie przy 40 p. p. w Rzeszowie.

Dotychczas, jakkolwiek od wniesienia podania minęło 6 miesięcy, władze w tej sprawie nic nie uczyniły, tak jakby podanie wcale nie było wniesione.

Ponieważ takie postępowanie jest niewątpliwie lekceważeniem interesów obywateli i gorszącem zaniedbywaniem obowiązków przez odnośnych urzędników, przeto podpisani zapytują J. E. p. Namiestnika, czy skłonny jest w tę sprawę wglądnać i pouczyć podwładnych urzędników, aby podań obywateli przez 6 miesięcy niezadowolonych w swych biurkach nie przetrzymywali, tudzież wydać zarządzenie natychmiastowego wdrożenia postępowania reklamacyjnego w sprawie Tadeusza Skrzypaka.

Interpelant:
Stapiński.

Staruch, Terszakowiec, Korol, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Ławruk, L. Lewicki, Baczyński, Bosak, Metella, Petruszewicz, Cegielski.

Ls. 1896/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. w sprawie przyspieszenia wyborów gminnych w Lubli.

W sierpniu 1913 r. ukończyło się sześćdziesiąte rocznicę Rady gminnej w Lubli koło Frysztaku. Wybory nowej Rady przeprowadzono, ale z powodu protestu nie zostały one dotychczas zatwierdzone.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest ponaglić odpowiednie czynniki, aby załatwienie protestu przyspieszyły?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Staruch, Ławruk, Cegielski, L. Lewicki, Metella, Terszakowiec, Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, Kochanowski, Korol, Baczyński.

Ls. 1.897/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu niezarządzenia przez c. k. Starostwo w Kolbuszowej wyboru komitetu parafialnego w Dzikowcu.

Przed 2 lata poleciło c. k. Starostwo w Kolbuszowej Zwierzchnościom gminnym, należącym do parafii w Dzikowcu, sporządzenie spisu wyborców, uprawnionych do wyboru komitetu parafialnego. Zwierzchności gminne do polecenia się zastosowały i wygotowane spisy do c. k. Starostwa w Kolbuszowej odesłały. Jednak c. k. Starostwo w Kolbuszowej do dnia dzisiejszego wyboru komitetu parafialnego nie zarządziło, a stało się to dzięki zabiegom p. Błotnickiego, właściciela dóbr, nie chcącego dopuścić do wyboru komitetu parafialnego, a którego wpływom c. k. Starostwo w Kolbuszowej ulega.

Wobec tego podpisani zapytują J. E. pana Namiestnika :

1. Czy znany mu jest ten fakt zawisłości c. k. Starosty w Kolbuszowej od p. Błotnickiego i wynikające stąd ograniczenie praw obywatelskich parafian z Dzikowca.

2. Czy zechce zwrócić uwagę podwładnemu c. k. Starostwu, aby w urzędowaniu swem nie ulegało wpływom poszczególnych osób, lecz przestrzegało obowiązujące ustawy.

3. Czy zechce polecić wspomnianemu c. k. Starostwu w Kolbuszowej, aby wybór komitetu parafialnego w Dzikowcu jak najrychlej załatwiło.

Lwów, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Baczyński, Staruch, Cegielski, L. Lewicki, Terszakowiec, Metella, Korol, Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Ławruk.

Ls. 1913/1914.

I n t e r p e l a c y a

Dra Teodora Wania i tow. do Jego Eksc. Namiestnika w sprawie nadużyć Piotra Mazura, naczelnika gminy w Prosowach, powiatu Zborowskiego.

Wasza Ekscelencyo!

Dnia 22 lutego 1913 r. skończył się peryod urzędowania Piotra Mazura, naczelnika gminy w Prosowach.

Mimo urgensów do c. k. Starostwa i Wydziału powiatowego, dotychczas nie rozpisano nowych wyborów w gminie, a naczelnik dalej urzęduje bezprawnie, popełniając nadużycia urzędowe, z których doszły do naszej wiadomości następujące :

I. Z końcem 1913 r. stwierdził delegat powiatowej Rady ze Złoczowa defraudację z Kasy gminnej w kwocie 118 K. Deficytu tego nie pokryto.

II. Piotr Mazur pobrał bezprawnie z kasy gminnej kwotę 10 K. za kancelaryę gminną, mimo to, że w 1910 r. on nie urzędował, a te 10 K. nie wypłacono poprzedniemu naczelnikowi gminy.

III. Zabrał i przyswoił sobie bezprawnie :

1. Płacę policyanta gminnego Łukasza Wyczerkowskiego za I. półrocze 1913 r. w sumie	13 K
2. Za siano gminne od Stacha Juźwiaka sumę . . .	9 „
3. Za siano gminne od Hryńka Zajacia sumę . . .	4 „
4. Za szkodę polową od Eudoksyi Krochty	6 „
5. Za robotę koło szkoły od Stacha Perejmybidy kwotę	4 „
6. Za stary materiał ze sztachetów szkolnych kwotę	12 „

7. Płacę Jakóba Szeberta za strzeżenie materiału koło mostu powiatowego w kwocie

8. Karę za nocną wartę koło cerkwi od naczelnika gminy Nehrybca

9. Zabral stary materiał z mostu powiatowego i nową podwalinę wartości

10. Wstrzymał należną Teodorowi Procykowi w r. 1910 kwotę za udział przy komisji prostującej księgi gruntowe i nie wypłacił, mimo uchwały Rady powiatowej w 1911 r.

IV. Przy naprawie drogi powiatowej zapisywał ludzi, którzy zupełnie nie robili, a należną im płacę pobierał dla siebie, mianowicie od:

1. Jana Perejmybidy (Michała),
2. Józefa Suda,
3. Józefa Semczyszyna,
4. Kornela Turczyzna.

Dowód: świadek Jan Bihuś, syn Kostia.

Nadto nie wypłacił za roboty koło dróg:

1. Janowi Bihusowi kwotę
2. Romanowi Pytlowanemu
3. Ołeksie Perejmybidzie
4. Konstantynowi Bihusowi
5. Semkowi Brygadyrowi
6. Onufremu Semczyszynowi
7. Dowód: wyżej wymienieni, jako świadkowie.

V. Pobrał nieprawnie kwotę należną Romanowi Demczukowi w ten sposób, że sfalszował jego podpis na receptynie pocztowym

VI. Przy naprawie studni pobrał dla siebie bezprawnie

VII. W końcu prowadził samowolnie procesy, które przegrał i naraził gminę na koszt 1.600 .

Z powodu podania i prośby członków gminy zapytują podpisani:

1. Czy Wasza Ekscelencya zarządzi bezzwłoczne usunięcie naczelnika Piotra Mazura z urzędowania?

2. Czy nakaże bezzwłoczne rozpiśanie nowych wyborów do Rady gminnej?

3. Czy odstąpi niniejszą interpelacyę c. k. Sądowi do urzędowania przeciw Piotrowi Mazurowi w kierunku zbrodni oszustwa względnie nadużycia władzy.

Interpelant:
Dr. Teodor Wanio.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Makuch, Dr. Cegielski, Kiweluk, Rożankowski, Hołubowicz, Lew Lewicki, ks. Metella, Dr. Trylowski, Terszakowiec, Singalewicz, Kochanowski, Staruch, Okuniewski, Dr. Horbaczewski, Dr. Nowakowski, Dr. Łahodyński, Sandulak, Dr. Perfecki.

I.s. 1914/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Longina Cegielskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie usunięcia nauki języka ruskiego w Hadlach szklarskich, w Zalesiu i Białej (pow. Rzeszów).

Daleko na zachodzie, na samej Mazurszczyźnie koło Rzeszowa ocalało kilka naszych oaz przed zalewem polskiego morza. Dawniej (jeszcze w XVI stuleciu cała okolica koło Rzeszowa była zaludnioną prawie wyłącznie przez ukraiński naród, na co wskazują topograficzne nazwy. Po jakimś czasie zalała je polska ludność z zachodu tak, że dziś zostało kilka wiosek, które po większej części przyjęły język polski, lecz o dziwo, trzymają się dotąd niezwyčajnie silnie swojej cerkwi i odczuwają swą etniczną odrębność od otaczających ich mazurów, z którymi z

5 K
6 "
50 "
40 "
4 K
3 "
1 "
1 "
1 "
1 "
4 "
6*40

zasady nie wchodzą w związki małżeńskie.

Szkoły są tam wszędzie, lecz polskie, a do niedawna uczono tam ukraińskiego języka.

W Hadlach szklarskich, gdzie większość tworzy grecko-katolicka ludność i gdzie jest cerkiew, a niema kościoła, uczyli języka ruskiego aż do nadejścia inspektora Falkiewicza (znanego kubanisty), który zniósł naukę ukraińskiego języka, mówiąc rodzicom: „że przez naukę ruskiej mowy dzieci się bałamucają“, pomimo tego iż niedawno na konkursie na stałą posadę w Hadlach szklarskich było wyraźnie powiedziane, że język polski jest tam wykładowy, a ruski obowiązkowy.

Również nie uczą całkiem ukraińskiego języka w Zalesiu i w Białej, gdzie prawie wyłącznie mieszkają gr. katolicy, którzy nie umiając słowiańskiego pisma, nie mogą korzystać z naszej mszy.

Wobec tego podpisani zapytują: Czy Wysokiemu c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej okręgowej jest wiadomy powyższy fakt i czy są one zdecydowane zarządzić bezzwłocznie naukę ukraińskiego języka w szkołach ludowych we wspomnianych gminach.

Interpelant.

Dr. Longin Cegielski.

Dr. Kost' Lewicki, Horbaczewski, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, Dr. Hottubowicz, Kohanowski, Dr. Rożankowski, Metella, Sandulak, Dr. Baczyński, Staruch, Singalewicz, Dumka, Winniczuk, Dr. Korol.

L. s. 1915/914.

I n t e r p e l a c y a .

posła ks. S. Metelli i tow. do Wysokiego c. k. Rządu i Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie zaniedbania koniecznych środków zaradczych przeciw wylewom rzeki Wiszni, Sołotwy, i Lubaczówki

z powodu utrzymywania w nieodpowiednim stanie stawu z Nowej grobli.

Rzeka Wisznia zwana także Zawadówką począwszy od Krowicy kołodziejowskiej do Lubaczowa wylewa bardzo często i niszczy brzegi łożyska swego. Prawie równolegle do tej rzeki płynie rzeczka Sołotwa, która powoduje te same szkody w Młodowie od Lubaczowa i na lubaczowskich Łąkach, na Antonikach, Bałajach, Mokrzyszczu, w Lubaczowie i Ostrowie. Obie te rzeczki zlewają się koło Ostrowa razem i tworzą Lubaczówkę, która wraz z swoimi dopływami po każdym deszczu ulewnym stale występuje z brzegów i aż do gminy Bihali zalewa i niszczy wszystkie ziemio płody na polach i łąkach. Powodem wylewów rzeki Lubaczówki i jej dopływów jest staw w Nowej grobli należącej do masy spadkowej śp. Stefana hr. Zamojskiego, a wylewy te są dla okolicznej ludności miejscowej wprost katastrofalne. Tysiące fur siana i różnych ziemio płodów przepada marnie po takich wylewach, przynosząc ludności ogromne szkody. Od lat 20 nadaremnie gminy interesowane czynią zabiegi, żeby powołane do tego władze podjęły czynności celem uchronienia ludności od tych szkód. W roku 1911 gmina Bihale, położona nad wyżej wspomnianym stawem, zażądała od c. k. Starostwa w Jarosławiu komisji politycznej celem stwierdzenia stanu nienormalnego wody w stawie w Nowej grobli, jednakowoż komisya ta zjechała w porze całkiem nieodpowiedniej w miesiącu grudniu, w czasie, kiedy staw wody był normalny i nie tylko nie stwierdziła istotnego faktu, iż wspomniany staw jest powodem wylewów Lubaczówki, Wiszni, i Sołotwy, lecz wręcz przeciwnie stwierdziła, iż zażalenie gminy Bihali jest nieuzasadnione i skazała ją na zwrot kosztów. Tymczasem faktem jest, że staw w Nowej grobli wstrzymuje prędkość biegu wspomnianych rzek, przyczynia się do ich zamulenia tem bardziej, że rzeki te płyną przez okolice o gruncie nieprzepuszczalnym; skutkiem za-

mulenia dna rzeki, łożysko nie może się pogłębić, a woda po ulewach deszczowych występuje z brzegów i nieustannie zmienia swoje łożysko, tworząc liczne serpentyny zwane „nieciece“. Ażeby przynajmniej w części zapobiedz temu, konieczną jest rzeczą, ażeby została zarządzoną komisya polityczna w porze letniej na miejscu, na całej wspomnianej przestrzeni przy współdziale delegatów gmin i powiatu, któraby stwierdziła powód wylewów Wiszni, Sołotwy i Lubaczówki i któraby poddała rewizyi ustawienie pała, markującego stan wody na stawie w Nowej grobli. Ponieważ ludność gmin z Bihali, Soliśtach, Ihnatach, Zakopciach, Hamarni, Polanach, Onyszkach, Buczyńce, Zapałowie, Czterobokach, Kątach, Szczebywłokach i in. domaga się bezskutecznie komisji takiej i przedsięwzięcia środków zaradczych, skutkiem zaniedbania których ze strony władz właściwych rokrocznie ponosi setki tysięcy koron szkód, podpisani zapytują:

1. Czy wiadomem jest c. k. Rządowi i Wydziałowi krajowemu wyż wspomniany stan rzeczy?

2. Czy jest skłonny c. k. Rząd zarządzić wysłanie w porze odpowiedniej w tym roku potrzebną komisję polityczno wodną?

3. Czy Wydział krajowy jest skłonny ze swojej strony przyczynić się do uregulowania rzek Wiszni, Sołotwy i Lubaczówki tak, by ludność uchronioną była od dalszych wylewów i szkód z tem połączonych.

Lwów, dnia 20. lutego 1914.

Interpelant:

ks. S. Metetla.

Dr. Kost' Lewicki, Singalewicz, Staruch, Horbaczewski, Hołubowicz, Kochanowski, Terszakowiec, Dr. Łahodyński, Kurowiec, Cegielski, Nowakowski, L. Lewicki, Kapuściński, Rożankowski, Makuch.

L. s. 1916/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra T. Wania i tow. do Jego E. p. Namiestnika, w sprawie przemiany szkoły ludowej w Sokołówce na cztero-klasową z ruskim wykładowym językiem ukraińskim.

Podpisani zapytują Waszą Eksce-lencyę:

Dlaczego mimo uchwały Rady gminnej miasta Sokołówki i licznych urgensów od 10 lat, mimo odpowiedniej liczby dzieci nie zamieniono dotychczas dwuklasowej szkoły ludowej w Sokołówce na cztero-klasową szkołę ludową z wykładowym językiem ukraińskim?

Interdelant:

Dr. Teodor Wanio.

Dr. Baczyński, Horbaczewski, Dr. Kochanowski, Terszakowiec, Dr. Okuniewski, Kiweluk, Załoziecki, Dr. Hołubowicz, Dr. Tryłowski, Dr. L. Lewicki, Dr. Nowakowski, ks. Kapuściński, Staruch, Singalewicz.

L. s. 1917/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Hołubowicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego założenia polskiej eksponowanej szkoły ludowej w Oknie (pow. Skałat).

Rada szkolna okręgowa w Skałacie bez poprzedniego porozumienia się z miejscową radą szkolną w Oknie koło Grzymałowa zarządziła konkurencyjną rozprawę na dzień 10 maja 1911 r. Do rozprawy powołano zastępców rady gminnej i stron konkurujących oraz członków rady szkolnej miejscowej.

Na rozprawie po uchwaleniu pozycyi budżetu szkolnego ówczesny inspektor szkolny okręgowy ze Skałatu Kaczorowski (teraz w Sianocie) zagorzały szowinista polski, tak powiedział:

„Wasza gmina żąda przemiany 2-klasowej szkoły ludowej, z ruskim ję-

zykiem wykładowym na szkołę 4-klasową, również ruską. To możliwe, lecz cóż robić z Polakami z Okna (garstka łacinników), dla których trzeba założyć szkołę polską. Czteroklasówkę wasza gmina dostanie, lecz pod tym warunkiem, że albo zgodzi się na przemianę języka ruskiego wykładowego na polski w dotychczasowej dwuklasowej szkole, albo da bezpłatnie parcelę gminną pod budowę osobnego budynku dla samostnej szkoły polskiej". Na tą propozycję c. k. inspektora szkolnego i agitatora polskiego w jednej osobie, odrzekli reprezentanci gminy, że naradzą się w tej sprawie. Jeszcze tego dnia (10 maja 1911 r.) odbyło się posiedzenie rady gminnej, na którym uchwalono domagać się zorganizowania ruskiej szkoły 4-klasowej a zaprotestowano natomiast przeciwko ewentualnemu narzuceniu gminie szkoły polskiej. Tę uchwałę rady gminnej podano na piśmie do wiadomości rady szkolnej okręgowej w Skalacie. W sierpniu 1911 roku otrzymała Zwierzchność gminna z Rady szkolnej okręgowej w Skalacie pismo: L. 2544/911 roku. Rozporządzeniem z dnia 14 sierpnia 1911 roku l. 8748. zezwoliła c. k. Rada szkolna krajowa, by jedna z 3 klas nadetatowych z przyzwolonych dla drugiej szkoły z ruskim językiem wykładowym w Oknie począwszy od 1 września 1911 r., była czynna jako klasa eksponowana z polskim językiem wykładowym.

Na podstawie tutejszego prawomocnego orzeczenia z dnia 1 sierpnia 1911 r. 2337, koszta utrzymania tej klasy pokrywać będzie zarząd główny T. S. L. w Krakowie i obszar dworski.

I tak gwałtem narzucona eksponówka polska istnieje istotnie od 1. września 1911 roku w Oknie, do której z urzędu włączono wszystkie dzieci łacińskiego obrządku ze wszystkich stopni szkoły ruskiej 2-klasowej a kierownik tej szkoły ruskiej nie przyjmuje do niej dzieci obrządku łacińskiego pomimo żądania ich rodziców. W tej sprawie jeździli reprezentanci gminy, Jaśko Bednarz i Mi-

kołaj Szweć, w 1912 r. w grudniu, Jaśko Bednarz i Michał Cymbała 8. lutego 1913 do Rady szkolnej okręgowej, domagając się w imieniu interesowanych łacinników, żeby dzieci ich mogły chodzić do szkoły ruskiej, a nie do eksponówki, lecz inspektor szkolny odprawił ich z niczem.

Utrzymanie narzuconej polskiej eksponówki chce teraz Rada szkolna okręgowa nałożyć na gminę. I tak, kiedy dnia 13. lutego 1913 roku odbywało się posiedzenie Rady szkolnej miejscowej dla zamknięcia rachunków szkolnych za r. 1912, pokazało się, że polski ksiądz z Grzymałowa pobrał z miejscowego szkolnego funduszu 1912 r. na dojazd kwotę 120 K, chociaż on przyjeżdżał do eksponówki, której gmina nie zobowiązała się utrzymywać, a nie do ruskiej szkoły. Przeciwno temu zaprotestowali ruski proboszcz o. Roman Zaryckij i obaj reprezentanci rady gminnej i wnieśli wszyscy trzej osobne zażalenie pisemne do Rady szkolnej okręgowej w Skalacie, domagając się zatwierdzenia rachunków szkolnych za 1912 r. z tej przyczyny, że w tych rachunkach 2-ga pozycja poszła na potrzeby polskiej eksponówki, której wydatki mają pokrywać T. S. L. i miejscowy obszar dworski według wyżej wspomnianego rozporządzenia Rady szkolnej okręgowej, a nie miejscowa gmina. Ta Rada szkolna okręgowa, która całkiem nie ściąga od T. S. L. ani od obszaru dworskiego pieniędzy na utrzymanie eksponówki — odpowiedziała pismem z 6. kwietnia 1913 r. L. 621., że gmina Okno musi przyczyniać się do utrzymania polskiej eksponówki!

Z tego powodu zapytują podpi-

1. Czy Wysokiemu c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej jest wiadomy powyższy fakt założenia wbrew ustawom polskiej eksponówki w Oknie i jak usprawiedliwi c. k. Rada szkolna swoje bezprawne

postępowanie w sprawie narzucania gminom ruskim polskich eksponówek wbrew ich woli?

2. Co zamyśla c. k. Rada szkolna krajowa uczynić, żeby na przyszłość zaprzestać swego systemu polonizacyjnego w szkolnictwie ludowym?

Interpelant:
Dr. Hołubowicz.

Dr. Kość Lewicki, Dr. Eugeniusz Petruszewicz, Dr. Wanio, Dr. Baczyński, Dr. Makuch, Winniczuk, Dr. Kormosz, Nowakowski, Kiweluk, Staruch, Dr. Perfecki, Horbaczewski, Rożankowski, Dr. Okuniewski.

Ls. 1918/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Rożankowskiego i tow. do Wysockiego c. k. Rządu w sprawie popierania moskalofilstwa przez kierownika c. k. Starostwa w Turce, c. k. sekretarza Namiestnictwa Daukszę.

Wysocki c. k. Rządzie!

Od kilku miesięcy urzęduje w c. k. Starostwie w Turce kierownik c. k. Starostwa Dauksza. Ludność, budząca się bardzo szybko z ciemnoty moskalofilskiej do narodowej świadomości i poczucia praw i obowiązków obywatelskich, patrzyła z wielkiem zaniepokojeniem i niedowierzaniem na pierwsze objawy urzędowania nowego kierownika, znanego ze swej urzędowej przeszłości (w Starym Samborze) ze skrajnej nienawiści do legalnych dążeń ukraińskiego narodu do zdobycia pewnej swobody konstytucyjnej. Zaniepokojenie i niedowierzanie prędko okazało się uzasadnionem i podpisani poczuwają się do obowiązku niżej wymienione fakta podać do wiadomości c. k. Namiestnictwa, zastrzegając sobie w tym kierunku dalej idące kroki.

Pan Dauksza pozwala sobie nawet w prywatnem życiu okazywać nienawiść,

a nawet pogardę wobec najświętszych uczuć ludności ukraińskiej. Psa swego nazwał „Bohunem“, oczywiście nie bez zamiaru zbezczeszczenia i pogardy imienia ukraińskiego pułkownika kozackiego i męczennika, imienia którego znieważać austriackiemu kierownikowi powiatu czysto ukraińskiego nie wolno.

Równoległe z temi antypatjami pana kierownika występują objawy jego działalności urzędowej, zmierzającej dobitnie do dźwignięcia przymierającej już działalności miejscowych agitatorów moskalofilskich.

W Rosochaczu, wsi na pół uświadomionej, wahali się wyborcy zarządu gminnego między Ukraińcami a Moskalofilami; pan kierownik uważał za swój święty obowiązek pofatygować się osobiście do tej najbardziej oddalonej wsi powiatu. Nie dowierzał prawdopodobnie swym podwładnym i tam wpływem swym skutecznie wybró moskalofila.

Przed trzema dniami odbyły się w Turce wybory uzupełniające wicemarszałka Rady powiatowej po śmierci śp. ks. Marcina Kałyncza. Wobec tego, że nieboszczyk był ukraińcem i jako taki w tym samym składzie Rady powiatowej, co i dzisiejszy, został wybrany wicemarszałkiem, a od czasu wyboru (1912 r.) nic nie zmieniło się, należało spodziewać się, że i tym razem padnie wybór na Ukraińca. Tymczasem stało się wręcz przeciwnie i stało się to za wolą pana Daukszy.

Odbył on u inspektora podatkowego Ostaszewskiego zwinnego wszechpolaka, wspierającego stale moskalofilów i głosującego jawnie przy każdych wyborach na zaciętych moskalofilów (Hoszowskiego), konferencję przedwyborczą z marszałkiem Wołkowickim i moskalofilami, a wynikiem tej konferencji był wybór wicemarszałka ks. Piotrowskiego z Ilnika, zaciętego moskalofila, dudykiewiczowca, przewodzącę turczańskich moskalofilów.

Kiedy ze strony naszej organizacyi zwracano uwagę p. Daukszy na niewłaściwość jego agitacyi na korzyść moskalofilstwa, miał on odwagę oświadczyć publicznie, że wybór ten przeprowadza za wiadomością i aprobatą c. k. Namiestnictwa, którem to oświadczeniem wybór ks. Piotrowskiego jeszcze dobitniej przedstawił jako konieczny wszystkim, pozostającym pod wpływem c. k. Starostwa tak, iż wybór ten w istocie nastąpił.

Wobec tego zapytują podpisani :

1. Czy Wy okiemu c. k. Rządowi wiadome są wyżej przedstawione okoliczności prywatnego i urzędowego zachowania się kierownika c. k. Starostwa w Turce ?

2. Czy Wysoki c. k. Rząd zechce okoliczności te zbadać i wszystko potrzebne do usunięcia niedowierzania ludności do c. k. Starostwa, oddanego w zarząd osoby nieodpowiedniej, zarządzić ?

3. Czy Wysoki c. k. Rząd podał wskazówkę kierownikowi Starostwa w Turce, w kierunku popierania wyboru ks. Piotrowskiego na wicemarszałka, jeśli nie, co zechce zarządzić, by podwładni mu urzędnicy, powagą władzy naczelnej nie zastaniali się i nie wspierali niedozwolonej agitacyi ?

Lwów, dnia 23. lutego 1914.

Interpelant :
Rożankowski.

Dr. Kost' Lewicki, Singalewicz, Grzegorz Terszakowiec, Lew Lewicki, Dr. Baczyński. Korol, Dr. Makuch, Dr. Nowakowski, Okuniewski, Załoziecki, Hołubowicz, Dr. Tryłowski, Dumka, Dr. Petruszewicz.

Ls. 1919/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Winniczuka i tow. do Jego Eksce-lencyi Pana Namiestnika, jako przewo-

dniczącego c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie budowy szkół w powiecie stanisławowskim.

Pod względem udziału w korzystaniu z funduszków 10,000.000 pożyczki na budowę szkół we wschodniej Galicyi w szczególności powiat Stanisławów bardzo został upośledzony.

Mianowicie, pomimo że gminy Zagwoździe, Czykałówka, Tazów, Meżygórcze, Delejew, Wowczków, Kryłos, Temmerowce, Kołodziejów, Dorohów, Semykowce, Tustań, Sieliska, Pukasowce, Kurypów, Krymudów, Łany, Kinczaków stary, Załuków, zebrały wymagane ustawą datki i mają już wszystko przygotowane do budowy szkół, a budynków w tych gminach wcale niema, albo jeżeli są, to niżej wszelkiej krytyki, c. k. Rada szkolna krajowa nie przychodzi im z pomocą z funduszków krajowych na ten cel przeznaczonych.

Wobec tego zapytujemy J. Eksce-lencyę Namiestnika, jako przewodniczącego c. k. Rady szkolnej krajowej :

1) Czem usprawiedliwi takie postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej wobec ruskich gmin powiatu stanisławowskiego pod względem korzystania z funduszków krajowych na budowę szkół ?

2) Jakie kroki zamyśla poczynić, aby jak najprędzej zapobiedz brakowi budynków szkolnych pogminach wyżej wymienionych ?

Interpelant :
Winniczuk.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Makuch, Dr. Korol, Dr. Okuniewski, Kochanowski, Singalewicz, L. Lewicki, H. Terszakowiec, Ławruk, Dr. Cegielski, Kiweluk, Załoziecki, Kapuściński, Ks. Metella, Hołubowicz, Dr. Łahodyński, Staruch, Dumka, Dr. Nowakowski.

I.s. 1920/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. A. Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego pomieszczenia publicznej szkoły w budynku T. S. L. w Domażyrze, pow. Gródek.

W niewielkiej wiosce Domażyru, gródeckiego powiatu, utworzono w 1904 roku jednoklasową publiczną szkołę ludową z polskim językiem wykładowym, pomimo tego, że gmina ma absolutnie większość ukraińskiej ludności. Z początku mieściła się ona w wiejskiej chacie, a od 1908 roku w nowym budynku gminnym, w którym zbudowano osobną salę szkolną. Nauczycielka mieszkała w bardzo odpowiedniej chacie wiejskiej o dwóch pokojach i kuchni. Za wynajęcie sali szkolnej pobierała gmina 40 koron rocznie, za wynajęcie mieszkania nauczycielki płaciła 120 kor. rocznie. Równocześnie poczyniła gmina przygotowania dla budowy szkolnego budynku a w 1908 r. kupiła morg gruntu dla nauczyciela i złożyła w gotówce przepisaną szkolną ustawą konkurencyjną swoją część kosztów budowy szkoły. W tym czasie T. S. L. zbudowało w roku 1911 szkolny budynek z jedną salą i mieszkaniem dla nauczycielki, bezprzecznie w tym celu, żeby dając za pieniądze pomieszczenie dla szkoły, ochronić ją na zawsze przed przemianą języka wykładowego polskiego na ruski, bo w gminie i w Radzie gminnej Rusini grecko-katolickiego obrządku mają absolutną przewagę nad łacinnikami.

I chociaż w ostatnich latach gmina napierała na Radę szkolną okręgową i na Radę szkolną krajową, żeby przystąpiły do budowy szkolnego budynku, chociaż jak powiedziano, złożyła na ten cel pieniądze, władze szkolne dotąd nie budują szkoły i nie chcą budować. Po wystawieniu szkolnego budynku przez T. S. L., który już dwa lata stoi pusto, krajowe władze szkolne napierają na Radę szkolną miejscową, żeby wynajęła budy-

nek szkolny T. S. L. Cel jasny. Szkolne władze, chcąc żeby gmina opłacanym Towarzystwu szkoły ludowej czynszem, zamortyzowała wkłady poczynione przez Towarzystwo, które będąc panem lokalu, mogło mieć atut w rękach przeciwko gminie, grożąc wypowiedzeniem najmu szkolnego budynku na wypadek, gdyby Rada gminna uchwaliła przemianę języka polskiego na ruski.

Rada szkolna okręgowa w Gródku, jak wszędzie w kraju, jest ekspozyturą T. S. L. W interesie tego rusino-żerzego bojowego towarzystwa wydała już dwa zarządzenia co do szkoły w Domażyrze:

I tak rozporządzeniem z dnia 27. maja 1913 r. do L. spr. 1579/49 poleciła Radzie szkolnej miejscowej nająć na pomieszczenie szkoły i nauczycielki budynek T. S. L. (w rozporządzeniu powiedziano delikatnie „w nowym budynku murowanym koło kościoła“) i to natychmiast. Gdy Rada szkolna miejscowa nie usłuchała tego samowolnego rozkazu, bo szkoła i nauczycielka miały odpowiednie i wygodne pomieszczenie, Rada szkolna okręgowa wydała drugie rozporządzenie z 13 września 1913 roku do L. spr. 1579/51, w którym opierając się na ust. 5 § 8. ust. z dnia 26. czerwca 1891 Nr. 34. Dz. u. i r. kr. zarządziła na ręce tamtejszego zarządu szkoły, by tenże gminie wymówił wynajęty lokal w budynku gminnym, a natomiast postarał się o wynajęcie budynku nowego naprzeciw kościoła i tam bezzwłocznie szkołę przeniósł. Na to stanowcze zarządzenie wpłynęła również opinia tutejszego c. k. lekarza powiatowego (polskiego szowinisty), który obydwie powyższe budynki dnia 4. września 1913 zbadał i stanowczo orzekł (żeby ratować T. S. L.), że budynek gminy nie nadaje się zupełnie na pomieszczenie szkoły. W końcu znajdowało się zagrożenie, że jeżeli tamtejsza c. k. Rada szkolna miejscowa nie będzie spełniała należycie swego zadania (znaczy, gdy nie będzie naganiaczem T. S. L.), natenczas na mocy § 19. ust. z 23. maja 1895. Nr. 50. Dz. u. i r. kr. zostanie rozwiązana.

Nauczycielką w Domażyrze jest polska szowinistka Aleksandra Dobrowolska; sprowadziła się ona na mieszkanie do budynku T. S. L., chcąc gwałtem urządzić w nim salę szkolną, pomimo, że Rada szkolna miejscowa sprzeciwiła się jeszcze raz wynajęciu tego budynku i nie wynajęła go.

Niedawno posłała szkolnego stróża do sali szkolnej w gminnym budynku i ten bez zawiadomienia przewodniczącego c. k. Rady szkolnej miejscowej, zabrał cztery ławki szkolne; przeniesieniu reszty szkolnego urządzenia przeszkodził przewodniczący c. k. Rady szkolnej miejscowej ks. Hr. Rybczak.

Nauczycielka oznajmiła, że nie będzie uczyć w gminnym budynku.

Szkolne dzieci (prócz kilku) nie chcą chodzić do nowego budynku szkolnego i z przyczyny wybujałego szowinizmu polskiej nauczycielki Dobrowolskiej niema teraz nauki. Nauczycielka grozi rodzicom podaniem do kary za nieposyłanie dzieci do szkoły.

Rada szkolna miejscowa wniosła rekurs przeciwko samowolnemu zarządzeniu Rady szkolnej okręgowej.

Z tego powodu podpisani zapytują:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej powyższy fakt nielegalnego narzucania gminie szkolnego budynku dla ratowania finansów T. S. L. ze szkołą gminy Domażyr?

2) Czy c. k. Rada szkolna krajowa uwzględni rekurs Rady szkolnej miejscowej w Domażyrze i unieważni zarządzenie c. k. Rady szkolnej okręgowej w Gródku?

Interpelant:
ks. A. Kapuściński.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Okuniewski, Winniczuk, Horbaczawski, Dr. Rożankowski, Ławruk, Hołubowicz, Nowakowski, Dr. Petruszewicz, Dumka, Dr. Wanio, Ko-

chanowski, Dr. Baczyński, Dr. Perfecki, Grzegorz Terszakowicz, Lew Lewicki.

L. s. 1921/1914.

Interpelacya

posła dra Eugeniusza Petruszewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieuwzględnienia w corocznych sprawozdaniach c. k. Rady szkolnej krajowej narodowościowe statystyki ludowych, wydziałowych i fachowych szkół, co do ich języka wykładowego i to podług gmin i powiatów, w sprawie nieuwzględniania narodowościowej i wyznaniowej statystyki ludowych, wydziałowych i fachowych nauczycieli i nauczycielek podług gmin i powiatów, oraz w sprawie nieuwzględniania narodowościowej, a głównie wyznaniowej statystyki szkolnych dzieci w ludowych, wydziałowych i fachowych szkołach podług gmin i powiatów.

W corocznych sprawozdaniach, jakie c. k. Rada szkolna krajowa wydaje o stanie podległego jej szkolnictwa w kraju, zamilcza się z zasady tak ważne dla ludowego rozwoju ukraińskiej narodowości statystyczne daty, jak statystykę szkół ludowych, wydziałowych i fachowych podług języka wykładowego co do każdej kategorii szkół z osobna i to podług gmin względnie podług powiatów, a podaje się tam tylko ogólną liczbę ukraińskich i polskich ludowych szkół, z której trudno skontrolować i z której trudno dojść, ile i w których powiatach jest ukraińskich 1-klasowych, 2-klasowych i więcej klasowych szkół ludowych.

To zamilczanie c. k. Rady szkolnej w narodowościowej statystyce szkół podług gmin, powiatów i podług kategorii szkół ma swoją przyczynę w tem, że c. k. Rada szkolna krajowa stara się zakryć swój wrogi ukraińskiemu narodowi polonizacyjny system, żeby nie wyszło na dzieńne światło bezprzykładne pokrzywdzenie ukraińskiego narodu na

polu ludowego, wydziałowego i fachowego szkolnictwa, bo ogólnie wiadomym jest fakt, że c. k. Rada szkolna krajowa stawia z rozmysłu niemożliwe i nieuzasadnione przeszkody w kreowaniu więcej klasowych ukraińskich szkół ludowych i w najlepszym razie tworzy 1-klasowe względnie 2-klasowe szkoły ukraińskie, a właściwie ukraińsko-polskie ludowe szkoły.

Również przemilczaniem w narodowościowej i wyznaniowej statystyce nauczycielstwa, zajętego w ludowych, wydziałowych i fachowych szkołach, ma wyłącznie za cel zakrywanie przed społeczeństwem polonizacyjnego systemu co do przyjmowania i obsadzania szkół nauczycielstwem polskiej narodowości, które z każdym rokiem coraz więcej zalewa nawet t. zw. ukraińskie publiczne szkoły ludowe, wypierając zgodnie z intencją c. k. Rady szkolnej krajowej ukraińskie ludowe nauczycielstwo, do którego administracja szkolna odnosi się bardzo wrogo.

W końcu zamilczanie w statystyce wyznaniowej dziatwy szkolnej w ludowych, wydziałowych i fachowych szkołach ma ten sam cel na myśli; mianowicie c. k. Rada szkolna krajowa chce ukryć fakt nieprawnego istnienia szkół polskich, w których dzieci grecko-katolickiego obrządku i ukraińskiej narodowości tworzą wielką część, bardzo często absolutną większość pomiędzy szkolną dziatwą danej polskiej szkoły, a także ukryć fakt, że ukraińskie społeczeństwo jest niezwykle pokrzywdzone na polu szkolnego publicznego wychowania.

Z tego powodu zapytują podpisani:

1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa przemilczanie w swych sprawozdaniach szczegółowej statystyki ludowych, wydziałowych i fachowych szkół, co do ich wykładowego języka, zamilczanie szczegółowej statystyki narodowościowej i wyznaniowej nauczycielstwa, zajętego w publicznych ludowych, wydziałowych i fa-

chowych szkołach, wreszcie czem usprawiedliwi zamilczanie narodowościowej statystyki względnie wyznaniowej, szczególnie statystyki szkolnej dziatwy w publicznych ludowych, wydziałowych i fachowych szkołach podług gmin i powiatów?

2) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd względnie Rada szkolna krajowa wydawanie corocznego sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego wyłącznie tylko w polskim języku?

3) Kiedy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa spełni od dawna powtarzane żądanie ukraińskiej reprezentacji, żeby w corocznych sprawozdaniach c. k. Rady szkolnej krajowej, jakie na przyszłość należy wydawać w ukraińskim języku, była podana dokładna i szczegółowa statystyka ludowych, wydziałowych i fachowych szkół, podług ich języka wykładowego i według gmin i powiatów, dalej szczegółowa wyznaniowa i narodowościowa statystyka nauczycielstwa ludowego, zajętego w publicznych ludowych, wydziałowych i fachowych szkołach, w końcu szczegółowa statystyka narodowościowa, a właściwie wyznaniowa szkolnej dziatwy w publicznych ludowych, wydziałowych i fachowych szkołach i to wszędzie co do nauczycielstwa i szkolnej dziatwy według gmin i powiatów.

Interpelant:
E. Petruszewicz.

Dr. K. Lewicki, Dr. Horbaczewski, Dr. Okuniewski, Ławruk, Dr. Rożankowski, Hołubowicz, Nowakowski, Winniczuk, Dr. Wanio, Kochanowski, Dr. Baczyński, Dr. Perfecki, Terszakowiec, L. Lewicki,
Dumka.

L. s. 1922/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Kostia Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie odmawiania przez

władze szkolne nadania prawa publiczności ukraińskim prywatnym seminarjom nauczycielskim.

Krajowa ustawa szkolna z dnia 12 czerwca 1907 r. Dz. u. i r. kr. Nr. 101. o wykształceniu nauczycieli i o kwalifikacyi do nauczania w ludowych szkołach w §-ie 3. postanawia:

„Język wykładowy dla każdego męskiego i żeńskiego seminarjum ustanawia Rada szkolna krajowa za zgodą ministra oświaty po myśli obowiązujących zarządzeń“;

„Obok seminarjów z polskim językiem wykładowym, względnie z polskim i ukraińskim, może być założone jedno seminarjum męskie z polskim i niemieckim językiem wykładowym dla przygotowania nauczycieli języka niemieckiego“.

„Jeżeli tego wymaga potrzeba, należy wychowañcom męskich i żeńskich seminarjów z polskim językiem wykładowym dać także sposobność do kształcenia się w języku ukraińskim“.

Ta szkolna ustawa obok ustawy o wykładowym języku w publicznych i średnich szkołach z dnia 22 czerwca 1867, Dz. u. i rozp. kr. Nr. 13. krzywdzi bardzo więcej niż trzymilionową ludność w Galicyi, gdyż obie wspomniane ustawy nieznanne w żadnej austriackiej prowincyi, są sprzeczne z postanowieniem art. XIX. ustawy państwowej, z dnia 21. grudnia 1867 r. Dz. u. kr. Nr. 142, i mają wyraźny cel nie dopuścić do swobodnego rozwoju ukraińskiego narodu w zakresie ludowego szkolnictwa.

Wykonując wyżej wspomniane postanowienie §. 3 kr. ustawy szk. z dnia 12 czerwca 1907 r. Dz. u. i r. kr. Nr. 101. krajowa administracya szkolna założyła dotąd 18 publicznych seminarjów nauczycielskich z tego 8 (7 seminarjów męskich, 1 seminarjum żeńskie) czysto polskich w Zachodniej Galicyi, utrakwistycznych polsko-ukraińskich, w rzeczywistości również polskich we wschodniej Galicyi, a to 7 mę-

skich (Lwów, Sokal, Sambor, Stanisławów, Zaleszczyki, Czortków i Tarnopoli) i 3 seminarja żeńskie (Lwów, Przemysł i Brzeżany).

Tak tedy więcej niż 3-milionowa ukraińska ludność Galicyi nie ma ani jednego publicznego seminarjum nauczycielskiego dla wykształcenia ukraińskich nauczycieli i nauczycielek dla ukraińskich szkół ludowych, bo istniejące publiczne utrakwistyczne seminarja są w praktyce prawie całkiem polskimi szkołami, które z zasady odnoszą się nieprzychylnie do uczniów ukraińskiej narodowości i w których utrakwizm co do ukraińskiego języka wykładowego w szczególności we wszystkich żeńskich seminarjach istnieje tylko na piśmie.

Z tej przyczyny ukraińskie społeczeństwo, nie mając własnych publicznych ukraińskich seminarjów nauczycielskich i widząc, że istniejące publiczne utrakwistyczne seminarja nauczycielskie, które nieraz świadomie utrudniają przyrost liczby ukraińskich kandydatów, nie zadowalają potrzeb ukraińskiego narodu w zakresie wychowania kandydatów nauczycielskich i kandydatek, było zmuszone założyć za własne prywatne fundusze kilka prywatnych seminarjów nauczycielskich.

Od kilku lat istnieje kilka prywatnych ukraińskich seminarjów nauczycielskich, między nimi dwa pełne żeńskie seminarja ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego we Lwowie i w Kołomyi i pomimo, że te seminarja odpowiadają wszelkim wymogom ustawowym, mając ukwalifikowany zarząd i ukwalifikowane nauczycielskie siły, pomocnicze środki naukowe, szkołkę przygotowawczą, odpowiednie lokale, materyalne zabezpieczenie i dostateczną frekwencyę i pomimo, że nauka w nich odbywa się z pewnym postępem, jak to stwierdziły szkolne inspekcye, mimo to seminarja te nie mogą otrzymać prawa publiczności, bo c. k. Rada szkolna krajowa wyżej wspomniane postanowienie § 3 krajowej ustawy szkolnej z

d. 12. czerwca 1907 Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 101 interpretuje w ten sposób, że wspomniane postanowienie odnosi się również i do prywatnych seminarjów nauczycielskich, dlatego nie mogą istnieć czysto ukraińskie seminarja prywatne nauczycielskie z prawem publiczności.

Opierając się na tej interpretacji c. k. galicyjskiej Rady szkolnej krajowej, c. k. Ministerstwo oświaty odrzuciło podanie ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o nadanie prawa publiczności ukraińskiemu żeńskiemu prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu we Lwowie.

Taka interpretacja powyższego postanowienia wspomnianej ustawy przez c. k. Radę szkolną krajową jest wręcz jednostronną, obliczoną wyłącznie na szkodę ukraińskiego narodu, bo powyższe postanowienie może odnosić się wyłącznie do publicznych seminarjów nauczycielskich, lecz w żadnym razie nie można jej odnieść do prywatnych ukraińskich seminarjów nauczycielskich i dlatego odmowa prawa publiczności ukraińskim prywatnym seminarjom nie jest ustawowo uzasadnioną.

Z tego powodu zapytują podpisani:

1. Na jakiej podstawie ustawowej opiera c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna okręgowa swoje negatywne stanowisko co do udzielenia prawa publiczności ukraińskiemu prywatnemu seminarjum?

2. Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna okręgowa są zdecydowane na przyszłość interpretować postanowienie § 3. Dz. u. i r. kr. Nr. 101. w ten sposób, że postanowienie to, zgodnie z właściwą intencją ustawodawcy odnosi się tylko do publicznych seminarjów nauczycielskich, więc ukraińskie prywatne seminarja nauczycielskie mogą otrzymać prawo publiczności, o ile odpowiadają innym ustawowym wymogom, bez

względu na postanowienie § 3 wyżej wspomnianej ustawy?

Interpelant:

Dr. Kost' Lewicki.

Dr. Horbaczewski, Dr. Nowakowski, Dr. Petruszewicz, Dr. Hołubowicz, Dr. Kocchanowski, Dr. Baczyński, Dr. Trylowski, Dr. Sawicki, Dr. Okuniewski, Dr. Singalewicz, Dr. Wanio, Dr. Korol, Dr. Makuch, Terszakowiec, Dr. Rożankowski, Dumka.

L. s. 1923/914.

Interpelacya

posła Dra Romana Perfeckiego i tow. do c. k. Rządu, w sprawie niezatwierdzenia przez c. k. Radę szkolną okręgową w Skałacie członka Rady szkolnej miejscowej w Sorocku, Wasyla Hrabara, wybranego na delegata do Rady szkolnej miejscowej, przez miejscową Radę gminną.

Z początkiem 1911 r. wybrała Rada gminna w Sorocku pow. Skałat, swoim delegatem do miejscowej Rady szkolnej uświadomionego i czynnego Ukraińca, Wasyla Hrabara, miejscowego gospodarza, zastępcę naczelnika gminy i agenta „Dni-stra“.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Skałacie nie zatwierdziła jednak tego wyboru, o czym zawiadomiła Radę gminną pismem z dnia 22. maja 1911 r. l. 1530., a to dlatego, że p. Wasyl Hrabar nie podobał się wszechpolskiemu p. Kaczorowskiemu, bo p. Hrabar jako uświadomiony Ukrainiec, stara się o narodowe uświadomienie swoich współobywateli. Rada gminna powołując się na to, że wybór delegata z ramienia Rady gminnej do Rady szkolnej miejscowej nie potrzebuje wcale zatwierdzenia przez władze szkolne, wybrała go po raz drugi delegatem i zawiadomiła o tym wyborze Radę szkolną okręgową, która również i tego wyboru nie uznała.

W miejsce p. Hrabara powołano do Rady szkolnej miejscowej Pawła Karakuca, który wkrótce, w maju 1912 r. popadł w konkurs i został ukarany więzieniem za fałszowanie weksli. Teraz w ruskiej gminie Sorocko skład Rady szkolnej miejscowej jest w większości polski, bo jest 4 Polaków (kierownik szkoły, delegat obszaru, dworskiego delegat Wydziału powiatowego i ksiądz polski), a wszystkiego 2 Rusinów (miejscowy proboszcz ruski i jeden delegat Rady gminnej), co sprzeciwia się postanowieniu ustępu 2 § 6. ustawy kraj. z dnia 25. maja 1895 r. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 58., który postanawia, że reprezentantów gminy w Radzie szkolnej miejscowej ma być co najmniej dwóch.

Z tego powodu zapytują podpisani:

1. Czy c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej znany jest powyższy fakt niezatwierdzenia przez Radę szkolną okręgową reprezentanta gminy do miejscowej Rady szkolnej w Sorocku?

2. Czy c. k. Rada szkolna krajowa pouczy podwładne sobie Rady szkolne okręgowe o postanowieniach § 6 ustawy kr. z dnia 23. maja 1895. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 58 w tym duchu, że reprezentanci gminni do Rad szkolnych miejscowych nie potrzebują żadnego zatwierdzenia ze strony Rady szkolnej okręgowej?

3. Czy c. k. Rada szkolna krajowa zdecydowana jest wydać rozporządzenie z objaśnieniem do ustępu 2-go wyżej wspomnianego paragrafu w sprawie prowadzenia statystyki (liczby ludności), od której zależy ilość reprezentantów Rady gminnej i w każdym powiecie co do każdej gminy z osobna i podać to do publicznej wiadomości?

Interpelant:
Dr. Roman Perfecki.

Dr. Kost' Lewicki, Horbaczewski, Dr. Hołubowicz, Dr. Rożankowski, Kochanowski, Ławruk, Makuch, Dr. Baczyń-

ski, Dr. Petruszewicz, Terszakowiec, Dr. Nowakowski, Winniczuk, Dr. Wanio, Lew Lewicki, Dumka, Dr. Okuniewski.

L. s. 1924/1914.

Interpelacya

posła Dra T. Okuniewskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie sprzecznego z ustawą założeniu polskich ekspozycji w Szczytowiecach i Lisowcach (powiat Zaleszczyki) i w sprawie katowania ukraińskiej dziatwy przez nauczycielkę Ilnicką w Lisowcach.

Pismem z dnia 5. stycznia 1912 roku L. 15. wezwała Rada szkolna okręgowa w Zaleszczykach Zwierzchność gminną w Szczytowiecach, żeby Rada gminna uchwaliła, że godzi się na otwarcie ekspozycyjnej klasy z polskim językiem wykładowym, przy miejscowej publicznej szkole ukraińskiej. Rada gminna nie zgodziła się i podała to do wiadomości Radzie szkolnej okręgowej. Mimo to ekspozycyjną polską klasę otworzono i przysłano nauczycielską siłę, płatną z krajowych funduszy. Ta sama Rada szkolna okręgowa pismem z 6. stycznia 1912 L. 16 z podobną — jak wyżej — propozycją odniosła się do Rady gminnej w Lisowcach, która również sprzeciwiła się polskiej ekspozycji przy ukraińskiej szkole publicznej, lecz mimo sprzeciwienia się otworzono tam polską ekspozycję. Na taką samowolność Rady szkolnej okręgowej Rada gminna w Lisowicach zareagowała, rozsyłając protesty przeciwko samowolnemu otwarciu polskiej ekspozycji przy ukraińskiej szkole, mianowicie wysłała protest dnia 11. czerwca 1912 r. do c. k. Rady szkolnej krajowej przez Radę szkolną okręgową z dnia 8. lipca 1912 roku, dnia 8. sierpnia 1912 r. dwa protesty do Ministerstwa oświaty, jeden wprost, a drugi przez c. k. Radę szkolną krajową. Wszystkie protesty zostały dotąd bez odpowiedzi.

W szkole w Lisowcach jest stałą nauczycielką polską szowinistka Teofila

Ilnicka, która katuje ukraińską dźwiatwę i przeszłego roku 1913 pobiła jedną dziewczynę tak ciężko, iż sprawa za pobicie dziecka szkolnego oparła się o sąd, który zasądził Ilnicką za pobicie tegoż. Szkolne władze, mimo tego, że wiedzą o tym fakcie, nie wytoczyły jej nawet dyscyplinarnego śledztwa i trzymają ją dalej na tej samej posadzie.

Wobec tego podpisani zapytują :

1. Czy Wysokiemu c. k. Rządowi są wiadome powyższe fakty i co on zamysła zrobić, żeby c. k. Rada szkolna krajowa zaprzestała narzucać ukraińskim gminom polskich eksponówek i wogóle polskie szkoły ludowe?

2. Czy Wysoki c. k. Rząd pociągnie c. k. Radę szkolną krajową do odpowiedzialności i załatwi rekurs Rady gminnej w Lisowcach, wniesiony 11. czerwca 1912. przez Radę szkolną okręgową w Zaleszczykach z dnia 8. lipca 1912. r. wprost do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie polskiej eksponówki w Lisowcach?

3. Czy Wysoki c. k. Rząd, względnie c. k. Rada szkolna krajowa pociągnie do dyscyplinarnej odpowiedzialności nauczycielkę Teofilę Ilnicką za katowanie ukraińskiej młodzieży szkolnej.

Interpelant:

Dr. T. Okuniewski.

Dr. K. Lewicki, Dr. Hołubowicz, Dr. Petruszewicz, Dr. Nowakowski, Dr. Kochanowski, Terszakowicz, Dr. Rożankowski, Winniczuk, Dr. Wanio, Ławruk, Dumka, Dr. L. Lewicki.

L. k. 1925/1914.

I n t e r p e l a c y a .

postów Lwa Lewickiego i Dr. Eugeniusza Petruszewicza do c. k. Rządu w sprawie niekorzystnego rozkładu jazdy na linii c. k. państwowej kolei żelaznej Lwów-Ławoczne.

Od roku zaprowadzono nowy rozkład pociągów, który jednak w całości

nie odpowiada potrzebom ludności skolego a w części i stryjskiego powiatu.

Od 7 g. rano do 7 g. wieczorem z Ławocznego do Lwowa nie mamy pociągu. Na tem nawet niemało zależały związkowi turystycznemu, który, jak wiadomo, przyczynił się do ożywienia ruchu sportowego w naszych górach. Brakuje południowego pociągu Nr. 1717.

Pociąg, który wychodzi ze Lwowa do Stryja o g. 11:25 wieczorem, w Stryju 1:30 g., niema połączenia z Ławocznem, a do Skolego mógłby przyjechać o 2:50 g. w nocy, tembardziej byłby pożądany, że pociąg, który z Ławocznego o 4 g. rano jedzie do Węgier niema połączenia ze Lwowem. I gdyby do ciężarowego pociągu Nr. 1778, wychodzącego z Ławocznego o g. 12:22, dodać 3 wagony, sprawa znacznieby zyskała.

Podnosimy, że pasażerowie, którzy ze Skolego wyjeżdżają o g. 3:2 po południu, jadąc do Lwowa, muszą przesiedać się w Stryju, co jest połączone dla pasażerów z dużemi niedogodnościami. Wogóle w tym wypadku liczone się wyłącznie z wygodą nafciarzy z Borysławia wbrew interesowi ludności dwóch powiatów.

Wobec tego zapytujemy :

Czy c. k. Rząd wie o tych niedogodnościach nowego rozkładu jazdy pociągów na linii Lwów-Ławoczne i czy raczy w porozumieniu z c. k. Dyrekcją kolei państwowych zaprowadzić zmiany w interesie szerszej ludności.

Interpelant:

Lew Lewicki.

Dr. Eugen. Petruszewicz, Dr. Korol-Dumka, Winniczuk, Dr. Łahodyński, Dr. Wanio, Ławruk, Kochanowski, Dr. Makuch, Perfecki, Okuniewski, Dr. Hołubowicz, Dr. Tryłowski, Singalewicz, Dr. Perfecki, ks. Kapuściński, Staruch.

L. s. 1926/1914.

I n t e r p e l a c y a

mosta Pawła Ławruka i tow. do komisji rządowego w sprawie budowy mostu na Czeremoszu w Uścierykach, kosowskiego powiatu.

W roku 1912 z powodu wylewu Czeremosza zniszczyła woda i zabrała jedyny most w Uścierykach, który łączył gminy Stebne, Hołowy, Dowhopole, Jabłonice i Hryniawę z centrem powiatu. Gminy te po przerwie jedynej komunikacyjnej linii zostały jakby odcięte od świata, a ich członkowie byli i są zmuszeni prawie od dwóch lat przeprawać się przez Czeremosz w bród, względnie łódkami i kupować chleb za znacznie wyższą cenę (topka soli 1 kor., 1 kg kukurudzy 72 h. i t. d.) Nie trzeba więc rozchodzić się nad tem, że brak tego mostu rujnuje do ostateczności i tak już zubożała ludność wymienionych gmin.

Na interwencyę Wydziału powiatowego kosowskiego jeszcze w 1912 r. zgodził się Rząd pokryć 40%, a Wydział krajowy dalszych 40% kosztów budowy tego mostu, jednakowoż Wydział krajowy zastrzegł sobie, że subwencyę wypłaci dopiero wtedy, jeżeli 1) Rząd, który od kilku lat robi studia nad regulacyą Czeremosza, zreguluje ostatecznie co najmniej 400—500 metrów koryta Czeremosza powyżej wspomnianego mostu; 2) że koncesyonaryusz „dzikiego spławu“ da deklaracyę, że pokryje wszelkie szkody, spowodowane dzikim spławem w czasie budowy mostu i później, w końcu 3) że Rząd udzieli na budowę tego mostu koncesyę.

C. k. Starosta kosowski p. Wiczkowski zamiast starać się o uzyskanie jak najprędzej deklaracyi od koncesyonaryusza dzikiego spławu, zwlekał jak najdłużej tę sprawę, ażeby powyższy konce-

syonaryusz w międzyczasie otrzymał nową koncesyę na dalszych 10 lat.

Tej deklaracyi p. Starosta Wiczkowski, pomimo licznych zażaleń ludności do tego czasu od koncesyonaryusza nie uzyskał. Natomiast, ażeby zdawało się, że on coś robił, zobowiązał się p. Wiczkowski nadać koncesyę na budowę powyższego mostu i w tym celu wyznaczył nawet komisyę na 15/I 1914 w Uścierykach, na którą wezwał interesentów: Wydział powiatowy w Kosowie, Wydziały krajowe galicyjski i bukowski, jakoteż bukowski rząd krajowy. Jednakowoż, gdy c. k. Namiestnictwo dowiedziało się o tej komisyi, musiało telegraficznie zawezwąć p. starostę Wiczkowskiego do odwołania jej, pouczając go wyraźnie w telegramie, że wedle ustawy wodnej na rzekach spławnych kompetentnym do udzielania koncesyi jest powołane Namiestnictwo względnie Ministerstwo, ale nigdy Starostwo kosowskie. Z powodu tej grubej nieświadomości ustawy p. Wiczkowskiego, jego nieporadności i przez rozmyślne przewlekanie sprawy budowa wspomnianego mostu musi być odłożoną na nieograniczony czas, a ludność pięciu gmin, wynosząca kilkanaście tysięcy dusz, narażona jest na ciągle zwiększającą się biedę i ostateczną ruinę materyalną.

Podpisani zapytują więc c. k. Komisarza rządowego, czy będzie skłonnym tę sprawę zbadać, zarządzić jak najprędzej budowę mostu w Uścierykach i zapobiedz na przyszłość temu, ażeby przez nieświadomość ustawy odnośnego starosty ludność nie była narażona na biedę i głód?

Interpelant:
Pawło Ławruk.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Tryłowski, Kochanowski, ks. Metella, Kapuściński, Singalewicz, Dr. Cegielski, Dr. Kornosz, Dr. Łahodyński, Lew Lewicki, Dumka, Winniczuk, Dr. Wanio, Dr. Perfecki.

L. s. 1927/914.

I n t e r p e l a c y a .

pośla Dr. Michała Nowakowskiego i tow. do Pana Komisarza rządowego w sprawie niszczenia „Skitu maniawskiego“.

W gminie Maniawa powiatu Bohorodczany znajdują się cenne, jako historyczna pamiątka, jako wzór naszej starożytnej architektury i sztuki, ruiny klasztoru znanego pod nazwiskiem „Skit maniawski“.

Te ruiny zasługują na to, aby je zakonserwować i dlatego Sejm kraj. dnia 31. stycznia 1910 uchwalił zająć się sprawą konserwacji tych ruin.

Tymczasem terażniejszy właściciel tych ruin br. Jan Libig obchodzi się z temi ruinami w taki sposób, że w krótkim czasie po nich i ślad zaginie.

W ostatnich czasach wozi przez monumentalną bramę wielkie, ciężkie drewniane i żelazne rury i materyały, uszkadzając mury bramy i freski.

Główna wieża podmulona potokiem, zarysowała się i grozi zawaleniem, wogóle wskutek braku jakiegokolwiek opieki ze strony Władzy, ta starożytna pamiątka architektury i sztuki zaginie.

Wobec tego podpisani zapytują :

1. Czy p. Komisarzowi rządowemu wiadomo o niebezpieczeństwie całkowitego niszczenia „Skitu maniawskiego“ we wsi Maniawa powiatu Bohorodczany?

2) Czy dla ochrony starożytnego pomnika naszej architektury i sztuki skłon-

ny jest p. Komisarz rządowy zarządzić, ażeby Władza wzięła pod opiekę „Skit maniawski“ i zakazała obecnemu właścicielowi br. Janowi Libigowi niszczenia jego?

3. Czy p. Komisarz rządowy gotów jest odnieść się do Grona wschodniogalicyskich konserwatorów, ażeby ono zajęło się trwałą opieką powyższej historycznej i kulturalnej pamiątki?

Lwów, dnia 23. lutego 1914.
Michał Nowakowski.

Baczyński, Singalewicz, Metella, Rożankowski, J. Jaworski, Ławruk, Perfecki, Dumka, Łahodyński, Hołubowicz, Kochanowski, Kapuściński, Lew Lewicki, Winniczuk, Sandulak.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń ; interpelacje odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Sekretarz p. Urbański odczytuje na polecenie Marszałka kraj. porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na wtorek dnia 24. lutego 1914, na godzinę 11. przed południem.

Koniec posiedzenia godzina 10. minut 15 wieczorem.

Marszałek krajowy :

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Kasznica w. r.

Protokół

7. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 24. lutego 1914 r.

Początek o godzinie 11 minut 35 przed południem. 1811, 1816, 1818, 1823—1827, 1829, 1830, 1832, 1833, 1845, 1846.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Komisji gminnej L. s. 1801.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski, Stanisław Biały.

Komisji administracyjnej L. s. 1821, 1834, 1840.

Obecnych posłów 130.

Komisji drogowej L. s. 1812, 1831, 1852.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witołd Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Komisji kolejowej L. s. 1813, 1841.

Komisji sanitarnej L. s. 1774, 1789, 1803.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Komisji zapomogowej L. s. 1806, 1810, 1847.

Marszałek oznajmia, iż protokół piętego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół szóstego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Po odczytaniu petycji L. s. 1775 Towarzystwa wzajemnej pomocy dia-ków dyecezyi lwowskiej o subwencyę przemawia p. Terszakowiec i popiera tę petycyę, wyrażając życzenie przekazania jej komisji budżetowej.

Marszałek stwierdza, że życzeniu temu stało się zadość.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. lutego 1914, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Komisji budżetowej L. s. 1773, 1775, 1777—1782, 1784, 1785, 1788, 1790, 1791, 1793—1796, 1798—1800, 1802, 1804, 1809, 1814, 1815, 1817, 1819, 1820, 1822, 1828, 1835—1839, 1844, 1848—1851, 1853, 1854.

Po odczytaniu petycji L. s. 1801 Wydziału powiatowego w Tarnopolu w sprawie wyjaśnienia pytań c. k. Namiestnictwa dotyczących budżetów gminnych, przemawia p. Schmidt, popierając tę petycyę.

Komisji szkolnej L. s. 1776, 1783, 1786, 1787, 1792, 1797, 1805, 1807, 1808,

Marszałek wzywa p. Schmidta, aby nie czytał petycji, gdyż tego zabrania regulamin.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1806 Komitetu ratunkowego w Tłumaczu w sprawie egzekwowania wierzytelności przemawia p. Maciuszek, popierając tę petycję.

Marszałek wzywa p. Maciuszka, ażeby się ograniczył do poparcia petycji bez zapuszczania się w polemiki.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1853 Komitetu konkurencyjnego grecko-kał. w Ostrowie w sprawie zasiłku na dokończenie plebanii, przemawia p. Cegielski, popierając tę petycję i wyrażając życzenie, ażeby ją przekazać komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia, że życzeniu temu stało się zadość.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Marszałek udziela głosu p. Kostowi Lewickiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Kost' Lewicki i składa imieniem ukraińskiego klubu deklarację w sprawie stuletniej rocznicy urodzin poety Tarasa Szewczeni i zakłada protest przeciw zabronieniu w państwie rosyjskiem urządzania obchodów jubileuszowych.

Marszałek udziela głosu c. k. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik i nie wchodząc w meritum sprawy, stwierdza, że tak sprawy obcego państwa, jak i zarządzania przez to państwo wydane nie należą do kompetencji Sejmu i prosi wobec tego, ażeby Izba dyskusji w tym przedmiocie zaniechała.

Po tem oświadczeniu c. k. Namiestnika Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Götzta i tow. w sprawie ustawy krajowej z dnia 6. marca 1875 L. 27. dz. u. kr. o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Przemawia p. Götz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

2. Pierwsze czytanie wniosku p. Adama i tow. w sprawie projektu ustawy zmieniającej art. IV., V., VI. i VII. ustawy o Radzie szkolnej krajowej z dnia 15. lutego 1905 Nr. 39. Dz. u. kr.

Przemawia p. Adam, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następują:

3. Pierwsze czytanie wniosku p. Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia w Bełzie c. k. gimnazjum z ruskim wykładowym językiem;

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Perfeckiego i tow. w sprawie założenia w Sokalu c. k. gimnazjum z ruskim wykładowym językiem.

Wnioskodawca p. Perfecki nieobecny w Izbie.

Następuje:

5. Pierwsze czytanie wniosku p. Lwa Lewickiego i tow. w sprawie utworzenia szkoły realnej z językiem wykładowym ruskim we Lwowie.

Przemawia p. Lew Lewicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

3. Pierwsze czytanie wniosku p. Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia w Bełzie c. k. gimnazjum z ruskim wykładowym językiem.

Przemawia p. Perfecki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Perfeckiego i tow. w sprawie założenia w Sokalu c. k. gimnazjum z ruskim wykładowym językiem.

Przemawia p. Perfecki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

6. Pierwsze czytanie wniosku p. Okonia i tow. w sprawie udzielenia wydatniejszej zapomogi powiatowi kolbuszowskiemu.

Przemawia p. Okoń, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

7. Sprawozdanie Komisji budżetowej o wnioskach nagłych posłów Kleskiego,

Witosy i Singalewicza w sprawie budowy szkół.

Sprawozdawca p. Badeni uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił do zrealizowania obu pożyczek emisyjnych, przeznaczonych na zasiłki ustawowe dla gmin wiejskich na budowę szkół, tudzież na pożyczki dla miast na ten sam cel, względnie, aby drogą zaliczek z funduszków bieżących umożliwił natychmiastowe rozpoczęcie akcji budowlanej tak w gminach miejskich jak i wiejskich.

Komisja wyraża przytem zanatrywanie, że należy przede wszystkim uwzględnić szkoły tak z językiem wykładowym polskim jak ruskim, których budowa została już rozpoczęta lub którym zasiłek bezzwrotny już przyznany został.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym wnioskiem komisji i udziela głosu p. Ławrukowi.

Przemawia p. Ławruk i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się Radę szkolną krajową, ażeby w najszybszym czasie postarała się o wypłatę krajowej zapomogi na 4. klas. szkołę ludową w Ispasie pow. kołomyjskiego tak, ażeby ta szkoła w jak najbliższym czasie mogła być zbudowana.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi.

Przemawia p. Witos.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy nad powyższym wnioskiem komisji.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów „przeciw“ wnioskowi komisji pp. Kurowca i Singalewicza, oraz „za“ wnioskiem komisji pp. Stapińskiego

go, Wolanina i Zamorskiego do wyboru mowców generalnych.

Przemawia p. Singalewicz mowca generalny „przeciw“.

(W czasie przemówienia p. Singalewicza obejmuje przewodnictwo obrad wicemarszałek JE. ks. biskup Czechowicz).

P. Singalewicz kończąc swe przemówienie, stawia następujące dwie rezolucje :

I. Fundusz pożyczkowy 10,000.000 kor. przeznaczony na budowę szkół w gminach wiejskich ma być użyty przy uwzględnieniu w równej mierze istotnych potrzeb budowy szkół tak z polskim językiem wykładowym jak ruskim językiem wykładowym.

II. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, żeby aż do zużycia tego funduszu w każdej sejmowej sesji przedkładała tej Izbie sprawozdania z użycia tego funduszu z oznaczeniem, które szkoły i z jakim wykładowym językiem otrzymały zasiłki.

Przemawia p. Zamorski mowca generalny „za“ i stawia następującą rezolucję :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby przy budowaniu nowych szkół stosowała się do ustawy z r. 1897. Pożyczki z tego funduszu mają być udzielane przez Wydział krajowy tylko za zasięgnięciem opinii Rady szkolnej krajowej.

Wicemarszałek poddaje zgłoszone rezolucje do poparcia i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do ich odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Ławruka, która opiewa :

Wzywa się Radę szkolną krajową, ażeby w najszybszym czasie postarała się o wypłatę krajowej zapomogi na 4. kl. szkołę ludową w Ispasie pow. kołomyjskiego, tak, ażeby ta szkoła w jak najbliźszym czasie mogła być zbudowana

Izba nie popiera tej rezolucji, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Singalewicza, która opiewa :

I. Fundusz pożyczkowy 10,000.000 kor. przeznaczony na budowę szkół w gminach wiejskich ma być użyty przy uwzględnieniu w równej mierze istotnych potrzeb budowy szkół tak z polskim językiem wykładowym jak ruskim językiem wykładowym.

Izba popiera powyższą rezolucję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Singalewicza, która opiewa :

II. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, żeby aż do zużycia tego funduszu w każdej sejmowej sesji przedkładała tej Izbie sprawozdania z użycia tego funduszu z oznaczeniem, które szkoły i z jakim wykładowym językiem otrzymały zasiłki.

Izba popiera powyższą rezolucję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Zamorskiego, która opiewa :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby przy budowaniu nowych szkół stosowała się do ustawy z r. 1897. Pożyczki z tego funduszu mają być udzielane przez Wydział krajowy tylko za zasięgnięciem opinii Rady szkolnej krajowej.

Izba popiera powyższą rezolucję.

Wicemarszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Badeniemu.

Przemawia sprawozdawca p. Badeni i oświadcza się za przyjęciem pierwszej rezolucji p. Singalewicza, a za odesłaniem do komisji szkolnej drugiej rezolucji p. Singalewicza oraz rezolucji p. Zamorskiego.

Wicemarszałek udziela głosu p. Makuchowi dla sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Makuch.

Izba przystępuje do głosowania.

Sprawozdawca p. Badeni odczytuje wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił do zrealizowania obu pożyczek emisyjnych, przeznaczonych na zasiłki ustawowe dla gmin wiejskich na budowę szkół, tudzież na pożyczki dla miast na ten sam cel, względnie, aby drogą zaliczek z fundusów bieżących umożliwił natychmiastowe rozpoczęcie akcji budowlanej tak w gminach miejskich jak i wiejskich.

Komisja wyraża przytem zapatrywanie, że należy przedewszystkiem uwzględnić szkoły tak z językiem wykładowym polskim jak ruskim, których budowa została już rozpoczęta lub którym zasiłek bezzwrotny już przyznany został.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Badeni odczytuje pierwszą rezolucję p. Singalewicza:

I. Fundusz pożyczkowy 10,000.000 K przeznaczony na budowę szkół w gminach wiejskich ma być użyty przy uwzględnieniu w równej mierze istotnych potrzeb budowy szkół tak z polskim językiem wykładowym jak ruskim językiem wykładowym.

Izba uchwała powyższą rezolucję.

Sprawozdawca p. Badeni odczytuje drugą rezolucję p. Singalewicza:

II. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, żeby aż do zużycia tego funduszu, w każdej sejmowej sesji przedkładała tej Izbie sprawozdania z użycia tego funduszu z oznaczeniem, które szkoły i z jakim wykładowym językiem otrzymały zasiłki.

Wicemarszałek poddaje pod głosowanie wniosek sprawozdawcy p. Bade-

niego o odesłanie powyższej rezolucji do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Badeni odczytuje rezolucję p. Zamorskiego:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby przy budowaniu nowych szkół stosowała się do ustawy z r. 1897. Pożyczki z tego funduszu mają być udzielane przez Wydział krajowy tylko za zasięgnięciem opinii Rady szkolnej krajowej.

Wicemarszałek poddaje pod głosowanie wniosek sprawozdawcy p. Badeńskiego o odesłanie powyższej rezolucji do komisji szkolnej.

Izba uchwała powyższy wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje:

8. Sprawozdanie Komisji budżetowej w przedmiocie petycji nauczycielskich, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie pensji wdowiej lub dodatków na wychowanie.

Sprawozdawca p. Badeni, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanckiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

1. Janowi Mayerowi, byłemu nauczycielowi, podwyższa Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie do 500 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

2. Stanisławowi Firlicińskiemu, byłemu nauczycielowi, podwyższa Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie do 500 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

3. Ksaweremu Semonowiczowi, nauczycielowi, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury lata służby od 1/9 1895 do 3/11 1900 r., w razie spensjonowania w roku 1914.

4. Ananiaszowi Doroszowi, emerytowanemu nauczycielowi, podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę do 600 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

5. Teodorowi Lewickiemu, byłemu nauczycielowi, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

6. Maryi Kummersberg, sierocie po nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 240 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

7. Pelagii Suszkowej, wdowie po emerytowanym nauczycielu, podwyższa Sejm w drodze łaski pensję wdowią do 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

8. Maryi Chrzanowskiej, nauczycielce, wlicza Sejm w drodze łaski lata służby od 1. kwietnia 1888 do 31. stycznia 1892 do wymiaru dodatków pięcioletnich.

9. Paulinie Krechowickiej, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, a dla syna Emila dodatk na wychowanie w kwocie 80 K rocznie aż do osiągnięcia 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

10. Helenie Sadowej, wdowie po nauczycielu, podwyższa Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie do 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

11. Helenie Komarkiewiczowej, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

12. Bronisławie Wojciechowskiej, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, a dla dwojga dzieci Bronisława i Stanisławy dodatek na wychowanie po 80 K rocznie dla każdego, aż do czasu osiągnięcia przez

każde dziecko 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

13. Emilii Barzyckiej, wdowie po nauczycielu i emer. nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 r.

14. Władysławie Pasionkównie, sierocie po nauczycielce, przyznaje Sejm w drodze łaski datek na wychowanie o rocznych 120 K, począwszy od 1. stycznia 1914 roku, aż do czasu osiągnięcia 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

15. Filipinie Czemeryńskiej, em. nauczycielce, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury czas służby od 1/9 1880 do 30. listopada 1881 i podwyższa odpowiednio emeryturę od 1. stycznia 1914 roku.

16. S. Wandzie Stojałowskiej, za spełnianie obowiązków nauczycielki, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 roku.

17. Maryi Szczygłowej, wdowie po nauczycielu tymczasowym, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, a dla trojga dzieci Józefa, Michaliny i Maryanny dodatk na wychowanie po 80 K rocznie dla każdego, aż do czasu osiągnięcia przez każde dziecko 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1914 roku.

18. Gustawowi Parfanowiczowi, em. nauczycielowi, wlicza Sejm w drodze łaski czas służby od 1. maja 1879 do końca stycznia 1884 do dodatków pięcioletnich i podwyższa odpowiednio emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1914 roku.

19. Honoracie Ziembowej, wdowie po tymczasowym nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 roku.

20. Janowi Kuśnierzowi, byłemu tymczasowemu nauczycielowi, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 500 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1914 roku.

21. Helenie Podgórnikowej, wdowie po nauczycielu ludowym, przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie w kwocie 400 K rocznie, oraz dodatek na wychowanie czworga dzieci po 80 K rocznie, aż do czasu osiągnięcia przez każde dziecko 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1914 roku.

II.

Jednorazowy zasiłek przyznaje Sejm w drodze łaski:

1. Andrzejowi Jachimowskiemu, em. nauczycielowi w kwocie stu (100) koron;

2. Józefie Stasiaczkowej, wdowie po tymczasowym nauczycielu, w kwocie stu (100) koron;

3. Leokady Waleryi dw. im. Mariewiczowej, wdowie po nauczycielu, w kwocie dwustu (200) koron;

4. Michałowi Świstunowi, byłemu nauczycielowi, w kwocie stu (100) koron;

5. Maciejowi Rączce, byłemu nauczycielowi, w kwocie dwustu (200) koron;

6. Hipolitowi Kobylińskiemu, emer. nauczycielowi, w kwocie stu (100) koron;

7. Janowi Kondurowi, byłemu nauczycielowi, w kwocie dwustu (200) koron;

8. Piotrowi Łuckiemu, byłemu nauczycielowi, w kwocie stu (100) koron;

9. Dymitrowi Pychowi, byłemu nauczycielowi, w kwocie pięćdziesięciu (50) koron;

10. Michałowi Myślukowi, byłemu nauczycielowi, w kwocie stu (100) koron;

11. Jędrzejowi Nowakowi, byłemu nauczycielowi, w kwocie dwustu (200) koron;

12. Maryi Szwakowej, wdowie po nauczycielu, w kwocie dwustu (200) koron;

13. Józefie Zgłobiszowej, nauczycielce i wdowie po nauczycielu, w kwocie dwustu (200) koron;

14. Albinie Dowosserowej, wdowie po nauczycielu, w kwocie dwustu (200) koron;

15. Julii Hołubowiczowej, wdowie po nauczycielu, w kwocie stu (100) koron;

16. Maryi Giertowskiej, wdowie po nauczycielu, w kwocie stu (100) koron;

Sumę tych zasiłków, stanowiących kwotę 2.250 (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt) koron, wstawia Sejm do wydatków preliminarza budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1914.

Nad petycjami

Waleryana Janiszewskiego, Henryka Durdkiewicza, Stanisława Jakubowskiego, Józefa Jaworskiego, Filipa Ratycza, Józefa Sobolskiego, Edwarda Starzeckiego, Cyryla Załużnego, Jakóba Rottera, Piotra Reca, Alojzego Wanczury, Juliana Malczosa, Andrzeja Jabłońskiego, Ks. Karola Olbrychta, Sozonta Chodorowskiego, Prokopa Kocana, Władysława Łopuszańskiego, Jakóba Topolnickiego, Pawła Kornowy, Merkurego Pituleja, Michała Waclawskiego, Aleksandra Śmidowicza, Romualda Olszewskiego, Konstantego Palatyńskiego, Jana Hławatego, Ludwika Gorzki, Teona Malinki, ks. Szczepana Drzewickiego, Jana Bobrzeckiego, Jana Bilińskiego, Franciszka Bobińskiego, Jana Lisienieckiego, Eustachego Budzynowskiego, Jakóba Naływajki, Apolonii Gawlickiej, Konstancyi Palatyńskiej, Emilii Mochnackiej, Wandy Alsowej, Pauliny Antonowiczowej, Bronisławy Bassarowej, Włodzimierzy Dorykowej, Anny Giebułtowskiej, Konstancyi Lisickiej, Eweliny Roth, Olgi Strumińskiej, Modesty Szczęsnowiczówny, S. Felicjanki Bernardyny Samborskiej, Stefanii Poppe-

równy, Rozalii Drobkówny, Maryi Krauss, Genowefy Nowakowej, Ludwiku Hanulowej, Jana Remera, Maryi Rzepeckiej, Sylweryi Cholewowy, Zofii Gucwowej, Stanisławy Kozdrasowej, Bibianny Krasickiej, Katarzyny Kulczyckiej, Bronisławy Migdałowej, Antoniny Morawskiej, Anieli Pacześniowskiej, Jadwigi Panczakiewiczowej, Włodzimierza i Romana Sawkiewiczów, Agnieszki Szaraniewiczowej, Agaty Ferensiewiczowej, Heleny Twarogowej, Karoliny Wiśniewskiej, Joanny Rządzistej, Józefy Kijankowskiej, Maryi Deskurowej, Adeli Pfliegerówny, Wandy Bierzynskiej, Anieli Zimlerówny, Wandy Kalinowiczówny, Anieli Połomskiej, Karoliny Wilkuszewskiej, Ludwiku Koczurowej, Anieli Łękawskiej, Władysławy Zajączkowskiej, Ludmiły Wolańskiej, Heleny Milskiej, Olgi Fischer, Zofii Mściwujewskiej, Jadwigi Szyszkowskiej, Alojzy Drozdowej, Aleksandry Hulickiej, Pauliny Piniczewskiej, Franciszki Szczudłowskiej, Barbary Cyranowiczowej, Elchanana Hofmanna, Heleny Jaślarówny, Sabiny Chrzanowskiej, Emilii Rozumiłowskiej, Stanisława Matwija — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższych wniosków en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje :

9. Sprawozdanie komisji szkolnej w sprawie petycji gminy kr. wol. miasta Śniatyna o uwolnienie gminy od uiszczania dobrowolnego datku w kwocie 6.000 K na płace nauczycieli opłacanej.

Sprawozdawca p. Biesiadecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy król. wol. miasta Śniatyna odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, by w porozumieniu z Radą szkolną krajową, poczynił odpowiednie zarządzenia, by dobrowolne zobowiązanie gminy uiszczania kwoty 6.000 koron rocznie na płace nauczycieli zamienione zostało na ustawową prestację 9% od pojedynczych kontrybuentów uiszczających się mającą.

Wicemarszałek otwiera rozprawę i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Moysa.

Przemawia p. Witos i stawia następującą rezolucję :

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył projekt dotyczący zniesienia prestacyi szkolnych, opłacanych przez gminy wiejskie.

Przemawia p. Stapiński i stawia do wniosku komisji wniosek dodatkowy, który brzmi :

Równocześnie ze zwolnieniem innych gmin w kraju od takichże dobrowolnych zobowiązań.

Wicemarszałek poddaje poprawkę p. Stapińskiego do poparcia.

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Wicemarszałek poddaje do poparcia rezolucję p. Witosy, którą odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera rezolucję p. Witosy.

Wicemarszałek oznajmia, że rezolucję p. Witosy uznaje na mocy § 57. regulaminu sejmowego za wniosek samoistny i będzie go traktował regulaminowo wedle §§ 19 do 21.

Po zamknięciu rozprawy Wicemarszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Biesiadeckiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Biesiadecki i oświadcza się za odesłaniem

dotatkowego wniosku p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Izba przystępuje do głosowania i uchwała wniosek komisji, a w osobnym głosowaniu odesłanie wniosku p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Wicemarszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Badeni i tow. w sprawie pomocy dla pogorzalców w Kamionce strumiłowej.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1855/914.

Wniosek nagły

posła Badeni i tow. w sprawie pomocy dla pogorzalców w Kamionce strumiłowej.

Wysoki Sejmie!

W dniu 18. b. m. zniszczył pożar 12 zabudowań gospodarskich na przedmieściu lwowskim miasta Kamionka strumiłowa; wraz z budynkami zgorzały doszczętnie zapasy zboża i paszy, ruchomości i narzędzia rolnicze. Szkoda poniesiona przez pogorzalców została obliczoną doraźnie na 30.000 K, z tego pokryje asekuracja około 10.000 K. Zachodzi gwałtowna potrzeba udzielenia dotkniętym po tylu klęskach elementarnych jeszcze klęską pożogi, jak najspieszniejszej wydatnej pomocy przede wszystkim dla umożliwienia im zakupu paszy dla bydła.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy udzielić pogorzalcem miasta Kamionka strumiłowa wydatnej, doraźnej zapomogi z kredytu na rok 1914.

Wnioskodawca:

Badeni.

Krasicki, Serwatowski, W. Krzczunowicz, Maiss, J. Brunicki, St. Adam Stadnicki, Kasznica, Lubomirski, Cegielski, Niezabitowski, Petruszewicz, Laskowski,

Wł. Jaworski, Mycielski, A. Krzczunowicz.

Przemawia p. Badeni, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje wniosek nagły p. Siwuli i tow. w sprawie udzielenia przez c. k. Rząd pomocy ludności rolniczej, dotkniętej klęską powodzi i długotrwałymi deszczami w powiecie ropczyckim.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1856/914.

Wniosek nagły

posła Siwuli i tow. o udzielenie przez Rząd pomocy ludności rolniczej dotkniętej klęską powodzi i długotrwałymi deszczami w powiecie Ropczyckim.

Jak wiadomo w roku ubiegłym nawiedziła całą Galicyę a także i powiat Ropczycki długotrwała klęska deszczowa i wylew rzek Wisłoki i Wielopólki, wyrządzając dotkliwie straty w zbożu, ziemiopłodach i paszy. Wskutek ustawicznego deszczu i braku pogody pogniły siana i koniczyny, pierwszy i drugi pokos, żyta, pszenice, jęczmiona i owsy uległy zniszczeniu, albowiem słoma nadgniła do połowy, ziarno w $\frac{1}{2}$ części skiełkowało, wskutek czego obniżyła się jego wartość pożywnościowa a również i plenność o $\frac{1}{4}$ została zmniejszona; kartofle na niżej położonych gruntach wygniły na miejscu, w innych miejscach wygniły do połowy, ten sam los spotkał i inne ziemioplody.

Wskutek sześciokrotnego wylewu rzeki Wisłoki zostały zalane grunta i zupełnie zniszczone plony właścicieli nadbrzeżnych, tak iż tych plonów zupełnie nie zbierali, ponieważ pewną część prąd wody uniósł ze sobą, zaś resztę plonów woda zamuliła.

Nadmienić wypada, że rolnikom z Dębicy rzeka Wisłoka plony zabrała lub zamuliła na 72 morgach gruntu, toż samo w gminie Brzeźnicy na 100 morgach, taż sama rzeka wyrządziła wielkie szkody w gminach Pustków, Kędzierz, Straszecin z przysiółkiem Zawierzbie, Żyraków, Bobrowa i inne. Również przez wylewy rzeki Wielopólki ponieśli w plonach i sianokosach rolnicy z gmin Okonina, Checheł, Łopuchowy, Niedźwiady, Glinika, Rzegocina i Wielopola.

Ludności z gmin: Dębica, Brzeźnica, Straszecin i przysiółka Zawierzbie, mającej grunta nad rzeką Wisłoką, zagraża głód i nędza w najwyższym stopniu, ponieważ cały dorobek i żywność ich zamuliły lub uniosły fale tejże rzeki.

Z powodu nadgnicia siana i słomy zachodzi bardzo poważna obawa, że wskutek karmienia inwentarza nadgnią paszą, łatwo wytworzyć się mogą zarazy bydłce, a skutki tychże przynieść mogą nieobliczalne straty, jeśli c. k. Rząd nie pospieszy z natychmiastową, wydatną pomocą.

Pomoc ta powinna być daną przez udzielenie pieniężnych pożyczek bezprocentowych i długoterminowych, lub dostarczenie jarych zbóż, a również jęczmienia, owsa i kartofli bezpłatnie, do za-

siewów i sadzenia, zaś dla bydła otrąb, makuchów, soli i innych pasz treściwych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił wydatnej pomocy rolnikom w powiecie Ropczyckim, którzy wskutek wylewów rzek i długotrwałych deszczów straty ponieśli, i ażeby to uczynił w sposób w niniejszym wniosku podany.

Wnioskodawca:

Siwula.

Okoń, Łaskuda, Bernadzikowski, Tomaka, Bojko, Bardl, Stapiński, Potocki, Bosak, Serczyk, Długosz, Żardecki, Witos, Krężel.

Przemawia p. Siwula, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Wicemarszałek oznajmia, że Izba nie jest w komplecie, wobec czego nie może poddać pod głosowanie nagłości tego wniosku i zamyka posiedzenie, naczynając następne na środę dnia 25. lutego 1914 na godzinę 10. przed południem, a sekretarz p. Urbański odczytuje na jego polecenie porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. minut 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

8. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 25. lutego 1914 r.

Początek o godzinie 10. minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały, Stanisław Kasznica, Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie

Marszałek oznajmia, iż protokół szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół siódmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 25. lutego 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 1959, 1960, 1962, 1963, 1966, 1969—1972, 1976, 1980, 1988—1992, 1999, 2000.

Komisji szkolnej L. s. 1961, 1964, 1965, 1967, 1968, 1974, 1975, 1978, 1985, 1986, 1993, 1995—1997, 2007.

Komisji gospodarstwa kraj. L. s. 1973, 1987, 1994, 2005.

Komisji drogowej L. s. 1981, 2008.

Komisji przemysłowej L. s. 1998.

Komisji wodnej L. s. 1984.

Komisji zapomogowej L. s. 1977, 1979.

Po odczytaniu petycji L. s. 1984 Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację potoku Bereźniczki, przemawia p. Kurowiec, popierając tę petycję i wyrażając życzenie przydzielenia jej do komisji wodnej.

Marszałek oznajmia, że temu życzeniu stało się zadość.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1993 gminy Dubszara o zasiłek na budowę szkoły, przemawia p. Kurowiec, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom, jak wyżej.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Witos i prosi Marszałka o wywarcie wpływu na komisję bankową, aby jak najrychlej przedłoży-

ła Sejmowi wnioski w sprawie dalszej dotacji funduszu dla włości rentowych.

Marszałek oświadcza, że będzie w tej sprawie interweniował.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 80% (ośmdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego,

zakończony projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Brzozowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% (piećdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 87% (ośmdziesiąt siedem) od państwowych bezpośrednich podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Jaśle na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Jaśle zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% (pięćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 64% (sześćdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 63% (sześćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na

cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

7. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 81% (ośmdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba uchwała wniosek komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą

uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

8. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Myślenicach na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Myślenicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

9. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Pilźnie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w roku 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 82% (ośmdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z d. 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

10. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Rawie ruskiej na pobór w roku 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Rawie ruskiej zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51, pobierać w roku 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% (pięćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51, pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 63% (sześćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kraj. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

12. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Zbarażu na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Zbarażu zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51, pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

13. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich..

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51, pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 84% (ośmdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłącze-

niem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dn. 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

14. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56 $\frac{1}{2}$ % (pięćdziesiąt sześć i pół) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

15. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Repre-

zentacyi powiatowej w Podhajcach na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 105% (sto pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje ;

16. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Żydaczowie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Żydaczowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r.

1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 66% (sześćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10 grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

17. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia reprezentacyi powiatowej we Lwowie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej we Lwowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. na pobór w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe a mianowicie :

I. na rzecz powiatowego funduszu administracyjnego :

a) 5% (pięcioprocentowego) dodatku do podatku domowo - czynszowego,

b) 17% (siedmnastoprocentowego) dodatku do wszystkich innych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego.

II. na rzecz powiatowego funduszu drogowego:

a) 37% (trzydziestosiedmioprocentowego) dodatku do podatku domowozwznowego,

b) 49% (czterdziestodziecioprocentowego) dodatku do wszystkich innych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego,

a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

18. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Re-representacyi powiatowej w Skałacie na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-czytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Re-representacyi powiatowej w Skałacie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 54% (pięćdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, o to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić

do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

19. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Re-representacyi w Stryju na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-czytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Re-representacyi powiatowej w Stryju zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

20. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Re-representacyi powiatowej w Sokalu na pobór w r. 1914 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz od-czytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacyi powiatowej w Sokalu zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1914 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 57⁰/₀ (pięćdziesiąt siedm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, a to obok 18⁰/₀ dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba chwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

21. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Kołomyi na pobór opłat policyjnych od balów, koncertów, przedstawień teatralnych, widowisk i t. p. na rzecz funduszu ubogich miejscowych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony ./ projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... w przedmiocie zezwolenia gminie m. Kołomyi na pobór opłat policyjnych na rzecz funduszu ubogich miejscowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Gminie m. Kołomyji zezwala się pobierać na rzecz funduszu miejscowych

ubogich na przeciąg lat dziesięciu następujące opłaty policyjne :

1) Od każdego za opłatą wstępu urządzonego balu, pikniku lub od każdej za opłatą wstępu urządzonej zabawy z tańcami w lokalach publicznych, lub na ten cel wynajętych, opłatę stosownie do uznania Magistratu, wymierzoną według trzech klas: po dwanaście koron, ośm koron, lub cztery korony.

2) Od przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów, produkcji sztuk konnych, ogni sztucznych, produkcji prestydygatorskich, magicznych i t. p. za każde przedstawienie opłatę stosownie do ocenienia Magistratu według trzech klas: po dwanaście koron, ośm koron, lub cztery korony.

3) Od menażeryi, panoramy, kosmoramy, dioramy, ciemni optycznych, (camera obscura), fotoplastikonów, figurwoskowych lub innych gabinetów, opłatę w stosunku do ich jakości i stosownie do uznania Magistratu według trzech klas: po dwanaście koron, ośm koron, lub cztery korony za każdy tydzień, zaś po trzydzieści sześć koron, dwadzieścia cztery korony, lub dwanaście koron za każdy miesiąc.

4) Od panoram przenośnych (skrzynkowych) tudzież od arfistów i innych muzykantów i katarynkarzy zarobkujących po ulicach, placach i domach, tudzież w publicznych lokalach, opłatę po pięćdziesiąt halerzy do dwóch koron za każdy tydzień stosownie do uznania Magistratu.

5) Od produkcji muzycznych w lokalach publicznych t. j. w restauracjach, piwiarniach, kawiarniach i szynkowniach opłatę po jednej koronie za każdy wieczór.

Od produkcji muzycznych zaś ze śpiewkami (tingle-tangle, café concert, café chantant) lub z przedstawieniami teatralnemi połączonych, opłatę stosownie do uznania Magistratu wymierzono

ną, a to od dwóch do pięciu koron za każdy wieczór.

6) Magistratowi przysłuza prawo w wypadkach szczególnie uwzględnienia godnych, zwłaszcza przedsiębiorstwa o celach kulturalnych od przypadającej należytości w części lub w całości uwolnić.

Art. II.

Każde uszczuplenie dochodu funduszu miejscowych ubogich z powyższych opłat karaniem będzie grzywną przypadającą powyższemu funduszowi w wysokości dwu do pięciokrotnej uszczuplonej opłaty, a w razie niemożności ściągnięcia tej grzywny, aresztem w stosunku jednego dnia za każdych dziesięć koron grzywny.

Art. III.

Postępowanie karne w razie wykroczenia przeciw postanowieniom tej ustawy i orzekanie kar przysłuza Burmistrzowi miasta, względnie jego zastępcy.

Art. IV.

Pod względem odwołania się od zarządzeń co do poboru powyższych opłat, tudzież od orzeczeń karnych, obowiązują postanowienia ustawy z dnia 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24.

Art. V.

Ściąganie nałożonych kar odbywać się będzie w sposób przepisany § 4. patentu cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854 dz. p. p. Nr. 96.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

22. Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego, podwyższenia gwarancji kraju dla obligacyj komunalnych i kolejowych, jakoteż niektórych zmian statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Zgórski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

A.

a) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krajowej w takiej wysokości, jaka okaże się potrzebną na powiększenie kapitału zakładowego Banku krajowego o sumę trzydziestu pięciu milionów koron, t. j. do wysokości 50 (pięćdziesięciu) milionów koron.

Zrealizowanie tej pożyczki jednorazowe lub stopniowe, tudzież wszystkie warunki, wysokość jej oprocentowania, względnie oprocentowania obligów tej pożyczki, wogóle sposób jej zrealizowania pozostawia się decyzji Wydziału krajowego, powziętej w porozumieniu z Dyrekcją i Radą nadzorczą Banku krajowego.

b) Bank krajowy ma aż do umorzenia tej pożyczki tytułem zwrotu Funduszowi krajowemu dostarczać z bieżącego funduszu bankowego kwot na oprocentowanie i spłatę pożyczki.

c) Sejm upoważnia Wydział krajowy względnie Bank krajowy do uży-

skania od c. k. Rządu, a w miarę potrzeby od Rządów innych Państw, wszystkich przywilejów i uprawnień dla tej pożyczki, jakie ze względu na cel, miejsce i sposób realizacji pożyczki będą możliwe do uzyskania.

d) Sejm uchwała następujące zmiany statutu bankowego:

1. W § 1 al. 1 skreśla się wyrazy końcowe: „wynosić będzie 15 milionów koron“, natomiast dodaje się ustęp:

„wzrósł do 15 (piętnastu) milionów koron. Uchwałą z dnia przeznaczył Sejm krajowy fundusz dalszych trzydziestu pięciu milionów koron, skutkiem czego kapitał zakładowy Banku po zrealizowaniu powyższej uchwały sejmowej wynosić będzie pięćdziesiąt milionów koron (K 50,000.000)“.

2. W § 98 skreśla się końcowe zdanie: „Kapitał zakładowy składający się z kwoty jednego miliona złr. (dwóch milionów koron), którą kraj wyposażył dział bankowy i z kwot przekazywanych na pomnożenie kapitału zakładowego w myśl § 101 lit. a statutu“, natomiast dodaje się słowa:

„Kapitał zakładowy, wynoszący pięćdziesiąt milionów koron (§ 1 i § 101 lit. a statutu)“.

3. W § 101 lit. a i w § 102 al. 1 w miejsce słów „piętnastu milionów“ wstawia się słowa: „pięćdziesięciu milionów“.

B.

I. Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych Banku krajowego pierwszej i następnych emisji aż do dalszej wysokości stu milionów koron imiennej wartości, czyli razem z dotychczas przyjętą gwarancją do wysokości dwustu milionów koron imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacji komunalnych poręczają w pierwszym rzędzie wierzytel-

ności Banku krajowego, pochodzące z pożyczek komunalnych, specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacji komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero, o ileby wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacji komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancja kraju.

II. Sejm uchyla postanowienia § 3 B., ostatnie trzy zdania statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała je w osnowie następującej:

„Wszystkie obligacje komunalne wszelkich emisji, będące równocześnie w obiegu nie mogą łącznie przekraczać sumy K 200,000.000 (dwieście milionów koron) imiennej wartości“.

„Do emisji obligacji komunalnych ponad powyższą sumę potrzebnem jest zezwolenie c. k. Rządu“.

„Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych pierwszej i następnych emisji, aż do łącznej wysokości dwustu milionów koron imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacji komunalnych poręczają w pierwszym rzędzie wierzytelności Banku, pochodzące z pożyczek komunalnych, dalej specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacji komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero, o ileby wyżej wymienione fundusze nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacji komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancja kraju“.

III. Sejm uchyla § 50 statutu Banku krajowego w obecnym brzmieniu „Obligacje komunalne będą opiewały na 100 złr. (200 K) lub wyższe przez 200 podzielne kwoty“ i uchwała go w osnowie następującej:

„Przepisy szczegółowe o emisjach, seryach, imiennej wartości sztuk, wal-

cie, okresie umorzenia i stopie procentowej obligacji komunalnych wyda Wydział krajowy na przedstawienie Dyrekcyi i po wysłuchaniu Rady nadzorczej“.

C.

Sejm uchyla postanowienia § 3 C) alinea druga wiersz trzeci z góry i alinea czwarta statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała je w osnowie następującej:

§ 3 C) alinea druga wiersz trzeci z góry: „Wszystkie obligacje kolejowe, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty 100,000.000 (sto milionów koron) imiennej wartości“.

§ 3 C) alinea czwarta: „Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań wypływających z wydania obligacji kolejowych aż do wysokości imiennej wart. 100,000.000 K (stu milionów koron) w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału poręczają w pierwszym rzędzie wierzytelności Banku krajowego, pochodzące z pożyczek udzielonych w obligacjach kolejowych, jakoteż nabyte w myśl § 64 lit. b walory kolejowe, specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacji kolejowych (§ 76), następnie cały majątek Banku krajowego (§ 67), a dopiero wówczas i o tyle, o ileby rzeczony aktywa na pokrycie w mowie będących zobowiązań nie wystarczały, wchodzi w zastosowanie gwarancja kraju“.

Sejm uchyla § 81 statutu Banku krajowego w obecnym brzmieniu „Obligacje kolejowe będą opiewały na 50 zlr. (100 K) lub wyższe przez 100 podzielne kwoty“ i uchwała go w osnowie następującej:

„Przepisy szczegółowe o emisjach, seryach, imiennej wartości sztuk, walucie, okresie umorzenia i stopie procentowej obligacji kolejowych wyda Wydział krajowy na przedstawienie Dyrekcyi i po wysłuchaniu Rady nadzorczej“.

D.

I) Zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem i opłatę odsetek od tychże wkładek, poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przede wszystkim Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie aż do wysokości stu milionów koron (100,000.000) gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

II. Sejm uchyla postanowienia § 89 ustęp drugi i czwarty statutu Banku krajowego w dotychczasowym brzmieniu i uchwała, iż te postanowienia mają odtąd brzmieć, jak następuje:

§ 89 ustęp 2.: „Najniższa wkładka wynosić może 10 K, a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłymi odsetkami nie może przenosić sumy stu milionów koron“.

§ 89 ustęp 4.: „Zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek od tychże poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przede wszystkim Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsydarnie) aż do wysokości 100,000.000 K (stu milionów koron) gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy“.

Sejm uchyla § 90 ustęp drugi statutu Banku krajowego w obecnym brzmieniu: „Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić sumy czterech milionów koron“, a uchwała, iż ma on brzmieć odtąd:

„Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić sumy dziesięciu milionów koron“.

E.

Sejm uchyla w § 101 statutu Banku krajowego następujące dwa ustępy:

„c) w 30% na utworzenie funduszu rezerwowego w celu pokrycia możebnych strat“.

„Fundusz rezerwowy wymieniony pod c) służy w równej mierze dla wszystkich oddziałów bankowych“

i w miejsce skreślonych ustępów uchwała następujące postanowienia:

„c) reszta zysków będzie obracaną w sposób następujący:

Co najmniej $\frac{1}{6}$ (tej reszty) użytą będzie na dotację ogólnego funduszu rezerwowego, celem pokrywania możebnych strat wogóle i to tak długo, dopóki wysokość ogólnego funduszu rezerwowego nie osiągnie 20% każdorazowego kapitału zakładowego Banku krajowego; pozostała zaś reszta służyć będzie częściowo na dotację następujących specjalnych funduszy rezerwowych, celem wyłącznego pokrywania poniesionych lub spodziewanych strat:

1. Funduszu strat kursowych przy papierach własnej emisji.

2. Funduszu strat w dziale wekslowym.

3. Funduszu strat w dziale kredytów w rachunkach bieżących.

4. Funduszu strat w dziale pożyczek hipotecznych.

5. Funduszu strat w dziale pożyczek komunalnych.

6. Funduszu strat w dziale pożyczek kolejowych.

7. Funduszu strat w dziale pożyczek gotówkowych,

a częściowo na dotację funduszu emerytalnego dla dyrektorów, urzędników i służb Banku krajowego.

Wysokość dotacji każdego z powyższych specjalnych funduszy strat oraz funduszu emerytalnego, z których każdy będzie oddzielnie księgowany, bilansowany i kontrolowany, oznaczać będzie corocznie stosownie do rzeczy-

wistej potrzeby na wniosek Dyrekcyi Rada nadzorcza“.

Sejm uchwała zmianę § 98 statutu Banku krajowego w tym kierunku, iż w miejsce słów: „odpowiada fundusz rezerwowy, utworzyć się mający“, wstawia się słowa: „odpowiadają fundusze rezerwowe utworzyć się mające“.

W ten sposób po uchwaleniu zmian § 98 statutu, będzie § 98 opiewał:

§ 98. Za zobowiązania Banku krajowego, wypływające z interesów bankowych (§ 3 ustęp D) odpowiadają przedewszystkiem fundusze rezerwowe, utworzyć się mające w myśl postanowień § 101 lit. C statutu, następnie zaś kapitał zakładowy, wynoszący pięćdziesiąt milionów koron (§ 1 ustęp drugi i § 101 lit. a statutu)“.

F.

Sejm krajowy uchwała następującą zmianę § 110 statutu Banku krajowego:

w al. 1. opuszcza się wyrazy: „i 4 zastępców“: a na końcu dodaje się: „wedle klucza narodowościowego, ustanowionego w statucie krajowym“.

al. 2. ma brzmieć: „Dla każdego członka Rady nadzorczej wybiera Sejm krajowy na przedstawienie Wydziału krajowego, wedle klucza narodowościowego, ustanowionego w statucie krajowym zastępcę, który w razie niemożności urzędowania członka, którego zastępuje, obejmuje jego zastępstwo, a w razie ustąpienia w jego miejsce stale wstępuje“.

al. 2 bez zmiany, jako al. 3.

al. 3 bez zmiany, jako al. 4.

al. 4 bez zmiany, jako al. 5.

w al. 5, jako al. 6 po słowach: „z pomiędzy członków Rady nadzorczej“ wstawić słowa: „i ich zastępców“.

al. 6 odpada.

al. 7 bez zmiany, jako al. 7.

cie, okresie umorzenia i stopie procentowej obligacji komunalnych wyda Wydział krajowy na przedstawienie Dyrekcyi i po wysłuchaniu Rady nadzorczej“.

C.

Sejm uchyla postanowienia § 3 C) alinea druga wiersz trzeci z góry i alinea czwarta statutu Banku krajowego w osnowie obecnie obowiązującej i uchwała je w osnowie następującej:

§ 3 C) alinea druga wiersz trzeci z góry: „Wszystkie obligacje kolejowe, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty 100,000.000 (sto milionów koron) imiennej wartości“.

§ 3 C) alinea czwarta: „Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań wypływających z wydania obligacji kolejowych aż do wysokości imiennej wart. 100,000.000 K (stu milionów koron) w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału poręczają w pierwszym rzędzie wierzytelności Banku krajowego, pochodzące z pożyczek udzielonych w obligacjach kolejowych, jakoteż nabyte w myśl § 64 lit. b walory kolejowe, specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacji kolejowych (§ 76), następnie cały majątek Banku krajowego (§ 67), a dopiero wówczas i o tyle, o ileby rzeczony aktywa na pokrycie w mowie będących zobowiązań nie wystarczały, wchodzi w zastosowanie gwarancja kraju“.

Sejm uchyla § 81 statutu Banku krajowego w obecnym brzmieniu „Obligacje kolejowe będą opiewały na 50 zlr. (100 K) lub wyższe przez 100 podzielne kwoty“ i uchwała go w osnowie następującej:

„Przepisy szczegółowe o emisjach, seryach, imiennej wartości sztuk, walucie, okresie umorzenia i stopie procentowej obligacji kolejowych wyda Wydział krajowy na przedstawienie Dyrekcyi i po wysłuchaniu Rady nadzorczej“.

D.

I) Zwrot wkładek oszczędności, lokowanych w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim i opłatę odsetek od tychże wkładek, poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przede wszystkim Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie aż do wysokości stu milionów koron (100,000.000) gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy.

II Sejm uchyla postanowienia § 89 ustęp drugi i czwarty statutu Banku krajowego w dotychczasowym brzmieniu i uchwała, iż te postanowienia mają odtąd brzmieć, jak następuje:

§ 89 ustęp 2.: „Najniższa wkładka wynosić może 10 K, a ogólna suma wkładek oszczędności łącznie z zapadłymi odsetkami nie może przenosić sumy stu milionów koron“.

§ 89 ustęp 4.: „Zwrot wkładek oszczędności i opłatę odsetek od tychże poręcza posiadaczom książeczek wkładkowych przede wszystkim Bank krajowy swojemi aktywami i funduszem rezerwowym, a w dalszym rzędzie (subsydarnie) aż do wysokości 100,000.000 K (stu milionów koron) gwarantuje te wypłaty fundusz krajowy“.

Sejm uchyla § 90 ustęp drugi statutu Banku krajowego w obecnym brzmieniu: „Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić sumy czterech milionów koron“, a uchwała, iż ma on brzmieć odtąd:

„Ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić sumy dziesięciu milionów koron“.

E.

Sejm uchyla w § 101 statutu Banku krajowego następujące dwa ustępy:

„c) w 30% na utworzenie funduszu rezerwowego w celu pokrycia możebnych strat“.

„Fundusz rezerwowy wymieniony pod c) służy w równej mierze dla wszystkich oddziałów bankowych“

i w miejsce skreślonych ustępów uchwała następujące postanowienia:

„c) reszta zysków będzie obracaną w sposób następujący:

Co najmniej $\frac{1}{6}$ (tej reszty) użytą będzie na dotację ogólnego funduszu rezerwowego, celem pokrywania możebnych strat wogóle i to tak długo, dopóki wysokość ogólnego funduszu rezerwowego nie osiągnie 20% każdorazowego kapitału zakładowego Banku krajowego; pozostała zaś reszta służyć będzie częściowo na dotację następujących specjalnych funduszy rezerwowych, celem wyłącznego pokrywania poniesionych lub spodziewanych strat:

1. Funduszu strat kursowych przy Papierach własnej emisji.

2. Funduszu strat w dziale wekslowym.

3. Funduszu strat w dziale kredytów w rachunkach bieżących.

4. Funduszu strat w dziale pożyczek hipotecznych.

5. Funduszu strat w dziale pożyczek komunalnych.

6. Funduszu strat w dziale pożyczek kolejowych.

7. Funduszu strat w dziale pożyczek gotówkowych,

a częściowo na dotację funduszu emerytalnego dla dyrektorów, urzędników i sług Banku krajowego.

Wysokość dotacji każdego z powyższych specjalnych funduszy strat oraz funduszu emerytalnego, z których każdy będzie oddzielnie księgowany, bilansowany i kontrolowany, oznaczać będzie corocznie stosownie do rzeczy-

wistej potrzeby na wniosek Dyrekcyi Rada nadzorcza“.

Sejm uchwała zmianę § 98 statutu Banku krajowego w tym kierunku, iż w miejsce słów: „odpowiada fundusz rezerwowy, utworzyć się mający“, wstawia się słowa: „odpowiadają fundusze rezerwowe utworzyć się mające“.

W ten sposób po uchwaleniu zmian § 98 statutu, będzie § 98 opiewał:

„§ 98. Za zobowiązania Banku krajowego, wypływające z interesów bankowych (§ 3 ustęp D) odpowiadają przede wszystkim fundusze rezerwowe, utworzyć się mające w myśl postanowień § 101 lit. C statutu, następnie zaś kapitał zakładowy, wynoszący pięćdziesiąt milionów koron (§ 1 ustęp drugi i § 101 lit. a statutu)“.

F.

Sejm krajowy uchwała następującą zmianę § 110 statutu Banku krajowego:

w al. 1. opuszcza się wyrazy: „i 4 zastępców“: a na końcu dodaje się: „wedle klucza narodowościowego, ustanowionego w statucie krajowym“.

al. 2. ma brzmieć: „Dla każdego członka Rady nadzorczej wybiera Sejm krajowy na przedstawienie Wydziału krajowego, wedle klucza narodowościowego, ustanowionego w statucie krajowym zastępcę, który w razie niemożności urzędowania członka, którego zastępuje, obejmuje jego zastępstwo, a w razie ustąpienia w jego miejsce stale wstępuje“.

al. 2 bez zmiany, jako al. 3.

al. 3 bez zmiany, jako al. 4.

al. 4 bez zmiany, jako al. 5.

w al. 5, jako al. 6 po słowach: „z pomiędzy członków Rady nadzorczej“ wstawić słowa: „i ich zastępców“.

al. 6 odpada.

al. 7 bez zmiany, jako al. 7.

w al. 8 jako al. 8 zmienia się wyraz: „na powrót“ na wyraz: „ponownie“.

al. 9 jak następuje: „Członkowie Rady nadzorczej, Dyrektorowie, Komisarz rządowy i Komisarz krajowy nie mogą korzystać z kredytu osobistego w Banku krajowym“.

G.

Sejm uchwała: w § 1. statutu Banku krajowego wstawia się po słowach „Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“ słowa: „Банк краєвий Королівства Галичини і Володимирії з Великим Князівством Краківским“.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Baczyńskiemu.

Przemawia p. Baczyński.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia p. Maryewski.

Marszałek udziela głosu p. Bardłowi.

Przemawia p. Bardel.

Po zamknięciu dyskusyi przemawia sprawozdawca p. Zgórski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wszystkich wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji ad A, B, C, D, E, F, G en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji ad A, B, C, D, E, F, G en bloc, które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwał

ad A, B, C i D, uchwała Izba powyższe cztery uchwały (A, B, C, D) w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

23. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanych obszarów dworskich w Bednarówce ad Majdan średni i w Mołodyłowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska, oraz włączenia tej nowej gminy do powiatu autonomicznego i politycznego Tłumacz, tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego.

Następuje:

24. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Oleksice.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółków Oleksice stare i Jaroszyce ze związku gminy Komarów, powiatu stryjskiego i utworzeniu z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Oleksice.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółki Oleksice stare i Jaroszyce, powiatu stryjskiego, wyłącza się z związku gminy Komarów i tworzy się

z nich samoistną gminę administracyjną pod nazwą Oleksice.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Komarowie rozwiązana, a natomiast mają być zarządzane i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Komarowie i Oleksicach.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

25. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Wygłanowice ze związku gminy administracyjnej Chochorowice i wcielenia do gminy Stadło.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Wygłanowice ze związku gminy Chochorowice, powiatu nowosądeckiego i wcielenia do gminy Stadło.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Wygłanowice w powiecie nowosądeckim wyłącza się ze związku gminy administracyjnej Chochorowice i wciela się do gminy administracyjnej Stadło tegoż samego powiatu.

Art. II.

Do trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszej ustawy mają być Rady gminne w Chochorowicach i w Stadle rozwiązane i mają być przeprowadzone nowe wybory do Rad gminnych w obydwu tych gminach.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

26. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia

z przysiółka Wulka łamana samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Wulka łamana ze związku gminy Brzyska Wola, pow. Łańcut i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Wulka łamana wyłącza się ze związku gminy Brzyska Wola powiatu Łańcut i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Kapitały gminne, będące wspólną własnością obu tych miejscowości, mają być rozdzielone między obie gminy w stosunku do opłacanych w tych gminach podatków bezpośrednich.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Brzyskiej Woli rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Brzyskiej Woli i Wulce łamanej.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

27. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Marszałek usuwa powyższą sprawę z porządku dziennego.

Następuje:

28. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółków Łęki i Bulina ze związku gminy Trzemeśnia i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Łęki z Buliną.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółków Łęki i Bulina ze związku gminy Trzemeśnia, powiatu Myślenice i utworzeniu z nich samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Łęki z Buliną”.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółki Łęki i Bulina wyłącza się ze związku gminy Trzemeśnia, powiatu Mysłenice i tworzy się z nich samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Łęki z Buliną“.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być Rada gminna w Trzemeśni rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Trzemeśni i w Łękałh z Buliną.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

29. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z Bielanki ad Sieniawa samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Bielanka ze związku gminy Sieniawa, powiatu Nowy Targ i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Bielanka.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Bielanka wyłącza się ze związku Sieniawa, powiat Nowy Targ i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Bielanka.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Sieniawie rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Sieniawie i Bielance.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje ;

30. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z przysiółka Belna ad Biecz samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Belny ze związku gminy Biecz powiatu gorlickiego i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Belna wyłącza się ze związku gminy Biecz powiatu gorlickiego i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ma być rozwiązana dotychczasowa Rada gminna w Bieczu, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rad gminnych w Bieczu i Belnej.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

31. Sprawozdanie komisji drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia dróg.

Sprawozdawca p. Urbański, uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje po myśli ustępu pierwszego § 2. ustawy drogowej z dn. 10. grudnia 1907, Dz. u. kr. Nr. 155, następujące drogi za krajowe:

1. Drogę Międzybrodzką w obrębie powiatu bialskiego i żywieckiego na długości 18·2 km.

2. Drogę Biała - Skawice - Zawoje w obrębie powiatu myślenickiego na długości 16 km.

3. Drogę Pilzno-Radomyśl w obrębie powiatu mieleckiego i pilzneńskiego na długości 31·2 km.

4. Drogę Jarosław-Pruchnik w obrębie powiatu jarosławskiego na długości 5 km.

5. Drogę Sądowa Wisznia-Sambor w obrębie powiatu mościskiego na długości 9 km.

6. Drogę Hermanowice - Sambor w obrębie powiatu samborskiego na długości 6 km.

7. Drogę Dachnów-Niemirów-Do-brosin w obrębie powiatu rawskiego i jaworowskiego na długości 12'6 km.

8. Drogę Kamionka strumiłowa-Dzi-bułki w obrębie powiatu kamioneckiego i żółkiewskiego na długości 20 km.

9. Drogę Ustrzyki-Iutowiska w o-b rębie powiatu liskiego na długości 10 km.

10. Drogę Kosów-Jasionów górny w obrębie powiatu kosowskiego na dłu-gości 4 km.

11. Drogę Krystynopol-Brody w o-b rębie powiatu sokalskiego i kamione-ckiego na długości 5 km.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajo-wemu :

a) ażeby z rokiem 1914 powyższe drogi objął w administrację kraju ;

b) objęcie poszczególnej drogi na- stąpi na podstawie szczegółowego przez Wydział powiatowy przedłożonego in- wentarza, obejmującego całą własność ruchomą i nieruchomą funduszu drogi w określeniu zawartem w § 74. ustawy z dnia 5. października 1907 Dz. ust. kr. Nr. 130, przyczem własność nierucho- ma winna być ograniczoną stałymi zna- kami ;

c) drogi obejmowane w zarząd kraju winny się znajdować w stanie należytej normalnej konserwacji ;

d) przed objęciem poszczególnych dróg w zarząd kraju winny odnośnie Reprezentacye powiatowe przyjąć w for- mie aktu notaryalnego, zeznanego na

podstawie uchwały Rady powiatowej obowiązek należytego uporządkowania najdalej w przeciągu lat dziesięciu wła- snym kosztem i staraniem stanu wła- sności ukrajowionej drogi, oraz pełną odpowiedzialność tak wobec stron in- teresowanych jak i funduszu krajowego za wszelkie zobowiązania powiatu i pre- tensye stron trzecich z powodu zajęcia na cele drogowe nieruchomości lub ru- chomej własności, oraz za wszelkie na- leżytości z tytułu robót drogowych przedsiębranych przed objęciem drogi w zarząd kraju.

Marszałek otwiera rozprawę ogól- ną i udziela głosu p. Kurowcowi.

Przemawia p. Kurowiec i stawia następującą rezolucję :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby wziął pod uwagę ukrajowienie drogi Ka- łusz-Zurawno powiat Kałusz t. j. drogi z Kałusza do granicy żurawieńskiego powiatu 20 km w projekcie mającym się przedłożyć na rok 1915.

Marszałek udziela głosu p. Tersza- kowcowi.

Przemawia p. Terszakowiec i sta- wia następujące rezolucyje :

1. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy ukrajowieniu dróg, trakto- wał równomiernie wschodnią i zacho- dnią Galicyę i to tak pod względem długości jak i kosztów utrzymania, bio- rąc za podstawę obszar wschodniej Ga- licyi obejmującej $\frac{2}{3}$ części w stosunku do zachodniej części kraju, obejmującej $\frac{1}{3}$ część obszaru całego kraju.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby wydatnie przyczynił się do budowy drogi dojazdowej do szkoły rolniczej „Proświty“ w Miłowaniu.

Marszałek udziela głosu p. Zamor- skiemu.

Przemawia p. Zamorski i stawia następującą rezolucję :

Wzywa się c. k. Rząd, aby ze względu na długoletnie zaniedbanie kraju ze strony rządu centralnego i w uwzględnieniu dzisiejszego opłakanego stanu Galicyi, wywołanego przez klęski elementarne i przesilenie wojenne, przyszedł krajowi w pomoc i przez udzielenie większej wydatnej subwencji ułatwił krajowi przejęcie większej ilości dróg powiatowych w swój zarząd, a tem samem ułatwił powiatom budowanie nowych dróg murowanych.

Marszałek udziela głosu p. Okoniowi.

Przemawia p. Okoń i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy obecnem ukrajowieniu dróg powiatowych, równomiernie traktował zachodnią część kraju jak wschodnią, a nie krzywdził jej, a zwłaszcza raczył ukrajowić szybko drogi powiatowe: Krosno-Rzeszów-Kolbuszowa.

Marszałek udziela głosu p. Stanisławowi Dąbskiemu.

Przemawia p. Stanisław Dąbski. Marszałek udziela głosu p. Lisiewiczowi.

Przemawia p. Lisiewicz i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dalszy program ukrajowienia dróg na lata od r. 1915 począwszy, rozszerzył i w tym celu stosowne wnioski przedłożył.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy sposobności ukrajowienia dróg w znaczniejszej niż dotychczas mierze uwzględniał potrzeby komunikacyjne powiatu i miasta Lwowa, jako stolicy kraju.

Marszałek oznajmia, że przystępuje obecnie do zamknięcia posiedzenia, naczynia następne na czwartek dnia 26. lutego 1914 godz. 10¹/₂ przed południem i zawiadamia, że porządek dzienny następnego posiedzenia zostanie podany do wiadomości w drodze pisemnej.

Koniec posiedzenia godzina 2 po południu.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Kasznica w. r.

Protokół

9. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 26. lutego 1914 r.

Początek o godzinie 11 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół ósmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż udzielił ośmiodniowego urlopu p. Kasznicy, który złożył mandat do komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 26. lutego 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2020, 2022, 2024, 2026, 2027, 2028, 2029, 2033, 2041, 2042, 2043, 2051, 2057, 2059, 2062, 2064, 2065, 2066, 2068, 2069, 2071, 2072.

Komisji szkolnej L. s. 2019, 2021, 2023, 2030, 2034, 2036, 2040, 2045, 2046,

2047, 2048, 2050, 2052, 2055, 2056, 2060, 2070.

Komisji administracyjnej L. s. 2025, 2058, 2067.

Komisji prawniczej L. s. 2035.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s. 2037, 2038.

Komisji drogowej L. s. 2063, 2076.

Komisji kolejowej L. s. 2039.

Komisji sanitarnej L. s. 2074.

Komisji zapomogowej L. s. 2044, 2049, 2054, 2061.

Po odczytaniu petycji L. s. 2054 Naczelników gmin powiatu Pilzneńskiego w sprawie pomocy dla powiatu pilzneńskiego z powodu klęsk elementarnych, przemawia p. Krężel, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2059, grecko-katolickiego Urzędu parafialnego w Złoczowie o subwencyę na restauracyę cerkwi św. Mikołaja, przemawia p. Wanio, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

L. s. 2083/914.

Wniosek nagły

posła Krężła i tow. w sprawie rozpoczęcia robót publicznych przy budowie szkół, dróg i t. d. w powiecie pilzneńskim.

Z uwagi, że ogrom klęsk gospodarczych, jakie nawiedziły nasz kraj, spowodowały ogromną nędzę, przed którą ludność tłumnie emigruje za zarobkami za granicę, by w ten sposób uchronić się od głodu; zważywszy, że klęska ta na równi z całym krajem nawiedziła powiat pilzneński, który nie mając fabryk ani żadnego przemysłu, nie może dostarczyć swoim mieszkańcom sposobności do zarobkowania, państwo i kraj winno tu przyjść z pomocą, przez rozpoczęcie niezwłocznie robót publicznych. Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by niezwłocznie przystąpił do rozpoczęcia robót publicznych przy budowie szkół, dróg, mostów, melioracji w gminach pow. pilzneńskiego.

Wnioskodawca:
Krężel.

Okoń, Tomaka, Górkiewicz, Serczyk, Siwula, Witos, Lisiewicz, Bardl, Bosak, Kędzior, Łaskuda, Bojko, Biały, Zamorski.

L. s. 2161/914.

Wniosek nagły

p. Bandrowskiego i tow.

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by bezzwłocznie przedłożyła dal-

sze sprawozdanie po myśli uchwały sejmowej z dnia 5. listopada 1908, obejmujące przedłożenie co do założenia nowych szkół średnich z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości.

Wnioskodawca:
Bandrowski.

Laskowski, Cieński, Badeni, Długosz, Bojko, Witos, German, Cegielski, Koziebrodzki, Srokowski, Michalik, Halban, St. Tarnowski, Adam, Biesiadecki, Starzyński, Zamorski, Baczyński, Mankuch.

L. s. 2084/1914.

We Lwowie, 26. lutego 1914.

Wniosek

posła Tomaki i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uchwała regulację i osuszenie nadbrzeżnych gruntów rzeki Przerwy wpadającej do Wisłoka w powiecie rzeszowskim w okolicy gmin Przybyśzówki i Staromieścia i poleca Wydziałowi krajowemu, aby regulację tę jak najszybciej przeprowadził.

Wnioskodawca:
Tomaka.

Głapiński, Pilch, Maciuszek, Riedl, Wójcicki, Jabłoński, Adam Neumann, Górkiewicz, Schmidt, Zaremba, Michalik, Wolanin, Zamorski, Bednarski.

L. s. 2085/1914.

We Lwowie, 26. lutego 1914.

Wniosek

posła Dra Bardla i tow. w sprawie uregulowania i obwałowania rzeczki Wilgi w powiecie politycznym Podgórze.

Wysoki Sejmie!

Rzeczka Wilga wpadająca do Wisły na terytorium miasta Krakowa,

w dzielnicy Ludwinów jest prawdziwą plagą nadbrzeżnych mieszkańców, zwłaszcza włościan zamieszkałych w powiecie politycznym Podgórze.

Każda większa ulewa, lub kilkuniedniowy deszcz, powoduje wylew tej rzeczki kręcącej się w nieuregulowanym korycie.

Ziemia w pobliżu miast wielkich i jej plony są jedynym źródłem utrzymania dla wielu rodzin, które prawie corocznie tracą owoce swej ciężkiej pracy wskutek niespodziewanego wylewu, któremu zresztą zapobiedz nie są w stanie.

Wobec tego zatem, że rozchodzi się tutaj niemal o miasto stołeczne naszego kraju i o mieszkańców sąsiedniego powiatu politycznego podgórskiego,

podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby niezwłocznie przystąpił do uregulowania biegu i obwałowania rzeki Wilgi w powiecie Podgórze.

Wnioskodawca :
Bardl.

Okoń, Witos, Łaskuda, Bosak, Górkiewicz, Stapiński, Maryewski, Krężel, Serczyk, Siwula, Bojko, Biały, Maciuszek, Długosz.

L. s. 2086/914.

We Lwowie, 26. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra Bardla i tow. w sprawie zmiany ustawy o pensjach wdowich i sierocych po nauczycielach ludowych.

Wysoki Sejmie !

Wedle art. 52. ustawy z 11. czerewca 1905 Nr. 73 Dz. u. kr. normującej prawne stosunki nauczycieli ludowych jest w ustępie ostatnim przepis, że sie-

roty po nauczycielu i nauczycielce mają pobierać pensję sierocińską po 120 K rocznie, jednak wszystkie sieroty nie mogą otrzymać razem więcej niż 400 Kor.

Przepis ten jest niesprawiedliwy, gdyż daje liche zaopatrzenie zaledwie trojga dzieciom sierotom po nauczycielu i nauczycielce, resztę zaś dzieci od wszelkiego zaopatrzenia wyklucza.

Wobec tego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić ;

Przepis § 52. ustawy o nauczycielach ludowych ustęp ostatni zmienia się w ten sposób, iż się z niego zdanie „a do kwoty 400 koron najwyżej na wszystkie dzieci razem“ opuszcza.

Wnioskodawca :
Bardl.

Długosz, Łaskuda, Okoń, Górkiewicz, Maciuszek, Biały, Bosak, Siwula, Stapiński, Kędzior, Krężel, Serczyk, Witos, Bojko.

L. s. 2.087/914.

We Lwowie, 26. lutego 1914.

W n i o s e k

p. Józefa Maciuszka i tow. w celu udzielenia doraźnej pomocy ludności wiejskiej w gminach Podegrodzie, Mostki, Stadło, Podrzecze, Świniarsko, powiatu Nowy Sącz.

Wysoki Sejmie !

Zważywszy, że mieszkańcy tych wiosek mają grunta leżące ponad rzeką Dunajec, na której c. k. Rząd prowadzi regulację, a fatalna regulacja tej rzeki spowodowała wyparcie wody z koryta i zatopienie gruntów nadbrzeżnych tak dalece, że woda zamuliła całkiem zbiorry, zabierając kopy ze sianem a niektóre domy zalała i zamuliła mieszkania,

podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przyszedł z doraźną pomocą ludności w gminie Podegrodzie, Mostki, Stadło, Podrzecze, Świniarsko powiatu Nowy Sącz, kłeską elementarną dotkniętych i wyasygnował tytułem zapomogi 5.000 K na zakupno zasiewów i na zakupno paszy dla inwentarza.

Wnioskodawca:
Maciuszek.

Kreżel, Serczyk, Okoń, Górkiewicz, Wójcicki, Tomaka, Jabłoński, Schmidt, Pilch, Michalik, Riedl, Zamorski, Zaremba, Bardl.

L. s. 2.088/914.

We Lwowie, 26. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Stapińskiego i tow. o upaństwowienie gimnazjum prywatnego w Strzyżowie.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przystąpił natychmiast do upaństwowienia prywatnego gimnazjum w Strzyżowie.

Wnioskodawca:
Stapiński.

Bosak, Górkiewicz, Okoń, Kleski, German, Rutowski, Loewenstein, Lisiewicz, Rittel, Jahl, Zgórski, Bernadzikowski, Misiński, Aschkenase.

L. s. 2.089/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Zamorskiego do c. k. Rządu w sprawie niszczenia lasów na choinki.

W okolicach nadgranicznych, zachodnich, a szczególnie w górach pojawiają się co roku przed Bożem Narodzeniem gromady agentów pruskich, celem zakupna jodełek na t. zw. Christbaum. Tysiącami wywożą najokazalsze drzewka ze wszystkich stacyi kolejowych od Sącza do Bielska, a nikt nie

wglądnie w sposoby, jakimi te drzewka zdobywają. Tymczasem już samo wycinanie młodników jest wykroczeniem przeciw zasadom racjonalnej gospodarki lasowej, na choinkę bowiem nadaje się tylko drzewko proste, zdrowe, z całym normalnie rozwiniętym wierzchołkiem, oraz z doskonale rozrośniętą koroną. Jeżeli zatem drzewko mogło się tak rozwinąć, jak zwyczaj choinkowy wymaga, to już mamy dowód, że rośło w należytej odległości od innych, czyli było materiałem na hodowanie, a nie na przecinkę. Wyrębuje się zatem najlepsze okazy, mające wszelkie warunki tak w sobie jak w otoczeniu do należytego rozwoju, a wyrębuje się ku wielkiej szkodzie kultury lasowej tak bardzo w naszym kraju zaniedbanej.

To byłaby pierwsza szkoda, wynikająca z masowego dostarczania choinek do Niemiec. Druga wypływa ze sposobu, w jaki niemieccy agenci przychodzą w posiadanie tych drzewek. Kupują je bardzo rzadko. Agenci pruscy podmawiają chłopców, zwłaszcza takich, którzy byli w Prusiech na sezonowej robocie do kradzieży i ci wyrostkowie rozsypują się nocami po lasach gminnych i prywatnych, wylawiając co najpiękniejsze okazy cudze, bo widzą w tem wykradaniu cudzej własności sport pewnego rodzaju. Poza materialną szkodą, jaką ponoszą właściciele lasów jest jeszcze druga szkoda moralna, mianowicie przyzwyczajenie młodzieży do nieposzanowania cudzej własności, demoralizacja szerzona w młodych umysłach przez pruskich agentów, którzy swój towar dostają prawie za darmo. Naturalnie, władze galicyjskie, powołane do strzeżenia porządku i prawa, starają się jak zawsze, gdy chodzi o Niemców, nie widzieć i nie wiedzieć o tem systematycznym niszczeniu lasów i okradaniu ludzi.

Podpisani zapytują :

1) Czy Jego Ekscelencyi Panu Namiestnikowi wiadome są te fakta ?

2) Co Jego Ekscelencya zamierza uczynić, aby na przyszłość zapobiedz takiemu niszczeniu lasów, okradaniu właścicieli i demoralizowaniu młodzieży przez pruskich agentów?

Lwów, 14. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Zamorski.

Głabiński, Skarbek, Wójcicki, Pilch, Górkiewicz, Tomaka, Schmidt, Bednarski, Zaremba, Michalik, Wolanin, Jabłoński, Maciuszek, Riedl.

L. s. 2.090/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Zamorskiego do c. k. Rządu w sprawie niewystarczającej akcji zapomogowej.

Z powodu zeszłorocznej klęski elementarnej rząd przyszedł z pomocą w ten sposób, że dostarcza pewnej ilości zboża po niższych cenach za pośrednictwem c. k. Towarzystwa gospodarskiego oraz Towarzystwa Kółek rolniczych. Pośrednictwo to jest niewystarczające, ponieważ są gminy, w których nie ma ani Kółka rolniczego ani też żadnego członka Towarzystwa gospodarskiego. Tak było z miasteczkiem Kozową pow. brzeżańskiego. Kiedy rozdzielono subwencyonowane zboże na zasiewy ozime, mieszkańcy Kozowy nie mieli formy, w której mogliby korzystać z zapomogi i dlatego nie dostali nic. A zasługiwali na zapomogę nie z jednej przyczyny. Klęska stoty, która nawiedziła cały kraj, nie ominęła także powiatu brzeżańskiego i wogóle całego Podola, zaczem nędza i potrzeba jest w tych stronach tak samo wielka i nagląca, jak w każdym innym najbardziej dotkniętem przez nieszczęście miejscu. Ale po tych nieszczęściach zjawily się w tamtych stronach nowe, w reszcie kraju nieznanne, a to plaga myszy. Myszy te zniszczyły zupełnie wszystkie ozime zasiewy, tak, że z wiosną trzeba będzie wyniszczone plony zorać i obsiać na nowo. A właśnie

mieszkańcy tych okolic dwukrotnie dotkniętych nie dostali na zasiewy ozime żadnej zapomogi.

Wobec tego faktu zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd zechce przy udzielaniu zapomóg na zasiewy jarek tudzież na roboty publiczne zrekompensować mieszkańcom Kozowy i innych gmin powiatu brzeżańskiego to, że im pod jesień nie udzielił żadnych zapomóg?

2) Czy c. k. Rząd skłonny jest zbadać położenie tych gmin, w których nie ma Kółek rolniczych i udzielić im również wystarczającego zasiłku?

Interpelant:
Jan Zamorski.

Schmidt, Pilch, Jabłoński, Tomaka, Riedl, Górkiewicz, Michalik, Zaremba, Bednarski, Maciuszek, Głabiński, Wolanin, Skarbek, Wójcicki.

L. s. 2091/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Zamorskiego i tow. w sprawie nieporządku i nadużyć w zarządzie gminy Sokołowa oraz tolerowania ich przez starostwo kolbuszowskie.

Długoletni członek rady gminnej a w ostatnich latach i zwierzchności gminnej w Sokołowie p. Jan Ożóg odkrył w gospodarce gminnej wielkie nadużycia i wystąpił w roku 1911 na posiedzeniu rady gminnej ze sformułowanymi zarzutami przeciw tamtejszemu sekretarzowi rady gminnej. Gdy większość rady w głosowaniu odrzuciła jego wniosek o wyciągnięcie konsekwencji wobec wspomnianego sekretarza, zwołał p. Ożóg w maju 1911 publiczne zgromadzenie, na którym napiętnował gospodarkę gminną. Zamiast skargi sądowej ze strony sekretarza lub przedstawicieli rady gminnej, spotkał się p. Ożóg z zawieszeniem w urzędowaniu. Pod jego nieobecność rada gminna uchwaliła wykluczyć p. Ożoga z rady

gminnej. Wszelkie zażalenia do starostwa nie odniosły skutku, bo p. Ożóg już przez dwa lata nie bywa na posiedzenia rady wzywany. W Sokołowie jak widać zawieszono konstytucję i unieważniono mandat radziecki, który przecież w swoim czasie był agnoskowany.

Interwencja i zażalenie w starostwie nie osiągają przez dwa lata żadnego skutku. Na brak czasu nie może się jednak żalić starostwo kolbuszowskie, skoro ma czas na śledzenie gospodarzy, czy który w wolnym czasie nie wykonał jakiejś roboty rzemieślniczej, lub też nie wyjechał raz na rok z jakimś kupcem lub urzędnikiem w okolice. Wtedy sypie grzywnami za wykonywanie przemysłu rękodzielniczego lub fiakerskiego bez koncesyi. Przynaglani gospodarze, chcąc w wolnej chwili jednak coś zarobić, starają się o karty przemysłowe, ale rzadko je dostają. Na 30 proszących otrzymało takie karty zaledwie kilku, chociaż wielka część wykazała się dowodem uzdolnienia.

Karani za niedozwolone wykonywanie rzemiosła (przygodne) Franciszek Walkowicz, Antoni Ożóg, Piotr Ożóg, Łukasz Ciapa, Franciszek Łuszczki, Walenty Czosnek, Wojciech Koziarz, Walenty Koziarz, Adam Jędrzykiewicz, a za furmankę Michał Pyska, Jakób Fechmann, Izak Graber, Wolf Araten, Piotr Ożóg i inni.

Wobec tego podpisani stawiają zażalenie:

1) Czy Jego Ekscelencyi Panu Marszałkowi i Wydziałowi krajowemu znany jest stan gospodarki gminnej w Sokołowie?

2) Czy Jego Ekscelencyi Panu Namiestnikowi znany jest fakt pozbawienia praw konstytucyjnych p. Jana Ożoga przez nadużycie gminne, nie sprostowane ze strony powołanego do tego starostwa?

3) Co obaj naczelnicy kraju zamie-

rzają zarządzić, aby nadużyciom kres położyły?

Interpelant:
Jan Zamorski.

Głabiński, Skarbek, Wójcicki, Pilch, Górkiewicz, Tomaka, Zaremba, Michalik, Wolanin, Bednarski, Jabłoński, Schmidt, Riedl, Maciuszek.

L. s. 2.092/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Bosaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie reklamacji Józefa Gawrona z Srebrni powiat Jasło.

W roku 1912 wzięty został do wojska Józef Gawron z Srebrni, jedyny syn wdowy, kaleki ze złamaną ręką i nogą Maryanny Gawron. Jeszcze przed asenterunkiem wniosła ona reklamację wykazując, że na dwóch morgach gruntu i w zagrodzie nie będzie miał jej kto gospodarzyć, gdy syn pójdzie do wojska. Nic to jednak nie pomogło. Wnosiła jeszcze parę razy prośby, potwierdzone przez proboszcza, wozila ze sobą do starostwa wójta, płacąc mu furmankę i fatygę, a mimo to syn dalej służy przy 57 pułku 12 komp.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest ponaglić odpowiednie czynniki, aby bezzwłocznie podanie to załatwiły przychylnie i biednej wdowie wróciły syna, który jest jej do gospodarki koniecznie potrzebny.

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jędrzej Bosak.

Kreżel, Kochanowski, Ławruk Sandulak, Dumka, Hołubowicz, Nowakowski, Petruszewicz, Staruch, Kost' Lewicki, Kurowiec, Tryłowski, Stapiński, Kormosz, Horbaczewski.

L. s. 2.093/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego, w sprawie okropnego stanu

drogi dojazdowej do gościńca powiatowego w Żarnowej (powiat Strzyżów).

Droga prowadząca do gminy Zaborowia (powiat Strzyżów) do gościńca powiatowego w Żarnowej — długości 2 km. — przez którą przejeżdżać musi ludność części Zaborowia, Glinika i Żarnowej, jest prost nie do użytku. Wyboje, a w porze słotnej istne bagna, w których topią się koła i konie.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy:

Czy skłonny jest wpłynąć na Wydział powiatowy, aby bezzwłocznie wziął się do naprawy tej drogi, by ludności tamtejszej umożliwić komunikację.

Lwów. 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Kurowiec, Sandulak, Kość Lewicki, Bosak, Ławruk, Baczyński, Makuch, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Winniczuk, Łahodyński, Horbaczewski, Trylowski, Kormosz.

L. s. 2094/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego do Wydziału krajowego w sprawie subwencji na osuszenie gruntu Wojciecha Przystasia w Pułankach (powiat Strzyżów).

Wojciech Przystaś w Pułankach ma 7 morgów gruntu, ale przez 5 morgów płynie woda i nie ma skutkiem tego z nich najmniejszego pożytku.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

Czy skłonny jest udzielić temu gospodarzowi subwencji na osuszenie gruntu?

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Sandulak, Kość Lewicki, Makuch, Dumka, Horbaczewski, Kormosz, Baczyński, Korol, Bosak, Petruszewicz, Ławruk,

Kurowiec, Hołubowicz, Winniczuk, Łahodyński.

L. s. 2095/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie pomocy z funduszu klęskowego dla Jana Dobrowolskiego z Gwoździanki i w sprawie odpisania podatku (powiat Strzyżów).

Klęski elementarne w ubiegłych latach nie oszczędziły także małorolnego gospodarza w Gwoździance, Jana Dobrowolskiego, którego grunt ćwierćmorgowy, położony koło wody, zupełnie został zniszczony.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest:

1) przyjść bezzwłocznie z pomocą poszkodowanemu?

2) zarządzić odpisanie podatku?

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Sandulak, Kość Lewicki, Ławruk, Bosak, Makuch, Kormosz, Horbaczewski, Łahodyński, Winniczuk, Baczyński, Trylowski, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Kurowiec.

L. s. 2096/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zapomogi klęskowej dla Antoniego Wojtasuka w Żyznowie (powiat Strzyżów).

Klęski elementarne zniszczyły zupełnie dobytek Antoniego Wojtasuka w Żyznowie. Z dwu i półmorgowego swego gospodarstwa niezebrał ani ziarnka zboża, ani jednego ziemniaka. Chyba o kiju żebraczym pójść jemu i licznej rodzinie — bo pomocy znikąd.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce bezzwłocznie przyjść temu nędzarzowi z pomocą?

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Sandulak, Kość Lewicki, Makuch, Kormosz, Horbaczewski, Dumka, Łahodyński, Trylowski, Baczyński, Petruszewicz, Ławruk, Hołubowicz, Winniczuk, Kurowiec.

L. s. 2097/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie odszkodowania dla Stefana Lizaka z Wyszatyc za nadobowiązkową służbę wojskową (powiat Przemyśl).

W czasie ruchawki na Bałkanie powołany został do służby przy wojsku Józef Lizak i pozostawał w niej przez dłuższy czas. Inni z tej gminy otrzymali już dawno odszkodowanie przepisane ustawą, a tylko Lizak doczekać się jej nie może, chociaż ojciec jego, od lat 16-tu złożony jest niemocą, a syn wzięty do wojska, był jedyną podporą jego starości.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest bezzwłocznie zarządzić, aby odszkodowanie to natychmiast wypłacone zostało.

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Kość Lewicki, Makuch, Kurowiec, Horbaczewski, Trylowski, Łahodyński, Dumka, Sandulak, Petruszewicz, Ławruk, Baczyński, Hołubowicz, Winniczuk.

L. s. 2098/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie odmawiania przez Dyrekcyę

kolejową we Lwowie zniżek robotnikom naftowym w Borysławiu.

W Borysławiu pracuje na kopalniach cały szereg włościan z powiatu Krosno, Gorlice, Brzesko i t. d., którzy pozostawili tam swoje rodziny i do nich od czasu do czasu dojeżdżają, zwłaszcza, gdy ktoś z bliskich zachoruje. Dotychczas praktykowano w ten sposób, że podawano się o zniżki kolejowe, których Dyrekcyja kolei nie odmawiała.

Dopiero od pewnego czasu wracają z niczem podania robotników borysławskich, mimo, że są należycie umotywowane i poparte przez zarządy kopalń, gminę, urząd parafialny i starostwo. W nieuwzględnianiu tych podań o zniżkę znać pewien system — tak, że do rzadkości należą podania uwzględnione. Wogóle zauważyć trzeba, że otrzymanie zniżki kolejowej dla włościanina, należy u nas do zdobyczy, które się uzyskuje dopiero przy interwencji poselskiej i nie nadaremno jeden z posłów ludowych swego czasu wspominał o tem w sprawozdaniu swoim. W miastach bez trudności zniżki takie się otrzymuje — cały zaś zły humor referenta w Dyrekcyi kolei — wyładowuje się na te podania chłopskie, które się odrzuca ryczałtowo. Rzecz ta wymaga jak najrychlejszego uregulowania, aby równa miarka stosowana była do wszystkich obywateli tego kraju.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest odnieść się do władz kolejowych z żądaniem, aby nie robiono trudności petentom włościańskim w ogólności a w szczególności robotnikom borysławskim.

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Kość Lewicki, Makuch, Kormosz, Horbaczewski, Kurowiec, Łahodyński, Sandulak, Petruszewicz, Baczyński, Hołubowicz, Trylowski, Winniczuk, Dumka, Ławruk.

L. s. 2099/914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie znizenia podatku zarobkowego dla Franciszka Nalepy w Wiśniczu starym (powiat Bochnia).

Krajowa Dyrekcya Skarbu wymierzyla Franciszkowi Nalepie w Wiśniczu starym, od drobnej sprzedaży palonych napojów spirytusowych i kramu towarów mieszanych, podatek zarobkowy w kwocie 10 K, który jest dla niego za wysoki, bo wraz z dodatkami wynosi przeszło 32 K, a opłata szynkarska 175 K, boleta 16 K, podatek osobisto-dochodowy 8 K 80 h, razem więc przeszło 230 K podatku i opłat.

Suma ta jest stanowczo za wysoką, ponieważ interes bardzo słabo prosperuje, tak, że chyba Nalepa będzie zmuszony interes ten zwinąć, albo nieuczciwie go prowadzić, ażeby taką kwotę na podatki i opłaty móżd z niego wydusić.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest odnieść się do odpowiednich czynników, z żądaniem znizienia podatku Franciszkowi Nalepie.

Interpelant:
Stapiński.

Sandulak, Dumka, Makuch, Łahodyński, Horbaczewski, Winniczuk, Ławruk, Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, K. Lewicki, Kormosz, Wanio, Tryłowski, Kurowiec.

L. s. 2100/914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przyspieszenia budowy szkoły w Zimnej wodzie (pow. Lwów) w środku wsi.

Gmina Zimna woda jeszcze przed pięciu laty złożyła przepisane ustawą 120% na budowę szkoły, jednakże dotychczas doczekać się jej nie może.

Zachodzi obawa, że przy przeznaczaniu pieniędzy z pożyczki 10-miliono-

wej przeważać będą wpływy postronne i protekcye, a nie rzeczywista potrzeba i wzgląd na to, że gmina już długi czas na tę budowę czeka.

Gmina Zimna woda pragnie tę szkołę wybudować w środku wsi, a nie na krańcu jak dotychczas, co było usprawiedliwione tem, że ze szkoły starej korzystały także dzieci z sąsiedniej gminy Kaltwasser. Ponieważ jednak, obecnie Kaltwasser korzystać będzie z nowo zorganizowanej szkoły w Konopnicy i dlatego odłączy się ze związku szkolnego z Zimną wodą — szkoła w środku wsi jest wskazaną, a mimo to gmina natrafia na trudności ze strony Rady szkolnej okręgowej we Lwowie.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest przestrzegać należycie porządku w budowie szkół, a więc i z kolei jak najszybciej budowę tę dla Zimnej wody zarządzić, oraz czy skłonny jest polecić odpowiednim czynnikom, aby słuszne życzenie tej gminy co do budowy szkoły w środku wsi, uwzględnione zostało.

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

K. Lewicki, Makuch, Kormosz, Horbaczewski, Łahodyński, Bosak, Petruszewicz, Kurowiec, Baczyński, Hołubowicz, Tryłowski, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Ławruk.

L. s. 2101/914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie odszkodowania dla Jana Jurasza z Kobyla (pow. Strzyżów) za nadobowiązkową służbę wojskową.

W listopadzie 1912 powołano do nadobowiązkowej służby wojskowej Jana Jurasza z Kobyla przy 45 pp., w której pozostawał przez 7 miesięcy do maja 1913. Mimo szeregu podań nie otrzymał on dotychczas żadnego odszkodowania,

jakie ustawa w podobnych wypadkach przepisuje.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest natychmiast zarządzić, aby odszkodowanie to bezwzględnie wypłacone zostało?

Interpelant:
Stapiński.

Sandulak, K. Lewicki, Makuch, Ławruk, Kurowiec, Kormosz, Horbaczewski, Łahodyński, Baczyński, Bosak, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Tryłowski, Winniczuk.

L. s. 2102/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośła Zamorskiego i tow. w sprawie ściągania podatków z ludności dotkniętej klęskami.

Z wielu stron kraju nadchodzą liczne zażalenia, że organa egzekucyjne ściągają dalej podatki mimo przyrzeczeń c. k. Rządu, iż z powodu niebywałych klęsk elementarnych zaniechają egzekwowania. Co więcej zdarzają się wypadki, że przy tym akcie egzekutorzy nie stosują się do instrukcji i grabią przedmioty, które instrukcja uznaje za niezbędne a więc wyłączone od fantowania. Niedawno w Reniowie powiatu zborowskiego ściągnięto z chorego gospodarza ostatni kozuch, którym chory był przykryty i zabrano ostatnią krowę, żywicielkę drobnych dzieci. Tego rodzaju postępowanie nieludzkie nie zgadza się ani z instrukcją egzekucyjną ani też z zapewnieniami Rządu.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy Jego Ekscellencji Panu Namiestnikowi znane są przytoczone fakta?

2) Czy jego Ekscellencya jest skłonny wydać surowe zarządzenie, aby względem ludności popadłej w biedę skutkiem zeszłorocznych klęsk i przesilenia zaniechano egzekucyjnego ściągania podatków, tudzież, aby na przyszłość przy

grabieży egzekucyjnej stosowano się ściśle do instrukcji i nie zabierano przedmiotów, uznanych na całym świecie za niezbędne?

Interpelant:
Zamorski.

Tomaka, Zaremba, Michalik, Schmidt, Riedl, Jabłoński, Maciuszek, Bednarski, Wolanin, Głąbiński, Skarbek, Wójcicki, Pilch, Górkiewicz.

L. s. 2103/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośła Stapińskiego i tow. do Wydziału kraj. i c. k. Rządu w sprawie stosunków panujących w zarządzie gminy Borysław.

W gospodarce obu gmin w Borysławiu, t. j. politycznej i chrześcijańskiej zapanowały stosunki anarchistyczne a to głównie wskutek bierności Władz antonomicznych a czynnej ingerencji c. k. Starostwa w Drohobycz.

Stan nielegalny trwa nieprzerwanie od 25 lutego 1913 a przeszedł w stadyum ostre z końcem grudnia 1913, kiedy Zwierzchność gminy politycznej otrzymała reskrypt c. k. Namiestnictwa z 25. grudnia 1913 L. III. 1682/2.

Rzecz przedstawia się następująco:

Przeprowadzone 2. stycznia 1911 odnawiające wybory połowy Rady gminnej politycznej i dodatkowy wybór z 12. grudnia 1912 stały się prawomocne wskutek decyzji c. k. Namiestnictwa z 5. listopada 1912 L. III. 2026/13 i 28. stycznia 1913 L. III. 254/15, ale tylko co do 16 radnych i 8 zastępców, radny bowiem z I. koła Wit. Sulimirski przesiedlił się do Lwowa, radny zaś z II. koła Michał Sikorski zrezygnował a na zastępcę radnego z II. koła nie wylosowano w myśl § 27. ord. wyb. i reskryptu c. k. Namiestnictwa z 5. listopada 1912 L. III. 2026/13. ustęp V. Później zaś a przed prawomocnością ukonstytuowania się Rady, co do dziś nie nastąpiło, ustąpił z I. koła radny Michał

Sroczyński, który przesiedlił się do Lwowa. Mimo tych braków, które w myśl § 27. ord. wyb. powinny być uzupełnione, zarządziło c. k. Starostwo ukonstytuowanie się Rady. Wprowadzono przytem innowację, że to niekompletne zebranie w sile 22 członków odbyło konstytuante 25. lutego 1913, a następnie 4. marca 1913 wybrano Zwierzchność gminną. Przeciw uchwałom obu zebrań wniesiony został we właściwej drodze protest a ponadto w dalszym ciągu rekurs do c. k. Namiestnictwa z 20. maja 1913.

I te pisma nie zdołały w myśl postanowień ustawy przeszkodzić, że c. k. Starostwo w ciągu marca r. 1913 odebrało od członków Zwierzchności gminnej przyrzeczenia i wprowadziło wbrew § 13. ust. gm. z 3. lipca 1896 roku nową Radę gminną w urzędowanie, które po dziś dzień nielegalnie sprawuje, w sposób urągający przyzwoitości publicznej. Uchwały bowiem wszelkie a zaprotostowane nie tylko w mig bywają wykonywane, ale zebrania te uchwały podjąć i podjęły pożyczkę gminną na 130 tysięcy koron, przeznaczoną na budowę wodociągów i nie tylko postarały się o konsens na wodę użytkową, który do dziś nie jest prawomocny, ale przystąpiły do budowy hali maszyn, rezerwoarów betonowych i zakupna rur, zwolniły obszar dworski od datków konkurencyjnych na utrzymanie i budowę szkół i marnotrawią grosz publiczny, chociaż ani jedna uchwała tych zebrań nie stała się prawomocną. Ba nawet budżet na r. 1913 nie jest dotąd prawomocny a budżet na r. 1914 musi być z urzędu nieważniony.

Zacytowany bowiem pod A) reskrypt c. k. Namiestnictwa zakazał wykonania uchwał wspomnianych zebrań z 25. lutego i 4. marca 1913, zniósł więc ukonstytuowanie co do wyboru Zwierzchności gminnej, zastrzegł sobie wydanie dalszej decyzji a wreszcie zarządził uzupełnienie Rady gminnej z 2. stycznia 1911 w myśl § 26 i 27. ord.

wyb. Powyższy reskrypt mimo upływu 2 miesięcy nie został do dziś wykonany a rządy gminą przy pomocy owych zebrań sprawuje zastępca naczelnika gminy p. Nikodem Rosenthal, którego wybór na członka Zwierzchności gminnej nie jest prawomocny a ponadto został pismem z 7. marca 1913 roku zakwestyonowany w myśl § 19. ust. gm. z 3. lipca 1896 dla braku warunków obieralności.

Przedstawiliśmy Wysokiej Izbie szereg nielegalności gospodarki gminy politycznej Borysław, która mimo swego autonomicznego charakteru opierała się głównie na zarządzeniach c. k. Starostwa. Obecnie wykazemy, jak legalną gospodarkę gminy chrześcijańskiej, która rozporządza krociowym majątkiem, wprowadzono na nielegalne manowce. Pismem z 24. sierpnia 1913 zawiadomiło Przełożęństwo gminy chrześcijańskiej Władysława Matkowskiego w Borysławiu, iż po myśli reskryptu c. k. Starostwa w Drohobyczu z 14. sierpnia 1913 L. A 1739/6 jego mandat do Rady się skończył i więcej do składu tejże nie należy, ponieważ c. k. Starostwo poleciło eliminować natychmiast ze składu Rady gminnej tych wszystkich, którzy czy to ze składu Rady gminy politycznej Borysław, czy na podstawie wyboru wedle § 90. ustawy z 25. marca 1862 Dz. u. p. Nr. 18 nie zostali członkami gminy chrześcijańskiej.

Skutek tego pogwałcenia § 13. ust. gm. z 3. lipca 1896 w chwili, kiedy Rada gminy politycznej nie była kompletną a wybory do Rady gminy chrześcijańskiej uzupełniające nawet nie były przeprowadzone, co nastąpiło 21. października 1913, był ten, że Radę gminy chrześcijańskiej usunięto zupełnie a rządy w gminie wyłączenie objął zastępca naczelnika gminy p. Filip Lewicki, chociaż tenże powyższem rozporządzeniem c. k. Starostwa został także wyłączony. Następnie orzeczeniem c. k. Starostwa z 16. września 1913 L. 2244/14 cofnięte zostało wspomniane orzeczenie, mimo

to jednak zawieszono prawomocne uchwały Rady gminnej z 8. marca 1913 i inne rozporządzeniem Wydziału Rady powiatowej w Drohobyczu z 4. listopada 1913 L. 5190, 4675 i 4614, natomiast inne uchwały zostały nietknięte. Wspomniane zarządzenie c. k. Starostwa naraziło gminę chrześcijańską na olbrzymie a niepowetowane straty, bo Towarzystwo akc. „Rostoczyn“, które prolon-gatę uzyskiwało pod warunkiem, że postanowienia nowego kontraktu mają obowiązywać od chwili zatwierdzenia nowej umowy, rozparcelowało teren, który do roku 1926 dzierżawi na podstawie dawnych kontraktów i nie mogło włożyć na nowonabywców postanowień nielegalnie od blisko roku zawieszonego nowego kontraktu.

Reskryptem c. k. Namiestnictwa z 16. grudnia 1913 L. III. 2332/10 w załatwieniu protestu Władysława Matkowskiego przeciw wyborom uzupełniającym do Rady gminy chrześcijańskiej z 21. października 1913 unieważnione zostały dokonane wybory i zarządzono rozpisanie nowych. Stara jednak Rada gminna nie została mimo to powołaną do urzędowania. Na dniu 14. sierpnia 1913 L. A 1739/6 stwierdziło c. k. Starostwo, że prawny skład Rady gminy chrześcijańskiej wynosi 14 członków a mianowicie: Hryń Sassyk, Mikołaj Kowalski, ks. Romuald Korosteński, Stefan Kowalów, Teodor Kowalski, Mikołaj Baczyński, Karol Morski, Jan Lenartowicz, Józef Kulinicz, Michał Sikorski, Tadeusz Chłapowski, Michał Sroczyński, Wit Sulimirski i Stanisław Buszyński, że skład ten istnieje od r. 1910 i że 5 członków wcale do Rady nie należy. Wybory zaś odnawiające połowę Rady gminy politycznej odbyły się 2. stycznia 1911 i 12. grudnia 1912 a stały się prawomocne co do 15 radnych i 8 zastępców 28. stycznia 1913 reskryptem c. k. Namiestnictwa L. III. 254/15. Na jakiej tedy prawnej podstawie mogło c. k. Starostwo stwierdzić powyższy skład Rady gminy chrześcijańskiej, skoro wybory uzupeł-

niające do gminy tej nie odbyły się po dzień dzisiejszy a radni z gminy politycznej Tadeusz Chłapowski, Wit Sulimirski i Stanisław Buszyński nie należeli do ukonstytuowanej Rady gminy chrześcijańskiej, pozostawiamy ocenie świątłej Wysokiego Sejmu z wyjaśnieniem, że cofnięcia orzeczenia tego z dnia 16. września 1913 L. 2244/14 nigdy Zwierzchności gminy chrześcijańskiej nie doręczono. Natomiast pismem z 13. stycznia 1914 L. A 438/47 zawiadomiło c. k. Starostwo eliminowanego 14. sierpnia 1913 p. Filipa Lewickiego jako rzekomego reprezentanta przełożęństwa gminy chrześcijańskiej, że prawny skład obecnej Rady gminy chrześcijańskiej jest następujący: w I-szem kole Tadeusz Chłapowski, Jan Lenartowicz, ks. Romuald Korosteński, Stefan Kowalów, Teodor Kowalski, Michał Baczyński, Karol Morski i Stanisław Buszyński, oraz zastępca radnego Mikołaj Kowalski, z II-go koła tylko zastępca Hryń Sassyk a z III. koła nikt. Przedwczesne ferowanie legalnego składu Rady jak w dniu 14. sierpnia 1913 r. miało ten skutek, że obecny legalny — wedle pisma c. k. Starostwa z 13. stycznia 1914 L. 438/47 — skład Rady, która niema uprawnienia do tej nazwy, gdyż ani nie odbył się wybór uzupełniający, ani prawomocne ukonstytuowanie po dzień dzisiejszy, ma już drugi legalny skład jeszcze legalnie nieuzupełnionej Rady teoretycznie, a faktycznie nie urzęduje żadna Rada gminna.

Wkońcu podpisani wyjaśniają, że p. Filip Lewicki zastępca naczelnika gminy chrześcijańskiej gospodarzy po dzień dzisiejszy od lipca 1913 r. włącznie sam, chociaż ani Rada gminna nie została rozwiązana, ani p. Lewicki zamianowany komisarzem rządowym i czyni wydatki mimo, że nie rozporządza uchwalonym na r. 1914 budżetem administracyjnym.

Majątek gminy przedstawia wartość kilku milionów a przynosi kilkanaście tysięcy koron miesięcznego dochodu. Przedstawiwszy stan faktyczny w obu gminach, zapytujemy:

Czy przy uwzględnieniu naprowadzonych faktów i pism wniesionych w ciągu roku 1911, 1912, 1913 i 1914 do Wydziału krajowego i c. k. Namiestnictwa zechce Wydział krajowy po przeprowadzonych dochodzeniach i dokonanej lustracji wprowadzić w obu gminach stosunki normalne i ustawowe, oraz c. k. Namiestnictwo, czy winnych przekroczenia ustaw pociągnie do odpowiedzialności.

Interpelant:
Stapiński.

Kapuściński, Sandulak, Winniczuk, Bosak, Łahodyński, Singalewicz, Kochanowski, Kurowiec, Rożankowski, Okoń, Terszakowiec, Wanio, Cegielski, Tryłowski, Staruch.

L. s. 2104/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zasiłku dla Jędrzeja Szmyda z Haczowa (powiat Brzozów) z powodu nadzwyczajnej służby wojskowej jego syna Stanisława.

Podczas mobilizacji w roku 1913 powołano do nadzwyczajnej służby wojskowej Stanisława Szmyda, który pozostał w wojsku przez trzy miesiące w czasie najgorętszym, bo podczas żniw. 65-letni jego ojciec musiał w miejsce syna najmować robotnika i płacić wysokie wynagrodzenie a teraz kraj. komisya zasiłkowa odmawia mu zasiłku przepisanej ustawą.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest zarządzić wznowienie tej sprawy i wypłacenie należnego Szmydowi odszkodowania.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Bosak, Dumka, Ławruk, Łahodyński, Kochanowski, Perfecki, Terszakowiec, Rożankowski, Staruch, Metella, Jaworski, Załoziecki.

L. s. 2105/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zapomogi z funduszu kłęskowego dla ludności gminy Medynia głogowska (powiat Łańcut) i w sprawie odpisania podatków.

Kłęski elementarne nawiedziły gminę Medynia głogowska w wysokim stopniu. Gmina to biedna, a ludność niema innych zarobków, skazana jest na głód. Niema czem bydła zimować, bo brak paszy. Większa ilość rodzin niema już dziś co jeść, ani za co kupić. Wszystko zgniło — zboże zrosnięte. Na zasiew niema nic.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest:

1) bezzwłocznie wypłacić zapomogę tej gminie w odpowiedniej do nędzy wysokości?

2) zarządzić odpisanie podatków?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Bosak, Dumka, Łahodyński, Ławruk, Kochanowski, Perfecki, Terszakowiec, Staruch, Rożankowski, Metella, Jaworski, Załoziecki.

L. s. 2106/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie przejazdu w Konieczkowej (powiat Strzyżów).

Ludność gminy Konieczkowa nie ma na swojej drodze na całych przestrzeniach żadnego przejazdu. Gdy odnoszono się w tej sprawie do Rady powiatowej, otrzymano odpowiedź, żeby gospodarze swoje grunta odstąpili na ten cel i drogę sobie sami zrobili.

Podpisani zapytują, czy Wydział krajowy gotów jest dopełnić swego

ustawowego obowiązku i gminie tej drogę naprawić?

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Makuch, Winniczuk, Dumka, Ławruk, Kochanowski, Perfecki, Rożankowski, Terszakowiec, Metella, Staruch, J. Jaworski, Załoziecki, Łahodyński.

L. s. 2107/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy drogi przez Medynię głogowską (powiat Łańcut).

Od kilkunastu lat obiecuje się budowę drogi od gminy Czarny przez Medynię łańcucką i Medynię głogowską do granicy powiatu kolbuszowskiego w gminie Trzebosi.

Ażeby przyjść z pomocą, gmina Medynia głogowska wzięła się do robót ziemnych i odrobiła po 4 dni z każdego numeru — razem przeszło 1.200 dni robocizny.

Medynia łańcucka i Pogwizdów ofiaruje po 3 dni z numeru

Dotychczas jednak nie słyhać, aby ktoś się do budowy tej drogi brał.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest ponaglić w tej sprawie swoje organa wykonawcze i do roboty przystąpić?

Lwów, dnia 25. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Makuch, Winniczuk, Dumka, Ławruk, Kochanowski, Perfecki, Rożankowski, Terszakowiec, Metella, Staruch, J. Jaworski, Załoziecki, Łahodyński.

L. s. 2108/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przeniesienia poczty w Jawiszowicach (pow. Biała), do środka wsi.

Jeszcze w maju 1913 gmina Jawiszowice wniosła prośbę do c. k. Dyrekcyi pocztowej o przeniesienie Urzędu pocztowego do środka wsi, gdyż obecnie jest on oddalony o 2 klm od wsi i znajduje się w czystym polu.

Gmina upatrzyła równocześnie odpowiedni na ten cel lokal w środku wsi i przy głównym gościńcu.

Dotychczas jednak Dyrekcyja pocztowa nie uznała za stosowne dać najmniejszej odpowiedzi.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest przynaglić Dyrekcyę pocztową do załatwienia tej sprawy jak najszybciej?

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Dumka, Ławruk, Kochanowski, Łahodyński, Terszakowiec, Perfecki, Petruszewicz, Bosak, Rożankowski, Jaworski J., Metella, Staruch.

L. s. 2109/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie powołania z powrotem do służby nauczyciela p. Józefa Ziobry.

W czerwcu 1905 przeniesiono w czasowy stan spoczynku nauczyciela stałego w Hoczwi p. Józefa Ziobrę z powodu niezdolności do pracy i na własną jego prośbę. Od tego czasu p. Ziobro powrócił do zdrowia i podaje się często o przyjęcie z powrotem do służby, zawsze jednak Rada szkolna podanie jego załatwia odmownie. Grają tu rolę zakulisowe intrygi, gdyż za p. Ziobrę wyszła wbrew woli rodziny córka jednego z szlacheckich właścicieli dóbr i stąd gniew i zemsta przemożnej w naszych urzędach szlachty.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest polecić władzom szkolnym, aby nie oglądając się na żadne postronne

wpływy, bezzwłocznie nauczyciela tego z powrotem do służby przyjęły.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Dumka, Ławruk, Staruch, Bosak, Łahodyński, Kochanowski, Terszakowiec, Metella, Jaworski J., Rożankowski, Perfecki, Załoziecki.

L. s. 2110/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Bosaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy drogi z przysiółka Błonie ad Gorajowice do Jasła.

Przy gminie Gorajowice istniał przysiółek Błonie, który już od paru lat przyłączony został do Jasła i wszystkie podatki płaci temu miastu a drogi doń nie ma żadnej, tylko przechód i przejazd przez obszar dworski w Gorajowicach, który każe sobie za każdy raz płacić myto po 4 halerzy i to tylko w dzień, bo w nocy bramy zamknięte i wtedy ludność przysiółka Błonie odcięta jest zupełnie od świata, chyba powietrzem będzie latać!

Długie starania nic nie pomogły, dostarczono Radzie powiatowej i Magistratowi w Jasle żądanych map i na tem się skończyło.

Podpisani zapytują tedy c. k. Rząd, czy gotów jest wpłynąć na odpowiednie czynniki, aby drogę tę jak najszybciej budować rozpoczęły?

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Bosak.

Bardl, Siwula, Serczyk, Krężel, Stapiński, K. Lewicki, Winniczuk, Dumka, Kochanowski, Sandulak, Okoń, Kiwełuk, Baczyński, Terszakowiec.

L. s. 2111/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Bosaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnej rewizji c. k. Żandarmeryi u Józefa Owsiaka w Sobniowie (powiat Jasło).

Józef Owsiak jest blokowym na kolei w Jasle a mieszka w Sobniowie. Niedawno wstąpił do niego na blok Nr. 2 żandarm i powiedział, że idzie do niego „na wizytę“. Owsiak zapytał, gdzie jest wójt i zaprotestował, aby bez asystency jakakolwiek rewizya się odbywała — tem bardziej, że nawet nie wie, o co jest podejrzanym. Mimo to żandarm w domu Owsiaka w Sobniowie rewizyę sam bez wójta przeprowadził i sprowadził na niego wstyd w oczach całej wsi, która zaraz zaczęła coś przebąkiwać o kradzionych gęsiach, choć niczego nie znaleziono i Owsiak jest zupełnie niewinny.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest pouczyć c. k. Żandarmeryę, by w myśl przepisów powoływała zawsze asystencyę Zwierzchności gminnej i czy skłonny jest pociągnąć winnego do odpowiedzialności za bezpodstawne nagabywanie nieposzlakowanego obywatela.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Bosak.

Stapiński, Krężel, Bardl, Serczyk, Siwula, Kiwełuk, Baczyński, Sandulak, Okoń, Dumka, Terszakowiec, Kochanowski, Winniczuk, Kość Lewicki.

L. s. 2112/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Bosaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie przerwania komunikacyi w gminie Pustawola (pow. Jasło) z powodu regulacyi Ropy.

Regulacya Ropy przyniosła Pustawoli zamiast pożytku grube kłopoty. Oto przerwany został przejazd na drugą stronę rzeki do gościńca, która dostała teraz dno wąskie a wskutek tego brzegi wysokie. Po tamtej stronie mają mieszkańcy Pustawoli około 80 morgów gruntu, do którego teraz nie wiedzą jak się dostać, aby go zorać, zasiać a potem zwieść plony. Przed regulacyą Ropy można było na drugą stronę zawsze się dostać,

chyba gdy rzeka wezbrała, teraz woda w stanie normalnym a nie można przejechać ani furą, ani przejść pieszo, ani też przegonić bydła.

Jedną ręką dano gminie nibyto dobrodziejstwo przez regulację rzeki a równocześnie drugą wyrządzono krzywdę, odcinając ludność od jej gruntów, z których teraz nie będzie mogła ciągnąć zwykłych korzyści.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, co zamierza zrobić, aby tę krzywdę naprawić i czy skłonny jest wziąć się czem prędzej do wzniesienia mostu na Ropie, gdyż tylko ten jest racjonalny środek w tym wypadku?

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Bosak.

Okoń, Dumka, Krężel, Bardl, Serczyk, Siwula, Stapiński, Kość Lewicki, Winniczuk, Kochanowski, Sandulak, Kiweluk, Baczyński, Terszakowiec.

L. s. 2113/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Bosaka i tow. do Wydziału krajowego w sprawie budowy drogi z przysiółka Błonie od Gorajowice do Jasła.

Przy gminie Gorajowice istniał przysiółek Błonie, który już od paru lat przyłączony został do Jasła i wszystkie podatki płaci temu miastu, a drogi nie ma żadnej tylko przechód i przejazd przez obszar dworski w Gorajowicach, który każe sobie za każdy raz płacić myto po 4 halerzy i to tylko w dzień, bo w nocy bramy zamknięte i wtedy ludność przysiółka Błonie odcięta jest zupełnie od świata, chyba powietrzem będzie latać!

Długie starania nic nie pomogły — dostarczono Radzie powiatowej i Magistratowi w Jasle żądanych map i na tem się skończyło.

Podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest wpłynąć na odpowiednie

czynniki, aby drogę tę jak najszybciej budować rozpoczęły?

Lwów 25. lutego 1914.

Interpelant:
Bosak.

Siwula, Serczyk, Stapiński, Krężel, Bardl, Okoń, Baczyński, Sandulak, Kochanowski, Kapuściński, Winniczuk, Kość Lewicki, Dumka, Terszakowiec.

L. s. 2114/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Bosaka i tow. do Wydziału krajowego w sprawie przerwania komunikacji w gminie Pustawola (powiat Jasło) z powodu regulacji Ropy.

Regulacja Ropy przyniosła Pustawoli zamiast pożytku grube kłopoty. Oto przerwany został przejazd na drugą stronę rzeki do gościńca, która dostała teraz dno wąskie a wskutek tego brzegi wysokie. Po tamtej stronie mają mieszkańcy Pustawoli około 80 morgów gruntu, do którego teraz nie wiedzą, jak się dostać, aby go zorać, zasiać, a potem zwieść plony. Przed regulacją Ropy można było na drugą stronę zawsze się dostać, chyba gdy rzeka wezbrała, teraz woda w stanie normalnym, a nie można przejechać ani furą, ani przejść pieszo, ani też przegonić bydła.

Jedną ręką dano gminie nibyto dobrodziejstwo przez regulację rzeki a równocześnie drugą wyrządzono krzywdę, odcinając ludność od jej gruntów, z których teraz nie będzie mogła ciągnąć zwykłych korzyści.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, co zamierza zrobić, aby tę krzywdę naprawić i czy skłonny jest wziąć się czem prędzej do wzniesienia mostu na Ropie, gdyż tylko ten jest racjonalny środek w tym wypadku.

Lwów, 24. lutego 1914.

Interpelant:
Bosak.

Stapiński, Krężel, Bardl, Serczyk, Siwula, Baczyński, Terszakowiec, Sandulak, Kapuściński, Okoń, Kość Lewicki, Winniczuk, Dumka, Kochanowski.

L. s. 2115/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Pana c. k. Namiestnika w sprawie nieodpisania podatku gruntowego od zniszczonego 3 mg. obszaru Kazimierza Burego w Nowej wsi powiat Strzyżów.

Zeszłoroczne ulewy zniszczyły Kazimierzowi Buremu w Nowej wsi przeszło 3 morgi gruntu ornego, tworząc zapadlisko niezdatne do jakiegokolwiek użytku. Część tego gruntu moknie do dziś dnia w wodzie; część druga, to niedostępne zapadlisko.

W takim stanie rzeczy należałoby z urzędu odpisać poszkodowanemu podatek gruntowy czego odnośny Urząd podatkowy pomimo wiadomości o klęsce dotychczas nie uczynił.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1. Czy zechce wydać odnośnemu c. k. Urzędowi podatkowemu odnośne zarządzenie, polecając bezzwłocznie ze zniszczonego gruntu odpisać podatek;

2. i czy w tym stanie rzeczy raczy przyjąć poszkodowanemu z pomocą przez udzielenie temu subwencji na odprowadzenie wody z gruntu.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Sandulak, Dumka, Cegielski, Kurowiec, Baczyński, Kość Lewicki, Winniczuk, Kochanowski, Tryłowski, Hołubowicz, Perfecki, Metella, Petruszewicz, Terszakowiec.

L. s. 2116/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Pana c. k.

Namiestnika w sprawie nieudzielenia Michałowi Piteza zasiłku.

Wojciech Piteza, syn Michała Pitezy zamieszkałego w Lutczy powiat Strzyżów, ubogiego rolnika, służył w czasie przesilenia wojennego od listopada 1912 do czerwca 1913 przy wojsku, a ojciec nie otrzymał należącego mu się z tego tytułu zasiłku, pomimo prośby o to wystosowanej pod adresem komisji zasiłkowej przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie.

Wobec tego zapytujemy, czy Wysoki c. k. Rząd raczy niniejszą sprawę rozpatrzeć i wydać następnie zarządzenie celem wypłacenia Michałowi Piteznie zasiłku z powodu nadprogramowej służby swego syna Wojciecha przy wojsku.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Terszakowiec, Kość Lewicki, Winniczuk, Dumka, Hołubowicz, Baczyński, Kochanowski, Wanio, Kurowiec, Tryłowski, Sandulak, Petruszewicz, Perfecki, Cegielski.

Ls. 2117/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Pana c. k. Namiestnika i Wydziału krajowego w sprawie restytucji drogi gminnej i udzielenia ratunku zniszczonym gospodarzom przez Wisłok, a zwłaszcza rodzinie Zagórskiego Antoniego w Kobylu, pow. Strzyżów.

W czasie zeszłorocznych wylewów zabrał Wisłok gminną drogę w Kobylu, odcinając przez to 40 gospodarzy zupełnie od świata. Nie mają ci ludzie żadnego wyjazdu, co w razie braku pomocy doprowadzić może do zniszczenia ich gospodarstw. W tej chwili restytucja zabranej drogi jest o tyle niemożliwą, że gmina i gospodarze nie mają żadnych po temu środków finansowych,

którymiby usiłowania w tym kierunku zrealizować można. Dodatki do podatków i fundusz drogowy, pozostający do dyspozycji gminy ani w części na rozpoczęcie pracy nie pozwalają, uczynić to może tylko rząd albo kraj.

Poza tą klęską, spowodowaną przez vis maior, dotyczącą wszystkich mieszkańców gminy w równej mierze, są ponadto wypadki zagrażające wprost egzystencji pojedynczych rodzin. Podciągnąć je można pod konsekwencye nieuregulowania Wisłoka.

I tak: Antoniemu Zagórskiemu, gospodarzowi w Kobylu zabrał Wisłok cały posiadany grunt i prócz tego niezadługo pozbawi go dachu, albowiem obecnie koryto Wisłoka oddalone jest od okopu domu tegoż Antoniego Zagórskiego zaledwie o jeden metr. Dom wisi więc nad brzegiem i lada chwila runie do rzeki.

Bezradny chłop porzucił zrozpaczoną żonę i dzieci i odjechał do Ameryki. Ponieważ ten stan rzeczy, niespotykany gdzieindziej, do dziś dnia nie zwrócił uwagi kompetentnych czynników na siebie, zwracamy się do Wysockiego c. k. Rządu z zapytaniem, czy:

1) skłonny jest przyjść z pomocą nieszczęśliwej, skazanej na nędzę i głód, rodzinie Antoniego Zagórskiego przez doraźne zbadanie stanu rzeczy na miejscu i wyasygnowanie odpowiedniej subwencji w gotówce;

2) czy gotów jest wraz z Wydziałem krajowym przystąpić do restytuowania drogi gminnej w Kobylu.

Lwów 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Terszakowiec, Kość Lewicki, Winniczuk, Dumka, Hołubowicz, Wanio, Kurowiec, Cegielski, Perfecki, Baczyński, Kochanowski, Sandulak, Petruszewicz, Tryłowski.

L. s. 2118/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Pana c. k. Namiestnika w sprawie niesłusznego poboru podatku gruntowego od Józefa i Jana Ziobrow w Wyżnem powiat Strzyżów.

Józef Ziobro w Wyżnem, do r. 1910 właściciel 34 morgów gruntu, od którego płacił 54 kor. podatku gruntowego rocznie, dał w tym roku 1910 synowi swemu Janowi Ziobro 6 morgów gruntu, zmniejszając tem samym swą własność do 28 morgów gruntu.

W państwach, gdzie obywatel znajduje się istotnie pod ochroną obowiązujących ustaw, pociągnęłoby zmniejszenie takie własności — zmniejszenie podatku za sobą. Tymczasem obywatel austriacki Jan Ziobro w Wyżnem, jak przed 1910 rokiem płacił 54 kor. podatku, tak do dziś dnia 54 kor. rocznie płaci pomimo, że synowi swoją drogą wymierzył odnośny c. k. Urząd podatkowy podatek od 6 morgów gruntu.

W tym stanie rzeczy zapytujemy:

Czy c. k. Rząd wie o tym wypadku, a jeśli tak, to co zamierza uczynić, ażeby uwolnić Józefa Ziobro w Wyżnem od niesłusznego opłacania podatku z 6 morgów gruntu i zwrócić mu ściągnięty w r. 1910, 1911, 1912 podatek od tychże 6 mg gruntu wraz z odsetkami.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Kość Lewicki, Winniczuk, Dumka, Hołubowicz, Kurowiec, Perfecki, Kochanowski, Baczyński, Wanio, Terszakowiec, Petruszewicz, Sandulak, Tryłowski, Cegielski.

L. s. 2119/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie za wysokiej opłaty

szynkarskiej Ignacego Baczaka w Konieczkowej pow. Strzyżów.

Ignacy Baczak, szynkarz w Konieczkowej, wniósł do Wydziału krajowego rekurs przeciw zawysokiej opłacie szynkarskiej i do dnia dzisiejszego pomimo upłynięcia długiego czasu niema żadnej odpowiedzi.

Ignacy Baczak płaci 518 kor. opłaty kraj., 37 kor. zarobkowego podatku i 20 kor. bolety, co pozbawione jest jakiegokolwiek realnej postawy, gdyż aparatem, od którego wymierzono przeszło półtora tysiąca podatku, jest mały wiejski szynczek...

Wobec tego zapytujemy, czy:

Wysoki Wydział krajowy powiadomiony jest o powyższej sprawie i co w takim razie uczyni, aby wedle słuszności zmniejszyć Ignacemu Baczakowi opłatę szynkarską.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Terszakowiec, Kość Lewicki, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Kochanowski, Hołubowicz, Cegielski, Perfecki, Tryłowski, Kurowiec, Baczyński, Wanio, Petruszewicz.

L. s. 2120/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie naprawienia drogi Glinik-Chażewski-Połomyja, pow. Strzyżów.

Gmina Glinik Chażewski pomimo poboru 8% dodatku do podatków na konserwację drogi Glinik Chażewski-Połomyja, nie jest w stanie wobec zwiększonych kosztów robocizny i materiału, przeprowadzić intensywnej i trwałej także reparacji. W zeszłym roku 1913 dokonano jakiej takiej naprawy około czerwca, w którym to czasie wyczerpał się zupełnie fundusz zebrany z 8%-owych

dodatków do podatków — tak, że o dalszej pracy, celem przywrócenia możności komunikacji, gdy deszcze ulewne i powódź drogę zniszczyły — właśnie zaraz po ukończeniu robót czerwcowych — mowy być nie mogło. Tak wieś dotychczas pozbawiona jest komunikacji.

Wobec tego zapytujemy, czy Wydział krajowy jest o tym stanie rzeczy powiadomiony i co w takim razie zamierza uczynić, aby przyjść w tym kierunku nieszczęśliwej ludności i gminie z pomocą.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Kość Lewicki, Winniczuk, Dumka, Hołubowicz, Baczyński, Kurowiec, Perfecki, Kochanowski, Petruszewicz, Sandulak, Tryłowski, Wanio, Cegielski, Terszakowiec.

L. s. 2121/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośła Stapińskiego i tow. do Pana c. k. Namiestnika w sprawie odpisania podatku gruntowego i udzielenia subwencji Franciszkowi Tyburskiemu w Kobylu, pow. Strzyżów.

Zeszłoroczne ulewy i kilkakrotne powodzie spowodowały zabranie Franciszkowi Tyburskiemu w Kobylem przez wodę 3¹/₂ mg. gruntu ornego. Właściciel tego obszaru został przez to pozbawiony możliwości dalszej egzystencji wraz z rodziną, albowiem cały warsztat pracy — rolę — naraz vis maior mu odebrała.

W tym stanie rzeczy obowiązkiem jednostronnego c. k. Urzędu podatkowego było natychmiast odpisać poszkodowanemu cały podatek gruntowy, czego niestety nie uczynił; zaś obowiązkiem powiatowych c. k. władz było pospieszyć mu z subwencją na uzyskanie środków obrony przed głodem.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, czy znany mu jest powyższy stan rzeczy i co w takim razie zamierza uczynić, aby z jednej strony uchronić Franciszka Tyburskiego z rodziną od głodowej śmierci a z drugiej uwolnić tegoż od konsekwencji zalegania z opłatą tegoż przez całkowite odpisanie podatku gruntowego.

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Kość' Lewicki, Winniczuk, Dumka, Hołubowicz, Baczyński, Kurowiec, Perfekci, Kochanowski, Petruszewicz, Sandulak, Tryłowski, Wanio, Cegielski, Terszakowiec.

L. s. 2122/1914.

Nagły wniosek po myśli § 68. ust. 4 regulaminu sejmowego.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dra T. Wania i tow. w sprawie zorganizowania czteroklasowej szkoły z ukraińskim językiem wykładowym w Jezierniej.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna miasta Jezierniej postanowiła uchwałą z 21. października 1911 zorganizować w Jezierniej osobną czteroklasową szkołę z ukraińskim językiem wykładowym.

Pomimo, że w Jezierniej jest ponad 300 dzieci ukraińskiej narodowości obwiązanych do nauki szkolnej — i pomimo, że Rada gminna postarała się o plac pod budowę tej szkoły, Władze szkolne, jak c. k. Rada szkolna okręgowa, robią nieuzasadnione trudności w założeniu szkoły.

Dlatego podpisani powołując się na motywy, podniesione przez mieszkańców Jezierniej w petycji, podpisanej przez 200 gospodarzy, ojców dzieci, wniesionej równocześnie do Wysokiego Sejmu, wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną okręgową, ażeby z początkiem roku szkolnego 1914/15, przystąpiła do zorganizowania osobnej ludowej szkoły czteroklasowej w Jezierniej z ukraińskim językiem wykładowym.

Równocześnie wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby natychmiast z wiosną 1914 r. postarała się o rozpoczęcie budowy budynku na pomieszczenie tejże szkoły.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani na traktowanie tego wniosku jako nagłego i uchwalenia go po myśli § 68. ust. 4. regulaminu, bez poprzedniego odsyłania do komisji.

Wnioskodawca:
Dr. T. Wanio.

Kormosz, Kochanowski, Sandulak, Metella, Hołubowicz, Załoziecki, Rożankowski, Terszakowiec, Staruch, J. Jaworski, Kapuściński, Dumka, Winniczuk, Horbaczewski, Cegielski.

Alegat do L. s. 2122/1914.

Wysoki Sejmie!

Miasteczko Jezierna, w zborowskim powiecie, które według konskrypcji z dnia 31. grudnia 1910 r. liczy 6173 mieszkańców, posiada na pomieszczenie czteroklasowej szkoły jeden tylko budynek z czterema salami.

Podług szkolnej statystyki z ostatnich lat, uczęszczało do szkoły w Jezierniej w roku szkolnym 1908/9 563, 1909/10 547, 1910/11 586, 1911/12 608, 1912/13 622 uczniów.

Zrozumiałem jest, że dla takiej ilości dziatwy wspomniany budynek szkolny okazał się już dawno niewystarczającym i dlatego c. k. Rada szkolna miejscowa była zmuszona już od szeregu lat wynajmować na potrzeby szkoły u prywatnych ludzi bardzo drogie i pod względem higienicznym nieodpowiednie mieszkanie. Taki stan szkoły w Jezierniej nie tylko obciąża rok rocznie nie-

potrzebnie budżet szkolny i nie pozwala szkole spełniać należycie zadań, ale wywołuje taki anormalny objaw, iż kierownictwo szkoły zmuszone jest wbrew ustawie o szkolnym przymusie nie przyjmować dzieci do szkoły ponad oznaczony kontyngent, co narusza nie tylko wspomnianą ustawę, ale też przynosi nieobliczalną moralną szkodę. Ze względu na to postanowiła Rada gminna i Rada szkolna miejscowa w Jeziernej już od dawna starać się o to, aby wybudowano drugi budynek szkolny i zorganizowano drugą czteroklasową szkołę.

W tym celu c. k. Rada szkolna okręgowa przeprowadziła odpowiednie z gminą i Radą szkolną miejscową pertraktacje, w których ustalono kosztą budowy nowej szkoły, obliczono część wydatków przypadającą na gminę, uzyskano od gminy Jeziernej w formie darowizny plac pod szkołę, wystarano się o przyznanie bezprocentowej pożyczki z funduszu krajowego na powyższy cel, postarano się na mocy uchwały gminy z dnia 21. października 1911 r. o zabezpieczenie dla przyszłej szkoły języka wykładowego. W ten sposób miałyby powstać w Jeziernej z podziału dotychczasowej czteroklasowej szkoły z polskim językiem wykładowym, dwie odrębne szkoły, jedna z polskim, druga z ruskim językiem wykładowym dla ruskiej dzieci, z pośród której prawie wyłącznie rekrutują się ci, których nie przyjmuje się rok rocznie do szkoły, a których było w roku: 1908/9 275, 1909/10 274, 1910/11 300, 1911/12 318, 1912/13 320, samych grecko-katolików. Pomimo, iż przygotowania do budowy nowej szkoły postąpiły naprzód i mimo tego, że gmina przypadającą część pieniędzy już złożyła w c. k. Radzie szkolnej okręgowej w Zborowie, jednak odnośne władze nie myślą przystąpić do budowy szkoły i bez najmniejszego powodu odwołują całą sprawę.

Wobec takiego postępowania Władz zmuszeni jesteśmy udać się z tą sprawą

pod opiekę Wysokiego Sejmu z żądaniem, ażeby jeszcze w tym roku 1914 przeprowadzono budowę drugiej szkoły w Jeziernej i zorganizowano nową szkołę. Prócz wyżej wspomnianych motywów, materialnej i moralnej natury, żądanie nasze opieramy jeszcze na tem, że w tym roku z powodu klęsk elementarnych budowa może dać zarobek wielu ludziom i uratować ich od skrajnej nędzy.

Podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy wywrzeć wpływ na c. k. Władze szkolne, ażeby już w najbliższym czasie rozpoczęły budowę drugiego budynku szkolnego w Jeziernej podług przyjętego już dawniej planu i na przeznaczonym na to placu i ażeby zorganizowały w Jeziernej dwie odrębne czteroklasowe szkoły, jedną z ruskim, drugą z polskim językiem wykładowym.

Jezierna

Aleksander Tanczakowski
miejs. paroch. w r.

(180 podpisów mieszkańców Jeziernej).

L. s. 2123/1914.

W n i o s e k

posta Dra K. Tryłowskiego i tow. w sprawie założenia państwowej szkoły przemysłowej dla przemysłu drzewnego z ukraińskim językiem wykładowym w Kosowie.

Wysoki Sejmie!

Huculski domowy przemysł rzeźbiarski zdobył sobie sławę nie tylko w naszym kraju, nie tylko w całym państwie austriackim, ale i poza jego granicami. Ten przemysł wykazuje do wiodnie, ile zmysłu artystycznego jest u naszych Huculów, a jego wzory wywoływały na wszystkich wystawach, w których nasi huculscy artyści brali udział, ogólny podziw i uznanie.

Przedmioty huculskiego domowego przemysłu drzewnego stanowią między innymi prawdziwą ozdobę czeskiego

praskiego muzeum im. Wojciecha Narętki i również na ostatniej wystawie ukraińskiego przemysłu drzewnego w r. 1912 w Kołomyi zwracały na siebie ogólną uwagę.

Niestety władze nasze, tak rządowe jak i krajowe, za mało zwracają uwagi na ten domowy huculski przemysł, który odpowiednio prowadzony, mógłby stać się źródłem prawdziwego bogactwa naszego narodu.

Nawet rządowa szkoła przemysłu drzewnego w Kołomyi mija się wprost ze swem powołaniem i raczej przyczynia się do jego wypaczenia niż do jego podniesienia.

Wobec tego stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w najbliższej przyszłości założył państwową szkołę przemysłową dla przemysłu drzewnego w Kosowie, z tem, aby jej plan naukowy uwzględniał przede wszystkim istniejący huculski domowy przemysł drzewny i rozwijał go z zatrzymaniem jednak wszystkich jego cech charakterystycznych.

Szkoła ta powinna być między innymi utrzymywać także nauczycieli wędrownych, którzy obchodząc po kolei huculskie wsie, uczyliby huculskich samorodnych rzeźbiarzy najnowszych zdobyczy techniki zastosowanej do tego rodzaju przemysłu.

Wnioskodawca:
Tryłowski.

Ławruk, K. Lewicki, Singalewicz, Baczynski, Hołubowicz, Kormosz, Załoziecki, Nowakowski, Dumka, Winniczuk, Kochanowski, Sandulak, Kurowiec, Petruszewicz, Horbaczewski.

L. s. 2123/1914.

W n i o s e k

posłów Ławruka i Dra Tryłowskiego w sprawie założenia ukraińskiej szkoły

średniej realnej z ukraińskim językiem wykładowym w Kosowie.

Wysoki Sejmie!

Kosowski powiat, mimo swego znacznego obszaru i wielkiej liczby ludności i swego oddalenia od świata kulturalnego, nie ma dotąd ani jednej szkoły średniej.

Plemię huculskie odznacza się nadzwyczajną wrodzoną inteligencją, a gdy szkoły ludowe dostarczają teraz znacznej liczby zdolnej do dalszego kształcenia się młodzieży, to trudno jest zazwyczaj biednym ojcom wysyłać ją w dalej położone miasta do szkół średnich.

Szczególnie uzdolnione jest plemię huculskie do nauk technicznych i dlatego średnia szkoła realna z ukraińskim językiem wykładowym jest w centrum powiatu kosowskiego nie tylko pożądaną, ale wręcz konieczną potrzebą.

Dlatego stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w najbliższej przyszłości założył w Kosowie średnią szkołę realną z ukraińskim językiem wykładowym.

Wnioskodawcy:
Ławruk, Tryłowski.

Kapuściński, K. Lewicki, Załoziecki, Winniczuk, Nowakowski, Sandulak, Dumka, Korol, Kiweluk, Kurowiec, Jaworski, Bosak, Hołubowicz, Horbaczewski, Makuch.

L. s. 2.125/1914.

We Lwowie, dnia 24. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. w sprawie konserwacji Skitu maniawskiego w Maniawie, pow. Bohorodczany.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że ruiny starożytnego monasteru „Skit Maniawski“ w Maniawie, pow. Bohorodczany są jedynym tego rodzaju zabytkiem naszej architektury i sztuki;

zważywszy, że te ruiny skutkiem samolubnego i niekulturalnego postępowania ich obecnego właściciela br. Jana Liebiga i całkowitego zaniedbania ze strony kraju, skazane są na zagładę, jak świadczy wniesiona przez podpisanych interpelacja:

zważywszy, że według uchwały Wysokiego Sejmu z d. 31. stycznia 1910 kraj miał zająć się ich zbadaniem i ewentualną konserwacją,

wnoszą podpisaní:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zajął się konserwacją ruin Skitu maniawskiego w Maniawie pow. Bohorodczany, w porozumieniu ze wschodnio-galicyskimi konserwatorami i aby potrzebną na ten cel kwotę wstawił do najbliższego budżetu.

Wnioskodawca:

Dr. M. Nowakowski.

Sandulak, Kormosz, Hołubowicz, Wanio, Tryłowski, Ławruk, Makuch, Korol, Winniczuk, Dumka, Metella, Jaworski, Kiweluk, Horbaczewski.

L. s. 2.126/1914.

We Lwowie, dnia 25. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Rożankowskiego i tow. w sprawie założenia w Turce nad Stryjem szkoły wydziałowej żeńskiej i 4 kl. męskiej przez odpowiedni rozdział istniejącej w Turce szkoły 6. klasowej.

Wysoki Sejmie!

W Turce nad Stryjem, centrum politycznego powiatu, istnieje 6. klasowa

szkoła ludowa, jedyna na cały powiat. Nie zaspokaja ona potrzeb ludności, jak również nie daje uczniom możliwości dalszego kształcenia się i dlatego założono przy tej szkole kurs dopełniający, który jednak ma tę złą stronę, że uczniowie i uczennice muszą jeździć aż do Sambora na egzamina, jako prywatności.

Ponieważ przemiana tej szkoły na wydziałową żeńską i 4 kl. męską nie jest połączona z żadnymi kosztami, dlatego wnoszą podpisaní:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby istniejącą w Turce n/Str. 6 kl. szkołę ludową w najkrótszym czasie przemieniła na pełną szkołę wydziałową żeńską i 4. klasową szkołę męską typu miejskiego.

Wnioskodawca:
Rożankowski.

K. Lewicki, Makuch, Kapuściński, Kochanowski, Wanio, Baczyński, Sandulak, Cegielski, Petruszewicz, Kormosz, Okuniewski, Dumka, Załoziecki, Jaworski, Korol.

L. s. 2127/914.

We Lwowie, dnia 25. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Rożankowskiego i tow. w sprawie budowy dojazdu kolejowego od Stacyi Sokoliki do Beniowej, powiat Turka.

Wysoki Sejmie!

Podczas budowy kolei Sambor-Sianki stwierdzono konieczną potrzebę budowy dojazdu kolejowego od stacyi Sokoliki do gminy Beniowa; w tym celu właścicielka Beniowa firma Rubinstein i Ska nie tylko oddała do użytku swoją drogę leśną, przy której mieści się fabryka beczek, ale nawet wybudowała własnym kosztem most na Sanie, mimo to do dziś przyrzeczenia nie dotrzyma-

, no i gminy Beniowa, Bukowiec i inne nie mają najmniejszego połączenia ze światem i nie mogą korzystać z połączenia kolejowego, chociaż oddalenie gminy Beniowa od stacji kolejowej wynosi niespełna 3 km.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w czasie najbliższym przystąpił do budowy dojazdu kolejowego od stacji Sokoliki do Beniowy.

Wnioskodawca:
Rożankowski.

L. Lewicki, Makuch, Kapuściński, Kochanowski, Wanio, Sandulak, Korol, Kormosz, Dumka, Załoziecki, Baczyński, Okuniewski, Jaworski, Cegielski, Petruszewicz, Horbaczewski.

L. s. 2128/1914.

We Lwowie, dnia 25. lutego 1914.

Wniosek

posłów Ławruka, Trylowskiego i tow. w sprawie założenia 4-kl. szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Żabiu.

Wysoki Sejmie!

Żabie, stolica całej Huculszczyzny liczy 9.036 mieszkańców, (wedle ostatniego spisu) a chociaż jest odcięta od komunikacji z światem kulturalnym, chociaż w tej gminie znajduje się sąd powiatowy i urząd podatkowy, notaryat, zarząd dóbr fundacji hr. Skarbka, sanatorium tej fundacji, szpital i t. d., posiada dotąd tylko 2 szkoły jednoklasowe z 5 klasami eksponowanymi.

Wobec tego podpisani stawiają następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezwzględnie założyła w

Żabiu 4-kl. szkołę ludową z ukraińskim językiem wykładowym.

Wnioskodawcy:
Ławruk, Trylowski

Kiweluk, Kochanowski, Kurowiec, Rożankowski, Hołubowicz, Terszakowiec, Winniczuk, Wanio, Sandulak, Łahodyński, Okuniewski, Horbaczewski, Staruch.

L. s. 2129/914.

Interpelacya

posła ks. Iwana Jaworskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie przeciągania z obrządku gr. kat. na obrządek rz. kat. w szpitalu krajowym w Samborze.

Okolo 10. kwietnia 1913 r. udała się służąca Marya Kopystyńska rodem ze Strzelbic obrządku gr. kat. do szpitala krajowego w Samborze na oddział położniczy. Dnia 13. maja 1913 urodziła chłopca nieprawego łoża, który wedle Cubowiażujących ustaw powinien by być ochrzczonym wedle obrządku gr. kat.

Zaznaczamy, że Marya Kopystyńska do dziś dnia nie zmieniła swego obrządku i należy do związku gr. kat. cerkwi w Strzelbicach, jak to również podała w „wywodzie“, spisany z nią w szpitalu.

Tymczasem Zarząd szpitala odesłał noworodka proboszczowi obrządku rz. kat. w Samborze do ochrzczenia. Przeciwnie takiemu postępowaniu wniósł gr. kat. Urząd parafialny w Strzelbicach protest do Zarządu szpitala w Samborze i prosił, by Zarząd szpitala podjął poświadczenie ochrzczenia dziecka w rz. kat. Urzędzie parafialnym w Samborze i przesłał je gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Samborze lub w Strzelbicach celem wpisania do metryk. Zarząd szpitala jednak nie tylko że nic w tym kierunku nie zrobił, ale nawet na pismo nie odpowiedział, czem złożył tylko dowód, że sam spowodował bez-

prawne ochrzczanie dziecka w obrzęd-ku rzym. kat.

Tak więc szpital krajowy w Samborze, instytucja krajowa, czysto humanitarna, obowiązana trzymać się zdala od wszelkiej polityki, korzysta z nędzy ludzkiej i staje się kuźnią polityczną dla przeciągania wyznawców obrzęd-ku gr. kat. na obrządek rzym. kat.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Czy Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wiadomem jest tego rodzaju postępowanie Zarządu szpitala krajowego w Samborze?

II. Czy spowoduje Zarząd szpitala krajowego w Samborze do podjęcia poświadczenia chrztu dziecka nieprawego łoża Maryi Kopystyńskiej od rzym. kat. Urzędu parafialnego w Samborze i przesłania tegoż gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Samborze celem wpisania do metryk parafialnych?

Interpelant:

ks. Iwan Jaworski.

Kochanowski, Metella, Winniczuk, Dumka, Singalewicz, Staruch, Wanio, Perfecki, Lew Lewicki, Rożankowski, Terszakowiec, Hołubowicz, Sandulak, Załoziecki, Okuniewski.

L. s. 2130/914.

Interpelacya

posła Iwana Kochanowskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie rozebrania i sprzedaży domu czytelnicy „Proświty“ w Biliczu przez Wydział powiatowy w Starym Samborze

Towarzystwo czytelnicy Proświty w Biliczu powiatu starsamborskiego chcąc odciągnąć ludzi od włączenia się do miasta za najmniejszą drobnostką i podnieść dobrobyt mieszkańców, postanowiło wybudować dom a w nim pomieścić sklep systemu Roczel. W tym celu wydział czytelnicy odniósł się z prośbą do Rady gminnej o odstąpienie kawał-

ka gruntu pod budowę domu. Rada gminna uznając korzyść czytelnicy i handlu dla gminy, postanowiła jednogłośnie uchwałą z dnia 19. maja 1910 r. L. 15. odstąpić Towarzystwu kawałek gruntu z parceli l. w. h. 21.133/2 18 metrów długości, a 12 szerokości z szutrowiska, dawnego łożyska rzeki. Wydział powiatowy jednak w Starym Samborze postanowieniem z dnia 22. czerwca 1910 r. L. 1119 uchwały tej nie zatwierdził, podając jako przyczynę, że „uchwała jest niekorzystna dla gminy“.

Ażeby nie dać Wydziałowi powiatowemu dalszych powodów do odmowy, dwóch członków czytelnicy Łuc Małanczak i Anna Łupań odstąpili gminie za ten kawałek gruntu dwie swoje parcele L. 10.269 i 10.271, które są o wiele lepsze, do dobra gminnego przytykają i je zaokrągłają. Rada gminna uchwałą z d. 9. marca 1911 r. jednogłośnie postanowiła zamianę tę przyjąć a zwierzchność gminna już dn. 14. marca 1911 przedłożyła Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia uchwałę Rady gminnej przy dołączeniu mapek zamienionych parcel. Wydział powiatowy pomimo kilkurazowych próśb ze strony Wydziału czytelnicy a także i Zwierzchności gminnej, długo nic nie postanawiał, ani uchwały nie zniósł, ani nie zatwierdzał. Wszyscy myśleli, że uchwała jako bardzo korzystna dla gminy, będzie zatwierdzona.

Rada gminna znowu wychodząc z zasady, że jeśliby Wydział powiatowy nie zatwierdził uchwały, to gmina odkupiłaby dom na swoją własność, pozwoliła więc Wydziałowi czytelnicy budować dom na zamienionej parceli gminnej.

Kiedy już zrab domu był postawiony, Wydział powiatowy nie zdecydowawszy niczego co do uchwały Rady gminnej w sprawie zamiany, postanowieniem z dnia 22. sierpnia 1911 L. 1480 nakazał Zwierzchności gminnej w Biliczu pod osobistą odpowiedzialnością naczelnika gminy i pod zagrożeniem grzywną 40

K. wstrzymać dalszą budowę czyteln. Równocześnie na prośbę Wydziału powiatowego c. k. Starostwo w Starym Samborze wydało nakaz żandarmeryi, aby przemocą spędziła robotników z budowy. W ślad za tem Wydział powiatowy wytoczył śledztwo dyscyplinarne naczelnikowi gminy Dmytrowi Sydorowiczowi a następnie na podstawie uchwały z 17. listopada 1911 r. odniósł się z wnioskiem do c. k. Starostwa o usunięcie jego z urzędu. W postanowieniu z dnia 18. listopada 1911 L. 2005 jako główne przewinienie zarzucono jemu: 1) że proponował zamianę parceli gminnej pod budowę czyteln. „Proświty“, 2) że był osobicie interesowanym w tej zamianie, ponieważ był przełożonym czyteln., 3) że nibyto on sam, nie Towarzystwo czyteln. Proświty, pobudował dom na gminnej parceli przed zatwierdzeniem uchwały Rady gminnej, 4) że bez pozwolenia Wydziału powiatowego wydał 15 jodeł z lasu gminnego na budowę czyteln. Ażeby siebie zasłonić przed zarzutem nieprzychylności do czyteln. Proświty, Wydział powiatowy nazwał czytelnę spółką prywatną, założoną dla prywatnych interesów.

W osobnem rozporządzeniu z dnia 18. listopada 1911 r. L. 2005 Wydział powiatowy nakazał Zwierzchności gminnej pod osobistą odpowiedzialnością naczelnika gminy zbudowany dom czyteln. Proświty rozebrać a drzewo przewieść do Bilicza górnego na budowę szkoły. Tego jednak rozporządzenia naczelnik gminy nie mógł sam wykonać, bo to mogło pociągnąć za sobą groźne następstwa, przeto budynek niepokryty pozostał aż do jesieni 1912 r. Wtedy moskalofilscy agitatorowie namawiali ludzi, żeby czytelnę Proświty znieść, a natomiast założyć czytelnę im. Kaczkowskiego, gdyż wtedy nie tylko będzie zatwierdzona uchwała Rady gminnej zezwalająca na odstąpienie parceli bez zamiany, ale jeszcze dostaną pieniądze na dokończenie budowy. Jako świadkowie potwierdzą to: Iwan Halczyszak, Wasyl Oszczybok, Iwan Chyt i inni członko-

wie czyteln. Proświty w Biliczu. Obiecanki agitatorów moskalofilskich były prawdopodobne, gdyż obydwaj księża w Biliczu są mokalofilami a także marszałek powiatowy ks. Wasylkiewicz skryty wprawdzie, ale gorliwy moskalofil nowego kierunku.

Kiedy poczucie świadomości narodowej członków czyteln. Proświty prze mogło wszystkie namowy moskalofilskie, marszałek ks. Wasylkiewicz wydał dnia 14. sierpnia 1912 L. 173 nakaz Zwierzchności gminnej, żeby dom czyteln. Proświty rozebrała a drzewo na szkołę do Bilicza górnego przewiozła. W drugiej połowie września 1912 r. przyjechał lutrator Rady powiatowej, Halka i w asystencyi żandarmów kazał dom rozebrać, a drzewo przewieść do Bilicza. Drzewo to przeleżało na kupie, gnijąc do niedawna, aż dopiero dnia 14. lutego 1914 r. sprzedał go ksiądz Wenhrynowicz z Bilicza górnego, za 320 Kor.

Drzewo to było prawną własnością czyteln. Proświty. Większa połowa była bądźto zakupiona, bądź darowana przez pojedynczych członków. Wprawdzie druga część mniejsza pochodziła z lasu gminnego ale i ona była własnością czyteln. Proświty, ponieważ Rada gminna uchwałą swoją z dnia 21. stycznia 1910 r. L. 12. drzewo to czyteln. darowała. Rada gminna według ustawy gminnej miała prawo darować, nigdy bowiem tego rodzaju uchwał Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia nie podawała, a Wydział powiatowy nikomu darowanego przez gminę drzewa nie odbierał, jak naprzykład: drzewa darowanego na budynki parafialne w większej ilości w Biliczu dolnym, chociaż tej uchwały Wydział powiatowy także nie zatwierdził. Wydział powiatowy więc bezprawnie przywłaszczył sobie drzewo czyteln. Proświty, jako ustawowej właścicielki i bezprawnie naraził czytelnę na stratę ponad 1000 Kor.

Tak więc czytelnia Proświty w Biliczu zamiast znaleźć podporę moralną

i materyalną w Wydziale powiatowym dla swojej działalności tak korzystnej dla gminy, jak oświata i podniesienie dobrobytu gminy, spotkała się z jaknajwiększymi przeszkodami i poniosła jeszcze tak wielką stratę. Nie taką opieką cieszą się czytelnie im. Kaczkowskiego. Dla dowodu naprowadzimy jeden fakt: Przed dwoma laty gmina Baczyna, licząca zaledwie 50 gospodarzy, sprzedała las gminny. Rada gminna z uzyskanej sumy przeznaczyła 600 Kor. na budowę czytelnia im. Kaczkowskiego a Wydział powiatowy uchwałę tę zatwierdził. Natomiast dla czytelnia Proświty w Biliczu nie chciał przyznać kawałeczka ziemi wartości najwyżej 40 Kor. i to nawet w drodze zamiany, a następnie dom wybudowany bezprawnie, siłą rozebrał i sprzedał! Tego wszystkiego przyczyną jest to, że marszałkiem Rady powiatowej jest żarliwy moskalofil ks. Wasylkiewicz, który jest jawnym i nieprzejednanym wrogiem czytelnia Proświty i wogóle ukraińskiego ruchu w powiecie.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy Wysokiemu Wydziałowi krajowemu znaną jest sprawa budowy domu czytelnia Proświty w Biliczu (części górnej)?

2) Co Wysoki Wydział zarządzi, aby Wydział powiatowy w Starym Samborze zwrócił czytelnia Proświty w Biliczu wyrządzoną bezprawnie stratę w kwocie 1000 Koron.

3) Czy poczyni odpowiednie kroki, aby moskalofila ks. Wasylkiewicza usunięto z marszałkostwa Rady powiatowej w Starym Samborze?

Interpelant:
Kochanowski.

Staruch, Wanio, Okuniewski, Metella, Winniczuk, Ławruk, Dumka, Perfecki, Lew Lewicki, Nowakowski, Terszakowiec, Hołubowicz, Singalewicz, Sandulak, Załoziecki.

L. s. 2131/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Singalewicza do J. Eksc. Namiestnika w sprawie nadużyć inspektora podatkowego, p. Fischera w Złoczowie.

Wasza Ekscelencyo!

Podpisani zapytują Waszą Ekscelencyę:

1) Czy znane są Waszej Ekscelencyi nadużycia inspektora podatkowego p. Fischera w Złoczowie?

2) Czy Wasza Ekscelencya postara się o usunięcie tego Pana z dotychczasowego stanowiska urzędowego?

3) Czy zarządzi przeciw temu Panu dochodzenia sądowo-karne?

U z a s a d n i e n i e.

W Złoczowie urzęduje inspektor podatkowy p. Fischer.

Przeciw osobie tego Pana, jego postępowaniu poza urzędem i w sprawach urzędowych podnoszą ogólnie miejscowi mieszkańcy następujące ciężkie zarzuty.

I. Jest uzasadnione podejrzenie, że ten Pan ciągnie ze swego urzędowania poboczne niedozwolone dochody, a mianowicie:

a) p. inspektor pobrał około 150 Kor za sprzedane handlarzowi w Złoczowie Buchbinderowi stare wysortowane papiery.

Kwoty tej w dochód nie wstawił.

b) W czasie, gdy inspektorat podatkowy był umieszczony w realności p. Nachmana Grica, zażądał p. inspektor rozszerzenia lokalu przez dodanie dwóch pokojów, wstawił i pobrał ryczałt na opalanie tych pokojów. W pokojach były złożone druki i wcale pokojów nie opalano.

c) P. inspektor ma syna w gimnazjum. To było następstwem, że z przyznanych 50 zniżek podatkowych po myśli § 174 o pod. osob. doch. 9 było takich, które nie dotyczyły profesorów gimnazjalnych — a resztę przyznano profesorom, dyrektorowi p. Garlickiemu i jego bratu radcy sądowemu.

d) P. inspektor mieszkał w kamienicy Abrahama Izaka Igla. Chociaż ten Pan ma dwie kamienice i cegielnię w Złoczowie, wymierzono jemu podatek osobisto-dochodowy tylko w kwocie 16 Kor. 40 hal., zamiast należnych 228 Kor.

W 1912 roku kupił tę kamienicę, gdzie mieszkał p. inspektor, od Igla Mendel Tierhaus, właściciel dóbr Zarwanica. To miało takie następstwo, że p. Tierhausowi zniżono podatek osobisto-dochodowy z kwoty 434 K. na kwotę 228 Kor.

Wynika z tego, że p. inspektor podatkami płaci czynsz.

e) W powiecie jest rażąco nierówne opodatkowanie podatkiem osobisto-dochodowym.

Na przykład :

P. Emilia Gnoińska, właścicielka milionowego majątku Krasne o dochodzie 20.000 Kor., płaci 110 K. osobisto-dochodowego podatku.

P. Józef Waiser, fabrykant, właściciel fabryki papieru w Sasowie i milionowego majątku, płaci 28 K. osobisto-dochodowego podatku.

Za to na Wolfa Buchera, handlarza jabłek, który jabłka po mieście roznosi, nałożono 20 Kor. podatku osobisto-dochodowego.

Tak samo płaci biedny krawiec Nadel w Złoczowie 24 Kor. podatku osobisto-dochodowego.

Bogacz Sadl Roller, właściciel kamienic, operujący milionowym mają-

tkiem płaci 60 K. rocznie podatku osobisto-dochodowego.

Natomiast bardzo często nakłada się niesłusznie wielki podatek, jak na przykład adwokatom, z których p. inspektor nie ma korzyści; na przykład Dr. Wanio płacił w roku 1912 90 Kor. podatku osobisto-dochodowego, a na 1913 r. podwyższono mu ten podatek na 936 Kor. całkiem bezpodstawnie, bo p. inspektor jest równocześnie wszechpolskim politykiem, a Dr. Wanio ukraińskim pośtem.

f) Chodzą wieści, że bracia Schutzmanowie, posesorowie Płuhowa, którzy płacą 48 Kor. podatku osobisto-dochodowego, darowali p. inspektorowi piękny ścienny zegarek.

II. Inspektor zamiast pracować w biurze, jeździ często po komisjach i wyśiaduje godzinami w sklepie korzennym miejscowej „Składnicy“.

III. P. inspektor lubi zanadto zajmować się polityką i chociaż jemu jako urzędnikowi c. k. Starostwa nie wolno, starał się w styczniu tego roku do Rady gminnej w Złoczowie być wybranym.

Żeby zapewnić sobie głosy, zwołał on wyborców do swego biura i odebrał od nich karty do głosowania i przyprzysiężenie, że będą na niego głosować.

Jest to wymuszenie karygodne według ustawy o czystości wyborów.

Prosimy przesłuchać pod przysięgą wszystkich głosujących w II. kole wyborczym w celu stwierdzenia tego faktu.

W interesie ogólnego spokoju, dobra i poszanowania ustaw należy wyżej naprowadzone fakty sprawdzić przez przeprowadzenie lustracji inspektoratu i przesłuchanie wyżej wymienionych osób.

Znając praktykę, że drogą zwyczajnego doniesienia do Sądu nie będzie

można sprawy załatwić, bo natychmiast p. inspektor będzie starał się wzajemną skargą siebie oczyścić, podpisani są zmuszeni wnieść niniejszą interpelację.

Interpelant:

Włodzimierz Singalewicz.

Kost Lewicki, Petruszewicz, Terszakowiec, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Wanio, Trylowski, Staruch, Winniczuk, Sandulak, Kapuściński, Nowakowski, Metella, Hołubowicz.

L. s. 2132/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Lwa Lewickiego i tow. do Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z powodu nierozpoczęcia zabudowania potoku Kruszelnicy, pow. Skole.

Pomimo, że uznano konieczność zabudowania potoku Kruszelnicy w czasie przeprowadzonych w r. 1912 dochodzeń, pomimo że potok ten zagraża zabranieniem jednej i drugiej szkoły w Kruszelnicy, zabranieniem domu gminnego i innych budynków przy większej wodzie mimo, że potok w czasie powodzi w r. 1913 spowodował nieobliczalne szkody, dotychczas nie rozpoczęto zabudowania tego potoku, dlatego ośmielamy się zapytać:

Czy Wysoki Wydział krajowy wie o tych olbrzymich szkodach, jakie dotknęły gminę Kruszelnicę i czy zechce poczynić starania, by zabudowanie tego potoku już w b. r. 1914 rozpoczęto?

Interpelant:

Lew Lewicki.

Dumka, Winniczuk, Ławruk, Perfecki, Nowakowski, Łahodyński, Trylowski, Kapuściński, Metella, Sandulak, Okuniewski, Horbaczewski, Petruszewicz, Hołubowicz, Wanio.

L. s. 2133/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Hryńka Terszakowca i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia ruskiej

szkoły ludowej w Ostrowie koło Szczerca (pow. Lwów).

Gmina Ostrow koło Szczerca, lwowskiego powiatu, która liczy ponad 1800 mieszkańców, prawie samych Rusinów, jest dotąd w szkolnej łączności z miastem Szczercem, oddalonem o 3¹/₂ kilometra błotnistej drogi. Ta przymusowa łączność z żydowską gminą Szczerzec daje się mieszkańcom Ostrowa bardzo we znaki, dlatego starają się oni od całego szeregu lat o założenie w swojej gminie osobnej 4-klasowej ruskiej szkoły ludowej, ale dotychczas bez skutku.

Dnia 29 maja 1913 r. rada gminna w Ostrowie postanowiła jednogłośnie domagać się odłączenia szkolnej łączności ze Szczercem i zorganizowania u siebie osobnej czteroklasowej ludowej szkoły z ruskim językiem wykładowym, zobowiązując się ponieść wszelkie koszty.

W bieżącym roku szkolnym dzieci obowiązanych do szkolnej nauki w Ostrowie jest 249, z tego zapisanych w Szczercu 244, a faktycznie uczęszczających 231. Z 244 zapisanych przypada na pojedyncze klasy: I. kl. 34 chłopców + 32 dziewcząt razem 66; II. kl. 27 chłopców + 26 dziewcząt = 53; III. kl. 27 chłopców + 25 dziewcząt = 52; IV. kl. 14 chłopców + 19 dziewcząt razem 33; V. kl. 14 chłopców + 12 dziewcząt = 26; VI. kl. 10 chłopców + 4 dziewcząt = 14. Liczba dzieci szkolnych jest więc dostateczną, ażeby zorganizować samoistną ruską czteroklasową szkołę ludową w Ostrowie. Jednak władze szkolne, którym zależy na pieniężnym podtrzymywaniu biednej gminy Szczerzec przez zamożną gminę ruską Ostrow i na podtrzymaniu frekwencji w polskiej szkole (względnie żydowskiej) w Szczercu, gdzie jak wiadomo żydzi mają absolutną większość i gdzie na 300 dzieci grecko-katolickiego obrządku jest wszystkiego 94 dzieci rzymsko-katolickiego obrządku, na wszystkie dotychczasowe starania Rady gminnej w Ostro-

wie w celu założenia osobnej ruskiej czteroklasówki tamże, są głuche. Ostatni raz była w tej sprawie deputacya Rady gminnej z Ostrowa w Namiestnictwie i krajowej Radzie szkolnej dnia 12. października 1913, gdzie przyrzeczono tę sprawę rozpatrzyć, jednak dotychczas tego przyrzeczenia nie spełniono. Przeciwno dalszej zwłoce ze strony władz szkolnych włościanie z Ostrowa będą zmuszeni chwycić się energiczniejszych środków samoobrony.

Podpisani zapytują:

1) Czy znanym jest c. k. Rządowi powyższy fakt i czym usprawiedliwi c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa swoje postępowanie względem słusznych domagań ze strony gminy Ostrów?

Czy c. k. Rząd, względnie c. k. krajowa Rada szkolna gotowe są sprawę założenia 4-klasowej ruskiej szkoły ludowej w Ostrowie po myśli żądań gminy wreszcie załatwić?

Interpelant:

Hryńko Terszakowiec.

Makuch, Dumka, Singalewicz, Kochanowski, Kiweluk, Ławruk, Metella, Sandulak, Kurowiec, Kapuściński, Perfecki, Petruszewicz, Winniczuk, Baczyński.

Ls. 2.134/414.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Łahodyńskiego i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie utworzenia równorzędnych klas z ruskim językiem wykładowym przy 6-klasowych szkołach, męskiej i żeńskiej w Nadwornie.

W roku 1909 wnieśli rodzice dzieci ruskiej narodowości w Nadwornie prośbę do miejscowej Rady gminnej o utworzenie równorzędnych klas z ruskim językiem wykładowym przy 6-klasowych szkołach: męskiej i żeńskiej w Nadwornie. Rada gminna w Nadwornie po otrzymaniu od c. k. Rady szkolnej

okręgowej w Nadwornie urzędowych statystycznych dat, uznała tę prośbę interesowanych rodziców za całkiem usprawiedliwioną i jako strona konkurencyjna mająca ustawą zastrzeżone prawo decydować o wykładowym języku w miejscowych szkołach ludowych, które utrzymuje, uchwaliła na swoim posiedzeniu dnia 13. listopada 1909 r. jednogłośnie odnieść się do szkolnych władz o utworzenie wspomnianych paralelek z ruskim językiem wykładowym.

Rada szkolna miejscowa i c. k. Rada szkolna okręgowa w Nadwornie zaopiniowały przychylnie uchwałę Rady gminnej i odesłały memoriał wraz z odpowiednimi statystycznymi datami do c. k. Rady szkolnej krajowej. Następnie w miesiącu lutym 1910 r. udała się specjalna deputacya miejscowych obywateli do Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej, która po wysłuchaniu i skonstatowaniu, że jest odpowiednia ilość szkolnych dzieci ruskiej narodowości i że jest dostateczne pomieszczenie bez nakładania nowych wydatków na strony konkurencyjne, oznajmiła, że sprawę załatwi przychylnie i jaknajprędzej.

Kiedy jednak po roku sprawa ugrzęzła w biurach krajowej Rady szkolnej, wniósł w r. 1911 poseł Sandulak interpelację w Sejmie do Wysokiego Rządu, na którą jednak nie otrzymał odpowiedzi.

Mimo upływu 5 lat, c. k. Rada szkolna krajowa dotychczas tej sprawy nie załatwiła, pomimo, że w innych gminach Nadworniańskiego powiatu, jak naprzykład: w Mikuliczynie, Tatarowie, Wołosowie, gdzie chodziło tylko kilkanaście dzieci łacińskiego obrządku albo mojżeszowego wyznania, Rada szkolna krajowa tworzyła dla nich równorzędne, a nawet samoistne klasy z polskim językiem wykładowym w przeciągu czterech tygodni od wniesienia prośby.

Dodajemy, że kiedy po dwóch latach urgowano znowu tę sprawę przez członka Rady szkolnej u byłego referenta p. starosty Niesiołowskiego, ten zbył kpinami, że zgubiły się akta w odnośnej sprawie.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy Wysoki c. k. Rząd zmusi c. k. Radę szkolną krajową do natychmiastowego utworzenia równorzędnych klas z ruskim językiem wykładowym przy 6-klasowych szkołach ludowych: męskiej i żeńskiej w Nadwórnie?

2) Co zamierza Wysoki c. k. Rząd przedsięwziąć, ażeby już raz zapobiedz ignorowaniu obowiązujących ustaw i niespełnianiu ustawowych obowiązków przez c. k. Radę szkolną krajową wobec ruskiej ludności w kraju?

Interpelant:

Dr. Łahodyński.

Dr. Kost' Lewicki, Lew Lewicki, Terszakowiec, I. Jaworski, Makuch, Dr. Perfecki, Ławruk, Kochanowski, Hołubowicz, Sandulak, Winniczuk, Dumka, Kapuściński, Metella, Tryłowski, Kurowiec.

L. s. 2135/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Kurowca i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie używania p. Krzyształowicza jako znawcy przez c. k. Sąd w Kałuszu przy komisjach sądowych w sprawach pomiarów gruntowych.

W Kałuszu jest nadmiar rzeczywistych znawców-inżynierów z egzaminami państwowymi, uprawnionych do pomiarów geometrycznych.

Znawcami takimi są pp. Michał Krawców, Napoleon Niewiadomski, autoryzowani geometrzy-inżynierowie, dalej c. k. państwowi geometrzy: pp. Margules i Michał Czorpita, w końcu c. k.

inżynier Mieczysław Langer i c. k. radca Poluszyński.

Pomimo nadmiaru rzeczywistych inżynierów i fachowych znawców, c. k. Sąd powiatowy w Kałuszu a w szczególności c. k. sędzia powiatowy Janowski używa p. Krzyształowicza, prowizorycznego inżyniera powiatowego, bez egzaminów, całkiem nieukwalifikowanego, do pomiarów gruntowych, jak to miało miejsce n. p. ostatnim razem w Kamieniu, mimo sprzeciwu strony skarżącej, zastąpionej przez adwokata Dra Golda.

P. Krzyształowicz jako niefachowy, nie może wydać fachowego orzeczenia przez co prowadzący spór, ubodzy wieśniacy ponoszą olbrzymie straty.

Zapytujemy c. k. Rząd, co zarządzi, aby w Sądach powiatowych, a w szczególności w Sądzie powiatowym w Kałuszu byli używani do fachowych orzeczeń ukwalifikowani inżynierowie znawcy?

Interpelant:

Kurowiec.

Dumka, Kapuściński, Winniczuk, Korol, Staruch, Makuch, Sandulak, Hołubowicz, Kochanowski, Kość' Lewicki, Terszakowiec, Okuniewski, Metella, Cegielski, Lew Lewicki, Iwan Jaworski.

L. s. 2136/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Izidora Hołubowicza i tow. w sprawie postępowania nauczyciela p. Maryana Frankiewicza w Zazdrości, trembowelskiego powiatu.

1) Kierownik szkoły naraża budynek szkolny na niebezpieczeństwo ognia.

Na strychu budynku szkolnego trzyma 4 fury słomy i 3 fury siana, mimo, że budynek szkolny był przez całe lato niezasekurowany.

Poświadczą to: Iwan Dmytruś i Iwan Berezowski z Zazdrości.

Dalej pokłócił się z kominiarzem i nie pozwala mu czyścić kominów szkolnych, a w czasie kłótni miał grozić przewodniczącemu Rady szkolnej miejscowej Słomińskiemu, że nie wpisze do szkolnego budżetu 10 K na czyszczenie kominów.

2) Kierownik szkoły młóci w sieni szkolnej owies, a w klasie młóci proso.

Zastał go przytem tenże Słomiński i kiedy z tego powodu zwrócił mu uwagę, że kurz z młócenia osiada w klasie a następnie na piersiach dzieci, powiedział kierownik, że to do niego nie należy i kazał Słomińskiemu wynieść się ze szkoły.

Taką samą odpowiedź otrzymał tenże przewodniczący, kiedy żądał, ażeby kierownik nie rębał drzewa w klasie szkolnej i wyniósł z tej klasy swój warsztat.

3) Kierownik używa dzieci szkolnych do posługi.

Całe lato robiły dzieci w jego ogrodzie, woziły taczkami kamienie i ziemię na piwnicę, włóczyły, woziły kapustę, łamały kukurudzę, wynosiły na strych słomę i siano; wogóle prowadzi kierownik swoją gospodarkę szkolnymi dziećmi.

Poświadczą to: Dmytro Papirowicz, Iwan Dmytruś i Iwan Matyjasz z Zazdrości.

4) Tej i poprzedniej zimy zwoływał do siebie kierownik wieczorami młodzież, żeby darła pierze w szkolnej sali a w nagrodę za to urządził im muzykę w szkolnej sali; w ten sposób niszczy budynek szkolny.

Poświadczą to: Michał Drabyk, Fedko Kołodziej z Zazdrości.

5) Kierownik szkoły opuszcza szkołę, jeździ na jarmark do Mikuliniec to z krową, to z kapustą, oprócz tego jeździł na wybory do Warwaryniec.

Poświadczy to: Iwan Begor.

6) Kierownik szkoły doprowadził swoim postępowaniem do wielkiego niepokoju we wsi.

Mianowicie Rada gminna uchwaliła odstąpić pod budowę Czytelni polskiej plac położony na krawędzi gminnego pastwiska, od budynków Ilka Juchniewicza.

Kierownik szkoły kazał ludziom wozic kamień na budowę i zrzucać ten kamień na środku pastwiska gminnego mówiąc, że nie na krawędzi, jak opiewała uchwała Rady gminnej — ale na środku 30-morgowego pastwiska będzie budował Czytelnię.

Wobec takiego bezprawnego postępowania i zajmowania majątku gminnego protestowali poszczególni radni i członkowie gminy.

Na to kierownik prowokująco odpowiedział, że tu nikt jemu niema nic do rozkazu i że on będzie budował Czytelnię tam, gdzie zechce i sprowadzi do wsi żandarmów i wojsko przeciwko każdemu, kto będzie się jemu sprzeciwiać albo kto ruszy kamień.

Kiedy skutek tych prowokacyj naczelnik gminy wydał kierownikowi pisemny nakaz, żeby bezprawnie zwiezione kamienie do 24 godzin zabrał z gminnego pastwiska i przeniósł na plac przez gminę podarowany — kierownik powiedział do Wasyla Begera, który ten nakaz mu doręczył: „Niedoczekanie niczyje, żeby ja ten kamień stamtąd zabrał, gdzie wozili, tam będę dalej wozic i gdzie zechcę, tam będę budować“.

Wskutek tego prowokacyjnego postępowania i wskutek upływu terminu, w nakazie ustanowionego, właścianie usunęli sami kamienie z gminnego pastwiska.

Podczas tego tak kierownik jak i jego żona wyszli ze szkoły, a za nimi wybiegły wszystkie dzieci szkolne i dopiero podpisany napędził wszystkie dzieci do szkoły.

Cała ta afera, której wyłącznym sprawcą jest kierownik Frankiewicz, a która łatwo mogła doprowadzić do rozlewu krwi, wywołała we wsi straszne oburzenie przeciw kierownikowi. Frankiewicz i jego prowokacje ponoszą wyłączną winę, że doszło do tego, że jeden z tych, którzy kamienie pod budowę czytelnicy zwozili, w obecności ludzi uderzył go w twarz.

W naszej gminie był przed nim przez 20 lat kierownikiem szkoły Polak p. Nowacki, tak samo p. Dobrzyński również Polak, jednak w czasie ich bytności nie było w gminie nigdy żadnego nieporozumienia na polu narodowym; dopiero z przyjściem kierownika Frankiewicza jest inaczej.

Zaznaczam, że uchwała Rady gminnej, którą odstąpiono plac pod budowę obydwóch czytelnicy, polskiej i ruskiej, będzie jeszcze przedmiotem badania ze strony Wydziału powiatowego w Trembowli, bo zachodzą poszlaki, które wskazują, że uchwałę sfalszowano.

Donosząc o tem, prosimy o wydanie zarządzeń, któreby uwolniły włościan na przyszłość od takich prowokacyj, które łatwo mogą doprowadzić do rozlewu krwi.

Podpisani zapytują, czy wiadome są Wysokiemu c. k. Rządowi podniesione fakty i co zamysła zarządzić, żeby p. Maryan Frankiewicz nie dopuszczał się naprowadzonych nadużyć.

Interpelant:

Dr. Idydar Hołubowicz.

Kurowiec, Baczyński, Lew Lewicki, Singalewicz, Petruszewicz, Perfecki, Terzakowicz, Makuch, Ciesielski, Kormosz, Ławruk, Łahodyński, Kochanowski, Wanio, Dumka, Metella, Sandulak.

L. s. 2137/914.

I n t e r p e l a c y a

posła I. Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów gminnych w Kniażu.

Dnia 4. lutego 1913. odbyły się wybory do Rady gminnej w Kniażu (pow. Śniatyn) — jednakże wójt kacap razem z drugimi kacapami wniósł protest, opierając się na nieprawidłowościach, których się sam dopuścił — a c. k. Namiestnictwo unieważniło te wybory.

Przeprowadzono więc ponowne wybory 19. września 1913 a gdy wójt ze swoją kacapską partją przepadł, powtórzyła się znowu ta sama komedia.

W interesie gminy leży, by już raz tę sprawę zakończono i nie pozwolono kacapom, którzy nie mają nawet $\frac{1}{3}$ części głosujących za sobą, na takie destrukttywne postępowanie.

Zresztą dotychczasowy wójt znany pijak, nie tylko demoralizuje całą wieś, ale i niszczy majątek gminny.

Dla przykładu przytaczamy fakt, że w jesieni 1913 r. zezwolił tenże Stefanowi Todorukowi wyrąbać 180 m² gminnej wikliny na swą korzyść i bez jakiegokolwiek wynagrodzenia.

Zapytujemy tedy wysoki c. k. Rząd:

1) Czy zechce zarządzić, by sprawa wyborów gminnych w Kniażu jak najrychlej załatwioną została?

2) Czy zechce ukarać w drodze administracyjnej tamtejszego wójta za nieprawidłowości, których się z umysłu dopuścił przy wyborach gminnych, przeprowadzonych 4. lutego 1913?

3) Czy zechce zarządzić co należy, dla ratowania dobra gminnego przed tym szkodnikiem?

Interpelant:

Sandulak.

Kość Lewicki, Makuch, Kiweluk, Kormosz, Kurowiec, Tryłowski, Baczyński, Cegielski, Metella, J. Jaworski, Petruszewicz, Dumka, Kapuściński, Winniczuk, Wanio, Kochanowski, Staruch.

L. s. 2138/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie obsa-

dzenia nauczycielskich posad w 4-klasowej szkole ludowej w Stojanowie pow. Radziechów.

W 4-klasowej szkole ludowej z ruskim językiem wykładowym w Stojanowie, połączonej z kursem rolniczym — na siedm sił nauczycielskich jest wszystkiego jeden Rusin, bo kierownik tej szkoły jakkolwiek ruskiej narodowości, nie uczy we właściwej szkole, lecz tylko na kursach rolniczych.

Z uwagi na to, że Stojanów czysto ruska gmina, gdzie liczba dzieci szkolnych narodowości ruskiej wynosi więcej niż 400 a również ze względu na to, że właśnie teraz rozpisano konkurs na dwie posady nauczycielskie w powyższej szkole — wymaga sprawiedliwość, by te posady nadano kandydatom narodowości ruskiej tem bardziej, że c. k. Rada szkolna okręgowa w Radziechowie obie powyższe posady przeznacza z góry dla kandydatów Polaków i czyni zabiegi, by posady te nie dostały się Rusinom względnie Rusinkom.

Obsada wolnych posad w szkole w Stojanowie kandydatami względnie kandydatkami narodowości ruskiej leży w interesie państwa austriackiego, bo nauczyciele Ukraińcy względnie Ukrainki paraliżowałiby ruch rusofilski w Stojanowie, w gminie, położonej na samej rosyjskiej granicy.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd, względnie c. k. Rada szkolna krajowa wiedzą o powyżej zapodanym fakcie i czy gotowi są nadać wakujące posady nauczycielskie w Stojanowie kandydatom narodowości ruskiej?

Interpelant:
Baczyński.

Kiweluk, Hołubowicz, Cegielski, Metella, J. Jaworski, Kochanowski, Terszakowicz, Staruch, Dumka, Winniczuk, Kormosz, Perfecki, Kapuściński, Załoziecki, Łahodyński.

L. s. 2139/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Teofila Kormosza i tow. do c. k. Rządu w sprawie obsadzenia kierownictwa 2-klasowej ludowej szkoły z planem 4-klasowych szkół w Krukienicach pow. Mościska, nauczycielem Tadeuszem Szumańskim.

Przed dwoma laty objął posadę tymczasowego kierownika 2-klasowej ludowej szkoły z planem 4-klasowych szkół w Krukienicach młody nauczyciel Tadeusz Szumański, który odrazu zajął wrogie stanowisko wobec ludności ruskiej i wobec ruskiej szkolnej dziatwy, która w gminie względnie w szkole tworzy absolutną większość. Przedewszystkiem już przy wpisach przemienia samowolnie imiona ruskie i nazwiska ruskich dzieci na polskie; na przykład z Iwana Chorostila robi Jana Chruściela z Hryńka, Grzegorza i t. d. Wspomniana szkoła na pięć sił nauczycielskich ma tylko jedną Rusinkę p. Zenobię Liskowacką, sumienną i wzorową nauczycielkę, przeciwko której p. Szumański występuje w brutalny i niekulturalny sposób w tym celu, żeby dobrowolnie podała się na inną posadę i zrobiła miejsce jego żonie, aż władza szkolna musiała wmieszać się w codzienne prawie brutalne napady p. Szumańskiego na p. Liskowacką i wziąć ją w obronę.

Taksamo p. Szumanski brutalnie napada obydwóch proboszczów, polskiego i ruskiego przy sposobności udzielania przez nich nauki religii szkolnej dziatwie.

Swojem niekulturalnem, brutalnem i niegodnem inteligentnego człowieka postępowaniem, zraził sobie p. Szumański całą miejscową ludność bez różnicy narodowości i zawodu tak, że dziś jest on najbardziej znienawidzoną osobą w gminie.

Nic dziwnego że, kiedy na porządek dzienny posiedzenia miejscowej Rady szkolnej przysłała sprawa obsadzenia kierownictwa szkoły, na którą to posadę podała się większa liczba kandydatów starszych wiekiem, dobrych pedagogów i taktownych ludzi, miejscowa Rada szkolna, tak Polacy jak i Rusini, ze względu na tę nienawiść, z jaką miejscowa ludność odnosi się do p. Szumańskiego, ze względu na dobro szkoły, oświadczyła się przeciwko p. Szumańskiemu, a za innym kandydatem.

Tymczasem c. k. Rada szkolna okręgowa w Mościskach, a właściwie c. k. okręgowy inspektor szkolny popiera kandydaturę p. Szumańskiego. W tym celu przyjechał do Krukienic i starał się osobiście namówić członków miejscowej Rady szkolnej, żeby oświadczyli się za p. Szumańskim, ale otrzymał od nich odmowną odpowiedź. Mimo tego na posiedzeniu c. k. okręgowej rady szkolnej w Mościskach dnia 13. lutego b. r. postawił p. inspektor kandydaturę p. Szumańskiego na pierwszym miejscu, oświadczając, że opinia rady szkolnej miejscowej jego nie obchodzi i przeparał, że c. k. Rada szkolna okręgowa większością głosów oświadczyła się za p. Szumańskim. Wtedy reprezentant Rusinów ks. dziekan Jasienicki zaprotestował przeciwko temu i na jego domaganie się protest ten wpisano do protokołu. Teraz załatwienie obsadzenia kierownika szkoły w Krukienicach leży w rękach c. k. Rady szkolnej krajowej i ona w interesie dobra szkoły w Krukienicach jakoteż w interesie miejscowej ludności nie powinna nadać posady kierownika p. Szumańskiemu.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysokiemu c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej znane są wyżej naprowadzone fakty i czy ona gotowa jest kierownictwo szkoły w Krukienicach dla dobra miejscowej ludności i miejscowej szkoły

obsadzić kim innym a nie p. Szumańskim.

Interpelant:
Dr. T. Kormosz.

J. Jaworski, Perfecki, Terszakowiec, Kapuściński, Staruch, Załoziecki, Łahodyński, Baczyński, Kiweluk, Hołubowicz, Metella, Kochanowski, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2140/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Tymoteja Starucha i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie samowolnego bezprawnego wymiaru opłaty szynkarskiej, nałożonej na towarzystwo czytelnicy Proświty w Słobodzie złotej powiat Brzeżany.

Krajowe Biuro opłat szynkarskich przy Wydziale krajowym nałożyło opłatę szynkarską l. 8183 z 10. lutego 1914 na handel towarów mieszanych czytelnicy Proświty w Słobodzie złotej na r. 1914 w kwocie 414 K., przyjąwszy samowolnie roczny obrót sprzedawanych przez to towarzystwo napojów alkoholycznych na 13 hl. wódki a 60 hl. piwa.

To postępowanie krajowego Biura opłat szynkarskich jest skrajnym nadużyciem, bo handel towarów mieszanych czytelnicy Proświty w Słobodzie złotej nie jest żadnym koncesyonowanym wyszynkiem, lecz jedynie handlem towarów mieszanych, gdzie obok innych towarów sprzedaje się w zamkniętych naczyniach napitki alkoholiczne, których roczny obrót, jak podało wspomniane towarzystwo, wynosi 2 hl. wódki a 3 do 4 hl. piwa.

Biuro opłat szynkarskich przypisuje samowolnie i umyślnie wysoki obrót alkoholu t. j. 13 hl. wódki i 60 hl. piwa i nakłada na to towarzystwo aż 414 K. opłaty. Zważywszy, że w Słobodzie złotej są aż trzy wyszynki a to Ankla Lippe, Towarzystwa „Syła“ i Markusa Baltucha, które rzeczywiście wódkę szynkują — dodając do tego kilka pokątnych wyszynków, — to gdzież han-

del Proświty jest w stanie sprzedać taką ilość alkoholu?

Taki wygórowany wymiar ma na celu zniszczyć handel czytelnicy Proświty, a tem samym instytucję humanitarną, która służy celom oświaty.

Dlatego podpisani zapytują Wydział krajowy:

Jakiem prawem nałożono na handel czytelnicy Proświty w Słobodzie złotej opłatę szynkarską aż 414 K?

Czy Wydział krajowy gotów jest natychmiast odpisać powyższą opłatę, a wymierzyć opłatę od rzeczywistego obrotu, jaki handel wykazuje t. j. od 2 hl. wódki i od 3 do 4 hl. piwa?

Interpelant:
Staruch.

Terszakowiec, Horbaczewski, Metella, Kochanowski, Nowakowski, Rożankowski, Sandulak, Cegielski, Wanio, Łahodyński, Hołubowicz, Kapuściński, Singalewicz, Dumka, Kormosz, Winniczuk.

L. s. 2141/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Winniczuka i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie zapomóg z powodu klęsk elementarnych dla głodującej ludności w powiecie stanisławowskim

W styczniu b. r. ustanowiony przy c. k. Starostwie w Stanisławowie komitet ratunkowy, zestawivszy rozmiary klęsk elementarnych w tym powiecie, postanowił domagać się jako maximum swego zapotrzebowania — 70 wagonów zboża po cenie niższej na wyżywienie, 200.000 K na bezprocentowe pożyczki, a 50.000 K na bezzwrotne zapomogi dla tych, którzy nic nie mają i już obecnie na tyfus głodowy chorują.

Żądania powyższe przedłożyła osobno deputacja Jego Ekscelencyi Panu Namiestnikowi, lecz dotąd, mimo upływu dłuższego stosunkowo czasu, ani

ślądu jakiegokolwiek akcji, choć tyfus głodowy się szerzy.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, co dzieje się z akcją zapomogową w powiecie stanisławowskim?

Czy Wysoki c. k. Rząd zamyśla wziąć się do energicznego podjęcia tej akcji? Czy może będzie z nią czekał aż tyfus głodowy zniszczy połowę ludności powiatu?

Interpelant:
Winniczuk.

Dumka, Staruch, Kurowiec, Sandulak, Kapuściński, Ławruk, Kość Lewicki, Makuch, Terszakowiec, Hołubowicz, J. Jaworski, Kochanowski, Łahodyński, Lew Lewicki, Metella.

L. s. 2142/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Lwa Lewickiego i tow. do c. k. Rządu z powodu złego stanu budynków szkolnych, względnie całkowitego ich braku w pow. Skole.

Mimo wypełnienia wszelkich formalności w sprawie budowy szkół w Oporcu, Ławocznem, Synowódzku niżnem i Truchanowie — zwleka się z rozpoczęciem budowy w sposób niesprawiedliwiony.

Szkoły w Pławiu, Tucholce są w bardzo złym stanie i koniecznie potrzebują nowych budynków.

Natomiast całkowicie niema budynków szkolnych w Rykowie, Grabowcu skolskim, Cisowcu, skutkiem czego szkoła mimo jej zorganizowania nie może być powołana do życia.

Wobec tego ośmielamy się zapytać:

Czy Wysoki c. k. Rząd wie o tym stanie budynków szkolnych w powiecie skolskim i czy zechce poczynić starania w kierunku spowodowania natychmiastowej budowy budynków szkolnych w powyższych gminach, by nauka

szkolna nie natrafiła na żadne przeszkody.

Interpelant:
Lew Lewicki.

Dumka, Perfecki, Metella, J. Jaworski, Hołubowicz, Horbaczewski, Ławruk, Sandulak, Kochanowski, Staruch, Kormosz, Kapuściński, Petruszewicz, Winniczuk.

L. s. 2143/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dr. I. Hołubowicza i tow. w sprawie bezprawnego usunięcia radnego Iwana Bazara w Nastasowie z Rady gminnej, jak również w sprawie bezprawnego używania języka polskiego przez c. k. Starostwo w Tarnopolu — w korespondencji ze Zwierzchnością gminną w Nastasowie.

1) C. k. Starostwo pow. w Tarnopolu reskryptem z dnia 3. lutego 1914 r. l. 114/1 A orzekło, że p. Iwan Bazar, na skutek wyboru przez Radę gminną w Nastasowie na kasyera, tudzież przyznania mu z tego tytułu wynagrodzenia w kwocie 120 K, został pozbawiony urzędu członka Rady gminnej w Nastasowie.

Orzeczenie to jest bezprawne, bo p. Iwan Bazar nie jest żadnym urzędnikiem gminy, lecz tylko Rada gminna porzuciła mu jako radnemu prowadzenia spraw kasowych.

Bezprawność powyższego zarządzenia c. k. Starostwa jest tem większa, że przez przeciąg dwunastu uprzednich lat sprawował urząd kasyera gminnego Jan Skowera, i nikt go z urzędu radnego nie usuwał.

Takie postępowanie c. k. Starostwa tylko tem sobie tłumaczymy, że Jan Skowera był Polakiem a Iwan Bazar jest uświadomionym Rusinem, że Jan Skowera był powolnym narzędziem w rękach c. k. Starostwa a p. Iwan Bazar jest człowiekiem niezawistym.

To skandaliczne postępowanie c. k. Starostwa staje się tembardziej jaskrawe, gdy się zważy, że Jan Skowera był obdłużonym i zrujnowanym człowiekiem a Iwan Bazar jest człowiekiem majątnym, posiadającym zwyż 40 morgów nieobdłużonego gruntu.

2) Przed kilkoma laty Rada gminna w Nastasowie uchwaliła, że jej językiem urzędowym jest język ruski i uchwałą powyższą zakomunikowała c. k. Starostwu w Tarnopolu. Mimo to c. k. Starostwo wysyła wszystkie swoje pisma do Rady gminnej i Zwierzchności w Nastasowie w języku polskim, dając tem dowód swej urzędowej bezstronności.

Podpisani zapytują:

1) Czy wiadome są Wysokiemu c. k. Rządowi naprowadzone fakta, i

2) Co zamyśla Wysoki c. k. Rząd zarządzić, by c. k. Starostwo w Tarnopolu nie łamało w tak rażący sposób obowiązujących ustaw i postępowало bezstronnie względem obywateli austriackich narodowości ruskiej?

Interpelant:
Dr. Hołubowicz.

Baczyński, Metella, J. Jaworski, Staruch, Cegielski, Dumka, Kiweluk, Kość Lewicki, Łahodyński, Kochanowski, Terszakowiec, Perfecki, Makuch, Ławruk, Załoziecki, Winniczuk.

L. s. 2150/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Aleksandra Kapuścińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu, w sprawie ukonstytuowania Zwierzchności gminnych w Mielnicy, Krzywczu i Kudryńcach a przeprowadzenia wyborów gminnych w Boryszkowcach, pow. Borszczowskiego.

Przed kilku laty przeprowadzono w pierwszych trzech gminach, a to w Miel-

nicy, Krzywczu i Kudryńcach wybory gminne. Protesty przeciwko tym wyborom, pozbawione wszelkiej prawnej podstawy, c. k. Rząd nie spieszy się załatwić, tem samem ukonstytuowanie z wielką szkodą dla tych gmin nie może się odbyć.

W ostatniej gminie Boryszkowcach wybory gminne już od kilku lat nie rozpisane, a wójt samowolnie gospodaruje, co przynosi wielką szkodę dla całej gminy.

Dlatego wnosimy niniejszą interpelację:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził bezzwłoczne ukonstytuowanie Zwierzchności gminnych w Mielnicy, Krzywczu i Kudryńcach i rozpiął wybory gminne w Boryszkowcach.

Interpelant:
Kapuściński.

Staruch, Sandulak, Dumka, Kochanowski, Terszakowiec, Rożankowski, Perfecki, Baczyński, Hołubowicz, Załoziecki, Wanio, Horbaczewski, Kurowiec, Winniczuk.

L. s. 2151/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Trylowskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie trudności stawianych przy wydawaniu książek robotniczych w gminie Stare Kutry (pow. Kosów)

Starosta kosowski Wiczkowski robi we wszystkich gminach tamtejszego powiatu trudności z wydawaniem książek robotniczych i paszportów.

Z jego więc polecenia pisarz gminny w Starych Kutach (brat naczelnika gminy) robi ludziom w tym kierunku wielkie trudności i pod różnymi pozorami nie chce wydawać robotniczych książek. Nadto pobiera on bezprawnie po 1 K i 2 K od jednej książeczki robotniczej, chociaż należy się tylko 26 h.

Świadek: Stefan Petruk, syn Wasyla, w Kutach starych.

Podpisani zapytują więc Wysoki c. k. Rząd:

Czy zechce zarządzić, by takie sekatury i nadużycia nie działały się?

Czy zechce zawiadomić o tych nadużyciach c. k. Prokuratorę państwa w Kołomyi?

Interpelant:
Dr. Trylowski.

Kość Lewicki, Kormosz, Załoziecki, Kochanowski, Winniczuk, Kiweluk, Łahodyński Ławruk, Cegielski, Dumka, Sandulak, Kapuściński, Metella, Rożankowski, Petruszewicz.

L. s. 2152/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Iwana Kochanowskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie przystąpienia do budowy szkoły ludowej w Laszkach pow. Jaworowskiego.

Jeszcze w roku 1907 złożyła gmina Laszki powiatu jaworowskiego przypadającą część konkurencyi na budowę szkoły w Laszkach, posiada też odpowiedni pod budowę szkoły plac, dotychczas jednak, pomimo wniesionej w tej sprawie do c. k. Rady szkolnej krajowej prośby, mimo rozmaite deputacje a nawet poselskie interwencje, nie mogła i nie może do dnia dzisiejszego doczekać się rozpoczęcia tej budowy; dotyczący referent c. k. Rady szkolnej krajowej wymawiał się dotąd wyczerpaniem funduszków na budowę szkół i obstrukcją ukraińską, która miała stać na przeszkodzie uzyskaniu dalszych funduszków.

Wynik tego postępowania był taki, że z powodu braku budynku szkolnego, musiało się na 3 lata szkołę zamknąć i pozbawić tem samem setki dzieci przystępu do szkoły i oświaty.

Ponieważ obecnie odpadły już wszystkie przeszkody, na jakie powoły-

wała się c. k. Rada szkolna krajowa w sprawie budowy szkoły w Laszkach, — podpisani ośmielają się zapytać:

1) Czy wiadomem jest Wysokiemu c. k. Rządowi, że dotąd od szeregu lat zwleka się z budową szkoły w gminie Laszki pow. jaworowskiego? — i

2) Czy skłonny jest c. k. Rząd spowodować c. k. Radę szkolną krajową do bezwłocznego przystąpienia do budowy powyższej szkoły i jakie w tej mierze zamysła poczynić kroki?

Interpelant:
Kochanowski.

Petruszewicz, Hołubowicz, Staruch, Terszakowicz, Dumka, J. Jaworski, Sandulak, Kurowiec, Wanio, Kapuściński, Baczyński, Rożankowski, Singalewicz, Horbaczewski, Kormosz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu przed porządkiem dziennym.

Przemawia p. Stapiński, protestując przeciw ograniczaniu autonomii Sejmu przez c. k. Namiestnika.

Marszałek udziela głosu p. Urbańskiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Urbański i stawia wniosek, ażeby wybór jednego członka komisji budżetowej w miejsce p. Kasznicy, który mandat złożył, uznać za nagły i przeprowadzić go jeszcze na niniejszem posiedzeniu.

Marszałek poddaje wniosek p. Urbańskiego do poparcia.

Izba popiera wniosek p. Urbańskiego, poczem w osobnych głosowaniach uchwała nagłość wniosku i jego meritum.

Wobec tego oświadcza Marszałek, że wybór uzupełniający jednego członka komisji budżetowej przeprowadzi na końcu niniejszego posiedzenia.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej we Lwowie na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w sumie 700.000 koron na budowę dróg.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

2. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisji drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie ukrajowienia dróg.

Marszałek udziela głosu p. Dumce.

Przemawia p. Dumka i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się Wydział krajowy o ukrajowienie drogi z Rudek do Uherzec Wieniawskich.

Przemawia p. Terszakowicz.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek p. Schmidta zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „przeciw“ wnioskom komisji pp. Witosy i Siwulę do wyboru mówców generalnych.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi jako mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskowi komisji.

Przemawia p. Witos i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w najbliższym czasie przedłożył projekt

utworzenia dostatecznego funduszu przeznaczanego na zasiłki bezzwrotne i pożyczki na budowę i rekonstrukcyę dróg powiatowych i gminnych I. i II klasy.

Marszałek poddaje powyższą rezolucyę do poparcia.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. Górkiewiczowi jako mowcy za wnioskami komisji.

Przemawia p. Górkiewicz i stawia następującą rezolucyę :

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z rządem obmyślił środki na planową i szeroko zakreśloną akcyę ukrajowienia dróg i z wnioskami przyszedł na najbliższą sesyę Sejmu.

Marszałek wzywa sprawozdawcę do kolejnego odczytania zgłoszonych w rozprawie ogólnej rezolucyi, celem poddania ich do poparcia.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje obie rezolucye p. Terszakowca, które opiewają :

1. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy ukrajowieniu dróg traktował równomiernie wschodnią i zachodnią Galicyę i to tak pod względem długości jak i kosztów utrzymania, biorąc za podstawę obszar wschodniej Galicyi obejmujący $\frac{2}{3}$ części w stosunku do zachodniej części kraju obejmującej $\frac{1}{3}$ część obszaru całego kraju.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby wydatnie przyczynił się do budowy drogi dojazdowej do szkoły rolniczej „Proświty“ w Miłowaniu.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Okonia, która opiewa :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy obecnem ukrajowieniu dróg powiatowych, równomiernie traktował zachodnią część kraju jak wschodnią, a nie krzywdził jej, a zwłaszcza raczył ukrajowić szybko drogi powiatowe: Krosno-Rzeszów-Kolbuszowa.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Okonia.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Kurowca, która opiewa :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa Wydział krajowy wziąć pod uwagę ukrajowienie drogi Kałusz-Żurawno, powiat Kałusz, t. j. drogi z Kałusza do granicy żurawińskiego powiatu 20 kilometrów w projekcie mającym się przedłożyć na rok 1915.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Kurowca.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Zamorskiego, która opiewa :

Wzywa się c. k. Rząd, aby ze względu na długoletnie zaniedbanie kraju ze strony rządu centralnego i w uwzględnieniu dzisiejszego opłakanego stanu Galicyi, wywołanego przez klęski elementarne i przesilenie wojenne, przyszedł krajowi w pomoc i przez udzielenie większej wydatnej subwencyi ułatwił krajowi przejęcie większej ilości dróg powiatowych w swój zarząd, a tem samem ułatwił powiatom budowanie nowych dróg murowanych.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Zamorskiego.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Dumki, która opiewa :

Wzywa się Wydział krajowy o ukrajowienie drogi z Rudek do Uherz^{cc} Wieniawskich.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Dumki.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Górkiewicza, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z rządem obmyślił środki na planową i szeroko zakreśloną akcję ukrajowienia dróg i z wnioskami przyszedł na najbliższą sesję Sejmu.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Górkiewicza.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje obie rezolucje p. Lisiewicza, które opiewają:

Wysoki Sejm uchwali:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dalszy program ukrajowienia dróg na lata od roku 1915 począwszy rozszerzył i w tym celu stosowne wnioski przedłożył.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy sposobności ukrajowienia dróg w znaczniejszej, niż dotychczas mierze uwzględnił potrzeby komunikacyjne powiatu i miasta Lwowa jako stolicy kraju.

Izba popiera powyższe dwie rezolucje p. Lisiewicza.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Urbańskiemu przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej.

Przemawia sprawozdawca p. Urbański oświadczając się co do zgłoszonych rezolucji.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową.

Sprawozdawca p. Urbański wnosi na przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje po myśli ustępu 1. § 2 ust. drogowej z d. 10. grudnia 1907, Dz. ust. kraj. Nr. 155 następujące drogi za krajowe:

1. Drogę Międzybrodzką w obrębie powiatu bialskiego i żywieckiego na długości 18·2 km.

2. Drogę Biała - Skawice - Zawoje w obrębie powiatu myślenickiego na długości 16 km.

3. Drogę Pilzno-Radomyśl w obrębie powiatu mieleckiego i pilzneńskiego na długości 31·2 km.

4. Drogę Jarosław-Pruchnik w obrębie powiatu jarosławskiego na długości 5 km.

5. Drogę Sądowa Wisznia-Sambor w obrębie powiatu mościskiego na długości 9 km.

6. Drogę Hermanowice-Sambor w obrębie powiatu samborskiego na długości 6 km.

7. Drogę Dachnów-Niemirów-Do-brosin w obrębie powiatu rawskiego i jaworowskiego na długości 12·6 km.

8. Drogę Kamionka strumiłowa-Dzibułki w obrębie pow. kamioneckiego i żółkiewskiego na długości 20 km.

9. Drogę Ustrzyki-Lutowiska w obrębie powiatu liskiego na długości 10 km.

10. Drogę Kosów-Jasionów górny w obrębie powiatu kosowskiego na długości 4 km.

11. Drogę Krystynopol-Brody o obrębie powiatu sokalskiego i kamioneckiego na długości 5 km.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) ażeby z rokiem 1914 powyższe drogi objął w administrację kraju;

b) objęcie poszczególnej drogi nastąpi na podstawie szczegółowego przez Wydział powiatowy przedłożonego inwentarza, obejmującego całą własność ruchomą i nieruchomą funduszu drogi

w określeniu zawartem w § 74. ustawy z dnia 5. października 1907 Dz. ustaw kraj. Nr. 130 — przyczem własność nieruchomości winna być ograniczoną stłymi znakami;

c) drogi obejmowane w zarząd kraju winny się znajdować w stanie należytej normalnej konserwacji;

d) przed objęciem poszczególnych dróg w zarząd kraju winny odnośne Reprezentacje powiatowe przyjąć w formie aktu notaryalnego, zeznanego na podstawie uchwały Rady powiatowej obowiązek należytego uporządkowania najdalej w przeciągu lat 10-ciu własnym kosztem i staraniem stanu własności ukrajowionej drogi, oraz pełną odpowiedzialność tak wobec stron interesowanych jak i funduszu krajowego, za wszelkie zobowiązania powiatu i pretensye stron trzecich z powodu zajęcia na cele drogowe nieruchomości lub ruchomej własności, oraz za wszelkie należytości z tytułu robot drogowych przedsięwziętych przed objęciem drogi w zarząd kraju.

Izba uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do głosowania nad rezolucjami zgłoszonymi w rozprawie ogólnej.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje obie rezolucje p. Terszakowca.

1. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy ukrajowieniu dróg traktował równomiernie wschodnią i zachodnią Galicyę i to tak pod względem długości jak i kosztów utrzymania, biorąc za podstawę obszar wschodniej Galicyi obejmujący $\frac{2}{3}$ części w stosunku do zachodniej części kraju obejmującej $\frac{1}{3}$ część obszaru całego kraju.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby wydatnie przyczynił się do budowy drogi dojazdowej do szkoły rolniczej „Proświty“ w Miłowaniu.

Izba odrzuca powyższe rezolucje p. Terszakowca bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Okonia:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przy obecnem ukrajowieniu dróg powiatowych, równomiernie traktował zachodnią część kraju jak wschodnią, a nie krzywdził jej, a zwłaszcza raczył ukrajowić szybko drogi powiatowe: Krosno-Rzeszów-Kolbuszowa.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższą rezolucją i udziela głosu p. Okoniowi.

Przemawia p. Okoń.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Okoń.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Urbański, oświadczając się przeciw rezolucji p. Okonia.

Izba odrzuca powyższą rezolucję p. Okonia.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Kurowca:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby wziął pod uwagę ukrajowienie drogi Kałusz-Żurawno powiat Kałusz, to jest drogi z Kałusza do granicy żurawńskiej powiatu 20 kilom. w projekcie mającym się przedłożyć na rok 1915.

Izba uchwała powyższą rezolucję bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Zamorskiego.

Wzywa się c. k. Rząd, aby ze względu na długoletnie zaniedbanie kraju ze strony rządu centralnego i w uwzględnieniu dzisiejszego opłakanego stanu Galicyi, wywołanego przez klęski elementarne i przesilenie wojenne, przyszedł krajowi w pomoc i przez udzielenie większej wydatnej subwencji ułatwił krajowi przyjęcie większej ilości dróg powiatowych

w swój zarząd a tem samem ułatwił powiatom budowanie nowych dróg murowanych.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Zamorskiego bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Dumki:

Wzywa się Wydział krajowy o ukrajowienie drogi z Rudek do Uherzec Wieniawskich.

Marszałek poddaje pod głosowanie powyższą rezolucję.

Ponieważ przy głosowaniu przez podniesienie rąk okazała się wątpliwość co do stosunku głosów, przeto Marszałek zarządza ponowne głosowanie przez powstanie i zarządza próbę przeciwną oraz obliczenie stosunku głosów przez p. p. sekretarzy.

Marszałek stwierdza, że za przyjęciem rezolucyi głosowało 52 posłów, przeciw 64, wobec czego rezolucya upadła.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje dwie rezolucje p. Lisiewicza:

Wysoki Sejm uchwali:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dalszy program ukrajowienia dróg na lata od roku 1915 począwszy rozszerzył i w tym celu stosowne wnioski przedłożył.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy sposobności ukrajowienia drogi w znaczniejszej, niż dotychczas mierze uwzględnił potrzeby komunikacyjne powiatu i miasta Lwowa jako stolicy kraju.

Izba uchwała łącznie powyższe dwie rezolucje p. Lisiewicza bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Witosa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w najbliższym czasie przedłożył projekt utworzenia dostatecznego funduszu prze-

znaczzonego na zasiłki bezzwrotne i pożyczki na budowę i rekonstrukcye dróg powiatowych i gminnych I. i II. klasy.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Witosa bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje rezolucję p. Górkiewicza:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Rządem obmyślił środki na planową i szeroko zakreśloną akcye ukrajowienia dróg i z wnioskami przyszedł na najbliższą sesyę Sejmu.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Górkiewicza bez rozprawy.

Marszałek udziela głosu p. Terszakowcowi dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Terszakowiec.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Urbańskiemu do sprostowania faktycznego.

Przemawia sprawozdawca p. Urbański.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

3. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z przysiółka Brzezina ad Bryńce zagórne powiat Bóbrka samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . o wyłączeniu przysiółka Brzezina ze związku gminy Bryńce zagórne, powiatu Bobreckiego i utworzeniu z

niego samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Brzezina wyłącza się ze związku gminy Bryńce zagórne, powiatu Bobreckiego, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być rozwiązana dotychczasowa Rada gminna w Bryńcach zagórnych, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do rad gminnych w Bryńcach zagórnych i Brzezinie.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

4. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z przysiółka Chrabużna ad Urlów samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia ... o wyłączeniu przysiółka Chrabużna ze związku gminy Urlów, powiat polityczny Zborów i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Chrabużna wyłącza się ze związku gminy Urlów powiatu politycznego Zborów i tworzy się z niego samoistną gminą administracyjną.

Ar. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ma być Rada gminna w Urlowie rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Chrabużnej i Urlowie.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

5. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia osady Czahary zbarazkie ze związku gminy Zbaraża i utworzenia z niej samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... o wyłączeniu osady Czahary zbarazkie ze związku gminy m. Zbaraża i utworzeniu z niej samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Osadę Czahary zbarazkie wyłącza się ze związku gminy m. Zbaraża i tworzy się z niej samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być Rada

gminna w Zbarażu rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rad gminnych w Zbarażu i w Czaharach zbarazkich.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

6. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z głównego kompleksu przysiółka Gądky ad Trzcinica samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... o wyłączeniu głównego kompleksu przysiółka Gądky ze związku

gminy Trzcinica, powiatu Jasło, i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Gądkki, w granicach głównego kompleksu tego przysiółka wyłącza się ze związku gminy Trzcinica powiatu Jasło, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Trzcincicy rozwiązana, a natomiast mają być zarządzane i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Trzcincicy i Gądkach.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

7. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie połączenia miasta Podgórze z Krakowem.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Al. II. dołączony projekt ustawy i następujące rezolucyje:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby podania sądowe i uchwały hipoteczne w sprawie przeniesienia nieruchomości majątku gminy miasta Podgórze na rzecz gminy miasta Krakowa uwolnił od należyłości skarbowych.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utrzymał dzisiejszy wymiar podatku domowo-czynszowego w gminie Podgórze, do miasta Krakowa przyłączyć się mającej, w uwzględnieniu okoliczności, że na terytorjum miasta Krakowa podatek domowo-czynszowy został po myśli ustawy z dnia 10. sierpnia 1905 Nr. 133. Dz. u. p. stopniowo obniżony do poziomu stopy podatku domowo-czynszowego w gminie Podgórze.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby się zgodził na pozostawienie siedzib urzędów państwowych w mieście Podgórze dziś istniejących, a to: Starostwa, Urzędu podatkowego i Sądu powiatowego wraz z urzędem ksiąg gruntowych, oraz powiatowej Kasy dla chorych.

4. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w najbliższej przyszłości przystąpił do ukrajowienia drogi powiatowej Wieliczka-Dobczyce, a w miarę możliwości w późniejszym okresie ukrajowienia dróg jeszcze jednej drogi, a mianowicie Wieliczka-Gdów albo drogi Podgórze-Niepołomice.

5. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w uwzględnieniu trudnego gospo-

darczego położenia Powiatu wielickiego, z powodu wyłączenia z jego okręgu miasta Podgórze podwyższył dla tegoż powiatu w miarę możliwości zasiłki z § 15. obowiązującej ustawy drogowej.

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z chwilą włączenia terytorium m. Podgórze do rejonu akcyzowego m. Krakowa i tem samem ustania zasiłku z funduszu krajowego dla m. Krakowa (art. VIII. ustawy o przyłączeniu m. Podgórze do m. Krakowa) wstawiał do budżetu krajowego tytułem bezzwrotnego zasiłku dla powiatu wielickiego rocznie po 30.000 koron przez okres czasu, który łącznie z czasem pobierania przez powiat wielicki od gminy m. Krakowa po 30.000 K. (art. VI. powyższej ustawy) ma wynosić lat 25.

7. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z tytułu posiadania licznych realności państwowych w Wieliczce, nieopłacających podatków gminnych. przyszedł ze stałą pomocą finansową miastu Wieliczce.

U s t a w a

z dnia.... w przedmiocie połączenia król. woln. miasta Podgórze z stoł. król. miastem Krakowem, wyłączenia tegoż miasta z okręgu Rady powiatowej Wielickiej, oraz w przedmiocie zmiany §§ 18, 42, 48, 49, 53, 54, 62, 67, 85 i 99 statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Królewskie wolne miasto Podgórze, położone w autonomicznym powiecie wielickim, zostaje połączone z stoł. król. miastem Krakowem w jedną gminę miejscową, pod wspólną nazwą stoł. król. miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestaje

miasto Podgórze istnieć jako samodzielna jednostka administracyjna.

Art. III.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa, zostaje miasto Podgórze wyłączone z okręgu Rady powiatowej wielickiej.

Art. IV.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki miasta Podgórze.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa obowiązana jest ściśle dopełnić zobowiązań, przyjętych mocą zawartej z miastem Podgórzem umowy, zatwierdzonej uchwałą Rady miasta Podgórze z dnia 15. i 16. kwietnia 1913 r. i uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 23. kwietnia 1913 r.

Nad ściśłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z wypełnieniem takiego zobowiązania, ma Wydział krajowy kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VI.

W celu złagodzenia względnie usunięcia utrudnień w administracji powiatowej, powstających z powodu wyłączenia z okręgu Rady powiatowej wielickiej miasta Podgórze, oraz w celu uregulowania stosunków, wynikłych z odpowiedzialności gminy miasta Podgórze jako części powiatu, za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Wieliczce, obowiązana jest gmina miasta Krakowa:

- a) przejąć na siebie wobec funduszu krajowego obowiązek gwarancyi oprocentowania sumy 60.000 K,

tworzącej część pierwotnej sumy 150.000 K, której oprocentowanie, jako części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna, poręczyła Rada powiatowa wielicka;

- b) wypłacać Reprezentacji powiatowej w Wielicze w pierwszych 25-ciu latach po przejściu miasta Podgórze pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa (Art. XV.) w ratach kwartalnych z dołu corocznie po 44.000 K i odstąpić sumę 30.000 K rocznie z zasiłku przypadającego miasta Kraków z funduszu krajowego w miejsce miasta Podgórze na zasadzie ustawy z dnia 1. marca 1910 r. Nr. 98. Dz. u. kr., a w myśl art. VIII. niniejszej ustawy.

Art. VII.

Z dniem wcielenia do stoł. król. miasta Krakowa, miasta Podgórze, przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania znajdujących się na wcielonym do m. Krakowa obszarze dróg gminnych i powiatowych, jako dróg miejskich.

Art. VIII.

Dopokąd przyłączone tą ustawą terytorium miasta Podgórze przez przesunięcie linii akcyzowej nie zostanie włączone do okręgu akcyzowego krakowskiego, będą na tem terytorium pobierane na rzecz miasta Krakowa opłaty od trunków wyłącznie w wymiarze, unormowanym dla Podgórze rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 14. grudnia 1910 Nr. 274 dz. u. kr., oraz na rzecz funduszu krajowego opłaty od piwa i opłaty szynkarskie w myśl ustawy z dnia 20. grudnia 1905 Nr. 11 dz. u. kr. z r. 1906, a miasto Kraków pobierać będzie zasiłek z funduszu krajowego, przyznany dla miasta Podgórze ustawą z dnia 1. marca 1910 Nr. 98 dz. u. kr.

Z chwilą włączenia terytorium miasta Podgórze do rejonu akcyzowego miasta Krakowa ma mieć na tem terytorium zastosowanie art. I. ustawy z 20. grudnia 1905 Nr. 11 dz. u. kr. z r. 1906, ustanie zaś wypłata zasiłku z funduszu krajowego.

W okresie przejściowym aż do wcielenia terytorium miasta Podgórze do okręgu akcyzowego krakowskiego, pobierane będą na tem terytorium na rzecz miasta Krakowa zezwolone gminie miasta Podgórze dodatki gminne do podatków konsumcyjnych od mięsa w wysokości 50% i od wina w wysokości 100%. Żadne dodatki gminne do opłat akcyzowych (podatki gminne), istniejące w Krakowie w chwili przyłączenia nie będą pobierane w okresie przejściowym na terytorium m. Podgórze.

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałym przez przyłączenie miasta Podgórze powiększonym terytorium miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytorium osobne przepisy nie zostały wydane.

Obowiązująca w mieście Krakowie ustawa budowlana będzie obowiązywać także na terytorium niniejszą ustawą do miasta Krakowa przyłączonym, z następującymi wyjątkami:

1. Przez lat 9, licząc od dnia faktycznego połączenia miasta Podgórze z miastem Krakowem (Art. XV.), nie będą w dzielnicy, z miasta Podgórze utworzonej, obowiązywały wyrazy: „lub kosztów regulacji i urządzenia już istniejących ulic publicznych“ — z pierwszego ustępu § 16 a) w brzmieniu ustawy z 28. marca 1910 r. Dz. u. k. Nr 89, ani też ostatni ustęp § 16 g) w brzmieniu tej samej ustawy, opiewający, jak następuje:

„Magistrat może jednak z góry postanowić, że urządzenie ulicy w ter-

minie oznaczonym, nastąpi przez organa gminne na koszt parcelującego, który obliczone przez Magistrat koszta winien złożyć w Kasie miejskiej przed uzyskaniem zezwolenia na podział gruntu i otwarcie ulicy“.

2. Aż do czasu zaprowadzenia w Krakowie w drodze ustawy obowiązku właścicieli domów do połączenia kanałów domowych z kanałami publicznymi, obowiązywać będzie w dzielnicy, utworzonej z miasta Podgórze, ustawa z dnia 26. grudnia 1900 r. Dz. u. kr. Nr. 17 z roku 1901.

Art. X.

Postanowienia §§ 18, 42, 48, 49, 53, 54, 62, 67, 85 i 99 statutu stoł. król. miasta Krakowa znosi się w ich dotychczasowym brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje :

§ 18.

Rada miejska składa się z 103 członków (radców miejskich). Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy, zamieszkali na terytorium Krakowa, jakie istniało przed dokonaniem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich 72 radców, a wyborcy, zamieszkali na terytorjach, przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 31 radców.

W szczególności zaś wybierają wyborcy, zamieszkali na terytorium dotychczasowej gminy: miasto Podgórze 16 radców, Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwieś Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna Wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa Wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika Białego, oraz część Prądnika czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę, Dąbie z Beszczem i Głębinowem 1 radcę, Płaszów 2 radców.

Wyborcy zamieszkali na przyłączo-

nych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć, rezygnację lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziale lub okręgu wyborczym, do którego ubyli radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§ 45.). (Oдноśne do Podgórze zmiany przewiduje art. XI.).

§ 42.

Prezydenta wybiera Rada bądź z grona swego, bądź z grona wyborców, prawo obieralności mających.

Urzędowanie Prezydenta trwa lat sześć, licząc od dnia złożenia przysięgi. Pierwszego, drugiego i trzeciego Wiceprezydenta wybiera Rada ze swego grona (§ 48.).

Do wyboru Prezydenta i Wiceprezydentów przystąpi Rada miejska najdalej w przeciągu dni 14 po opróżnieniu urzędu.

§ 48. ustęp pierwszy.

Urząd wiceprezydentów trwa do końca trzechlecia, w ciągu którego zostali wybrani. Każda odnowiona Rada wybiera trzech wiceprezydentów w sposób przewidziany w § 43.

§ 49.

Członkowie Rady miejskiej urzędują bezpłatnie. Za sprawowanie interesów gminy poza jej obrębem mogą żądać wynagrodzenia.

Pobory służbowe prezydenta i wiceprezydentów miasta oznacza Rada miasta.

§ 53. ustęp pierwszy.

W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni rozpisane nowe wybory 103 członków Rady.

§ 54.

Magistrat składa się z prezydenta, pierwszego, drugiego i trzeciego wiceprezydenta, dyrektora magistratu, z radców magistratualnych oraz innych urzędników.

§ 62. ustęp drugi.

Wrazie nieobecności lub przeszkody prezydenta, zastępuje go pierwszy wiceprezydent, a tego drugi wiceprezydent, którego znowu zastępuje wiceprezydent trzeci, wreszcie tego ostatniego najstarszy wiekiem radca miejski.

§ 67.

Do ważności uchwał potrzeba oprócz przewodniczącego obecności 40 członków miejskich.

§ 85.

Prezydenta miasta zastępuje we wszystkich sprawach wrazie przeszkody pierwszy wiceprezydent, a gdyby przeszkoda także u niego zachodziła, wiceprezydent drugi, wrazie przeszkody zaś, zachodzącej u ostatniego, wiceprezydent trzeci.

Prezydent może pod własną odpowiedzialnością powierzyć zastępstwo w sprawach do jego zakresu należących, na czas dłuższy aż do odwołania tak pierwszemu, jak drugiemu i trzeciemu wiceprezydentowi i wogóle czynności prezydyalne tak rozłożyć, jak tego wymaga interes miasta.

Rozdział czynności prezydyalnych podaje prezydent do wiadomości Rady i Magistratu.

§ 99. ustęp pierwszy.

W obradach kolegialnych Magistratu biorą udział pod przewodnictwem prezydenta lub jego zastępcy, wiceprezydenci miasta, dyrektor, starsi radcy i radcy Magistratu z głosem stanowczym. W sprawach sanitarnych fizyk miejski, w sprawach budowlanych dyrektor budownictwa, a sprawach rachunkowych i skarbowych dyrektor miejskiej Izby obrachunkowej, mają w obradach Magistratu także głos stanowczy. Tych urzędników zastępują z głosem stanowczym zastępcy ich w kierownictwie odnośnych wydziałów.

Art. XI.

Aż do czasu zmiany drogą ustawy krajowej, obecnie obowiązujących w mieście Krakowie przepisów statutu, dotyczących ordynacji wyborczej, mają w dzielnicy utworzonej z terytorium miasta Podgórze obowiązywać przepisy dotąd w mieście Podgórzu obowiązującej ordynacji wyborczej gminnej, z następującymi zmianami:

- a) 1. Na podstawie spisu wyborców — sporządzonego wedle zasad dziś w Podgórzu obowiązującej ordynacji wyborczej — będą utworzone 3 Koła wyborcze, z których pierwsze i drugie wybiera do Rady miasta Krakowa po 5 radców i 4 zastępców, a trzecie koło 6 radców i 4 zastępców.
2. Co do powołania i składu komisji reklamacyjnej oraz co do sposobu załatwiania reklamacji, dalej co do rozpisania wyborów, tworzenia komisji wyborczych, sposobu przeprowadzania wyboru i głosowania, wreszcie co do ogłaszania wyniku wyborów, wnoszenia zarzutów przeciw wyborowi i ich załatwiania, tudzież co do weryfikacji wyboru, obowiązywać mają przepisy §§ 34—40. statutu m. Krakowa, oraz przepisy regulaminu wyborczego, obowiązujące w Krakowie.

W sprawie wyboru prezydenta i wiceprezydentów miasta obowiązują postanowienia statutu m. Krakowa.

3. Bierne prawo wyborcze przysługiwać będzie w pierwszych 12 latach, licząc od dnia faktycznego połączenia miasta Podgórze z miastem Krakowem, w dzielnicy Podgórze jedynie wyborcom, zamieszkałym stale przynajmniej od roku w Podgórzu.

- b) Radcy miejscy i zastępcy z dzielnicy Podgórze wybierani będą na lat 6. Po upływie trzech lat od pierwszego wyboru, dokonanego po wejściu w życie niniejszej ustawy, tudzież po upływie trzech lat od wyboru dokonanego skutkiem rozwiązania Rady miejskiej, ustąpi na zasadzie dokonanego losowania z pierwszego i drugiego Koła wyborczego po 2 radców i 2 zastępców, a z Koła trzeciego 3 radców i 2 zastępców. Na przyszłość zaś co trzy lata ustępować będą ci radcowie miejscy i zastępcy, którzy już przez lat 6 ten urząd sprawowali. Po upływie pierwszego trzechlecia — licząc od pierwszego wyboru albo od rozwiązania Rady — do ilości radców miejskich i zastępców, którzy mają ustąpić, doliczyć należy tych radców i zastępców, którzy ubyli przez śmierć, rezygnację lub z innych przyczyn.

Z upływem każdego dalszego trzechlecia dokonany ma być wybór radców i zastępców na wszystkie opróżnione miejsca. W miejsce radcy ubywającego przed końcem okresu wyborczego, powołany być ma do grona Rady miejskiej zastępca z tego samego koła wyborczego, z którego radca ubył.

Z pomiędzy zastępców ten będzie powołany, który przy wyborze największą ilość głosów otrzymał. Wrazie równości głosów rozstrzyga los.

Gdyby jednak tyle radców wybranych z dzielnicy Podgórze ubyło, iżby liczby radców z jednego koła wyborczego nawet przez powołanie wszystkich z tego koła zastępców uzupełnić nie można, będzie bezzwłocznie na podstawie ostatniej listy wyborczej rozpisany wybór uzupełniający z tegoż koła wyborczego.

Radcy i zastępcy w wyborze uzupełniającym wybrani, urzędować będą tylko do końca okresu wyborczego tych radców i zastępców, w których miejsce zostali wybrani.

Art. XII.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytorium Krakowa, jakie istniało przed obecnym przyłączeniem gminy miasta Podgórze, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XIII.

W okresie 12 lat, licząc od dnia faktycznego połączenia miasta Podgórze z miastem Krakowem, ma być jeden członek Prezydium miasta Krakowa (prezydent i trzech wiceprezydenci) wybierany z grona radców miejskich z Podgórze.

Art. XIV.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgu wyborczego, utworzonego z powodu połączenia z miastem Krakowem miasta Podgórze, nastąpi najpóźniej w ciągu 4 tygodni po faktycznym połączeniu obu miast.

Art. XV.

Termin, w którym terytorium miasta Podgórze przejdzie pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stołecznego królewskiego miasta Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Z dniem tym przestaną na przyłączonym obecnie do miasta Krakowa te-

rytoryum obowiązywać ustawy krajowe, którym ono jako samoistna gmina miejska podlegało, a natomiast zaczął obowiązywać ustawy krajowe (art. IX.), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powyższym zostanie rozwiązana Rada miejska w Podgórzu. Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytoryum do miasta Krakowa obecnie przyłączonem, nadal w mocy urzędowa działalność c. k. władz państwowych i administracyjnych.

Art. XVI.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy aż do chwili faktycznego połączenia, będzie mógł zarząd miasta Podgórza zaciągać zobowiązania i pozbywać majątek jednak tylko na podstawie zgodnego porozumienia się Burmistrza z Prezydentem miasta Krakowa ewentualnie w wypadkach, w których podług statutu miasta Krakowa wymagana jest uchwała Rady miejskiej, na podstawie zgodnych uchwał obu Rad miejskich, które mają być przedłożone Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia, o ile stosownie do treści tych uchwał takie zatwierdzenie podług statutu miasta Krakowa jest do ważności potrzebne. W braku porozumienia między Burmistrzem miasta Podgórza a Prezydentem miasta Krakowa, ma być dana sprawa przedmiotem uchwały obu Rad miejskich, a w razie braku zgodności rozstrzygnie ją Wydział krajowy ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzają, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonego niniejszą ustawą terytoryum miasta Podgórza, jak najspieszniej przekazaną została gminie miasta Krakowa, w zakresie statutem teje gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla miasta Podgórza, czynności odnośnie

objęły c. k. Władze, właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne miasta Podgórza inwentarycznie gminie miasta Krakowa oddane zostały.

Art. XVII.

Postanowienia przejściowe.

Na czas przejściowy, t. j. na czas od chwili rozwiązania Rady miejskiej w Podgórzu aż do czasu wstąpienia wybranych z Podgórza członków Rady m. do Rady m. Krakowa ma być dodanym Prezydentowi m. Krakowa wydział, złożony z dotychczasowego Burmistrza m. Podgórza i 12 członków, którego skład ustanowi ze swego grona Rada m. Podgórza przed jej rozwiązaniem. Temuż wydziałowi przysługiwać będzie zakres działania unormowany przepisem § 112 ustawy gminnej z dnia 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr.

Art. XVIII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XIX.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Wodzickiemu.

Przemawia p. Wodzicki.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Bardl.

Przemawia p. Witos.

Przemawia p. Staruch.

Przemawia p. Skarbek.

Przemawia p. Neumann.

Z powodu wrzawy, jaka powstaje podczas przemówienia p. Neumanna, Marszałek przerywa posiedzenie na 10 minut.

(Przerwa posiedzenia o godzinie 1 minut 30 popołudniu.)

(Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 26. lutego 1914).

Początek o godzinie 1 minut 40 po południu.

Marszałek otwiera ponownie przerwane posiedzenie i udziela głosu p. Neumannowi dla dokończenia mowy.

Przemawia p. Neumann.

Przemawia p. Cieński.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Waleryan Krzeczunowicz i stawia następującą poprawkę do artykułu VI. ustawy:

Skreśla się końcowe słowa ustępu b artykułu VI. ustawy:

„i odstąpić sumę 30.000 koron rocznie z zasiłku przypadającego miastu Kraków z funduszu krajowego w miejsce miasta Podgórze na zasadzie ustawy z dnia 1. marca 1910 roku Nr. 98 Dz. u. k., a w myśl art. VIII. niniejszej ustawy“;

natomiast dodać do artykułu VI. ustępu trzeci następującej treści:

„c) Odstąpić Reprezentacji powiatowej w Wieliczce 30.000 koron rocznie z zasiłku przyznanego z funduszu krajowego dla miasta Podgórze ustawą z 1. marca 1910 Nr. 98 Dz. ust. kraj. a w myśl art. VIII. niniejszej ustawy przypadającego miastu Krakowowi“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Waleryana Krzeczunowicza.

Marszałek zamyka rozprawę i udziela głosu sprawozdawcy p. Maisowski.

Przemawia sprawozdawca p. Mais i przyjmuje powyższą poprawkę p. Waleryana Krzeczunowicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy z poprawką p. Waleryana Krzeczunowicza en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy wraz z poprawką p. Waleryana Krzeczunowicza en bloc.

Sprawozdawca p. Mais odczytuje projekt ustawy z uwzględnieniem poprawki p. Waleryana Krzeczunowicza:

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie połączenia król. woln. miasta Podgórze z stoł. król. miastem Krakowem, wyłączenia tegoż miasta z okręgu Rady powiatowej Wielickiej, oraz w przedmiocie zmiany §§ 18, 42, 48, 49, 53, 54, 62, 67, 85 i 99 statutu stołecznego król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Królewskie wolne miasto Podgórze położone w autonomicznym powiecie wielickim, zostaje połączone z stołecznem król. miastem Krakowem w jedną gminę miejscową, pod wspólną nazwą stoł. król. miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestaje miasto Podgórze istnieć jako samodzielna jednostka administracyjna.

Art. III.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa, zostaje miasto Podgórze wyłączone z okręgu Rady powiatowej wielickiej.

Art. IV.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki miasta Podgórze.

Art. V.

Gmina miasta Krakowa obowiązana jest ściśle dopełnić zobowiązań, przyję-

tych mocą zawartej z miastem Podgórzem umowy, zatwierdzonej uchwałą Rady miasta Podgórze z dnia 15. i 16. kwietnia 1913 r. i uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 23. kwietnia 1913 roku.

Nad ściśłem dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z wypełnieniem takiego zobowiązania, ma Wydział krajowy kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VI.

W celu złagodzenia względnie usunięcia utrudnień w administracji powiatowej, powstających w powodu wyłączenia z okręgu Rady powiatowej wielickiej miasta Podgórze, oraz w celu uregulowania stosunków, wynikłych z odpowiedzialności gminy miasta Podgórze jako części powiatu, za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Wieliczce, obowiązana jest gmina miasta Krakowa:

a) przejąć na siebie wobec funduszu krajowego obowiązek gwarancji oprocentowania sumy 60.000 koron, tworzącej część pierwotnej sumy 150 tysięcy koron, której oprocentowanie, jako części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka - Myślenice - Mszana dolna poręczyła Rada powiatowa wielicka;

b) wypłacać Reprezentacji powiatowej w Wieliczce w pierwszych 25-u latach po przejściu miasta Podgórze pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa (Art. XV.) w ratach kwartalnych z dołu corocznie po 44.000 koron;

odstąpić Reprezentacji powiatowej w Wieliczce 30.000 koron rocznie z za-

siłku przyznanego z funduszu krajowego dla miasta Podgórze ustawą z 1. marca 1910 Nr. 98 Dz. ust. kraj. a w myśl art. VIII. niniejszej ustawy przypadającego miastu Krakowowi.

Art. VII.

Z dniem wcielenia do stoł. król. miasta Krakowa miasta Podgórze, przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania znajdujących się na wcielonym do miasta Krakowa obszarze dróg gminnych i powiatowych, jako dróg miejskich.

Art. VIII.

Dopokąd przyłączone tą ustawą terytorium miasta Podgórze przez przesunięcie linii akcyzowej nie zostanie włączone do okręgu akcyzowego krakowskiego, będą na tem terytorium pobierane na rzecz miasta Krakowa opłaty od trunków wyłącznie w wymiarze, unormowanym dla Podgórze rozporządzeniem Wydziału krajowego z dn. 14 grudnia 1910 Nr. 274 Dz. ust. kr., oraz na rzecz funduszu krajowego opłaty od piwa i opłaty szynkarskie w myśl ustawy z dn. 20. grudnia 1905 Nr. 11 Dz. u. kr. z r. 1906, a miasto Kraków pobierać będzie zasiłek z funduszu krajowego, przyznany dla miasta Podgórze ustawą z dnia 1. marca 1910 Nr. 98 Dz. ust. kraj.

Z chwilą włączenia terytorium m. Podgórze do rejonu akcyzowego miasta Krakowa ma mieć na tem terytorium zastosowanie art. I. ustawy z dnia 20. grudnia 1905 Nr. 11 Dz. u. kr. z r. 1906, ustanie zaś wypłata zasiłku z funduszu krajowego.

W okresie przejściowym aż do wcielenia terytorium miasta Podgórze do okręgu akcyzowego krakowskiego, pobierane będą na tem terytorium na rzecz miasta Krakowa zezwolone gminie miasta Podgórze dodatki gminne do podatków konsumcyjnych od mięsa w wysokości 50% i od wina w wyso-

kości 100%. Żadne dodatki gminne do opłat akcyzowych (podatki gminne), istniejące w Krakowie w chwili przyłączenia nie będą pobierane w okresie przejściowym na terytorium miasta Podgórze.

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałym przez przyłączenie miasta Podgórze powiększonym terytorium miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytorium osobne przepisy nie zostały wydane.

Obowiązująca w mieście Krakowie ustawa budowlana będzie obowiązywać także na terytorium niniejszą ustawą do miasta Krakowa przyłączonym, z następującymi wyjątkami:

1. Przez lat 9, licząc od dnia faktycznego połączenia miasta Podgórze z m. Krakowem (Art. XV.) nie będą w dzielnicy, z miasta Podgórze utworzonej, obowiązywały wyrazy: „lub kosztów regulacji i urządzenia już istniejących ulic publicznych“ — z pierwszego ustępu § 16a) w brzmieniu ustawy z d. 28. marca 1910 r. Dz. ust. kr. Nr. 89, ani też ostatni ustęp § 16g) w brzmieniu tej samej ustawy, opiewający jak następuje:

„Magistrat może jednak z góry postanowić, że urządzenie ulicy w terminie oznaczonym, nastąpi przez organa gminne na koszt parcelującego, który obliczone przez Magistrat koszty winien złożyć w Kasie miejskiej przed uzyskaniem zezwolenia na podział gruntu i otwarcie ulicy“.

2. Aż do czasu zaprowadzenia w Krakowie w drodze ustawy obowiązku właścicieli domów do połączenia kanałów domowych z kanałami publicznymi, obowiązywać będzie w dzielnicy, utworzonej z miasta Podgórze, ustawa z dnia 26. grudnia 1900 r. Dz. u. kr. Nr. 17 z roku 1901.

Art. X.

Postanowienia §§ 18, 42, 48, 49, 53, 54, 62, 67, 85 i 99 statutu stoł. król. miasta Krakowa znosi się w ich dotychczasowym brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§ 18.

Rada miejska składa się z 103 członków (radców miejskich). Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy, zamieszkali na terytorium Krakowa, jakie istniało przed dokonaniem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich 72 radców, a wyborcy, zamieszkali na terytorjach, przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 31 radców.

W szczególności zaś wybierają wyborcy, zamieszkali na terytorium dotychczasowej gminy: miasto Podgórze 16 radców, Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwsie Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika Białego oraz część Prądnika czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę, Dąbie z Beszczem i Głębinowem 1 radcę, Płaszów 2 radców.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólną nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć, rezygnację lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole oddziale lub okręgu

wyborczym, do którego ubyli radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§ 45). (Oдноśnie do Podgórza zmiany przewiduje artykuł XI.).

§ 42.

Prezydenta wybiera Rada bądź z grona swego, bądź z grona wyborców, prawo obieralności mających.

Urzędowanie Prezydenta trwa lat sześć, licząc od dnia złożenia przysięgi. Pierwszego, drugiego i trzeciego Wiceprezydenta wybiera Rada ze swego grona (§ 48).

Do wyboru Prezydenta i Wiceprezydentów przystąpi Rada miejska najdalej w przeciągu dni 14 po opróżnieniu urzędu.

§ 48. ustęp pierwszy.

Urząd wiceprezydentów trwa do końca trzechlecia, w ciągu którego zostali wybrani. Każda odnowiona Rada wybiera trzech wiceprezydentów w sposób przewidziany w § 43.

§ 49.

Członkowie Rady miejskiej urzędują bezpłatnie. Za sprawowanie interesów gminy poza jej obrębem mogą żądać wynagrodzenia.

Pobory służbowe prezydenta i wiceprezydentów miasta oznacza Rada miasta.

§ 53. ustęp pierwszy.

W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni rozpisane nowe wybory 103 członków Rady.

§ 54.

Magistrat składa się z prezydenta, pierwszego, drugiego i trzeciego wiceprezydenta, dyrektora magistratu, z rad-

ców magistratualnych oraz innych urzędników.

§ 62 ustęp drugi.

W razie nieobecności lub przeszkody prezydenta, zastępuje go pierwszy wiceprezydent, a tego drugi wiceprezydent, którego znowu zastępuje wiceprezydent trzeci, wreszcie tego ostatniego najstarszy wiekiem radca miejski.

§ 67.

Do ważności uchwał potrzeba oprócz przewodniczącego obecności 40 członków miejskich.

§ 85.

Prezydenta miasta zastępuje we wszystkich sprawach w razie przeszkody pierwszy wiceprezydent, a gdyby przeszkoda także u niego zachodziła, wiceprezydent drugi, w razie przeszkody zaś, zachodzącej u ostatniego, wiceprezydent trzeci.

Prezydent może pod własną odpowiedzialnością powierzyć zastępstwo w sprawach do jego zakresu należących, na czas dłuższy aż do odwołania tak pierwszemu, jak drugiemu i trzeciemu wiceprezydentowi i wogóle czynności prezydyalne tak rozłożyć, jak tego wymaga interes miasta.

Rozdział czynności prezydyalnych podaje prezydent do wiadomości Rady i Magistratu.

§ 99. ustęp pierwszy.

W obradach kolegialnych Magistratu biorą udział pod przewodnictwem prezydenta lub jego zastępcy, wiceprezydenci miasta, dyrektor, starsi radcy i radcy Magistratu z głosem stanowczym. W sprawach sanitarnych fizyk miejski, w sprawach budowlanych dyrektor budownictwa, a w sprawach rachunkowych i skarbowych dyrektor miejskiej Izby obrachunkowej, mają w obradach Magistratu także głos stanowczy. Tych urzędników zastępują

z głosem stanowczym zastępcy ich w kierownictwie odnośnych wydziałów.

Art. XI.

Aż do czasu zmiany drogą ustawy kraj., obecnie obowiązujących w mieście Krakowie przepisów statutu, dotyczących ordynacji wyborczej mają w dzielnicy utworzonej z terytorium miasta Podgórze obowiązywać przepisy dotąd w mieście Podgórzu obowiązującej ordynacji wyborczej gminnej, z następującymi zmianami:

a) 1. Na podstawie spisu wyborców — sporządzonego wedle zasad dziś w Podgórzu obowiązującej ordynacji wyborczej — będą utworzone trzy Koła wyborcze, z których pierwsze i drugie wybiera do Rady miasta Krakowa po 5 radców i 4 zastępców, a trzecie koło 6 radców i 4 zastępców.

2. Co do powołania i składu Komisji reklamacyjnej oraz co do sposobu załatwiania reklamacji, dalej co do rozpisania wyborów, tworzenia Komisji wyborczych, sposobu przeprowadzania wyboru i głosowania, wreszcie co do ogłaszania wyników wyborów, wnoszenia zarzutów przeciw wyborowi i ich załatwiania, tudzież co do weryfikacji wyboru, obowiązywać mają przepisy §§ 34—40 statutu miasta Krakowa, oraz przepisy regulaminu wyborczego, obowiązującego w Krakowie.

W sprawie wyboru prezydenta i wiceprezydentów miasta obowiązują postanowienia statutu m. Krakowa.

3. Bierne prawo wyborcze przysługiwać będzie w pierwszych 12 latach, licząc od dnia faktycznego połączenia miasta Podgórze z miastem Krakowem, w dzielnicy Podgórze jedynie wyborcom, zamieszkałym stale przynajmniej od roku w Podgórzu.

b) Radcy miejscy i zastępcy z dzielnicy Podgórze wybierani będą na lat sześć.

Po upływie trzech lat od pierwszego wyboru, dokonanego po wejściu w życie niniejszej ustawy, tudzież po upływie trzech lat od wyboru dokonanego skutkiem rozwiązania Rady miejskiej, ustąpi na zasadzie dokonanego losowania z pierwszego i drugiego Koła wyborczego po 2 radców i 2 zastępców, a z Koła trzeciego 3 radców i 2 zastępców. Na przyszłość zaś co trzy lata ustępować będą ci radcowie miejscy i zastępcy, którzy już przez lat 6 ten urząd sprawowali.

Po upływie pierwszego 3-lecia — licząc od pierwszego wyboru albo od rozwiązania Rady — do ilości radców miejskich i zastępców, którzy mają ustąpić, doliczyć należy tych radców i zastępców, którzy ubyli przez śmierć, rezygnację lub z innych przyczyn.

Z upływem każdego dalszego trzylecia dokonany ma być wybór radców i zastępców na wszystkie opróżnione miejsca. W miejsce radcy ubywającego przed końcem okresu wyborczego, powołany być ma do grona Rady miejskiej zastępca z tego samego koła wyborczego, z którego Radca ubył.

Z pomiędzy zastępców ten będzie powołany, który przy wyborze największą ilość głosów otrzymał. W razie równości głosów rozstrzyga los.

Gdyby jednak tyle radców wybranych z dzielnicy Podgórze ubył, iżby liczby radców z jednego Koła wyborczego nawet przez powołanie wszystkich z tego Koła zastępców uzupełnić nie można, będzie bezzwłocznie na podstawie ostatniej listy wyborczej rozpisany wybór uzupełniający z tegoż Koła wyborczego.

Radcy i zastępcy w wyborze uzupełniającym wybrani, urzędować będą tylko do końca okresu wyborczego tych radców i zastępców, w których miejsce zostali wybrani.

Art. XII.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytorium

Krakowa, jakie istniało przed obecnym przyłączeniem gminy miasta Podgórze, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XIII.

W okresie 12 lat, licząc od dnia faktycznego połączenia miasta Podgórze z miastem Krakowem, ma być jeden członek Prezydium miasta Krakowa (prezydent i trzej wiceprezydenci) wybierany z grona radców miejskich z Podgórze.

Art. XIV.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgu wyborczego, utworzonego z powodu połączenia z miastem Krakowem miasta Podgórze, nastąpi najpóźniej w ciągu czterech tygodni po faktycznym połączeniu obu miast.

Art. XV.

Termin, w którym terytorium m. Podgórze przejdzie pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stołecznego królewskiego miasta Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Z dniem tym przestaną na przyłączonym obecnie do miasta Krakowa terytorium obowiązywać ustawy krajowe, którym ono jako samoistna gmina miejska podlegało, a natomiast zaczną obowiązywać ustawy krajowe (artykuł IX.), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powyższym zostanie rozwiązana Rada miejska w Podgórzu. Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytorium do miasta Krakowa obecnie przyłączonym, nadal w mocy urzędowa działalność c. k. władz państwowych i administracyjnych.

Art. XVI.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy aż do chwili faktycznego

połączenia, będzie mógł zarząd miasta Podgórze zaciągać zobowiązania i pozbywać majątek jednak tylko na podstawie zgodnego porozumienia się Burmistrza z Prezydentem miasta Krakowa ewentualnie w wypadkach, w których podług statutu miasta Krakowa wymagana jest uchwała Rady miejskiej, na podstawie zgodnych uchwał obu Rad miejskich, które mają być przedłożone Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia, o ile stosownie do treści tych uchwał takie zatwierdzenie podług statutu miasta Krakowa jest do ważności potrzebne. W braku porozumienia między burmistrzem miasta Podgórze a prezydentem miasta Krakowa, ma być dana sprawa przedmiotem uchwały obu Rad miejskich, a w razie braku zgodności rozstrzygnie ją Wydział krajowy ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzają, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonego niniejszą ustawą terytorium miasta Podgórze, jak najspieszniej przekazaną została gminie miasta Krakowa, w zakresie statutem tejże gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla miasta Podgórze, czynności odnośne objęły c. k. Władze, właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne miasta Podgórze inwentarycznie gminie miasta Krakowa oddane zostały.

Art. XVII.

Postanowienia przejściowe.

Na czas przejściowy t. j. na czas od chwili rozwiązania Rady miejskiej w Podgórzu aż do czasu wstąpienia wybranych z Podgórze członków Rady m. do Rady miasta Krakowa ma być dodanym Prezydentowi miasta Krakowa wydział, złożony z dotychczas

sowego Burmistrza miasta Podgórza i 12 członków, którego skład ustanowi ze swego grona Rada miasta Podgórza przed jej rozwiązaniem. Temuż wydziałowi przysługiwać będzie zakres działania unormowany przepisem § 112 ustawy gminnej z dnia 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. ust. kr.

Art. XVIII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XIX.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała projekt ustawy w powyższem brzmieniu, to jest z uwzględnieniem poprawki p. Waleryana Krzczunowicza.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa sprawozdawcę p. Maissa do odczytania rezolucyi komisji.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje rezolucye, które opiewają:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby podania sądowe i uchwały hipoteczne w sprawie przeniesienia nieruchomości majątku gminy miasta Podgórza na rzecz gminy miasta Krakowa uwolnił od należności skarbowych.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utrzymał dzisiejszy wymiar podatku domowo-czynszowego w gminie Podgórze, do miasta Krakowa przyłączyć się mającej, w uwzględnieniu okoliczności, że na terytorjum miasta Krakowa podatek domowo-czynszowy został po myśli ustawy z dnia 10. sierpnia 1905 Nr. 133 Dz. u. p. stopniowo obniżony do poziomu stopy podatku domowo-czynszowego w gminie Podgórze.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby się zgodził na pozostawienie siedzib urzędów państwowych w mieście Podgórzu dziś istniejących, a to: Starostwa, Urzędu podatkowego i Sądu powiatowego wraz z urzędem ksiąg gruntowych, oraz powiatowej Kasy dla chorych.

4. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w najbliższej przyszłości przystąpił do ukrajowienia drogi powiatowej Wieliczka-Dobczyce, a w miarę możliwości w późniejszym okresie ukrajowienia dróg jeszcze jednej drogi a mianowicie Wieliczka-Gdów albo drogi Podgórze-Niepołomice.

5. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby z uwzględnieniem trudnego gospodarczego położenia powiatu wielickiego z powodu wyłączenia z jego okręgu miasta Podgórza podwyższył dla tegoż powiatu w miarę możliwości zasiłki z § 15 obowiązującej ustawy drogowej.

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z chwilą włączenia terytorjum n. Podgórza do rejonu akcyzowego miasta Krakowa i tem samem ustania zasiłku z funduszu krajowego dla miasta Krakowa (art. VIII ustawy o przyłączeniu miasta Podgórza do miasta Krakowa) wstawiał do budżetu krajowego tytułem bezzwrotnego zasiłku dla powiatu wielickiego rocznie po 30.000 koron przez okres czasu, który łącznie z czasem pobierania przez powiat wielicki od gminy miasta Krakowa po 30.000 koron (art. VI. powyższej ustawy) ma wynosić lat 25.

7. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z tytułu posiadania licznych realności państwowych w Wieliczce, nieopłacających dodatków gminnych, przyszedł ze stałą pomocą finansową miastu Wieliczce.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższych rezolucyi en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych rezolucyi en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe rezolucye en bloc.

Marszałek odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny 5 po południu. *(Przerwa posiedzenia o godzinie 2-giej po południu).*

(Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 26. lutego 1914).

Początek o godzinie 5-tej minut 55 wieczorem.

Marszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

8. S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie stoł. król. miasta Krakowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień i widowisk oraz balów.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... o zezwoleniu gminie stoł. król. miasta Krakowa na pobieranie opłat gminnych na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych i wszelkich innych przedstawień, koncertów, widowisk, zabaw oraz balów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina stoł. król. miasta Krakowa pobierać będzie opłaty gminne na cele dobroczynności publicznej od koncer-

tów, przedstawień teatralnych oraz od innych przedstawień, zabaw i balów, widowisk i produkcji jak wogóle od wszelkich przedsięwzięć, których celem jest dostarczenie publiczności rozrywki za opłatą, pobieraną bądźto w formie biletów wstępu, bądźto w innej formie.

Art. II.

Opłaty w art. I. ustanowione, będą pobierane z reguły w procentach od ceny sprzedanych biletów wstępu względnie w procentach od innej opłaty, uiszczonej za wstęp (art. III. 1, 2, 3).

W przypadkach zaś, w których nie da się zastosować tego sposobu wymiaru, opłaty owe wymierzane będą w sposób ryczałtowy (art. III. 4, 5 i art. IV).

Art. III.

W szczególności ustanawia się opłaty następujące:

1. od przedstawień w teatrach rozmaitości (Varieté, orfeum, colosseum i t. p.) od kabaretów, dalej od przedstawień w teatrach świetlnych, jak kinematografy lub inne tego typu już istniejące lub w przyszłości powstać mogące przedsiębiorstwa, 20% od ceny biletów wstępu;

2. od tych przedstawień teatralnych, na których ciąży już 5% opłata na rzecz emerytalnego funduszu artystów teatrów miejskich, 5% od ceny biletów;

3. od przedstawień teatralnych, nie objętych ustępem drugim, od koncertów, balów, widowisk, produkcji i innych przedstawień i przedsięwzięć w rozumieniu art. I., po 10% od ceny biletów lub innej opłaty za wstęp.

Tu należą między innymi także: wieczorki, poranki, żywe dzienniki, lo-

terye fantowe, festyny, kiermasze, wszelkiego rodzaju wystawy, panoramy, fotoplastikony, menażerye, wzloty balonów i aeroplanów i inne widowiska zabawowe lub sportowe, rauty, reduty i t. p.

4. Kawiarnie, restauracye i t. p. inne przedsiębiorstwa, które urządzają bezpłatne koncerty lub jakiegokolwiek inne widowiska czy produkcyę, opłacać mają ryczałt od 10 hal. do 20 Kor. za każdy dzień koncertu, czy widowiska. Wysokość ryczałtu w każdym poszczególnym przypadku ustali Magistrat zależnie od frekwencyi gości.

Te postanowienia o ryczałcie odnoszą się także :

a) do tych wszystkich przedsiębiorstw, które za urządzane przez nie widowiska i przedstawienia w rozumieniu artykułu I., pobierają od publiczności opłatę w taki sposób, iż nie da się zastosować wymiaru, procentowego, o jakim mowa w ustępie 1., 2. 3. tego artykułu; oraz

b) do przedsiębiorstw, utrzymujących dla rozrywki swych gości gramofony, automatyczne fortepiany i wogóle inne automaty świetlne (mutuoskopy) automaty muzyczne, wokalne i t. p.

5. Od każdego karuzelu i huśtawki pobieraną będzie opłata ryczałtowa w stosunku po 15 Koron miesięcznie za czas prowadzenia przedsiębiorstwa.

Art. IV.

Zabawy przedstawienia i t. p. (art. 1.), urządzane przez stowarzyszenia, służące wyłącznie celom towarzyskim, oświatowym lub humanitarnym, nie podlegają opłacie :

a) jeżeli one leżą w zakresie statutowej działalności odnośnych stowarzyszeń, oraz

b) jeżeli wstęp na nie dozwolony jest tylko członkom stowarzyszenia lub ich rodzinom.

Stowarzyszenia te mają jednak uiszczać postanowioną w tej ustawie opłatę od wstępów pobieranych od osób, nie będących ich członkami.

Magistrat może w tych przypadkach pobierać w miejsce opłaty procentowej opłatę ryczałkową.

Art. V.

Nie podlegają opłacie :

a) odczyty i wykłady mające na celu szerzenie oświaty,

b) przedstawienia i tym podobne, w art. I. i III. opisane widowiska, urządzane w budynkach szkolnych przez uczniów szkół ludowych, średnich lub wyższych zakładów naukowych.

Art. VI.

Niekosztujące więcej niż 1 koronę bilety wstępu na przedstawienia teatralne i koncerty nie podlegają opłacie.

Przepis ten odnosi się tylko do przedstawień teatralnych w ścisłym tego słowa znaczeniu t. j. do dramatów, oper i operetek, tudzież do koncertów nie połączonych z innymi widowiskami lub z podawaniem potraw i napojów.

Art. VII.

Osoby, urządzające przedstawienia i widowiska w art. I. i III. wymienione odpowiedzialne są za wniesienie do Kasy miejskiej opłat, ustawą niniejszą postanowionych.

Opłaty zaległe ściągać będzie od nich Magistrat na postawie § 4. rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854 Dz. p. p. Nr. 96.

Art. VIII.

Przepisy wykonawcze, które wyda Magistrat jednocześnie z wprowadzeniem tej ustawy w życie, zawierać będą szczegółowe postanowienia co do sposobu uiszczania opłat, wymiaru ryczałtu i kontroli.

Art. IX.

Przekroczenia niniejszych przepisów, o ile nie podpadają pod postanowienia powszechnej ustawy karnej, karać będzie Magistrat miasta Krakowa grzywną do 200 koron lub w razie nieściągalności aresztem do 20 dni.

Art. X.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w miesiąc po jej ogłoszeniu, a jednocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15. stycznia 1910, Nr. 48. Dz. u. kraj.

Art. XI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z Moim Ministrem skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

9. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 150.000 Kor. celem pokrycia kosztów ukończenia budowy szpitala powszechnego w Nowym Targu i pokrycia niedoborów spowodowanych budową drogi Harkłowa - Tylmanowa.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod / .projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 150.000 Kor.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu zezwala się w myśl § 24. ustawy o Reprez. powiat. w brzmieniu ustawy z dnia 5. września 1910 r. Dz. u. kr. Nr. 201. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w wysokości 150.000 K. w obligacjach komunalnych Banku krajowego, a to:

a) na dokończenie budowy i urządzenie szpitala w Nowym Targu 110.000 Kor.;

b) na pokrycie niedoborów spowodowanych budową drogi Harkłowa-Tylmanowa 40.000 K.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych. i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

10. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na zobowiązanie się imieniem powiatu do objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w kwocie 150.000 koron.

Sprawozdawca p. Tadeusz Starzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na przyjęcie gwarancji oprocentowania po 5.48% części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w kwocie 150.000 Koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacji powiatu w Wieliczce zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu Wielickiego, wobec funduszu krajowego obowiązku uiszczania przez lat 75, licząc od chwili udzielenia koncesyi na lokalną kolej żelazną Wielicz-

ka-Myślenice-Mszana dolna, rat w wysokości 5.48% rocznie, na oprocentowanie sumy 150.000 Kor. stanowiącej część kapitału akcyjnego przyszłego Towarzystwa akcyjnego rzeczonyj kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I. określi osobna umowa między Reprezentacją powiatową w Wieliczce a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

11. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu do objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska w kwocie 230.000 Kor.

Sprawozdawca p. Tadeusz Starzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na zobowiązanie się imieniem powiatu do objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej z Rzeszowa na Kulbuszowę do Niska w kwocie 230.000 Kor.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatu w Kolbuszowej zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu kolbuszowskiego, obowiązku uiszczania na rzecz funduszu krajowego przez lat 75, licząc od chwili udzielenia koncesyi na lokalną kolej żelazną z Rzeszowa na Kolbuszowę do Niska, rat w wysokości 5·48% rocznie, potrzebnych na oprocentowanie, tudzież planem wskazane umorzenie sumy 230.000 K. stanowiącej część kapitału zakładowego rzeczoney kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I., określi osobna umowa między Reprezentacją powiatową a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

12. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w sprawie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Myślenicach na zobowiązanie się imieniem do powiatu objęcia gwarancji oprocentowania i umorzenia części kapitału akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w kwocie 200.000 koron.

Sprawozdawca p. Tadeusz Starzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Myślenicach na przyjęcie gwarancji oprocentowania po 5·48% części kapitału akcyjnego projektowanej kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w kwocie 200.000 Kor.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatu w Myślenicach zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu Myślenickiego wobec funduszu krajowego obowiązku uiszczania przez lat 75, licząc od chwili udzielenia kon-

cesyi na lokalną kolej żelazną Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna rat w wysokości 5·48% rocznie, na oprocentowanie sumy 200.000 Kor, stanowiącej część kapitału akcyjnego przyszłego Towarzystwa akcyjnego rzeczonyj kolei.

Art. II.

Warunki zobowiązania wymienionego w Art. I. określi osobna umowa między Reprezentacją powiatową w Myślenicach a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego.

Art. III.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z 11. grudnia 1900, Dz. u. kr. Nr. 15. z roku 1901, w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Myślenicach na pokrywanie niedoborów projektowanej lokalnej kolei żelaznej z Swoszowic względnie Podgórze na Myślenice do Lubienia względnie Mszany dolnej, ewentualnie na zaciągnięcie odpowiedniej pożyczki na zakupno akcji zakładowych tejsze kolei.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Okoniowi.

Przemawia p. Okoń.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Tadeuszowi Starzyńskiemu.

Sprawozdawca p. Tadeusz Starzyński zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt usta-

wy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

13. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej w Horodence na wydziałową.

Sprawozdawca p. Zamorski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm upoważnia c. k. Radę szkolną krajową do przekształcenia 6-klasowej szkoły żeńskiej w Horodence na 3 klasową szkołę wydziałową połączoną z 4-klasową szkołą pospolitą.

2) Przekształcenie tej szkoły może nastąpić pod warunkiem, iż gmina miasta Horodenki prócz dotychczasowych prestacyi uiszczać będzie w myśl swojej deklaracyi corocznie po 1.200 koron na częściowe pokrycie zwiększonych wydatków na płace nauczycieli szkoły wydziałowej. Resztę wydatków pokryje fundusz szkolny krajowy.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Witos i stawia następujące rezolucye:

I. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby szła na rękę gminom wiejskim mającym warunki a żądającym przekształcenia istniejących szkół na więcejklasowe i by za podstawę brano liczbę dzieci a nie inne względy.

II. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby przysłała z projektem zniesienia dwutypowości seminariów nauczycielskich.

Izba popiera łącznie powyższe dwie rezolucyje.

Przemawia p. Makuch.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Zamorskiemu.

Sprawozdawca p. Zamorski zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski komisji ad 1 i 2, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Marszałek wzywa sprawozdawcę p. Zamorskiego do odczytania rezolucji.

Sprawozdawca p. Zamorski odczytuje obie rezolucyje p. Witosa, które Izba oddzielnie oraz bez rozprawy przyjmuje.

Następuje:

14. Sprawozdanie

Komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie przekształcenia siedmioklasowej szkoły męskiej w Zaleszczykach na trzyklasową szkołę wydziałową połączoną z czteroklasową szkołą pospolitą.

Sprawozdawca p. Zamorski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nadwyżka wydatku na płace nauczycielskie spowodowana przekształceniem 6 klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na 3 klasową szkołę wydziałową męską połączoną z 4 klasową szkołą pospolitą, będzie pokrywana z funduszu szkolnego krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Okoń.

Przemawia p. Maciuszek.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Zamorskiemu.

Sprawozdawca p. Zamorski zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek komisji.

Następuje:

15. Sprawozdanie

Komisji bankowej w przedmiocie prośby Adeli Smolkowej, wdowy po dyrektorze Banku krajowego, o podwyższenie pensji wdowiej z kwoty 2000 K. na 3000 K. rocznie.

Sprawozdawca p. Schmidt, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pensję wdowią Adeli Smolkowej, wdowy po ś. p. Władysławie Smolce dyrektorze Banku krajowego, podwyższa się z funduszu tegoż banku do wysokości 3000 Koron rocznie i poleca się Wydziałowi krajowemu, by wydał Dyrekcji Banku krajowego stosowne polecenie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

16. Sprawozdanie

komisji prawniczej o petycji gminy Chyrów o utworzenie nowego sądu powiatowego w Chyrowie.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę utworzenia Sądu powiatowego w Chyrowie zbadał a następnie odpowiednie wnioski Sejmowi przedłożył.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

17. S p r a w o z d a n i e

Komisji prawniczej w przedmiocie wydzielenia gmin Chaszczów, Łopuszanka lechniowa i Graziowa z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Turce, a co do Graziowej w Starym Samborze a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Sprawozdawca p. Aschkenase, twolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi zdanie, że w interesie wymiaru sprawiedliwości i w interesie mieszkańców gmin Chaszczów i Łopuszanka lechniowa leży wydzielenie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Turce, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

18. Wybór 6 członków Wydziału krajowego i 6 zastępców, a w szczególności :

a) wybór jednego członka Wydziału krajowego z kuryi większych posiadłości ;

b) wybór jednego członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych ;

c) wybór jednego członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości ;

d) wybór trzech członków Wydziału krajowego z całego Sejmu ;

e) wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi większych posiadłości ;

f) wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych ;

g) wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości ;

h) wybór trzech zastępców członków Wydziału krajowego z całego Sejmu ;

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje najpierw do wyboru jednego członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszej posiadłości i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Gromnickiego, Singalewicza i Burzyńskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi mniejszych własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru jednego członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Lisiewicza, Kleskiego i Wójcickiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru jednego członka Wydziału krajowego z kuryi wielkiej własności i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadeckiego, Serwatowskiego i Strońskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi wielkich własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru trzech człon-

ków Wydziału krajowego z całego Sejmu, zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Nowosieleckiego, Srokowskiego, Cegielskiego i Schmidta i wzywa posłów do głosowania łącznie na wszystkich trzech członków Wydziału krajowego.

Posłowie oddają kartki łącznie na wszystkich trzech członków Wydziału krajowego.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kuryi mniejszych własności.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Burzyński. Głosowało: 42 posłów; absolutna większość 22 głosy. Wszystkie głosy otrzymał p. Bernadzikowski.

Marszałek stwierdza, że p. Bernadzikowski został wybrany członkiem Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kuryi miast i izb handlowych.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Lisiewicz. Głosowało: 26 posłów; absolutna większość: 14 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Jahl.

Marszałek stwierdza, że p. Jahl został wybrany członkiem Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kuryi większych posiadłości.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Biesiadecki. Głosowało: 25 posłów; absolutna większość 13 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Pilat.

Marszałek stwierdza, że p. Pilat został wybrany członkiem Wydziału krajowego z kuryi większych własności.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru zastępcy

członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Gromnickiego, Singalewicza i Burzyńskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi mniejszych własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Lisiewicza, Kleskiego i Wójcickiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych, którzy oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kuryi gmin wiejskich na jednego zastępcę członka Wydziału krajowego.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Burzyński. Głosowało 41 posłów; absolutna większość 21. głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Żardecki.

Marszałek stwierdza, że p. Żardecki wybrany został zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi mniejszych posiadłości.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania na trzech członków Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z głosowania p. Nowosielecki. Głosowało 84 posłów; absolutna większość 43 głosów. Otrzymali p. Stanisław Dąbski 82 głosów, p. Kiweluk 83 głosów, p. Onyszkiewicz 81 głosów.

Marszałek stwierdza, że pp. Stanisław Dąbski, Kiweluk i Onyszkiewicz zostali wybrani członkami Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru jednego za-

stępcy członka Wydziału krajowego z kuryi większych własności i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadckiego, Serwatowskiego i Strońskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi wielkich własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru trzech zastępców członków Wydziału krajowego z całego Sejmu i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Nowosieleckiego, Cegielskiego, Srokowskiego i Schmidta i wzywa posłów do głosowania na wszystkich trzech zastępców członków Wydziału krajowego łącznie.

Posłowie oddają kartki na wszystkich trzech zastępców członków Wydziału krajowego łącznie.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania na jednego zastępcę członka Wydziału krajowego z kuryi wielkich własności.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Stroński. Głosowało 26 posłów; absolutna większość 14 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Hupka.

Marszałek stwierdza, że p. Hupka został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi wielkich własności.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania na jednego zastępcę członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Lisiewicz. Głosowało 22 posłów; absolutna większość 12 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Jabłoński.

Marszałek stwierdza, że p. Jabłoński został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania na trzech zastępców członków Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Nowosielecki. Głosowało 99 posłów; absolutna większość 50 głosów. Wszystkie głosy otrzymali pp. Urbański, Rożankowski i Sala.

Marszałek stwierdza, że pp. Urbański, Rożankowski i Sala zostali wybrani zastępcami członków Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru uzupełniającego jednego członka komisji budżetowej, zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Gromnickiego, Singalewicza i Lisiewicza i wzywa posłów do oddawania kartek.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Lisiewicz. Głosowało 84 posłów; absolutna większość 43 głosów. Z tego otrzymali: p. Okoń 14 głosów, p. Cieński 70.

Marszałek stwierdza, że wobec tego p. Cieński został wybrany członkiem komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia, że na tem został porządek dzienny wyczerpany i że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje:

Wniosek nagły p. Siwuli i tow. w sprawie pomocy dla ludności rolniczej w powiecie ropczyckim, dotkniętej klęską powodzi.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1.056/1914.

Wniosek nagły
posła Siwuli i tow. o udzielenie przez Rząd pomocy ludności rolniczej do-

tkniętej kłeską powodzi i długotrwałymi deszczami w powiecie ropczyckim.

Jak wiadomo w roku ubiegłym nawiedziła całą Galicyę a także i powiat Ropczycki długotrwała kłeska deszczowa i wylew rzek Wiślota i Wielopolki, wyrządzając dotkliwie straty w zbożu, ziemioplodach i paszy. Wskutek ustawicznego deszczu i braku pogody pogniły siana i koniczyny, pierwszy i drugi pokos, żyta, pszenice, jęczmiona i owsy uległy zniszczeniu, albowiem słoma nadgniła do połowy, ziarno w $\frac{1}{2}$ części skiełkowało, wskutek czego obniżyła się jego wartość odżywcza a również i plenność o $\frac{1}{4}$ została zmniejszona; kartofle na niżej położonych gruntach wygniły na miejscu, w innych miejscach wygniły do połowy; ten sam los spotkał i inne ziemioplody.

Wskutek sześciokrotnego wylewu rzeki Wiślota zostały zalane grunta i zupełnie zniszczone plony właścicieli nadbrzeżnych gruntów tak, iż tych plonów zupełnie nie zbierali, ponieważ pewną część prąd wody uniośł ze sobą, zaś resztę plonów woda zamuliła.

Nadmienić wypada, że rolnikom z Dębicy rzeka Wiślota plony zabrała lub zamuliła na 72 morgach gruntu, toż samo w gminie Brzeźnicy na 100 morgach; taż sama rzeka wyrządziła wielkie szkody w gminach Pustków, Kędzierz, Straszęcın z przysiółkiem Zawierzbie, Żyraków, Bobrowa i inne. Również przez wylewy rzeki Wielopolki ponieśli stratę w plonach i sianokosach rolnicy z gmin Okonina, Checheł, Łopuchowy, Niedźwiady, Glinika, Rzegocina i Wielopola.

Ludności z gmin: Dębica, Brzeźnica, Straszęcın i przysiółka Zawierzbie, mającej grunta nad rzeką Wiślota, zagroża głód i nędza w najwyższym stopniu, ponieważ cały dorobek i żywność ich zamuliły lub uniosły fale tejże rzeki.

Z powodu nadgnicia siana i słomy zachodzi bardzo poważna obawa, że wskutek karmienia inwentarza nadgni-

łą paszą, łatwo wytworzyć się mogą zarazy bydłce, a skutki tychże przynieść mogą nieobliczalne straty, jeśli c. k. Rząd nie pospieszy z natychmiastową wydatną pomocą.

Pomoc ta powinna być daną przez udzielenie pieniężnych pożyczek bezprocentowych i długoterminowych, lub dostarczenie jarych zbóż, a również jęczmienia, owsa i kartofli bezpłatnie do zasiewów i sadzenia, zaś dla bydła otrąb, makuchów, soli i innych pasz treściwych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił wydatnej pomocy rolnikom w powiecie Ropczyckim, którzy wskutek wylewów rzek i długotrwałych deszczów straty ponieśli, i ażeby to uczynił w sposób w niniejszym wniosku podany

Wnioskodawca:

Siwula

Okoń, Łaskuda, Bernadzikowski, Tomaka, Bojko, Bardl, Stapiński, Potocki, Bosak, Serczyk, Długosz, Żardecki, Witos, Krężel.

P. Siwula nieobecny w Izbie.

Następuje:

Wniosek nagły p. Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi w kwocie 10.000 Koron dla instytutu ruskiego narodnego Domu w Borszczowie,

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1.898/1914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Aleksandra Kapuścińskiego i tow. o zapomogę pieniężną dziesięć tysięcy Kor. (10.000 K.) z funduszków krajowych dla Instytutu Ruskiego Narodnego Domu w Borszczowie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że dla zaspokojenia koniecznych kulturalnych potrzeb ukraińskiej ludności, borszczowskiego powiatu, która liczy na 108.560 dusz 74.318

Ukraińców, Towarzystwo Ruskie Narodny Dom, celem którego po myśli nowego statutu zmienionego w r. 1912, jest szerzyć chrz. kat. oświatę, pielęgnować dobrobyt i moralność wśród ludu, i który stoi pod opieką Jego Najprzewielebniejszego stanisławowskiego Biskupa Dr. Grzegorza Chomyszyna, wybudowało własny dom jednopiętrowy, w którym mieszczą się wszystkie ruskie instytucje wraz z jedną wielką salą w Borszczowie.

Dom ten wartości 200.000 K. wybudowano małymi funduszami, korzystając z kredytu budowlanego.

W ten sposób stanął wielki budynek wielkiego znaczenia dla całej ukraińskiej ludności borszczowskiego powiatu, jednak obciążony długami 100.000 kor.

Dochody z czynszów i ze sali nie wystarczają na pokrycie rat amortyzacyjnych i dlatego rok rocznie braki dopełniały się ofiarami ukraińskiej ludności.

Gdy jednak w dwóch ostatnich latach z powodu elementarnych klęsk i stagnacji finansowej ludność podupadła, zubożała, a ofiary bardzo skąpe, prawie nie wpływają,

zachodzi konieczna potrzeba ratowania od zagłady tej jedynej i wielkiego znaczenia instytucji dla ukraińskiej ludności powiatu borszczowskiego, która stoi nad przepaścią finansową.

Dla tego stawiamy ten nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla tego Towarzystwa jednorazową zapomogę 10.000 Kor. z krajowych fundusów.

Wnioskodawca:
A. Kapuściński.

Kost' Lewicki, Chomyszyn, Czechowicz, Horbaczewski, Sandulak, Singalewicz, Kochanowski, Lew Lewicki, Dumka, Nowakowski, Hołubowicz, Kurowiec, Perfecki, Korol.

Przemawia p. Kapuściński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Kapuścińskiego i tow. w sprawie założenia szkoły przemysłowej z ukraińskim językiem wykładowym w Borszczowie.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1899/1914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie założenia przemysłowej szkoły z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat borszczowski należy do największych i najludniejszych powiatów, dalej, iż ten powiat aż z dwóch stron a to od zachodu od gminy Zbryż ad Skała nad Zbruczem aż do Okopów i na południe od Okopów aż do Uścia biskupiego nad Dniestrem graniczy z rosyjskim państwem, pomimo tego wszystkiego należy ten powiat do najwięcej upośledzonych pod każdym względem, a już najbardziej na polu szkolnym, bo prócz szkół ludowych, między którymi na 75 gmin i 108.999 mieszkańców są zaledwie trzy szkoły pięcioklasowe i 6 czteroklasowe (w tej liczbie tylko dwie z ukraińskim językiem wykładowym w powiecie o 80% ludności ukraińskiej narodowości), nie ma żadnej czyto średniej, czy zawodowej szkoły utrzymywanej z publicznych fundusów.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do założenia szko-przemysłowej z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wnioskodawca:
A. Kapuściński.

Kost' Lewicki, Horbaczewski, Kurowiec, Sandulak, Singalewicz, Lew Lewicki, Dumka, Perfecki, Hołubowicz, Metella, Korol, Kochanowski, Makuch, Nowakowski.

Przemawia p. Kapuściński uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku, komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Wania i tow. w sprawie utworzenia szkoły wydziałowej z ruskim (ukraińskim) językiem wykładowym w Złoczowie.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1900/914.

N a g ł y w n i o s e k

Dr. Wania i tow. w sprawie założenia ludowej szkoły wydziałowej z ruskim (ukraińskim) wykładowym językiem w Złoczowie.

Wysoki Sejmie!

W mieście Złoczowie jest 1200 dzieci ukraińskiej narodowości, które są pozbawione swojej własnej szkoły.

Istnieją dwie szkoły: męskie i szkoła żeńska z polskim językiem wykładowym.

Rada gminy uchwaliła założenie czwartej szkoły.

Ukraińska ludność jest zmuszona utrzymywać prywatną szkołę im. M. Szaszkiewicza, którą Wysoki Sejm subwencyonuje.

Znając z praktyki, że krajowa Rada szkolna stoi zawsze na przeszkodzie w zakładaniu szkół ludowych czteroklasowych i wyższego typu z ruskim wykładowym językiem i uważając sprawę za nagłą, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby z początkiem roku szkolnego 1914/915 przystąpiła, względnie postarała się o założenie szkoły wydziałowej w Złoczowie z ruskim (ukraińskim) językiem wykładowym i aby budowę gmachu szkolnego rozpoczęto już z wiosną 1914 roku.

Wnioskodawca:
Wanio.

Kost' Lewicki, Kochanowski, Perfecki, Kiweluk, Łahodyński, Horbaczewski, Korol, Terszakowiec, Dumka, Sandulak, Kurowiec, Winniczuk, Nowakowski, Kapuściński, Metella, Cegiełski, Baczyński.

Przemawia p. Wanio, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Bandrowskiego i tow. w sprawie zakładania nowych szkół średnich.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2161/1914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Bandrowskiego i tow.

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, by bezzwłocznie przedłożyła dalsze sprawozdanie po myśli uchwały sejmowej z dnia 5. listopada 1908, obejmujące przedłożenie co do założenia

nowych szkół średnich z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości.

Wnioskodawca:
Bandrowski.

Laskowski, Cieński, Badeni, Długosz, Bojko, Witos, German, Cegielski, Koziobrodzki, Srokowski, Michalik, Halban, St. Tarnowski, Adam, Biesiadecki, St. Starzyński, Zamorski, Baczyński, Makuch.

Przemawia p. Bandrowski, uzasadniając nagłość tego wniosku, oraz wnosi o uchwalenie meritum tego wniosku natychmiast i zakomunikowanie uchwały Sejmowi Radzie szkolnej krajowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała meritum tego wniosku nagłego i zakomunikowanie tej uchwały Radzie szkolnej krajowej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Kapuścińskiego i tow. o założenie gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym w Borszczowie.

Wniosek ten opiewa:

Ls. 1901/914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Aleks. Kapuścińskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat borszczowski liczy 74.318 dusz ukraińskich na 108.560 dusz, a dla zaspokojenia oświatowych i kulturalnych potrzeb ukraińskiej ludności borszczowskiego powiatu nie ma ani jednej szkoły wyższej, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby poczynił bezzwłocznie odpowiednie zarządzenia w celu założenia gimnazjum z ukraińskim wykładowym językiem w Borszczowie.

Wnioskodawca:
A. Kapuściński.

Cegielski, Sandulak, Załoziecki, Metella, Terszakowiec, Łahodyński, Singalewicz, Okuniewski, Winniczuk, Nowakowski, Hołubowicz, Horbaczewski, Wanio, Makuch.

Przemawia p. Kapuściński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej.

Następuje:

Wniosek nagły p. Kapuścińskiego i tow. o przemianę 4 klasowych szkół niższego typu w Uściu biskupiem, Iwankowie, Bilczu złotem i Mielnicy na szkoły wyższego typu z językiem wykładowym ukraińskim.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 1902/1914.

N a g ł y w n i o s e k

p. Aleks. Kapuścińskiego i tow. w sprawie przemiany czteroklasowych szkół w Uściu biskupiem, Iwankowie, Bilczu złotem i Mielnicy niższego typu na wyższy typ z ukraińskim wykładowym językiem.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że powiat borszczowski liczy zwyż 75% ludności ukraińskiej, iż ten powiat nie ma ani jednej czteroklasowej szkoły wyższego typu, która by dała możliwość wstępu do średnich szkół, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o bezzwłoczną przemianę czteroklasowych szkół wyżej podanych niższego typu na wyższy typ z ukraińskim wykładowym językiem.

Wnioskodawca:
A. Kapuściński.

Sandulak, Cegielski, Łahodyński, Makuch, Metella, Załoziecki, Terszakowiec, Wanio, Winniczuk, Nowakowski, Singalewicz, Hołubowicz, Horbaczewski, Okuniewski.

Przemawia p. Kapuściński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisji szkolnej.

Następuje :

Wniosek nagły p. Siwuli i tow. w sprawie udzielenia przez Rząd pomocy ludności rolniczej dotkniętej klęską powodzi i długotrwałymi deszczami w powiecie ropczyckim.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 1.056/1914.

W n i o s e k n a g ł y

posta Siwuli i tow. o udzielenie przez Rząd pomocy ludności rolniczej dotkniętej klęską powodzi i długotrwałymi deszczami w powiecie ropczyckim.

Jak wiadomo w roku ubiegłym nawiedziła całą Galicyę a także i powiat Ropczycki długotrwała klęska deszczowa i wylew rzek Wisłoki i Wielopolki, wyrządzając dotkliwe straty w zbożu, ziemiopłodach i paszy. Wskutek ustawicznego deszczu i braku pogody pogniły siana i koniczyny, pierwszy i drugi pokos, żyta, pszenice, jęczmiona i owsy uległy zniszczeniu, albowiem słoma nadgniła do połowy, ziarno w $\frac{1}{2}$ części skiełkowało, wskutek czego obniżyła się jego wartość odżywcza a również i plenność o $\frac{1}{4}$ została zmniejszona; kartofle na niżej położonych gruntach wygniły na miejscu, w innych miejscach wygniły do połowy; ten sam los spotkał i inne ziemiopłody.

Wskutek sześciokrotnego wylewu rzeki Wisłoki zostały zalane grunta i zu-

pełnie zniszczone plony właścicieli nadbrzeżnych gruntów tak, iż tych plonów zupełnie nie zbierali, ponieważ pewną część prąd wody uniośł ze sobą, zaś resztę plonów woda zamuliła.

Nadmienić wypada, że rolnikom z Dębicy rzeka Wisłoka plony zabrała lub zamuliła na 72 morgach gruntu, toż samo w gminie Brzeźnicy na 100 morgach; taż sama rzeka wyrządziła wielkie szkody w gminach Pustków, Kędzierz, Straszęcin z przysiółkiem Zawierzbie, Żyraków, Bobrowa i inne. Również przez wylewy rzeki Wielopolki ponieśli stratę w plonach i sianokosach rolnicy z gmin Okonina, Checheł, Łopuchowy, Niedźwiady, Glinika, Rzegocina i Wielopola.

Ludności z gmin: Dębica, Brzeźnica, Straszęcin i przysiółka Zawierzbie, mającej grunta nad rzeką Wisłoką, zagrożona głód i nędza w najwyższym stopniu, ponieważ cały dorobek i żywność ich zamuliły lub uniosły fale tejże rzeki.

Z powodu nadgnicia siana i słomy zachodzi bardzo poważna obawa, że wskutek karmienia inwentarza nadgniłą paszą, łatwo wytworzyć się mogą zarazy bydłce, a skutki tychże przynieść mogą nieobliczalne straty, jeśli c. k. Rząd nie pospieszy z natychmiastową wydatną pomocą.

Pomoc ta powinna być daną przez udzielenie pieniężnych pożyczek bezprocentowych i długoterminowych, lub dostarczenie jarych zbóż, a również jęczmienia, owsa i kartofli bezpłatnie do zasiewów i sadzenia, zaś dla bydła otrąb, makuchów, soli i innych pasz treściwych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił wydatnej pomocy rolnikom w powiecie Ropczyckim, którzy wskutek wylewów rzek i długotrwałych deszczów

straty ponieśli, i ażeby to uczynił w sposób w niniejszym wniosku podany.

Wnioskodawca:
Siwula.

Okoń, Łaskuda, Bernadzikowski, Tomaka, Bojko, Bardl, Stapiński, Potocki, Bosak, Serczyk, Długosz, Żardecki, Witos, Krężel.

Przemawia p. Siwula, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje na wezwanie Marszałka porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na piątek dnia 27. lutego 1914 r. godzina 10¹/₂ przedpołudniem.

Koniec posiedzenia godzina 7. minut 40 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

10. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 27. lutego 1914 r.

Początek o godzinie 11. minut 5 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 134.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ósmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dziewiątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 27. lutego 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2154, 2457, 2159, 2160, 2163, 2167, 2168, 2169, 2170, 2176, 2177, 2180, 2182, 2184, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2199, 2203, 2207, 2208.

Komisji szkolnej L. s. 2148, 2153, 2156, 2158, 2164, 2178, 2181, 2183, 2185, 2195, 2196, 2197, 2198, 2206.

Komisji gminnej L. s. 2155, 2205.

Komisji prawniczej L. s. 2081, 2082,

Komisji gospodarstwa kraj. L. s. 2194.

Komisji drogowej L. s. 2162, 2200, 2204.

Komisji kolejowej L. s. 2165, 2166.

Komisji sanitarnej L. s. 2201, 2202.

Komisji zapomogowej L. s. 2079, 2080, 2146, 2147, 2149.

Po odczytaniu petycji L. s. 2081, 2082 Wydziału powiatowego w Mielcu o utworzenie sądu obwodowego, przemawia p. Kędzior, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2198 Towarzystwa Nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, w sprawie pomnożenia posad nauczycieli w szkołach średnich, przemawia p. German, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2207 Andrzeja Tura gospodarza z Wiszenki o odpisanie zaległych rat opłaty szynkarskiej przemawia p. Terszakowiec, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które

opiewają:

L. s. 2211/914.

Wniosek nagły

posła Stapińskiego i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby zwolnił od podatku cukier dla pszczelarzy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przyśpieszył jak najprędzej pszczelarzom z pomocą w wyżywieniu pszczół do wiosny, a to przez uwolnienie od podatku dalszej ilości cukru pszczelnego, jaki jest potrzebny dla przetrwania pszczół.

We Lwowie, dnia 26. lutego 1914

Wnioskodawca:
Stapiński.

Makuch, Dumka, Terszakowiec, Sandulak, Winniczuk, Staruch, Kochanowski, Bosak, Kurowiec, Kapuściński, Petruszewicz, Nowakowski, Metella.

L. s. 2212/914.

Wniosek nagły

o pomoc dla pogorzalców w Wróbliku królewskim, powiat Krosno.

Dnia 23. lutego 1914 spłonęło w Wróbliku królewskim, powiat Krosno, 19 zagród włościńskich, w tem 17 ubezpieczonych w $\frac{1}{3}$ części, a dwie zupełnie nieubezpieczone.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby natychmiast pospieszył z pomocą materyalną pogorzalcem w Wróbliku królewskim.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby udzielił tymże pogorzalcem w Wróbliku królewskim powiat Krosno potrzebnej zapomogi.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

Bosak, Makuch, Staruch, Jaworski, Petruszewicz, Dumka, Terszakowiec, Sandulak, Winniczuk, Kochanowski, Baczyński, Kurowiec, Nowakowski, Metella, Kapuściński.

L. s. 2213/914.

Wniosek nagły

posła Stapińskiego i tow. o ratunek dla ludności w powiecie krośnieńskim i stryżowskim, z powodu klęsk elementarnych w r. 1913.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w akcji ratunkowej z powodu klęsk elementarnych w r. 1913 uwzględnił także wydatnie ludność w powiatach Krosno i Stryżów.

Zarazem Sejm wzywa c. k. Rząd, aby także równomiernie z innymi powiatami uwzględnił ludność zniszczoną w powiatach krośnieńskim i stryżowskim.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

Bosak, Makuch, Dumka, Staruch, J. Jaworski, Petruszewicz, Terszakowiec, Sandulak, Winniczuk, Kochanowski, Kurowiec, Metella, Nowakowski, Kapuściński, Baczyński.

L. s. 2214/914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

Wniosek

posła Siwuli i tow. w sprawie obwoła-

wania rzeki Wisłoki w gminach Dębica, Straszęcin z przysiółkiem Zawierzbie i Brzeźnicy w powiecie ropczyckim.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że nieustanne wylewy rzeki Wisłoki z powodu jej nieobwałowania wyrządzają gminom nad tą rzeką położonym corocznie nieobliczalną szkodę,

przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby podjął odpowiednie kroki, celem obwałowania Wisłoki w gminach Dębicy, Straszęcinie z przysiółkiem Zawierzbie i Brzeźnicy i jak najrychlej przystąpił do wykonania robót przy tem obwałowaniu.

Wnioskodawca:
Jan Siwula.

Okoń, Łaskuda, Krężel, Bosak, Serczyk, Witos, Bernadzikowski, Bojko, Kędzior, Żardecki, Biały, Bardl, Długosz, Tomaka, Pilch.

L. s. 2215/1914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k.

posła Dra Białego i tow. w sprawie budowy mostu na Sanie na drodze Krzemienna-Ulucz w powiecie brzozowskim.

Wysoki Sejmie!

Powiat brzozowski przecięty jest rzeką San na dwie części. Kilka gmin należących do tegoż powiatu jak Ulucz Jabłonica ruska, Hroszówka i inne położone po drugiej stronie Sanu są często zupełnie odcięte od miasta powiatowego, zwłaszcza gdy stan wody na Sanie jest większy, ponieważ na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów to jest od Sanoka (Olchowce) aż do Iskani za Dynowem na Sanie nie ma mostu.

Ponieważ zaś droga do Dynowa i Sanoka prowadzi przez San, przeto gminy powyż wymienione wrazie wezbrania Sanu są zupełnie odcięte od świata.

To też zarówno powiat brzozowski jak i powiat sanocki od szeregu lat czyniły starania o wybudowanie mostu na Sanie.

Wydział krajowy na skutek tych starań w porozumieniu z rządem przed kilku laty przeprowadził dochodzenia, przy których interesowane czynniki oświadczyły się za zbudowaniem mostu na drodze Krzemienna-Ulucz-Dobra.

Mimo wykazanej potrzeby tegoż mostu, Wydział krajowy nie przystąpił jeszcze do jego budowy.

Wobec tego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uznaje się potrzebę budowy mostu na Sanie w powiecie brzozowskim na drodze Krzemienna-Ulucz i poleca się Wydziałowi krajowemu, by budowę tegoż mostu przygotował, tak, by ona w najbliższym czasie mogła się rozpocząć i by Wydział krajowy bezzwłocznie przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt tegoż mostu.

Wnioskodawca:
Biały.

Witos, Serczyk, Bardl, Siwula, Bernadzikowski, Łaskuda, Bojko, Krężel, Bosak, Zamorski, Długosz, Okoń, K. Lewicki, Lisiewicz, Łazarski, Krasicki, Maiss.

L. s. 2216/1914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k.

p. Zaremby i tow. w sprawie przejęcia prywatnego gimnazjum z językiem wykładowym polskim w Dolinie na etat rządowy.

Wysoki Sejmie!

Powiat Dolina liczy 27% ludności polskiej, w tej samo miasto Dolina 3.270 ludności polskiej. Ludność polska powiatu dolińskiego, nie może korzystać ze szkół średnich w Stanisławowie i w Stryju z powodu znacznej odległości od tych 2 miast, aby posyłać swe dzieci do szkół średnich. Aby temu zapobiedz, założono w Dolinie prywatne gimnazjum z językiem wykładowym polskim, gimnazjum to ma dwie klasy i 60 uczniów i prawidłowo się rozwija. Gimnazjum to ma 2 profesorów egzaminowanych i jednego suplenta.

Ponieważ to gimnazjum stwierdziło swoją żywotność i koniecznie potrzeba jest dla zaspokojenia potrzeb ludności polskiej powiatu dolińskiego, okazuje się potrzeba zupełnie uzasadniona przyjęcia tego gimnazjum prywatnego na etat rządowy.

W tym celu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby prywatne gimnazjum z polskim językiem wykładowym w Dolinie przejął bezzwłocznie na etat rządowy.

Wnioskodawca:
Zaremba.

Bednarski, Michalik, Maciuszek, Pilch, Zamorski, Tomaka, Okoń, Misiński, Jabłoński, Wolanin, Górkiewicz, Neumann, Riedl, Wójcicki.

L. s. 2217/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Pana c. k. Namiestnika w sprawie nieudzielenia Józefowi Ziobro w Wyżnem, pow. Strzyżów, zasiłku z powodu służby syna przy wojsku.

Z powodu przesilenia wojennego, powołano do nadprogramowej czynnej służby wojskowej Franciszka Ziobro

syna Józefa Ziobro, ubogiego rolnika zamieszkałego w Wyżnem.

Józef Ziobro służył przy 45 pp. przez 4 miesiące, a ojcu nie udzielono dotąd przysługującej mu z tego tytułu zapomogi pomimo, że wniósł odpowiednie podanie na ręce c. k. Komisji zasiłkowej przy c. k. Namiestnictwie.

Wobec tego zapytujemy, czy Wysoki c. k. Rząd skłonny jest zbadać ten faktyczny stan rzeczy i co w takim razie zamierza uczynić, aby Józef Ziobro w Wyżnem otrzymał wreszcie należny mu zasiłek?

Lwów, 25. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Dumka, Makuch, Rożankowski, Staruch, Wanio, Terszakowiec, Nowakowski, Kurowiec, J. Jaworski, Ławruk, Kochanowski, Metella, Łahodyński.

L. s. 2218/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieudzielenia zasiłku Franciszce Nowak w Nowej wsi oraz w sprawie uwolnienia ze służby wojsk. Jana Nowaka z Nowej, pow. Strzyżów.

Przy sposobności przesilenia powołanym został do czynnej służby Jan Nowak z Nowej wsi, rezerwista zapasowy z r. 1910, syn Franciszki Nowak, właścicielki 10 mg. gospodarstwa, obarczonej prócz niego jeszcze pięciorgiem nieletnich dzieci. Jedyne źródłem utrzymania siedmiu tych członków osieroczonej wcześniej rodziny była praca Jana Nowaka, który całe gospodarstwo prowadził. Powołano go z uszczerbkiem dla reszty dzieci, bez względu na to, że w braku swego żywiciela cierpieć będą głód i nędzę i służy przy 40 pp. w Rzeszowie dotychczas.

Matka prosiła odnośne władze o uwolnienie syna, prosiła o udzielenie zasiłku.

Wszystko napróżno.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, czy skłonny jest wydać stosowne zarządzenie, ażeby :

1) Jana Nowaka uwolniono ze służby,

2) Franciszce Nowak wypłacono należny jej za służbę syna zasiłek.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Ławruk, Makuch, Kochanowski, Łahodyński, Dumka, J. Jaworski, Rożankowski, Metella, Nowakowski, Staruch, Bosak, Terszakowiec, Wanio, Kurowiec.

L. s. 2219/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie udzielenia zasiłku Elżbiecie Pitera w Lutczy pow. Strzyżów.

W czasie przesilenia wojennego powołano w listopadzie 1912 do nadprogramowej służby wojskowej Stanisława Piterę z Lutczy, syna Elżbiety Pitera w Lutczy, właścicielki 5¹/₂ mg. gruntu.

Z tytułu nadprogramowej powyższej służby należy się matce zasiłek i to tem więcej, że syn jej stanowi istotną i jedyną podporę dla gospodarstwa, którego bez tej pomocy absolutnie prowadzić nie jest w stanie tak, że w braku takiej siły roboczej wyżyć z gospodarstwa nie może.

Gdy pomimo wniesienia prośby c. k. komisya zasiłkowa przy c. k. Namieśnictwie zasiłku żądanego Elżbiecie Pitera w Lutczy nie udzieliła,

zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

Czy skłonny jest swoim organom polecić bezzwłoczne zadośćuczynienie w niniejszym wypadku?

Interpelant:
Jan Stapiński.

Ławruk, Makuch, Łahodyński, Kochanowski, J. Jaworski, Terszakowiec, Dum-

ka, Metella, Rożankowski, Bosak, Staruch, Kurowiec, Nowakowski, Wanio.

L. s. 2220/914.

I n t e r p e l a c y a

pośta Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie gospodarki Rady pow. w Starym Samborze.

Uchwałą Rady powiatowej w Starym Samborze z dnia 7. marca 1911 r. został kontrolor Kasy powiatowej i likwidator oraz rachmistrz powiatowej Kasy oszczędności p. Maurycy Winogrodzki człowiek niczem nie poszlakowany i najlepszy urzędnik w powiecie, pozbawiony stałej posady. W grę wchodziły li tylko prywatne animozye prezesa Rady ks. Wasylkiewicza, który miał już góry upatrzzonego kandydata w osobie Michała Dębickiego. Winogrodzki, jak było zresztą z góry do przewidzenia, proces sądowy we wszystkich trzech instancjach wygrał. Wyrok c. k. Najwyższego Trybunału wydany przez c. k. Sąd obwodowy w Samborze z dnia 18. stycznia 1914 l. czyn. Cg. III. $\frac{117/12}{22}$ opiewa:

„Winogrodzki ma prawo do dalszych poborów służbowych i wszystkich dodatków. Płaca Winogrodzkiego wraz z dodatkami wynosi po dzień 1. marca b. r. około 11.000 Kor., którą to kwotę musi powiat bezwarunkowo zapłacić a oprócz tego, jak długo Wydział powiatowy nie powoła Winogrodzkiego do czynnej służby, zmuszony będzie wypłacać Winogrodzkiemu płacę około 3000 Kor. rocznie“.

Ten fakt ilustruje dosadnie, w jaki sposób Wydział Rady pow. w Starym Samborze marnuje fundusze publiczne.

Zapytujemy :

Czy ten fakt wiadomy jest Wydziałowi krajowemu i co przedsięwziął, aby takiej gospodarce na szkodę ludności kres położyć?

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Staruch, Dumka, Metella, Petruszewicz, Sandulak, Makuch, Kurowiec, Winniczuk, Terszakowiec, Kochanowski, Kapuściński, Wanio, Nowakowski.

L. s. 2221/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Bardla i tow. do c. k. Rządu z powodu:

1) wysoce niewłaściwego postępowania c. k. inspektora okręgowego szkolnego w Mielcu,

2) przeciwnego ustawie postąpienia c. k. Rady szkolnej krajowej a) względem stałego nauczyciela Wincentego Seko w Knihininie górze i b) Andrzeja Selwy w Borku fałęckim,

3) z powodu wydania przez c. k. Radę szkolną krajową okólnika do Zarządów szkół i Rad szkolnych miejscowych w okręgu pozamiejskim Lwowskim z osobistymi imiennymi czei nblizającymi wytknięciami.

1. Sprawa nauczycielstwa ludowego, a to tak jego bytu materyalnego jak i pragmatyki ma obecnie pierwszorzędne znaczenie i bez szkody dla naszego kraju odwlekana być nie może. Potrzebie uregulowania płac nauczycieli ludowych i ustanowienia pragmatyki służbowej ustalającej w sposób niewątpliwy prawa i obowiązki nauczycieli — dali dobitny wyraz nie tylko sami nauczyciele, ale także całe społeczeństwo.

Obecnie sprawa jest w toku i przy wysokim zainteresowaniu, budzi równocześnie pewne rozgorączkowanie, którego jednak z zewnątrz podsycać się nie godzi.

W rzeczywistości są niektórzy inspektorowie szkolni, dla szkół ludowych widocznie nieukwalifikowani, którzy postępowaniem swoim dają nie tylko powód do skarg i zażaleń, ale także budzą wśród nauczycieli zniechęcenie do ciężkiego i tak z natury rzeczy zawodu nauczycielskiego.

I tak, p. Stanisław Śliwiński c. k. inspektor szkolny dla okręgu Mieleckiego pociąga wybitniejsze jednostki z zawodu nauczycielskiego za należenie do Związku polskiego nauczycielstwa ludowego w Galicyi do odpowiedzialności i do usprawiedliwienia się z tego powodu, że były inicjatorami publicznego wiecu nauczycielskiego, przyczem wzywa poszczególnych nauczycieli, by z organizacji zawodowej nauczycielskiej wystąpili.

Nadto zupełnie bezpodstawnie znieważa całe nauczycielstwo swego okręgu, zarzucając publicznie i urzędowo, że w gronie nauczycielstwa ludowego jego okręgu znajduje się jednostka, która przy wypłacie poborów podjęła bezprawnie 200 koron więcej i żądał, by całe nauczycielstwo jego okręgu oddało za swego nieuczciwego kolegę ową kwotę 200 koron. Sprawa ta wyjaśniła się w ten sposób, że nikt z nauczycieli nie pobrał wogóle żadnej wyższej kwoty i że kwota 200 koron wcale nie zginęła. Toż samo po otrzymaniu anonimu z pogrozkami, rzucił podejrzenie za autorstwo tego pisma na zupełnie niewinnych nauczycieli pp.: Pawła Mroza z Jaślan i Jana Kosińskiego z Hyków i spowodował u nich rewizyę c. k. żandarmeryi. Śledztwo wdrożone przez c. k. Prokuratorę Państwa w tej sprawie nie dostarczyło najmniejszego dowodu, by anonim pisali obwinieni przez c. k. inspektora nauczyciele, lub wogóle ktokolwiek z nauczycielstwa.

2. P. Wincenty Seko, stały nauczyciel szkoły w Knihininie Górze, otrzymał z c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie pismo z zawiadomieniem, że Wysocka c. k. Rada szkolna krajowa zauważyła, iż p. Seko występuje przeciw wszelkim władzom, podburza nauczycielstwo i wogóle działa destrukcyjnie, za co się go surowo upomina. Gdyby p. Seko rzeczywiście taki czyn popełnił, odpowiadałby za zbrodnię, dlatego c. k. Rada szkolna nie mogła wydać swego orzeczenia przed zbadaniem jej przez Sąd karny. Ponieważ zaś w Sądzie po-

dobnej sprawy przeciw p. Seko nie było, przeto upomnienie nie opierające się na żadnym przepisie ustawy i odbierające upomnianemu możliwość obrony, jest bezprawne.

Tak samo postąpienie z nauczycielem p. Andrzejem Selwą, którego spensjonowano tylko dlatego, że nie było na razie odpowiedniej dla niego posady, jest podeptaniem ustawy, która już z treści swej nie jest dla nauczycielstwa we wszystkim przychylna.

3. Wkońcu okólnik Rady szkolnej okręgowej zamiejskiej we Lwowie z 20. grudnia 1913 L. 105.151 obejmujący restrykt c. k. Rady szkolnej krajowej ze sprawozdaniem o lustracyi okręgu przy wyliczeniu nazwisk pp. nauczycieli, u których niewłaściwości miano stwierdzić, przyczem nie szczędzono słów ostrych, a nieraz obraźliwych, n. p. że nauczyciele w niektórych szkołach grzeszyli nieschludnością — ubliża zwyczajnemu taktowi, a nie ma poparcia w żadnym przepisie ustawy.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy Wysokiemu c. k. Rządowi znane są opisane wyżej wypadki?

2) Czy zechce dołożyć starań, aby się one więcej nie powtarzały, a w wypadku p. Śliwińskiego, aby winny był do odpowiedzialności pociągnięty?

3) Czy pokrzywdzonym dano za doznaną krzywdę pełne zadosyćuczynienie?

Wkońcu interpelanci domagają się odpowiedzi jeszcze w bieżącej kadencji sejmowej.

Interpelant
Bardl.

Okoń, Łaskuda, Krężel, Lisiewicz, Serczyk, Siwula, Żardecki, Bojko, Pilch, Górkiewicz, Bosak, Stapiński, Riedl.

L. s. 2222/1914.

N a g ł ы w n i o s e k.

Posła Dra Perfeckiego i tow. w sprawie udzielenia gminie Horodyszcze bazylian-

skie, pow. Sokal, zapomogi na utrzymanie szkoły.

Wysoki Sejmie!

Gmina Horodyszcze bazylikańskie, pow. Sokal, należy do najbiedniejszych wsi w całym powiecie. Ten stan jest głównie z powodu niekorzystnego geograficznego położenia tej wsi, ponieważ leży ona nad Bugiem, który co-rocześnie niszczy swymi wylewami majątek tej wsi; wylewy te następują przy najmniejszym podniesieniu się wody w Bugu z powodu niskiego położenia tej wsi. Oprócz tego ziemia jest piaskowa, przeto bardzo nieurodzajna.

Horodyszcze bazylikańskie liczy wszystkiego 30 zagród, a taka mała ilość tych zagród najlepiej wskazuje, jak biedną jest ta gmina i jak skąpe musi mieć materyalne środki na utrzymanie szkoły.

Pomimo takiego ubóstwa gmina ta zawsze dbała bardzo o oświatę i utrzymywała jeszcze od r. 1886 szkołę i wybudowała dom na szkołę, a naukę w tej szkole udzielali głównie miejscowi dacy, którzy pobierali po 80—100 K rocznego wynagrodzenia. W r. 1910 zorganizowała c. k. Rada szkolna krajowa w Horodyszczu jednoklasową szkołę, z tą jednak chwilą podniosły się wydatki gminy na szkołę do nadzwyczajnej wysokości, bo do kwoty przeszło 900 K rocznie.

Gdy się zważy, że gmina ta, dla swej małej ilości mieszkańców i ubóstwa płaci wszystkiego 320 K bezpośredniego podatku rocznie i dla uzyskania pokrycia bardzo wielkiego wydatku na szkołę musi obciążać się blisko 300% dodatkami na samą szkołę, wynika jasno, że tak wielkie świadczenie na szkołę przechodzi siłę gminy.

Koniecznym jest przeto, ażeby fundusz krajowy całkowicie przejął na siebie koszt utrzymania tej szkoły, bo inaczej musiałoby nastąpić całkowite zwinienie tej szkoły.

Z drugiej strony koniecznym także okazuje się, aby już teraz przyszedł Kraj tej gminie z pomocą w ten sposób, ażeby uwzględniając nadzwyczajne dwuletnie elementarne klęski, które objęły cały kraj, ciężko z powodu opisanego wyżej nadzwyczaj niskiego położenia tej wsi nad Bugiem dotknęły wieś Horodyszczce bazylikańskie i które spowodowały całkowite zniszczenie wszystkich pól w tej gminie i zupełną materialną ruinę, uchwalił całkowite przejęcie na koszt kraju wydatków szkolnych tej gminy za r. 1912 i 1913 przez udzielenie tej gminie na ten cel nadzwyczajnej zapomogi, równającej się dwurocznym datkom szkolnym tej gminy, t. j. w kwocie 1.800 K.

Wobec tego wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1) Udziela się gminie Horodyszczce bazylikańskie nadzwyczajnej zapomogi na pokrycie kosztów utrzymania szkoły w kwocie 1.800 K.

2) Przejmuje się kosztą utrzymania szkoły w gminie Horodyszczce bazylikańskie na koszt kraju.

Wnioskodawca :
Dr. Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowiec, Kochanowski, Staruch, Wanio, J. Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski.

L. s. 2223/1914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dra Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia względnie zorganizowania cztero-klasowej szkoły miejskiego typu z ruskim językiem wykładowym w Uhrynowie, powiat Sokal

Wysoki Sejmie!

Uhrynów, jedna z największych wsi powiatu Sokal, ma dotychczas tylko dwuklasową szkołę. Z powodu frekwency

uczniów i nadzwyczajnej ofiarności Rady gminnej w uposażeniu tej szkoły Władze szkolne były zmuszone zaprowadzić w tej szkole plan czteroklasowej szkoły.

Od szeregu lat Rada gminna w Uhrynowie domaga się założenia cztero-klasowej szkoły miejskiego typu. Pomimo wybudowania kosztem gminy wielkiego budynku szkolnego na ten cel kosztem 30.000 K, pomimo spełnienia wszystkich przepisanych wymogów do zorganizowania takiej cztero-klasowej szkoły, i pomimo frekwencji wykazującej ponad 350 uczniów, c. k. Rada szkolna nie przystępuje do zorganizowania takiej szkoły.

Wobec powyższego wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie założyła w gminie Uhrynów pow. Sokal, cztero-klasową szkołę miejskiego typu z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca :
Dr. Perfecki.

Kapuściński, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowiec, Kochanowski, Staruch, Wanio, J. Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Kurowiec, Nowakowski.

L. s. 2224/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dra Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia w gminie Sielec bełzki, pow. Sokal, cztero-klasowej szkoły miejskiego typu z ruskim językiem wykładowym, względnie przekształcenia istniejącej tam dwuklasowej szkoły na czteroklasową.

Wysoki Sejmie!

Gmina Sielec bełzki powiatu sokalskiego, jest największą gminą w powie-

cie, liczy ponad 4.000 ludności i pomimo, że frekwencja uczniów w istniejącej tam dwuklasowej szkole z ruskim językiem wykładowym wykazuje 500 uczniów i wskutek tego jest zajętych aż 12 sił nauczycielskich — pomimo tego gmina nie może doczekać się założenia czteroklasowej szkoły, względnie przekształcenia dwuklasowej szkoły na czteroklasową.

Pomimo, że gmina spełniła ze swej strony wszystkie przepisane obowiązki, wybudowała szkołę wielką i wyposażyła ją należycie w materyalne środki, c. k. Rada szkolna krajowa nie przystępuje do zorganizowania w Sielcu cztero-klasowej szkoły miejskiego typu.

Wobec tego wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie założyła w gminie Sielec bełzki, powiat Sokal, cztero-klasową szkołę miejskiego typu z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca :
Dr. Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, J. Jaworski, Dumka, Trylowski, Horbaczewski, Nowakowski.

L. s. 2225/1914.

W n i o s e k n a g ł y

posta Dra Okuniewskiego i tow. w sprawie pożaru we wsi Torskie, pow. zaleszczyckiego.

Dnia 20. b. m. wybuchł w Torskim groźny pożar, który pomimo ratunku w krótkim czasie zniszczył cztery gospodarstwa. W szczególności ucierpiali dwaj gospodarze: Andrzej Gulka, człowiek chory, mający 5-ro drobnych dzieci, któremu wszystko doszczętnie spaliło się, i Łazarz Bigosiak 80-letni starzec, który również wszystko stracił.

Podpisani wnoszą przeto :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Pogorzelncom wsi Torskie, pow. zaleszczyckiego, przyznaje się wydatniejszą zapomogę z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani o zastosowanie § 68. ust. 1. 2 i 3. i odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Wnioskodawca :
Okuniewski.

Kapuściński, Staruch, Wanio, Terszakowicz, Kormosz, Horbaczewski, Kurowiec, Makuch, Perfecki, Metella, Łahodyński, J. Jaworski, Winniczuk, Kochanowski, Singalewicz.

L. s. 2226/1914.

We Lwowie dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

posta Jana Jaworskiego i tow. w sprawie regulacji rzeki Leninki i dopływającego potoku w pow. starosamborskim.

Wysoki Sejmie !

Górska rzeka Leninka, dopływ Dniestru, w powiecie Stary Sambor, przepływająca przez wsie Tycha, Nałczołka mała i wielka, a również potok dopływający do Leninki przez wieś Potok wielki, doprowadziły te cztery wsie do prawdziwej ruiny.

Od czasu wyniszczenia lasów woda z przylegających dokoła gór przybywa z każdym większym opadem z wielką siłą, nanosi z jednej strony najpiękniejsze pola kupami kamienia, z drugiej zaś strony zabiera ludzkie zagrody, tak, że już dobrała się do samych chat. Dziś ludzie w tych wsiach nie mają gdzie nawet ogrodowiznę posadzić, a w końcu będą musieli z chatami uciekać w góry. Rzeka ta w dolnym biegu już jest uregulowana, konieczna rzecz, aby i w części górnej w wyżej wymienionych wsiach została uregulowana.

Dlatego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jeszcze w bieżącym roku przystąpił do dalszej regulacji rzeki Leninki w górnym jej biegu, a niemniej dopływającego do niej potoku we wsi Potok wielki.

Wnioskodawca :
Jan Jaworski.

Makuch, Terszakowiec, Sandulak, Kochanowski, Staruch, Łahodyński, Tryłowski, Wanio, Kapuściński, Kurowiec, Hołubowicz, Nowakowski, Dumka, Baczyński, Petruszewicz.

L. s. 2227/914.

We Lwowie dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Jana Jaworskiego i tow. w sprawie regulacji rzeki w Suszycy wielkiej, pow. Stary Sambor.

Wysoki Sejmie!

Wieś Suszyca wielka, powiat Stary Sambor, leży między trzema górami. Wzdłuż, środkiem wsi, jak jest długa więcej niż 12 klm. ciągnęła się niegdyś droga nad rzeką, którą tworzą spływające ze wszystkich stron potoki górskie. W ostatnich latach woda w następstwie częstszych wylewów poczęła czemraz więcej zabierać z obu stron nadbrzeżne pola i ogrody, tak, że zabrała prawie wszystko, zabrała i drogę i dziś wzdłuż całej wsi ciągnie się jedno wielkie szutrowisko, a chaty ludzkie, zbudowane pod górami znalazły się nad samymi brzegami.

Większa część wsi już zagrożona, przyczem trzeba mieć na uwadze, że zagrożeni gospodarze nie mają nawet gdzie przebudować się. Zagrożona także jest szkoła, dwie cerkwie a nawet zementarza sterczą trumny z nieboszczykami i roku ubiegłego liczne trumny popły-

nęły z wodą. Do przeprowadzenia regulacji tej rzeki poczynione zostały już wszystkie wstępne roboty, jak plan i kosztorys, lecz samej regulacji ludzie doczekać się nie mogą. A tymczasem wieś cała znalazła się w krytycznym położeniu bez wyjścia.

Dlatego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jeszcze w roku bieżącym przystąpił do regulacji rzeki w Suszycy wielkiej, dopływu Strwiąża.

Wnioskodawca :
Jan Jaworski.

Makuch, Petruszewicz, Sandulak, Kochanowski, Staruch, Hołubowicz, Łahodyński, Tryłowski, Kurowiec, Kapuściński, Petruszewicz, Nowakowski, Dumka, Wanio, Baczyński.

L. s. 2228/914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie jak najrychlejszego zorganizowania w Jastrzębicy, powiat Sokal, 4 kl. szkoły z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Wieś Jastrzębica należy do największych i najbogatszych wsi powiatu sokalskiego, liczy około 3.000 ludności, a choć frekwencja uczniów w istniejącej 2 kl. szkole z ruskim językiem wykładowym wykazuje ponad 350 uczniów i z tej przyczyny liczy już cztery siły nauczycielskie, nie może mimo usilnych starań doczekać się założenia 4 kl. szkoły, względnie przemiany istniejącej 2 kl. na szkołę 4 klasową.

Gmina Jastrzębica gotowa jest ponieść wszystkie materialne wydatki na cel powyższy i wyposażyć należycie tę szkołę we wszystkie środki materialne,

aby tylko wreszcie spełniło się jej dlu-
goletnie żądanie.

Wnosimy więc :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby jak najrychlej założyła w gminie Jastrzębica 4 kl. szkołę z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca :

Dr. Roman Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terzakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, Jan Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski.

L. s. 2229/914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie jak najrychlejszego założenia, względnie zorganizowania 4 kl. szkoły z ruskim językiem wykładowym w gminie Parchacz, powiat Sokal.

Wysoki Sejmie!

Ze względu na to, że gmina Parchacz, pow. Sokal, należy do największych gmin Sokalszczyzny, że w istniejącej 2 kl. szkole z ruskim językiem wykładowym frekwencja uczącej się młodzieży wykazuje ponad 400 uczniów i dlatego zatrudnia ta szkoła już aż 5 sił nauczycielskich ;

ze względu dalej na to, że gmina Parchacz nadzwyczaj dba o uposażenie tej szkoły i w celu uzyskania zorganizowania 4 kl. szkoły wybudowała dwa wielkie budynki szkolne ;

w końcu ze względu na to, że z przyczyn powyższych zachodzą wszystkie ustawowe wymogi do założenia takiej szkoły, wnosimy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby jak najrychlej założyła

w gminie Parchacz, powiat Sokal, czteroklasową szkołę z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca :

Dr. Roman Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terzakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, Jan Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski.

L. s. 2.230/914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Dr. R. Perfeckiego i tow. w sprawie założenia w gminie Siebieczów powiat Sokal 4 kl. szkoły z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

W gminie Siebieczów, pow. Sokal, istnieje tylko szkoła jednoklasowa. Siebieczów, to jedna z największych wsi bełzkiego powiatu sądowego, a najlepiej świadczy o tem frekwencja młodzieży we wspomnianej szkole, która doszła do wysokości 370 uczniów, tak, że w tej szkole potrzebne są już obecnie cztery siły nauczycielskie.

Mimo to szkoła w Siebieczowie dotąd jest jednoklasowa, chociaż już dawno powinna być przemieniona na szkołę 4 klasową.

Gmina Siebieczów robi od szeregu lat energiczne starania o założenie szkoły 4 klasowej, jednak dotąd bez skutku, chociaż wybudowała odpowiedni budynek i gotowa jest ponieść wszystkie materyalne wydatki na cel tej szkoły.

Ze względu na to, że wobec powyższego stanu rzeczy założenie w Siebieczowie 4 kl. szkoły i przemiana w tym celu istniejącej tam jednoklasowej na szkołę czteroklasową okazuje się konieczną potrzebą tej gminy,

wnosimy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby jak najrychlej założyła w gminie Siebieczów, pow. Sokal, czteroklasową szkołę z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Dr. Roman Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, J. Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski.

L. s. 2231/1914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

p. Dr. Perfeckiego i tow. w sprawie założenia w Galicyi wschodniej średniej szkoły rolniczej z ruskim językiem wykładowym, z funduszków krajowych.

Wysoki Sejmie!

Ze względu na to, że w Galicyi wschodniej niema ani jednej średniej szkoły rolniczej, tak że ludność rolnicza tej części Galicyi jest zupełnie pozbawiona możności pobierania wyższej nauki rolniczej,

ze względu na to, że ukraińska ludność Galicyi w swoim ekonomicznym rozwoju odczuwa nadzwyczajnie piekącą potrzebę stworzenia takiej średniej szkoły rolniczej z ruskim językiem wykładowym, a ludność polska Galicyi ma już taką średnią szkołę rolniczą w Czernichowie,

w końcu ze względu na to, że potrzeba takiej średniej szkoły rolniczej stała się dla Galicyi wschodniej i ukraińskiego narodu w Galicyi w ostatnich czasach wprost życiową koniecznością, wobec niedawnej reformy całego ustroju szkolnictwa rolniczego, która przyniosła ze sobą piekącą potrzebę wychowania jak największej ilości instruktorów rol-

niczych i nauczycieli gospodarstwa przy powiatowych instytucjach rolniczych, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

jak najrychlejsze założenie w Galicyi wschodniej średniej szkoły rolniczej, z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Perfecki.

Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, Jan Jaworski, Kapuściński, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski, Kurowiec.

L. s. 2232/1914.

We Lwowie, dnia 27. lutego 1914.

W n i o s e k

posła Kurowca i tow. w sprawie założenia ruskiej 4-kl. pełnej szkoły na Odenicy, przedmieściu miasta Doliny, 4-kl. (ruskiej) męskiej w mieście i 3 pierwszych klas żeńskich w mieście.

Wysoki Sejmie!

Ludność m. Doliny według spisu w r. 1910 wynosiła 9.852 mieszkańców, z czego było 3.837 (gr. katolików) Rusinów.

Ludność ruska m. Doliny niema ani jednej szkoły ludowej z ruskim językiem wykładowym.

W m. Dolinie w szkole 6-kl. męskiej na 467 dzieci szkolnych jest 151 dzieci ruskich, w szkole żeńskiej 108.

W szkole mieszanej 4-klasowej na przedmieściu Odenica w roku 1913/14 na 231 dzieci szkolnych jest ruskich dzieci 110.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową do założenia z rokiem szkolnym

1914/15 pełnej ruskiej 4-kl. szkoły na Odenicy, przedmieściu m. Doliny 4-klasowej szkoły męskiej w mieście i 3 pierwszych klas żeńskich szkoły w mieście, z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Karowiec.

Kapuściński, Singalewicz, Jan Jaworski, Dumka, Tryłowski, Łahodyński, Rożankowski, Perfecki, Horbaczewski, Makuch, Metella, Cegielski, Kochanowski, Staruch, Sandulak.

L. s. 2233/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta W. Singalewicza i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieodpowiedniego przeprowadzenia regulacji potoka Pustej (Radosławki) i Brzezówki i spowodowanych przez to szkód dla gospodarczych interesów mieszkańców wsi Połoniczna, powiat Kamionka Strumiłowa.

Na podstawie statutu krajowego z dnia 11. września 1901 r. dz. u. kr. l. 92 i według projektu krajowego biura melioracyjnego z r. 1899 została między innymi przeprowadzona regulacja Brzezówki i Pustej z dopływami na przestrzeni należącej do gminy Połonicznej; przekopy i spusty dokonane po myśli planu regulacyjnego przecięły w trzech liniach sianozęcie, stanowiące własność włościan w Połonicznej.

Wspomniane roboty regulacyjne i melioracyjne nie zostały jednak tak wykonane, jak tego wymaga gospodarczy interes i w tym stanie niedokończenia robót pozostawiono wspomniany obszar pastwisk i sianozęci, z czego wynikły dla mieszkańców Połonicznej dotkliwe gospodarcze szkody i niegodności. Przedewszystkiem brakuje w licznych miejscach potrzebnych spustów dla wody, nie ma potrzebnych kładek przechodu, ani mostów do przejazdów tak, że gospodarze, których sianozęcie zostały w trzech miejscach przecięte kanałami, nie mają możliwości przepro-

wadzić kosiarzy z jednego brzegu na drugi, ani przejechać furami do swych parcel, ażeby je nawieść lub zboże zwieść.

Dla przykładu wystarczy podać, że gospodarz z Połonicznej Safat Stecki nie mogąc się dostać do swej parceli z powodu braku mostu, musiał pozostawić cały zbiór zboża, to jest 20 kóp żyta, które całkowicie zgniło. Poszkodowani wieśniacy z Połonicznej zwracali się daremnie do kierownictwa regulacji ze swemi zażaleniami, prosili o wykończenie robót, pobudowanie kładek i mostów, jednak ich usprawiedliwione żądania nie zostały uwzględnione.

Przedewszystkiem koniecznie jest potrzebny most na sianozęci Safata Steckiego, jako też Cyryła Prytuła, również potrzebne są spusty od północy do południa poniżej średniego kanału. Do kosztów wspomnianej regulacji mieli po myśli § 30. wspomnianej na wstępie ustawy przyczynić się właściciele meliorowanych gruntów konkurencyjnym datkiem w wysokości 30% kosztów. Pomimo, że — jak powiedziano — roboty regulacyjne nie zostały w całości ukończone, otrzymali właściciele gruntów meliorowanych w Połonicznej nakaz złożenia przypadających na nich kosztów. Wymienieni właściciele żądają przynajmniej półrocznej zwłoki do złożenia rat, a to ze względu na znany krytyczny stan wywołany elementarnymi stratami w gospodarstwie, na wszelki wypadek domagają się dokończenia robót i postawienia kładek do przechodu i mostów do przejazdu

Potrzebną jest rewizya planów melioracyjnych na wspomnianej przestrzeni i kontrola na miejscu, potrzeba bezwłocznego wystawienia kładek i mostów, bo dotychczasowy stan naraża włościan z Połonicznej na wielkie szkody i straty.

Wobec tego zapytują podpisani :

Czy skłonny jest Wydział krajowy przedsięwziąć wszystkie potrzebne kroki

do korzystnego załatwienia słusznych żądań włościan z Połonicznej i przedsięwzięć wykończenie melioracyjnych robót oraz wystawienie kładek i mostów tak, ażeby na przyszłość ochronić włościan od gospodarczych szkód.

Interpelant:
W. Singalewicz.

Kormosz, J. Jaworski, Winniczuk, Cegielski, Sandulak, Staruch Rożankowski, Perfecki, Korol, Kurowiec, Wanio, Makuch, Baczyński, Horbaczewski, Kapuściński, Hołubowicz, Nowakowski, Metella, Petruszewicz.

L. s. 2234/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w gminie Poluchów mały, powiatu przemysłańskiego.

Rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 21. sierpnia 1905 L. 28574 zorganizowano w Poluchowie małym jednoklasową szkołę.

Jak wykazują szkolne sprawozdania, frekwencja szkolnych dzieci doszła do poważnej cyfry 100 uczniów, jednak z powodu braku własnego budynku szkolnego nie może być nauka prowadzona w odpowiedni sposób. Od dziewięciu lat udziela się tam naukę szkolną we wynajętych chatach, nieodpowiadających wymogom higieny, a wskutek tego szkolne dzieci często chorują. W r. 1907 zamknął nawet c. k. inspektor szkolny okręgowy tę szkołę, stwierdziwszy zupełnie nieodpowiednie pomieszczenie.

W r. 1910 zakupiła gmina Poluchów mały plac pod budowę szkoły z dwoma szkolnemi izbami i złożyła przypadający 120% datek na prestancję szkolną. Wskutek braku własnego budynku ponosi gmina rok rocznie wydatek po 1.000 K na wynajęcie sali szkolnej i mieszkania dla nauczyciela, czem się materialnie rujnuje.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi ten stan sprawy?

2) Czy raczy skłonić c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przedsięwzięła w Poluchowie małym budowę szkoły z dwoma szkolnemi salami i przynależnościami.

Lwów, dnia 26. lutego 1914.

Interpelant:
Singalewicz.

Kapuściński, Metella, J. Jaworski, Winniczuk, Cegielski, Kurowiec, Staruch, Kiwieluk, Rożankowski, Perfecki, Wanio, Korol, Sandulak, Baczyński, Horbaczewski, Kochanowski, Hołubowicz, Nowakowski, Petruszewicz, Makuch.

L. s. 2235/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. R. Perfeckiego i tow. do Wydziału krajowego, jako nadzorczego organu nad Radą powiatową w Sokalu, w sprawie urzędowania naczelnika gminy Antoniego Mazurka w Hilczu, powiat Sokal.

Wysoki Sejmie!

Jak rabunkową jest gospodarka naczelnika gminy w gminie Hilcze powiatu Sokal, majątkiem gminnym, wskazują wykryte przy lustracyach, przeprowadzonych przez Radę powiatową w Sokalu, dnia 13. grudnia 1913 i 27. listopada 1913 nadużycia i defraudacje tegoż naczelnika gminy.

1) Od pięciu lat wyemigrował do Kanady kasyer gminny, Jan Bahniuk, a naczelnik gminy Antoni Mazurek przywłaszczywszy sobie funkcję kasyera, pobierał za niego wynagrodzenie, podpisując kwity, i w ten sposób pobrał bezprawnie 75 K.

2) Z kasy pożyczkowej w gminie pobrał bez wiadomości Rady gminnej kwotę 653 K, na własne potrzeby bez żadnego skryptu dłużnego.

3) Przywłaszczył sobie kwotę 100 K, złożonych przez Grzegorza Liseckiego w 1909 r. do kasy gminnej za pobrany od gminy piasek, nie zapisawszy całym tego dochodu w księgach kasowych gminy.

4) To samo stało się z należnością za 30 gar piasku wydanych w roku 1909 obszarowi dworskiemu.

5) Bezprawnie wydał z lasu gminnego 17. kwietnia 1912 Tomaszowi Myśkowi sosnę wartości 10 K a 3. czerwca 1913 drugą sosnę, tak samo wartości 10 K.

6) Ze sprzedaży łożyny w przysiółku Chochołowie otrzymał w r. 1911 kwotę 24 K, a w kasowym dzienniku wpisał tylko 18 K, sprzeniewierzając w ten sposób kwotę 6 K.

7) Że sprzedaży czereśni w r. 1913 uzyskał 10 K i całą tę kwotę sprzeniewierzył, nie zapisując jej całym do dziennika kasowego.

8) Za sprzedaną w r. 1912 trawę z pastwiska gminnego w Chochołowie otrzymał kwotę 7 K i tę sprzeniewierzył, nie wpisując jej do dziennika kasowego.

Mimo tak jawnych nadużyć Rada powiatowa w Sokalu dotąd nie zasuspendowała tego naczelnika gminy mimo, że zapowiedziała tę suspenzyę; tenże naczelnik gminy jeszcze dotąd urzęduje.

Zapytujemy przeto Waszą Ekselencyę:

Jakie zamierza przedsięwziąć kroki i jakich użyć środków, ażeby tego rodzaju pokrywanie nadużyć i rabunkowej gospodarki wójta przez Radę powiatową w Sokalu wreszcie ustało i ażeby nastąpiło bezzwłoczne usunięcie naczelnika gminy, Antoniego Mazurka w Hilczu od urzędowania?

Interpelant:
Perfecki.

Rożankowski, Hołubowicz, I. Jaworski, Kapuściński, Nowakowski, Kurowiec,

Tryłowski, Horbaczewski, Sandulak, Terszakowiec, Kochanowski, Staruch, Wanio, Dumka.

L. s. 2236/914.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu posła J. Kochanowskiego i tow. w sprawie kreowania samoistnego eksponowanego gr. kat. wikaryatu w Laszkach, powiatu jaworowskiego.

Od roku 1900 czyni gmina Laszki starania, ażeby z powodu dalekiej odległości od macierzystej cerkwi w Ożomli, kreowano samoistny wikaryat w gminie Laszkach.

Są wszystkie warunki do utworzenia samoistnego wikaryatu, gmina postawiła budynki dla księdza. Konsystorz biskupi w Przemyślu zgodził się na utworzenie eksponowanego wikaryatu. Odległość od macierzystej cerkwi 7 kilometrów z powodu znanych lichych dróg, które są między Ożomlą a Laszkami, niżej wszelkiej krytyki, pozbawia mieszkańców gminy Laszki należytej i wczesnej opieki duchownej, a dzieci szkolnych pozbawia możności należytego korzystania z nauki religii.

Tymczasem c. k. Namiestnictwo nie spieszy się z załatwieniem tej piekającej sprawy dla mieszkańców gminy Laszki z niewiadomych przyczyn.

Wobec tego podpisani ośmielają się zapytać:

1) Jak wyjaśni i usprawiedliwi c. k. Rząd zwłokę w sprawie utworzenia eksponowanego gr. kat. wikaryatu w gminie Laszki pow. Jaworowskiego?

2) Co myśli uczynić c. k. Rząd, aby sprawę utworzenia tego wikaryatu przyspieszyć?

Interpelant:
Kochanowski.

Kost' Lewicki, Makuch, Terszakowiec, Wanio, Korol, Dumka, Hołubowicz, Kiweluk, J. Jaworski, Singalewicz, Kapu-

ściński, Nowakowski, Staruch, Perfecki,
L. Lewicki.

L. s. 2237/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Hołubowicza i tow. do JE. c. k. Namiestnika, jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej, w sprawie obsadzenia posady nauczyciela przy czteroklasowej szkole w Nastasowie, tarnopolskiego powiatu.

W Nastasowie, tarnopolskiego powiatu, jest czteroklasowa szkoła ludowa z ruskim językiem wykładowym. Dla charakterystyki przychylności c. k. Rady szkolnej krajowej do tej szkoły podają podpisani, że przy tej szkole ruskiej są aż trzy nauczycielki zajęte, które nie mają kwalifikacji i pojęcia o ruskim języku wykładowym.

Na wezwanie c. k. Rady szkolnej okręgowej w Tarnopolu, c. k. Rada szkolna miejscowa w Nastasowie na swem posiedzeniu z dnia 27. września 1913, poleciła z nadesłanej listy kandydatów — p. Dmytra Fałendysza na nauczyciela.

Od tego czasu c. k. Rada szkolna nie powzięła żadnej decyzji, a szkoła pozostaje bez nauczyciela.

Wobec tego podpisani zapytują:

Co zamierza c. k. Rząd uczynić, ażeby jak najszybciej obsadzić posadę nauczyciela przy czteroklasowej ruskiej szkole w Nastasowie?

Interpelant:
Hołubowicz.

Dumka, Cegielski, Łahodyński, Makuch, Singalewicz, J. Jaworski, Petruszewicz, Horbaczewski, Winniczuk, Kochanowski, Staruch, Terszakowiec, Baczyński, Rożankowski, Ławruk, Perfecki.

L. s. 2238/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie budowy drogi z Oleksiniec

do Szerszenowic i z Oleksiniec do Tłustego powiatu, borszczowskiego.

Między Oleksińcami i Szerszenowicami, jak Oleksińcami i Tłustem komunikacja jest straszna i niemożliwa, a ludność tej okolicy jest narażona na wielkie straty, tem więcej, że most na Serecie jest zerwany.

Ludność tejże okolicy kilkakrotnie odnosiła się do Wydziału powiatowego, Starostwa i Namiestnictwa — a Wydział powiatowy w Borszczowie nawet zrobił szkic na budowę drogi z Oleksiniec do Tłustego, kosztem 32.000 K i na tem wszystko skończyło się.

Przeto zapytują podpisani:

Czy Wysoki Wydział raczy czem szybciej wezwać dotyczące czynniki do bezzwłocznego rozpoczęcia budowy tych dróg, a to tem więcej, ponieważ w tych stronach ludność z powodu nieurodzaju strasznie cierpi?

Interpelant:
Aleks. Kapuściński.

Ławruk, Dumka, Staruch, J. Jaworski, Wanio, Metella, Kurowiec, Cegielski, Sandulak, Terszakowiec, Tryłowski, Kormosz, Kochanowski, Horbaczewski.

L. s. 2239/914.

I n t e r p e l a c y a

posła R. Załozieckiego i tow. w sprawie nielegalnego urzędowania Zwierzchności gminnej poza peryod funkcyjny w Smolinie i Lubiczu-Kniażem, w powiecie rawskim.

Wysoki Sejmie!

W gminie Smolinie odbyły się ostatnie wybory gminne jeszcze przed 4 laty. Nowa Rada gminna ukonstytuowała się prawnie, bo wniesione rekursy przeciw legalności wyborów nie zostały uwzględnione. Mimo tego nie może nowa Rada i nowowybrany naczelnik objąć urzędowania i dotychczas urzęduje stary naczelnik Jakim Pawluch

który niszczy gminę swoją gospodarką, a wszystkie wniesione do Starostwa i Namiestnictwa we Lwowie zażalenia nie przynoszą żadnego rezultatu.

Tak samo we wsi Lubycza-Kniaże, tego samego powiatu, wybrano jeszcze w r. 1908 nową Radę gminną, która ukonstytuowawszy się, wybrała nowego naczelnika Łukasza Szweicia. Z powodu protestu starego naczelnika Bazyła Michalewicza nie może nowa Rada już sódmy rok objąć urzędowania pomimo starań u wszystkich krajowych instancjach.

Wobec tego zapytują podpisani:

Jakie kroki zamyśla c. k. Namiestnictwo przedsięwziąć, aby usunąć nieprawny stan w wspomnianych gminach?

Interpelant:
Żałoziecki.

Kost' Lewicki, Makuch, Hołubowicz, Kochanowski, Singalewicz, Dumka, Petruszewicz, Perfecki, Kapuściński, Wanio, J. Jaworski, Kiweluk, Baczyński, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2240/914.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Jaworskiego i tow. do Jego Ekscellencyi P. Namiestnika w sprawie budowy dzwonnicy w Laszkach murowanych, powiatu starosamborskiego.

W miasteczku Laszki murowane, pow. starosamborskiego, stawiają łacinnicy dzwonnice w oddaleniu 11 metrów od cerkwi. Ponieważ wskutek tak blizkiego położenia dzwonnicy, dźwięk wielkich dzwonów zagłuszać będzie nabożeństwa cerkiewne i przeszkadzać w kazaniach, a nadto, ponieważ to jest przeciwne nawet ustawie budowlanej, przeto miejscowy gr. kat. proboszcz ks. Bazyli Ołeksyn wniósł dnia 8. lutego 1914 przeciw zamierzonej budowie protest do Zwierzchności gminnej w miasteczku Laszki murowane i zarządał

przeprowadzenia rozprawy przed wydaniem konsensu na budowę. Kiedy Zwierzchność gminna mimo tego wydała konsens bez przeprowadzenia rozprawy, proboszcz ks. Ołeksyn odniósł się z zażaleniem do Wydziału powiatowego w Starym Samborze.

Wydział powiatowy rozporządzeniem z dnia 10. lutego L. 332, a potem drugim rozporządzeniem z dnia 15. lutego 1914 r. L. 377, nakazał przeprowadzić rozprawę i wstrzymać budowę. Zwierzchność gminna przeprowadziła rzeczywiście rozprawę dnia 21. lutego 1914, ale roboty nie wstrzymała do dzisiejszego dnia, a dzwonnice budują śpiesznie dalej.

Pod budowę dzwonnicy jest daleko odpowiedniejsze miejsce z drugiej strony kościoła i daleko większe, mimo tego dzwonnice budują tylko na to przed cerkwią, aby przeszkadzać w nabożeństwach, dokucać Rusinom i w ten sposób jątrzyć i budzić nienawiść.

Rozumie się samo przez się, że wobec takiego postępowania Zwierzchności gminnej i łacinników w miasteczku Laszkach murowanych między Rusinami zapanowało silne oburzenie, a nienawiść między Polakami i Rusinami jeszcze więcej pogłębiła się.

Wobec tego podpisani zapytują:

I. Czy Wasza Ekscellencya wie o tem?

II. Czy zarządzi choćby w drodze telegraficznej wstrzymanie dalszej budowy dzwonnicy przez c. k. Starostwo w Starym Samborze?

Lwów, dnia 7. lutego 1914.

Interpelant:
J. Jaworski.

Kapuściński, Makuch, Nowakowski, Perfecki, Terszakowiec, Singalewicz, Mettella, Staruch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Kurowiec, Kiweluk, Ławruk, Hołubowicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacje odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o szkole rolniczej w Tarnowie, na Wulce kapitańskiej, o Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i popieraniu sadownictwa w kraju za rok 1912/13.

Sprawozdawca p. Pilat wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

2. S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Sanoku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Sanoku, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Sprawozdawca p. Burzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Sanoku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Sanoku tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Sanoku zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu sanockiego, poręki za powiatową Kasę oszczędności w Sanoku, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad projektem ustawy i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył akcję w tym kierunku, iżby we wszystkich powiatach w najkrótszym czasie powstały „powiatowe Kasy oszczędności“.

Marszałek poddaje do poparcia powyższą rezolucję.

Izba popiera rezolucję p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. Kurowcowi.

Przemawia p. Kurowiec i stawia następujące dwie rezolucje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby wykonywał ścisłą kontrolę nad powiatowymi Kasami oszczędności.

2) Żeby przypomniiał Kasom powiatowym swe rozporządzenia co do przyj-

mowania polic asekuracyjnych krajowych.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Nowosielecki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Burzyński.

Na polecenie Marszałka sekretarz p. Urbański odczytuje powyższe rezolucje p. Kurowca:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wykonywał ścisłą kontrolę nad powiatowemi Kasami oszczędności.

2) Żeby przypomniął Kasom powiatowym swe rozporządzenie co do przyjmowania polic asekuracyjnych krajowych.

Marszałek poddaje powyższe rezolucje p. Kurowca do poparcia.

Izba popiera powyższe rezolucje p. Kurowca.

Sprawozdawca oświadcza się za przyjęciem powyższych rezolucji.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Makuch i żąda skonstruowania przy głosowaniu ilości głosów za i przeciw wnioskowi komisji.

Marszałek oznajmia, że się zastosuje do tego życzenia.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek stwierdza, że za projektem ustawy głosowało 64, a przeciw 28 postów.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania zgłoszonych rezolucji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Stapińskiego, która opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył akcyę w tym kierunku, iżby we wszystkich powiatach w najkrótszym czasie powstały „powiatowe Kasy oszczędności“.

Izba uchwała powyższą rezolucję bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dwie rezolucje p. Kurowca, które opiewają:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wykonywał ścisłą kontrolę nad powiatowemi Kasami oszczędności.

2. Żeby przypomniął Kasom powiatowym swe rozporządzenia co do przyjmowania polic asekuracyjnych krajowych.

Izba uchwała powyższe rezolucje bez rozprawy.

Następuje:

3. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Skałacie na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Skałacie, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocenowanie.

Sprawozdawca p. Burzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbań-

skiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Skałacie na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Skałacie, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Skałacie zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu Skałackiego poręki za powiatową Kasę oszczędności w Skałacie, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad projektem ustawy i udziela głosu p. Terszakowcowi.

Przemawia p. Terszakowiec.

Przemawia p. Hołubowicz.

Przemawia p. Skarbek.

Przemawia p. Schmidt.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

(Po przemówieniu p. sprawozdawcy obejmuje kierownictwo obrad wicemarszałek JE. ksiądz biskup Czechowicz).

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Wicemarszałek udziela głosu p. Terszakowcowi dla sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Terszakowiec.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższego projektu ustawy en bloc.

Wicemarszałek udziela głosu p. Kormoszowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Kormosz i wnosi o skonstatowanie kompletu.

Po obliczeniu Izby przez pp. sekretarzy Wicemarszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie, gdyż jest obecnych 86 posłów.

Izba przystępuje do głosowania i uchwała cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

4. S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Limanowej na przyjęcie imieniem powiatu poręki na powiatową Kasę oszczędności w Limanowej, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Sprawozdawca p. Burzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia.... zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Limanowej na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Limanowej, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Limanowej zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu limanowskiego poręki za powiatową Kasę oszczędności w Limanowej, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

5. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Lisku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Lisku tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Sprawozdawca p. Burzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia... zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Lisku na przyjęcie imieniem powiatu poręki za powiatową Kasę oszczędności w Lisku, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Lisku zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu Liskiego poręki za powiatową Kasę oszczędności w Lisku, tudzież za lokowane w niej wkładki i ich należyte oprocentowanie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

6. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Bochni na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki 70.000 K., a mianowicie: a) na pokrycie części kosztów budowy nowego szpitala powszechnego w Bochni w kwocie 30.000 K, b) na pokrycie 15% udziału na rzecz budowy mostu na rzece Rabie.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod % projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w Banku krajowym 70.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Bochni zezwala się w myśl § 24. ustawy

o Repr. powiat. na zaciągnięcie imieniem powiatu Bocheńskiego pożyczki komunalnej 70.000 K., a mianowicie:

a) na pokrycie części kosztów budowy nowego szpitala powszechnego w Bochni 30.000 K.,

b) na pokrycie części kosztów budowy mostu żelaznego na rzece Rabie między Ujściem solnem a Niedarami 40.000 K.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

7. S p r a w o z d a n i e

komisji przemysłowej w sprawie dodatku drożyznianego dla funkcjonaryszy szkół zawodowych i warsztatów naukowych.

Wice-Marszałek usuwa ten punkt z porządku dziennego.

Następuje :

8. S p r a w o z d a n i e

Komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej centralnej Kasy dla Spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o działalności krajowej Centralnej Kasy i o jej zamknięciu rachunkowym za rok 1912.

II. Sejm zmienia brzmienie ustępu II. i dalszych § 1, § 24. i § 25. statutu krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie, a mianowicie:

ustęp I. i dalsze § 1-go mają opiewać:

„Zakładowy kapitał Centralnej Kasy ustanowiony pierwotnie w sumie 2 milionów koron, podwyższa się do sumy 5,000.000 K.“

Mianowicie przekazał Sejm cały fundusz pożyczkowy, utworzony dla Spółek oszczędności i pożyczek uchwałą sejmową z dnia 16-go marca 1899 na rzecz Centralnej Kasy.

Z chwilą ukonstytuowania Centralnej Kasy przeszły na Kasę wszystkie aktywa i pasywa rzeczzonego funduszu pożyczkowego, którego kapitał własny wynosił z końcem r. 1906 kwotę 402.363 K. 77 h.

Wydział krajowy upoważnionym został na rachunek subwencji krajowej, przyznanej na lat 50 w rocznych kwotach po 40.000 K. temuż funduszowi pożyczkowemu uchwałą sejmową z dnia 16-go marca 1899 zaciągnąć imieniem kraju pożyczkę w takiej wysokości, jaka możliwa była przy racie amortyzacyjnej 40.000 K.

Całą gotówkę z tej pożyczki uzyskaną, Wydział krajowy złożył na kapitał zakładowy Centralnej Kasy.

Reszta kapitału w sumie 2,000.000 K. pierwotnie ustanowionego miała być zebrana z czystych zysków Kasy, według postanowień § 24. niniejszego statutu.

Celem dalszego podwyższenia kapitału zakładowego Centralnej Kasy do wysokości 5 milionów koron otrzymuje Wydział krajowy upoważnienie do zaciągnięcia imieniem kraju pod możliwie najkorzystniejszymi warunkami pożyczki w takiej wysokości, aby uzyskana z niej gotówka wystarczyła na uzupełnienie kapitału zakładowego Centralnej Kasy do pełnej sumy 5 milionów koron.

§ 7. statutu odpada w całości a wskutek tego wszystkie następne §§ otrzymują liczby porządkowe o jeden mniejsze od dotychczasowych.

§ 24 (obecnie jako § 23) zmienia się i ma opiewać:

„Z czystego zysku wykazanego rocznym zamknięciem rachunków przypadało 10% funduszowi rezerwowemu, zaś reszta zysku kapitałowi zakładowemu Centralnej Kasy.

Gdy kapitał zakładowy uzupełniony zostanie do wysokości 5 milionów koron, wówczas wpływać będzie cały czysty zysk do funduszu rezerwowego Centralnej Kasy, dopóki tenże nie wzrośnie do sumy jednego miliona koron“.

§ 25. (obecnie § 24.) zmienia się i ma opiewać:

„Fundusz rezerwowy służy na pokrycie ewentualnych strat i na zabezpieczenie wszystkich zobowiązań Centralnej Kasy“.

„Gdy fundusz rezerwowy dosięgnie jednego miliona koron, wówczas zysk Centralnej Kasy ma być użyty przede-

wszystkiem na pokrywanie rat annuitetowych dalszej pożyczki. jaką ma Wydział krajowy zaciągnąć w myśl ostatniego ustępu § 1. na uzupełnienie kapitału zakładowego Centralnej Kasy do 5 milionów koron. O użyciu zaś ewentualnej pozostałości zysku, jak również po użyciu czystego zysku po całkowitem umorzeniu powyższej pożyczki orzeknie Sejm krajowy“.

III. Dla umorzenia zaciągnąć się mającej pożyczki na dopełnienie kapitału zakładowego Centralnej Kasy do 5 milionów koron przeznacza Sejm z funduszu krajowego począwszy od 1. lipca roku 1914 kwoty odpowiadające racie rocznej (annuitetowej) tak długo, dopóki obowiązek uiszczania annuitetów nie przejdzie na Krajową Centralną Kasę w myśl poprzednich ad II. postanowień. Na pokrycie tego wydatku postanawia Sejm krajowy wstawić do prelimina-

rza wydatków funduszu krajowego na rok 1914 kwotę 100.000 K.

Wice-Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Kormosz.

Wicemarszałek udziela głosu p. Pilatowi.

Przemawia p. Pilat członek Wydziału krajowego.

Przemawia p. Wolanin.

Wicemarszałek odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny szóstej wieczorem.

(Przerwa posiedzenia o godzinie 2 minut 5 popołudniu.)

(Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 27. lutego 1914).

Początek o godzinie 6. minut 28 wieczorem.

Wicemarszałek stwierdza, że Izba w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej centralnej kasy dla Spółek rolniczych.

Wicemarszałek udziela głosu p. Nowakowskiemu.

Przemawia p. Nowakowski.

Przemawia p. Krężel i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował Zarząd Kasy Centralnej, iżby pieniądze lokowane w niej przez Spółki oszczędności i pożyczek, odsyłał tym Spółkom bezpłatnie (t. j. bez obowiązku opłacania porta) oszczędzając przez to takowym dość znacznych kosztów.

Wicemarszałek udziela głosu p. Pilchowi.

Przemawia p. Pilch.

Przemawia p. Okoń.

Izba uchwała bez rozprawy, na wniosek p. Schmidta, zamknięcie rozprawy ogólnej.

Wicemarszałek wzywa zapisanych do głosu „przeciw“ wnioskowi komisji pp. Kurowca, Górkiewicza, Schmidta i Wolanina, oraz „za“ wnioskami pp. Zamorskiego, Wójcickiego, Zarembe, Bednarskiego, Tomakę i Maciuszka, do wyboru mowców generalnych.

Wicemarszałek udziela głosu p. Kurowcowi, jako mowcy generalnemu przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia p. Kurowiec.

(W czasie przemówienia p. Kurowca obejmuje przewodnictwo obrad Marszałek JE. Adam hr. Gołuchowski.)

P. Kurowiec kończy swoje przemówienie następującą rezolucją:

Sejm uchwała:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wpłynął na Zarząd Patronatu spółek oszczędności i pożyczek, ażeby na równi traktował ruskie jak i polskie gminy przy zakładaniu tychże spółek.

Marszałek udziela głosu p. Zamorskiemu, jako mowcy generalnemu za wnioskami komisji.

Przemawia p. Zamorski.

Marszałek poddaje do poparcia zgłoszone w czasie rozprawy ogólnej rezolucje, które odczytuje p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje rezolucję p. Krężła, która opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował Zarząd Kasy Centralnej, iżby pieniądze lokowane w niej przez Spółki oszczędności i pożyczek, odsyłał tym Spółkom bezpłatnie (t. j. bez obowiązku opłacania porta) oszczędzając przez to takowym dość znacznych kosztów.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Krężła.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje rezolucję p. Kurowca, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wpłynął na Zarząd Patronatu spółek oszczędności i pożyczek, ażeby na równi traktował ruskie jak i polskie gminy przy zakładaniu tychże spółek.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Kurowca.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Żardecki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje pierwszy wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o działalności krajowej Centralnej Kasy i o jej zamknięciu rachunkowem za rok 1912.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym wnioskiem i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje drugi wniosek komisji:

II. Sejm zmienia brzmienie ustępu II. i dalszych § 1, § 24. i § 25. statutu krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie a mianowicie:

ustęp I. i dalsze § 1-go mają opiewać:

„Zakładowy kapitał Centralnej Kasy, ustanowiony pierwotnie w sumie 2 milionów koron, podwyższa się do sumy 5,000.000 K.“

Mianowicie przekazał Sejm cały fundusz pożyczkowy, utworzony dla Spółek oszczędności i pożyczek uchwałą sejmową z dnia 16-go marca 1899 na rzecz Centralnej Kasy.

Z chwilą ukonstytuowania Centralnej Kasy przeszły na Kasę wszystkie aktywa i passywa rzeczonoego funduszu pożyczkowego, którego kapitał własny wynosił z końcem roku 1906 kwotę 402.363 K. 77 h.

Wydział krajowy upoważnionym został na rachunek subwencji krajowej, przyznanej na lat 50 w rocznych kwotach po 40.000 K. temuż funduszowi pożyczkowemu uchwałą sejmową z dnia 16-go marca 1899 zaciągnąć imieniem kraju pożyczkę w takiej wysokości, jaka możliwa była przy racie amortyzacyjnej 40.000 K.

Całą gotówkę z tej pożyczki użyłskaną, Wydział krajowy złożył na kapitał zakładowy Centralnej Kasy.

Reszta kapitału w sumie 2,000.000 K. pierwotnie ustanowionego miała być zebrana z czystych zysków Kasy, według postanowień § 24. niniejszego statutu.

Celem dalszego podwyższenia kapitału zakładowego Centralnej Kasy do wysokości 5 milionów koron otrzymuje Wydział krajowy upoważnienie do zaciągnięcia imieniem kraju pod możliwie najkorzystniejszymi warunkami pożyczki w takiej wysokości, aby uzyskana z niej gotówka wystarczyła na uzupełnienie kapitału zakładowego Centralnej Kasy do pełnej sumy 5 milionów kor.

§ 7. statutu odpada w całości a wskutek tego wszystkie następne §§. otrzymują liczby porządkowe o jeden mniejsze od dotychczasowych.

§ 24. (obecnie jako § 23) zmienia się i ma opiewać:

„Z czystego zysku wykazanego rocznie zamknięciem rachunków przypadało 10% funduszowi rezerwowemu, zaś reszta zysku kapitałowi zakładowemu Centralnej Kasy.

Gdy kapitał zakładowy uzupełniony zostanie do wysokości 5 milionów koron, wówczas wpływać będzie cały czysty zysk do funduszu rezerwowego Centralnej Kasy, dopóki tenże nie wzrośnie do sumy jednego miliona koron“.

§ 25. (obecnie 24.) zmienia się i ma opiewać:

„Fundusz rezerwy służy na pokrycie ewentualnych strat i na zabezpieczenie wszystkich zobowiązań Centralnej Kasy“.

Gdy fundusz rezerwy dosięgnie jednego miliona koron, wówczas zysk Centralnej Kasy ma być użyty przede wszystkim na pokrywanie rat annuitetowych dalszej pożyczki, jaką ma Wy-

dział krajowy zaciągnąć w myśl ostatniego ustępu § 1. na uzupełnienie kapitału zakładowego Centralnej Kasy do 5 milionów koron. O użyciu zaś ewentualnej pozostałości zysku, jak również po użyciu czystego zysku po całkowitem umorzeniu powyższej pożyczki orzeknie Sejm krajowy“.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje trzeci wniosek komisji:

III. Dla umorzenia zaciągnąć się mającej pożyczki na dopełnienie kapitału zakładowego Centralnej Kasy do 5 milionów koron przeznacza Sejm z funduszu krajowego począwszy od 1-go lipca roku 1914 kwoty odpowiadające racie rocznej (annuitetowej) tak długo, dopóki obowiązek uiszczania annuitetów nie przejdzie na Krajową Centralną Kasę w myśl poprzednich ad II. postanowień. Na pokrycie tego wydatku postanawia Sejm krajowy wstawić do preliminarza wydatków funduszu krajowego na rok 1914 kwotę 100.000 K.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania zgłoszonych rezolucji:

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje rezolucję p. Krężła, która opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby spowodował Zarząd Kasy Centralnej, iżby pieniądze lokowane w niej przez Spółki oszczędności i pożyczek, odsyłał tym spółkom bezpłatnie (t. j.

bez obowiązku opłacania porta), oszczędzając przez to takowym dość znacznych kosztów.

Sprawozdawca p. Żardecki oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Kręźła.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje rezolucyę p. Kurowca, która opiewa:

Sejm uchwała:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wpłynął na Zarząd Patronatu spółek oszczędności i pożyczek, ażeby na równi traktował ruskie jak i polskie gminy przy zakładaniu tychże spółek.

Sprawozdawca p. Żardecki oświadcza się przeciw tej rezolucyi.

Izba odrzuca powyższą rezolucyę p. Kurowca.

Następuje:

9. S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowych funduszach na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretara p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 11. września 1912 L. W. 136.802/1912 o krajowych funduszach na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1911 do 30. czerwca 1912 r. oraz sprawozdanie z dnia 11. listopada 1913 za czas od 1. lipca 1912 do 30. czerwca 1913.

2. Sejm ponawia swe wezwania z lat poprzednich i wzywa c. k. Rząd, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę

dla c. i k. wojska zasilął ze skarbu państwowego z obowiązkiem zwrotów zasiłków przez c. k. Skarb wyplaconych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę podniesienia krajowego funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar wziął pod rozagę i aby Sejmowi odpowiednie poczynił wnioski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje:

10. S p r a w o z d a n i e

komisji sanitarnej w przedmiocie petycyj Dra Franciszka Grodeckiego lekarza okręgowego w Czarnym Dunajcu, Dra Alfreda Laskiewicza lekarza okręgowego w Niżniowie, Dra Jana Gołąba lekarza okręgowego w Jaryczowie i Dra Józefa Tarcholskiego lekarza okręgowego w Zatorze o udzielenie im veniam aetatis.

Sprawozdawca p. Bednarski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Drowi Franciszkowi Grodeckiemu, Drowi Alfredowi Laskiewiczowi, Drowi Józefowi Tarcholskiemu i Drowi Janowi Gołębowskiemu udziela Sejm veniam aetatis celem umożliwienia im nabycia praw wypływających z postanowień ustawy emerytalnej z d. 12. maja 1909. Nr. 68. Dz. u. kr., a to stosownie do postanowień §2. względnie 20. powyższej ustawy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

11. S p r a w o z d a n i e

komisji sanitarnej w przedmiocie prośby Dra Jana Gawlika, dyrektora szpitala powszechnego w Nowym Targu i Dra Maurycego Gottfrieda, sekundaryusza szpitala powszechnego w Skałacie.

Sprawozdawca p. Bednarski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Drowi Janowi Gawlikowi i Drowi Maurycemu Gottfriedowi udziela Sejm veniam aetatis celem umożliwienia im uzyskania stabilizacji na zajmowanych stanowiskach.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

12. S p r a w o z d a n i e

komisji drogowej w sprawie budowy mostu na Wisłóce w gminie Kaczorowy pod Jasłem.

Sprawozdawca p. Schmidt odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by sprawę subwencyonowania zbudować się mającego mostu na rzece Wisłóce w gminie Kaczorowy rozpatrzył i załatwił.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym wnioskiem komisji i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i wnosi poprawkę do wniosku komisji, mianowicie, ażeby po słowach : „rozpatrzył i...” dodać słowo : „przychylnie“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Schmidt i oświadcza się przeciw poprawce p. Stapińskiego.

Izba uchwała wniosek komisji, a w osobnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Stapińskiego.

Następuje :

13. S p r a w o z d a n i e

komisji drogowej w sprawie ew. budowy mostu na Bystrzycy między Cucyłowem a Grabowcem.

Sprawozdawca p. Schmidt odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by sprawę budowy mostu na rzece Bystrzycy między gminami Cucyłowem a Grabowcem rozpatrzył i załatwił.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

14. S p r a w o z d a n i e

komisji drogowej w sprawie subwencyonowania budowy mostu na Popradzie w gminie Barcice.

Sprawozdawca p. Schmidt odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by sprawę subwencyonowania budowy mostu na Popradzie w gminie Barcice rozpatrzył i załatwił.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

15. S p r a w o z d a n i e

komisyi prawniczej o sprawozdaniach Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. Wydziału krajowego za czas od 1. października 1911 do 30. czerwca 1912 i za czas od 1. lipca 1912 do końca czerwca 1913 r.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego.

Następuje :

16. S p r a w o z d a n i e

komisyi administracyjnej o nagłym wniosku p. Starucha i towarzyszy w sprawie wstrzymania emigracji sezonowej przez c. k. Starostwa wraz z rezolucją p. Okuniewskiego o wydanie nowego okólnika normującego wydawanie paszportów dla zarobkującej ludności, ściśle na podstawie artykułu IV. ustawy zasadniczej i t. d.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Ze względu na to, że ruch emigracyjny, przejawiający się w kraju szczególnie w ostatnich latach klęsk elementarnych, ma wybitny i niewątpliwy charakter emigracji zarobkowej, a nie emigracji stałej w ścisłym tego słowa znaczeniu i że wstrzymywanie emigracji zarobkowej nie jest w ustawach uzasadnionem, a w obecnych wyjątkowych stosunkach wprost szkodliwym, wzywa się c. k. Rząd o polecenie władzom, by uwzględniając tę różnicę, nie czyniły w wykonywaniu administracji emigracyjnej trudności nieuzasadnionych odnośnie do emigracji zarobkowej czyli sezonowej.

2. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał do podwładnych władz okólnik i okólnik ten należyście ogłosił, a to okólnik przepisujący wydawanie pasz-

portów dla zarobkującej ludności na podstawie art. IV. ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1876 Dz. p. p. N. 142, rozporządzenia ministeryalnego z 10. maja 1867. Dz. p. p. N. 80, tudzież § 44 ustawy wojskowej Cz. I. i § 8. ustawy wojskowej Cz. III. normujących tylko okres czasu, na jaki paszport ma być wydany.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu p. Hołubowiczowi.

Przemawia p. Hołubowicz.

Przemawia p. Metella.

Przemawia p. Staruch i stawia dwie poprawki do drugiego wniosku komisji, mianowicie :

1) ażeby po słowach początkowych :

„2) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał...“ dodać słowo: „bezzwłocznie“;

2) ażeby skreślić końcowe słowa tego wniosku :

„.....rozporządzenia ministeryalnego z 10. maja 1867. Dz. p. p. N. 80 tudzież § 44 ustawy wojskowej Cz. I. i § 8. ustawy wojskowej Cz. III. normujących tylko okres czasu, na jaki paszport ma być wydany“.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi.

Przemawia p. Witos.

Przemawia p. Lisiewicz i stawia następującą rezolucję :

Sejm uchwali :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby rozpatrzył sprawę ustanowienia krajowych komisarzy dla spraw emigracyjnych i z odpowiednimi wnioskami na najbliższą sesję sejmową przyszedł.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej Marszałek oznajmia, że podda teraz do poparcia zgłoszone rezolucje.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Stapińskiego, która opiewa :

Wzywa się c. k. Rząd, aby towarzystwom obcopaństwowym należącym do kartelu (Poolu) zabronił działalności w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Izba nie popiera powyższej rezolucyi, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Lisiewicza, która opiewa:

Sejm uchwali:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby rozpatrzył sprawę ustanowienia krajowych komisarzy dla spraw emigracyjnych i z odpowiednimi wnioskami na najbliższą sesyę sejmową przyszedł.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Lisiewicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą poprawkę p. Starucha, która opiewa:

1) ażeby po słowach początkowych:

„2) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał...“ dodać słowo: „bezzwłocznie“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Starucha.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą poprawkę p. Starucha, która opiewa:

2) ażeby skreślić końcowe słowa tego wniosku:

„...rozporządzenia ministeryalnego z 10. maja 1867 Dz. p. p. N. 80 tudzież § 44 ustawy wojskowej Cz. I. i § 8. ustawy wojskowej Cz. III. normujących tylko okres czasu, na jaki paszport ma być wydany“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Starucha.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Maiss i oświadcza się w sprawie poprawek p. Starucha i rezolucyi p. Lisiewicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje pierwszy wniosek komisyi, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Ze względu na to, że ruch emigracyjny, przejawiający się w kraju szczególnie w ostatnich latach klęsk elementarnych, ma wybitny i niewątpliwy charakter emigracji zarobkowej, a nie emigracji stałej w ścisłym tego słowa znaczeniu i że wstrzymywanie emigracji zarobkowej nie jest w ustawach uzasadnionem, a w obecnych wyjątkowych stosunkach wprost szkodliwym, wzywa się c. k. Rząd o polecenie władzom, by uwzględniając tę różnicę, nie czyniły w wykonywaniu administracyi emigracyjnej trudności nieuzasadnionych odnośnie do emigracji zarobkowej czyli sezonowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym wnioskiem komisyi i udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje drugi wniosek komisyi, który opiewa:

2) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał do podwładnych władz okólnik i okólnik ten należycie ogłosił, a to okólnik przepisujący wydawanie paszportów dla zarobkującej ludności na podstawie art. IV. ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1876. Dz. p. p. N. 142, rozporządzenia ministeryalnego z 10. maja 1867 Dz. p. p. N. 80 tudzież § 44 ustawy wojskowej Cz. I. i § 8. ustawy wojskowej Cz. III. normujących tylko okres czasu, na jaki paszport ma być wydany.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku komisyi zostały zgłoszone dwie

poprawki p. Starucha i że podda najpierw pod głosowanie drugą poprawkę p. Starucha, która opiewa:

2) ażeby skreślić końcowe słowa tego wniosku:

„.... rozporządzenia ministeryalnego z 10. maja 1867. Dz. p. p. N. 80 tudzież § 44 ustawy wojskowej Cz. I. i § 8. ustawy wojskowej Cz. III. normujących tylko okres czasu, na jaki paszport ma być wydany“.

Izba odrzuca powyższą poprawkę p. Starucha.

Następnie poddaje Marszałek pod głosowanie wniosek komisji łącznie z pierwszą poprawką p. Starucha, ażeby po słowach początkowych:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał...“ dodać słowo: „bezzwłocznie“, na które się zgodził p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek wraz z poprawką p. Starucha.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania rezolucji p. Lisiewicza.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje rezolucję p. Lisiewicza, która opiewa:

Sejm uchwali:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby rozpatrzył sprawę ustanowienia krajowych komisarzy dla spraw emigracyjnych i z odpowiednimi wnioskami na najbliższą sesję sejmową przyszedł.

Sprawozdawca p. Maiss wnosi na odesłanie tej rezolucji do komisji administracyjnej.

Izba uchwala odesłanie tej rezolucji do komisji administracyjnej.

Następuje:

17. Pierwsze czytanie wniosku p. Dr. Franciszka Bardla i tow. w sprawie przejęcia dróg powiatowych w powia-

tach politycznych Wieliczka-Podgórze na etat dróg krajowych.

Wnioskodawca p. Bardel nieobecny w izbie.

Następuje:

18. Pierwsze czytanie wniosku p. Witosa i tow. w sprawie poprawy bytu organistów i unormowania ich stosunków służbowych.

Przemawia p. Witos, uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje;

19. Pierwsze czytanie wniosku p. Witosa i tow. w sprawie poprawy bytu i stabilizacji w służbie strażników rzek Białej, Kisieliny, wałów Dunajca, Wisły i innych podobnych obiektów.

Przemawia p. Witos uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

20. Pierwsze czytanie wniosku p. Witosa i tow. w sprawie otwarcia przystanku kolejowego w Jodłówce ad Wałki.

Przemawia p. Witos uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

21. Pierwsze czytanie wniosku p. Terszakowca i tow. w sprawie obwałowania Dniestru począwszy od ujścia

Strwiąża w powiecie Rudki do ujścia Bystrzycy w powiecie Stanisławów.

Przemawia p. Kiweluk w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. Terzakowca, uzasadniając powyższy wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

22. Pierwsze czytanie wniosku p. Makucha i tow. w sprawie uzupełnienia § 3. ustawy z dnia 12. czerwca 1907 Nr. 101 Dz. u. kr. o kształceniu nauczycieli i t. d.

Przemawia p. Kiweluk w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. Makucha, uzasadniając powyższy wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje ponownie:

17. Pierwsze czytanie wniosku p. Dra Franciszka Bardla i tow. w sprawie przejęcia dróg powiatowych w powiatach politycznych Wieliczka-Podgórze na etat dróg krajowych.

Przemawia p. Witos w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. Bardla, uzasadniając powyższy wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że na tem został porządek dzienny wyczerpany i że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje:

Wniosek nagły posła Krężła i tow. w sprawie rozpoczęcia robót publicz-

nych przy budowie szkół, dróg i t. d. w powiecie pilzneńskim.

Wniosek ten opiewa:
L. s. 2083/1914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Krężła i tow. w sprawie rozpoczęcia robót publicznych przy budowie szkół, dróg i t. d. w powiecie pilzneńskim.

Z uwagi, że ogrom klęsk gospodarczych, jaki nawiedził nasz kraj, spowodował ogromną nędzę, przed którą ludność tłumnie emigruje za zarobkami za granicę, by w ten sposób uchronić się od głodu,

zważywszy, że klęska ta na równi z całym krajem nawiedziła powiat pilzneński, który nie mając fabryk ani żadnego przemysłu, nie może dostarczyć swoim mieszkańcom sposobności do zarobkowania,

państwo i kraj winno tu przyjąć z pomocą, przez rozpoczęcie niezwłoczne robót publicznych,

dlatego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by niezwłocznie przystąpił do rozpoczęcia robót publicznych przy budowie szkół, dróg, mostów, melioracji w gminach powiatu pilzneńskiego.

Wnioskodawca:
Krężel.

Okoń, Tomaka, Górkiewicz, Serczyk, Siwula, Witos, Lisiewicz, Bardl, Bosak, Kędzior, Łaskuda, Bojko, Biały, Zamorski.

Przemawia p. Krężel uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji zapomogowej w porozumieniu z komisją szkolną i drogową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji

zapomogowej w porozumieniu z komisją szkolną i drogową.

Marszałek oznajmia, że p. Urbański złożył mandat zastępcy członka Wydziału krajowego i że wybór uzupełniający w jego miejsce postawi na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek oznajmia, że przystępuje obecnie do zamknięcia posiedzenia i

wzywa p. sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na sobotę dnia 28. lutego 1914 godz. 11 przed południem.

Koniec posiedzenia godzina 10 minut 30 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

11. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. lutego 1914 r.

Początek o godzinie 7 minut 30 wieczorem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziewiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dziesiątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 28. lutego 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2249, 2251, 2253, 2257, 2258, 2259, 2260, 2262, 2263, 2268, 2270, 2273, 2279, 2280, 2287, 2288, 2289, 2293, 2294, 2304, 2311, 2320, 2324—2331, 2335, 2337, 2342, 2344—2349, 2359—2361.

Komisji szkolnej L. s. 2248, 2255, 2256, 2266, 2267, 2272, 2274, 2275, 2276,

2277, 2282, 2283, 2290, 2291, 2292, 2304, 2305—2309, 2312, 2315—2319, 2332, 2334, 2336, 2339, 2340, 2350.

Komisji gminnej L. s. 2281.

Komisji administracyjnej L. s. 2250, 2261, 2284.

Komisji gospodarstwa kraj. L. s. 2246, 2341.

Komisji drogowej L. s. 2252, 2269, 2302, 2338, 2363.

Komisji prawniczej L. s. 2362.

Komisji kolejowej L. s. 2264.

Komisji przemysłowej L. s. 2265, 2310.

Komisji zapomogowej L. s. 2244, 2245, 2247, 2278, 2285, 2313, 2314, 2333, 2351.

Komisji reformy wyborczej L. s. 2343.

Marszałek oznajmia, że obecnie zamierza przystąpić do zamknięcia posiedzenia i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. Kędziorowi w sprawie porządku dziennego.

P. Kędzior wyraża życzenie, ażeby na porządku dziennym następnego po-

siedzenia postawiono sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o melioracjach.

Marszałek oznajmia, że zastosuje się do tego życzenia i postawi sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o me-

lioracjach, jako ostatni punkt porządku dziennego najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na niedzielę dnia 1. marca 1914. godz. 4. po południu.

Koniec posiedzenia godzina 7. minut 40 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

12. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 1. marca 1914 r.

Początek o godzinie 5. minut 25 po południu.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały, Teodor Rożankowski.

Obecných posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witołd Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie oznajmiając, że na odbycie posiedzenia w dniu niedzielnym uzyskał zezwolenie Arcybiskupów wszystkich trzech obrządków.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół jedynastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 1. marca 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2366.

Komisji szkolnej L. s. 2364, 2367 do 2369.

Komisji sanitarnej L. s. 2365.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają: L. s. 2374/914.

Wniosek nagły

posłów Łaskudy, Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg dla powiatu limanowskiego.

Wysoki Sejmie!

Klęski długotrwałych deszczów i połączonych z nimi powodzi, jakie spadły w roku ubiegłym na kraj cały, dotknęły także w wysokim stopniu powiat limanowski. Przepadły bowiem w zupełności ziemniaki i inne okopowizny, zgniły zupełnie prawie wszelkie zboża i pasza dla bydła a ponadto zniszczone zostały drogi wszelkiego rodzaju, a przedewszystkiem drogi gminne II. klasy. W kilku gminach wezbrane fale zabrały wiele urodzajnych gruntów, a ogromne obszary zasypały żwirem i piaskiem, czyniąc je na lat dziesiątki nieużytkami. Były również wypadki, gdzie woda zabrała domy mieszkalne a nawet szkoły.

Zważywszy, że powiat limanowski należy do górskich ubogich najgorsze ziemie posiadających powiatów,

zważywszy, że klęska ta dotknęła go więcej, niż powiaty inne, która stała się tem straszniejszą, że nastąpiła po roku klęskowym ;

zważywszy, że powiat ten nie otrzymał prawie żadnej dotąd zapomogi, chociaż ludność znajduje się w najstraszliwszej nędzy, podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiatowi limanowskiemu pospieszył jak najprędzej z wydatną pomocą w kierunkach wyżej wspomnianych.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na powiat ten zwrócił szczególniejszą uwagę i wyznaczył odpowiednią sumę na naprawę dróg i mostów przez powódzie zniszczonych jak również uregulowanie potoków tam się znajdujących.

Wnioskodawcy :

Łaskuda, Witos.

Górkiewicz, Serczyk, Okoń, Długosz, Krężel, Bandrowski, Kędzior, Biały, Maciuszek, Bosak, Tomaka, Bernadzikowski, Siwula, Wanio.

L. s. 2375/914.

Wniosek nagły

posła Koziebrodzkiego w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skałacie i w sprawie fundacji b. p. Aleksandra Süsskinda Rosenstoka.

Wysoki Sejm raczy uchwalić upaństwowienie gimnazjum realnego w Skałacie i powołanie do życia fundacji b. p. Aleksandra Süsskinda Rosenstoka.

Wnioskodawca :

Koziebrodzki.

Urbański, Nowosielecki, Barański, Potocki, St. Starzyński, Poniński, Laskowski, Krasicki, Biesiadecki, Schnell, Brunicki, P. Sapieha, Mars, T. Starzyński, Stroński, St. A. Stadnicki, St. Stadnicki, Czartoryski.

L. s. 2376/914.

Wniosek nagły

posła Koziebrodzkiego i tow. w sprawie subwencji na most na Zbruczu w Tarnorudzie powiat Skałat.

Wysoki Sejm raczy uchwalić subwencyę na most na dopływie Zbruczu w Tarnorudzie, powiat Skałat.

Wnioskodawca :

Koziebrodzki.

St. Stadnicki, Biesiadecki, Urbański, Nowosielecki, Mars, Krasicki, Barański, Potocki, Czartoryski, Laskowski, Schnell, Stroński, St. Starzyński, St. A. Stadnicki, T. Starzyński, Halban, Brunicki, Piniński.

L. s. 2377/914.

Wniosek nagły

posła Dra Stanisława Białego w sprawie udzielenia zapomogi mieszkańcom gminy Ulucz, powiat Brzozów.

Niezmierna klęska nawiedziła w sierpniu 1913 gminę Ulucz.

Gmina ta leży na stokach dosyć dużej gminy, tudzież w dolinie pomiędzy tą górą a rzeką Sanem. W sierpniu 1913, gdy jeszcze znaczna część zbiorów była w polu, nastąpiło w tej gminie oberwanie chmury, a powstałe wskutek tego ogromne masy wód spływające z góry, zalały całą wieś na wysokości przeszło jednego metra — ponińczyły wszystko na polu, a plony zrzuły pozabierały i uniosły do Sanu, powrywały drzewa z korzeniami, pozrywały wszystkie mosty na drogach gminnych do Borownicy i do Dobrej a nawet ponińczyły domy.

Wszystkie plony polne zostały w całości zniszczone, a ponieważ to jest gmina biedna, przeto panuje tam straszny głód i nędza, wobec czego natychmiastowa pomoc jest konieczną.

Stawiam zatem wniosek :

Wysoki Sejm raczy udzielić dla mieszkańców gminy Ulucz wydatną subwencyę, która jak najszybciej ma im być wyasygnowana.

Wnioskodawca:
Biały.

Okoń, Krężel, Wolanin, Bojko, Bernadzikowski, Siwula, Żardecki, Bosak, Łaskuda, Pilch, Lisiewicz, Bardl, Kędzior, Witos, Górkiewicz, Tomaka, Maciuszek.

L. s. 2378/914.

Wniosek nagły

posła ks. Okonia i tow. w sprawie bezzwłocznego udzielenia zakładowi w Miejscu piastowem wydatniejszej zapomogi.

Wysoki Sejmie!

Zakład wychowawczy w Miejscu piastowem w powiecie krośnieńskim, mający ogromne znaczenie w naszym kraju, bo wychowujący opuszczone sieroty na rzemieślników wykształconych i dzielnych obywateli kraju, jest obecnie w tak trudnem położeniu finansowem, że grozi mu upadek, jeżeli Wysoki Sejm nie pospieszy zakładowi nieocenionemu z natychmiastową pomocą.

Przeto Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się Zakładowi wychowawczemu w Miejscu piastowem natychmiastową zapomogę w kwocie 5.000 koron.

Wnioskodawca:
Ks. Eug. Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Bernadzikowski, Kędzior, Pilch, Serczyk, Stapiński, Bandrowski, Bosak, Witos, Lisiewicz, Krężel, Wójcicki, Górkiewicz.

L. s. 2379/1914.

Wniosek

posła Białego i tow. o uregulowanie rzeki Stobnica w powiecie Brzozów.

Wysoki Sejmie!

Przepływająca przez powiat brzozowski rzeka Stobnica wylewając czę-

sto z brzegów, wyrządza włościanom ogromne szkody. Szkody te bowiem są tem dotkliwsze, że wzdłuż tejże rzeki leżą kopalnie nafty, a uchodzący do rzeki szlam naftowy zalewając wie podczas wezbranych wód pola i łąki, niszczy nie tylko same plony, ale także i pola.

Wobec tego regulacya tej rzeki jest koniecznie potrzebną, wnoszą zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by poczynił przygotowania celem uregulowania rzeki Stobnica i w najbliższym czasie do regulacyi tej rzeki przystąpił.

Wnioskodawca:
Biały.

Żardecki, Bosak, Łaskuda, Bardl, Bernadzikowski, Kędzior, Lisiewicz, Górkiewicz, Maciuszek, Okoń, Krężel, Wolanin, Bojko, Siwula, Tomaka, Pilch.

L. s. 2380/1914.

Wniosek

posła Dra Stanisława Białego i tow. w sprawie obwałowania Wisłoka w Trzciniowie.

Wysoki Sejmie!

Przy regulacyi rzeki Wisłoka w gminie Trzcinioów powiat Brzozów, zabezpieczono grunta leżące po lewym brzegu Wisłoka w gminie Bzianka przez obwałowanie brzegów. Natomiast na prawym brzegu Wisłoka w Trzciniowie obwałowano brzegi tylko do gruntów Michała Kaczora, Wojciecha Kaczora, Antoniego Rymanowicza i Katarzyny Rymanowicz, a następnie obwałowano brzeg w dół rzeki poza tymi gruntami. Wskutek tego na gruntach powyż wymienionych włościan powstała przerwa w obwałowaniu. Przerwą tą wezbrane wody Wisłoka wylewają się na grunta powyż wymienionych włościan i niszczą wszelkie plony.

Wobec tego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by przeprowadził należyte obwałowanie prawego brzegu Wisłoka w Trzciniewie.

Wnioskodawca:
Biały.

Żardecki, Bosak, Łaskuda, Bardl, Kędzior, Lisiewicz, Górkiewicz, Pilch, Okoń, Krężel, Wolanin, Bojko, Bernardzikowski, Siwula, Tomaka, Maciuszek, Witos.

L. s. 2381/1914.

W n i o s e k

ks. pośta Wolanina i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przyszedł z wydatną pomocą wychowawczym zakładom założonym przez ś. p. ks. Bronisława Markiewicza w Miejscu Piastowem i Pawlikowicach.

Wnioskodawca:
Wolanin.

Bednarski, Skarbek, Wójcicki, Zamorski, Zaremba, Pilch, Górkiewicz, Misiński, Schmidt, Tomaka, Adam, Riedl, Michalik, Jabłoński, Srokowski.

L. s. 2382/1914.

W n i o s e k

pośta Witos i tow. w sprawie podwyższenia kwaterekowego.

Wysoki Sejmie!

W bardzo wielu okolicach umieszcza wojskowość tak żołnierzy jak i konie u gospodarzy wiejskich na mniejszy lub większy przeciąg czasu za pewnem wynagrodzeniem.

Umieszczenie to staje się dla gospodarzy prawdziwą plagą, gdyż kwaterekowani żołnierze dopuszczają się rozlicznych nadużyć, nie szanując zupeł-

nie cudzej własności. Skargi zaś wnoszone w tej mierze rzadko bardzo przełożona władza wojskowa bierze pod uwagę, a jeszcze rzadziej uwzględnia. Zapłata przyznawana za kwaterekowe jest tak marną, że w żadnym stosunku nie stoi do szkody, jaką ponoszą interesowani.

Ze względu że kwaterek ten odbywa się zwykle w czasach dla rolnika najpilniejszych,

ze względu, że rolnicy przez zniszczenie klepisk i stajen jak również częste nieszanowanie ich własności ponoszą ogromne szkody materyalne,

ze względu, że władze wojskowe bardzo często tolerują samowolę kwaterekowanych żołnierzy,

ze względu, że wynagrodzenie za kwaterek jest niesłychanie niskie, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zapłatę za kwaterek podniósł do wysokości odpowiadającej wartości dawanych świadczeń;

ażeby przez pouczenie podwładnych sobie organów usunął nadużycia wobec ludności wiejskiej praktykowane.

Wnioskodawca:
Witos.

Długosz, Okoń, Żardecki, Serczyk, Michalik, Łaskuda, Siwula, Biały, Krężel, Bosak, Bojko, Tomaka, Maciuszek, Łazarski.

L. s. 2383/1914.

We Lwowie d. 27. lutego 1914.

W n i o s e k

pośtów Kędziora, Bojki i Tertila o utworzenie Sądu powiatowego w Szczuńcinie, powiatu Dąbrowskiego.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że gminy położone nad Wisłą w pow. Dąbrowskim na granicy

pow. mieleckiego oddalone są około 36 klm od siedziby istniejącego Sądu pow. w Dąbrowie a miasteczko Szczucin z powodu wybudowania kolei lokalnej Tarnów-Szczucin i zamierzonego otwarcia portu nad Wisłą ma ożywiony ruch handlowy, który w najbliższej przyszłości jeszcze bardziej się podniesie — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby utworzył nowy Sąd powiatowy w Szczucinie w pow. dąbrowskim dla gmin nad Wisłą i Nowym Brniem położonych.

Wnioskodawcy:

Kędzior, Tertil, Bojko.

Lubomirski, Tomaka, Rutowski, Bernadzikowski, Krężel, Lisiewicz, Serczyk, Żardecki, Łaskuda, Siwula, Jabłoński, Riedl, Górkiewicz, Wolanin, Maciuszek, Głabiński.

L. s. 2384/1914.

W n i o s e k

posta Siwuli i tow. w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych.

Wysoki Sejmie!

W Galicyi istnieje wiele towarzystw asekuracyjnych, które posiadają milionowe fundusze rezerwowe.

Oprócz krajowych towarzystw istnieje w Galicyi cały szereg towarzystw obcokrajowych ciągnących zyski z kraju. W ciągu ostatnich lat przy pomocy Związku strażackiego, jako też przy pomocy Zarządu głównego Kółek rolniczych, zostało zawiązanych mnóstwo ochotniczych straży pożarnych, tak przy Kółkach rolniczych jak i samoistnych, jednak z braku funduszków straże te nie mogą się należycie rozwijać.

Ludność włościańska sama uznaje dobrodziejstwa ochotniczych straży pożarnych i potrzebę obrony przed wrogiem, jakim jest pożar.

Chcąc, ażeby straże pożarne oddały należytą usługę ludności, nie wystarczy samo wyćwiczenie tychże, ale potrzebne jest zaopatrzenie w odpowiednie rekwizyta, na sprawienie których tak gminy jak i same towarzystwa ochotniczych straży pożarnych nie mają funduszków.

Ażeby przyjść z pomocą materialną i ułatwić organizowanie nowych straży pożarnych i zaopatrzenie tychże w odpowiednie rekwizyta ogniowe, należałoby stworzyć na wzór Bukowiny, Szląska, Moraw, Czech i Dolnej Austrii stały fundusz przez opodatkowanie wszystkich towarzystw asekuracyjnych, tak krajowych, jak i pozakrajowych, które mają filie w Galicyi.

Należenie 2 procent podatku na towarzystwa asekuracyjne od wpłaconych premii na rzecz ochotniczych straży pożarnych, nie pociągnie wielkich wydatków, a dopomoże do należytego rozwoju ochotniczym strażom pożarnym.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz ochotniczych straży pożarnych.

Wnioskodawca:
Siwula.

Żardecki, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Bernadzikowski, Kędzior, Maciuszek, Tomaka, Witos, Bojko, Tertil, Górkiewicz, Lisiewicz, Wolanin.

L. s. 2385/1914.

W n i o s e k

posta Tomaki i tow. w sprawie powstrzymania wywozu drzewa materialowego z lasów rządowych za granice kraju.

Wysoki Sejmie!

Wobec tego, że export drzewa materialowego produkowanego z lasów

rządowych utrudnił znacznie ludności miejscowej nabywanie materiału budowlanego i podniósł nad miarę ich ceny,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by eksport drzewa materiałowego z lasów państwowych za granice kraju ograniczył tak, aby ludność miejscowa mogła łatwo i przystępnie zaopatrywać swoje zapotrzebowanie.

Wnioskodawca:
Tomaka.

Schmidt, Okoń, Wolanin, Maciuszek, Riedl, Wójcicki, Neumann, Adam, Bednarski, Kędzior, Zaremba, Michalik, Jabłoński, Pilch, Skarbek, Schätzel.

L. s. 2386/1914.

W n i o s e k
pośla Tomaki i tow.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że ludność wiejska traci przeważnie swoje zarobione pieniądze w dniach świątecznych, przebywając w szynkach, na szkodę swego zdrowia i mienia, powtarzają się coraz częściej uchwały Rad gminnych, domagające się zamykania szynków już o godzinie 6-ej wieczór każdej soboty a otwierania ich dopiero o godzinie 6-tej rano każdego poniedziałku. Uchwały takie bywają przez c. k. Starostwo pozbawiane znaczenia, albowiem znoszone, zaczem podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by uchwały Rad gminnych dotyczące ograniczeń godzin wyszynku w gminach były przez władze polityczne zatwierdzane.

Wnioskodawca:
Tomaka.

Schmidt, Okoń, Neumann, Maciuszek, Kędzior, Bednarski, Krężel, Riedl, Wój-

cicki, Adam, Michalik, Pilch, Zaremba, Wolanin, Jabłoński, Halban.

L. s. 2387/1914.

We Lwowie, d. 27. lutego 1914.

W n i o s e k

członka Sejmu St. Starzyńskiego i tow. o założenie c. k. Starostwa w Bełzie.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił w najbliższym czasie do założenia c. k. Starostwa powiatowego w Bełzie.

Wnioskodawca:
St. Starzyński.

Czartoryski, St. Stadnicki, Lubomirski, Burzyński, Skarbek, Cieński, Schnell, Urbański, T. Starzyński, Głabiński, Niezabitowski, Gromnicki, W. Krzczunowicz, Dzieduszycki.

L. s. 2388/1914.

W n i o s e k

pośla ks. Okonia i tow. w sprawie budowy drogi ze Sokołowa do Leżajska.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że komunikacya Sokołowa w powiecie kolbuszowskim z Leżajskiem jest bardzo ożywiona, a drogi dotąd tam nie ma, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy do bezwłocznego wybudowania drogi ze Sokołowa do Leżajska.

Wnioskodawca:
Okoń.

Tomaka, Pilch, Górkiewicz, Serczyk, Bernadzikowski, Krężel, Wójcicki, Bandrowski, Bosak, Maciuszek, Witos, Kędzior, Lisiewicz, Stroński, Stapiński.

L. s. 2389/1914.

W n i o s e k

posta Okonia i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego gimnazjum w Kolbuszowej.

Wysoki Sejmie!

Miasto Kolbuszowa posiada prywatne gimnazjum, rokujące nadzieje świetnego rozwoju, gdyż do miast posiadających gimnazya jest bardzo daleko a okolica ogromna pozbawiona kolei, odcięta od świata, ma wiele młodzieży zdolnej garnącej się do nauki, własnymi jednak funduszami prywatnymi nie może się to młode gimnazjum utrzymać.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w najkrótszym czasie upaństwowił gimnazjum w Kolbuszowej.

Wnioskodawca:
Okoń.

Krężel, Maciuszek, Wójcicki, Tomaka, Kędzior, Serczyk, Stapiński, Bernadzikowski, Pilch, Bosak, Bardl, Stroński, Witos, Górkiewicz, Lisiewicz.

L. s. 2390/1914.

W n i o s e k

posta ks. Okonia i tow. w sprawie szybkiej budowy drogi w powiecie Krośnieńskim z Kobylan przez Łęki do Wietrzna.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, iż komunikacya pomiędzy Kobylanami, Łekami przez Wietrzno z Duklą jest bardzo ożywiona, a z powodu braku drogi ludność w błocie tonie,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, by natychmiast przystąpił do budowy drogi

w powiecie Krośnieńskim z Kobylan przez Łęki do Wietrzna.

Wnioskodawca:
Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Górkiewicz, Bardl, Serczyk, Bernadzikowski, Pilch, Bosak, Wójcicki, Stroński, Witos, Stapiński, Krężel, Kędzior, Lisiewicz.

L. s. 2391/1914.

W n i o s e k

posta ks. Okonia i tow. w sprawie założenia szkoły rolniczej w Lipnicy powiatu kolbuszowskiego.

Wysoki Sejmie!

Ubogi powiat Kolbuszowski rozwinąłby się bardzo pod względem rolniczym, gdyby posiadał szkołę rolniczą w jednej z większych swoich wsi. Najbardziej nadawałaby się na założenie szkoły rolniczej ogromna wieś Lipnica, leżąca prawie w środku powiatu.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy do szybkiego założenia szkoły rolniczej w Lipnicy powiatu kolbuszowskiego.

Wnioskodawca:
Okoń.

Maciuszek, Pilch, Górkiewicz, Krężel, Serczyk, Bernadzikowski, Bardl, Bosak, Stroński, Stapiński, Witos, Lisiewicz, Tomaka, Kędzior, Wójcicki.

L. s. 2392/1914.

W n i o s e k

posta ks. Okonia i tow. w sprawie dokończenia drogi z Majdanu przez Brzostową górę Wolę rusinowską, Kopcie, Lipnicę do Dzikowca w powiecie kolbuszowskim.

Wysoki Sejmie!

Od dawna już rozpoczęto budować drogę z Majdanu kolbuszowskiego w stro-

nę Brzostowej góry, jednakowoż wybudowano dotąd zaledwie parę kilometrów do Brzostowej góry i na tem utknęto, choć ludność bardzo domaga się dokończenia tej drogi przez Brzostową górę, Wolę rusinowską, Kopcie, Lipnicę do Dzikowca, by połączyć ją z istniejącym już gościńcem z Dzikowca do Kolbuszowy.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy do natychmiastowego dokończenia budowy drogi z Majdanu kolbuszowskiego przez Brzostową górę, Lipnicę do Dzikowca.

Wnioskodawca:
Okoń.

Pilch, Krężel, Kędzior, Wójcicki, Tomaka, Stapiński, Bandrowski, Biały, Bernadzikowski, Witos Serczyk, Bosak, Łaskuda, Maciuszek, Górkiewicz.

L. s. 2393/1914.

W n i o s e k

posta Dra Bardla i towarzyszy o przeniesienia c. k. Starostwa w Podgórzu i urzędów z nim połączonych, po połączeniu Podgórza z Krakowem do Skawiny.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Podgórze składa się z dwóch okręgów sądowych a to z Podgórskiego i Skawińskiego. W obu tych okręgach istnieje po jednym mieście, z których Podgórze jako większe i ekonomicznie silniejsze, było siedzibą c. k. Starostwa.

Obecnie Podgórze łączy się z Krakowem i staje się jedną nierozłączną całością pod nazwą Kraków i wskutek tego będzie podległe Magistratowi Krakowa jako władzy politycznej zastępującej Starostwo.

Oczywiście w tych warunkach nie może istnieć w Krakowie w jego dziel-

nicy zwanej Podgórze Starostwo dla innego powiatu i zachodzi potrzeba przeniesienia Starostwa do innej nieprzyłączonej do Krakowa miejscowości należącej jednak do powiatu politycznego Podgórskiego.

Taką miejscowością może być tylko miasto Skawina, do której po ukrajowaniu drogi prowadzącej ze Skawiny-Mogilan będzie dostęp ze wszystkich stron powiatu Podgórskiego bardzo łatwy i wygodny.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby po prawomocnem przyłączeniu Podgórza do Krakowa przeniósł dzisiejsze c. k. Starostwo z Podgórza dla powiatu Podgórskiego do Skawiny i utworzył powiat polityczny Skawiński.

Wnioskodawca:
Bardl.

Maciuszek, Serczyk, Krężel, Górkiewicz, Siwula, Łaskuda, Bernadzikowski, Witos, Bojko, Żardecki, Zamorski, Zaremba, Pilch, Tomaka.

L. s. 2394/1914.

W n i o s e k

posta Dra Bardla i tow. o pomoc dla gmin powiatu Wieliczka, Podgórze na naprawę dróg gminnych w tymże powiecie.

Wysoki Sejmie!

Powiat autonomiczny Wielicki ucierpiał niezmiernie w dwóch ostatnich mokrych latach na punkcie utrzymania dróg gminnych I i II klasy.

Drogi częścią stały się do użytku niezdatne i powodują fakt, że przechodnie lub przejeżdżający omijając zepsutą drogę, wchodzą i wjeżdżają na pograniczne pola, niszcząc na nich zasiewy i plony.

Przyprowadzenie tych dróg do znośnego stanu przechodzi siły majątkowe pojedynczych gmin.

Z tego powodu podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby zgłaszającym się o pomoc dla naprawy dróg gminnych gminom powiatów politycznych Wieliczka-Podgórze czy to wprost czy za pośrednictwem Wydziału powiatowego przychodził w każdym wypadku z wydatną pomocą.

Wnioskodawca:

Bardl.

Bosak, Maciuszek, Pilch, Długosz, Żardecki, Okoń, Serczyk Witos, Riedl, Neumann, Siwula, Bojko, Łaskuda, Krężel.

L. s. 2395/1914.

W n i o s e k

posła Dra Bardla i tow. o pomoc w odrestaurowaniu starożytnego klasztoru w Tyńcu.

Wysoki Sejmie!

W gminie Tyńcu, pow. Podgórze, stoją na skale nad Wisłą malownicze ruiny starożytnego klasztoru Benedyktynów. Z klasztorem tym łączy historia nazwiska założycieli Polski Miecysława i Bolesława Chrobrego, z których Bolesław Chrobry niejednokrotnie w klasztorze tym miał przebywać.

Dziś z wspaniałego niegdyś klasztoru pozostał w znośnym stanie kościół, budynku zaś inne tworzą smutną dla oka ruinę.

Z uwagi, że klasztor ten nie ma znaczenia lokalnego, lecz znany jest całej Polsce a jako taki powinien otrzymać dawną swoją wspaniałą szatę, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w celu odrestaurowania klasztoru Tyńckiego

przyszedł posiadaczom tegoż z wydatną pomocą pieniężną.

2) Wzywa się Wydział krajowy, aby w budżet krajowy wstawiał corocznie wydatną pożyczkę na odrestaurowanie tego klasztoru.

Wnioskodawca:

Bardl.

Okoń, Bernadzikowski, Bosak, Łaskuda, Krężel, Siwula, Serczyk, Riedl, Bojko, Witos, Długosz, Maciuszek, Górkiewicz, Pilch, Żardecki.

L. s. 2396/1914.

W n i o s e k

posła Wójcickiego i tow. w sprawie wybudowania drugiego piętra na gmachu głównego gimnazjum w Samborze.

Wysoki Sejmie!

Gimnazjum główne w Samborze mieści się w piętrowym budynku rządowym wybudowanym na ten cel przed 20 laty przez gminę miasta Sambora i oddanym na własność c. k. Rządu.

Budynek ten okazał się dziś za szczypty.

Niema w nim pomieszczenia dla pięciu oddziałów klasowych. Dwa oddziały musiano pomieścić w suterrenach wilgotnych z największą szkodą dla zdrowia młodzieży, a trzy klasy pomieszczono w donajętych ubikacjach bursy gimnazjalnej. Brak poza tem zupełnie pomieszczenia dla biblioteki nauczycielskiej, brak sali do nauczania fizyki, religii gr. kat., religii mojżeszowej, brak sali rysunkowej i sali na umieszczenie warsztatów szkolnych, a gabinety fizykalny i przyrodniczy są za szczyplę.

Niedostatki te dadzą się usunąć przez wybudowanie drugiego piętra, zwłaszcza, że badania techniczne wykazały odpowiednią wytrzymałość murów.

Zważywszy, że czynsz najmu za pomieszczenie trzech klas w bursie gim-

nazywalnej wynosi dziś 2.500 K., co przedstawia 5% od 50.000 K., znawcy zaś orzekli, że koszta wybudowania drugiego piętra wyniosą około 70.000 K. — okazuje się, że braki te usunąć można drobnym stosunkowo kapitałem.

Wobec tego wnosimy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do budowy drugiego piętra na gmachu głównego gimnazjum w Samborze.

Wnioskodawca :
Wójcicki.

Adam, Schmidt, Maciuszek, Zaremba, Misiński, Skarbek, Koziębrodzki, Serwatowski, Zamorski, Barański, Biesiadecki, Rutowski, Neumann, Wolanin, Pilch, Okoń, Krzysztofowicz.

L. s. 2397/1914.

W n i o s e k

posta Wójcickiego i tow. w sprawie przemiany filii gimnazjum klasycznego w Samborze na 8 klasowe gimnazjum realne.

Wysoki Sejmie !

W Samborze są dwa gimnazya klasyczne o pełnej liczbie klas, główne i filialne.

Ponieważ istotnym potrzebom społeczeństwa odpowiada bardziej tworzenie dziś gimnazyów realnych, ponieważ potrzeba ta zachodzi przedewszystkiem tam, gdzie już są gimnazya klasyczne, ponieważ wreszcie tak mieszkańcy Sambora, jak i powiatu samborskiego domagają się dla swych dzieci otwarcia gimnazjum realnego, wnosimy :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby filię gimnazjum klasycznego w Samborze przemienił na ośmioklasowe gimnazjum realne z dniem 1. września 1914.

Wnioskodawca :
Wójcicki.

Wolanin, Adam, Schmidt, Maciuszek, Krzysztofowicz, Biesiadecki, Zaremba, Misiński, Serwatowski, Okoń, Pilch, Rutowski, Zamorski, Skarbek, Neumann, Koziębrodzki, Barański.

L. s. 2398/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby na najbliższą sesję sejmową przyszedł z projektem ustawy o opłatach krajowych od kinematografów w całym kraju.

Wnioskodawca :
Riedl.

Okoń, Serczyk, Bardl, Długosz, Witos, Łazarski, Pilch, Bernadzikowski, Wolanin, Bojko, Krężel, Łaskuda, Siwula, Górkiewicz, Bosak.

L. s. 2399/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Bosaka i tow. do Pana c. k. Namiestnika w sprawie nieudzielenia przez krajową komisję zasiłkową przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie zasiłku Janowi Radoniowi we Wrocance, pow. Jaśło.

W czasie przesilenia wojennego powołano do nadzwyczajnej służby wojskowej Jakóba Radonia, syna Jana, malarzownika we Wrocance. Z tego tytułu przysługiwało ojcu odszkodowanie za straconą siłę gospodarczą, a nawet jedyne źródło dochodów rodziny, gdy cały majątek chorego ojca rodziny wynosi zaledwie 2 $\frac{1}{2}$ morga gruntu. Odszkodowania tego t. zw. zasiłku odmówiła mu bez uzasadnienia kraj. komisja zasiłkowa we Lwowie pomimo trzykrotnych, natarczywych i wszechstronnie motywowanych prośb.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, czy gotów krajowej komisji zasiłkowej przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie polecić bezzwłocznie sprawę

dokładnie zbadać i jak należy Janowi Radoniowi zasilek wypłacić.

Lwów, 27. lutego 1914.

Interpelant:

Bosak.

Okoń, Makuch, Kochanowski, Terszakowicz, Ławruk, Perfecki, Bandrowski, Stapiński, Serczyk, Krężel, Łaskuda, Siwula, Nowakowski.

Ls. 2400/914.

Interpelacya

posła Witosą i tow. do c. k. Rządu w sprawie wymiaru podatku domowo-klasowego Barbarze Cholewickiej w Szczurowej.

Barbara Cholewicka właścicielka realności i domu mieszkalnego w Szczurowej po przerobieniu domu na dwie części mieszkalne wniosła prośbę do władzy podatkowej w Brzesku o przeniesienie tegoż domu będącego dotąd w klasie XIII, do klasy XV. taryfy podatku domowo-klasowego.

Mimo tego, iż trzecia część mieszkalna została w zupełności zniesioną i przeznaczoną na zwykłą spiżarkę bez okna, władza podatkowa pierwszej instancyi nie uwzględniła tej prośby, utrzymując wymiar pierwotny zupełnie bezpodstawnie. Polegając na opinii tejże władzy, c. k. Dyrekcya Skarbu reskryptem z dnia 15. listopada roku 1913 odrzuciła wniesiony w tej sprawie przez interesowaną rekurs, zatwierdzając orzeczenie pierwszej instancyi, motywując krok ten tem, że przeróbka owa ma charakter tylko prowizoryczny.

Wobec tego że przeistoczenie wyżej wspomniane jest istotnem i stałem,

wobec tego, że wypadki podobnego samowolnego postępowania ze strony władz podatkowych coraz częściej się zdarzają,

wobec tego, że jest to połączone z krzywdą tak poszczególnych jednostek jak też społeczeństwa,

zapytują podpisani:

Co Wysoki c. k. Rząd zamierza uczynić, ażeby podobnym praktykom nareszcie koniec położyć?

Co zamierza uczynić, ażeby zakładowanie domu Barbary Cholewickiej w Szczurowej nastąpiło według istotnego stanu rzeczy?

Interpelant:

Witos.

Długosz, Okoń, Kędzior, Serczyk, Michalik, Maciuszek, Łaskuda, Siwula, Żardecki, Biały, Bosak, Bojko, Tomaka, Łazarski.

Ls. 2401/914.

Nagły wniosek

posła L. Lewickiego i tow. w sprawie udzielenia wydatniejszej zapomogi dla mieszkańców gminy Orowe pow. Drohobycz.

W czasie tegorocznej katastrofy i wylewów rzeki Stynawki, zostali ciężko uszkodzeni w Orowem liczni mieszkańcy gminy:

1) Jerzy Maćko, 2) Piotr Naum, 3) Piotr Jamelnicki, 4) Jan Kuchar, 5) Teodor Kuchulicz, 6) Aleksander Kuchulicz, 7) Paweł Jamelnicki, 8) Grzegorz Wantiuch, 9) Paweł Harasymiak, 10) Szymon Kostyszcze (starszy), 11) Szymon Kostyszcze (młodszy), 12) Jan Bohun, 13) Dymitr Bohun, 14) Mikołaj Prokopów, 15) Bazyli Greško, 16) Marya Sztekel, 17) Paweł Szymko, 18) Bazyli Kołos, 19) Jan Czułak, 20) Bazyli Duszyński, 21) Jakim Szymko, 22) Teodor Sztekel, 23) Teodor Gurski, 24) Piotr Duszyński, 25) Teodor Dudyk, 26) Aleksander Maczyło.

Dlatego iż wszystkim powyższym grozi głód — śmiemy prosić i stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezwzględnie pospieszył z wydatną pomocą

dla dotkniętych mieszkańców gminy Orowe.

Wnioskodawca:
L. Lewicki.

Kość Lewicki, Załoziecki, Horbaczewski, Metella, Kochanowski, Kurowiec, Hołubowicz, Kapuściński, Kormosz, Łahodyński, Dumka, Winniczuk, Singalewicz, Tryłowski.

Ls. 2402/914.

Wniosek nagły

posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie usunięcia okręgowego inspektora Dekera w Sokalu i przeniesienia go w stan spoczynku.

Wysoki Sejmie!

To, co dzieje się teraz w ludowym szkolnictwie w Sokalu pod władzą okręgowego inspektora Dekera, przechodzi już wszystkie granice możliwości.

Korupcyjny i protekcyjny system z jednej strony a jawna i bezwstydną stronniczość z drugiej strony i ratowanie swej zagrożonej w ten sposób pozycji okręgowego inspektora z powodu wprost niesłychanego prześladowania ukraińskiego nauczycielstwa w powiecie Sokal, tak wsały się w krew i kość postępowania inspektora Dekera, że już najwyższy czas usunąć go z zajętej posady i zastąpić inną odpowiednią osobą.

A fakty są te:

1) W gminie Poturzyca spełnia funkcje prowizorycznego kierownika szkoły p. Jan Lipski, który od szeregu lat miał nieprzyjemności nawet sądowe z powodu zarzuconego mu zalecania się do wiejskich dziewcząt we wsi, który tak prowadzi naukę w szkole, że przy wizytacji w r. 1913 (na wiosnę) inspektor Deker całkiem nie zastał dzieci w szkole, bo ten nauczyciel wypuścił całą młodzież szkolną na roboty polne w dworze. A kiedy dzieci pozganiano z łanów dworskich, roz-

poczęła się wizytacja, okazało się całkowite zaniedbanie szkoły i zupełnie niedostateczne postępy w nauce. Mimo takiego postępowania, nie tylko że nie dostał dyscyplinarki, ale jeszcze jest forsowany przez inspektora Dekera na stałego kierownika tej szkoły, mimo tego, że jest wielu bardzo zasłużonych i wzorowych nauczycieli, mających znacznie więcej lat służby, niestety ukraińskiej narodowości nauczycieli, którzy podali się na tę posadę i po wszelkiej sprawiedliwości powinni byli ją otrzymać.

2) W gminie Zawisznia jest tymczasowym nauczycielem szkoły p. Lorfing, który mając restaurację na dworcu w Sokalu, i oddając się jej prowadzeniu wprost fizycznie nie ma czasu zająć się należycie nauką w Zawiszni, wykazuje niedostateczne wyniki lustracji względnie wizytacji szkoły pod względem postępu nauki. Pomimo że inspektor Deker o tem sam osobiście przekonał się, nie otrzymał on wezwania, aby przestał zajmować się wspomnianą restauracją, bo to zajęcie obok nauczycielskiego stanu z nauczycielskim zawodem koliduje, a nawet poniża powagę nauczyciela we wsi. Pomimo tego wszystkiego forsowany on jest przez inspektora Dekera na stałego kierownika, chociaż ma tylko ledwie 5 lat służby w tym celu, ażeby tylko nie dostali tego zasłużeni i długoletni nauczyciele i nie zajęli tego miejsca benjaminkowi p. inspektora Dekera.

3) Inspektor Deker wprost pokrywa różne nieodpowiednie dla nauczyciela i poniżające stan nauczycielski sprawy swoich „benjaminków“, jak na przykład nauczyciela Tarłowskiego, który miał kłopoty z powodu nieautentycznych weksłów, nauczyciela Kamiańskiego, który jest nałogowym farbierzem, a nawet niektóre nauczycielki, prowadzące niemoralne życie i szerzące demoralizację swem zachowaniem.

4) Inspektor Deker zezwala swoim pupilom nawet zupełnie nie zajmować się szkolną nauką i zastępywać się osobami, które nawet żadnych szkół nie skończyli.

Tak na przykład rzecz ma się w Żabcu murowanym, gdzie nauczyciel Włodzimierz Falkowski daje się zastępywać w nauce swojej gospodyni alfabetce, a choć mieszkańcy gminy wnosili zażalenia na niego szczególnie na piśmie z 13. września 1913 r., mimo tego ten stan trwa jeszcze dotychczas.

5) Nauczyciela Peretjatka w Bobiatynie pomimo, że przeciwko niemu mieszkańcy gminy tej naprowadzili fakta całego rzędu łapówek, pobierania od dziatwy szkolnej pieniędzy na zeszyty i przybory szkolne, niedostarczanie im tychże i zatrzymanie ich dla siebie, naruszanie uczuć religijnych mieszkańców gminy Bobiatyce i skrajnie nieodpowiedniego obchodzenia się z dziećmi i stronami, oraz bicia ich, inspektor Deker mimo kilkuletnich zażaleń, nietylko że nie pociąga jego do odpowiedzialności, ale wprost stara się za wszelką cenę zatrzymać go w tej wsi, chociaż on stał się niemożliwym.

6) Natomiast dla pokrycia tak korupcyjnego i protekcyjnego systemu, wziął się ten inspektor na sposób i przez prześladowanie ukraińskiego nauczycielstwa stara się o zasługi na to, ażeby władze szkolne patrzyły się przez palce na jego tak stronnicze postępowanie, na jego tak stronnicze postępowanie, całkowitą anarchię w powiecie co do szkolnictwa i pedagogicznego jego poziomu, pozbawia nauczycielstwo ukraińskie wprost obywatelskich i politycznych praw.

I tak wytoczył dyscyplinarę p. Piotrowi Dziadykowi za częsty czynny jego udział w wyborczej agitacji w gminie Tyszyca, (chociaż tenże wcale tam na tym wiecu nie przemawiał) i za jego przemowę na wiecu w Sokalu dnia 27. lipca 1913 w obronie ukraińskiego nauczycielstwa. Tak samo wytoczył dy-

scyplinarę p. Dmytrowi Tomczakowi za częsty czynny jego udział w agitacji wyborczej na wiecu w Puzdziejczu, Radwańcach, Tysicy, pomimo że on nawet na tych wiecach nie był.

7) Inspektor Deker, ażeby dać możliwość wspomnianemu wyżej Lipskiemu uzyskania posady kierownika w Potuczycy. przez trzy lata nie rozpisywał konkursu, a znów, ażeby p. Lorfingowi umożliwić uzyskanie posady w Zawiszni, zarządził był usunięcie konkursu, aby inni nauczyciele, którzy nie cieszyli się jego protekcją, nie dostali tej posady.

8) Od szeregu lat nie dopuszcza kandydatów nauczycielskich Rusinów do swego okręgu mimo, że pozdawali nawet z odznaczeniem maturę w seminarjum w Sokalu, jak na przykład maturzystów: Jurczaka, Krawca, Stepeńczuka, Żińka, i innych, zasłaniając się brakiem miejsca, choć równocześnie nadaje posady maturzystom Polakom.

Już te wymienione wyżej fakty przemawiają, a mamy jeszcze bardzo wiele innych, ażeby p. inspektora Dekera jako nienadającego się na odpowiedzialne stanowisko usunąć z tego stanowiska.

Wobec powyższego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby usunęła inspektora Dekera w Sokalu i przeniosła go w stan spoczynku.

Wnioskodawca:

Perfecki.

Korol, Kapuściński, Cegielski, Singalewicz, Hołubowicz, Wanio, Ławruk, Jaworski, Petruszewicz, Staruch, Nowakowski, Horbaczewski, Tryłowski, Sandulak, Kurowiec.

Ls. 2403/914.

N a g ł y w n i o s e k

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w gminie Chudykowce, która jest nad Dniestrem położona, w r. 1912 z powodu nieustannych deszczów usunęła się góra i zasypała całkowicie kilku gospodarzy, którzy musieli wynieść się i na nowo się pobudować, a komunikacya pomiędzy Chudykowcami i Uściem biskupiem została raz na zawsze przerwana, zważywszy, że w roku 1913 z powodu wylewów Dniestru ponad 30 gospodarzy silnie ucierpiało, bo ich ogrody zostały całkiem zalane, zważywszy na koniec, że licznym gospodarzom pole zapadło się, a to jest wszystko urzędowo stwierdzone przez Starostwo, proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przyszedł z dodatkową zapomogą dla tej gminy z funduszy krajowych.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Hołubowicz, Sandulak, Jaworski, Horbaczewski, Rożankowski, Perfecki, L. Lewicki, Metella, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Kurowiec, Ławruk.

Ls. 2404/914.

Nagły wniosek

posła W. Singalewicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Jachtarów, pow. Przemyślany.

W ostatnim czasie nawiedziły wieś Jachtarów pow. przemyślańskiego wielkie pożogi, których ofiarą padł cały majątek 43 gospodarzy.

Szkodę poniesioną w budynkach, zboża, paszy, odzieży i narzędziach gospodarskich przedstawia następujący wykaz:

Poniósł szkodę	W kwocie
1. Jan Andrejów . . .	2400 Kor.
2. Stefan Horodecki . . .	300 „
3. Bazyli Rybak . . .	2900 „

Poniósł szkodę	w kwocie
4. Paweł Michalski . . .	300 Kor.
5. Aleksander Rybak . . .	2650 „
6. Szymon Profeta . . .	5180 „
7. Paweł Błaszko . . .	780 „
8. Bazyli Goliad . . .	2290 „
9. Jan Denys . . .	1730 „
10. Jan Goliad . . .	2570 „
11. Jan Procak . . .	690 „
12. Jan Barycki . . .	2250 „
13. Michał Anklewicz . . .	1930 „
14. Kaśka Reszytowska . . .	4100 „
15. Szymon Reszytowski . . .	170 „
16. Michał Korol . . .	1760 „
17. Paweł Korol . . .	820 „
18. Jan Rybak . . .	180 „
19. Grzegorz Bodnar . . .	880 „
20. Dymtro Reszytowski . . .	180 „
21. Parańka Nud . . .	2260 „
22. Mikołaj Osieczny . . .	1210 „
23. Filip Nud . . .	310 „
24. Jan Bosy . . .	1800 „
25. Michał Kowtun . . .	290 „
26. Jakim Reszytowski . . .	780 „
27. Krystyna Anklewicz . . .	220 „
28. Aleksander Dawid . . .	2350 „
29. Dymitr Żownir . . .	1130 „
30. Jan Bilecki . . .	1100 „
31. Mikołaj Kamiński . . .	2400 „
32. Grzegorz Kamiński . . .	1050 „
33. Grzegorz Saj . . .	1220 „
34. Grzegorz Baran . . .	1280 „
35. Teodor Ruczowski . . .	1100 „
36. Jan Uhrzyn . . .	1400 „
37. Józef Jasienowski . . .	1310 „
38. Atanas Kamiński . . .	2000 „
39. Andrzej Żuk . . .	1050 „
40. Bazyli Szepylawy . . .	606 „
41. Szymon Andrejów . . .	
42. Mikołaj Stachowski . . .	
43. Komitet budowy cerkwi, — których to 3-ch ostatnich — wysokość szkody nie została jeszcze cyfrą oznaczona. Na wszelki wypadek ogólna szkoda dochodzi najmniej do kwoty	65.000 „

Niektórzy z tych pogorzalców byli wprawdzie asekurowani, ale na sumy nie stojące w żadnej proporcji do istotnej wartości spalonych budynków.

Gdy wziąć do tego pod uwagę znane elementarne klęski, które od dwóch lat spadły na stan wiejski, to zrozumiałem jest, że zachodzi konieczna potrzeba szybkiej pomocy i zapomogi dla tych nieszczęśliwych pogorzalców z publicznych funduszków.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd i Wydział krajowy, ażeby bezzwłocznie udzielił z państwowych względnie z krajowych funduszków odpowiedniej zapomogi dla pogorzalców gminy Jachtorów.

Pod względem formalnym wnosimy o przydzielenie tego nagłego wniosku do załatwienia Komisji budżetowej.

Wnioskodawca:
Singalewicz.

Perfecki, Makuch, Wanio, Kapuściński, Korol, Kormosz, Baczyński, Petruszewicz, J. Jaworski, Kochanowski, Tryłowski, Horbaczewski, Hołubowicz, Cegielski, Staruch, Metella, Okuniewski, Sandulak, Rożankowski.

L. s. 2405/914.

Nagły wniosek

posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę-Kuropatniki-Koniuchy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Brzeżański powiat stoi pod względem ilości gościńców na skrajnie lichem stanowisku i dlatego budowa nowych gościńców w powiecie jest koniecznie potrzebną, a w szczególności jest potrzebną budowa gościńca od wsi Szybalina przez Baranówkę-Kuropatniki-Koniuchy aż do Zborowa w długości 40 klm. a to tem więcej, iż całą połowa powiatu nie ma żadnego gościńca, a drogi gminne są tak liche, że ludzie nie mogą dostać się do miasta Brzeżan, a ponieważ tego roku taka

elementarna klęska spowodowała skrajną nędzę w całym powiecie, to budowa tego gościńca, przyjdzie z pomocą biednej ludności bo da możność zarobku.

Rada powiatowa w Brzeżanach uznała potrzebę budowy tegoż gościńca i zarządziła zbadanie projektu linii tej drogi.

Ale w sprawie tej popełniła Rada powiatowa w Brzeżanach grube nadużycie, bo oddała wymiar trasy proponowanej drogi prywatnemu inżynierowi za opłatą po 400 koron od 1 kilometra, otóż od 40 kilometrów zapłaci mu 16.000 koron. Tę robotę powinny były wykonać własne siły, t. j. powiatowy inżynier, który byłby wziął kilkaset koron dyet. Dlatego jest koniecznem, aby Wydział krajowy przyszedł z pomocą tak biednemu powiatowi przy budowie tego gościńca odpowiednią pieniężną zapomogą, wydelegował zamiast prywatnego, inżyniera z Wydziału krajowego i zarządził zbadanie tego nadużycia Wydziału powiat. w Brzeżanach.

Przeto stawiają podpisani nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi kraj. przyjść z pomocą Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach przy budowie gościńca Szybalin-Kuropatniki-Koniuchy-Zborów, odpowiednią kwotą z funduszu kraj., wydelegować swego inżyniera do kontroli tej roboty i zbadać nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach a winnych pociągnąć do surowej odpowiedzialności i na najbliższej sesji zdać sprawozdanie Sejmowi.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Korol, Załoziecki, Kochanowski, Metella, Ławruk, Sandulak, Kapuściński, Kiweluk, Hołubowicz, Winniczek, Dumka, Petruszewicz, Terszakowicz, Nowakowski, Perfecki, Horbaczewski, L. Lewicki.

L. s. 2406/1914.

W n i o s e k

posła dra L. Ciegielskiego i towarzyszy w sprawie utworzenia przystanku kolejowego między stacyami Radymno-Żurawica w granicach gminy Sośnica (powiat Jarosław) na szlaku Kraków-Lwów.

Wysoki Sejmie!

Od szeregu lat mieszkańcy gminy Sośnica oraz sąsiednich gmin, niemniej tamtejszych obszarów dworskich starają się o utworzenie przystanku kolejowego między stacyami Radymno-Żurawica w granicach gminy Sośnica (powiat Jarosław) na szlaku Kraków-Lwów./

W zasadzie sprawa ta korzystnie załatwiona przez zarząd kolejowy, który żąda tylko od stron interesowanych nader wysokiego przyczynienia się do kosztów urządzenia tego przystanku, chociaż urządzenie takie leży w interesie ogólnym.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Zarząd kolejowy do utworzenia na szlaku Lwów-Kraków między stacyami Radymno-Żurawica, w granicach gminy Sośnica, przystanku kolejowego.

Wnioskodawca:
Ciegielski.

Ławruk, Sandulak, Winniczuk, Terszakowiec, Metella, Dumka, Nowakowski, Kość Lewicki, Kapuściński, Korol, Horbaczewski, Załoziecki, Rożankowski, Keweluk.

L. s. 2407/1914.

W n i o s e k

posła Lwa Lewickiego i tow. w sprawie założenia 4-klasowej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Stryju.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Stryj liczący zwyż 80% ludności ukraińskiej nie posiada ani jednej szkoły ludowej wyższego typu z ruskim językiem wykładowym, nie posiada jej nawet miasto Stryj, gdzie Ukraińcy tworzą znaczny procent mieszkańców, gdzie wszystkie ukraińskie instytucje dają niezbite dowody żywo pulsującego życia Ukraińców we wszystkich dziedzinach ruchu społecznego.

Z uwagi, iż miejscowa ludność ukraińska poczyniła odpowiednie starania, niestety dotąd bez żadnego skutku, ośmielamy się prosić i stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową do bezwłocznego założenia 4-klasowej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Stryju.

Wnioskodawca:
Lew Lewicki.

Kapuściński, Dumka, Ławruk, Metella, Winniczuk, Okuniewski, Wanio, Kość Lewicki, Horbaczewski, Keweluk, Kormosz, Kochanowski, Makuch, Staruch, Terszakowiec.

L. s. 2408/1914.

W n i o s e k

posła L. Lewickiego i tow. w sprawie założenia 4-klasowych szkół ludowych z ruskim językiem wykładowym w Żydaczowie, w Mikołajowie nad Dniestrem i w Żurawnie (pow. Żydaczów).

Wysoki Sejmie!

Powiat Żydaczowski liczy przeszło 80% ruskiej ludności a niema ani jednej szkoły ludowej wyższego typu z ruskim językiem wykładowym, nie mają jej nawet takie miasta jak Żydaczów, Mikołajów nad Dniestrem, Żurawno, gdzie Ukraińcy tworzą znaczną większość ludności.

Ze względu na to wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową do bezzwłocznego założenia 4-klas. szkół ludowych z ruskim językiem wykładowym w Żydaczowie, Miokołajowie nad Dn. i Żurawnie.

Wnioskodawca:

L. Lewicki.

K. Lewicki, Horbaczewski, Kiweluk, Metella, Kormosz, Kochanowski, Makuch, Terszakowiec, Kapuściński, Dumka, Ławruk, Winniczuk, Okuniewski, Staruch, Wanio.

L. s. 2409/1914.

W n i o s e k

posła L. Lewickiego i tow. w sprawie założenia 4-klas. szkół ludowych z ruskim językiem wykładowym w Dolinie, Roźniatowie i Bolechowie (powiat Dolina).

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Dolina liczy przeszło 80% ukraińskiej rdzennej ludności, a również miasta w powiecie Dolina, Roźniatów i Bolechów z siedzibami c. k. władz rządowych mają silny procent ukraińskiej ludności. I wszystkie te trzy miasta nie mają ani jednej szkoły ludowej 4-klasowej z ruskim językiem wykładowym.

Dlatego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową do bezzwłocznego założenia 4-klas. szkół ludowych z ruskim językiem wykładowym w Dolinie, Roźniatowie i Bolechowie.

Wnioskodawca:

L. Lewicki.

K. Lewicki, Horbaczewski, Kiweluk, Metella, Kormosz, Kochanowski, Makuch, Terszakowiec, Kapuściński, Dumka, Ławruk, Winniczuk, Okuniewski, Staruch, Wanio.

L. s. 2410/1914.

W n i o s e k

posła L. Lewickiego i tow. w przedmiocie założenia c. k. Sądu powiatowego w Perehińsku.

Wysoki Sejmie!

Od wielu lat mieszkańcy Perehińska, jednej z największych gmin w Galicyi, a następnie gmin Niebyłów, Jasień, Roźniatów, Wilchówka, Duba, Lecówka, Dubszara, Rypne domagają się założenia sądu powiatowego w Perehińsku.

Odbywają się już tam roki sądowe.

Sąd w Roźniatowie zalega od lat z uchwałami i wyrokami i wykazuje najwięcej zaległości w okręgu wschodnio-galicyjskim. Dotychczasowe petycje w sprawie założenia c. k. Sądu powiatowego w Perehińsku spotkały się z nieprzychylną opinią władz.

Lecz warunki dziś znacznie się zmieniły.

W okolicy Roźniatowa rozwinął się silnie przemysł drzewny z dwoma parowymi tartakami w Krechowicach i Broszniowie. W Perehińsku i okolicy powstały kopalnie ropy z obfitymi źródłami naftowymi.

Oddalenie od Roźniatowa wynosi przeszło 16 kilom. Gmina Perehińsko, niegdyś piękna i bogata wieś, podupadła ekonomicznie. Potrzeba tam dobrej kasy sierocińskiej, aby na miejscu ratować ludność tubylczą od wywłaszczenia — potrzeba bezpośredniego wpływu sądu na prowadzenie agend sierocych. To samo odnosi się i do Jasienia.

Dlatego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby założył w Perehińsku (powiat Dolina) c. k. Sąd powiatowy, do którego kompeten-

cyi włączyć należy wszystkie grawitu-
jące tam gminy i obszary dworskie po-
wiatu Dolina.

Wnioskodawca:
L. Lewicki.

Staruch, K. Lewicki, Singalewicz, Me-
tella, Petruszewicz, Jaworski, Dumka,
Hołubowicz, Kochanowski, Sandulak,
Horbaczewski, Winniczuk.

L. s. 2411/1914.

W n i o s e k

posła Dra Hołubowicza i tow. z we-
zwaniem do Wys. c. k. Rządu do zało-
żenia w Kurowcach, powiat Tarnopol,
składnicy pocztowej, jak również do
otworzenia przystanku kolejowego tam-
że na linii Lwów-Podwołoczyska.

Wysoki Sejmie!

Gmina Kurowce powiat Tarnopol,
stara się od długich lat o otworzenie
składnicy pocztowej, ponieważ w tej
gminie jest wielki ruch pocztowy, a ko-
munikacya z urzędem pocztowym
w Hłuboczku wielkim jest bardzo nie-
wygodna i kosztowna.

Ta sama gmina, jak również trzy-
naście sąsiednich gmin i obszarów
dworskich, jeszcze od czasu wybudowa-
nia linii kolejowej Lwów-Podwołoc-
zyska stara się o to, by w gminie Ku-
rowce, która jest położona bezpośrednio
nad linią kolejową, otworzono
przystanek kolejowy.

Kurowce, sąsiednie gminy i obszary
dworskie, które mają dogodną i bliską
drogę do Kurowiec, są zmuszone jeździć
do stacyi kolejowej w Hłuboczku wiel-
kim, do którego prowadzi daleka i bar-
dzo uciążliwa droga przez góry.

Wobec tego zupełnie słusznem jest,
by w Kurowcach założono składnicę
pocztową i przystanek kolejowy, co
wpłynełoby nie tylko na wygodę lu-
dności, lecz także na korzyść skarbu
państwowego.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy-
stąpił jaknajrychlej do założenia w Ku-
rowcach, powiat Tarnopol, składnicy
pocztowej i przystanku kolejowego.

Wnioskodawca:
Dr. Hołubowicz.

K. Lewicki, Perfecki, Kapuściński, Ki-
weluk, Makuch, J. Jaworski, Kochanow-
ski, Korol, Staruch, Terszakowiec, Kor-
mosz, Horbaczewski, Załoziecki, Łaho-
dyński, Baczyński, Cegielski, Petru-
szewicz.

L. s. 2412/1914.

W n i o s e k

posła Dra Wł. Baczyńskiego i tow.
z wezwaniem do Wys. c. k. Rządu
o założenie w Mużyłowie powiatu Pod-
hajeckiego składnicy pocztowej.

Wysoki Sejmie!

Gmina Mużyłów w powiecie Pod-
hajeckim stara się od wielu lat o otwo-
rzenie składnicy pocztowej, a starania
te są uzasadnione wielkim ruchem
pocztowym i okolicznością, że komuni-
kacya z urzędem pocztowym w Pod-
hajcach jest nader niewygodna i ko-
sztowna.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak naj-
rychlej przystąpił do założenia skład-
nicy pocztowej w Mużyłowie, powiatu
Podhajeckiego.

Wnioskodawca:
Baczyński.

Terszakowiec, Kormosz, Hołubowicz,
Horbaczewski, Kapuściński, J. Jaworski,
Petruszewicz, Wanio, Kost' Lewicki, Ko-
rol, Załoziecki, Perfecki, Makuch, Ła-
hodyński, Kochanowski, Staruch.

Ls. 2.413/414.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie zarządzonego przez okręgową Radę szkolną postępowania dyscyplinarnego przeciw kierownikowi szkoły, Piotrowi Dziadykowi w Hohołowie powiatu Sokal i w sprawie bezprawnego pozbawienia go praw obywatelskich i politycznych jak również prześladowania systematycznego ze strony władz szkolnych.

Wysoki Sejmie !

Piotr Dziadyk, kierownik szkoły w Hohołowie, należy do najbardziej prześladowanych ze strony władz szkolnych nauczycieli ludowych narodowości ukraińskiej.

To prześladowanie go ma podkład wyłącznie narodowo - polityczny, pod względem bowiem zdolności pedagogicznych, wzorowego prowadzenia szkoły i nauki wykazał się on możliwie najpiękniejszymi wynikami, o czym świadczą najlepiej nie tylko uznanie ze strony okręgowej Rady szkolnej, lecz nawet pochwała ze strony krajowej Rady szkolnej z dnia 26. lutego 1910, l. 71115 a wkońcu pochwała publiczna poprzedniego inspektora okręgowego p. Radwańskiego, że formalnie pedantycznie wykonuje swe obowiązki i jest jednym z najzdolniejszych i najpracowitszych nauczycieli w powiecie.

Ten nauczyciel wzorowy posiada także egzamin wydziałowy, jednakowoż mimo tego wszystkiego i pomimo swych 14 lat służby nienagannej pozostaje on dotychczas kierownikiem szkoły jednoklasowej, chociaż już 27 razy podawał się o posadę nauczyciela wydziałowego, albo przynajmniej kierownika szkoły dwuklasowej w pobliżu miasta by dzieci jego mogły pobierać wyższą naukę. Co więcej trzyma się go w Hohołowie, gdzie szkoła jest tak zniszczona przez grzyb

i wilgoć, że z powodu tego pogrzał już czworo dzieci.

Okręgowa Rada szkolna, a w szczególności inspektor teraźniejszy Deker, w nienawiści swej do tego nauczyciela za to, że jest on szczerym patriotą ukraińskim i jest przewodniczącym ukraińskiego towarzystwa pedagogicznego względnie Tow. „Wzaimna uczytelska pomoc“ w Sokalu posunął się do tego, iż najpierw spowodował przeciw temu nauczycielowi zarządzenie dochodzenia karnego w roku 1913 za urojone namówienie do skoszenia łąki siana jednemu wyborcy jeszcze przed 3 laty z powodu, iż ten głosował na kandydata polskiego, co okazało się nieprawdą i sąd uwolnił p. Dziadyka od winy. Następnie wytoczył mu na podstawie uchwały posiedzenia okręgowej Rady szkolnej w Sokalu z dnia 23. lipca 1913 pismem okręgowej Rady szkolnej z dnia 3. listopada 1913, l. 2953/R. szk. dyscyplinarkę za udział we wiece przedwyborczym w gminie Tyszyna i mowę jego na wiece urządzonym dnia 27. lipca 1913 przez posła Perfeckiego w Sokalu, więc za mowę, której jeszcze w dniu posiedzenia okręgowej Rady szkolnej z 23. lipca 1913 nie wygłosił. Fakt ten ograniczania praw obywatelskich i politycznych nauczyciela ludowego jest tak jaskrawy i tem bardziej potępienia godny, że równocześnie nie wytoczono dyscyplinarek nauczycielom polskim a nawet samemu inspektorowi Dekerowi mimo, iż prowadzili oni nadzwyczaj zaciętą agitację wyborczą w czasie ostatnich wyborów sejmowych, a inspektor Deker formalnie teroryzował ukraińskie nauczycielstwo.

Wobec naprowadzonych faktów zapytujemy Wysoki c. k. Rząd :

1. Czy wiadome są mu wspomniane fakta ?

2. Co zamierza Wysoki Rząd przedsięwziąć, ażeby postępowanie dyscyplinarne wytoczone p. Piotrowi Dziadykowi rezolucją okręgowej Rady

szkolnej z dnia 3. listopada 1913 l. 2953/R. szk. zostało natychmiast zastanowione?

3. Czy raczy Wysoki c. k. Rząd zwrócić uwagę na ten fakt niesłychany, że wspomniana dyscyplinarka została wytoczona p. Dziadykowi uchwałą okręgowej Rady szkolnej w Sokalu dnia 23. lipca 1913, między innymi zaś fakt, jaki jeszcze wówczas zupełnie nie istniał, więc bowiem urządzony w Sokalu, na którym miał p. Dziadyk podać bezstronność władz szkolnych w podejrzenie, miał miejsce dopiero w cztery (4) dni po wspomnianem posiedzeniu okręgowej Rady szkolnej, to jest dnia 27. lipca 1913.

4. Wkońcu, czy Wysoki c. k. Rząd względnie c. k. krajowa Rada szkolna są skłonne pociągnąć p. inspektora Dekera w Sokalu do surowej odpowiedzialności i należycie go ukarać za ten fakt samowolnego wytoczenia p. Dziadykowi dyscyplinarki bez uchwały okręgowej Rady szkolnej i usunąć ową anomalie, że wytacza się nauczycielowi dyscyplinarkę za wykonywanie konstytucyjną mu zagwarantowanych praw obywatelskich i politycznych.

Interpelant:

Dr. Roman Perfecki.

Kiweluk, Rożankowski, Sandulak, Dr. Kormosz, Kochanowski, Metella, Dr. Baczynski, Korol, Kapuściński, Winniczuk, Horbaczewski, Kurowiec, Dumka, Dr. Nowakowski.

L. s. 2414/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie nielegalnego przeprowadzenia przez c. k. okręgową Radę szkolną w Sokalu postępowania dyscyplinarnego przeciw kierownikowi szkoły p. Józefowi Tomczakowi w Jastrzębicach, powiatu Sokal za sumienne spełnienie przez niego obywatelskich i politycznych praw, oraz systematycznego prześladowania go ze strony władz szkolnych.

Wysoki Sejmie!

Dymitr Tomczak, kierownik szkoły dwuklasowej w Jastrzębicach, który ma nad 20 lat służby, same chwalebne kwalifikacje, a nawet szereg dyplomów i pochwalnych listów z wystawy krajowej z r. 1894 i wystaw krajowych Towarzystw gospodarskich, który za sumienne spełnianie obowiązków zawodowych, wzorowe prowadzenie szkoły i nauczanie stał się godnym szeregu i pochwał ze strony władz szkolnych, jedynie dlatego, że się odważył poczuwać szczerym Rusinem-Ukraińcem, jest od szeregu lat prześladowany ze strony władz szkolnych i nie może doczekać się nominacji na kierownika więcej klasowej szkoły, albo przynajmniej szkoły dwuklasowej, położonej w pobliżu miasta, ażeby dzieci jego miały możliwość pobierania wyższego wykształcenia.

Co więcej z powodu faktu, iż przy wyborcy wsi Jastrzębice zaszczylicili go przy ostatnich wyborach sejmowych wyborem na wyborcę, powzięła okręgowa Rada szkolna w Sokalu uchwałę z dnia 22. października 1913 l. 1966/o-R. szk. wytaczającą mu dyscyplinarne postępowanie za jego urojony udział w agitacji wyborczej a to na wiecach w Pozdzimierzu, Radwańcach i Tyszyńcu, powołując się na przepis § 128. regulaminu szkolnego, a później chociaż nie udowodniono mu tego urojonego udziału czynnego w agitacji wyborczej, udzieliła mu nagany.

Ponieważ pomijając stwierdzony powyższą dyscyplinarką fakt, iż p. Tomczak zupełnie nie był na wiecach w Pozdzimierzu, Radwańcach i Tyszyńcu, tem samem nie mógł tam brać czynnego udziału w agitacji wyborczej, wytoczenie dyscyplinarki nauczycielowi za jego udział ewentualny we wiecu na zgromadzeniach chociażby nawet połączony z wygłoszeniem mowy jest naruszeniem konstytucyjną zagwarantowanych swobód obywatelskich i całkowitem pozbawianiem politycznych praw

i że dopiero wtedy mógłby mieć zastosowanie przepis § 128. regulaminu szkolnego, gdyby nauczyciel treścią swych mów chciał obniżyć powagę nauczycielskiego stanu albo stanął w sprzeczności ze służbowymi obowiązkami i t. p., dlatego wobec wspomnianego rażącego faktu pozbawiania nauczycielstwa ludowego jego obywatelskich i politycznych praw zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, a w szczególności c. k. Radę szkolną krajową:

1. Czy wiadome są jej wspomniane fakta?

2. Jakie środki skłonna jest przedsięwziąć, ażeby postępowanie dyscyplinarne wdrożone przeciw p. Dmytrowi Tomczakowi, kierownikowi szkoły w Jastrzębicach zostało umozhone, a udzielona jemu nagana zniesiona, jak również

3. Czy skłonna jest pouczyć okręgową Radę szkolną w Sokaiu i inspektora Dekera o właściwym znaczeniu przepisu § 128. regulaminu szkolnego, pociągnąć ich do surowej odpowiedzialności za fakt powyższej dyscyplinarki i przedsięwziąć potrzebne środki, ażeby zapobiedz na przyszłość tego rodzaju pozbawianiu nauczycielstwa ludowego jego obywatelskich i politycznych praw?

Interpelant:

Dr. R. Perfecki.

Kiweluk, Kurowiec, Rożankowski, Kormosz, Kochanowski, Dr. Baczyński, Korol, Kapuściński, Winniczuk, Horbaczewski, Sandulak, Dumka, Lew Lewicki, Dr. Nowakowski.

Ls. 2415/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Tymoteusza Starucha i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nadużycia c. k. Starostwa w Brzeżanach przez złośliwe i umyślne niezatwierdzenie dzierżawy polowania w gminie Szybalin i przez nielegalne niewydanie karty na noszenie broni Fedkowi Fang z Szybalina.

Spółka prawa polowania na gruntach gminnych w Szybalinie wynajęła to prawo polowania tamtejszemu gospodarzowi Fedkowi Fang za 100 K rocznie czynszu uchwałą jednogłosną. Fedko Fang złożył kaucję pieniężną 100 koron a kontrakt tej dzierżawy, która ma trwać od 1. lutego 1912 do 31. stycznia 1918 roku został przedłożony c. k. Starostwu jeszcze dnia 16. czerwca 1911 i do dziś dnia Starostwo nie załatwiło tej sprawy a to dlatego, bo starosta Bielawski chce, ażeby to prawo polowania wziął zarząd dworu hr. Potockiego w Raju. Z tego powodu nie chce starosta wydać Fedkowi Fang ani karty polowania ani karty na noszenie oręża, co jest kolosalnym nadużyciem ze strony starosty Bielawskiego, dlatego podpisani zapytują:

Czy c. k. Prezydium Namiestnictwa gotowe jest ową sprawę natychmiast załatwić a starostę Bielawskiego pociągnąć do surowej odpowiedzialności?

Pismo Fedka Fanga w tej sprawie załączam do interpelacyi.

Interpelant:

Tymoteusz Staruch.

Dr. K. Lewicki, Załoziecki, Kochanowski, Hołubowicz, Metella, Kapuściński, Singalewicz, Dr. Wanio, Dr. Cegielski, Winniczuk, Rożankowski, Kurowiec, Okuniewski, Ławruk, Dumka, Sandulak.

Alegat do L. s. 2415/914.

Do Wysokiego Sejmu we Lwowie na ręce Wielmożnego Pana posła Tymoteusza Starucha.

Ja niżej podpisany, urodzony 1806 roku, ojciec trojga dzieci zamieszkały i przynależny do gminy Szybalin powiatu Brzeżańskiego trudnię się uprawą gruntu, opłacam nałożone na mnie podatki, wnoszę następujące zażalenie do Wysokiego Sejmu krajowego we Lwowie, że na mocy ustawy łowieckiej z dnia 13. lipca 1909 Dz. u. kr. Nr. 2 z r. 1910 członkowie Wydziału Spółki polowania

w gminie Szybalin uchwalili jednogłośnie oddać mi z wolnej ręki do wyarendowania prawo polowania w okręgu polowania Spółki gminy Szybalin na przeciąg 6 lat cd dnia 1. lutego 1912 do 31. stycznia 1918 r. Roczne czynszu arendy mam płacić 100 K (sto koron). Ja, niżej podpisany zgodziłem się na to i czynsz dzierżawny 100 K zapłaciłem za r. 1912 gminie Szybalin. Kontrakt dzierżawy prawa polowania został wniesiony do Świątelnego Starostwa dnia 16. czerwca 1911 w Brzeżanach i do tej pory go jeszcze nie zatwierdzono, ani nie chcą wydać karty polowania i zwlekają w nieskończoność. A gmina Szybalin domaga się, ażebym złożył czynsz dzierżawny za następny rok. Dlatego upraszam Wysoki Sejm krajowy we Lwowie o załatwienie mego zażalenia. Szybalin dnia 26. lutego 1914.

Teodor Fang.

Ls. 2416/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do Jego Ekscelencji Namiestnika Dra Korytowskiego jako Prezesa c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie obsadzania posad nauczycielskich w szkołach ćwiczeń z ukraińskim językiem wykładowym nauczycielami narodowości polskiej.

Jest ogólnie wiadomą rzeczą, że nauczycielowi narodowości ukraińskiej bardzo ciężko jest dostać się na lepszą posadę, do jakich bez wątpienia należą posady w mieście. Dzięki stronnictwu c. k. Rady szkolnej krajowej nauczycieli ukraińskiej narodowości po miastach prawie że niema.

Jedynymi posadami po miastach, na które mogli reflektować nasi nauczyciele są szkoły ćwiczeń z ukraińskim językiem wykładowym przy utrakwistycznych seminariach nauczycielskich w Galicji wschodniej.

Jednakowoż w ostatnich latach posłała c. k. Rada szkolna krajowa syste-

matycznie posady te obsadzać nauczycielami narodowości polskiej, którzy prawie nie władają językiem ukraińskim, a uczą się go dopiero od uczniów.

I tak w Sokalu obsadzono posadę w ukraińskiej szkole ćwiczeń nauczycielem Polakiem, tak samo i w Stanisławowie p. Nabskim, który pod względem znajomości ukraińskiego języka jest analfabetą.

Czy przy takim stanie rzeczy można spodziewać się pomyślnych wyników nauki? Teraz właśnie rozpisano konkurs na posadę nauczyciela przy ukraińskiej szkole ćwiczeń w Stanisławowie, a dyrektor Dr. Nitman forytuje na tę posadę nauczyciela Polaka (p. Stefanowa).

Wobec tego stanu sprawy podpisani zapytują:

1. Czy wiadomą jest Jego Ekscelencji wspomniana praktyka c. k. Rady szkolnej krajowej obsadzania Polakami posad nauczycieli przy ukraińskich szkołach ćwiczeń?

2. Czy i co zamyśla Jego Ekscelencya zarządzić, ażeby na przyszłość c. k. Rada szkolna krajowa zerwała z tą praktyką, szkodliwą dla wyników nauki w ukraińskich szkołach ćwiczeń?

3. Czy Jego Ekscelencya raczy polecić, ażeby posadę nauczyciela w ukraińskiej szkole ćwiczeń w Stanisławowie nadano nauczycielowi narodowości ukraińskiej?

Interpelant:

Dr. Włodzimierz Baczyński.

Dr. K. Lewicki, Perfecki, Kormosz, Terszakowiec, Kochanowski, Cegielski, L. Lewicki, Rożankowski, Staruch, Łahodyński, Korol, Nowakowski, Dr. Trylowski.

Ls. 2417/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Hryńka Terszakowca i towarzyszy do Wydziału krajowego w spra-

wie przypadłych pieniędzy robotników z gminy Susułów powiatu Rudki, którzy pracowali przy regulacji Dniestru.

Przy regulacji Dniestru w Pohorcach, Susułowie, Mostach i Manastercu pow. Rudki jest kierownikiem inżynier Wydziału krajowego p. Noworytko a dozorcą p. Kosicki. Inżynierowie przy regulacji i kolmatacji skarżyli się przed władzami, że nie mogą dostać robotników, ponieważ wszystko jedzie na zarobki do Prus.

Powód tego leży w tem, że pod kierownictwem wspomnianych panów, a względnie pod dozorcą Kosickim pracujący robotnicy gminy Susułów zostali pokrzywdzonymi przez przyjmowanych akordantów przeważnie krewnych p. Kosickiego i protegowanych przez niego na kwotę 551 K 90 h. Niżej podani akordanci brali pieniądze za wykończone roboty i uciekali skąd przyszli, pozostawiając spracowanych robotników bez wszelkiej możności dalszego utrzymania się, przez co później niechętnie pracowali przy regulacji Dniestru i narzekali na wszystkich tych, którzy przyjmują takie jednostki na akordantów, które nie dają żadnej gwarancji wypłacenia należności za roboty. Poniżej podajemy spis akordantów i pokrzywdzonych robotników.

I) U akordanta Janka Zmory przypadły pieniądze:

1. Mikołajowi Seńków z gminy Susułów K 16;

2. Stachowi Ilków z gminy Susułów K 14;

3. Michałowi Ilków z gminy Susułów K 9;

4. Katarzynie Ilków z gminy Susułów K 6;

5. Katarzynie Taszczak z gminy Susułów K 25;

6. Michałowi Taszczak z gminy Susułów K 25;

7. Annie Horodzińskiej z gminy Susułów K 16;

8. Maryi Kaczmar z gminy Susułów K 18;

9. Katarzynie Seńków z gminy Susułów K 18;

10. Maryi Seńków z gminy Susułów K 11;

11. Maryi Kaczmar z gminy Susułów K 20;

12. Michałowi Ilków z gminy Susułów K 30;

13. Janowi Horodnyk z gminy Susułów K 40;

14. Maryi Horodnyk z gminy Susułów K 5;

15. Tekli Zełena z gminy Susułów K 12;

16. Maryi Duda z gminy Susułów K 9;

17. Janowi Spiwak z gminy Susułów K 250;

18. Stachowi Paterucha z gminy Susułów K 2;

19. Kazimierzowi Gaber z gminy Susułów K 4.

Razem koron 28250.

U Michała Kenciuka (akordanta):

20. Michał Ilków z Susułowa K 8;

21. Jan Spiwak z Susułowa K 8;

22. Paweł Zinkowski z Susułowa K 20;

23. Stefan Gaber z Susułowa K 3;

24. Michał Gaber z „ „ 10
Razem K 49.

U Stefania Maskonia (akordanta):

25. Piotr Ilków z Susułowa K 3;

26. Jan Horodnyk z Susułowa K 8;

27. Marya Horodnyk z Susułowa K 340;

28. Tekla Zełena z Susułowa K 40;
 29. Anna Paraszczuk z Susułowa K 21-40;
 30. Andruch Paraszczuk z Susułowa K 2-40;
 31. Stach Pech z Susułowa K 13-60;
 32. Stefan Marków z Susułowa K 50;
 33. Paraska Marków z Susułowa K 8-40;
 34. Anna Seńków z Susułowa K 5;
 35. Andruch Czekajło z Susułowa K 14.

Razem K 169-40.

U Franciszka Knosza (akordanta):

36. Mikołajowi Seńków z Susułowa K 5;
 37. Fedkowi Kaczmar z Susułowa K 7;
 38. Stachowi Peterucha z Susułowa K 11;
 39. Katarzynie Seńków z Susułowa K 6;
 40. Katarzynie Horodnyk z Susułowa K 3.

Razem K 32.

U Michała Latawy (akordanta):

41. Mikołajowi Ilków z Susułowa K 7;
 42. Mykiecie Ilków z Susułowa K 2;
 43. Annie Seńków z Susułowa K 3.

Razem K 12.

U Stacha Spiwaka (akordanta):

44. Annie Seńków z Susułowa K 7.

Razem 44 robotników zostało pokrzywdzonych przez niesumiennych ludzi, a wywołane tem oburzenie całkiem słusznie zwróciło się przeciw zarządowi regulacji Dniestru, który polecił wypłatę pieniędzy za dokonane roboty, wiedząc, że

ludzie ci nie dają żadnej gwarancji co do wypłacenia robotnikom należności.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

1. Co zechce zarządzić w tej sprawie, ażeby pokrzywdzonym robotnikom zwrócono należne im pieniądze?

2. Jak raczy zapobiedz, ażeby na przyszłość nie powtarzały się podobne nadużycia przy regulacji Dniestru na wspomnianym rejonie?

3. Czy pociągnie do odpowiedzialności dozorcę Kosickiego za polecenie wypłat ludziom nie dającym gwarancji prowadzenia sprawy sumienne?

Interpelant:
Terszakowiec.

Staruch, Perfecki, Cegielski, Metalla, Baczyński, Dr. K. Lewicki, Załoziecki, Rożankowski, Okuniewski, Łahodyński, Karol, Horbaczewski, Kapuściński, Hołubowicz, Dr. Kormosz.

Ls. 2418/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Kormosza i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie nieodpowiedniego prowadzenia regulacji potoku Tysówka - Olszanka powiatu przemyskiego.

W 1912 r. poczęło c. k. Namiestnictwo zabudowanie potoku Tysówka - lecz dopiero od 9 km w dół i to tylko przez zabezpieczenie brzegów, a dopiero od granicy gminy Bryliniec przez gminę Rokszyce, Olszany przez prowadzenie regulacji właściwej. Zaraz w r. 1912 wniosła gmina Tysowa przeciw takiemu sposobowi prowadzenia regulacji protest do c. k. Namiestnictwa, umotywowawszy go i domagając się rozpoczęcia prawidłowej regulacji poczynając już od 3 km od gminy Tysowa zaczynając. Na to nie otrzymała gmina żadnej decyzji. Tymczasem roku zeszłego wezbrała przy silnych opadach woda i zniszczyła wszystkie ubezpiecze-

nia i wyrządziła więcej szkody przez nieodpowiednią robotę regulacyjną co przedstawili zastępcy gminni na komisji w miesiącu czerwcu 1913.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, co zechce zarządzić, ażeby gmina Tysowa i jej mieszkańcy nie ponosili dalej szkody i ażeby regulację rzeki z korzyścią dla gminy już od 3 km rozpoczęto?

Interpelant:
Dr. Kormosz.

Rożankowski, Kurowiec, Horbaczewski, Makuch, Dr. Petruszewicz, Załoziecki, Singalewicz, Staruch, Kochanowski, L. Lewicki, Perfecki, Kapuściński, Metella, Łahodyński, Tryłowski, Cegielski.

L. s. 2419/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dra Kormosza i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie języka wykładowego w szkole w Wyszatycach przemyskiego powiatu i w sprawie przeciwnego ustawom urzędowania miejscowej Rady szkolnej.

I. Przed 20. latami przemieniono bezprawnie w gminie Wyszatyce powiatu przemyskiego, zamieszkałej we większej części przez Ukraińców, w szkole ludowej wykładowy język ukraiński na polski bez uchwały rady gminnej. Od tego czasu walczą przeciw temu miejscowi Ukraińcy do dziś dnia bezskutecznie z powodu oporu władz szkolnych, które podtrzymują nielegalność.

Dnia 4. grudnia 1912 Rada gminna w Wyszatycach powzięła uchwałę, iż język wykładowy polski został nieprawnie zaprowadzony i postanowiła, że ma on być zamieniony na język ukraiński i zawiadomiła o tem c. k. Radę szkolną krajową dnia 22. lutego 1912 do rąk okręgowej Rady szkolnej w Przemysłu.

Od tego czasu minęło już 2 lata a władze szkolne mimo licznych urgensów i osobistych deputacy i interwen-

cyi nie dają żadnej odpowiedzi, ani nie wydają żadnych zarządzeń.

II. Miejscowa Rada szkolna w Wyszatycach urzęduje nieprawnie i pozostaje w tym samym składzie już 19 lat wbrew postanowieniom §§ 10. i 11. ustawy z dnia 23. maja 1895 l. 58 Dz. u. kr., które postanawiają i wyraźnie nakazują, iż wybory do Rady odbywać się mają co lat 3. Tymczasem od 19 lat urzęduje ks. A. Witkowski jako przewodniczący, a Andrzej Jachyszek jako reprezentant gminy i oni zasiadają w miejscowej Radzie szkolnej mimo to, że na jego miejsce wybierała Rada gminna innego delegata, ostatnim razem Seńka Gremcia i zawiadomiła o tem przewodniczącego. Teraz miejscowa Rada szkolna bierze się do budowy nowego budynku szkolnego za 42.000 K, chociaż skład jej nieprawny, więc i wszystkie jej uchwały są nielegalne.

Podpisani żądają więc od c. k. Rządu, ażeby usunął nadużycia, a ukarał winowajców i zapytują, co zamierza c. k. Rząd zarządzić, ażeby te stosunki anormalne usunąć?

Interpelant:
Dr. Kormosz.

Kapuściński, Rożankowski, Tryłowski, Kurowiec, Horbaczewski, Makuch, Petruszewicz, Cegielski, Łahodyński, Metella, Singalewicz, Staruch, I. Jaworski, Kochanowski, Lew Lewicki, Perfecki, Winniczuk.

Ls. 2420/914.

I n t e r p e l a c y a

posta R. Załozieckiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie zamierzonej budowy szkoły ludowej w Ławrykowie powiatu rawskiego.

W Ławrykowie złożono już od sześciu lat konkurencyę na budowę nowej szkoły. Sprawę przewlekano aż dotychczas i dopiero dnia 24. b. m. wyznaczył inspektor i lekarz powiatowy zupełnie nieodpowiednie miejsce w oddaleniu

1 $\frac{1}{2}$ km od wsi w przysiółku, który ma zaledwie 20 numerów a na wiosnę i w jesieni żadnej komunikacji. Dodać trzeba, że dotychczasowa szkoła jest położona bardzo odpowiednio w samym centrum wsi koło cerkwi, sklepu i mleczarni.

Wobec tego proszą podpisani Wysoki c. k. Rząd o zniesienie zarządzenia w sprawie wyboru miejsca pod budowę szkoły w Ławrykowie i wyznaczenie w porozumieniu z gminą innego, więcej odpowiadającego celowi miejsca w środku wsi.

Interpelant:
Załoziecki.

Dr. Petruszewicz, Grzegorz Terszakowicz, Tymoteusz Staruch, Teofil Okuniewski, Perfecki, Cegielski, Korol, Kurowiec, Metella, Dumka, Makuch, Horbaczewski, Rożankowski.

Ls. 2421/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dr. I. Hołubowicza i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nielegalnego postępowania c. k. Starostwa w Tarnopolu przy wyborach Rady gminnej w Kutkowcach i wspierania tamże stronnictwa rusofilskiego.

Kutkowce, to jedna z bardzo nie licznych gmin na Podolu, gdzie propaganda rusofilka prowadzi się od całych dziesiątek lat i gdzie stronnictwo rusofilskie liczy wielką ilość zwolenników. Ruch ten, jak wszędzie w kraju, podtrzymuje się zapomocą funduszków postronnych, czego najwyraźniejszym dowodem jest, że w tym roku z funduszków z Rosyi przysłano na ręce jednego z przewodców tej partyi w Kutkowcach 500 rubli.

Dziwna rzecz, że c. k. pow. Starostwo w Tarnopolu, któremu wszystkie te fakta są dobrze znane, podtrzymuje jawnie ruch rusofilski, co najdobitniej wyszło na jaw przy przeprowadzaniu wyborów do Rady gminnej w Kutkowcach.

A mianowicie c. k. Starostwo tak długo unieważniało wybory, tak długo za pośrednictwem c. k. komisarza wpływało na wynik wyborów, aż stronnictwo rusofilskie przy czynnej pomocy polskiego dworu i Polaków przy wyborach zwyciężyło.

Podpisani zapytują:

Czem Wysoki c. k. Rząd usprawiedliwi to nielegalne postępowanie c. k. Starostwa w Tarnopolu i co zarządzi, ażeby c. k. władze państwowe nie wspierały jawnie ruchu i stronnictwa rusofilskiego w kraju?

Interpelant:
Dr. Hołubowicz.

Dumka, Dr. Kormosz, Dr. Petruszewicz, Metella, Sandulak, Makuch, Nowakowski, Perfecki, Lew, Lewicki, Łahodyński, Horbaczewski, Rożankowski, Dr. Tryłowski, Kozłowski, Cegielski, Dr. Bażyński.

Ls. 2422/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dr. Horbaczewskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie zarządzenia niedomaganiom w ruchu osobowym na linii wschodnio-galicyjskiej lokalnej kolei Tarnopol-Zaleszczyki.

Na szlaku wschodnio-galicyjskiej kolei lokalnej Tarnopol-Zaleszczyki, która stanowi jedyne połączenie kolejowe całego terytorium południowego Podola ze stolicą kraju, panują stosunki, które nie dadzą się pogodzić z bardzo skromnymi wymaganiami stawianymi wobec kolei jako współczesnych środków komunikacyjnych obecnego czasu:

1. Szybkość pociągów na tym szlaku jest tak małą, że w przeciagu czasu, który jest potrzebny, ażeby zajechać n. p. z Czortkowa do Lwowa, odbywają podróźni drogę ze Lwowa do Wiednia.

2. Na szlaku tym niema pociągu nocnego od Zaleszczyk do Kopyczyniec,

wskutek czego, ludzie którzy muszą odbywać podróż za interesami w przeciągu krótkiego czasu jazdą dzienną, jaką użyłby można na załatwianie spraw w stolicy kraju.

3. Wyposażenie wozów osobowych w parę jest tak niedostatecznym i nieodpowiadającym celowi, że służyć chyba mogą jako przykład, jak wozy kolejowe nie powinny być urządzone.

Pomijając już nieczystość i brud na tym szlaku, na ławkach i nawet koło okien i drzwi brud, śmiecie z pomostu rzadko kiedy się zamiata) oświetlenie tam jest tego rodzaju, że formalnie szkolniwie oddziaływa na organa wzroku. Kiedy podróżny podczas długiej jazdy zechce przeczytać gazetę, musi wozić ze sobą świecę, a nawet gdyby zechciał przeglądnąć rozkład pociągów, nie może tego uczynić bez pomocy swego własnego oświetlenia.

Wspomniany szlak kolejowy znajduje się w administracji c. k. kolei państwowych a zarząd ich obowiązany jest postarać się o zaprowadzenie przynajmniej w przybliżeniu normalnych stunków, już choćby ze względu na to, że taryfy jazdy są znacznie wyższe od tychże na innych liniach.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd, czy nie byłby skłonnym wglądnąć we wspomniane zarzuty, ażeby:

1. na szlaku lokalnych wschodniogalicyjnych kolei Tarnopol-Zaleszczyki zostały wprowadzone w życie pospieszne pociągi osobowe?

2. Ażeby dla stacyj od Zaleszczyk do Kopyczyniec zaprowadzono pociągi nocne celem złączenia z Tarnopolem względnie ze Lwowem?

3. Ażeby szlak ten zaopatrzono w trochę lepsze wozy, a w szczególności postarano się o odpowiadające higienie oświetlenie?

Interpelant:
Horbaczewski.

Kochanowski, Jaworski, L. Lewicki, Metella, Singalewicz, Kapuściński, Hołubowicz, Kurowiec, Rożankowski, Łahodyński, Dumka, Baczyński, Winniczuk, Ławruk, Kiweluk.

L. s. 2.423/914.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie bezprawnego założenia eksponowanych klas z polskim wykładowym językiem w gminach Boratyn, Wojśławice, Babiżyn, Wolica Komarowa, Żabcze, Głuchów, powiatu Sokal, jak również w gminie Moszków i Uhrynów.

Wysoki Sejmie!

W ostatnich latach zakładanie eksponowanych polskich klas w ruskich gminach przeciw woli dotyczących gminnych rad stało się wprost zastraszającym.

W szczególności w sokalskim powiecie założono przeciw uchwale rad gminnych eksponowane polskie klasy w gminach Boratyn, Wojśławice, Babiżyn, Wolica Komarowa, Żabcze, Głuchów, Moszków i Uhrynów.

W tych gminach założyły wszystkie rady gminne protest ale mimo tego założono w nich takie klasy i to kosztem głównej ukraińskiej szkoły, a ściągają się na utrzymanie tej szkoły część fundusów szkolnych głównej szkoły ukraińskiej.

Wniesione protesty gmin pozostają dotychczas nie załatwione a nawet bez odpowiedzi a równocześnie za karę pozbawia się te gminy już zapiniowanego i postanowionego otworzenia u nich szkół czteroklasowych mimo tego, że te gminy złożyły się na budowę przepysznych budynków szkolnych na ten cel i zapewniły całkowite wyposażenie tych szkół.

W szczególności stało się tak w gminie Uhrynów, jednej z największych co

do liczby zaludnienia i frekwencji uczni wsi Sokalszczyzny.

Zapytujemy przeto Wysoki c. k. Rząd i c. k. Radę szkolną krajową.

1) Czy znane są im te fakta?

2) Co skłonni są zarządzić, ażeby wniesione przez rady gminne gmin Boratyn, Wojślawice, Wolica Komarowa, Babiątyn, Żabcze, Głuchów, Moszków i Uhrynów powiatu Sokal protesty przeciw założeniu eksponowanych polskich klas zostały załatwione i klasy te jako bezprawnie założone całkiem zwinęte zostały.

3) Co skłonni są poczynić, ażeby zapobiedz na przyszłość tego rodzaju bezprawnemu zakładaniu takich klas

Interpelant:

Dr. Perfecki Roman.

Kapuściński, Petruszewicz, Hołubowicz, Staruch, Horbaczewski, Singalewicz, J. Jaworski, Korol, Cegielski, Ławruk, Dr. Tryłowski, Dr. Nowakowski, Kurowiec, Sandulak.

L. s. 2.424/914.

I n t e r p e l a c y a

posła dr. R. Perfeckiego i tow. w sprawie nadużyć służbowych kierownika szkoły Peretiatka w Bobiатыnie powiat Sokal oraz w sprawie zasłaniania ich ze strony inspektora okręgowego Dekera w Sokalu.

Wysoki Sejmie!

Jeszcze w czerwcu względnie w początkach lipca wnieśli mieszkańcy gminy Bobiатыna do c. k. krajowej Rady szkolnej zażalenie na kierownika szkoły w Bobiатыnie p. Peretiatki naprowadzając w tem zażaleniu szereg nadużyć popełnionych przez tegoż nauczyciela a które odnoszą się do tego rodzaju służbowych przestępstw, że spodziewać się należało jak najrychlejszego usunięcia tegoż nauczyciela nie tylko z Bobiатыna, gdzie stał się niemożliwym, lecz wprost jego zupełnego zasuspendowania.

W zażaleniu tem podniesiono mianowicie:

1. że jest kubaniarzem, ponieważ pobiera od rodziców uczniów wszelkiego rodzaju zwłaszcza w naturze kubany za uwolnienie uczni ze szkoły;

2. że każe rodzicom przy sposobności wszelkich świąt dawać sobie wszelkiego rodzaju datki, a nawet dzieciom każe sobie je przynosić, a jeśli który z nich nie da, napędza ich ze szkoły;

3. że każe dzieciom szkolnym składać sobie pieniądze na zakupno zeszytów i przyborów szkolnych a później ich zupełnie nie dostarcza, pieniądze zaś zatrzymuje dla siebie;

4. że odznacza się szorstkością w obchodzeniu się z dziećmi i stronami, bije je a nawet zamyka w wychodku szkolnym;

5. że rażąco narusza uczucia religijne ludności, wyrażając się ujemnie o miejscowym parochu w obecności dzieci szkolnych, co poniża powagę księdza.

Mimo wniesienia tego zażalenia jeszcze w lipcu inspektor Deker salwując Benjaminka swego, jakim jest u niego nauczyciel Peretiatko, długi czas całkiem nie wytaczał jemu dyscyplinarki i dopiero na urgensy zarządził wprowadzić dyscyplinarkę po myśli wniosku Rady szkolnej krajowej, ale nie przesłuchał jednak wszystkich świadków na wszystkie w zażaleniu naprowadzone okoliczności i chociaż od przesłuchania tego minęły już 4 miesiące, nie wydał dotychczas żadnego orzeczenia względnie nie przedstawił tej sprawy okręgowej Radzie szkolnej do załatwienia, w tym celu, ażeby zyskać na czasie; sprawa więc tymczasem przedawniła się a później wrzucono ją do kosza.

Tymczasem p. Peretiatko mści się na ludziach a nawet posuwa się do groźenia im strzelbą oraz wpływa na świadków na swoją korzyść. Wszystko to dzieje się pod okiem p. inspektora De-

kera, bo ludzie zawsze przychodzą do niego ze skargą i naprowadzają coraz to nowe fakta nadużyć ze strony p. Peretiatki, jak pogróżki jakoteż wpływanie na świadków, ale p. Deker nie tylko nie przyjmuje tego wszystkiego do wiadomości i do protokołu, lecz daje wprost do poznania swą wolę, ażeby mieszkańcy gminy Babiatina zupełnie zaniechali zażaleń tych i aby je cofnęli.

Tego rodzaju postępowanie p. inspektora Dekera przy uwzględnieniu jego wprost nadzwyczajnej „sprężystości“ w wytaczaniu nauczycielom ukraińcom dyscyplinarek w powiecie nawet za spełnianie przez nich obywatelskich i politycznych praw, jak to się stało co do nauczyciela Piotra Dziadyka i Dymitra Tomczaka, o czym mowa jest w innych interpelacjach, wskazuje dobitnie na system protekcji i stronniczości, który zakradł się do urzędowania tegoż inspektora i na wprost karygodne zasłanianie tych nadużyć podwładnych jemu nauczycieli.

Zapytujemy tedy Wysoki c. k. Rząd i c. k. Radę szkolną krajową:

1. Czy wiadome są im te wszystkie fakta?

2. Jakie sposoby są skłonne zastosować, by usunąć nadużycia i zmusić okręgowego inspektora Dekera do ścisłego przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciw kierownikowi szkoły w Bobiatynie, pow. Sokal, oraz należycie go ukarać i zapobiedz, by podobne wypadki więcej się nie powtarzały?

Interpelant:

Dr. R. Perfecki.

Kapuściński, Dr. Cegielski, Ławruk, Dr. Petruszewicz, Kurowiec, Hołubowicz, Korol, Sandulak, Staruch, Horbaczewski, Singalewicz, Metella, Jaworski, Dr. Tryłowski, Dr. Nowakowski.

L. s. 2.425/914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Jaworskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie zasądzenia kar-

nego nauczyciela Wiktora Stesłowicza w Hodowicy pow. lwowskiego.

Wyrokiem c. k. Sądu powiatowego we Lwowie S. III. z dnia 9. kwietnia 1913 do N. IV. 3587/12 oskarżony Wiktor Stesłowicz nauczyciel w Godowicy pow. Lwów, został uznany winnym przestępstwa § 320 f. u. k. i według tego § przy zastosowaniu § 266 skazany został na karę aresztu przez 2 dni, którą wedle § 261 zamieniono mu na grzywnę 20 K. Na wniesiony przez Stesłowicza rekurs c. k. Sąd krajowy we Lwowie jako władza apelacyjna orzeczeniem swym z dnia 2. września 1913 l. czyn. Bl. N. IV 3547/12 wyrok I instancji zatwierdził co do winy i kary i przeniósł kwalifikację czynu z § 320 f. u. k. na § 461, wyraźnie podnosząc, że w czynie udowodnionym oskarżonemu zachodzą wszystkie znamiona oszustwa z § 461 u. k.

Mimo to wszystko nauczyciel Wiktor Stesłowicz do dziś dnia zajmuje posadę nauczyciela w Hodowicy z wielkim zgorszeniem dla ludzi i dzieci szkolnych jak nie mniej podkopaniem powagi władz w oczach narodu.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

1. Czy c. k. Rząd wie o tym fakcie?

2. Czy wywrze wpływ na c. k. Radę szkolną krajową, by stosowała ustawy obowiązujące do skazanego nauczyciela Wiktora Stesłowicza w Hodowicy wobec prawomocności wyroków sądowych?

Lwów dnia 27. lutego 1914 r.

Interpelant:
ks. Jaworski.

Kapuściński, Kurowiec, Dr. Raczyński, Dr. Cegielski, Rożankowski, Staruch, Winniczuk, Ławruk, Sandulak, Dr. Perfecki, Dr. Makuch, Kochanowski, Dumka, Dr. Nowakowski, Hołubowicz, Metella, Singalewicz.

L. s. 2.426/914

I n t e r p e l a c y a

posła Dumki i tow. w sprawie nielegalnego postępowania c. k. Starostwa pow. w Tarnopolu przy wyborach do Rady gminnej w Myszkowicach.

Gmina Myszkowice wniosła przeciw wyborom do Rady gminnej protest do c. k. Starostwa na ręce zwierzchności gminnej, która wystawiła protestującym piśmienne potwierdzenie z daty 1. stycznia 1914 r., zaopatrzone podpisem naczelnika i pieczęcią gminy.

Na polecenie naczelnika oddały protestujące strony to pismo w c. k. Starostwie. C. k. Starostwo przejęło protest, a potem rezolucją z. d. 14. lutego 1914 r. N 823/6 protest ten odrzuciło, motywując krótko, że protest ten nie został wysłany na ręce naczelnika gminy.

P. Starosta Noel dopuszcza się tego bezprawia w interesie swego brata Adama Noela, który arenduje dobra Myszkowice od Wydziału krajowego, a który to brat dopuścił się całego rzędu nadużyć wyborczych i groźb w rodzaju tych, że postara się u swego brata Starosty, aby podwyższono podatek tym, którzy przeciw niemu występują.

W interesie tego samego starościńskiego brata pofalszowano listy wyborcze, wpisując w I. kole Wydział krajowy, który żadnych dodatków gminnych nie płaci, wszelkie zaś protesty odrzucał p. Starosta.

Wobec tego podpisani zapytują:

Jak usprawiedliwi Wysoki c. k. Rząd takie bezprawie c. k. Starostwa pow. w Tarnopolu i co zarządzi, ażeby na przyszłość tak się nie działo.

Interpelant:

Paweł Dumka.

Hołubowicz, Singalewicz, Makuch, Kochanowski, Sandulak, Winniczuk, Dr. Nowakowski, Kapuściński, J. Jaworski, Metella, Kurowiec, Staruch, Dr. Trylowski, Dr. Łahodyński.

L. s. 2.427/914.

I n t e r p e l a c y a

ks. Kapuścińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie ukraińskiego języka wykładowego w nowo założonej szkole w Babińcach ad Dźwinogród, powiat Brzozów.

Dnia 21. sierpnia 1912 zapadła jednogłośnie uchwała Rady gminnej, jak świadczą załączone dokumenty, ażeby w nowozałożonej szkole ludowej w Babińcach był językiem wykładowym język ukraiński.

Zważywszy, iż Rada gminna już dwa razy przedkładała tę uchwałę c. k. okręgowej Radzie szkolnej, przeto zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o tem i czy wpłynie na c. k. krajową Radę szkolną, ażeby uchwała Rady gminnej została zatwierdzoną.

Interpelant:

Aleksander Kapuściński.

I. Kochanowski, Dr. Perfecki, G. Terszakowiec, Sandulak, Dr. Łahodyński, Singalewicz, J. Jaworski, Dr. Okuniewski, Rożańkowski, Winniczuk, Lew Lewicki, Metella, Dr. Nowakowski.

Alegat do L. s. 2.427/914.

L. 143.

Zwierzchność gminna Babińce
ad Dźwinogród

Dnia 17. grudnia 1913.

Do Wielebnego Księdza par. A. Kapuścińskiego, jako posła na Sejm krajowy, w Mielnicy.

Zwierzchność gminna w Babińcach przedkłada w pokorze odpis uchwały gminnej z dnia 21/8. 1912, powziętej celem przemiany języka wykładowego w nowozałożonej szkole ludowej we wspomnianej gminie, gdzie jest język polski wykładowym, na ukraiński.

Gmina ta wniosła odpis ten wraz z prośbą do c. k. okręgowej Rady szkolnej celem zatwierdzenia i zaprowadze-

nia ukraińskiego języka wykładowego i to już po raz drugi, jednak dotychczas nie otrzymała żadnej rezolucji co do zmiany tegoż języka na ukraiński.

Uprasza więc podpisana Zwierzchność gminna imieniem tejże gminy, ażeby Przewielebny Ksiądz jako poseł na Sejm krajowy zechciał łaskawie zajęć się tą sprawą, przedstawić prośbę naszą z odpisem uchwały c. k. okręgowej jakoteż i krajowej Radzie szkolnej celem zaprowadzenia języka wykładowego ukraińskiego, ponieważ polski język jest na razie dla naszych dzieci za ciężki do nauki i nam nie przydający się. Ls. Maksym Kukurudza, naczelnik gminy. L. 23.

Odpis uchwały Rady gminnej z dnia 21/8 1913.

Protokół spisany w urzędzie gminnym dnia 21. sierpnia 1912 w Babińcach ad Dźwinogród. Przedmiot obrad: Zebrana Rada gminna t. j. niżej podpisani radni otwierają posiedzenie w celu obrad co do zaprowadzenia języka wykładowego przy nowo utworzonej szkole ludowej jednoklasowej w gminie Babińce ad Dźwinogród.

Uchwała: Rada gminna, wszyscy podpisani jednogłośnie uchwalają, by przy szkole ludowej jednoklasowej w gminie Babińce ad Dźwinogród był językiem wykładowym język ruski, a to ze względów, że uczęszczających do tejże szkoły dzieci ruskich jest o dwa razy więcej niż polskich, przyczem, że i polskie dzieci władają w domu i poza domem językiem ruskim, przeto i nauka wszystkich dzieci ruskich, jakoteż i polskich w języku wykładowym ruskim jest łatwiejszą. Na tem protokół kończą, poruczając Zwierzchności gminnej, by ta odpis swej uchwały przedłożyła Radzie szkolnej okręgowej, w celu zatwierdzenia tej uchwały i zaprowadzenia języka wykładowego ruskiego przy szkole ludowej jedno-

klasowej w Babińcach ad Dźwinogród.

Obecni radni: † Maksym Kukurudza, nacz. gm. † Antoni Rybczuk, † Onufry Czerny, † Gabryel Ryczkun, † Petro Braszczuk, † Hawryło Buczka, † Onufry Holowaczuk, † Antoni Puchni, † Antoni Markiewicz, † Petro Tur, † Jan Doliński, Andzej Buczka. — L. S.

L. s. 2428/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta ks. Jana Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezatawienia uchwały rady gminnej w Zboiskach powiat Lwów, co do przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński w szkole ludowej w Zboiskach.

Przy reorganizacji szkoły ludowej w Zboiskach uchwalono, jako w ukraińskiej gminie zaprowadzić ukraiński język wykładowy. Wprawdzie akt reorganizacyjny zginął, względnie ma znajdować się w c. k. okręgowej Radzie szkolnej zamiejskiej we Lwowie, ale ludzie starsi i nauczyciel emeryt, Anton Senynia, zamieszkały obecnie w Zapytowiu ad Lwów mogą stwierdzić, że od początku przez dłuższy czas od założenia szkoły w Zboiskach językiem wykładowym był język ukraiński. Dopiero później, gdy posadę nauczycielską objęła Polka Anna Denges, przemieniła ona samowolnie ukraiński język wykładowy na polski i ten stan bezprawny istnieje dotychczas.

Dnia 2. stycznia 1911 rada gminna w Zboiskach na podstawie art 2 kr. u. szk. z 27. czerwca 1867 Dz. u. i r. kr. Nr. 13, 8-ma głosami przeciw dwóm uchwaliła przemianę polskiego języka wykładowego na ukraiński i uchwałę tę wysłała Zwierzchność gminna w Zboiskach dnia 7. lutego 1911 do c. k. Rady szkolnej krajowej, która po kilkakrotnych urgensach odstąpiła sprawę c. k. Starostwu we Lwowie do zbadania, czy wspomniana uchwała Rady gminnej została prawidłowo przepro-

wadzoną i czy odpis tejże jest zgodny z oryginałem w księdze uchwał Rady gminnej.

C. k. Starostwo chcąc sprawę ubić, przesłuchało tylko dwóch polskich członków Rady gminnej Węglińskiego i Bręstulę, nie wzywając do przesłuchania protokolarnego więcej nikogo, ani nawet naczelnika gminy.

C. k. Rada szkolna krajowa nie załatwiła dotychczas tej sprawy, albowiem Rada szkolna krajowa kierując akcją polonizacyjną w szkolnictwie, dokłada wszystkich sił, ażeby w gminach ukraińskich utrzymać bezprawnie zaprowadzony polski język wykładowy, który jest bardzo silnym środkiem polonizującym ludność ukraińską.

Zwierzchność gminna w Zboiskach nie otrzymawszy żadnej odpowiedzi z Rady szkolnej krajowej wniosła zażalenie do c. k. Ministerstwa oświaty, które odesłało tę sprawę c. k. Radzie szkolnej krajowej jeszcze dnia 18. maja 1912 r. l. 22236; mimo upływu prawie dwóch lat sprawa wspomniana jeszcze nie została przez c. k. Radę szkolną krajową załatwioną, a w szkole ludowej w Zboiskach istnieje nadal bezprawnie polski język jako wykładowy.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o wyznaczonej fakcie i czy zmusi c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie załatwiła uchwałę Rady gminnej w Zboiskach z dnia 2. stycznia 1911 r. co do przemiany polskiego języka wykładowego w ludowej szkole w Zboiskach na ukraiński.

Interpelant:
J. Jaworski.

J. Kochanowski, Dr. Hołubowicz, Dr. Łahodyński, Rożankowski, Perfecki, Kormosz, Kapuściński, Horbaczewski, Korol, Cegielski, Załoziecki, Staruch, Sandulak, Winniczuk, Dumka, Baczyński.

L. s. 2429/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego narzucenia gminie Połtwa pow. Przemysłany exponowanej klasy przy miejscowej publicznej ludowej szkole z ukraińskim wykładowym językiem.

C. k. Rada szkolna krajowa orzeczeniem z 12. lutego 1911 l. 1308. zaprowadziła przy publicznej 2-klasowej ludowej szkole z ukraińskim językiem wykładowym w Połtwi polską klasę exponowaną, bez przesłuchania gminy i przeciw jej wyraźnej woli.

Przeciw tego gwałtownemu narzuceniu ukraińskiej gminie polskiej exponowanej klasy wniosła Rada gminna w Połtwi protest do c. k. Rady szkolnej krajowej, na który dotąd nie otrzymała żadnej odpowiedzi.

Takie postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej jest grubym naruszeniem art 2. ust. szkol. z 22. czerwca 1867. Dz. u. i r. kr. l. 13., który wyraźnie postanawia, że o wykładowym języku w publicznej ludowej szkole rozstrzyga Rada gminna a uchwała jej tylko potrzebuje zatwierdzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Ze względu na to, że w danym wypadku klasę exponowaną trzeba uważać jako integralną część istniejącej macierzystej szkoły, i że w ludowej szkole w Połtwi wykładowym językiem jest język ukraiński, przeto w klasie exponowanej wykładowym językiem może być tylko język ukraiński.

Postępowanie więc władz szkolnych, które gwałtownie narzucają ukraińskim gminom polskie exponowski, jest bezprawne i ma na celu wyłącznie polonizację ukraińskiej ludności.

Podpisani zapytują:

1) Czem c. k. Rząd usprawiedliwi postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej, która gwałtownie narzuciła gmi-

nie Połtwi pow. Przemyślany polską klasę exponowaną i czy Rząd położy wreszcie koniec polonizacyjnej akcji c. k. Rady szkolnej krajowej i c. k. szkolnych inspektorów okręgowych.

2) Czy c. k. Rząd zmusi c. k. Radę szkolną krajową do załatwienia wniesionego przez gminę Połtwę protestu przeciw narzuceniu jej polskiej exponówki i do zwinięcia polskiej exponowanej klasy w Połtwi, jako narzuconej gminie bezprawnie i przeciw jej woli.

Interpelant:

Włodzimierz Singalewicz.

Kochanowski, Dr. Hołubowicz, Dr. Łahodyński, Rożankowski, I. Jaworski, Kapuściński, Kormosz, Korol, Petruszewicz, Perfecki Metella, Staruch, Sandulak, Winniczuk, Baczyński, Dumka, Załoziecki.

L. s. 2430/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Teofila Kormosza i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia polskiej exponówki w Maćkowicach pow. Przemyśl i w sprawie odkładania c. k. przez Radę szkolną krajową przemiany 1-klasowej ludowej szkoły ukraińskiej na 2-klasową.

W jesieni 1911 r. założyło T. S. L. prywatną polską ludową szkołę, do której chodziło 18 dzieci w roku szkolnym wieku. C. k. Rada szkolna okręgowa w Przemyślu rozporządzeniem z dnia 31. lipca 1913 r. Nr. 3693. zamiast tej szkoły założyła exponowaną klasę z polskim wykładowym językiem przy miejscowej publicznej 1 klasowej szkole ludowej z ukraińskim wykładowym językiem i to bez przesłuchania gminy jako konkurencyjnej strony i przeciw jej woli.

Natomiast ta sama Rada szkolna okręgowa zwinęła exponowaną klasę z ukraińskim językiem wykładowym, pomieszczoną w starej szkole. Oprócz tego Rada szkolna okręgowa w Przemyślu

nie dopuszcza do przemiany 1 klasowej publicznej szkoły ludowej w Maćkowicach na 2-klasową ludową szkołę z ukraińskim wykładowym językiem pomimo że zachodzą tutaj wszystkie prawem wymagane warunki i pomimo że dzieci uczęszczających do szkoły jest ponad dwieście (200).

Przeciw orzeczeniu c. k. okręgowej Rady szkolnej w Przemyślu, którym Rada szkolna okręgowa sprzeciwia się przemianie 1-klasowej szkoły ludowej na dwuklasową, wniosła gminna Rada w Maćkowicach rekurs do c. k. Rady szkolnej krajowej, który jednak dotychczas nie został załatwiony.

Podpisani zapytują:

Na jakiej podstawie c. k. Rada krajowa utworzyła exponowaną klasę przy publicznej ukraińskiej ludowej szkole w Maćkowicach wbrew woli gminy i bez zgody tejsze.

Dalej gdy c. k. Rada szkolna krajowa załatwi ostatecznie wniesiony przez gminę Maćkowice rekurs przeciw polskiej exponówce w końcu czy c. k. Rada szkolna krajowa przystąpi do przemiany ukraińskiej 1-klasowej szkoły ludowej na 2-klasową, czy gotowa jest polską klasę exponowaną, jako założoną nieprawnie, bezzwłocznie zwinąć.

Interpelant:

Dr. F. Kormosz.

Kochanowski, Hołubowicz, Dr. Łahodyński, Rożankowski, Jaworski, Kapuściński, Baczyński, Petruszewicz, Perfecki, Korol, Metella, Załoziecki, Staruch, Winniczuk, Sandulak.

L. s. 2431/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Iwana Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie niedozwolonej agitacji wyborczej przy ostatnich sejmowych wyborach w lwowskim okręgu wyborczym i w sprawie szykanowania nauczycielstwa ludowego w lwowskim okręgu pozamiejskim przez c. k. okrę-

gowego inspektora szkolnego p. Niedźwieckiego we Lwowie.

C. k. okręgowy inspektor szkolny dla pozamiejskiego okręgu lwowskiego, Niedźwiecki jest teraz najbardziej zniechęconą osobą w kołach nauczycielskich, jest wprost zakałą wśród inspektorów szkolnych, bo jako narzędzie nieprzejednanego i wrogiego narodowi ukraińskiemu systemu szkolnego, na każdym kroku okazuje swą nienawiść do ukraińskiej, ludności i szkoły ukraińskiej, dopuszczając się wprost występku w celu polonizacji lwowskiego okręgu wiejskiego. Nadto odnosi się on wogóle wrogo do wszystkich troszeczkę samoistnych nauczycieli nawet Polaków, tak, iż jego urzędowanie i osoba jego jest najwięcej zniechęconą wśród nauczycielstwa kraju całego. O jego działalności występnej, wiele pisały czasopisma polskie jak „Wiek Nowy“, „Kuryer lwowski“, „Monitor“, „Trybuna“, „Głos nauczycielstwa ludowego“, oraz dzienniki ukraińskie „Diło“, „Nowe słowo“ i „Uczytelne Słowo“, podając nieskończoną ilość występnej działalności p. Niedźwieckiego.

Przy sposobności ostatnich wyborów sejmowych jeździł p. Niedźwiecki po wsiach, agitując za kandydatem polskim Krzczunowiczem, agitując w sposób niegodny, terroryzując nauczycieli ludowych. Nawet na sali podczas głosowania na posła on, chociaż nie był wyborcą, kręcił się przez cały czas po sali jak zwykła hyena wyborcza, agitował między wyborcami, ażeby głosowali na Krzczunowicza i kontrolował nauczycieli ludowych, jak który głosuje. Zależnych od siebie wyborców p. Katremija i Urbańskiego terroryzował i groził im na wypadek, gdyby nie oddali głosów swych na Krzczunowicza. Gdy nauczycielstwo ludowe powiatu lwowskiego niezadowolone takim niegodnym i występny postępowaniem inspektora swego, domagało się od delegata swego p. Wizimirskiego, ażeby na posiedzeniu c. k. Rady szkolnej okręgowej za-

miejskiej wziął go w obronę oraz napiętnował postępowanie p. Niedźwieckiego, p. Wizimirski za to, że wystąpił w obronie powagi nauczycielstwa został przeniesiony wbrew swej woli do Jasła, a zwykły przestępca i wyborcza hyena p. Niedźwiecki na hańbę całej galicyjskiej władzy szkolnej urzęduje dotychczas.

Inspektor Niedźwiecki dopuszcza się występkę, nadużywa władzy urzędowej i fałszowania dokumentów publicznych, sfalszowawszy protokoły, spisane z delegatami Rady gminnej co do zgody gmin na założenie polskich szkół exponowanych w Podhorcach na Kuhajowie, które to gminy w istocie oświadczyły się przeciw exponowanym szkołom polskim, jako im zupełnie niepotrzebnym.

Członkowie Rady gminnej i delegaci z Podhorzec wnieśli protest do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie przeciw samowolnemu postępowaniu inspektora Niedźwieckiego, wykazując, że dopuścił się on sfalszowania dokumentu publicznego, protokołu i że oni gotowi są to udowodnić przysięgą sądową.

Za cel urzędowania swego postawił sobie inspektor Niedźwiecki nie dać posady w lwowskim okręgu pozamiejskim ani jednemu Rusinowi i ani jednej Rusince. I istotnie wszystkie posady obsadza wyłącznie nauczycielstwem polskiem nawet w czysto ukraińskich wsiach. Do okręgowej biblioteki nauczycielskiej nie dopuszcza Niedźwiecki ani jednej książki ukraińskiej. Gdy bibliotekarz zakupił do tej biblioteki popularną Istorję Ukrainy prof. Hruszewskiego (którą to książkę zakupił właściwie prof. Dr. Makaruszka dla frekwentantów kursu wydziałowego), to Niedźwiecki skonfiskował książkę ową i nie wrócił jej więcej do biblioteki, mówiąc, że ona nie posiadając aprobaty c. k. Rady szkolnej krajowej, nie może znajdować się w bibliotece dla nauczycieli.

Niedźwiecki, przybywszy do okręgu, rozpytywał przede wszystkim, który z nauczycieli jest Ukraińcem a który Polakiem, traktując nauczycieli Ukraińców na każdym kroku nieprzychylnie, dając im złą kwalifikację nawet bez wizytacji szkoły, jak to miało miejsce z nauczycielem Staryckim w Piaskach.

Życie prowadzi inspektor Niedźwiecki bardzo niemoralnie i pod tym względem może konkurować z osławionym byłym inspektorem Nowakowskim ze Stryja. Nawet żona jego nie mogła patrzeć na jego niemoralne życie i rzuciła się do studni w Skalacie. Zapija się ciągle po różnych szynkach z kilku kolegami sobie oddanymi, nieodłącznymi od szklanki i z dziewczętami publicznymi.

To wszystko jednak uchodzi mu bezkarnie, bo Niedźwiecki znając intencje naczelnych władz szkolnych, polonizuje wszelkimi sposobami powiat, jeżdżąc z podburzającymi odczytami po wsiach, siłą i podstępem narzuca gminom ruskim szkoły polskie, zasypując powiat cały nauczycielami Polakami.

W interesie powagi nauczycielskiego zawodu powinna c. k. Rada szkolna krajowa jak najrychlej zasuspendować go w urzędowaniu i całkowicie usunąć ze służby nauczycielskiej względnie inspektorskiej, oddając go w dodatku w ręce c. k. Prokuratorji państwa oraz żądając jego przyaresztowania za zbrodnię nadużycia władzy urzędowej oraz fałszowania dokumentów.

Podpisani zapytują:

1) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa wiedzą o zbrodniczej działalności inspektora okręgowego Niedźwieckiego we Lwowie, a jeżeli wiedzą, to dlaczego tak długo pokrywają ową zbrodniczą jego działalność?

2) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są w interesie powagi nauczycielskiego zawodu i w ogóle w interesie powagi całej administracji szkolnej pociągnąć bezzwł-

ocznie inspektora Niedźwieckiego do surowej odpowiedzialności dyscyplinarnej, suspendując go równocześnie w urzędowaniu i oddając sprawę jego w ręce c. k. Prokuratorji państwa za zbrodnię nadużycia władzy urzędowej i fałszowania dokumentów publicznych?

Interpelant:
Makuch.

Kapuściński, G. Terszachowiec, Dr. Perfecki, Dr. W. Baczyński, Dr. Hołubowicz, Dr. Wanio, Rożankowski, Kochanowski, Horbaczewski, J. Jaworski, Winniczuk, Ławruk, Dr. Łahodyński, Dr. Nowakowski, Sandulak, Staruch.

L. s. 2432/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Kostia Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zakazu używania języka ukraińskiego w urzędowaniu wewnętrznym i w korespondencji urzędowej w publicznych szkołach ludowych ukraińskich.

Rozporządzeniem z dnia 3. czerwca 1909 r. l. 27421 wydała c. k. Rada szkolna krajowa nowy regulamin dla wszystkich kategorii szkół ludowych aprobowany przez c. k. Ministerstwo oświaty orzeczeniem z dnia 10. lipca 1907 r. l. 5362, który wszedł w życie z początkiem roku szkolnego 1909/10 i który w końcowem swem postanowieniu zniósł regulamin prowizoryczny z dnia 10. grudnia 1876 jak również wszystkie inne rozporządzenia i reskrypta, dotyczące spraw tym regulaminem objętych, o ile sprzeciwiają się zasadom tegoż rozporządzenia lub o ile owo rozporządzenie je zastąpiło.

Między postanowieniami nowego regulaminu pomieszczonemi w § 233 znajdują się jeszcze i w §§ 16. i 102. regulaminu postanowienia, które dotyczą kwestyi urzędowego języka w ukraińskich szkołach ludowych.

Według postanowienia § 16. reg. w szkołach, w których drugi język krajow-

wy jest obowiązkowym przedmiotem nauki, należy na żądanie Rady miejscowej szkolnej sporządzić podział godzin w obu językach krajowych. Według postanowienia § 102. regulaminu w szkołach w których drugi język krajowy jest obowiązkowym przedmiotem nauki, należy na żądanie rodziców lub ich zastępców wydawać zawiadomienia lub inne poświadczenia szkolne w tym języku.

Z obu wyżej naprowadzonych postanowień wynika, że nauczyciele w publicznych szkołach ludowych z ukraińskim językiem wykładowym, mają prowadzić całe urzędowanie szkolne w języku ukraińskim, w szkołach zaś polskich w języku polskim, jest to bowiem logiczną konsekwencyą języka wykładowego i integralną częścią postanowień językowych wydanych na podstawie cesarskiego rozporządzenia. Rozporządzenia minist. z dnia 5. czerwca 1869 l. 2354 dla c. k. sądów w Galicyi nie można odnosić do publicznych ludowych szkół ukraińskich, w których językiem urzędowym pozostał i jest język ukraiński.

Wyżej naprowadzone postanowienia regulaminu mówią tylko, że w tych ukraińskich i polskich publicznych szkołach ludowych, do których uczęszcza młodzież mieszana co do języka (nie co do obrządku), bo tylko w takich ma być według art. 3. ust. z 22. czerwca 1867 dz. u. i r. kr. nr. 13. nie wykładowy język szkoły (drugi język krajowy) obowiązkowym przedmiotem nauki; na żądanie miejscowej Rady szkolej nauczyciel ma sporządzić podział godzin w obu językach krajowych, na żądanie zaś rodziców lub ich zastępców zawiadomienia i inne świadectwa szkolne wygotowywać w tym drugim języku krajowym.

Tymczasem c. k. okręgowi inspektorowi szkolni i c. k. Rada szkolna krajowa wzbraniają podwładnym sobie nauczycielom w publicznych szkołach ludowych ukraińskich urzędowania w ukraińskim języku jako języku wykła-

dowym szkoły, zmuszają ich różnymi sekaturami urzędowymi do urzędowania w języku polskim. Przy swym zakazie ukraińskiego prowadzenia ksiąg w publicznych szkołach ukraińskich powołują się władze szkolne na rozporządzenie c. k. Rady szkolnej krajowej z 14. grudnia 1890 l. 787. prez., według którego wszystkie inne akta mają być prowadzone w języku polskim jako urzędowym. To ostatnie rozporządzenie c. k. Rady szkolnej krajowej jest w całości sprzeczne z ustawami i bezprawne i przestało formalnie obowiązywać, bo na podstawie § 233. nowego regulaminu straciło swą moc jako sprzeciwiające się postanowieniom nowego regulaminu. Zresztą we wszystkich prowincjach austriackich c ludności mieszanej język wykładowy publicznej szkoły ludowej jest równocześnie językiem urzędowym; tak n. p. na Bukowinie jest urzędowym językiem język polski a tak samo w publicznych ludowych szkołach polskich na Śląsku jest urzędowym język polski, chociaż i na Bukowinie i na Śląsku wewnętrznym językiem urzędowym c. k. Rad szkolnych krajowych jest język niemiecki. Narzucanie więc zarządom publicznych szkół ludowych ukraińskich w Galicyi przez władze szkolne języka polskiego jako języka urzędowego jest bezprawne i powinno być bezwzględnie usunięte tak, ażeby we wszystkich ukraińskich publicznych szkołach ludowych językiem urzędowym był język ukraiński.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd wie, że c. k. Rada szkolna krajowa wzbrania zarządom publicznych ukraińskich szkół ludowych urzędowania w języku ukraińskim, nakazując im całe urzędowanie prowadzić wyłącznie w języku polskim, i czy gotów jest spowodować, ażeby c. k. Rada szkolna krajowa drogą osobnego rozporządzenia pouczyła wszystkie kierownictwa ukraińskich publicznych szkół ludowych w kraju, że językiem urzędowym w publicznych szkołach lu-

dowych ukraińskich jest wyłącznie język ukraiński.

Interpelant:

Dr. Kost' Lewicki.

Dr. Perfecki, Terszakowiec, Kochanowski, Makuch, Kapuściński, Dr. Łahodyński, Dr. Tryłowski, Dr. W. Baczyński, Rożankowski, Horbaczewski, J. Jaworski, Winniczuk, Ławruk, Sandulak, Dr. Nowakowski, Hołubowicz, Staruch.

L. s. 2433/914.

I n t e r p e l a c y a

posta ks. Seweryna Metelli i tow. do c. k. Rządu w sprawie narzucenia gminie Pikułowice pow. Lwów, przez c. k. Radę szkolną krajową ekspozycji polskiej i w sprawie niezatawienia protestu przez c. k. Radę szkolną krajową wniesionego przeciw narzuceniu tejże ekspozycji.

Reskryptem z dnia 7. września 1912 l. 11019/II. zezwoliła Rada szkolna krajowa we Lwowie, by jedna z przyzwolonych 3 klas nadetatowych przy dwuklasowej szkole w Pikułowicach powiatu lwowskiego była czynna jako klasa ekspozycyjna z polskim językiem wykładowym pod warunkiem, że klasa ta znajdzie osobne pomieszczenie a frekwencja przejdzie cyfrę 40 uczniów. Przy zakładaniu tej ekspozycyjnej klasy popełniono szereg nieprawidłowości.

Ustawa szkolna nie zna żadnych klas ekspozycyjnych dla narodowych mniejszości, przewiduje zaś tylko tworzenie klas nadetatowych po myśli art. 2. ustawy z dnia 23. maja 1895 Dz. u. kr. nr. 57. tam, gdzie po przeciętnem obliczeniu z 5 lat znajdzie się więcej jak 40 dzieci obowiązanych do nauki szkolnej, któreby w razie przeciwnym musiały chodzić do szkoły oddalonej więcej jak 4 km. od ich mieszkania. Tymczasem w Pikułowicach umieszczono polską klasę ekspozycyjną w lokalu oddalonym od głównego budynku szkolnego wszystkiego 18 (ośmnaście) metrów.

To znaczy że ze względu na odległość nie potrzeba zupełnie ekspozycji.

Nieprawnie i siłą przepisano wszystkie dzieci żydowskie i łacińskiego obrządku ze szkoły ruskiej do nadetatowej klasy z polskim językiem wykładowym. Przeciwnie temu gwałtowi nadano w Barszczowicach na pocztę 27 zażaleń do Rady szkolnej krajowej, których w Radzie szkolnej kraj. znajduje się zaledwie trzy a na te do dziś dnia nie odpowiedziano. Zaprowadzenie klasy ekspozycyjnej w Pikułowicach z polskim językiem wykładowym jest aktem nielegalnym także po myśli art. 27. wyż wspomnianej ustawy, gdzie mówi się wyraźnie, że o założeniu klasy czy też szkoły publicznej decyduje Rada szkolna krajowa na podstawie dochodzeń i rokowań ze stronami interesowanymi. Więc w czasie rozprawy dnia 18. sierpnia 1912 r. tak członkowie miejscowej Rady szkolnej, jakoteż i upoważnieni zastępcy gminy oświadczyli się z całą stanowczością przeciw kreowaniu polskiej klasy ekspozycyjnej.

Kiedy mimo to Rada szkolna krajowa wprowadziła w życie nadetatową klasę z polskim językiem wykładowym, wniosła Rada gminna dnia 7. listopada 1912 r. przeciwko temu protest do Rady szkolnej krajowej. Przez cały rok nie było żadnej odpowiedzi. Aż gdzieś około 15. stycznia 1914 zaprosił inspektor okręgowy p. Niedźwiecki prywatnie do okręgowej Rady szkolnej kilku gospodarzy i proponował im tam, ażeby odstąpili od wniesionego protestu. Kiedy wezwani nie zgodzili się na to, proponował im „jak się boicie, żebyście nie mieli większych kosztów, no to przemieńcie w ruskiej szkole język wykładowy na polski, bo to przecież wszystko jedno“. Tak pojmuje c. k. inspektor swoje obowiązki. Kiedy nie udało się nakłonić do zniszczenia tej szkoły, okręgowa Rada szkolna zabrała czwartą siłę nauczycielską, ażeby w ten sposób uniemożliwić udzielanie nauki według planu szkoły czteroklasowej.

Okręgowa Rada szkolna mianowała rozporządzeniem z 13. września 1913 r. l.

6125/12 dla polskiej ekspozycji osobnego „opiekuna“. Tymczasem galicyjskie ustawy szkolne nie znają zupełnie instytucji „opiekunów“ dla poszczególnych klas czy szkół. Również co do języka wykładowego każdej publicznej szkoły szkolna Rada krajowa jest obowiązana wysłuchać opinii Rady gminnej. a w tym wypadku narzucono ekspozycyjskiej klasie polski język wykładowy, nie czekając uchwały Rady gminnej.

Podpisani zapytują :

Na jakiej podstawie prawnej c. k. Rada szkolna krajowa narzuciła samowolnie gminie ukraińskiej Pikułowice pow. Lwów polską klasę ekspozycyjską przy miejscowej ukraińskiej dwuklasowej szkole ludowej i czem usprawiedliwi postępowanie c. k. inspektora okręgowego Niedźwieckiego, który w swym urzędowym lokalu skłania delegatów gminy Pikułowice do odstąpienia od protestu przeciw polskiej ekspozycyjskiej, względnie do uchwalenia przemiany ukraińskiego języka wykładowego na polski w dwuklasowej szkole ludowej w Pikułowicach, w końcu czy i kiedy c. k. Rada szkolna krajowa załatwi protest wniesiony przez gminę Pikułowice przeciw założeniu polskiej ekspozycyjskiej i czy gotowa jest ową ekspozycyjską, jako nieprawie założoną zwinąć ?

Interpelant:
ks. S. Metella.

J. Kochanowski, Hołubowicz, Dr. Łahodyński, J. Jaworski, L. Lewicki, Rożankowski, Sandulak, Kormosz, Korol, Kapuściński, Makuch, Załoziecki, Dr. Wania, Staruch, Dr. Perfecki, Petruszewicz.

L. s. 2434/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Aleksandra Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie gwałtownego narzucenia gminie Czarnuszowice powiat Lwów, polskiej klasy ekspozycyjskiej przy miejscowej publicznej szkole ludowej z ukraińskim wykładowym językiem.

Z początkiem roku szkolnego 1912/13 Rada szkolna okręgowa zamiejska we Lwowie na polecenie c. k. Rady szkolnej krajowej zaprowadziła z urzędu w gminie Czarnuszowice pow. Lwów polską ekspozycyjską klasę przy miejscowej publicznej ludowej szkole z ukraińskim językiem wykładowym, nie pytając się, czy rada gminna w Czarnuszowicach godzi się na otwarcie przy szkole ukraińskiej polskiej ekspozycyjskiej klasy.

Takie postępowanie c. k. Rady szkolnej okręgowej względnie c. k. Rady szkolnej krajowej jest widocznym naruszeniem art. 2 kraj. ustawy szkolnej z 22. czerwca 1867 dz. u. i r. kr. N. 13, który wyraźnie mówi, że o wykładowym języku w publicznej szkole ludowej rozstrzyga Rada gminna, a jej uchwały potrzebują tylko zatwierdzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Ze względu na to, że w danym razie ekspozycyjską klasę trzeba uważać jako integralną część szkoły macierzystej, a że w ludowej szkole w Czarnuszowicach wykładowym językiem jest język ukraiński, to i w klasie ekspozycyjskiej, której utworzenie należy do zarządzenia szkolnych władz, wykładowym językiem może być tylko język ukraiński. Postępowanie więc szkolnych władz, które gwałtownie narzucają ukraińskim gminom polskie ekspozycyjskie, jest bezprawne i ma na celu wyłącznie polonizację ukraińskiej ludności.

Z tej przyczyny całe ukraińskie społeczeństwo odnosi się z oburzeniem i niezadowoleniem do postępowania szkolnych władz, widząc w nich całkiem słusznym przewódców polskiego pochodzenia na ukraińskie gminy.

Podpisani zapytują :

Czem c. k. Rząd usprawiedliwi postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie i c. k. Rady szkolnej okręgowej zamiejskiej we Lwowie, jakie gwałtownie narzuciły gminie Czarnuszowice

pow. Lwów polską klasę eksponowaną i czy Rząd położy wreszcie koniec polonizacyjnej akcji c. k. Rady szkolnej krajowej i c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, a w danym wypadku czy gotów zmusić władze szkolne do zwinienia polskiej exponowanej klasy w Czarnuszowicach.

Interpelant:

ks. Aleksander Kapuściński.

Kochanowski, Dr. Hołubowicz, Dr. Łahodyński, Rożankowski, I. Jaworski, Makuch, Kormosz, Perfecki, Cegielski, Sandulak, Dumka, Załoziecki, Dr. Wanio, Horbaczewski, Staruch i Winniczuk.

L. s. 2435/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie organizacji 4-kl. szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Kniaźdworze.

Gmina Kniaźdwór (powiat Peczeńżyn) stara się już od czterech lat o przemianę dwuklasowej szkoły ludowej na 4-klasową z ukraińskim językiem wykładowym. Mimo różnych przeszkód stawianych programowo ze strony okręgowej Rady szkolnej w Peczeńżynie gmina pobudowała bez wszelkich subwencji drugi budynek szkolny potrzebny dla uzupełnienia istniejących już ubikacji, jednakowoż pomimo przeprowadzonej w listopadzie 1913 rozprawy konkurencyjnej ze wszystkimi stronami szkoła 4-klasowa w Kniaźdworze przy znanej przychylności p. Dembowskiego dla szkół ukraińskich dotychczas nie jest zorganizowana.

Główną — chociaż ukrytą — przyczyną tego zwlekania władz szkolnych jest okoliczność, że eksponowana dla kilkunastu dzieci obrządku łacińskiego jednoklasowa szkoła polska nie ma jeszcze osobnego budynku dla siebie, czego jak widać — patryotyczne serce p. Dembowskiego i jego kolegi, wprawdzie rangą niższego Gąsiorowskiego (inspektora w Peczeńżynie), nie mogą znieść obojętnie.

Dlatego podpisani wnoszą następującą interpelację do Wysokiego c. k. Rządu:

Czy nie zechciałby Wysoki c. k. Rząd polecić c. k. Radzie szkolnej krajowej, by nie czyniła żadnych przeszkód zorganizowaniu 4-klasowej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Kniaźdworze, lecz przeciwnie organizację tejsze szkoły jak najszybciej przeprowadziła?

Czy nie zechce Wysoki c. k. Rząd pociągnąć p. wiceprezydenta tejsze Rady szkolnej do odpowiedzialności dyscyplinarnej za złośliwe i rozmyślne zwlekanie załatwienia tej sprawy?

Interpelant:

Dr. Tryłowski.

Terszakowiec, Dr. Perfecki, Ławruk, Dr. Makuch, Hołubowicz, Kiweluk, Singalewicz, Dr. Wanio, Dr. Łahodyński, Sandulak, Dumka, Horbaczewski, Cegielski, Kurowiec.

L. s. 2436/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieprzychylnego stanowiska Wydziału Rady powiatowej w Przemyślanach w sprawie budowy gościńca powiatowego z Przemyślan do Uniowa i Jachtorowa.

Od dłuższych lat jest uchwalona budowa gościńca powiatowego z Przemyślan do Jachtorowa, który ma się zejść z gościńcem krajowym Jachtorów-Gliniany i przejść na utrzymanie kraju, jako ważniejsza linia komunikacyjna.

Budowa wspomnianego gościńca powiatowego Przemyślan-Jachtorów istotnie odkilku lat została rozpoczęta, lecz niestety prowadzi się ją tak powoli, że zaledwie wykończono trzy kilometry w kierunku z Przemyślan do Jachtorowa i nawet nie doprowadzono gościńca tego do wsi Uniów.

Wybudowana część gościńca z Przemysłań w kierunku do Uniowa nie może być odpowiednio konserwowana z powodu niedokończenia budowy, i faktycznie ulega niszczeniu tem bardziej, iż linią tą odbywa się żywszy ruch, a w czasie znanego dwutygodniowego jarmarku rocznego w Uniowie przejeżdżają w tym kierunku setki tysięcy ciężarowych fur naładowanych towarami.

Tymczasem Wydział Rady powiatowej w Przemysłań zamiast doprowadzić do końca potrzebną i rozpoczętą budowę drogi, ma zamiar w roku bieżącym 1914 rozpocząć budowę dwu innych dróg, a budowę gościńca Przemysłań-Jachtorów znowu odłożyć.

Z naprowadzonych względów rzeczowych i ze względów planowości gospodarki drogowej takie zachowanie się Wydziału Rady powiatowej w Przemysłań nie wytrzymuje krytyki i okazuje się potrzeba, aby Wydział krajowy wydał odpowiednie polecenia w sprawie dokończenia wspomnianego gościńca.

Wobec powyższego mają zaszczyt zapytać podpisani:

Czy Wydział krajowy jest skłonny polecić Wydziałowi Rady powiatowej w Przemysłań, aby bezzwłocznie jeszcze w roku bieżącym przedsięwziął dokończenie rozpoczętej budowy gościńca Przemysłań-Jachtorów?

Lwów, dnia 1. marca 1914.

Interpelant:
Włodzimierz Singalewicz.

Dr. Perfecki, ks. Metella, Tym. Staruch, Dr. Kormosz, Dr. Okuniewski, Dr. Załoziecki, Dr. Kost' Lewicki, Petruszewicz, Dr. Cegielski, Rożankowski, ks. A. Kapuściński, Dr. Hołubowicz, ks. J. Jaworski, Dr. Nowakowski, Dr. Horbaczewski, Jan Kochanowski, Hryć Terzakowicz, Dr. Wanio, Dr. Łahodyński, Dr. Tryłowski.

L. s. 2437/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie ustanowienia komisarza rządowego do zarządu miasteczka Sassów powiatu Złoczowskiego.

W ostatnich dniach lutego b. r. otrzymała Zwierzchność gminna-Sassów zawiadomienie, że dotychczasowa Rada gminna zostaje we wszystkich czynnościach zawieszoną, natomiast wyznacza się do rządzenia tą gminą komisarza rządowego. Wspomniane zarządzenie nie jest usprawiedliwione istotną potrzebą i krzywdzi gminę w wysokim stopniu.

Dotychczasowy zarząd gminy i jej majątku prowadziła Rada gminna wzorowo, a ostatnia lustracja przeprowadzona przez delegata Rady powiatowej stwierdza zupełnie prawidłową administrację gminną.

Z żadnej strony nie podniesiono przeciw autonomicznej gospodarce gminnej zarzutu a ostatnie wybory do Rady gminnej przeprowadzono legalnie pod kierownictwem c. k. komisarza Starostwa w Złoczowie p. Osuchowskiego i Uranowicza.

Kiedy więc nie ma żadnych powodów, któreby przemawiały za zastosowaniem ustawy wyjątkowej i za ustanowieniem komisarza rządowego, zapytują podpisani:

1. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd ustanowienie komisarza rządowego?

2. Czy zechce c. k. Rząd bezzwłocznie dotyczące zarządzenie anulować i restytuować prawidłowy i autonomiczny Zarząd Rady gminnej w Sassowie?

Lwów, dnia 1. marca 1914.

Interpelant:
Włodzimierz Singalewicz.

ks. Metella, Dr. Kormosz, Dr. Załoziecki, Dr. Hołubowicz, ks. Kapuściński, ks. Jaworski, Korol, Kochanowski, Winniczuk, Horbaczewski, Dr. Nowakowski, Dr.

Perfecki, Dr. Okuniewski, Ławruk, Dr. Cegielski, Staruch.

L. s. 2438/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Hołubowicza i tow. w sprawie wyborów do Rady gminnej w Pokropiwniej — i wspierania przez c. k. Starostwo pow. w Tarnopolu stronnictwa rusofilskiego.

W Pokropiwniej, powiatu tarnopolskiegoznaczono wybory na dzień 31. stycznia b. r. Ponieważ zaraz na początku aktu wyborczego okazało się, że stronnictwo rusofilskie jest o wiele słabsze, dawny wójt i przewodniczący ze starszeństwa, obaj rusofile pozostawili lokal wyborczy i w ten sposób akt wyborczy przeprowadzili.

Na wniesiony protest c. k. Starostwo pow. w Tarnopolu wcale nie odpowiedziało i mimo ustnych urgensów i upływu czterech tygodni, nie rozpisuje wyborów kierując się myślą, że zwleknię z wyborami leży w interesie partji rusofilskiej, którą c. k. Starostwo powiatowe w Tarnopolu bardzo czynnie wspierało w Kutkowcach.

Ponieważ więc jawne wspieranie stronnictwa rusofilskiego przez c. k. Starostwo pow. w Tarnopolu — wywołuje w całej ludności ukraińskiej powiatu usprawiedliwione oburzenie zapytują podpisani:

Czem usprawiedliwi Wysoki c. k. Rząd postępowanie c. k. pow. Starostwa w Tarnopolu i czy spowoduje jak najszybsze rozpisanie przez niego wyborów do Rady gminnej w Pokropiwniej, oraz ażeby nie wspierało ruchu rusofilskiego jako wrogiego temu państwu, które c. k. Starostwo w powiecie reprezentuje?

Interpelant:
Dr. Hołubowicz.

Kochanowski, Petruszewicz, Dr. Korol, Lew Lewicki, Władysław Singalewicz,

Staruch, Winniczuk, Dr. Perfecki, Dr. Tryłowski, Sandulak, Kapuściński, Horbaczewski, Dr. Nowakowski, Dr. Cegielski, Dr. Kormosz.

L. s. 2439/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Hołubowicza i tow. do Wysockiego c. k. Rządu w sprawie przyspieszenia budowy szkoły w Kobyłowlókach i subwencję na nią.

W gminie Kobyłowlóki, pow. Trembowla jest jedna z nielicznych w kraju szkół 4-klasowych z ukraińskim językiem wykładowym. Szkoła ta mieści się w starej chacie jeszcze przed 50-ciu laty przebudowanej na szkołę. Budynek ten niehygieniczny i bez najelementarniejszych wymogów uznało c. k. Starostwo w Trembowli orzeczeniem z 18. grudnia 1897 l. 21510 za nieodpowiedni na szkołę także i z tej przyczyny jeszcze, że budynek ten jest zniszczony przez grzyb. Również i Rada szkolna krajowa w roku 1912 wezwała gminę Kobyłowlóki, ażeby wystarała się o nowy budynek na szkołę.

W wykonaniu tych orzeczeń postanowiła gmina przystąpić do budowy szkoły na dotychczasowej parceli szkolnej, a celem koniecznego powiększenia tej parceli uchwaliła Rada gminna dnia 7. lutego 1913 nabyć drogą zamiany sąsiadujące z parcelą szkolną parcele budowlane l. 69 i grunt l. 834 od Michała Kowala za parcelę gminą l. kat. 918, jakoteż zaciągnąć pożyczkę z funduszu krajowego na budowę szkół w wysokości, jaka na rozprawie konkurencyjnej okaże się potrzebną.

Zamiana ta jest dla gminy zupełnie korzystną. Parcela grunt. l. kat. 918 o objętości 1224 sążni, odstąpiona przez gminę, jest gruntem z pod cegielni, zwinętej przed dwoma laty, z ziemią skopaną, jest więc nieużytkiem.

Parcele bud. l. kat. 69 i grunt l. kat. 834, które w zamian otrzymuje gmina,

mają wprowadzić tylko powierzchnię 306 sążni, tworzą jednak parcelę bud. w środku wsi i przedstawiają znacznie większą wartość, aniżeli grunt przez gminę odstąpiony. Wartość tych parcel wykazuje doskonale okoliczność, że Michał Kowal zapłacił za grunt, z którego obecnie część odstępuje gminie, przed 3 laty 2.800 K, sprzedał część jego za 600 K tak, że wartość gruntu odstąpionego gminie wynosi 2200 K.

Przy tem trzeba uwzględnić to, że dotychczasowa parcela jest na budowę nowej szkoły za mała i że gmina będzie musiała nabyć parcelę nową i narażona byłaby na stosunkowo bardzo wielkie wydatki, z tem połączone, które przez powiększenie obecnej parceli drogą zamiany zupełnie odpadają.

Ową pod względem rzeczowym zupełnie jasną sprawę postanowiły pewne elementa wyzyskać, aby gminę, pod grozą niedopuszczenia do budowy szkoły, zmusić do przyjęcia dwuklasowej szkoły prywatnej T. S. L. na etat gminny. Zaaranżowano więc w tym celu protest Kazimierza Niedziałkowskiego przeciw powołanej na wstępie uchwale Rady gminnej, którą w międzyczasie przedłożono Wydziałowi powiatowemu w Trembowli do zatwierdzenia. Wydział powiatowy trzymał u siebie uchwałę Rady gminnej od lutego do października 1913, pełnych więc 8 miesięcy i nie żądał żadnego uzupełnienia tej uchwały. Rezolucją z 22. listopada 1913 zawiadomiono jednak gminę Kobyłówek, iż Wydział powiatowy w Trembowli orzeczeniem z 25. października 1913 a potem Rada powiatowa w Trembowli orzeczeniem z 31. października 1913 nie zatwierdziły uchwały Rady gminnej w Kobyłówkach a to dlatego, że w uchwale nie podano wysokości pożyczki, nie oznaczono instytucji, w której pożyczka ma być zaciągnięta, nie podano objętości parcel bud. l. kat. 69 i grunt l. kat. 834 a prócz tego nie uwzględniono w uchwale żądania żadnych protestujących w spra-

wie przyjęcia na etat gminy szkoły dwuklasowej z językiem wykładowym polskim, utrzymywanej funduszami prywatnymi mieszkańców Polaków, którzy równocześnie przyczyniają się do utrzymania szkoły 4 kl. i 1 kl. w Papierni mimo, że ze szkół tych nie korzystają i którzy jako opodatkowani zaciągniętą na budowę szkół pożyczkę będą musieli opłacać. Urojoną niedokładność uchwały Rady gminnej podniesiono tylko dla dekoracyi, co jasno wpływa z tego, że rozchodzi się o pożyczkę z funduszu krajowego, że ani Wydział powiatowy, ani Rada powiatowa nie żądała przez 8 miesięcy uzupełnienia uchwały, a jeszcze jaskrawiej z tego, że delegat Wydziału powiatowego miał zamianę na miejscu zbadać, okoliczności, na których ma polegać niedokładność mimo wyraźnego przypomnienia zupełnie nie badał, a czynność swą ograniczył do oświadczenia, że gdy gmina nie weźmie na swój etat szkoły T. S. L. on nie dopuści do zatwierdzenia zamiany. Pan ten był potem referentem sprawy tej na posiedzeniach Wydziału powiatowego i Rady powiatowej.

Przeciw naprowadzonemu orzeczeniu Rady powiatowej w Trembowli wniosła gmina Kobyłówek dotychczas niezadowolony rekurs do Wydziału krajowego. Obecnie grozi gminie, że orzeczenie Rady powiatowej w Trembowli niesłuchanie tendencyjne i przekraczające w wysokim stopniu granice kompetencji Rad powiatowych, uniemożliwi gminie przystąpienie w roku bieżącym do budowy nowej szkoły.

Podpisani wnoszą:

Czy wiadome są Wysokiemu c. k. Rządowi fakta podniesione w tej interpelacyi, oraz co raczy Wysoki c. k. Rząd zarządzić, ażeby budowę szkoły w Kobyłówkach przyspieszyć oraz przyjść budowie owej ze znaczniejszą pomocą pieniężną z funduszków na ten cel przeznaczonych?

Interpelant:

Dr. Hołubowicz.

Dr. Kost' Lewicki, Kiweluk, Kapuściński, Jan Kochanowski, Staruch, Teraszakowiec, Dr. Kormosz, Korol, Makuch, Dr. Baczyński, Horbaczewski, Załoziecki, Dr. Perfecki, Dr. Łahodyński, J. Jaworski, Dr. Cegielski, Petruszewicz.

L. s. 2440/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Hołubowicza i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nielegalnego postępowania Rady i Wydziału powiatowego w Trembowli i przeszkód czynionych przez ten Wydział budowie szkoły w Kobyłowłokach.

W gminie Kobyłowłoki pow. Trembowla jest jedna z nielicznych w kraju szkół 4-klasowych z ukraińskim językiem wykładowym. Szkoła ta mieści się w starej chacie jeszcze przed 50 laty przebudowanej na szkołę. Budynek ten niehygieniczny i bez najelementarniejszych wymogów uznało c. k. Starostwo w Trembowli orzeczeniem z 18. grudnia 1897 l. 21510 za nieodpowiedni na szkołę także i z tej przyczyny, że budynek ten jest zniszczony przez grzyb. Również i Rada szkolna krajowa w roku 1912 wezwała gminę Kobyłowłoki, ażeby wystarała się o nowy budynek na szkołę.

W wykonywaniu tych orzeczeń postanowiła gmina przystąpić do budowy szkoły na dotychczasowej parceli szkolnej a celem koniecznego powiększenia tej parceli Rada gminna uchwaliła dnia 7. lutego 1913 nabyć drogą zamiany sąsiadujące z parcelą szkolną parcele budowlane l. 69. i grunt 834 od Michała Kowala za parcelę gminną l. kat. 918. Jakoteż zaciągnąć pożyczkę z funduszu krajowego na budowę szkół w wysokości, jaka na rozprawie konkurencyjnej okaże się potrzebną. Zamiana ta jest dla gminy zupełnie korzystną. Parcela grunt. l. kat. 918 o obszarze 1224 sążni, odstąpiona przez gminę, jest gruntem z pod cegielni zwiniętej przed 2 laty

z ziemią skopaną, jest więc nieużytkiem.

Parcele bud. l. kat. 69. i grunt. l. kat. 834., które w zamian otrzymuje gmina, są wprawdzie tylko o powierzchni 306 sążni, tworzą jednak parcelę bud. w środku wsi i przedstawiają znacznie większą wartość, aniżeli grunt przez gminę odstąpiony.

Wartość tych parcel wykazuje doskonale okoliczność, że Michał Kowal zapłacił za grunt, z którego obecnie część odstępuje gminie, przed 3 laty 2800 K., sprzedał część jego za 600 K. tak, że wartość gruntu odstąpionego gminie wynosi 2200 K.

Przy tem trzeba uwzględnić to, iż dotychczasowa parcela jest na budowę nowej szkoły za małą i że gmina będzie musiała nabyć parcelę nową i narażona by była na stosunkowo bardzo wielkie wydatki, z tem połączone, które przez powiększenie obecnej parceli drogą zamiany zupełnie odpadają.

Ową pod względem rzeczowym sprawę zupełnie jasną pewne elementa postanowiły wykorzystać, aby gminę pod grozą niedopuszczenia do budowy szkoły zmusić do przejęcia dwuklasowej szkoły prywatnej T. S. L. na etat gminy. Zaaranżowano więc w tym celu protest Kazimierza Niedziałkowskiego przeciw powołanej na wstępie uchwał rady gminnej, którą przedłożono w międzyczasie Wydziałowi powiatowemu w Trembowli do zatwierdzenia. Wydział powiatowy trzymał u siebie uchwałę rady gminnej od lutego do października 1913, pełnych więc 8 miesięcy i nie żądał żadnego uzupełnienia tej uchwały. Rezolucją z 22. listopada 1913 zawiadomiono gminę Kobyłowłoki, iż Wydział pow. w Trembowli orzeczeniem z 25. października 1913, a potem Rada pow. w Trembowli orzeczeniem z 31. października 1913 nie zatwierdziły uchwały Rady gminnej w Kobyłowłokach, a to dlatego, że w uchwałie nie podano wysokości pożyczki, nie oznaczono in-

stytucyi, w której pożyczka ma być zaciągnięta, nie podano objętości parcel bud. l. kat. 69. i gr. l. kat. 834., a prócz tego nie uwzględniono w uchwale żądania radnych protestujących w sprawie przejęcia na etat gminny szkoły dwuklasowej z językiem wykładowym polskim, utrzymywanej funduszami prywatnymi mieszkańców Polaków, którzy równocześnie przyczyniają się do utrzymania szkoły 4 kl. i 1 kl. w Papierni, mimo, że ze szkół tych nie korzystają, i którzy jako opodatkowani zaciągnięta na budowę szkół pożyczkę będą musieli opłacać. Urojoną niedokładność uchwały Rady gminnej podniesiono tylko dla dekoracyi, co jasno wypływa z tego, że rozchodzi się o pożyczkę z funduszu krajowego, że ani Wydział ani Rada pow. nie żądały przez 8 miesięcy uzupełnienia uchwały a jeszcze jaskrawiej z tego, że delegat Wydziału powiatowego miał na miejscu zbadać okoliczności, na których ma polegać niedokładność; mimo wyraźnego przypomnienia zupełnie nie badał sprawy, a czynność swą ograniczył do oświadczenia, że gdy gmina nie weźmie na swój etat szkoły T. S. L., on nie dopuści do zatwierdzenia zamiany. Pan ten był potem referentem sprawy na posiedzeniach Wydziału powiatowego i Rady powiatowej.

Przeciw naprowadzonemu orzeczeniu Rady powiatowej w Trembowli wniosła gmina Kobyłowlaki dotychczas niezadowolony rekurs do Wydziału krajowego. Wskutek tego grozi teraz gminie, że niesłuchanie tendencyjne i przekraczające w sposób dosadny granice kompetencyi Rad powiatowych, orzeczenie Rady powiatowej w Trembowli uniemożliwi gminie przystąpienie w bieżącym roku do budowy nowej szkoły.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Co raczy Wydział krajowy zarządzić, ażeby jak najprędzej uchylić nielegalne orzeczenie Wydziału powiatowego

wego w Trembowli oraz przyspieszyć budowę szkoły w Kobyłowlakach?

2) Co zarządzi Wydział krajowy, ażeby Rada powiatowa, Wydział powiatowy w Trembowli nie występowały na przyszłość jako przeciwnicy budowy budynku szkolnego w Kobyłowlakach.

Interpelant:
Dr. Hołubowicz.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Perfecki, ks. Kapuściński, Jan Kochanowski, Tym. Staruch, Terszakowiec, Dr. Kormosz, Dr. Korol, Dr. Makuch, Dr. Włodzimierz Baczyński, Horbaczewski, Załoziecki, Dr. Łahodyński, ks. Jan Jaworski, Dr. Cegielski, Petruszewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu p. Głabińskiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego, a to w sprawie porządku dziennego.

Przemawia p. Głabiński i stawia wniosek nagły, ażeby na porządku dziennym postawić:

1. Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1913, tudzież

2. Wnioski Wydziału krajowego o potrzebie zmiany niektórych postanowień w uchwałach sejmowych, przyzwalających na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju a to dla ułatwienia sfinansowania tych pożyczek, przedstawione Sejmowi przez Wydział krajowy sprawozdaniem z dnia 11. listopada 1913 LW. 208.961/913, przekazane komisji budżetowej uchwałą Sejmu z dnia 16. lutego 1914, przez tę zaś Komisję zaakceptowane, tudzież ażeby rozprawę nad nimi połączyć

z rozprawą nad sprawozdaniem o prowizoryum budżetowym na pierwsze półrocze 1914 roku, będącem na porządku dziennym niniejszego posiedzenia.

Marszałek poddaje wniosek p. Głębińskiego do poparcia.

Izba popiera wniosek p. Głębińskiego, poczem bez rozprawy uchwała na głośność tego wniosku, a w osobnem głosowaniu uchwała meritum wniosku.

Marszałek oznajmia, że wobec tego postawi na porządku dziennym:

1) Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1913, tudzież

2) Wnioski Wydziału krajowego o potrzebie zmiany niektórych postanowień w uchwałach sejmowych, przyzwalających na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju, a to dla ułatwienia sfinansowania tych pożyczek i podda je pod obrady Izby łącznie ze sprawozdaniem Komisji budżetowej w sprawie prowizoryum budżetowego za czas od 1. stycznia do 30. czerwca r. 1914.

Izba przystępuje do porządku dziennego.

Następują:

A) S p r a w o z d a n i e
Komisji budżetowej w sprawie prowizoryum budżetowego za czas od 1. stycznia do 30. czerwca 1914.

B) S p r a w o z d a n i e
Komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1913.

C) Wnioski komisji budżetowej o potrzebie zmiany niektórych postanowień w uchwałach sejmowych, przyzwalających na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju a to dla ułatwienia sfinansowania tych pożyczek.

Sprawozdawca p. Głębiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdań, podaje do wiadomości Izby, że we wnioskach komisji o budżecie na r. 1913 należy poprawić w ustępie IV. i V. słowo: pożyczki *emisyjnej*, na: pożyczki *amortyzacyjnej*; nadto w rubryce X. wykazu skreśleń, należy usunąć pozycję 48: „Subwencya dla Towarzystwa „Proświta“ na cele rolnictwa i sadownictwa 9333 K“, gdyż kwota ta została przez komisję budżetową restytuowana. Wreszcie w rubryce XII. uchwaliła komisya budżetowa dodatkowy kredyt 12.000 K na dodatek drożyzniany dla nauczycieli szkół przemysłowych.

Wobec tego w ustępie I. zmieni się kwota wydatków z 74,662.215 K na: 74,683.548 K, a w ustępie IV. kwota niedoboru z 12,741.356 K na: 12,762.689 Kor.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. Głębiński następujące wnioski komisji:

Ad A.:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział kraj. do pobierania dochodów i do czynienia wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych na poczet roku budżetowego 1914, na podstawie preliminarza Wydziału krajowego na rok 1914, przedłożonego sprawozdaniem z dnia 5-go września 1913 roku L: W. 163.171. Zgodnie z tą uchwałą, Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich zmian etatowych, projektowanych w sprawozdaniach Wydziału krajowego na rok 1914, a odnoszących się do stosunków służbowych personalu urzędniczego, nauczycieli i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jakoteż w zakładach krajowych, z uwzględnieniem zaliczek sejmowych, proponowanych i popieranych przez Wydział krajowy.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby:

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1914 pobierany był dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowoklasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 gr. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku dochodowego, unormowanego ustawą z dnia 23. stycznia 1914 Dz. p. p. Nr. 13 w wysokości po 78 gr. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatku w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości po . . . 68 gr. zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po . . . 74 gr. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1913 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubryką X. poz. 113, tudzież w rubr. II. między literami a, b, e, f, pozycyi 23;

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 45 i 46, dalej 49, 58, i 59, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów;

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 148 i 212; 190, 195, 207, 210, 212 a), 213, 217, 235, 236 i 239; 220 i 221, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I A, I B i I C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

III. Upoważnienia powyższe, pod I. i II. wymienione, obowiązują po dzień 30. czerwca 1914 roku.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przedsięwzięcia koniecznych reformą wyborczą sejmową spowodowanych zmian i urządzeń w gmachu sejmowym i uchwała w tym celu kredyt do wysokości 60.000 K.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do skutecznienia koniecznych rekonstrukcyi w pawilonie mieszczącym klinikę położniczo-ginekologiczną we Lwowie i uchwała na ten cel z ogólnej sumy kosztów w kwocie 58.163 K, resztujący kredyt w kwocie 31.163 K, oprócz kwoty 27.000 K wstawionej w budżet na rok 1913.

V. Ponawiając swe uchwały z dnia 24. stycznia 1910 i z dnia 9. lutego 1912,

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu podjęcie kroków celem bezwłocznego zaprowadzenia w r. 1914 własnego wodociągu i własnego oświetlenia elektrycznego w Zakładzie krajowym w Kulparkowie i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej dla uzyskania gotówki 363.000 K.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby roboty publiczne przewidziane na rok 1914, jak najrychlej przedsięwziął, celem przyjscia z pomocą ludności pozbawionej zarobku.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przestrzegając interesu skarbow krajowych, otoczył ścisłą kontrolą produkcję gorzeln opłacających podatek od produkcji spirytusu, aby korzystał z uprawnień mu służących celem ograniczenia produkcji takich gorzeln i podjął kroki ustawodawcze w tym kierunku, aby producenci uwolnieni od podatku państwowego, byli pociągnięci do opłacania od wódki połowy opłaty konsumcyjnej przekazanej ustawą z 23. stycznia 1914 skarbow krajowym.

Ad) B.:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uchwała budżet funduszu krajowego na rok 1913 wedle preliminarza Wydziału krajowego przedłożonego sprawozdaniem z dnia 6. września 1912 L. 141.457, wraz ze szczegółowymi preliminarzami, dołączonymi do poszczególnych rubryk (z wyłączeniem jednak wydatków i dochodów zestawionych w spisie do niniejszego sprawozdania dołączonym) w ogólnej sumie wydatków 74,683.548 K, a dochodów w sumie 41,345.669 K.

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1913 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich w dotychczasowej wysokości, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po . 72 gr. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po 78 gr. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . 67 gr. zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 gr. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1913 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubr. X. poz. 116 lit. a) ad 1, dalej w rubr. II. między literami a, b, e, f pozycji 23, oraz między pozycją 22 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy), a rubryką XVI. pozycją 8 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 49 c i 50, dalej 53, 60 i 61, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów;

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 140 i 201; 181, 185, 198, 199, 202, 203, 209, 227, 228 i 232; 212 i 213, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I A, I B i I C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

III. Zgodnie z uchwałą pod I., Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich zmian etatowych, projektowanych w sprawozdaniach Wydziału krajowego za r. 1913, a odnoszących się do stosunków służbowych i emerytalnych personalu urzędniczego, nauczycielskiego i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jak i w zakładach krajowych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej na pokrycie niedoboru budżetu kraj. na rok 1913 w sumie 12,762.689 K.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej na pokrycie reszty niedoboru wykazanego w zamknięciu rachunków za rok 1912 w sumie . . . 4,207.569 K

Upoważnienia udzielone niniejszem Wydziałowi krajowemu pod IV. i V., należy rozumieć w pełnej wysokości w gotówce, bez potrącenia różnicy kursu.

Ad C.:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Utrzymując zasadniczo w mocy swe uchwały z dnia 25. października

1908, z dnia 12. października 1909, z dnia 18. lutego 1910, z dnia 16. listopada 1910 i z dnia 14. lutego 1912 w przedmiocie przyzwolenia na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju a w szczególności:

1. Pożyczki na zakład poprawczy w Przedzielnicy w efektywnej wysokości 1,500.000 K
2. Resztującej pożyczki na zakład obłąkanych w Kobierzynie w efektywnej wysokości 3,000.000 "
3. Pożyczki na budowę dojazdu do zakładu w Kobierzynie w efektywnej wysokości 68.000 "
4. Pożyczki na pokrycie niedoboru funduszu kraj. w r. 1912 w efektywnej wysokości 5,873.815 "
5. Pożyczki na rozszerzenie koszar żandarmeryi we Lwowie w efektywnej wysokości 487.000 "
6. Pożyczki na rozszerzenie szkoły lasowej we Lwowie 250.000 "
7. Pożyczki na szkołę rolniczą w Bestwinie 160.000 "
8. Pożyczki na szkołę kowszykarską we Lwowie 100.000 "
9. Pożyczki na szkołę keramiczną we Lwowie 320.000 "
10. Pożyczki na szkołę tkacką w Krośnie 70.000 "
11. Pożyczki na szkołę stolarską w Kalwarii 57.000 "
12. Pożyczki na rekonstrukcję szpitala św. Łazarza w Krakowie 920.222 "
13. Pożyczki na budowę pawilonów w Kulparkowie 416.000 "

14. Pożyczki na wodociąg i elektrykę w Kulparowie 363.000 K 15. Pożyczki na budowę 3 piętra w gmachu sejmowym 400.000 „ 16. Pożyczki na budowę takich domów dla urzędników Wydziału krajowego 200.000 „	2. Na budowę szkół miejskich w nominalnej wysokości 5,000.000 K 3. Na powiększenie kraj. funduszu przemysłowego 7,000.000 „

Sejm zmienia zawarte w tych uchwałach przy poszczególnych pożyczkach postanowienia, odnoszące się do wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i typu odnośnych pożyczek w ten sposób, że oznaczenia wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i rodzaju czyli formy względnie typu tych pożyczek oraz ich waluty pozostawia uznaniu Wydziału krajowego.

Na tej podstawie wolno będzie Wydziałowi krajowemu czy to dla uzyskania pokrycia dla całego wyżej wykazanego zapotrzebowania, czy to części tego zapotrzebowania zaciągać pożyczki w typie, jaki za dogodny i odpowiedni uzna, a więc albo w obligacjach własnej emisji, albo w obligacjach Banku krajowego, w bonach kasowych albo wreszcie pożyczki gotówkowe, a to tak w walucie koronowej jak i w odpowiadającej jej walucie zagranicznej a zarazem wolno będzie Wydziałowi krajowemu zaciągać te pożyczki za oprocentowaniem, jakie za odpowiednie uzna, oraz ustanowić według swego uznania okres amortyzacji, a wreszcie przyjąć zobowiązanie, że obligacje i kupony tych pożyczek płatne będą w złocie.

II. Utrzymując zasadniczo w mocy swe uchwały z dnia 9. lutego 1912 w przedmiocie przyzwolenia na zaciągnięcie pożyczki:

1. Na budowę szkół wiejskich w nominalnej wysokości 10,000.000 K

jak nie mniej utrzymując w mocy zastrzeżenia co do ograniczenia tych pożyczek do wskazanej nominalnej wysokości i co do częściowego, w uchwałach tych ustalonego korzystania z rzeczonych pożyczek, Sejm zmienia postanowienia zawarte w tych uchwałach, które się odnoszą do wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i typu odnośnych pożyczek w ten sposób, że oznaczenie wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i rodzaju czyli formy względnie typu tych pożyczek oraz ich waluty pozostawia uznaniu Wydziału krajowego.

Na tej podstawie wolno będzie Wydziałowi krajowemu, nie przekraczając granic wskazanej nominalnej wysokości oraz ustalonego stopniowego korzystania z tych pożyczek, zaciągać je w sposobie wskazanym we wniosku I. a częściowe sfinansowanie tychże pożyczek na aktualne już zapotrzebowanie połączyć z przeprowadzeniem sfinansowania pożyczek we wniosku I. wymienionych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad prowizoryum budżetowym na rok 1914, budżetem na rok 1913 i wnioskami co do zmiany postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Marszałek udziela głosu p. Jahlowi jako sprawozdawcy Wydziału krajowego.

Przemawia p. Jahl.

Przemawia p. Serczyk.

Przemawia p. Stanisław Tarnowski.

Przemawia p. German.

Przemawia p. Konopka.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Aschkenase i stawia następującą rezolucję:

Z uwagi, że przeciążenie sędziów i urzędników kancelaryjnych w Sądach galicyjskich przeszło już wielkie dopuszczalne granice,

z uwagi, że następstwa tego przeciążenia tak pod względem czasu jak i sposobu załatwiania spraw zagrażają poważnie bezpieczeństwu prawnemu w tym kraju,

Sejm królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do wydatnego pomnożenia sił sędziowskich i kancelaryjnych w Sądach galicyjskich.

Przemawia p. Badeni.

Przemawia p. Pilch.

Marszałek oznajmia, że zamierza przystąpić do zamknięcia posiedzenia i wzywa p. sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na poniedziałek dnia 2. marca 1914 r. godzina 10. przed południem.

Koniec posiedzenia o godzinie 10. minut 40 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

13. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 2. marca 1914 r.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem. L. s. 2452/914.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witołd Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół jedynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwunastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 2. marca 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2445, 2447.

Komisji szkolnej L. s. 2443, 2444, 2446, 2448, 2449, 2450, 2451.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

Wniosek

posła Józefa Maciuszka i towarzyszy.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że budowa kolei lokalnej w powiecie Nowy Sącz na linii Czychów - Marcinkowice, jest projektowaną, a nawet były zrobione zdjęcia i plany,

zważywszy, że utworzenie tej sieci kolejowej jest od dawnych lat pożądane i konieczne, gdyż ludność tutejszych gmin północnej części powiatu ma bardzo ciężkie warunki komunikacyjne a mianowicie 20 kilometrów drogi górzyściej dzieli ją od stacji kolei Nowy Sącz, co ludności tutejszej utrudnia udawanie się za zarobkiem i t. d., przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, by w tej sprawie odniósł się do władz kompetentnych w celu rychlejszego spowodowania budowy kolei lokalnej na linii Czychów-Marcinkowice powiatu Nowy Sącz.

Wnioskodawca:
Maciuszek.

Wolanin Riedl, Wójcicki, Zamorski, Okoń, Pilch, Tomaka, Michalik, Schmidt,

Łaskuda, Serczyk, Adam, Krężel, Witos,
Górkiewicz.

L. s. 2453/914.

W n i o s e k

p. Siwuli i tow. w sprawie ukrajowienia drogi powiatowej z Wielopola skrzyńskiego do Czekaja w powiecie ropczyckim.

Wysoki Sejmie!

Klęski elementarne, jakie miały miejsce w dwóch ostatnich latach, dotknęły także w wysokim stopniu i powiat ropczycki.

Oprócz tego, że wszelkie ziemioplody zostały zniszczone, temu samemu losowi uległy drogi i wszelkie podobne objekty w całym powiecie, a szczególnie w jego górnej części.

Rada powiatowa pomimo wysiłków czynionych nie może utrzymać dróg już istniejących, a o budowie nowych koniecznie potrzebnych nie może być mowy.

Ażeby powiatowi przyjść z pomocą i umożliwić mu gospodarkę na przyszłość, koniecznem jest przejęcie na rzecz kraju sieci dróg powiatowych tam się znajdujących, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby drogę powiatową z Wielopola skrzyńskiego do Czekaja w powiecie ropczyckim niezwłocznie ukrajowił.

Wnioskodawca:
Siwula.

Okoń, Pilch, Bernadzikowski, Serczyk, Górkiewicz, Bardl, Krężel, Łaskuda, Bojko, Bosak, Riedl, Lisiewicz, Witos, Żardecki.

L. s. 2454/914.

W n i o s e k

p. Cieńskiego i tow. w sprawie przejęcia prywatnego gimnazjum z językiem

wykładowym polskim w Zaleszczykach na etat rządowy.

Wysoki Sejmie!

Tak dla Zaleszczyk przeważnie miasta polskiego jak dla ludności polskiej tegoż powiatu i dla graniczących okolic Bukowiny jest potrzebną szkoła średnia.

Potrzebę tę stwierdza ilość uczniów, mianowicie w czterech klasach 100, z tego 90 Polaków i 10 Rusinów. Zakład ma własny budynek, który zawiera 14 ubikacji, nagromadzone dostateczne środki naukowe. Suma dochodów i rozchodów dochodzi 24.000 K. Dziewięć sił nauczycielskich.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby prywatne gimnazjum z językiem wykładowym polskim w Zaleszczykach przejął na etat rządowy.

Wnioskodawca
Cieński.

Czartoryski, Biesiadecki, Bandrowski, Niezabitowski, Nowosielecki, W. Krzeczunowicz, Lubomirski, Potocki, Sapieha, Serwatowski, Skrzyński, T. Starzyński, St. Starzyński, Schnell.

L. s. 2455/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Antonowie pow. Tarnobrzeg.

Jeszcze przed 4 laty zakupiła gmina Antonów za 4.800 K. plac pod budowę szkoły i złożyła przepisany ustawą 120 procentowy datek w kwocie przeszło 7000 K. Obecnie Rada szkolna okręgowa żąda jeszcze 9000 K., ale planów żadnych nie przedstawia na udowodnienie potrzeby wyższego datku. I sprawa stoi w miejscu a przeszło 400 dzieci ciśnie się w starej szkole, (stojącej od r. 1862!),

walącej się, zgniłej ruderze, ciemnej i ciasnej, tudzież w dwóch donajętych izbach.

Podpisani zapytują, czy c. k. Rząd zechce wpłynąć na władze szkolne, aby do budowy tej szkoły bezzwłocznie się wzięły, skoro gmina obowiązku swego dopełniła.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Kochanowski, Perfecki, Winniczuk, Singalewicz, Nowakowski, Trylowski, Hołubowicz, Bosak, Horbaczewski, Terszakowicz, Dumka, Sandulak, Ławruk.

L. s. 2456/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie gnębienia ludności gminy Raba wyżna (pow. Myślenice) przez c. k. Starostwo mandatami karnymi za nieposyłanie dzieci do szkoły.

Pan starosta w Myślenicach wynalazł sobie nowy sposób, którym ludności zniszczonej klęskami elementarnymi w tym roku, okazuje „życzliwość“ c. k. Rządu. Oto zarzucił cały powiat mandatami karnymi, za nieposyłanie dzieci do szkoły, a zwłaszcza gmina Raba wyżna, dostała takich mandatów przeszło 100, każdy z grzywną 3, 4 i 5 koron. Kiedy jak kiedy, ale w tym roku gdy Rząd i kraj asygnują zapomogi z powodu klęsk elementarnych, gdy z tego samego powodu odpisuje się nawet podatki, pan starosta w Myślenicach żyje widocznie na księżycu, skoro nie waha się gnębić lud grzywnami.

Podpisani zapytują c. k. Rząd czy skłonny jest pouczyć p. Starostę, aby na przyszłość podobnych praktyk zaniechał, tudzież czy skłonny jest c. k. Rząd zarządzić bezzwłoczne odpisanie nałożonych już grzywien.

Interpelant:
Stapiński.

Perfecki, Makuch, Petruszewicz, Kochanowski, Singalewicz, Dumka, Ławruk,

Rożankowski, Bosak, Terszakowicz, Winniczuk, Nowakowski, Trylowski, Sandulak, Hołubowicz, Horbaczewski.

L. s. 2457/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie budowy dwu studzien w Suchodole powiat Krosno.

Gmina Suchodół pow Krosno, z powodu braku studzien odniosła się o wybudowanie tychże do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie. Na ten cel złożyła gmina 1100 K., z czego 550 K. odesłano jako pierwszą ratę na ręce Wysokiego Wydziału krajowego, resztę t. j. 550 K. wciągnięto do budżetu gminnego na rok 1912. Wysoki Wydział krajowy zakontraktował do robót wiertniczych we wspomnianej gminie pismem z dnia 23. lipca 1912 L. 108472 p. Franciszka Dominika we Lwowie.

Według umowy zaczęto wiercenia najpierw w realności Franciszka Zajdla jeszcze w sierpniu 1912, potem w realności Stanisława Gromka, przyczem ani w jednym ani w drugim miejscu przedsiębiorca nie dotrzymał umów. W szczególności kosztą przewozu materyału, należące wedle umowy do przedsiębiorcy, musieli pokrywać interesowani, wykupując za własne pieniądze narzędzia i przybory wiertnicze na stacyi kolejowej, tudzież robiąc za robotników bez zapłaty.

Wskutek tego pokrzywdzeni muszą udawać się na drogę sądową jak n. p. Franciszek Zajdel, który wniósł skargę przeciwko p. Franciszkowi Dominikowi o 102 Kor. 98 hal., należne mu za przewóz kolejowy przyrządów wiertniczych i furmanki, i który poniósł już kosztą procesu na kwotę około 75 Kor.

Rozgoryczenie mieszkańców gminy Suchodół jest tem większe, że obu wierceń nie doprowadzono do końca, do pożądanego rezultatu. W dodatku Wysoki Wydział krajowy urguje o zapłatę należytości gminę, która z powodu pożaru w r.

1913 (przyczem szkodę na 90.000 Kor. zawdzięczać należy jedynie brakowi wody), budowy szkoły i domu gminnego, nie jest w stanie płacić ciężarów, które na nią z tytułu niedołęźnie prowadzonego wiercenia spadają.

Niżej podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czy znane Mu są te krzywdy wyrządzone przez przedsiębiorcę wiertniczego w Suchodole, co zamierza uczynić, by w odpowiedniej drodze skłonić przedsiębiorcę do wykonania zaciągniętych umową zobowiązań i by uwolnić nieszczęściami nawiedzoną gminę od zapłacenia resztującej raty 550 Kor. W szczególności czy zechce także Wys. Wydział krajowy wynagrodzić szkody i koszty, jakie poniósł przytem Franciszek Zajdel z Suchodołu.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Rożańkowski, Kochanowski, Singalewicz, Perfecki, Terszakowicz, Winniczuk, Nowakowski, Tryłowski, Hołubowicz, Petruszewicz, Bosak, Horbaczewski, Dumka, Sandulak, Ławruk.

L. s. 2458/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużywania władzy przez Dyrektora gimnazjum w Drohobyczu p. Józefa Staromiejskiego dla celów osobisto-politycznych.

Wiadomą jest powszechnie rzeczą, że p. Józef Staromiejski, dyrektor gimnazjum w Drohobyczu, rzucił się od niedawna w wir walk politycznych, by zdobyć dla siebie mandat poselski z tego miasta. Odznaczając się srogą bezwzględnością, chwytą się wszelkich środków, któreby go mogły doprowadzić do tego upragnionego celu, a nawet nie wzdryga się przed prześladowaniem wychowanków tego gimnazjum, o ile ojcowie ich nie dadzą się prowadzić na pasku polityki pana dyrektora.

Jednym z tych wielu, co na własnej odczuli skórze działalność jego pe-

dagogiczno-polityczną, jest p. Hipolit Sozański, którego syn Stefan uczęszczał do III. kl. gimnazjum w Drohobyczu. Nieszczęście chciało, że pan Hipolit Sozański jest wydawcą „Tygodnika drohobyckiego“, z którego działalności publicystycznej jest p. Staromiejski bardzo niezadowolony, gdyż „Tygodnik“ nie popiera ambitnych jego planów. Postarał się przeto o to, że syn p. Sozańskiego, chociaż nie był ani razu podany na konferencji, z końcem pierwszego półrocza dostał z wszystkich przedmiotów same złe noty, a tylko dobrą od Dra Kollera. Pan Sozański widział się zmuszonym zabrać syna z tamtejszego gimnazjum i udać się z nim do innej równorzędnej szkoły średniej, co było połączone z wielkimi wydatkami, i tam syn jego zdał całą III. klasę, i to z postępem bardzo dobrym ze wszystkich przedmiotów.

Taka to jest straszna różnica pomiędzy pedagogicznym kierownictwem dyrektora Staromiejskiego, a kierownictwem innego gimnazjum!

Bo kto winien takiej klasyfikacji, jaką stale i regularnie natrafiamy w tamtejszem gimnazjum? Naturalnie dyrektor! Bo biada tym profesorom i suplentom, którzyby nie liczyli się z życzeniami pana Dyrektora.

Oto jest nagi fakt wskazujący na to, jak p. Staromiejski mści się na synach za polityczno-społeczną działalność ich ojców!

Przeszłego roku kandydował p. Staromiejski na posła przy wyborach do Sejmu z miasta Drohobycza, ale przepadł; obecnie przy ostatniej klasyfikacji 40% uczniów otrzymało II. klasę!! Opinia publiczna mówi powszechnie w Drohobyczu, że to zemsta na niewinnych uczniach, którzy przecież wcale nie są wyborcami, tylko ich ojcowie.

Nie dziwota więc, że ten pedagogiczny system zaczyna wydawać straszne plony, że wepchnął niedawno rewolwer w ręce jednego z uczniów VI.

klasy, który nie mógł znieść dłużej sekatur i ciężkiej krzywdy, zgoła niezasłużonej, jak to stwierdzają zgodnie wszyscy jego koledzy.

Uprawianie bowiem polityki w szkole nie może wychować młodzieży na prawych obywateli, lecz szerzy wśród niej spustoszenie moralne, podkopuje powagę naszych pedagogów i znaczenie szkoły.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy znane mu są powyższe fakty wskazujące na niezdrowe stosunki, jakie panują w gimnazyum w Drohobyczu, a który stworzył system polityczno-pedagogiczny dyrektora tegoż gimnazyum p. Józefa Staromiejskiego, — i co zamierza uczynić, by tę szkodliwą jego działalność na przyszłość uniemożliwić.

Interpelant:
Stapiński.

Petruszewicz, Rożankowski, Kochanowski, Singalewicz, Perfecki, Winniczuk, Nowakowski, Tryłowski, Hołubowicz, Bosak, Horbaczewski, Dumka, Ławruk, Sandulak, Terszakowiec.

L. s. 2459/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zapomogi z powodu klęsk elementarnych dla gminy Potok (powiat Krosno).

Tegoroczne klęski elementarne poczyniły straszne zniszczenia w gminie Potok. Ludność oblicza, że najmniej na 18.000 K poniosła straty w zbożu, na 8.000 K w sianie, na 10.000 K w ziemniakach, które wygniły. Ponadto drogi gminne są zupełnie nie do przebycia, na ich naprawę potrzeba 5.000 K, razem więc szkody obliczone są na 41.000 K. W dodatku gruntów nema czem obsiać, czeka więc gminę nędza okropna.

Wobec tego podpisani zapytują, czy c. k. Rząd skłonny jest pospieszyć natychmiast gminie tej z pomocą, udzielając jej zapomogi z funduszu klęsko-

wego i czy skłonny jest wpłynąć na odpowiednie czynniki, aby gmina ta dostała bezprocentową pożyczkę na dłuższe lata.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Kochanowski, Singalewicz, Winniczuk, Perfecki, Ławruk, Terszakowiec, Nowakowski, Tryłowski, Hołubowicz, Bosak, Dumka, Sandulak, Horbaczewski.

L. s. 2460/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie odwiekania od 4 lat robót drenarskich w Wrocance (pow. Krosno).

Ludność gminy Wrocanka zawiązała przed 4 laty spółkę drenarską, celem osuszenia około 60 morgów ziemi. Zdjęcia wkrótce zostały wykonane i plany sporządzone, na tem się jednak skończyło, gdyż od tego czasu o dalszych krokach ze strony Wydziału krajowego w tym kierunku nic nie słychać. W innych gminach praca już idzie, tylko Wrocanka już pełne trzy lata czeka na rozpoczęcie robót. A tymczasem grunta coraz więcej się zabagniają, zwłaszcza przy zeszłorocznej i tegorocznej słoicie.

Podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest ponaglić swoje organa wykonawcze, aby bezzwłocznie do robót drenarskich we Wrocance przystąpiły?

Interpelant:
Stapiński.

Terszakowiec, Makuch, Petruszewicz, Kochanowski, Dumka, Rożankowski, Perfecki, Sandulak, Singalewicz, Ławruk, Bosak, Winniczuk, Nowakowski, Tryłowski, Hołubowicz, Horbaczewski.

L. s. 2461/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie rozpisania nowych wybo-

rów do komitetu parafialnego w Pniowie (pow. Tarnobrzeg).

W parafii Pniów przed 10 laty wybrano komitet parafialny, który do tej pory urzęduje. Nie pomogły kilkakrotne protesty ludności, starostwo zwleka i zwleka, a od czasu do czasu zdobywa się na naiwne pytania o składzie komitetu itp. Jest w tem zakulisowa gra k. Szklarskiego.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest wezwać swoje organa do wkroczenia w ten anormalny stan i zarządzenia, co należy.

Interpelant:
Stapiński.

Perfecki, Makuch, Dumka, Hołubowicz, Petruszewicz, Kochanowski, Singalewicz, Winniczuk, Ławruk, Rożankowski, Bosak, Terszakowiec, Sandulak, Nowakowski, Tryłowski, Horbaczewski,

Ls. 2462/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezafatwienia rekursu wniesionego do c. k. Rady szkolnej krajowej przeciw orzeczeniu Rady szkolnej okręgowej, skazującym Józefa Koczaba b. naczelnika gminy Wyżne pow. Strzyżów, na zapłacenie kwoty 278 K 24 h.

Inspektor szkolny okręg. w Strzyżowie p. J. Chuchla spowodował w r. 1912 oskarżenie ówczesnego naczelnika gminy Wyżne, Józefa Koczaba, o sprzeniewierzenie z funduszu szkoln. kwoty 278 K 24 h i pomimo uwolnienia obwinionego w sądzie obw. od winy kary, zaintabulował rzezoną pretensję w stanie biernym realności Józefa Kaczaba. Intabulację tę następnie wskutek sprzeciwu Józefa Koczaba wykreślono, na skutek odnośnej uchwały sądowej. Inspektor szkolny po takim obrocie rzeczy nie dał mimo to za wygraną i sprawę oddał c. k. Prokuratorji państwa; w ślad zaczęła Rada szkolna okręgowa wezwała rzekomego dłużnika do za-

placenia powyższej sumy, t. j. 278 K 24 h do 14 dni. Przeciw takiemu orzeczeniu Rady szkolnej okręgowej wniósł Józef Koczab rekurs w marcu 1910 r., którego dotychczas c. k. Rada szk. kraj. pomimo, że wszystkim formalnościom rekursu takiego stało się zadość, nie załatwiła.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, czy gotów jest sprawę zbadać i polecić następnie kompetentnym czynnikom, aby postarały się o natychmiastowe załatwienie rekursu Józefa Koczaba.

Lwów, 1. marca 1914.

Jan Stapiński.

Petruszewicz, Kochanowski, Perfecki, Winniczuk, Singalewicz, Rożankowski, Terszakowiec, Dumka, Ławruk, Sandulak, Horbaczewski, Bosak, Tryłowski, Nowakowski.

L. s. 2463/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Jaszczurowej pow. Strzyżów.

Gmina Jaszczurowa w pow. strzyżowskim należy bez kwestji do najuboższych w kraju. Grunta górne poszarpane, jałowe, niedostępne, a bardzo rozdrobnione. Zdale od lepszych dróg, stanowi Jaszczurowa jeden z tych zakątków, dokąd oprócz egzekutora podatkowego i patrolującego żandarma, lub drogo zapłaconej komisji sądowej, nikt nie zagląda. Uboga ludność z głodu by poginęła już dawno, gdyby nie zarobki amerykańskie.

Wreszcie i ta oto Jaszczurowa ma otrzymać szkołę i budynek szkolny, przybytek oświaty i nadziei na lepszą przyszłość. Ale jakże drogo i ciężko przychodzi Jaszczurowej osiągnięcie tego zadatku na lepszą przyszłość!

Najpierw takiej biednej i małej gminie Jaszczurowej, kazała Rada szkol.

krajowa złożyć blisko trzy tysiące (3000) koron ponad u s t a w o w o przepisane 1207 kor.

Następnie pieniądze te, oczywiście pożyczone przez gminę na drogi procent i złożone według żądania w roku 1912, trzyma Rada szkolna dotychczas, ale szkoły nie buduje. Gmina traci na procentach od złożonej sumy i traci na wynajem tymczasowego lokalu, pożal się Boże takiego przybytku na naukę szkolną.

A wreszcie, gmina nie wie dotychczas, kiedy nareszcie budowa szkoły dojdzie do skutku, bo to już marzec, a Jaszczurowa niema jeszcze wiadomości, czy budowa szkoły w tym roku 1914 będzie przeprowadzona, tak, aby z nowym rokiem szkolnym 1914/15 mogła się rozpocząć nauka szkolna w nowym budynku.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy mu ta sprawa jest znaną, czy wobec takiego stanu rzeczy zechce zwrócić gminie Jaszczurowej grosz wdowi, ściągnięty wbrew przepisom ustawy;

czy zechce zarządzić tak wcześnie rozpoczęcie budowy, aby z nowym rokiem szkolnym 1914/15 był odpowiednio przygotowany na rozpoczęcie w nim nauki.

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Perfecki, Kochanowski, Rożankowski, Singalewicz, Winniczuk, Dumka, Bosak, Terszakowicz, Sandulak, Nowakowski, Trylowski, Petruszewicz, Ławruk, Horbaczewski.

L. s. 2464/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia popełnionego przy regulacji Wisły w gminie Jawiszowice (powiat Biała).

Jeszcze w roku 1908 przy regulacji Wisły w gminie Jawiszowice odcięto

przekopem XIV. duży szmat łąki należącej do Stanisława Wyrobka, tamtejszego naczelnika, tak, iż owa odcięta część znajduje się obecnie w granicach Królestwa pruskiego. Natomiast przekopem XV. odcięto od Prus pewną część łąki, która graniczy teraz z łąką wspomnianego wyżej Stanisława Wyrobka.

Komisya regulacyjna zawarła przeto z nim umowę tej treści, że w zamian za utraconą część swojej łąki miał otrzymać na własność łąkę odciętą od Prus.

Umowa ta jednak nie została dotrzymana, a p. Wyrobek musi do dzisiejszego dnia łąkę ową od c. k. kierownictwa budowy regulacji Wisły wdzierżawiać i wysoki czynsz dzierżawny opłacać. Wszelkie jego pisma i prośby o dotrzymanie zawartej umowy pozostały bez skutku, aż wreszcie c. k. kierownictwo regulacji Wisły pismem z dnia 26. lutego 1912 L. 595/911, zawiadomiło p. Wyrobka, że w sprawie zamiany gruntów odciętych przekopem XIV. na grunta odcięte przekopem XV. chętnie przychylił się do jego prośby, o ileby zechciał nadwyżkę gruntów odciętych z pruskiej strony o powierzchni 75 arów i 75 m² za łączną cenę kupna 1711 K 19 h nabyć.

P. S. Wyrobek i na ten warunek się zgodził, o czym natychmiast c. k. kierownictwo zawiadomił. C. k. kierownictwo sprawy tej jednak mimo upływu 2 lat dotychczas nie załatwiło, narażając na wielkie straty p. Wyrobka, który utracił swoją własność, a w zamian za to nic nie otrzymał.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy znanym mu jest powyższy fakt i czy jest skłonny zarządzić, by zawarta przez komisję regulacyjną umowa z Stanisławem Wyrobkiem została dotrzymana i wszelkie straty, jakie tenże wskutek niedbalstwa c. k. kierownictwa regulacji Wisły poniósł, zostały wynagrodzone.

Lwów, 28. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Kochanowski, Rożankowski, Singalewicz, Perfecki, Terszakowiec, Winniczuk, Nowakowski, Trylowski, Hołubowicz, Bosak, Horbaczewski, Dumka, Sandulak, Ławruk.

L. s. 2465/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i Tow. w sprawie odpisania podatków z powodu zapadnięcia się ziemi w Przedmieściu stryżowskiem (pow. Stryżów).

Grunta należące do Michała Koczeli, Franciszki Koczeli, Michała Białka, Jana Riczka, Tomasza Chmiela, Wojciecha Sogi i Jędrzeja Żyduka w Przedmieściu stryżowskiem zapadły się około 15 metrów, żądali oni odtrącenia podatku mocy doraźnej.

Urzędujący w Stryżowie inspektor podatkowy odmawia pomocy i potrącenia podatku.

Zapytujemy Wysoki Rząd, czy ze chce wpłynąć na swe organa, by one w urzędowaniu swem nie krzywdziły ludności — i czy gotów jest zarządzić odpisanie podatku wyż wymienionym gospodarzom.

Lwów, 28. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Winniczuk, Perfecki, Terszakowiec, Makuch, Ławruk, Petruszewicz, Kochanowski, Rożankowski, Singalewicz, Dumka, Sandulak, Bosak, Horbaczewski, Nowakowski, Trylowski, Hołubowicz.

L. s. 2466/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wys. Wydziału krajowego w sprawie zniesienia myta na drodze Wadowice-Sucha w Gorzeniu górnym.

Na drodze krajowej Wadowice-Sucha w gminie Gorzeniu górnym znajduje się roгатka mytnicza. Tuż obok tej roгатki łączy się z drogą krajową droga gminna, prowadząca do obok leżących gmin Ponikiew i Kozinieć.

Wskutek tego połączenia mieszkańcy tych gmin narażeni są na ustawiczne ponoszenie opłat na roгатce, o ile tylko jadą w kierunku Wadowic.

Wyjazdy te zaś są bardzo częste, ile że około 200 gospodarzy już to dzierżawi, już to na własność posiada grunta w mieście Wadowicach. Do gruntów tych trzeba ustawicznie dojeżdżać z narzędziami rolniczemi, nawozem, trzeba też stamtąd plony zwozić do domu. Z powodu terenu górzystego w gminach Koziniecu i Ponikwi trudno ludności o dostateczną ilość paszy, podściółki i t. p., przeto te artykuły musi zakupywać w Wadowicach na targach i przywozić do gminy. W celu uzyskania podściółki rok rocznie ludność z powyżej wymienionych gmin zwozi ze stawów pod Wadowicami po kilkaset fur szuwaru.

Jak z tego widać komunikacja wozowa między Wadowicami a tymi gminami jest częstą, wskutek czego ludność ustawicznie narażona jest na ponoszenie opłat na roгатce mytniczej w Gorzeniu górnym.

Wprawdzie przysługuje mieszkańcom tych gmin wolny przejazd przez roгатkę, ale tylko wtedy, jeżeli jadą do roboty polnej, a przy tem wykażą się poświadczeniem z Urzędu gminnego. Z przywileju tego mało kto jednak korzysta, albowiem domy w gminach tych są rozrzucone i oddalone od Urzędów gminnych, wskutek czego chodzenie za podobnemi poświadczeniami naraża ludność na nowe kłopoty i stratę czasu.

Istotnie więc przeniesienie myta w Gorzeniu górnym o kilka metrów w kierunku Suchoj byłoby wskazane, bo choć ludność z jednej strony musiałaby opłacać taryfę mytniczą — jadąc

w stronę Suchej — to z drugiej strony miałyby bezpłatny przejazd w stronę Wadowic, a tem samem zwolnioną byłaby od nieproporcjonalnych ciężarów, które dzień w dzień ogromnie dają się jej we znaki.

Aby zatem temu fatalnemu stanowi rzeczy zapobiedz, podpisani zapytują, czy Wydział krajowy zechce, w jak najkrótszym czasie rogatkę mytniczą w Gorzeniu górnym (pow. Wadowice) na drodze krajowej Wadowice-Sucha przenieść z dotychczasowego miejsca o kilka metrów w kierunku Suchej, tak by ludność gmin Ponikiew i Koziniec uzyskała wolny od opłaty mytniczej przejazd w kierunku Wadowic.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, Perfecki, Rożankowski, Kochanowski, Singalewicz, Terszakowiec, Winniczuk, Dumka, Nowakowski, Trylowski, Hołubowicz, Petruszewicz, Bosak, Horbaczewski, Sandulak, Ławruk.

L. s. 2467/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykan emigracyjnych.

Michał Styś, gospodarz z Jedlicza pow. Krosno, z tego tytułu, że sam kilka razy odbył podróż na zarobek do Ameryki, bywa proszony przez znajomych ludzi z okolicy o radę, któredy mają oni tę podróż odbyć.

W lipcu 1913 zgłosiły się do Michała Stysia cztery dziewczęta i jedna męzatka z sąsiedniej gminy Jaszczwi pow. Krosno o taką poradę co do podróży do Ameryki, a Michał Styś oczywiście nie mógł im tej porady odmówić.

Za tę grzeczność, nie zabronioną żadną obowiązującą ustawą, został obecnie tenże Michał Styś zasądzony na karę dwutygodniowego aresztu, a przytem narażony na znaczne wydatki postępowania sądowego. Wyrok wydano na

podstawie zeznań żandarmeryi, mimo, że interesowane niewiasty gotowe są każdego czasu potwierdzić, iż Michał Styś żadnej karygodnej roli w tej sprawie nie odegrał.

Zauważyć przytem wypada, iż Michał Styś jest chorowity (na płuca) niezamożny, wzorowo gospodarujący i nieposzlakowanej prawości.

Kara, która go dotknęła niewinnie, wywołuje wśród ludności oburzenie jako wielka krzywda.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce, sprawdzwszy podane okoliczności, w drodze właściwej postarać się, aby Michałowi Stysowi darowano karę, a nadto by mu nagrodzono wyrządzoną krzywdę i zwrócono poniesione wydatki.

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Kochanowski, Perfecki, Winniczuk, Dumka, Nowakowski, Trylowski, Hołubowicz, Bosak, Horbaczewski, Singalewicz, Terszakowiec, Sandulak, Ławruk.

L. s. 2468/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie sądowej Władysława Ossowskiego w Tłumaczu, z masarzem staniślawowskim.

Dnia 23. marca 1913 r. sprzedał Władysław Ossowski za 166 K paśną świnię pewnemu masarzowi, który bez żadnej wymowy kupił ją przy świadkach. Po jakimś czasie masarz ów wezwał Ossowskiego telegraficznie, aby sobie mięso zabrał, gdyż jest wągrowate, a gdy Ossowski przyjechał po to mięso, nie chciał mu go wydać, lecz jeszcze pięć dni mięso u siebie w domu trzymał i dopiero potem zawołał weterynarza, mięso zniszczył, a Ossowskiego zaskarżył do sądu, narażając go na zna-

czne koszta, tak, że obecnie za 166 K otrzymanych za świnię, Ossowski ma zapłacić 420 K.

Podpisani zapytują, czy c. k. Rząd skłonny jest w drodze właściwej zarządzić zbadanie tej sprawy i ewentualne wznowienie postępowania sądowego, aby sprawiedliwości stało się zadość.

Lwów, 28. lutego 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Perfecki, Makuch, Hołubowicz, Petruszewicz, Kochanowski, Singalewicz, Winniczuk, Sandulak, Ławruk, Nowakowski, Tryłowski, Dumka, Rożankowski, Horbaczewski.

L. s. 2469/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego z powodu zażaleń ludności w Jedliczu, Borku i Żarnowcu przeciwko nieuwzględnianiu słusznych ich żądań i zażaleń.

Przy sposobności regulacji Jasiołki w gminach Jedlicze, Borek, Żarnowiec i t. d. powstał szereg nieporozumień między kierownikiem budowy a miejscową ludnością. I tak:

Dla kilkunastu domostw położonych na lewym brzegu Jasiołki w Jedliczu, skutkiem zregulowania rzeki, zabrakło drogi dojazdowej. Przedtem jeździli w bród. Interesowani dopraszają się dotychczas bez skutku, aby im przysposobiono przejazd (drogę) wzdłuż koryta rzeki. Za własne środki nie są w stanie owi niezamożni ludzie drogę taką sobie wykupić.

W gminie Żarnowcu również z powodu regulacji Jasiołki zabrakło gospodarzom drogi koniecznej w stronę Jedlicza. Nadto co do brodów kierownictwo regulacji nie chciało dać posłuchu interesowanym gospodarzom z Żarnowca i Borku i urządziło względnie wytoczyło przejazdy brodowe w miejscach nieodpowiednich, to też owe brody są nie do użycia.

I co do kierunku koryta regulowanej rzeki uważali mieszkańcy różne drobne sprostowania za konieczne, ale kierownictwo regulacji sprzeciwiło się wszelkim poprawkom z nieuzasadnionym uporem. Na zażalenia wnoszone przezemnie do Wydziału krajowego i na ustne przedstawienia czynione przez interpelującego u Rady dworu Kędziora jako dyrektora biura, miał być podobno wysłany na miejsce jakiś komisarz do zbadania, ale stwierdzić trzeba, że ów komisarz czy kontrolor nikogo z interesowanych nie wysłuchał. A przecież choćby ze względu na to, iż kierownik regulacji po raz pierwszy taką trudną, a ważną pracę wykonuje, należałoby na skargi ludności baczniejszą zwrócić uwagę.

Gdy inne środki zawiodły, tą drogą zapytujemy Wysoki Wydział krajowy, czy zechce zarządzić, aby żalący się gospodarze w Jedliczu, Borku i Żarnowcu zostawili wysłuchani i aby ich życzenia zostały spełnione.

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Sandulak, Winniczuk, Terszakowiec, Singalewicz, Perfecki, Petruszewicz, Rożankowski, Kochanowski, Dumka, Ławruk, Horbaczewski, Nowakowski, Tryłowski, Hołubowicz.

L. s. 2470/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu tolerowania pokątnego szynkarstwa wykonywanego przez Mechla Altholza w Chlewniej pow. Krosno.

Antoni Hańba, posiadacz koncesyjonowanego wyszynku w Chlewniej pow. Krosno, opłaca tytułem opłaty szynkarskiej niemożliwie wygórowaną kwotę 466 kor. rocznie. Łatwo można sprawdzić, iż żadna ważniejsza droga przez Chlewną nie przechodzi, a sama Chlewna jest maleńką gminą i nie zdoła tak wy-

sokiego zarobku szynkarzowi dostarczyć. Mimo to rekursy Antoniego Hańby pozostały dotychczas bez skutku.

Na dobitkę dla Antoniego Hańby jeszcze Mechel Altholz w Chlebnej uprawia bez przerwy do dwóch lat pokątne szynkarstwo a wszelkie zabiegi Hańby, aby Władza ukróciła ten bezprawny proceder Altholza, dotychczas pozostały głosem wołającego na puszczy.

Z tych powodów wnoszą podpisani następującą interpelacyę:

1. Czy raczy c. k. Rząd sprawdzić, że opłata szynkarska nałożona na Antoniego Hańbę w Chlebnej, jest zbyt wysoka?

2. Kiedy c. k. Rząd położy kres pokątnemu szynkarstwu Mechla Altholza w Chlebnej?

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Bosak, Horbaczewski, Dumka, Sandulak, Ławruk, Winniczuk, Singalewicz, Kochanowski, Perfecki, Terszakowiec, Tryłowski, Hołubowicz, Nowakowski.

L. s. 2471/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyboru członków komitetu kościelnego w gminie Baranów, powiat Tarnobrzeg.

Po 20-tu kilkuletniem urzędowaniu członków komitetu kościelnego gminy Baranów p. Tarnobrzeg, rozpisano w r. 1908 nowe wybory, przy których wybrano 3-ch nowych członków.

Proboszcz tamtejszy jednak ks. Salak postarał się o wniesienie protestu, wskutek czego wybór unieważniono.

Przy powtórnym wyborze w r. 1909 przeszli znów ci sami kandydaci, lecz i teraz powtórzył się ten sam proceder

tak, że z początkiem roku 1913 przyszło do 3-cich, a z końcem 1913 r. do 4-tych a w roku bież., t. j. 1914 przyjdzie do 5-tych wyborów wskutek tego, iż ks. Salak wniósł już 4-ty protest, bo jak twierdził „nowy komitet nie wejdzie dopóty w urzędowanie, dopóki nie przejdą ci kandydaci, których on sobie życzy“.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd zechce dopuścić, aby do ostateczności doprowadzeni parafianie gminy Baranów wskutek tak prowokującego postępowania ks. Salaka, sami sobie poszukali sprawiedliwości?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Nowakowski, Tryłowski, Hołubowicz, Petruszewicz, Dumka, Winniczuk, Kochanowski, Rożankowski, Bosak, Horbaczewski, Sandulak, Singalewicz, Perfecki, Terszakowiec, Ławruk.

L. s. 2472/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Stapińskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie niezadowolonego protestu przeciw wyborom Rady gminnej w Tarnawie pow. Wadowice.

Jeszcze w kwietniu 1913 r. odbyły się wybory do Rady gminnej w Tarnawie pow. Wadowice. Wskutek jednak wniesionego protestu, Rada nowa nie może objąć urzędowania i dotychczas t. j. już blisko rok urzęduje Rada stara, ponieważ protest nie został do dziś dnia załatwiony.

Zapytują przeto podpisani:

Czy c. k. Rząd zechce przyspieszyć załatwienie odnośnej sprawy?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Dumka, Ławruk, Bosak, Rożankowski, Sandulak, Kochanowski, Hołubowicz, Terszakowiec, Perfecki, Nowakowski, Tryłowski, Horbaczewski.

L. s. 2473/914.

I n t e r p e l a c y a

posta J. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie dostarczenia zgniłych ziemniaków zakupionych z funduszków kłęskowych przez Zarząd główny Kółek rolniczych — dla gminy Starawieś pow.

Brzozów.

W jesieni ub. r. zamówił zarząd Kółka rolniczego w Starejwsi pow. Brzozów wagon subwencyonowanych pieńdzmi kłęskowymi ziemniaków, dla najbardziej nieurodzajem i wylewami dotkniętych członków przez Zarząd główny Kółek rolniczych.

Po sprowadzeniu ziemniaków na miejsce, okazało się, iż połowa jest zupełnie zgniła. Wskutek tego część tylko zamawiających rozebrała swoje zamówienia, resztę zaś musiano sprzedać po 3 K za cetn. metr.

Wobec tego, iż za ziemniaki zapłacił zarząd miejscowy dwa razy więcej, aniżeli przedstawiały faktyczną wartość, zapytują podpisani:

1. Czy instytucje, które rozporządzają funduszami kłęskowymi są na to, aby drwić z nędzy chłopów?

2. Co c. k. Rząd myśli zarządzić, aby poszkodowanym wynagrodzić stratę poniesioną?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Ławruk, Sandulak, Horbaczewski, Bosak, Singalewicz, Rożankowski, Terszakowiec, Perfecki, Hołubowicz, Nowakowski.

L. s. 2474/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o odszkodowanie dla Antoniego Krygowskiego w Męcince pow. Krosno za nadzwyczajną służbę wojskową.

Antoniemu Krygowskiemu, małorolnemu gospodarzowi gruntowemu

w Męcince pow. Krosno, odmówiono ustawowo należnego wynagrodzenia za nadzwyczajną służbę wojskową w latach 1912/13. Również nie uwzględniono rekursu poszkodowanego do wyższej instancji z oczywistą krzywdą, tem dotkliwszą, że w tak ciężkim dla ludu czasie.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zechce jeszcze raz tę sprawę zbadać i w drodze choćby wyjątkowej należną Antoniemu Krygowskiemu kwotę wypłacić.

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Petruszewicz, Rożankowski, Kochanowski, Dumka, Bosak, Ławruk, Perfecki, Winniczuk, Nowakowski, Trylowski, Hołubowicz, Horbaczewski, Terszakowiec, Sandulak, Singalewicz.

L. s. 2475/1914.

W n i o s e k

posta Załozieckiego i tow. w sprawie przekształcenia 3-klasowej szkoły męskiej z ruskim językiem wykładowym na szkołę 4-klasową w Uhnowie pow.

Rawa ruska.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przystąpiła do zorganizowania 4-klasowej szkoły męskiej z językiem wykładowym ruskim w Uhnowie.

Wniosek ten motywuje się tem, iż obok 3-klasowej szkoły ludowej dla chłopców z ruskim językiem wykładowym, którą uważać należy za główny zakład, otwarto osobną szkołę eksponowaną T. S. L. o 4 stopniach z polskim językiem wykładowym.

Widać z tego, że główny zakład z bardzo liczną frekwencją, liczący 199 uczniów, w tem 124 uczniów narodowości ruskiej, jest gorzej zorganizowany i po-

siada niższy stopień nauki, niż zakład eksponowany wykazujący bardzo słabą frekwencyę, gdyż tylko 75 uczniów, a z tego na czwartym stopniu nauki tylko 5. Otóż jest rzeczą słuszną, aby i główny zakład mógł w takim zakresie udzielać nauki, jak zakład prywatny.

Wnioskodawca:
Załoziecki.

J. Jaworski, Horbaczewski, Kiweluk, Petruszewicz, Perfecki, Nowakowski, Makuch, Kapuściński, Kormosz, Hołubowicz, Kochanowski, Cegielski, Korol, Wanio.

L. s. 2.476/1914.

Wniosek

p. Załozieckiego i tow. w sprawie założenia 4-klasowej szkoły żeńskiej z ruskim językiem wykładowym w miasteczku Uhnowie, powiatu rawskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przystąpiła do założenia 4-klasowej szkoły żeńskiej z ruskim językiem wykładowym w miasteczku Uhnowie powiatu rawskiego.

Wniosek niniejszy motywuje się tem, że miasteczko Uhnów i cały okręg sądowy Uhnowski jest zamieszkały przeważnie przez Rusinów i liczy tylko nieznaczny procent Polaków.

To odbija się także na frekwencyi młodzieży do szkół ludowych w Uhnowie. Istniejąca szkoła żeńska z polskim językiem wykładowym, wobec stosunków narodowych w mieście i okręgu okazuje się anormalną, wykazuje na 140 dziewcząt narodowości ruskiej tylko 29 uczennic narodowości polskiej.

Wnioskodawca:
Załoziecki.

J. Jaworski, Horbaczewski, Kiweluk, Petruszewicz, Nowakowski, Kapuściński, Kormosz, Hołubowicz, Korol, Cegielski, Makuch, Kochanowski, Baczyński, Łahodyński, Perfecki.

L. s. 2477/914.

Interpelacya

posła Hryńka Terszakowca i tow. do Prezydium c. k. Namiestnictwa w sprawie niesprawiedliwego rozdziału środków żywności w powiecie samborskim.

Na powiat samborski przyznało Namiestnictwo 36 wagonów środków żywności do rozdziału między ludność po niższej cenie. Z tego „Silskyj hospodar“ dostał wszystkiego 12¹/₂ wagona, chociaż ludności ruskiej jest 65% — a resztę otrzymał zarząd Kótek rolniczych i Tow. gospodarczego.

Choć niesprawiedliwy rozdział — to ludność się spodziewała, że może bez względu na narodowość będzie traktowaną, jak nie dostanie przez „Silskyj Hospodar“, dostanie przez jedną z polskich instytucyi, ale stało się inaczej.

Do gminy Rakowej samborskiego powiatu, która nie była przez komitet powiatowy uznana za zagrożoną głodem, przysłał zarząd Kótek rolniczych jeden wagon kukurudzy. Gmina Rakowa ma ludności ruskiej 1.800 dusz, a 110 Polaków. Wagon sprowadzonej kukurudzy rozdzielono wyjątkowo tylko między 110 Polaków, a Rusini nie dostali ani jednego ziarnka. Każdy Rusin zgłaszający się po kukurudzę dostał odpowiedź: „nie bierzecie w Kółku rolniczem, to dla was nie ma kukurudzy“.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy wiadome są tak jawne nadużycia i co myśli uczynić, ażeby na przyszłość wszyscy mieszkańcy bez względu na narodowość byli równomiernie traktowani przy rozdziale wszelkich zapomóg.

Lwów, dnia 1. marca 1914.

Interpelant:
Terszakowiec.

Kość Lewicki, Perfecki, Kiweluk, Załoziecki, Kormosz, Jaworski, Ławruk, Horbaczewski, Tryłowski, Cegielski, Kapuściński, Winniczuk, Dumka, Sandulak, Hołubowicz.

L. s. 2478/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie anormalnych stosunków w ludowej szkole w Widyniowie, powiatu śniatyńskiego.

Mieszkańcy gminy Widyniowa powiatu śniatyńskiego wysłali do c. k. Starostwa w Śniatynie zażalenie, którego odpis załączamy /./, w którym podnieśli rzeczowe zarzuty przeciwko zarządowi szkoły w Widyniowie.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zechce wysledzić podniesione zarzuty przeciwko zarządowi szkoły w Widyniowie?

Czy c. k. Rząd myśli winnych pociągnąć do odpowiedzialności?

Czy c. k. Rząd myśli gminę Widyniów uwolnić od anormalnych stosunków w ludowej szkole.

Interpelant:
Makuch.

Łahodyński, Petruszewicz, Ławruk, Winniczuk, Kochanowski, Jaworski, Horbaczewski, Dumka, Staruch, Terszakowicz, Nowakowski, Sandulak, Hołubowicz, Tryłowski, Perfecki.

Alegat do L. s. 2478/914.

Świetne c. k. Starostwo!

Pierwszy raz zwraca się tą drogą gmina Widyniów przez swoją deputację, wybraną na poufnym zgromadzeniu w sprawie miejscowej szkoły. Stosunki w tej szkole stały się tak anormalnymi, iż przekroczyły już wszelkie granice obowiązujących ustaw, a nawet doprowadzają wszystkich mieszkańców do rozpacz. Dlatego postanowili oni przedstawić rzecz Świetnemu Starostwu.

Gmina Widyniów stała nieźle pod względem szkoły. Był u nas nauczycielem Polak p. Łubkowski, obecnie w Mikulińcach, który jednak spełniał swoje obowiązki tak, że każdy mieszkaniec

gminy był zadowolony. Wpływ jego był widoczny u tej generacji, która wyszła z pod jego kierownictwa.

Po nim objęła stałą posadę nauczycielka Kropiwnicka, zamężna Topiałkowska. I od tego czasu zaczyna się właściwa przyczyna tego kroku.

Nauczycielka Topiałkowska jest osobą nawskróś chorą i nerwową, jako Polka nie ma granic dla swego szowinizmu. W jej pracy za cały czas nawet laicy nie mogli dopatrzeć się bodaj prymitywnego poczucia spełniania obowiązków. A kiedy jakie spełnia, to one są tak nieszczerze, do tak wysokiego stopnia niepedagogiczne i tak głęboko szkodliwe, iż gmina Widyniów może śmiało powiedzieć: „Lepiej żadnej szkoły, jak taka!” Stosunki jak dotąd są tego rodzaju, że szkoła w terażniejszym stanie nie daje nam narodowego wychowania, ale mija się ze swoim powołaniem i nie tylko, że nie wyrabia, ale pacy charaktery, wyniesione z domu z pod opieki rodziców. Nienawiść do wszystkiego, co rodzinne, niezgoda, podjudza do złego, krzyki, używanie słów, jak: „żydki, hołota“, dziecko nie słyszy nigdy grzecznego i ciepłego słowa od swojej nauczycielki. Oto hasła, podług których postępuje nauka w tej szkole!

A już szczytem samowoli prawie niedowiary, że w tych samych wyżej wymienionych faktach bierze czy nie większy udział mąż kierowniczkii p. Topiałkowski. Nie wiedzieć z jakiego powodu śmie ten pan zastępywać kierowniczkę w klasie w czasie nauki i to nie przypadkowo, ale peryodycznie; tylko z powodu tego, że jest mężem, a to całkiem za mało, a szkolne ustawy o podobnych wypadkach nic nie wspominają. Ten pan wchodząc do klasy, krzyczy na dzieci, drażni je, bije, uganiania za nimi po klasie tak, że one wyskakują przez okna.

Dłuższy czas przypatrywała się gmina szkolnemu dramатовi biernie.

Łagodzącą okolicznością było to, że na trzy siły nauczycielskie przecież mieli w szkole jednego nauczyciela Rusina z ruskim językiem wykładowym. Nie wygodnie było to kierownicze. Nie pomogło, że ona namawiała i prosiła nauczyciela-Rusina, ażeby przeniósł się ze wsi, bo ona ma na jego miejsce nauczycielkę Polkę (wynikało z tego, że ona może systemować nawet uchwały wyższych swoich Władz). Wreszcie stosunki między nimi naprężyły się do tego stopnia, że wynikiem ich był w sądzie proces, w którym pogodzili się. Kara jednak nastąpiła dla Rusina nauczyciela w drodze administracyjnej we formie przeniesienia go z Widyniowa. Na jego miejsce przeniosła Rada szkolna okręgowa nauczycielkę żydówkę Klarę Kohn. Tak więc w czysto ruskiej wsi, w szkole z wykładowym ruskim językiem narzucano gminie wrogo usposobionych ludzi, do których nikt nie ma żadnego zaufania. Nic dziwnego! Nauka nie postępuje ani trochę. Nauczycielki ciągle urlopuje się naprzemian. Dzieci nie rozwijają się, ale zanikają, bo nauczycielka Topiałkowska nigdy nie wykłada niczego dzieciom, tylko krótko zbywa, zadając: „stad-dotąd“. Uświadomione jednostki nie mają wyjścia z takiego położenia, postanowiły mimo istnienia miejscowej szkoły, dać pieniądze i uczyć swoje dzieci prywatnie. Na nauczyciela znaleźli miejscowego słuchacza praw. On przygotowuje je także w niemieckim języku, aby mogły wstępować do szkół wyższych. Nadmienia się przytem, że Widyniów ma wielu uczniów i uczenie w szkole, które z początku przygotowywały się tylko w domu prywatnie a potem zdawały egzamin do szkół miejskich. Zwykle ojcowie podawali to kierownictwu szkoły do wiadomości. Na tem formalność była skończoną, bo bez najmniejszej wątpliwości to samo kierownictwo szkoły było święcie przekonane, że te dzieci będą się uczyć i pójdą do szkoły. Kiedy jednak tego roku ojcowie wyżej wspomnianych dzieci zawiadomili nauczycielkę o tem, że chcą

uczyć dzieci prywatnie, bo zamierzają posyłać je dalej, nie pozwoliła ona na to, potem poczęła domagać się najrozmaitszych formalności. Mieszkańcy Widyniowa obznajomieni z ustawą szkolną, uczynili wszystkiemu zadość, jednak kierowniczka szkoły mimo tego, groziła wszelkimi karami, pokrywając swą pogroźkę pochlebniemi słowami: „Moja szkoła dobra, tak nigdzie nie uczą, jak ja i t. d...“. Rozumnie się, że takie zachowanie się całkiem nie wywoływało szacunku mieszkańców do swej nauczycielki, a to tem więcej, że mieszkańcom gminy wiadomo: 1) jak nauka prowadzi się; 2) że kierowniczka uwalnia dzieci szkolne na własną rękę i to na rok, lub raz na zawsze, nazywając je, że one za durne do szkoły (jak ciekawe pojęcie „szkoły“ u tej nauczycielki); 3) że nauczycielki wogóle urlopują się na przemian, już nawet tego roku, a tamtego roku sama kierowniczka często wyjeżdżała ze wsi na kilka dni, nie prowadząc nauki. To poświadczą mieszkańcy gminy, szkolne wykazy, dzienniki oraz dzieci.

Tu zebrano najważniejsze fakty, bo drobniejszych nie można wyliczyć. Ażeby nie być gołosłownymi, naprowadzamy dowody:

Świadek Mikołaj Popeniuk i jego syn Jan. Tamtego roku zachodził do klasy p. Topiałkowski, uganiał za dziećmi, bił je, przez co dzieci uciekały i skakały przez okno.

Nauczycielka szkoły raz jego syna Jana (a prócz tego jeszcze dzieci: Grzegorza Murmyluka i Szymona Aleksandruka) wykluczyła ze szkoły, mówiąc, aby szedł do Karłowa, bo ona jego nie potrzebuje. Kilka miesięcy chłopiec (a drudzy też) nie chodził do szkoły, wtedy dopiero udał się świadek do inspektora, a za interwencją tej władzy, kierowniczka nie broniła już chodzić do szkoły i przepuściła na wyższy rok, mimo tego, że chłopak nie był na pierwszym kursie klasyfikowany.

Świadek Jakim Berład. Dziewczyna skończyła pierwszy rok z dobrym postępem. Po wakacjach zapisał ją świadek na podstawie świadectwa na drugi rok. Po jakimś czasie zawraca nauczycielka tę dziewczynę na pierwszy rok, mówiąc, że nauczyciel Majewski mógł wpisać pierwszą klasę, albowiem on nie przysiągł. Wkońcu przekonywała świadka, że to nic nie szkodzi.

Świadkowie Bazyli Chrapko i Mikita Aroniec: Swoje dzieci chcą posyłać do miejskiej szkoły, dlatego uczą je prywatnie, załatwiwszy wszystkie formalności w części wymagane ustawą, w części z powodu przyjętej praktyki w poprzednich latach, ale pełni świadomości, że robią zadość szkolnemu przymusowi, bo spełniają wszystko.

Świadek Stefan Semotiuk mieszka obok szkoły i mówi, że p. Topiałkowski bardzo często przybywa w klasie, krzyczy i bije dzieci. Poza szkolnymi godzinami strzela, aby dzieci uciekały ze szkoły. Od swego syna Koźmy dowiaduje się, że ten sam pan przychodził do klasy na zastępstwo, jednak niczego nie uczył, tylko siedział. Co do kierowniczkii: Trochę niby uczy, potem opuszcza klasę, przesiaduje w kuchni, a dzieci swawolą. Na pauzie przezywają dzieci swoją nauczycielkę: „Bejła, żydówka, ona zaś do nich: „Hołota, żydki i t. d.“. Na podwórzu świadka schodzą się dzieci jego i cudze i bawią się. Aby zabronić na cudzem podwórzu cudzym dzieciom bawić się, kierowniczkii strzela aby nastraszyć dzieci.

A już istotnie szczególnym dowodem pedagogicznych zdolności jest taki fakt: Nauczycielka Andrzejewiczówna posłała Koźmę, syna świadka ze swojej klasy do kierowniczkii szkoły po klucz. Kiedy ten przyszedł i powiedział, czego chce, uderzyła go kierowniczkii w głowę tak, że aż kapelusz spadł, potem powiedziała: „Ty złodzieju i t. d. zabieraj mi się z oczu“. Na ten fakt są świadkowie. Ojciec oddał tę sprawę do c. k. Rady szkolnej okręgowej i mimo długiego

upływu czasu, nie może doczekać się żadnej decyzji.

Tego samego ucznia przywitała ta sama kierowniczkii w klasie przed dziećmi tak: „Nie siadajcie koło niego, bo on złodziej, może was okraść“.

Dalszym dowodem cała gmina.

Ogólnie wszyscy znają i mówią, że w szkole dłuższy czas nie ma nauki, bo kierowniczkii gdzieś wyjechała. A już wtedy prawdziwa demoralizacja; dzieci włączają się po drogach od jednej do drugiej szkoły, nie mogąc znaleźć właściwej nauczycielki, a ostatecznie wracają z niczem do domu.

Wiadomą jest rzeczą, że p. Topiałkowski bierze udział w konferencyach.

Łukasz Berład i Jerzy Mojsiak świadczą, że p. Topiałkowski uczył w klasie często i że nie ma żadnych kwalifikacji. Ten fakt poświadczy również sklepikarz.

Tak wygląda szkoła w Widyniowie. Oburzenie jest wielkie tak, że interwencja i sprawiedliwe rozpatrzenie sprawy są konieczne. Poniżanie obywatelskich praw doprowadza ludność do rozpaczii. Bojąc się przykrych następstw przewlekania tej sprawy, chce gmina Widyniów posłyszeć słowa prawdy od Władzii, która jest powołana do przestrzegania ustaw. Jeżeli nie znajdziemy tu i to w krótkim czasie przychylnego i legalnego załatwienia sprawy i usunięcia anormalnych stosunków w szkole, wtedy udamy się znaną nam drogą do wyższych i najwyższych instanczii, a teraz oddajemy sprawę w ręce naszych posłów i przed forum świata.

Mieszkańcy gminy Widyniów dali niezbitą dowód swej cierpliwości, a Władzia z tego korzystała.

Niżej podpisani oznajmiamy, że nie powodujemy się ani nienawiścią, ani szowinizmem, ale domagamy się swoich praw.

Chcemy sprawiedliwości i w imieniu naszych sprawiedliwych żądań prosimy:

Świetne Starostwo, jako prezydium c. k. Rady szkolnej okręgowej, raczy, przekonawszy się dokładnie o tak bardzo anormalnych stosunkach w naszej szkole, zarządzić, co następuje:

1) Ukarać winnych i polecić, aby spełniali swój obowiązek solidnie;

2) zabrać ze wsi nauczycielkę Klarę Kohn, a na jej miejsce dać nam mężczyzną, nauczyciela-Rusina;

3) postarać się, aby kierownicza Topiałkowska przeniosła się z Widyniowa, bo swoim pobytem przy pełnej pensji przynosi wsi bardzo wielką szkodę;

4) wysłuchać, że mieszkańcy gminy Widyniowa stanowczo zastrzegają sobie i nie zgodzą się pod żadnym warunkiem, ażeby ewentualnie miejsce mającej się utworzyć czwartej siły, miał objąć p. Topiałkowski, który dąży do tego lub wogóle jakikolwiek Polak, czy Polka, jak słuchy dochodzą;

5) wysłuchać sprawiedliwego żądania mieszkańców gminy i obsadzić mające się ewentualnie utworzyć miejsce czwartej siły nauczycielskiej nauczycielem-mężczyzną narodowości ruskiej.

Żądania nasze nie są przesadne, a oparte są całkiem na prawdzie, sprawiedliwości i ustawach. Dlatego spodziewamy się, że Świetne Starostwo raczy je w pełnej mierze uwzględnić.

L. s. 2479/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu z Radą szkolną miejscową w Sielcu koło Drohobycza i w sprawie niewłaściwego postępowania nauczyciela Wiśniewskiego w Sielcu z dziatwą szkolną.

Przewodniczącym c. k. Rady szkolnej miejscowej w Sielcu koło Drohobycza wybrano w 1913 r. po raz drugi Piotra Speryniaka, miejscowego gospodarza. Jego wybór zatwierdziła c. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu. Bez najmniejszej podstawy poleciła c. k. Rada szkolna okręgowa w Drohobyczu prowadzenie rachunków Rady szkolnej miejscowej nie przewodniczącemu tejże Rady, ale leśniczemu Dzewocie. Choć przewodniczący Rady szkolnej miejscowej, Piotr Speryniak prowadził już przez jedną kadencję rachunki, a przeciwko jego rachunkom nie podniesiono żadnych zarzutów, pomimo tego odebrano mu prowadzenie tych rachunków, nie podając żadnych dowodów.

W jesieni 1913 r. przysłała c. k. Rada szkolna krajowa tymczasowego kierownika dwuklasowej szkoły w Sielcu nauczyciela Wiśniewskiego. Jego zachowanie w szkole nie odpowiada nawet prymitywnym zasadom pedagogii. W czasie nauki przeżywa uczniów słowami: „Ty chudoba (bydło) czorte (djabie) i t. d. Dzieci co dnia muszą wysłuchiwać takich pięknych słów i żalą się swoim rodzicom na różne przezwiska nauczyciela. W dodatku bije dzieci tak, że boją się chodzić do szkoły.

Oprócz tego podburza nauczyciel dzieci w ten sposób, że pod pokrywką nauki niemieckiego języka, zaciąga ruską dziatwę do T. S. L. i tam zamiast nauki niemieckiego języka stara się wynarodowić ruskie dzieci.

Wobec naprowadzonych faktów zapytują podpisani:

Czem usprawiedliwi c. k. Rząd zarządzenie c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu odebrania prowadzenia rachunków Rady szkolnej miejscowej w Sielcu koło Drohobycza przewodniczącemu tejże Rady Piotrowi Speryniakowi a powierzenia tej czynności leśniczemu Dzewocie?

Czy c. k. Rząd wglądnie w tę sprawę i poleci nadal prowadzenie rachunków przewodniczącemu Rady szkolnej miejscowej?

Czy c. k. Rząd wie o niewłaściwym i grubiańskim zachowaniu się nauczyciela Wiśniewskiego z dziećmi szkolnymi w Sielcu?

Czy c. k. Rząd wyśledzi wymienione fakty i pociągnie winnego do odpowiedzialności.

Interpelant:
Makuch.

Dumka, Sandulak, Łahodyński, Hołubowicz, Tryłowski, Ławruk, Perfecki, Kochanowski, Horbaczewski, Petruszewicz, Lew Lewicki, Staruch, Terszakowicz, Nowakowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

P r o p o z y c y a

Wydziału krajowego w sprawie wyboru Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy wybrać:

Na kadencję rozpoczynającą się od 1. stycznia 1914 roku do końca 1919 roku:

Członkami względnie zastępcami członków Rady nadzorczej Banku krajowego:

1. Dr. Stefan Fedak (zastępca Dr. Włodzimierz Baczyński).

2. Dr. Jan Hupka (zastępca Stanisław Konopka).

3. Dr. Henryk Kolischer (zastępca Dr. Tobiasz Aschkenase).

4. Dr. Michał Korol (zastępca Dr. Mikołaj Łahodyński).

5. Kazimierz Laskowski (zastępca Jan Gorayski).

6. Franciszek Maryewski (zastępca Jan Federowicz).

7. Stefan br. Moysa Rosochacki (zast. Oskar Schnell).

8. Dr. Eugeniusz Oleśnicki (zastępca Dr. Teofil Kormosz).

9. Franciszek Paszkowski (zastępca Dr. Stefan Skrzyński).

10. Dr. Aleksander hr. Skarbek (zastępca Józef Rajmund Schmidt).

11. Stanisław hr. Stadnicki (zastępca ks. Andrzej Lubomirski).

12. Andrzej Średniawski (zastępca Wincenty Witos).

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Burzyńskiego, Potockiego, Singalewicza i Serczyka i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki, a Izba przystępuje tymczasem do drugiego punktu porządku dziennego, którym jest:

2. S p r a w o z d a n i e

komisji bankowej z projektem ustawy, zmieniającej § 50. ustawy z 17. lutego 1905 l. 40. dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Horbaczewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje błędy drukarskie w tytule i tekście sprawozdania komisyjnego (ma być § 50 zamiast § 30) i odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy;

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) aby w drodze ustawy przyznał listom rentowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem emitowanym do wysokości 20,000.000 K. nominalnej wartości, charakter walorów pupilarnych kaucyjnych depozytowych;

b) by w drodze rozporządzenia przyznał ulgi podatkowe i należytościowe przyznane emisji listów rentowych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem dotychczasowej emisji, także listom rentowym dalszej emisji aż do wysokości 20,000.000 koron nominalnej wartości.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca postanowienia § 50. ustawy z dnia 17. lutego 1905. (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 40.) w jego brzmieniu ustalonom ustawą z dnia 1. lipca 1910 r. (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 167).

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienie § 50. ustawy z dnia 17. lutego 1905 Dz. u. i rozp. kr. Nr. 40. w jego brzmieniu ustalonom ustawą z dnia 1. lipca 1910 r. Dz. u. i rozp. kr. Nr. 167. uchyla się i ma na przyszłość brzmieć, jak następuje:

§ 50.

Każdoczesna suma znajdujących się w obiegu listów rentowych nie może przenosić kwoty (20,000.000) dwudziestu milionów koron.

Podwyższenie tej kwoty może nastąpić jedynie w drodze ustawy krajowej.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu, rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższy cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie uchwała Izba łącznie i bez rozprawy obie rezolucje komisji bankowej ad a i b do c. k. Rządu, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

3. S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 4. kwietnia 1913 L. W. 44.101/1913 w przedmiocie obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów, połączenia tychże z miejskimi kanałami ulicznymi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wy-

budowania kanałów domowych, połączenia tychże z miejskimi kanałami ulicznymi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

W obrębie gminy stoł. król. m. Krakowa obowiązany jest każdy właściciel zabudowanej realności, położonej przy placu lub ulicy, gdzie miejski kanał uliczny istnieje, lub zostanie zaprowadzony, do wybudowania kanału domowego i połączenia go z tym kanałem, a to tak dla odprowadzenia ścieków gospodarczych i opadów atmosferycznych, jak i rozwodnionych nieczystości kloaczych tudzież dla odpływów z zakładów przemysłowych.

Do miejskiego kanału ulicznego nie wolno odprowadzać:

a) twardego osadu, śmieci, sztru, piasku, popiołu i odpadków większej objętości, jako to: obierzyn, skorup, kości i t. p.

b) stałych i płynnych produktów, które wskutek swego składu chemicznego lub temperatury mogłyby uszkadzać kanały lub działać szkodliwie na ich trwałość, jak n. p. kwasów, płynu gnojówkowego nierozcieńczonego;

c) substancyi wybuchowych i płynów łatwo zapalnych (benzyna, eter, alkohol i t. p.);

d) płynów i materyi zakaźnych, przed należytem ich zdezynfekcyonowaniem. Tyczy się to szczególniej pracowni bakteriologicznych, szpitali, domów zdrowia, pawilonów chorób zakaźnych, domów izolacyjnych i zakładów dezynfekcyjnych.

Każda realność winna mieć swój kanał domowy i swoje własne połączenie uliczne z kanałem miejskim.

§ 2.

W razie wybudowania nowego miejskiego kanału ulicznego w miejsce miejskiego kanału, istniejącego dotychczas w ulicy, lub miejskiego kanału istniejącego w podwórzu realności (miejskiego kanału podwórzowego), z którym kanały domowe poszczególnych realności są już połączone, obowiązani są właściciele realności te kanały domowe połączyć w myśl § 1. z nowo wybudowanym miejskim kanałem ulicznym.

O zniesieniu miejskiego kanału ulicznego lub miejskiego kanału podwórzowego postanawia w każdym poszczególnym wypadku Rada miasta.

W razie budowy miejskiego kanału ulicznego w miejsce miejskiego kanału podwórzowego ustanawia Rada miasta czasokres dla połączenia kanału domowego z tym nowym kanałem. Czasokres ten wynosić musi co najmniej 6 miesięcy, a najwięcej dwa lata. W razie budowy miejskiego kanału ulicznego w miejsce zniesionego kanału ulicznego lub w razie budowy zupełnie nowego kanału ulicznego miejskiego oznaczy Magistrat czasokres do połączenia kanału domowego z tymże kanałem miejskim.

Po bezskutecznym upływie terminów wyżej oznaczonych może Magistrat zmiany kanału domowego i połączenia ulicznego wykonać na koszt i niebezpieczeństwo właściciela realności.

§ 3.

Połączenie uliczne między zewnętrzną granicą realności a kanałem ulicznym wykona gmina m. Krakowa we własnym zarządzie.

Koszta tego połączenia aż do 10 metrów, licząc od zewnętrznej granicy realności, do najbliższego miejskiego kanału ulicznego, ponosi właściciel realności, koszta zaś ponad 10 metrów ponosi gmina m. Krakowa.

Koszta wyburzenia względnie zasypania zniesionego miejskiego kanału tak ulicznego, jak podwórzowego ponosi gmina m. Krakowa.

Budowę lub przebudowę kanału domowego wykona właściciel realności własnym kosztem.

§ 4.

Przed rozpoczęciem budowy kanału domowego i połączenia tegoż z miejskim kanałem ulicznym mają być dotyczące plany przedłożone Magistratowi do zatwierdzenia, którego rozstrzygnięcie ma nastąpić w przeciągu dni 30.

§ 5.

Gmina stoł. król. m. Krakowa ma prawo pobierania jednorazowych opłat za określone w § 1. połączenie kanałów domowych z miejskimi kanałami ulicznymi a właściciele realności są obowiązani do uiszczenia tych opłat. Za wprowadzenie do miejskich kanałów ulicznych wód opadowych z rynien dachowych zapomocą osobnych kanałów odciekowych nie są obowiązani właściciele domów do uiszczenia osobnej opłaty.

Od powyższych opłat są wolni właściciele tych domów:

1. których kanały domowe w chwili przebudowy były połączone z miejskimi kanałami podwórzowymi;

2. które znajdują się przy ulicach na podstawie §§ 16. a, 16. d, 16. e, 16. f, 16. g, i 16. h, noweli do ustawy budowniczej z dnia 28. marca 1910 Nr. 89. dz. u. i rozp. kraj. otwartych, względnie uregulowanych i urządzonych.

Opłaty jednorazowe i dopuszczalne uwolnienie od tychże ustanawia się tylko na okres 30-tu lat, licząc od dnia wykonania połączenia z kanałem miejskim ulicznym.

§ 6.

Wysokość opłat ustanawia się na 25 koron za każdy metr długości frontu realności.

Przy realnościach o dwu frontach należy się opłata od dłuższego frontu, właściciel realności ma jednak prawo połączyć kanały odciekowe po obu stronach swej realności.

Za połączenie kanałów domowych z realności mających więcej jak dwa fronty, ma być wymierzona opłata według połowy długości wszystkich frontów.

§ 7.

Opłaty wymierza Magistrat jednocześnie z zatwierdzeniem planów na budowę kanału domowego.

§ 8.

Opłaty z niniejszej ustawy się należące (§§ 5. i 6.) tudzież koszta połączenia kanałów domowych z kanałami miejskimi ulicznymi (§ 3. ustęp 1.) oraz koszta budowy lub przebudowy kanałów domowych wykonanych przez Magistrat w zastępstwie właściciela realności na jego koszt i niebezpieczeństwo (§ 2. ustęp 4.) winien obowiązany do ich zapłaty uiścić w kasie miejskiej do dni 14-tu, licząc od dnia otrzymania wezwania do zapłaty, w przeciwnym razie ściągać będzie Magistrat wraz z 5% odsetkami zwłoki stosownie do przepisu § 4. ces. rozp. z 20. kwietnia 1854. Nr. 96. dz. u. p.

§ 9.

Regulamin techniczny i rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwała Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§ 10.

W razie przekroczenia przepisów, objętych niniejszą ustawą, przysługiwać będzie Magistratowi prawo nakładania grzywien w wysokości od 10 do 600 koron.

§ 11.

Przeciw wydanym na podstawie niniejszej ustawy zarządzeniom i orze-

czeniu Magistratu przysługują środki prawne, przewidziane statutem miasta. (§§ 106. i 108. statutu).

§ 12.

Rekurs przeciw wymiarowi opłaty, oraz przeciw zarządzeniom Magistratu z § 3. ust. 4. nie ma mocy wstrzymującej.

§ 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

4. Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie umieszczenia Muzeum etnograficznego w budynku dawnego seminaryum duchownego na Wawelu.

Sprawozdawca p. Leo, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do oddania Towarzystwu Muzeum

etnograficznego w Krakowie na przeciąg lat dwudziestu budynku dawnego seminaryum duchownego św. Michała na Wawelu za opłatą czynszu rocznego w wysokości 1 (jednej) korony wyłącznie na pomieszczenie w tym budynku zbiorów Muzeum etnograficznego.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Towarzystwem Muzeum etnograficznego w Krakowie umowy z zastrzeżeniem :

a) że dzierżawa może być jednak w ciągu 20-letniego okresu rozwiązana za 3-letniem wypowiedzeniem i zwrotem kosztów wyłożonych przez Towarzystwo na urządzenie;

b) że tak wewnętrzna jak i zewnętrzna restauracya budynku wykonaną zostanie ściśle według planów zatwierdzonych przez Wydział krajowy w porozumieniu z krajowym Komitetem restauracyi Wawelu, oraz że także w przyszłości Towarzystwo ma się stosować do wskazówek Wydziału krajowego co do konserwacyi budynku.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje :

5. Sprawozdanie Komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy nowego szpitala powszechnego w Rzeszowie.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm uznaje potrzebę zbudowania nowego szpitala powszechnego w Rzeszowie na 80 łóżek, wraz z budynkami ubocznymi na innem, aniżeli obecnem, miejscu.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże konieczną do pokrycia połowy kosztów i zakupna gruntu, budowy i urządzenia wewnętrznego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Przed przystąpieniem do dalszego punktu porządku dziennego, wzywa Marszałek komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania na 12 członków i zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku wyborów p. Burzyński. Głosowało 93 posłów; absolutna większość 47 głosów. Wszystkie głosy otrzymali :

1. Dr. Stefan Fedak (zast. Dr. Włodzimierz Baczyński).

2. Dr. Jan Hupka (zast. Stanisław Konopka).

3. Dr. Henryk Kolischer (zast. Dr. Tobiasz Aschkenase).

4. Dr. Michał Korol (zast. Dr. Miłkołaj Łahodyński).

5. Kazimierz Laskowski (zast. Jan Gorayski).

6. Franciszek Maryewski (zast. Jan Federowicz).

7. Stefan br. Moysa Rosochacki (zast. Oskar Schnell).

8. Dr. Eugeniusz Oleśnicki (zast. Dr. Teofil Kormosz).

9. Franciszek Paszkowski (zast. Dr. Stefan Skrzyński).

10. Dr. Aleksander hr. Skarbek (zast. Józef Rajmund Schmidt).

11. Stanisław hr. Stadnicki (zast. ks. Andrzej Lubomirski).

12. Andrzej Średniawski (zast. Wincenty Witos).

Marszałek stwierdza powyższy wynik wyborów.

Następuje :

6. Sprawozdanie Komisji sanitarnej w porozumieniu z Komisją budżetową o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 20. lutego 1914 r. L. W. 137.439 1913 w przedmiocie zakupna enklawy w celu powiększenia kompleksu gruntów kraj. zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm uznaje potrzebę powiększenia kompleksu gruntów krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie przez zakupno enklawy w obszarze 2.763 sążni kwadr., położonej przy głównym wjeździe do Zakładu.

2. Sejm przyznaje na cel powyższy dodatkowy kredyt w kwocie 30.000 K słownie trzydziestu tysięcy koron i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę pożyczki, zaciągnąć się mającej na cele budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie podwyższył o tę kwotę.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Sare odczytuje pierwszy wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę powiększenia kompleksu gruntów krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie przez zakupno enklawy w obszarze 2.763 sążni kwadr., położonej przy głównym wjeździe do Zakładu.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Sare odczytuje drugi wniosek komisji:

2. Sejm przyznaje na cel powyższy dodatkowy kredyt w kwocie 30.000 K słownie trzydziestu tysięcy koron i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę pożyczki, zaciągnąć się mającej na cele budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie podwyższył o tę kwotę.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

7. Sprawozdanie Komisji sanitarnej w porozumieniu z Komisją budżetową o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 22. sierpnia 1913 LW. 130.826/913 o postępie budowy krajowego zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie do wiadomości.

2. Sejm przyznaje dodatkowy kredyt w kwocie 217.000 K na rozszerzenie pralni, kuchni i piekarni, na budowę domu mieszkalnego dla sióstr zakonnych w powyższym Zakładzie i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę zaciągnąć się mającej na cele budowy rzeczzonego Zakładu pożyczki komunalnej podwyższył o tę kwotę.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Sare odczytuje pierwszy wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie do wiadomości.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Sare odczytuje drugi wniosek komisji:

2. Sejm przyznaje dodatkowy kredyt w kwocie 217.000 K na rozszerzenie pralni, kuchni i piekarni, na budowę domu mieszkalnego dla sióstr zakonnych w powyższym zakładzie i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę zaciągnąć się mającej na cele budowy rzeczzonego Zakładu pożyczki komunalnej podwyższył o tę kwotę.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

8. Sprawozdanie Komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Jaśle.

Sprawozdawca p. Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę zbudowania nowego szpitala w Jaśle na 60 łóżek oraz zabudowań ubocznych na innym odpowiedniejszym miejscu.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się potrzebną do pokrycia połowy kosztów budowy wraz z urządzeniem wewnętrznym oraz zakupem nowego gruntu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje:

9. Sprawozdanie komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia szpitala powszechnego w Krośnie, przez wybudowanie nowego domu gospodarczego, pawilonu zakaźnego i trupiarni.

Sprawozdawca p. Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę rozszerzenia szpitala powszechnego w Krośnie przez wybudowanie nowego domu gospodarskiego, pawilonu zakaźnego i trupiarni.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wy-

sokości, jaka okaże się konieczną do pokrycia połowy kosztów budowy i urządzenia wewnętrznego powyższych budowli, jak również adaptacji i urządzenia wewnętrznego głównego gmachu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Marsowi.

Przemawia p. Mars.

Przemawia członek Sejmu Stanisław Starzyński.

Po zamknięciu dyskusji przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

10. Sprawozdanie komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia i odbudowy szpitala powszechnego w Podhajcach.

Sprawozdawca p. Potocki w zastępstwie nieobecnego p. Kochanowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę zbudowania nowego szpitala powszechnego w Podhajcach na 60 łóżek wraz z budynkami ubocznymi w innym, odpowiednim miejscu, na zakupionym na ten cel gruncie.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się konieczną do pokrycia połowy kosztów tych budowli wraz z urządzeniem wewnętrznym.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Janowi Jaworskiemu.

Przemawia p. J. Jaworski i zgłasza następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, aby w szpitalach wschodniej Galicji dla obsługi chorych używano także ruskich Służebnic i w korespondencji z gminami ruskimi używano języka ruskiego.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała wnioski komisji en bloc, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że nie może poddać rezolucji p. Jana Jaworskiego pod głosowanie, gdyż do tej chwili nie otrzymał tekstu tej rezolucji na piśmie, wobec czego Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje :

11. Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 7. sierpnia 1913 L. W. 135.442/1913 w sprawie rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu przez dobudowę pawilonu dla zakaźnie chorych i domu administracyjnego przy równoczesnym przeobrażeniu budynku głównego.

Sprawozdawca p. Potocki w zastępstwie nieobecnego p. Kurowca, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje potrzebę rozszerzenia szpitala powszechnego w Drohobyczu przez dobudowę pawilonu dla zakaźnie chorych na 15 łóżek etatowych i budowę domu administracyjnego tudzież przeobrażenia budynku głównego.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w takiej wysokości, jaka okaże się potrzebną do pokrycia połowy kosztów budowy wraz z urządzeniem wewnętrznym pawilonu dla zakaźnie chorych i domu administracyjnego oraz całych kosztów przeobrażenia w budynku głównym.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w w oddzielnym głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje :

12. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie zmiany postanowień art. III. i VI. ustawy z 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48. ex 1883, względnie ustawy z dnia 1. sierpnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 109 o zniesieniu prawa propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w król. stoł. mieście Lwowie.

Sprawozdawca p. Neumann, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi następujące błędy w ustawie, a mianowicie, że po tytule i wstępie oznaczenie artykułu zamiast „Art. I.“ ma być: „Art. 1.“ w Artykule III. ustęp 4. b) należy skreślić ostatnie zdanie:

Przez czas trwania niniejszej ustawy nie może gmina król. stoł. m. Lwo-

wa pobierać dodatku gminnego do państwowego podatku od piwa.

W końcu w art. VI. cyfrę porządkową, oznaczającą ustęp 6. należy poprawić z „3“ na „4“.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca postanowienia Art. III. i VI. ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48. ex 1883, względnie ustawy z 1. sierpnia 1911, Dz. u. kr. Nr. 109 o zniesieniu prawa propinacji i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w król. stoł. m. Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. 1.

Art. III. i VI. ustawy krajowej z 18. grudnia 1881 Dz. ust. kr. Nr. 48. ex 1883 względnie ustawy z 1. sierpnia 1911, Dz. u. kr. Nr. 109 przestają obowiązywać w brzmieniu dotychczasowym i mają odtąd opiewać następująco:

Art. III.

Gminie król. stoł. m. Lwowa przysłuża prawo pobierać następujące miejskie opłaty konsumcyjne:

1. Od araku, koniaku, ponczowej esencji, likierów, rozolisów i innych słodzonych napojów przy wprowadzeniu po 60 K. za (1) jeden hektolitr.

2. Od wódki, rumu i spirytusu, tak przy wyrobie jak przy wprowadzeniu, 56 hal. za jeden stopień hektolitrowy, t. j. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100 dzielnego alkoholometru przy temperaturze $+12^{\circ}$ R. odmierzony stopień. Opłacie tej podlegają przy im-

porcie także inne płyny, w których spirytus stanowi główną część składową.

Spirytus należy według istniejących w tej mierze postanowień denaturowany, tudzież spirytus używany do celów przemysłowych, wolny od podatku państwowego, wolny jest od tej opłaty.

3. Od piwa:

a) jakiegokolwiek gatunku tak przy wyrobie jak i przy imporcie z wyłączeniem porteru i piwa angielskiego po siedm (7) koron.

b) od porteru i piwa angielskiego po dziesięć (10) koron od hektolitru.

4. Od miodowych napojów, t. j. miodu pitnego, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku:

a) przy wprowadzeniu 13 koron za jeden hektolitr (100 litrów).

b) przy wyrobie miodu pitnego 35 kor. za każdy cetnar metryczny (100 kilogramów) miodu praśnego (patoki) użytego do warzenia czyli wyrobu napoju.

Art. VI.

Przemysłowcom miejscowym, trzdowniającym się wyrobem, przetwarzaniem lub przerabianiem, tudzież handlem wymienionych w artykule III. niniejszej ustawy napojów, jeżeli one bądź przy wyrobie, bądź przy wprowadzeniu według postanowień powołanego artykułu opłacone zostały, należy się przy wywozie tych napojów z obrębu położonego wewnątrz linii akcyzowej, zwrot miejskiej opłaty konsumcyjnej w następującej wysokości:

1. Za arak, koniak, rozolisy, likiery i esencję ponczową, jeżeli takowe zawierają najmniej 30 procent alkoholu przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów w jednym naczyniu lub we flaszkach jednolitych ćwierć, pół lub całolitrowych 25 koron za jeden hektolitr.

2. Za rum, wódkę i spirytus przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów po 56 hal. za jeden stopień hektolitrowy t.j. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100 dzielnego alkoholometru odmierzony stopień.

Za inne napoje spirytusowe tak mało osłodzone i zaprawione, że okażą na 100-dzielnym alkoholometrze więcej jak 30 stopni, po 25 koron za każdy hektolitr.

3. Za piwo nie zepsute, które przy próbie po wydzieleniu kwasu węglowego wskaże najmniej $2\frac{1}{2}$ stopnia sacharometru, przy eksporcie w ilości najmniej pół hektolitra (50 litrów) 7 koron za jeden hektolitr (100 litrów).

4. Za miód pitny nie zepsuty, przy eksporcie w ilości najmniej 25 litrów, 9 koron za jeden hektolitr (100 litrów).

Przewóz podlegających miejskiej opłacie konsumcyjnej napojów gorących przez poborowy okręg miasta Lwowa (transito) jest wolnym od opłaty i ma być unormowany w myśl przepisów obowiązujących co do rządowego konsumcyjnego podatku rogatkowego.

Art. 2.

Przez czas trwania niniejszej ustawy nie może gmina kr. st. m. Lwowa pobierać podatku gminnego do c. k. państwowego podatku od piwa.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Staruchowi.

Przemawia p. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje.

13. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie ustanowienia w obrębie miasta Lwowa dodatku gminnego do należytości państwowych pobieranych od przeniesienia własności nieruchomości na mocy aktów prawnych między żyjącymi.

Sprawozdawca p. Neumann, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... dotycząca ustanowienia w obrębie miasta Lwowa dodatku miejskiego do należytości państwowych, które się pobiera od przeniesienia własności majątku nieruchomego na mocy aktów prawnych między żyjącymi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Gmina król. stoł. miasta Lwowa jest uprawniona do poboru dodatku miejskiego od każdego przeniesienia własności majątku nieruchomego położonego w obrębie każdoczesnych granic miasta, które się dokonuje na mocy

aktów prawnych między żyjącymi i jest przedmiotem przypisania państwowej należności przenośnej.

Dodatek ten wynosi:

a) $\frac{1}{8}$ (jedną trzecią) państwowej należności od przeniesienia własności nieruchomości (Immobilargebühr), jeżeli przedmiotem aktu prawnego jest grunt niezabudowany, nie naruszając przepisów §§ 2. i 3.

b) $\frac{1}{10}$ (jedną dziesiątą) państwowej należności od przeniesienia własności nieruchomości, jeżeli przedmiot aktu prawnego stanowi grunt zabudowany.

§ 2.

Jako niezabudowane należy w myśl niniejszej ustawy uważać te grunty, na których w czasie zawarcia aktu prawnego nie istnieje zgoła żadna budowla albo które są zabudowane tylko budynkami podrzędnymi, służącymi celom przemijającym, jak cieplarnie, szopy, remizy, baraki, budy i t. p.

Jeżeli jednym i tym samym aktem prawnym pozbywa się razem grunt zabudowany i niezabudowany, w takim razie uważa się cały grunt za zabudowany i wymierza się tylko jednolity dodatek w wysokości $\frac{1}{10}$ należności państwowej, o ile rozchodzi się o kompleks gruntów materialnie z sobą się łączących a w umowie wartość gruntu zabudowanego, względnie niezabudowanego nie jest osobno oznaczona.

§ 3.

W razie nabycia posiadłości w drodze przymusowej sprzedaży wymierza się bez względu na to, czy chodzi o grunt zabudowany czy niezabudowany—jednolity dodatek w wysokości $\frac{1}{10}$ należności przypisać się mającej na rzecz Państwa.

§ 4.

Wymiar dodatku miejskiego uskutecznia władza powołana do wymiaru

należności państwowej od przeniesienia własności nieruchomości; władza ta jest obowiązana o każdym dokonanym wymiarze zawiadomić Magistrat król. stoł. miasta Lwowa.

§ 5.

Przeciw wymiarowi dodatku przysługują te same środki prawne i obowiązują te same terminy rekursowe, które są dozwolone przeciw wymiarowi odnośnej należności państwowej.

Do rozstrzygania w tych sprawach powołane są państwowe władze skarbowe.

§ 6.

Te osoby, na których ciąży obowiązek uiszczenia lub rękojmi odnośnie do należności państwowej, obowiązane są także do uiszczenia dodatku miejskiego.

Dodatek miejski ciąży podobnie jak należność państwowa na przedmiocie przeniesienia majątku i ma pierwszeństwo przed wszystkimi pretensjami opartymi na tytułach prawa prywatnego.

Przepisy obowiązujące w sprawach należności państwowych mają analogiczne zastosowanie, jeżeli się rozchodzi o urzeczywistnienie lub zgaśnięcie tej rzeczowej rękojmi lub ustawowego pierwszeństwa prawa zastawu.

§ 7.

Zapłata dodatku miejskiego prawnomocnie wymierzonego winna nastąpić w Kasie miasta Lwowa w przeciągu 30 dni po doręczeniu nakazu płatniczego.

W razie niedotrzymania tego terminu mają analogiczne zastosowanie przepisy dotyczące prowizyi za zwłokę odnośnie do należności państwowych.

Zalegające dodatki miejskie będą ściągane w drodze politycznej egzekucyi.

§ 8.

Niniejsza ustawa nabywa mocy obowiązującej z dniem jej ogłoszenia.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

14. Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie zaprowadzenia miejskich opłat od wina, moszczu winnego i owocowego w król. stoł. m Lwowie.

Sprawozdawca p. Neumann, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o pomyłki drukarskie, mianowicie : w art. II. ustawy, ustęp trzeci, wiersz 8, tudzież w art. V. ustawy, ustęp pierwszy, wiersz 6, zamiast : „min.“ ma być „M. I.“.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o zaprowadzeniu opłat miejskich od wina, moszczu winnego i owocowego w król. stołecz. mieście Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel-

kiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Gminie król. stoł. miasta Lwowa, przysługuje prawo pobierania miejskich opłat konsumcyjnych w następującej wysokości :

1. od wina i moszczu winnego w beczkach po 13 K od hektolitra ;
2. od wina we flaszkach po 26 K od hektolitra ;
3. od wina musującego, t. zw. szampańskiego :
 - a) pochodzącego z krajów państwa austriacko-węgierskiego po 50 K od hektolitra ;
 - b) zagranicznego po 70 K od hektolitra ;
4. od moszczu owocowego po 3 K od hektolitra.

Art. II.

Ustanowione w art. I. opłaty konsumcyjne pobierać się będzie bezpośrednio przy wyrobie względnie wprowadzeniu od napojów w art. I. wymienionych, które w okręgu położonym wewnątrz linii akcyzowej (art. III.) będą wyrabiane lub do tego okręgu zostaną wprowadzone.

W części terytorium miasta Lwowa, która się znajduje za linią akcyzową, podlega opłacie miejskiej tylko wyszynk i sprzedaż wymienionych w art. I. napojów w ilości niżej 50 litrów, a to w ten sposób, że na wyszynkowane względnie sprzedane ilości wspomnianych napojów nałożone będą te opłaty, które według art. I. mają być pobierane przy wprowadzeniu tych napojów do terytorium położonego wewnątrz linii akcyzowej.

W tym względzie należy zastosować analogiczne przepisy normujące pobór ogólnego podatku konsumcyjnego od drobnej sprzedaży i wyszynku wina na prowincyi. Wymienione w art.

I. napoje sprowadzone z terytorium położonego wewnątrz linii akcyzowej miasta Lwowa i tam przy wyrobie lub wprowadzeniu podług art. I. już opłacone, jeżeli wywóz tychże nastąpił w sposób wskazany w § 9. rozporządzenia minist. z 10. czerwca 1883, L. 1462 M. I. Dz. u. kr. Nr. 56. ex 1883 nie podlegają ponownemu opodatkowaniu przy wyszynku i drobnej sprzedaży na terytorium miasta Lwowa położonem za linią akcyzową.

Art. III.

Ustanowione w artykule I. miejskie opłaty konsumcyjne pobierać będzie gmina miasta Lwowa w całym okręgu zamkniętym rogatkami i linią akcyzową dla poboru rządowego liniowego podatku konsumcyjnego a zatem i na terytoryalnych częściach przyległych gmin wiejskich Zamarstynowa, Kleparowa i Kulparkowa, które należą do okręgu akcyzowego miasta Lwowa.

Gminy te nie są uprawnione w terytoryach właśnie co oznaczonych pobierać na potrzeby gminne dodatków do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu winnego i moszczu owocowego.

Art. IV.

Przewóz podlegających miejskiej opłacie konsumcyjnej napojów wymienionych w art. I. przez poborowy okręg miasta Lwowa (transito) jest wolnym od opłaty i ma być unormowany w myśl przepisów obowiązujących co do rządowego liniowego podatku konsumcyjnego.

Art. V.

Bliższe postanowienia pod względem poboru oznaczonych w art. I. miejskich opłat konsumcyjnych, tudzież co do organów do sprawowania tych czynności powołanych, jakoteż co do sposobu wykonywania kontroli przy poborze opłat rzeczonych zawarte w rozporządzeniu minist. z 10. czerwca 1883 L. 1462/M. I. Dz. u. kr. Nr. 56 ex 1883

wydanem do ustawy z 18. grudnia 1881 Nr. 48, Dz. u. kr. ex 1883 będą miały zastosowanie w wypadkach niniejszą ustawą przewidzianych.

Przepisy dotyczące poboru i kontroli rządowego podatku konsumcyjnego w miastach zamkniętych od wyrobu i importu napojów, należy zastosować analogicznie do poboru i kontroli zaprowadzonych niniejszą ustawą opłat miejskich.

Art. VI.

O ile wymienione w art. I. miejskie opłaty konsumcyjne pobierałyby organa c. k. administracyi skarbowej razem z rządowym podatkiem konsumcyjnym, znajduje do przekroczeń zastosowanie ustawa karna o przekroczeniach skarbowych i przysłuża judykatura co do tych przekroczeń organom i władzom powołanym do wykonywania przepisów ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych.

W innych przypadkach, karane będą czyny i zaniedbania, przez które gminę miasta Lwowa o należącą się jej opłatę konsumcyjną ukrócono, lub ukrócić usiłowano, jako przekroczenia grzywnami równającemi się dwu do ośmiokrotnej opłacie, o którą wskutek przekroczenia gminę ukrócono, lub na ukrócenie narażono.

W razie niemożliwości ściągnięcia grzywny nastąpić ma kara aresztu, przy czem za 10 koron wymierzyć należy jeden dzień aresztu.

Kara aresztu nie może przewyższać trzech miesięcy.

Do przeprowadzenia postępowania karnego powołanym jest w pierwszej instancyi Magistrat miasta Lwowa i obowiązują przytem przepisy o postępowaniu władz politycznych w sprawach karnych z powodu wykroczeń. Grzywny przez władze polityczne orzeczone wpływają do kasy gminnej na rzecz funduszu ubogich miejscowych.

Art. VII.

Co do odwołania się od orzeczeń i zarządzeń Magistratu miasta Lwowa pod względem wymiaru i poboru, obowiązują postanowienia statutu gminnego.

Co do odwołania się od orzeczeń i zarządzeń karnych Magistratu, obowiązują przepisy rozporządzenia ministerjalnego z 3. kwietnia 1855 Dz. u. p. Nr. 61.

Art. VIII.

Z dniem wejścia w życie tej ustawy, traci moc obowiązującą ustawa z 19. marca 1874 Dz. u. kr. Nr. 20.

Art. IX.

Przez czas trwania tej ustawy, gmina miasta Lwowa nie może pobierać dodatku gminnego do c. k. państwowego podatku od wina.

Ar. X.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

15. Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany ustawy z 29. lipca 1905 Nr. 97 Dz. u. kr. o zezwolenie gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony pod /' projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór opłat gminnych na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień, widowisk, balów i zabaw.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje :

Art. I.

Gmina król. stoł. miasta Lwowa uprawnioną jest do poboru opłat gminnych na cele dobroczynności publicznej od przedstawień, koncertów, widowisk, balów i zabaw.

Art. II.

Opłaty te pobiera się :

A) od przedstawień teatralnych w ścisłym tego słowa znaczeniu w wysokości 5% od ceny biletów wstępu.

Bilety wstępu na przedstawienia teatralne urządzone w teatrach miejskich przez zarząd, względnie dzierżawcę teatrów miejskich, których cena wynosi mniej niż 2 korony, oraz bilety wstępu na inne przedstawienia teatralne, urządzone nie przez zarząd lub dzierżawcę

teatrów miejskich, których cena nie przenosi 1 korony, nie podlegają opłacie;

B) od wszelkich innych przedstawień, tudzież koncertów, widowisk cyrkowych, wyścigów, panoram, menażeryi, fotoplastikonów, kinematografów, kinetofonów, festynów, parków zabawowych, miejsc zabawowych, oraz wszelkich widowisk i atrakcyi w obrębie tychże parków, względnie miejsc zabawowych się znajdujących i innych tym podobnych widowisk, wzlotów balonów i aeroplanów, balów, ređut, zabaw tanecznych, produkcji muzycznych i wokalnych, odbywających się w restauracyach, kawiarniach i innych lokalach lub też pod gołem niebem, oraz od wszelkich wogóle widowisk i atrakcyi w wysokości 15% od ceny biletów lub innej opłaty za wstęp;

C) od przedstawień wszelkiego rodzaju teatrów rozmaitości, orfeów, colosseum, t. zw. Cafę-chantant, Cafę-concert, Varietę, Tingel-tangłów i tym podobnych widowisk w wysokości 20% od ceny biletów lub innej opłaty za wstęp;

D) od przedstawień i widowisk, jakoteż od wszelkich produkcji muzycznych i wokalnych, od koncertów kapel damskich lub innych kapel, wykonywanych czy to przez personal koncertowy, czy to za pomocą instrumentów mechanicznych i automatycznych różnego rodzaju jak: automatyczne fortepiany, katarynki, pianole, tudzież wogóle od wszelkich produkcji i widowisk wymienionych wyżej pod B) i C) i tym podobnych, urządzanych zarobków za wstępem bezpłatnym, będzie pobierała gmina miasta Lwowa opłatę ryczałtową od 20 hal. do 20 koron od każdego koncertu, widowiska i t. p. t. j. za każdy dzień, względnie wieczór, a to stosownie do frekwencyi publiczności.

Art. III.

Nie podlegają opłacie bilety nawet płatne, wydawane członkom stowarzy-

szeń, mających na celu popieranie literatury, sztuki, oświaty i muzyki, a urządzających przedstawienia sceniczne lub koncerty we własnych lub najętych lokalnościach.

Bilety natomiast płatne, wydawane osobom, które nie są członkami tych stowarzyszeń, podlegają opłacie po 5% od ceny biletu z tem, że bilety do 1 korony włącznie są wolne od opłaty.

Również nie podlegają opłacie odczyty i wykłady połączone z demonstracyami lub obrazami świetlnymi, mające na celu wyłącznie szerzenie oświaty.

Art. IV.

Przedsiębiorcy, urządzający przedstawienia w Art. II. pod A), B) i C) wymienione, okowiązani są pobierać opłaty od biletów bez wynagrodzenia za tę czynność, pod kontrolą i wedle przepisów wykonawczych, które Rada miasta Lwowa wyda jednocześnie z wprowadzeniem tej ustawy w życie. Przedsiębiorcy ci odpowiedzialni są za pobieranie i wniesienie tych opłat do kasy miejskiej. Opłaty w Art. II pod D) tudzież w Art. III. ustęę drugi wymienione, uiszczą i wnoszą do kasy miejskiej przedsiębiorca, względnie zarząd stowarzyszenia. Zaleęte opłaty ściągac będzie Magistrat w sposób przepisany dla ściągania podatków rządowych.

Art. V.

Przekroczenia powyższych przepisów, popełnione przez przedsiębiorcę, jego personal lub publiczność, o ile nie podpadają pod postanowienia powszechnej ustawy karnej, karać będzie Magistrat miasta Lwowa grzywną do 200 koron, lub w razie nieściągalności, aresztem do dni 20-tu.

Art. VI.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w trzy miesiące po jej ogłoszeniu. Jednocześnie tracą moc obowiązującą po-

stanowienia ustawy z dnia 29. lipca 1905 Dz. u. kr. Nr. 97.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z Moim Ministrem skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad projektem ustawy i udziela głosu p. Hołubowiczowi.

Przemawia p. Hołubowicz i stawia poprawkę tej treści, ażeby w artykule II. ustawy ustęp A, alinea 2, po słowach:

„Bilety wstępu na przedstawienia teatralne urządzone w teatrach miejskich przez zarząd, względnie dzierżawcę teatrów miejskich“,

dodać słowa:

„...tudzież w ruskim teatrze narodowym...“.

a po słowach:

„oraz bilety wstępu na inne przedstawienia teatralne, urządzone nie przez zarząd lub dzierżawcę teatrów miejskich“,

dodać słowa:

„...ani przez ruski teatr narodowy...“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek poddaje tę poprawkę do poparcia.

Izba popiera tę poprawkę.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Maissowi.

Sprawozdawca p. Maiss oświadcza się za przyjęciem tej poprawki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie projektu ustawy wraz z poprawką p. Hołubowicza en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy wraz z poprawką p. Hołubo-

wicza en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy wraz z poprawką p. Hołubowicza en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy wraz z poprawką p. Hołubowicza w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

16. Sprawozdanie komisji przemysłowej o nagłym wniosku p. barona Götza, w przedmiocie zmiany ustawy krajowej z 13. lutego 1903 o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o sprostowanie błędów drukarskich w tekście ustawy; mianowicie w § 5. alinea 2 należy słowo: „Nadto zaś“, poprawić na: „Ponadto“. Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

zmianę ustawy krajowej z 13. lutego 1903 o opłatach konsumcyjnych od piwa — wedle załączonego projektu oraz następującą rezolucję:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zwrotu poniesionych wydatków przez gminy przy wykonaniu postanowień § 5. ustawy krajowej o opłacie konsumcyjnej od piwa.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 13. lutego 1903 dz. u. kr. Nr. 24 o poborze krajowej opłaty od piwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§ 5. i 6. ustawy z dnia 13. lutego 1903 dz. u. kr. Nr. 24 zostają w dotychczasowym brzmieniu uchylone i mają opiewać, jak następuje:

§ 5.

Każda gmina jest obowiązana w zastępstwie kraju do przyjmowania zgłoszeń piwa przywożonego w obręb gminy oraz do wymierzania i pobierania krajowej opłaty od piwa, nieopłaconego jeszcze w kraju a podlegającego tej opłacie w myśl § 2. L. 2 i 3 tej ustawy.

Ponadto jest każda gmina obowiązana udzielić bezwzględnie potrzebnej pomocy organom, powołanym do wykonywania postanowień niniejszej ustawy na ich żądanie w czasie ich czynności urzędowych.

§ 6.

Publiczne przedsiębiorstwa przewozowe są obowiązane do wydawania przesyłek piwa, nadsyłanych do odbiorców zamieszkałych w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem, tylko za okazaniem dowodu uiszczenia krajowej opłaty od piwa a to po stwierdzeniu zgodności ilości piwa, wymienionego w dowodzie uiszczenia krajowej opłaty od piwa z ilością piwa nadesłanego do odbiorcy jak wogóle identyczności przesyłki z dowodem uiszczenia opłaty.

Nadto są publiczne przedsiębiorstwa przewozowe obowiązane co miesiąc przedkładać Wydziałowi krajowemu szczegółowy wykaz przesyłek piwa na powyższej podstawie wydanych.

Ar. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

i Mojemu Ministrowi skarbu, w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie uchwala Izba rezolucję komisji, którą p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

17. Sprawozdanie komisji bankowej o petycji Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem we Lwowie oraz o załączonem sprawozdaniu Wydziału krajowego w tej sprawie z dnia 20. lutego 1914 LW. 37.421/1914 w sprawie udzielenia gwarancji krajowej dla obligacji tegoż banku, fundowanych na pożyczkach wymienionych w § 6., II. statutu bankowego.

Marszałek usuwa tę sprawę z porządku dziennego.

Następuje:

18. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o przewidywanym budżetowym za czas od 1. stycznia do 30. czerwca r. 1914, tudzież nad preliminarzem budżetu na rok 1913, oraz nad wnioskami w sprawie zmiany

postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Marszałek udziela głosu p. Kościowi Lewickiemu.

Przemawia p. Kość' Lewicki.

Marszałek oznajmia, że odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny 5 po południu.

Przerwa posiedzenia o godzinie 2 minut 6 popołudniu.

ciąg dalszy posiedzenia z dnia 2. marca 1914.

Początek o godzinie 6 minut 35 popołudniu.

Marszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Marszałek udziela głosu p. Bandrowskiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Bandrowski i stawia wniosek, ażeby sprawę utworzenia szkół średnich z językiem wykładowym ruskim uznać na sprawę nagłą i sprawozdanie komisji szkolnej o wnioskach poselskich w tej sprawie postawić na porządku dziennym niniejszego posiedzenia.

Marszałek poddaje powyższy wniosek do poparcia.

Izba popiera wniosek p. Bandrowskiego.

Następnie Izba uchwala nagłość powyższego wniosku, a w osobnem głosowaniu meritum wniosku.

Marszałek oświadcza, że wobec tego stawia obecnie na porządku dziennym:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wnioskach poselskich w sprawie szkół średnich z językiem wykładowym ruskim i udziela głosu sprawozdawcy p. Strońskiemu.

Sprawozdawca p. Stroński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Sejm przyjmuje do wiadomości następujące oświadczenie c. k. Rządu:

„Zdaniem Rządu chodzi przy ułożeniu w Sejmie programu upaństwowienia szkół średnich, z jednej strony o postawienie żądania pod właściwym adresem, t. j. do Rządu, z drugiej strony — o ile to dotyczy zakładów nie polskich — o wyrażenie zgody Sejmu, potrzebnej według specjalnych postanowień ustawowych.

„Wykonanie takiej uchwały, musi być co do treści, rozmiaru i czasu, pozostawione Rządowi według możliwości finansowej państwa, przyczem rosnąca potrzeba nauki obu narodów w Galicyi dozna odpowiedniego poparcia.

„Z tem zastrzeżeniem Rząd nie sprzeciwia się uchwaleniu programu upaństwowienia, który Sejmowi przedłożony zostanie przez jego komisję szkolną.

„Przeprowadzając zalecony przez Sejm program upaństwowienia, będzie Rząd uwzględniał w równej mierze potrzeby obu narodowości kraj zamieszkujących, a skoro przystąpi do upaństwowienia szkół ruskich w Rohatynie, Jaworowie, Czortkowie, upaństwowi jednocześnie także szkoły średnie polskie, w tych miejscowościach istniejące“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm zgadza się, aby c. k. Rząd w sposób zgodny z swem oświadczeniem z dnia 1. marca 1914 przejął na etat państwowy gimnazya prywatne z ruskim językiem wykładowym w Czortkowie, Jaworowie i Rohatynie, oraz aby zorganizował istniejącą filię gimnazjum akademickiego we Lwowie, jako samostatne gimnazjum i utworzył filię gimna-

zyum z ruskim językiem wykładowym w Przemyślu.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby — zgodnie z swem oświadczeniem z dnia 1. marca 1914, że istniejące od kilku lat szkoły średnie z polskim językiem wykładowym w Czortkowie, Jaworowie i Rohatynie przejmie na etat państwowy równocześnie z gimnazjami ruskimi w tych samych miejscowościach, oraz, że w tym samym czasie upaństwowi w stosunkowo odpowiedniej ilości inne szkoły średnie z polskim językiem wykładowym — przystąpił do przyjęcia tych szkół na etat państwowy.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, by jak najrychlej założył szkoły: ślusarską w Nowym Sączu, blacharską w Rzeszowie, młynarską w miejscu odpowiedniem, przemysłową żeńską we Lwowie i stolarską w Delatynie, oraz i inne zawodowe szkoły przemysłowe, rękodzielnicze i handlowe w kraju z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu p. Petruszewiczowi.

Przemawia p. Petruszewicz.

Przemawia p. Wójcicki.

Przemawia p. Singalewicz.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała bez rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że „za“ wnioskami komisji zapisanym jest do głosu p. Żardecki i wzywa zapisanych „przeciw“ wnioskom komisji pp. Okuniewskiego i Wania do wyboru mowcy generalnego.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu, jako mowcy generalnemu przeciw wnioskom komisji.

Przemawia p. Okuniewski i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby po myśli Art. VII. ust. z 22. czerwca 1867 Nr. 13 Dz. u. k. zażądał od Rady powiatowej w Horodence opinii co do upaństwowienia gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Horodence.

Marszałek udziela głosu p. Żardeckiemu jako mowcy za wnioskami komisji.

Przemawia p. Żardecki i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy pomnożeniu liczby szkół średnich w kraju przystąpił do upaństwowienia prywatnego miejskiego gimnazyum realnego w Leżajsku a obecnie przyczynił się do utrzymania tego gimnazyum wydatną subwencyą.

Marszałek poddaje do poparcia obie rezolucje (p. Okuniewskiego i Żardeckiego), które kolejno odczytuje sekretarz p. Urbański.

Izba popiera obie rezolucje pp. Okuniewskiego i Żardeckiego, głosując nad poparciem każdej z nich z osobna.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Stroński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

*Marszałek udziela głosu p. Singalewiczowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Singalewicz i wnosi, ażeby nad każdym wnioskiem komisji głosować z osobna.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar w ten właśnie sposób poddać pod głosowanie wnioski komisji.

Sprawozdawca p. Stroński odczytuje pierwszą rezolucję komisji, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm zgadza się, aby c. k. Rząd w sposób zgodny z swem oświadczeniem z dnia 1. marca 1914 przejął na

etat państwowy gimnazya prywatne z ruskim językiem wykładowym w Czortkowie, Jaworowie i Rohatynie, oraz aby zorganizował istniejącą filię gimnazjum akademickiego we Lwowie, jako samostatne gimnazjum i utworzył filię gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Przemyślu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Stroński odczytuje drugą rezolucję komisji, która opiewa:

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby — zgodnie z swem oświadczeniem z dnia 1. marca 1914, że istniejące od kilku lat szkoły średnie z polskim językiem wykładowym w Czortkowie, Jaworowie i Rohatynie przejmie na etat państwowy równocześnie z gimnazjami ruskimi w tych samych miejscowościach, oraz, że w tym samym czasie upaństwowi w stosunkowo odpowiedniej ilości inne szkoły średnie z polskim językiem wykładowym — przystąpił do przejęcia tych szkół na etat państwowy.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Stroński odczytuje trzecią rezolucję komisji, która opiewa:

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, by jak najrychlej założył szkoły: ślusarską w Nowym Sączu, blacharską w Rzeszowie, młynarską w miejscu odpowiednim, przemysłową żeńską we Lwowie i stolarską w Delatynie, oraz i inne zawodowe szkoły przemysłowe, rękodzielnicze i handlowe w kraju z uwzględnieniem potrzeb obu narodowości.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Stroński odczytuje wstępne oświadczenie c. k. Rządu, które opiewa:

Sejm przyjmuje do wiadomości następujące oświadczenie c. k. Rządu:

„Zdaniem Rządu chodzi przy łożeniu w Sejmie programu upaństwowienia szkół średnich, z jednej strony o postawienie żądania pod właściwym adresem, t. j. do Rządu, z drugiej strony — o ile to dotyczy zakładów nie polskich — o wyrażenie zgody Sejmu, potrzebnej według specjalnych postanowień ustawowych.

„Wykonanie takiej uchwały, musi być co do treści, rozmiaru i czasu, pozostawione Rządowi według możliwości finansowej państwa, przyczem rosnąca potrzeba nauki obu narodów w Galicyi dozna odpowiedniego poparcia.

„Z tem zastrzeżeniem Rząd nie sprzeciwia się uchwaleniu programu upaństwowienia, który Sejmowi przedłożony zostanie przez jego komisję szkolną.

„Przeprowadzając zalecony przez Sejm program upaństwowienia, będzie Rząd uwzględniał w równej mierze potrzeby obu narodowości kraj zamieszkujących, a skoro przystąpi do upaństwowienia szkół ruskich w Rohatynie, Jaworowie, Czortkowie, upaństwowi jednocześnie także szkoły średnie polskie, w tych miejscowościach istniejące“.

Izba przyjmuje powyższe oświadczenie c. k. Rządu do wiadomości bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do głosowania nad rezolucjami zgłoszonymi w czasie rozprawy ogólnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Żardeckiego, która opiewa:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy pomnożeniu liczby szkół średnich w kraju przystąpił do upaństwowienia prywatnego miejskiego gimnazjum realnego w Leżajsku a obecnie przyczynił się do utrzymania tego gimnazjum wydatną subwencją.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższą rezolucją i udziela głosu p. Cegielskiemu.

Przemawia p. Cegielski i wnosi na przekazanie tej rezolucji komisji szkolnej.

Marszałek udziela głosu p. Makuchowi.

P. Makuch zrzeka się głosu.

Przemawia sprawozdawca p. Stroński, który zgodnie z wnioskiem p. Cegielskiego oświadcza się za przekazaniem tej rezolucji komisji szkolnej.

Izba uchwała pod względem formalnym przekazanie powyższej rezolucji komisji szkolnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Okuniewskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby po myśli Art. VII. ust. z 22. czerwca 1867 Nr. 13 Dz. u. k. zażądał od Rady powiatowej w Horodence opinii co do upaństwowienia gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Horodence.

Przemawia sprawozdawca p. Stroński i przyjmuje powyższą rezolucję imieniem komisji.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Okuniewskiego.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do dalszego ciągu rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o prowizoryum budżetowym za czas od 1. stycznia do 30. czerwca r. 1914, tudzież nad preliminarzem budżetu na rok 1913, oraz nad wnioskami w sprawie zmiany postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Marszałek udziela głosu p. Skarbowski.

Przemawia p. Skarbek.

Przemawia p. Witos.

(W czasie przemówienia p. Witosa obejmuje przewodnictwo obrad J. E. ksiądz biskup Czechowicz).

Wicemarszałek udziela głosu członkowi Sejmu Stanisławowi Starzyńskiemu.

Przemawia członek Sejmu p. Stanisław Starzyński.

Przemawia p. Aleksander Krzczunowicz.

(W czasie przemówienia p. Aleksandra Krzczunowicza obejmuje ponownie przewodnictwo obrad J.E. Marszałek Adam hr. Gołuchowski).

Marszałek udziela głosu p. Rutowskiemu.

P. Rutowski nieobecny w Izbie.

Marszałek udziela głosu p. Górkiewiczowi.

Przemawia p. Górkiewicz.

Izba uchwała bez rozprawy, na wniosek p. Lea, zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania listy mowców zapisanych do głosu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje listę mowców zapisanych do głosu:

Przeciw wnioskowi komisji: pp. Łahodyński, Makuch, Baczyński, Tryłowski, Staruch, Hołubowicz, ks. Metella, Kormosz, Okuniewski, Dumka, Sandulak, Petruszewicz, Ławruk, Kochanowski.

Za wnioskami komisji: pp. Piniński, Lubomirski, Cieński, Mars, Urbański, Okoń, Tomaka, Maciuszek, Kędzior, Czartoryski, Dąbbski Aleksander, Stadniński St. (senior.).

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych, poczem oznajmia, że mowcą generalnym przeciw wnioskowi komisji został wybrany p. Łahodyński, zaś mowcą generalnym za wnioskami komisji został wybrany p. Piniński.

Marszałek oznajmia, że dalszy ciąg rozprawy odracza do następnego posiedzenia, a obecnie przystępuje Izba do

załatwienia zgłoszonych wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły pośła Dr. T. Wania i tow. w sprawie zorganizowania czteroklasowej szkoły z ukraińskim językiem wykładowym w Jeziernej.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2122/914.

Wniosek nagły

pośła Dr. T. Wania i tow. w sprawie zorganizowania czteroklasowej szkoły z ukraińskim językiem wykładowym w Jeziernej.

Wysoki Sejmie!

Rada gminna miasta Jeziernej postanowiła uchwałą z dnia 21. października 1911 zorganizować w Jeziernej osobną czteroklasową szkołę z ukraińskim językiem wykładowym.

Pomimo tego, że w Jeziernej jest ponad 300 dzieci ukraińskiej narodowości obowiązanych do nauki szkolnej — i mimo tego, że Rada gminna postarała się o plac pod budowę tej szkoły, Władze szkolne — jak c. k. Rada szkolna okręgowa — robią nieuzasadnione trudności w założeniu szkoły.

Dlatego podpisani powołując się na motywy, podniesione w petycji mieszkańców Jeziernej, podpisanej przez 200 gospodarzów, ojców dzieci — wniesionej równocześnie do Wysokiego Sejmu — wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną okręgową, ażeby z początkiem roku szkolnego 1914/15. przystąpiła do zorganizowania osobnej ludowej szkoły czteroklasowej w Jeziernej z ukraińskim językiem wykładowym.

Równocześnie wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby natychmiast z wiosną 1914 r. postarała się o rozpoczę-

cie budowy budynku na pomieszczenie tejże szkoły.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani na traktowanie tego wniosku jako nagłego i na uchwalenie go po myśli § 68. ust. 4. regul. bez poprzedniego odesłania do komisji.

Wnioskodawca:
Dr. T. Wanio.

Kormosz, Kochanowski, Sandulak, Metella, Hołubowicz, Załoziecki, Rożankowski, Terszakowiec, Staruch, J. Jaworski, Kapuściński, Dumka, Winniczuk, Horbaczewski, Cegielski.

Marszałek udziela głosu p. Waniowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Wanio nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły pośła Stapińskiego i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby zwolnił od podatku cukier dla pszczelarzy.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2211/914.

Wniosek nagły

pośła Stapińskiego i tow. o wezwanie c. k. Rządu, aby zwolnił od podatku cukier dla pszczelarzy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przyszedł jak najprędzej pszczelarzom z pomocą w wyżywieniu pszczół do wiosny, a to przez uwolnienie od podatku dalszej ilości cukru pszczelnego, jaki jest potrzebny dla przezimowania pszczół.

Lwów, 26. lutego 1914.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

Makuch, Dumka, Terszakowiec, Sandulak, Winniczuk, Staruch, Kochanowski, Bosak, Kurowiec, Kapuściński, Petruszewicz, Nowakowski, Metella.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Stapiński nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły p. Jana Stapińskiego i tow. o pomoc dla pogorzalców w Wróbliku królewskim powiat Krosno.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 2212/914.

Wniosek nagły

p. Jana Stapińskiego o pomoc dla pogorzalców w Wróbliku królewskim powiat Krosno.

Dnia 23. lutego 1914 spłonęło w Wróbliku królewskim powiat Krosno 19 zagród włościńskich, w tem 17 ubezpieczonych w $\frac{1}{3}$ części, a dwie zupełnie nieubezpieczone.

Podpisani upraszają :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby natychmiast pospieszył z pomocą materyalną pogorzalcem w Wróbliku królewskim.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby udzielił tymże pogorzalcem w Wróbliku królewskim powiat Krosno potrzebnej zapomogi.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

Bosak, Makuch, Staruch, J. Jaworski, Petruszewicz, Dumka, Terszakowiec, Sandulak, Winniczuk, Kochanowski, Baczyński, Kurowiec, Nowakowski, Metella, Kapuściński.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Stapiński nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły pościa Stapińskiego i tow. o ratunek dla ludności w powiecie krośnieńskim i stryżowskim z powodu klęsk elementarnych w r. 1913.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 2213/914.

Wniosek nagły

pościa Stapińskiego i tow. o ratunek dla ludności w powiecie krośnieńskim i stryżowskim, z powodu klęsk elementarnych w r. 1913.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w akcji ratunkowej z powodu klęsk elementarnych w r. 1913 uwzględnił także wydatnie ludność w powiatach Krosno i Stryżów.

Zarazem Sejm wzywa c. k. Rząd, aby także równomiernie z innymi powiatami uwzględnił ludność zniszczoną w powiatach krośnieńskim i stryżowskim.

Wnioskodawca :
Jan Stapiński.

Bosak, Makuch, Dumka, Staruch, J. Jaworski, Petruszewicz, Terszakowiec, Sandulak, Winniczuk, Kochanowski, Kurowiec, Metella, Nowakowski, Kapuściński, Baczyński.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Stapiński nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły pościa Dra Perfeckiego i tow. w sprawie udzielenia gminie Horodyszcze bazylikańskie pow. Sokal zapomogi na utrzymanie szkoły.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 2222/914.

Wniosek nagły

pościa Dr. Perfeckiego i tow. w sprawie udzielenia gminie Horodyszcze bazylikańskie

skie pow. Sokal zapomogi na utrzymanie szkoły.

Wysoki Sejmie!

Gmina Horodyszcze bazylikańskie pow. Sokal należy do najbiedniejszych wsi w całym tym powiecie. Ten stan jest głównie z powodu niekorzystnego geograficznego położenia tej wsi, albowiem ona leży nad Bugiem, który corocznie niszczy swemi wylewami majątek tej wsi, a wylewy te następują przy najmniejszym choćby podniesieniu się wody w Bugu z powodu niskiego położenia tej wsi nad Bugiem. Do tego jeszcze i ziemia jest piaskowa, przeto bardzo nieurodzajna.

Horodyszcze bazylikańskie liczy wszystkiego 30 zagród, a taka mała ilość tych zagród najlepiej wskazuje, jak biedną jest ta gmina i jak skąpe musi mieć materyalne środki na utrzymanie tejże szkoły.

Mimo takiego ubóstwa gmina ta zawsze dbała bardzo o oświatę i utrzymywała jeszcze od r. 1886 szkołę i wybudowała dcm na szkołę a naukę w tej szkole udzielali głównie miejscowi dziacy, którzy pobierali po 80—100 K rocznego wynagrodzenia. W r. 1910 zorganizowała c. k. Rada szkolna krajowa w Horodyszczu jednoklasową szkołę, z tą jednak chwilą podniosły się wydatki gminy na szkołę do nadzwyczajnej wysokości, bo do kwoty ponad 900 K rocznie. Gdy się zważy, że ta gmina dla swej małej ilości i ubóstwa płaci wszystkiego 320 K bezpośredniego podatku rocznie i dla uzyskania pokrycia bardzo wielkiego wydatku na szkołę musi obciążać się dodatkami na samą szkołę blisko 300%, okazuje się widocznem, że tak wielkie świadczenia na szkołę przechodzą siły gminy.

Koniecznem przeto jest, ażeby fundusz krajowy całkowicie przejął na siebie koszt utrzymania tej szkoły, bo inaczej musiałoby nastąpić całkowite jej zwinięcie. Z drugiej strony ko-

niecznem także okazuje się, aby już teraz przyszedł kraj tej gminie z pomocą w ten sposób, ażeby uwzględniając te jeszcze nadzwyczajne dwuletnie elementarne klęski, które objawszy cały kraj, jeszcze tem ciężiej dotknęły wieś Horodyszcze bazylikańskie, z powodu opisanego wyżej nadzwyczaj niskiego położenia tej wsi nad Bugiem, które spowodowały całkowite zniszczenie wszystkich płonów w tej gminie i zupełną materyalną ruinę, uchwalił całkowite przejęcie na koszt kraju wydatków szkolnych tej gminy za r. 1912 i 1913 przez udzielenie tej gminie na ten cel nadzwyczajnej zapomogi, równającej się dwurocznym datkom szkolnym tej gminy, t. j. w kwocie: 1800 K.

Wnosimy przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Udzielenie gminie Horodyszcze bazylikańskie nadzwyczajnej zapomogi na pokrycie kosztów utrzymania szkoły w kwocie 1800 K.

2) Całkowite przejęcie kosztów utrzymania tej szkoły na koszt kraju.

Wnioskodawca:
Dr. Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowiec, Kochanowski, Staruch, Wanio J. Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski.

Marszałek udziela głosu p. Perfeckiemu dla uzasadnienia nagłośności tego wniosku.

Wnioskodawca p. Perfecki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła dra Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia względnie zorganizowania czteroklasowej szkoły miejscowego typu w Uhrynowie z ruskim językiem wykładowym, powiat Sokal.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2223/914.

N a g ł y w n i o s e k

posła Dr. Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia względnie zorganizowania czteroklasowej szkoły miejskiego typu w Uhrynowie powiat Sokal, z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Uhrynów jedna z największych wsi pow. Sokal, ma dotychczas tylko dwuklasową szkołę. Z powodu licznej frekwencji uczniów i niezwyčajnej ofiarności Rady gminnej w uposażeniu tej szkoły, widziały się Władze szkolne zmuszone zaprowadzić w tej szkole plan czteroklasowej szkoły.

Od szeregu lat Rada gminna w Uhrynowie domaga się założenia czteroklasowej szkoły miejskiego typu, wybudowała swoim kosztem wielki budynek szkolny na ten cel kosztem 30 tysięcy K i chociaż spełniono wszystkie przepisane wymogi do zorganizowania tam takiej czteroklasowej szkoły, a frekwencja uczniów wykazuje zwyż 350 uczniów, mimo tego wszystkiego c. k. Rada szkolna nie przystępuje do zorganizowania takiej szkoły.

Wnosimy przeto :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie założyła w gminie Uhrynów pow. Sokal, czteroklasową szkołę z ruskim językiem wykładowym miejskiego typu.

Wnioskodawca:
Dr. Perfecki.

Kapuściński, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, J. Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Kurowicz, Nowakowski.

Marszałek udziela głosu p. Perfeckiemu, dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Perfecki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Dra Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia w gminie Sielec bełzki pow. Sokal, czteroklasowej szkoły z ruskim językiem wykładowym miejskiego typu, względnie przekształcenia istniejącej tam dwuklasowej szkoły na czteroklasową.

Wniosek ten opiewa :

L. s. 2224/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dr. Perfeckiego i tow. w sprawie jak najszybszego założenia w gminie Sielec bełzki pow. Sokal czteroklasowej szkoły z ruskim językiem wykładowym miejskiego typu względnie przekształcenia istniejącej tam dwuklasowej szkoły na czteroklasową.

Wysoki Sejmie !

Gmina Sielec bełzki, powiatu sokalskiego jest największą gminą w powiecie, liczy zwyż 4.000 ludności, a pomimo że frekwencja uczniów w istniejącej tam dwuklasowej szkole z ruskim językiem wykładowym wykazuje 500 uczniów i wskutek tego ma aż 12 nauczycielskich sił, mimo tego gmina nie może do czekać się założenia czteroklasowej szkoły, względnie przekształcenia dwuklasowej szkoły na czteroklasową.

Gmina spełniła ze swej strony wszystkie przepisane obowiązki, wybudowała szkołę wielką i uposażyła ją należycie w materyalne środki, ale mimo tego c. k. Rada szkolna krajowa nie przystępuje do zorganizowania w Sielcu czteroklasowej szkoły miejskiego typu.

Wnosimy przeto :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie założyła w gminie Sielec bełzki powiatu Sokal,

czteroklasową szkołę miejskiego typu z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Dr. Perfecki.

Kapuściński, Kurowiec, Rożankowski, Kiweluk, Sandulak, Hołubowicz, Terszakowicz, Kochanowski, Staruch, Wanio, J. Jaworski, Dumka, Tryłowski, Horbaczewski, Nowakowski.

Marszałek udziela głosu p. Perfeciemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Perfecki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Dra Okuniewskiego i tow. w sprawie pożaru we wsi Torskie pow. zaleszczyckiego.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2225/914.

Wniosek nagły

posła Dr. Okuniewskiego i tow. w sprawie pożaru we wsi Torskie pow. zaleszczyckiego.

Dnia 20. t. m. wybuchł w Torskiem groźny pożar, który pomimo ratunku w krótkim czasie zniszczył cztery gospodarstwa. Ucierpieli szczególnie dwaj gospodarze: Andrzej Gulka, człowiek chory, mający 5-ro drobnych dzieci, któremu wszystko doszczętnie spaliło się i Łazarz Bigosiak 80-letni starzec, który również wszystko stracił.

Podpisani wnoszą przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Torskie pow. zaleszczyckiego przyznaje się wydatniejszą zapomogę z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani zastosowanie § 68. ust. 1, 2 i 3 regul. i odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Wnioskodawca:
Okuniewski.

Kapuściński, Staruch, Wanio, Terszakowicz, Kormosz, Horbaczewski, Kurowiec, Makuch, Perfecki, Metella, Łahodyński, J. Jaworski, Winniczuk, Kochanowski, Singalewicz.

Marszałek udziela głosu p. Okuniewskiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Okuniewski nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Łaskudy, Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg dla powiatu limanowskiego.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2374/914.

Wniosek nagły

posła Łaskudy, Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg dla powiatu limanowskiego.

Wysoki Sejmie!

Kłęski długotrwałych deszczów i połączonych z nią powodzi, jaka spadła w roku ubiegłym na kraj cały, dotknęła także w wysokim stopniu powiat limanowski. Przepadły bowiem w zupełności ziemniaki i inne okopowizny, zgniły zupełnie prawie wszelkie zboża i pasza dla bydła a ponadto zniszczone zostały drogi wszelkiego rodzaju, a przedewszystkiem drogi gminne II. klasy. W kilku gminach wezbrane fale zabrały wiele urodzajnych gruntów, a ogromne obszary zasypały żwirem i piaskiem, czyniąc je na lat dziesiątki nieużytkami. Były również wypadki, gdzie woda zabrała domy mieszkalne a nawet szkoły.

Zważywszy, że powiat limanowski należy do górskich, ubogich, najgorsze ziemie posiadających powiatów;

zważywszy, że kłęska ta dotknęła go więcej, niż inne powiaty, która tem więcej stała się straszniejszą, że nastąpiła po roku kłęskowym;

zważywszy, że powiat ten nie otrzymał prawie żadnej dotąd zapomogi, chociaż ludność znajduje się w najstraszniejszej nędzy, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiatowi limanowskiemu pospieszył jak najprędzej z wydatną pomocą w kierunkach wyżej wspomnianych.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na powiat ten zwrócił szczególniejszą uwagę i wyznaczył odpowiednią sumę na naprawę dróg i mostów przez powódzie zniszczonych, jak również uregulowanie potoków tam się znajdujących.

Wnioskodawcy:
Łaskuda, Witos.

Górkiewicz, Serczyk, Okoń, Długosz, Krężel, Bandrowski, Kędzior, Biały, Maciuszek, Bosak, Tomaka, Bernadzikowski, Siwula, Wanio.

Marszałek udziela głosu p. Łaskudzie dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Łaskuda nie obecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Koziębrodzkiego w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skalacie i w sprawie fundacyi b. p. Aleksandra Süsskinda Rosenstoka.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2375/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Koziębrodzkiego w sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Skalacie i w sprawie fundacyi b. p. Aleksandra Süsskinda Rosenstoka.

Wysoki Sejm raczy uchwalić upaństwowienie gimnazjum realnego w Skalacie i powołania do życia fundacyi b. p. Aleksandra Süsskinda Rosenstoka.

Wnioskodawca;
Koziębrodzki.

Urbański, Nowosielecki, Barański, Jan Potocki, St. Starzyński, Piniński, Laskowski, Krasicki, Biesiadecki, Schnell, Brunicki, P. Sapieha, Mars, T. Starzyński, Stroński, St. A. Stadnicki, St. Stadnicki, Czartoryski.

Marszałek udziela głosu p. Koziębrodzkiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Koziębrodzki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Koziębrodzkiego w sprawie subwencyi na most na Zbruczu w Tarnorudzie powiat Skalał.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2376/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Koziębrodzkiego w sprawie subwencyi na most na Zbruczu w Tarnorudzie powiat Skalał.

Wysoki Sejm raczy uchwalić subwencyę na most na dopływie Zbruczu w Tarnorudzie pow. Skalał.

Wnioskodawca:
Koziębrodzki.

St. Stadnicki, Biesiadecki, Urbański, Nowosielecki, Mars, Krasicki, Barański, Jan Potocki, Czartoryski, Laskowski, Schnell, Stroński, St. Starzyński, St. A. Stadnicki, T. Starzyński, Halban, Brunicki, Piniński.

Marszałek udziela głosu p. Koziębrodzkiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Koziębrodzki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Dra Stanisława Białego w sprawie udzielenia zapomogi mieszkańcom gminy Ulucz, powiat Brzozów.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2377/914.

Wniosek nagły

posta Dr. Stanisława Białego w sprawie udzielenia zapomogi mieszkańcom gminy Ulucz, powiat Brzozów.

Niezmierna klęska nawiedziła w sierpniu 1913 gminę Ulucz.

Gmina ta leży na stokach dosyć dużej gminy tudzież w dolinie pomiędzy tą górą a rzeką Sanem. W sierpniu 1913, gdy jeszcze znaczna część zbiorów była w polu, nastąpiło w tej gminie oberwanie chmury a powstałe wskutek tego ogromne masy wód spływające z góry, zalały całą wieś, na wysokości przeszło 1 metra, poniszczyły wszystko na polu a plony zrżęte pozabierały i uniosły do Sanu, powyrwały drzewa z korzeniami, pozrywały wszystkie mosty na drogach gminnych do Borownicy i do Dobrej, a nawet poniszczyły domy.

Wszystkie plony polne zostały w całości zniszczone a ponieważ jest to gmina biedna, przeto panuje tam straszny głód i nędza, wobec czego natychmiastowa pomoc jest konieczną.

Stawiamy zatem wniosek:

Wysoki Sejm raczy udzielić dla mieszkańców gminy Ulucz wydatną subwencję, która jak najszybciej ma im być wyasygnowana.

Wnioskodawca:
Biały.

Okoń, Krężel, Wolanin, Bojko, Bernadzikowski, Siwula, Żardecki, Bosak, Łaskuda, Pilch, Lisiewicz, Bardl, Kędzior, Witos, Górkiewicz, Tomaka, Maciuszek.

Marszałek udziela głosu p. Białemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Biały nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posta ks. Okonia i tow. w sprawie udzielenia

bezwłocznego zakładowi w Miejscu piastowem wydatniejszej zapomogi.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2378/914.

Wniosek nagły

posta ks. Okonia i tow. w sprawie udzielenia bezwłocznego zakładowi w Miejscu piastowem wydatniejszej zapomogi.

Wysoki Sejmie!

Zakład wychowawczy w Miejscu piastowem w powiecie krośnieńskim, mający gromne znaczenie w naszym kraju, bo wychowujący opuszczone sieroty na rzemieślników wykształconych i dzielnych obywateli kraju, jest obecnie w tak trudnem położeniu finansowem, że grozi mu upadek, jeżeli Wysoki Sejm nie pospieszy nieocenionemu zakładowi z natychmiastową pomocą.

Przeto Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się Zakładowi wychowawczemu w Miejscu piastowem natychmiastowej zapomogi w kwocie 5.000 K.

Wnioskodawca:
Ks. Eug. Okoń.

Tomaka, Maciuszek, Bernadzikowski, Kędzior, Pilch, Serczyk, Stapiński, Bandrowski, Bosak, Witos, Lisiewicz, Krężel, Wójcicki, Górkiewicz.

Marszałek udziela głosu p. Okoniowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Okoń nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posta L. Lewickiego i tow. w sprawie udzielenia wydatniejszej zapomogi dla mieszkańców gminy Orowe pow. Drohobycz.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2401/914.

Wniosek nagły

posta L. Lewickiego i tow. w sprawie udzielenia wydatniejszej zapomogi dla

mieszkańców gminy Orowe pow. Drohobycz.

W czasie tegorocznej katastrofy i wylewów rzeki Stynawki, zostali ciężko dotknięci w Orowem liczni mieszkańcy gminy:

1) Jerzy Maćko, 2) Piotr Naum, 3) Piotr Jamelnicki, 4) Jan Kuchar, 5) Teodor Kuchulicz, 6) Aleksander Kuchulicz, 7) Paweł Jamelnicki, 8) Grzegorz Wantiuch, 9) Paweł Harasymiak, 10) Szymon Kostyszcze (starszy), 11) Szymon Kostyszcze (młodszy), 12) Jan Bohun, 13) Dmytro Bohun, 14) Mikołaj Prokopów, 15) Bazyli Greško, 16) Marya Sztekel, 17) Paweł Szymko, 18) Bazyli Kołos, 19) Jan Czułak, 20) Bazyli Duszyński, 21) Jakim Szymko, 22) Teodor Sztekel, 23) Teodor Guźki, 24) Piotr Duszyński, 25) Teodor DUBYK, 26) Aleksander Maczyło.

Dlatego, że wszystkim powyższym grozi głód, ośmielamy się prosić i stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezwzględnie pospieszył z wydatną pomocą dla dotkniętych mieszkańców gminy Orowe.

Wnioskodawca:
I. Lewicki.

Kost' Lewicki, Załoziecki, Horbaczewski, Metella, Kochanowski, Kurowiec, Hołubowicz, Kapuściński, Kormosz, Łahodyński, Dumka, Winniczuk, Singalewicz, Tryłowski.

Marszałek udziela głosu p. Lwowi Lewickiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Lew Lewicki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie usunięcia okręgowego inspektora Dekera w So-

kalu i przeniesienia go w stan spoczynku.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2402/1914.

W n i o s e k n a g ł y

posła Dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie usunięcia okręgowego inspektora Dekera w Sokalu i przeniesienia go w stan spoczynku.

Wysoki Sejmie!

To, co dzieje się teraz w ludowym szkolnictwie w Sokalu pod władzą okręgowego inspektora Dekera, przechodzi już wszystkie granice możliwości.

Korupcyjny i protekcyjny system z jednej strony a jawna i bezwstydną stronniczość z drugiej strony, ratowanie swej zagrożonej w ten sposób pozycyi okręgowego inspektora z powodu wprost niesłychanego prześladowania ukraińskiego nauczycielstwa w powiecie Sokalskim, tak wsały się w krew i kość postępowania inspektora Dekera, że już najwyższy czas usunąć go z zajętej posady i zastąpić inną odpowiednią osobą.

Fakty są następujące:

1) W gminie Poturzyca spełnia funkcje prowizorycznego kierownika szkoły p. Jan Lipski, który od szeregu lat miał nieprzyjemności sądowe z powodu zarzuconego mu zalecania się do wiejskich dziewcząt we wsi, który tak prowadzi naukę w szkole, że przy wizytacyi w r. 1913 (na wiosnę) inspektor Deker całkiem nie zastał dzieci w szkole, bo ten nauczyciel wypuścił ich na roboty polne we dworze, a kiedy dzieci pozganiano z łanów dworskich, rozpoczęła się wizytacya, okazało się całkowite zaniedbanie szkoły i zupełnie niedostateczne postępy w nauce. Mimo takiego postępowania, nie tylko, że nie dostał ten nauczyciel dyscyplinarki, ale jeszcze jest forsowany przez inspektora

Dekera na stałego kierownika tej szkoły, pomimo, że bardzo wielu zasłużonych i wzorowych nauczycieli mających znacznie więcej lat służby, niestety ukraińskiej narodowości, podało się na tą posadę i według wszelkiej sprawiedliwości powinno tę posadę dostać.

2) W gminie Zawisznia jest tymczasowym nauczycielem szkoły p. Lorfin, który ma restaurację na dworcu w Sokalu, a oddając się jej prowadzeniu, wprost fizycznie nie ma czasu zająć się należycie nauką w Zawiszni, wskutek czego wykazuje niedostateczne wyniki lustracji względnie wizytacji szkoły pod względem postępu nauki. Pomimo, że inspektor Deker o tem sam osobiście przekonał się, nie otrzymał ten nauczyciel nawet wezwania, aby przestał zajmować się wspomnianą restauracją, chociaż to zajęcie obok nauczycielskiego stanu z nauczycielskim zawodem koliduje, a nawet poniża powagę nauczyciela we wsi, mimo tego forsowany jest on przez inspektora Dekera na stałego kierownika, chociaż ma tylko ledwie 5 lat służby, w tym celu, ażeby tylko nie dostali zasłużeni i długoletni nauczyciele i nie zajęli tego miejsca benjaminkowi p. inspektora Dekera.

3) Inspektor Deker wprost pokrywa różne nieodpowiednie dla nauczyciela i poniżające stan nauczycielski sprawy swoich benjaminków, jak n. p. nauczyciela Tarłowskiego, który miał kłopoty z powodu nieautentycznych weksli nauczyciela Kamińskiego i który jest nałogowym farbiarzem. Również toleruje p. Deker niektóre nauczycielki, prowadzące niemoralne życie i szerzące demoralizację swoim zachowaniem się.

4) Inspektor Deker zezwala swoim pupilom nawet zupełnie nie zajmować się szkolną nauką i zastępywać się osobami, które nawet żadnych szkół nie skończyli.

Tak ma się rzecz w Żabczu mурowanym, gdzie nauczyciel Włodzimierz Falkowski daje się zastępywać

w nauce swojej gospodyni — analfabecie, a choć mieszkańcy gminy wnieśli zażalenia na niego szczególnie na piśmie z 13. września 1913, mimo tego ten stan trwa jeszcze dotychczas.

4) Nauczyciela Peretjatka w Bobiatynie pomimo, że przeciwko niemu mieszkańcy tej gminy naprowadzili fakta pobierania łapówek, pobierania od dziatwy szkolnej pieniędzy na zeszyty i przybory szkolne, niedostarczania im tychże i zatrzymywania ich dla siebie, naruszania uczuć religijnych mieszkańców gminy Bobiatyna i nieodpowiedniego obchodzenia się z dziećmi i stronami, oraz bicia ich, inspektor Deker mimo kilkuletnich zażaleń, nie tylko że nie pociąga do odpowiedzialności, ale wprost stara się za wszelką cenę zatrzymać go w tej wsi, chociaż on stał się niemożliwym.

5) Natomiast dla pokrycia tak korupcyjnego jak i protekcyjnego systemu wziął się ten inspektor na sposób i przez prześladowanie ukraińskiego nauczycielstwa stara się o zasługi w tym celu, ażeby Władze szkolne patrzyły przez palce na jego stronicze postępowanie, całkowitą anarchię w powiecie co do szkolnictwa i pedagogicznego jego poziomu; pozbawia on nauczycielstwo ukraińskie wprost obywatelskich i politycznych praw.

I tak wytoczył dyscyplinarkę p. Piotrowi Dziadykowi za częsty i czynny jego udział w wyborczej agitacji w gminie Tyszyca (choć tenże wcale na tym wiecu nie przemawiał), za jego przemowę na wiecu w Sokalu dnia 27. lipca 1913 w obronie ukraińskiego nauczycielstwa. Tak samo wytoczył dyscyplinarkę p. Dmytrowi Tomczakowi za częsty czynny jego udział w agitacji wyborczej na wiecu w Pozdymierzu, Radwanicach, Tysicach, pomimo, że on na tych wiecach nie był; mimo tego przyczynił się do udzielenia mu nagany.

6) Inspektor Deker, ażeby dać możność wspomnianemu wyżej Lipskiemu

uzyskania posady kierownika w Poturzyca, przez trzy lata nie rozpisywał konkursu, a znów, ażeby p. Lorfingowi umożliwić uzyskanie posady w Zawiszni, zarządził był usunięcie konkursu, aby inni nauczyciele, którzy nie cieszyli się jego protekcją, nie dostali tej posady.

7) Od szeregu lat nie dopuszcza kandydatów nauczycielskich Rusinów do swego okręgu mimo, że pozdawali nawet z odznaczeniem maturę w seminarium w Sokalu, jak n. p. maturzystów: Jurczaka, Krawca, Stepeńczuka, Żińka i innych, zasłaniając się brakiem miejsca, choć równocześnie nadaje posady maturzystom Polakom.

Już te wymienione wyżej fakty — a mamy jeszcze bardzo wiele innych, wystarczają, ażeby p. inspektora Dekera jako nienadającego się na tak odpowiedzialne stanowisko usunąć z tego stanowiska, przeto wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby usunęła inspektora Dekera w Sokalu i przeniosła go w stan spoczynku.

Wnioskodawca:
Perfecki.

Korol, Kapuściński, Cegielski, Singalewicz, Hołubowicz, Wanio, Ławruk, Jaworski, Petruszewicz, Staruch, Nowakowski, Horbaczewski, Tryłowski, Sandulak, Kurowiec.

Marszałek udziela głosu p. Perfeckiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Perfecki nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce, powiat Borszczów.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2403/1914.

Wniosek nagły

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce, powiat Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w gminie Chudykowce, która jest nad Dniestrem położona, w r. 1912 z powodu nieustannych deszczów usunęła się góra i zasypała całkowicie kilku gospodarzy, którzy musieli wynieść się i na nowo się pobudować, a komunikacja pomiędzy Chudykowcami i Uściem biskupiem została raz na zawsze przerwana;

zważywszy, że w r. 1913 z powodu wylewu Dniestru przeszło 30 gospodarzy silnie ucierpiało, bo ich ogrody zostały całkiem zalane;

zważywszy na koniec, że licznym gospodarzom pole zapadło się, co jest urzędownie stwierdzone, proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przyszedł z dodatkową zapomogą dla tej gminy z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Hołubowicz, Sandulak, J. Jaworski, Horbaczewski, Rożankowski, Perfecki, L. Lewicki, Metella, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Kurowiec, Ławruk.

Marszałek udziela głosu p. Kapuścińskiemu dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Kapuściński nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła W. Singalewicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Jachtorów pow. Przemyślany.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2404/1914.

Wniosek nagły

posła W. Singalewicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Jachtarów pow. Przemyślany.

W ostatnim czasie nawiedziły wieś Jachtarów pow. przemysłańskiego wielkie pożogi, których ofiarą padł cały majątek 43 gospodarzy.

Szkoda poniesiona w budynkach, zbożu, paszy, odzieży i narzędziach gospodarskich przedstawia się w następującym wykazie:

Poniósł szkodę w kwocie:

1. Jan Andrejko	2.400 K
2. Stefan Horodecki	300 „
3. Bazyli Rybak	2.900 „
4. Paweł Michalski	300 „
5. Aleksander Rybak	2.650 „
6. Szymon Profeta	5.480 „
7. Paweł Błaszko	780 „
8. Bazyli Goliad	2.290 „
9. Jan Denys	1.730 „
10. Jan Goliad	2.570 „
11. Jan Procak	690 „
12. Jan Barycki	2.250 „
13. Michał Anklewicz	1.930 „
14. Kaśka Reszytowska	4.100 „
15. Szymon Reszytowski	170 „
16. Michał Korol	1.760 „
17. Paweł Korol	820 „
18. Jan Rybak	480 „
19. Grzegorz Bodnar	880 „
20. Dymitr Reszytowski	180 „
21. Parańka Nud	2.260 „
22. Mikołaj Osiczny	1.210 „
23. Filip Nud	310 „

24. Jan Bosy	1.800 K
25. Michał Kowtun	290 „
26. Jakim Reszytowski	780 „
27. Krystyna Anklewicz	220 „
28. Aleksander Dawid	2.350 „
29. Dymitr Żownir	1.130 „
30. Jan Bilecki	1.100 „
31. Mikołaj Kamiński	2.400 „
32. Grzegorz Kamiński	1.050 „
33. Grzegorz Soj	1.220 „
34. Grzegorz Baran	1.280 „
35. Teodor Ruczkowski	1.100 „
36. Jan Uhrzyn	1.400 „
37. Józef Jasienowski	1.310 „
38. Atanazy Kamiński	2.000 „
39. Andrzej Żuk	1.050 „
40. Bazyli Szepylawy	606 „
41. Szymon Andrejów	?
42. (Mikołaj Sta)	?
43. Mikołaj Stachowski	?
44. Komitet budowy cerkwi — których to 4-ech ostatnich — wysokość szkody nie została jeszcze cyfrą oznaczona. Na wszelki wypadek ogólna szkoda dochodzi najmniej do kwoty . 65.000 K.	

Niektórzy z tych pogorzalców byli wprawdzie asekurowani, ale na sumy nie stojące w żadnej proporcji do istotnej wartości spalonych budynków.

Gdy się weźmie do tego pod uwagę znane elementarne klęski, które od dwóch lat spadły na stan wiejski, to zrozumiałem jest, że zachodzi konieczna potrzeba szybkiej pomocy i zapomogi dla tych nieszczęsnych pogorzalców z publicznych funduszków.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd i Wydział krajowy, ażeby bezzwłocznie udzieliły z państwowych względnie z krajowych funduszków odpowiednią zapomogę dla pogorzalców gminy Jachtorów.

Pod względem formalnym wnosimy o przydzielenie tego nagłego wniosku do załatwienia komisji budżetowej.

Wnioskodawca:
Singalewicz.

Perfecki, Makuch, Wanio, Kapuściński, Korol, Kormosz, Baczyński, Petruszewicz, Jaworski, Kochanowski, Tryłowski, Horbaczewski, Hołubowicz, Cegielski, Staruch, Metella, Okuniewski, Sandulak, Rożankowski.

Marszałek udziela głosu p. Singalewiczowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Singalewicz nieobecny w Izbie.

Następuje wniosek nagły posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę-Kuropatniki-Koniuchy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2405/1914.

Wniosek nagły

posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę-Kuropatniki-Koniuchy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Brzeżański powiat stoi pod względem ilości gościńców na skrajnie lichem stanowisku i dlatego budowa nowych gościńców w powiecie jest koniecznie potrzebna, a w szczególności jest potrzebną budowa gościńca od wsi Szybalina przez Baranówkę-Kuropatniki-Koniuchy aż do Zborowa o długości 40 km, a to

tem więcej, iż cała ta połowa powiatu nie ma żadnego gościńca, a drogi gminne są tak liche, że ludzie nie mogą dostać się do miasta Brzeżan; ponieważ tego roku elementarna klęska spowodowała skrajną nędzę w całym powiecie, to budowa tego gościńca przyjdzie z pomocą biednej ludności, bo da możliwość zarobku.

Rada powiatowa w Brzeżanach uznała potrzebę budowy tegoż gościńca i zarządziła zbadanie projektu linii tej drogi.

Ale przytem popełniła Rada powiatowa w Brzeżanach grube nadużycie, bo oddała wymiar trasy proponowanej drogi prywatnemu inżynierowi za opłatą po 400 K od jednego kilometra, a więc od 40 km zapłaci mu 16.000 K. Tę robotę powinny były wykonać swoje siły, powiatowy inżynier, który byłby wziął kilkaset koron dyet. Dlatego jest koniecznem, ażeby Wydział krajowy przyszedł z pomocą tak biednemu powiatowi przy budowie tego gościńca odpowiednią pieniężną zapomogą, wydelegował, zamiast prywatnego, inżyniera z Wydziału krajowego i zarządził zbadanie tego nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach.

Przeto stawiają podpisani nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przyszedł z pomocą Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach przy budowie gościńca Szybalin-Kuropatniki-Koniuchy-Zborów odpowiednią kwotą z funduszu krajowego, aby wydelegował swego inżyniera do kontroli tej roboty i zbadał nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach w tej sprawie, a winnych pociągnął do surowej odpowiedzialności i na najbliższej sesji zdał sprawozdanie Sejmowi.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Korol, Załoziecki, Kochanowski, Metella, Ławruk, Sandulak, Kapuściń-

ski, Kiweluk, Hołubowicz, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Perfecki, Horbaczewski, L. Lewicki.

Marszałek udziela głosu p. Staruchowi dla uzasadnienia nagłośc.

Wnioskodawca p. Staruch nieobecny w Izbie.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania zgłoszonego w czasie posiedzenia wniosku nagłego p. Żardeckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje wniosek nagły p. Żardeckiego, który opiewa:

L. s. 2516/1914.

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdzielaniu zapomóg dotkniętym klęskami elementarnymi zwrócił szczególniejszą uwagę na powiaty łańcucki i przeworski, które w roku ubiegłym wylewami rzek wielokrotnie były nawiedzone.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdzielaniu zapomóg dotkniętym klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty łańcucki i przeworski, które w roku ubiegłym wylewami rzek wielokrotnie były nawiedzone.

Wnioskodawca:
Żardecki.

Marszałek udziela głosu p. Żardeckiemu dla uzasadnienia nagłośc tego wniosku.

Wnioskodawca p. Żardecki nieobecny w Izbie.

Marszałek oznajmia, że zamierza obecnie przystąpić do zamknięcia posiedzenia i wzywa p. sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na wtorek dnia 3. marca 1914 r. godzina 10. przed południem.

Koniec posiedzenia godzina 11. minut 45 w nocy.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

14. posiedzenia I. sesji X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. marca 1914 r.

Początek o godzinie 10. minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 3. marca 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2483, 2488, 2493, 2496, 2498, 2503, 2506 do 2510.

Komisji szkolnej L. s. 2482, 2485 do 2487, 2489, 2492, 2502, 2504, 2505, 2511.

Komisji prawniczej L. s. 2497.

Komisji gospodarstwa kraj. L. s. 2494.

Komisji drogowej L. s. 2490, 2500, 2501, 2514.

Komisji przemysłowej L. s. 2495.

Komisji zapomogowej L. s. 2484, 2491, 2499, 2517.

Po odczytaniu petycji L. s. 2514, mieszkańców z Klicka-Jakimczyc o zniesienie rogatki pod Komarnem, przemawia p. Terszakowicz, popierając tę petycję i prosząc o przekazanie jej komisji drogowej.

Marszałek oznajmia, że życzeniu temu stało się zadość.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencji z funduszu krajowego na budowę teatru ruskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje:

2. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie po-

życzki w kwocie 100.000 koron na budowę i wykończenie dróg w tamtejszym powiecie.

Sprawozdawca p. Górkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
załączony / . projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę dróg gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Wadowicach zezwala się w myśl § 24. ustawy o reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 100.000 K na budowę dróg gminnych I. kl. w latach 1911—1924.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

3. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Łodyna nowa ze związku gminy Nahorce małe, powiatu Kamionka strumiłowa, i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Łodyna nowa wyłącza się ze związku gminy Nahorce małe, powiatu Kamionka strumiłowa, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Łodyna nowa.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Nahorcach małych rozwiązana, a natomiast mają być przeprowadzone wybory do Rady gminnej w Nahorcach małych i w Łodynie nowej.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

4. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z przysiółka Siółko należącego do związku gminy Bożyków powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Siółko ad Bożyków“.

Sprawozdawca p. Burzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o dwie pomyłki druku w projekcie ustawy, a mianowicie w artykule II, ustęp 2, w wierszu 17, zamiast „1648/2“, ma być „1848/2, a ustęp 3, w wierszu 5 zamiast „1137“ ma być: „1317“.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Siółko, należącego do związku gmi-

ny Bożyków, powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Siółko ad Bożyków“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Siółko wyłącza się ze związku gminy Bożyków powiat Podhajce, i z tego przysiółka tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie, nabytej przez mieszkańców rzeczzonego przysiółka, tworzy się samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Siółko ad Bożyków“.

Ar. II.

Granice między gminą „Siółko ad Bożyków“ a gminą Bożyków i resztą obszaru dworskiego w Bożykowie tworzyć mają:

w gminie „Siółko ad Bożyków“ zewnętrzne granice parcel katastralnych l. l. 1570, 1601, 1602 1605/2, 1605/1, 1606, 1609/2, 1609/1, 1610, 1613, 1614, 1617, 1618, 1621/2, 1621/1, 1622, 1625, 1626, 1627, 1630, 1631/1, 1631/2, 1634/2, 1634/1, 1635/1, 1635/2, 1638, 1639, 1642, 1643/1, 1643/2, 1646, 1647/1, 1647/2, 1650/2, 1650/1, 1651, 1654, 1655, 1658, 1659, 1662, 1664, 1667, 1668, 1671, 1672, 1675/2, 1675/1, 1676/1, 1676/2, 1679, 1680, 1683, 1684, 1687, 1688, 1691, 1692/1, 1692/2, 1695, 1696, 1699, 1700, 1703, 1704, 1707/2, 1707/1, 1709, 1712, 1713/1, 1713/2, 1716, 1717, 1720/2, 1720/1, 1721/1, 1721/2, 1724/1, 1725, 1728, 1729/1, 1729/3, 1729/2, 1732, 1734, 1737, 1738, 1741/2, 1741/1, 1744, 1748, 1747, 1750, 1753, 1756, 1759, 1762, 1765, 1768, 1771, 1774, 1778, 1777, 1780, 1783 1789, 1790, 1793, 1794, 1797, 1798, 1801, 1802, 1805, 1806, 1809, 1810, 1813, 1814, 1817, 1818, 1821, 1822, 1825, 1826, 1829/1, 1829/2, 1830, 1833, 1834, 1837, 1838, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845/1,

1845/2, 1846, 1847, 1848/1, 1848/2, 1849, 1850, 1851, 1852/1, 1852/2, 1853, 1854/1, 1854/2, 1855, 1856, 1857/1, 1857/2, 1858, 1859/1, 1859/2, 1860/1, 1860/2, 1861, dalej oś drogi parc. l. kat. 2254 i oś drogi parc. l. kat. 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1390/2, oś drogi parc. l. kat. 2243 i 2256, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1318, 1319, 1320, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzne granice parceli l. kat. 1091/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238 i 2237, zewnętrzna granica parc. l. kat. 1067/1, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 1064, 1063, 1062, 1867, 1868/2, oś drogi parc. l. kat. 2266, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 998, 2177/1, 2261, 2178/1, 2175, 2174/2, 2170/2, 2173/2 ;

w Bożykowie (w gminie i na pozostałej części obszaru dworskiego): zewnętrzne granice parcel l. kat. 1569, 1563, oś parcel. l. l. kat. 2254, 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1391/1, oś drogi parc. l. kat. 2243, 2256, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 1317, 1316, 1315, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1091/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238, 2237, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1014, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 1013, 1012, 1011/2, 1010/2, 1010/1, 1009/2, 1009/1, 1008, 1007/2, 1007/1, 1006/2, 1006/1, 1005/2, 1005/1, 1004, 1003/2, 1003/1, 1002/2, 1002/1, 1001/2, 1001/1, 1868/1, 1000, oś drogi parc. l. kat. 2266; zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 984, 975/1, 974/2, 972, 971, 970, 968, 967, 966, 965, 963, 962, 960/2, 959/1, 958, 957/2, 957/1, 955/2, 955/1, 954, 951, 950/2, 2177/2, 2261, 2178/2, 2175, 2174/1, 2172/1, 2173/1.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Bożykowie rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Bożykowie i „Siółku ad Bożyków“.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

5. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej w Buczaczu na przyjęcie zobowiązań wynikających ze statutu emerytalnego dla urzędników i sług Wydziału powiatowego i na przyjęcie gwarancji powiatu za zobowiązania statutu emerytalnego dla urzędników i sług powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Rittel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na przyjęcie imieniem powiatu zobowiązań wobec

funduszu emerytalnego urzędników i sług Wydziału powiatowego i na przyjęcie gwarancyi za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu wobec funduszu emerytalnego urzędników i sług powiatowej Kasy oszczędności.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Buczaczu zezwala się :

a) na przyjęcie imieniem powiatu obowiązku przyczyniania się do funduszu emerytalnego urzędników i sług Rady powiatowej, stałym corocznym zasiłkiem w wysokości 9⁰/₁₀ stałych płac etatowych, — tudzież ewentualnym nadzwyczajnym dodatkiem, na wypadek, gdyby kiedykolwiek procent od funduszu emerytalnego nie starczył na zaspokojenie wszystkich jego zobowiązań ;

b) na przyjęcie gwarancyi za zobowiązania powiatowej Kasy oszczędności w Buczaczu wobec funduszu emerytalnego urzędników i sług Kasy oszczędności, a to : uiszczania corocznej dotacyi po 10⁰/₁₀ stałych płac, tudzież ewentualnego pokrycia potrzebnej nadwyżki na wypadek, gdyby kiedykolwiek dochody funduszu emerytalnego na pokrycie emerytur nie wystarczały.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

6. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Mielcu, ażeby część pożyczki przeznaczonej na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności użytą została na zasiłek bezzwrotny dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu gimnazjalnego.

Sprawozdawca p. Serczyk, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Mielcu, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899 Nr. 132 Dz. u. kr. pożyczki 200.000 K na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu pozostałą część w kwocie 140.000 K użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu.

Zgodne z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Mielcu zezwala się, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899 Nr. 132

Dz. u. kr. pożyczki 200.000 K na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu, pozostałą część w kwocie 140.000 K użyto na bezwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu.

Art. II.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

7. Sprawozdanie

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 29. sierpnia 1913 L. W. 86.704/1913 w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki na pokrycie części kosztów rekonstrukcji szpitala powszechnego w Przemyślanach.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl § 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 50.000 K na pokrycie przypadającej na nią połowy kosztów odbudowy szpitala powszechnego w Przemyślanach.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

8. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla miasta Przemyśla.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące dwie pomyłki drukarskie: mianowicie w § 3 w wierszu 1 zamiast: „do“ ma być: „od“, a w § 5 ustęp a) w wierszu 2, należy po słowie: „aż“ dodać słowo: „do“.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązku właścicieli domów w król. woln. mieście Przemyślu połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu gminie król. woln. m. Przemyśla na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie i utrzymanie miejskiego wodociągu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każdy właściciel domu, położonego w obrębie gminy król. woln. m. Przemyśla obowiązany jest po otwarciu miejskiego wodociągu w dotyczącej ulicy lub na dotyczącym placu połączyć dom swój z tym wodociągiem.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić podług przepisów regulaminu technicznego (§ 9.) i wykonane być może tylko przez osoby posiadające do tego uzdolnienie w myśl przepisów ustawy przemysłowej.

§ 2.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu dwóch lat po otwarciu wodociągu w odnośnej ulicy lub na odnośnym placu.

Jeżeli właściciel nie wykona tego połączenia w powyższym terminie, może gmina wykonać je na jego koszt i stratę. Domy, które powstaną dopiero po otwarciu wodociągu, mają być z nim połączone przed wydaniem konsensu na ich zamieszkanie lub użytkowanie.

§ 3.

Koszta doprowadzenia wody od wodociągu miejskiego aż do granicy realności ponosi gmina król. woln. m. Przemyśla, koszta zaś dalszego połączenia i wewnętrznego urządzenia ponosi właściciel realności, gmina jednak wykonuje część tego połączenia od granicy realności aż do odległości jednego metra poza wodomierz na koszt właściciela. W domach, w którychby nie było wodomierzy, orzeknie Magistrat, jak daleko część tego połączenia od granicy realności gmina wykona na koszt właściciela.

§ 4.

Gdyby koszta urządzenia wodociągowego wewnątrz domu i połączenia z wodociągiem miejskim były w stosunku do wartości domu za wysokie, może Rada miejska uwolnić właściciela od obowiązku w § 1. ust. 1. określonego, jeżeli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę zapewnione jest z powodu bliskości studni publicznej wodociągowej.

Koloniom robotniczym i właścicielom domów o charakterze wiejskim, może Rada miejska zezwolić na urządzenie ich kosztem wspólnych studzien wodociągowych, zamiast łączenia poszczególnych domów z wodociągiem miejskim. W obu tych wypadkach obowiązek opłaty podatku wodociągowego pozostaje w mocy.

Przeciw omówionym w tym paragrafie uchwałam Rady miejskiej nie przysługuje prawo wnoszenia rekursu.

§ 5.

Na pokrycie kosztów urządzenia, utrzymania administracyi wodociągu

miejskiego, tudzież ewentualnego rozszerzenia sieci rur wodociągowych, przysługuje gminie m. Przemysła prawo pobierania:

a) przez lat 50 począwszy od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny w obrębie gminy podatku gminnego aż do wysokości siedmiu procentów od zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej;

b) opłaty za spotrzebowanie wody w budynkach niepodlegających podatkowi domowo-czynszowemu, jak n. p. w budynkach rządowych, krajowych, miejskich, dworcach kolejowych i t. p., dalej na cele budowlane według ilości spotrzebowanej wody i ceny jednostkowej ustanowionej w taryfie;

c) opłaty za nadwyżkę zużytej wody do celów gospodarstwa domowego, t. j. do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli i t. p. ponad 50 litrów na dobę i głowę;

d) opłaty za używanie wodomierzy.

Podatek gminny od czynszów jak a) i opłaty jak b) c) nie obciążają realności, które z powodu braku rur do studni wodociągowych w ich pobliżu nie mogą z wodociągu korzystać, dopóki ten stan istnieje.

W wypadkach uwzględnienia godnych, może Rada miejska dla poszczególnych lokalności obniżyć wyjątkowo wysokość podatku wodociągowego (§ 5 a.).

Odpisanie państwowego podatku domowo-czynszowego wskutek opróżnienia pomieszczenia, pociąga za sobą odpisanie podatku gminnego jak a).

§ 6.

W granicach zakreślonych § 5. a) i po uwzględnieniu dochodu z opłat (§ 5. b) i c) ma Rada miejska ustanowić co lat 3 wysokość gminnego podatku wodociągowego (§ 5. a).

§ 7.

Podatek gminny (§ 5. a), opłaty za używanie wody (§ 5. b) i c) i opłatę za używanie wodomierzy (§ 5. d) ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Właściciele realności, względnie uprawnieni zarządcy, winni imieniem gminy pobierać i uiszczać podatek gminny (§ 5. a) i odpowiadają gminie za ten podatek z prawem regresu do lokatorów.

Opłaty za używanie wody i wodomierzy (§ 5. b) c) d) ściągane będą wprost od pobierających wodę, lub od tych, na których żądanie zakład wodociągowy wody dostarcza.

Sposób uiszczania tego podatku i opłat określi regulamin.

§ 8.

Podatek gminny i opłaty wymierza i ściąga Magistrat przez organa gminne, w razie zaś nieuiszczania ich w terminie oznaczonym w regulaminie, ściągnięcie nastąpi albo po myśli § 4. ces. rozporządzenia z 20. kwietnia 1854 Dz. u. p. Nr. 96 na podstawie wykazu zaległości potwierdzonego przez władzę polityczną I. instancyi, albo w drodze sądowej.

§ 9.

Regulamin techniczny (§ 1.), taryfa opłat (§ 5. b) i c), sposób uiszczania podatku gminnego i opłat (§ 7.) i wogóle wszelkie rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy, jak również taryfę opłat za używanie wodomierzy (§ 5. d) uchwali Rada miejska; uchwała ta jednak wymaga do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

W taki sam sposób może też nastąpić zmiana regulaminu, taryfy i rozporządzeń wykonawczych.

§ 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i udziela głosu p. Kormoszowi.

Przemawia p. Kormosz.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc, który p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

9. S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy Knihinin wieś (pow. Stanisławów) do urzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51, oraz ustawie budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31 i noweli z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 56.

Sprawozdawca p. Schätzel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączone projekty ustaw.

U s t a w a

z dnia o zaliczeniu gminy Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego,

do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, zaliczoną zostaje do rzędu miejscowości, w których obowiązuje ustawa gminna z dnia 3. lipca 1896, dz. u. kr. Nr. 51.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia o zaliczeniu gminy Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, do rzędu miejscowości podlegających ustawie budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889, dz. u. kr. Nr. 31 i noweli z dnia 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 56.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Knihinin wieś, powiatu stanisławowskiego, zaliczoną zostaje do rzędu miejscowości, w których obowiązuje ustawa budownicza z dnia 4. kwietnia 1889 dz. u. kr. Nr. 31. i nowela z dnia 15. maja 1907, dz. u. kr. Nr. 56.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam
Mojemu Ministrowi robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie
żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przy-
jęcie tych ustaw en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych
ustaw en bloc, poczem w oddzielnych
głosowaniach uchwała oba projekty
ustaw en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek
sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do
trzeciego czytania bez czytania, uchwała
Izba oddzielnie powyższe oba projekty
ustaw w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

10. S p r a w o z d a n i e

Komisji sanitarnej o sprawozdaniach
Wydziału krajowego z 6. września 1912
LW. 140.401 i z 9. sierpnia 1913 LW.
135.443/913 w przedmiocie zakupna czę-
ści parceli gruntowej l. kat. 4318/I w
Lipniku w celu rozszerzenia posiadłości
szpitala w Białej.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony
na wniosek sekretarza p. Urbańskiego
od czytania sprawozdania, odczytuje
następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę zakupna
z parceli gruntowej licz. kat. 4318/I w
Lipniku obszaru 3.464⁵ m².

2. Sejm upoważnia Wydział kra-
jowy do podwyższenia zaciągnąć się
mającej pożyczki na budowę szpitala
w Białej do tej wysokości, jaka okaże
się potrzebną dla pokrycia połowy ko-
sztów zakupna i oparkania tej parceli.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie
żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przy-
jęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków
komisji en bloc, poczem w oddzielnem
głosowaniu uchwała powyższe wnioski
komisji en bloc.

Następuje:

11. S p r a w o z d a n i e

Komisji petycyjnej w przedmiocie pe-
tycji p. Żiraldo Ludwika, konduktora
dróg krajowych, o udzielenie mu „ve-
niam studiorum i aetatis“.

Sprawozdawca p. Krasicki od-
czytuje sprawozdanie komisji, zakoń-
czone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyznaje „veniam studiorum
i aetatis“ p. Żiraldo Ludwikowi.

Izba bez rozprawy uchwała powyż-
szy wniosek komisji.

Następuje:

12. S p r a w o z d a n i e

Komisji petycyjnej o sprawozdaniu Wy-
działu krajowego w przedmiocie petycji
Pielecha Karola i Jakubika Franciszka,
praktykantów technicznych o udzielenie
im „veniam-studiorum“.

Sprawozdawca p. Krasicki od-
czytuje sprawozdanie komisji, zakoń-
czone następującymi wnioskami:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomo-
ści sprawozdanie Wydziału krajowego
w przedmiocie przyznania praktykantom
technicznym oddziału techniczno-dro-
gowego Pielechowi Karolowi i Jakubi-
kowi Franciszkowi „veniam-studiorum“.

2) Sejm przyznaje „veniam studio-
rum“ Pielechowi Karolowi i Jakubikowi
Franciszkwowi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Następuje:

13. Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu (w miejsce p. Urbańskiego).

Marszałek oznajmia, że sprawę tę przesuwa na koniec posiedzenia.

Następuje:

14. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem za czas od 1. stycznia do 30. czerwca r. 1914, tudzież nad sprawozdaniem komisji budżetowej o preliminarzu budżetowym na rok 1913, oraz nad wnioskami w sprawie zmiany postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Marszałek udziela głosu p. Łahodyńskiemu, jako mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskowi komisji.

Przemawia p. Łahodyński.

(W czasie przemówienia p. Łahodyńskiego obejmuje przewodnictwo obrad Izby wicemarszałek JE. ks. biskup przemyski Czechowicz).

Wicemarszałek udziela głosu p. Pinińskiemu jako mowcy generalnemu za wnioskami komisji.

Przemawia p. Piniński.

(W czasie przemówienia p. Pinińskiego obejmuje ponownie przewodnictwo obrad JE. Marszałek Adam hr. Gotuchowski).

Marszałek udziela głosu p. Okoniowi do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Okoń.

Marszałek udziela głosu p. Czartoryskiemu dla sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Czartoryski.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy generalnemu p. Głębińskiemu.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że najpierw otwiera rozprawę szczegółową nad prowizoryum budżetowem na rok 1914.

Sprawozdawca p. Głębiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania dochodów i do czynienia wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych na poczet roku budżetowego 1914, na podstawie preliminarza Wydziału krajowego na rok 1914, przedłożonego sprawozdaniem z d. 5. września 1913 LW. 163.171. Zgodnie z tą uchwałą, Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich zmian etatowych, projektowanych w sprawozdaniach Wydziału krajowego na rok 1914, a odnoszących się do stosunków służbowych personalu urzędniczego, nauczycieli i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jakoteż w zakładach krajowych, z uwzględnieniem zaliczek sejmowych, proponowanych i popieranych przez Wydział krajowy.

Marszałek otwiera rozprawę nad pierwszym ustępem prowizoryum i udziela głosu p. Tryłowskiemu.

Przemawia p. Tryłowski.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Głębiński.

Izba przystępuje do głosowania i uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do drugiego ustępu prowizoryum.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie ustępów II., III., IV., V., VI., VII. prowizoryum en bloc.

Izba uchwała przyjęcie ustępów II., III., IV., V., VI., VII. prowizoryum en bloc.

Sprawozdawca p. Głębiński czyta:

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby:

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1914 pobierany był dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 g od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku dochodowego, unormowanego ustawą z d. 23. stycznia 1914 Dz. p. p. Nr. 13 w wysokości po 78 g od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . . . 68 g zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 74 g

od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1913 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubr. X. poz. 113, tudzież w rubr. II. między literami a, b, e, f. pozycji 23;

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 45 i 46, dalej 49, 58 i 59, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów:

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII. między pozycjami 148 i 212; 190, 195, 207, 210, 212 a) 213, 217, 235, 236 i 239; 220 i 221, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I A, I B i I C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

III. Upoważnienia powyższe, pod I. i II. wymienione, obowiązują po dzień 30. czerwca 1914 roku.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przedsięwzięcia koniecznych reformą wyborczą sejmową spowodowanych

wanych zmian i urzędzeń w gmachu sejmowym i uchwała w tym celu kredyt do wysokości 60.000 K.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do uskutecznienia koniecznych rekonstrukcyi w pawilonie mieszczącym klinikę położniczo-ginekologiczną we Lwowie i uchwała na ten cel z ogólnej sumy kosztów w kwocie 58.163 K, resztujący kredyt w kwocie 31.163 K, oprócz kwoty 27.000 K wstawionej w budżet na rok 1913.

V. Ponawiając swe uchwały z dnia 24. stycznia 1910 i z dnia 9. lutego 1912, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu podjęcie kroków celem bezwłocznego zaprowadzenia w r. 1914 własnego wodociągu i własnego oświetlenia elektrycznego w Zakładzie krajowym w Kulparkowie i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej dla uzyskania gotówki 363.000 K.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby roboty publiczne przewidziane na rok 1914, jak najrychlej przedsięwziął, celem przyjscia z pomocą ludności pozbawionej zarobku.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przestrzegając interesu skarbowych, otoczył ścisłą kontrolą produkcję gorzeln opłacających podatek od produkcji spirytusu, aby korzystał z uprawnień mu służących celem ograniczenia produkcji takich gorzeln i podjął kroki ustawodawcze w tym kierunku, aby producenci uwolnieni od podatku państwowego, byli pociągnięci do opłacania od wódki połowy opłaty konsumcyjnej przekazanej ustawą z 23. stycznia 1914 skarbowi krajowemu.

Izba uchwała powyższe ustępy II—VII. prowizoryum budżetowego en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba prowizoryum budżetowe na

rok 1914 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wniosków w sprawie zmiany postanowień o zaciąganiu pożyczek przez kraj.

Sekretarz p. Urbański wnosi o przyjęcie tych wniosków en bloc.

Izba uchwała przyjęcie tych wniosków en bloc.

Sprawozdawca p. Głąbiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Utrzymując zasadniczo w mocy swe uchwały z dnia 25. października 1908, z dnia 12. października 1909, z dnia 18. lutego 1910, z dnia 16. listopada 1910 i z dnia 14. lutego 1912 w przedmiocie przyzwolenia na zaciągnięcie pożyczek na rozmaite cele gospodarcze kraju a w szczególności:

1. Pożyczki na zakład poprawczy w Przedzielnicy w efektywnej wysokości 1,500.000 K
2. Resztującej pożyczki na zakład obłąkanych w Kobierzynie w efektywnej wysokości . . . 3,000.000 „
3. Pożyczki na budowę dojazdu do zakładu w Kobierzynie w efektywnej wysokości . . . 68.000 „
4. Pożyczki na pokrycie niedoboru funduszu kraj. w r. 1912 w efektywnej wysokości 5,873.815 „
5. Pożyczki na rozszerzenie koszar żandarmeryi we Lwowie w efektywnej wysokości . . . 487.000 „
6. Pożyczki na rozszerzenie szkoły lasowej we Lwowie 250.000 „
7. Pożyczki na szkołę rolniczą w Bestwinie . . . 160.000 „

8. Pożyczki na szkołę ko- szykarską we Lwowie	100.000 K
9. Pożyczki na szkołę ke- ramiczną we Lwowie .	320.000 „
10. Pożyczki na szkołę tka- cką w Krośnie	70.000 „
11. Pożyczki na szkołę sto- larską w Kalwaryi . .	57.000 „
12. Pożyczki na rekonstruk- cję szpitala św. Łaza- rza w Krakowie	920.222 „
13. Pożyczki na budowę pa- wilonów w Kulparko- wie	416.000 „
14. Pożyczki na wodociąg i elektrykę w Kulpar- kowie	363.000 „
15. Pożyczki na budowę 3 piętra w gmachu sej- mowym	400.000 „
16. Pożyczki na budowę ta- nich domów dla urzę- dników Wydziału kra- jowego	200.000 „

Sejm zmienia zawarte w tych uchwałach przy poszczególnych pożyczkach postanowienia, odnoszące się do wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i typu odnośnych pożyczek w ten sposób, że oznaczenia wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i rodzaju czyli formy względnie typu tych pożyczek oraz ich waluty pozostawia uznaniu Wydziału krajowego.

Na tej podstawie wolno będzie Wydziałowi krajowemu czy to dla uzyskania pokrycia dla całego wyżej wykazanego zapotrzebowania, czy to części tego zapotrzebowania zaciągać pożyczki w typie, jaki za dogodny i odpowiedni uzna, a więc albo w obligacjach własnej emisji, albo w obligacjach Banku krajowego, w bonach kasowych albo wreszcie pożyczki gotówkowe, a to tak w walucie koronowej jak i w odpowiadającej jej walucie zagranicznej a zarazem wolno będzie Wydziałowi kra-

jowemu zaciągać te pożyczki za oprocentowaniem, jakie za odpowiednie uzna, oraz ustanowić według swego uznania okres amortyzacji, a wreszcie przyjąć zobowiązanie, że obligacje i kupony tych pożyczek płatne będą w złocie.

II. Utrzymując zasadniczo w mocy swe uchwały z dnia 9. lutego 1912 w przedmiocie przyzwolenia na zaciągnięcie pożyczki:

1. Na budowę szkół wię-
szych w nominalnej wy-
sokości 10,000.000 K
2. Na budowę szkół miej-
skich w nominalnej wy-
sokości 5,000.000 „
3. Na powiększenie kraj.
funduszu przemysłowego 7,000.000 „

jak niemniej utrzymując w mocy zastrzeżenia co do ograniczenia tych pożyczek do wskazanej nominalnej wysokości i co do częściowego, w uchwałach tych ustalonego korzystania z rzeczonych pożyczek, Sejm zmienia postanowienia zawarte w tych uchwałach, które się odnoszą do wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i typu odnośnych pożyczek w ten sposób, że oznaczenie wysokości oprocentowania, okresu amortyzacji i rodzaju czyli formy względnie typu tych pożyczek oraz ich waluty pozostawia uznaniu Wydziału krajowego.

Na tej podstawie wolno będzie Wydziałowi krajowemu, nie przekraczając granic wskazanej nominalnej wysokości oraz ustalonego stopniowego korzystania z tych pożyczek, zaciągać je w sposobie wskazanym we wniosku I. a częściowe sfinansowanie tychże pożyczek na aktualne już zapotrzebowanie połączyć z przeprowadzeniem sfinansowania pożyczek we wniosku I. wymienionych.

Izba uchwała powyższe wnioski en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do

trzeciego czytania tych uchwał bez czytania, przyjmuje Izba powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania rezolucji p. Aschkenasego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Z uwagi, że przeciążenie sędziów i urzędników kancelaryjnych w sądach galicyjskich przeszło już wszelkie dopuszczalne granice,

z uwagi, że następstwa tego przeciążenia tak pod względem czasu jak i sposobu załatwiania spraw, zagrażają poważnie bezpieczeństwu prawnemu w tym kraju,

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do wydanego pomnożenia sił sędziowskich i kancelaryjnych w sądach galicyjskich.

Izba popiera powyższą rezolucję, poczem w osobnem głosowaniu uchwała powyższą rezolucję p. Aschkenasego bez rozprawy.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania wniosku p. Kędziora.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Sejm przyznaje na rok 1914 szóstą (VI.) ratę dotacyi krajowej na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych powiatów i gmin w kwocie 100.000 koron po myśli swej uchwały z 18. września 1903 i upoważnia Wydział krajowy do zarządzenia robót przy osuszaniu i drenowaniu gruntów na rachunek $33\frac{1}{3}\%$ zasiłków kraju i państwa.

Izba popiera powyższy wniosek, poczem w osobnem głosowaniu uchwała powyższy wniosek p. Kędziora bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że obecnie przystępuje Izba do budżetu na 1913.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji w tej sprawie en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdawca p. Głębiński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uchwała budżet funduszu krajowego na rok 1913 wedle preliminarza Wydziału krajowego przedłożonego sprawozdaniem z dnia 6. września 1912, L. 141.457, wraz ze szczegółowymi preliminarzami, dołączonymi do poszczególnych rubryk (z wyłączeniem jednak wydatków i dochodów zestawionych w spisie do niniejszego sprawozdania dołączonym) w ogólnej sumie wydatków 74,683.548 K
a dochodów w sumie 41,345.669 „

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1913 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich w dotychczasowej wysokości, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego po 72 g
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po 78 g
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . . . 67 g
zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 g
od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1913 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż

wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między pozycją 18 a rubr. X. poz. 116 lit. a) ad 1, dalej w rubr. II. między literami a, b, e, f pozycji 23, oraz między pozycją 22 (na dyurna urzędu pośrednictwa pracy), a rubryką XVI. pozycją 8 (wydatki rzeczowe urzędu pośrednictwa pracy):

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

d) w rubryce X., między pozycjami 49 c i 50, dalej 53, 60 i 61, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce Kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych zakładów;

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 5;

f) w rubryce XII., między pozycjami 140 i 201; 181, 185, 198, 199, 202, 203, 209, 227, 228 i 232; 212 i 213, tudzież między wszystkimi pozycjami działów I A, I B i I C w obrębie każdego działu wydatków zwyczajnych.

III. Zgodnie z uchwałą pod I., Sejm upoważnia Wydział krajowy do wykonania wszystkich zmian etatowych, pro-

jektowanych w sprawozdaniach Wydziału krajowego za r. 1913, a odnoszących się do stosunków służbowych i emerytalnych personalu urzędniczego, nauczycielskiego i służby, tak w centralnej administracji funduszy krajowych, jak i w zakładach krajowych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej na pokrycie niedoboru budżetu kraj. na rok 1913 w sumie 12,762.689 K.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej na pokrycie reszty niedoboru wykazanego w zamknięciu rachunków za rok 1912 w sumie . . . 4,207.569 K.

Upoważnienia udzielone niniejszem Wydziałowi krajowemu pod IV. i V., należy rozumieć w pełnej wysokości w gotówce, bez potrącenia różnicy kursu.

Izba uchwała powyższe wnioski ad I—V. en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tych uchwał bez czytania, przyjmuje Izba powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Wedle brzmienia pierwszego ustępu powyższej ustawy finansowej na rok 1913 uchwalił Sejm budżet funduszu krajowego na rok 1913 wedle preliminarza Wydziału krajowego przedłożonego sprawozdaniem z dnia 6. września 1912 L. 141.457, wraz ze szczegółowymi preliminarzami, dołączonymi do poszczególnych rubryk, z wyłączeniem jednak wydatków i dochodów zestawionych w dołączonym do sprawozdania komisji budżetowej z dnia 24. lutego 1914 L. s. 2006/914 wykazie, który opie-
wa, jak następuje :

Skreślenia

w preliminarzu funduszu krajowego na rok 1913.

Rubryka II. „Zarząd“.

Wydatki. Dochody.

Poz. 22.	Urzędy pośrednictwa pracy	85.472 K	
„ 6.	Zwrot wydatków personalnych w urzędach pośrednictwa pracy	—	7.772 K

Rubryka III. „Sprawy zdrowotne“.

6. Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie:

Rubr. XVII. poz. 120.	Rata pożyczki 416.000 K na pawilony	23.147 „	
„ 121.	Rata pożyczki 400.000 K na wodociągi i elektrykę	11.629 „	

7. Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie:

Rubr. XIX. poz. 122.	Rata pożyczki 1,004.800 K na rekonstrukcyę	26.752 „	
----------------------	--	----------	--

9.	Rata amortyzacyjna reszty zaciągnąć się mającej pożyczki 3,000.000 K, na zakład dla obłąkanych w Kobierzynie (nadzwycz.)	135.000 „	
----	--	-----------	--

15.	Stypendya dla lekarzy na podróże naukowe	6.000 „	
-----	--	---------	--

19.	Rata amortyzacyjna zaciągnąć się mającej pożyczki na szpital w Kosowie (nadzwycz.)	12.872 „	
-----	--	----------	--

Rubryka IV. „Dobroczynność“.

36.	Zasiłki na pogorzalców (nadzwycz.)	15.000 „	
-----	--	----------	--

45.	Koszta utrzymania rozmaitych osób w Zakładach, przyjętych na fundusz krajowy w zastępstwie gmin	5.000 „	
-----	---	---------	--

Rubryka V. „Oświata“.

3. Fundusz szkolny krajowy.

Rubr. II. poz. 10.	Kursa zręczności	15.000 K	
--------------------	----------------------------	----------	--

„ VIII. „ 22.	Biblioteki okręgowe (połowa kredytu)	10.000 „	
---------------	--	----------	--

„ X. „ 23.	Konferencye okręgowe	<u>32.288 „</u>	57.288 „
------------	--------------------------------	-----------------	----------

6.	Na oprocentowanie i umorzenie zaciągnąć się mających pożyczek na zasiłki dla funduszy szkolnych miejscowych na budowę nowych szkół:		
----	---	--	--

Wydatki. Dochody.

- a) od pożyczki komunalnej w kwocie 2,000.000 K
w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach Banku krajowego na
poczet 10,000.000 K dla gmin wiejskich;
- b) od pożyczki komunal. w kwocie 1,000.000 K
w $4\frac{1}{2}\%$ obligacjach Banku krajowego na
poczet pożyczki 5,000.000 K dla gmin miejs-
skich (nadzwycz.) 160.000 K

Poz. 107. Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego, na wy-
dawnictwa ludowe 4 500 „

Rubryka VII. „Bezpieczeństwo publiczne“.

- „ 1, 2. Kwaterunkowe żandarmeryi (część kre-
dytu) 300.000 K
- „ 9. Rata pożyczki 487.000 K na bud. żan-
darmeryi I.wów 24.808 „
- „ 10. Rata pożyczki 90.000 K na budowę żan-
darmeryi Rzeszów 4.824 „
- „ 11. Fundusz koszar krajowych:
- Rata amortyzac.
poż. od fund. prop. 152.000 K
- od tegoż różnica odsetek z po-
wodu niezapl. raty . 39.220 K
- 34.660 „ 4.560 „ 147.440 „
- „ 14. Fundusz policyi kraj. (podw. kred.) 861 „
- „ 15. Rata pożyczki na Przedzielnicę 81.504 „ 559.437 „

Rubryka VIII. „Komunikacje“.

- „ 8a) Bezzwrotne zasiłki na budowę dróg powiatowych
i gminnych (część kredytu) 200.000 „
- „ 17. Na badania techniczne i komercyalne nowych pro-
jektów kolejowych (nadzwycz.) 8.000 „
- „ 22. Rata dotacyi funduszu kolejowego 900.000 „

Rubryka IX. „Budowy wodne i melioracje“.

- „ 15c) Drenowanie gruntów włościańskich 600.000 „
- „ 15i) Budowa wodociągu w Buczaczu 108.500 „ 75.950 K

Rubryka X. „Rolnictwo“.

- „ 1. Akademia rolnicza w Dublanach:
- Rubr. I. poz. 2. i 3. podwyżka płac pro-
fesorów i docentów 12.280 K

Wydatki. Dochody

Rubr. II.	„	8. podwyżka płac urzędników administracyjnych (nadzw.)	360 K	
„	III.	„	10., 11. i 12. podwyżka płac funkcjonaryuszów nieetatowych	1.760 „
„	IV.	„	14. i 15. podwyżka płac służby oraz gratyfikacji.	2.720 „
„	V.	„	21. podwyżka kosztów utrzymania parku zakładowego	200 „
		„	25. podwyżka datków na mieszkanie dla docenta ogrodnictwa i dwóch laborantów	744 „
„	VI.	„	31. podwyżka wydatków na potrzeby naukowe	2.700 „
		„	32. podwyżka kosztów na utrzymanie biblioteki i czytelní	1.000 „
		„	38. podwyżka kosztów naukowych	500 „
„	IX.	„	44. podwyżka płac administratora i stróżów	<u>532 „</u> 22.796 „

Poz. 6. Niższa szkoła rolnicza w Dublanach:

Rubr. I. poz. 2. dodatek za nadzór nad internatem (nadzwyczajne) 60 „

„ 7. Na kosztą postawienia nowego budynku szkolnego niższej szkoły rolniczej w Dublanach, I. rata (nadzwyczajna) 45.000 „

„ 8. Szkoła gorzelnicza w Dublanach:

Rubr. I. poz. 1. podwyżka płac nauczycieli 560 K

„ III. „ 14. podwyżka kosztów wycieczek naukowych 300 „ 860 „

„ 9. Gorzelnia szkolna w Dublanach:

Rubr. I. poz. 2. podwyżka płacy palacza 60 „

„ 14. Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach:

		Wydatki.	Dochody.
Rubr. I. poz. 4. i 6.	podwyżka płac personalu	368 K	
" III. " 19.	podwyżka płacy gazownika	<u>160 "</u>	528 K
Poz. 15.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza w Dublinach:		
	Rubr. I. poz. 4. dodatek osobisty dla laboranta (nadzwyczajne)	150 "	
" 16.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie (nadzwycz.)	3.190 "	
" 17.	Średnia szkoła rolnicza w Czernichowie	3.200 "	
" 27.	Na budowę stajni w szkole rolniczej w Jagielnicy (I. rata) z 24.000 K (nadzw.)	12.000 "	
" 28.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach (nadzw.)	200 "	
" 43.	Krajową szkoła ogrodnicza na Wulce kapitańskiej (nadzw.)	3.000 "	
" 50.	Stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	3.500 "	
" 51.	Stypendya dla kandydatów na nauczycieli dla szkół rolniczych	4.000 "	
" 52.	Stypendya dla uczniów i abiturjentów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	6.400 "	
" 57.	Zasiłki dla szkół gospodyń wiejskich:		
	j) na opłatę półrocznej raty fundacyi Towar-nickiego od sumy wyłożonej na budowę se-minaryum dla nauczycielek gospodarstwa ko-biecego w Miłocinie (nadzw.)	2.500 "	
" 61.	Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego tudzież wiedzy rolniczej do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.000 "	
" 77.	Na wydawnictwo czasopism:		
	f) na wydawnictwo innych czasopism ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	3.500 "	
" 81.	Austryacki centralny Komitet dla ochrony intere-sów rolniczych i lasowych przy zawieraniu układów handlowych	1.000 "	
" 82.	Subwencya dla obserwatorów meteorologicznych	1.000 "	
" 90.	Na kursa hodowlano-weterynaryjne dla autono-micznych lekarzy weterynaryjnych (nadzw.)	1.500 "	

	Wydatki. Dochody.
Poz. 94. Na kursy kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K	2.000 K
„ 95. Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarczego	1.000 „
„ 96. Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na chów kóz	1.000 „
Rubryka XI. „Górnictwo“.	
„ 5. Stypendya i zasiłki dla górników i słuchaczy górnictwa w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych (pół kredytu)	4.500 „
„ 7. Krajowa Rada naftowa (pół kredytu)	1.000 „
„ 9. Koszta utrzymania krajowych zbiorników na ropę w Popielach	9.300 „
„ 10. Rata amortyzacyjna pożyczki na budowę Akademii górniczej w Krakowie	2.500 „
Rubryka XII. „Przemysł i rękodzieła“.	
„ 89. Uzupelnienie przyborów i druki	2.000 „
„ 90. Podręczniki dla absolwentów szkół i biblioteki	} 6.500 „
„ 91. Nagrody za rysunki	
„ 92. Nowe szkoły i oddziały przy szkołach uzupełn.	
„ 93. Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przem. uzupeł.	3.000 „
„ 109. Nowe szkoły przemysłowe uzupełniające	2.000 „
„ 113. Lwów, centralna szkoła koszykarska (nadzwycz.)	5.200 „
„ 115. Bobowa, szkoła koronkarska	5.230 „
„ 118. Krosno, szkoła tkacka (nadzwycz.)	3.640 „
„ 119. Gliniany, warsztat tkacki	3.120 „
„ 124. Grzymałów, warsztat kołodziejski	3.120 „
„ 127. Kalwarya, szkoła stolarska	2.964 „
„ 135. Drohowyże, szkoła rzemiosł w zakładzie St. hr. Skarbka (nadzwycz.)	5.200 „
„ 136. Lwów, keramiczna stacya doświad. „	16.640 „
„ 138. Kraków, szkoła szewska (koszta założenia)	10.000 „
„ 143. Na dalsze kształcenie nauczycieli	4.000 „
„ 146. Kołomyja, c. k. szkoła przemysłu drzewnego: na budowę (II. rata pożyczki w wysokości 50.000 K) (nadzwycz.)	2.600 „

	Wydatki. Dochody.
Poz.147. Sułkowice, c. k. szkoła przemysłu żelaznego: dobudowa szkoły i warsztatów (rata amort. od pożyczki 90.000 K) (nadzwycz.)	4.680 „
„ 148. Świątniki, c. k. szkoła ślusarska: na rozszerzenie warsztatów (rata amort. od pożyczki 54.000 K) (nadzwycz.)	2.808 „
„ 149. Zakopane, c. k. szkoła przemysłu drzewnego: budowa (I. rata od poż. zaciągnąć się mają- cej w wysokości 195.000 K) (nadzwycz.)	10.140 „
„ 200. Badania statystyczno-przemysłowe, ankiety i po- moc kancelaryjna	3.000 „
„ 202. Stypendya na wyższe kształcenie w kierunku ekonomicznym	8.000 „
„ 203. Zasiłki na wystawy przemysłowe	4.000 „
„ 211. Kursy majsterskie	20.000 „
„ 212. Kursy wędrownie tkactwa, koszykarstwa i t. d.	2.500 „
„ 223. Towarzystwo tkackie w Kosowie, na umorzenie pożyczki 80.000 K na budowę tkalni mechani- cznej (nadzwycz.)	4.160 „
Rubryka XIII. „Długi krajowe“.	
„ 9. Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej na nad- budowę III. piętra gmachu sejmowego i zaprowa- dzenie kaloryferów	21.394 „
„ 10. Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej dla Towarzystwa budowy tanich mieszkań dla urzę- dników Wydziału krajowego na kupno gruntu	10.720 „
„ 11. Umorzenie pożyczki na adaptację budynku po- szpitalnego na Wawelu	5.348 „
„ 12. Umorzenie pożyczki zaciągnąć się mającej na uzu- pełnienie kapitału funduszu przemysłowego	238.960 „
Rubryka XIV. „Pensye emerytalne“.	
„ 28. Skwarczyński Jan, konduktor	962 „
„ 29. Brandt, konduktor 1.748 K wdowa dostanie około <u>900</u> „	848 „
„ 62. Tyniecki, dyrektor szkoły lasowej 4.400 K wdowa dostała <u>1.400</u> „	3.000 „
„ 100. Hupczycowa, wdowa po urzędniku rachunkowym	1.200 „

		Wydatki. Dochody.	
Rubryka XV. „Opłaty konsumpcyjne“.			
Poz.	3. Koszta manip. poczt. Kasy oszczęd. (podwyżka kredytowa)	2.000	„
„	4. Wydatki kancelaryjne (podwyżka kredytowa)	2.000	„
„	9. Koszta kontroli na granicy śląskiej i bukowskińskiej (podwyżka kredytowa)	20.000	„
„	1. a) i b) Opłaty od piwa i szynkarskie	—	„ 4,500.000 „
Rubryka XVI. „Rozmaite“.			
„	4. Kurs pisarzy gminnych	7.600	„
„	8. Ryczałt na wydatki rzeczowe Urzędów pośrednictwa pracy	36.500	„
„	3. Opłaty od pracodawców, którym Urzędy pośrednictwa pracy dostarczają robotników i służbę	—	„ 85.000 „
Ogólna suma skreśleń wynosi		3,343.375 K	4,668.722 K

W uwzględnieniu powyższych skreśleń przedstawia się ogół wydatków i dochodów funduszu kraj. na rok 1913 przez Sejm uchwalonych, jak następuje:

Sumaryusz funduszu krajowego na rok 1913.

Rubr.	Poszczególnienie	Według preli-	Według wnio-
		minarza Wydz. krajowego	sków Komisji budżetowej
W y d a t k i		koron	koron
I.	Reprezentacja kraju	197.450	197.450
II.	Zarząd	3,092.230	3,006.758
III.	Sprawy zdrowotne	9,043.542	8,828.142
IV.	Dobroczynność	103.408	83.408
V.	Oświata i sztuka	29,222.516	32,151.128
VI.	Pomniki historyczne	330.534	330.534
VII.	Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe	1,366.257	806.820
VIII.	Komunikacye	7,067.039	5,959.039
IX.	Budowy wodne i melioracye	11,382.848	10,674.348
X.	Rolnictwo	3,410.546	3,288.102
XI.	Górnictwo	254.640	237.340
XII.	Przemysł i rękodzieła	2,091.983	1,969.481
XIII.	Długi krajowe	4,362.372	4,085.950
XIV.	Pensye emerytalne, zaopatrzenia i t. d.	421.712	435.702
XV.	Opłaty konsumpcyjne	2,508.000	2,484.000
XVI.	Rozmaite	189.446	145.346
Suma wydatków		<u>75,044.523</u>	<u>74,683.548</u>

D o c h o d y :	Według preli- minarza Wydz. krajowego	Według wnio- sków Komisji budżetowej
I. Reprezentacja kraju	50	50
II. Zarząd	430.164	422.392
III. Sprawy zdrowotne	4,053.260	4,053.260
IV. Dobroczynność	—	—
V. Oświata i sztuka	4,406.333	4,406.333
VI. Pomniki historyczne	100.550	100.550
VII. Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe	547.118	547.118
VIII. Komunikacye	683.367	683.367
IX. Budowy wodne i melioracye	7,429.433	7,353.483
X. Rolnictwo	1,010.183	1,010.183
XI. Górnictwo	117.850	117.850
XII. Przemysł i rękodzieła	769.688	769.688
XIII. Długi krajowe	162.865	162.865
XIV. Pensye emerytalne, zaopatrzenia i t. d.	68.000	68.000
XV. Opłaty konsumcyjne	23,610.000	19,110.000
XVI. Rozmaite (wraz z bonifikacją podat. osobisto- dochod. i odsetkami zwłoki od dodatków kraj. z rubr. XVII.)	2,625.530	2,540.530
<u>Suma dochodów własnych</u>	46,014.391	41,345.669
XVII. Dodatki do podatków	29,035.190	20,575.190
<u>Ogółem</u>	75,049.581	61,920.859
W porównaniu z wydatkami	75,044.523	74,683.548
<u>Niedobór</u>		12,762.689
Nadwyżka dochodów	5.058	

Sprawozdania Wydziału krajowego zawierające wnioski w sprawie zmian etatowych, tudzież zmian odnoszących się do stosunków służbowych i emerytalnych personalu urzędniczego, nauczycieli i służby, tak w centralnej administracji funduszków krajowych, jako też w zakładach krajowych, do których wykonania i wprowadzenia w życie Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy w pierwszym ustępie uchwały o prowizoryum budżetowym na rok 1914, oraz w ustępie trzecim uchwały finansowej na rok 1913, są następujące:

1. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 12. sierpnia 1913 L. W. 96.518/1913 w przedmiocie: 1) etatu Oddziału rachunkowego, 2) etatu biura krajowej komisji dla włości rentowych, 3) etatu biura pośrednictwa pracy, 4) uzupełnienia przepisów o dyetach i kosztach podróży, 5) policzalności części dodatków aktywalnych do eme-

rytury, 6) poborów maszynisty gmachu sejmowego, 7) dodatków drożyznianych dla aplikantów i stałych dyetaryuszy, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sprawozdanie niniejsze przyjmuje Sejm do wiadomości.

2) Sejm powiększa etat oddziału rachunkowego:

I. o trzy posady rewidentów z poborami i prawami rangi VIII.

II. o trzy posady adjunktów z poborami i prawami rangi IX.

III. o trzy posady oficyałów z poborami i prawami rangi X.

IV. o trzy posady asystentów z prawami i poborami rangi XI.

V. o cztery posady praktykantów z poborami i prawami rangi XII.

VI. o cztery posady aplikantów bez rangi,
z równoczesnym zredukowaniem liczby dyetaryuszy o 15.

3) Sejm ustanawia w etacie działu rachunkowego biura krajowej Komisji dla włości rentowych posadę adjunkta rachunkowego z poborami i prawami rangi IX. z równoczesnym zwinięciem istniejącej w tym etacie posady oficyała w randze X., — a nadto powiększa ten etat o jedną posadę praktykanta rachunkowego z poborami i prawami rangi XII. i o jednego dyetaryusza z wynagrodzeniem po 3 K 20 h dziennie.

4) Sejm ustanawia w etacie biura pośrednictwa pracy posadę asystenta manipulacyjnego z poborami i prawami XI. rangi z równoczesnym zwinięciem w tym etacie posady pisarza etatowego w randze XII.

5) Sejm uzupełniając uchwałę swą z dnia 17. listopada 1905, o dyetach i kosztach podróży urzędników, postanawia, że urzędnikom z płacą 10.000 K i wyżej należy się za podróż koleją ze-

lazną i statkiem parowym I. klasa, a dyety ich wynoszą po 21 K dziennie.

6) Zmieniając częściowo swą uchwałę z dnia 16. marca 1907, Sejm postanawia, że przy przeniesieniu urzędnika w stan spoczynku doliczać się ma do wymiaru emerytury do ostatniej płacy z pobieranego przezeń dodatku aktywalnego:

w randze V.	kwotę . . .	1.000 K
" "	VI. " . . .	800 "
" "	VII. " . . .	700 "
" "	VIII. " . . .	600 "
" "	IX. " . . .	500 "
" "	X. " . . .	400 "
" "	XI. i XII. " . . .	300 "

7) Zmieniając uchwałę swoją z dnia 16. lutego 1898, Sejm ustanawia dla maszynisty gmachu sejmowego następujące pobory:

płaca 1.600 K rocznie;

prawo do dwóch dodatków pięcioletnich po 100 K — i dwóch dodatków trzyletnich po 200 K rocznie;

dodatek funkcyjny do emerytury niepoliczalny 720 K rocznie, a nadto mieszkanie w naturze z opałem i światłem.

8) Na 15% dodatki drożyzniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego w roku 1913, uchwała Sejm do dyspozycji Wydziału krajowego ryczałt w kwocie 22.528 K.

2. Dodatkowe sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 12. sierpnia 1913. L. W. 96.943/1913 w przedmiocie powiększenia etatu 1) oddziału koncepcyjnego, 2) służby stałej Wydziału krajowego, 3) powiększenia kredytów na utrzymanie gmachu sejmowego, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia

1913 w przedmiocie powiększenia etatu oddziału konceptowego i służby stałej Wydziału krajowego do wiadomości.

II. Sejm powiększa etat oddziału konceptowego o:

1) dwie posady radców z poborami i prawami rangi VI;

2) dwie posady sekretarzy z poborami i prawami rangi VII;

3) dwie posady wicesekretarzy z poborami i prawami rangi VIII;

4) dwie posady adjunktów z poborami i prawami rangi IX;

5) dwie posady konceptistów z poborami i prawami rangi X;

6) dwie posady praktykantów, a to o jedną z adjutum 1.400 K rocznie, a drugą z adjutum 1.200 K rocznie.

III. Sejm powiększa etat służby stałej o:

1) drugą posadę portyera gmachu sejmowego z płacą 900 K, połową dodatku aktywalnego w kwocie 248 K. rocznie, prawem do posunięcia się w płacy co lat trzy o 70 K. rocznie aż do osiągnięcia płacy najwyższego stopnia w kwocie 1600 K. rocznie i do 2. dodatków z tytułu starszeństwa po 100 K. za każde cztery lata służby przebytej w najwyższej klasie płacy, dalej z prawem do wolnego mieszkania w gmachu sejmowym, munduru i 10 m³ drzewa opałowego;

2) o pięć posad woźnych — z płacą po 900 K. — dodatkiem aktywalnym po 495 K. rocznie, prawem do posunięcia się w płacy co lat trzy o 70 K. rocznie aż do osiągnięcia płacy najwyższego stopnia w kwocie 1600 K. rocznie i do dwu dodatków z tytułu starszeństwa po 100 K. za każde cztery lata służby przebytej w najwyższej klasie płacy i dodatkiem na mundur po 100 K. rocznie.

IV. Sejm powiększa kredyty wstawione przez Wydział krajowy do preliminarza Rubr.: II. na r. 1913:

A) w pozycji 4) (oddział konceptowy):

1) dla radców o — 4.120 K.

2) dla sekretarzy o — 3.205 K.

3) dla wicesekretarzy o — 2.490 K.

4) dla adjunktów o — 2.000 K.

5) dla konceptistów o — 1.520 K.

6) dla praktykantów z adjutum wyższym o — 350 K.

7) dla praktykantów z adjutum niższym o — 300 K.

B) w pozycji 14 (oddział manipulac.):

1) dla portyera o 287 K. (t. j. płaca 225 K., dodatek aktywalny (połowa) 62 K.).

2) dla woźnych o 1.744 K. (t. j. płace 1.125 K. — dodatki aktywalne 619 K.).

C) w pozycji 25 (Emolumenta):

lit. c) (ubranie dla woźnych) o 500 K.

lit. d) (ubranie dla portyera) o 200 K.

lit. e) (opał dla portyera) o 26 K.

D) w pozycji 24 (zasługi stróżów): o 2.400 K., t. j. zasługi dla 3 stróżów po 800 K.

E) w pozycji 31 (Gmach sejmowy):

lit. b) (kominiarz) o 190 K.

lit. c) (froterowanie i zapuszczanie podłóg) o 3.000 K.

lit. d) (mycie podłóg) o 100 K.

lit. e) (zgartywanie i wywóz śniegu) o 100 K.

lit. f) (wywóz nieczystości) o 80 K.

lit. g) (zabezpieczenie od ognia) o 130 K.

3. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 29. sierpnia 1913 L. W. 110.448/1913: 1) w przedmio-

cie powiększenia etatu kasy krajowej i oddziału manipulacyjnego, 2) w przedmiocie zmiany etatu oddziału dla budownictwa i działu manipulacyjnego w oddziale techniczno-drogowym, 3) w przedmiocie 15% czasowego dodatku drożyznianego, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sprawozdanie niniejsze przyjmuje Sejm do wiadomości.

2) Sejm powiększa etat kasy krajowej:

o jedną posadę likwidatora w VIII. randze;

o jedną posadę asystenta w XI. randze;

o jedną posadę praktykanta w XII. randze;

o jedną posadę aplikanta z adjuturą do tej posady przywiązaniem.

3) Sejm powiększa etat oddziału manipulacyjnego:

o jedną posadę zastępcy ekspedytora w IX. randze;

o jedną posadę kancelisty w X. randze;

o jedną posadę asystenta w XI. randze;

o jedną posadę pisarza etatowego w XII. randze.

4) Sejm ustanawia w etacie dla budownictwa:

jedną posadę architektki w VII. randze;

jedną posadę inżyniera mechanika w VIII. randze,

z równoczesnym zwinięciem posady architektki w VIII. randze i posady inżyniera mechanika w IX. randze.

5) Sejm ustanawia w etacie oddziału techniczno-drogowego posadę kancelisty manipulacyjnego w X. randze, z równo-

czesnym zwinięciem posady asystenta manipulacyjnego w XI. randze.

6) Sejm uchwała do dyspozycji Wydziału krajowego ryczałt w kwocie 26.761 K. na 15% dodatki drożyzniane dla aplikantów i stałych dyetaryuszy Wydziału krajowego.

4. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 11. listopada 1913. L. W. 172.509/1913 o krajowej sprzedaży soli, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

3. Sejm przyznaje p. Dr. Stanisławowi Miziewiczowi, radcy Wydziału krajowego i kierownikowi krajowego Zarządu sprzedaży soli, rangę piątą z prawami przysługującymi tej randze w myśl uchwały sejmowej z dnia 14. lutego 1912.

5. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 17. października 1913. L. W. 174.345/1913. o krajowych Zakładach naukowych rolniczych w Dublanach i o krajowych Stacjach doświadczalnych rolniczych w Dublanach i we Lwowie, zawierające wśród wniosków końcowych następujące wnioski etatowe:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2. Sejm znosi dotychczasowy etat osób i płac profesorów Akademii rolniczej w Dublanach i ustanawia etat następujący:

Grono profesorów Akademii rolniczej w Dublanach składa się:

a) z dyrektora i siedmiu stałych profesorów z płacą po 6.000 K, dodatkiem aktywalnym po 720 K rocznie i z prawem do pięciu pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 600 K, a trzy dalsze po 800 K rocznie;

b) z czterech stałych profesorów z płacą po 4.400 K., dodatkiem aktywalnym po 480 K rocznie i prawem do pięciu pięcioleci po 500 K rocznie.

Dyrektor i profesorowie otrzymują wolne pomieszkanie w zakładzie.

Ustanowiona niniejszym etatem pod a) stopa pięcioleci odnosić się będzie do kwinkweniów, nabytych po wejściu w życie niniejszego etatu.

3. Sejm ustanawia pobory kierownika szkoły gorzelniczej w Dublinach następująco:

Kierownik a zarazem główny profesor szkoły gorzelniczej w Dublinach pobiera płacę 4.400 K i dodatek aktywalny 480 K rocznie, z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich po 500 K rocznie. Oprócz tego otrzymuje kierownik szkoły gorzelniczej wolne pomieszkanie w zakładzie.

4. Postanowienia statutu emerytalnego dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego z dnia 15. lutego 1898 mają zastosowanie do dyrektora, profesorów i etatowych funkcyjnaryuszów Akademii rolniczej, kierownika kraj. szkoły gorzelniczej i etatowych funkcyjnaryuszów stacyi doświadczalnych rolniczych w Dublinach i we Lwowie z następującymi zmianami:

1) § 12 punkt 2 uzupełnia się przepisem:

„Dyrektor i profesorowie Akademii rolniczej, tudzież kierownik szkoły gorzelniczej w Dublinach po 30% ostatniej płacy (§ 29) tak, że po ukończeniu 30 lat służby otrzymują całą ostatnią płacę jako emeryturę“.

2) § 29 uzupełnia się przepisem:

„Przy wymiarze emerytury wlicza się do ostatniej płacy tym etatowym funkcyjnaryuszom Akademii rolniczej, szkoły gorzelniczej i rolniczych stacyi doświadczalnych w Dublinach i we Lwowie, którzy otrzymują mieszkanie

w naturze, cały dodatek aktywalny, tym zaś, którzy mieszkania w naturze nie otrzymują, 50% dodatku aktywalnego“.

3) § 46 uzupełnia się przepisem:

„Postanowienia tego paragrafu odnoszą się również do profesorów i etatowych funkcyjnaryuszów Akademii rolniczej, szkoły gorzelniczej i krajowych stacyi doświadczalnych w Dublinach i we Lwowie, jak również do regulacyi płac profesorów Akademii rolniczej w Dublinach przeprowadzonej uchwałą Sejmu, jak wyżej ad 2 i 3. Czynnym obecnie funkcyjnaryuszom zakładów wymienionych u wstępu pozostawia się swobodę pozostania pod mocą obowiązującą statutu z 31. stycznia 1889, albo też poddania się pod postanowienia statutu z 15. lutego 1898, zmienionego jak wyżej. Wymienione osoby mają w terminie przez Wydział krajowy oznaczonym złożyć w tym względzie stanowczą deklarację“.

5. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby przy przeniesieniu w stan spoczynku Dra Mieczysława Kowalewskiego, profesora Akademii rolniczej w Dublinach, wliczony mu został do wymiaru emerytury czas od 9. października 1886 do dnia 25. lutego 1898, spędzony w charakterze asystenta katedry zoologii w Akademii rolniczej w Dublinach.

6. Sejm przyznaje Annie Jastrzębskiej, wdowie po dozorce folwarku w Dublinach, stałe zaopatrzenie w kwocie 150 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1913.

7. Sejm przyznaje Markowi Wieczorkowskiemu, pomocnikowi ogrodu botanicznego w Dublinach, stałe zaopatrzenie w kwocie 200 K rocznie.

6. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 17. października 1913 L.W. 175.499/1913 o krajowych szkołach rolniczych i nauce wędrownego gospodarstwa wiejskiego za r. 1912/1913, zawierające wśród wniosków końcowych następujące wnioski etatowe:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2. Sejm ustanawia następujący etat nauczycieli w kraj. szkole rolniczej w Pilźnie.

Grono nauczycieli tworzą:

a) Kierownik, zarazem nauczyciel fachowy, z płacą 3.600 K, dodatkiem aktywalnym 360 K obok mieszkania w naturze i prawem do pięciu pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 400 K, trzy następnie po 600 K rocznie;

b) nauczyciel fachowy z płacą 3.000 K, dodatkiem aktywalnym 300 K obok mieszkania w naturze i prawem do pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 300 K, trzy następne po 400 K rocznie.

Kierownik i nauczyciel fachowy są urzędnikami krajowymi z prawami i obowiązkami, określonymi ustawą służby krajowej i statutem emerytalnym z dnia 21. stycznia 1889 r.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy, by w razie zwolnienia z czynnej służby p. Karola Mieleckiego, wędrownego nauczyciela gospodarstwa wiejskiego, przyznał mu zaopatrzenie w kwocie 1.800 K rocznie.

7. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 30. października 1913 LW. 187.615/913, z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa, zawierające wśród wniosków końcowych następujące wnioski etatowe:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II. W dziale wydatków osobowych Biura mleczarskiego Sejm:

a) znosi jedną posadę nieetatową lustratora młodszego z wynagrodzeniem rocznym 3000 K, a natomiast ustanawia nową posadę etatową stałego lustratora młodszego z płacą 2200 K, doda-

tkiem aktywalnym w kwocie 960 K tudzież prawem do trzech dodatków trzyletnich po 200 K. Lustrator stały młodszy jest urzędnikiem Wydziału krajowego z prawami i obowiązkami określonymi ustawą służby krajowej i statutem emerytalnym z dn. 16. marca 1907 r., uzupełnionych uchwałą Wysokiego Sejmu z dn. 14. lutego 1912 r., a wprowadzonych rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 20. lutego 1912 LW. 28.178;

b) ustanawia jedną posadę nieetatową instruktora z wynagrodzeniem rocznym 1920 K;

c) jedną niestałą posadę stróża z wynagrodzeniem rocznym w kwocie 800 K.

8. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 14. sierpnia 1913 LW. 144.001/1913, o czynnościach krajowego Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek oraz innych Spółek rolniczych, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II. W etacie Biura Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek ustanawia Sejm stałe posady:

a) piątego lustratora starszego z poborami w IX. randze — i

b) ekspedyenta z poborami w XI. randze.

9. Sprawozdanie

Wydziału krajowego z d. 1. lipca 1913 LW. 96.615/1913 o operacjach agrarnych, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2) Sejm powiększa etat personelu technicznego dla operacji agrarnych

o 1 posadę adjunkta w IX. randze, o 1 posadę asystenta w X. randze, o 4 posady praktykantów w XI. randze i o 1 posadę dytaryusza, natomiast związa 4 posady pomocników technicznych.

10. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 29. sierpnia 1913 LW. 131.840/1913, o operacjach agrarnych, zawierające wśród wniosków końcowych następujący wniosek etatowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

2. Sejm powiększa etat personalu technicznego dla operacji agrarnych, w porównaniu z etatem uchwalonym w r. 1912 o 1 posadę adjunkta w IX. randze, o 4 posady asystentów w X. randze i o 4 posady praktykantów w XI. randze, natomiast związa 4 posady pomocników technicznych i wszystkie posady dytaryuszów, tak, że etat ten ma być złożony;

z 2 inspektorów w VIII. randze,

3 adjunktów w IX. „

9 asystentów w X. „

i 12 praktykantów w XI. „

11. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 10. czerwca 1913, LW. 95.944/913 o podwyższeniu pborów krajowych dozorców melioracyjnych, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zmieniając częściowo postanowienia § 2. instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, Sejm postanawia:

Pobory służbowe konduktorów dozorców melioracyjnych wynosić mają od 1. stycznia 1913:

1. Starszego konduktora melioracyjnego:

a) płaca 2.000 K;

b) dodatek na mieszkanie 450 K;

c) trzy pięciolecia po 100 K.

2. Konduktora melioracyjnego:

a) 1. płaca w I. klasie 1.800 K;

2. „ „ II. „ 1.600 „ ;

3. „ „ III. „ 1.400 „ ;

b) 1. dodatek na mieszkanie w I. klasie 350 K;

2. dodatek na mieszkanie w II. klasie 250 K;

3. dodatek na mieszkanie w III. klasie 150 K;

c) dwa pięciolecia w I., II. i III. klasie po 100 K.

3. Dozorcy melioracyjnego:

a) płaca 1.200 K;

b) dwa pięciolecia po 100 K.

4. Dozorcy drenarskiego:

a) płaca 1.080 K;

b) dwa pięciolecia po 60 K.

Wynagrodzenie dzienne (dyety) w czasie zajęcia w polu wynosić będzie:

1. starszego konduktora melioracyjnego 4¹/₂ K;

2. konduktora melioracyjnego I. klasy 4 K;

konduktora melioracyjnego II. klasy 3¹/₂ K;

konduktora melioracyjnego III. klasy 3 K;

3. dozorcę melioracyjnego 2¹/₂ K;

4. dozorcę drenarskiego 2 K.

12. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 20. czerwca 1913 LW. 109.464/1913, w przedmiocie

powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, w przedmiocie regulacji płac konduktorów drogowych, w przedmiocie polepszenia bytu drożników dróg krajowych, oraz w sprawie zmian w uregulowaniu zaopatrzeń dla tychże drożników, ich wdów i sierót, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 20. czerwca 1913 LW. 109.464, w przedmiocie powiększenia etatu technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, w przedmiocie regulacji płac konduktorów drogowych, w przedmiocie regulacji ryczałtów na objazdy dróg dla inżynierów i konduktorów, w przedmiocie polepszenia bytu drożników dróg krajowych, oraz w sprawie zmian w uregulowaniu zaopatrzeń drożników, ich wdów i sierót.

2) W dotychczasowym etacie urzędników oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego, ustanowionym uchwałami Wysokiego Sejmu z 10. i 15. lutego 1898, z 30. października 1903, z 13. listopada 1905, z 29. października 1908, z 2. października 1909 i z 15. października 1910. Sejm a) ustanawia ośm dalszych posad inżynierów a mianowicie: dwie posady starszych inżynierów, dwie posady inżynierów I. klasy, dwie posady inżynierów II. klasy, tudzież dwie posady inżynierów - adjunktów z poborami odpowiedniego stopnia.

b) zwija z dniem 1. stycznia 1914 posadę asystenta manipulacyjnego, a natomiast ustanawia posadę kancelisty manipulacyjnego z poborami X. rangi.

3) Dotychczasowy etat osób i płac rocznych konduktorów dróg krajowych zmienia Sejm w ten sposób, iż w miejsce istniejących dotąd posad konduktorów starszych I., II. i III. klasy, ustanawia Sejm dwadzieścia posad starszych konduktorów w X. randze, dwa-

dzieścia posad konduktorów I. klasy w XI. randze, tudzież dwadzieścia dwie posady konduktorów II. klasy w XII. randze urzędników Wydziału krajowego z poborami odpowiedniej rangi.

4) Sejm powiększa dotychczasowy etat konduktorów dróg krajowych o 2 posady starszych konduktorów w X. randze, o dwie posady konduktorów I. klasy w XI. randze i dwie posady konduktorów II. klasy w XII. randze urzędników krajowych z poborami odpowiedniej rangi.

5) Sejm podwyższa dotychczasowe wynagrodzenie drożników dróg krajowych z kwoty czterystu dwudziestu na kwotę czterystu ośmdziesięciu koron rocznie.

6) Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznawania drożnikom, zamieszkałym w ludnych miejscowościach lub gdzie panuje szczególna drożyzna mieszkaniowa, nadzwyczajnych dodatków na mieszkanie, o ile drożnicy nie mają do dyspozycji mieszkań w domkach krajowych lub własnych.

7) Sejm ustanawia dla drożników, pełniących nienagannie służbę, trzy dodatki dziesięcioletnie po 48 K rocznie, przyznawane w miarę uznania Wydziału krajowego.

8) Sejm zmienia postanowienia uchwały z d. 21. stycznia 1898 w sprawie zaopatrzenia drożników, ich wdów i sierót w sposób następujący:

a) drożnicy po wysłużeniu nienagannie 35 lat służby otrzymują w razie niezdolności do służby zaopatrzenie w kwocie dwudziestu czterech koron miesięcznie, w razie zaś wysłużenia mniejszej ilości lat — wszakże dopiero po ukończeniu dziesięciu lat służby — zaopatrzenie odpowiednio niższe w stosunku do lat odbytej służby, wszakże z zastrzeżeniem nienagannej służby i niezdolności do pracy;

b) wdowy po drożnikach otrzymują zaopatrzenie, jeśli ich mężowie

służyli nienagannie przynajmniej przez dziesięć lat a to w stosunku do ilości lat służby odbytej przez droźnika z tem, że zaopatrzenie wdów po droźnikach, którzy wysłużyli 35 lat służby, nie może wynosić więcej niż 18 koron miesięcznie;

c) sierotom po droźnikach służy możliwość uzyskania zaopatrzenia, w razie śmierci obojga rodziców, tudzież wysłużenia przez droźnika przynajmniej dziesięciu lat nienagannie; zaopatrzenie to nie może wynosić więcej niż 20 gr. dziennie dla każdej sieroty a to do czasu ukończenia 14 roku życia.

13. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 16. lipca 1913 LW. 97.677/1913, w sprawie zmiany etatu urzędników krajowego biura kolejowego, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu krajowego biura kolejowego do wiadomości.

2. Dotychczasowy etat osób i płac rocznych krajowego biura kolejowego Sejm powiększa o trzy posady starszych inżynierów, o jedną posadę inżyniera I. klasy, o jedną posadę inżyniera II. klasy, o jedną posadę geometry adjunkta w X. randze, o jedną posadę rysownika w X. randze, o jedną posadę rysownika w XI. randze, o jedną posadę konsultenta taryfowego w VII. randze i o jedną posadę kancelisty w X. randze przy równoczesnem zwinięciu dziewięciu posad inżynierów-adjunktów w X. randze, jednej posady inspicjenta rysownika w XI. randze, jednej posady konsultenta taryfowego w VIII. randze, oraz jednej posady asystenta manipulacyjnego w XI. randze.

14. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 8. sierpnia 1913 LW. 13A.120/1913, w sprawie utwo-

wienia posady drugiego krajowego inspektora szpitali, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

II. Sejm ustanawia w etacie posad urzędników Wydziału krajowego w oddziale sanitarnym posadę drugiego krajowego inspektora szpitali w VI. klasie rangi.

III. Sejm zatwierdza kredyty wstawione na ten cel przez Wydział krajowy do preliminarzy budżetu krajowego od r. 1912.

15. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 9. sierpnia 1913, L. W. 96.887/1913, w sprawie powiększenia etatu i regulacji płac lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych, tudzież co do regulacji płac urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

2) Sejm powiększa etat lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o 2 posady ordynaryuszy i o 2 posady sekundaryuszy.

3) Sejm podwyższa płace lekarzy kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie a to: prymaryuszy z 3.400 K na 4.000 K, ordynaryuszy z 2.100 K na 2.600 K, sekundaryuszy z 1.500 na 1.900 K.

4) Sejm przyznaje tym lekarzom powyższego zakładu, którzy mieszkania w naturze nie otrzymają, dodatek aktywny w wysokości 1.000 K, oraz unormowane relutum za opał i światło.

5) Sejm przyznaje kierownikowi oddziału ocznego kraj. szpitala św. Ła-

zarza w Krakowie dodatek osobisty w kwocie 1.100 K, prymaryuszowi zaś i jednemu lekarzowi pomocniczemu oddziału zakaźnego powyższego szpitala dodatki funkcyjne po 1.000 K rocznie.

6) Sejm przyznaje kierownikowi oddziału roentgenologicznego kraj. szpitala powsz. we Lwowie dodatek osobisty w kwocie 600 K rocznie.

7) Sejm podwyższa dodatki aktywne urzędników administracyjnych kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie do wysokości dodatków aktywnych odpowiednich rang urzędników Wydziału krajowego według uchwały Sejmu z dnia 14go lutego 1912.

8) Sejm ustanawia w granicach istniejącego etatu:

a) urzędników kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie 2 posady rangi IX. i jedną posadę rangi X.;

b) urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie po jednej posadzie rangi X., przy równoczesnym zmniejszeniu etatu urzędników;

α) kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o 2 posady rangi XI. i jedną rangi XII.;

β) kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o jedną posadę rangi XII.

9) Sejm przyznaje rządcom w kraj. szpitalu powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie rangi VIII. pod warunkiem, że rangę tę otrzymać będą mogli po najmniej pięcioletniej pożytecznej służbie.

10) Sejm podwyższa płacę aptekarzy kraj. szpitala powsz. we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie z kwoty 2.200 K na 2.700 K.

11) Sejm przyznaje maszynistom kraj. szpitala powsz. we Lwowie, św.

Łazarza w Krakowie i zakładu dla obł. w Kulparkowie w miejsce dotychczasowych dodatków pięcioletnich dodatki trzyletnie po 200 K.

12) Statut emerytalny dla urzędników i sług etatowych Wydziału krajowego (wedle uchwały Sejmu z 15. lutego 1898, uzupełniony i zmieniony wedle uchwał sejmowych z dnia 16. marca 1907, z dnia 31. października 1908 i z dnia 14. lutego 1912) stosować się będzie do lekarzy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, urzędników, aptekarzy, inspicjentów i maszynistów kraj. szpitala powsz. we Lwowie, św. Łazarza w Krakowie i kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

13) Sejm postanawia, aby lekarzom kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie wliczano dodatek funkcyjny po 20 latach nieprzerwanej służby do wymiaru emerytury w stosunku procentowym do lat służby.

16. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 28. sierpnia 1913, L. W. 151.960/1913, w sprawie powiększenia etatu lekarzy pomocniczych kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie, tudzież podwyższenia dodatków aktywnych aptekarzy szpitala powyższego i kraj. szpitala powszechnego we Lwowie, zakończone następującymi wnioskami etatowymi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

2) Sejm podwyższa etat lekarzy pomocniczych kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o 5 posad z adjutum rocznym 1.000 K.

3) Sejm podwyższa dodatki aktywne aptekarzy kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie do wysokości dodatków aktywnych odpowiednich rang urzędników Wydziału krajowego według uchwały Sejmu z dnia 14. lutego 1912.

17. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 29. października 1913, L. W. 199.777/1913, w sprawie stałego daru z łaski dla p. Bazylego Korola, pełniącego obowiązki prowizorycznego lustratora w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyznaje Bazylemu Korolowi, pełniącemu obowiązki prowizorycznego lustratora w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym, stały dar z łaski jako zaopatrzenie na starość w kwocie 1.400 K rocznie.

II. Sejm wstawia do Rubryki XIV budżetu funduszu krajowego na rok 1914 na pokrycie powyższego wydatku w r. 1914 kredyt w kwocie 233 K 34 h.

18. S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego z dnia 16. stycznia 1914, L. W. 6744/1914, w sprawie przyznania zaopatrzenia w drodze łaski dla Andrzeja Wocyka, byłego frotera i stróża gmachu sejmowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmując sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości, przyznaje Andrzejowi Wocykowi, byłemu froterowi i stróżowi gmachu sejmowego, jako zaopatrzenie, stały dożywotni dar z łaski w kwocie trzysta sześćdziesiąt (360) koron rocznie, a to począwszy od dnia 1. stycznia 1914 roku.

Zarazem upoważnił Sejm w pierwszym ustępie uchwały o prowizoryum budżetowym na rok 1914 do udzielenia zaliczek sejmowych proponowanych i popieranych przez Wydział krajowy, a mianowicie: Władysławowi Smolce adjunktowi conceptowemu Wydziału krajowego (w kwocie 7000 K, petycja Ls. 148/913), Julianowi Wołoszyńskiemu

rewidentowi rachunkowemu Wydziału krajowego (w kwocie 4.500 K, petycja Ls. 149/913), i Henrykowi Kwiatkowskiemu rządcy szpitala powszechnego we Lwowie (petycja Ls. 1543/914).

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania zgłoszonych wniosków nagłych.

Sekretarze pp. Urbański i Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski nagłe, które opiewają:

L. s. 2695/1914.

N a g ł y w n i o s e k

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w gminie Chudykowce, która jest nad Dniestrem położona, w roku 1912 z powodu nieustannych deszczów usunęła się góra i zasypała całkowicie kilku gospodarzy, którzy musieli wynieść się i na nowo się pobudować, a komunikacja pomiędzy Chudykowcami i Uściem biskup. została raz na zawsze przerwana,

zważywszy, że w roku 1913 z powodu wylewu Dniestru ponad 30 gospodarzy silnie ucierpiało, bo ich ogrody zostały całkiem zalane,

zważywszy na koniec, że licznym gospodarzom pole zapadło się, a to jest wszystko urzędowo stwierdzone przez Starostwo,

przeto proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział kraj., aby przyśzedł z dodatkową zapomogą dla tej gminy z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Hołubowicz, Sandulak, J. Jaworski, Horbaczewski, Kochanowski, Dumka, Ławruk, Kiweluk, Terszakowiec, Nowa-

kowski Okuniewski, Staruch, Trylow-
ski, Załoziecki, Petruszewicz.

L. s. 2696/1914.

N a g ł y w n i o s e k

posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę-Koropatniki-Kotochy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Brzeżański powiat stoi pod względem ilości gościńców na skrajnie lichem miejscu i dlatego budowa nowych gościńców w powiecie jest koniecznie potrzebną, a w szczególności jest potrzebną budowa gościńca od wsi Szybalina przez Baranówkę-Kuopatniki-Kotochy do Zborowa o długości 40 klm, a to tem więcej, iż cała ta połowa powiatu niema żadnego gościńca a drogi gminne są tak liche, że ludzie nie mogą dostać się do miasta Brzeżan. Ponieważ tego roku elementarne klęski spowodowały skrajną nędzę w całym powiecie, przeto budowa tego gościńca przyjdzie z pomocą biednej ludności, bo da możność zarobku.

Rada powiatowa w Brzeżanach uznała potrzebę budowy tego gościńca i zarządziła zbadanie projektu linii tej drogi.

Ale przytem popełniła Rada powiatowa w Brzeżanach grube nadużycie, bo oddała wymiar trasy proponowanej drogi prywatnemu inżynierowi za opłatą po 400 koron, od jednego kilometra, więc od 40 klm. zapłaci mu 16.000 koron. Tę robotę powinny były wykonać swoje siły, t. j. powiatowy inżynier, który byłby wziął kilkaset koron dyet.

Dlatego jest koniecznem, ażeby Wydział krajowy przyszedł z pomocą tak biednemu powiatowi przy budowie tego gościńca z odpowiednią pieniężną zapomogą, wydelegował, zamiast pry-

watnego, inżyniera z Wydziału krajowego i zarządził zbadanie tego nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach.

Przeto stawiają podpisani nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przyszedł z pomocą Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach przy budowie gościńca Szybalin-Koropatniki-Kotochy-Zborów z odpowiednią kwotą z funduszu krajowego, aby wydelegował swego inżyniera do kontroli tej roboty i zbadał nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach w tej sprawie, a winnych pociągnął do surowej odpowiedzialności i na najbliższej sesji zdał sprawozdanie Sejmowi.

Wnioskodawca:

T. Staruch.

Makuch, Korol, Załoziecki, Kochanowski, Metella, Ławruk, Sandulak, Kapuściński, Kiweluk, Hołubowicz, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski, Perfecki, Horbaczewski, L. Lewicki.

L. s. 2533/1914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Górkiewicza i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by przy wiosennym rozdziale funduszy zapomogowych na zasiewy wiosenne i żywność dla ludności w czasie przednowku, raczył uwzględnić przedewszystkiem powiat wadowicki, którego ludność została klęskami zeszłorocznymi doszczętnie zniszczona.

Wnioskodawca:

Górkiewicz.

Neuman, Riedl, Siwula, Zamorski, Tomaka, Wolanin, Michalik, Maciuszek, Witos, Krężel, Bojko, Wójcicki, Serczyk, Łaskuda.

L. s. 2534/1914.

Wniosek nagły

Dra Franciszka Bardla i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi, zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka-Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą słąą były nawiedzone.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka - Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą słąą były nawiedzone.

Wnioskodawca:
Dr. Bardl.

Tomaka, Wolanin, Okoń, Kędzior, Piłch, Górkiewicz, Witos, Bojko, Serczyk, Łaskuda, Lisiewicz, Krężel, Siwula, Biały.

L. s. 2535/1914.

Wniosek nagły

p. Witos i tow. w sprawie udzielenia zapomóg powiatom: tarnowskiemu i brzeskiemu.

Wysoki Sejmie!

W czasie klęsk elementarnych, jakie miały miejsce w roku 1912 i 1913, powiaty brzeski i tarnowski ucierpiały bardzo wiele z powodu długotrwałych deszczów i wylewu licznych potoków tam się znajdujących. Ponieważ wszelkie plony zostały prawie w całości zniszczone, nastąpił brak pożywienia dla ludzi, jak również brak paszy dla bydła. Drogi gminne w wielu gminach przestały istnieć prawie zupełnie.

Wobec tego smutnego stanu rzeczy podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiatom tym przyszedł z wydatną pomocą pieniężną w formie zasiłków bezzwrotnych na budowę dróg, mostów i t. p.

Ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę na pożyczki bezprocentowe długo-terminowe dla rolników klęską dotkniętych.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w czasie akcji przez siebie przedsięwziętej, powiaty wyż wymienione miał w szczególniejszej opiece.

Wnioskodawca:
Witos.

Krężel, Serczyk, Łaskuda, Bardl, Zamorski, Górkiewicz, Wolanin, Skarbak, Okoń, Tomaka, Piłch, Maciuszek, Żardecki, Haempel.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia odczytanych wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2695/914.

Wniosek nagły

posła Aleksandra Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla gminy Chudykowce powiatu Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w gminie Chudykowce, która jest nad Dniestrem położona, w roku 1912 z powodu nieustannych deszczów usunęła się góra i zasypała całkowicie kilku gospodarzy, którzy musieli wynieść się i na nowo się pobudować, a komunikacja pomiędzy Chudykowcami i Uściem biskup. została raz na zawsze przerwana,

zważywszy, że w roku 1913 z powodu wylewu Dniestru przeszło 30 go-

spodarzy silnie ucierpiało, bo ich ogrody zostały całkiem zalane,

zważywszy na koniec, że licznym gospodarzom pole zapadło się, a to jest wszystko urzędowo stwierdzone przez Starostwo,

przeto proszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział kraj., aby przyszedł z dodatkową zapomogą dla gminy z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Hołubowicz, Sandulak, J. Jaworski, Horbaczewski, Kochanowski, Dumka, Ławruk, Kiweluk, Terszakowiec, Nowakowski, Okuniewski, Staruch, Trylowski, Załoziecki, Petruszewicz.

Przemawia p. Kapuściński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji zapomogowej w porozumieniu z budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej w porozumieniu z budżetową.

Następuje wniosek nagły p. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę—Kuropatniki—Kotochy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2696/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła T. Starucha i tow. w sprawie budowy drogi powiatowej z Szybalina przez Baranówkę—Kuropatniki—Kotochy do Zborowa w brzeżańskim powiecie i w sprawie nadużyć Rady powiatowej w Brzeżanach.

Brzeżański powiat stoi pod względem ilości gościńców na skrajnie lichem

miejscu i dlatego budowa nowych gościńców w powiecie jest koniecznie potrzebną, a w szczególności jest potrzebną budowa gościńca od wsi Szybalina przez Baranówkę—Kuropatniki—Kotochy aż do Zborowa o długości 40 klm., a to tem więcej, iż cała ta połowa powiatu nie ma żadnego gościńca, a drogi gminne są tak liche, że ludzie nie mogą dostać się do miasta Brzeżan. Ponieważ tego roku elementarne klęski spowodowały skrajną nędzę w całym powiecie, budowa tego gościńca przyjdzie z pomocą biednej ludności, bo da możliwość zarobku.

Rada powiatowa w Brzeżanach uznała potrzebę budowy tego gościńca i zarządziła zbadanie projektu linii tej drogi.

Ale przytem popełniła Rada powiatowa w Brzeżanach grube nadużycie, bo oddała wymiar trasy proponowanej drogi prywatnemu inżynierowi za opłatą po 400 koron od jednego kilometra, więc od 40 klm. zapłaci mu 16.000 K. Tę robotę powinny były wykonać swoje siły, t. j. powiatowy inżynier, który byłby wziął kilkaset koron dyet. Dlatego jest koniecznem, ażeby Wydział krajowy przyszedł z pomocą tak biednemu powiatowi przy budowie tego gościńca odpowiednią pieniężną zapomogą, wydelegował zamiast prywatnego, inżyniera Wydziału krajowego i zarządził zbadanie tego nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach.

Przeto stawiają podpisani nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi kraj., aby przyszedł z pomocą Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach przy budowie gościńca Szybalin—Kuropatniki—Kotochy—Zborów z odpowiednią kwotą z funduszu krajowego, aby wydelegował swego inżyniera do kontroli tej roboty i zbadał nadużycia Wydziału powiatowego w Brzeżanach w tej sprawie, a winnych

pociągnął do surowej odpowiedzialności i na najbliższej sesji zdał sprawozdanie Sejmowi.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Korol, Załoziecki, Kochanowski, Metella, Ławruk, Sandulak, Kapuściński, Kiweluk, Hołubowicz, Winniczuk, Dumka, Petruszewicz, Terszakowicz, Nowakowski, Perfecki, Horbaczewski, L. Lewicki.

Marszałek udziela głosu p. Staruchowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Staruch nieobecny w Izbie.

Następuje:

Wniosek nagły p. Górkiewicza i tow. w sprawie szczególnego uwzględnienia ludności powiatu wadowickiego przy rozdziale funduszków zapomogowych.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2533/914.

W n i o s e k n a g ł y
posta Górkiewicza i tow.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wiosennym rozdziale funduszków zapomogowych na zasiewy wiosenne i żywność dla ludności w czasie przednowku, raczył uwzględnić przede wszystkim powiat wadowicki, którego ludność została klęskami zeszłorocznymi doszczętnie zniszczona.

Wnioskodawca:
Górkiewicz.

Neumann, Riedl, Siwula, Zamorski, Tomaka, Wolanin, Michalik, Maciuszek, Witos, Krężel, Bojko, Wójcicki, Serczyk, Łaskuda.

Przemawia p. Górkiewicz uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przeka-

zanie tego wniosku komisji zapomogowej w porozumieniu z komisją budżetową.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji zapomogowej w porozumieniu z komisją budżetową.

Wniosek nagły p. Bardla i tow. w sprawie szczególnego uwzględnienia ludności powiatu Wieliczka—Podgórze przy rozdziale zapomóg z powodu klęsk elementarnych.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2534/914

W n i o s e k n a g ł y

Dr. Franciszka Bardla i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka—Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą słąą były nawiedzone.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdziale zapomóg dla dotkniętych klęskami elementarnymi zwrócił szczególną uwagę na powiaty polityczne Wieliczka—Podgórze, które w roku ubiegłym wylewami rzek i nieustającą słąą były nawiedzone.

Wnioskodawca:
Dr. Bardl.

Tomaka, Wolanin, Okoń, Kędzior, Pilch, Górkiewicz, Witos, Bojko, Serczyk, Łaskuda, Lisiewicz, Krężel, Siwula, Biały.

Marszałek udziela głosu p. Bardlowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

Wnioskodawca p. Bardl nieobecny w Izbie.

Wniosek nagły p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg powiatowi tarnowskiemu i brzeskiemu.

Wniosek ten opiewa:

L. s. 2535/914.

W n i o s e k n a g ł y

p. Witosa i tow. w sprawie udzielenia zapomóg powiatom tarnowskiemu i brzeskiemu.

Wysoki Sejmie!

W czasie klęsk elementarnych, jakie miały miejsce w roku 1912 i 1913, powiaty brzeski i tarnowski ucierpiały bardzo wiele z powodu długotrwałych deszczów i wylewu licznych potoków tam się znajdujących. Ponieważ wszelkie plony zostały prawie w całości zniszczone, nastąpił brak pożywienia dla ludzi, jak również brak paszy dla bydła. Drogi gminne w wielu gminach przestały istnieć prawie zupełnie.

Wobec tego smutnego stanu rzeczy podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby powiatom tym przyszedł z wydatną pomocą pieniężną w formie zasiłków bez-

zwrotnych na budowę dróg, mostów i t. p.

Ażeby wyasygnował odpowiednią kwotę na pożyczki bezprocentowe długo-terminowe dla rolników klęską dotkniętych.

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w czasie akcji przez siebie przedsięwziętej, powiaty wyż wymienione miał w szczególniejszej opiece.

Wnioskodawca:

Witos.

Kreżel, Serczyk, Łaskuda, Bardl, Zamorski, Górkiewicz, Wolanin, Skarbek, Okoń, Tomaka, Pilch, Maciuszek, Żardecki, Haempel.

Przemawia p. Witos uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Marszałek odracza dalszy ciąg posiedzenia do godziny 6 wieczorem.

(Przerwa posiedzenia o godzinie 4. po południu).

(Ciąg dalszy posiedzenia z dnia 3. marca 1914).

Początek o godzinie 6 minut 35 wieczorem.

Marszałek stwierdza, że Izba jest w komplecie i otwiera odroczone posiedzenie.

Marszałek udziela głosu p. Nowosieleckiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Nowosielecki i stawia imieniem komisji administracyjnej wniosek nagły w sprawie natychmiastowego wzięcia pod obrady Izby bez drukowania sprawozdania tejże komisji

o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 21. listopada 1913 LW: 198373/913 w przedmiocie wcielenia części gminy i obszaru dworskiego w Bortiatynie do gminy miasta Sądowej Wiszni, przekazanego komisji administracyjnej do załatwienia uchwałą Sejmu z dnia 14. lutego 1914. L. s. 755.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y
komisji administracyjnej.

Wysoki Sejm raczy wziąć pod obrady zaraz bez drukowania sprawozda-

nie teŝe komisji do L. 755 w przedmiocie wcielenia części gminy i obszaru dworskiego w Bortiatynie do gminy miasta Sądowej Wiszni.

We Lwowie, dnia 3. marca 1914.

Przewodniczący: Sprawozdawca:
Dr. Łahodyński. Dr. Nowosielecki.

Po uzasadnieniu nagłoŝci tego wniosku Izba uchwała bez rozprawy nagłoŝć sprawę, a w osobnym głoŝowaniu meritum wniosku równieŝ bez rozprawy.

Marszałek wzywa sprawozdawcę komisji p. Nowosieleckiego do odczytania wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Nowosielecki czyta:

Komisja administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zwraca się Wydziałowi krajowemu sprawozdanie z dnia 21. listopada 1913 L. W. 198.373/13 do zbadania zarzutów podniesionych w proteście wniesionym dodatkowo przez mieszkańców i zwiernych gminną w Bortiatynie i przedstawienia ponownych wniosków na bieżącej sesji sejmowej.

Izba uchwała powyŝszy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

15. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sprawozdawca p. German, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, proŝtuje następujące błędy, jakie zaszły w druku wniosków komisji a mianowicie:

A. na stronie 6. sprawozdania komisji naleŝy skreślić wniosek drugi, który brzmi:

2. Sejm uchwała rezolucję, wzywającą c. k. Radę szkolną krajową, aby przy zaliczeniu nauczycieli do nowych kategorii trzymała się lat słuŝby i stopni dotychczasowej płacy.

B. w projekcie ustawy naleŝy poczynić następujące poprawki i uzupełnienia:

1. na stronie 8 w artykule 9, ustęp trzeci litera: b po słowach końcowych:

„b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeŝeli jest nieŝonatym lub wdowcem bezdzietnym; płaca dwumiesięczna, jeŝeli ma żonę, a nie ma dzieci małych, lub jeŝeli jest wdowcem, a ma dzieci małe; płaca trzechmiesięczna, jeŝeli ma żonę i dzieci małe; płaca jednomiesięczna nauczycielce z wyjątkiem takich nauczycielek, które będąc zamężne za nauczycielem, równocześnie z mężem przeniesione zostają na inną posadę“

naleŝy dodać: „do tej samej miejscowości“.

2. na stronie 11, w artykule 16 ustęp trzeci litera: c, naleŝy po początkowych słowach: „we wszystkich“, skreślić słowo: „innych“, a po słowie: „gminach“, skreślić słowo: „miejskich“. Ustęp ten zatem brzmi poprawnie, jak następuje:

c) we wszystkich gminach podlegających ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr. 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania słuŝbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

3. na stronie 12, w artykule 16, ustęp czwarty, litera a) i b) opiewa w brzmieniu poprawnym jak następuje:

a) w gminach graniczących ze Lwowem lub Krakowem 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego

go mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości ;

b) w gminach graniczących z innymi miastami, 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

4. Na stronie 13 należy skreślić w artykule 39, ustępy trzeci i czwarty, które opiewają :

„Jeżeli przyczyna, z powodu której nastąpiło przeniesienie w czasowy stan spoczynku, ustała, ma emeryt stosownie do zarządzenia Rady szkolnej krajowej wstąpić ponownie do służby czynnej w tym samym charakterze i z tymi samymi poborami, jakie miał w dniu przeniesienia w stan spoczynku, w przeciwnym razie traci prawo do emerytury.

Prawo do emerytury traci również nauczyciel w stan spoczynku przeniesiony :

a) jeżeli został skazany wyrokiem karno-sądowym, pozbawiającym go prawa obieralności do reprezentacji gminnej, o ile po ustaniu skutków prawnych zasądzenia, Rada szkolna krajowa nie przyzna mu ponownie emerytury ;

b) jeżeli otrzymał posadę płatną, która daje mu prawo do zaopatrzenia“.

Natomiast wstawić należy następujące ustępy :

„Nauczycielom, którzy na podstawie dyspenzy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryjalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła

bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela prowadzili klasę.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. German następujące wnioski komisji :

I. Wysoki Sejm rączy uchwalić :

Sejm uchwała załączony projekt ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia obowiązującej ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, art. 13, 16 i 63 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz art. 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

§ 1.

Artykuł 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kraj. Nr. 73, w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, ar-

tykuły 13, 16 i 63 ustawy krajowej z d. 11. czerwca 1905 Dz. u. kraj. Nr. 73, w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz artykuły 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58, ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych znoszą się w dotychczasowym brzmieniu, a mają opiewać, jak następuje:

Art. 9.

Jeżeli dobro szkoły tego koniecznie wymaga, może Rada szkolna krajowa nauczyciela stałego przenieść ze względów służbowych na inną posadę stale lub tymczasowo i to tak nauczyciela mianowanego z terna jak nauczyciela mianowanego na podstawie prezenty, byleby przytem nie ponosił uszczerbku w pobieranej płacy i dodatkach. Nauczyciela nie można jednak w ten sposób umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania.

Rekurs lub przedstawienie przeciw takiemu przeniesieniu nie ma mocy wstrzymującej.

Nauczycielowi, przeniesionemu ze względów służbowych do innej miejscowości, należy się z funduszu szkolnego krajowego zwrot kosztów przeniesienia, a w szczególności:

a) kosztów przejazdu jego samego i jego rodziny, przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej. Wymiar tych kosztów oznaczy Rada szkolna krajowa drogą ogólnego rozporządzenia;

b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeżeli jest nieżonatym lub wdowcem bezdzietnym; płaca dwumiesięczna, jeżeli ma żonę a nie ma dzieci małoletnich, lub jeśli jest wdowcem, a ma dzieci małoletnie; płaca trzymiesięczna, jeśli ma żonę i dzieci małoletnie;

płaca jednomiesięczna nauczycielce z wyjątkiem takich nauczycielek, które będąc zamężne za nauczycielem równocześnie z mężem przeniesione zostają na inną posadę do tej samej miejscowości.

Nauczyciela stałego, przeniesionego za karę na mocy orzeczenia dyscyplinarnego (art. 24. ustęp c) nie można umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania. Nauczycielowi takiemu nie należy się zwrot kosztów przeniesienia.

Art. 11.

Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych wynoszą:

A) w szkołach pospolitych:

I. w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.300 K, a dla drugiej połowy 2.100 K.

II. W miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24. Dz. u. kr. oraz w miastach zrównanych z nimi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr. dla połowy 2.100 K, a dla drugiej połowy 1.800 K.

III. We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{3}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{3}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{1}{3}$ części posad 1.300 K.

B) W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

I. W miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.700 K, dla drugiej połowy 2.500 K.

II. W innych miastach dla połowy posad 2.500 K, dla drugiej połowy 2.300 K.

Roczne wynagrodzenie tymczasowych nauczycieli ustanawia się w następującej wysokości:

1. W szkołach pospolitych:

a) w miastach rządzących się własnym statutem, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.100 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.300 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.500 K;

b) w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr., oraz miastach zrównanych z niemi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr., jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.000 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.200 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.300 K;

c) we wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego lub patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych, uzyskany za dyspensą od egzaminu dojrzałości 900 K, jeżeli posiada świadectwo dojrzałości i patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.100 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych i zajmuje posadę przy 5- lub 6-klasowej szkole ludowej 1.200 K.

2. W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

a) w miastach rządzących się własnym statutem 1.500 K rocznie;

b) w innych miastach 1.400 K.

3. Wynagrodzenia nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacji ustanawia się w wysokości 600 K.

Art. 12.

Przy przyznawaniu nauczycielom wyższych stopni płac w obrębie każdej w art. 11. wymienionej kategorii należy obok czasu służby, zachowania się i aplikacji, uwzględnić także obciążenie rodziną.

Najwyższe stopnie płac w miastach i miasteczkach przyznawać należy przede wszystkim nauczycielom szkół o 5-ciu lub więcej klasach, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych.

Nauczyciele religii osobno ustanowieni, którzy ukończyli studia teologiczne na Uniwersytecie lub w teologicznym zakładzie naukowym, otrzymują od razu przy nominacji najwyższy stopień płacy odpowiedniej kategorii szkół.

Ci nauczyciele religii stanowią osobny etat, nie będą zatem wliczani do ogólnej liczby nauczycieli tego stopnia płacy.

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatek pięcioletni po 200 K za każde pięć lat nienagannej i skutecznej służby, licząc od dnia stałej nominacji przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata służby nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata służby w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy służbie nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującym nauczyciela na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności służby, orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającym się na wizytacji szkoły co najmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającym, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Dodatek pięcioletni przyznany być może najwyżej sześć razy.

Dodatki pięcioletnie, zapadłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy, mają być utrzymane według postanowień ustaw wówczas obowiązujących, jednak podwyższone stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi zajmującemu posadę w innym królestwie lub kraju koronnym, w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu policzyć, stosownie do powyższych postanowień lata służby stałej spędzonej na poprzednich posadach, do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzegana pod tym względem zasada wzajemności.

Art. 16.

Każdemu stałemu dyrektorowi, stałemu kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi szkoły jednoklasowej, należy się stosowne wolne mieszkanie, ile możliwości w budynku szkolnym.

W braku takiego mieszkania, należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiewszy się ze stronami obowiązanymi do dostarczenia mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele stali pobierają dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem w szkołach wydziałowych i pospolitych 800 K dla nauczycieli, 500 K dla nauczycielek, zaś 300 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

b) w miastach podlegających ustawie z dnia 13. marca 1889 Dz. u. kr.

Nr. 24 tudzież w miastach zrównanych z niemi co do poborów nauczycielskich 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

c) we wszystkich gminach podlegających ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr. 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

d) w gminach wiejskich 200 K dla nauczycieli i nauczycielek, zaś 100 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Jeżeli jednak zabudowania gminy graniczącej z miastem Lwowem lub Krakowem lub miastami podlegającymi ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr. stanowią dalszy bezpośredni ciąg zabudowań miejskich, to nauczycielom takiej gminy przyznany będzie wyższy dodatek na mieszkanie a mianowicie:

a) w gminach graniczących ze Lwowem lub Krakowem 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości;

b) w gminach graniczących z innymi miastami, 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu Wydziału krajowego oznaczy gminy, które podpadają pod to określenie.

Czy tymczasowemu dyrektorowi lub kierownikowi szkoły ma być przyznane mieszkanie, czy też wynagrodzenie za mieszkanie i w jakiej wysokości, orzeka Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiewając się ze stronami obowiązującymi do dostarczania mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele tymczasowi, o ile nie mają wolnego mieszkania w budynku szkolnym, pobierać będą dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem oraz w miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr. 20% ich wynagrodzenia;

b) we wszystkich innych gminach 10% ich wynagrodzenia.

Art. 36.

Do zawarcia ślubów małżeńskich przez nauczycielkę wogóle i przez nauczyciela nie mającego stałej posady, potrzeba przyzwolenia Rady szkolnej okręgowej. Śluby zawarte bez takiego przyzwolenia, uważane będą za dobrowolne zrzeczenie się posady.

Art. 39.

Wymiar emerytury zależy od wysokości poborów i od lat służby.

Co się tyczy poborów będzie podstawą wymiaru płaca ze wszystkimi dodatkami pięcioletnimi oraz 40% dodatku na mieszkanie, bez względu na to, czy nauczyciel dodatek ten pobierał w gotówce, czy też miał wolne mieszkanie służbowe, a względnie także z dodatkiem za kierownictwo (art. 14), które nauczyciel pobiera w chwili przeniesienia w stan spoczynku. Co się tyczy lat służby, policzy mu się wszystkie lata służby, spędzone przy szkołach lu-

dowych etatowych, począwszy od pierwszego, choćby tymczasowego mianowania po uzyskaniu świadectwa ze złożonego w seminarium nauczycielskiem egzaminu dojrzałości.

Nauczycielom, którzy na podstawie dyspenzy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela prowadzili klasę.

Art. 40.

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby z przyczyn wymienionych w art. 34. otrzyma odprawę, równającą się połowie poborów obliczonych podług art. 39, jeżeli nie wysłużył trzech lat; poborom rocznym, jeżeli wysłużył trzy do sześciu lat; poborom półtora rocznym, jeżeli wysłużył lat sześć.

Po wysłużonych dziesięciu latach otrzymuje emeryt 10/40 części, a za każdy rok dalszy jeszcze 1/40 część poborów obliczonych jak wyżej.

Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

Nauczyciel do dalszej służby niezdolny, otrzymuje pełną emeryturę po wysłużonych 35 latach, a jeżeli ukoń-

czył lat 60 życia, już po wysłużonych 30 latach służby.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub słuch, albo popadł w chorobę umysłową, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich lub niezawinionego ciężkiego kalectwa stał się zupełnie niezdolnym do pełnienia służby, otrzyma 10/40 poborów obliczonych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył.

Emerytura nauczyciela, który przechodząc w stan spoczynku, niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania, nie może wynosić mniej niż 600 koron rocznie.

Art. 44.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu nie miał jeszcze prawa do emerytury, otrzyma odprawę równającą się jednej trzeciej ostatnich jego poborów, obliczonych według art. 39.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu miał prawo do emerytury, otrzyma pensję wdowią, wynoszącą jedną trzecią część ostatnich jego poborów wliczalnych do emerytury.

Pensya ta nie może mniej wynosić niż 500 koron, pensya wdowy po nauczycielu zmarłym w stanie spoczynku nie może jednak wynosić więcej niż emerytura zmarłego męża.

Art. 49.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje, lub jeżeli utraciła prawo do pensji wdowiej, wówczas należy się sierotom po nauczycielu pensya sierocińska, wynosząca dla każdego dziecka 140 koron rocznie.

Pensya ta sierocińska przyznana będzie dzieciom po nauczycielu w zamian za dodatek, który matka ich pobierała na ich wychowanie z chwilą śmierci matki.

Art. 52.

Nauczycielom, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 pobierają emeryturę, podwyższa się tę emeryturę w stosunku do poborów, jakieby byli uzyskali, gdyby się doczekali w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25 maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Takie samo podwyższenie emerytury otrzymają tylko te nauczycielki emerytowane, które w chwili wejścia w życie tej ustawy nie są zamężne.

Wdowom po nauczycielach, które w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73, pobierają pensję wdowią oraz dodatki na wychowanie dzieci, podwyższa się tę pensję wdowią i ewentualne dodatki na wychowanie dzieci w stosunku do poborów, jakie zmarły mąż jako nauczyciel szkół ludowych byłby otrzymał, gdyby się doczekał w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sierotom po nauczycielu lub nauczycielce, których ojciec i matka nie żyją, a które w chwili wejścia w życie tej ustawy pobierają pensję sierocińską, podwyższa się tę pensję do kwoty 140 koron na jedną sierotę.

Art. 56.

Po pierwszym stałem zamianowaniu w publicznych szkołach ludowych mają nauczyciele wpłacić do krajowego funduszu szkolnego emerytalnego kwotę równającą się 2% wynagrodzenia i 2% wliczalnej do emerytury części dodatku

na mieszkanie, pobieranych przez wszystkie policzone mu do emerytury lata poprzedniej służby nauczycielskiej.

Splata tej kwoty uiszczoną być może ratami za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

Art. 58.

Na pokrycie wydatków, wypływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobno krajowy fundusz szkolny emerytalny, do którego wpływają:

a) dochody majątku zakładowego;

b) stały corocznie udzielany datek z funduszu szkolnego krajowego;

c) zapisy i darowizny, na ten cel przeznaczone;

d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora lub nauczyciela, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela, jednak nie dłużej, jak przez trzy miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela;

e) opłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w artykule 56;

f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% rocznych poborów wliczalnych do emerytury, a przy każdym podwyższeniu tychże 10% od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2% od rocznych poborów wliczalnych do emerytury;

g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 40-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit. f) wymienionych.

Art. 63.

Postanowienie tej ustawy, w których mowa jest o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek, z wyjątkiem art. 9. ustęp a) i b), art. 16. ustęp trzeci pod a), b), c) i d), oraz ustęp czwarty

pod a) i b), wreszcie art. 36., 43—49., 52., 54. i 55.

§ 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1914.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

II. Nadto zgodnie z uchwałą komisji budżetowej komisya szkolna wnosi:

1. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zaliczając do nowo ustanowionych kategorii płac nauczycieli umieszczonych w różnych stopniach dawniejszego systemu, trzymała się zasady, iż należy do wyższych stopni zaliczać tych nauczycieli, którzy i poprzednio należeli do stopni wyższych bez względu na klasę, a zatem, aby oparła to zaliczanie na liczbie lat służby spędzonej na stałej posadzie.

2. Sejm wyznacza gminie miasta Lwowa stałą roczną dotację w wysokości 300.000 kor. począwszy od 1. lipca 1914 na częściowe pokrycie wydatków, ponoszonych przez tę gminę na płace nauczycieli szkół ludowych, a spowodowanych przez niniejszą ustawę.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie powyższej dotacji w sumie 300.000 kor. do preliminarza budżetu funduszu krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu p. Aleksandrowi Krzeczunowiczowi.

Przemawia p. Aleksander Krzeczunowicz i stawia następujący wniosek:

D o d a t e k

do ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905. Dz. u. kr. Nr. 73.

Dodatkowo do postanowień o stosunkach prawnych nauczycieli szkół ludowych tworzy się krajowy fundusz wzajemnej pomocy nauczycieli szkół ludowych.

I. Celem funduszu jest udzielanie pomocy tym nauczycielom, którzy bez własnej winy są w położeniu ekonomicznem pomocy niezbędnie wymagającym.

II. Z funduszu mają być udzielane:

a) Dodatki stałe tym nauczycielom, którzy nie są ożenieni z nauczycielkami w czynnej służbie i mają więcej niż dwoje dzieci jako pomoc na wychowanie dzieci.

b) Zasiłki jednorazowe lub powtarzające się lecz czasowo ograniczone tym nauczycielom, którzy chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych (n. p. pożar, dłuższa choroba jego lub członka jego rodziny) pomocy niezbędnie potrzebują.

c) Pożyczki bezprocentowe do zwrotu w 24 lub 48 ratach miesięcznych tym nauczycielom, którzy są dość dobrze sytuowani, by mógł zwrócić zasiłki niezbędne im chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych.

III. Funduszem zarządzać mają:

Zarządy okręgowe, walne zebranie tychże i zarząd krajowy, złożony z nauczycieli po połowie wybranych, a po połowie mianowanych.

Funkcye zarządzających funduszem trwać mają lat sześć, jedynie połowie wybranych przy pierwszych wyborach i mianowanych przy pierwszych nominacjach, kończy się czas funkcyi po latach trzech. Los oznaczy, kto ma z grona wystąpić.

Wybory do zarządów okręgowych odbywać się mają bezpośrednio, do zarządu zaś krajowego wybierają członków tylko pochodzący z wyboru członkowie zarządów okręgowych.

Mianowanie członków uskuteczni Namiestnictwo wspólnie z Wydziałem krajowym. Do zarządów okręgowych mogą być zamianowani tylko nauczyciele zostający w czynnej służbie, a do

zarządu krajowego tylko nauczyciele będący członkami zarządów okręgowych. Pierwsze wybory i nominacje dotyczą wszystkich członków, przy następnych zaś co 3 lata powtarzających się ma być wybraną połowa ustępujących członków. Szczegółowe przepisy o sposobie wyborów wyda rozporządzenie wykonawcze.

IV. Walne zebranie wszystkich członków zarządów okręgowych odbywać się ma raz w rok we Lwowie. Walne zebranie uchwała preliminarze z pozostawieniem odpowiedniej sumy do dyspozycji zarządu krajowego dla umożliwienia uwzględnienia podań, jakie w ciągu roku wpłyną, bada zamknięcia rachunków. Członkowie pochodzący z wyboru wybierają połowę członków zarządu krajowego w ten sposób, że każdy daje jeden głos na jedną osobę, a za wybranych uważa się tych, którzy największą ilość głosów otrzymają. Przy równości głosów rozstrzyga los.

Zarząd krajowy składać się ma z 18 członków, zarządy zaś okręgowe z 6 członków każdy. Zarząd krajowy obraduje pod przewodnictwem przewodniczących rad szkolnych okręgowych lub ich zastępców.

We walnem zebraniu i w zarządzie krajowym bierze nadto udział zastępca Wydziału krajowego przez Wydział krajowy do tego delegowany. Zastępca ten ma tylko głos doradczy, udziału w głosowaniu nie bierze, ma jednak prawo w wypadkach, w których uważa, że uchwała może być dla funduszu groźną, zasystować uchwałę i odnieść się do Wydziału krajowego, który w tych wypadkach rozstrzygnie, czy uchwała ma być zniesioną, czy utrzymaną.

W zarządach powiatowych bierze udział z głosem doradczym zastępca Wydziału krajowego bez prawa głosowania. O ileby zastępca Wydziału krajowego uważał jakąś uchwałę zarządu powiatowego za niewłaściwą, może swój

wniosek postawić, a o dyferencyi rozstrzygnie zarząd krajowy.

Regulamin obrad walnego zebrania zarządu krajowego i zarządów okręgowych wydany będzie w drodze rozporządzenia. Zarząd krajowy musi się zbierać co najmniej raz na kwartał, a zarządy okręgowe co najmniej raz na miesiąc.

V. Podania o dodatki, zasiłki lub pożyczki mają petenci wnosić do zarządów okręgowych. Zarządy okręgowe mają podania badać i wraz z opinią swoją i wnioskami przestać zarządowi krajowemu. Zarząd krajowy o podaniach decyduje i wyznacza dodatki, zasiłki i pożyczki indywidualne. Gdyby sumy przyznanych dodatków, zasiłków i pożyczek przekraczały przychody funduszu w pewnym roku, mają one ulegć stosunkowej procentowej redukcji. O ileby redukcya nie dała się już przeprowadzić, należy różnicę pokryć z funduszu wyrównawczego, a sumę niedoboru tak powstałego przenieść na rok następny i w następnym roku funduszowi wyrównawczemu zwrócić.

Wogóle już przy pierwszych wymiarach winny zarządy postępować tak ostrożnie, by w końcu roku niedoboru nie było.

Rada krajowa może część funduszu oddać do dyspozycji radom okręgowym w celu, by mogły dawać doraźnie i bez zwłoki warunkowo zaliczki w wypadkach nagłej potrzeby z zastrzeżeniem zatwierdzenia uchwały przez zarząd krajowy. W razie niezatwierdzenia uchwały przez zarząd krajowy ma nauczyciel otrzymaną warunkowo zaliczkę zwrócić w 6 ratach miesięcznych.

VI. Fundusz składa się:

a) ze stałego zasiłku z funduszu krajowego, wynoszącego rocznie 500.000 koron:

b) z opłat od nauczycieli w wysokości 3% od wszystkich poborów nauczycieli;

c) z procentów funduszu wyrównawczego;

d) ze zwrotów zaliczek udzielonych nauczycielom.

Pobierający z funduszu dodatki stałe są przez czas poboru dodatków wolni od 3% opłaty, ci zaś, którzy otrzymali zasiłki lub pożyczki, wolni są od 3% opłaty w tym roku, w którym zasiłki lub pożyczki im przyznano.

VII. Fundusz wyrównawczy składa się z opłat nauczycieli i zasiłku krajowego, które wpłyną za czas od 1 lipca 1914 do końca roku 1915.

VIII. Ustawa wchodzi w życie co do poboru opłat od nauczycieli i zasiłku krajowego od 1. lipca 1914 roku, co do udzielania dodatków, zasiłków i pożyczek od 1. stycznia 1916 roku.

IX. Zarządy należy wybrać z początkiem roku 1915 dla przygotowawczych czynności i przyjmowania podań, które mogą być wnoszone od lipca roku 1915 począwszy, tak, by już z końcem roku 1915 zarządy mogły już stałe fungować i mieć obraz zapotrzebowania i przyznawać dodatki, zasiłki i pożyczki na r. 1916.

X. Opłaty nauczycieli i zwroty zaliczek będą ściągane nauczycielom przy wypłacie ich poborów służbowych.

Nadto zgłasza p. Aleksander Krzeczunowicz następującą poprawkę do projektu ustawy:

W artykule 11. ustęp A. III: zamiast $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{3}$, wstawić „ $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ ”.

Ustęp ten zatem opiewałby wedle tej propozycji, jak następuje:

We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{4}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{4}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{2}{4}$ części posad 1.300 K.

Przemawia p. Kochanowski.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję, tudzież poprawkę, które opiewają:

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na najbliższą sesję sejmową przygotował ustawę o unormowaniu płac nauczycielstwa ludowego na zasadzie płac urzędników państwowych czterech najniższych rang.

Poprawka do projektu ustawy:

Do artykułu 39 dodać na końcu:

Za lata tymczasowej służby nauczycielskiej otrzymuje nauczyciel(-ka) pięciolecie w kwocie 200 koron.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Zamorski i stawia następujące dwie poprawki do projektu ustawy:

a) do artykułu 16:

ustęp 3a) zamiast „500 K dla nauczycielek“, ma być: „600 K dla nauczycielek“;

b) do artykułu 49:

od słów: „wynosząca dla każdego dziecka“ aż do końca artykułu skreśla się, a natomiast wstawia się następujące słowa: „w wysokości takiej samej, w jakiej matka ich pobierała datek na ich wychowanie“.

Marszałek udziela głosu p. Witosowi.

Przemawia p. Witos i stawia następującą rezolucję, tudzież dwie poprawki, które opiewają:

R e z o l u c y a do art. 18. ustawy:

Poleca się Radzie szkolnej krajowej, ażeby za godziny nadobowiązkowe płać 1% pobieranej przez nauczycieli płacy.

Poprawka do art. 16:

po słowie szkolnym, w 1 ustępie dodać:

„za kierownictwo w jedno-klasowej szkole 100 K, w dwuklasowej 200 K“.

Poprawka do art. 13. ust. pierwszy:

po słowie: „licząc“ dodać:

„od czasu złożenia egzaminu kwalifikacyjnego“.

Skreślić natomiast resztę ustępu.

Marszałek udziela głosu członkowi Sejmu JE. ks. arcybiskupowi Józefowi Theodorowiczowi.

Przemawia członek Sejmu JE. ks. arcybiskup Józef Theodorowicz.

Izba uchwała bez rozprawy, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy ogólnej nad wnioskami komisji.

Marszałek oznajmia, że „przeciw“ wnioskowi komisji zapisany jest do głosu p. Srokowski i wzywa zapisanych do głosu „za“ wnioskami komisji pp. Bandrowskiego, Cińskiego, Biesiadckiego, Burzyńskiego, Potockiego i ks. Okonia do wyboru mowcy generalnego.

Marszałek udziela głosu p. Okoniowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Okoń i oznajmia, że tracąc głos wobec wyboru mowców generalnych, zastrzega sobie prawo postawienia rezolucji.

Marszałek udziela głosu p. Srokowskiemu, jako mowcy przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia p. Srokowski i stawia następującą poprawkę do projektu ustawy oraz dwie rezolucje, które opiewają:

Poprawka do artykułu 11:

W ustępie B) wstawić, po alinie I i II, ustęp ze starej ustawy, który opiewa:

„W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwac miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich“.

R e z o l u c y a I :

Sejm wyznacza c. k. Radzie szkolnej krajowej roczny ryczałt w wysokości 25.000 koron celem przyznawania nauczycielom tymczasowym w wypadkach godnych szczególnego uwzględnienia dodatków pięcioletnich za służbę odbyłą w tym charakterze.

R e z o l u c y a II :

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedłożył wniosek na przyznanie nauczycielom tymczasowym charakteru nauczycieli stałych w wypadkach, w których nauczyciele tacy w ciągu swej służby przed uzyskaniem stałej posady stali się niezdolnymi do pracy.

Marszałek udziela głosu p. Cieńskiemu, jako mowcy generalnemu za wnioskami komisji.

Przemawia p. Cieński.

Marszałek udziela głosu Wiceprezydentowi Rady szkolnej krajowej p. Dembowskiemu.

Przemawia z trybuny rządowej Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dembowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. German, oświadczając się na zgłoszone w czasie rozprawy rezolucje i poprawki do projektu.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad projektem ustawy i wzywa p. sprawozdawcę do odczytania § 1. projektu ustawy.

Sprawozdawca p. German czyta :

§ 1.

Artykuł 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. ust. kraj. Nr. 73. w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. ust. kr. Nr. 72., artykuły 13, 16 i 63. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. w brzmieniu ustawy krajowej z dnia

25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49., oraz artykuły 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych znoszą się w dotychczasowem brzmieniu, a mają opiewać, jak następuje :

Izba bez rozprawy uchwała § 1. projektu zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. German czyta :

Art. 9.

Jeżeli dobro szkoły tego koniecznie wymaga, może Rada szkolna krajowa nauczyciela stałego przenieść ze względów służbowych na inną posadę stale lub tymczasowo i to tak nauczyciela mianowanego z terna jak nauczyciela mianowanego na podstawie prezenty, byleby przytem nie ponosił uszczerbku w pobieranej płacy i dodatkach. Nauczyciela nie można jednak w ten sposób umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania.

Rekurs lub przedstawienie przeciw takiemu przeniesieniu nie ma mocy wstrzymującej.

Nauczycielowi. przeniesionemu ze względów służbowych do innej miejscowości, należy się z funduszu szkolnego krajowego zwrot kosztów przeniesienia, a w szczególności :

a) kosztów przejazdu jego samego i jego rodziny, przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej. Wymiar tych kosztów oznaczy Rada szkolna krajowa drogą ogólnego rozporządzenia ;

b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeżeli jest nieżonatym lub wdowcem bezdzietnym ; płaca dwumiesięczna, jeżeli ma żonę, a nie ma dzieci małoletnich, lub jeżeli jest wdowcem, a ma dzieci małoletnie : płaca trzymiesięczna,

jeśli ma żonę i dzieci małoletnie ; płaca jednomiesięczna nauczycielce z wyjątkiem takich nauczycielek, które będąc zamężne za nauczycielem równocześnie z mężem przeniesione zostają na inną posadę do tej samej miejscowości.

Nauczyciela stałego, przeniesionego za karę na mocy orzeczenia dyscyplinarnego (art. 24. ustęp c) nie można umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania. Nauczycielowi takiemu nie należy się zwrot kosztów przeniesienia.

Izba bez rozprawy uchwała artykuł 9 projektu zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. 11.

Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych wynoszą :

A) w szkołach pospolitych :

I. w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.300 K, a dla drugiej połowy 2.100 K.

II. W miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24. Dz. u. kr., oraz w miastach zrównanych z niemi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr. dla połowy 2.100 K, a dla drugiej połowy 1.800 K.

III. We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{3}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{3}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{1}{2}$ części posad 1.300 K.

B) W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi :

I. W miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdym mieście 2.700 K, dla drugiej połowy 2.500 K.

II. W innych miastach dla połowy posad 2.500 K, dla drugiej połowy 2.300 K.

Roczne wynagrodzenie tymczasowych nauczycieli ustanawia się w następującej wysokości :

1. W szkołach pospolitych :

a) w miastach rządzących się własnym statutem, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.100 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.300 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.500 K.

b) w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 Nr. 24 Dz. u. kr., oraz miastach zrównanych z niemi pod względem poborów nauczycielskich w myśl art. 11. ustawy z 23. kwietnia 1911 Nr. 72 Dz. u. kr., jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego 1.000 K, jeżeli posiada nadto patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.200 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych 1.300 K.

c) we wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju, jeżeli nauczyciel tymczasowy posiada świadectwo dojrzałości z seminaryum nauczycielskiego lub patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych, uzyskany za dyspensą od egzaminu dojrzałości 900 K, jeżeli posiada świadectwo dojrzałości i patent kwalifikacyjny do szkół pospolitych 1.100 K, a jeżeli posiada także patent kwalifikacyjny do szkół wydziałowych i zajmuje posadę przy 5- lub 6-klasowej szkole ludowej 1.200 K.

2. W szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi :

a) w miastach rządzących się własnym statutem 1.500 K rocznie ;

b) w innych miastach 1.400 K.

3. Wynagrodzenie nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacji ustanawia się w wysokości 600 K.

Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym artykułem i udziela głosu p. Rutowskiemu.

Przemawia p. Rutowski.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłoszone zostały dwie poprawki pp. Aleksandra Krzczunowicza i Srokowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Aleksandra Krzczunowicza, do ustępu A III, który miałby opiewać:

III. We wszystkich innych gminach miejskich i wiejskich kraju dla $\frac{1}{4}$ części posad w każdym okręgu szkolnym 1.700 K, dla $\frac{1}{4}$ części posad 1.500 K, dla $\frac{2}{4}$ części posad 1.300 K.

Izba nie popiera poprawki p. Aleksandra Krzczunowicza, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Srokowskiego:

W ustępie B artykułu 11. wstawić po alinei I i II. ustęp ze starej ustawy, który opiewa:

W przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, może Rada szkolna krajowa za zgodą Wydziału krajowego przesuwac miejscowości do wyższej klasy płac nauczycielskich.

Izba nie popiera poprawki p. Srokowskiego, która zatem upada.

Wobec tego, że zgłoszone poprawki upadły, Izba przystępuje do głosowania nad artykułem 11 i uchwała go w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 12.

Przy przyznawaniu nauczycielom wyższych stopni płac w obrębie każdej w art. 11. wymienionej kategorii należy obok czasu służby, zachowania się i aplikacji uwzględnić także obciążenie rodziną.

Najwyższe stopnie płac w miastach i miasteczkach przyznawać należy prze-

dewszystkiem nauczycielom szkół o 5-cio lub więcej klasach, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych.

Nauczyciele religii osobno ustanowieni, którzy ukończyli studia teologiczne na Uniwersytecie lub w teologicznym zakładzie naukowym, otrzymują od razu przy nominacji najwyższy stopień płacy odpowiedniej kategorii szkół.

Ci nauczyciele religii stanowią osobny etaż, nie będą zatem wliczani do ogólnej liczby nauczycieli tego stopnia płacy.

Izba bez rozprawy uchwała artykuł 12. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatk pięcioletni po 200 K za każde pięć lat nienagannej i skutecznej służby, licząc od dnia stałej nominacji przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata służby nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata służby w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy służbie nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującym nauczyciela na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności służby, orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającym się na wizytacji szkoły co najmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającym, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Dodatek pięcioletni przyznany być może najwięcej sześć razy.

Dodatki pięcioletnie, zapadłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy, mają być utrzymane według postano-

wień ustaw wówczas obowiązujących, jednak podwyższone stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi zajmującemu posadę w innym królestwie lub kraju koronnym w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu policzyć, stosownie do powyższych postanowień, lata służby stałej spędzonej na poprzednich posadach, do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzegana pod tym względem zasada wzajemności.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłoszona została poprawka p. Witosa i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Witosa, która opiewa:

„Poprawka do art. 13. ustęp pierwszy: po słowie: „licząc“ — dodać:

„od czasu złożenia egzaminu kwalifikacyjnego“.

Skreślić natomiast resztę ustępu“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Witosa.

Sprawozdawca German wnosi na odesłanie poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie powyższej poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad artykułem 13 i uchwała go w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 16.

Każdemu stałemu dyrektorowi, stałemu kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi szkoły jednoklasowej, na-

leży się stosowne wolne mieszkanie, ile możliwości w budynku szkolnym.

W braku takiego mieszkania, należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym wypadku, porozumiewszy się ze stronami obowiązanymi do dostarczenia mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele stali pobierają dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem w szkołach wydziałowych i pospolitych 800 K dla nauczycieli, 500 K dla nauczycielek, zaś 300 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

b) w miastach podlegających ustawie z dnia 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24, tudzież w miastach zrównanych z niemi co do poborów nauczycielskich, 600 koron dla nauczycieli, 400 koron dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

c) we wszystkich gminach podlegających ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr. 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

d) w gminach wiejskich 200 K dla nauczycieli i nauczycielek, zaś 100 K dla nauczycielek, zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Jeżeli jednak zabudowania gminy graniczącej z miastem Lwowem lub Krakowem lub miastami podlegającymi ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. u. kr. stanowią dalszy bezpośredni ciąg zabudowań miejskich, to nauczycielom takiej gminy przyznany będzie wyższy dodatek na mieszkanie, a mianowicie:

a) w gminach graniczących ze Lwowem lub Krakowem 600 K dla nauczycieli, 400 K dla nauczycielek, zaś 250 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości,

b) w gminach graniczących z innymi miastami 400 K dla nauczycieli, 300 K dla nauczycielek, zaś 200 K dla nauczycielek zaślubionych nauczycielom, którzy mają prawo do wolnego mieszkania służbowego i pełniących obowiązki w jednej z mężem miejscowości.

Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu Wydziału krajowego oznaczy gminy, które podpadają pod to określenie.

Czy tymczasowemu dyrektorowi lub kierownikowi szkoły ma być przyznane mieszkanie, czy też wynagrodzenie za mieszkanie i w jakiej wysokości, orzeka Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiewszy się ze stronami obowiązanymi do dostarczenia mieszkania nauczycielowi.

Wszyscy inni nauczyciele tymczasowi, o ile nie mają wolnego mieszkania w budynku szkolnym, pobierać będą dodatek na mieszkanie wynoszący:

a) w miastach rządzących się własnym statutem oraz w miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24 dz. u. kr. 20% ich wynagrodzenia;

b) we wszystkich innych gminach 10% ich wynagrodzenia.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zostały zgłoszone dwie poprawki, mianowicie pp. Witosa i Zamorskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Witosa, która opiewa:

Poprawka do art. 16:

po słowie: „szkolnym“ w 1 ustępie, dodać: „za kierownictwo w jedno-klasowej szkole 100 kor., w dwuklasowej 200 K“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Witosa.

Sprawozdawca p. German wnosi na odsłanie poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie poprawki p. Witosa do komisji szkolnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Zamorskiego, która opiewa:

„artykuł 16, ustęp 3 a, — zamiast: „500 K dla nauczycielek“, ma być: „600 K dla nauczycielek“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Sprawozdawca p. German oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki p. Zamorskiego.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad całym artykułem 16 i uchwała go w brzmieniu proponowanym przez komisję z uwzględnieniem jednak powyższej poprawki p. Zamorskiego, mianowicie, ażeby w ustępie 3 a. zamiast: „500 K dla nauczycielek“, wstawić: „600 K dla nauczycielek“.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 36.

Do zawarcia ślubów małżeńskich przez nauczycielkę w ogóle i przez na-

uczyciela nie mającego stałej posady, potrzeba przyzwolenia Rady szkolnej okręgowej. Śluby, zawarte bez takiego przyzwolenia, uważane będą za dobrowolne zrzeczenie się posady.

Izba uchwała powyższy artykuł bez rozprawy w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 39.

Wymiar emerytury zależy od wysokości poborów i od lat służby.

Co się tyczy poborów będzie podstawą wymiaru płaca ze wszystkimi dodatkami pięcioletnimi oraz 40% dodatku na mieszkanie, bez względu na to, czy nauczyciel dodatek ten pobierał w gotówce, czy też miał wolne mieszkanie służbowe, a względnie także z dodatkiem za kierownictwo (art. 14), które nauczyciel pobiera w chwili przeniesienia w stan spoczynku. Co się tyczy lat służby, policzy mu się wszystkie lata służby, spędzone przy szkołach ludowych etatowych, począwszy od pierwszego, choćby tymczasowego mianowania po uzyskaniu świadectwa ze złożonego w seminarium nauczycielskiem egzaminu dojrzałości.

Nauczycielom, którzy na podstawie dyspenzy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryjalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza, policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy

szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela, prowadzili klasę.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłosił poprawkę p. Stapiński i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Stapińskiego, która opiewa:

Do artykułu 39. dodać na końcu:

Za lata tymczasowej służby nauczycielskiej otrzymuje nauczyciel (-ka) pięciolecie w kwocie 200 koron.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie powyższej poprawki p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie powyższej poprawki p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad artykułem 39 i uchwała go w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 40.

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby z przyczyn wymienionych w art. 34. otrzyma odprawę, równającą się połowie poborów obliczonych podług art. 39., jeżeli nie wysłużył trzech lat, poborom rocznym, jeżeli wysłużył trzy do sześciu lat; poborom półtora rocznym, jeżeli wysłużył lat sześć.

Po wysłużonych dziesięciu latach otrzymuje emeryt 10/40 części, a za każdy rok dalszy jeszcze 1/40 część poborów obliczonych jak wyżej.

Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

Nauczyciel do dalszej służby niezdolny, otrzymuje pełną emeryturę po wysłużonych 35 latach, a jeżeli ukończył lat 60 życia, już po wysłużonych 30 latach służby.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub słuch, albo popadł w chorobę umysłową, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich lub niezawinionego ciężkiego kalectwa stał się zupełnie niezdolnym do pełnienia służby, otrzyma 10/40 poborów obliczonych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył.

Emerytura nauczyciela, który przechodząc w stan spoczynku, niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania, nie może wynosić mniej niż 600 koron rocznie.

Izba uchwała bez rozprawy art. 40 w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta :

Art. 44.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu nie miał jeszcze prawa do emerytury, otrzyma odprawę równającą się jednej trzeciej ostatnich jego poborów, obliczonych według art. 39.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu miał prawo do emerytury, otrzyma pensję wdowią, wynoszącą jedną trzecią część ostatnich jego poborów wliczalnych do emerytury.

Pensya ta nie może mniej wynosić niż 500 koron, pensya wdowy po nauczycielu zmarłym w stanie spoczynku nie może jednak wynosić więcej niż emerytura zmarłego męża.

Izba uchwała bez rozprawy artykuł 44 w brzmieniu proponowanem przez komisję.

Sprawozdawca p. German czyta:

Art. 49.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje, lub jeżeli utraciła prawo do pensyi wdowiej, wówczas należy się sierotom po nauczycielu pensya sierocińska, wynosząca dla każdego dziecka 140 koron rocznie.

Pensya ta sierocińska przyznaną będzie dzieciom po nauczycielu w zamian za dodatek, który matka ich pobierała na ich wychowanie z chwilą śmierci matki.

Marszałek oznajmia, że do tego artykułu zgłosił poprawkę p. Zamorski, i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje poprawkę p. Zamorskiego, która opiewa:

Do artykułu 49.

Od słów „wynosząca dla każdego dziecka“ aż do końca artykułu skreśla się, a natomiast wstawia się następujące słowa: „w wysokości takiej sumy, w jakiej matka ich pobierała datek na ich wychowanie“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Zamorskiego.

Sprawozdawca p. German oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Zamorskiego, poczem w osobnem głosowaniu uchwała cały artykuł 49 w brzmieniu proponowanem przez komisję, z uwzględnieniem jednak poprawki p. Zamorskiego, ażeby w pierwszym ustępie tego artykułu skreślić końcowe słowa: „wynosząca dla każdego dziecka 140 koron rocznie“, a natomiast wstawić słowa: „w wysokości takiej samej, w jakiej matka ich pobierała datek na ich wychowanie“.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania następnego artykułu.

Sekretarz p. Urbański wnosi na łączne traktowanie artykułów 52, 56, 58, 63, tudzież §§ 2. i 3., gdyż nie wniesiono do nich żadnych poprawek.

Izba uchwała łączne traktowanie artykułów 52, 56, 58, 63, tudzież §§ 2. i 3., które p. sprawozdawca odczytuje:

Art. 52.

Nauczycielom, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16. i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73. pobierają emeryturę, podwyższa się tę emeryturę w stosunku do poborów, jakie by byli uzyskali, gdyby się doczekali w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Takie samo podwyższenie emerytury otrzymają tylko te nauczycielki emerytowane, które w chwili wejścia w życie tej ustawy nie są zamężne.

Wdowom po nauczycielach, które w chwili wejścia w życie tej ustawy, na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 i z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73, pobierają pensję wdowią oraz dodatki na wychowanie dzieci, podwyższa się tę pensję wdowią i ewentualne dodatki na wychowanie dzieci w stosunku do poborów, jakie zmarły mąż jako nauczyciel szkół ludowych byłby otrzymał, gdyby się doczekał w czynnej służbie wejścia w życie ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49. o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Sierotom po nauczycielu lub nauczycielce, których ojciec i matka nie żyją, a które w chwili wejścia w życie

tej ustawy pobierają pensję sierocińską, podwyższa się tę pensję do kwoty 140 koron na jedną sierotę.

Art. 56.

Po pierwszym stałem zamianowaniu w publicznych szkołach ludowych mają nauczyciele wpłacić do krajowego funduszu szkolnego emerytalnego kwotę równającą się 2⁰/₀ wynagrodzenia i 2⁰/₀ wliczalnej do emerytury części dodatku na mieszkanie, pobieranych przez wszystkie policzone mu do emerytury lata poprzedniej służby nauczycielskiej.

Splata tej kwoty uiszczoną być może ratami za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

Art. 58.

Na pokrycie wydatków, wpływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobno krajowy fundusz szkolny emerytalny, do którego wpływają:

- a) dochody majątku zakładowego;
- b) stały corocznie udzielany datek z funduszu szkolnego krajowego;
- c) zapisy i darowizny na ten cel przeznaczone;
- d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora lub nauczyciela, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela, jednak nie dłużej, jak przez trzy miesiące od dnia opróżnienia posady;
- e) opłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w artykule 56;
- f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10⁰/₀ rocznych poborów wliczalnych do emerytury, a przy każdym podwyższeniu tychże 10⁰/₀ od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2⁰/₀ od rocznych poborów wliczalnych do emerytury;

g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 40-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit. f) wymienionych.

Art. 63.

Postanowienia tej ustawy, w których mowa jest o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek, z wyjątkiem art. 9. ustęp a) i b), art. 16. ustęp trzeci pod a), b), c) i d), oraz ustęp czwarty pod a) i b), wreszcie art. 36., 43—49., 52., 54. i 55.

§ 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1914.

§ 3.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Izba uchwała łącznie i bez rozprawy artykuły 52., 56., 58. i 63., tudzież §§ 2. i 3. ustawy, w brzmieniu proponowanym przez komisję

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania tytułu i wstępu ustawy.

Sprawozdawca p. German czyta:

U s t a w a

z dnia zmieniająca art. 11. ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 23. kwietnia 1911 Dz. u. kr. Nr. 72, art. 13, 16 i 63 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 49, oraz art. 9, 12, 36, 39, 40, 44, 49, 52, 56 i 58 ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. kr. Nr. 73 o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała łącznie i bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy w brzmieniu proponowanym przez komisję.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbńskiego przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, przyjmuje Izba powyższą ustawę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. German odczytuje pierwszą rezolucję komisji, która opiewa:

1. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby zaliczając do nowo ustanowionych kategorii płac nauczycieli umieszczonych w różnych stopniach dawniejszego systemu, trzymała się zasady, iż należy do wyższych stopni zaliczać tych nauczycieli, którzy i poprzednio należeli do stopni wyższych bez względu na klasę, a zatem, aby oparła to zaliczanie na liczbie lat służby spędzonej na stałej posadzie.

Izba uchwała powyższą rezolucję bez rozprawy.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania drugiej i trzeciej rezolucji komisji łącznie.

Sprawozdawca p. German odczytuje łącznie drugą i trzecią rezolucję komisji, które opiewają:

2. Sejm wyznacza gminie miasta Lwowa stałą roczną dotację w wysokości 300.000 kor. począwszy od 1. lipca 1914 na częściowe pokrycie wydatków, ponoszonych przez tę gminę na płace nauczycieli szkół ludowych, a spowodowanych przez niniejszą ustawę.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie powyższej dotacji w sumie 300.000 kor. do preliminarza budżetu funduszu krajowego.

Izba uchwała powyższe rezolucje łącznie i bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do załatwienia wniosków i rezolucji zgłoszonych w czasie rozprawy ogólnej i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytania.

Sekretarz p. Urbński odczytuje wniosek dodatkowy p. Aleksandra Krzczunowicza, który opiewa:

Dodatek do ustawy krajowej z dnia 11. czerwca 1905. Dz. u. kr. Nr. 73.

Dodatkowo do postanowień o stosunkach prawnych nauczycieli szkół ludowych tworzy się krajowy fundusz wzajemnej pomocy nauczycieli szkół ludowych.

I. Celem funduszu jest udzielanie pomocy tym nauczycielom, którzy bez własnej winy są w położeniu ekonomicznym pomocy niezbędnie wymagającym.

II. Z funduszu mają być udzielane:

a) Dodatki stałe tym nauczycielom, którzy nie są ożenieni z nauczycielkami w czynnej służbie i mają więcej niż dwoje dzieci, jako pomoc na wychowanie dzieci.

b) Zasiłki jednorazowe lub powtarzające się lecz czasowo ograniczone tym nauczycielom, którzy chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych (n. p. pożar, dłuższa choroba jego lub członka jego rodziny) pomocy niezbędnie potrzebują.

c) Pożyczki bezprocentowe do zwrotu w 24 lub 48 ratach miesięcznych tym nauczycielom, którzy są dość dobrze sytuowani, by mógł zwrócić zasiłki, niezbędne im chwilowo wskutek wypadków nadzwyczajnych.

III. Funduszem zarządzać mają:

Zarządy okręgowe, walne zebrania tychże i zarząd krajowy — złożone z nauczycieli po połowie wybranych a po połowie mianowanych.

Funkcje zarządzających funduszem trwać mają lat sześć, jedynie połowie wybranych przy pierwszych wyborach i mianowanych przy pierwszych nominacjach, kończy się czas funkcyj po latach trzech. Los oznaczony kto ma z grona wystąpić.

Wybory do zarządów okręgowych odbywać się mają bezpośrednio, do zarządu zaś krajowego wybierają człon-

ków tylko pochodzący z wyboru członkowie zarządów okręgowych.

Mianowanie członków uskutecznia Namiestnictwo wspólnie z Wydziałem krajowym. Do zarządów okręgowych mogą być mianowani tylko nauczyciele zostający w czynnej służbie, a do zarządu krajowego tylko nauczyciele będący członkami zarządów okręgowych. Pierwsze wybory i nominacje dotyczą wszystkich członków, przy następnych zaś co 3 lata powtarzających się ma być wybraną połowa ustępujących członków. Szczegółowe przepisy o sposobie wyborów wyda rozporządzenie wykonawcze.

IV. Walne zebranie wszystkich członków zarządów okręgowych odbywać się ma raz w rok we Lwowie. Walne zebranie uchwała preliminarze z pozostawieniem odpowiedniej sumy do dyspozycji zarządu krajowego dla umożliwienia uwzględnienia podań jakie w ciągu roku wpłyną, bada zamknięcie rachunków. Członkowie pochodzący z wyboru wybierają połowę członków zarządu krajowego w ten sposób, że każdy daje jeden głos na jedną osobę, a za wybranych uważa się tych, którzy największą ilość głosów otrzymają. Przy równości głosów rozstrzyga los.

Zarząd krajowy składać się ma z 18 członków, zarządy zaś okręgowe z 6 członków każdy. Zarząd krajowy obraduje pod przewodnictwem przewodniczących rad szkolnych okręgowych lub ich zastępców.

We walnem zebraniu i w zarządzie krajowym bierze nadto udział zastępca Wydziału krajowego przez Wydział krajowy do tego delegowany. Zastępca ten ma tylko głos doradczy, udziału w głosowaniu nie bierze, ma jednak prawo w wypadkach, w których uważa że uchwała może być dla funduszu groźną, zasystować uchwałę i odnieść się do Wydziału krajowego, który w tych wypadkach rozstrzygnie, czy uchwała ma być zmienioną czy utrzymaną.

W zarządach powiatowych bierze

udział z głosem doradczym zastępcy Wydziału krajowego bez prawa głosowania. O ileby zastępcy Wydziału krajowego uważał jakąś uchwałę zarządu powiatowego za niewłaściwą, może swój wniosek postawić a dyferencję rozstrzygnie zarząd krajowy.

Regulamin obrad walnego zebrania zarządu krajowego i zarządów okręgowych, wydany będzie w drodze rozporządzenia. Zarząd krajowy musi się zbierać co najmniej raz na kwartał, a zarządy okręgowe co najmniej raz na miesiąc.

V. Podania o dodatki, zasiłki lub pożyczki mają petenci wnosić do zarządów okręgowych. Zarządy okręgowe mają podania badać i wraz z opinią swoją i wnioskami przesłać Zarządowi krajowemu. Zarząd krajowy o podaniach decyduje i wyznacza dodatki, zasiłki i pożyczki indywidualne. Gdyby sumy przyznanych dodatków, zasiłków i pożyczek przekraczały przychody funduszu w pewnym roku, mają one uleść stosunkowej procentowej redukcji. O ileby redukcja nie dała się już przeprowadzić, należy różnicę pokryć z funduszu wyrównawczego, a sumę niedoboru tak powstałego, przenieść na rok następny i w następnym roku funduszowi wyrównawczemu zwrócić.

Wogóle już przy pierwszych wymiarach winny Zarządy postępować tak ostrożnie, by w końcu roku niedoboru nie było.

Rada krajowa może część funduszu oddać do dyspozycji Radom okręgowym w celu, by mogły dawać doraźnie i bez zwłoki warunkowo zaliczki w wypadkach nagłej potrzeby, z zastrzeżeniem zatwierdzenia uchwały przez Zarząd krajowy. W razie niezatwierdzenia uchwały przez Zarząd krajowy, ma nauczyciel otrzymaną warunkowo zaliczkę zwrócić w 6 ratach miesięcznych.

VI. Fundusz składa się :

a) ze stałego zasiłku z funduszu kraj. wynoszącego rocznie 500.000 kor. ;

b) z opłat od nauczycieli w wysokości 3⁰/₀ od wszystkich poborów nauczycieli ;

c) z procentów funduszu wyrównawczego ;

d) ze zwrotów zaliczek udzielonych nauczycielom.

Pobierający z funduszu dodatki stałe, są przez czas poboru dodatków wolni od 3⁰/₀ opłaty, ci zaś, którzy otrzymali zasiłki lub pożyczki, wolni są od 3⁰/₀ opłaty w tym roku, w którym zasiłki lub pożyczki im przyznano.

VII. Fundusz wyrównawczy składa się z opłat nauczycieli i zasiłku krajowego, które wpłyną za czas od 1. lipca 1914 do końca roku 1915.

VIII. Ustawa wchodzi w życie co do poboru opłat od nauczycieli i zasiłku krajowego od 1. lipca 1914 roku, co do udzielenia dodatków, zasiłków i pożyczek od 1. stycznia 1916 roku.

IX. Zarządy należy wybrać z początkiem roku 1915, dla przygotowawczych czynności i przyjmowania podań, które mogą być wnoszone od 1. lipca 1915 r. począwszy, by już z końcem r. 1915 Zarządy mogły stale fungować i mieć obraz zapotrzebowania i przynawać dodatki, zasiłki i pożyczki na r. 1916.

X. Opłaty nauczycieli i zwroty zaliczek będą ściągane nauczycielom przy wypłacie ich poborów służbowych.

Izba popiera powyższy wniosek p. Aleksandra Krzczunowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższy wniosek p. Aleksandra Krzczunowicza.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie tego wniosku p. Aleksandra Krzczunowicza do Wydziału krajowego.

Izba uchwala odesłanie tego wniosku p. Aleksandra Krzczunowicza do Wydziału krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Stapińskiego, która opiewa :

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na najbliższą sesję sejmową przygotował ustawę o unormowaniu płac nauczycielstwa ludowego na zasadzie płac urzędników państwowych czterech najniższych rang.

Izba popiera tę rezolucję p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję.

Sprawozdawca p. German wnosi na przekazanie tej rezolucji p. Stapińskiego Wydziałowi krajowemu celem zbadania.

Izba odrzuca wniosek sprawozdawcy o przekazanie tej rezolucji p. Stapińskiego Wydziałowi krajowemu celem zbadania, a w osobnem głosowaniu odrzuca rezolucję p. Stapińskiego.

Marszałek wzywa p. sekretarza do odczytania trzech rezolucji p. Okonia.

Na wniosek formalny p. Tertila Izba uchwała bez rozprawy traktować oddzielnie każdą z rezolucji p. Okonia i oddzielnie nad każdą z nich głosować.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Okonia, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby

1) z uwagi, iż obecne przedłożenie o podwyższeniu płac nauczycielskich nie zadowala nauczycielstwa ludowego, nie usuwa rozgorzyczenia i kwestyi nauczycielskiej nie rozwiązuje — wziął pod najszybszą rozagę wynalezienie środków na zupełne spełnienie żądań nauczycielskich, by tę kwestyę gruntownie rozwiązać.

Izba nie popiera powyższej rezolucji p. Okonia, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Okonia, która opiewa:

2) ażeby wkrótce zaprowadzono pragmatykę służbową dla nauczycielstwa.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Okonia.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Okonia.

Sprawozdawca p. German oświadcza się za odesłaniem tej rezolucji p. Okonia do komisji szkolnej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Okonia do komisji szkolnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Okonia, która opiewa:

3. ażeby w obecnym projekcie przydzielono nauczycielstwo zamieszkałe w miastach powiatowych i w miejscach kąpielowych, ze względu na ogromną tamże drożyznę, do II. klasy płac.

Izba nie popiera tej rezolucji p. Okonia, która wobec tego upada.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Srokowskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną kraj. przedłożył wniosek na przyznanie nauczycielom tymczasowym charakteru nauczycieli stałych w wypadkach, w których nauczyciele tacy w ciągu swej służby przed uzyskaniem stałej posady stali się niezdolnymi do pracy.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do Wydziału krajowego do zbadania i przedłożenia wniosku.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do Wydziału kraj. do zbadania i przedłożenia wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Srokowskiego, która opiewa:

Sejm wyznacza c. k. Radzie szkolnej krajowej roczny ryczałt w wysokości 25.000 koron celem przyznawania nauczycielom tymczasowym, w wypadkach godnych szczególnie uwzględnienia, dodatków pięcioletnich za służbę odbytą w tym charakterze.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Srokowskiego.

Sprawozdawca p. German wnosi na odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do komisji szkolnej w porozumieniu z budżetową z poleceniem, ażeby w najbliższym czasie przedłożyła w tej sprawie wnioski.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Srokowskiego do komisji szkolnej w porozumieniu z budżetową z poleceniem, ażeby w najbliższym czasie przedłożyła w tej sprawie wnioski.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Witosa do art. 18 ustawy, która opiewa:

Poleca się Radzie szkolnej krajowej, ażeby za godziny nadobowiązkowe płaciła 1% pobieranej przez nauczycieli płacy.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Witosa.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucją p. Witosa.

Sprawozdawca p. German wnosi o odesłanie powyższej rezolucji p. Witosa do Rady szkolnej krajowej do zbadania efektu finansowego.

Izba odrzuca wniosek p. sprawozdawcy o odesłanie powyższej rezolucji p. Witosa do Rady szkolnej krajowej do zbadania efektu finansowego, a w osobnym głosowaniu odrzuca rezolucję p. Witosa.

Następuje:

16. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o wniosku pp. Głębińskiego i tow. oraz Lea i tow. w sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca p. German, w zastępstwie nieobecnego p. Halbana, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania prostuje dwie pomyłki drukarskie, jakie zaszły w pierwszym wniosku komisji, mianowicie zamiast:

2,969.820 kor., ma być: 2,979.000 kor., zaś zamiast:

20.000 koron, ma być: 120.000 koron.

Następnie odczytuje p. sprawozdawca następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na dodatki drożyzniane dla nauczycielstwa szkół ludowych za r. 1913 przeznaczona się 2,979.000 koron, dla tymczasowych nauczycieli religii mojżeszowej 1.400 koron, a gminie miasta Lwowa ryczałtową subwencję 120.000 kor.

2. Dodatki drożyzniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza miastem Lwowem w stosunku do płac zasadniczych, jakie pobierali bez dodatków w dniu 31. grudnia 1913 roku, według skali następującej: pobierającym do 1.000 koron włącznie 20%, pobierającym do 1.400 koron włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków, religii mojżeszowej zaś 20% od remuneracyi.

3. Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub. 2 dodatków 30 koron.

4. Dodatek jest płatny jednorazowo z uwzględnieniem czasu spędzonego w roku 1913 wogóle w służbie, przy czem rozpoczęty miesiąc liczy się za cały.

5. Celem umożliwienia przyścia z pomocą doraźną emerytom z przed roku 1907, oraz ich wdowom i sierotom, a niemniej emerytom późniejszym i ich wdowom i sierotom w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, przeznaczają się za rok 1913 ryczałt w kwocie 50.000 koron do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami komisji i udziela głosu p. Perfeckiemu.

Przemawia p. Perfecki i stawia następującą rezolucję:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, by jak najprędzej przystąpiła do obsady 2.068 nieobsadzonych stałych nauczycielskich posad.

(W czasie przemówienia p. Perfeckiego obejmuje przewodnictwo obrad wicemarszałek JE. ks. biskup Czechowicz).

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Bandrowski.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała bez rozprawy, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Okoń.

Przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej Wice-marszałek oznajmia, że zamierza poddać zgłoszoną w czasie ogólnej rozprawy rezolucję p. Perfeckiego do poparcia i wzywa p. sekretarza do jej odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Perfeckiego, która opiewa:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, by jak najprędzej przystąpiła do obsady 2068 nieobsadzonych stałych nauczycielskich posad.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Perfeckiego.

Wice-marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. German zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Sprawozdawca p. German czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na dodatki drożyniane dla nauczycielstwa szkół ludowych za r. 1913 przeznaczają się 2,979.000 koron, dla tymczasowych nauczycieli religii mojżeszowej 1.400 koron, a gminie miasta Lwowa ryczałtową subwencję 120.000 koron.

2. Dodatki drożyniane przyznaje się nauczycielom w całym kraju poza miastem Lwowem w stosunku do płac zasadniczych, jakie pobierali bez dodatków w dniu 31. grudnia 1913 roku, według skali następującej: pobierającym do 1.000 koron włącznie 20%, pobierającym do 1.400 koron włącznie 15%, wszystkim innym 10% płacy zasadniczej bez dodatków, religii mojżeszowej zaś 20% od remuneracji.

3. Nauczycielom, którym przysługuje mieszkanie in natura, potrąca się z obliczonych według skali sub. 2. dodatków 30 koron.

4. Dodatek jest płatny jednorazowo z uwzględnieniem czasu spędzonego w roku 1913 wogóle w służbie, przy czem rozpoczęty miesiąc liczy się za cały.

5. Celem umożliwienia przyścia z pomocą doraźną emerytom z przed roku 1907, oraz ich wdowom i sierotom, a niemniej emerytom późniejszym i ich wdowom i sierotom w wypad-

kach na szczególne uwzględnienie zasługujących, przeznaczają się za r. 1913 ryczałt w kwocie 50.000 koron do rozporządzenia c. k. Rady szkolnej krajowej.

Izba uchwała powyższe wnioski od 1 do 5 en bloc.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Perfeckiego.

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną, by jak najprędzej przystąpiła do obsady 2.068 nieobsadzonych stałych nauczycielskich posad.

Izba odrzuca powyższą rezolucję p. Perfeckiego bez rozprawy.

Wicemarszałek udziela głosu p. Głabińskiemu przed przystąpieniem do dalszego punktu porządku dziennego.

Przemawia p. Głabiński i stawia po porozumieniu się z członkami komisji budżetowej wniosek nagły w sprawie pokrycia niedoboru na rok 1914, powstałego przez uchwalenie ustawy o płacach nauczycielskich, a nie przewidzianego w uchwalonym poprzednio prowizoryum budżetowym na r. 1914.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły.

Ze względu na uchwaloną ustawę o płacach nauczycielskich, która podnosi niedobór przewidziany w prowizoryum budżetowym na rok 1914 do wysokości 5,800.000 koron, wnoszę celem pokrycia tego niedoboru dodatkowo do prowizoryum budżetowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy celem pokrycia niedoboru przewidzianego na rok 1914 do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej do wysokości 6 milionów koron w gotówce, bez potrącenia kosztów.

Wnioskodawca p. Głabiński uzasadnia nagłość tego wniosku i wnosi o uchwalenie jego meritum.

Izba popiera wniosek powyższy p. Głabińskiego i uchwała bez rozprawy nagłość tego wniosku, a w osobnym głosowaniu meritum wniosku również bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy wniosek w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

17. Sprawozdanie

Komisji zapomogowej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego o klęskach elementarnych, tudzież wniosków poselskich w tej sprawie.

Sprawozdawca p. Skrzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o pomyłkę drukarską, jaka zaszła we wnioskach komisji, mianowicie w ustępie XIII. ma być: „Sejm przeznaczają kwotę 233.411 K 36 h“, zamiast: 235.411 K 36 h.

Nadto w ustępie XIX. wniosków należy skreślić końcowe słowa:

„wszystkie o pomoc z powodu klęsk żywiołowych, Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu, aby w granicach uchwalonych funduszy, przyszedł peitentom z pomocą przy pośrednictwie powiatowych Komitetów ratunkowych“,

a w miejsce tego wstawić następujący ustęp:

Po wydrukowaniu sprawozdania zostało jeszcze dodatkowo przekazanych Komisji zapomogowej 5 wniosków nagłych uchwałą Wys. Sejmu z dnia 23. lutego 1914:

1) Wniosek p. Lwa Lewickiego L. s. 1627, gminy powiatu Żydaczów,

2) Wniosek p. Dra Romana Perfeckiego L. s. 1630, gmina Sarczyn, pow. Sokal.

3) Wniosek p. Dra Romana Perfeckiego L. s. 1631, gmina Uhrynów, pow. Sokal.

4) Wniosek p. Hryńka Terszakowca L. s. 1682, dla gmin powiatu Rudki.

5) Wniosek p. hr. Skarbka w sprawie gmin powiatu Rudki,

oraz szereg petycji poszczególnych gmin popartych przez pp. postów:

1) Gminy Dorochów, pow. Stanisławów, L. s. 1847/1267, p. Winniczuk.

2) Gminy Hryniówka, pow. Bohorodczany, l. s. 1979/1295, p. Dr. Nowakowski.

3) Gminy Pociesz, pow. Bohorodczany, L. s. 2080/1373.

4) Gminy Laszki murowane, pow. Stary Sambor, L. s. 1977/1293.

5) Gminy Medynia Głogowska, pow. Łańcut, L. s. 1810/1232.

6) Filii tow. gosp. Silskij Hospodar w Bohorodczanach, L. s. 2079/1372 i L. s. 2146/1374.

7) Petycja Stefana Maliczewskiego, gospodarza w Torkach, pow. Przemyśl, L. s. 2149/1377, poparta przez p. Dra Nowakowskiego.

8) Petycja Andrzeja Jurczaka z Chałup Medycznych, pow. Przemyśl, L. s. 2044/1341.

9) Petycja Naczelników gmin powiatu Pilzneńskiego, L. s. 2051/1351.

10) Petycja gminy Stryszawa, pow. Wieliczka, L. s. 2061/1358.

11) Petycja gminy Borszczów, pow. Śniatyn, poparta przez p. Dra Horbaczewskiego, L. s. 2049/1346.

12) Petycja Tow. Narodnij Dim w Bohorodczanach, L. s. 1244/1430, poparta przez p. Dra Nowakowskiego.

13) Petycja gminy Głębokie, pow. Bohorodczany, L. s. 2245/1431, poparta przez p. Dra Nowakowskiego.

14) Petycja gminy Bohorodczany stare, pow. Bohorodczany, L. s. 2246/1432.

15) Petycja gminy Buraków, pow. Zaleszczyki, L. s. 2247/1433, poparta przez p. Dra Okuniewskiego.

16) Petycja gminy Surmaczówka, pow. Jarosław, L. s. 2517/1575.

W załatwieniu powyższych wniosków i petycji Komisya zapomogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby za pośrednictwem krajowego Komitetu ratunkowego i powiatowych ratunkowych komitetów, przyszedł z wydatną pomocą osobom i gminom wyszczególnionym, a dotkniętym rzeczywistością klęską zesłoroczną, z funduszy zapomogowych, przez dostarczenie im środków żywności, już to bezpłatnych, już to po niższej cenie, przez dostarczenie paszy, bezprocentowego lub niskoprocentowego kredytu, jakoteż przez zarządzenie natychmiastowych prac przy drogach i rzekach dla dostarczenia zarobku.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. Skrzyński wnioski komisji, które po sprostowaniu opiewają:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. listopada 1913 o klęskach elementarnych w r. 1913 przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Sejm zgodnie z postulatami parlamentarnej reprezentacji kraju obu narodów i postulatami wyrażonymi w uchwale komisji parlamentarnej Koła polskiego wzywa c. k. Rząd, aby dla zaradzenia strasznym skutkom zesłorocznych klęsk elementarnych udzielił krajowi, ponad asygnowane już kwoty zapomóg, dalszej pomocy w tym stosunku, w jakim jej udzielano w analogicznych wypadkach zachodnim krajom koronnym, a w szczególności Tyrolowi w r. 1882, w każdym razie najmniej 35,000.000 K, do dyspozycji Rządu krajowego.

Co do sposobu przeprowadzenia akcyi wyraża Sejm zapatrywanie:

a) że poważna część tych funduszków powinna być użyta na udzielanie pożyczek bezprocentowych długoterminowych, w ten sposób, aby z nich korzystać mogły także gospodarstwa najbardziej potrzebujące, a nie mogące przedstawić zabezpieczenia wymaganego warunkami obowiązującymi w dotychczasowej akcyi,

b) że korzystać z niej winni najbardziej dotknięci skutkami klęski także z tych gmin i powiatów, z których nie zgłoszono likwidacyi szkód w celu odpisania podatku, jak z powiatu Borszczowskiego i Żółkiewskiego,

c) że fundusze zapomogowe na rekonstrukcyę dróg mogą być także użyte na zakupno materiałów,

d) że celem skuteczniejszego przeprowadzenia akcyi, powinny powiatowe komisye ratunkowe wejść w ścisły kontakt z czynnikami lokalnymi dobrze znającymi potrzeby ludności.

Z użycia funduszków na naprawę dróg, mają Wydziały powiatowe złożyć Wydziałowi krajowemu szczegółowe sprawozdania.

Tem samem załatwiono wniosek p. Cieńskiego i tow. przytoczony pod A. 1. 3. lit. b., wnioski p. Nowosieleckiego przytoczone pod B. 1. 4 lit. c) d.), wniosek Dr. Nowakowskiego przytoczony pod B. 1. 3., wnioski p. Witosa przytoczone pod B. 1. 6., wniosek Dr. Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5., wniosek P. Starucha i tow. przytoczony pod A. 1. 4., wniosek p. Witosa i tow. przytoczony pod A. 1. 2., wniosek p. Ks. Kapuścińskiego przytoczony pod B. 1. 2, wreszcie petycyę powiatu Żółkiewskiego.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy rozdziale nasion na zasiewy i pasz treściwych uwzględnił wszystkich rolników, dotkniętych klęskami elementarnymi, nie ograniczając tej pomocy do członków organizacyi rolniczych tudzież, by w a-

kcyi zapomogowej rolniczej uwzględnił także ludność rolniczą w miastach i umożliwił jej równomierne korzystanie z ulg udzielanych ludności rolniczej wiejskiej.

IV. Sejm wzywa Rząd, aby przyspieszył akcyę co do zamierzonych w Galicyi budowli publicznych w myśl żądań reprezentacyi parlamentarnej kraju i wniosków rządu krajowego tak, aby budowle te z wczesną wiosną r. 1914 mogły być rozpoczęte.

Tem samem załatwiono wnioski p. Wójcickiego i tow. przytoczone pod A. 1. 1 i wniosek p. Dr. Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5 lit. 6.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby niezwłocznie wyasygnował zaległe za r. 1913 i dawniejsze zasiłki dla korporacyi rolniczych i aby jak najrychlej udzielił im zaliczki na subwencyę za rok 1914.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby spowodował Bank austro-węgierski do przyznania na przeciąg najbliższych pięciu lat wydatnego kredytu powiatowym i miejskim Kasom oszczędności, Towarzystwom zaliczkowym i innym podobnym instytucyom w kraju jużto bezpośrednio, jużto przez Bank krajowy i Centralną Kasę dla spółek rolniczych.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby prolongował raty udzielonej w zeszłym roku pożyczki zapomogowej zarówno dla wielkiej jak i małej własności ziemskiej — do października 1914.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd: 1. aby zarządził wstrzymanie egzekucyjnego ściągania podatków od ludności dotkniętej skutkami klęski; 2. aby zarządził uwolnienie od należitości skarbowych wszystkich czynności prawnych i dokumentów wynikłych z transakcyi pożyczkowych przy pomocy funduszu zapomogowego realizowanych.

Tem samem załatwiono wniosek p. Nowosieleckiego przytoczony pod B. 1. 5, lit. 6.

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby na pokrycie przypadającego za lata 1913 i 1914 krajowego datku 40% do regulacji rzek kanałowych i na nadzwyczajne roboty konserwacyjne przy wykończonych publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych tudzież na zasiłki dla najbardziej dotkniętych spółek wodnych i na dalszą akcyę przy odwodnieniu gruntów dotkniętych przez wylewy i słoty, zaciągnął imieniem kraju pożyczkę amortyzacyjną w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 4,216.574 K w gotówce.

Pożyczka ta może być złączoną z amortyzacyjną pożyczką, jaką Sejm uchwali zaciągnąć na inne cele.

X. Sejm ponawiając swoją uchwałę z 14. lutego 1912, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na powtarzające się corocznie klęski elementarne wstawił do rubr. X. kredyt 100.000 K do dyspozycji Wydziału krajowego na niesienie pomocy w razie klęsk elementarnych. O ileby kredyt ten w niektórych latach nie został wyczerpany, ma tworzyć fundusz zapasowy z tem samem przeznaczeniem na przyszłość.

XI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 3,000.000 K w gotówce. Sumy uzyskanej użyje Wydział krajowy na zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego drogowego, ustanowionego uchwałą sejmową z 13. października 1882.

Sejm uchyla równocześnie uchwałę swoją z 19. października 1908, o ile ta uchwała w ustępie IV. poleca wstawiać aż po rok 1918 włącznie po 100.000 K rocznie do budżetu krajowego tytułem dotacji dla tego funduszu.

Pożyczki udzielane powiatom z tego funduszu nie podpadają pod przepis czwartego ustępu § 24. ustawy o reprezentacji powiatowej w brzmieniu ustanowionem ustawą z 15. maja 1907 nr. 52 Dz. u. kr.

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby celem bezzwłocznego zasilenia funduszu na doraźne zapomogi dla zaradzenia nędzy i zakupna tańszych środków żywności, tudzież na pożyczki bezprocentowe i na roboty publiczne zaciągnął natychmiast imieniem kraju pożyczkę w wysokości 3,000.000 koron. Z funduszu tego należy udzielić powiatom dla ludności wiejskiej i małym miasteczkowej zasiłków do wysokości łącznej 2,000.000 koron, miastom zaś również milion koron, a to w stosunku 40% dla Lwowa i Krakowa, a 60% dla reszty większych miast. Realizacya tej pożyczki ma mieć pierwszeństwo przed wszystkimi innymi; o ileby zaś inne dawniej uchwalone pożyczki zostały pierwiej zrealizowane, ma być z nich fundusz zapomogowy zaliczkowany.

XIII. Sejm przeznacza kwotę 233.411 K 36 h. na pokrycie przypadających na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek zaciągniętych przez spółki wodne na opłatę datków konkurencyjnych i na konserwacyę publicznych robót melioracyjnych w r. 1914 — według załączonego wykazu.

XIV. Sejm ponawiając swoją uchwałę z dnia 27. października 1908, poleca Wydziałowi krajowemu, aby poparł akcyę rolniczej stacyi doświadczałnej w Dublinach i c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego zmierzającą do wprowadzenia i rozszerzenia w kraju odmian zbóż i ziemniaków odporniejszych na wpływy atmosferyczne.

XV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie przystąpił do realizacyi w całości:

a) przyzwolonych już pożyczek, a to 5 milionów koron na pożyczki dla miast, a 10 milionów koron na bezzwrotne zasiłki dla wsi na budowę szkół,

b) pożyczki 7 milionów koron przyzwolonej w roku 1912 na powiększenie funduszu p r z e m y s ł o w e g o ,

c) przyzwolonych w latach 1908, 1910 i 1912 pożyczek na budowę szkolne i szpitalne w sprawozdaniu do L. 208.961/913 wymienionych, jak n. p. szpitala krajowego św. Łazarza w Krakowie, szpitali prowincjonalnych i t. d., i budowle te jak najspieszniej rozpoczął.

XVI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najspieszniej ukończył pertraktacje z c. k. Rządem i gminami:

a) co do przyspieszenia budowy państwowych szkół fachowych w Zakopanem i Kołomyi,

b) co do budowy dalszych klinik uniwersyteckich (oftalmologicznej, laryngologicznej i psychiatrycznej) we Lwowie, na które plany od dawna są gotowe i budowa już może być rozpoczęta.

XVII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wobec wyczerpania funduszu koszarowego, a wielkiego w tym kierunku zapotrzebowania, zaciągnął na te cele imieniem kraju w r. 1914 pożyczkę amortyzacyjną w wysokości miliona koron (1,000.000 K).

XVIII. Wniosek p. Nowakowskiego przytoczony pod IV. B. 3 lit., a uwzględniony częściowo uchwałami (pod X. i pod XI.), przekazuje Sejm, odnośnie do części żądającej melioracji gruntów nadbrzeżnych równocześnie z regulacją rzek, Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIX. Odstąpiono Komisji zapomogowej:

1) prośbę mieszkańców gminy Odporyszów L. s. 460/309;

2) prośbę mieszkańców gminy Przendzel L. s. 630/476;

3) prośbę Onufrego Hardijczuka s. Mikołaja z Rybnej, powiat Kosów, L. s. 695/452;

4) prośbę gminy Grabówka L. s. 994/759;

5) prośbę wspólną 12-tu gmin powiatu Brodzkiego, L. s. 1330/874;

6) prośbę gminy Kozary, pow. Rohatyn L. s. 1472/986;

7) prośbę gminy Niewoczyn pow. Bohorodczany, L. s. 1744/1169;

8) prośbę wspólną pogorzalców Kamionki Strumiłowej, L. s. 1749/1174.

Po wydrukowaniu sprawozdania zostało jeszcze dodatkowo przekazanych komisji zapomogowej 5 wniosków nagłych uchwałą Wys. Sejmu z d. 23. lutego 1914:

1) Wniosek P. Lwa Lewickiego L. s. 1627, gminy powiatu Żydaczów,

2) Wniosek P. Dr. Romana Perfeckiego L. s. 1630, gmina Sawczyn p. Sokal,

3) Wniosek P. Dr. Romana Perfeckiego L. s. 1631 gmina Uhrynów p. Sokal,

4) Wniosek P. Hryńka Terszakowca L. s. 1682 dla gmin pow. Rudki,

5) Wniosek P. hr. Skarbka w sprawie gmin pow. Rudki,

oraz szereg petycji poszczególnych gmin popartych przez p. posłów:

1) Gmina Dorochów pow. Stanisławów L. s. 1847/1267 p. Winniczuk,

2) Gmina Hryniówka pow. Bohorodczany L. s. 1979/1295 p. Dr. Nowakowski,

3) Gminy Pociesz pow. Bohorodczany L. s. 2080/1373,

4) Gminy Laszki murowane pow. Stary Sambor L. s. 1977/1293,

5) Gminy Medynia Głogowska pow. Łańcut L. s. 1810/1232,

6) Filii Tow. gosp. Silskij Hospodar w Bohorodczanach L. s. 2079/1372 i L. s. 2146/1374,

7) petycja Stefana Maliczewskiego gospodarza w Torkach pow. Przemyśl L. s. 2149/1377, poparta przez P. Dr. Nowakowskiego,

Spółka wodna Krzemienicy i Babulówki	14.357	26	„
„ „ Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa I.	1.015	74	„
„ „ Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa II.	2.234	62	„
„ „ lewego brzegu Dunajca w Wojniczu	5.824	58	„
„ „ Złotej Lipy	5.589	64	„
„ „ Gnilej Lipy, sek. środ.	20.572	40	„
„ „ Bagien naddniestrzańskich	13.456	22	„
„ „ Bagien rzemieńskich	2.871	36	„
„ „ regulacyi Raty	20.836	87	„
„ „ „ Pustej	15.428	70	„
„ „ „ Rudawy — pow. Kraków	2.550	96	„
„ „ „ Błóżewki	10.548	52	„
„ „ obw. Wisły od Niepołomic do Raby	13.012	10	„
	Razem	167.011	K 36 h
Konserwacja publicznych robót melioracyjnych — datki za r. 1914		66.400	„ — „
	Razem	233.411	K 36 h

Wicemarszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami komisji i udziela głosu p. Załozieckiemu.

Przemawia p. Załoziecki i stawia następującą poprawkę do ustępu II. wniosków komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w p. II. ustęp b) dodać do powiatów objętych najbardziej skutkami klęski także powiat Rawski.

Wicemarszałek udziela głosu p. Kapuścińskiemu.

Przemawia p. Kapuściński i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy wszelkich klęskach elementarnych, czy to wskutek pożaru, gradobicia, posuchy, ulew, wylewów rzek, myszy i t. d. sam z urzędu przeprowadzał likwidację

tych szkód w danych gminach, odpisywał podatki, wstrzymywał ściąganie podatków przez egzekutorów, a w końcu przychodził takim gminom dotkniętym klęskami elementarnymi z rychłą, wydatną zapomogą i przez to mógł uzyskać zaufanie i powagę u ludności.

(W czasie przemówienia p. Kapuścińskiego obejmuje przewodnictwo obrad JE. Marszałek Adam hr. Gołuchowski).

Marszałek udziela głosu p. Federowiczowi.

Przemawia p. Federowicz i stawia następujące cztery rezolucje:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby stosownie do wniosku posła Grossa postawionego w komisji podatkowej Izby poselskiej, poczynił odpowiednie kroki dla wydania przejściowych przepisów dla podatku domowo-czynszo-

wego z peryodem przejściowym 25-cio letnim.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy wykonywaniu budowli rządowych z całą obiektywnością i troskliwością rozdzielano dostawy rękodzielnicze, przy szczególnem uwzględnieniu także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdawnictwie dostaw rękodzielniczych uwzględniał także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby umożliwił udzielenie kredytów budowlanych Kasom Oszczędności w Krakowie i Lwowie w wysokości 20 milionów, przez częściową bonifikację procentów w wysokości 2°/_o na przeciąg lat 5.

Izba uchwala bez rozprawy, na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu przeciw wnioskowi komisji pp.

Stapińskiego, Bojkę, Witosa, Żardeckiego i Górkiewicza, tudzież zapisanych do głosu za wnioskami komisji pp. Zamorskiego, Nowakowskiego, Cieńskiego, Maryewskiego, Nowosieleckiego, Skarbka, Schmidta, Okonia, Serwatowskiego, Wolanina i Tomakę do wyboru mowców generalnych.

Marszałek oznajmia, że mowcą generalnym przeciw został wybrany p. Bojko, zaś mowcą generalnym za został wybrany p. Zamorski.

Marszałek oznajmia, że zamierza przystąpić do zamknięcia posiedzenia i wzywa p. sekretarza do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na środę dnia 4-go marca 1914, godz. 10 rano.

Koniec posiedzenia godzina 1 po północy.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

Protokół

15. posiedzenia I. sesyi X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 4. marca 1914 r.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witołd Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czter nastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 4. marca 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2519, 2526, 2529—2532, 2536—2539, 2683—2685, 2715, 2716, 2718.

Komisji szkolnej L. s. 2518, 2521, 2522, 2525, 2527, 2528, 2540, 2541, 2677, 2681, 2682, 2687, 2688, 2717.

Komisji gminnej L. s. 2524.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s. 2520.

Komisji drogowej L. s. 2523, 2678.

Komisji przemysłowej L. s. 2542, 2689.

Komisji sanitarnej L. s. 2676.

Komisji zapomogowej L. s. 2679.

Komisji administracyjnej L. s. 2680, 2686.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają: L. s. 2544/1914.

Wniosek nagły

posła Stapińskiego i tow. w sprawie bytu organistów i dyaków w Galicyi.

Znowu mija sesya sejmowa a sprawa bytu organistów pozostaje niezakończona. Ani interpelacya wnioskodawcy skierowana w tej sesyi do Wydziału krajowego, nie doczekała się niestety odpowiedzi, ani też nie załatwiono wniosku p. Witosa w tejże sprawie w tej sesyi wniesionego. Ubocznie zato dowiedzieli się interesowani organiści z odpowiedzi, jaką otrzymała ich deputacya, że wprawdzie referat odnośny jest przygotowany do wniesienia ze strony Wydziału krajowego, ale że szef departamentu odmawia wniesienia tej sprawy jeszcze w tej sesyi na Sejm krajo-

wy. W taki sposób, przez opór Szefa departamentu posła Onyszkiewicza znowu sprawa ma pójść w odwłokę z wielką krzywdą dla interesowanych bezpośrednio organistów i dyaków, i dla szerokich warstw ludności, która z braku uregulowania bytu organistów i dyaków także cierpi moralnie i materyalnie.

Z odpowiedzi J. E. Marszałka hr. Gołuchowskiego danej wnioskodawcy przy innej sposobności, wiemy, że stoi on na stanowisku, iż ta sprawa należy do Rady państwa a nie do Sejmu krajowego. Stanowisko to nie wydaje nam się uzasadnionem, a faktem jest, że Wysoki Sejm temi sprawami już się merytorycznie zajmował i ustawy w tej sprawie uchwalał. Ale gdyby nawet kompetencya Wys. Sejmu w tej sprawie miała w międzyczasie uleść zmianie, to i tak przeprowadzenie tej sprawy przez Wysoki Sejm jest tem bardziej pilne i konieczne.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przedłożenie o uregulowaniu bytu organistów i dyaków w Galicyi natychmiast na porządek dzienny obrad i uchwał sejmowych wprowadził.

Wnioskodawca:
Stapiński.

Okoń, Łaskuda, Makuch, Jaworski, Kochanowski, Dunika, Winniczuk, Ławruk, Rożankowski, Siwula, Witos, Bosak, Krężel, Perlecki, Terszakowiec, Korol.

L. s. 2666/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła ks. Okonia i tow. w sprawie najszybszego pospieszenia z pomocą zniszczonym ogromnie klęskami elementarnymi powiatom kolbuszowskiemu, krośnieńskiemu i rzeszowskiemu.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby najbardziej wyniszczonym przez klęski ele-

mentarne powiatom: kolbuszowskiemu, krośnieńskiemu i rzeszowskiemu pospieszył z natychmiastową jak największą pomocą.

Wnioskodawca:
Ks. Eugeniusz Okoń.

Maciuszek, Bandrowski, Bosak, Bojko, Bernadzikowski, Łaskuda, Krężel, Siwula, Żardecki, Witos, Lisiewicz, Tomaka, Zamorski, Długosz.

L. s. 2545/914.

W n i o s e k .

Wysoki Sejmie !

Do wszystkich klęsk, jakie ubiegłego roku spadły na nasz kraj, a od jakich równomiernie ucierpiały także okolice wschodnie, przybyła na wysokiem Podolu ostatnia najstraszniejsza, plaga myszy polnych. Na całej przestrzeni między Zborowem, Tarnopolem i Podhajcami myszy wyniszczyły do szczętu zasiewy ozime. Lud włościański stoi bezradny, bo wyczerpał wszystkie kredyty i wszystkie zapasy. Dlatego konieczną jest jak najwydatniejsza zapomoga już teraz na wyżywienie ludzi przez przednowek i na zasiewy jare oraz na roboty. Roboty przy drogach zarządzić można zaraz. Potrzebne drogi są: Z Zagrobeli przez Domamorycz do Kozłowa, droga gminna w Zabojkach, drogi gminne w Kozłowie, droga z Kozowy na Helenków do Zborowa, połączenie Budyłowa, Medowy i Kapliniec z Glinną i Zborowem. Przerobić można w tych stronach wielkie tysiące na drogi, które są rzeczywiście potrzebne, a ludność dotknięta klęskami ponad miarę, nad porównanie z innymi stronami kraju, zasługuje na nadzwyczajną pomoc. To też podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby okolicom zniszczonym późną jesienią przez plagę myszy polnych przyszedł z wydatniejszą, niż gdzieindziej pomocą, a w pierwszym rzędzie wyznaczył wystar-

czające fundusze na budowę wymienionych dróg zaraz na wiosnę.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Głabiński, Skarbek, Wójcicki, Koziebrodzki, Srokowski, Piniński, Bojko, Wolanin, Jabłoński, Neumann, Zaremba, Tomaka, Maciuszek, Riedl, Michalik.

L. s. 2546/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Ludność góralska w parafii jeleśniańskiej nie może korzystać z jarmarków w Żywcu z powodu zbyt wielkiego oddalenia i niezwykle stromych dróg.

Chcąc bydłę wypędzić na jarmark, gospodarz musi tracić, cały poprzedni dzień na przebycie drogi z grań, a po dniu jarmarcznym również jeszcze jeden dzień na odprowadzenie bydłęcia do domu. Dlatego konieczną jest rzeczą zaprowadzenie jarmarków w Jeleśni, gdzie się już targi odbywają.

Podpisani stawiają przeto wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zaprowadził jarmarki w Jeleśni, pow. Żywiec.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Koziebrodzki, Srokowski, Burzyński, Bojko, Głabiński, Skarbek, Wójcicki, Tomaka, Maciuszek, Jabłoński, Zaremba, Riedl, Neumann, Wolanin, Michalik.

L. s. 2547/1914.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Powiat żywiecki należy w Galicyi do największych, tak co do obszaru jako też i co do liczby ludności. To też już od dawnych czasów myślano o podzieleniu go na dwa starostwa. Względ-

dy rzeczowe na położenie, potrzeby ludności i t. d., wskazywały Suchą jako siedzibę przyszłego starostwa, które miało się składać z dwóch powiatów sądowych: Sucha i Maków. W tym celu przeniesiono sąd powiatowy ze Ślemienia do Suchej — następnie wydzielono kilka gmin powiatu sądowego Wadowice i przyłączono do sądu w Suchej, aby w następstwie przydzielić je do tego nowego starostwa. Tak komenda korpusu krakowskiego, jak i ministerstwo wojny uznały Suchą, jako kolejowy punkt węzłowy za najodpowiedniejszą siedzibę przyszłego starostwa. Ludność również tego się domaga. Tymczasem względy natury nieadministracyjnej ka-zały wysunąć na chwilę Maków przed Suchą. Jest to miasteczko małe, sąsiadujące z Suchą, położone przy bocznej linii kolejowej. Góral z suskiej części nie załatwiłby w jednym dniu żadnej sprawy w starostwie, tak złe są połączenia kolejowe. Wreszcie gmina Sucha daje na starostwo piękne pomieszczenie w budynku gminnym.

Z tych przyczyn podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspiesniej przystąpił do założenia starostwa w Suchej.

Wnioskodawca:
Jan Zamorski.

Wolanin, Okoń, Michalik, Głabiński, Koziebrodzki, Skarbek, Bojko, Wójcicki, Maciuszek, Jabłoński, Zaremba, Tomaka, Riedl, Neumann.

L. s. 2548/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Gminy Wieprz, Brzuśnik, Juszczyzna i t. d. powiatu żywieckiego są oddzielone od powiatowego miasta rzeką Sołą, która kilkakrotnie do roku wylewa i uniemożliwia dostanie się do miasta. Jest więc w Wieprzu potrzebny most,

o który te gminy starają się od dawna. Most ten możnaby zbudować przy pomocy subwencji Wydziału krajowego, co szczególnie w tym czasie klęski, jako danie zarobku biednej góralskiej ludności jest bardzo wskazane.

Dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby po porozumieniu się z Radą powiatową żywiecką, wyjednał u rządu z funduszu zapomogowego zasiłek, oraz sam przyczynił się wystarczającą subwencją do zbudowania mostu w Wieprzu.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Wójcicki, Kozielbrodzki, Bojko, Głabiński, Jabłoński, Zaremba, Maciuszek, Tomaka, Riedl, Neumann, Skarbek, Srokowski.

L. s. 2549/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Powiat żywiecki, wciśnięty klinem między Śląsk cieszyński a węgierską Orawczyznę był na wstyd całego kraju do niedawna zupełnie prawie pozbawiony szkół. 70 gmin wiejskich własnymi siłami dawało ze składek nieudolne wykształcenie w sztuce czytania przez miesiące zimowe, dając tem dowód, że garną się do światła, że chcą lepszego wykształcenia. Dowodem jest i to, że gdy ze zmianą inspektora zaczęto organizować szkoły, gminy góralskie prześcigały się w składaniu obowiązkowych prestacyi, a nawet i nadzwyczajnych świadczeń, byleby jak najprędzej przyjąć w posiadanie szkoły. Przed zawieszeniem działalności Sejmu złożyły swój obowiązkowy datek między innymi gminy: Czernichów, który buduje szkołę wspólnie z Treszną, Krzeszów, Kuków, Łękawica, Łodygowice, Pewel ślemieńska, Zadziele i t. d. W wielu gminach n. p. w Oczkowie rozpoczęły władze szkolne budowę do-

mów szkolnych i przerwały w połowie z powodu wyczerpania funduszków.

Ponieważ powiat żywiecki styka się ze Śląskiem, gdzie gminy są znakomicie zaopatrzone w szkoły, a to daje powód do niekorzystnych porównań z Galicyą i wywołując w ludzie polskim rumieniec wstydu przed obcymi, zachwiewa w jego duszy przywiązanie do stron rodzinnych i zaufanie do swoich władz krajowych; ponieważ dalej żywiecki powiat co tygodnia bywa odwiedzany przez tysiące pruskich turystów, którzy wywołą najniekorzystniejsze wyobrażenie o gospodarce galicyjskiej, wskazanem jest jak najspieszniejsze pobudowanie szkół we wszystkich gminach pow. żywieckiego.

Dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby jak najspieszniej przystąpiła do budowy szkół we wszystkich gminach powiatu żywieckiego, które szkół dotychczas nie mają a w pierwszym rzędzie do budowy w Czernichowie, Krzeszowie, Kukowie, Łękawicy, Łodygowicach, Pewli ślemieńskiej i w Zadziele.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Wójcicki, Kozielbrodzki, Bojko, Maciuszek, Skarbek, Jabłoński, Riedl, Głabiński, Wolanin, Zaremba, Michalik, Neumann, Srokowski.

L. s. 2550/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Górski powiat żywiecki jest posiadany mnóstwem górskich potoków, które wpadając do rzek Soły, Koszarawy, Skawicy, niszczą corocznie jedyną resztkę urodzajnej ziemi, jaka się nad ich łożyskami osadziła. Resztę bowiem przestrzeni zajmują mało urodzajne góry, często obnażone i świecące kamieniskami.

W roku 1913 powódź wyrządziła szkody nieobliczalne, gdy potoki i rzeki uniosły urodzajną glebę w dolinach nadbrzeżnych, nasypując wielkie przestrzenie szutrem i głazami

Rzeka Koszarawa zmieniła bieg i w Sporyszu zabrała przeszło 20 budynków, z których tylko kilka zdołano uratować przez szybkie rozebranie i usunięcie materiału budowlanego.

Zabudowanie górskich potoków i szybka regulacja rzek jest więc sprawą nagłą.

Potoki Złatna, Janoszka, dopływy Kamesznicy i Kamesznica sama, dalej Lachówka, Nawieśnik, Łękawka, górny bieg Stryżawski i inne wymagają jak najszybszego zabudowania.

Łękawka płynie przez środek gęsto zabudowanych gmin Ślemień i Gilowice, grożąc co roku zniszczeniem domów i zabudowań gospodarskich. Przy zabudowaniu Lachówki należałoby w Lachowicach zbudować most dla połączenia przysiółka Mączne i komunikacji z Kurowem i Kukowem. Rzeki Soła, Koszarawa, Skawica wymagają rychłej regulacji i dokończenia robót rozpoczętych.

Podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby przystąpiły do planowej regulacji rzek i zabudowania górskich potoków w powiecie żywieckim.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Koziembrodzki, Michalik, Wójcicki, Jabłoński, Riedl, Głabiński, Skarbek, Tomaka, Zaremba, Neumann, Wolanin, Biesiadecki, Srokowski.

L. s. 2551/1914.

W n i o ś e k.

Wysoki Sejmie!

W powiatowym mieście Zbarażu istniało przed stu laty z okładem pol-

skie gimnazjum prowadzone przez O. O. Bernardynów za czasów polskiej Rzeczypospolitej. Gimnazjum to zabrano i przeniesiono do Brzeżan ale ludność polska pamiętna dawnych czasów, pragnąca wyższej oświaty, z ogromnym wysileniem swoich środków założyła przed kilku laty prywatne polskie gimnazjum. Gdyby nie straszne klęski ostatnich lat kilku, ludność polska w Zbarażu i okolicy utrzymywałaby ten zakład dalej, bo się pięknie rozwija. Z powodu ogólnej nędzy i klęsk grozi dzisiaj towarzystwu utrzymującemu ten zakład bankructwo i zwinięcie szkoły, co odbiłoby się nad wyraz szkodliwie na tamtejszych stosunkach. Dlatego wydatna subwencja rządowa i jak najszybsze upaństwowienie tego zakładu są konieczne. Jest to także i spłaceniem długu moralnego, zaciągniętego przez rząd austriacki wobec miasta i polskiej ludności powiatu przez to, że staropolskie gimnazjum przed wiekiem zwinął.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej upaństwowił polskie gimnazjum w Zbarażu, a tymczasem wyznaczył subwencyę wystarczającą na utrzymanie prywatnego zakładu.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Biesiadecki, Koziembrodzki, Srokowski, Bojko, Skarbek, Wójcicki, Michalik, Jabłoński, Riedl, Wolanin, Tomaka, Zaremba, Neumann, Głabiński.

L. s. 2552/1914.

W n i o s e k

posta dra Bardla i tow. o udzielenie Towarzystwu „Gwiazda“ w Krakowie pomocy przy budowie własnego domu.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo „Gwiazda“ w Krakowie szerzące między swymi członkami

pochodzącymi przeważnie ze sfer rękodzielniczych, gorącą miłość Ojczyzny i enoty obywatelskie zamierza po kilkudziesięciu latach pracowitego istnienia przystąpić do budowy własnego domu, dla Towarzystwa i dla wszystkich dobrych celów przeznaczonego.

Wykonaniu tego dzieła winny przyjść z pomocą nasze władze autonomiczne i dlatego

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby przy rozdziale zapomóg przeznaczonych dla instytucji humanitarnych w naszym kraju istniejących, przeznaczył dla Stowarzyszenia „Gwiazda“ w Krakowie przy zwykłej subwencji, osobny wydatny zasiłek na budowę domu.

Wnioskodawca:
Bardl.

Bojko, Okoń, Długosz, Górkiewicz, Maciuszek, Krężel, Siwula, Lisiewicz, Serczyk, Wolanin, Witos, Żardecki, Tomaka, Łaskuda, Białe.

L. s. 2553/1914.

W n i o s e k

posta dra Bardla i tow. w sprawie regulacji rzeki Raby pod Gdowem pow. Wieliczka.

Wysoki Sejmie!

Rzeka Raba, która ze względu na nieukończoną regulację wyrządza nadbrzeżnym mieszkańcom w czasie częstych wylewów niezmierne szkody, ma być kosztem c. k. rządu na terytorium Gdowa regulowana.

W tej okolicy mają niektórzy mieszkańcy prawo wodne, z którego korzystają, utrzymując w ruchu młyny dla okolicznej ludności bardzo pożyteczne.

Nieodpowiednia regulacja Raby może tych posiadaczy młynów, tudzież właścicieli nadbrzeżnych gruntów narazić na niepowetowane szkody.

Wohec tego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy regulacji rzeki Raby na terytorium Gdowa i okolicy przeprowadził potrzebne roboty za porozumieniem się i zgodą stron interesowanych.

Wnioskodawca:
Bardl.

Bojko, Długosz, Okoń, Maciuszek, Górkiewicz, Tomaka, Wolanin, Łaskuda, Witos, Serczyk, Kędzior, Białe, Żardecki, Siwula, Krężel.

L. s. 2554/1914.

W n i o s e k

posta dra Bardla i tow. o budowę kolei lokalnej z Bochni do Limanowej.

Wysoki Sejmie!

Nadzwyczaj licznie używanym jest gościniec prowadzący z Bochni do Limanowej, łączy bowiem dwa miasta, w których odbywają się tłumne jarmarki. Do Bochni po konie zjeżdżają górale nie tylko od Limanowy, ale nawet od Czarnego Dunajca i granicy węgierskiej.

Ludzie ci nie mają odpowiedniej komunikacji kolejowej i budowa kolei łączącej Bochnię z Limanową byłaby dla nich dobrodziejstwem, a równocześnie dawałaby duże dochody.

Na drodze z Bochni do Limanowej leżą ruchliwe miasteczka jako to: Wiśnicz, Lipnica, dla których kolej jest również wielką potrzebą ekonomiczną, byłaby zaś źródłem dalszego rozwoju.

Z tych względów podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby przy projektowaniu nowych kolei lokalnych wziął pod uwagę w pierwszym rzędzie kolej z Bochni do Limanowej, przyczem przy wytyczaniu trasy winny

być uwzględnione miejscowości Wi-
śnicz i trzy Lipnice t. j. Lipnica mu-
rowana, dolna i górna.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Maciuszek, Górkiewicz, Tomaka,
Serczyk, Siwula, Długosz, Krężel, Biały,
Żardecki, Kędzior, Wolanin, Łaskuda,
Bojko, Witos.

L. s. 2555/1914.

W n i o s e k

posła Wł. Serwatowskiego i towarzyszy
w sprawie upaństwowienia gimnazjum
prywatnego z językiem wykładowym
polskim w Podhajcach.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Podhajece posia-
da gimnazjum, z funduszków prywa-
tnych utrzymywane. W ciągu lat trzech
wzrosła liczba uczni do wysokości 100
w trzech klasach, którym c. k. Rząd
przyznał prawo publiczności. Dowód
najlepszy potrzeby takiej szkoły.

Lata klęski nie wstrzymały ro-
zwoju i frekwencji. Ludność powiatu
odczuwa potrzebę wyższej nauki i z u-
znaniem odnosi się do towarzystwa u-
trzymującego szkołę z własnych bardzo
skromnych funduszków, a polegających
na ofiarności społeczeństwa powiatu.

Pomimo jednak ofiarności nie spro-
sta towarzystwo i społeczeństwo po-
wiatu naraz ciężarom, zachodzi obawa
zwinienia tego zakładu z ogromną szko-
łą dla powiatu.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak naj-
rychlej upaństwowił prywatne gimna-
zjum w Podhajcach.

Wnioskodawca:
Serwatowski.

Potocki, T. Starzyński, A. Theodoro-
wicz, Cieński, St. Starzyński, Wójcicki,

Bednarski, Kozielbrodzki, St. A. Sta-
dnicki, St. Stadnicki, P. Sapieha, Skar-
bek, Burzyński, Gromnicki.

L. s. 2556/1914.

W n i o s e k

posła Białego i tow. o utworzenie Sądu
powiatowego w Błazowej, powiat Rze-
szów.

Wysoki Sejmie!

Gminy Błazowa, Futoma, Konko-
łówka, Hadle, Szklary, Zabłotówka,
Grzegorzówka, Hyżne, Lecka, Białka,
Straszydle, Sołonka, Błędowa tyczańska
i Dylągówka, należące do powiat. Sądu
w Tyczynie, starają się od kilkunastu
lat o odłączenie ich od Tyczyna i utwo-
rzenie dla nich osobnego Sądu powia-
towego w Błazowej.

Potrzeba utworzenia nowego Sądu
została uzasadnioną w petycyi wniesio-
nej do Wysokiego Sejmu w roku 1897
L. 3262 tudzież w petycyi wniesionej
w roku 1914.

Ponadto sprawa ta była poru-
szaną we wnioskach i interpelacyach
posła dra Białego i tow. wniesionych
w parlamencie (5/11 1913 r.).

Dotychczas jednak Sąd ten nie zo-
stał utworzonym.

Gdy jednak ze względu na wielką
odległość tych gmin od Tyczyna i tru-
dną komunikacją z Tyczynem, jak nie-
mniej ze względu, że okręg sądowy
Tyczyński obejmuje przeszło 51.000 lu-
dności, utworzenie sądu powiatowego
w Błazowej jest koniecznym.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby
w najbliższej przyszłości utworzył no-
wy Sąd powiatowy w Błazowej w po-
wiece Rzeszowskim dla gmin obok
Błazowej położonych.

Wnioskodawca:
Biały.

Maciuszek, Zamorski, Bojko, Kędzior, Witos, Żardecki, Siwula, Krężel, Bosak, Łaskuda, Serczyk, Wójcicki, Bednarski, Misiński, Tomaka.

L. s. 2557/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Powiat przemysłański posiada w Przemyslanach prywatne gimnazjum z językiem wykładowym polskim, które posiada obecnie 4 klasy, uczni około 200, z czego 30% Rusinów.

Przez wzgląd na gęsto zamieszkałą ludność, na znaczne oddalenie od najbliższej szkoły średniej i powyższą frekwencyę w obecnym gimnazjum,

i ze względu że Towarzystwo, utrzymujące prywatne gimnazjum pomimo ofiarności publicznej nie podoła nadal ciężarom i zmuszone będzie do zwinięcia zakładu z ogromną szkodą dla powiatu,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej upaństwowił prywatne gimnazjum w Przemyslanach.

Wnioskodawca:
Biesiadecki.

Burzyński, Koziębrodzki, Potocki, W. Krzeczunowicz, Lubomirski, T. Starzyński, Cieński, Stroński, Gronnicki, A. Theodorowicz, St. A. Stadnicki, Łaskowski, Nowosielecki, Schnell.

L. s. 2580/1914.

We Lwowie, dnia 28. lutego 1914.

W n i o s e k

pośła Götza i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego gimnazjum w Brzesku.

Wysoki Sejmie!

W r. 1910 powstało w Brzesku staniem powiatu, miasta Brzeska i osób

prywatnych gimnazjum prywatne, które dziś ma już czwartą klasę i wykazuje silnie wzmagającą się frekwencyę. Wskazuje ona na istotną potrzebę szkoły średniej w tem mieście, przyczem podnieść należy okoliczność, że gimnazjum w Brzesku mieściłoby w przeszłości część uczniów, przepelniających gimnazyja w Bochni i w Tarnowie.

Zważywszy powyżej przytoczone, powody, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przejął w najbliższym czasie prywatne gimnazjum w Brzesku na etat państwa.

Wnioskodawca:
Götz.

Kostanecki, Maryewski, Potocki, Koziębrodzki, Skrzyński, Konopka, Wodzicki, Bzowski, Z. Tarnowski, Jaworski, Mars, Kleski, Jędrzejowicz, Burzyński.

L. s. 2581/1914.

W n i o s e k

p. Siwuli i tow. w sprawie złączenia się Towarzystw: Towarzystwa rolniczego w Krakowie, Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie i Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie w jedno Towarzystwo oparte na zasadach demokratycznych.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w działalności Towarzystw rolniczych w kraju naszym panuje dotąd zupełna anarchia, wzajemne przeszkadzanie sobie, zupełny brak porozumienia i podziału pracy, na czem cierpi ogromnie cała nasza polityka agrarna i działalność kooperatywna,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na następną sesyę Sejmu przyszedł po porozumieniu się z Towarzystwem rolniczym w Krakowie, z Towarzystwem

gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwem Kółek rolniczych we Lwowie — z konkretnym projektem złączenia tych 3 towarzystw w jedno Towarzystwo oparte na zasadach demokratycznych i demokratycznej ordynacji do ciał kierujących.

Wnioskodawca:
Siwula.

Okoń, Wolanin, Witos, Łaskuda, Żardecki, Biały, Krężel, Maciuszek, Bardl, Bojko, Tomaka, Górkiewicz, Kędzior, Bosak.

L. s. 2582/1914.

Wniosek

posła Dra Fr. Bardla i tow. w sprawie budowy drogi krajowej od Uszwi do Złotej w powiecie brzeskim.

Wysoki Sejmie!

Powiat brzeski ma bardzo skąpą ilość dobrych dróg czyto państwowych czy krajowych. Są okolice pozbawione wszelkiej lepszej komunikacji, zmuszone w czasach długotrwałej słyty brnąć w nieprzebytych błotach, lub niszczyc zaprzęgi.

Do takich okolic należą Biesiadki i gminy pobliskie, dla których konieczną jest droga publiczna, prowadząca od gościńca uszewskiego w kierunku drogi krajowej, idąca koło Złotej.

Ponieważ budowa takiej drogi jest w dalekim planie, ale omija najważniejszą wieś Biesiadki, będącą dla okolicy parafią, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby zamierzoną budowę drogi krajowej ku Złotej przyspieszył, a przy trasowaniu tej drogi poprowadził ją przez wieś parafialną Biesiadki.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Wolanin, Pilch, Bernadzikowski, Łaskuda, Krężel, Kędzior, Siwula, Serczyk, Górkiewicz, Bojko, Tomaka, Witos, Lisiewicz.

L. s. 2583/914.

Wniosek

posła dra Bardla i tow. o sprzedaż drzewa z lasów rządowych w puszczy Niepołomickiej włościanom z wykluczeniem handlarzy.

Wysoki Sejmie!

W powiecie bocheńskim na granicy z wielickim ostał się dotychczas duży szmat lasu, który jako dawna królewszczyzna dostał się w ręce c. k. Rządu.

Gospodarka w tym lesie nazwanym z dawna puszcza Niepołomicką, jest pod względem gospodarczym dobra, o ile dotyczy szanowania drzewostanu i zalesiania przestrzeni wyciętych. Natomiast pod względem kupieckim, przy sprzedaży drzewa stwierdzić należy pokrzywdzenie ludności wiejskiej, która mimo, iż mieszka w pobliżu lasu, nie raz drzewa otrzymać nie może. Dzieje się to dlatego, że Zarządy lasowe sprzedają drzewo ryczałtem t. j. w całości kupcom nie troszcząc się o to, czy drzewo sprzedane pójdzie na potrzeby ludności tybulczej, czy też zostanie za granicę wywiezione.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy sprzedaży drzewa czy to opałowego, czy to budulcowego z puszczy Niepołomickiej uwzględniał przedewszystkiem potrzeby ludności włościańskiej z szerokiej okolicy, a od kupna wykluczył osoby trudniące się handlem drzewa lub jego wywozem.

Wnioskodawca:
Bardl.

Tomaka, Maciuszek, Okoń, Serczyk, Bojko, Bernadzikowski, Kędzior, Łaskuda, Żardecki, Krężel, Siwula, Górkiewicz, Biały, Witos.

L. s. 2584/914.

W n i o s e k

posła Dra Bardla i tow. o pomoc dla gminy Piaski wielkie, powiat Podgórze.

Wysoki Sejmie!

W obecnej kadencji sejmowej dokonane zostało dzieło utworzenia wielkiego Krakowa przez przyłączenie do Krakowa miasta Podgórze.

Przyłączenie to zagrażało całemu powiatowi autonomicznemu wielickiemu ruiną, ubywało bowiem miasto. z którego powiat pobierał 40% dodatków do podatków.

Ruinie tej szczęśliwie zapobieżono przez udzielenie powiatowi pomocy tak ze strony Krakowa, jak kraju, natomiast zapomniano o gminie Piaski wielkie, która przez to połączenie wielką szkodę ponieść może.

Gminę Piaski wielkie zamieszkują rzeźnicy, którzy rzemiosło swe uprawiają od czasów bardzo dawnych i mają nadania, tudzież przywileje do ich cechu się odnoszące z czasów królów polskich od króla Stefana Batorego począwszy.

Wspomniany cech rzeźników w Piaskach wielkich pozbywał swój towar przeważnie w Podgórzu, do którego miał dostęp nie zamknięty rogatekami akcyzowymi, a mając za swą pracę dochód, łożył go na potrzeby i podniesienie gminy.

Obecnie w Piaskach wielkich i stacyi jest wzorowo zbudowana rzeźnia, na której atoli cięży reszta długu w kwocie 15.000 K. Oprócz tego gmina spodziewając się z nowej rzeźni znacznych zysków, wybudowała znacznym nakładem nową szkołę, na której również cięży dług 18.000 kor.

Wskutek przyłączenia Podgórze do Krakowa staną wkrótce między granicami Podgórze, a Piaskami wielkimi rządowe rogatki akcyzowe, które utru-

dnia w wysokim stopniu wykonywanie przemysłu rzeźniczego w tej gminie i pozbawiają ją dawnych dochodów potrzebnych na spłatę długów.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby po ustanowieniu rządowych rogatek na granicach dzisiejszego m. Podgórze uwolnił mięso idące z Piasków Wielkich do Wielkiego Krakowa od opłaty rządowej na czas odpowiedni, albo przynajmniej przyszedł gminie z finansową pomocą celem spłaty zaciągniętych przez gminę długów.

Wnioskodawca
Bardl.

Okoń, Serczyk, Bernadzikowski, Tomaka, Maciuszek, Kędzior, Łaskuda, Żardecki, Krężel Siwula, Górkiewicz, Biały, Witos, Bojko.

L. s. 2585/914.

W n i o s e k

posła Łaskudy i towarzyszy w sprawie zapomogi dla Władysława Łonickiego, nauczyciela szkoły ludowej w Olszówce.

Wysoki Sejmie!

W czasie długotrwałych deszczów i powodzi, jaka spadła w roku ubiegłym na kraj cały, dotknęła w wysokim stopniu nauczyciela szkoły ludowej w Olszówce.

Przy nagłym wezbraniu powodzi, która zabrała całkowicie budynek szkolny w Olszówce a ponieważ nauczyciel Władysław Łonicki zaledwie przy nagłej powodzi mógł uratować żonę z trojgiem małoletnich dzieci, jego majątek wynoszący kwotę 6870 koron został przez wspomnianą powódź całkowicie zniszczony; a ponieważ obecny rok okazał się w wysokim stopniu uciążliwym, tem więcej iż nastąpił po roku klęskowym; zważywszy że Władysław Łonicki nie otrzymał dotąd żadnej za-

pomogi, chociaż znajduje się w najokropniejszej nędzy, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową udzielił Władysławowi Łonickiemu wydatnej pomocy dla złagodzenia nędzy, w jakiej się znajduje wraz z rodziną.

Wnioskodawca:
Łaskuda.

Maciuszek, Tomaka, Bosak, Długosz, Serczyk, Siwula, Bardl, Krężel, Pilch, Górkiewicz, Witos, Bernadzikowski, Bojko, Żardecki.

L. s. 2586/1914.

W n i o s e k

pośła Łaskudy i tow. w sprawie utworzenia przez Wysoki c. k. Rząd odpowiedniej drogi przez gminę Kasina wielka do Skrzydłnej.

Wysoki Sejmie!

Droga gminna przez Kasinę wielką prowadząca do Skrzydłnej bywa stale w czasach jarmarków w Skrzydłnej, miejscem przejazdu wielkiej liczby fur i przegonu bydła i zwierząt domowych czyto na jarmark, czy z jarmarku.

Wskutek tego droga ta mimo starań gminy jest stale zabagniona i szczytymi środkami gminy Kasiny wielkiej nie da się w porządku utrzymać.

Ponieważ zaś jarmarki są instytucją rządową, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby drogę gminną przez Kasinę wielką do Skrzydłnej prowadzącą, albo własnym kosztem utrzymywał, albo dostarczył gminie funduszków na utrzymanie należyte tej drogi.

Wnioskodawca:
Łaskuda;

Bosak, Długosz, Okoń, Tomaka, Pilch, Górkiewicz, Biały, Maciuszek, Żardecki, Witos, Krężel, Siwula, Bojko, Bardl.

L. s. 2587/1914.

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w możliwie najkrótszym czasie przystąpił do upaństwowienia prywatnych szkół średnich z polskim językiem wykładowym w następujących miejscowościach: w Kałuszu, Kutach, Przemyślanach, Turce, Borszczowie, Zbarażu, Brzesku, Husiatynie, Podhajcach, Chrzanowie, Leżajsku, Przeworsku, Skalać, Zaleszczykach, Horodence.

Wniosek niniejszy raczy Wysoki Sejm przydzielić Komisji szkolnej.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Głabiński, Górkiewicz, Jabłoński, Michalik, Schmidt, Zaremba, Skarbek, Maciuszek, Tomaka, Pilch, Adam, Kędzior, Wójcicki.

L. s. 2588/1914.

W n i o s e k

p. Dra Bardla i tow. o sprawiedliwe uwzględnianie żądań zapomóg dla rodzin rezerwistów wojskowych powołanych na ćwiczenia w pow. wielickim i innych.

Wysoki Sejmie!

C. k. Starostwa w bardzo częstych wypadkach nie uwzględniają podań rodzin rezerwistów powołanych do służby wojskowej, wskutek czego rodziny te cierpią niewinnie największą nędzę.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby podania rodzin rezerwistów z powiatów politycznych Wieliczka-Podgórze powo-

łanych do służby wojskowej, były przez c. k. Starostwa w całej mierze uwzględniane.

Wnioskodawca:
Bardl.

Krężel, Żardecki, Kędzior, Biały, Wolanin, Lisiewicz, Witos, Serczyk, Siwula, Bosak, Bernadzikowski, Zamorski, Aschkenase, Bojko.

L. s. 2667/1914.

W n i o s e k

posta ks. Okonia i tow. w sprawie utworzenia c. k. Starostwa Sokołowie.

Wysoki Sejmie!

Powiat kolbuszowski jest tak rozległym, że słusznie ludność domaga się podzielenia powiatu kolbuszowskiego na dwa powiaty polityczne. Najbardziej nadaje się miasto Sokołów na siedzibę nowego Starostwa, do któregooby można przydzielić część zbył rozległego powiatu niżańskiego. Cała Sokołowszczyzna licząca kilkadziesiąt wsi, jest za nadto daleko oddalona od miasta Kolbuszowej, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w niedługim czasie przystąpił do podzielenia ogromnego powiatu kolbuszowskiego na dwa powiaty polityczne, z siedzibami w Kolbuszowie i Sokołowie.

Wnioskodawca:
Okoń.

Bojko, Tomaka, Siwula, Łaskuda, Krężel, Długosz, Witos, Żardecki, Maciuszek, Lisiewicz, Bernadzikowski, Zamorski, Srokowski, Bandrowski, Bosak.

L. s. 2668/1914.

W n i o s e k

posta Dra Serwatowskiego i tow. w sprawie przejścia w przyszłym programie na etat krajowy drogi powiatowej Haliicz-Podhajce.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Podhajce znajduje się obecnie pod względem dróg bitych w stanie bardzo opłakanym. Ogromna część powiatu gościńców zupełnie nie posiada.

Osady liczące po kilka tysięcy mieszkańców, ekonomicznie podnieść się się mogą — odcięte od świata, kolei a nawet miasta powiatowego i sądu — toną formalnie w błocie. Budżet powiatowy przeciążony kosztami utrzymania dróg istniejących a bardzo ucieszczanych, do budowy nowych dróg przystąpić nie może.

Do jednego z takich połączeń, bardzo ucieszczanych należy gościńiec łączący Podhajce z Haliiczem. W celu ulżenia budżetowi powiatowemu i umożliwienia budowy dróg powiatowych niezbędnie potrzebnych,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w przyszły program ukrajowienia dróg powiatowych wstawił gościńiec powiatowy Podhajce-Haliicz.

Wnioskodawca:
Serwatowski.

St. A. Stadnicki, T. Starzyński, Potocki, Biesiadecki, Burzyński, Koziobrodzki, St. Starzyński, Schnell, W. Krzczunowicz, Skarbek, St. Stadnicki, Stroński, A. Theodorowicz, Koziobrodzki, Gromnicki.

L. s. 2558/1914.

I n t e r p e ł a c y a

posta Zamorskiego w sprawie zwrotu pieniędzy złożonych przez gminę Kuków na budowę szkoły, dotychczas nie rozpoczętej.

Gmina Kuków w pow. żywieckim złożyła przed kilku laty pewne fundusze do rąk inspektora szkolnego jako raty na obowiązkowy 120% udział przy budowie szkoły. I tak 15. listopada 1899,

1. grudnia 1900 złożyła sumę 564 K 18 h. Pokwitowania na odebrane pieniądze wystawione przez ówczesnego inspektora szkolnego, a datowane 5. września 1901 i 26. czerwca 1902 urząd gminny posiada jeszcze. Ówczesny inspektor umarł, a starostwo twierdzi, że tych pieniędzy nie odstawił do kasy Rady szkolnej okręgowej. Przez tyle lat obiecuje się gminie zwrot tych pieniędzy, czy też doliczenie do funduszu na budowę szkoły i dotychczas nie dotrzymuje się obietnicy. Gmina Kuków złożyła ponownie swoją 120% prestacyę i nie może się doczekać budowy upragnionej szkoły. W sprawie owych brakujących kwot toczą się ciągle dochodzenia bez ostatecznego skutku.

Wobec tego podpisani zapytują JE. pana Namiestnika jako prezydenta Rady szkolnej krajowej:

1) Czy Waszej Ekscellencyi znane są naprowadzone fakta?

2) Co Wasza Ekscellencya zamierza zarządzić, aby pieniądze wręczone przez gminę osobie urzędowej nie przepały?

Interpelant:
Jan Zamorski.

Okoń, Koziębrodzki, Biesiadecki, Bojko, Wójcicki, Wolanin, Skarbak, Jabłoński, Głabiński, Zaremba, Michalik, Riedl, Neumann, Maciuszek, Tomaka.

L. s. 2559/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Jana Zamorskiego i tow. w sprawie nakazania gminie Krzyżowa przyjęcia Wilhelma Silbermanna do związku gminnego.

Gmina Krzyżowa w pow. żywieckim odmówiła dwukrotnie udzielenia przynależności Wilhelmowi Silbermannowi z obawy przed możliwymi wydatkami, ponieważ petent człowiek starszy ma bardzo liczną, niezaopatrzoną rodzinę, składającą się z 11 dzieci. W razie wypadku uboga gmina góraska nie

podobałaby wydatkom na utrzymanie i t. p. tych dzieci. Decydującym był tu również wzgląd na to, że Silbermann przynależy do Oświęcimia, który jako miasto łatwiej może podać wydatkom połączonym z obowiązkami gminy wobec dzieci swoich obywateli. Ubieganie się zatem Silbermanna o przynależność do Krzyżowej nie jest niczem uzasadnione, chyba kaprysem. Dodać należy, że Silbermann był już karany za szerzenie opilstwa w Krzyżowej. Tymczasem starostwo żywieckie unieważniło obie uchwały gminy Krzyżowej i orzekło, że należało Silbermanna przyjmując do związku gminnego.

Wobec tego podpisani zapytują JE. pana Namiestnika:

1) Czy Waszej Ekscellencyi znany jest ten wypadek?

2) Co Wasza Ekscellencya zamierza uczynić, aby zapobiedz na przyszłość narzucaniu przez starostwa gminom na obywateli, ludzi, których te gminy sobie nie życzą, a którzy mają i tak przynależność z urodzenia gdzieindziej.

Interpelant:
Jan Zamorski.

Okoń, Wójcicki, Koziębrodzki, Bednarski, Bojko, Maciuszek, Michalik, Głabiński, Jabłoński, Wolanin, Tomaka, Zaremba, Riedl, Neumann, Skarbak.

L. s. 2560/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. w sprawie nadużyć przy rozdzielaniu zapomogowych otrębów w Brzesku.

Ogłoszone było, że przy rozdzielaniu zapomogowego zboża i paszy nie będzie się robiło żadnej różnicy bez względu na to, czy ktoś jest członkiem danego Towarzystwa, na którego ręce zapomoga do rozdziału przyszła, czy nie. Tymczasem inaczej stało się w Brzesku. Nie dość, że podwyższono o 10 h. (bo zapowiedziano, że otręby będą po 7 K — a sprzedawano po 7 K 10 h), ale jeszcze żądano, aby wpisać się naj-

pierw do Towarzystwa rolniczego, bo inaczej otrąb się nie dostanie.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy wiadomem mu jest to nadużycie zaufania, jakie pokładał w Towarzystwie rolniczem a zarazem nadużycie władzy — tudzież czy gotów jest zarządzić wznowienie rozdawnictwa zapomogowych otrębów w Brzesku już bez żadnych ograniczeń.

Lwów, 3. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk, Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Jaworski, Metella.

L. s. 2561/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie odpływu wody z gruntów włościańskich do rowu przydrożnego przy gościńcu państwowym w Iskrzyni, pow Krosno.

Kilku włościan — gospodarzy w Iskrzyni, pow. Krosno, zrobiło odpływ dla osuszenia swoich gruntów, do rowu przy gościńcu państwowym. Laik może osądzić, że to żadnej ujemy ani szkody gościńcowi nie sprawia. Pomimo to zarząd drogowy czyni włościanom ustawiczne wstręty, a teraz grozi zacementowaniem, aby uniemożliwić wpływ wody do rowu. Przedstawienia interpelanta w drodze prywatnej do zarządu drogowego nie odniosły skutku.

Wobec tego zapytujemy:

Czy c. k. Rząd zechce tę sprawę zbadać i życzliwie dla włościan interesowanych załatwić.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2562/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zamknięcia drogi Rozalii Gniadej w Lipowicy pow. Krosno.

W Lipowicy koło Dukli ma tuż przy drodze dom biedna wdowa Rozalia Gniada. Dom ten prawie równa się z gościńcem — tak, że na wprost wyjechać nie można, bo grozi to niebezpieczeństwem życia. Ma jednak Gniada od swego domu drogę na południową stronę, a kończy się ona koło szkarpu gościńcowego. W szkarpie droga ta żadnej szkody nie robi, a jest nawet na mapie uwidocznioma i od niepamiętnych czasów używana. Tę właśnie drogę w zeszłym roku zamknął inżynier, zaporęczywał tak, że obecnie na wiosnę nie będzie miała Gniada nawet którędy nawozu w pole wywieść.

Podpisani zapytują tedy:

Czy c. k. Rząd skłonny jest wezwać odpowiednie organa, by dokładnie jeszcze raz tę sprawę na miejscu zbadały i czy gotów jest od biednej wdowy tę okropną dla niej klęskę materialną odwrócić.

Lwów, 3. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2563/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie drenowania gruntów w pow. Krośnieńskim.

W gminach Wrocanka, Odrzykoń, Białobrzegi, Krościeńko niżne i Krościeńko wyżne miało być przeprowadzone drenowanie gruntów na rzecz tamtejszych właścicieli włościan. Niestety, niektóre z utworzonych w tym

celu spółek czekają już długie lata na rozpoczęcie robót, pomimo, iż wszystko do tego ze strony zainteresowanych zostało przygotowane, a więc i plany zdjęte i świadczenia pieniężne zabezpieczone. Najjaskrawiej przedstawia się zwłoka w Polance, gdzie kilkunastu gospodarzy, zatapiających corocznie po kilka razy przez nadmiar wody bez odpływu, od ośmiu lat daremnie czeka na wykonanie robót odwadniających.

Zapytujemy: dlaczego tak długie zwłoki zachodzą w wykonaniu robót drenarskich?

Czy zechce Wysoki Wydział krajowy zarządzić, aby w wymienionych gminach rozpoczęto roboty w najkrótszym czasie.

Interpelant:

Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Petruszewicz, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2564/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przeciągania zatwierdzenia wyborów gminnych w Sygniówce (pow. Lwów).

Dnia 6. marca 1913 — a więc okrążyło przed rokiem odbyły się wybory do Rady gminnej w Sygniówce — zupełnie legalnie, a mimo to klika, w której ręku były dotychczasowe rządy w gminie, z obawy przed niechybną utratą wpływów, wniosła nieuzasadniony protest przeciw tym wyborom, który dotychczas jeszcze załatwiony nie został.

C. k. Starostwo kilkakrotnie przesłuchało obie strony i jeszcze w listopadzie zeszłego roku ukończyło swoje badania. Rzeczą więc widocznie zalega w Namiestnictwie.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy gotów jest wezwać odpowiednio organa, aby nareszcie ukończyły

swoje czynności co do tych wyborów i aby zatwierdzenie ich nie ulegające zresztą wątpliwości bezzwłocznie nastąpić mogło.

Interpelant:

Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Winniczuk, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Hołubowicz, Dumka.

L. s. 2565/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie budowy szkół ludowych w pow. Krośnieńskim.

Gminy Iskrzynia, Kąbornia, Targowicka i Wrocanka pow. Krosno uczyliły zadość obowiązkowi przez ustawy na nie nałożonym ale nie mogą się doczekać wypełnienia tego samego zobowiązania ustawowego ze strony innych czynników i dlatego latami czekają daremnie na nowe budynki szkolne, z wielką stratą moralną i materialną. Działka zobowiązana do nauki szkolnej bądź zupełnie z nauki korzystać nie może, bądź tylko niedostatecznie może brać udział w nauce szkolnej, bądź wreszcie uczy się wśród warunków zabójczych dla zdrowia. Gminy ponoszą nadmierne koszty na wynajem lokalów na sale szkolne, co obciąża ich budżety w tym stopniu, iż nie tylko nie mogą sprostać innym obowiązkowi gospodarstwa gminnego, ale popadają w długi tak, iż położenie ich staje się nad wyraz krytyczne, zwłaszcza wobec powtarzających się od kilku lat klęsk elementarnych.

Zapytujemy:

Czy zechce Rada szkolna krajowa przystąpić do budowy szkół w owych gminach w r. 1914 zaraz na wiosnę tak, aby nauka z początkiem roku szkolnego 1914/15 mogła się rozpocząć już w nowych budynkach szkolnych.

Interpelant:

Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Makuch, Kapuściński, Ter-

szakowiec, Kochanowski, J. Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2566/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie pokrzywdzenia Jana Porębskiego w Antonowie (pow. Tarnobrzeg) przy wywłaszczaniu gruntów pod nowy gościniec.

Z okazji budowy gościnca Radomyśl-Chwałowice wytyczono nową trasę tuż popod sam dom Porębskich. Ponieważ zaś podwyższoną ona będzie o 1 m 50 cm, dom straci zupełnie światło, a nadto przegnić musi, gdyż ściekać nań będą wody z obu stron — (z drugiej jest wał Łęgu). Za użyte pod drogę grunta Porębskich Rząd chce dać po 50 h od metra kwadratowego — choć grunt to budowlany, za jaki płaci się po 3—4 K w miejscu i okolicy. Porębski rekurował aż do Ministerstwa robót publicznych, które jednak stanęło na tem wygodnem stanowisku, że nie jest powołaniem do trutynowania wyniku oszacowania. Sprawę dlatego w Tarnobrzegu nieprzychylnie załatwiono i zopiniowano, gdyż Porębski jako wybitny ludowiec dał się dobrze we znaki miejscowym potentatom przy wyborach, którzy teraz mszczą się na nim.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest zarządzić wznowienie tej sprawy, a zwłaszcza ponowne oszacowanie przez bezstronnych ludzi i czy gotów jest naprawić to złe, które już w części Porębskiemu wyrządzone zostało.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Petruszewicz, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, J. Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2567/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie zapuszczenia drogi

powiatowej II. klasy Raba wyżna-Sieniawa (pow. Myślenice).

Dostawca szutru na drogę powiatową II. klasy Raba wyżna-Sieniawa nie spełnia swoich obowiązków i gościnca całkiem nie szutruje tak, że są straszne błota, dziury i wyrwiska. Nie trudno także o nieszczęście, bo niedawno bryczka na tej drodze się przewróciła, a jadący na niej powpadali do urwisk i doznali ciężkich obrażeń ciała.

Delegatem Wydziału powiatowego dla tej drogi jest ks. Oczkowski, który jednakowoż wcale nadzoru żadnego widocznie nie wykonuje, skoro się takie wypadki zdarzają.

Podpisani zapytują Wydział krajowy, czy znany mu jest ten stan i co zamierza zrobić, ażeby drogę tę do porządku przyprowadzić.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2568/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie rozdawnictwa zapomogi klasztornej w Pikułowicach, pow. Lwów.

Przedkładając w załączeniu pod 7. w oryginale zażalenie interesowanych włościan z Pikułowic, zapytujemy:

Co zamierza c. k. Rząd uczynić, aby takiemu postępowaniu organów szafujących funduszami zapomogowymi kres położyć i lud od krzywdy uchronić.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Dumka, Winniczuk, Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Hołubowicz, Kapuściński.

Alegat do interpelacyi p. Stapińskiego do L. s. 2568/1914.

Co się dzieje z zapomogowem zbożem, środkami żywności, paszą i jak ją właściwie rozdzielają.

Wiadomo wszystkim, że klęski elementarne dotknęły kraj cały i wszystkich, tak bogatszych jak i zupełnie biednych — jednych w większym stopniu — drugich w mniejszym. Głód, brak tak pasz, jak też nasion na wiosenny zasiew daje się bardzo odczuć. Mieszkańcy gminy Pikułowic — to biedacy, gdyż najlepszy gospodarz ma najwyżej 10 do 12 morgów a $\frac{9}{10}$ mieszkańców ma za ledwie 1, $\frac{1}{2}$, lub $\frac{1}{4}$ morga pola. Pole w Pikułowicach, to po większej części moczary, torfowiska i piasek. W całej gminie odczuwa się brak nasion na zasiew wiosenny i ziemniaków do sadzenia. Bydło ginie na motylicę, tak że prawie połowa bydła wyginęła lub je dorżnięto. Są gospodarze, którzy nie mają już ani sztuki. Gdy członkowie Kółka rolniczego zebrali się i masowo zgłaszali się z zamówieniem środków żywności subwencyonowanych, brano zadatki na kukurudzę, ryż, grys, ziemniaki i zboże jare. Nie jeden zadatek ten pożyczył a dawał, gdyż cieszył się, że dostanie taniej żywność i nasienie. Tak złożono w początkach stycznia b. r. na kukurudzę 181 K, na ryż 160 K, na grys 45 K, na ziemniaki 117 K — na to otrzymano z wielką biedą 27 $\frac{1}{2}$ kg otręb z końcem lutego — a zadatki szczęśliwie leżały i leżą z wyjątkiem zadatku na kukurudzę, który oddano z końcem lutego. Pieńdzmi cudzymi obracali — jest to niejako bezprocentowa pożyczka. Weźmy zadatki z innych gmin a w końcu z całego kraju, uczyni to setki tysięcy złożone a nie oprocentowane i bez najmniejszej korzyści leżące. Teraz zwraca się je powołując się na to, że zamówienia wykonać nie można z braku funduszu zapomogowego. Barszczowice złożyły zadatku około 600 K na kukurudzę, ryż, grys i zboże, ale nic nie otrzymały. Wprawdzie gmina Pikułowice dostała 1700 kg soli by-

dłej, ale ta sól leży w gminnym śpichlerzu i rozpuszcza się wskutek wilgoci. Dłaczego ona tam leży, tego nie wiemy, ale czy sól bydłca to już wszystko co uratuje bydło i rolnikowi da pomoc? Sól jest dobra, ale gdy jest pasza. Należało dać mniej soli a trochę wapna pastewnego i grysu; dostarczyć tego o co ludzie proszą i zamawiają a nie ogłaszać by zamawiać — zadatki zbierać a potem miesiącami trzymać i wkońcu nie dać, bo subwencyi nie ma, to lud rozgorycza.

Przeto podpisani protestują przeciw podobnemu postępowaniu w akcji zapomogowej, żądają szybkiego załatwienia przez Towarzystwo Kółek rolnicznych i innych zamówień, żeby nie działa się tak jak w jesieni, że zboże na zasiew przychodziło wtedy, gdy już za późno siać było.

Podpisani żądają bezwarunkowo uwzględnienia i załatwienia wniesionych zamówień a nie przetrzymywania zadatków miesiącami.

Podpisani żądają też przychylniejszego traktowania gospodarstwa pasieczniczego w całej Galicyi i domagają się przyznania cukru denaturowanego dla podkarmienia pszczoł w większej ilości jak dotychczas.

W Pikułowicach dnia 1. marca 1914.
(40 podpisów).

L. s. 2569/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdziału zapomogowej kukurudzy w Horodyszczu (pow. Brzeżany).

Ksiądz Gorczyca w Horodyszczu ogłosił, że w Kółku rolniczym będzie można dostać po 12 K kukurudzę zapomogową, której dwa wagony przyjdzie do wsi. Gdy zaś trzech gospodarzy

zgłosiło się po kukurudzę, powiedział im, że już nie ma, bo nie wystarczyło, ale do dworu dla p. Bajewskiej milionowej dziedziczki to wystarczyło dać 8 korców kukurudzy.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy znane mu są te nierównomierne rozdzielania zapomóg klęskowych i co zamierza uczynić, ażeby podobnym praktykom na przyszłość zapobiedz.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Łaskuda, Witos, Krężel, Makuch, Jaworski, Terszakowiec, Perfecki, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Ławruk.

L. s. 2570/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wstrzymania licytacji realności Teresy Czerniatowicz w Peczeniżynie.

Teresa Czerniatowicz, wdowa, matka 6-ga dzieci zaciągnęła w kasie sierocej pożyczkę na tę realność i obecnie nie ma skąd zapłacić przypadającej raty, grozi jej więc licytacja. Czerniatowiczowa prosiła, ażeby na tę ratę mogła obrócić dochody, jakie ma z domu, ale sąd nie chce się na to zgodzić i składa je do depozytu. Skutek tego może być taki, że kiedyś sieroty będą miały depozyt niewielki, ale za to im ojcowiznę sprzedają.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest w drodze właściwej poczynić odpowiednie starania, ażeby biedną wdowę z kłopotu wyratować.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Łaskuda, Krężel, Witos, Ławruk, Makuch, Jaworski, Perfecki, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski.

L. s. 2571/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu

w sprawie wyborów do Rady gminnej w Woli pławskiej, pow. Mielec.

W dniu 29. kwietnia 1913 odbyły się wybory do Rady gminnej w Woli pławskiej. Przeciw tym wyborom wnieśli Józef Zelasko młodszy i tow. protest, w którym podnieśli między innymi zarzut, że wbrew przepisowi § 17. ord. wyb. gm. nie obwieszono terminu wyborów na 8 dni naprzód pisemnie i stosownie do miejscowego zwyczaju przez rozkaźnika ustnie. Na skutek tego protestu zarządziło c. k. Starostwo w Mielcu dochodzenia, które były niedokładnie, a co gorsza zupełnie jednostronnie przeprowadzone, jak o tem najlepiej świadczy już ten fakt, że przesłuchano tylko dwóch członków komisji wyborczej, ludzi starszych już wiekiem, którzy pytań stawianych im nie dosłyszeli i wogóle nie wiedzieli, o co się rozchodzi. Przesłuchiowano również policyanta gminnego, człowieka nie piśmiennego [!] na dowód, że pisemnego ogłoszenia wyborów nie wywiesił na 8 dni naprzód. Natomiast nie przesłuchano nikogo z tej grupy wyborców, którzy przy tych wyborach odnieśli zwycięstwo. Po tak jednostronnych dochodzeniach wydało c. k. Starostwo orzeczenie z dnia 3. lutego 1914 l. 1584, unieważniające cały akt wyborczy rzekomo właśnie dlatego, że wbrew przepisowi nie ogłoszono terminu wyborów na 8 dni naprzód. Wspomniane orzeczenie c. k. Starostwa wywołało wśród wyborców tej gminy zdumienie, gdyż ewentualnie nawet przysięgą mogą stwierdzić, że widzieli na 8 dni naprzód ogłoszenie wywieszone na szopie gminnej w środku wsi położonej i że policyant gminny Józef Jochym ustnie ogłaszał wybory, chodząc od domu do domu. Fakt ten stwierdza najlepiej dołączone tu oświadczenie podpisane przez 25 wyborców.

Że wybory były należycie ogłoszone, świadczy najlepiej wielka ilość wyborców, którzy wzięli udział w akcie wyborczym, a mianowicie głosowało w l.

kole 12, w II. kole 16, a w trzecim kole 24 — na ogólną ilość 60 wyborców.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy skłonny jest wspomniane na wstępie orzeczenie c. k. Starostwa w Mielcu uchylić i dokonany akt wyborczy w dniu 29. kwietnia 1913 uznać za prawomocny — ewentualnie przeprowadzić bezstronnie w tej sprawie dochodzenia. —

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Korol, Perfecki, Ławruk, Łaskuda, Witos, Krężel, Bosak, Siwula.

Alegat do L. s. 2571/914.

O ś w i a d c z e n i e.

Podpisani wyborcy rady gminnej w Woli pławskiej stwierdzają niniejszem swoimi własnoręcznymi podpisami, że ogłoszenie terminu wyborów do tejże Rady gminnej na dzień 29. kwietnia 1913 r. wyznaczonych, nastąpiło bezwarunkowo na ośm dni naprzód wedle postanowień § 17 ord. wyb. gm. i wedle dotychczasowego miejscowego zwyczaju przez rozkażnego ustnie i pisemnie t. j. 20. kwietnia 1913.

Wola Pławska, dnia 1. marca 1914.
(24 podpisów.)

L. s. 2572/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie źle wytyczonej trasy przy regulacji Raty, w pow. Żółkiewskim.

Przy sposobności regulacji rzeki Raty, wyznaczono w gminie Przemiwółki trasę rowu osuszającego przez łąkę gospodarzy tamtejszych, którzy skutkiem tego ponieśliby poważną szkodę, gdyż gmina miałaby odcięta drogę do łąki i nie mogłaby na nie wypędzać bydła. Wobec tego gmina

jeszcze w maju 1913 r. przedstawiła tę sprawę Wydziałowi krajowemu, wskazując na inny kierunek bardziej odpowiedni, mianowicie pomiędzy gruntami, granicą Przemiwółek i Mierzwicy, który byłby użytecznym tak dla poprawienia łąk, jak też dla gruntów obu gmin.

Wydział krajowy odpowiedział na to, że należy z tym się wstrzymać aż do rozpoczęcia robót regulacyjnych. Gmina jednak obawia się, że to będzie już za późno i że będzie musiała chyba siłą bronić się przed trasą tak dla niej szkodliwą.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest nie bawiąc się w żadne biurokracye, niezwłocznie zarządzić sprostowanie trasy w myśl życzeń ludności.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Krężel, Łaskuda, Bosak, Witos, Ławruk, Winniczuk, Rożankowski, Makuch, Jaworski, Dumka, Perfecki, Horbaczewski, Terszakowiec, Kochanowski.
L. s. 2573/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie udzielenia subwencji z funduszu krajowego na budowę fabryki wyrobów cementowych w Korzuchowie (pow. Strzyżów).

W gminie Kożuchów gospodarze mają zamiar założyć fabrykę wyrobów cementowych t. j. dachówek, betonów na studnie i bloków na podmurówki. Wszystko jednak rozbija się o brak funduszy, gdyż ludność zakupiwszy dużo gruntów z rozparcelowanego obszaru dworskiego, zadłużyła się. Pożądaną jest tedy pomoc kraju.

Podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest tę kooperatywę ludową poprzeć, udzielając jej subwencji przemysłowej, a przynajmniej bezprocentowej pożyczki.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Łaskuda, Bosak, Krężel, Witos, Horbaczewski, Rożankowski, Makuch, J. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Ławruk, Perfecki.

L. s. 2574/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie akcji ratunkowej w Sąsiadowicach, pow. Sambor.

W grudniu 1913 r. złożyła uboga ludność Sąsiadowic sumę 1100 K na ręce Gł. Zarządu Kółek rolniczych, na zakupno po niższej cenie grysu i kukurudzy.

Teraz jest już marzec, a o zakupionych produktach ani słyhu. Ludność zawiedziona w nadziejach, tylko jeszcze większą szkodę poniosła przez tę zwłokę.

Zauważyć trzeba, że jest to zjawisko ogólne. Tak samo stało się n. p. w Brzyszczkach pow. Jasło i w Iskrzyni pow. Krosno.

Podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czy zechce wpłynąć w drodze właściwej na Zarząd gł. Kółek rolniczych subwencyonowanych przez Sejm krajowy, aby nie dopuszczały się takich zaniedbań w spełnianiu przyjętych obowiązków ?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, J. Jaworski, Perfecki, Dumka, Kochanowski, Terszakowiec, Winniczuk, Rożankowski, Siwula, Bosak, Witos, Łaskuda, Krężel, Korol.

L. s. 2575/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie budowy szkoły ludowej w Sąsiadowicach, pow. Sambor.

Gmina Sąsiadowice, pow. Sambor, nie ma budynku szkolnego. Dzieci uczą się w lokalach, których sufity popod-

pierane drągami. A wszak gmina Sąsiadowice wypełniła warunki przepisane ustawą o budowie szkół ludowych, jeszcze w r. 1910, t. j. dostarczyła plac pod szkołę i złożyła nie tylko 120%, ale przyjęła na siebie, wbrew ustawie, obowiązek pokrycia całej resztującej sumy na budowę szkoły, a Rada szkolna krajowa miała zapłacić tylko 30.000 K.

Dwa razy jeździła deputacya gminna do Wice-Prezydenta Rady szkolnej krajowej, a cztery razy do referenta budowy szkół w Radzie szkolnej krajowej z prośbą o przyspieszenie budowy szkoły, ale bez skutku.

Podpisani zapytują wobec tego stanu rzeczy:

Kiedy nareszcie Rada szkolna krajowa przystąpi do budowy szkoły ludowej w Sąsiadowicach, pow. Sambor.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Krężel, Witos, Łaskuda, Ławruk, Rożankowski, Makuch, J. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Horbaczewski.

L. s. 2576/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego i c. k. Rządu o pomoc na naprawę dróg gminnych II klasy w pow. Krośnieńskim.

Stan dróg gminnych II kl. w pow. krośnieńskim przedstawia w bardzo wielu gminach obraz straszego zaniedbania i zniszczenia, taki stan, że wogóle użycie owych dróg jest bardzo często niemożliwe. I tak:

droga w Targowiskach, wiodąca ku kościołowi, droga z Targowisk do Wróblika królewskiego, droga w Odrzykoniu, droga z Chorkówki do Leśniówki i dalej przez Faliszówkę do Poraja, droga przez Chlebną, dojazdy do Lubatówki i Lubatowej, droga w Jasionce, droga z Kobylan przez Łęki do Wietrz-

na, droga na Spornem ad Korczyzna, droga w Kąborni od kościoła na północ, droga z Jaszczwi do Ustrobnicy i dalej w stronę Frysztaka itd. itd., to wszystko są okazy, jak droga wyglądać nie powinna.

Zapytujemy, czy zarówno Wysoki Wydział krajowy jak i c. k. Rząd w przeprowadzeniu akcji ratunkowej zechcą przeznaczyć znaczniejsze kwoty dla wymienionych gmin na naprawę dróg II kl.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Korol, Witos, Bosak, Krężel, Łaskuda, Ławruk, Perfecki, Siwula.

L. s. 2577/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie przyspieszenia drenowania gruntów włościańskich w Korzuchowie (pow. Strzyżów).

Pzed 6-ciu laty zgłosiła się gmina Korzuchów o drenowanie gruntów. Wszystkie formalności zostały już załatwione a mimo to Wydział krajowy do roboty się nie zabiera.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest polecić odpowiednim organom, by do tej roboty bezzwłocznie się wzięły.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Krężel, Witos, Łaskuda, Ławruk, Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Horbaczewski, Rożankowski.

L. s. 2578/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie przyspieszenia adaptacji dworu w Korzuchowie na szkołę (pow. Strzyżów).

Przy parcelacyi obszaru dworskiego w Korzuchowie, kupiła gmina stary dwór w tym celu, ażeby go przerobić na szkołę.

Komisya ze Starostwa zbadała, że dwór da się odrestaurować kosztem przeszło 10.000 K, na co przyznano nawet gminie 5.000 K.

Do tej pory jednak subwencyi tej nie wypłacono i już trzeci rok gmina musi za drogie pieniądze wynajmować inny dom na salę szkolną i mieszkanie dla nauczyciela.

Podpisani zapytują c. k. Radę szkolną krajową, czy gotowa jest przyspieszyć wypłacenie powyższej kwoty gminie Korzuchów, aby mogła bezzwłocznie rozpocząć przeróbkę dworu.

Lwów, 3. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Perfecki, Rożankowski, Siwula, Bosak, Krężel, Witos, Łaskuda, Ławruk, Korol.

L. s. 2579/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału kraj. w sprawie naprawy drogi ze Stanów do Maziarni i do Sojkowej (powiat Nisko) i naprawy mostu na Łęgu tamże.

Opady i wylewy wodne zniszczyły zupełnie drogę z gminy Stany do Maziarni, tudzież ze Stanów do Sojkowej. Przejazdu zupełnie nie ma żadnego tą drogą a wozy muszą zjeżdżać na łąkę gminną, która jest skutkiem tego zatłoczoną. Także w gminie tej most na Łęgu wali się i grozi niebezpieczeństwem życia. Gmina donosiła o tym stanie kilkakrotnie Wydziałowi powiatowemu w Nisku, dotychczas jednak bezskutecznie.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest pole-

cić organom swoim, by do tych robót bezwzględnie się zabrały?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Winniczuk, Rożankowski, Bosak, Serczyk, Siwula, Łaskuda, Witos, Krężel, Cegielski, Baczyński, Tryłowski, Perfecki, Nowakowski.

L. s. 2589/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu przeciwko nadaniu czwartej koncesyi szynkarskiej dla Zakliczyna, pow. Brzesko.

W Zakliczynie pow. Brzesko nie zachodzi rzeczywista potrzeba otwarcia nowego szynku przez nadanie czwartej koncesyi szynkarskiej. Oprócz trzech wyszynków koncesyonowanych zupełnych są w Zakliczynie cztery wyszynki wina, i jeden wyszynk herbaty z drobną sprzedażą wódek. Na 1228 ludności Zakliczyna, już więcej jest szynkowni, niż to było wolą Sejmu krajowego. Miasteczko ubogie, bez znacniejszego ruchu, poza większymi arterjami komunikacyjnymi. Poza jarmarkami co trzeci tydzień, nie ma tam żadnego ruchu handlowego, ani przemysłowego. Wprawdzie Rada gminna Zakliczyna w dniu 19. sierpnia 1913 oświadczyła się za otwarciem dwóch nowych szynkowni, ale jest to publiczną tajemnicą, że stało się to na usilne zabiegi dawnego propinatora Izraela Hofstetera, który stara się o koncesyę dla siebie lub swego zięcia. Tenże Hofsteter nie ukrywa się nawet z tem, że jako bogaty człowiek dąży do zrujnowania teraźniejszych szynkarzy, aby mógł znów zostać, jak dawniej jedynym szynkarzem w Zakliczynie.

Zważywszy, że liczba szynków już przekracza wskazane uchwałą Sejmu granice, zważywszy, że Izrael Hofsteter i jego rodzina mają dostateczny majątek na utrzymanie i zarobku szynkarskiego im

nie potrzeba, zważywszy wreszcie, że dobro publiczne wymaga raczej umniejszenia niż mnożenia wyszynków,

podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zechce położyć tamę mnożącym się szynkom i nie wyda koncesyi na dalsze szynki w Zakliczynie pow. Brzesko?

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Tryłowski, Okuniewski, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Baczyński, Wanio, L. Lewicki, Nowakowski, Bosak, Kormosz, Terszakowiec, Siwula.

L. s. 2590/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego o ulepszenie drogi Korczyń-Krosno przez зниżenie spadków na wzgórzu św. Wojciecha.

Droga Korczyń-Krosno, na wzgórzu św. Wojciecha, jest utrapieniem ludności, która tędy do Krosna, czy z powrotem musi przejeżdżać. Spadki bowiem na tej drodze po obydwustokach wzgórze są wręcz karkołomne. Mnóstwo dobytku ludzkiego i zdrowia ludzi kosztuje już ta droga. A ruch bardzo tam silny między Korczynią a Krosnem do kopalń nafty w Węglówce i Krasnej; wreszcie jest to jedyna arterja komunikacyjna na szlaku z Krosna w stronę Korczyny, Jasionicy i Brzozowa.

Praca ta, w tym czasie wykonana dałaby okolicznej ludności sposobność do zarobku.

To wszystko zważywszy, zapytujemy Wydział krajowy czy zechce roboty na tej drodze, w tem miejscu jak najrychlejszy zarządzić.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Tryłowski, Wanio, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Siwula, Bosak, Baczyński, Kormosz, Okuniewski, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2591/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie równomiernego wymierzania podatku osobisto-dochodowego przez c. k. inspektora w Brzesku.

Dziwnymi względami kieruje się p. inspektor w Brzesku. Oto tamtejszy właściciel realności, niejaki p. Kądziołka, otrzymał wymiar aż 20 K podatku osobisto-dochodowego, chociaż nie powinien płacić ani centa, z tego tytułu, bo nie ma rocznie ponad 1200 K dochodu, a przeciwnie płaci cudze długi i procenta od nich. Natomiast p. Baltasiński chociaż ma folwark, 200 morgów gruntu, dwie kamienice i posadę sekretarza Rady powiatowej, płaci tylko 90 K podatku osobisto-dochodowego, a ks. proboszcz w Jasieniu, mający 70 morgów gruntu i dochody z parafii, płaci tylko 8 K tego podatku. Widoczne więc jest kierowanie się jakimiś innymi względami, a nie zasadą sprawiedliwości przez p. inspektora w Brzesku.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy znane mu są te praktyki, czy gotów jest pouczyć odnośnego urzędnika o obowiązku przykładania równej miarki do każdego przy wymiarze podatku.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelaut:
Stapiński.

Makuch, Baczyński, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Kormosz, Siwula, Bosak, Tryłowski, Cegielski, Okuniewski, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2592/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie bezpodstawnego od-

mawiania pożyczek ludowcom w Racie wyżnej, w tamtejszej Kasie Raiffeisena.

Przewodniczącym Kasy Raiffeisena w Racie wyżnej jest ks. proboszcz Oczkowski, który na zgłaszających się o pożyczki mści się za czytanie „Przyjaciela ludu“ i odmawia pożyczek, chociaż mają czyste hipoteki. I tak odmówiono pożyczki 300 K na kupno krowy i okien do nowego domu Karolowi Pałaszowi, który ma 12 morgów gruntu, bez żadnego długu hipotecznego, a jedynym jego „obciążeniem“ jest to, że czyta „Przyjaciela ludu“.

Odmówiono także drugiemu czytelnikowi, Wojciechowi Repelowi, Tekli Pałasz, Józefowi Nozdrzeniowi, Rozalii Wajdyła i innym, również zupełnie bezpodstawnie. Ale żyd Buchführer, gdy miał jeszcze karczmę, otrzymał pożyczkę bez żadnych trudności.

Poszkodowani kilkakrotnie donosili o tem Patronatowi Kas Raiffeisena, prosząc o udzielenie rady, ale nie otrzymali stamtąd żadnej odpowiedzi.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy skłonny jest wezwać Patronat do wglądnięcia w tę sprawę, i zarządzić co należy, aby na przyszłość podobne szykany polityczne w tej instytucji się nie powtarzały.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Dumka, L. Lewicki, Winniczuk, Bosak, Siwula, Terszakowiec, Kormorz, Baczyński, Wanio, Okuniewski, Tryłowski, Nowakowski.

L. s. 2593/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. c. k. Rządu w sprawie zapomogi klęskowej dla gminy Gwoźnica dolna (pow. Strzyżów).

Gmina Gwoźnica dolna nawet w urzędowych latach należy do najbiedniejszych w całym powiecie, skutkiem

górzystej okolicy i lichej gleby. Zeszłoroczne zaś klęski elementarne tak ją wyniszczyły, że jest bliską rozpacz. Cała praca w polu poszła na marne, inwentarza żywego nie ma czem wyżywić, musi się więc go pozbywać za bezcen.

Potrzebne jest jak najszybsze dostarczenie jakiegokolwiek poprawy paszy, treściwego ziarna do zasiewu, a zwłaszcza kartofli na sadzenie. W dodatku drogi długości 7 km. tak są zniszczone, że komunikacja prawie zerwana. Na drodze od Gwoźnicy górnej do Blizianki, oberwał się pagórek wraz z domem Agaty Lubas, i zasunął drogę tak, że przejazd jest niemożliwy. Konieczną jest naprawa tych dróg jak najszybsza.

Wobec tego podpisani zapytują, czy c. k. Rząd gotów jest zarządzić bezwzględne przyjęcie z pomocą tej gminie z funduszu zapomogowego, tudzież czy gotów jest w drodze właściwej postarać się o umożliwienie komunikacji.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Kormosz, Okuniewski, Trylowski, Bosak, Baczyński, Nowakowski, Siwula, Terszakowiec, Wanio.

L. s. 2594/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie naprawy drogi w Gwoźnicy dolnej i górnej (pow. Strzyżów).

Skutkiem klęsk elementarnych, droga w gminie Gwoźnica dolna, na przestrzeni 7 km. została zupełnie zniszczona tak, że komunikacja prawie zerwana. Na drodze od Gwoźnicy górnej do Blizianki oberwał się pagórek wraz z domem Agaty Lubas i zasunął drogę tak, że przejazd jest niemożliwy. Konieczną jest naprawa tych dróg jak najszybsza.

Wobec tego, podpisani zapytują, czy Wydział krajowy gotów jest wpłynąć

na Wydział powiatowy w Rzeszowie, aby postarał się o umożliwienie komunikacji w tej gminie.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Cegielski, Okuniewski, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Siwula, Bosak, Trylowski, Baczyński, Nowakowski, Kormosz, Terszakowiec.
L. s. 2595/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezłożenia rachunków z budowy kościoła w Wyszatycach (pow. Przemysł).

Jeszcze w r. 1905 ukończoną została budowa kościoła rzym. katol. w Wyszatycach, a do tej pory nie przedłożono rachunków z tej budowy. Ludność, która ponosiła główne ciężary na ten cel drogą konkurencji kościelnej, pragnie wiedzieć, jak gospodarowano jej pieniędzmi przy budowie tego kościoła.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest w drodze właściwej poczynić starania, aby rachunki te w jak najkrótszym czasie do publicznego przeglądu wystawione zostały.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Dumka, L. Lewicki, Siwula, Bosak, Nowakowski, Terszakowiec, Baczyński, Kormosz, Trylowski, Cegielski, Okuniewski, Winniczuk.

L. s. 2596/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdziału zapomogowego grysu w pow. przemyskim.

Gmina Wyszatyce podała się o 200 korcy grysu, przyszło jednakowoż tylko 150 korcy, a i te rozdzielano po protekcyi, bo kto prosił o 3, otrzymywał tylko 1 korzec, kto zaś prosił o 8 lub

10, to temu brakowało tylko po 1 korcu, ale byli to najbliżsi krewni księdza przewodniczącego Kółka rolniczego i tym nie mogło dużo brakować.

Dla Wyszatyc zabrakło więc 50 korcy, ale bogaty właściciel dóbr z Boleszyc p. Zajączkowski, albo książeć dzierżawca z Żurawicy p. Miodowicz, otrzymali po całym wagonie grysu, chociaż nawet w klęskach elementarnych mogliby sobie inaczej dać radę, aniżeli biedny chłop.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy znany mu jest ten niesprawiedliwy rozdział zapomogowego grysu i co zamierza uczynić, aby złe naprawić, i na przyszłość mu zapobiedz?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Dumka, Siwula, L. Lewicki, Nowakowski, Okuniewski, Bosak, Terszakowiec, Tryłowski, Baczyński, Kormosz, Cegielski, Winniczuk.

Ls. 2597/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie naprawy drogi w Przyszowie od przysiółka Staw do Zapuścia (pow. Nisko) i budowy 2 mostków na kanałach.

Skutkiem klęsk elementarnych zniszczyła się także droga w Przyszowie z przysiółka Staw do przysiółka Zapuścia. Nie dostanie się nią ani dziecko do szkoły, ani ksiądz do chorego. Konieczna jest naprawa tej drogi i zbudowanie 2 mostków na kanałach, aby komunikację ułatwić.

Wobec tego zapytują podpisani Wydział krajowy, czy gotów jest organom swoim polecić, żeby bezzwłocznie do robót tych się zabrały?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Okuniewski, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, Siwula, L. Lewicki, Bosak, Cegielski, Tryłowski, Baczyński, Nowakowski, Kormosz, Terszakowiec.

L. s. 2598/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przetrzymania w Namiestnictwie (czy zaginięcia) dokumentów Władysława Wojdyły w Bochni.

W r. 1910 wniósł Władysław Wojdyła podanie o koncesję szynkarską na Chabówkę (pow. Now. Targ) i do podania dołączył: świadectwo przynależności, metrykę ślubu, kartę przemysłową na sklep, piwo i wódkę i innych 5 dokumentów. Koncesji nie dostał — ale nie dostał też zwrotu tych papierów. Wojdyła był w tej sprawie u Namiestnika Bobrzyńskiego, ale i to nie pomogło. Dotychczas nic mu nie zwrócono. Obecnie przy sposobności otrzymania karty na handel drewnianymi naczyniami w Bochni, usłyszał Wojdyła, że dostanie duplikaty, ale już drugi rok upływa, a duplikatów tych również nie widać.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zna ten skandaliczny szlendryan w biurach c. k. Namiestnictwa i czy gotów jest zarządzić bezzwłoczny zwrot tych dokumentów Władysławowi Wojdyłe?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, Siwula, L. Lewicki, Tryłowski, Baczyński, Kormosz, Nowakowski, Okuniewski, Bosak, Terszakowiec, Wanio

L. s. 2599/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przyjscia z pomocą ludności gminy Stany (pow. Nisko) z powodu klęsk elementarnych.

Ośmiokrotny wylew Łęgu zatopił doszczętnie grunta gminy Stany, ziemniaki i zboże wygniły. Rząd jednak z pomocą nie przychodzi, choć okoliczne gminy dostały już wagony ziemniaków, otręby itp. Potrzebne jest także ziarno na zasiew. Starostwo w Nisku wymawia się, że wszystko już wyczerpane.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest bezzwłocznie przyjść z pomocą ludności gminy Stany?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Trylowski, Baczyński, Nowakowski, Kormosz, Okuniewski, Terszakowicz, Cegielski, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, Siwula, L. Lewicki.

L. s. 2600/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o przełożenie drogi państwowej na górze Rogowskiej pow. Krosno.

Strasznem lekceważeniem interesów ludności ze strony c. k. Rządu, trzeba to nazwać, że gościniec rządowy na drodze Przemyśl-Dukla, na górze t. zw. Rogowskiej pow. Krosno nie został dotychczas przełożony, pomimo, że od dawnych lat wszystkie władze zmianę trasy drogi w owem miejscu uznały za konieczne i pilne zadanie. Ile nieszczęść co roku tam się wydarza, ile zdrowia i mienia ludzkiego tam się codziennie niszczy, a zupełnie bez potrzeby, tylko skutkiem niedbalstwa Rządu jako właściciela drogi. Bo można nieznanym kosztem zupełnie te nieszczęścia usunąć i drogę dziś trudną do przebycia z powodu stromych spadków poprowadzić prawie, że zupełnie równym terenem. Od dawnych lat były już pieniądze na tę robotę w budżecie państwowym wstawiane — co się z nimi stało? Bo robota dotychczas nie wykonana.

Zapytujemy: Kiedy nareszcie c. k. Rząd swój obowiązek wypełni i drogę

na przestrzeni góry Rogowskiej przełoży?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Baczyński, Kochanowski, Siwula, Okuniewski, L. Lewicki, Bosak, Trylowski, Nowakowski, Kormosz, Dumka, Cegielski, Terszakowicz.

L. s. 2601/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie kolonistów polskich w Brześcianach pow. Sambor.

Iżeli klęski elementarne w roku zeszłym, połączone z depresją spowodowaną ciągłymi alarmami wojennymi dotknęły wszystkich rolników nawet najzasobniejszych i zagospodarowanych, to w szczególności bez porównania musieli to dotkliwiej odczuć ci, którzy nie posiadając własnej gotówki, byli zmuszeni pożyczać pieniądze na zakupno gruntów.

W tem krytycznem położeniu znajdują się koloniści polscy w Brześcianach pow. Sambor, którym też wobec płatności rat bankowych i wobec grożącej zapłaty taks przenośnych kupna, grozi kompletna ruina majątkowa.

Zapytujemy przeto:

Co Wysoki c. k. Rząd zamysła uczynić, aby kilkudziesięciu kolonistów polskich i ich rodziny uchronić od kija żebraczego?

Interpelant:
Stapiński.

Siwula, Makuch, Dumka, Kochanowski, Okuniewski, Terszakowicz, Nowakowski, Bosak, L. Lewicki, Kormosz, Baczyński, Cegielski, Trylowski, Bardl.

L. s. 2602/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o przełożenie drogi państwowej w Żmigrodzie, pow. Jasło.

Od lat przeszło 30 ciągnie się sprawa przełożenia stromej części gościńca państwowego na szlaku Jasło-Dukla, na przestrzeni od dworu w Żmigrodzie aż do rynku.

Sprawa ta przeszedłszy rozmaite koleje, doczekała się przychylniejszego załatwienia rozp. Ministerstwa spraw wewn. z dnia 13. kwietnia 1906 L. 13328. Mianowicie zażądało Ministerstwo od gminy Żmigroda, aby gmina stary gościńiec utrzymywała, poczem roboty będą dokonane. Gmina Żmigród deklaracją z dnia 11. grudnia 1907 zatwierdzoną przez Wydział powiatowy, zobowiązała się rzeczywiście ów gościńiec utrzymać. I na tem wówczas sprawa utknęła. Odżyła dopiero w r. 1911 z powodu odbytych manewrów, na podstawie urgensu Ministerstwa wojny. Jesienią 1911 r. przyjechał radca Malisz z Ministerstwa robót publ. z nadradcą Nam. p. Adamczykiem, na miejsce, trasę proponowaną oglądnęli i umówili się z reprezentacją gminy Żmigród co do sposobu przełożenia drogi. Roboty miały się rozpocząć niebawem, a potrzebne pieniądze w trzech ratach zostały już Namiestnictwu zaliczone, jak o tem świadczy odnośna pozycya budżetu państwowego z r. 1912 w rubryce robót drogowych dla Galicyi. Na wiosnę 1913 przybył ponownie na miejsce inżynier i porobił pomiary, ale roboty nie zaczęto dotychczas. Zważywszy, że okolica Żmigroda należy do najuboższych w kraju, z braku wszelkich zarobków na miejscu, a w tym czasie ludność tamtejsza głoduje; zważywszy, że przełożenie tej drogi ze względów komunikacyjnych jest konieczne i nagłe nawet; zważywszy, że plan regulacyjny Żmigroda w wielkiej mierze jest zależny od załatwienia tej sprawy,

podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce jak najrychlej, a w każdym razie w r. 1914 przełożenie gościńca w Żmigrodzie uskutecznić?

Interpelant:
Stapiński.

Siwula, Cegielski, Kochanowski, Makuch, Baczyński, Bosak, L. Lewicki, Okuniewski, Trylowski, Winniczuk, Nowakowski, Kormosz, Dumka, Terszakowiec.

L. s. 2603/914.

I n t e r p e l a c y a

p. J. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie parcelantów obszaru dworskiego w gminie Pogwizdów, pow. Łańcut.

Przed kilkunastu laty rozparcelowała spółka, w którą wchodzili: J. Cennarski, Bol. Żardecki, M. Schulz z Łańcuta — obszar dworski w gm. kat. Pogwizdów pow. Łańcut pomiędzy chłopów z gmin: Pogwizdowa, Medeni, Zaksie pow. Łańcut — jakoteż chłopów z gmin: Nienadowki i Trzebosi pow. Kolbuszowa. Obszar cały składał się wówczas z gruntów ornych i korzunków leśnych, które to korczunki zostały przez spółkę sprzedane jako grunta orne i pod tym tylko warunkiem parcelanci je kupowali. Obecnie po kilku latach uprawy parcel dawniej lasem objętych, nakazało c. k. Starostwo w Łańcucie parcele te obecnym ich właścicielom zalesić a oprócz tego grozi niewinnym zupełnie parcelantom karami pieniężnymi za rzekome przekroczenie przez nich ustawy.

Zapytujemy przeto:

1) Czy Wysoki c. k. Rząd zechce wglądać w tę sprawę, aby przez takie zarządzenie nie dopuścić do zupełnej ruiny parcelantów?

2) Czy Wysoki c. k. Rząd zechce wydać stosowne zarządzenia, by nadal jeszcze przed podobnymi transakcyami uwiadomiano interesowanych, że pewne obszary nie mogą być zamienione na grunta orne?

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Makuch, Trylowski, Baczyński, Nowakowski, Cegielski, Kochanowski,

Winniczuk, Dumka, Kormosz, Okuniewski, Terszakowiec, L. Lewicki, Siwula.

L. s. 2604/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie Bronisława Wątorskiego z Przecławia pow. Mielec o bezprawne zabranie mu zakupionych świń.

Bronisław Wątorski z Przecławia pow. Mielec zakupił dnia 11. grudnia 1913 r. na jarmarku w Mielcu od Katarzyny Tacik 2 świnię, za które zapłacił 165 kor., na co ma świadków:

- 1) sprzedająca,
- 2) M. Weryńskiego policyanta w Mielcu,
- 3) kilku innych.

Kupcy jednak mieleccy a głównie Ludwik Solarski z Mielca zabrali przez niego zakupione świnię zupełnie bezprawnie.

Poszkodowany udał się na drogę sądową, powołując się na świadków, których jednak do przesłuchania nie wezwano, zaś winowajców orzeczeniem c. k. I. Prokuratora państwa w Tarnowie z d. 18. lutego 1914 uwolniono od winy i kary.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd skłonny jest wydać stosowny rozkaz, aby poszkodowany otrzymał sprawiedliwość?

Interpelant:
Stapiński.

L. Lewicki, Winniczuk, Dumka, Cegielski, Kochanowski, Makuch, Baczyński, Terszakowiec, Okuniewski, Tryłowski, Kormosz, Bosak, Nowakowski, Siwula.

L. s. 2605/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Zamorskiego i tow. do c. k. Komisarza rządowego i Wydziału krajowego.

Zarząd miasta Białej w interesie nielicznych jednostek pracuje wszystkimi siłami nad tem, aby rozwój miasta powstrzymać, a z sąsiedniego Bielska uczynić siedlisko kultury i gospodarczego dobrobytu. Jest to rozmyślna planowa, konsekwentnie przeprowadzona praca na szkodę miasta. Rozwój miasta bowiem zagrażałby wedle mniemania czynników rządzących napływem polskiego żywołu a co zatem idzie, także i zatarciem sztucznie utrzymywanego niemieckiego charakteru tego miasta. Plan tamowania rozwoju miasta jest konsekwentnie przeprowadzany od połowy XIX. wieku, a znalazł nawet swoich lokalnych filozofów, którzy dzieła pisali o utrzymaniu niemieckiego charakteru tej „wyspy językowej“.

W Białej istniała niegdyś niższa szkoła realna. W chwili zaprowadzenia języka polskiego jako urzędowego w Galicyi, rada miasta skwapliwie pozbyła się tej szkoły z obawy, aby jej nie spolszczono. Odtąd aż do dzisiaj wszystkie potrzeby naukowo-oświatowe zaspokajają Białej sąsiednie Bielsko na Śląsku, zaopatrzone sownie przez Rząd we wszelkiego rodzaju szkoły średnie, uposażone najbogaciej w całej Austyi.

Kiedy dzielono sąd obwodowy krakowski i zamierzano siedzibę nowego sądu obwodowego umieścić w Białej, Rada miejska poruszyła wszystkie niemieckie sprężyny w państwie, aby się od tego sądu uwolnić i dokazała tego, że siedzibą sądu obwodowego są Wadowice.

W tych zabiegach przeciwko wszelkim instytucjom rządowym, o które w interesie swojego rozwoju inne miasta tak natarczywie się starają, nie pamiętał biański magistrat o potrzebach ludności wiejskiej z powiatu, bo ona jest prawie wyłącznie polską. O tę zaś Niemcy nie dbają. Ale sąd obwodowy byłby i dla samych niemieckich mieszkańców miasta potrzebny, bo ci mają mnóstwo rozpraw sądowych, wynikających z faktu, że Biała jest najbar-

dziej fabrycznem miastem w Galicyi i że tam dokonywają się transakcye handlowe na wielką skalę wymagające ostatecznego uregulowania tak w drodze spornej jak i ugodowej przez sąd obwodowy. Świat rękodzielniczy, kupiecki i handlowy w Białej, bez różnicy narodowości i wyznania niejednokrotnie domagał się u władz utworzenia sądu obwodowego w Białej, ale Rada miejska, kierowana w duchu prusko-niemieckim z Bielska, stawała zawsze tym dążeniom na przeszkodzie. Kto wie, jak bardzo utworzenie wyższego sądu przyczynia się do rozwoju miasta, ten nie może tego oporu ze strony Rady miejskiej inaczej nazwać, jak działaniem na szkodę miasta.

Po galicyjskiej stronie w Białej i najbliższej okolicy jest w fabrykach około 8 do 10 tysięcy robotników zatrudnionych. Liczba fabryk dochodzi w tych okolicach do setki. Wynikają stąd specyficzne robotnicze zatargi, do których wyrównania służy sąd przemysłowy. Mimo rzucającej się w oczy potrzeby sądu przemysłowego, mimo, że po drugiej stronie rzeczki Białki w Bielsku na Śląsku sąd przemysłowy jest, Rada miejska wbrew najżywotniejszym interesom miasta i wbrew krzyczącej potrzebie potrafiła do dnia dzisiejszego skutecznie oprzeć się kreowaniu sądu przemysłowego, aby ustrzedz miasto przed inwazyą jednego Polaka jako sędziego.

Nawet miejskie instytucje i inwestycje tworzy się pod kątem nie interesu miasta, lecz zachowania niemczyzny. Z niezrozumiałych bliżej powodów urządzono wspólny z Bielskiem zakład elektryczny i zawarto dla bezpieczeństwa taki kontrakt z tem „siostrzanem“ miastem, że interpretatorem i rozjemcą w sprawach spornych jest Rada miejska w Bielsku. W sprawach dostarczania prądu jest Biała zdana całkowicie na łaskę i niełaskę Bielska, które bez skrupułów wyzyskuje swoje stanowisko. Przed dwoma laty przyszło z po-

wodu tej bezwzględności Bielska do procesu, w którym Biała miała rzeczową słuszność, ale Bielsko wygrało z powodu brzmienia kontraktu. Kosztowało to Białą około 18.000 koron.

Wszelkie instytucje publiczne i rządowe odrzuca magistrat bialski z nawyknienia tak, że za jego zgodą stacya kolejowa na linii Dziedzice-Żywiec znajduje się również w Bielsku. Jest wprawdzie na uboczu i stacyjka Biała na linii Bielsko-Kalwarya, ale umieszczona tak, że nikomu nie jest na nic potrzebna. Prowadzi to często do niemiłych nieporozumień. Wielu ludzi, słysząc o Białej jako o głośnem fabrycznem mieście, nadaje przesyłki do stacyi Biała w tem przekonaniu, że tak ruchliwe miasto fabryczne, leżące w innym kraju koronnym, musi mieć własną stosowną stacyę kolejową. Tymczasem na stacyi Biała nie ma przyrządów do wyładowywania ciężkich przedmiotów. Maszyny, kotły i t. p. potrzeby do fabryk, zajechawszy na stacyę Bielsko, bywają przesyłane wedle adresu przysyłkowego do stacyi Biała; tam stwierdza się, że ich wyładować nie można, spisuje się nieodzowny protokół i odsyła się wagon z powrotem do Bielska. Odbiorca płaci za odłączenie wagonu w Bielsku, za przejazd z Bielska do Białej i z powrotem po 2 klm. w jedną i drugą stronę, płaci za protokół, oraz penale za zbyt długie przetrzymanie wagonu. Płaci Niemiec, ale dogody nie chce, bo nużnoby na stacyę Biała przyszło kilku polskich urzędników i Germania zatręśłaby się w posadach. Wielkie też były zabiegi magistratu bialskiego, aby nie dopuścić do utworzenia przystanku Biała-Lipnik na linii Bielsko-Żywiec. Przystanek ten jednak otwarto, ale tylko jako osobowy. Na rozszerzenie go dla ruchu towarowego zdobyć się nie można, bo wszystkie zachcianki bialskiego magistratu stają się zaraz sprawą polityczną i kwestyą narodową, a pomnożenie liczby urzędników, choćby kolejowych, w obrębie niemieckiej Dyrekcyi północnej, ale na stronie galicyjskiej

jest dla Niemców bialskich „niebezpieczeństwem i zagrożeniem niemieczyzny“. Najjaskrawiej okazuje się ta niechęć do polszczyzny, wychodząca na szkodę miasta, w sprawach szkolnych. Językiem wykładowym w szkołach publicznych Białej jest naturalnie język niemiecki. I tutaj Rada szkolna krajowa w myśl obowiązujących ustaw nie może nic zmienić. Ażebym jednak szkolne władze galicyjskie nie mogły wywierać wpływu na nominacje nauczycieli, Rada miejska gminy obejmującej 100 ha powierzchni, liczącej 8.700 mieszkańców i 390 domów, wzięła na siebie obowiązek całkowitego utrzymania szkół, ale zarazem zastrzegła sobie prawo mianowania nauczycieli. Pociąga też siły nauczycielskie przeważnie ze Śląska, bacząc skrupulatnie na to, aby pod względem szowinistycznie narodowego charakteru były pierwszej jakości. Tego rodzaju obciążenie małej miłośnicy pociąga za sobą niepomiarne wielkie wydatki. Nic dziwnego, że dodatki gminne osiągają niebywałą wysokość, że grosz czynszowy jest pobierany podwójnie, raz pod swoją prawną nazwą, drugi raz pod niewinną formą 4% należności wodociągowej, chociaż opłaty wodociągowe właściwe istnieją również i to w wysokości wiedeńskiej. A chociaż są publiczne miejskie szkoły wydziałowe niemieckie, magistrat miłośnicy, obdłużonej na miliony, udziela dla popierania niemieczyzny stałej rocznej subwencji w wysokości 7.500 kor. rocznie prywatnej niemieckiej szkole ewangelickiej. Ażebym tym wydatkom, niepotrzebnie przez gminę przyjętym podołać, Rada miejska obraca wbrew przepisom subwencję miejskiej Kasy oszczędności w rocznej kwocie najmniej 60.000 K, a niekiedy więcej, na swoje normalne potrzeby budżetowe. Takie postępowanie od szeregu lat uprawiane, sprzeciwia się statutom Kasy oszczędności, gdzie wyraźnie zaznaczono, że nadwyżki dochodów mają być obracane na cele dobroczynne i humanitarne. Obracanie tych nadwyżek na łatanie dziur w budżecie miejskim jest rów-

nocześnie szkodą najuboższych warstw ludności, które przy prawem spożytkowaniu tych nadwyżek zysków mogłyby skorzystać wiele. Dla licznych tysięcy robotników zajętych w fabrykach bialskich, przydałyby się mieszkania robotnicze i łaźnie ludowe, o których „kulturalny“ magistrat nawet myśleć nie chce. Pewnego rodzaju krzyżacka zabobcość objawia się w fakcie, że więcej niż połowa wkładek w bialskiej Kasie oszczędności to pieniądze przez Polaków złożone, a dochody z obrotu tymi pieniędzmi idą na ukracanie praw polskiej ludności. Polska ludność stanowiąca trzecią część mieszkańców miasta, opłaca swymi dodatkami germanizacyjną politykę zarządu miejskiego, który wszelkimi sposobami namowy, przymusu i gwałtu ściągają dzieci polskie do niemieckich szkół publicznych i tam je germanizuje. W Białej nierzadko spotkać można rodziny, których rodzice są Polakami, a dzieci wychowane w niemieckiej szkole zagorzałymi Niemcami.

Przez tę politykę germanizacyjną miasto mimo wygórowanych dodatków musi zaciągać pożyczki nie tyle na inwestycje, co na wydatki bieżące. Ostatnio zaciągnięta pożyczka w kwocie 1,250.000 K została użyta w części znacznej na cele przez władze niedozwolone, ale te same władze nie miały dosyć energii, aby w imię prawa i dobra wszystkich bialskich obywateli wkroczyć. W myśl dawnej recepty germanizowania zapomocą widowisk Rada miejska przystąpiła w r. 1913 do budowy gmachu na kino miejskie za cenę ćwierć miliona z górą. Na pokrycie wydatków zużyto cały fundusz ubogich i fundusz emerytalny, które powinny mieć pupilarne zabezpieczenie. Tymczasem kino przynosi stale deficyt i wprowadza magistrat w takie kłopoty, że w pierwszych dniach stycznia wytoczono miastu egzekucję za 1000 kor. za filmy. Wobec tego zachodzi obawa, jeżeli nie bankructwa gminy, to przynajmniej zaprzepaszczenia obu funduszków, użytych na budowę. I gdyby chodziło o jakiegokolwiek inne miasto, z pe-

wnością władze rozwiązałyby Radę miejską, która tak gospodaruje. Nie będąc, pewną czy mimo wszystko miasto Biała i nadal zatrzyma swój sztuczny charakter niemiecki, Rada miejska uzależnia siebie od sąsiedniego Bielska. Dawniejsza umowa gazowa lub obowiązująca dzisiaj umowa elektryczna oddaje opłatę za używanie prądu i wszystkie koszty w wyłączne rozstrzygnięcie Rady miejskiej Bielska. W ten sposób Bielsko może nakładać na mieszkańców Białej i na samo miasto Białę opłatę za prąd wedle swego widzimisię, a Białej nie przysługują żadne prawne środki do samoobrony. Wykazał to przed rokiem proces, w którym Biała miała subiektywną słuszność, ale w myśl postanowień kontraktu zupełnie słusznie przegrała, płacąc kilkanaście tysięcy kosztów. Cała pod szowinistycznym kątem widzenia prowadzona gospodarka miasta Białej zmierza do zniszczenia miasta, aby na wypadek spodziewanego spolszczenia miasta oddać Polakom „cmentarzysko“ wedle dosłownego wyrażania się jednego z przywódców lokalnej niemczyzny.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy władzom krajowym znane są naprowadzone fakty?

2) Co władze zamierzają uczynić, aby zapobiedz wyludnianiu się i niszczeniu tego miasta?

Interpelant:
Zamorski.

Skarbek, Jabłoński, Schmidt, Bednarski, Tomaka, Maciuszek, Pilch, Michalich, Głabiński, Bandrowski, Maryewski, Zaremba, Górkiwicz, Łaskuda, Riedl, Witos, Okoń, Żardecki, Serczyk, Federowicz.

Ls. 2606/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Kręzła i tow. w sprawie wymiaru opłaty szynkarskiej.

Wymiar krajowej opłaty szynkarskiej co do włościan szynkarzy, w liczących bardzo wypadkach jest bardzo

krzywdzącym. Wskutek tego przemysł szynkarski nie tylko, że im nie daje żadnej korzyści, ale przyprawia ich o znaczne straty. Nie tylko, że oddają zupełnie darmo do użytku lokale, obsługę, przywóz trunków i t. p., ale muszą ze swej roli wydobyć taki dochód, z którego część zmuszeni są przeznaczyć na dopłacenie do opłaty szynkarskiej. Koncesjonowani i pokątni szynkarze żydowscy używają rozmaitych sposobów, ażeby wpływać na niektórych członków komisji szacunkowej dla opłaty szynkarskiej, by włościanom wymierzano wysokie opłaty, by w ten sposób zmusić ich do porzucenia koncesyi szynkarskich, na które (żydzi) czyhają. Skutek tego postępowania jest taki, że wielu włościan zrujnowawszy się, porzuciło koncesyę, inni stoją nad brzegiem ruiny. Do zmniejszenia dochodów koncesjonowanych szynkarzy, przyczyniają się także szynkarze pokątni, na których szynkownie c. k. Władze mało zwracają uwagi. Że tak jest, z pomiędzy wielu dowodzi tego fakt następujący: W Kamienicy dolnej (pow. Pilzno) gminie położonej na lichej glebie, liczącej około 500 mieszkańców, przeważnie biedaków, uzyskał koncesyę włościanin Antoni Gromadzki. Szynkownia jego położona jest przy drodze prowadzącej z Pilzna do Brzostka, mogłaby mu z przejezdnych dać jaki taki dochód, gdyby nie szynki koncesjonowane i pokątne, do których podróżni zajeżdżają. Komisya szacunkowa dla opłaty szynkarskiej, biorąc w rachubę dochód z przejezdnych, wymierzyła Ant. Gromadzkiemu na r. 1914 opłatę szynkarską w sumie 1084 K, której w żaden sposób zapłacić nie może, gdyż byłby zrujnowany, wobec czego musi koncesyę złożyć. Przez tamtejszą zwierzchność gminną stwierdzonem zostało w styczniu 1914, że A. Gromadzki nie ma żadnego ruchu w szynkowni i że w 1913 r. ze swego rolnego gospodarstwa dopłacił do koncesyi 800 kor.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy fakta naprowa-

dzony są mu wiadome i co zamierza uczynić, by krzywdzące wymiary opłaty szynkarskiej zostały usunięte, by właścian szynkarzy nie doprowadzać do ruiny?

Czy zechce niezwłocznie zniżyć nadmierną opłatę szynkarską Ant. Gromadzkiemu z Kamienicy dolnej, pow. Pilzno, do takiej sumy, jaka odpowiada jego stosunkom zarobkowym?

Interpelant:
Krężel.

Bosak, Serczyk, Tomaka, Okoń, Pilch, Wolanin, Bojko, Bardl, Łaskuda, Siwula, Żardecki, Witos, Górkiewicz, Biały, Maciuszek.

L. s. 2607/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie dewastacji lasu w Przerzymborze.

Od lat kilku właścicielami lasu dworskiego w Przerzymborze są Jan i Wacław Pułowie, zamieszkali w Żarówce (pow. Mielec). Jeszcze poprzedniemu właścicielowi tego lasu p. Rościszewskiemu zezwoliło c. k. Starostwo w Pilźnie na wyrąb drzewostanu na pewnych parcelach z tym jednak warunkiem, że na wzgórzach piaszczystych nie wolno wykopywać pniaków, gdyż ziemia wyjąławia się, a lotne piaski grożą urochomieniem i zasypaniem przyległych, uprawnych gruntów włościańskich i że wyrąbane parcele należy, jedne do 3-ch inne do 5-ciu lat zalesić. Podobne zezwolenie na dalszy wyrąb w tym lesie uzyskali także Pułowie a Zwierzchność gminna w Przerzymborze otrzymała zlecenie c. k. Starostwa w Pilźnie, by wykonanie warunków włożonych na Pułów dopilnowała i corocznie składała sprawozdanie o stanie lasu. W ciągu kilku lat rozpoczęli Pułowie w tym lesie gospodarkę dewastacyjną wprost rabunkowo, dlatego, że nie mając gotówki znaczniejszej na zapłacenie ceny kupna tego lasu, zamie-

rzają włożony przez się kapitał wycofać i las ten opuścić na rzecz wierzyteli. Dlatego nie tylko wyrąbali drzewostan na parcelach, gdzie im tego dozwolono, ale wyrębiają młodziki na innych przestrzeniach, gdzie im tego czynić nie wolno. Na wzgórzach wykopalniaki, wskutek czego lotne piaski urochomniają się, ziemia wyjąłowiona stanie się bezużyteczną. Na innych dokonano korczunku i kulturę leśną zamieniono na rolną. Z wyjątkiem nieznanego obszaru niedostatecznie zalesionego, ogromne przestrzenie wyrębów pozostają bez kultury leśnej dotychczas.

Zwierzchność gminna w Przerzymborze corocznie w swych sprawozdaniach zwracała c. k. Starostwu w Pilźnie uwagę na dewastację lasu z tym skutkiem, że to wydelegowało na miejsce w listopadzie 1913 r. Komisję do zbadania, która na miejscu stwierdziła, że gospodarka w tym lesie jest wprost rabunkowa, że należy dalszy wyrąb wstrzymać i zamknąć wywóz drzewa, a z wiosną 1914 r. przystąpić do zalesienia pustych wyrębów. W pierwszej połowie lutego 1914 r. c. k. Starostwo w Pilźnie las ten przy pomocy c. k. żandarmeryi zamknęło, niedługo jednak to trwało. Zakaz ten został w ostatnich dniach lutego uchylony i Pułowie dalej las ten dewastują.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zna fakta tu naprowadzone?

Czy zechce niezwłocznie zabronić Janowi i Wacławowi Pułom dalszego wyrębu i wywozu drzewa z lasu?

Czy uważa za rzecz uzasadnioną wyrąbane drzewo zająć na sprzedaż a uzyskaną gotówkę przeznaczyć na zalesienie wyrębów?

Czy zechce zmusić Pułów, by parcele leśne wykorzystywane i zamienione na kulturę rolną zalesili?

Interpelant:
Krężel.

Maciuszek, Wolanin, Tomaka, Bosak, Serczyk, Bardl, Okoń, Pilch, Łaskuda,

Siwula, Biały, Górkiewicz, Bojko, Kędzior, Witos.

L. s. 2608/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Łaskudy i tow. do c. k. Rządu w sprawie zasiłku wojskowego Maryi Nawara, Raba Niżna, pow. Limanowa.

W czasie zawieruchy bałkańskiej powołany został do wyjątkowej czynnej służby wojskowej Jakób Nawara z Raby Niżnej, wyrobnik i ojciec dwojga małoletnich dzieci.

Ponieważ tenże tylko pracą rąk swoich utrzymywał rodzinę, po jego odejściu pozostała ona bez żadnych środków do życia w najstraszliwszej nędzy.

Służba trwała przez całe trzy miesiące, w którym to czasie żona zmuszoną była zaciągać pożyczki u litoskich sąsiadów na wyżywienie swoich dzieci jakoteż i siebie.

Wniesione prośby i podania przez żonę powołanego Maryę Nawarową do władz o udzielenie zasiłku nie odniosły dotąd skutku, mimo iż to rodzina uboga, bez środków do życia, gdyż oprócz tego wskutek klęsk elementarnych zapanowała niebywała drożyzna i brak zarobku.

Wobec wyż podanych faktów zapytują podpisani, czy c. k. Rządowi znany jest podany wypadek?

Czy gotów jest polecić powołanym organom, ażeby nareszcie Maryi Nawarowej, wyrobnicy z Raby Niżnej, zasiłek wojskowy wypłacić.

Interpelant:
Łaskuda

Maciuszek, Tomaka, Pilch, Długosz, Bardl, Okoń, Serczyk Górkiewicz, Żardecki, Witos, Bojko, Siwula, Krężel, Bosak.

L. s. 2609/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu odmówienia zasiłku za słu-

żbę wojskową nadzwyczajną Franciszkowi Zygmunтови i Walentemu Zygmunтови z Lubatowej pow. Krosno.

Karol Zygmunt, syn Franciszka z Lubatowej, pow. Krosno, służył nadobowiązkowo przy wojsku przez 6 miesięcy, a to od 24. listopada 1912 do 16. maja 1913, pomimo że jest niezamężnym rolnikiem.

Tak samo nie wypłacono wynagrodzenia Walentemu Zygmunтови z Lubatowej za nadzwyczajną służbę wojskową syna Tadeusza przez czas 9-ciu miesięcy dlatego, że ma 13 morgów gruntu, ale lichego bo górzystego i 12 działwy do wychowania i wyżywienia.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce ponownie się przekonać, iż wymienieni gospodarze posiadają wszystkie warunki przepisane ustawą, aby otrzymać wynagrodzenie za nadzwyczajną służbę wojskową.

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Siwula, Bardl, Witos, Bojko, Nowakowski, Hołubowicz, Korol, Okoń, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec.

L. s. 2610/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego o osuszenie gruntów w Krościenku wyżnem na tak zwanych „Flosach“.

We wrześniu 1913 r. zniszczyła do szczętnie powódź zbiory na 600 morgach gruntu w Krościenku wyżnem pow. Krosno. Mniejsze ale bardzo znaczne i prawie coroczne szkody ponoszą właściciele owych gruntów z powodu braku należytego odpływu dla nadmiaru wilgoci w owej kotlinie.

Zachodzi konieczna potrzeba zmeliorowania owych obszarów przez poczynienie stosownych przekopów.

Zapytujemy :

Czy Wysoki Wydział krajowy zechce w program najbliższych prac melioracyjnych wciągnąć i tę pracę i stosowne poczynić zarządzenia, aby ta praca była czem rychlej wykonaną.

Interpelant :
Stapiński.

Okoń, Kapuściński, Makuch, Terszakowicz, Bosak, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Siwula, Bardl, Witos, Bojko, Nowakowski, Korol, Hołubowicz.

L. s. 2669/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Okonia i tow. do c. k. Rządu w sprawie dostarczenia lepszych wozów kolejowych i częstszych specjalnych pociągów ludziom emigrującym za granicę kraju za pracą.

Ludzie emigrujący z kraju naszego za pracą, jadą wozami kolejowymi często tak ohydnyimi, że to urąga wszelkim zasadom sprawiedliwości. A przecież ci ludzie jadący w świat szukać chleba, płacą też bilety jazdy i powinno się ich jako ludzi traktować a nie masowo jak zwierzęta wysyłać. Powinno być więcej pociągów dla robotników i wozów kolejowych znaczniejsza ilość.

Podpisani zapytują c. k. Rząd :

Czy wiadomem mu jest to nieludzkie w zbitych masowo wozach kolejowych wysyłanie robotników sezonowych ?

Co zamierza c. k. Rząd uczynić, ażeby się to więcej nie powtórzyło ?

Interpelant :
Ks. Eugeniusz Okoń.

Łaskuda, Tomaka, Siwula, Witos, Zamorski, Krężel, Bandrowski, Żardecki, Bojko, Długosz, Lisiewicz, Maciuszek, Bosak, Srokowski.

L. s. 2670/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Okonia i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie pokrzywdzenia

urzędnika kolejowego p. Jana Tomaszewskiego w Skawinie pod Krakowem.

Urzędnik kolejowy p. Jan Tomaszewski w Skawinie pod Krakowem został ogromnie pokrzywdzonym przez swoje władze.

Ciężką pracą kolejową zdenerwowanego usunięto bez istotnych przyczyn ze służby ruchu po kilkudziesięcioletniej służbie kolejowej uczciwej i pracowitej i jako degradację i karę z powodu pewnego zdenerwowania, którego się nabawił przy niszczącej zdrowie służbie kolejowej — przydzielono go do służby telegrafu, co urzędnikowi staremu ujmę przynosi.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy wiadomem mu jest to postępowanie c. k. Dyrekcji kolejowej w Krakowie z p. Janem Tomaszewskim, urzędnikiem ze Skawiny ?

Co zamierza uczynić c. k. Rząd ażeby tę ogromną i straszną krzywdę wyrządzoną p. Janowi Tomaszewskiemu naprawiono jak w najkrótszym czasie ?

Interpelant :
Ks. Eug. Okoń.

Długosz, Tomaka, Maciuszek, Bosak, Siwula, Łaskuda, Krężel, Witos, Bojko, Żardecki, Lisiewicz, Zamorski, Srokowski, Bandrowski.

L. s. 2671/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Siwuli i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykan emigracyjnych.

Znana w naszym kraju nędza ogólna spowodowana klęskami gospodarczemi lat ostatnich, spowodowała tłumną emigrację naszej ludności. C. k. Władze powiatowe zamiast spieszyć z pomocą tym, którzy w ten sposób chcą się uchronić od głodu, utrudniają emigrantom uzyskanie dokumentów potrzebnych do wyjazdu za granicę jak paszportów, kart okrętowych i t. p.

Jeżeli ktoś bezinteresownie odważy się tym biedakom, bardzo często alfabetom, pospieszyć z pomocą, w tym wypadku naraża się na niestłuchane szykany i włączenie po terminach.

Że tak jest, z bardzo licznych wypadków dowodzą tego następujące fakta:

Znany w powiecie ropczyckim włościanin Jan Babicz z Niedźwidzy, bezinteresownie napisał kilku emigrantom po karty okrętowe do Polskiego Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie, którego jest członkiem i korespondentem. Za to c. k. Starostwo w Ropczycach włącza go po terminach i naraża na stratę czasu i grosza.

Podobny los spotyka włościanina Antoniego Litaka z Glinika powiatu ropczyckiego, włościanina Jędrzeja Kusibaba z Bieżnic, powiat Ropczyce i innych w powiecie pilźnieńskim i tarnobrzeskim, których c. k. Starostwa i c. k. Sądy ścigają, jak gdyby zbrodnie ciężkie popełnili.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce bezzwłocznie usunąć utrudnienia co do emigracyi za zarobkiem?

Czy zechce zaniechać szykanowania i narażania na straty osoby, które bezinteresownie zamawiać będą karty okrętowe i inne dokumenta podróżne a w szczególności członków Polskiego Towarzystwa emigracyjnego?

Interpelant:
Siwula.

Bardl, Bosak, Serczyk, Żardecki, Krężel, Witos, Stapiński, Maciuszek, Górkiewicz, Tomaka, Łaskuda, Długosz, Okoń, Bojko.

L. s. 2611/1914.

N a g ł y w n i o s e k

posta dra Petruszewicza i tow. w sprawie przyznania zapomogi dla pogorzalców gminy Łany sokołowskie, powiatu stryjskiego.

W grudniu 1913 r. spaliło się w Łanach sokołowskich stryjskiego powiatu trzech gospodarzy, spaliły się im nie tylko wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie, ale także wszystko zboże, pasza i cały inwentarz gospodarczy.

Ze względu na to podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy wyżej wymienionym pogorzalcem gminy Łany sokołowskie uchwalić odpowiednią zapomogę pieniężną.

Pod względem formalnym wnosimy o uchwalenie nagłości tego wniosku, a pod względem formalnym o odesłanie go do komisji zapomogowej.

Wnioskodawca:
Petruszewicz.

Kochanowski, J. Jaworski, Hołubowicz, Cegielski, Baczyński, Terszakowicz, Kapuściński, Kormosz, Łahodyński, Winniczuk, Staruch, Singalewicz, Makuch, Horbaczewski, Okuniewski, Dumka, Korol, Ławruk, Tryłowski, Rożankowski, Kiweluk.

L. s. 2674/1914.

N a g ł y w n i o s e k

posta Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców gminy Turylcze, powiat Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Na tydzień przed Bożem Narodzeniem w gminie Turylcze spaliło się 30 gospodarzy, zgorzało 70 budynków i prawie cały ich majątek, bo wtenczas była silna zawierucha i o jakiegokolwiek pomocy i ratunku nawet nie było mowy, gdyż ludzie zaledwie z życiem ujęć mogli.

Ponieważ pogorzalcy ci pozostali bez chleba i bez dachu nad głową w największej nędzy, przeto podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby udzielił pogorzelcom gminy Turylcze zapomogę z funduszu krajowego.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Terszakowiec, Makuch, Kochanowski, Łahodyński, Dumka, Bosak, Winniczuk, Korol, Perfecki, Nowakowski, Jaworski, Hołubowicz, Horbaczewski, Sandulak.

L. s. 2612/1914.

W n i o s e k

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. w sprawie założenia 4-kl. — 6-kl. szkoły ludowej w Busku z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Miasto Busk, którego mieszkańcy są przeważnie ruskiej narodowości, niema ani jednej szkoły ludowej wyższego typu z ruskim językiem wykładowym. W roku 1911, 1912 i 1913/14 było dzieci w wieku szkolnym ruskich 742, polskich 1.513, żydowskich 985, a więc przypada przeciętnie na rok dzieci ruskich 247, polskich 504, żydowskich 328. Ludność polska posiada w Busku 6 kl. męską szkołę i 6 klasową szkołę żeńską z polskim językiem wykładowym. W obu tych szkołach jest takie przepełnienie, że w każdym roku musi się tworzyć po 2—3 oddziały, co z różnych przyczyn jest wielce niedogodne.

Rodzice dzieci ruskiej narodowości domagają się usilnie kreowania 4—6 kl. szkoły z ruskim językiem wykładowym i na dowód tego wnieśli dnia 23. października 1913 r. do c. k. Rady szkolnej krajowej przez c. k. Radę szkolną okręgową odpowiednio umotywowane petycje, a następnie wysłali deputację do c. k. Rady szkolnej krajowej celem poparcia tej sprawy.

Dzieci mieszczań ruskich z Buska nie mają możności korzystać z nauki

w mowie rodzinnej, przez co ograniczony jest dla nich zakres wykształcenia.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie założyła 4—6 klasową szkołę ludową z ruskim językiem wykładowym w Busku.

Wnioskodawca:
Singalewicz.

Petruszewicz, Okuniewski, Hołubowicz, Kapuściński, Korol, Kormosz, Kochanowski, Staruch, Horbaczewski, Terszakowiec, L. Lewicki, J. Jaworski, Metella, Cegielski, Dumka, Makuch, Łahodyński, Wanio, Kurowiec.

L. s. 2613/1914.

W n i o s e k

posła dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie budowy gościńca krajowego z Krystynopola do Wareża w powiecie sokalskim.

Wysoki Sejmie!

Jedną z najważniejszych drogowych arteryi sokalskiego powiatu, która łączy dwa miasta tego powiatu Krystynopol i Wareż i około 15 gmin, jest droga Krystynopol-Wareż, która przecina gminy Krystynopol, Madziarki, Boratyn, Szmitków, Moszków, Sawczyn, Bojanice, Gatowice, Łubów, Horodnica warężka i Wareż.

Jak nadzwyczajnie ważną jest ta droga pod względem ekonomicznym i gospodarczym dla ludności powiatu sokalskiego, wskazuje na to ta okoliczność, że w obu tych miasteczkach odbywa się na rok do 12 jarmarków większych i że co tygodnia odbywają się tam targi, na które zjeżdża się ludność nawet z oddalonych wsi powiatu.

Tymczasem droga ta, mająca bądź co bądź ogólniejsze znaczenie, jest je-

szcze dotąd drogą powiatową, a nie krajową, jaką w rzeczywistości dawno być powinna zwłaszcza z powodu, że łączy dwa sądowe powiaty Sokal i Bełz.

Przytem jest stan tej drogi tak zły, że miejscami jest wprost nie do przebycia, a miejscami n. p. w okolicy Boratyna i dalej w kilkunastu miejscach są takie przerwy, że ludzie wprost topią swe bydło i ledwie kilka par koni jest w stanie wyciągnąć wozy z dołów, które się potworzyły.

Powiat jako obciążony wielkimi wydatkami na drogi nie jest w możności utrzymać drogi w należytem stanie, a ponieważ ta droga prócz prowincjonalnego ma ogólniejsze znaczenie, przeto powinien kraj postarać się o wybudowanie tam krajowego bitego gościńca kosztem kraju.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

budowę bitego krajowego gościńca z Krystynopola do Wareża miasta przez Madziarki, Boratyn, Szmitków, Moszków, Sawczyn, Bojanice, Gatowice, Łubów i Horodnica wareżka z fundusów krajowych.

Wnioskodawca:
Roman Perfecki.

Kochanowski, Jaworski, Rożankowski, Korol, Dumka, Horbaczewski, Załoziecki, Terszakowiec, Winniczuk, Ławruk, Makuch, Łahodyński, Hołubowicz, Kapuściński, Singalewicz.

L. s. 2614/1914.

W n i o s e k

posła Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie drogi powiatowej z Jabłonowa przez Szeszory do Kosmacza.

Wysoki Sejmie!

Od kilku lat buduje się drogę powiatową z Jabłonowa przez Szeszory

do Kosmacza, lecz dotąd jej nie skończono.

Wprawdzie kraj przyczynia się do budowy tej drogi subwencyą w wysokości 50%, jednak z powodu nadzwyczaj trudnych warunków budowy i wobec tego, że inżynier powiatowy przy ogromnym obszarze powiatu kołomyjsko-peczeniżyńskiego (w znaczeniu autonomicznem, bo pod względem politycznym są to dwa powiaty odrębne) nie może dać sobie rady, budowa tej drogi idzie nadzwyczaj powoli z wielką szkodą dla ludności Kosmacza, która już podczas nieznacznej niepogody musi, chcąc dostać się do sądu powiatowego w Jabłonowie, albo do Starostwa w Peczeniżynie, zakładać kilkanaście kilometrów drogi na Szeszory-Pistyń i Utoropy.

Dlatego stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby z uwagi na przeciążenie inżyniera powiatowego w Kołomyi, delegował do budowy drogi powiatowej Jabłonów przez Szeszory do Kosmacza swego własnego inżyniera.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby dopilnował w granicach instrukcyi przedszego budowania tej drogi.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby z fundusów zapomogowych przyznano większą kwotę na budowę tej drogi, aby w ten sposób i budowę jej przyspieszyć i ludności wsi sąsiednich, która rzeczywiście głód cierpi i nie może znaleźć odpowiedniego zarobku, dać sposobność do takiego zarobku.

Wnioskodawca:
Tryłowski.

Baczyński, Rożankowski, Kapuściński, Horbaczewski, Perfecki, Ławruk, Łahodyński, Makuch, Dumka, Sandulak, Singalewicz, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2615/1914.

W n i o s e k

posła Dra Trylowskiego i tow. w sprawie przejęcia drogi powiatowej Kutyczeryki-Hryniawa na etat państwowy.

Wysoki Sejmie!

Powiat kosowski jest górzysty, w którym drogi wiodące nad górskimi rwącymi potokami i rzekami są przez nie bez przerwy uszkodzane tak, że wymagają nieustannej naprawy. Najwięcej jednak jest zagrożona droga powiatowa wiodąca z Kut przez Uścierzki do Hryniawy, a to nie tylko przez powodzie naturalne, ale jeszcze przez to, że ks. Lubomirski Kazimierz, kryjący się za firmą „Galic. Spółki dla przemysłu drzewnego“ niebezpieczeństwo tych powodzi naturalnych przez setki tysięcy swych dzikim spławem pędzonych kłoców jeszcze powiększa, a to tem bardziej, że w czasie naturalnej powodzi urządza t. zw. „rajbówki“ t. j. otworzenie wszystkich kłauz wodnych naraz, aby te kłoce przez spust urządzone w Uścierzkach przenieść i pędzić je tanim kosztem w dół choćby i do Czerniowiec.

Kłoce te robią jednak straszne szkody nie tylko w gruntach i płodach ziemnych Huculów (za co ks. Lubomirski niżej Uścierzki zupełnie po myśli koncesyi nie odpowiada) ale niszczą one w niestłuchany sposób wspomnianą drogę powiatową z Kut do Hryniawy.

I tak w ubiegłym roku 1913 zniszczyły te kłoce Lubomirskiego między innymi wspomnianą drogę przy 34 km. w ten sposób, że zniszczyły brzeg wraz z drogą na przestrzeni 80 m. długości, 15 m. szerokości i 1·5–3 m. głębokości. Przez to cały szereg wsi został odcięty od Kut, a dalej od Kosowa i od reszty świata.

Wydział powiatowy w Kosowie piśmie z dnia 16. lipca 1913 L. 2306/13. przedstawił bardzo obszernie ten fakt

Wydziałowi krajowemu jak i inne praktyki ks. Lubomirskiego, doprowadzające do ruiny nadbrzeżne grunta, a wykazawszy, że wśród takich warunków i przy przykrych skąpych dochodach nie może tej drogi naprawiać i utrzymywać w dobrym stanie, prosił o wdrożenie potrzebnych kroków, by droga ta została przyjęta w administrację rządową, co jest tem bardziej możliwe, że styka się ona w Kutach z drogą rządową Kołomyja - Kosów - Kutyczeryki.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby raczył czemrychlej poczynić potrzebne starania, aby wspomniana droga została przyjęta w zarząd państwowy.

Wnioskodawca:
Trylowski.

Sandulak, Dumka, Ławruk, Łahodyński, Makuch, Kapuściński, Horbaczewski, Nowakowski, Singalewicz, Terszakowicz, Perfecki, Kochanowski, Winniczuk, L. Lewicki.

L. s. 2616/1914.

W n i o s e k

posła Dra B. Hołubowicza i tow. w sprawie urządzenia drogi dla mieszkańców gminy Wernik ad Czernichowce pow. zbarazkiego, z wezwaniem do c. k. Rządu o bezzwłoczne załatwienie tej sprawy.

Wysoki Sejmie!

Werniki, które liczą 100 numerów domów i są przysiółkiem gminy Czernichowce w pow. zbarazkim, nie mają żadnej drogi do swych gruntów i przez to oczywiście mieszkańcy Wernik ponoszą wielkie straty gospodarcze i narażają się na liczne procesy.

O tę drogę stara się gmina Werniki lat kilkanaście, niestety napróżno.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym przystąpił jak najrychlej do urządzenia odpowiedniego dojazdu dla gminy Werniki do jej gruntów.

Wnioskodawca:
Dr. Hołubowicz.

K. Lewicki, Baczyński, Staruch, Metella, Winniczuk, I. Lewicki, Perfecki, Dumka, Kormosz, Petruszewicz, Cegielski, Rożankowski, Korol, J. Jaworski, Makuch, Kapuściński.

L. s. 2617/1914.

W n i o s e k

posła Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie ustanowienia lekarza okręgowego w Kosmaczu w powiecie peczeniżyńskim.

Wysoki Sejmie!

Wieś Kosmacz jest obok Żabiego drugą najślawniejszą wsią huculską i znaną jest z pięknych i bardzo zdolnych ludzi, którzy ją zamieszkują.

Niestety, wielka ta wieś oddalona od Kosowa 34 km., a od Kołomyi 58 km. drogi (w linii powietrznej leży ona oczywiście znacznie bliżej tych miast), miała tylko tak długo lekarza ustanowionego na koszt krajowy, jak długo szalała w niej syfilityczna zaraza. Po przeważnem jej wyleczeniu posadę lekarza zwinęto.

Tymczasem ludność cierpi na tym braku lekarza w nadzwyczajny sposób (tem bardziej, że nauczyła się bardzo dobrze cenić pomoc lekarską) i setki ludzi, zwłaszcza kobiet przy ciężkich porodach, umiera tylko dlatego, że zaciągnięcie porady lekarskiej jest wprost wykluczone.

Dlatego stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby bezzwłocznie kreował i obsadził w Kosmaczu (powiat Peczeniżyn) posadę lekarza okręgowego na krajowym etacie.

Wnioskodawca:
Tryłowski.

Łahodyński, Makuch, Sandulak, Ławruk, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, Kochanowski, Nowakowski, Winniczuk, Terszakowiec, Petruszewicz, Singalewicz, Rożankowski.

L. s. 2618/1914.

W n i o s e k

posłów Ławruka, Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie mostu na Czeremoszu w Uścierykach.

Wysoki Sejmie!

Mija już blisko rok, jak most w Uścierykach, pow. Kosów, na Czeremoszu w obrębie drogi Kutry-Hryniawa jest zerwany przez kloce ks. Lubomirskiego i przez to cały szereg wsi nad Białym Czeremoszem jest wprost odcięty od świata. Przeto nie tylko wykonywanie różnych urzędowych czynności przez organy rządowe w tych wsiach jest nadzwyczaj utrudnione, ale z drugiej strony ludność huculska nad Białym Czeremoszem niema możliwości, zwłaszcza przy wysokim stanie wody na Czeremoszu, sprowadzić sobie dostatecznej ilości pożywienia, przez co ceny tegoż idą w takich porach nadzwyczaj w górę, a biedna ludność narażona jest na śmierć głodową.

Dlatego stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przez odpowiednią zapomogę dla powiatowego funduszu drogowego i przez bezpośrednią ingerencyę spowodował bezzwłoczne odbudowanie zerwanego mostu na Czeremoszu.

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby pilnie strzegły dopełnienia

warunków koncesyi na wspomniany spław, udzielonej galicyjskiej Spółce dla przemysłu drzewnego i w razie niedopełniania tych warunków i gdyby spław groził zniszczeniem mostu i drogi Kutty-Uścieryki-Hryniawa, obie te władze postawiły w ministerstwie rolnictwa wniosek na odebranie dotyczącej koncesyi.

Wnioskodawcy:
Ławruk, Tryłowski.

Terszakowiec, J. Jaworski, Kapuściński, Kochanowski, Hołubowicz, Perfecki, Nowakowski, Łahodyński, Makuch, Sandulak, Dumka, Okuniewski, Winniczuk.

L. s. 2619/1914.

W n i o s e k

posła Dra Hołubowicza i tow. w sprawie założenia zawodowej szkoły kamieniarskiej z ruskim językiem wykładowym w powiecie tarnopolskim.

Wysoki Sejmie!

Jak wiadomo w tarnopolskim i sąsiednim trembowelskim powiecie istnieją liczne kamieniołomy, w których wielka ilość miejscowych robotników znajduje zajęcie. Ponadto kamień, który znajduje się w tarnopolskim powiecie w gminach Kutkowce, Zastijka, Toustołucz i innych, jak również kamień trembowelski nadaje się do najwyszukańszych robót kamieniarskich.

Niestety brak na miejscu fachowo wykształconych robotników, tak że wszystkie droższe i lepsze roboty wykonują zamiejscowi, często zagraniczni robotnicy.

Potrzeba szkoły, w jakiej kształciliby robotników w przemyśle kamieniarskim, jest bardzo piekącą, zaś ze względu na to, że powiat tarnopolski liczy około 70% ruskiej ludności, a miejscowości, gdzie znajdują się kamieniołomy, posiadają ludność wyłącznie ruską, należy zaprowadzić w tej szkole język ruski jako wykładowy.

Wobec tego stawiają podpisani wniosek;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do założenia fachowej szkoły przemysłu kamieniarskiego w tarnopolskim albo trembowelskim powiecie i to z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Hołubowicz.

K. Lewicki, Petruszewicz, Horbaczewski, Kochanowski, Singalewicz, Cegielski, Ławruk, Dumka, Kiweluk, Kapuściński, Korol, Okuniewski, Baczyński, L. Lewicki, Winniczuk, Makuch.

L. s. 2641/1914.

We Lwowie, dnia 2. marca 1914.

W n i o s e k

posła J. Jaworskiego i tow. w sprawie regulacji rzeki Jabłonki w powiecie starosamborskim.

Wysoki Sejmie!

Rzeka Jabłonka, dopływ Dniestru górnego w pow. starosamborskim jest jedną z najszkodliwszych rzek górskich. Mając wielki spad i przepływając przez grunta o nawierzchni lekkiej piaskowatej lub szutrowatej, rokrocznie zabiera dziesiątki morgów co najlepszej ziemi.

Wzdłuż rzeki ciągną się dwie wsie Bilicz i Strzelbice. W ostatnich latach woda tak już pozabierała nadbrzeżne pola i ogrody, że podeszła tuż pod same chaty włościańskie i dziś większe części jednej i drugiej wsi są poważnie zagrożone.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jak najprędziej przystąpił do regulacji rzeki Jabłonki.

Wnioskodawca:
J. Jaworski.

Kochanowski, Okuniewski, Horbaczewski, Korol, Hołubowicz, Kiweluk, Staruch, Perfecki, Rożankowski, Winniczuk, Dumka, Metella, Kurowiec, Kormosz.

L. s. 2642/1914.

Wniosek

posła L. Lewickiego i tow. w sprawie utworzenia w Dolinie 4-kl. żeńskiej szkoły z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

W Dolinie na 12 tysięcy mieszkańców jest 7.000 ukraińców a mimo to nie posiadają ukraińcy ani jednej szkoły ludowej ruskiej.

Stawiamy wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową do utworzenia 4- względnie 6-kl. szkoły ludowej żeńskiej z ukraińskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca :
L. Lewicki.

K. Lewicki, J. Jaworski, Horbaczewski, Kapuściński, Dumka, Wanio, Terszakowicz, Singalewicz, Perfecki, Kochanowski, Ławruk, Hołubowicz, Kormosz, Metella.

L. s. 2672/1914.

Wniosek

posłów Dra Tryłowskiego, Ławruka i tow. w sprawie drogi powiatowej prowadzącej przez wsie Korszów, Michałków do Tłumacza.

Wysoki Sejmie!

Przed kilku laty wymierzono drogę, prowadzącą z Tłumacza przez wsie Michałków i Korszów do Kołomyi. Rada powiatowa w Tłumaczu już swoją część drogi wybudowała, lecz budowa części przypadającej na Radę powiatową w Kołomyi ugrzęzła, gdyż Wydział

krajowy stwierdziwszy, że Wydział powiatowy buduje swoją część pod względem technicznym wadliwie, wstrzymał dalszą budowę aż do wykonania i zatwierdzenia planów.

Tak więc sprawa opóźniła się, przez co szczególnie cierpią wsie Korszów i Michałków, całkowicie odcięte od obu handlowych miast Kołomyi i Tłumacza.

Między innymi ludzie, których grunta trasa tej drogi przecina, pozostają w niepewności, czy droga ta będzie budowaną, czy nie i przez to wstrzymują się z budowaniami chałup przy tej trasie.

W Korszowie stoi czteroklasowa szkoła ludowa, ponieważ jednak wielu mieszkańcom za daleko posyłać do niej swe dzieci, gmina przy wspomnianej drodze utworzyła drugą szkołę, pod którą kupiła jeden morg pola i rozpoczyna budowę drogi. Ta szkoła przeznaczona jest głównie dla części wsi zwanej „Caryna“. I już pięć lat chodzą włościańskie dzieci do wynajętego budynku szkolnego w „Carynie“ i topią się w błotach razem z nauczycielką, która daleko z drugiej części wsi do tej szkoły dochodzić musi.

W Korszowie i Michałkowie panuje skrajna nędza, a ludzie nie mają gdzie zarobić. Wprawdzie mogliby jednym koniem zarabiać po 2 korony dziennie przy dostawianiu materiału z lasów w Michałkowie do stacyi kolejowej w Korszowie, — cóż — kiedy przez brak takiej drogi jest to niemożliwe!

Ludność więc zmuszona jest wyprzedawać za bezcen bydło handlarzom, aby kupić chleba.

Dlatego podpisani stawiają wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, aby użył przysługującego mu wpływu, iżby droga powiatowa prowadząca przez Korszów i Michałków do Tłumacza jak najrychlej została wykonana.

Wzywa się c. k. Rząd, aby z funduszów zapomogowych przeznaczył odpowiednią sumę na budowę wspomnianej drogi tak, iżby sąsiednia ludność mogła już teraz na przednówku otrzymać odpowiedni zarobek.

Wnioskodawca:
Trylowski.

Ławruk, Łahodyński, Makuch, Dumka, Sandulak, Kochanowski, Nowakowski, Horbaczewski, Rożankowski, Perfecki, Kapuściński, Terszakowiec, Winniczuk.

L. s. 2675/914.

W n i o s e k

posta Singalewicza i tow. w sprawie założenia Urzędu pocztowego w gminie Wołków powiatu przemysłańskiego.

Wysoki Sejmie!

Od roku 1907 stara się gmina Wołków, powiat Przemysłański, o kreowanie c. k. Urzędu pocztowego w Wołkowie, który obejmowałby gminy: Wołków, Ładańce, Brykuń, Biłkę, Kosteniów i Meryszczów.

Wszystkie te gminy oświadczyły się zgodnie za kreowaniem w Wołkowie Urzędu pocztowego, ponieważ dla nich okazuje się to konieczną potrzebą. Oddalenie tych miejscowości od teraźniejszego Urzędu pocztowego w Przemysłańskich jest bezwarunkowo za wielkie. W gminach tych wzrósł znacznie od czasu otwarcia kolei „Lwów-Podhajce“ oraz stacji kolejowej Wołków, ruch ekonomiczny, a żywszy ruch emigracyjny w tej okolicy powiększył ilość korespondencji i przesyłek pocztowych. Nadto w Wołkowie ma swoją siedzibę Spółka oszczędności i pożyczek, a także Zarząd filii Silskiego Hospodara na powiat Przemysłański. C. k. Urząd pocztowy w Przemysłańskich obsługujący cały szereg okolicznych gmin jest niezwykle przeciążony, a wskutek wielkiej liczby interesentów powstaje dla publiczności wielka niewygoda, ponieważ bardzo czę-

sto trzeba całymi godzinami w małym i nieodpowiednim budynku wyczekiwać na turę, ażeby załatwić interes pocztowy.

Ze względu na powyższe okoliczności stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do kreowania c. k. Urzędu pocztowego w Wołkowie powiatu przemysłańskiego.

Wnioskodawca:
Singalewicz.

Hołubowicz, Cegielski, Horbaczewski, Okuniewski, Kormosz, Terszakowiec, Winniczuk, Trylowski, Baczyński, Kurowiec, Kochanowski, Makuch, Metella, J. Jaworski, Kapuściński, Kość' Lewicki, Łahodyński, Wanio, Staruch.

L. s. 2620/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie potrzeby budowy szkół w Ubiniu, Chreniowie, Dziadyłowie, Jasionicy ruskiej i polskiej, Lanerówce, Lisku, Milatynie starym, Nowosiółkach i Pobużanach pow. Kamioneckiego.

Jednym z najwięcej zaniedbanych powiatów pod względem szkolnym jest powiat Kamionka Strumiłowa, w którym pomieszczenie szkół w wielu wsiach jest całkiem nieodpowiednie, a w niektórych znów budynki szkolne znajdują się w tak lichym stanie, że na tem cierpi interes szkoły i zdrowie uczęszczającej do szkoły młodzieży. Do tych ostatnich miejscowości należą: Ubinie, Chrenów, Dziadyłów, Jasionica ruska i polska, Lanerówka, Lisko, Milatyn stary, Nowosiółki, Pobużany.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Kamionce Strumiłowej nie objawia odpowiedniego zainteresowania się tą sprawą, więc zachodzi konieczna potrzeba, ażeby na brak odpowiednich budynków we wspomnianych gminach w interesie

oświaty zwrócił c. k. Rząd pilniejszą uwagę.

Dlatego podpisani zapytują :

Czy raczy c. k. Rząd nakłonić c. k. Radę szkolną krajową, aby w program budowy nowych szkół po myśli uchwalonej przez Wysoki Sejm z dnia 25. lutego rezolucyi wstawiła budowę szkół w powiecie Kamioneckim, a w szczególności w wyliczonych na wstępie gminach.

Interpelant:
Singalewicz.

Petruszewicz, Okuniewski, Hołubowicz, Kapuściński, Korol, Kormosz, Kochanowski, Staruch, Horbaczewski, Terszakowiec, L. Lewicki, Jaworski, Metella, Cegielski, Dumka, Makuch, Łahodyński, Kurowiec.

L. s. 2621/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Namiestnika, jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie krzywdzącego postępowania władz szkolnych co do nauczyciela ludowego w Uściu nad Prutem, pow. Śniatyn.

W Uściu nad Prutem uczy Teodor Merwczyk i jego żona, którzy mają jedno dziecko i zajmują posady tymczasowe:

Teodor Merwczyk zdał egzamin dojrzałości w 1903 r., kwalifikację 1905 r., uczy przeszło 10 lat.

Wniósł on przeszło 40 podań o posadę w Liszczańcach pow. Buczac. Podania te dotychczas nie zostały załatwione. Jego koledzy Polacy, już dawno są stałymi nauczycielami, kierownikami, a nawet inspektorami.

Merwczyk nie może doczekać się nawet stabilizacyi mimo tego, iż Władze szkolne prócz zarzutu, że jest Rusinem, niczego mu zarzucić nie mogą.

Takie postępowanie może doprowadzić do rozpacz i jest krzywdzące

dla jednostki, która pracuje dla narodu, jest ono niezgodne z kardynalnymi zasadami praw.

Przeto zapytujemy Jego Ekscellencję Pana Namiestnika jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej:

1) Czem usprawiedliwi dotychczasowe pominięcie Teodora Merwczyka w stabilizacyi na posadę nauczyciela?

2) Czy myśli polecić, ażeby wniesione przez Merwczyka podania zostały merytorycznie i przychylnie załatwione?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Kapuściński, Terszakowiec, Perfecki, Dumka, Tryłowski, Sandulak, Ławruk, Hołubowicz, Staruch, Horbaczewski, Załoziecki, Łahodyński, Baczyński.

L. s. 2622/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Łahodowie i w sprawie ustalenia ryczałtu stałego dla szkół w Łahodowie pow. przemysłańskiego.

Załączając dwa zażalenia Urzędu gminnego i Rady szkolnej miejscowej w Łahodowie, zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd zechce zbadać poruszone sprawy i uczynić zadość żądanom gminy Łahodów.

Interpelant:
Makuch.

Załoziecki, Tryłowski, Hołubowicz, Sandulak, Dumka, Ławruk, Perfecki, Horbaczewski, J. Jaworski, Kapuściński, Łahodyński, Terszakowiec, Staruch.

Alegat do L. s. 2622/914.

I.

B u d o w a s z k o ł y.

Gmina Łahodów stara się o budowę i organizację ruskiej szkoły już 14-ty rok.

W r. 1900 kupiła gmina i zaintabulowała na rzecz szkoły plac pod budowę, którą uznał c. k. fizyk powiatowy i c. k. inspektor szkolny okręgowy za bardzo dobrą.

Wysyłanym deputacyom obiecała c. k. Rada szkolna krajowa zapomogę i na tej podstawie gmina wypaliła w r. 1901—1903, 90.000 cegieł, przygotowała kamień i cały materiał zwiózła na plac budowlany.

Kiedy budowa miała się rozpocząć, nowy właściciel obszaru dworskiego, Dr. Stanisław Hofmokl zażądał, aby szkoła postawioną została na kawałku dworskiego nieużytku w zachodniej części wsi i aby gmina zapłaciła za niego 1.200 K, to znaczy tyle, ile wynosiła prestacya obszaru na budowę szkoły. Gmina na to nie zgodziła się i zażądała, ażeby szkoła stanęła w środku wsi, aby przy szkole był prowadzony ogród i sad dla nauki dzieci. Na to oznajmił Dr. Hofmokl, że do budowy szkoły nie dopuści, jak długo on będzie właścicielem w Łahodowie. C. k. Rada szkolna krajowa zapomogę cofnęła, a licznym deputacyom odpowiadała, ażeby gmina porozumiała się z obszarem dworskim. Kiedy cegła leżała kilka lat na deszczu i mrozie i zepsuła się, wtedy c. k. Rada szkolna okręgową dnia 10/II. 1910 l. 392, uchwaliła, że strony konkurujące mają złożyć na budowę szkoły po 120% bezpośrednich podatków i że szkoła ma stanąć na parcelach l. 51 i 52 zaintabulowanych przez gminę na rzecz szkoły.

Przeciw tej uchwale wniósł Dr. Hofmokl odwołanie do c. k. Rady szkolnej krajowej, a Rada szkolna okręgową celem zbadania gruntów wysłała ponownie sanitarno-techniczną komisję, złożoną z fizyka powiatowego i inżyniera powiatowego, którzy uznali, że grunt Dra Stanisława Hofmokla, jest stale podmokły, bo podczas badania w suchej porze dnia 10/V 1911 okazała się w różnych punktach tego placu woda gruntowa w głębokości 1—2 metrów. Prócz tego jest ten grunt niżej położony

od obok płynącego potoku oraz mały i od południowej strony zasłonięty wysokimi kamiennymi obmurowaniami. Grunt zaintabulowany na rzecz szkoły, uznała komisya za suchy, słoneczny, obszerny, położony w środku wsi wśród sadów.

Pomimo takiej uchwały komisji, c. k. Rada szkolna krajowa odwołania Dra Hofmokla dotychczas nie załatwiła i budowy szkoły nie rozpoczęła, pomimo otrzymanej w tym czasie 10 milionowej pożyczki. Dopiero na urgensy czterech deputacyi wysłanych w roku szkolnym 1912/13 uchwaliła Rada szkolna krajowa dnia 3/III 1913 l. 1192/II, że grunt Dra Hofmokla jest stale podmokły i że szkoła ma być postawioną na gruncie kupionym przez gminę. Odwołanie Dra Hofmokla leżało w c. k. Radzie szkolnej krajowej przez pełne trzy lata.

Przez ten czas w budynku szkolnym zgniły belki, krokwie, strzecha, woda deszczowa dostała się do niego i zalała podłogę w klasie i pomieszkaniu. Nauczyciele spali w czasie deszczu pod parasolami, a rozmokła glina padała dzieciom na głowy. Kierownik szkoły wyprowadził się dnia 1/IX 1912, a nauka odbywała się do połowy czerwca 1913 r. W tym czasie spadła większa część gliny ze sufitu i nauka ustała. C. k. Rada szkolna krajowa wiedziała o tem wszystko z licznych prośb i uchwał Rady gminnej, jednak deputacyi, która zjawiła się u Wiceprezydenta Dembowskiego dnia 14/V 1913, odpowiedziała c. k. Rada szkolna krajowa pismem z dnia 16/V 1913 l. 3647/II, że sprawy budowy szkoły nie może wziąć nawet pod rozwagę, ponieważ Dr. Hofmokl wniósł odwołanie do c. k. Ministerstwa oświaty, które załatwiło je już dnia 2/VIII 1913 l. 24.356.

Ponieważ na przeszkodzie do budowy szkoły nic nie stało, przeto Rada gminna uchwałą z dnia 15/XI 1913 l. pr. poz. 15 prosiła o rozpisanie rozprawy na budowę szkoły o pięciu klasach dlatego, że do ruskiej szkoły chodzi 317 dzieci,

a obowiązanych do nauki jest około 400. Dalej prosiła Rada gminna o budowę szóstej mniejszej klasy na pomieszczenie dopełniającego kursu rolniczego i osobnej kuchni ze spiżarką w suterrenach na naukę kucharstwa dla dziewcząt. C. k. Rada szkolna okręgowa rozpisała wprawdzie rozprawę na budowę na dzień 24/I 1914, jednak, gdy Dr. Hofmokr na rozprawie nie jawił się, odłożyła ją na nieograniczony czas. W sprawie wyrażonych żądań mieszkańców gminy, referent c. k. Rady szkolnej okręgowej oznajmił stanowczo, że nie może ich uwzględnić z tego powodu, iż c. k. Rada szkolna krajowa poleciła przeprowadzić rozprawę na budowę tylko czterech klasach.

Gmina poniósłszy wielkie ciężary na kupno gruntu pod budowę, na kupno gruntu dla użytku nauczyciela, na kupno gruntu pod budowę szkoły, dla przesiółka Sieworogi, na wypalenie 90.000 cegieł, na kamień, na złożenie 120% datków, zubożała i nie może niczem przyczynić się do budowy.

Ze względu na to, że we wsi nastał głód, przeto podpisani proszą JWPana pośła, aby raczył łaskawie przedstawić tę sprawę odpowiednim czynnikiem, ażeby budowa szkoły rozpoczęła się jak najszybciej z uwzględnieniem gorących żądań gminy, która to budowa da także zarobek dla głodującej ludności.

W Łahodowie, dnia 20/II 1914.

Michał Cymbała Jakim Polczyński
przewodniczący nacz. gminy.
Rady szkoln. miejscowej.

Alegat do L. s. 2622 14.

II.

Sprawa ustanowienia stałego ryczałtu dla szkół w Łahodowie.

Wszystkie orne pola i cała wieś Łahodów, położona jest w kotlinie otoczonej z trzech stron wzgórzami. Wody spływające ze wzgórza, stały przez całe

lato na polach, wskutek czego zboże i kartofle wymokły. Straszna elementarna katastrofa odbiła się boleśnie na Zwierzchności gminnej, która nie otrzymawszy nawet połowy gminnych dodatków za r. 1912 i 1913, nie ma czem pokrywać bieżących wydatków, wskutek czego drogi są nienaprawione, nawet służba gminna nie otrzymała za przeszły rok płacy.

Dlatego, że wydatki na utrzymanie trzech zorganizowanych szkół w Łahodowie, z których żadna nie ma własnego budynku, wynoszą 2.225 K i od kilku lat rujnują ubogich i małorolnych mieszkańców gminy, przeto Rada gminna uchwałą z dnia 1/XI 1906 l. prot. poz. 14 prosiła c. k. Radę szkolną okręgową o ustanowienie stałego ryczałtu, który już dawniej obiecała uchwałą z dnia 27/XII 1906 l. 4.320.

Stale wydatki na zewnętrzne i wewnętrzne utrzymanie wszystkich trzech szkół, na opał, obsługę, światło i podróże katechetów wynoszą podług preliminarza Rady szkolnej miejscowej i przeprowadzonej rozprawy w c. k. Radzie szkolnej okręgowej 1.515 K, a dopełniające na wynajęcie pięciu klas i pomieszkanie dla kierownika wynoszą 710 K, czyli razem 2.225 K. Ponieważ państwowe podatki gminy i obszaru wynoszą 5.266 K 45 hal, przeto strony konkurujące zobowiązane są na podstawie art. 7. ustawy szkolnej z 24/IV 1894 Dz. u. kr. l. 49 pokrywać tylko 10% bezpośrednich podatków na stałe wydatki, to jest 526 K 64 hal., a całą nadwyżkę przechodzącą 10%, to jest 988 K 36 hal. ma pokryć fundusz szkolny krajowy. Pomimo wyraźnych postanowień tego artykułu c. k. Rada szkolna okręgowa zwleka już siódmy rok z ustanowieniem stałego ryczałtu, powołując się na instrukcję c. k. Rady szkolnej krajowej z 14/VII 1894 i z 20/VIII 1907, która w § 10. orzeka, że ustanowienie stałego ryczałtu i pokrycie nadwyżki z funduszu szkolnego krajowego może odnosić się tylko do klas pomieszczonych w budynku szkolnym. Taka

interpretacja art. 7. ustawy z 24/IV 1891 jest prawie oburzającą, bo gmina stale czyniła wszystko, co możliwe, aby zbudować szkołę, wysłała w tej sprawie więcej jak 30 deputacyi, a c. k. Rada szkolna krajowa stanęła po stronie obszaru dworskiego i przetrzymywała u siebie po kilka lat rekursy. Prócz tego ta gmina, która nie ma własnego budynku, zasługuje na to, aby nadwyżkę przechodzącą ponad 10% pokrywał fundusz szkolny krajowy z tego powodu, iż gmina musi ponosić dopełniające wydatki na wynajęcie klas i pomieszczenia dla nauczycieli, do których fundusz krajowy nie dodaje nic, a które to wydatki odpadają wszędzie tam, gdzie jest budynek szkolny. Zresztą interpretacja jest niewłaściwa i wymierzona przeciwko ruskim gminom, bo art. 7. nie dzieli szkół na takie, gdzie jest budynek, a gdzie nie ma budynku, ale mówi: „gdzie jest szkoła, tam są i stałe wydatki, a strony obowiązane są je pokrywać do wysokości 10% podatków bezpośrednich, a nadwyżkę ma pokrywać fundusz szkolny krajowy”.

Dlatego, że podług zasięgniętej informacji c. k. Rada szkolna krajowa ma zamiar odrzucić prośbę gminy o ustanowienie stałego ryczałtu dla szkół w Łahodowie, a gmina tak wielkiego ciężaru ponieść nie może ze względu na na ogólną ruinę materialną spowodowaną przez tę samą c. k. Radę szkolną krajową, przeto podpisani proszą o postawienie w tej sprawie interpelacji w Wysokim Sejmie.

M. Cymbała w. r. Jakim Polczyński
przewodniczący naczelnik gminy.
Rady szkolnej miej.

L. s. 2623/914.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Kochanowskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Jaworowie.

W Radzie gminnej jaworowskiej istnieje od r. 1908 stan całkiem niezgo-

dny z przepisami ustawy gminnej z tego powodu, iż mimo przeprowadzonych w roku 1909 wyborów, funkcjonuje do dzisiejszego dnia całkiem bezprawnie stara Rada gminna z powodu tego, że Władze polityczne dotychczas nie raczyły załatwić protestu wniesionego przeciwko ponownym wyborom, które przeprowadzono w r. 1911.

Ponieważ wybory do tej Rady gminnej wypadły w r. 1911 na korzyść ukraińskiej ludności, nie podobało się to panującej dotąd w tej Radzie klice, która wniosła protest z powodu wyborów z trzeciego koła, a który to protest dotąd przez c. k. Namiestnictwo nie jest załatwiony i wskutek czego dotąd urzęduje w Jaworowie stara Rada gminna, z której jedni radni poumierali, a drudzy z Jaworowa powyjeżdżali, tak, że dzisiaj trudno jest już dowiedzieć się, kto jest wybrany radnym, a kto zastępcą i w jaki sposób zbiera się komplet Rady, mogący istotnie należycie o sprawach i majątku gminnym radzić.

Ten nieprawny stan rzeczy naraża gminę na wielkie straty, bo dotychczas majątkiem gminnym zawiadują jednostki faktycznie całkiem dowolnie, mając na oku nie interes gminy, ale interes własny, interes klasowy, dysponują pieniędzmi gminnymi jednostronnie na korzyść tylko jednej narodowości, a ze szkodą i krzywdą dla drugiej. I tak nieprawnie funkcjonująca Rada gminna wstawiła bezprawnie do budżetu aż po 1.800 K rocznie na gimnazyum z polskim językiem wykładowym, a nie dała ani halerza na takie samo gimnazyum z ruskim językiem wykładowym, które jedynie w powiecie czysto ruskim, jakim jest powiat jaworowski, — ma rację bytu i rozwoju, bo cyfry młodzieży szkolnej świadczą o tem, że mowy o tem być nie może, aby w Jaworowie mogło utrzymać się gimnazyum polskie. Ruskie gimnazyum o 7 klasach gimnazjalnych liczy 405 uczniów, a polskie gimnazyum o 6 klasach liczy tylko 190 uczniów.

Postępowanie takie bezprawnie funkcjonującej Rady gminnej przyczynia się tylko do całkiem niepotrzebnego drażnienia narodowości ruskiej, wywołania nieporozumień, które całkiem nie mogą i nie powinny leżeć w interesie c. k. Władz, które są obowiązane pilnować porządku w gminie i stać na straży praw narodowości.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Jak usprawiedliwi c. k. Rząd fakt, iż protest wniesiony przeciwko wyborom do Rady gminnej w Jaworowie dotychczas nie jest załatwiony od r. 1911?

2) Co myśli c. k. Rząd uczynić, aby usunąć bezprawne i szkodliwe urzędowanie starej Rady gminnej i zaprowadzić w tej gminie jak najszybciej stan prawny, zgodny z postanowieniami ustawy gminnej?

Interpelant:
Kochanowski.

Makuch, Singalewicz, Staruch, Baczyński, Terszakowicz, Kiweluk, Metella, Załoziecki, Hołubowicz, L. Lewicki, Petruszewicz, Ławruk, Dumka, Trylowski, Korol.

L. s. 2624/914

I n t e r p e l a c y a

posła L. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu i Wydziału krajowego w sprawie niesprawiedliwego zasądzenia naczelnika gminy w Łahodowie i bezprawnego dysponowania gminnymi pieniędzmi przez Wydział Rady powiatowej w Przemyślanach i nieodpowiedniego zachowania się c. k. Starostwa w Przemyślanach wobec gminy Łahodów.

1. Od dłuższego szeregu lat stara się gmina Łahodów pow. Przemyślany o budowę szkoły z ruskim językiem wykładowym, ale tym staraniom miejscowy właściciel dóbr i c. k. Rada szkolna okręgowa stawiają wszelkie przeszkody i trudności.

Ponieważ gmina obstaje przy swoich słusznych żądaniach, przeto odnosi się do niej tak c. k. Starostwo w Przemyślanach, jak c. k. Rada powiatowa w Przemyślanach nieprzychylnie i daje odczuć swoją niełaskę sposobem terroru. Dnia 1/XI. 1913 wybili nieznani sprawcy w nocy szyby w domu Szymona Kramarza i Piotra Matwijewa. Obaj poszkodowani zrobili doniesienie do Starostwa, które uchwałą z 8/XI. 1913 l. 42313 zarzuciło naczelnikowi gminy, że on zaniedbuje nocną wartę i poleciło przeprowadzić ocenienie szkody i spisać protokół, co 17/XI. 1913 istotnie stało się. Tegoż samego dnia naczelnik z Łahodowa przedłożył c. k. Starostwu dotyczący protokół. Tymczasem c. k. Starostwo odstąpiło sprawę Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach, który uchwałą z 22/XI. 1913 r. l. 2883 nałożył na naczelnika gminy 40 kor. grzywny za rzekome zaniedbanie nocnej warty. Istotnie faktem jest, że krytycznego dnia 1/XI. 1913 kontrolował naczelnik gminy razem z żandarmem nocną wartę, stwierdził obecność Michała Profety, a nie zastawszy drugiego wyznaczonego wartownika Jankla Banka, razem z żandarmem nakazał mu udać się na wartę około 10-tej godziny w nocy i nałożył na niego karę w kwocie 1 kor. Tak spełnił naczelnik gminy nienagannie swój obowiązek, więc kara nałożona przez Wydział powiatowy jest całkiem niesłuszna, tem więcej, iż sami poszkodowani podali, że wybito im szyby około 12 godziny w nocy. Niezrozumiałą jest rzeczą, dlaczego c. k. Starostwo odstąpiło Wydziałowi powiatowemu ukaranie naczelnika gminy.

2. Na wschodnim końcu Łahodowa, gdzie jest wiele źródeł i gdzie wypływa główny potok, mieszka blisko siebie 7 gospodarzy, a to Jaśko Korczyński, Piotr Śnieżyk i 5-ciu innych, którzy na swoich gruntach mieli prywatną studnię z dobrą wodą. Kiedy cembrzyny w tej studni zgniły, wspólnicy zamiast studnię naprawić, zasypali

ją, a wodę sprowadzili sobie drenami z pobliskiego pola, które należało wtedy do Anny Gawęł. Gdy i dreny zaczęły psuć się, wtenczas wspólnicy udali się o protekcję do c. k. fizyka powiatowego, na którego sprawozdanie Rada powiatowa całkiem bezprawnie nałożyła bez zgody Rady gminnej na rok 1912 na budowę wodociągu dla 7 wspomnianych gospodarzy kwotę 250 koron. Tym postępkim Rady powiatowej uważa się gmina bardzo dotkniętą, bo wspomniani wspólnicy mają w pobliżu gminną studnię. Prócz tego mają na swoich gruntach w głębokości 1—2 m. wodę, a pod bokiem 3 inne studnie i potok. Natomiast zachodnia część gminy nie ma całkiem wody, ani potoku, a 64 gospodarzy musi nosić sobie wodę przez bardzo złe drogi z odległości około 1 kilometra.

Takie zachowanie się c. k. Rady powiatowej i dysponowanie gminnym budżetem jest przeciwne interesom gminy i nieprawne, gdyż Rada gminna uznała tylko potrzebę pobudowania studni na zachodnim końcu wsi.

Wobec przedstawionych faktów podpisani zapytują:

1. Czy c. k. Rząd raczy zwrócić uwagę c. k. Starostwa w Przemyślanach, ażeby zaprzestano szykanować gminę Łahodów i jej Zwierzchność w sposób przedstawiony w 1. ustępie tej interpelacji?

2. Czem usprawiedliwi Wydział krajowy nieprawne i krzywdzące zachowanie się c. k. Rady powiatowej w Przemyślanach w sprawach przedstawionych w ustępie 1. i 2. tej interpelacji i co myśli Wydział krajowy uczynić, aby na przyszłość nie powtarzały się podobne akty samowoli?

Interpelant:
L. Lewicki.

J. Jaworski, Metella, Korol, Dumka, Łahodyński, Petruszewicz, Baczyński, Okuniewski, Makuch, Staruch, Kopusciński, Terszakowiec, Hołubowicz, Kochanow-

ski, Wanio, Załoziecki, Horbaczewski, Winniczuk, Cegielski.

L. s. 2625/1914.

Interpelacya

posła W. Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawego ułożenia listy wyborczej dla wyboru nowej reprezentacyi gminnej w Dunajowie pow. Przemyślany i nieprawego traktowania wniesionych reklamacyi.

W celu przeprowadzenia wyborów Rady gminnej w miasteczku Dunajów została ułożona lista uprawnionych do głosowania. Ta lista nie odpowiada jednak istotnemu stanowi rzeczy i nie obejmuje uprawnionych istotnie do głosowania, ale jest nieprawnie spreparowana tak, że na podstawie jej przeprowadzone wybory nie będą wyrazem woli wyborców, ale sfałszowaniem tej woli. Mianowicie pomieszczono na tej liście cały szereg osób, o których ogólnie wiadomo, że od dłuższego szeregu lat zmarli. Wystarczy wspomnieć, że na liście znajduje się jako uprawniony do głosowania ś. p. Marcin Żerucha, Augustyn Białomazur, Jakób Rak, którzy zmarli przed 18 laty, ś. p. Marya Chałypińska, która zmarła przed 20 laty, ś. p. Stach Jedynak zmarł przed 10 laty, ś. p. Ignacy Panońko zmarł przed 8 laty, dalej ś. p. Teodor Romaniszyn, Andrzej Dymid, Jan Dymid, syn Aleksandra, Antoni Stroński, Teodor Czajkowski, Tomasz Koblowski, Stach Panońko, Teodor Kempa i t. d. razem 63 nieboszczyków. Dalej umieszczono na tej liście 50 osób nieopłacających żadnego podatku, n. p. Mozes Szor, Marcin Ognisty, syn Józefa, Leopold Czekański, Władysław Liszczyński, Jadwiga Mykoda, Szczepan Sypko, Andrzej Kogut, Jan Jedynak, żebrak, Jan Gancarz, Tadeusz Miñciński, Antoni Birecki, Antoni Worodziec, Ignacy Czajkowski, Andrzej Rowiecki, Jan Ognisty, Tomasz Grzybek, Józef Sygal, Belamin Rubin, Piotr Lewicki, Józefa Kukurowska, Hieronim Raczkowski, Marya Gorzelnik, Kseńka Sypko, Franciszka

Strońska, Tekla Rowiecka, Salamon Tir, Jan Grendysz, Salomon Weiss, Simche Rozenbauch, Jan Szczur, Tomasz Sypko, Tekla Jedynek, Mechel Legrer, Chaim Walfisz, fundusz ubogich rzymskokatolicki, Franciszek Jurkiewicz wzięty w kuratelę, Rachel Silberschlag, Ignacy Falarz, Marya Ziełńska, Michał Ziełński, Ryfka Zindler, Herszko Vogl, Marya Ognista, Josafat Orszulak, Firma Klinger, Antonina Sawisz, Jan Białomazur, Grzegorz Ganczar, Ozyasz Safran, Władysław Ognisty przy wojsku. Nadto pomieszczono na tej liście osoby karane za oszustwo, jak n. p. Lajbę Zimmera, Mozesa Sygala, Annę Strońską, Herzla Gutmana i t. d. Tę listę wyłożono tylko na 8 dni, a wniesione reklamacje komisya reklamacyjna załatwiła w licznych wypadkach nieprawnie; na przykład orzekła do reklamacji wniesionej przez Andrzeja Bobałę i tow., że: „Józefa Włodka, Mikołaja Musztafagę, Michała Wincewicza nie uwzględniono wykreślić z listy, a o ile byli karani, nie będą głosowali, zaś Teodora Stecko i Karola Szaka nie wykreślać, ponieważ niczem nie udowodniono, by ci nie opłacali podatku“.

Gdy się zważy, że w tak małej gminie, jak Dunajów, wszyscy mieszkańcy są osobiście znani Urzędowi gminnemu, to tak licznych pomyłek nie można uważać za przypadkowe, ale zachodzi istotnie podejrzenie, że rozchodzi się tu o sfalszowanie woli wyborców.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy c. k. Rząd skłonny jest bezzwłocznie wysłedzić podniesione w tej interpelacji zarzuty?

2. Czy c. k. Rząd raczy bezzwłocznie wydać takie zarządzenie, aby lista wyborców gminnych w Dunajowie została ułożona po myśli ustawy, ażeby usprawiedliwione reklamacje zostały uwzględnione, a wola wyborców przy tych wyborach należycie była chroniona?

Interpelant:
Singalewicz.

Staruch, Metella, Kormosz, Wanio, Załoziecki, Horbaczewski, Cegielski, Makuch, Winniczuk, Korol, Kapuściński, Terszakowiec, Okuniewski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Kochanowski, Jaworski, Łahodyński.

L. s. 2626/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Kościa Lewickiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie postępowania kierownictwa Kasy Raiffeisena we wsi Hrehorowie, rohatyńskiego powiatu.

Instytucya „Kasy Raiffeisena pod Patronatem Wydziału krajowego“ ma służyć dla ludności bez różnicy narodowości.

W Hrehorowie, pow. Rohatyn, Kasa Raiffeisena pod Patronatem Wydziału krajowego całkowicie ignoruje ruską ludność, jak świadczy załączone pod /./ pismo Zwierzchności gminnej.

Wobec wymienionych faktów w tem piśmie zapytujemy Wydział krajowy, jako Władzę zwierzchniczą Kas pożyczkowych Raiffeisena:

1. Czy wiadome jest jemu postępowanie Kierownictwa Kasy Raiffeisena w Hrehorowie?

2. Jakie myśli poczynić kroki, aby Kasa spełniała swoje zadanie bez względu na narodowość?

Interpelant:
K. Lewicki.

Kochanowski, Petruszewicz, Horbaczewski, Staruch, Makuch, Kapuściński, Baczynski, Nowakowski, Cegielski, Hołubowicz, Dumka, Rożankowski, Singalewicz, Ławruk, Sandulak.

Alegat do L. s. 2626/1914.

Hrehów, 1. sierpnia 1914.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezydencie!

W czasie, kiedy w Sejmie usprawiedliwiają lichą, szowinistyczną go-

spodarke Patronatu Kas Raiffeisena po wiejskich raiffeisenowskich Kasach, naprowadzamy dla poparcia naszych JW Postów, którzy domagają się równomiernego traktowania nas Ukraińców z Polakami, obok licznych podanych przez Postów faktów jeszcze jeden, z prośbą o łaskawe zajęcie się tą sprawą, bo uważamy, że wiele jest takich do naszej podobnych miejscowości, a to rzecz nie małej wagi!

W naszej gminie Hrehorowie rohatyńskiego powiatu przed 12 laty założył Patronat Kasę Raiffeisena.

W gminie, która liczy 70% ludności ukraińskiej, zaprowadził założyciel tej Kasy Dr. Stefczyk polskie urzędowanie. Do Kasy dołączono jeszcze wieś Woskrzesińce, ale ani jeden z Rusinów prócz kilku Mazurów z Woskrzesiniec od założenia Kasy nie otrzymał w niej pożyczki. Ukraińcom z Hrehorowa pożyczają się tylko drobniejsze kwoty, ale pożyczają się tylko takim, którzy są dobrem narzędziem w ich rękach; jeżeli zaś kto jest uświadomionym Ukraińcem, ten pożyczki pod żadnym warunkiem nie dostanie. Natomiast dostają pożyczki Mazurzy z Żurowa i Łukowca mimo tego, że do rejonu tutejszej Kasy nie należą. Dawniej nie rozumieli ludzie nasi pożyteczności tej Kasy, ale teraz, gdy poznali się na niej, zaczęli prosić Zarząd Kasy o przyjęcie na członków. Polacy jednak czując, że wypadłaby im Kasa z rąk, gdyby do niej dopuścili Ukraińców, nie przyjmują z nich nikogo. Wiedząc o czasie ogólnego zgromadzenia 22. listopada 1914, zgłosiliśmy się w wielkiej liczbie celem wpisu na członków, ale Zarząd zagroził nam wyrzuceniem za drzwi, gdy będziemy domagali się wpisania na członków. Myśmy się rozeszli spokojnie, ale zapowiedzieliśmy, że zrobimy z tego użytek.

Kasę Raiffeisena używają oni jako swego narzędzia politycznego, przez Kasę agitują oni znakomicie w czasie wyborów, a jeszcze lepiej za posyłaniem dzieci do „szkółki” polskiej.

Donosząc o tem JWP Prezydentowi, prosimy bezzwłocznie w imię dobra naszego narodu wnieść w tej sprawie interpelację w Sejmie, aby zmusić Patronat do nacisku na podobne zarządy Kas, bo taka gospodarka, jeżeliby dłużej potrwała, zrujnowałaby świadomość narodową całych wsi.

Spodziewając się, że sprawa nasza znajdzie posłuch u JWP Prezydenta, zostajemy

z szacunkiem

Za Zwierzchność gminną Jan Lewicki w. r.

(pieczęć)

(30 podpisów)

L. s. 2627/1914.

Interpelacja

posta Makucha i tow. do Jego Ekscelencji Pana c. k. Namiestnika w sprawie budowy szkół w Strupkowie i Babińcach, powiat Tłumacz.

W roku 1899 zamyślała gmina w Strupkowie, powiatu Tłumacz, zbudować u siebie nową szkołę. C. k. Rada szkolna zgodziła się na to i poleciła pismem z dnia 26. lipca 1900 r. L. 9197 c. k. lekarzowi powiatowemu Dr. Orestowi Litwinowiczowi oglądać nowe miejsce i przedłożyć sprawozdanie, czy miejsce to nadaje się pod budowę szkoły. Jakie sprawozdanie przedłożył lekarz, nie wiemy. Tylko wiemy, iż c. k. Rada szkolna krajowa uchwaliła budowę szkoły. C. k. Rada szkolna okręgowa przeprowadziła rozprawę konkurencyjną, a gmina swój datek w roku 1906 w całości złożyła. W r. 1907 rozpięła c. k. Rada szkolna okręgowa konkurs na budowę szkoły. Znalazł się przedsiębiorca i objął budowę. Jednak c. k. Rada szkolna okręgowa budowę wstrzymała. Dlaczego, nie wiemy! W roku 1911 rozpisano drugi, a w r. 1912 trzeci konkurs, jednak budowy szkoły dotychczas nie zaczęto. Dnia 5. marca 1913 r. do L. 1643/11 zawiadomiła c. k. Rada szkolna krajowa c. k. Radę szkol-

ną okręgową, że skłonna jest udzielić gminie Strupków na budowę szkoły zasiłek ryczałtowy z funduszu szkolnego kraj. w kwocie 14,000 K, z poleceniem, ażeby c. k. Rada szkolna okręgowa zapytała gminę Strupków, czy gmina ta zobowiąże się przy pomocy ryczałtowego zasiłku 14,000 K i 120% prestacyi obszaru dworskiego w Strupkowie w kwocie 920 K i oprócz prestacyi gminnej, którą to prestacyę w kwocie 1800 K gmina w całości złożyła, resztę nadwyżki kosztorysowej pokryć ze swoich własnych funduszków. Nadwyżka ta wynosi około 2676 K. Gmina otrzymawszy to pismo, uchwaliła jednogłośnie cenę tę pokryć. Mimo tego c. k. Rada szkolna okręgowa pismem z dnia 23. lipca 1913 zawiadomiła, że budowa szkoły w Strupkowie nie może być braną pod uwagę, z powodu braku funduszków na ten cel.

Szkoła ta wybudowana przed 65 laty, stoczona przez grzyb, podpierana, niska, kryta słomą, o ścianach popękanych, przez które w zimie śnieg wieje tak, że musi się palić cały dzień, a woda w pomieszkaniu nauczyciela zamarza. W lecie jak z cebra leje się podczas deszczu na głowy dzieci i nauczyciela. Już w r. 1900 inżynier i lekarz uznali budynek szkolny za nieodpowiedni, a mimo to już 14. rok od tego czasu uczą się w nim dzieci i mieszka nauczyciel!

Klasa, która z początku była przeznaczona na 20 uczniów, mieści teraz 81. Jest ona 5 m szeroka a $6\frac{1}{2}$ m długa. Dzieci siedzą sobie literalnie na głowach. Drugą klasę wynajmuje się w domu wieśniaka, jest ona 3 m szeroka, a 5 m długa, a mieści rano 33 uczniów a popołudniu 38. Innej klasy trudno wynająć, bo w całej wsi odpowiedniego budynku nie ma, jak również nie ma pomieszkania dla nauczyciela. Z dotychczasowej szkoły dzieci przychodzą z bólem głowy do domu. Dzieci w szkole narażają się na wszelkie choroby. Był n. p. taki wypadek: Pewnego razu na-

uczycielka poszła na strych: sufit pod nią zawalił się i biedna nauczycielka omal że nie złamała nogi. Podczas silnego wiatru, nauczyciel z żoną i dziećmi ucieka z pomieszkania, bo boi się, aby szkoła się nie zawaliła. Tak było podczas Wielkanocnych Świąt r. 1912; tak było i 27. grudnia 1913 r. Nauczyciel z rodziną przez trzy dni mieszkał u sąsiadów. A trzeba wiedzieć, że szkoła stoi na pagórku i jest wystawiona na silne wiatry. Nauczyciel przez trzy dni męczył się po cudzych chatach. Mieszkańcy gminy, jedni żalowali nauczyciela, a drudzy kpili sobie z niego! Mieszkańcy gminy obawiają się, że szkoła zawali się, a dzieci poniosą śmierć lub kalectwo. Odnosili się w tej sprawie do c. k. Rady szkolnej okręgowej, do c. k. Starostwa, ale wszystko nadaremnie. Odnosili się w tej sprawie kilka razy do c. k. Rady szkolnej krajowej, ale również nadaremnie. Za ten czas zwalono budynki szkolne o wiele lepsze jak ten, pobudowano nowe, a Strupczanom trudno doczekać się budowy szkoły. —

Również anormalnym jest stan szkoły w Babińcach. Aby to zadokumentować, wystarczy dołączona fotografia.

Porządny gospodarz dla nierogacizny lepszy ma budynek, — a gmina Babińce nie może doczekać się budowy szkoły. —

To systematyczne pomijanie ruskich gmin w subwencyonowaniu przy budowie szkół musi raz mieć swój koniec.

Dlatego zapytujemy Jego Ekscelencję c. k. Namiestnika jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej:

1) Jak usprawiedliwi przeszło 10-letnią zwłokę w sprawie budowy szkoły w Strupkowie?

2) Jak może tolerować, aby w Babińcach mieściła się szkoła w nędznym budynku?

3) Jakie kroki myśli przedsięwziąć, aby w tych gminach zbudowano jak najszybciej szkoły przy pomocy zapomogi z funduszów krajowych?

Interpelant:
Makuch.

Łahodyński, Ławruk, Dumka, Tryłowski, Sandulak, Hołubowicz, Winniczuk, Kiweluk, Petruszewicz, Terszakowiec, Perfecki, Kochanowski, L. Lewicki, Horbaczewski, Okuniewski.

L. s. 2628/1914.

Interpelacya

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyłączenia przysiółka Wygoda boryszkowiecka, powiat Borszczów, ze związku gminy Boryszkowce i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Przysiółek Wygoda boryszkowiecka zadośćuczynił wszystkim prawnym wymogom, poniósł kilkaset koron kosztów, mając wszystkie prawem wymagane dane do wyłączenia, które tenże temu dwa lata przedłożył, — przeto zapytują podpisani c. k. Rząd:

Dlaczego ta sprawa nie została dotychczas załatwioną?

Interpelant:
A. Kapuściński.

Staruch, Terszakowiec, Korol, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch, Tryłowski, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, Sandulak, Założciecki, Cegielski.

L. s. 2629/1914.

Interpelacya

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zawieszenia w urzędowaniu naczelnika gminy, Szymona Iwaniuty w Okopach, pow. borszczowskiego.

Zważywszy, że c. k. Namiestnictwo na rekurs wniesiony dnia 29. listopada 1913 l. III 2255, zniósło wyrok c. k. Starostwa i uznało Szymona Iwaniutę nie-

winnym, dotychczas tenże nie urzęduje, a nawet jako radny jest usunięty; przeto zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd na podstawie wydanego reskryptu, który załącza się, zechce polecić c. k. Starostwu w Borszczowie, aby Szymona Iwaniutę powołano do urzędowania:

Interpelant:
Kapuściński.

Sandulak, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch, Terszakowiec, Tryłowski, Staruch, Korol, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, Założciecki, Cegielski.

Alegat do L. s. 2629/1914.

L. 40310.

Borszczów dnia 27. stycznia 1913.

Do

Pana Semka Iwaniuty

w

Okopach.

Orzeczeniem z dnia 10. lipca 1912 L. 34772 c. k. Starostwo uznało Pana winnym przekroczenia ciężących na nim obowiązków, popełnionego przez niezastosowanie się do reskryptu c. k. Starostwa z 22. września 1911 L. 25219, którym polecono Zwierzchności gminnej w Okopach, aby dopilnowała wykonania wydanych przez Starostwo zarządzeń co do zalesienia w reskrypcie tym wymienionych parcel dworskich w Okopach przez właściciela dóbr Okopy i zasądziło Pana na zasadzie § 108. ustawy gminnej na grzywnę w kwocie 40 K i na ponoszenie kosztów postępowania karnego w kwocie 62 K 60 h.

Na pański rekurs c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 29. listopada 1912 L. III 2255 uchyliło powyższe orzeczenie c. k. Starostwa w całej osnowie dla braku uzasadnienia w przepisie § 108. ustawy gminnej, ponieważ zarzucone przekroczenia względnie zaniedbania

nie stanowią przekroczenia obowiązków ciążących na naczelniku gminy w poruczonym zakresie działania.

C. k. Starosta:

(podpis nieczytelny).

L. s. 2630/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego przeprowadzenia akcji ratunkowej przez c. k. Starostwo, w powiecie Bohorodczany.

Z nakazu wyższego mają Zwierzchności gminne wygotowywać wykazy potwierdzone przez dotyczące urzędy parafialne, ubogich względnie głodujących, którzy potrzebują zapomogi w formie pożyczki, którą mieliby zwrócić lub odrobić. Na podstawie takich wykazów mają c. k. Starostwa rozdzielać zapomogi. Tymczasem c. k. Starostwo w Bohorodczanach postąpiło sobie całkiem inaczej, porozdzielało takie wykazy pojedynczym posterunkom żandarmeryi, te skreślają dowolnie z tych list, kogo chcą, nawet najwięcej potrzebujących; tak właściwie c. k. Żandarmerya będzie udzielać zapomogi, jak to dotychczas stało się w Porohach, Maniawie i Starych Bohorodczanach.

Przeto podpisani proszą:

C. k. Rząd raczy polecić, ażeby c. k. Starostwo natychmiast odwołało swoje zarządzenie a na przyszłość postępowało według powyższego zarządzenia.

Interpelant:

Kapuściński.

Perfecki, Terszakowicz, Staruch, Cegielski, Korol, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch, Tryłowski, Załoziecki, Hołubowicz, Sandulak, Petruszewicz, Dumka, Horbaczewski.

L. s. 2631/914.

Lwów 3. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego udziele-

nia koncesyi na szynk przez c. k. Starostwo w Bohorodczanach żydowi Leibie Hersch Schaferowi, przedsiębiorcy lasowemu w Porohach.

Zważywszy, że Rada gminna w Porohach sprzeciwiła się temu udzieleniu, jak również i Urząd parafialny, a to z powodów, że udzielenie podobnej koncesyi powoduje wyzysk ludności ciężko i krwawo w lesie pracującej, c. k. Starostwo w Bohorodczanach pomimo to, polegając na opinii żandarmeryi, udzieliło wyżej wspomnianemu przedsiębiorcy w lesie w Porohach koncesyi — na szkodę tych, którzy pracują w lesie.

Przeto podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd wglądnie w tę sprawę i zechce polecić c. k. Starostwu w Bohorodczanach, ażeby cofnęło natychmiast udzieloną koncesyę.

Interpelant:

Aleksander Kapuściński.

Terszakowicz, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch Tryłowski, Sandulak, Korol, Załoziecki, Staruch, Hołubowicz, Petruszewicz, Dumka, Horbaczewski, Cegielski.

L. s. 2632/1914.

Lwów, 2. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Hryńka Terszakowca i tow. do Wydziału krajowego w sprawie niewłaściwego postępowania Wydziału powiatowego w Samborze w Kulczycach szlacheckich, powiatu samborskiego.

1) Rada gminna w Kulczycach szlacheckich na posiedzeniu z 2. lutego 1914 wstawiła w preliminarz budżetu na rok 1914 w rubryce dochodów z lasu gminnego kwotę 4181 K 21 h, którą uzyskać miała ze sprzedaży drzewa gospodarzom miejscowym, a którą to kwotę podniósł Wydział powiatowy do 5035 K, z czego wynikła nadwyżka dochodu, kosztem samej gminy, w kwotę

cie 853 K 79 h, a z której to nadwyżki wstawił sam Wydział powiatowy, jako podwyżkę pensyi wójta na rok 1914 kwotę 500 K pomimo protestu Rady gminnej i mimo przedstawień, że wójt zgodził się na 100 K rocznie a nadto wyrządził gminie szkodę, wypasając krowy w młodym lesie i na sianożęciach, na kwotę 1600 K, którą to szkodę oceniła komisya wydelegowana przez Starostwo dnia 1. grudnia 1913 r.

W taki to sposób popiera Wydział powiatowy wójta (prefekta) tej gminy, Hryńka Baranieckiego, nie oglądając się na opinię i protest rady gminnej, że człowiek ten nie pilnuje interesu gminy, lecz tylko swój własny i działa na własną korzyść, czego dowodem jest:

2) że Rada gminna w Kołaczycach szlacheckich prosiła wójta o zwołanie Rady na posiedzenie celem wyboru komisji leśnej i kasyera gminnego, co jednak nie nastąpiło: a kiedy wreszcie po długich żądaniach zwołał takie posiedzenie, to postąpił w ten sposób, że trzymał radnych w komplecie od godz. 8-mej rano do 1-szej popoł. nie otwierając posiedzenia, usprawiedliwiają się, że wszystkich jeszcze niema, tak długo, dopóki niektórzy z członków Rady gminnej sprowokowani takim postępowaniem, nie rozeszli się do domów, poczem skonstatował brak kompletu i naznaczał drugie posiedzenie, ażeby znowu w taki sam sposób postąpić. Posiedzeń takich było kilka, wobec czego oburzeni członkowie Rady gminnej wnieśli zażalenie do Wydziału powiatowego.

Skutkiem tego zwołał wójt posiedzenie na 9. stycznia 1914 na 8-mą godzinę rano, a że do 1-szej godziny po południu nie było kompletu, nauczeni doświadczeniem, że go znowu nie będzie, poszli podani niżej członkowie do domu na obiad, z tem, że wrócą znowu na posiedzenie. Korzystając z tego, że niżej podani członkowie poszli na obiad, to znaczy, że opuścili bez zezwolenia posiedzenie, ukarał po 20 K następują-

cych członków: 1) Wasyla Kulczyckiego Daszyniecz, 2) Florysta Kulczyckiego, 3) Teodora Kulczyckiego Sztokajło, 4) Stanisława Kulczyckiego Żygajło i 5) Stefana Kulczyckiego Kostyk.

3) Dnia 15. stycznia zaproszono członków Rady gminnej na posiedzenie do domu naczelnika gminy, radni jednak, trzymając się uchwały z 1910 r., że posiedzenia Rad gminnych mogą odbywać się tylko w domu gminnym, gdzie jest przeznaczona na ten cel kancelarya, — nie poszli do chaty wójta, tylko do kancelaryi gminnej, za co ukarał wójt po 20 K następujących członków Rady gminnej: 1) Stefana Kulczyckiego Daszyniecz, 2) Florysta Baranieckiego, 3) Włodzimierza Kulczyckiego Daszyniecz, 4) Stanisława Kulczyckiego Żygajło, 5) Teodora Kulczyckiego Daszyniecz, 6) Florysta Kulczyckiego Daszyniecz, 7) Jana Kulczyckiego Milkiewicz, 8) Stefana Kulczyckiego Kostyk, 9) Stefana Kulczyckiego Gut, i 10) Michała Kulczyckiego Hust, syna Wasyla. Od tego orzeczenia Zwierzchności gminnej wnieśli wyżej powołani rekurs, którego jednak nie uwzględniono bez żadnych prawnych uzasadnień. W sprawie tej wnoszą rekurs do Wydziału powiatowego.

4) W październiku 1912 r. uchwałała Rada gminna w Kulczycach szlacheckich przystąpić z udziałem 100 K do spółki gospodarsko-handlowej stow. zarej z ogr. por. w Samborze i do Kasy Raiffeisena w Kulczycach szlach. również z jednym udziałem w wysokości 100 K, powodując się tem, że instytucje owe są korzystne dla interesów ludności rolniczej i że zupełnie gwarantują majątek członków.

Obie powyższe uchwały, na wniosek wójta Hryńka Baranieckiego zniósł Wydział powiatowy bez żadnych motywów.

Takie postępowanie Wydziału powiatowego jest jaskrawym dowodem popierania pupila Wydziału powiatowego, wójta z Kulczyc szlacheckich,

jakkolwiek jest to sprzeczne z działalnością powierzoną Wydziałowi powiatowemu, a danej gminie przynosi szkodę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy zechce Wydział krajowy wglądać w tę sprawę i przeprowadzić dochodzenia co do szkody wyrządzonej gminie Kulczyce szlacheckie przez wójta Hryńka Baranieckiego przez paszenie bydła w lesie gminnym i

2) w sprawie zniesienia podwyżki poborów wójta w wysokości 500 K i zniesienia zakazu wstępywania do Kasy Raiffeisena i spółki handlowej, jak również

3) znieść uchwałę Zwierzchności gminnej, którą bezpodstawnie nałożono karę na 15 radnych po 20 K i

4) co zamierza Wydział krajowy zarządzić, ażeby ani wójt gminny, ani Wydział powiatowy nie pozwalali sobie na podobne zarządzenia?

Interpelant:
Terszakowiec.

Makuch, Rożankowski, Sandulak, J. Jaworski, Metella, Staruch, Winniczuk, Kochanowski, Horbaczewski, Cegielski, Stapiński, Bosak, Ławruk, Korol, Dumka.

L. s. 2633/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dr. R. Perfeckiego i tow. do Wysokiego Rządu w sprawie niezatwierdzenia przez c. k. Radę szkolną krajową wyboru delegatów do Rady szkolnej okręgowej w Bóbrce, przeprowadzonego przez Radę powiatową w Bóbrce jeszcze dnia 3. czerwca 1913 r.

Wysoki Sejmie!

Jeszcze w miesiącu czerwcu 1913 roku — mianowicie 3. czerwca — przeprowadziła Rada powiatowa w Bóbrce wybory delegatów tej Rady szkolnej okręgowej w Bóbrce, a w szczególności wybrała pp. Zwolskiego i Dmytra Dy-

kiego na delegatów do tejże Rady okręgowej w Bóbrce.

Jakkolwiek mija już więcej jak trzy ćwierci roku od czasu tych wyborów, c. k. Rada szkolna krajowa jeszcze ich nie zatwierdziła i mimo urgensów zatwierdzenia tych wyborów doczekać się nie można, a nawet posunęła się tak daleko, że sprawdza osobiste przekonania i konduite jednego z nich, mianowicie p. Dmytra Dykiego, członka Wydziału powiatowego w Bóbrce, jednego z najpoważniejszych ludzi w powiecie, przez żandarmeryę, podnosząc w ten sposób wątpliwości co do dojrzałości i trafności wyborów, dokonanych przez pełną Radę powiatową w Bóbrce.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy znane mu są powyższe fakty?

2) Czy jest skłonny zarządzić jak najrychlej zatwierdzenie wspomnianych wyborów do Rady szkolnej okręgowej w Bóbrce, dokonanych na pełnym posiedzeniu Rady powiatowej w Bóbrce w dniu 3. czerwca 1913 r.

Interpelant:
Dr. Roman Perfecki.

Kochanowski, J. Jaworski, Rożankowski, Korol, Dumka, Horbaczewski, Kapuściński, Załoziecki, Singalewicz, Terszakowicz, Winniczuk, Ławruk, Makuch, Łahodyński, Hołubowicz.

L. s. 2634/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dr. Horbaczewskiego i towarzyszy do JE. Pana Namiestnika, jako Prezydenta Rady szkolnej krajowej w sprawie zmiany wykładowego języka ukraińskiego na język polski w szkole ludowej w Kosowie powiatu czortkowskiego.

Przed kilkudziesięciu laty założono w Kosowie, powiatu czortkowskiego szkołę ludową wedle typu t. zw. prywatnych szkół, w której od czasu jej zało-

zenia językiem wykładowym był język ruski. Jako szkoła ruska i przeznaczona dla ludności ruskiej, podlegała naczelnemu nadzorowi gr. kat. metropolitalnego Konsystorza, pod którego zarządem pozostawała aż do chwili reorganizacji szkolnictwa ludowego w Galicyi, przeprowadzonej przez Radę szkolną krajową.

W trakcie reorganizacji owej, wspomniana czysto ruska szkoła zatraciła swój ruski charakter; naukę wszystkich przedmiotów, z wyjątkiem nauki religii i języka ruskiego, które pozostawiono jako przedmiot nauki obowiązkowej, zaprowadzono w języku polskim.

Interesowani członkowie gminy Kosowa tudzież jej zarząd nie spostrzegli się, kiedy i na jakiej podstawie prawnej zmieniono język wykładowy w szkole ludowej gminy Kosów na język polski, chociaż gminę Kosów zamieszkują w przeważnej większości Rusini, ludność natomiast narodowości polskiej stanowiła i stanowi jeszcze niewielką mniejszość.

Wobec tego zapytują podpisani JE. Pana Namiestnika, jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej, czy nie zechciałby wyjaśnić:

Na jakiej podstawie prawnej i z której inicjatywy, jak również na mocy jakiego aktu administracyjnego przeprowadzono zmianę ruskiego języka wykładowego na język polski w szkole ludowej w Kosowie w powiecie czortkowskim.

Interpelant:
Horbaczewski.

Okuniewski, Kormosz, Korol, Kiweluk, Perfecki, Cegielski, Rożankowski Baczyński, Załoziecki, J. Jaworski, Winniczuk, Terszakowiec, Hołubowicz, Łahodyński, Makuch.

L. s. 2635/1914.

Lwów, 4. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. W. Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezafatwienia

rekursu co do wyboru Zwierzchności gminnej w Kłodzienku, powiat Żółkiew.

Dnia 2. lutego 1913 r. odbyły się wybory na członków Zwierzchności gminnej w Kłodzienku, na których naczelnikiem gminy wybrano uświadomionego Ukrainca i statecznego, piśmiennego gospodarza, Piotra Hołowkę. Moskalofilska mniejszość w Radzie gminnej wniosła przeciw wyborowi temu protest do c. k. Starostwa w Żółkwi, które protest ten, jako bezpodstawny, odrzuciło a wtedy zarekurowali pro-protestujący do c. k. Namiestnictwa, które dotychczas — już rok — sprawy tej nie załatwiło.

W interesie uregulowania administracji gminnej leży, ażeby wybrana dnia 2. lutego 1913 r. Zwierzchność gminna jak najrychlej objęła urządowanie, ażeby zatem c. k. Namiestnictwo jak najszybciej załatwiło rekurs.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zna ten fakt i czy załatwi rychło protest przeciw wyborowi Zwierzchności gminnej w Kłodzienku, pow. Żółkiew.

Interpelant:
Dr. W. Baczyński.

Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, J. Jaworski, Perfecki, Rożankowski, Kurowiec, Staruch, Kiweluk, Korol, Kapuściński, Ławruk, Winniczuk.

L. s. 2636/1914.

Lwów, 4. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. W. Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie popierania przez c. k. Radę szkolną krajową zakładania szkół Towarzystwa szkoły ludowej w gminach ukraińskich, obsadzania tych szkół nauczycielstwem płatnem z funduszków krajowych i przyjmowania tych szkół na etat krajowy.

Od pewnego czasu przeprowadza c. k. Rada szkolna krajowa planowe polszenie gmin ukraińskich na spółkę z T. S. L. Zwykle postępowanie polega na tem, że c. k. inspektor okręgowy porozumiewa się z kimś z Polaków, zwykle z dworem lub ofycyalistami dworskimi, dwór odstępuje jakąś chatę, inspektor zaś przydziela nauczyciela lub nauczycielkę z publicznych szkół polskich; następnie przemocą lub w sposób podstępny ściągają garstkę dzieci łacinników lub żydów i to na podstawie urzędowego nakazu musi nauczyciel miejscowej, publicznej szkoły ukraińskiej ex offio przydzielić dzieci obrz. łac. i żydów do polskiej szkoły prywatnej. W ten sposób powstało we wsiach ukraińskich kilkaset szkół polskich, które c. k. Rada szkolna krajowa przejmuje na etat krajowy i tak wedle powiatów:

Powiat brzeżański (8): Buszcze, Józefówka, Kosówka, Koniuchy, Mieczyszców, Narajów sióło, Pawłów koło Kurzan, Potoczany; bobrecki (6): Henrykówka, Hlebowice, Kniesióło, Krasna Hora, Łany, Sokołówka-Chodakowce; bohorodezański (3): Horocholina, Zwińniacz, Żuraki; borszowski (2): Słobódka turzylecka, Turylcze; brodzki (4): Huta Nowa koło Wołochów, Ratyszcze, Hołpin, Suchowola; buczacki (13): Wojciechówka, Zalesie Koropieckie, Zaleszczyki małe, Izabela, Międzygórze, Nowosiółka jazłowiecka, Olesza, Pilawa, Pyszkwowce, Rublin, Skomorochy, Słobódka górna, Sokołów, Trościaniec, Trybuchowce; gorlicki (4): Bednarka, Macyna Wielka (sic); horodański (3): Żyraczów, Olejowa, Korolówka, Czortowiec; gródecki (6): Bratkowice, Lubień Wielki, Mszana, Milatyn, Powitno, Jamelna; husiatyński (9): Hadyńkowce, Howików, Kociubińce, Niżbork Nowy, Oryszkowce, Postołówka, Sidorów, Tłusteńkie, Trybuchowce; dobromilski (2): Grabownica, Starzawa; doliński (4): Wełdziż, Żakła, Niagryn, Swaryczów; drohobycki (9): Wołanka, Hubice, Malmanstał, Podmanastyrek, Potok koło Gajów,

Solec, Stebnik, Truskawiec, Tustanowice; żydaczewski (9): Brzezina, Wola Obłażnicka, Derżów, Żyrawa, Krechówka koło Balicz, Nowe sióło, Obłażnica, Rodziejów, Czernica; żółkiewski (4): Żółtańce, Zdeszów koło Batiatycz, Korszenka, Lipniki koło Batiatycz; zaleszczycki (4): Hołowczyńce, Lisowce, Nowosiółka kościukowa, Szypowce; zbrazki (11): Białozórka, Hołodki, Dobrowody, Zarubińce, Koszlaki, Kurniki, Obodówka, Opryłowce, Skoryki, Tarasówka, Czernichowce; zborowski (1): Zarudzie; złoczowski (12): Bałuczyn, Huta Werchoburska, Zarwanica, Kniaże, Krasne, Kuliki, Mitulin, Polaki koło Skwarzawy, Ruda kozłowska, Skwarzawa, Stadnia koło Bartkowa, Szpiłkłosy; kałuski (11): Bereźnica szlachecka, Hołynie, Dębina koło Tomaszowiec, Dołha Wojniłowska, Kopanki, Landestreu, Marcele koło Tomaszowiec, Niegowce-Pniaczki, Podmichale, Pniaki koło Niegowiec, Czereszeńki; kamionecki (3): Wierzbiany, Tadanie, Turki koło Sokala; kołomyjski (16): Winograd, Garby koło Kamionki Wielkiej, Zahajpol, Zamulińce, Kamionka Wielka, Kamionka mała, Karolówka, Kułaczkowce, Podhajczyki, Piadyki, Rosochacz, Słobódka leśna, Sroki, Św. Stanisław, Turka, Ceniawa; krośnieński (1): Huta Polańska; lwowski (6): Hermanów, Koponnica, Mikłaszów, Podborce, Pikułowice, Jaryczów, liski (3): Wołkowyja koło Baligrodu, Solin, Czaszyn; mościński (4): Wołczyszczowice, Dołhomościńska, Podliski, Radenice; nadwórniański (11): Bodnarówka, Brzezina koło Kamiennej, Bredtheim, Wieleśnica górna, Wieleśnica leśna, Wołosów, Łanczyn, Łomadzyn, Pasieczna, Przerósł, Św. Józef, Majdan graniczny; nowosądecki (6): Homczyska, Zabełcze, Znamirowice, Kobyle gródek, Łyczana, Januszowa; przemyski (15): Bachów, Boleszyszcze, Grochowce, Zalesie koło Krasicyzna, Iskań, Korytniki, Kruhel mały, Kuńkowce, Lipowica, Maćkowice, Przekopane, Pikulice, Reczpał, Sanoczany, Tarnawka; przemysłański (23): Bor-

szów, Brzuchowice, Wiśniowczyk, Wołków, Gliniany, Żadowice, Zadwórze, Zaciemne, Kurowice, Laszki królewskie, Lipowce, Meryszów, Nowosiółka, Przegnojów, Pletenice, Pohorylce, Połonicze, Połtew, Poluchów, Słowita, Stanimirz, Uniów; peczeniżyński (2): Berezów Niżny, Kniaźdwór; podwołoczyski (1): Prosoyce; podhajecki (13): Bieniawa, Boków, Hajworonka, Hnilcze, Horożanka, Dryszczów, Zastawce koło Homocz, Złotniki, Markowe, Nowosiółka, Sosnów-Tudynka, Stare Miasto, Szumlany; rawski (9): Brzezina koło Bełzca, Wasylów, Huta lubycka, Huta Obedyńska, Lubycza miasto, Potylicz, Uhnów, Ulicko Seredkiewicz, Jasieniówka koło Szczerca; radziechowski (3): Hucisko Turzańskie, Stojanów, Suszno; rohatyński (17): Bruszców, Herbutów, Hrehorów, Danielcze, Dryszczów, Dytiatyn, Zielonów, Kozara, Lipica górna, Łukawiec Wiśniowiecki, Putiatyńce, Radwanów, Słobódka bołszowiecka, Firlejów, Chochoniów, Czahrów, Czerniów Nowy; rudecki (3): Brzezic, Małpa, Nowe sioło; samborski (4): Brześciany, Wola Baraniecka, Olszanik, Pianowice; skałacki (11): Okno, Horodnica, Żerebki Królewskie, Iwanówka, Józefówka, Maydałówka, Nowosiółka skałacka, Rasztowce, Tłuste, Turzówka, Czerniszówka; śniatyński (4): Wołczkowce, Nowosielica, Rożnów, Trójca; sokalski (11): Bobiatyn, Wojsławice, Wolica Komarowa, Hulcze, Żabcze murowane, Komarów, Parchacz, Perespa, Raczyn, Uhrynów; starosamborski (5): Błóżew górna, Wilcza dolna, Koniów, Lisice koło Strzałek, Strzałki-Topielnica; stanisławowski (11): Bednarów, Wołczyniec, Delejów, Drohomirczany, Jeziorko, Pacyków, Św. Stanisław, Tyśmieniczany, Uhorniki, Uhrynów, Jamnica; stryjski (3): Mertiuki, Synowódzko wyżne, Urycz; sanocki (5): Deszno, Załuż, Polna, Prusek, Soroczów; Trębowelski (3): Brykula stara, Wybranówka, Kobyłowłoki; tarnopolski (4): Petryków, Romanówka, Seredyńce, Czołhańszczyzna; tłumacki (11): Głęboka koło Hołoskowa, Hołosków, Horyhlady,

Hostów, Hryniowce, Lackie szlacheckie, Mołodyłów, Nadorożna, Odaje, Pszeniczniki, Chorosna; turczański (4): Sokoliki, Sianki, Tarnawa Niżna, Jabłonka Niżna; cieszanowski (10): Babsznia dolna, Dachnów, Żuków koło Kossobudów, Załuże, Zapałów, Łowcze, Mołodów, Nowe sioło, Płazów, Ułasów; czortkowski (2): Zwiniacz, Świdowa; jaworowski (3): Boniów, Lipiny, Lipowiec; jarosławski (3): Bawoły koło Laszek, Wielgosy koło Monasterza, Kolonia; jasielski (2): Brzozowa, Skalnik.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rządowi wyżej naprowadzone fakty są znane, czy gotów jest wydać zarządzenia, ażeby na przyszłość c. k. Rada szkolna krajowa nie tworzyła jawnej spółki z T. S. L., której celem jest spolszczenie ludności ukraińskiej, przedewszystkiem obrządku łacińskiego — i czy gotów jest zarządzić dochodzenia względem założenia wyżej przytoczonych szkół, głównie z jakich utrzymują się funduszów i z jakich funduszów płatnymi są nauczyciele w tych szkołach i na jakiej podstawie — bez zgody gminy, przyjmuje się owe szkoły na etat krajowy?

Interpelant:
Baczyński.

Kurowiec, Terszakowiec, Staruch, Rożankowski, Kochanowski, Dumka, Horbaczewski, Korol, J. Jaworski, Perfecki, Ławruk, Kiweluk, Hołubowicz, Kapuściński, Winniczuk.

L. s. 2637/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Iwana Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego założenia polskiej eksponówki w Mikłaszowie, powiat Lwów.

Na wiosnę 1912 roku wysłano do c. k. Rady szkolnej krajowej prośbę z pofaluszowanymi podpisami łacinników z Mikłaszowa pow. lwowskiego o założenie polskiej szkoły w tej miejscowości.

wości. Dnia 17. sierpnia 1912 r. odbyła się w tej sprawie konkurencyjna rozprawa, na której zastępcy miejscowej Rady szkolnej i Rady gminnej stanowczo zaprotestowali przeciw wprowadzeniu w życie nadetatowej klasy z językiem polskim wykładowym. Lecz mimo tego protestu c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 7. września 1912 roku l. 11059/II zezwoliła, ażeby przyznana klasa była czynną jako klasa nadetatowa z językiem polskim wykładowym, jeśli tylko znajdzie się odpowiednie pomieszczenie i najmniej 40 dzieci.

To postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej jest zupełnie bezprawne, albowiem 27 art. ustawy szkolnej z d. 23. maja 1895 Dz. kr. ust. l. 57 wyraźnie powiada, że o założeniu szkoły czy klasy decyduje c. k. Rada szkolna krajowa na podstawie przeprowadzonych pertraktacyi z interesowanymi stronami miejscowemi. Równocześnie c. k. Rada szkolna okręgowa wezwała kierownika szkoły ruskiej w Mikłaszowie, ażeby ten wyłączył wszystkie dzieci żydowskie i łańcińskiego obrządku i przeprowadził ich do klasy nadetatowej z polskim językiem wykładowym. Wobec tego gwałtu wystąpili bardzo energicznie rodzice dzieci łańc. obrządku dowodem czego są nawet skargi sądowe, jakie wniósł ks. Figura przeciw rodzicom chcącym odebrać swoje dzieci z klasy, do której wciągnięto ich wbrew woli rodziców. Że owa szkoła jest założona wbrew woli mieszkańców gminy, dają także najlepsze dowody liczne deputacje i pisemne protesty, wniesione do c. k. Rady szkolnej krajowej a nawet do Ministerstwa oświaty we Wiedniu. I mimo tego że jednej deputacji c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej oświadczył otwarcie: „Musicie posyłać do szkoły polskiej, bo będziecie płacić“, pokrzywdzeni rodzice stanęli uparcie przy swoich żądaniach i przez 5 miesięcy nie posyłali dzieci do szkoły, bo do ruskiej nie mógł ich kierownik przyjąć według zakazu c. k.

Rady szkolnej krajowej, a do polskiej one same nie chcą uczęszczać. Wkońcu c. k. Rada szkolna krajowa na urgens Ministerstwa zmuszoną była odstąpić od swego poprzedniego zarządzenia i pismem z dnia 30. stycznia 1913 roku l. 669/II. pouczyła kierownictwo szkoły, że do klasy eksponowanej z polskim językiem wykładowym mogą być przyjęte tylko te dzieci, których rodzice wyraźnie się na to zgodzą. Wskutek tego okazało się, że niema dla kogo utrzymywać tej nadetatowej klasy z polskim językiem wykładowym. Bo chociaż i żandarma sprowadzono na dzień zapisów i nauczycielka Rafińska robiła trudności w przyjmowaniu do szkoły ruskiej dzieci żydowskich i obrządku łańcińskiego, potrzebnej ilości 40 dzieci na rok szkolny 1913/1914 jednak nie osiągnięto, tak że obecnie nadetatowa klasa z polskim językiem wykładowym liczy wszystkiego dwadzieścia dzieci.

Podpisani zapytują:

Czem usprawiedliwi c. k. Rząd narzucenie gminie Mikłaszów, powiat Lwów, polskiej eksponowanej klasy bez wiadomości i zgody gminy; czem usprawiedliwi nakaz wyłączenia dzieci obrządku łańcińskiego i żydów z ukraińskiej szkoły publicznej i przydzielenia ich wbrew woli rodziców do polskiej eksponówki, względnie nie przyjęcia ich do publicznej ukraińskiej szkoły?

Czy c. k. Rząd wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową, ażeby rozstrzygnęła jak najprędzej rekurs wniesiony przez gminę Mikłaszów przeciw polskiej eksponówce i jak najszybciej zwinęła polską eksponówkę w Mikłaszowie, jaką bezprawnie założono?

Interpelant
Kiweluk.

Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, J. Jaworski, Winniczuk, Dr. Perfecki, Dr. Baczyński, Rożankowski, Korol, Kurowiec, Staruch, Kapuściński, Ławruk.

L. s. 2638/914.

Lwów, 4. marca 1913.

I n t e r p e l a c y a

posta Dra Hołubowicza i tow. w sprawie kreowania eksponowanej szkoły polskiej i bezprawnego narzucenia jej gminie Skoryki w powiecie zbarazkim, jak również w sprawie gwałtów, jakich dopuszcza się nauczyciel na dzieciach ruskich obrządku łacińskiego.

W Skorykach założyło szkołę polską „Towarzystwo Szkoły ludowej”, którą następnie, mimo sprzeciwu gminy, narzucono na jej koszt. W sprawie tej wniosła gmina rekurs i protest do Rady szkolnej krajowej i do Wys. c. k. Ministerstwa oświaty, które, jak zwykle w takich sprawach, dotychczas nie dały odpowiedzi.

Szkołę polską pomieszczono bezprawnie i przeciw wyraźnej woli Rady szkolnej miejscowej w budynku, gdzie mieści się szkoła ruska, a nauczycielka tej eksponowanej i bezprawnie istniejącej szkoły pobiera płacę z funduszków krajowych.

Dzieci obrządku łacińskiego wydzielono przeciw wyraźnej oświadczonej woli rodziców ze szkoły ruskiej i przeniesiono je do polskiej, a kiedy dzieci ulegając woli rodziców, nie chciały uczęszczać do szkoły polskiej, tylko wracały do ruskiej, wtedy nauczyciel szkoły ruskiej, Polak, p. Zygmunt Pilichowski wyrzucał gwałtem dzieci ze szkoły i odsyłał je do polskiej ekspozycji.

Wobec tego podpisani zapytują:

1. Jak usprawiedliwi Wysoki c. k. Rząd założenie ekspozycji polskiej w Skorykach powiatu zbaraskiego wbrew woli powołanych czynników i bezprawne przyjęcie jej na etat krajowy?

2. Jak usprawiedliwi Wysoki c. k. Rząd jawne gwałty, jakich dopuszcza

się nauczyciel Zygmunt Pilichowski i czy pociągnie go za to do surowej odpowiedzialności?

Interpelant:

Dr. Hołubowicz.

Baczyński, Staruch, K. Lewicki, Korol, Kapuściński, Metella, Winniczuk, Lew Lewicki, Kormosz, Petruszewicz, Horbaczewski, Cegielski, Rożankowski, J. Jaworski, Makuch, Dumka.

L. s. 2639/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Hołubowicza i tow. w sprawie nieprawnego kreowania i przyjęcia na etat krajowy polskich eksponowanych szkół w ruskich gminach w Obodówce i Dobrywodach, w zbarazkim powiecie.

W Obodówce i Dobrywodach zbarazkiego powiatu założone przez „Tow. Szkoły ludowej” polskie szkoły, przyjęła c. k. Rada szkolna krajowa na etat krajowy, chociaż dotyczące Rady gminne wyraźnie temu sprzeciwiły się. Do obu tych szkół gwałtownie ściągają ruskie dzieci łacińskiego obrządku.

Wobec tego podpisani zapytują:

Jak usprawiedliwi c. k. Rząd takie bezprawne postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej i co zarządzi, ażeby eksponowane szkoły polskie w Obodówce i Dobrywodach jako nieprawnie założone i przejęte na etat krajowy, usunąć?

Interpelant:

Hołubowicz.

Perfecki, Metella, Staruch, L. Lewicki, Kapuściński, Cegielski, Rożankowski, Korol, J. Jaworski, Baczyński, Winniczuk, Makuch, Kość Lewicki, Dumka, Kormosz, Petruszewicz.

L. s. 2640/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Cegielskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego narzucenia

gminie Podborce pow. Lwów polskiej eksponowanej klasy przy miejscowej publicznej ludowej szkole z ukraińskim językiem wykładowym i w sprawie sfalszowania zwłoki w tej sprawie przez c. k. okręgowego inspektora szkolnego Niedźwiedzkiego.

Reskryptem z dnia 7. września 1912 r. L. 11058 II. poleciła c. k. Rada szkolna krajowa, aby założona nadetatowa klasa w 2 klasowej szkole była czynną jako eksponowana klasa z polskim językiem wykładowym pod warunkiem, że klasa będzie mieć osobne pomieszczenie a frekwencya dzieci przekroczy stałe cyfrę 40.

Równocześnie poleciła c. k. Rada szkolna krajowa kierownikowi ruskiej szkoły wydzielić wszystkie dzieci łacińskiego obrządku ze wszystkich stopni ruskiej szkoły i przydzielić je do nowo utworzonej eksponowanej klasy, której prowadzenie polecono nauczycielce Anieli Pichlerówniej. Pominąwszy ten fakt, że szkolna ustawa nie zna żadnych t. zw. „eksponowanych klas“ dla narodowych mniejszości a mówi jedynie o nadetatowych klasach, tworzonych ze względu na 4 kilometrową odległość od macierzystej szkoły i to dla ilości dzieci w szkolnym wieku ponad 40, popełniono przy założeniu wspomnianej eksponowanej klasy jeszcze cały szereg innych bezprawii. I tak eksponowana klasa z polskim językiem wykładowym zaprowadzona została wbrew woli Rady gminnej, która nie godziła się stanowczo na założenie nadetatowej szkoły. W ślad za tem Rada gminna wniosła dnia 29. września 1912 r. umotywowany rekurs do c. k. Rady szkolnej krajowej przeciwko założeniu polskiej eksponówki. Rekurs ten trzymały Władze szkolne cały rok niezadowolony. Aż dnia 3. listopada 1913 r. zawezwano członków Rady gminnej w Podhorcach, pisemnie każdego z osobna, na przesłuchanie do c. k. Rady szkolnej okręgowej, gdzie c. k. inspektor szkolny okręgowy (p. Niedźwiedzki) w przeciągu całego przesłuchania namawiał obecnych radnych do odstąpienia od rekursu wniesionego

przeciw założeniu eksponowanej klasy. Gdy jednak wszyscy radni nawet łacinnicy powiedzieli, że obstają stanowczo przy wniesionym rekursie i żądają jego załatwienia, inspektor Niedźwiedzki po dłuższym wstępie, że przecież każdemu wolno założyć i utrzymywać prywatną szkołę, powiedział: „sami widzicie, że nic nie możecie mieć przeciw polskiej szkole“. Na to radni odpowiedzieli, że nie mieliby istotnie nic przeciw prywatnej polskiej szkole, ale muszą stanowczo zaprotestować przeciw założeniu publicznej szkoły, którą wprowadzono w życie mimo sprzeciwienia się Rady gminnej.

To przesłuchanie odbyło się dnia 3. listopada 1913 r., a już 24. listopada 1913 r. otóż z niesłychanym dla galicyjskiej administracji pośpiechem przyszło do Zwierzchności gminnej w Podhorcach zawiadomienie z c. k. Rady szkolnej okręgowej we Lwowie, iż c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 12. listopada 1913 L. 10227 przyjęła do wiadomości „oświadczenie członków gminy Podborce, którem oni odstępują od zażalenia wniesionego przeciw założeniu eksponowanej klasy z polskim językiem wykładowym“. Rada gminna odpowiedziała na to pismem wniesionem do c. k. Rady szkolnej krajowej dnia 28. stycznia 1914 r., w którym żąda przede wszystkim odpowiedzi na rekurs wniesiony dnia 29. września 1912 r., a prócz tego podpisani radni zobowiązują się pod przysięgą zeznać, że na przesłuchaniu dnia 3. listopada 1913 r. wcale od rekursu nie odstępowali. Kiedy mimo tego c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 12. listopada 1913 r. L. 10227 zawiadomiła Zwierzchność gminy w Podhorcach, że przyjęła do wiadomości cofnięcie rekursu, to prawdopodobnie została wprowadzona w błąd sfalszowanym protokołem przesłuchania, które odbyło się dnia 3. listopada 1913 przed okręgowym inspektorem szkolnym p. Niedźwiedzkim.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy c. k. Rząd zna powyższy fakt i czem usprawiedliwi gwałtowne i nieprawne narzucenie przez c. k. Radę szkolną krajową polskiej ekspozycji w ukraińskiej gminie Podborce, pow. Lwów ?

2) Czy c. k. Rząd wie o nieprawym postępowaniu okręgowego inspektora szkolnego Niedźwiedzkiego we Lwowie i czy pociągnie go do dyscyplinarnej odpowiedzialności i czy odda sprawę sfałszowania protokołu przez inspektora Niedźwiedzkiego c. k. Prokuratorowi państwa ?

3) Czy c. k. Rząd gotów jest zmusić c. k. Radę szkolną krajową do bezwzględnego zwinięcia polskiej ekspozycji w Podborcach, jako założonej nieprawnie ?

Interpelant:
Cegielski.

Kapuściński, Okuniewski, J. Jaworski, Horbaczewski, Baczyński, Hołubowicz, Perfecki, Kochanowski, Rożankowski, Dumka, Załoziecki, Terszakowicz, Łahodyński, Makuch, Petruszewicz.

L. s. 2613 1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Trylowskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie postępowania krajowej centralnej Kasy dla Spółek rolniczych.

Wieś Rakowczyk, pow. Kołomyja, ucierpiała w ostatnich dwóch latach z powodu słyty i wylewów potoka Kołomyjki tak bardzo, że tylko kilku gospodarzy z całej wsi może żyć z własnych pól gospodarzów, reszta musi srodki żywności kupować i nie ma także nasienia potrzebnego na zasiewy. Wskutek braku odpowiednich zarobków nie ma ludność też pieniędzy na zakupno nasienia tem więcej, iż przeważna część bydła wyginęła na motylicę.

Aby ludności przyjść w pomoc, zwróciła się miejscowa Spółka oszczędności i pożyczek do krajowej central-

nej Kasy dla Spółek rolniczych z prośbą o bezprocentową pożyczkę.

Na prośbę tę krajowy Urząd, który przecież powinien mieć wzgląd dla dotkniętych klęskami, odmówił swej pomocy, powołując się na to, że członkowie dotyczącej Spółki zalegają z ratami!

A przecież jest to zrozumiałem, że ludność musi zalegać z ratami, kiedy niema formalnie co do ust włożyć.

Wobec tego niedającego się skwalifikować postępowania krajowej centralnej Kasy dla Spółek rolniczych, zapytują podpisani Wydział krajowy:

Czy raczy zarządzić, ażeby wspomniana krajowa centralna Kasa dla Spółek rolniczych udzieliła pożyczki dla Spółki oszczędności i pożyczek w Rakowczyku ?

Czy raczy winowajców tego nie-ludzkiego postępowania pociągnąć do odpowiedzialności ?

Interpelant:
Trylowski.

Kapuściński, Hołubowicz, Kość Lewicki, Załoziecki, Perfecki, Rożankowski, Baczyński, Ławruk, Łahodyński, Makuch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Nowakowski, Horbaczewski, Kormosz.

L. s. 2644/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Kormosza i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezłatwienia przez c. k. Radę szkolną krajową uchwały Rady gminnej w Medyce, pow. Przemyśl, co do przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński w ludowej szkole w Medyce.

W Gminie Medyka, która na 1470 dusz ruskich, liczy wszystkiego 720 dusz rzymsko-katolickiego obrządku, które prawie w całości mówią tylko po rusku — jest ludowa szkoła z polskim językiem wykładowym, obsadzona wyłącznie tylko polskimi nauczycielami.

Przed dwoma latami uchwaliła Rada gminna w Medyce przemianę polskiego języka na ukraiński i dotyczącą uchwałę odesłała do c. k. Rady szkolnej krajowej do zatwierdzenia. Mimo urgensów c. k. Rada szkolna krajowa dotąd tej sprawy nie załatwiła i nie odpowiedziała nawet Zwierzchności gminnej w Medyce.

Wobec tego podpisani zapytują :

Czy c. k. Rządowi wiadomy jest powyższy fakt i czy wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie uchwaliła sprawę przemiany wykładowego języka polskiego na ukraiński w ludowej szkole w Medyce zgodnie z uchwałą Rady gminnej i aby jak najszybciej do ludowej szkoły w Medyce przydzieliła nauczycieli względnie nauczycielki ukraińskiej narodowości, a w każdym razie, ażeby bezzwłocznie odpowiedziała na wniesione przez gminę Medyka podanie o przemianę wykładowego języka w tamtejszej ludowej szkole.

Interpelant:
Kormosz.

Załoziecki, Kapuściński, J. Jaworski, Terzakowicz, Metella, Horbaczewski, Łahodyński, Baczyński, Nowakowski, Trylowski, Staruch, Lew Lewicki, Dumka, Kochanowski.

L. s. 2615 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kormosza i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezłatwienia przez c. k. Radę szkolną krajową uchwały Rady gminnej w Wyszatycach, pow. Przemyśl, co do przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński w ludowej szkole w Wyszatycach.

W gminie Wyszatyce był od czasu założenia szkoły aż do około 1910 r. w miejscowej ludowej szkole ukraiński język wykładowy, który przed około 15 laty dotychczasowi nauczyciele samowolnie przemienili na polski i ten

język jest wykładowym językiem po dzień dzisiejszy. Rada gminna w Wyszatycach przed 2 laty uchwaliła zaprowadzić na nowo w miejscowej ludowej szkole ukraiński język wykładowy i tę uchwałę przesłała c. k. Radzie szkolnej krajowej, jednak mimo licznych urgensów nie otrzymała dotąd żadnej odpowiedzi, a polski język wykładowy w ludowej szkole w Wyszatycach istnieje nieprawnie dotąd.

Oprócz tego na pięć posad nauczycielskich wszystkie są Polakami względnie Polkami obsadzone, którzy zgodnie z intencjami obecnych Władz szkolnych prowadzą systematyczną polonizację i szykanują ukraińską dziatwę szkolną. Kiedy n. p. ukraińskie dziecko przyjdzie do szkoły i nie powie „Pochwalony Jezus Chrystus“ tylko „Sława Isusu Chrystu“ — to polscy szowiniści i szowinistki, nauczyciele i nauczycielki wypędzają dziecę na dwór i dotąd nie wpuszczają do klasy, dopóki ukraińskie dziecko nie powie: „Pochwalony Jezus Chrystus“.

Nadto Rada szkolna miejscowa urzęduje nieprawnie lat 19 bez żadnych wyborów, bo gdy Rada gminna wybrała swoimi delegatami ludzi niesympatycznych dla polskich szowinistów, pedagogów, c. k. Rada szkolna okręgowa w Przemyślu ich wyborów nie zatwierdziła, pomimo, że według postanowień ustawy o miejscowych Radach szkolnych delegaci nie potrzebują żadnego zatwierdzenia Rady okręgowej szkolnej. Takie postępowanie c. k. Rad szkolnych okręgowych w kraju jest jasnym naruszeniem ustawy i ma na celu wyłącznie tylko polonizacyjne zamiary.

W najbliższym czasie mają przystąpić w Wyszatycach do budowy nowego budynku szkolnego, który szkolne Władze chcą przeznaczyć na polską szkołę, a miejscowa Rada gminna godzi się w ostateczności na budowę obu osobnych samoistnych ludowych szkół jednej ukraińskiej a drugiej polskiej.

Podpisani zapytują :

Czy c. k. Rząd wie o wyżej wymienionych faktach nieprawego postępowania c. k. Rady szkolnej krajowej i czy wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie uchwaliła sprawę przemiany wykładowego języka polskiego na ukraiński w ludowej szkole w Wyszatycach zgodnie z uchwałą Rady gminnej, względnie ażeby bezzwłocznie kreowała dwie samoistne ludowe szkoły dwuklasowe w Wyszatycach, jedną ukraińską a drugą polską, ażeby bezzwłocznie przesłała do istniejącej szkoły ludowej w Wyszatycach nauczycieli względnie nauczycielki ukraińskiej narodowości, a wreszcie aby bezzwłocznie odpowiedziała na wniesione przez gminę Wyszatyce podanie o przemianę wykładowego języka polskiego na ukraiński w tamtejszej szkole ludowej?

Interpelant :
Kormosz.

Załoziecki, Kapuściński, J. Jaworski, Terszakowiec, Metella, Horbaczewski, Łahodyński, Nowakowski, Baczyński, Kohanowski, Tryłowski, Staruch, L. Lewicki, Dumka, Rożankowski.

L. s. 2646/914.

I n t e r p e l a c y a

posłów Ławruka, Dr. Tryłowskiego i towarzyszy do Wysokiego Wydziału krajowego i Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nieprawidłowości w Radzie gminnej w Starych Kutach.

W Radzie gminnej w Starych Kutach pantują od dłuższego czasu nieprawidłowe stosunki, a w gospodarce gminnej wielkie nieporządki i nadużycia.

Naczelnikiem gminy i pisarzem gminnym są dwaj bracia Tomnikowie, którzy całkiem bez porozumienia z Radą gminną zarządzają sprawami gminnymi a w szczególności majątkiem gminnym podług swojej woli.

Od 10 miesięcy nie odbywają się już posiedzenia Rady gminnej głównie z tego powodu, że na 36 radnych zrezygnowało 16 radnych i 12 zastępców a 5 umarło. Jeden radny jest gajowym gminnym i pobiera od gminy stałą płacę, urzęduje on dalej i nawet umieszcza swój podpis na dokumentach. Bracia Tomnikowie pofalszowali nawet uchwałę rady gminnej, pozwalającą na otwarcie szynku przez. Surę Medwoch. Ani Wydział powiatowy ani Starostwo w Kosowie pomimo licznych protestów nie wglądają w tę sprawę, a niestęchana samowola i gospodarka odbywa się bez wszelkiej kontroli. W szczególności starosta Wiczkowski poprostu popiera gospodarkę dwóch braci Tomników, wszelkie więc wnoszone zażalenia przez mieszkańców gminy pozostają skutku.

Dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy i Wysoki c. k. Rząd :

Czy raczą one użyć swego wpływu i wglądnać w gospodarkę terażniejszej Zwierzchności gminnej w Starych Kutach, usuwając nadużycia wołające o pomstę do nieba?

Czy raczy Wysoki c. k. Rząd pociągnąć do odpowiedzialności starostę Wiczkowskiego za popieranie swojemi pochwałami tych nadużyć i za odporne stanowisko na wszystkie liczne zażalenia gminy?

Interpelanci :
Ławruk, Tryłowski.

Dr. Łahodyński, Dr. Makuch, Dumka, Sandulak, Staruch, Dr. Nowakowski, Wanio, Dr. Kormosz, Dr. Hołubowicz, Winniczuk, Kochanowski, Terszakowiec, J. Jaworski, Horbaczewski.

L. s. 2647/914.

I n t e r p e l a c y a

posłów Dr. Kostia Lewickiego, Dr. Eugeniusza Petruszewicza, Dr. Iwana Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieuwzględniania ukraińskich kandydatów przy nadawaniu posad c. k.

okręgowych inspektorów szkolnych i w sprawie systematycznego mianowania wyłącznie kandydatów polskich, przez c. k. szkolnych inspektorów okręgowych.

Na podstawie postanowień kraj. ustawy szkolnej z dnia 26. czerwca 1899 roku dz. u. kr. l. 84 o okręgowych radach radach szkolnych istnieje przy każdej c. k. Radzie szkolnej okręgowej jedna względnie i więcej posad c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, którzy po myśli postanowienia § 2 wspomnianej ustawy wchodzi w skład c. k. Rady szkolnej okręgowej a ich kompetencya, oznaczona §§ 14, 15, 16 wspomnianej ustawy jest dość szeroka.

Na podstawie postanowienia § 13 wspomnianej ustawy mianuje c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, c. k. Minister oświaty na podstawie terna, jakie przedkłada c. k. Rada szkolna krajowa i to dla każdego okręgu szkolnego osobnego inspektora względnie, gdzie jest większa ilość szkół, kilku inspektorów dla jednego okręgu.

C. k. Rada szkolna krajowa, która od dziesiątek lat prowadzi systematyczną polonizacyjną akcyę na polu ludowego szkolnictwa przy układaniu terna na posady kandydatów c. k. inspektorów szkolnych okręgowych nawet dla czysto ukraińskich albo z większością ukraińskiego zaludnienia okręgów szkolnych, trzyma się z reguły zasady, że do mianowania przedkłada wyłącznie tylko kandydatów polskich zaś wyjątkowo przedkłada kandydatów ukraińskich i to takich, którzy w czasie swojej służby okazali się ślepem narzędziem polonizacyjnego systemu. Wskutek takiego postępowania c. k. Rady szkolnej krajowej na około sto posad c. k. inspektorów okręgowych w Galicyi mają Ukraińcy zaledwie kilka posad, bo wszystkie prawie wschodnio-galicyjskie powiaty z kilkoma wyjątkami obsadzone są okręgowymi inspektorami szkolnymi, którzy w pierwszym stopniu są agentami nacyonalizmu polskiego i niszczy-

cielami ukraińskiej szkoły i ukraińskiego nauczycielstwa.

W swojej akcyi przeciwukraińskiej dopuszczają się polscy okręgowi inspektorowie szkolni nie rzadko zbrodni nadużycia władzy urzędowej tylko w tym celu, ażeby wszelkimi sposobami wzmocnić polszczyznę w ukraińskiej części kraju. Nieznane w innych prowincyach Państwa austriackiego, nadużycia (polskich) okręgowych inspektorów szkolnych stały się notorycznym faktem i owe nadużycia uchodzą im bezkarnie, bo c. k. Rada szkolna krajowa uważając siebie w pierwszej mierze za narodową polską instytucyę, pokrywa zbrodniczą robotę polskich okręgowych inspektorów szkolnych. Nic dziwnego, że społeczeństwo ukraińskie z niezadowoleniem i z nieufnością odnosi się do działalności polskich c. k. okręgowych inspektorów szkolnych jako przedstawicieli polskiego pochodzenia na zniszczenie ukraińskiego szkolnictwa ludowego i ukraińskiego nauczycielstwa i żąda kategorycznie, ażeby dla ukraińskich ludowych szkół mianowano wyłącznie ukraińskich c. k. okręgowych inspektorów. To sprawiedliwe żądanie całego społeczeństwa ukraińskiego w Galicyi może i powinno być uwzględnione, bo na podstawie § 13 wyżej wspomnianej ustawy może c. k. minister oświaty na propozycyę c. k. Rady szkolnej krajowej mianować dla każdego okręgu szkolnego z większą ilością szkół dwóch szkolnych inspektorów okręgowych.

Ze względu na to, że w każdym okręgu szkolnym wschodniej Galicyi istnieje większa ilość ludowych szkół z ukraińskim językiem wykładowym, powinna administracya szkolna zarządzić tak, ażeby ukraińskie ludowe szkoły były pod dozorem ukraińskich c. k. inspektorów okręgowych i dlatego c. k. Rada szkolna krajowa powinna układać terna dla c. k. Ministra oświaty ukraińskich kandydatów dla każdego okręgu szkolnego w wschodniej Gali-

cyi, gdzie dotychczas niema jeszcze ukraińskich inspektorów szkolnych.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd względnie c. k. krajowa Rada szkolna swoje postępowanie, że przy sposobności układania terna kandydatów na posady okręgowych inspektorów szkolnych przedkładanych c. k. Ministrowi oświaty pomija zupełnie ukraińskich kandydatów, przedkładając do mianowania z reguły samych Polaków i obsadzając w ten sposób prawie wszystkie okręgi szkolne we wschodniej Galicyi polskimi c. k. okręgowymi inspektorami szkolnymi?

2) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa skłonne są pouczyć podwładnych sobie c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, ażeby ci traktowali równomiernie ukraińskie i polskie szkoły ludowe i ukraińskie i polskie ludowe szkolnictwo?

3) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są spełnić żądania ukraińskiego społeczeństwa i na podstawie postanowienia § 13 kraj. ustawy szk. z dnia 26. czerwca 1899 Dz. u. i rozp. kr. l. 84 postarały się o mianowanie w każdym szkolnym okręgu wschodniej Galicyi osobnych ukraińskich c. k. szkolnych inspektorów okręgowych dla ukraińskich szkół ludowych.

Interpelanci:

Dr. Eugeniusz Petruszewicz,
Dr. Makuch, Dr. K. Lewicki.

Dr. Baczyński, Sandulak, Dumka, Ławruk, Tryłowski, Łahodyński, Hołubowicz, Kapuściński, Jaworski, Metella, Dr. Nowakowski, Dr. Horbaczewski, Dr. Kormosz.

L. s. 2648/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Antoniego Horbaczewskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie

provokacyjnego i obrażającego postępowania kierownika szkoły p. Frankiewicza w Zazdrości, pow. Trembowla, jakiego dopusza się na ludności ukraińskiej.

W Zazdrości, powiatu trembowelskiego, miało miejsce zajście, które wywołało we wsi i okolicy wielkie oburzenie.

Mianowicie w roku 1910 postanowiła Rada gminna w Zazdrości podarować plac pod budowę Czytelni „Proświty“ i Towarzystwa szkoły ludowej, pod budowę tej ostatniej plac na granicy 30 morgowego pastwiska od strony budynków Ilka Juchniewicza.

Miejscowy kierownik szkoły, Maryan Frankiewicz zagorzał szowinista, który za dwa lata swego pobytu we wsi, swoim provokacyjnem postępowaniem doprowadził spokojną gminę do wielkiego oburzenia, postanowił wykorzystać tę sposobność do nowego provokacyjnego występu.

Mianowicie jako aranżer budowy czytelnicy Towarzystwa Szkoły ludowej rozpoczął zwozić kamienie na budowę tej czytelnicy i rozkazał te kamienie składać nie na gruncie darowanym przez gminę t. j. na granicy pastwiska gminnego, od strony budynków Ilka Juchniewicza, lecz na środku tego 30-morgowego pastwiska.

Ta brutalna samowola wywołała oburzenie i protesty ze strony członków Rady gminnej i poszczególnych właścian, na które Frankiewicz reagował provokacyjnie mówiąc, „że jemu nikt nie ma do rozkazu i że on będzie tam budował czytelnię, gdzie się jemu zechce“.

Wskutek żądań mieszkańców zawezwał wójt pisemnie Frankiewicza, ażeby bezzwłocznie usunął kamienie z pastwiska gminnego i przewiózł na plac przez gminę darowany.

W czasie kiedy panowało już wielkie oburzenie, powiedział Frankiewicz

Wasyłowi Begerowi, poważnemu właścicielowi, który wręczył mu pisemny nakaz zabrania kamieni: „nie doczeka nikt, ażeby kamień zabrał, bo gdzie zwoziłem, tam będę zwoził i będę budował, gdzie zechcę“.

Mimo tej prowokacyjnej odpowiedzi potrafili mieszkańcy zachować zimną krew.

Kiedy jednak kilka dni bezskutecznie minęło i nakazu naczelnika gminy nie spełniono, a prowokacje Frankiewicza nie ustawały, przenieśli wieśniacy sami zwiezione przed kilku dniami kamienie i złożyli po drugiej stronie drogi, broniąc w ten sposób własności gminy na pastwisku gminnym.

Nawet w czasie tego zajścia uważał Frankiewicz za stosowne prowokować dalej ludzi. Ostentacyjnie wyszedł z klasy szkolnej i zapisywał tych wszystkich, którzy nosili kamienie, chcąc koniecznie doprowadzić poirytowanych ludzi do rozlewu krwi. Szczęściem potrafili wieśniacy zachować więcej zimnej krwi od swego światłodawcy; skończyło się tylko na jednym uderzeniu w policzek, jaki dostał z ręki człowieka, który pierwszy woził kamienie pod budowę aranżowaną przez Frankiewicza.

Całe to zajście wywołało wielkie rozgoryczenie w gminie podminowanej prowokacjami Frankiewicza, wskutek czego zachodzi bardzo groźne niebezpieczeństwo, jeśli władze nie położą bezzwłocznie końca zbrodniczemu postępowaniu Frankiewicza.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wyżej podany fakt prowokacyjnego i obrażającego miejscową ludność ukraińską postępowania kierownika szkoły p. Frankiewicza w Zazdrości, pow. Trembowla, jest wiadomy c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej i czy są skłonne pociągnąć do ostrej dyscyplinarnej odpowiedzialności p. Frankiewicza za jego pro-

wokacyjne postępowanie wobec ludności ukraińskiej?

Interpelant:

Dr. Horbaczewski.

Kormosz, Dr. Tryłowski, Dr. Hołubowicz, Dumka, Dr. Nowakowski, Terszakowicz, Dr. Perfecki, Dr. Łahodyński, Załoziecki, Dr. Makuch, Kiweluk, Korol, Winniczuk, Rożankowski, Dr. Okuniewski.

L. s. 2649/914.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu

posła dr. Horbaczewskiego i towarzyszy w sprawie uporządkowania ruchu osobowego na liniach wschodnio-galiicyjskich kolei lokalnych, Wygnanka-Iwanie puste, z odnogą Teresin-Skała.

Kolejowa linia Wygnanka-Iwanie puste jest własnością prywatnej Spółki akcyjnej, która znajduje się w dzierżawie, przedstawia takie niedomagania ruchu, które wymagają bezzwłocznego zaradzenia.

1) Przedewszystkiem jest rozkład jazdy obowiązujący na tej linii tak ułożony, że z ostatniej stacji Iwanie puste wychodzi jeden pociąg o godz. 4 min. 20 rano, a drugi o godz. 10 min. 2 rano, pociągów zaś popołudniowych względnie wieczornych niema wcale.

2) Połączenie wspomnianych pociągów z główną linią jest jak najmniej korzystniejsze, czas zatrzymywania się pociągów na każdej stacji absolutnie za długi, przez co podróżni tracą na jeździe bardzo wiele drogiego czasu.

3) Park wozowy będący w użytkowaniu na tej linii, pochodzi z wybrakowanych na innych liniach wozów i zaopatrzony jest w liche oświetlenie, co nie tylko mija się ze swoim celem, ale naraża podróżnych na uszkodzenie organów ocznych.

Zważywszy, że taki stan ruchu osobowego nie odpowiada najprymity-

wniejszych wymaganiom podróżującej publiczności, oraz że taryfa ceny jazdy jest wyższą, aniżeli na głównych liniach, zapytują podpisani c. k. Rząd:

1) Czy znane są c. k. Rządowi ujemne stosunki panujące na wspomnianych liniach prywatnych kolei lokalnych?

2) Czy c. k. Rząd gotów jest użyć swego wpływu w tym kierunku, żeby niedomagania ruchu na liniach kolejowych Wygnanka-Iwanie puste i Teresin-Skała zostały usunięte?

Interpelant:

Dr. Horbaczewski.

Kapuściński, Dr. Kost' Lewicki, Dr. Baczyński, Terszakowiec, Załoziecki, Kiweluk, Winniczuk, Okuniewski, Dr. Petruszewicz, Dr. Hołubowicz, Dumka, Dr. Nowakowski, Dr. Cegielski, Dr. Kormosz, Dr. Łahodyński.

L. s. 2550/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie tolerowania i tendencyjnego pokrywania przez Radę szkolną okręgową w Kamionce Strumiłowej i przez Radę szkolną krajową służbowych a nawet karnych występków p. Mikołaja Batiuka, prowizorycznego kierownika szkoły w Horpiniu.

Jeszcze w 1912, a następnie 1913 r. wpłynęły do władz szkolnych liczne doniesienia i zażalenia na p. Mikołaja Batiuka, podówczas nauczyciela w Dobrotworze, a później prowizorycznego kierownika w Horpiniu, że oddaje się pijaństwu i w bestyalski sposób bije dzieci szkolne. Niektóre z tych faktów udowodniono przy dochodzeniu przeprowadzonym przez szkolnego c. k. inspektora powiatowego p. Rotlendera, inne zaś drogą sądowych wyroków, a nawet przez samego p. Mikołaja Batiuka przyznane na posiedzeniu Rady szkolnej okręgowej w Kamionce.

Kiedy w jesieni 1913 r. p. Batiuk został pomimo tego w drodze awansu przeniesiony do Horpina i dopuścił się tam całego szeregu krwawych i bestyalskich czynów na dzieciach szkolnych, otrzymała c. k. Rada szkolna okręgowa i krajowa wiadomość o tych konkretnych faktach z podaniem dat i świadków w interpelacji, wniesionej w Parlamencie dnia 11. listopada, 12. listopada i 28. listopada 1913.

Na przeprowadzonej w c. k. Sądzie powiat. w Kamionce rozprawie karnej przeciw p. Batiukowi został udowodniony zaprzysięgłymi zeznaniami świadków fakt bestyalskiego katowania przez tego nauczyciela ucznia Ołeksy Bojcuna; c. k. Sąd okręgowy wydelegował nawet komisję śledczą do Dobrotworu, przed którą liczni świadkowie stwierdzili pobicie i kaleczenie dzieci szkolnych przez p. Mikołaja Batiuka.

Wszystkie te fakty znane są c. k. Radzie szkolnej okręgowej i c. k. Radzie szkolnej krajowej. Tymczasem wspomniana władza szkolna zamiast postąpić po myśli dyscyplinarnych przepisów i aż do ukończenia śledztwa tymczasowo zasuspendować p. Batiuka, którego obciążają tak ciężkie zarzuty, pokrywa tendencyjnie wszystkie te służbowe i karne przestępstwa i pozostawia tego nauczyciela w szkole na tem samym miejscu. Takie postępowanie władz jest urąganiem z przepisów i podkopuje u rodziców poszkodowanych uczniów wszelkie zaufanie do władzy. Wspomniany nauczyciel p. Batiuk ubiega się o posadę stałego kierownika w Horpiniu, jakby w nagrodę za swoje wspomniane występki. Pomimo dowodów wyżej podanych, że p. Batiuk dopuszczał się i dopuszcza się służbowych i karnych występków przez straszne bicie uczniów, pomimo to stara się on przedstawić siebie jako ofiarę zemsty, której na nim rzekomo dopuszczają się Rusini, jako na nauczycielu Polaku. Aranżuje w tym celu deputację polskich włościan z Horpina, którzy mają na celu

wbrew udowodnionym faktom przedstawić jego niewinność.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że takie postępowanie władzy szkolnej, takie ukrywanie a nawet tolerowanie występku nauczyciela jest niezgodnym z prawidłami sprawiedliwości i przepisami prawnymi, przeto podpisani zapytują:

1. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd wyżej wspomniane postępowanie władzy szkolnej w tej sprawie?

2. Czy zechce c. k. Rząd użyć jak najenergiczniejszego swego wpływu w tym kierunku, żeby p. Mikołaj Batiuk został natychmiast zasuspendowany tymczasowo w swoim urzędowaniu, a później jeżeli udowodnioną zostanie jego wina, został po myśli prawa ukarany.

Interpelant:

Włodzimierz Singalewicz.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Cegielski, Dr. Wanio, Lew Baczyński, Kochanowski, ks. Metella, Staruch, Dr. Horbaczewski, Dr. Baczyński, I. Jaworski, Dr. Makuch, Dr. Korol, Dr. Petruszewicz, Dr. Perfecki, Terszakowiec, Kapuściński, Dr. Załoziecki.

L. s. 2651/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie urzędowego zaniechania budowy szkół w Posieczu, Pochówce, Sołotwinie, powiat Bohorodczany.

We wsi Posieczu pow. bohorodczańskiego znajduje się szkoła w starym, zrujnowanym budynku, który na pomieszczenie szkoły zupełnie się nie nadaje. Jeszcze przed 50-ciu laty była wspomniana szkoła przeznaczoną dla 7-10 dzieci, a dziś, kiedy we wiosce Posieczu jest około 100 dzieci w wieku szkolnym, w tej starej szkole dzieci nie mogą się pomieścić, co bardzo odbija się na zdrowiu dzieci i personelu nauczycielskiego.

Tak samo we wsi Pochówce, bohorodczańskiego powiatu, budynek szkolny nie odpowiada swemu przeznaczeniu; dzieci w tej szkole nabawiają się chorób, a nawet przedwcześnie umierają.

W końcu w mieście Sołotwinie pomieszczenie szkoły nie odpowiada najprymitywniejszym wymogom pedagogiki i higieny. W dodatku szkoła ta jest w mieście, gdzie jest Sąd powiatowy, Urząd podatkowy, Ewidencya katastru, Zarząd dóbr br. Libiga i różne zakłady przemysłu naftowego. Szkoła jest czteroklasowa wiejskiego typu, dla ludności miasta Sołotwiny zupełnie bezużyteczna.

Wszystkie wyżej wymienione miejscowości dawno już złożyły datki pieniężne, przypadające na nich na budowę nowych budynków szkolnych, lecz Rada szkolna krajowa, nie zważając na zdrowie dzieci, nie spełniła swego obowiązku i nie wybudowała tych budynków.

Wszystkie te miejscowości w tym roku klęsk elementarnych i głodu zwróciły się tak do Wysokiego Sejmu jak i do c. k. Rady szkolnej krajowej o bezzwłoczną budowę budynków szkolnych dla zaoszczędzenia zdrowia dzieci, dla dania zarobku głodującej ludności.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy wiadomo c. k. Rządowi, że budynki szkolne w Posieczu, Pochówce i Sołotwinie, powiatu bohorodczańskiego, nie odpowiadają swemu celowi ani pod względem sanitarnym, ani pedagogicznym?

2. Czy c. k. Rząd gotów jest wywrzeć wpływ na c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie, ażeby spełniła swój obowiązek, dała tym miejscowościom odpowiednie budynki szkolne, a przez ich budowę dostarczyła możności głodującej ludności, pragnącej zarobku.

Interpelant:

Dr. Michał Nowakowski.

Dr. K. Lewicki, Dr. Makuch, Dr. Baczyński, Załoziecki, Korol, Dr. Kormosz,

Rożankowski, Okuniewski, Kochanowski, Dr. Cegielski, Horbaczewski, Dr. Hołubowicz, Terszakowiec, Dr. Tryłowski, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2652/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dra Kormosza i tow. do Jego Ekscellencyi Pana Marszałka krajowego i Wydziału krajowego w sprawie bezprawnego urzędowania Dyrekcji Centralnej Kasy dla spółek rolniczych.

Z dniem 1. stycznia 1913 wygasły mandaty członków Dyrekcji i zastępców Centralnej Kasy krajowej dla spółek rolniczych — jednak pomimo tak znacznego upływu czasu Wydział krajowy dotychczas nie mianował dyrektorów, ani zastępców na nową kadencję. Dotychczas członkami Dyrekcji było trzech dyrektorów polskiej narodowości i dwóch zastępców tej narodowości, a tylko jeden zastępca dyrektora ukraińskiej narodowości; oprócz tego niema urzędników w biurze tej Kasy, którzyby znali potrzeby ruskiego narodu i władali ruskim językiem. Wobec tego, odpowiednio do narodowościowego klucza, ustanowionego w krajowym statucie, należałoby powołać do Dyrekcji jednego członka i jednego zastępcę i odpowiednią liczbę urzędników ruskiej narodowości.

Podpisani zwracają się więc do Jego Ekscellencyi Pana Marszałka krajowego i Wydziału krajowego z zapytaniem, czy znane im są te nieporządki i co zamysłają zarządzić, żeby te normalne stosunki były usunięte i ażeby zarząd centralnej Kasy spółek rolniczych był należycie obsadzony przy całkowitem uwzględnieniu praw narodu ukraińskiego według klucza narodowościowego, zastrzeżonego krajowym statutem?

Interpelant:

Dr. T. Kormosz.

Dr. Kost' Lewicki, Lew Lewicki, Winniczuk, Makuch, Dr. Baczyński, Dr. Petruszewicz, Dr. Nowakowski, Terszako-

wiec, Korol, Dumka, Dr. Hołubowicz, Załoziecki, Rożankowski, Kochanowski, Okuniewski.

L. s. 2653/1914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dra Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie związku Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego imienia Bohdana Chmielnickiego we wsi Głuszkowie, powiat Horodenka.

W gminie Głuszków, pow. Horodenka, postanowiono założyć związek Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego i nadać temu związkowi nazwę „Związek U. P. T. im. Bohdana Chmielnickiego“. Podług wszystkich formalności wniesiono przez główne kierownictwo Ukr. Towarzystwa pedagogicznego podanie do c. k. Namiestnictwa we Lwowie, jednak c. k. Namiestnictwo nie zgodziło się, ażeby związek U. P. T. nosił nazwę ukraińskiego hetmana Bohdana Chmielnickiego i nie pozwoliło na założenie tego związku w Głuszkowie. Jeśliby to było w Rosyi, nie byłoby to dziwne, jednak w konstytucyjnem państwie w Austrii ten zakaz musi wywołać zdziwienie.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czem motywuje c. k. Rząd zakaz założenia Związku U. P. T. im. Bohdana Chmielnickiego i czy jest gotowy zakaz ten odwołać, a na przyszłość podobnych nie wydawać?

Interpelant:

Dr. Włodzimierz Baczyński.

Dr. Perfecki, Kochanowski, Dr. Cegielski, J. Jaworski, Dr. Kość' Lewicki, Kapuściński, Hołubowicz, Makuch, Dr. Nowakowski, Rożankowski, Dr. Kormosz, Horbaczewski, Terszakowiec, Dr. L. Lewicki, Tryłowski, Winniczuk.

L. s. 2654/914.

I n t e r p e l a c y a

posta Dr. Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nie-

przyjmowania ukraińskich kandydatów i kandydatek do nauczycielskiej służby w publicznych szkołach ludowych.

C. k. Rada szkolna krajowa i c. k. Rady szkolne okręgowe od kilku lat prowadzą systematyczną i bezzwzględną polonizację ludowego szkolnictwa we wschodniej, ukraińskiej części Galicyi. Pochód przeciw ukraiństwu wykonują władze szkolne głównie dwoma sposobami: przez narzucanie gminom szkół polskich względnie przez bezprawną przemianę języka ukraińskiego wykładowego na język polski i przez niezatawianie uchwał rad gminnych w sprawie przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński, i przez zalew nawet tak zwanych ukraińskich ludowych szkół polskim, szowinistycznym nauczycielstwem, które często nie wie i nie rozumie języka ukraińskiego a z reguły odnosi się bardzo wrogo do ludności ukraińskiej. — W końcu przez nieprzyjmowanie przez c. k. Rady szkolne okręgowe ukraińskich kandydatów i kandydatek do tymczasowej nauczycielskiej służby i przez pomijanie ukraińskich nauczycieli i nauczycielek przy nadawaniu stałych nauczycielskich posad. I tak n. p. z początkiem bieżącego roku szkolnego wszyscy szkolni inspektorowie okręgowi jakby na komendę odrzucali podania ukraińskich kandydatów i kandydatek o nadanie tymczasowych posad, niby z powodu braku miejsca, albo finansowego niedoboru w budżecie krajowym, chociaż równocześnie nadawali posady polskim kandydatom i kandydatkom, i to nieraz po kilkanaście lub kilkadziesiąt w jednym okręgu szkolnym.

Pokazało się więc, że w bieżącym roku szkolnym do początkującej nauczycielskiej służby przyjęto około tysiąc polskich kandydatów i kandydatek, natomiast ukraińskich kandydatów przyjęto zaledwie kilkanaście i to odrzucając nieraz podania najzdolniejszych, celujących ukraińskich maturzystów i maturzystek, przyjmując natomiast bez

wyboru wszystkich kandydatów polskich nawet takich, którzy zaledwie zdali maturę. W ten sposób odrzucono przeszło dwie ściepodań ukraińskich kandydatów i kandydatek z krótką wzmianką: „Zwraca się z powodu braku miejsca“.

Między innymi odrzucono podania następującym ukraińskim kandydatom i kandydatkom: Wasylowi Zimkowi, zam. w Cebłowie koło Bełża, Piotrowi Fizorowi zam. w Zaleszczykach starych, Wasylowi Hreszczakowi, zam. w Turynce koło Żółkwi, Stefanowi Hładiukowi, zam. w Chlewczanach koło Uhnowa, Maryi Kozoris zam. w Kałuszu, Pawłowi Woźniakowi zam. w Podliskach koło Mościsk, Janowi Nogasowi zam. w Barbarzyńcach koło Trembowli, Mikołajowi Kuszowi zam. w Stryju, Maryi Rudeńskiej zamieszkałej we Lwowie, Pawłowi Dubikowi zam. w Zubkowie koło Sokala, Janowi Romańcowi zam. w Bernie koło Brodów, Stefanii Bohusławskiej zam. w Glinianach, Prokopowi Opszańskiemu zam. w Ułazowie koło Cieszanowa, Andrzejowi Hałamajowi zam. w Kudobińcach koło Zborowa, Iwanowi Sawczukowi zam. w Chołojowie koło Radziechowa, Osypowi Ostapczukowi zam. w Sieniakówce koło Zbaraża, Fedorowi Cebuli zam. w Torkach koło Sokala, Michałowi Czerniukowi zam. w Markowej koło Zawałowa, Józefowi Jaworskiemu zamieszkałemu w Mogielnicy koło Trembowli, Michałowi Malukowi zam. w Worwolińcach koło Tłustego, Michałowi Czaykowskiemu zam. w Białołożnicy koło Czortkowa i wielu, wielu innym ukraińskim kandydatom i kandydatkom.

Wszyscy wyżej podani kandydaci, jak w ogóle wszyscy ukraińscy kandydaci i kandydatki podawali się o posady w kilku a nawet w kilkunastu okręgach szkolnych, jednak wszędzie dostawali odpowiedzi odmowne, chociaż ich koledzy polscy i koleżanki bez żadnej przeszkody otrzymywali tymczasowe posady. Sprawę przyjmowania kandydatów i kan-

dydatek zawodu nauczycielskiego na tymczasowe posady w szkołach ludowych wzięli bezprawnie w swoje ręce sami inspektorowie okręgowi, chociaż według postanowienia § 8 ust. 7 ustawy szk. kr. z dnia 26. czerwca 1899 Dz. u. i r. kr. l. 84 obsadzanie tymczasowych posad należy do kompetencji nie c. k. inspektora szkolnego okręgowego, lecz pełnej c. k. Rady szkolnej okręgowej. We wschodniej Galicyi wyrobiła się w ostatnich latach praktyka, że c. k. okręgowi inspektorowie szkolni jako referenci c. k. rad szkolnych okręgowych sami na swoją rękę nadają tymczasowe posady nauczycielskie a to w tym celu, ażeby odjąć kontrolę pełnej radzie, co do ich polonizacyjnej ukraińskiej polityki przy nadawaniu tymczasowych posad nauczycielskich.

Z powodu systematycznego niszczenia ukraińców przez bezprawne i samowolne narzucanie szkół polskich w ukraińskich gminach, przez polonizację t. z. ukraińskich szkół bezprawną przymusową nauką polskiego języka, przez obsadzanie t. z. ukraińskich szkół i ukraińskich gmin szowinistycznym polskim nauczycielstwem, przez prześladowanie pomijaniem przy awansach ukraińskiego nauczycielstwa, przez nieprzyjmowanie ukraińskich kandydatów i kandydatek do nauczycielskiej służby, wogóle z powodu bezprzykładnego wrogiego systemu wobec ukraińskiej narodowości na polu szkolnictwa ludowego, polskie władze szkolne są najbardziej znienawidzoną instytucją w ukraińskim społeczeństwie i jest samo przez się zrozumiałem, że społeczeństwo ukraińskie przeciw teraźniejszym władzom szkolnym musi stanowczo walczyć.

Podpisani wobec powyższego zapytują:

Czy c. k. Rząd wie o wyżej podanych faktach systematycznej polonizacji ukraińskiego narodu na polu szkolnictwa, jaką prowadzi c. k. Rada szkolna krajowa i c. k. Rady szkolne okręgowe; czy wie i czem usprawiedliwi

fakt masowego nieprzyjmowania ukraińskich kandydatów i kandydatek na tymczasowe nauczycielskie posady i czy gotów jest położyć tamę polonizacyjnemu systemowi władz szkolnych?

2) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są pouczyć c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, że w myśl postanowienia § 8 ust. 7 ustawy szkolnej kraj. z 26. czerwca 1899 Dz. u. i rozp. kraj. l. 84 obsadzenie tymczasowych posad nauczycielskich należy nie do samych okręgowych inspektorów szkolnych, lecz do kompetencji całej c. k. Rady szkolnej okręgowej i czy gotowe są przypilnować, ażeby okręgowi inspektorowie szkolni stosowali się do wspomnianego postanowienia?

Interpelant:

Dr. W. Baczyński.

Dr. Lewicki, Dr. Makuch, Rożankowski, Jaworski, Nowakowski, Winniczuk, Dr. Trylowski, Dr. Kormosz, Horbaczewski, Załoziecki, Terszakowiec, Kapuściński, Dr. Hołubowicz, Metella, Łahodyński.

L. 2655 914.

I n t e r p e l a c y a

posta Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia męskiej 6-klasowej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Rohatynie, względnie założenia przy istniejącej męskiej 6-klasowej szkole ludowej w Rohatynie czterech niższych klas eksponowanych z ukraińskim językiem wykładowym.

Ukraińscy mieszkańcy miasta Rohatyna i okolicznych wsi przykro odczuwają brak szkoły ludowej, gdzieby ich dzieci mogły pobierać naukę elementarną w swojej ojczystej mowie. Ale niestety, wszystkie starania rohatyńskich ukraińców, zwrócone w tym kierunku, nie zostały dotąd spełnione. Wobec tego przełożenie ukraińskiego Pedagogicznego Towarzystwa, spełniając ogólne żądanie rodziców i mieszkańców gminy, założyło w prze-

słym roku szkolnym I. i III. klasę prywatnej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w formie prywatnych kursów, aby choć w części zaspokoić duchowe potrzeby ukraińskiej ludności, dopokąd Władze szkolne nie założą same potrzebnej szkoły.

Art. 19 ust. z 21. grudnia 1867 Dz. u. kr. L. 142 postanawia, że w krajach zamieszkałych przez kilka narodowości, publiczne naukowe zakłady mają być w ten sposób urządzone, ażeby bez przymusu nauczania drugiego krajowego języka, każda z tych narodowości otrzymała potrzebną sposobność do kształcenia dzieci w swej ojczystej mowie.

Wprawdzie wszystkie narody austriackiego państwa posługują się w publicznem wychowaniu swych dzieci ojczystym językiem, ukraińscy obywatele miasta Rohatyna wyjęci są z pod tego prawa i na swojej ojczystej ziemi nie mogą wychowywać swoich dzieci w ojczystym języku, nie mając ludowej szkoły z ukraińskim językiem wykładowym. A taka szkoła ukraińskim mieszkańcom gminy Rohatyna należy się nie tylko po myśli ustaw, ale też na podstawie istotnych stosunków.

Z ostatniej konskrypcyi z r. 1910 wiemy, że skład ludności miasta Rohatyn przedstawia się jak następuje:

Ukraińców	2834 t. j.	37·24%
Polaków	1530 „	20·04%
Żydów	3254 „	42·62%
Innych	17 „	0·27%

Kiedy znów przeglądniemy się, jaka ilość dzieci ukraińskiej narodowości pobierała w czasie ostatnich trzech lat naukę szkolną według pojedynczych klas, to zobaczymy, że chłopców ukraińskiej narodowości było :

	w r. 1910	w r. 1911/12	w r. 1912/13
w I kl.	70	79	72
„ II. kl.	58	63	49
„ III. kl.	67	55	45

w IV. kl.	41	26	40
„ V. kl.	11	16	15
„ VI. kl.	10	11	8
Razem	252	260	229

Z wymienionych cyfr wynika jasno, że w mieście Rohatynie są wszystkie warunki do tego, aby założyć tu bezzwłocznie 6-klasową męską szkołę ludową z ukraińskim językiem wykładowym, co jest piekącą potrzebą dla ukraińskiej ludności miasta Rohatyna.

Potrzeba tej szkoły jest tem więcej naglącą, że nasze miasto jest centrem prawie czysto ukraińskiego powiatu, i że w Rohatynie ukraińskie społeczeństwo utrzymuje własnymi funduszami prywatne gimnazjum. C. k. Rada szkolna krajowa powinna na podstawie art. 5 ustawy z dnia 23. maja 1895. Dz. u. kr. L. 57. przystąpić bezzwłocznie do podziału tej szkoły, która obecnie istnieje, na dwie odrębne szkoły, z którychby jedna miała ukraiński język wykładowy.

Zanim to jednak nastąpi, powinna c. k. Rada szkolna krajowa uwzględnić wniesione w lipcu 1913 roku podanie Przełożenia Kółka ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego i zezwolić na założenie 4 niższych eksponowanych klas z ukraińskim językiem wykładowym przy męskiej polskiej 6-klasowej szkole ludowej w Rohatynie, tem więcej że koszta utrzymania tych eksponowanych klas bierze na siebie Kółko U. P. T. w Rohatynie względnie główne kierownictwo ukraińskiego Pedagogicznego Towarzystwa we Lwowie. Temu żądaniu powinna c. k. Rada szkolna krajowa zadość uczynić i załatwić podanie Kółka U. P. T. w Rohatynie, tak jak załatwia podobne podania polskich mniejszości we wschodniej części kraju i zakłada polskie eksponowane szkoły.

Wobec tego podpisani zapytują :

Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są przy-

chylnie załatwić podanie Kółka ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Rohatynie i w ten sposób dać możliwość dzieciom ukraińskich obywateli miasta Rohatyna pobierać naukę szkolną w ich ojczystym języku?

Interpelant:
Baczyński.

Perfecki, Kochanowski, Cegielski, Kapuściński, K. Lewicki, Hołubowicz, Makuch, Nowakowski, Rożankowski, Kormosz, Horbaczewski, Terszakowiec, Łahodyński, Tryłowski Winniczuk.

L. 2656/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Michała Nowakowskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie niemożliwego stanu komunikacji między Starunią, powiat Bohorodczany, a Nadworną.

Wieś Starunia pow. Bohorodczany, ten przysły Borysław pod względem bogactwa wosku i nafty, jest przez fatalną komunikację wprost odciętą od świata.

Przez północny kraniec tej wielkiej wsi prowadzi zbudowana przed laty znakomita państwowa droga Bohorodczany-Nadworna, powiat i kraj potrzebowałyby tylko tę bogatą w minerały wieś połączyć krótkimi poprzecznymi drogami z wymienionym gościńcem.

Tymczasem kraj dla powiatu wogóle a w szczególności dla wsi Staruni pod względem komunikacji nie uczynił, a powiat w ostatnich latach rozpoczął budowę tylko krótkiej drogi od Monastyrzan do Staruni.

Starunia ma największy ruch i cięży do miast ze stacyami kolejowemi w Stanisławowie, Nadwórnej; dlatego koniecznie należy tę wieś połączyć z główną linią Bohorodczany — Nadworna.

Sprawa ta jest nagła, bo od 2 lat muszą mieszkańcy Staruni jeździć poza

gminnymi drogami przez grunty, aby nie utonąć w błocie. Jeżeli obcy i nieobeznany z okolicą zajedzie nawet w biały dzień w te kałuże, które nazywają się gminnymi drogami, musi wołać ludzi na pomoc, aby wóz i konie z błota wyciągnęli sznurami. Wreszcie urząd gminny zatoczył drogi kołkami, aby ostrzedz przed jazdą niemi.

Fakty te, że do wsi nie można dowieść środków żywności, że żadna komisya ze sądu i starostwa nie jest w stanie do wsi się dostać, że chorym nie można podać ostatniej pociechy, są urzędowi gminnemu, c. k. Starostwu i Wydziałowi pow. w Bohorodczanach ogólnie znane.

Gmina jest dotknięta głodem i dlatego zaraz roboty około naprawy dróg są koniecznie wskazane.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

1) Czy znany jest Wydziałowi krajowemu niemożliwy stan dróg we wsi Staruni bohorodczańskiego powiatu?

2) Czy skłonny jest Wydział krajowy przyjść w pomoc głodującej ludności, aby ratować naturalne bogactwa wsi Starunia, bezzwłocznie zarządzić roboty na gminnych drogach wsi Starunia i dla połączenia tej wsi z głównym traktem Bohorodczany-Nadworna?

Interpelant:
Nowakowski.

Singalewicz, Hołubowicz, Winniczuk, Terszakowiec, Kormosz, Petruszewicz, Staruch, Korol, Makuch, Dumka, Kapuściński, Sandulak, Baczyński, Horbaczewski.

L. 2657/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Nowakowskiego i tow. do Pana Komisarza rządowego w sprawie krzywd robotników w Perehińsku.

Węgierska firma J. Ph. Glesinger

wydzierżawiła wyrąb lasów w metropolitalnych dobrach w Perehińsku.

W tej umowie dzierżawnej jest warunek, że firma ma zatrudniać miejscowych robotników.

Mimo tego i katastrofalnego roku, powyższa firma sprowadziła robotników z Węgier, a nasi robotnicy zamieszkali w Perehińsku muszą emigrować do Ameryki za zarobkiem.

Prócz tego urzędnik firmy nazwiskiem Heller znieważa naszych robotników i podmawia węgierskich robotników, aby naszych bili; z powodu tego Dmytro Symkowicz s. Mikołaja i Dmytro Obram s. Teodora i inni byli przez węgierskich robotników zmasakrowani.

Dalej zaprowadziła firma taki czas pracy który całkiem wyczerpuje robotników, przyprawia ich o choroby i kalectwa; praca u firmy trwa od godziny 2-jej rano do godziny 9—10 i 11-tej w nocy.

Firma oddała część robót lasowych w przedsiębiorstwo miejscowemu naczelnikowi gm. Michałowi Kropiwiczowi, z powodu czego robotnicy nie mogą znaleźć opieki i ochrony w urzędzie gminnym, bo naczelnik jest od firmy zależny.

Na poczcie w Perehińsku giną listy, które przychodzą od emigrantów, a także i posyłki pieniężne, a Urząd pocztowy nic w tej sprawie nie zarządza. Podane fakty nadużyć poda Towarzystwo ukraińskich robotników „Wola“ w Perehińsku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadome jest c. k. Rządowi nieprawne postępowanie węgierskiej firmy J. Ph. Glesinger w Perehińsku z miejscowymi robotnikami?

2) Czy wiadome są c. k. Rządowi fakty defraudacyi listów i pieniędzy na poczcie w Perehińsku?

3) Co myśli c. k. Rząd zarządzić, ażeby powyższe nadużycia usunąć.

Interpelant:
Nowakowski.

Singalewicz, Kiweluk, Korol, Winniczuk, Sandulak, Staruch, Horbaczewski, Baczyński, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Makuch, Terszakowiec, Kormosz, Kapuściński.

L. s. 2658/914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Wania i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Olesku.

W Olesku powiatu złoczowskiego, naczelnik gminy wyłożył gminną listę wyborczą do wyboru nowej Rady gminnej i nieprawnie, za poradą starszego komisarza Starostwa p. Uranowicza, umieścić na liście wyborczej obszary dworskie.

Przeciwko tej nielegalności wnieśli mieszkańcy gminy kilkaset reklamacyi i następnie tyleż rekursów. Pomimo kilkakrotnych zażaleń w tej sprawie, tak w c. k. Starostwie złoczowskiem, jak i w c. k. Namiestnictwie, a nawet w Prezydium c. k. Namiestnictwa, naczelnik gminy już 2 miesiące trzyma u siebie wszystkie rekursy, a c. k. Starostwo w Złoczowie pomimo, że o tem wie, na to bezprawie nie reaguje.

Podpisani stawiają przeto interpelacyę do Jego Ekscellencyi Pana c. k. Namiestnika:

1) Czy wie o tem bezprawiu?

2) Czy i co uczyni, aby to bezprawie usunąć?

Interpelant:
Wanio.

L. Lewicki, Singalewicz, Kochanowski, I. Jaworski, Nowakowski, Kapuściński, Staruch, Korol, Makuch, Kormosz, Trylowski, Winniczuk, Rożankowski, Ławruk.

L. s. 2659/911.

I n t e r p e l a c y a

posta L. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie demoralizowania i katorwania ruskiej szkolnej dziatwy przez nauczycielkę Leokadyę Tużańską w Nowoszynach, powiat Żydaczów.

We wsi Nowoszynach powiatu żydaczowskiego, założono w roku szkolnym 1911/12 nadedatową klasę przy miejscowej 1-o klasowej szkole.

Stałą posadę otrzymała polska szowinistka Leokadya Tużańska. Jako siła nadedatowa objęła posadę ukrainka Wojtowiczówna. Polska szowinistka nie mogła ścierpieć, ażeby w szkole uczyła ukrainka i swoimi donosami postarała się o to, że Wojtowiczównę wkrótce przeniesiono, a jej miejsce zajęła druga polska szowinistka Elżbieta Andruszewska, pomimo że obowiązyanych do szkolnej nauki na 121 dzieci jest 118 grecko-katolików a 3 rzymsko-katolików: wszystkie bez wyjątku Rusini.

Jak pojmuje Tużańska swoje obowiązki i jak uświadamia dziatwę, dowodem są następujące fakty:

1) Nie pilnuje całkiem szkolnej nauki. Mimo tego, że nauka w szkole ma rozpocząć się o godz. 8 rano, najczęściej rozpoczyna się o godz. 10 lub 11. Wtedy Tużańska zjawia się w klasie, da dziatwie jakąbądź robotę (pisanie, ciche zajęcie) i nie przeprowadziwszy z niemi lekcyi, wypuszcza dziatwę do domu. Nic dziwnego, że dzieci wychodzą ze szkoły jako analfabeci tak, że rodzice myślą utworzyć prywatną szkołę. Bywa i tak, że dzieci z nudów w szkole zaczynają swawolić, wtenczas Tużańska wpada z bukiem do klasy i katuje dziatwę.

2) Nauczycielka ta demoralizuje swoim życiem i zachowaniem młodzież w najwyższym stopniu. Między tą nauczycielką a jej rodziną i mężem, który

jest szewcem, przychodzi bardzo często do kłótni, łajania i bójki i to w czasie szkolnej nauki. Kiedy w mieszkaniu nauczycielki rozpoczną się łajania i bójka, wtedy często jej mąż, szewc, wpada z kosturem do klasy, wypędza dzieci ze szkoły, sprawiając dzieciom przymusowe ferye. Dzieci przed bukiem pana majstra uciekają w popłochu, chowają się w niedalekim żywopłocie i słuchają głośnych, ordynarnych i bezwstydných słów szewca. Z powodu tych awantur nie odbywa się często nauka (n. p. 13. i 16. września 1913 r.), a nawet nie mogło odbyć się uroczyste zamknięcie roku szkolnego dnia 15. lipca 1913 r.

3) Dzieci szkolne muszą znosić nie-ludzkie postępowanie, ze strony polskiej szowinistki i jej męża szewca, który na każde zawołanie godnej siebie żony, pomaga jej w „operacyi“ dzieci.

Ofiary jej „pedagogii“.

a) Paraszka Jarema, córka Andrzeja pobita przez nauczycielkę w maju 1912 roku. Nauczycielka biła ją dragiem w głowę tak, iż dziewczyna popadła w umysłową chorobę, ogoliła sobie brzytwą głowę, zrywała się kilka miesięcy ze snu i krzyczała niezrozumiałe słowa.

b) W styczniu 1913 r. przed ruskim Bożem Narodzeniem, biła nauczycielka także dragiem po rękach Annę Żiniakówę, córkę Dmytra Żiniaka tak silnie, że dziewczyna z grubymi siniakami na rękach, nie mogła kilka dni wziąć się do jakiejkolwiek roboty.

c) W kwietniu 1913 mąż nauczycielki pobił w klasie Jana Malika s. Romana w ten sposób, że wzięwszy chłopczynę za uszy, podniósł go w powietrze, trząsł nim w powietrzu kilka chwil a potem bił go laską tak, że chłopak leżał kilka dni nieprzytomny w domu i przez cały miesiąc nie chodził do szkoły.

Taka sama dola spotkała Mikołaja Jurjuka, syna Mikołaja i Teodora Żi- niaka s. Grzegorza.

Oprócz tego Tużańska lubi brać łą- pówki. Za łąpówki może dziecko uwol- nić się od szykan, może przejść do wyż- szej klasy. Dzieci na każde jej zawo- łanie muszą przynosić różne prowianty, jak jajka, gruszki, mak i t. d. Niestety dla dziecka, które nie usłucha rozka- zu nauczycielki i nie przyniesie jej po- darunku. Tak było z Justyną Polczówną córką Hasi i Ilka Polczuja. Tę dzie- wczynę, córkę ostatniej biedaczki, biła Tużańska, kazała klęczeć, wypędzała ze szkoły, gdyż w jesieni 1912 r. nie przy- niosła jej maku i gruszek. Naścia Kazi- mierzczuk, córka Jana, uczennica II. kl. w r. szk. 1912 uczyła się bardzo słabo tak, że przy końcu roku szkolnego po- wiedziała jej Tużańska, że ma siedzieć drugi rok w drugiej klasie. Ojciec dzie- wczyny usłyszawszy to, zaniósł nau- czycielce kopę jaj i dziewczyna odrazu nabrała potrzebnych wiadomości i prze- szła do III. klasy.

Przeciwno tym nadużyciom pol- skiej nauczycielki Tużańskiej, niemożli- wym w żadnym prawnym państwie, kolidującym z karnym kodeksem i kwa- lifikującym się jako zbrodnia jest ruska gmina bezradna.

O wszystkich tych nadużyciach i zbrodniach wie szkolny inspektor okręgowy w Żydaczowie Ludwik Taras, ale milczy. Milczy również i wicepre- zydent Dembowski, który, jak to publi- cznie głosi Tużańska, ma ją w swej specjalnej opiece. Poznańska Września, o której Polacy narobili tyle hałasu, błędnie wobec tych bestyalstw, których dopuszcza się polska nauczycielka na bezbronnej ruskiej działwie.

Wobec tego podpisani wnoszą :

Czy c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej wiadomy jest powyższy fakt i czy pociągną one do surowej odpowiedzialności nauczycielkę

Tużańską za nieludzkie katowanie ru- skiej działwy szkolnej ?

Interpelant:
L. Lewicki.

Kość Lewicki, Horbaczewski, Rożan- kowski, Okuniewski, Hołubowicz, Ko- chanowski, Petruszewicz, Nowakowski, Singalewicz, Metella, I. Jaworski, Wanio, Staruch, Kapuściński, Sandulak, Win- niczuk.

I. s. 2660/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do Wydziału krajowego w sprawie marnowania fun- duszów gminy Medenice, powiat Dro- hobycz.

W gminie Medenice, pow. Droho- bycz, mieszka do 1300 dusz ruskiej na- rodowości, a łańcińskiego obrządku do 1500 dusz.

Mimo protestu radnych Rusinów, pobudowano na gminnej łące sklep Kółka rolniczego. W przeszłym tygo- dniu mimo energicznego protestu ra- dnych ruskiej narodowości, uchwaliła Rada gminna w Medenicach dobrowol- ną subwencyę na Towarzystwo Szkoły ludowej w kwocie 2000 K. Ze względu na to, że Rada gminna nie daje na ru- skie kulturalne cele subwencyi z gmin- nych funduszów, a jednostronne sub- wencyonowanie polskiego Towarzy- stwa, które wrogą działalność na nieko- rzyść Rusinów rozwija, a w dodatku Rada gminna nie może związać koń- ców budżetu gminnego, pozwalają so- bie podpisani postawić zapytanie do Wydziału krajowego.

Czy Wydział krajowy zechce wglą- dnąć w wymienioną sprawę, usunąć prowokacyjną tę uchwałę Rady gmin- nej w Medenicach i ochronić gminę Medenice od dalszych ciężarów ?

Interpelant:
Makuch.

Rożankowski, Singalewicz, Łahodyński, Dumka, Sandulak, Ławruk, Staruch,

Hołubowicz, L. Lewicki, Nowakowski, Petruszewicz, Wanio, Kormosz, Załoziecki, Winniczuk.

L. s. 2661/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie anormalnych stosunków w ludowej szkole w Medenicach powiatu drohobyckiego.

W ludowej szkole w Medenicach powiatu drohobyckiego, niema ani jednej siły nauczycielskiej ruskiej narodowości, mimo tego że prawie połowa ludności jest ruskiej narodowości.

Oprócz tego siły nauczycielskie polskiej narodowości obchodzą się z ruską dziatwą nie po ludzku.

I tak: w listopadzie 1913 r. przechodził koło kierownika szkoły Władysława Bereźnickiego uczeń Hryć Kłytniak s. Wasyla i pozdrowił kierownika słowami: „Sława Isusu Chrystu“. To tak poirytowało Bereźnickiego, że on chłopca pobił, a nauczycielka Najstad-towa powiedziała do pobitego chłopca: „Dobrze ci tak! Jak cię się uczy w szkole“?

Na skargę ojca pobitego dziecka wniesioną przez drohobycki dziekanat do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, zaskarżył kierownik szkoły do Sądu o obrazę honoru.

Dnia 24. stycznia 1914 r. pobił przy tablicy nauczyciel Julian Sadonowski dziecko Stasia Kozara, tak silnie, że lekarz znalazł znaki, wskutek czego prowadzi się rozprawa w c. k. Sądzie powiatowym w Medenicach do 1 spr. 21120/914.

Wobec tego zapytujemy:

Czy c. k. Rząd nakaze zbadać przeprowadzone fakty postępowania wspomnianych nauczycieli z dziećmi i pociągnie winnych do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch.

Lew Lewicki, Sandulak, Dumka, Łahodyński, Ławruk, Hołubowicz, Staruch, Winniczuk, Singalewicz, Kormosz, Wanio, Petruszewicz, Nowakowski Załoziecki, Rożankowski.

L. s. 2662/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Lwa Lewickiego i towarzyszy do c. k. Rządu i Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie nieukonstytuowania Rady gminnej w m. Dolina koło Stryja.

Od dwóch lat wybrana dopełniająca rada w Dolinie, dotąd nieukonstytuowana, ażeby tylko w III. kole nie dopuścić dwóch Rusinów do Rady, tak jak klika magistracko-wszechpolska tego sobie życzyła, w czem sprzyjał jej starosta p. Głazewski.

Wobec tego zapytujemy:

1) Czy znanem jest odpowiednim władzom, co dzieje się w Dolinie z radą gminną.

2) Czy c. k. Rząd i Wydział krajowy zechcą skłonić c. k. Starostwo i Wydział powiatowy w Dolinie do zaprowadzenia porządku w samorządzie gminnym miasta Doliny i czy zwolnią większe powiatowe miasto od swawolnego postępowania jednostek?

Interpelant:
L. Lewicki.

Kost' Lewicki, Dr. Perfecki, Horbaczewski, Dr. Wanio, Dr. Tryłowski, Kochanowski, Dr. Kormosz, Ławruk, Metella, Singalewicz, J. Jaworski, Kapuściński, Dumka, Dr. Hołubowicz, Winniczuk, Terszakowicz.

L. s. 2663/9114.

I n t e r p e l a c y a

posła Lwa Lewickiego i tow. do c. k. Rządu i do Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie braku mostów na rzece Stryj w Kruszelnicy i Tyszownicy (pow. Skole).

Potrzebę a nawet konieczność mostów na rzece Stryj w Kruszelnicy i Tyszownicy dawno stwierdzono i dochodzenia potrzebne przeprowadzono.

Lecz do zrealizowania tej myśli nie może przyjść z przyczyny prawie niezrozumiałej.

Całe tysiące mieszkańców są pozbawieni prymitywnej komunikacji a przy większej wodzie oderwani od świata. Do tego w ostatnich kilku latach wezbrana rzeka zabrała ofiary w ludziach.

Przecież z życiem ludzkim, ich majątkiem lekceważyć nie godzi się!

Dlatego zapytujemy c. k. Rząd i Wydział krajowy:

1) Czy wiadomo im, że na drogach powiatowych w Kruszelnicy i Tyszownicy dotychczas niema mostów na rzece Stryju?

2) Czy jest zamiar ostatecznie raz sprawę załatwić i przez wybudowanie tych mostów zapewnić mieszkańcom możliwość i bezpieczeństwo komunikacji.

Interpelant:
Lew Lewicki.

Dr. Kost' Lewicki, Terszakowiec, Horbaczewski, J. Jaworski, Dr. Wanio, Dr. Hołubowicz, Dr. Tryłowski, Dr. Kormosz, Ławruk, Metella, Winniczuk, Singalewicz, Dr. Perfecki, Kapuściński, Dumka.

L. s. 2664/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Kochanowskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Jażowie starym powiatu jaworowskiego.

We wiosce Jażowie starym, powiatu jaworowskiego, panują od 1910 roku nienormalne stosunki; urząd gm. spoczywa od tego czasu do dnia dzisiejszego w niepowołanych rękach, z tego powodu, że od tego czasu do

dziś urzęduje stara niekompletna rada z powodu śmierci kilku radnych. C. k. Rząd nie dba zupełnie o to, ażeby zaprowadzić w owej gminie pożądaną ład w urzędowaniu i gospodarce.

I tak w 1911 roku odbyły się wybory do Rady gminnej, których wynik nie podobał się kilku jednostkom, a wskutek ich protestu, owe wybory unieważniono i w miesiącu lutym 1912 roku przeprowadzono nowe wybory.

Ponieważ i te drugie wybory nie wypadły znowu po myśli tych czynników, którym nie chodzi się o dobro gminy lecz o własną osobistą korzyść, a mianowicie nie wypadły po myśli urzędującego do dzisiejszego dnia wójta Iwana Kłymaka i pisarza gminnego Borhłaja, który zarazem jest pisarzem przy c. k. Starostwie w Jaworowie, przeto wskutek wniesionego przez interesowane czynniki, względnie wskutek spowodowanego przez te czynniki protestu nowo wybrana Rada nie może się doczekać zatwierdzenia, a akta dotyczące tej sprawy ugrzęzły od 2 lat u władz politycznych.

Jasną jest rzeczą, że cierpi na tem cała gmina, że o dobro gminne nikt nie dba, a gospodarka gminna spoczęła w rękach ludzi, którzy stawiają na pierwszym miejscu dobro własne, a nie gminne.

Wobec tego podpisani ośmielają się zapytać c. k. Rząd:

1) Czy jest wiadomem c. k. Rządowi, że sprawa wyborów do Rady gminnej w Jażowie starym, powiatu Jaworowskiego, z powodu wniesionego protestu od dwóch lat nie została załatwiona?

2) Jakie kroki zamierza poczynić c. k. Rząd i w jakim czasie, ażeby we wspomnianej gminie mógł być zaprowadzony stan legalny, zgodny z postanowieniem ustawy gminnej?

Interpelant:
Iwan Kochanowski.

Kiweluk, Winniczuk, Terszakowiec, Makuch, Lew Lewicki, Dr. Cegielski, Horbaczewski, Kapuściński, Metella, I. Jaworski, Dr. Okuniewski, Hołubowicz, Ławruk, Staruch, Dr. Tryłowski.

L. s. 2665/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Perfeckiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego nałożenia na gminę Chorobród 120% dodatku na budowę szkoły.

Przy budowie szkoły w Chorobrowie, przypadający 120% dodatek na gminę wynosi na budowę szkoły 2000 koron, który pierwotnie wymierzono tej gminie.

Teraz jednak zażądano od gminy Chorobród rezolucją Rady powiatowej w Sokalu z dnia 17. września 1913 r. l. 2484 dalszego datku na cel budowy szkoły w wysokości 6.000 koron i polecono tej gminie ową kwotę złożyć, pomimo że kwota ta powinna przyspaść do pokrycia przez fundusz szkolny budowy szkół i powinna być pokrytą wyłącznie z tego funduszu.

Ponieważ wspomniana rezolucya Rady powiatowej została wydaną na podstawie żądania c. k. Rady szkolnej krajowej, żądania zupełnie nieuzasadnionego, przeto koniecznem jest, ażeby wobec zarządzeń Rady powiatowej w Sokalu, które narażają gminę Chorobród na nadzwyczajne długi, nakładając na nią ustawą nieuzasadniony wielki ciężar, którego z własnych funduszków żadną miarą gmina pokryć nie jest w stanie — jak najprędzej cofnęła c. k. Rada szkolna krajowa swoje zarządzenia, żądające od gminy Chorobród dodatkowej prestacyi w wysokości aż 6.000 koron i pokrytą ową kwotę z funduszu szkolnego przeznaczanego na budowę szkół.

Zapytujemy przeto Wysoki c. k. Rząd:

1) Czy wiadomy mu jest powyższy fakt?

2) Czy jest skłonny bezzwłocznie zarządzić, ażeby nałożoną na gminę Chorobród dodatkową prestacyę na budowę szkoły w kwocie 6000 koron c. k. Rada szkolna krajowa pokryła z funduszków szkolnych, przeznaczonych na ten cel i żeby c. k. Rada szkolna krajowa wezwwała Radę powiatową w Sokalu, by ta cofnęła swoją rezolucję z dnia 17. września 1913 roku l. 2484.

Interpelant:

Dr. Roman Perfecki.

Założciecki, Kapuściński, Kochanowski, Sandulak, Kormosz, Makuch, Nowakowski, Horbaczewski, Okuniewski, Winniczuk, Dumka, Jaworski, Korol.

L. s. 2673/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. do Pana komisarza rządowego w sprawie zaniedbania budowy szkoły ludowej w Mołodkowie, powiat Bohorodeczany.

Budynek szkolny w gminie Mołodków powiatu bohorodeczańskiego, jest zwykłą ruderą, który swemu celowi zupełnie nie odpowiada. Dzieci w szkole cisną się, w budynku szkolnym pomieścić się nie mogą. W ten sposób przyratusz szkolny stał się iluzorycznym, a i te dzieci, które do szkoły uczęszczają, narażają swoje zdrowie a nawet i życie na niebezpieczeństwo.

Gmina Mołodków już dawno złożyła 120% datek na koszt budowy, jednak c. k. Rada szkolna krajowa nie przystępuje do wykonania powyższej budowy szkoły.

W dodatku, jak wszędzie u nas na Podgórzu, tak i gmina Mołodków jest dotknięta głodem, a przeprowadzenie budowy w tym roku dostarczyłoby ludności jakiegokolwiek zarobku.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi niemożliwy stan budynku szkolnego w Mołodkowie pow. Bohorodeczany?

2) Czy c. k. Rząd jest skłonny zmusić c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie, ażeby natychmiast przystąpiła do budowy szkoły ludowej w Mołodkowie, powiat Bohorodczany?

Interpelant:

Dr. Michał Nowakowski.

Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Sandulak, Horbaczewski, Singalewicz, Rożankowski, Makuch, Hołubowicz, Kapuściński, Tryłowski, Winniczuk, Dr. Cegielski, Dr. Łahodyński, Korol.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Marszałek oznajmia, że jeżeli Izba się temu nie sprzeciwi, postawi na porządku dziennym:

1) Wybory do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego i do takiejże komisji dla podatku zarobkowego.

2) Sprawozdanie Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 9. kwietnia 1913 LW. 51440/1913 w przedmiocie zmiany § 18. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z 18 lipca 1883 Dz. u. kr. Nr. 63.

Marszałek udziela głosu p. Bojce w sprawie formalnej.

Przemawia p. Bojko i wyraża życzenie, ażeby te sprawy poddać pod obrady Izby dopiero po załatwieniu sprawozdania o melioracyach.

Marszałek oznajmia, że stosując się do tego życzenia, podda pod obrady Izby sprawozdanie o noweli dla ustawy budowniczej dla miasta Krakowa po melioracyach, a wybory do komisji podatkowych zarządzi na końcu posie-

dzienia po załatwieniu przedłożenia komisji zapomogowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

1. Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wyboru ośmiu członków Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybrać na 3 lata członkami Wydziału galicyjskiej kasy oszczędności we Lwowie:

1) Dra Władysława Abrahama, radcę dworu, profesora Uniwersytetu we Lwowie;

2) Dra Władysława Jahla, członka Wydziału krajowego;

3) Stanisława Niezabitowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

4) Eugeniusza Pierożyńskiego, em. radcę Wydziału krajowego;

5) Bolesława Żardeckiego, dyrektora Towarzystwa zaliczkowego i posła na Sejm krajowy;

6) Hermana Garfeina, radcę dworu, radcę c. k. Wyższego Sądu krajowego we Lwowie;

7) Dra Aleksandra Kulczyckiego, dyrektora ruskiego Banku hipotecznego we Lwowie;

8) Dra Mikołaja Łahodyńskiego, adwokata krajowego i posła na Sejm kraj. we Lwowie.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Tertila, Baczyńskiego, Gromnickiego i Krasickiego i wzywa posłów do oddawania kartek, a komisję do przeprowadzenia skrutynium.

Posłowie oddają kartki, a Izba przystępuje tymczasem do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

2. S p r a w o z d a n i e

komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Bojko, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia 1913 l. 138.604 o melioracyach.

II. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnym posadę drugiego zastępcy dyrektora w VI. randze i posadę kierownika oddziału wodociągów i kanalizacji w VIII. randze, powiększa personal techniczny tego biura o jednego starszego inżyniera i dziesięciu inżynierów I. klasy, a natomiast zwija dwie posady inżynierów II. klasy i dziesięć posad inżynierów-adjunktów.

III. Sejm uchwała załączone projekty ustaw:

1. o regulacji potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. o regulacji rzeki Worony z dopływami;

3. o regulacji potoku Łososiny z dopływami;

4. o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny;

5. o wykończeniu regulacji rzeki Biały i obwałowania prawego brzegu Dunajca;

6. o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy;

7. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie

galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej;

8. o regulacji potoku Gołogórki z dopływami;

9. o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewicz i Żupawa;

10. o regulacji potoku Wontok w Tarnowie;

11. o obwałowaniu Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej;

12. o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasienicy masiowej;

13. o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze;

14. o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami;

15. o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej;

16. o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka;

17. o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim;

18. o konserwacji zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru;

19. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami;

20. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty;

21. o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem;

22. o zabudowaniu potoku Łukowicy w powiecie Limanowskim;

23. o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowic;

24. o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gnilej Lipy;

25. o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim ;

26. o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzelskim ;

27. o osuszeniu gruntów w gminie Nowe sióło powiatu Cieszanowskiego ;

28. o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu sokalskiego ;

29. o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu Przeworskiego ;

30. o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego ;

31. o drenowaniu gruntów w gminie Lisa góra powiatu Tarnowskiego ;

32. o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego ;

33. o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzelskiego ;

34. o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego ;

35. o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego w Kołomyi.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1914 do końca lutego 1916.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby udzielał krajowi zasiłków z dotacji na drobne melioracje stosownie do powierzchni gruntów uprawnych i wniosków przedkładanych przez Wydział krajowy.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył zabudowanie potoku Stenawki i rozpoczął roboty w roku 1914.

VII. Sejm przyznaje na r. 1914 tytułem rat annuitetowych pożyczek, jakie mają być zaciągnięte na pokrycie pierwszych rat zasiłków krajowych, na

regulację Worony 6.750 K., na regulację zaś Gologórki 2.250 K., razem 9000 K.

VIII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w najbliższym czasie przystąpił do regulacji rzeki Lubaczówki z dopływami w powiatach Cieszanowskim i Jarosławskim.

IX. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził opracowanie projektu regulacji i obwałowania potoku Murzyłówki i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji sejmowych wnioski w sprawie wykonania robót.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przedłożył do Najwyższej sankcyi uchwalony przez Sejm 1. maja 1900 projekt ustawy o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.

XI. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wpłynął na powołane władze, by spieszenie załatwiały sprawy wodno-prawne i zawiązywały spółki wodne.

XII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził opracowanie projektu obwałowania rzeki Sanu w powiecie nizańskim i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji projekt ustawy zapewniający wykonanie tego obwałowania przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

XIII. Petycyje L. s. 428. Jana Mołońskiego w Ujściu solnem o wykonanie rowu osuszającego,

L. s. 1745. gminy Niwoczna pow. Bohorodczańskiego o regulację potoku Niwoczenka,

L. s. 339. i 2005. gmin Bursztyn i Korostowice o regulację Gnilej Lipy,

L. s. 1984. Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację potoku Bereźniczka,

L. s. 1973. gmin Kruszelnica szlachecka i rustykalna powiatu Skolskiego o regulację potoku Kruszelnicy,

odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIV. Petycyę L. s. 241. spółki wodnej dla regulacji potoku Dumnego, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia przez udzielenie zapomogi na pokrycie przypadającej za r. 1914 raty anuitetowej pożyczki, jaką zaciągnęła spółka na pokrycie datku konkurencyjnego.

XV. Petycyę l. s. 1704. gminy Nisko o zapomogę na odbudowanie wału ochronnego nad Sanem, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do uwzględnienia z zapomogi 3,000.000 K., przeznaczonej na zakupno żywności i naprawę robót ochronnych.

XVI. Nad petycyą L. s. 993. spółki wodnej dla obwałowania Wisły od Raby do Woli Rogowskiej o zapomogę 150.000 Kor. na pokrycie datku konkurencyjnego, tudzież nad petycyą L. s. 242. gminy Gorzyce pow. Tarnobrzeskiego o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów rowu osuszającego Wrzawy — Zbydniów, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

U s t a w a

z dnia . . . o regulacji potoków Bohrówki i Lichawki z dopływami.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoków Bohrówki i Lichawki z dopływami w powiecie kamioneckim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje koszta robót na 950.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w

tych projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 380.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości czterdziestu procent kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 380.000 kor. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów w kwocie 190.000 K., a to w myśl § 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez Władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracya państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§ 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której podobnie jak i w spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw

technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o reglacyi rzeki Worony z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacya rzeki Worony od gminy Worony od ujścia do Bystrzycy nadwórniańskiej wraz z dopływami w powiatach Stanisławowskim i Tłumackim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 5,400.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 kor.;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 540.000 K., a to w myśl § 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozwiązanie spółki lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 3. wyszczególnionych, albo też części kapitału budowlanego.

Administracji państwa zastrzega się płacenie datku państwowego funduszu melioracyjnego albo bezpośrednio w ratach rocznych, albo też uiszczenie we formie annuitetów pożyczki mającej się ewentualnie zaciągnąć przez Wydział krajowy.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na przymusową spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy (Grasnutzung) na wałach ochronnych i skarpach rzeki Worony z dopływami, tudzież ze sprzedaży wikliny;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Łososiny z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Łososiny od jazu w Pólrzeczkach do ujścia do Dunajca wraz z dopływami w powiatach Nowosądeckim i Limanowskim ma być

wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 3,900.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Kosztą regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu regulacyjnego, który ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego po myśli § 7. ustawy z dnia 1. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Datki z adjacentów nie będą ściągane.

§ 4.

Celem zapewnienia utrzymania robót po skończeniu budowy ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. oddzielny fundusz konserwacyjny przez podwyższenie sumy kosztorysowej 3,900.000 K. o 15·38% dodatek w kwocie 600.000 K., do którego przyczyni się fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny również z pięćdziesięciu procentami w maksymalnej kwocie po 300.000 K. w czasie trwania budowy.

Do funduszu konserwacyjnego wpływać mają także:

a) odsetki od powyższego dodatku wpłacanego w czasie budowy;

b) kwoty osiągnięte ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulację wraz z odsetkami, jakie narosną w czasie budowy;

c) dochód uzyskany ze sprzedaży wiołin.

Dalsze postanowienia co do utrzymania wykonanych budowli i administracji funduszu konserwacyjnego wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§ 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia pożyczki umarzałnej na pokrycie datków kraju i państwa tak na budowę w kwocie 3,900.000 K., jak i na konserwację w kwocie 600.000 K. do maksymalnej sumy 4,500.000 K. w gotówce.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane po połowie przez kraj i państwo na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy z Administracją państwa.

§ 6.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa tak na budowę jak i na konserwację, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnicwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia.... o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny w Woli radłowskiej na lewym brzegu Dunajca ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 273.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy łącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu budowy, który ma być utworzony z datku funduszu krajowego w wysokości 50% preliminowanych kosztów w kwocie 136.500 K. i z zastrzeżeniem

konstytucyjnego zezwolenia po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. z równego datku z państwowego funduszu melioracyjnego do maksymalnej kwoty 136.500 Kor.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na szkarpach kanału;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i interesowanych spółek wodnych, zawiązanych w myśl ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich i ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od ujścia potoku Więćkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i interesowanych spółek wodnych, tudzież innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia... o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Wykończenie regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca, które na podstawie ustaw z dnia 1-go września 1892 Dz. u. kr. Nr. 72. i z dnia 2-go grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 18 ex 1908 przeprowadzone zostały łącznym kosztem 3,800.000 koron, ma być wykonane kosztem 236.000 koron przez Wydział krajowy jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Koszta wykończenia robót mają być pokryte w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. w ten sposób, iż fundusz krajowy uiszcza połowę kosztów w kwocie 118.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny z za-

strzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia drugą połowę w maksymalnej kwocie 118.000 K.

§ 3.

Celem zapewnienia utrzymania robót, wykonanych przy regulacji rzeki Białej i obwałowaniu prawego brzegu Dunajca, ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz konserwacyjny przez podwyższenie całkowitych kosztów budowy w sumie 4,036.000 K., dodatkiem w kwocie 1,150.000 K, który to dodatek pokryć mają również po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia w tym celu 4⁰/₀ pożyczki w maksymalnej wysokości 1,150.000 K, umarzalnej w latach 44.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają pokryć po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

§ 4.

Termin wykończenia robót, tudzież płatności datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

Bliższe szczegóły co do wpływu Administracji państwa na wykonanie robót określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 21. grudnia 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 7. ex 1894.

§ 5.

Szczegółowe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, wpływu Administracji państwa na zarząd tego funduszu, tudzież innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną po myśli § 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72. po skończeniu budowy.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam

Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 82.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 24.600 K., państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów tj. kwotą 57.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budo-

wy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38 tudzież § 3. ustawy z dnia 14. marca 1902 Dz. ust. kraj. Nr. 28. w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczny według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie śląskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice w obrębie Galicyi i w gminie Bystra w obrębie

Śląska ma być wykonane zgodnie z ustawą krajową, regulującą to zabudowanie, a obowiązującą w Księstwie Śląska i według projektu sporządzonego przez c. k. oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich po myśli ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., jako wspólne przedsiębiorstwo obu krajów koronnych.

Zmiany tego projektu mogą być zezwolone przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Wydziałami krajowymi, o ile z temi zmianami nie będzie połączone przekroczenie ustanowionej w § 2. sumy kosztów budowy.

§ 2.

Z kosztów tego zabudowania w sumie 300.000 K, z czego przeznaczają się 42.000 K na utworzenie wspólnego funduszu konserwacyjnego po myśli § 15. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., przypada na kraj Galicyę 150.000 K, podczas gdy reszta kosztów 150.000 K ma być pokrytą w myśl ustawy krajowej regulującej to przedsiębiorstwo, obowiązującej w Księstwie Śląsku.

Jeżeli rzeczywiste koszty nie osiągną maksymalnej cyfry nakładu na budowę ustalonej na 258.000 K, nastąpić ma stosunkowe zmniejszenie, względnie zwrot datków państwowego funduszu melioracyjnego i krajów interesowanych.

Nakład przypadający na kraj Galicyę ma być pokryty:

- a) datkiem państwowego funduszu melioracyjnego w wysokości 70% do maksymalnej kwoty 105.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;
- b) datkiem z kraju Galicyi w wysokości 30% do maksymalnej kwoty 45.000 K.

Z tych datków z wyłączeniem wymienionego w pierwszym ustępie datku do kosztów utrzymania, tudzież ze środków zapewnionych dla tego przedsiębiorstwa przez ustawodawstwo krajowe

śląskie ma być utworzony wspólny fundusz budowy, którym zarządza państwo.

§ 3.

Z funduszu budowy mają być pokrywane także koszty technicznych robót przedwstępnych, koszty zarządu i koszty utrzymania mających się wykonać, tudzież istniejących na wymienionej w § 1. przestrzeni potoku zabudowań i robót regulacyjnych w czasie budowy (§ 4.).

§ 4.

Opracowanie projektu, jak i wykonanie zabudowań, obejmie Administracja państwa na koszt funduszu budowy.

Sposób tego wykonania, utworzenie i zarząd funduszu budowy, termin płatności datków i czas budowy, tudzież odpowiedni wpływ galicyjskiego Wydziału krajowego na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa uregułuje rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych po ukończeniu zabudowań obejmie oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich na koszt funduszu konserwacyjnego, względnie konkurencji obowiązanej do konserwacji.

W tym celu zostanie utworzony dla całego przedsiębiorstwa wspólny fundusz konserwacyjny, do którego ze strony Galicyi mają wpływać:

a) przypadająca na Galicyę część gruntów uzyskanych przez zabudowanie, względnie kwota uzyskana ze sprzedaży tych gruntów (§ 16. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4);

b) kwota 21.000 koron przypadająca w myśl § 2-go na Galicyę;

c) dochód z wikliny i trawy w obrębie zabudowania;

d) grzywny i kwoty uzyskane ze sprzedaży bezprawnie uzyskanych lub wyprodukowanych płodów w myśl § 22-go ustawy z 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 117, jakoteż odszkodowania za wszelkie uszkodzenia zabudowania, kultur i innych urządzeń.

Wpływy pod a) i b) stanowią niepozbywalny majątek zakładowy funduszu konserwacyjnego.

Bliższe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, tudzież co do technicznego nadzoru i wykonania konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć między Administracją państwa a Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Gołogórki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Gołogórki od mostu na drodze powiatowej Krasne-Gołogóry w Trędowaczu do mostu kolejowego w Krasnem wraz z dopływami w powiatach Złoczowskim i Przemyślańskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji ma służyć projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który prelininuje kosztą robót na 1,700.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 170.000 K, a to w myśl § 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38, według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Blіszsze szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki, umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 4. wyszczególnionych.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wdzierżawiania trawy na szkarpach potoku Gołogórski z dopływami;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewec i Żupawa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Budowa kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w gminie Krawcach do potoku Klewec wraz z bocznym rowem, doprowadzającym do potoku Żupawa, ma być wykonaną jako przedsięwzięcie zawiązanej w tym celu spółki wodnej.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 376.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie za zgodą Ministerstwa rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent rzeczywistych kosztów, do kwoty 112.800 koron;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli ustępu drugiego § 8. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30 procent rzeczywistych kosztów do maksymalnej kwoty 112.800 K;

c) spółka wodna datkiem czterdziestu procent do kwoty 150.400 K.

Ewentualne oszczędności przypadają wymienionym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać ma spółka wodna.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, tudzież co do uregulowania służby konserwacyjnej określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczan Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Wontok w Tarnowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Wontok od mostu kolei państwowej Tarnów-Stróże w Tarnowie do mostu kolei Karola Ludwika w Rzędzinie ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo gminy miasta Tarnowa, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy na 570.600 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy

i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów w kwocie 190.200 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów, w maksymalnej kwocie 190.200 K.;

c) z datku gminy miasta Tarnowa w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów w kwocie 190.200 K.;

Gminie miasta Tarnowa zastrzeżę się prawo ściągnięcia przypadającego na nią datku konkurencyjnego od właścicieli nieruchomości i zakładów, które odniosą korzyść z projektowanych robót, a to po myśli § 66. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38. w stosunku korzyści odnieść się mającej, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa usunąć się mającego, albo wreszcie według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów.

Jeżeli po ukończeniu robót objętych projektem okaże się we funduszu regulacyjnym pozostałość kasowa, pozostałość ta ma być zwróconą kontrybuującym czynnikiem w stosunku ich udziału w kosztach budowy.

§ 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności datków kraju, państwa i gminy miasta Tarnowa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, który składać się będzie:

a) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów ;

b) z corocznych datków gminy miasta Tarnowa.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawować będzie gmina miasta Tarnowa.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak gminie miasta Tarnowa przyznany zostanie odpowiedni wpływ na lok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o obwałowaniu rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Obwałowanie rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1912, który preliminuje koszta robót na 2,700.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 1,080.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 1,350.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, datkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów. t. j. w kwocie 270.000 K, a to w myśl § 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej pod-

stawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

Datek konkurencyjny uiszczyć mają interesowani właściciele gruntów i zakładów w ośmnastu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i spółki wodnej.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracji funduszu konserwacyjnego, organizacji obrony grobel i innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konserwacyjnych w § 3. tej ustawy wymienionych, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Jasionicy w gminie Jasionce masiowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Jasionicy w gminie Jasionce masiowej ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje koszta robót w kwocie 116.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 34.800 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 81.200 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rze-

zywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Konserwację robót po ukończeniu zabudowania obejmie gmina Jasionka masiowa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Rabań w Starym Samborze ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k.

oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje koszta robót w kwocie 73.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem, w kwocie 21.900 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.100 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Blizsze postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie po ukończeniu budowy gmina Stary Sambor.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania potoku Krzemionki z dopływami ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje koszta robót w kwocie 427.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 128.100 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 298.900 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Blizsze postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38 w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej ma być wykonane po myśli § 6 ustawy

z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje kosztów robót w kwocie 173.126 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 86.563 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 86.563 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Blizsze postanowienie co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2 zwrócone być mają czynnikom kontry-

buującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i zakładów a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Zabudowanie potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka w powiecie Starosamborskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje koszty robót w kwocie 330.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 99.000 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 231.000 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczone w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonać się mających robót obejmie po ich ukończeniu gmina Suszyca wielka.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Ostry w gminach Braciejowa, Gumniska Fox i Latoszyn w powiecie Ropczyckim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje koszta robót w kwocie 98.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 49.400 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 49.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uszczęzione w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na

tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócić mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie Wydział powiatowy w Ropczycach.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Koszta utrzymania wykonanych zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych ze sprzedaży wikliny, oraz z trzebieży lasów w Gwoźdzu i Niedzielniej, stanowiących własność funduszu zabudowania;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl § 22. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 117;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i skarbu państwa (dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracje) w ciągu lat dziesięciu, t. j. od r. 1913

do r. 1922 włącznie, po upływie zaś tego okresu z dochodów trzebieży lasów, względnie z corocznych datków konkurencyjnych stron interesowanych.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i państwa w § 1. ust. 3 wymienionych, wynosić ma w pierwszych 3 latach t. j. od roku 1913 do 1915 po 6.000 koron, czyli razem 12.000 koron. W następnych zaś 7 latach (1916—1922) wysokość tych datków ma być wymierzona z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach, z którego to powodu należy dla tych wydatków uzyskać poprzednio zatwierdzenie c. k. Ministerstwa rolnictwa, któremu w czasie od roku 1913 do 1922 mają być przedkładane roczne zamknięcia rachunkowe funduszu konserwacyjnego.

§ 3.

Dla utrzymania robót począwszy od r. 1923 mają być po myśli § 15 kr. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38 zawiązana w drodze administracyjnej przymusowa spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, rozkład zaś datków konkurencyjnych na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony w myśl postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 4.

Zarząd funduszu konserwacyjnego w latach 1913 do 1922 sprawować będzie Wydział krajowy, nadzór zaś nad robotami konserwacyjnymi sekcya c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków w Samborze.

Począwszy od roku 1913 zajmować się będzie zarządem funduszu konserwacyjnego utworzona w myśl § 3. spółka wodna, nadzorem zaś technicznym wymieniona wyżej sekcya leśno-techniczna.

§ 5.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót i kultur są wzbronione i karane będą po myśli § 22 ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. kr. Nr. 117. przez władzę polityczną.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 11. września 1901 roku Dz. ust. kraj. Nr. 92, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych z wdzierżawienia skarp potoków i rowów;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ust. z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl § 4. ustawy z dnia 11. września 1901 r., Dz. u. kr. Nr. 92.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej, w § 1. pod 3. wymienionych, wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech

latach, t. j. od roku 1913 do roku 1915 włącznie po 7.500 koron, czyli razem 15.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1912 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 11. września 1901. Dz. ust. kr. Nr. 92, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2., mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych, w § 2. ustanowionych, po połowie na na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dn. 11. września 1901 r. Dz. ust. kr. Nr. 92, Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary, ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak: łożysk potoków,

ubezpieczeń płótkami, darniami i brukiem kamiennym, skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających są wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów, potoków i rowów;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków i rowów;

e) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów Pustej i dopływów, a na pół metra od rowów osuszających.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 11. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonym będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie górskich potoków w dorzeczu Raty ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dn. 4. stycznia 1909 Dz. pr. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma generalny projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliminuje kosztą robót w kwocie 1,045.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy zabudowania górskich dopływów Raty przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 269.100 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 70 prc. preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 627.000 koron, zaś do pokrycia kosztów regulacji górnego biegu Raty przyczynić się mają fundusze krajowy i państwowy fundusz melioracyjny 50 prc. zasiłkami t. j. po 74.000 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania bu-

dowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczony według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje koszta robót w kwocie 73.700 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 22.110 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.590 koron.

§ 4

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie właściciel majątności tabularnej w Krościenku nad Dunajcem.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Łukowicy w pow. limanowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Łukowicy w powiecie limanowskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. pr. p. Nr. 4, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje koszta robót w kwocie 342.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz kraj. 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 102.600 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 239.400 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikiem kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy kraj. z d. 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Podwyższenie wału ochronnego na lewym brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec ma być wykonane, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania ma służyć projekt Wydziału krajowego z r. 1913, który preliminuje kosztą robót na 321.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesiąt procent preliminowanych kosztów, w kwocie 160.500 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, w maksymalnej kwocie 160.500 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Co do dalszego utrzymania robót po wykonaniu mają być stosowane przepisy ustawy z dnia 21. kwietnia 1913 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 65 o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Administracyi państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa. Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 17. grudnia 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 1 ex 1898.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 20, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych budowli regulacyjnych na środkowej sekcji Gniłej Lipy od mostu na drodze państwowej w Rudzie do mostu na drodze gminnej w Bursztynie w powiecie rokatyńskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl § 4. ustawy z dnia 19. marca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 20. Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od r. 1914 do r. 1916 włącznie po 2700 K, czyli razem 5400 K. Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. kr. Nr. 20, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego za-

równy jak i naczelny nadzór nad wykonaniem robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dnia 19. marca 1898 Dz. u. kr. Nr. 20. Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, przepustów, mostów i brodów tudzież rowów osuszających jest wzbronione. W szczególności wzbronione zostają:

- a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;
- b) skopywanie brzegów rzeki i rowów;
- c) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;
- d) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i robót publicznych.

U s t a w a

z dnia o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie dąbrowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły w powiecie dąbrowskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wdzierżawienia trawy na wałach ochronnych;
2. z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl niniejszej ustawy, tudzież art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;
3. z corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od roku 1914 do roku 1916 włącznie po 10.000 K, czyli razem 20.000 K rocznie.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które

uzyskane zostały z dochodów po myśli § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, nie mniej też niezuzycie nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2. niniejszej ustawy mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat dąbrowski.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6.

Datki powiatu dąbrowskiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów, potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych,

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. z potoków i rowów w miejscach niedozwolonych,

c) skopywanie brzegów potoków i rowów tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami wałów, stawianie piętów na wałach i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących,

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów.

§ 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione w obrębie wałów nadwiślańskich między Dunajcem a Nowym Brniem:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Wisły,

b) kopanie dołów dla wydobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od stopy wałów,

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry od stopy obustronnych wałów i od potoków, a na pół metra od rowów,

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże c. k. Namiestnictwo. Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od strony wałów. Przestrzenie te wymagające ochrony

od lodów oznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę zobowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do ochrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym dąbrowskim. Dalsze postanowienia, mające na celu ochronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§ 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. k. Nr. 38 oraz ustawy z dnia 1. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Wykończenie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną wykończenia tego obwałowania służyć mają projekty Wydziału krajowego z r. 1910 i 1911, które preliniują koszta robót na 271.170 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tych projektach w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów wykończenia tego obwałowania, tudzież niedoboru funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 48 w kwocie okrągłej 34.830 koron, razem 306.000 K, mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy datkiem 50% w kwocie 153.000 K :

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. datkiem 50% w maksymalnej kwocie 153.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej zwrócone być mają czynnikiem kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat dat-

ków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązywać będzie ustawa z dnia 13. czerwca 1906 Dz. u. kr. Nr. 93.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o osuszeniu gruntów w gminie Nowe Sióło, powiatu Cieszanowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Nowe sióło, powiatu Cieszanowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1907, który preliminuje koszta robót na 168.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 56.000 K, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 56.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytem stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze

związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracya państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu Sokalskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Oserdów, powiatu Sokalskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliniuje koszta robót na 132.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 44.000 K, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 44.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracyą państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytem stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacyi wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracya państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Gać, powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajo-

wego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliniuje koszta robót na 108.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 36.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 36.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliniuje koszta robót na 188.370 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 62.790 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym

zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 62.790 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia.... o drenowaniu gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje koszta robót na 300.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 100.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 100.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje kosztą robót na 172.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem

w wysokości 33¹/₃% kosztów, t. j. do kwoty K. 57.333·33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości 33¹/₃% kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K 57.333·33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne,

Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów, powiatu Tarnobrzskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje koszta robót na 114.800 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 38.266'66, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K. 38.266'66, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa tudzież bliższe

postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacyi, podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracya państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia ... o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Wampierzów, powiatu Mieleckiego, ma być wykonane przez gminę Wampierzów przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1913, który preliminuje koszta

robót na 181.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 60.333·33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do maksymalnej kwoty K. 60.333·33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków gmina Wampierzów.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą Wampierzów.

§ 5.

Gmina Wampierzów obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyтым stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia... o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi ma być wykonaną przez gminę miasta Kołomyje przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt techniczny gminy miasta Kołomyi, zatwierdzony orzeczeniem starostwa w Kołomyi z dnia 1. czerwca 1911 l. 23.062, który preliminuje koszta robót na 175.000 koron. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 7. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów t. j. do kwoty 58.333 koron, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia, takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 58.333 koron, podczas gdy resztę kosztów ma pokryć z własnych środków gmina miasta Kołomyi.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma odpowiednie obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia, co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa

stwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą miasta Kołomyi.

§ 5.

Gmina miasta Kołomyi obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami komisji i udziela głosu p. Terszakowcowi.

Przemawia p. Terszakowiec i stawia następujące rezolucje :

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić, że tam, gdzie gminy przystępują do wykonania melioracji spółkowych, a gminy te zostały dotknięte klęskami elementarnymi w ostatnich latach, należy udzielić pożyczki bezprocentowej z 5-cio milionowego funduszu uchwalonego przez Wysoki Sejm w r. 1905, przy wykonaniu robót melioracyjnych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzyć w najbliższym czasie następujące ekspozytury kraj. Biura melioracyjnego we wschodniej części kraju, a mianowicie :

- 1) w Rawie Ruskiej,
- 2) w Brzeżanach,
- 3) w Kołomyi,
- 4) w Jaworowie,
- 5) w Buczaczu,

które miałyby być obsadzone inżynierami ukraińcami.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wygotowaniu projektów melioracyjnych dla gruntów włościańskich wygotował równocześnie wszystko, co potrzeba do zawiązania

Spółek wodnych, więc nie tylko projekt melioracyjny, ale także kataster konkurencyjny.

IV. Ponieważ ostatnie lata strasznych klęsk elementarnych wykazały, że jedną z przyczyn tych nieszczęść, a w ślad za tem i nędzy włościańskiej jest zupełne zaniedbanie wschodniej Galicyi na polu regulacji rzek i melioracji gruntów włościańskich, Sejm wzywa Wydział krajowy, aby od-tąd przy robotach i projektach melioracyjnych uwzględniano w większej mierze Galicyę wschodnią i przystąpiono do tych regulacji i melioracji, dla których są już gotowe projekta. W celu ustalenia robót melioracyjnych należy zwołać konferencyę przedstawicieli ukraińskich gospodarskich i oświatowych organizacyi i reprezentantów ukraińskiego klubu sejmowego, na której omówi się najpilniejsze i najkonieczniejsze melioracye.

V. Ponieważ w kraj. Biurze melioracyjnem na 100 inżynierów jest wszystkiego 7 przynależnych do narodowości ukraińskiej, a między referentami, którzy załatwiają podania o melioracye, nie ma ani jednego ukraińca, wzywa się Wydział krajowy, aby przy obsadzaniu nowych posad przyjmowano więcej inżynierów Ukraińców.

VI. Posada jednego zastępcy dyrektora w VI. randze w kraj. Biurze melioracyjnem ma być obsadzoną inżynierem Ukraińcem.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej przystąpił do regulacji rzeki Świerz w powiecie Rohatyńskim.

VIII. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim, a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się Wydział krajowy aby w porozumieniu z Rządem, przystąpił jak najspieszniej do regulacji i obwałowania Wilgi.

Marszałek udziela głosu p. Biesiadeckiemu.

Przemawia p. Biesiadecki i stawia następującą rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził w roku bieżącym zdjęcia dla opracowania projektu regulacji Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podničałowce, następnie zaś przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacji przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

Marszałek udziela głosu p. Singalewiczowi.

Przemawia p. Singalewicz i stawia następujące trzy rezolucje:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłożenia regulacji rzeki Siwki, powiat Kałusz, na przeszczerzeniu od salin do Dniestru.

II. Sejm wyraża życzenie, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i melioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu, tudzież ewentualne tejsze życzenia.

III. W końcu Sejm wyraża życzenie, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych w wykonywaniu regulacji Radysławka z dopływami w powiecie kamioneckim.

Marszałek udziela głosu p. Sandalukowi.

Przemawia p. Sandulak.

(*W czasie przemówienia p. Sandulaka obejmuje przewodnictwo obrad Izby wicemarszałek JE. ks. biskup przemyski Czechowicz*).

Wicemarszałek udziela głosu p. Kędziorowi.

Przemawia p. Kędzior.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej nad melioracyami Wicemarszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania do wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Krasicki.

Głosowało 87 posłów; absolutna większość 44 głosów. Po 87 głosów otrzymali:

1) Dr. Władysław Abraham, radca dworu, profesor Uniwersytetu we Lwowie;

2) Dr. Władysław Jahl, członek Wydziału krajowego;

3) Stanisław Niezabitowski, właściciel dóbr i poseł na Sejm krajowy;

4) Eugeniusz Pierożyński, emeryt, radca Wydziału krajowego;

5) Bolesław Żardecki dyr. Tow. załickowego i poseł na Sejm krajowy;

6) Herman Garfein, radca dworu, radca c. k. wyższego Sądu kraj. we Lwowie;

7) Dr. Aleksander Kulczycki, dyrektor ruskiego Banku hipotecznego we Lwowie; natomiast

8) Dr. Mikołaj Łahodyński, adwokat kraj. i poseł na Sejm kraj. we Lwowie, otrzymał głosów 86.

Wicemarszałek stwierdza powyższy wynik głosowania i oznajmia, że powyżsi panowie zostali wybrani człon-

kami Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Przed udzieleniem głosu p. sprawozdawcy po rozprawie ogólnej i przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej nad wnioskami komisji o melioracjach oznajmia Wicemarszałek, że podda zgłoszone w czasie rozprawy ogólnej rezolucje do poparcia i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Maryewskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Rządem, przystąpił jak najspieszniej do regulacji i obwałowania Wilgi.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Maryewskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Biesiadeckiego, która opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził w roku bieżącym zdjęcia dla opracowania projektu regulacji Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podmichałowce, następnie zaś przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacji przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Terszakowca, które opiewają:

I. Sejm raczy uchwalić, że tam gdzie gminy przystępują do wykonania melioracji spółkowych, a gminy te zostały dotknięte klęskami elementarnymi w ostatnich latach, należy udzielać pożyczki bezprocentowe z 5-cio milionowego funduszu uchwalonego przez Sejm w r. 1905 przy wykonaniu robót melioracyjnych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzyć w najbliższym czasie następujące ekspozytury kraj. Biura

melioracyjnego we wschodniej części kraju, a mianowicie:

- 1) w Rawie Ruskiej,
- 2) w Brzeżanach,
- 3) w Kołomyi,
- 4) w Jaworowie,
- 5) w Buczaczu,

które miałyby być obsadzone inżynierami ukraińcami.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wygotowaniu projektów melioracyjnych dla gruntów włościańskich wygotował równocześnie wszystko, co potrzeba do zawiązania Spółek wodnych. więc nie tylko projekt melioracyjny, ale także kataster konkurencyjny.

IV. Ponieważ ostatnie lata strasznych klęsk elementarnych wykazały, że jedną z przyczyn tych nieszczęść a w ślad za tem i nędzy włościańskiej jest zupełne zaniedbanie wschodniej Galicyi na polu regulacji rzek i melioracji gruntów włościańskich, Wysoki Sejm wzywa Wydział krajowy, aby odtąd przy robotach i projektach melioracyjnych uwzględniano w większej mierze Galicyę wschodnią i przystąpiono do tych regulacji i melioracji, dla których są już gotowe projekta. W celu ustalenia robót melioracyjnych należy zwołać konferencyę przedstawicieli ukraińskich gospodarskich i oświatowych organizacyi i reprezentantów ukraińskiego klubu sejmowego, na której omówi się najpilniejsze i najkonieczniejsze melioracje.

V. Ponieważ w kraj. Biurze melioracyjnem na 100 inżynierów jest wszystkiego 7 przynależnych do narodowości ukraińskiej, a między referentami, którzy załatwiają podania o melioracje, nie ma ani jednego ukraińca, wzywa się Wydział krajowy, aby przy obsadzaniu nowych posad przyjmowano więcej inżynierów Ukraińców.

VI. Posada jednego zastępcy dyrektora w VI. randze w kraj. Biurze melioracyjnem ma być obsadzoną inżynierem ukraińcem.

VII. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej przystąpił do regulacji rzeki Świerz w powiecie Rohatyńskim.

VIII. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim, a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni.

Izba popiera łącznie powyższe rezolucje p. Terszakowca od I do VIII.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Serwatowskiego, która opiewa:

Wysoki Sejmie!

Rzeki „Koropiec“ i „Złota Lipa“ wylewami swoimi rok rocznie, a czasem i kilkakrotnie się powtarzającymi — wyrządzają nieobliczalne szkody na gruntach przybrzeżnych;

dlatego raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przeprowadził techniczne studia w celu uregulowania rzek „Koropiec“ i „Złota Lipa“ w powiatach Buczacz i Podhajce i odnośne propozycje na jednej z najbliższych sessyji Sejmowi przedłożył.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Serwatowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzy rezolucje p. Singalewicza, które opiewają:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłużenia regulacji rzeki Siwki, powiat Kałusz. na przestrzeni od salin do Dniestru.

II. Sejm wyraża życzenie, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i me-

lioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu tudzież ewentualne tejsze życzenia;

III. W końcu Sejm wyraża życzenie, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych przy wykonaniu regulacji Radosławka z dopływami w powiecie Kamioneckim.

Izba popiera powyższe rezolucje p. Singalewicza.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Bojko.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia 1913 l. 138.604 o melioracjach.

II. Sejm ustanawia w krajowem biurze melioracyjnem posadę drugiego zastępcy dyrektora w VI. randze i posadę kierownika oddziału wodociągów i kanalizacji w VIII. randze, powiększa personal techniczny tego biura o jednego starszego inżyniera i dziesięciu inżynierów I. klasy, a natomiast związa dwie posady inżynierów II. klasy i dziesięć posad inżynierów-adjunktów.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji ad I. i II. en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji ad I. i II. en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji ad I. i II. en bloc.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

III. Sejm uchwała załączone projekty ustaw:

1. o regulacji potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;
2. o regulacji rzeki Worony z dopływami;
3. o regulacji potoku Łososiny z dopływami;
4. o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny;
5. o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca;
6. o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy;
7. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej;
8. o regulacji potoku Gołogórki z dopływami;
9. o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewiec i Żupawa;
10. o regulacji potoku Wontok w Tarnowie;
11. o obwałowaniu Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej;
12. o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasienicy masiowej;
13. o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze;
14. o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami;
15. o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej;
16. o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka;
17. o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim;
18. o konserwacji zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru;
19. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami;
20. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty;
21. o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem;
22. o zabudowaniu potoku Łukowicy w powiecie Limanowskim;
23. o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowic;
24. o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gnitej Lipy;
25. o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim;
26. o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim;
27. o osuszeniu gruntów w gminie Nowe sioło powiatu cieszanowskiego;
28. o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu sokalskiego;
29. o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu Przeworskiego;
30. o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego;
31. o drenowaniu gruntów w gminie Lisa góra powiatu Tarnowskiego;
32. o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego;
33. o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzeskiego;
34. o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego;
35. o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego w Kołomyi.

1. U s t a w a

z dnia... o regulacji potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami w powiecie kamioneckim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztów robót na 950.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 380.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości czterdziestu procent kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 380.000 kor., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów w kwocie 190.000 K., a to w myśl § 66 kraj.

ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacyi tej spółki określi statut mający się ułożyć przez Władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wdzierzawienia skarp potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i w spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

2. U s t a w a

z dnia o regulacji rzeki Worony z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja rzeki Worony od gminy Worony do ujścia do Bystrzycy nadworniańskiej wraz z dopływami w powiatach Stanisławowskim i Tłumackim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 5,400.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 kor.;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 540.000 K., a to w myśl § 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozwiązanie spółki lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 3. wyszczególnionych, albo też części kapitału budowlanego.

Administracji państwa zastrzega się płacenie datku państwowego funduszu melioracyjnego albo bezpośrednio w ratach rocznych, albo też uiszczenie we formie annuitetów pożyczki mającej się ewentualnie zaciągnąć przez Wydział krajowy.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na przymusową spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wdzierżawienia trawy (Grasnutzung) na wałach ochronnych i skarpach rzeki Worony z dopływami, tudzież ze sprzedaży wikliny;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w po-

rozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

3. U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Łososiny z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Łososiny od jazu w Pótrzczykach do ujścia do Dunajca

wraz z dopływami w powiatach Nowosądeckim i Limanowskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 3,900.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu regulacyjnego, który ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Datki z adjacentów nie będą ściągane.

§ 4.

Celem zapewnienia utrzymania robót po skończeniu budowy ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. oddzielny fundusz konserwacyjny przez podwyższenie sumy kosztorysowej 3,900.000 K. o 15·38% dodatek w kwocie 600.000 K., do którego przyczyni się fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny również z pięćdziesięciu procentami w maksymalnej kwocie po 300.000 K. w czasie trwania budowy.

Do funduszu konserwacyjnego wpływać mają także:

a) odsetki od powyższego dodatku wpłacanego w czasie budowy;

b) kwoty osiągnięte ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulację wraz z odsetkami, jakie narosną w czasie budowy;

c) dochód uzyskany ze sprzedaży wisklin.

Dalsze postanowienia co do utrzymania wykonanych budowli i administracji funduszu konserwacyjnego wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§ 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia pożyczki umarzałnej na pokrycie datków kraju i państwa tak na budowę w kwocie 3,900.000 K., jak i na konserwację w kwocie 600.000 K. do maksymalnej sumy 4,500.000 K. w gotówce.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane po połowie przez kraj i państwo na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy z Administracją państwa.

§ 6.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa tak na budowę jak i na konserwację, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni

na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

4. U s t a w a

z dnia... o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny w Woli radłowskiej na lewym brzegu Dunajca ma być wykonaną jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 273.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy łącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu budowy, który ma być utworzony z datku funduszu krajowego w wysokości 50% preliminowanych kosztów w kwocie 136.500 K. i z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. z równego datku z państwowego funduszu melioracyjnego do maksymalnej kwoty 136.500 Kor.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na szkarpach kanału;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenie wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i interesowanych spółek wodnych, zawią-

zanych w myśl ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich i ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i interesowanych spółek wodnych, tudzież innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

5. U s t a w a

z dnia.... o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Wykończenie regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca, które na podstawie ustaw z dnia 1-go września 1892 Dz. u. kr. Nr. 72. i z dnia 2-go grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 18 ex 1908 przeprowadzone zostały łącznym kosztem 3,800.000 koron, ma być wykonane kosztem 236.000 koron przez Wydział krajowy jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Koszta wykończenia robót mają być pokryte w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. w ten sposób, iż fundusz krajowy uiści połowę kosztów w kwocie 118.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia drugą połowę w maksymalnej kwocie 118.000 K.

§ 3.

Celem zapewnienia utrzymania robót, wykonanych przy regulacji rzeki Białej i obwałowaniu prawego brzegu Dunajca, ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz konserwacyjny przez podwyższenie całkowitych kosztów budowy

w sumie 4,036.000 K., dodatkiem w kwocie 1,150.000 K, który to dodatek pokryć mają również po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia w tym celu 4% pożyczki w maksymalnej wysokości 1,150.000 K, umarzalnej w latach 44.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają pokryć po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

§ 4.

Termin wykończenia robót, tudzież płatności datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

Blizsze szczegóły co do wpływu Administracji państwa na wykonanie robót określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 21. grudnia 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 7. ex 1894.

§ 5.

Szczegółowe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, wpływu Administracji państwa na zarząd tego funduszu, tudzież innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną po myśli § 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72. po skończeniu budowy.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

6. U s t a w a

z dnia ... o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który prelininuje koszta robót w kwocie 82.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 24.600 K., państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent prelininowanych kosztów tj. kwotą 57.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy dalej, co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38, tudzież § 3. ustawy z dnia 14. marca 1902 Dz. ust. kraj. Nr. 28. w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

7. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie śląskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice w obrębie Galicyi i w gminie Bystra w obrębie Śląska ma być wykonane zgodnie z ustawą krajową, regulującą to zabudowanie, a obowiązującą w Księstwie Śląska i według projektu sporządzonego przez c. k. oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich po myśli ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., jako wspólne przedsięwzięcie obu krajów koronnych.

Zmiany tego projektu mogą być zezwolone przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Wydziałami krajowymi, o ile z temi zmianami nie będzie połączone przekroczenie ustanowionej w § 2. sumy kosztów budowy.

§ 2.

Z kosztów tego zabudowania w sumie 300.000 K, z czego przeznaczają się 42.000 K na utworzenie wspólnego funduszu konserwacyjnego po myśli § 15. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., przypada na kraj Galicyę 150.000 K, podczas gdy reszta kosztów 150.000 K ma być pokrytą w myśl ustawy krajowej regulu-

jącej to przedsięwzięcie, obowiązującej w Księstwie Śląsku.

Jeżeli rzeczywiste koszty nie osiągną maksymalnej cyfry nakładu na budowę ustalonej na 258.000 K, nastąpić ma stosunkowe zmniejszenie, względnie zwrot datków państwowego funduszu melioracyjnego i krajów interesowanych.

Nakład przypadający na kraj Galicyę ma być pokryty:

a) datkiem państwowego funduszu melioracyjnego w wysokości 70% do maksymalnej kwoty 105.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

b) datkiem z kraju Galicyi w wysokości 30% do maksymalnej kwoty 45.000 K.

Z tych datków z wyłączeniem wymienionego w pierwszym ustępie datku do kosztów utrzymania, tudzież ze środków zapewnionych dla tego przedsięwzięcia przez ustawodawstwo krajowe śląskie ma być utworzony wspólny fundusz budowy, którym zarządza państwo.

§ 3.

Z funduszu budowy mają być pokrywane także koszty technicznych robót przedwstępnych, koszty zarządu i koszty utrzymania mających się wykonać, tudzież istniejących na wymienionej w § 1. przestrzeni potoku zabudowań i robót regulacyjnych w czasie budowy (§ 4.).

§ 4.

Opracowanie projektu, jak i wykonanie zabudowań, obejmie Administracja państwa na koszt funduszu budowy.

Sposób tego wykonania, utworzenie i zarząd funduszu budowy, termin płatności datków i czas budowy, tudzież odpowiedni wpływ galicyjskiego Wydziału krajowego na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia ureguje rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracja

państwa w porozumieniu z Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych po ukończeniu zabudowań obejmie oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich na koszt funduszu konserwacyjnego, względnie konkurencji obowiązanej do konserwacji.

W tym celu zostanie utworzony dla całego przedsiębiorstwa wspólny fundusz konserwacyjny, do którego ze strony Galicyi mają wpływać:

a) przypadająca na Galicyę część gruntów uzyskanych przez zabudowanie, względnie kwota uzyskana ze sprzedaży tych gruntów (§ 16. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4);

b) kwota 21.000 koron przypadająca w myśl § 2-go na Galicyę;

c) dochód z wikliny i trawy w obrębie zabudowania;

d) grzywny i kwoty uzyskane ze sprzedaży bezprawnie uzyskanych lub wyprodukowanych płodów w myśl § 22-go ustawy z 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 117, jakoteż odszkodowania za wszelkie uszkodzenia zabudowania, kultur i innych urządzeń.

Wpływy pod a) i b) stanowią niepozbywalny majątek zakładowy funduszu konserwacyjnego.

Bliższe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, tudzież co do technicznego nadzoru i wykonania konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć między Administracją państwa a Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

8. U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Gołogórki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Gołogórki od mostu na drodze powiatowej Krasne-Gołogóry w Trędowaczu do mostu kolejowego w Krasnem wraz z dopływami w powiatach Złoczowskim i Przemyślańskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztą robót na 1,700.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent prelininowanych kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą prelininowanych kosztów budowy w kwocie 170.000 K, a to w myśl § 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38, według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić

tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki, umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 4. wyszczególnionych.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wdzierżawiania trawy na szkarpach potoku Gologórski z dopływami;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

9. U s t a w a

z dnia o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewec i Żupawa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w gminie Krawcach do potoku Klewec wraz z bocznym rowem, doprowadzającym do potoku Żupawa, ma być wykonaną jako przedsięwzięcie związanej w tym celu spółki wodnej.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 376.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie za zgodą Ministerstwa rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent rzeczywistych kosztów, do kwoty 112.800 koron;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli ustępu drugiego § 8. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30 procent rzeczywistych kosztów do maksymalnej kwoty 112.800 K;

c) spółka wodna datkiem czterdziestu procent do kwoty 150.400 K.

Ewentualne oszczędności przypadają wymienionym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i ter-

mina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać ma spółka wodna.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, tudzież co do uregulowania służby konserwacyjnej określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

10. U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Wontok w Tarnowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Wontok od mostu kolei państwowej Tarnów-Stróże w Tarnowie do mostu kolei Karola Ludwika w Rzędzinie ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo gminy miasta Tarnowa, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy na 570.600 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów w kwocie 190.200 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów, w maksymalnej kwocie 190.200 K.;

c) z datku gminy miasta Tarnowa w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów w kwocie 190.200 K;

Gminie miasta Tarnowa zastrzega się prawo ściągnięcia przypadającego na nią datku konkurencyjnego od właścicieli nieruchomości i zakładów, które odniosą korzyść z projektowanych robót, a to po myśli § 66. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38. w stosunku korzyści odnieść się mającej, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa usunąć się mającego, albo wreszcie według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów.

Jeżeli po ukończeniu robót objętych projektem okaże się we funduszu regulacyjnym pozostałość kasowa, pozostałość ta ma być zwróconą kontrybuującym czynnikiem w stosunku ich udziału w kosztach budowy.

§ 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności datków kraju, państwa i gminy miasta Tarnowa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, który składać się będzie:

a) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów;

b) z corocznych datków gminy miasta Tarnowa.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawować będzie gmina miasta Tarnowa.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak gminie miasta Tarnowa przyznany zostanie odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

11. U s t a w a

z dnia o obwałowaniu rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Obwałowanie rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1912, który preliminuje kosztą robót na 2,700.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 1,080.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 1,350.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, datkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów, t. j. w kwocie 270.000 K, a to w myśl § 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

Datek konkurencyjny uiścić mają interesowani właściciele gruntów i zakładów w ośmnastu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i spółki wodnej.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie :

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracji funduszu konserwacyjnego, organizacji, obrony grobel i innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konserwacyjnych w § 3. tej ustawy wymienionych, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

12. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Jasionicy w gminie Jasionce masiowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Jasionicy w gminie Jasionce masiowej ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 116.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 34.800 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 81.200 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Konserwację robót po ukończeniu zabudowania obejmie gmina Jasionka masiowa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

13. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Rabań w Starym Samborze ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje koszta robót w kwocie 73.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem, w kwocie 21.900 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem kon-

stytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.100 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie po ukończeniu budowy gmina Stary Sambor.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

14. U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania potoku Krzemionki z dopływami ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 427.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 128.100 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 298.900 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Blizsze postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzona po myśli § 45. ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38 w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

15. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 173.126 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 86.563 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 86.563 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Blizsze postanowienie co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2 zwrócone być mają czynnikom kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i zakładów a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta j

16. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Zabudowanie potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka w powiecie Starsamborskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 330.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 99.000 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 231.000 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczone w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonać się mających robót obejmie po ich ukończeniu gmina Suszyca wielka.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żądu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

17. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Ostry w gminach Braciejowa, Gunniska Fox i Latoszyn w powiecie Ropczyckim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje koszta robót w kwocie 98.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 49.400 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 49.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budo-

wy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócone być mają czynnikiem kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie Wydział powiatowy w Ropczycach.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

18. U s t a w a

z dnia . . . o konserwacyi zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Koszta utrzymania wykonanych zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych ze sprzedaży wikliny, oraz z trzebieży lasów w Gwoźdzczu i Niedzielnej, stanowiących własność funduszu zabudowania;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl § 22. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 117;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i skarbu państwa (dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye) w ciągu lat dziesięciu, t. j. od r. 1913 do r. 1922 włącznie, po upływie zaś tego okresu z dochodów trzebieży lasów, względnie z corocznych datków konkurencyjnych stron interesowanych.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i państwa w § 1. ust. 3 wymienionych, wynosić ma w pierwszych 3 latach t. j. od roku 1913 do 1915 po 6.000 koron, czyli razem 12.000 koron. W następnych zaś 7 latach (1916—1922) wysokość tych datków ma być wymierzona z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach, z którego to powodu należy dla tych wydatków uzyskać poprzednio zatwierdzenie c. k. Ministerstwa rolnictwa, któremu w czasie od roku 1913 do 1922 mają być przedkładane roczne zamknięcia rachunkowe funduszu konserwacyjnego.

§ 3.

Dla utrzymania robót począwszy od r. 1923 mają być po myśli § 45 kr. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38 zawiązana w drodze administracyjnej przymusowa spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, rozkład zaś

datków konkurencyjnych na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony w myśl postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 4.

Zarząd funduszu konserwacyjnego w latach 1913 do 1922 sprawować będzie Wydział krajowy, nadzór zaś nad robotami konserwacyjnymi sekcya c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków w Samborze.

Począwszy od roku 1913 zajmować się będzie zarządem funduszu konserwacyjnego utworzona w myśl § 3. spółka wodna, nadzorem zaś technicznym wymieniona wyżej sekcya leśno-techniczna.

§ 5.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót i kultur są wzbronione i karane będą po myśli § 22 ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. kr. Nr. 117. przez władzę polityczną.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

19. U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 11. września 1901 roku Dz. ust. kraj. Nr. 92, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rowów;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ust. z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl § 4. ustawy z dnia 11. września 1901 r., Dz. u. kr. Nr. 92.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej, w § 1. pod 3. wymienionych, wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od roku 1913 do roku 1915 włącznie po 7.500 koron, czyli razem 15.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1912 zapasy funduszu konserwacyjnego, które

uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 11. września 1901. Dz. ust. kr. Nr. 92, niemniej też niezucyżte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2., mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych, w § 2. ustanowionych, po połowie na na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dn. 11. września 1901 r. Dz. ust. kr. Nr. 92, Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary, ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak : łożysk potoków, ubezpieczeń płótkami, darniami i brukiem kamiennym, skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających są wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają :

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych ;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych ;

c) skopywanie brzegów, potoków i rowów ;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków i rowów ;

e) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów Pustej i dopływów, a na pół metra od rowów osuszających.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonym będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

20. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Zabudowanie górskich potoków w dorzeczu Raty ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dn. 4. stycznia 1909 Dz. pr. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma generalny projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliminuje koszta robót w kwocie 1,045.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy zabudowania górskich dopływów Raty przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 269.100 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 70 prc. preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 627.000 koron, zaś do pokrycia kosztów regulacji górnego biegu Raty przyczynić się mają fundusze krajowy i państwowy fundusz melioracyjny 50 prc. zasiłkami t. j. po 74.000 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczony według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

21. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno - technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje koszta robót w kwocie 73.700 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 22.110 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.590 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie właściciel majątności tabularnej w Krościenku nad Dunajcem.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

22. U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Łukowicy w pow. limanowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Łukowicy w powiecie limanowskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. pr. p. Nr. 4, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 342.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz kraj. 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 102.600 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 239.400 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania bu-

dowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy kraj. z d. 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskutecziony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

23. U s t a w a

z dnia o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Podwyższenie wału ochronnego na lewym brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec ma być wykonane, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania ma służyć projekt Wydziału krajowego z r. 1913, który preliminuje kosztą robót na 321.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Kosztą budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesiąt procent preliminowanych kosztów, w kwocie 160.500 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, w maksymalnej kwocie 160.500 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Co do dalszego utrzymania robót po wykonaniu mają być stosowane przepisy ustawy z dnia 21. kwietnia 1913 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 65 o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Administracji państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa. Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 17. grudnia 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 1 ex 1898.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żada.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

24 U s t a w a

z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 20, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych budowli regulacyjnych na środkowej sekcji Gniłej Lipy od mostu na drodze państwowej w Rudzie do mostu na drodze gminnej w Bursztynie w powiecie rohatyńskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki;

2 z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl § 4. ustawy z dnia 19. marca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 20. Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od r. 1914 do r. 1916 włącznie po 2700 K, czyli razem 5400 K. Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które

uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. kr. Nr. 20, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniem robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dnia 19. marca 1898 Dz. u. kr. Nr. 20. Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, przepustów, mostów i brodów tudzież rowów osuszających jest wzbronione. W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

c) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

d) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

25. U s t a w a

z dnia o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie dąbrowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły w powiecie dąbrowskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl niniejszej ustawy, tudzież art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od roku 1914 do roku 1916 włącznie po 10.000 K, czyli razem 20.000 K rocznie.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów po myśli § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, nie mniej też niezużyte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2. niniejszej ustawy mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód

elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat dąbrowski.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6.

Datki powiatu dąbrowskiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów, potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych,

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. z potoków i rowów w miejscach niedozwolonych,

c) skopywanie brzegów potoków i rowów tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami wałów, stawianie płotów na wałach i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszko-

dzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących,

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów.

§ 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione w obrębie wałów nadwiślańskich między Dunajcem a Nowym Brniem:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Wisły,

b) kopanie dołów dla wydobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od stopy wałów,

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry od stopy obustronnych wałów i od potoków, a na pół metra od rowów,

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże c. k. Namiestnictwo. Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od strony wałów. Przestrzenie te wymagające ochrony od lodów oznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę zobowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w terenie narażonym na zalew, na we-

zwanie inspektorów wałowych, których ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do ochrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym dąbrowskim. Dalsze postanowienia, mające na celu ochronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§ 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. k. Nr. 38 oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

26. U s t a w a

z dnia o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Wykończenie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną wykończenia tego obwałowania służyć mają projekty Wydziału krajowego z r. 1910 i 1911, które preliminują koszta robót na 271.170 K;

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tych projektach w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów wykończenia tego obwałowania, tudzież niedoboru funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 48 w kwocie okragłej 34.830 koron, razem 306.000 K, mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy datkiem 50% w kwocie 153.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. datkiem 50% w maksymalnej kwocie 153.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązywać będzie ustawa z dnia 13. czerwca 1906 Dz. u. kr. Nr. 93.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

27. U s t a w a

z dnia o osuszeniu gruntów w gminie Nowe Sioło, powiatu Cieszanowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Nowe sioło, powiatu Cieszanowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1907, który preliminuje kosztą robót na 168.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 33 $\frac{1}{3}$ % kosztów, t. j. do kwoty 56.000 K, państwowy fundusz

melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 56.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiszczyć ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

28. U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu Sokalskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Oserdów, powiatu Sokalskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje koszta robót na 132.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 44.000 K, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów,

to jest do maksymalnej kwoty 44.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

29. U s t a w a

z dnia... o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Gać, powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliminuje koszta robót na 108.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 36.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 36.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do

trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

30. U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje koszta robót na 188.370 K., Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 62.790 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 62.790 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, na-

stąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

31. U s t a w a

z dnia . . . o drenowaniu gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje kosztu robót na 300.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 100.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 100.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe

postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

32. U s t a w a

z dnia . . . o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliniuje kosztą robót na 172.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 57.333-33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K 57.333-33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem

krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi, przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

33. U s t a w a

z dnia ... o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzkiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów, powiatu Tarnobrzkiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliniuje koszta robót na 114.800 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 38.266'66, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K. 38.266'66, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji pań-

stwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacyi, podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

34. U s t a w a

z dnia... o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Wampierzów, powiatu Mieleckiego, ma być wykonane przez gminę Wampierzów przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1913, który preliminuje kosztów robót na 181.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 60.333·33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do maksymalnej kwoty K. 60.333·33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków gmina Wampierzów.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą Wampierzów.

§ 5.

Gmina Wampierzów obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

35. U s t a w a

z dnia . . . o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi ma być wykonaną przez gminę miasta Kołomyję przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt techniczny gminy miasta Kołomyi, zatwierdzony orzeczeniem starostwa w Kołomyi z dnia 1. czerwca 1911 l. 23.062, który preliminuje kosztą robót na 175.000 koron. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 7. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów t. j. do kwoty 58.333 koron, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia, takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 58.333 koron, podczas gdy resztę kosztów ma pokryć z własnych środków gmina miasta Kołomyi.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma odpowiednie obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą miasta Kołomyi.

§ 5.

Gmina miasta Kołomyi obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam

Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1914 do końca lutego 1916.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby udzielał krajowi zasiłków z dotacyi na drobne melioracje, stosownie do powierzchni gruntów uprawnych i wniosków przedkładanych przez Wydział krajowy.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył zabudowanie potoku Stenawki i rozpoczął roboty w r. 1914.

VII. Sejm przyznaje na r. 1914 tytułem rat annuitetowych pożyczek, jakie mają być zaciągnięte na pokrycie pierwszych rat zasiłków krajowych, na regulację Worony 6.750 K, na regulację zaś Gołogórki 2.250 K, razem 9000 K.

VIII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w najbliższym czasie przystąpił do regulacji rzeki Lubaczówki z dopływami w powiatach Cieszanowskim i Jarosławskim.

IX. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził opracowanie

projektu regulacji i obwałowania potoku Murzyłówki i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji sejmowych wnioski w sprawie wykonania robót.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przedłożył do Najwyższej sankcyi uchwalony przez Sejm 1. maja 1900 projekt ustawy o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.

XI. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wpłynął na powołane władze, by spiesznie załatwiały sprawy wodno-prawne i zawiązywały spółki wodne.

XII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził opracowanie projektu obwałowania rzeki Sanu w powiecie niżańskim i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji projekt ustawy zapewniający wykonanie tego obwałowania przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

XIII. Petycye: L. s. 428. Jana Morońskiego w Ujściu solnem o wykonanie rowu osuszającego,

L. s. 1745. gminy Niwoczna pow. Bohorodczańskiego o regulację potoku Niwoczenka,

L. s. 339 i 2005. gmin Bursztyn i Korostowice o regulację Gnilej Lipy,

L. s. 1984. Wydziału pow. w Kałuszu o regulację potoku Bereźniczka,

L. s. 1973. gmin Kruszelnica szlachecka i rustykalna powiatu Skolskiego o regulację potoku Kruszelnicy,

odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIV. Petycye L. s. 241. spółki wodnej do regulacji potoku Dumnego, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia przez udzielenie pomocy na pokrycie przypadającej za rok 1914 raty annuitetowej pożyczki, jaką zaciągnęła spółka na pokrycie datku konkurencyjnego.

XV. Petycye L. s. 1704. gminy Nisko o zapomogę na odbudowanie wału o-

chronnego nad Sanem, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do uwzględnienia z zapomogi 3,000.000 K przeznaczonej na zakupno żywności i naprawę robót ochronnych.

XVI. Nad petycją L. s. 993. spółki wodnej dla obwałowania Wisły od Raby do Woli Rogowskiej o zapomogę 150.000 K na pokrycie datku konkurencyjnego, tudzież nad petycją L. s. 242. gminy Gorzyce pow. Tarnobrzeskiego o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów rowu osuszającego Wrzawy — Zbydniów, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji od IV do XVI en bloc.

Wicemarszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do głosowania nad zgłoszonymi rezolucjami i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Biesiadeckiego, która opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził w roku bieżącym zdjęcia dla opracowania projektu regulacji Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podmichałowce, następnie zaś przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacji przy pomocy powiatowego funduszu melioracyjnego.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucji p. Biesiadeckiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzy rezolucje p. Singalewicza, które opiewają:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłużenia regulacji rzeki Siwki, powiat Kałusz, na przestrzemi od salin do Dniestru.

II. Sejm wyraża życzenie, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i melioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu tudzież ewentualne teje życzenia.

III. W końcu Sejm wyraża życzenie, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych przy wykonaniu regulacji Radosławka z dopływami w powiecie kamioneckim.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Singalewicza.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższych rezolucji p. Singalewicza.

Izba uchwała łącznie powyższe trzy rezolucje p. Singalewicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Serwatowskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przeprowadził techniczne studia w celu uregulowania rzek „Koropiec“ i „Złota Lipa“ w powiatach Buczac i Podhajce i odnośne propozycje na jednej z najbliższych sesji Sejmowi przedłożył.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Serwatowskiego.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucji p. Serwatowskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Serwatowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić, że tam gdzie gminy przystępują do wykonania melioracji spółkowych, a gminy zostały dotknięte klęskami elementarnymi w ostatnich latach, należy udzielać pożyczki bezprocentowe z 5-ciu milionowego funduszu uchwalonego przez Wys. Sejm w r. 1905 przy wykonaniu robót melioracyjnych.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się przeciw powyższej rezolucji p. Terszakowca.

Izba odrzuca powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

II. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzyć w najbliższym czasie następujące ekspozytury kraj. Biura melioracyjnego we wschodniej części kraju, a mianowicie:

- 1) w Rawie Ruskiej,
- 2) w Brzeżanach,
- 3) w Kołomyi,
- 4) w Jaworowie,
- 5) w Buczaczu, które miałyby być obsadzone inżynierami ukraińcami.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

III. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wygotowaniu projektów melioracyjnych dla gruntów włościańskich wygotował równocześnie wszystko, co potrzeba do zawiązania Spółek wodnych, więc nie tylko projekt melioracyjny, ale także kataster konkurencyjny.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje czwartą rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

IV. Ponieważ ostatnie lata strasznych klęsk elementarnych wykazały, że jedną z przyczyn tych nieszczęść, a w ślad zatem i nędzy włościańskiej jest zupełne zaniedbanie wschodniej Galicyi na polu regulacji rzek i melioracji gruntów włościańskich, Sejm wzywa Wydział krajowy, aby odtąd przy robotach i projektach melioracyjnych uwzględniano w większej mierze Galicyę wschodnią i przystąpiono do tych regulacji i melioracji, dla których są już gotowe projekta. W celu ustalenia robót melioracyjnych należy zwołać konferencyę przedstawicieli ukraińskich gospodarskich i oświatowych organizacyi i reprezentantów ukraińskiego klubu sejmowego, na której omówi się najpilniejsze i najkonieczniejsze melioracye.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje piątą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

V. Ponieważ w kraj. Biurze melioracyjnem na 100 inżynierów jest wszystkiego 7 przynależnych do narodowości ukraińskiej a między referentami, którzy załatwiają podania o melioracye, niema ani jednego ukraińca, wzywa się Wydział krajowy, aby przy obsadzaniu nowych posad przyjmowano więcej inżynierów Ukraińców.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje szóstą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

VI. Posada jednego zastępcy dyrektora w VI randze w kraj. Biurze melioracyjnem ma być obsadzoną inżynierem ukraińcem.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba odrzuca wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy, poczem w osobnem głosowaniu odrzuca rezolucyę p. Terszakowca.

Sekretarz p. Urbański odczytuje siódmą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej przystąpił do regulacyi rzeki Świerz w powiecie Rohatyńskim.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się przeciw przyjęciu tej rezolucyi, gdyż jest bezprzedmiotową wobec przyjęcia przez Izbę identycznej rezolucyi p. Biesiadeckiego.

Wicemarszałek oznajmia, że wobec tego nie podda powyższej rezolucyi pod głosowanie, lecz usuwa ją jako bezprzedmiotową.

Sekretarz p. Urbański odczytuje ósmą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

VIII. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Terszakowca.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Maryewskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Rządem przystąpił jak najspieszniej do regulacyi i obwałowania Wilgi.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Maryewskiego.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Maryewskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Maryewskiego.

Wicemarszałek oznajmia, że obecnie przystępuje Izba do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

3. Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu (w miejsce posła Urbańskiego).

Wice-Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Schmidta Horbaczewskiego, Gromnickiego, Tertila i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki, a Izba przystępuje tymczasem do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

4. S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 26. sierpnia 1913 L. 86072. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem powiatu poręki do wysokości kwoty 300.000 kor. za towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach.

Sprawozdawca p. Górkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem powiatu za Towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach poręki w wysokości 300.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu wadowickiego poręki do wysokości 300.000 K. za zobowiązania Towarzystwa rolniczo-okręgowego w Wadowicach, jakie powstaną wskutek zaciągnięcia przez nie pożyczek do maksymalnej, łącznej wysokości 300.000 K w powiatowej Kasie oszczędności względnie w innej instytucyi finansowej.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

5. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie w Żywcu na pobór opłat gminnych na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych i innych widowisk.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony pod /. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... o zezwoleniu gminie miasta Żywca na pobór opłat gminnych na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów i innych widowisk publicznych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina miasta Żywca uprawnioną jest do poboru opłaty gminnej na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów oraz wszelkich innych przedstawień i widowisk publicznych.

Art. II.

Opłaty te pobiera się od wszystkich w mieście Żywcu dawanych przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów, widowisk cyrkowych, meażeryj oraz wszelkich innych przedstawień i widowisk publicznych w wysokości 10% od cen bitetów lub innej opłaty za wstęp.

Art. III.

Nie podlegają opłacie bilety na przedstawienia urządzone na cele dobroczynne i oświatowe.

Art. IV.

Nie podlegają dalej opłacie gminnej bilety wstępu na przedstawienia teatralne i koncerty, których cena wynosi mniej niż 1 korona, oraz bilety wstępu na wszelkie inne przedstawienia, których cena wynosi mniej niż 25 hal.

Art. V.

Przedsiębiorcy urządzający przedstawienia w art. I. i II. wymienione, obowiązani są pobierać opłaty od biletów wstępu bez wynagrodzenia za tę czynność pod kontrolą i wedle przepisów wykonawczych, które Zwierzchność gminna miasta Żywca wyda jednocześnie z wprowadzeniem tej ustawy w życie. Przedsiębiorcy ci odpowiedzialni są za pobieranie i wniesienie tych opłat do kasy miejskiej.

Zaległe opłaty ściągac będzie Zwierzchność gminna od przedsiębiorstw w sposób przepisany dla ściągania podatków rządowych.

Art. VI.

Przekroczenia niniejszych przepisów, o ile nie podpadają pod postanowienia ustawy karnej, karać będzie zwierzchność gminna grzywną do 100 koron, lub w razie nieściągalności aresztem do 10 dni.

Art. VII.

Ustawa ta wchodzi w życie w 30 dni po jej ogłoszeniu.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała

Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

6. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 27. czerwca 1913 w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kropiwiszcze ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony /. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... o wyłączeniu przysiółka Kropowiszcze ze związku gminy Kornicz, powiat Kołomyja i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Przysiółek Kropiwiszcze wyłącza się ze związku gminy Kornicz, powiatu Kołomyja i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Korniczu rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Korniczu i Kropowiszczu.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

7. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Żurowie nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec Żurowski.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... o utworzeniu z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Żurowie, pow. Rohatyn, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec żurowski.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania obszaru dworskiego w Żurowie, powiatu Rohatyn, tworzy się nową gminę administracyjną pod nazwą Łukowiec żurowski.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

8. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 200.000 koron na budowę dróg.

Sprawozdawca p. Nowosielecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod /. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 200.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie zezwala się po myśli § 24. ustawy o Reprez. powiat. w brzmieniu ustawy z dnia 5. września 1910 Dz. u. kr. Nr. 201 na zaciągnięcie imieniem powiatu Dąbrowskiego pożyczki w kwocie 200.000 K w obligacjach komunalnych Banku krajowego.

Art. II.

Waluta pożyczkowa użytą być ma wyłącznie na pokrycie kosztów budowy tych dróg, które objęte są programem budowy uchwalonym przez Radę powiatową w Dąbrowie na posiedzeniu z dnia 22. czerwca 1912 r.

Art. III.

Pożyczka zrealizowaną być ma stopniowo w miarę postępu robót i za poprzednim każdorazowym zezwoleniem Wydziału krajowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

9. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Cecory ze związku gminy Płaucza wielka powiat Brzeżany i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projek ustawy.

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Cecory, należącego do związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany, samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Cecory wyłącza się ze związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być rozwiązana Rada gminna w Płauczy wie.kiej, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Płauczy wielkiej i do Cecor.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

10. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej we Lwowie na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w sumie 700.000 koron na budowę dróg.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej we Lwowie na zaciągnięcie pożyczki 700.000 koron na budowę dróg.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej we Lwowie zezwala się po myśli § 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej w brzmieniu ustawy z dnia 5. września 1910 r. Dz. u. kr. Nr. 201 na zaciągnięcie imieniem powiatu Lwowskiego pożyczki do wysokości 700.000 K w obligacyach komunalnych Banku krajowego.

Art. II.

Waluta pożyczkowa użytą być ma wyłącznie na pokrycie kosztów budowy dróg subwencyonowanych, objętych programem uchwalonym przez Radę powiatową i zatwierdzonym przez Wydział krajowy, w pierwszym rzędzie zaś na wykończenie dróg następujących :

Barszczowice-Gaje,

Sichów-Siedliska,

Krasów-Polana-Wybranówka.

Art. III.

Pożyczka zrealizowana być ma stopniowo, w miarę postępu robót i za poprzednim każdorazowym zezwoleniem Wydziału krajowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy- poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

11. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanych ob-

szarów dworskich w Bednarówce ad Majdan średni i w Mołodyłowie samostnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska oraz włączenia tej nowej gminy powiatu autonomicznego i politycznego Tłumacz tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Gdy wszystkie powołane do tego czynniki zgodne z życzeniem osadników oświadczyły się za włączeniem projektowanej gminy administracyjnej do powiatu politycznego Tłumacz tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii, Komisya administracyjna w porozumieniu z Komisją prawniczą wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców nowej samotnej gminy administracyjnej „Bednarówka polska“ leży wydzielenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Delatynie i powiatu politycznego w Nadwornie, a przydzielenie jej do powiatu politycznego tłumackiego tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii.

U s t a w a

z dnia... o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych posiadłości tabularnych w Bednarówce ad Majdan średni, powiat Nadworna i w Mołodyłowie, powiat Tłumacz, samostnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska i wcielenia jej do powiatu autonomicznego Tłumacz.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz

z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania majątności tabularnych w Bednarówce ad Majdan średni, powiatu Nadwórna i w Mołodyłowie, powiatu Tłumacz, tworzy się nową samodzielną gminę administracyjną pod nazwą Bednarówka polska i wciela się ją do okręgu Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy powyższą rezolucję komisji.

Wice-Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania na jednego zastępcę członka Wydziału krajowego z całego Sejmu w miejsce p. Urbańskiego.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Gronnicki. Głosowało 87 posłów; absolutna większość 44 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Koziębrodzki.

Wice-Marszałek stwierdza powyższy wynik wyboru i oznajmia, że p.

Koziębrodzki został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Następuje:

12. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Olszaniku, pow. Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Batorszczyzna.

Sprawozdawca p. Wójcicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Olszaniku, powiatu Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Batorszczyzna“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania obszaru dworskiego w Olszaniku, powiatu Sambor, tworzy się nową samodzielnie gminę administracyjną pod nazwą „Batorszczyzna“.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

13. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o petycyach nauczycieli o policzenie lat służby do emerytury.

Sprawozdawca p. Koziembrodzki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm odstępuje petycyje o policzenie lat służby do emerytury i pięcioleci Wydziałowi krajowemu do zbadania po porozumieniu się z Radą szkolną krajową i przedłożenia na najbliższej sesyi celem przychylnego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

14. S p r a w o z d a n i e

Komisji drogowej w sprawie budowy mostu na Sanie pod Ulanowem.

Sprawozdawca p. Schmidt, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by sprawę budowy mostu na Sanie pod Ulanowem rozpatrzył i załatwił.

Wice-Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym wnioskiem komisji i udziela głosu p. Wolaninowi.

Przemawia p. Wolanin i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na to, że miasto Ulanów daje na budowę mostu na Sanie 25.000 K. a wiele kupców dobrowolnymi nawet datkami również chce się przyczynić, aby rzeczywiście zechciał tę sprawę z życzliwością rozpatrzeć i załatwić.

Po zamknięciu rozprawy Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca poseł Schmidt.

Wicemarszałek poddaje do poparcia powyższą rezolucję p. Wolanina, którą p. sekretarz odczytuje.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Wolanina.

Następnie oświadcza Wicemarszałek, że Izba przystępuje do głosowania i że podda pod głosowanie najpierw rezolucję p. Wolanina jako dalej idącą od wniosku komisji.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Wolanina.

Wicemarszałek oznajmia, że wobec uchwalenia rezolucyi p. Wolanina wniosek komisji stał się bezprzedmiotowy.

(Przewodnictwo obrad obejmuje Marszałek JE. Adam hr. Gołuchowski).

Następuje:

15. S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego zezwalającego gminie Knihinin-wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszów najmu.

Sprawozdawca p. Łahodyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... zezwalająca gminie Knihinin-wieś powiatu stanisławowskiego na pobór opłat gminnych od czynszów najmu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Gminie Knihinin-wieś zezwala się pobierać przez lat dziesięć od dnia wejścia w życie tej ustawy opłaty od czynszów najmu od każdego w obrębie gminy znajdującego się budynku, podlegającego podatkowi domowo-czynszowemu.

§ 2.

Opłata ta wynosić ma po 3 hal. od każdej znanej i urzędownie sprawdzonej korony czynszu najmu lub wartości czynszowej budynku.

§ 3.

Tej opłacie podlegają: a) wszyscy, którzy w obrębie gminy czynsze najmu opłacają, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 4, b) właściciele domów tak co do ubikacji zajętych przez nich, jakoteż co do ubikacji odstąpionych przez nich bezpłatnie osobom trzecim, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 4, c) nieuwolnieni — po myśli ustawy gminnej — od świadczeń na rzecz gminy posiadacze mieszkań, udzielonych im jako wynagrodzenie w naturze, o ile od tych mieszkań czynsze, względnie wartości czynszowe bywają zeznawane.

§ 4.

Tej opłacie nie podlegają mieszkańcy gminy Knihinina-wsi, którzy opłaca-

ją czynsz najmu w kwocie 30 (trzydziestu) koron, lub niżej tej kwoty, tudzież budynki rządowe, powiatowe i gminne, na publiczne urzędy i cele wojskowe użycie, dalej kościoły, klasztory, bożnice, szkoły, szpitale i zakłady humanitarne, we własnych budynkach umieszczone, wreszcie te lokalności w budynkach urzędowych, które służą na pomieszczenie bezpłatne dla osób wojskowych lub urzędników i sług państwowych. Jeśli jednak budynki tego rodzaju całkowicie lub częściowo są wynajmowane za opłatą czynszową, lub podlegają podatkowi domowo-czynszowemu ze strony rządu, natenczas lokalności takie mają podlegać także gminnej opłacie czynszowej.

§ 5.

Podstawę wymiaru opłaty gminnej od czynszów tworzy wysokość czynszu (względnie wartości czynszowej budynku) zeznana przez właściciela domu w celach wymiaru podatku domowo-czynszowego i sprawdzona przez władzę podatkową.

W tym celu władza podatkowa poda gminie urzędownie sprawdzone czynsze do wiadomości.

Jeżeli podstawa wymiaru podatku domowo-czynszowego w toku instancyi ulegnie zmianie, należy także opłatę gminną od czynszów odpowiednio zmienić.

Jeżeli z tego powodu, że mieszkanie stało próżne, lub z powodu nieściągalności czynszu władza podatkowa odpisze rządowy podatek domowo-czynszowy, to z tego samego tytułu na prośbę strony interesowanej, wniesioną do Zwierzchności gminnej, nastąpi też odpisanie należności z tytułu 3% gminnej opłaty czynszowej od tegoż mieszkania.

§ 6.

Gminna opłata czynszowa będzie wymierzona przez gminę Knihinin-wieś na taki sam okres czasu, na jaki się

wymierza podatek domowo-czynszowy, o ile to będzie możliwe ze względu na początkowy i końcowy termin czasu, na jaki pobór opłaty gminnej od czynszów został zezwolony.

§ 7.

Wymiar opłaty czynszowej podlega Zwierzchność gminna co do każdego domu oddzielnie do wiadomości właściciela domu lub tegoż upoważnionego zastępcy zapomocą nakazu zapłaty.

§ 8.

Przeciw nakazowi zapłaty, jakoteż przeciw orzeczeniu w sprawie prośby o odpisanie opłaty bądź z tego powodu, że mieszkanie stało próżne, bądź też z powodu nieściągalności czynszu, przysługuje właścicielowi domu lub tegoż upoważnionemu zastępcy prawo rekursu.

§ 9.

Rekursy rozstrzyga w drugiej instancji Wydział powiatowy, a w trzeciej instancji Wydział krajowy.

Rekursy należy wносить w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu zapłaty lub orzeczenia na ręce tej Władzy, która orzeczenie wydała.

Wniesiony rekurs nie ma jednak mocy odraczającej.

Przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego nie ma dalszego rekursu.

§ 10.

Właściciel domu lub tegoż upoważniony zastępca jest obowiązany należytość przypadającą z tytułu gminnej 3% opłaty czynszowej od całego domu złożyć w kasie Urzędu gminnego w dniu płatności rządowego podatku domowo-czynszowego, z zastrzeżeniem przysługującego mu prawa regresu do osób obowiązanych do uiszczenia tej opłaty po myśli § 3. lit. a) i c).

§ 11.

Gdyby w obrębie czasu określonym w § 1. 3% gminna opłata czynszowa nie była jeszcze wymierzona w dniu płatności rządowego podatku domowo-czynszowego, należy tymczasowo uiszczyć taką należytość, jaka była wymierzona w roku ubiegłym.

§ 12.

Ściąganie w drodze przymusowej zaległych należytości nastąpi zapomocą tych samych środków, jakie przysługują gminie przy ściąganiu dodatków gminnych do podatków państwowych.

§ 13.

Przysługujące gminie prawo nakładania i ściągania 3% gminnej opłaty czynszowej przedawnia się w tym samym czasie i pod tymi samymi warunkami, jakie określa ustawa z 18. marca 1878 Dz. u. p. Nr. 31.

§ 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Biały wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Białego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

16. Sprawozdanie

Komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia budynków rzeźni i piekarni w zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Mars, uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie o zarządzeniem rozszerzeniu budynku rzeźni w kraj. Zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie kosztem 15.259. kor.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zarządzenia rozszerzenia budynku piekarni w powyższym zakładzie przez dobudowę fabryki makaronu kosztem 25.017 K.

3) Sejm przyznaje na powyższe cele dodatkowo kredyt w kwocie 40.276 K. i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę pożyczki komunalnej, mającej się zaciągnąć na budowę kraj. Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie podwyższył o tę kwotę.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Biały wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Białego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

17. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z d. 9. lipca 1913 r. L. W. 106.502/1913 w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązku właścicieli domów w gminie miasta Jasła wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałem miejskim i o prawie tej gminy pobierania taks za powyższe połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każdy właściciel domu w obrębie gminy miasta Jasła obowiązany jest na wezwanie Magistratu odpływ ścieków i opadów atmosferycznych, tudzież nieczystości kloaczných ze swej realności połączyć zapomocą kanału domowego z istniejącym kanałem publicznym w przyległej ulicy.

Właściciele domów o kilku frontach mogą być zobowiązani do wybudowania kilku kanałów i połączenia ich z kanałami publicznymi wzdłuż tych frontów.

Magistrat może również wydać takie wezwanie wówczas, jeśli kanały publiczne mają być dopiero wybudowane, a to w tym celu, aby kanał domowy mógł być zbudowany równocześnie z kanałem publicznym.

§ 2.

Koszta budowy kanału domowego ponosi właściciel domu.

§ 3.

Gdyby ze względu na stosunki miejscowe okazało się korzystniejszym, aby budowę kanału publicznego i domowego poprowadzić przez obce grunta lub przez przestrzeń zabudowaną, właściciel tychże obowiązany jest za odpowiednim odszkodowaniem zezwolić na taką budowę kanału publicznego i domowego na swoim gruncie. Przy oznaczeniu odszkodowania zastosowane mają być przepisy ustawy z 14/3 1875 r., Dz. u. kr. Nr. 38.

Odszkodowanie i koszta wywłaszczenia na rzecz budowy kanału publicznego ponosi gmina, a na rzecz kanału domowego właściciel domu obowiązany do budowy kanału.

§ 4.

Rodzaj konstrukcyi i wielkość domowego kanału ustanowi Magistrat jako władza budownicza.

Gdy właściciel domu lub budujący nie zastosuje się do wydanego w myśl §§ 1. i 3. wezwania, wówczas przysługują Magistratowi środki ustawy budowniczej z 28/4 1882. Dz. u. kr. Nr. 77.

§ 5.

Gmina miasta Jasła uprawnioną jest za bezpośrednie lub pośrednie połączenie kanałów domowych z kanałami publicznymi pobierać takse na cele gminne funduszu kanałowego.

§ 6.

Wysokość taksy ustanawia się na 20 halerzy za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni domów mieszkalnych, na 16 halerzy za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni budynków, przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na warsztaty

lub fabryki, zaś na 10 halerzy za każdy metr kwadratowy budynków, przeznaczonych w całości lub w znacznej części na cele gospodarskie i na stajnie.

Gdy dom o kilku frontach połączony być ma kilkoma kanałami z kanałem miejskim, wówczas za każde połączenie płaci się tylko takse obliczoną według powierzchni, z jakiej odnośny kanał ściąga odpływy.

Zabudowaną przestrzeń oblicza się w ten sposób, że do ilości metrów kwadratowych zabudowanej płaszczyzny w parterze, dodaje się powierzchnię płaszczyzny dalszych pięter odnośnej budowli.

§ 7.

Piwnice i strychy należy liczyć przy wymiarze taksy tylko wówczas, gdy są przeznaczone albo służą na mieszkania, warsztaty albo do celów fabrycznych.

§ 8.

Do opłaty taksy obowiązany jest właściciel domu, którego kanał bezpośrednio lub pośrednio ma być lub jest połączony z kanałem publicznym.

§ 9.

Obowiązkowi uiszczenia taksy w myśl §§ 6. i 7. podlegają zaraz po wejściu w życie niniejszej ustawy budynki już istniejące nowo wybudowane, dobudowane lub przebudowane, gdy są już z kanałem publicznym połączone, o ile zapłata przed wprowadzeniem tej ustawy w życie nie nastąpiła, budynki zaś z kanałem publicznym niepołączone, dopiero z chwilą, gdy to połączenie przez Magistrat prawomocnie nakazane zostanie do wykonania.

Gdy przy budynkach podlegających już taksie nastąpią przez przebudowanie, dobudowanie lub nową budowę zmiany, pociągające za sobą wyższy wymiar taksy, potrącić należy przy wymiarze takse poprzednio uiszczoną.

§ 10.

Od nowo zabudowanych, dobudowanych lub przebudowanych budynków oblicza się takse po wniesieniu podania o konsens na budowę przez urząd budowniczy, a to na podstawie planów załączonych do rzeczonoego podania, co stwierdzone zostanie w oddośnym protokole.

Od istniejących budowli oblicza takse urząd budowniczy na podstawie komisijnego zbadania stanu rzeczy.

§ 11.

Od nowo zabudowanych, dobudowanych lub przebudowanych budynków ma być zapłacona taksa przed udzieleniem konsensu na zamieszkanie, natomiast od istniejących już budowli ma być złożoną do dni 30 po prawomocności uchwały Magistratu, wzywającej do zapłaty przypadającej kwoty.

§ 12.

Obliczanie wysokości taks i ich pobór skuteczniają organa gminne. Przymusowe ściąganie taks zaległych odbywać się będzie na podstawie wykazu zaległości, potwierdzonego przez Władzę polityczną I-szej instancyi albo na zasadzie § 4. cesarskiego patentu z dnia 20. kwietnia 1854 Nr. 96. Dz. p. p. albo w drodze sądowej.

§ 13.

Radzie miejskiej przysługuje prawo w wypadkach godnych uwzględnienia przyznać ulgi w zastosowaniu tej ustawy.

§ 14.

Przeciwno wydanym na podstawie tej ustawy zarządzeniom i orzeczeniom karnym Magistratu przysługują środki prawne z ustawy z 13. marca 1889, Nr. 24, Dz. u. kr.

§ 15.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 16.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Biały wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Białego, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

18. S p r a w o z d a n i e

komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 13. stycznia 1914 L. W. 3133/914 w sprawie projektu ustawy o obowiązku właścicieli domów w gminie Zamarstynów pow. Lwowskiego wybudowania kanałów domowych, łączenia ich z kanałami gminnymi publicznymi i pobierania taks za to połączenie.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązku właścicieli domów w gminie Zamarstynów, pow. Lwowskiego, wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami gminnymi i o uprawnieniu gminy Zamarstynów pobierania taksy za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§ 1.

Każdy właściciel domu w obrębie gminy Zamarstynów obowiązany jest na wezwanie Zwierzchności gminnej odpływ ścieków i opadów atmosferycznych ze swej realności połączyć zapomocą kanału domowego z istniejącym kanałem gminnym.

Właściciele domów o kilku frontach mogą być zobowiązani do wybudowania kilku kanałów i połączenia ich z kanałami gminnymi wzdłuż frontów.

Zwierzchność gminna może również wydać takie wezwanie wówczas, jeżeli kanały gminne mają być dopiero wybudowane, a to w tym celu, by kanał domowy mógł być zbudowany równocześnie z kanałem gminnym.

§ 2.

Koszta budowy kanału domowego aż do dziesięciu metrów od zewnętrznej linii tej ściany domu, która stoi najbliżej kanału publicznego, ponosi właściciel domu, nadwyżkę zaś kosztów ponad dziesięć metrów ponosi gmina.

Gdyby jednak, ze względu na stonunki miejscowe, okazała się potrzeba poprowadzenia kanałów domowych przez obcy grunt lub zabudowaną przestrzeń, właściciel tychże, o ile dobrowolna ugoda nie dojdzie do skutku, obowiązany jest na żądanie gminy, zezwolić za odpowiedniemi odszkodowaniami na taką budowę kanałów domowych na swej realności.

Co do właściwości władz i sposobu postępowania przy wywłaszczeniu, oraz co do oznaczenia odszkodowania i przeprowadzenia przywłaszczenia należy zastosować analogiczne przepisy krajowej ustawy wodnej.

Odszkodowanie i koszta wywłaszczenia na rzecz budowy kanałów do-

mowych ponosi gmina, której obowiązany do budowy tych kanałów domowych właściciel domu winien jest zwrócić część odszkodowania i kosztów wywłaszczenia, a to w granicach ustanowionych w pierwszym ustępie tego paragrafu.

§ 3.

Rodzaj konstrukcyi i wielkość kanałów domowych ustanowi Zwierzchność gminna jako władza budownicza.

Jeżeli właściciel domu nie zastosuje się do wydanego w myśl § 1. wezwania, natenczas przysługują Zwierzchności gminnej środki z ustawy budowlanej z 13/10 1899 Dz. ust. kr. Nr. 133, uzupełnionej nowelami z 15/5 1907 Dz. ust. kr. Nr. 57 i z dnia 22/6 1909 Dz. ust. kr. Nr. 91.

§ 4.

Gmina Zamarstynów uprawniona jest za bezpośrednie lub pośrednie połączenie kanałów domowych z kanałami gminnymi pobierać takse na cele gminne.

§ 5.

Wysokość taksy ustanawia się na 75 hal. za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni domów mieszkalnych, na 35 hal. za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni budynków, przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na warsztaty lub fabryki, zaś na 20 hal. za każdy metr kwadratowy budynków przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na cele gospodarcze i na stajnie.

Jeżeli dom o kilku frontach połączony ma być kilkoma kanałami z kanałem gminnym, wówczas za każde połączenie płaci się tylko odpowiednią część taksy, przypadającej od całego domu.

Zabudowana przestrzeń oblicza się w ten sposób, że ilość metrów kwadratowych zabudowanej płaszczyzny mnoży się przez liczbę kondygnacyi.

§ 6.

Piwnice i strychy należy liczyć przy wymiarze taksy tylko wówczas, jeżeli przeznaczone są na mieszkanie i warsztaty albo służą do celów fabrycznych.

§ 7.

Do opłaty taksy obowiązany jest właściciel domu, względnie budujący dom, którego kanał domowy bezpośrednio lub pośrednio ma być lub jest połączony z kanałem publicznym.

Obowiązkowi uiszczenia taksy w myśl §§ 5. i 6. podlegają zaraz po wejściu w życie niniejszej ustawy, budynki już istniejące, nowo wybudowane, dobudowane lub przebudowane, jeżeli są już z kanałem publicznym połączone, budynki zaś z kanałem publicznym nie połączone dopiero z chwilą, gdy to połączenie nastąpi.

Jeżeli przy budynkach podlegających już taksie nastąpią przez przebudowanie, dobudowanie lub nową budowę zmiany, pociągające za sobą wyższy wymiar taksy, potrącić należy przy wymiarze takse poprzednio uiszczoną.

§ 9.

Od nowo zbudowanych lub przebudowanych budynków oblicza się takse przy komisji odbyć się mającej w myśl § 41. ustawy z dnia 13/10 1899 Dz. ust. kraj. Nr. 133 i nowel z 15/5 1907 Dz. ust. kraj. Nr. 57 i z dnia 22/6 1909, Dz. ust. kraj. Nr. 91, a to na podstawie planów i znalezionej na miejscu stanu rzeczy, co uwidocznionem zostanie w odnośnym protokole.

Od istniejących zaś budowli oblicza takse Zwierzchność gminna na podstawie komisyjnego zbadania stanu rzeczy.

§ 10.

Powyższa taksa winna być uiszczoną 30 dni po prawomocności wymiaru a to pod rygorem przewidzianym w § 12.

§ 11.

Radzie gminnej przysługuje prawo w wypadkach uwzględnienia godnych przyznać ulgi w zastosowaniu niniejszej ustawy.

§ 12.

Wymiaru i poboru taksy dokonują organa gminne.

Taksy nieuiszczone w terminie będą ściągane na podstawie wykazu załębłości, potwierdzonego przez władzę polityczną I. instancyi, albo w myśl § 4. cesarskiego rozporządzenia z 20/4 1854 Dz. ust. p. Nr. 96, lub w drodze sądowej.

§ 13.

Spory, powstałe wskutek zarządzeń wydanych przez Zwierzchność gminną na podstawie tej ustawy, będą rozstrzygane w przepisany toku instancyi władz autonomicznych.

§ 14.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

19. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. z 15. kwietnia 1913 LW. 180.828/1912 w przedmiocie budowy w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie gminy miasta Lwowa wykonać się mających po myśli § 1. ustęp 20. ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./ projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie budowy w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie miasta Lwowa, wykonać się mających po myśli § 1. ustęp 20. ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Budowle wykonane w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie gminy król. stoł. miasta Lwowa, w myśl § 1 punkt 20 ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54. mają być w miarę wykończenia poszczególnych części, oddane po skolaudowaniu komisyonalnie na wyłączną własność król. stoł. miasta Lwowa w stanie zdatnym do publicznego użytku.

Gmina król. stoł. miasta Lwowa utrzymywać będzie te budowle w takim samym stanie wyłącznie swoim kosztem.

§ 2.

Z chwilą objęcia przez gminę wspomnianych wyżej budowli w części lub

w całości, mają co do nich moc prawną postanowienia obowiązujących w mieście przepisów policyjno-budowniczych i sanitarnych.

§ 3.

O ile budowle rzeczzone spełniać będą także przeznaczenie dotychczasowych miejskich kanałów publicznych, to już przez oddanie ze strony gminy tych budowli w całości lub w części do publicznego użytku, tem samem uznany zostaje miejski kanał publiczny, którego przeznaczenie spełniać ma dana budowla, za zaniechany.

W tym razie właściciele realności, których domowe zbiorniki kloaczne, względnie wychodki, połączone są z dotychczasowym miejskim kanałem publicznym, są obowiązani w pewnym przez Magistrat oznaczyć się mającym terminie, połączenie to swoim kosztem znieść, a natomiast wykonać również swoim kosztem, względnie przeprowadzić brakujące dotąd połączenie z nową budowlą, stosując się przytem pod innymi względami ściśle do obowiązujących w mieście przepisów (obecnie ustawy z 8. grudnia 1903 Dz. u. kr. Nr. 139).

To samo obowiązuje również w wypadku, gdy już w czasie wykonania powyższych budowli zajdzie potrzeba zniesienia istniejącego połączenia z miejskim kanałem publicznym, przeprowadzenia tego połączenia, albo wykonania brakującego połączenia z budowlą w toku będącą.

§ 4.

Dochód z opłat gminnych za połączenie domowych zbiorników kloacznych, względnie wychodków z budowlami, o których mowa, służyć ma przedewszystkiem na cele utrzymania tych budowli.

§ 5.

Magistrat w porozumieniu z Komisją regulacyi rzek w Galicyi, utworzoną

w myśl § 8 ustawy z 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103, względnie z Wydziałem krajowym, wyda i ogłosi szczegółowe, właścicieli realności obowiązujące przepisy o wykonaniu połączeń domowych zbiorników kloacalnych względnie wychodków z budowlami wspomnianymi w § 1 niniejszej ustawy.

§ 6.

Wykonanie niniejszej ustawy porucam Mojemu Ministrowi robót publicznych.

§ 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że obecnie stawia na porządku dziennym:

S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 9. kwietnia 1913 LW. 51440/1913 w przedmiocie zmiany § 18. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z 18. lipca 1883 Dz. u. kr. Nr. 63.

i udziela głosu sprawozdawcy p. Saremu.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie częściowej zmiany i uzupełnienia postanowień ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 63.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia § 18. ustawy z dnia 18. lipca 1883 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 63 znosi się w dotychczasowem brzmieniu. Natomiast § 18 tej ustawy ma opiewać, jak następuje:

§ 18.

Przy ulicach położonych w Dz. I.—VIII. nie wolno od strony ulicy stawiać domów przyziemnych (parterowych) z wyjątkiem domków dla dozorców (portyerówek) przy zabudowaniach pałacowych. Nie wolno również w dzielnicach I.—VIII. budować domów jednopiętrowych o wysokości mniejszej niż 9 metrów.

Pałacyki ozdobnej architektury, budowane w myśl § 17 u. b. w pewnem oddaleniu od linii regulacyjnej, mogą być wyjątkowo w całości, lub części, stawiane jako budynki przyziemne z wyłączeniem atoli Dz. I. (śródmieścia).

Domy jednopiętrowe wolno budować na całym obszarze miasta Krakowa, bez względu na szerokość ulicy.

Domy dwu, lub więcej piętrowe wolno budować tylko tam, gdzie ich wysokość nie przekracza szerokości ulicy, z tem zastrzeżeniem, że władza budowlana może odmówić zezwolenia na budowę domu wyższego ponad trzy piętra, w które wlicza się półpiętra, służące na mieszkania, a nie wlicza takichże mansard (co do ostatnich z zastrzeżeniem jednak postanowień ust. 9. tego paragrafu).

W dzielnicy I. wolno bez względu na szerokość ulicy budować domy na 16 m., w dzielnicach zaś II.—VIII, na 17 m. wysokie, jakoteż w miejscach, gdzie dom już istniał, budować nowy w wysokości dawniejszego.

Jeżeli domy cofnięte są w myśl § 17. niniejszej ustawy, można zwiększyć ich wysokość w miarę szerokości odstepu, pod tym jednak warunkiem, że graniczne mury sąsiednich realności, będą zakryte skrzydłami nowego budynku, dochodzącymi do linii regulacyjnej. Wysokość tych skrzydeł stosować się ma jednak do postanowień ustępu 4 i 5 tegoż paragrafu.

Na narożniku dwóch ulic wolno budować domy w wysokości, odpowiadającej szerszej ulicy, atoli długość takiego narożnego budynku w ulicy węższej nie może przenosić $1\frac{1}{2}$ -krotnej szerokości tej węższej ulicy. Co do pozostałej części domu mają zastosowanie przepisy ustępu 4, względnie 5 niniejszego paragrafu.

Maksymalna wysokość domu wynosić może 22 m.

Wysokość domu mierzy się od najwyższego punktu chodnika do górnej krawędzi gzymsu głównego, z tem zastrzeżeniem, że w razie odchylenia dachu ponad 45° w dzielnicy I. zaś w dalszych dzielnicach ponad 75° wysokość mansard dolicza się do wysokości budynku.

Pod dzielnicami I. i I.—VIII. rozumie się dzielnice w ich dotychczasowych granicach.

§ 18 a.

Przy oznaczaniu wysokości budynków podwórzowych (od strony i w obrębie podwórza) należy uwzględnić stosunki miejscowe, jakoto wielkość i kształt podwórza, położenie budynków do słońca i zamierzony sposób używania tychże.

Uwzględnić należy również wymogi sanitarne, aby wszystkie ubikacje

służące na pobyt dla ludzi, a pomieszczone tak w projektowanym budynku podwórzowym, jak i w budynkach przypierających względnie sąsiednich były dostatecznie zaopatrzone w światło i powietrze.

W żadnym razie wysokość budynków oficynowych nie może być większą, jak dopuszczalna w myśl § 18. wysokość budynku frontowego.

§ 18 b.

Rada miejska wyda dla pewnych dzielnic i ulic z wyłączeniem terytorium miasta Krakowa, istniejącego przed wejściem w życie ustawy z dnia 13. listopada 1909 Nr. 148 Dz. u. i rozp. kraj., a to z uwzględnieniem stosunków miejscowych — szczególne przepisy o sposobie zabudowania jakoto: o odległości budynków od linii regulacyjnej, czyli o obowiązku zastosowania się do linii budowlanej i zakładania ogródków przed domami, o odległości budynków od sąsiednich zabudowań, o wysokości budynków i ilości pięter (przyczem przepisy § 18. uważać należy za minimum ograniczeń), o dopuszczalności oficyn i ich wysokości, o rozmiarach dziedzińców i bloków budowlanych, wreszcie o obowiązku zastosowania się do wewnętrznej linii budowlanej.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

20. S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej w sprawie czasowego uwolnienia od dodatku krajowego i dodatków gminnych budowli w mieście Podgórze, jakie będą wybudowane w miejsce 204 domów, przeznaczonych na zburzenie dla regulacji i asanacji miasta.

Sprawozdawca p. Głabiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowym uwolnieniu od dodatku krajowego i dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego tych budowli w król. woln. mieście Podgórzu, które będą wybudowane w miejsce 204 domów, wykazanych osobną przez Magistrat Podgórza sporządzoną konsygnacją jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta i dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. woln. miasta Podgórza będą nowo zbudowa-

ne w miejsce 204 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Podgórza sporządzoną konsygnacją jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od krajowego dodatku do podatku domowo-czynszowego i od dodatków gminnych do tegoż podatku na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

21. S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej w sprawie przedłużenia prawa korzystania z uwolnienia od dodatku krajowego do podatku domowo-czynszowego tudzież od dodatku gminnego do tego podatku i do 5% podatku pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego tych budynków we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów, przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji i asanacji miasta Lwowa.

Sprawozdawca p. Głabiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o omyłkę druku, a mianowicie: w art. I. ustawy w wierszu siódmym zamiast „podatku“, ma być „dodatku“, poczem odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych tych budowli w król. stoł. mieście Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 181 domów wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55., a sprostowanym § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185., jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych w niektórych częściach tegoż.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55., a sprostowanym w § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185., jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od dodatku do podatku domowo-czynszowego dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te

odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

22. S p r a w o z d a n i e

Komisji prawniczej o petycji gminy Kamionka w przedmiocie przeniesienia gminy i obszaru dworskiego Kamionka z okręgu reprezentacji powiatowej w Dolinie do okręgu reprezentacji powiatowej w Stryju.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Kamionki leży wydzielenie jej z okręgu sądu powiatowego w Bolechowie powiatu politycznego Dolina, a przydzielenie do sądu po-

wiatowego i powiatu politycznego w Skolem.

II. Sejm uchwała dołączoną pod %/ ustawę.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatów w Dolinie i Stryju.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gmina i obszar dworski w Kamionce ma być przeniesioną z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Stryju.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisyi i udziela głosu członkowi Sejmu Stanisławowi Starzyńskiemu.

Przemawia członek Sejmu Stanisław Starzyński i stawia dwie poprawki do projektu ustawy, a mianowicie:

1. Artykuł I. ustawy zamiast:

„Gmina i obszar dworski w Kamionce ma być przeniesioną z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Stryju“.

ma brzmieć:

„Gminę i obszar dworski w Kamionce przenosi się z okręgu Reprezen-

tacyi powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Stryju“.

2. Artykuł II. ustawy zamiast:

„Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

ma brzmieć:

„Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu“.

Marszałek poddaje te poprawki członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego do porarcia.

Izba popiera powyższe poprawki.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Maiss przyjmuje powyższe poprawki członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że wobec oświadczenia p. sprawozdawcy podda pod głosowanie projekt komisyi z uwzględnieniem poprawek członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Sekretarz p. Urbański wnosi na przyjęcie en bloc projektu ustawy z uwzględnieniem poprawek członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Izba uchwała przyjęcie powyższego projektu ustawy en bloc.

Wobec tego wzywa Marszałek p. sprawozdawcę do odczytania powyższego projektu ustawy z uwzględnieniem poprawek członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatów w Dolinie i Stryju.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Art. I.

Gminę i obszar dworski dworski w Kamionce przenosi się z okręgu Reprezentacji powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Stryju.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała en bloc projekt ustawy w powyższem brzmieniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez cytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania pierwszego wniosku komisji:

Sprawozdawca p. Maiss czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Kamionki leży wydzielenie jej z okręgu sądu powiatowego w Bolechowie powiatu politycznego Dolina, a przydzielenie do sądu powiatowego i powiatu politycznego w Skolem.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

23. S p r a w o z d a n i e

Komisji prawniczej o przedłożeniu rządowem co do projektu uzupełnienia ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego.

Sprawozdawca p. Aschkenase, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną % ustawę.

U s t a w a

z dnia... o uzupełnieniu ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Artykuł I.

Zmieniając częściowo §§ 2., 9. i 37. ustawy z 20. marca 1874 r. dz. u. kr. Nr. 29. postanawia się :

§ 1.

Nieruchomości będące dobrem publicznem (§ 287. u. c.) należy na wniosek wpisać do księgi gruntowej.

Do postawienia wniosku uprawnionym jest organ publiczny, powołany do zarządu nieruchomością, jak również każdy, komu na danym gruncie służy prawo prywatne, które może być wpisane do księgi gruntowej (§ 9. ustawy o księgach gruntowych).

§ 2.

Na karcie własności należy na pierwszym miejscu uwidocznic przymiot gruntu jako dobra publicznego.

Wpis prawa własności może być zaniechanym. Należy jednak to prawo wpisać na wniosek właściciela.

§ 2.

Do przyjęcia do księgi gruntowej łożyska wód publicznych i wpisu jego prawa własności, jak również do wpisanania praw prywatnych na wodach stanowiących dobro publiczne, wymaganiem jest przyzwolenie politycznej władzy krajowej.

O przyzwolenie ma się postarać wnioskodawca i wykazać je sądowi.

§ 4.

Koszta udziału stron i zastępców w dochodzeniach i rozprawach, jak również koszta doręczenia ponoszą dotychczas strona.

Wszelkie inne koszta dochodzeń i rozpraw łącznie z kosztami edyktów ponosi wnioskodawca.

Artykuł II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

24. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisji zapomogowej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego o kłęskach elementarnych tudzież wniosków poselskich w tej sprawie.

Marszałek udziela głosu mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskowi komisji p. Bojce.

Przemawia p. Bojko.

Marszałek udziela głosu mowcy generalnemu „za“ wnioskami komisji p. Zamorskiemu,

Przemawia p. Zamorski.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy, który zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta pierwszy wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. listopada 1913 o kłęskach elementarnych w r. 1913 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym wnioskiem komisji i udziela głosu p. Horbaczewskiemu.

Przemawia p. Horbaczewski.

Marszałek udziela głosu p. Cieńskiemu.

Przemawia p. Cieński.

Marszałek udziela głosu JE. c. k. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski.

(W czasie przemówienia c. k. Namiestnika obejmuje przewodnictwo obrad wicemarszałek JE. ks. biskup Czecho-wicz).

Wicemarszałek udziela głosu p. Nowakowskiemu.

Przemawia p. Nowakowski i stawia następujące dwie rezolucje :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przystąpiła do wykonania budowli nowych budynków

szkolnych po wsiach i miasteczkach—możliwie w każdym powiecie kraju, aby dać możność zarobku głodującej ludności. C. k. Rada szkolna krajowa powinna natychmiast odpowiednio powiększyć i wyposażyć urzędowymi siłami departament dla spraw budowlanych budynków szkolnych, aby natychmiast wykonanie budowli nowych budynków szkolnych umożliwić.

II. Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby wobec urzędowego skonstatowania faktu, iż w powiecie bohodrodzańskim 1257 rodzin w ilości 4344 dusz, dotkniętych głodem — przyszedł tym rodzinom z bezzwłoczną pomocą w środkach pożywienia oraz przez dostarczenie pracy i bezprocentowych pożyczek na zakupno środków żywności.

(W czasie przemówienia p. Nowakowskiego obejmuje ponownie przewodnictwo obrad Marszałek JE. Adam hr. Gołuchowski).

Izba bez rozprawy uchwała na wniosek p. Garapicha zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „za“ wnioskami komisji pp. Moysę i Nowosieleckiego do wyboru mowcy generalnego i udziela głosu mowcy „przeciw“ wnioskowi p. Tomace.

Przemawia p. Tomaka.

Marszałek udziela głosu mowcy generalnemu „za“ wnioskami komisji p. Moysie.

Przemawia p. Moysa i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił bezzwłocznie dalszej wydatnej subwencji w każdym razie wyższej, jak to miało miejsce w jesieni 1913 r., na naprawę dróg gminnych i na kupno materiałów, potrzebnych do rekonstrukcji uszkodzonych obiektów.

Marszałek udziela głosu p. Trylowskiemu do faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Trylowski.

Marszałek udziela głosu p. Załozieckiemu do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Załoziecki.

Marszałek udziela głosu p. Cieńskiemu do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Cieński.

Izba przystępuje do głosowania i uchwała powyższy wniosek komisji, który Marszałek odczytuje.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania drugiego wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

II. Sejm zgodnie z postulatami parlamentarnej reprezentacji kraju obu narodów i postulatami, wyrażonymi w uchwale komisji parlamentarnej Koła polskiego wzywa c. k. Rząd, aby dla zaradzenia strasznym skutkom zeszłorocznych klęsk elementarnych udzielił krajowi ponad asygnowane już kwoty zapomóg, dalszej pomocy w tym stosunku, w jakim jej udzielono w analogicznych wypadkach zachodnim krajom koronnym, a w szczególności Tyrolowi w r. 1882, w każdym razie najmniej 35,000.000 K, do dyspozycji Rządu krajowego.

Co do sposobu przeprowadzenia akcji wyraża Sejm zapatrywanie:

a) że poważna część tych funduszków powinna być użyta na udzielanie pożyczek bezprocentowych długoterminowych, w ten sposób, aby z nich korzystać mogły także gospodarstwa najbardziej potrzebujące a nie mogące przedstawić zabezpieczenia wymaganego warunkami obowiązującymi w dotychczasowej akcji,

b) że korzystać z niej winni najbardziej dotknięci skutkami klęski także z tych gmin i powiatów, z których nie zgłoszono likwidacji szkód w celu odpisu podatku, jak z powiatu Borszczowskiego i Żółkiewskiego,

c) że fundusze zapomogowe na rekonstrukcję dróg, mogą być także użyte na zakupno materyałów,

d) że celem skuteczniejszego przeprowadzenia akcji, powinny powiatowe komitety ratunkowe wejść w ścisły kontakt z czynnikami lokalnymi dobrze znającymi potrzeby ludności.

Z użycia funduszków na naprawę dróg, mają Wydziały powiatowe złożyć Wydziałowi krajowemu szczegółowe sprawozdania.

Tem samem załatwiono wniosek P. Cieńskiego i Tow. przytoczony pod A. 1. 3. lit. b. Wnioski P. Nowosieleckiego przytoczone pod B. 1. 4 lit. c) d). Wniosek Dra Nowakowskiego przytoczony pod B. 1. 3. Wnioski P. Witosa przytoczone B. 1. 6. Wniosek Dra Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5. Wniosek P. Starucha i Tow. przytoczony pod A. 1. 4. Wniosek P. Witosa i Tow. przytoczony pod A. 1. 2. Wniosek P. Ks. Kałuścińskiego przytoczony pod B. 1. 2, wreszcie petycje powiatu Żółkiewskiego.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku komisji zgłosili pp. Załoziecki i Nowosielecki poprawki, a raczej dodatki i wzywa p. sekretarza do ich odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dodatek p. Załozieckiego, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w p. II. ustęp b) dodać do powiatów objętych najbardziej skutkami klęski także powiat Rawski.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Załozieckiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Załozieckiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Załozieckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dodatek p. Nowosieleckiego, który opiewa:

Dodatek do ustępu II. al. b), aby po słowach „z powiatu Borszczowskiego i Żółkiewskiego“ dodano „Dobromilskiego i Liskiego“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Nowosieleckiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Nowosieleckiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Nowosieleckiego.

Uchwaliwszy powyższe dodatkowe wnioski, uchwała Izba w osobnem głosowaniu wniosek komisji.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, Izba uchwała traktować łącznie dalsze wnioski komisji od III. do VIII.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy rozdziale nasion na zasiewy i pasz treściwych uwzględnił wszystkich rolników, dotkniętych klęskami elementarnymi, nie ograniczając tej pomocy do członków organizacji rolniczych, tudzież, by w akcji zapomogowej rolniczej uwzględnił także ludność rolniczą w miastach i umożliwił jej równomierne korzystanie z ulg udzielanych ludności rolniczej wiejskiej.

IV. Sejm wzywa Rząd, aby przyspieszył akcję co do zamierzonych w Galicyi budowli publicznych w myśl żądań reprezentacji parlamentarnej kraju i wniosków Rządu krajowego tak, aby budowle te z wczesną wiosną r. 1914 mogły być rozpoczęte.

Tem samem załatwiono wnioski P. Wójcickiego i Tow. przytoczone pod A. 1. 1 i wniosek P. Dra Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5 lit. 6.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby niezwłocznie wyasygnował zaległe za r. 1913 i dawniejsze zasiłki dla korporacji rolniczych i aby jak najrychlej udzielił im zaliczki na subwencje za rok 1914.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby spowodował Bank Austro-Węgierski do przyznania na przeciąg najbliższych pięciu lat wydatnego kredytu powiatowym i miejskim Kasom oszczędności, Towarzystwom zaliczkowym i innym podobnym instytucjom w kraju jużto bezpośrednio, jużto przez Bank krajowy i Centralną Kasę dla spółek rolniczych.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby prolongował raty udzielonej w zeszłym roku pożyczki zapomogowej zarówno dla wielkiej jak i małej własności ziemskiej — do października 1914.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd :

1. aby zarządził wstrzymanie egzekucyjnego ściągania podatków od ludności dotkniętej skutkami klęski ;

2. aby zarządził uwolnienie od należności skarbowych wszystkich czynności prawnych i dokumentów wynikłych z transakcji pożyczkowych, przy pomocy funduszu zapomogowego realizowanych.

Tem samem załatwiono wniosek p. Nowosieleckiego przytoczony pod B. 1. 5, lit. 6.

Izba uchwała powyższe wnioski komisji od III do VIII łącznie i bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta :

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby na pokrycie przypadającego za lata 1913 i 1914 krajowego datku 40% do regulacji rzek kanałowych i na nadzwyczajne roboty konserwacyjne przy wykonanych publicznych przedsięwzięciach melioracyjnych tudzież na zasiłki dla najbardziej dotkniętych spółek wodnych i na dalszą akcję przy odwodnieniu gruntów dotkniętych przez wylewy i śloty, zaciągnął imieniem kraju pożyczkę amortyzacyjną w wysokości

potrzebnej do uzyskania sumy 4,216.574 koron w gotówce.

Pożyczka ta może być złączoną z amortyzacyjną pożyczką, jaką Sejm uchwali zaciągnąć na inne cele.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta :

X. Sejm ponawiając swoją uchwałę z 14. lutego 1912, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na powtarzające się corocznie klęski elementarne wstawił do rubr. X. kredyt 100.000 K do dyspozycji Wydziału krajowego na niesienie pomocy, w razie klęsk elementarnych. O ileby kredyt ten w niektórych latach nie został wyczerpany, ma tworzyć fundusz zapasowy z tem samem przeznaczeniem na przyszłość.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta :

XI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 3,000.000 koron w gotówce. Sumy uzyskanej użyje Wydział krajowy na zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego drogowego, ustanowionego uchwałą sejmową z 13. października 1882.

Sejm uchyla równocześnie uchwałę swoją z 19. października 1908, o ile ta uchwała w ustępie IV. poleca wstawiać aż po rok 1918 łącznie po 100.000 K rocznie do budżetu krajowego tytułem dotacji dla tego funduszu.

Pożyczki udzielane powiatom z tego funduszu nie podpadają pod przepis

czwartego ustępu § 24. ustawy o reprezentacji powiatowej w brzmieniu ustanowionem ustawą z 15. maja 1907 nr. 52 Dz. u. kr.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby celem bezzwłocznego zasilenia funduszu na doraźne zapomogi dla zaradzenia nędzy i zakupna tańszych środków żywności, tudzież na pożyczki bezprocentowe i na roboty publiczne zaciągnął natychmiast imieniem kraju pożyczkę w wysokości 3,000.000 koron. Z funduszu tego należy udzielać powiatom dla ludności wiejskiej i małomiasteczkowej zasiłków do wysokości łącznej 2,000.000 koron, miastom zaś również milion koron, a to w stosunku 40% dla Lwowa i Krakowa, a 60% dla reszty większych miast. Realizacja tej pożyczki ma mieć pierwszeństwo przed wszystkimi innymi; o ileby zaś inne dawniej uchwalone pożyczki zostały pierwiej zrealizowane, ma być z nich fundusz zapomogowy zaliczkowany.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, Izba uchwała traktować łącznie dalsze wnioski komisji od XIII do XVI.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XIII. Sejm przeznacza kwotę 233.411 koron 36 h na pokrycie przypadających

na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek zaciągniętych przez spółki wodne na opłatę datków konkurencyjnych i na konserwację publicznych robót melioracyjnych w r. 1914 — według załączonego wykazu.

W y k a z

przypadających na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek zaciągniętych przez spółki wodne na pokrycie datków konkurencyjnych.

Raty annuitetowe:

Spółka wodna Nowego Brnia	5.870 K 44 h
Spółka wodna osuszenia bagien Oleskich	4.417 „ 18 „
Spółka wodna Kisieliny dolnej	2.367 „ 16 „
Spółka wodna Wisły-Sanu w pow. Tarnobrzeskim	2.539 „ 36 „
Spółka wodna Starego Brnia	2.261 „ 80 „
Spółka wodna Dumnego potoku	2.310 „ 48 „
Spółka wodna Przegnojówki	2.098 „ 62 „
Spółka wodna Wisły od Podgórza do Niepołomic I.	6.642 „ 92 „
Spółka wodna Wisły od Podgórza do Niepołomic II.	5.078 „ 68 „
Spółka wodna bagien Stojanowskich I.	3.015 „ 60 „
Spółka wodna bagien Stojanowskich II.	2.110 „ 15 „
Spółka wodna Krzemienicy i Babulówki	14.357 „ 26 „
Spółka wodna Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa I.	1.015 „ 74 „
Spółka wodna Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa II.	2.234 „ 62 „

Spółka wodna lewego brzegu Dunajca w Wojniczcu	5.824 K 58 h
Spółka wodna Złotej Lipy	5.589 „ 64 „
Spółka wodna Gniłej Lipy, sek. środ.	20.572 „ 40 „
Spółka wodna Bagien naddniestrzańskich	13.456 „ 22 „
Spółka wodna Bagien rzemieńskich	2.871 „ 36 „
Spółka wodna regulacji Raty	20.836 „ 87 „
Spółka wodna regulacji Pustej	15.428 „ 70 „
Spółka wodna regulacji Rudawy – pow. Kraków	2.550 „ 96 „
Spółka wodna regulacji Błóżewki	10.548 „ 52 „
Spółka wodna obw. Wiśły od Niepołomic do Raby	<u>13.012 „ 10 „</u>
Razem	167.011 K 36 h
Konserwacja publicznych robót melioracyjnych — datki za r. 1914	<u>66.400 „ — „</u>
Razem	233.411 K 36 h

XIV. Sejm ponawiając swoją uchwałę z dnia 27. października 1908, poleca Wydziałowi krajowemu, aby poparł akcyę rolniczej stacyi doświadczalnej w Dublanach i c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego zmierzającą do wprowadzenia i rozszerzenia w kraju odmian zbóż i ziemniaków odporniejszych na wpływy atmosferyczne.

XV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie przystąpił do realizacyi w całości:

a) przyzwolonych już pożyczek, a to 5 milionów koron na pożyczki dla miast a 10 milionów koron na bezwrotne zasiłki dla wsi na budowy szkół,

b) pożyczki 7 milionów koron przyzwolonej w roku 1912 na powiększenie funduszu przemysłowego,

c) przyzwolonych w latach 1908, 1910 i 1912 pożyczek na budowę szkolne i szpitalne w sprawozdaniu do L. 208.961/913 wymienionych, jak n. p. szpitala krajowego św. Łazarza w Krakowie, szpitali prowincjonalnych i t. d., i budowie te jak najspieszniej rozpoczął.

XVI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najspieszniej ukończył pertraktacye z c. k. Rządem i gminami:

a) co do przyspieszenia budowy państwowych szkół fachowych w Zakopanem i Kołomyi,

b) co do budowy dalszych klinik uniwersyteckich (oftalmologicznej, laryngologicznej i psychiatrycznej) we Lwowie, na które plany od dawna są gotowe i budowa już może być rozpoczęta.

Izba uchwala powyższe wnioski komisji od XIII do XVI łącznie i bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XVII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wobec wyczerpania funduszu koszarowego a wielkiego w tym kierunku zapotrzebowania zaciągnął na te cele imieniem kraju w r. 1914 pożyczkę amortyzacyjną w wysokości miliona koron (1,000.000 K).

Izba uchwala powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego Izba uchwala traktować łącznie dalsze wnioski komisji XVIII i XIX.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XVIII. Wniosek p. Nowakowskiego przytoczony pod IV B. 3. lit., a uwzględniony częściowo uchwałami (pod X. i pod XI.), przekazuje Sejm odnośnie do części żądającej melioracji gruntów nadbrzeżnych równocześnie z regulacją rzek Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIX. Odstąpiono Komisji zapomogowej:

1. prośbę mieszkańców gminy Odporyszów L. s. 460/309;

2. prośbę mieszkańców gminy Przędzel L. s. 630/476;

3. prośbę Onufrego Hardijczuka s. Mikołaja z Rybnej powiat Kosów, L. s. 695/452;

4. prośbę gminy Grabówka L. s. 994/759;

5. prośbę wspólną 12-tu gmin powiatu Brodzkiego L. s. 1330/874;

6. prośbę gminy Kozary pow. Rohatyn L. s. 1.472/986;

7. prośbę gminy Niewoczyn pow. Bohorodczany L. s. 1.744/1.169;

8. prośbę wspólną pogorzalców Kamionki Strumiłowej L. s. 1.749/1.174.

Po wydrukowaniu sprawozdania zostało jeszcze dodatkowo przekazanych komisji zapomogowej 5 wniosków nagłych uchwałą Wys. Sejmu z dnia 23. lutego 1914:

1) Wniosek p. Lwa Lewickiego L. s. 1.627 gminy powiatu Żydaczów.

2) Wniosek p. Dr. Romana Perfekckiego L. s. 1.630 gmina Sawczyn pow. Sokal

3) Wniosek p. Dr. Romana Perfekckiego L. s. 1.631 gmina Uhrynów pow. Sokal.

4) Wniosek p. Hryńka Terszakowca L. s. 1.682 dla gmin powiatu Rudki.

5) Wniosek p. hr. Skarbka w sprawie gmin powiatu Rudki, oraz szereg

petycyi poszczególnych gmin popartych przez pp. posłów:

1) Gminy Dorochów, pow. Stanisławów L. s. 1.847/1.267 p. Winniczuk.

2) Gminy Hryniawka pow. Bohorodczany L. s. 1.979/1.295 p. Dr. Nowakowski.

3) Gminy Pociesz pow. Bohorodczany L. s. 2.080/1.373.

4) Gminy Laszki murowane pow. Stary Sambor L. s. 1.977/1.293.

5) Gminy Medynia Głogowska pow. Łańcut L. s. 1.810/1.232.

6) Filii tow. gosp. Siłskij Hospodar w Bohorodczanach L. s. 2.079/1.372 i L. s. 2.146/1.374.

7) Petycja Stefana Maliczewskiego gospodarza w Torkach pow. Przemyśl L. s. 2.149/1.377 poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

8) petycja Andrzeja Jurczaka z Chałup Medycznych pow. Przemyśl L. s. 2.044/1.341,

9) petycja Naczelników gmin powiatu Pilzneńskiego L. s. 2.054/1.351,

10) petycja gminy Stryszawa powiat Wieliczka L. s. 2.061/1.358,

11) petycja gminy Borszczów powiat Sniatyn, poparta przez p. Dr. Horbaczewskiego, L. s. 2.049/1.346,

12) petycja Tow. Narodnyj Dim w Bohorodczanach L. s. 2.244/1.430, poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

13) petycja gminy Głębokie pow. Bohorodczany L. s. 2.245/1.431, poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

14) petycja gminy Bohorodczany stare pow. Bohorodczany L. s. 2.246/1.432,

15) petycja gminy Buraków pow. Zaleszczyki L. s. 2.247/1.433, poparta przez p. Dra Okuniewskiego,

16) petycja gminy Surmaczówka pow. Jarosław L. s. 2.517/1.575.

W załatwieniu powyższych wniosków i petycji komisya zapomogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby za pośrednictwem krajowego Komitetu ratunkowego i powiatowych ratunkowych komitetów, przyszedł z wydatną pomocą osobom i gminom wyszczególnionym, a dotkniętym rzeczywiście klęską zeszłoroczną, z funduszów zapomogowych, przez dostarczenie im środków żywności, jużto bezpłatnych, jużto po niższej cenie, przez dostarczenie paszy, bezprocentowego lub nisko procentowego kredytu, jako też przez zarządzenie natychmiastowych prac przy drogach i rzekach dla dostarczenia zarobku.

Izba uchwała powyższe wnioski komisji ad XVIII i XIX łącznie i bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że podda obecnie do poparcia a zarazem pod głosowanie zgłoszone w czasie rozprawy rezolucye, i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytywania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Kapuścińskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy wszelkich klęskach elementarnych czy to wskutek pożaru, gradobicia, posuchy, ulewy, wylewów rzek, myszy i t. d. sam z urzędu przeprowadzał likwidacyę tych szkód w danych gminach, odpisywał podatki, wstrzymywał ściąganie podatków przez egzekutorów a wkońcu przychodził takim gminom dotkniętym klęskami elementarnymi z rychłą, wydatną zapomogą i przez to mógł uzyskać zaufanie i powagę u ludności.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Kapuścińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Kapuścińskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi p. Kapuścińskiego do komisji zapomogowej.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucyi p. Kapuścińskiego do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucyę p. Stapińskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Rząd, aby uwolnił od podatku cukier denaturowany dla pszczoł zgodnie z petycją kraj. Towarzystwa pszczelarskiego, w ilości potrzebnej dla wyżywienia pszczoł do wiosny.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi p. Stapińskiego do komisji zapomogowej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucyi p. Stapińskiego do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucyę p. Stapińskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby zwrócił baczną uwagę na to, iżby tak treściwą paszę dla bydła, jak produkty do zasiewów wiosennych wczas dostarczono ludności a także, aby roboty publiczne, które mają być podjęte dla dostarczenia ludności zarobku, doszły do skutku w dogodnej dla ludności porze t. j. w najbliższym czasie, przed rozpoczęciem wiosennych robót polnych.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Stapińskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby stosownie do wniosku posła Grossa postawionego w komisji podatkowej Izby poselskiej, poczynił odpowiednie kroki dla wydania przejściowych przepisów dla podatku domowo-czynszowego z perypodem przejściowym 25-letnim.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi do komisji administracyjnej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucyi do komisji administracyjnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy wykonywaniu budowli rządowych z całą obiektywnością i troskliwością rozdzielano dostawy rękodzielnicze, przy szczególnem uwzględnieniu także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi p. Federowicza.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdawnictwie dostaw rękodzielniczych uwzględniał także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi p. Federowicza.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje czwartą rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby umożliwił udzielanie kredytów budowlanych Kasom oszczędności w Krakowie i Lwowie w wysokości 20 milionów, przez częściową bonifikację procentów w wysokości 2% na przeciąg lat 5.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi do komisji zapomogowej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucyi do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Nowakowskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przystąpiła do wykonania budowy nowych budynków szkolnych po wsiach i miasteczkach — możliwie w każdym powiecie kraju, aby dać możność zarobku głodującej ludności. C. k. Rada szkolna krajowa powinna natychmiast odpowiednio powiększyć i wyposażyć urzędowymi siłami departament dla spraw budowy nowych budynków szkolnych, aby natychmiast wykonanie budowy nowych budynków szkolnych umożliwić.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucji p. Nowakowskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Nowakowskiego, która opiewa:

II) Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby wobec urzędowego skonstatowania faktu, iż w powiecie bohorodczańskim 1257 rodzin w ilości 4344 dusz, dotkniętych głodem — przyszedł tym rodzinom z bezzwłoczną pomocą w środkach pożywienia oraz przez dostarczenie pracy i bezprocentowych pożyczek dla zakupna środków żywności.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucji p. Nowakowskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Okonia, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby:

1) przy obecnej akcji ratunkowej przedewszystkiem i w pierwszym rzędzie we większej mierze uwzględniano te powiaty, które przy dotychczasowych zapomogach zostały prawie zapomniane i pokrzywdzone,

2) ażeby przy dostarczaniu artykułów żywności komitety ratunkowe kierowały się ze względu na dogodność ludności najbliższymi stacyami kolejowymi,

3) ażeby całej akcji ratunkowej dokonano z jak największym pośpiechem, iżby ludność miała zboże na zasiewy wiosenne,

4) by rozciągnięto nad akcją należyłą kontrolę, iżby nie wkradły się nadużycia.

5) Przy rozdawnictwie mieć należy na oku przedewszystkiem najbiedniejszych.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Okonia.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Okonia.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucji p. Okonia do komisji zapomogowej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucji p. Okonia do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Moysy, która opiewa:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił bezzwłocznie dalszej wydanej subwencji — w każdym razie wyższej, jak to miało miejsce w jesieni 1913 r. na naprawę dróg gminnych i na kupno materiałów, potrzebnych do rekonstrukcji uszkodzonych obiektów.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Moysi.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Moysi.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucji p. Moysi.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Moysi.

Następują wybory do krajowych komisji podatkowych, a mianowicie:

A) Wydór dwunastu członków i tyluż zastępców członków krajowej komisji dla podatku osobisto-dochodowego, a to: po dwu członków i tyluż zastępców z kuryi wielkiej własności, miast i izb handlowo-przemysłowych i kuryi mniejszych posiadłości, tudzież sześciu członków, i tyluż zastępców członków z całego Sejmu.

B) Wybór dziesięciu członków i tyluż zastępców członków krajowej komisji dla podatku zarobkowego, a to: po dwu członków i tyluż zastępców z kuryi wielkiej własności, miast i izb handlowo-przemysłowych i kuryi mniejszych posiadłości, tudzież czterech członków i tyluż zastępców członków z całego Sejmu.

Marszałek oznajmia, że głosowanie odbywać się będzie kuryami i imiennie, lecz na obie powyższe komisje równocześnie, wzywa zatem posłów do oddawania kartek do obu komisji podatkowych łącznie.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje najpierw do wyboru dwu członków i tyluż zastępców dla obu komisji podatkowych z kuryi mniejszych posiadłości i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Serczyka, Krasickiego, Waleryana Krzeczunowicza i Baczyńskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi mniejszych własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru dwu członków i tyluż zastępców dla obu komisji podatkowych z kuryi miast i izb handlowo-przemysłowych i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Riedla, Maissa i Federowicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru dwu członków i tyluż zastępców do obu komisji podatkowych z kuryi wielkiej własności i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadeckiego, Serwatowskiego i Strońskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi wielkiej własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru sześciu członków i tyluż zastępców członków do komisji krajowej podatku osobisto-dochodowego, a czterech członków i tyluż zastępców do komisji krajowej podatku zarobkowego z całego Sejmu i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Stądnickiego młodszego, Burzyńskiego, Singalewicza i Maryewskiego i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kuryi mniejszych własności.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Krasicki. Głosowało: 60 posłów; absolutna większość 31 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

Dr. Iwan Makuch, adwokat krajowy,
Bolesław Żardecki, właściciel realności, dyrektor Banku.

b) Na zastępców:

Teodor Rożankowski, c. k. radca sądowy,
Jan Bieniasz, kupiec.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Dr. Franciszek Bardl, adwokat krajowy,
Dr. Stefan Fedak, dyrektor Towarzystwa wzaj. ubez. „Dniestr“.

b) Na zastępców:

Dr. Wincenty Daniec, adwokat kraj.,
Mykoła Zajaczkiwskij, dyrektor Towarzystwa „Narodna Torhowla“.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych z kurii mniejszych posiadłości.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kurii miast i Izb handlowych.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Federowicz. Głosowało 24 posłów; absolutna większość: 13 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

Jan Federowicz, kupiec i właściciel realności,
Dr. Władysław Michejda, adwokat krajowy.

b) Na zastępców:

Dr. Leonard Tarnawski, adwokat krajowy,
Franciszek Maryewski, burmistrz m. Podgórze.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Józef Neumann, właściciel realności,
prezydent m. Lwowa,
Edmund Zieleniewski, dyrektor fabryki.

b) Na zastępców:

Dr. Tadeusz Tertil, adwokat kraj.,
Dr. Tobiasz Aschkenaze, adwokat kraj.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych z kurii miast i Izb handlowych.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kurii większych posiadłości.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Stroński. Głosowało: 27 posłów; absolutna większość 14 głosów; wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

Dr. Jan Hupka, właściciel dóbr,
J. E. Stanisław hr. Stadnicki, właściciel dóbr.

b) Na zastępców:

Dr. Witold Milieski, właściciel dóbr,
Stefan br. Moyssa Rossochacki, właściciel dóbr.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Dr. Wincenty Krański, właściciel dóbr,
Władysław ks. Sapieha, właściciel dóbr.

b) Na zastępców:

Aleksander Dąbski, właściciel dóbr,
Aleksander Krzeczunowicz, właściciel dóbr.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych z kurii większych posiadłości.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania na sześciu członków i tyluż zastępców do krajowej komisji dla podatku osobisto-dochodowego, tudzież na czterech członków i tyluż zastępców do krajowej komisji dla podatku zarobkowego, a to z całego Sejmu.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Burzyński. Głosowało 86 posłów; absolutna większość 44 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

J. E. Dawid Abrahamowicz, właściciel dóbr,
Dr. Izydor Hołubowicz, adwokat krajowy,
J. E. Władysław Kraiński, Prezes Towarzystwa kredytowego ziem.,
Dr. Natan Loewenstein, adwokat krajowy,
Józef Męciński, właściciel dóbr,
Ks. Tytus Wojnarowski, gr. kat. kanonik kap.

b) Na zastępców:

Maryan Dydyński, właściciel dóbr,
Dr. Filip Ewyn, adwokat krajowy,
Józef Onyszkiewicz, notaryusz,
Dr. Edward Stroynowski, dyrektor gal. Kasy oszczędności,
Dr. Jan Steczkowski, dyrektor Banku kraj.,
Władysław Serwatowski, właściciel dóbr.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Dr. Ferdynand Maiss, adwokat kraj.,
Dr. Michał Korol, adwokat krajowy,
Dr. Tadeusz Starzecki, c. k. notaryusz,
Franciszek hr. Zamoyski, właściciel dóbr.

b) Na zastępców:

Iwan Borys, kupiec,
Jan Lewiński, architekt, prof. Politechniki,
Dr. Stanisław Olszewski, właściciel kopalni nafty,
Edmund Riedl, kupiec.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych.

Marszałek udziela głosu J. E. p. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik, J. E. Witold Korytowski i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia I. sesję X. peryodu Sejmu galicyjskiego, upraszając o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół czternastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa p. sekretarza do odczytania protokołu piętnastego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół piętnastego posiedzenia, który Izba bez rozprawy zatwierdza.

Przemawia Marszałek, żegnając Izbę, poczem zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia o godzinie 4 minut 40 po południu.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

BIBLIOTHECA
UNIV. IAGELI.

CRACOVENSIS